BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
12
3 L
23

39

12
7
F
26

IO. SCORIDIS
LIBRI OCTO GRAECE ET LATINE.

Castigationes in eosdem libros.

PARISIIS,
Impensis viduæ Arnoldi Birkmanni.
1549

Cum priuilegio Regis, ad sexennium.

12.3.L-23

Εκ τοῦ Γαληνοῦ ἐν τῷ περὶ ἁπλῶν
φαρμάκων δυνάμεων.

Ο δὲ ἀναζαρβεὺς Διοσκορίδης ἐν ἡ βιβλίοις τὴν χρήσιμον ἅπασαν ὕλην ἔγραψεν ἐ βοτανῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ δένδρων, καὶ καρπῶν καὶ χυλῶν καὶ ὀπῶν· ἔτι τε τῶν μεταλλευομένων ἁπάντων, καὶ τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων μνημονεύσας· καὶ μοι δοκεῖ τελεωτάτην πάντων ὅπως τὴν περὶ ὕλης τῶν φαρμάκων πραγματείαν ποιήσασθαι. πολλὰ μὲν γὰρ τοῖς ἔμπροσθεν ὑπὲρ αὐτῶν γέγραπται καλῶς, ἀλλ' ὑπὸ ἁπάντων οὕτως οὐδενί.

Εκ τοῦ ὀριβασίου ἐν τῷ ιέ τῶν
ἰατρικῶν συναγωγῶν.

Η γνῶσις τῶν ἁπλῶν φαρμάκων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς δυνάμεων οὕτως ἀναγκαιοτάτη καθέστηκεν, ὡς μὴ δ' οἷόν τε εἶναι χωρὶς ταύτης ἰατρεύειν ὀρθῶς. ἅμα τε γὰρ εὐπορίας τ' ἐστὶ καὶ κατὰ πᾶσαν καιρῶν περίστασιν εὐχερῶς εὑρισκόμενα, καὶ εἰς τὰς ἐπικρίσεις τῶν συνθέτων δυνάμεων εὔχρηστον ἡ γνῶσις. ἔτι δ' εἰς τὰς εὑρέσεις αὐτῶν· καθόλου τὸ τεχνικὸν ἐπιφαίνει παρὰ πᾶσιν ἡ τούτου εἴδησις.

Περὶ τοιούτου Διοσκορίδους ὡς
τινὲς ὑπολαμβάνουσι.

Εκ τῶν Σουΐδα.

Διοσκορίδης ἀναζαρβεὺς ἰατρὸς ὁ ἐπικληθεὶς φακᾶς, διὰ τοὺς ἐπὶ τῆς ὄψεως φακούς. συνῆν δὲ Κλεοπάτρᾳ ἐπὶ Αντονίου, καὶ γέγραπται αὐτῷ βιβλία κκ'. τὰ πάντα ἰατρικὰ περιβόητα.

Typographus lectoribus.

CVM DEI Opt. Max. benignitate consequutus essem, vt hæ literarum formæ, quas exculpsi, multis probarentur, hoc mihi studiũ fuit, vt optimum quenque librum in quamplurima exemplaria hac scribendi ratione transfunderem. Initium itaque huius rei à Sacrificiis mihi faciendum putaui: quas veluti primitias cùm Deo persoluissem, alios huius linguæ auctores præsertim bonos exprimere aggressus sum. Quam ad rem cùm aliorum etiam doctorum & nobis amicorũ hominum, tum Iacobi Goupyli medici opera ac iudicio vsi sumus, qui nobis vt Dioscoridis libros ita exprimeremus, vt in angustum quoddam spatium contraherentur, consilium dedit, benignissiméque pollicitus est se ea diligentia, quam maximam adhibere posset, effecturum, vt hic auctor ex multorum veterum codicum fide emendatus in manus hominum perueniret. Quod vt præstaret exemplaria ab aliis excusa cum multis veteribus libris manu scriptis contulit, locósque omnes, qui peruersè descripti, aut deficientes essent, asteriſco annotauit, vt eos postea restitueret. (ea enim libros castigãdi ratio potior ei visa est, quàm vt ea, quæ iam recepta essent, induceret) Id autem quanta fide ac diligẽtia ab eo sit præstitum videbitis in castigationibus, quas is in hunc auctorem scripsit: vos igitur his nostris laboribus interim fruimini, dum vobis expressam imaginem plantarum, de quibus in hoc auctore tractatio est apparamus. Valete.

12-8-F. 11

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΠΕΡΙ
ὕλης ἰατρικῆς λόγοι ἕξ.

Τῶν αὐτῶν περὶ ἰοβόλων, ἐν οἷς περὶ λυσσώντος κυνὸς, σημείωσίς τε τῶν ὑπ' αὐτῶν δηχθέντων, καὶ θεραπεία.

PEDACII DIOSCORIDIS
de materia medica libri sex.

Eiusdem de venenatis animalibus libri duo, in quibus tractatio est de cane rabido, & de notis, quib⁹ agnoscimus eos, qui ab animalibus venenum relinquentibus icti sunt.

Digitized by Google

ΠΙΝΑΞ ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΣΥΝ-εχομένων ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ. ἐν ᾧ ὁ μὲν πρῶτος ἀριθμὸς τὸ βιβλίον, ὁ δὲ δεύτερος, τὸ κεφάλαιον ὑποδεικνύει.

Α

Ἀβρότονον	γ. κθ.	δος δεδηγμένων	η. ια.
ἀγάλλοχον	α. κα.	αἶρα	β. ρκβ.
ἀγαρικόν	γ. α.	ἀκακαλίς	α. ριθ.
ἀγήρατον	δ. οθ.	ἀκακία	α. ρλδ.
ἄγνος	α. ρλϛ.	ἀκαλύφη	δ. ϛδ.
ἀγριελαία	α. ρλκ.	ἄκανθα	γ. ιθ.
ἀγριομηλέα	α. ρξδ.	ἄκανθα ἀγρία	γ. κ.
ἀγριορίγανον	γ. λδ.	ἄκανθα ἀραβική	γ. ιε.
ἄγρωστις	δ. σϛ.	ἄκανθα λευκή.	γ. ιδ.
ἄγρωστις ἡ ἐν παρνασσῷ	δ. λβ.	ἀκάνθιον	γ. ιη.
ἄγχουσα	δ. κγ.	ἄκινος	γ. ν.
ἄγχουσα ἑτέρα	δ. κδ.	ἀκόνη	ε. ρξη.
ἄγχουσα τρίτη	δ. κϛ.	ἀκόνιτον	δ. οζ.
ἀδάρκης	ε. ρλζ.	ἀκόνιτον	ϛ. ζ.
ἀδίαντον	δ. ρλϛ.	ἀκόνιτον ἕτερον	δ. ρνβ.
ἀείζωον τὸ μέγα	δ. πθ.	ἄκορον	α. α.
ἀείζωον τὸ μικρὸν	δ. ρϛ.	ἀκρίδες	β. γζ.
ἀείζωον ἕτερον	δ. θβ.	ἀκτή	δ. ροβ.
ἀθήρα	β. ριδ.	ἀλεκτορίς	β. νβ.
αἴγειρος	α. ριδ.	ἀλεκτορίδος ἐγκέφαλος	β. νγ.
αἰγίλωψ	δ. ργθ.	ἅλες	ε. ρκϛ.
αἰδοῖον ἄρρενος ἐλάφου	β. δγ.	ἀλθαία	γ. ρξδ.
αἰθάλη λιβανωτοῦ	α. πε.	ἄλιμος	α. ρκα.
αἰθιοπίς	δ. ρε.	ἄλισμα	γ. ρξζ.
αἴλουροι	β. κθ.	ἄλυσσον	γ. ρζ.
αἷμα	β. ϛζ.	ἀλκέα	γ. ρξε.
αἷμα ταύρειον	ϛ. κε.	ἀλκυόνιον	ε. ρλϛ.
Περὶ Αἱμόρρου	ζ. ιγ.	ἀλόη	γ. [illegible]
Περὶ τῶν ὑφ' Αἱμόρρου καὶ διψά-		ἅλμη	ε.

ἅλος ἄνθος	ε. ρκθ.	ἀντίσποδα	ε. ριϛ.
ἁλὸς ἄχνη	ε ρκζ.	ἀνωνὶς	γ. κα.
ἀλσίνη	δ. πζ.	ἄξος	ε. πϛ.
ἄλυπον	δ. ροζ.	ἀπαρίνη	γ. ϛϛ.
ἀμβροσία	γ. ρλ.	ἄπιος	α. ρξη.
ἄμμι	γ. ο.	ἄπιος	δ. ρο.
ἄμμος	ε. ρζ.	ἀπόκυνον	δ. πα.
ἀμμωνιακόν	γ. ϛθ.	ἀπόπατος	β. ϛη.
ἀμόργη	α. ρλε.	ἀράχνη	β. ξη.
ἀμπελόπρασον	β. ρϛ.	ἀργεμώνη	β. σιη.
ἄμπελος ἀγρία	δ. ρπ.	ἀρίσαρον	β. σϛη.
ἄμπελος ἀγρία	ε. β.	ἀριϛολοχία κληματῖτις	γ. ϛ.
ἄμπελος λευκὴ	δ. ρπα.	ἀριϛολοχία μακρά	γ. ε.
ἄμπελος μέλαινα	δ. ρπβ.	ἀριϛολοχία ϛρογγύλη	γ. δ.
ἄμπελος οἰνοφόρος	ε. α.	ἄρκειον	δ. ρζ.
ἀμυγδαλή	α. ροζ.	ἀρκευθὶς	α. ρδ.
ἄμυλον	β. ρκγ.	ἄρκτιον	δ. ρϛ.
Πρὶ Αμφισβαίνης	ζ. ια.	ἀρνόγλωσσος	β. ρνγ.
Πρὶ τῶν ὑπ' Αμφισβαίνης δεδηγμένων	η. θ.	ἄρον	β. ρϛζ.
ἄμωμον	α. ιδ.	ἀρσενικόν	ε. ρκα.
ἀναγαλλίς	β. σθ.	ἀρτεμισία λεπτόφυλλος	γ. ρκθ.
ἀνάγυρις	γ. ρνη.	ἀρτεμισία πολύκλονος	γ. ρκη.
ἀνδράχνη	β. σν.	ἄσαρον	α. θ.
ἀνδράχνη ἀγρία	β. ρνα.	ἄσβεϛος	ε. ρκδ.
ἀνδρόσαιμον	γ. ροδ.	ἀσβόλη	ε. σπϐ.
ἀνδρόσακες	γ. ρνα.	ἀσκληπιάς	γ. ρζ.
ἀνεμώνη	β. σιζ.	ἄσκυρον	γ. ρογ.
ἄνηθον	γ. ξζ.	ἀσπάλαθος	α. ιθ.
ἀνθεμίς	γ. ρνε.	ἀσπάραγος	β. ρνϐ.
ἄνθος χαλκοῦ	ε. πη.	Πρὶ Ασπίδος	ζ. ιη.
ἀνθυλλίς	γ. ρνδ.	Πρὶ τῶν ὑπ' Ασπίδος δηχθέντων	η. ιε.
ἄνισον	γ. ξε.	ἄσπλυνον	γ. ρνβ.
[illegible]πιπαθές	ε. ρμ.	ἀϛὴρ ἀπτικός	δ. σκ.
[illegible]ρινον	δ. ρλγ.	ἀϛράγαλος	δ. ξβ.

ἀστράγαλος ὑός	β. ξϐ.
ἄσφαλτος	α. ρ.
ἀσφόδελος	β. ρθ.
ἀστακτυλλίς	γ. ρζ.
ἀστάφαξις	β. ρμε.
ἀφάκη	β. ροη.
ἀφρόνιτρον	ε. σκα.
ἀχίλλειος	δ. σις.
ἀχράς	α. ροθ.
ἀψίνθιον	γ. κς.
ἀψίνθιον θαλάσσιον	γ. κζ.
ἀψίνθιον σαρδώνιον	γ. κη.
Β	
Βάκχαρις	β. να.
βάλανοι	α. ρμδ.
βάλανος μυρεψική	δ. ρξ.
βαλαύστια	α. ρνε
βαλλωτή.	γ. ριζ.
Περὶ βασιλίσκου	ζ. ιθ.
Περὶ τῶν ὑπὸ βασιλίσκου δηχθέντων	η. ις.
βάτος	δ. λζ.
βάτος ἰδαία	δ. λη.
βατράχιον	β. σς.
βάτραχοι	β. κη.
βδέλλα	ς. λ.
βήχιον	γ. ρκς.
βλῆττον	ϐ. ργ.
βολϐός	β. σα.
βολϐὸς ἐδώδιμος	β. σ.
ϐόττις	γ. ρλ.
βούγλοσσον	δ. ρκη.
βουνιάς	β. ρλς.
βουνίον	δ. ρκδ.
βούπρηστις	β. ξς.
βούπρηστις	ς. γ.
βούτυρος καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ λιγνύς.	β. πα.
βούφθαλμον	γ. ρνς.
βρετανική	δ. β.
βρύον θαλάσσιον	δ. ςθ.
βρῶμος	β. ρις.
βρῶμος ἡ πόα	δ. ρμ.
Γ	
Γάλα	β. οε.
γάλα γυναικεῖον	β οη.
γάλα ἐμπυτιασθέν	ς. κς.
γάλα σχιστόν	β. οζ.
γαλὴ κατοικίδιος.	β. κζ.
γαλίοψις	δ. ςε.
γάλλιον	δ. ςς
γάῤῥος	β. λδ.
γηυτιανή	γ. γ.
γεράνιον	γ. ρλα.
γῆ	ε. ρο.
γῆ ἀμπελῖτις.	ε. ρπα.
γῆ ἐρετριάς	ε. ροα.
γῆ ἡ ἐκ τῶν καμίνων	ε. ροθ.
γῆ κιμωλία	ε. ρος.
γῆ μηλιάς	ε. ρπ.
γῆ πνιγῖτις	δ ροζ.
γῆ σαμία	ε. ροβ.
γῆ σελινουσία	ε. ροε.
γῆ χία	ε. ροδ.
γῆς ἔντερα	β. οϐ.
Γῆρας ὄφεως	β. ιη.
γιγγίδιον	β. ρξζ.
γλαύκιον	γ. ρ.
γλαῦξ	δ. ρμα.
γλήχων	γ. λς.

γλυκύῤῥιζα γ. ζ.
γραφάλιον γ. ρλβ.
γογγύλη β. ρλδ.
γογγύλη ἀγρία β. ρλε.
γύψος ς. κδ.

Δ

Δάκρυον ἐλαίας αἰθιοπικῆς.
α. ρμβ.
δαῦκος γ. πγ.
δάφνη α. ρζ.
δάφνη δ. ρμζ.
δαφνοειδές δ. ρμη.
δελφίνιον γ. πδ.
δελφίνιον ἕτερον γ. πε.
δευτερία ε. ιγ.
δίκταμνος γ. λζ.
δίκταμνος ὁ κρητικός γ. λθ.
δίψακος β. ιγ.
Πρὶ Διψάδος ζ. ισ.
δορύκνιον δ. οε.
δορύκνιον ς. ς
δράβη β. ρπζ.
δρακόντιον β. ρςς.
δράκων θαλάσσιος β. ιε.
Πρὶ Δρυΐνου ζ. ιβ.
Πρὶ τῶν ὑπὸ Δρυΐνου δεδηγμενων. η. ι.
δρυοπτερὶς δ. ρπθ.
δρῦς α. ρμγ.

Ε

Εβενος α. ρλ.
ἐλαία α.β. ρλθ.
ἐλαιόμελι α. λζ.
ἔλαιον ἀβροτόνινον, α. ζα.
ἔλαιον ἐκ τῆς ἀγρίας ἐλαίας.
α. λα κ̀ α. ρμα.
ἔλαιον ἀμαράκινόν α. ξθ.
ἔλαιον ἀμυγδάλινον. α. λθ.
ἔλαιον ἀνήθινον α. ξβ.
ἔλαιον βαλάνινον α. μ.
ἔλαιον γλεύκινον α. ξη.
ἔλαιον δάφνινον α. ν.
ἔλαιον ἐλάτινον. α. νε.
ἔλαιον ἴρινον α. ξζ.
ἔλαιον καρύϊνον α. μβ.
ἔλαιον κίκινον α. λη.
ἔλαιον διὰ τοῦ κνιδείου κόκκου.
α. μδ.
ἔλαιον κνίκινον α. με.
ἔλαιον κοινὸν. α. λ.
ἐλάαι κολυμβάδες α. ρμ.
ἔλαιον κρόκινον α. ξε.
ἔλαιον κύπρινον α. ξς.
ἔλαιον λευκὸν α. λβ.
ἔλαιον μαστίχινον α. νβ.
ἔλαιον μεγάλινον α. ο.
ἔλαιον μελάνθινον α. μζ.
ἔλαιον μήλινον. α. νς.
ἔλαιον μυρσίνινον α. μθ.
ἔλαιον ναρκίσσινον α. ξδ.
ἔλαιον οἰνάνθινον α. νζ.
ἔλαιον ῥαφάνινον α. μς.
ἔλαιον ῥόδινον α. νδ.
ἔλαιον σαμψύχινον α. νθ.
ἔλαιον σησάμινον α. μα.
ἔλαιον σικυώνιον. α. λγ.
ἔλαιον σινάπινον α. μη.
ἔλαιον σούσινον α. ξγ.
ἔλαιον σχίνινον α. να.
ἔλαιον τήλινον α νη.

ἔλαιον

ἔλαιον ὑοσκυάμινον	α. μγ.
ἔλαιον ὠκίμινον	α. ξ.
ἔλαιον ὠμοτοκβές.	α. κθ.
ἐλαιοσέλινον	γ. οε
ἐλατήριον	δ. ρνε
ἐλατίνη	δ. μ.
ἐλαφόβοσκον	γ. π.
ἐλάφου κέρας	α. ξγ.
ἐλελίσφακον	γ. μ.
ἐλένιον	α. κζ.
ἐλένιον αἰγύπτιον	α. κη.
ἐλέφας	β. ξα.
ἐλίχρυσον	δ. νζ.
ἐλλέβορος λευκός.	δ. ρν.
ἐλλέβορος μέλας	δ. ρνα.
ἑλξίνη	δ. λθ.
ἑλξίνη	δ. πς.
ἐλυμὸς	β. ρκ.
ἔμβρυον φθόριον	ε. οζ.
ἔμπετρον	δ. ρπα.
ἐπίθυμον	δ. ροθ.
ἐπιμήδιον	δ. ιθ.
ἐπιπακτίς.	δ. ρθ.
ἐρέβινθος	β. ρκς.
ἐρείκη	α. ριη.
ἔρια	β. πβ.
ἔρια κεκαυμένα	β. πγ.
ἔρινος	δ. κθ.
ἕρπυλλον	γ. μς.
ἐρυθρόδανον	γ. ρξα.
ἐρύσιμον	β. ρπη.
εὔζωμον	β. ρο.
εὐπατώριον	δ. μα.
εὐόρβιον.	γ. σς.
ἐφήμερον	δ. πε.
ἐφήμερον	ς. ε.
Περὶ Ἐχίδνης.	ζ. ι
Περὶ τῶν ὑπὸ Ἐχίδνης δεδηγμένων	η. κ.
ἔχιν	δ. α.
ἐχῖνος θαλάσσιος	β. α.
ἐχῖνος χερσαῖος	α. β.
ἔχιον	δ. κζ.
Ζ	
Ζειὰ	β. ρια.
ζιγγίβερι	β. ρπ.
ζύθος	β. πη.
ζωμὸς νεαρῶν ἰχθύων	β. λη.
ζώπισσα	α. ςθ.
Η	
Ηδύοσμος ἄγριος	γ. μβ.
ἡδύοσμος ἥμερος	γ. μα.
ἡδύσαρον	γ. ρμς.
Ηδύχρουν	α. οα.
ἡλιοσκόπιος	δ. ρξδ.
ἡλιοτρόπιον τὸ μέγα	δ. ρςγ.
ἡλιοτρόπιον τὸ μικρόν.	δ. ρςδ.
ἡμεροκαλλίς.	γ. ρλζ.
ἡμιονῖτις	γ. ρνβ.
ἧπαρ αἰγός.	β. μζ.
ἧπαρ αἰθύιας	β. ν.
ἧπαρ κάπρου	β. μη.
ἧπαρ ὄνειον	α. σλ.
ἠρυγέρων	δ. ςζ.
ἠρίγγιον	γ. κδ.
Θ	
Θαλασσόμελι	ε. κ.
θάλικτρον	δ. ςη.
θαψία	δ. ρνζ.
θεῖον	ε. σκδ.

θέ[illegible]ος

ἕρμος ἥμερος καὶ ἄγριος β. ρλϐ.
ρλγ.
θηλυπτερίς. δ. ρπϛ.
θῆλις δ. ρξε.
θλάσσι β. ρπϛ.
θρίδαξ ἄγριος β. ρξϛ.
θρίδαξ ἥμερος β. ρξε.
θύμβρα γ. με.
θυμελαία δ. ρογ
θυμοξάλμιν ε. κδ.
θύμος γ. μδ.

Ι

Ιδαία ῥίζα δ. μδ.
ἱερὰ βοτάνη δ. ξα.
ἱεράκιον τὸ μέγα γ. οβ.
ἱεράκιον τὸ μικρόν. γ. ογ.
ἱεροβοτάνη δ. ξϐ.
ἰξίας ϛ. κα.
ἰξός. γ. ρδ.
ἡ Κοινὴ τῶν ἰοβόλων θεραπεία. η. α.
ἴον δ. ρκϐ.
ἰόνια β. ϛ.
ἰξὸς γ. ζγ.
ἰὸς ξηστός. ε. ϛα.
ἰὸς σιδήρου ε. ϛγ.
ἰὸς σκώλικος ε. ϛϐ.
ἱππάκη β. π.
ἱππόγλωσσον δ. ρλϐ.
ἱππόκαμπος β. γ.
ἱππολάπαθος β. ρμα.
ἱππομάραθρον γ. πϐ.
ἱπποποτάμου ὄρχις β. κε.
ἱπποσέλινον β. οη.
ἵππουρις δ. μϛ.
ἵππουρις ἑτέρα δ. μζ.
ἱπποφαές δ. ρξϐ.
ἱππόφαιστον δ. ρξγ.
ἴρις α. α.
ἰσάτις ἀγρία β. σιϛ.
ἰσάτις ἥμερος β. σιε.
ἰσόπυρον δ. ρκα.
ἰτέα α. ρλζ.
ἰχθυοκόλλα γ. ρβ.

Κ

Κάγκαμον α. κγ.
κάγχρυ γ. πη.
καδμεία ε. πδ.
κακαλία δ. ρκγ.
καλαμάγρωστις δ. λα.
καλαμίνθη γ. μγ.
κάλαμος α. ριε.
κάλαμος ἀρωματικός, α. ιζ.
κάμπαι β. ξδ.
κανθαρίς. ϛ. α.
κανθαρίδες β. ξε.
κάνναβις ἀγρία γ. ρξϛ.
κάνναβις ἥμερος γ. ρξε.
καπνὸς δ. ρι.
κάππαρις β. σδ.
κάρδαμος β. ρπε.
καρδάμωμον α. ε.
κάρος γ. ξϛ.
καρκῖνος χερσαῖος β. ιϐ.
κάρυα βασιλικά. α. ροθ.
κάρυα ποντικά α. ρπ.
κασσία α. ιϐ.
κάστανα α. ρμϛ.
κάστορος ὄρχις β. κϛ.
κατανάγκη δ. ρλ. δ.
καττύματα β. να.

καυ-

κωνκαλίς. β. ρξθ.
Περὶ τῶν ὑπὸ Κερχνιδίου δηχθέν-
των. π. ιγ.
κέγχρος ς. ις.
Περὶ Κέγχρου ζ. δ.
κέδρος α. ρς.
καντάυειον τὸ μέγα γ. π.
καντάυειον τὸ μικρόν. γ. θ.
κεφάσια α. ργπ.
Περὶ Κεφάσου. ς. ιζ.
Περὶ τῶν ὑπὸ Κεφάσου δηχθέν-
των π. ιδ.
κεφάπια α. ρτθ.
κέφρον δ. α.
κηκίς. α. ρμζ.
κηπαία γ. ρξπ.
κηφὸς. β. ρι.
κήρυκες β. ε.
κίκι δ. ρξδ.
κιννάβαρι ε. ρθ.
κιννάμωμον α. ιδ.
κιρκαία γ. ρλδ.
κίρσιον δ. ριθ.
κίσθος α. ρκζ.
κίσσηρις ς. ρκε.
κιστὸς. β. σι.
κλιματὶς. δ. ζ.
κλιματῖτις δ. ρθ.
κλιτοπέδιλον γ. μι.
κλύμενον δ. ιγ.
κνιδέλαιον α. μδ.
κνικέλαιον α. μι.
κνίκος δ. ρς.
κοκκυμηλέα α. ροι.
κόκκος βαφικὸς. δ. μα.
κόλλα γ. ρα.
κολόκυνθα β. ρξβ.
κολοκυνθὶς. δ. ρον.
κολχικόν. δ. πδ.
κόμαρος α. ρος.
κονδρίλλη β. ρξα.
κονία συκῆς α. ρπζ.
κόνυζα γ. ρλς.
κορεάλλιον ε. ρλθ.
κόρεις οἱ ἀπὸ κλίνης β. μς.
κόριον γ. οα.
κόριον ς. θ.
κόρις β. λς. γ. ροδ.
κορυδαλλὸς β. νθ.
κορωνόπους β. ζτπ.
κόστος α. ιε.
κοτυληδὼν. δ. ςδ.
κοτυληδὼν ἑτέρα δ. ςγ.
κουβαρίδες β. λζ.
κοῦρμι β. ρι.
κοχλίας χερσαῖος β. ια.
κράμβη ἄγριος β. ρμδ.
κράμβη ἥμερος β. ρμς.
κράμβη θαλασσία β. ρμπ.
κρανία α. ρογ.
κρατευόγονον γ. ρλθ.
κριθὴ. β. ρπ.
κρίθμον β. ρνζ.
κρίμνον β. ριδ.
κρίνον γ. ρις.
κροκοδείλιον γ. ιδ.
κροκόμαγμα α. κς.
κρόκος α. κα.
κρόμμυα β. ρπα.
κύαμος αἰγύπτιος. β. ρκπ.
κύαμος

κύαμος ἑλληνικός. β. ρκζ.
κυανός. ε. ρϛ.
κυκλάμινος β. ρϛδ.
κυκλάμινος ἑτέρα β. ρϛε.
κύμινον γ. ξη.
κύμινον ἄγριον γ. ξθ.
κυνόγλωσσον δ. ρκθ.
κυνοκράμβη δ. ρϛβ.
κυνόσβατον α. ρκδ.
κυπαρισσίας δ. ρξε.
κυπάρισσος α. ργ.
κύπειρος α. δ.
κύπρος α. ρκε.
κυτίσ. α. ργ.
κύτισος δ. ργ.
κῦφι α. κδ.
κύων λυσσῶν β. μθ.
Σημεῖα κυνὸς λυσσῶντος καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδηγμένων. ζ. β.
Περὶ διαίτης τῶν ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος δηχθέντων ζ. δ.
Θεραπεία τοπικὴ τῶν λυσσῶντος κυνὸς δηγμάτων. ζ. γ.
κωβιός. β. λβ.
κώνειον δ. οθ, καὶ ϛ. ια.

Λ

Λαγωὸς θαλάττιος β. ϛ.
λαγωὸς χερσαῖος β. ιθ.
λαγώπους δ. ιζ.
λάδανος α. ρκθ.
λαθυρίς. δ. ρξθ.
λάπαθον β. ρμ.
λαμψάνη β. ρμϛ.
λειμώνιον δ. ιϛ.
λειχῆνες ἵππων β. με.
λεοντοπέταλον γ. ρι.
λεοντοπόδιον δ. ρλα.
λεπίδιον β. σε.
λεπίς. ε. πθ.
λεπίδος στόμωμα ε. ϛ.
λευκάκανθα γ. κϛ.
λευκὰς ὀρεινή γ. ργ.
λεύκη α. ρι.
λευκόϊον γ. ρλη.
λευκὸν ᾠοῦ β. νε.
λιβανωτίς. γ. πζ.
λιβανωτὶς ῥουσμαρίνου γ. πθ.
λίβανος α. πϛ.
λιβάνου φλοιὸς α. πγ.
λιγνὺς ἡ ἐξ ὑγρᾶς πίσσης α. ϛζ.
λιγνύος σκευασία α. πϛ.
λιγυστικόν. γ. νη.
λιθάργυρος ε. ρϛ.
λιθάργυρος ποθεῖσα ϛ. κζ.
λιθοκόλλα ε. ρξδ.
λίθος ἀετίτης ε. ρξα.
λίθος αἱματίτης ε. ρμδ.
λίθος ἀλαβαστρίτης ε. ργ.
λίθος ἀμίαντος ε. ρνϛ.
λίθος ἀραβικός. ε. ρμθ.
λίθος ἀρμένιος ε. ρε.
λίθος ἄσσιος ε. ρμϛ.
λίθος γαγάτης ε. ρμϛ.
λίθος γαλακτίτης ε. ρν.
λίθος γεώδης ε. ρξθ.
λίθος θρακίας ε. ρμζ.
λίθος θυΐτης ε. ρνδ.
λίθος ἴασπις ε. ρξ.
λίθος ἰνδικός. ε. ρζ.
λίθος ἰουδαϊκός. ε. ρνε.

λίθος μαγνίτης	ε. ρμη.	μανδραγόρας	ς. ιϛ.
λίθος μελιτίτης	ε. ρνα.	μανδραγορίτης	ε. πα.
λίθος μεμφίτης	ε. ρνη.	μάννα λιβάνου	α. πδ.
λίθος μολιβδοειδὴς	ε. ϛε.	μάραθρον	γ. πα.
λίθος μόροχθος	ε. ρνβ.	μάρον	γ. μη.
λίθος ὀστρακίτης	ε. ρξε.	μεῖον	α. γ.
λίθος ὀφίτης	ε. ρξβ.	μελάνθιον	γ. ϛγ.
λίθος πυρίτης	ε. ρμγ.	μέλαν	ε. ρπγ.
λίθος ὁ ἐν τῇ σαμίᾳ γῇ	ε. ρογ.	μελαντηρία	ε. ριη.
λίθος σάπφειρος	ε. ρνζ.	μέλι καθόλου	β. ρα.
λίθος σελήνιτης	ε. ρνθ.	μέλι τὸ ἐν ἡρακλείᾳ	ς. η.
λίθοι οἱ ἐν τοῖς σπόγγοις	ε. ρξγ.	μέλι ποντικόν	β. ργ.
λίθος σχιστός.	ε. ρμε.	μέλι σακχάρου	β. ρδ.
λίθος φρύγιος	ε. ρμα.	μέλι σαρδῶον	β. ρβ.
λιθόσπερμον	γ. ρνη.	μελία	α. ρθ.
λιμνιὰς γῆ	ε. ριγ.	μελίκρατον	ε. ιζ.
λινόζωστις	δ. ρϛα.	μελίλωτον	γ. μη.
λίνον	β. ρκε.	μελίμηλα	α. ρξβ.
λογχῖτις	γ. ρξα.	μελισσόφυλλον	γ. ριη.
λογχῖτις ἑτέρα	γ. ρξβ.	μηδήσιον	α. ογ.
λυγκούριον	β. ρ.	μέσπιλα	α. ρο.
λύκιον	α. ρλγ.	μέσπιλα ἕτερα	α. ροα.
λύκοψις	δ. κϛ.	μετώπιον	α. οβ.
λισιμάχιον	δ. γ.	μηδική.	β. ροζ.
λυχνὶς ἀγρία	γ. ριε.	μήδιον.	δ. ιη.
λυχνὶς στεφανωματική.	γ. ριδ.	μήκων	δ. ξδ.
λωτὸς ἄγριος	δ. ριβ.	μήκων	ς. ιζ.
λωτὸς αἰγύπτιος	δ. ριδ.	μήκων ἀφρώδης	δ. ξζ.
λωτὸς ἥμερος.	δ. ρια.	μήκων ἥμερος	δ. ξε.
M		μήκων κερατίτις	δ. ξϛ.
Μαινίδες	β. λα.	μήκων κερατίτις	ς. ιη.
μάκερ	α. ρια.	μήκων ῥοιᾶς	δ. ξδ.
μαλάβαθρον	α. ια.	μηλέα	α. ρξ.
μαλάχη	β. ρμδ.	μηλόμελι	ε. κθ.
μανδραγόρας	δ. οϛ.	μῆλα ἀρμηνιακά.	α. ρξϛ.

μῆλα

μῆλα ἠπειρωτικά.	α. ρξδ.	ναρδος κελτική.	α. ζ.
μῆλα κυδώνια	α. ρξα.	ναρδης ὀρεινή.	α. η.
μῆλα μηδικά.	α. ρξζ.	ναρθηξ	γ. ϛα.
μῆλα πρσικά.	α. ρξε.	ναρκη	β. ιζ.
μίλτος σινωπική.	ε. ρια.	ναρκισσος	γ. ρξα.
μίσυ	ε. ριζ.	νάσκαφθον	α. κϐ.
μολίϐδαινα	ε. ρ-	νάφθα	α. ρϐ.
μόλιϐδος κεκαυμένος	ε. ϛϛ.	νήριον	γ. πβ.
μόλιϐδος πεπλυμένος	ε. ϛε.	νίτρον	ε. ρλ.
μορέα	α. ρπα.	νυμφαία	γ. ρμη.
μύαγρος	δ. ριζ.	νυμφαία ἑτέρα	γ. ρμθ.
μύακες	β. ζ.	Ξ	
Περὶ μυγαλῆς.	ζ. θ.	Ξάνθιον	δ. ρλη.
Περὶ τῶν ὑπὸ Μυγαλῆς δεδηγμένων	η. ζ.	ξιρίς.	δ. κϐ.
		ξιφίον	δ. κ.
μυελοί.	β. ϛε.	Ο	
μύκητες	δ. πγ.	Οθόννη	β. σια.
μύκητες	ϛ. κγ.	οἰνάνθη	ε. ε.
μυογάλη.	β. σγ.	οἰνάνθινος	ε. λγ.
μυρίκη	α. ριξ.	οἰνόμελι	ε. ιϛ.
μυριόφυλλον	δ. ριε.	οἶνος	ε. ζ.η.θ.ι.ια.
μύρις	δ. ριϛ.	οἶνος ἀκορίτης.	ε. γ.
μύρων συύθεσις	α. νγ.	οἶνος ἀπίτης	ε. λβ.
μυρσίνη	α. ριζ.	οἶνος ἀρκευθιδίτης	ε. μϛ.
μυρσίνη	α. ρνϛ.	οἶνος ἀρωματίτης	ε. ξδ.
μυρσίνη ἀγρία	δ. ρμϛ.	οἶνος ἀσαρίτης	ε. ξη.
μυρτίδανος	α. ρνζ.	οἶνος ἀψινθίτης	ε. μθ.
μύρων κιναμώμινον	α. οε.	οἶνος βουνίτης	ε. νϛ.
μύρων μαλαϐάθρινον	α. οζ.	οἶνος δαυκίτης	ε. ο.
μύρων ναρδίνον	α. οϛ.	οἶνος δευτερίας	ε. ιγ.
μύες.	β. οδ.	οἶνος δικταμνίτης	ε. νζ.
μυὸς ὦτα	β. σιδ.	οἶνος ἐλελισφακίτης	ε. οα.
μῶλυ	γ. νδ.	οἶνος ἐλλεϐορίτης	ε. πϐ.
N		οἶνοι θαλάττιοι	ε. κζ.
Ναρδος	α. ϛ.	οἶνος θυμϐρίτης	ε. ξ.

οἶνος

οἶνος θυμελαΐτης ε. ον.
οἶνος θυμίτης ε. γθ.
οἶνος καλαμινθίτης καὶ ἕτεροι. ε. ξϛ.
οἶνος κατοχίτης. ε. μα.
οἶνος κέδρινος ε. με.
οἶνος καδρίτης ε. μζ.
οἶνος κισρίτης ε. νδ.
οἶνος κονυζίτης ε. ζγ.
οἶνος κυδωνίτης ε. κη.
οἶνος μανδραγορίτης ε. πα.
οἶνος μαραθρίτης καὶ ἀγήθινος. ε. οε.
οἶνος μελιτίτης ε. ιε.
οἶνος μυρσινίτης ε. λζ.
οἶνος μυρτίτης ε. λϛ.
οἶνος ναρδίτης ε. ξζ.
οἶνος ὁ διὰ τῆ ἀγρίας ναρδ. ε. ζθ.
οἶνος νεκταρίτης ε. ξϛ.
οἶνος ὀμφακίτης ε. ιβ.
οἶνος ὀρειγανίτης ε. ξα.
οἶνος παπακίτης καὶ οἶνος ἀκοείτης. ε. οβ.
οἶνος πισσίτης ε. μη.
οἶνος σφραγίτης ε. γη.
οἶνος ῥητινίτης ε. μγ.
οἶνος ῥοδίτης ε. λε.
οἶνος ῥοίτης ε. λδ.
οἶνος σελινίτης ε. οδ.
οἶνος σκαμμωνίτης ε. πγ.
οἶνος σκιλλητικός ε. κϛ.
οἶνος ἐκ σμύρνης καὶ ἄλλων ε. ξε.
οἶνος ἐκ τῆ ἀγρίας σταφυλῆς. ε. ιδ.
οἶνος στοιχαδίτης ε. νβ.
οἶνος στροβιλίτης ε. μδ.
οἶνος συκομορίτης ε. μβ.
οἶνος χιτίτης ε. λη.
οἶνος τε-

οἶνος τερμινθίνος ε. λϑ.
οἶνος βαρρειγανίτης ε. νε.
οἶνος ὑοσκυάμινος ε. ρα.
οἶνος φοινικίτης ε. μ.
οἶνος χαμαιδρυΐτης ε. να.
οἶνος χαμαιπιτύϊνος ε. π.
οἶνος χαμαιλαΐτης ε. οϑ.
εἴσυπες β. πδ.
ἐλέσιον δ. ία.
ὄλωθοι α. ϙπϛ.
ὄλυρα β. ρη.
ὀμφάκιον ε. ϛ.
ὀμφακόμελι ε. λα.
ὀνάγρα δ. ριπ.
ὀνῶπις γ. λϑ.
ὀνοβρυχὶς γ. ρο.
ὄνοσμα γ. ϙμζ.
ὄνυχες β. ι.
ὄνυχες αἰγῶν β. με.
ὄνυχες ὄνων β. μδ.
ὀξάλμη ε. κγ.
ὄξος ε. κσ.
ὄξος σκιλλητικόν ε. κε.
ὄξος στοιχαδικόν ε. νγ.
ὀξυάκανθα α. ϙκγ.
ὀξύμελι ε. κβ.
ὀπὸς χαρπάσου ϛ. ιγ.
ὀρεοσέλινον γ. οϛ.
ὀρίγανον σ. λβ.
ὄρμινον ἥμερον γ. ρμε.
ὀρνιθόγαλον β. ϙοδ.
ὀρσοδάκνη β. ϙοϛ.
ὄρσος β. ϙλβ.
ὀρρὸς γάλακτος β. οϛ.
ὄρυζα β. ϙιζ.

ὄρχις γ. ρμα.
ὄρχις ἕτερος γ. ρμϐ.
ὄστρακα ε. ροη.
ὄσυρις δ. ρμγ.
οὖα α. ροδ.
οὖρον β. ςθ.

Π

Παγκράτιον β. σγ.
παιονία γ. ρνζ.
παλίουρος α. ρκϐ.
πάνακες γ. νε.
πάνακες ἀσκληπιοῦ γ. νς.
πάνακες χειρώνιον γ. νζ.
πάπυρος α. ρις
παρθένιον γ. ρνε.
παρωνυχία δ. νδ.
πεντάφυλλον δ. μϐ.
πέπρι β. ρπθ.
πεπλίς δ. ρξθ.
πέπλος δ. ρξη.
πέπων β. ρξδ.
πετασίτης δ. ρη.
περικλύμενον δ. ιδ.
περιστερεών. δ. ξ.
περσέα α. ρπη.
πετροσέλινον γ. οζ.
πευκέδανος γ. ςβ.
πήγανον γ. νϐ.
πήγανον ἄγριον γ. νγ.
πίσσα ξηρὰ α. ςϐ.
πίσσα ὑγρά. α. ςε.
πιστάκια α. ροη.
πισσέλαιον α. ςς.
πιττάσφαλτος α. ρα.
πιτύα λαγωοῦ β. πε.
πιτυΐδες α. πη.
πιτυοκάμπη ς. ϐ.
πιτύουσα δ. ρξς.
πίτυς α. πζ.
πλάτανος α. ρκ.
πνεύμων ἀλώπεκος β. μα.
πνεύμων θαλάσσιος β. λθ.
πνεύμων χοίρειος καὶ ἄρνειος καὶ ἄρκειος β. μ.
ποιότητες τῶν οἴνων ἐκ τῆς ἡλικίας ε. ζ.
ἐκ τῆς χρόας ε. η.
ἐκ τῆς γεύσεως καὶ τῶν μεμιγμένων ε. θ.
πολεμώνιον δ. η.
πόλιον γ. ρκδ.
πολύγαλον δ. ρμϐ.
πολυγόνατον δ. ς.
πολύγονον ἄῤῥεν δ. δ.
πολύγονον θῆλυ δ. ε.
πολύκνημον γ. ρη.
πολυπόδιον δ. ρπη.
πομφόλυξ ε. πε.
πορφύρα β. δ.
ποταμογείτων δ. ρα.
ποτήριον γ. ιζ.
πράσιον γ. ριθ.
πράσον κεφαλωτόν. β. ροθ.
πρόπολις β. ρς.
πταρμικὴ. β. ρςϐ.
πτελέα α. ριϐ.
πτέρις. δ. ρπς.
πυκνόκομον δ. ρος.
πύρεθρον γ. πς.
πυροὶ β. ρζ.

ρᾶ

Ρ

Ῥᾷ γ. β.
ῥάμνος α. ρκ.
ῥαφανὶς β. ρλζ.
ῥαφανὶς ἀγρία β. ρλη.
ῥητίνη σχινίνη α. ςα.
ῥητίνη ὑγρὰ πιτυΐνη καὶ πευκίνη. α. ςγ
ῥόα α. ρβ.
ῥόδα α. ρλα.
ῥοδία ῥίζα δ. με.
ῥοδίδες α. ρλβ.
ῥοῦς α. ρμη.
ῥύπος βαλανείων α. λδ.
ῥύπος γυμνασίων α. λς.
ῥύπος ἐκ τῆς παλαίςρας α. λε.

Σ

Σαγάπηνον γ. ςε.
σαλαμάνδρα ε. δ.
σάμψυχον γ. μζ.
σανδαράχη ε. ρκβ.
σαπρότης ξύλων α. ριγ.
σαρδόνια πόα ε. ιδ.
σαρκοκόλλα γ. ςθ.
σαρξ ἐχίδνης β. ιζ.
σατύριον γ. ρμγ.
σατύριον ἐρυθρόνιον γ. ρμδ.
σαύρα β. ξθ.
σέλινον γ. οδ.
σέρις ἥμερος β. ρξ.
σέσελι αἰθιοπικόν. γ. ξα.
σέσελι μασσαλεωτικόν γ. ξ.
σέσελι πελοποννησιακόν. γ. ξβ.
σηπία β. κγ.
σησαμοειδὲς τὸ μέγα δ. ρνβ.
μικρόν. ρνγ.
σήσαμος β. ρκα.
σήψ. β. ο.
σιδηρῖτις γ. λγ.
σιδηρῖτις ἑτέρα γ. λδ.
σιδηρῖτις τρίτη γ. λε.
σίδια α. ρνδ.
σίκυς ἥμερος δ. ρνδ.
σίλυβον δ. ρνθ.
σίλφη β. λη.
σίλφιον γ. ςδ.
σίνηπι β. ρπδ.
σίον β. ρνδ.
σίσαρον β. ρλθ.
σισύμβριον β. ρνε.
σισύμβριον ἕτερον β. ρνς.
σίσων γ. ξδ.
σκαμμωνία δ. ροα.
σκάνδυξ β. ρξη.
σκίγκος β. οα.
σκίλλα β. σβ.
σκολοπένδρα β. ις.
Περὶ Σκολοπένδρας ζ. ς.
Περὶ τῶν ὑπὸ σκολοπένδρου δεδηγμένων. η. δ.
σκόλυμος γ. ις.
σκόρδιον γ. ρκε.
σκορδόπρασον β. ρπγ.
σκόροδα β. ρπβ.
σκορπιοειδές. δ. ρςε.
Περὶ Σκορπίου ζ. ζ.
Περὶ τῶν ὑπὸ σκορπίου δεδηγμένων η. ε.
σκορπίος θαλάσσιος β. ιδ.
σκορπίος χερσαῖος β. ιγ.
σκωρία ἀργύρου ε. ρα.

σκωρία μολίβδου ε. ςζ.
σκωρία σιδήρου ε. ςδ.
σμαρίδες β. λ.
σμίλαξ β. ρος.
σμίλαξ ς. ιβ.
σμίλαξ λεία γ. ρμε.
σμίλαξ τραχεία γ. ρμδ.
σμύλαξ γ. π.
σμύρις ε. ρξς.
σμύρνα α. οκ.
σμύρνα βοιωτική. α. οθ.
σμύρνιον γ. οθ.
σόκχος β. ρνθ.
σπαργάνιον γ. κα.
σπαρτίον δ. ροη.
σπόγγοι ε. ρλη.
σταφίς. ε. δ.
στακτή. α. οδ.
σταφὶς ἀγρία δ. ρμς.
σταφυλή. ε. γ.
σταφυλῖνος ἄγριος γ. νθ.
στάχυς γ. ρκ.
στέαρ καθόλου β. πς.
στεάτων δυνάμις β. ςδ.
στέαρ πῶς ἀρωματιστέον β. ςα.
στέαρ πῶς σαμψυχίζεται β. ςβ.
στέαρ βόειον β. πθ.
στέαρ ταύριον καὶ παρδάλειον, καὶ λεόντειον β. ς.
στέαρ τράγειον καὶ προβάτειον καὶ ἐλάφειον β. πη.
στέαρ ὕειον καὶ ἄρνειον β. πζ.
στέαρ χήνειον, καὶ ὀρνίθειον β. ςγ.
στίμμοι ε. ςθ.
στιχάς γ. λα.
στοιβή. γ. ιβ.
στρατιώτης δ. ρβ.
στρατιώτης ὁ χιλιόφυλλος δ. ργ.
στρόβιλοι α. πθ.
στρούθιον β. ρςγ.
στρύχνος ἁλικάκαβος γ. οβ.
στρύχνος κηπαῖος γ. οα.
στρύχνος μανικός. γ. οδ.
στρύχνος ὑπνωτικός. γ. σγ.
στύραξ α. π.
συπτηρία ε. ρκγ.
συκὴ ἀγρία α. ρπε.
συκόμορον α. ρπβ.
σῦμα α. ρπδ.
σῦκον κύπριον α. ρπγ.
σύμφυτον πετραῖον γ. θ.
σύμφυτον ἄλλο γ. ι.
σχίνος α. ις. καὶ δ. νβ.
σχίνος τὸ δένδρον α. ς.
περὶ Θεραπείας τῶν ὑπὸ σφηκῶν καὶ μελισσῶν δεδηγμένων η. β.
σφόνδυλον γ. ς.
σῶρυ ε. ριθ.

Τ

Τεκτονική. ε. ριβ.
τελλῖναι β. η.
τέρμινθος α. ςβ.
τέττιγες β. νς.
τεύκριον γ. ρια.
τεῦτλον β. ρμθ.
τέφρα ε. λε.
τηλέφιον β. σιζ.
τῆλις β. ρκδ.
τίτανος ς. κθ.
τιθυμάλλων ἑπτὰ εἴδη δ. ρξε.

τορδίλιον γ. ξγ.
τραγάκανθα γ. κγ.
τράγιον δ. μθ.
τράγιον ἄλλο δ. ν.
τραγοπώγων β. ρογ.
τραγορίγανον γ. λε.
τράγος β. ριε. καὶ δ. να.
τρίβολον δ. ιε.
τρίγλη β. κδ.
τριπόλιον δ. ρλε.
τρίφυλλον γ. ρκγ.
τριχομανές. δ. ρλζ.
τρυγὼν θαλασσία β. κ.
περὶ Τρυγόνος θαλασσίας. ζ. η.
περὶ τῶν ὑπὸ Τρυγόνος θαλασσίου δεδηγμένων η. ς.
τρύξ. ε. ρλϐ.
τυρὸς νεαρός. β. οθ.
τύφη γ. ρλγ.

Υ

Υάκινθος δ. ξγ.
ὕδνον β. ροε.
ὑδράργυρος ε. ρι.
ὑδράργυρος ποθεῖσα ς. κη.
ὑδρόμηλον ε. λ.
ὑδροπέπει β. ρςα.
περὶ Υδρου ζ. ιε.
περὶ τῶν ὑφ' ὕδρου δηχθέντων η. ιϐ.
ὕδωρ ε. ιη.
ὕδωρ θαλάσσιον ε. ιθ.
ὕδωρ ψυχρόν. ς. λδ.
ὑοσκύαμος δ. ξθ.
ὑοσκύαμος ς. ιε.
ὑπερικόν γ. ροα.
ὑπήκοον δ. ξη.
ὑποκισθίς. α. ρκη.
ὕσσωπον β. λ.

Φ

Φακός β. ρκθ.
φακὸς ἐπὶ τῶν τελμάτων δ. πη.
φαλάγγιον γ. ρκϐ.
περὶ Φαλαγγίων ζ. ε.
περὶ τῶν ὑπὸ Φαλαγγίων δεδηγμένων. η. γ.
φάλαρις γ. ρνθ.
φασίολος β. ρλ.
φηγός. α. ρμε.
φιλλυρέα α. ρκς.
φίνις β. νη.
φλοιὸς λιϐάνου α. πγ.
φλόμος δ. ρδ.
φοίνιξ δ. μγ. καὶ α. ρμθ.
φοίνιξ ἡ καὶ ἐλάτη α. ρνα.
φοίνικες θηϐαϊκαί. α. ρν.
φοῦ α. ε.
φρυνός ε. λα.
φῦκος θαλάσσιον δ. ρ.
φυλλίτις γ. ρκα.
φύλλον γ. ρμ.
φύτευμα δ. ρλ.

Χ

Χαλϐάνη γ. ςζ.
χάλκανθον ε. ριδ.
χαλκίτις ε. ριε.
χαλκὸς κεκαυμένος ε. πζ.
χαμαιάκτη δ. ροε.
χαμαιδάφνη δ. ρμθ.
χαμαίδρις ς. ριϐ.
χαμαίκισσος δ. ρκς.
χαμαιλεύκη δ. ρκζ

χαμαιλέων ὁ λευκός.	γ. ι.	Ψ	
χαμαιλέων ὁ μέλας	γ. ια.	Ψευδοβούνιον	δ. ρκε.
χαμαιπίτυς	γ. ροε.	ψευδοδίκταμνος	γ. λη.
χαμαιπίτυς ἑτέρα	γ. ρος.	ψευδοκασσία	α. ιγ.
χαμαισύκη	δ. ρο.	ψευδοκιννάμωμον	α. ιε.
χαμελαία	δ. ροβ.	ψιμμίθιον	ε. ργ.
χελιδόνες	β. αξ.	ψιμμίθιον	ς. κβ.
χελιδώνιον τὸ μέγα	β. σια.	ψύλλιον	δ. ο.
χελιδώνιον τὸ μικρόν	β. σιβ.	ψύλλον	ς. ι.
χημοί.	β. θ.	ψωρικόν.	ε. ρις.
χολὴ	β. ςς.	Ω	
χόνδρος	β. ριη.	Ωκιμοειδές.	δ. κη.
χρυσάνθεμον	δ. νη.	ὤκιμον	β. ροα.
χρυσόγονον	δ. νς.	ὠμοτάριχος	β. λγ.
χρυσοκόλλη	ε. ρδ.	ὠόν.	β. νδ.
χρυσοκόμη	δ. νε.	ὤχρα	ε. ρη.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.

INDEX OMNIVM QVÆ IN DIOSCORIDE CONTINENTVR.

Prior numerus librum, posterior caput indicat.

A

Abrotonum 3.29
Absinthium 3.26
Absinthium marinum 3.27
Absinthium Santonicum 3.28
Acacalis 1.119
Acacia 1.134
Acanthus 3.19
Acanthus sylvestris 3.20
Acanthium 3.18
Acetum 5.21
Acetum mulsum 5.22
Acetum scillinum 5.25
Acetum è stœchade 5.53
Achillea 4.36
Achras 1.169
Acida muria 5.23
Acinos 3.50
Acorum 1.2
Aconitum 4.77.78,6.7
Adarces 5.137
Adeps omnis 2.86,94
Adeps sampsuchi odore imbuitur 2,92
Adianton 4.136
Ægilops 4.139
Æris squamma 5.89
Æris flos 5.88
Ærugo rasa 5.91
Ærugo scolecia 5.92
Æs vstum 5.87
Æthiopis 4.105
Aëtites lapis 5.161
Agallochon 1.21
Agaricum 3.1
Ageraton 4.59
Agnus 1.36
Aiuga 3.175,176
Alabastrites 5.153
Alcea 3.164
Alcyonium 5.136
Alisma 3.169
Allium 2.144
Aloë 3.25
Alsine 4.87
Althæa 3.139
Althæa 3.165
Alumen 5.72
Alumen scissile 5.72
Alysson 3.105
Ambrosia 3.129
Amiantus lapis 5.156
Ammi 3.70
Ammoniacon 3.98
Amomum 1.14
Ampelitis terra 5.181
Ampeloprason 2.180

Amphisbænæ ictus notæ eius curatio 8.9
Amurca 1.135
Amygdalæ amaræ 1.177
Amylum 2.123
Anagallis 2.209
Anagyris 3.167
Anchusa 4.23, 24.25
Andrachne sylvestris 2.151
Androsaces 3.150
Androsæmon 3.173
Anemone 2.207
Anethum 3.67
Anguium senectus 2.18
Anisum 3.65
Anonis 3.21
Anserinus adeps 2.93
Anthemis 3.154
Anthericum
Anthillis 3.153
Antipathes 5.140
Antirrhinon 4.153
Antispoda 5.86
Aparine 3.104
Aphaca 2.178
Apiastrum 3.118
Apios 4.177
Apium 3.74
Apocynon 4.81
Apollinaris 4.69
Apri iecur 2.39
Apum ictus curatio 8.2
Aqua 5.18
Aqua frigida 6.34
Aquâ marina 5.19
Aqua mulsa 5.17
Arabicus lapis 5.149
Araneus 2.150
Arbutus 2.176
Arcion 4.107
Arction 4.106
Arcturon 4.106
Arena 5.16
Argemone 2.208
Argenti recrementum 5.101
Argenti scoria 5.101
Argenti spuma 5.102, 6.27
Argentum viuum 5.110, 6.28
Arisarum 2.198
Aristolochia 4.5.6
Armeniaca mala 1.166
Armenius lapis 5.105
Aron 2.197
Arrhenogonon 3.120
Artemisia 3.127.128
Arundo, vide Harundo.
Asarum 19
Asclepias 3.106
Ascyron 3.172
Asius lapis 5.142
Aspalathus 1.19
Asparagus 2.152
Asplenon 3.151
Aspidis ictus notæ curatio, 7.18, 8.15.
Aster Atticus 4.120
Astragalus 4.62
Athamanticum 1.3
Athera 2.114
Atractylis 3.107

Atramentum librarium 5.183
Atramentum sutoriũ 5.114
Atriplex 2.145
Auellana nux 1.180
Auena 2.116
Auricula muris 2.214
Auripigmentum, siue arsenicon 5.121.6.29

B

Baccæ lauri 1.90
Baccharis 3.51
Balaustium 1.155
Ballote 3.117
Balsamum 1.18
Barbula hirci 2.173
Basilisci ictus notæ eius curatio 7.19
Bdellium 1.81,8.16
Beta 2.149
Betonica 4.1
Bitumen 1.100
Blatta pistrinaria 2.24
Bliton 2.143
Botrys 3.130
Brassica 2.146
Brassica marina 2.148
Brasica sylueſtris 2.147
Britanica 4.2
Bromus 4.140
Bryon 1.20
Bubulum sæuum 2.89
Buccina 2.5
Bugloſſum 4.128
Bulbus esculentus 2.200
Bulbus vomitorius 2.201
Bunion 4.124
Bupreſtis 6.3
Buphthalmos 3.156
Butyrum 2.81
Butyri fuligo 2.81

C

Cacalia 4.123
Cadmia 5.84
Cæciliæ ictus notæ curatio eadẽ quę viperę morsus 7.11
Calamus odoratus 1.16
Calamintha 3.43
Calcifraga 4.181
Calx viua 5.133
Cancamum 1.25
Canchris 3.80
Cancri 2.12
Canis rubus 1.124
Canis rabiosi signa 7.2
curatio morsus eius 7.3
ab eo morsorum victus ratio 7.4
Cannabis 3.165.166
Cantharides 6.1
Capnos 4.110
Capparis 2.204
Cardamomum 1.5
Cardamina 2.120
Carduus 3.16
Carpasi succus 6.13
Cariotæ 1.125
Carum 3.66
Caseus recens 2.79
Caseus equinus 2.80
Cassia 1.12

Caſtanea 1.146
Caſtorium 2.122
Catanance 4.134
Caucalis 2.169
Cedrus 1.106
Celticum nardum 1.7
Cenchri ictus notæ remedia 7.16,8.13.
Centaurium magnum 3.8
Centaurium minus 3.9
Cepa 2.181
Cepæa 3.168
Cera 2.105
Ceraſia 1.158
Ceraſtæ ictus notæ curatio. 7.17,8.14.
Cerui genitale 2.36
Ceruinum cornu 2.50
Ceruinum fœuum 2.88
Ceruſſa 5.103,6.22
Ceſtron 4.1
Chalcitis 5.115
Chamæ 2.9
Chamæacte 4.175
Chamæciſſos 4.126
Chamædaphne 4.149
Chamædrys 3.94
Chamæleo albus 3.10
Chamæleo niger 3.11
Chamæleuce 4.127
Chamæpitys 3.175
Chamæſyce 4.170
Chamælea 4.172
Chelidonium 2.211
Chelidonium minus 2.212
Chia terræ 5.174
Chryſanthemon 4.58
Chryſocolla 5.104
Chryſocome 4.55
Chryſogonon 4.56
Cicadæ 2.43
Cicer ſatiuum 2.126
Cicer arietinum 2.96
Cicer ſylueſtre 2.96
Cichorion 2.125
Cici 4.145
Cicuta 4.79,6.11
Cimices 2.36
Cimolia 5.176
Ciparisſias 4.165
Cinis ſarmentinus 5.135
Cinnabaris 5.109
Cinnamomum 1.13
Cionia 2.6
Circæa 3.134
Cirſium 4.119
Ciſtus 1.127
Citria mala 1.131
Clematis 4.7.182
Clinopodion 3.109
Clymenon 4.13
Cnicus 4.190
Coagulum 2.85
Coccum gnidion 4.154
Coccum infectorium 4.48
Cochleæ 2.11
Cœruleus 5.106
Colchicon 4.84
Colocynthis 4.178
Colymbades oleæ 1.140

Conyza 3. 136
Corallium 5. 139.
Coriandrum 3. 71. 69.
Coria veteramentaria 2. 51.
Coriarius frutex 1. 124
Coris 3. 174
Coronopus 2. 118
Cornus 1. 173
Corruda 2. 117
Cos Naxia 5. 168
Coſtus 1. 15
Cotonea mala 1. 161
Crateogonum 5.139
Crithmum ſeu crithamon. 2. 157.
Crocodilion 3. 12
Crocomagma 1. 26
Crocum 1. 25
Croton 4. 245
Cucurbita 9. 162
Cucumis ſatiuus 2. 163
Cucumis ſylueſtris 4. 154
Cuminum ſatiuum. 3. 68
Cuminum ſylueſtre 3. 69
Cunila 3. 28
Cupreſſus 1. 103
Curmi 2. 110
Cyclaminus 2. 294
Cyclaminus altera. 2. 195
Cydonomeli 5. 18
Cynia 4. 270
Cynocrambe 4. 192
Cynogloſſon 4. 129
Cynoſorchis 3. 121
Cypariſsias tithymalus. 4. 156
Cyphi 2. 24
Cypirus 1. 4
Cytinus 1. 153
Cytiſus 4. 113.

D

Damaſcena pruna 1. 137
Damaſonion 3. 144
Daphnoides 4. 148
Daucus 3. 83
Delphinium 3. 84. 85
Dendroides tithima 4. 165
Deuteria 5. 18
Dictamum. 3. 37
Dictamnum Cretéſe. 3. 39
Diphryges 5. 120
Dipſacum 3. 13
Dipſadis morſus notę eius curatio 7. 14. 8. 11
Dorycnion 4. 75. 66
Draba 2. 187
Draco marinus 2. 15
Draconis marini ictus remedia 6. 40
Dracunculus 2. 196
Dryini ictus notæ curatio. 7. 12. 8. 10.
Dryopteris 4. 189
Dulcis radix 3. 7

E

Ebenus 1. 130
Ebulum 4. 155
Ebur 2. 48
Echinus 2. 1
Echinus terreſtris 2. 2
Echium 4. 27

Elapho-

Elaphoboſcon. 3. 80.
Elaterion 4. 155
Elatine 4. 40
Electrum 1. 93
Elæomeli 1. 37
Eleoſelinum 3. 75
Elichryſon 4. 57
Empetron 4. 181
Ephemeron 4. 85. 6. 5
Epimedion 4. 19
Epimelis 1. 133
Epipactis 4. 109
Epirotica mala 1. 131
Equiſetum 4. 46. 47
Eretria terra 5. 171
Erica 1. 118
Erinaceus 2. 1
Erinei 1. 146
Erinus 4. 29
Eruca 2. 170
Erucæ olerum 2. 51
Erucæ pinorum 6. 2
Eruum 2. 131
Eryngium 3. 24
Eryſimon 2. 149.
Eupatorium 4. 41
Euphorbium 3. 96.

F

Faba 2. 127
Faba ægyptia 2. 128
Fæx 5. 132
Fagus 1. 145
Farina craſsior 2. 112
Fel 2. 95
Ferri rubigo 5. 93
Ferula 3. 91
Feſtuca 4. 139
Fibrini teſtes 2. 26
Ficus 1. 183. 184
Ficus ſylueſtris 1. 185
Ficus lixiuium 1. 187
Filicula 4. 188
Filix 4. 186
Filix fœmina 4. 187
Fimum 2. 98
Flos æris 5. 88
Flos ſalis 5. 129
Flos punicæ 1. 127
Flos ſyueſtris punici 1. 127
Fœniculum erraticum 3. 82
Fœnum græcum 2. 124
Fraxinus 1. 109
Fuligo è myrrha, reſina, ſtyrace. 1. 86
Fuligo liquidæ picis 1. 97
Fuligo pictoria 5. 182
Fuligo reſinæ 1. 94
Fuligo thuris 1. 85
Fumaria 4. 110
Fungi 4. 83. 6. 23.

G

Gagates lapis 5. 146
Galactites lapis 5. 150
Galbanum 3. 97
Galla 1. 147
Gallina 2. 41. 51
Gallinæ cerebellum 2. 53
Gallinaceus adeps 2. 93
Garum 2. 34
Genitale cerui 2. 36

Gentiana 3. 3
Geramion 3. 131
Geodes lapis 3.159
Gingiberis 2. 190
Gingidion 2. 167
Gith 9. 3
Gladiolus 4. 20.
Glans 1. 144
Glans Iouis 1. 122
Glans ſardiana 1. 122
Glans vnguentaria 4. 160
Glaſtum ſatiuum 2. 215
Glaſtum ſylueſtre 2. 216
Glaucium 3. 100
Glaux 4. 141
Gluten piſcium 3. 102
Glutinum 3. 101
Gnaphalion 3. 132
Gnobius 2. 32
Gramen 4. 30
Gramen arundinaceũ. 4. 31
Gramen parnaſi 4. 32
Groſsi 1. 186
Gypſum 5.134. 6.24.

H

Hæmatites 5.144
Hæmorrhoi notæ eius curatio 7. 13. 8.11
Halica 2. 118
Halicacabon ſolanum 4. 72
Halimus 1. 121
Harundo 1. 151
Harundo cypria 1. 115
Harundo vallatoria 1. 115
Haſtula regia 2. 199
Hedera 2. 210
Helenium 1. 27
Helenium alterum 1. 28
Helioſcopius 4. 165
Heliotropiũ magnum 4. 193
Heliotropiũ paruum 4. 194
Helleborum album 4. 133
Helleborum nigrum 4. 134
Helxine 4. 39. 86
Hemerocallis 3. 137
Hemionitis 3. 152
Herba Sabina 1. 105
Heriacium magnum 3. 72
Heriacium paruum 3. 73
Hippace 2. 63
Hippocampus 2. 3
Hippogloſſon 4. 132
Hippolapathon 2. 141
Hippophaës 4. 162
Hippophæſton 4. 163
Hippopotami teſtes 3. 25
Hippoſelinon 3. 78
Hirci herbula 3. 78
Hircinum fœuum 2. 88
Hirculus 1. 7
Hirundines 2. 57
Hirudo 6. 32
Hordeum 2. 108
Horminum 3. 145
Hyacinthus 4. 63
Hydromeli 4. 63
Hydromelon 5. 30
Hydropiper 2. 191
Hyoſciamus 4. 69. 6. 15
Hypecoon 4. 68

Hypociſtis 1. 128
Hyſſopum 3. 30.

I

Iaſpis 1.1. 5.160
Iberis 1. 180
Idæa radix 4. 144
Ilex 1. 145
Indicum 5. 107
Inguinalis 4. 120
Intybus 2. 150
Irio 2. 188
Iris 1. 1
Iſopyron 4. 121
Iudaicus lapis 5.155
Iuncus 4. 52
Iuncus odoratus 1. 16
Iuniperus 1. 104
Ius piſcium 2. 35
Ixia 6. 21.

L

Labrum Veneris 3. 13
Labruſca 5. 2
Lac 2. 75
Lac coagulatum 6.26
Lac humanum 2. 78
Lac muliebre 2. 78
Lactuca ſatiua 2. 165
Lactuca ſylueſtris 2.166
Ladanum 1. 129
Lagopus 4. 17
Lampſana 2. 142
Lana 2. 82
Lana cremata 2.83
Lanaria herba 2.193
Lappa 4. 138
Lapathum 2. 140
Laſer 3.94.
Laſerpitium 3. 94
Lathyris 4. 167
Lauer 2. 154
Laurus 1. 108
Laurus Alexandrina 4.147
Lauri baccæ 1. 90
Lemnia terra 5. 113
Lens 2. 29
Lens paluſtris 4. 88
Lentiſcus 1.90.
Lentiſcina reſina 1. 91
Leontopelaton 3. 110
Leonum pinguia 2. 90
Leontopodion 4. 133.110
Lepidium 2. 205
Leptocarya 1. 142
Lepus marinus 2.20. 6. 30
Lepus terreſtris 2. 21
Leucacantha 3. 22.
Leucanthemon 3.131
Leucas 3. 113
Leucoion 3. 138
Lichen 4. 53
Lignorum marcor 1. 113
Liguſticum 3. 58
Liguſtrum 1. 25
Lilium 3. 116
Lilium ſylueſtre 3. 137
Limonion 4. 16
Lingua bubula 4. 128
Linozoſtis 4. 169
Linum 2. 125
Lithocolla 5. 164

Locuſtę

Lithoſpermon 3. 158
Lolium 2. 122
Lonchitis 3. 161.162
Lora 5. 13
Lotus arbor 1. 172
Lotus Ægyptia 4. 114
Lotus ſylueſtris 4. 112
Lotus vrbana 4. 111
Lupinus 2. 132
Lupinus ſylueſtris 2. 133
Lychnis coronaria 3. 14
Lychnis ſylueſtris 3. 15
Lycium 1. 133
Lycopſis 4. 26
Lygos 1. 116
Lyncis vrina 2. 110
Lyſimachia 4. 3

M

Macer 1. 111
Mænæ 2. 31
Magnes 5. 148
Malabathrum 1. 11
Malicorium 1. 154
Malua 2. 144
Malum 1. 160
Malum Armeniacum 1. 166
Malum cotoneum 1. 161
Malum dulce 1. 131
Malum Epiroticum 1. 131
Malum Medicum 1. 131
Malum orbiculatum 1. 131
Malum Perſicum 1. 131
Malum præcox 1. 131
Malum punicum 1. 152
Malum ſylueſtre. 1. 164
Mandragora 4. 76 6. 16
Manna thuris 1. 72
Marcor lignorum 1. 96
Maron 3. 49
Marrubium 3. 110.119
Marrubium nigrum 3. 110
Maſtiche 1. 75
Meconium 6. 17
Medica mala 1. 177
Medion 4. 18
Medulla 1. 95
Mel Ponticum 2. 103
Mel 2. 101
Mel ſaccharum 2. 103
Mel Sardou. 2. 102
Mel heraclion 6. 8
Melampſithium 5. 69
Melanteria 5. 118
Malanthium 3. 93
Melia terra 5. 180
Melilotos 3. 48
Melimela 3. 162
Meliſſophyllon 3. 99
Melitites lapis 5. 156
Melomeli 5. 29
Memphites 5. 158
Mentha 3. 41
Mentaſtrum 3. 42
Meon 1. 3
Mercurialis 4. 191
Meſpilus 1. 170. 171
Milium. 2. 119
Millefolium 4. 115
Millepedæ 2. 33
Miſy 5. 117

Mituli 2.7
Moly 3. 54
Molybdæna 5. 100
Molybdoides lapis 5. 98
Morochthus 5. 152
Morus 1. 181
Mullus 2. 24
Mulſum 5. 16
Muria 5. 128
Mures 2. 74
Muris auricula 2. 175
Murus araneus 2. 73
Muris aranei ictus notæ eius curatio 7.9.87.
Muſcus 1. 20
Muſcus Marinus 4. 99
Muſtela 2. 27
Myagron 4. 117
Myoſotis 2. 175
Myrica 1. 117
Myrrha 1. 78
Myrrha Bœotica 1. 179
Myrrhis 4. 116
Myrtydanum 1. 157
Myrtus ſatiua 1. 156
Myrtus ſylueſtris 4. 129.

N

Naphtha 1. 102
Napus 2. 136
Narcaphthon 1. 22
Narciſſus 4. 161
Nardi genera 1. 6
Nardum Celticum 1. 7
Nardum montanum 1. 8
Nardinum vnguentum. 1. 74
Naſturtiũ.
Naſturtium 2. 185
Natricis ictus notæ eius curatio 7. 15. 8. 12
Nepeta 3. 34
Nitrum 5. 130
Nitri ſpuma 5. 131
Nux auellana 1. 180
Nux iuglans 1. 179
Nux pinea 1. 74
Nymphæa 3. 148. 149.

O

Ochra 5. 107
Oeimaſtrum 4. 28
Oenanthe 3. 135. 5. 5
Oeſypum 2. 8
Olea 1. 139
Olea ſylueſtris 1. 138
Oleaſter 1. 130
Oleæ æthiopicæ lachryma. 1. 142
Olei vires 1. 27
Oleum amygdalinũ. 1. 139
Oleum balaninum 1. 40
Oleum candidum 1. 32
Oleum carynum 1. 42
Oleum cicinum 1. 38
Oleum gnicinum 1. 46
Oleum commune 1. 50
Oleũ è gnidio grano 1. 44
Oleum hyoſcyaminũ. 1. 35
Oleum laurinum 1. 50
Oleum lentiſcinum 1. 51
Oleum maſtichinum 1. 52.
Oleum melanthinum 1. 47
Oleum myrtheum 1. 49

Oleum

Oleũ oliuæ ſylueſt. 1. 131.141.
Oleum omphacinum 1. 67
Oleum picinum 1. 96
Oleum rhaphaninum 1. 46
Oleum ſeſaminum 1. 41
Oleum Sicyonium 1. 33
Oleum ſinapinum 1. 48
Omphacium 1. 29. 56
Omphacomelites 5. 31
Onagra 4. 118
Onitis 3. 33
Onobrychis 3. 170
Ononis 3. 18
Onoſma 3. 147
Onyx 7. 2
Ophioſcorodon 2. 144
Ophites lapis 5. 162
Opium 4. 55
Opobalſamum 1. 28
Opopanax 3. 46
Orbiculata mala 1. 131.
Oreoſelinon. 3. 77
Origanum 3. 32
Origanum ſylueſtre 3. 34
Ornithogalum 2. 174
Orobanche 2. 172
Oryza 2. 117
Oſtracites 5. 165
Oſyris 4. 143
Othonna 2. 213
Ouillum ſæuum 2. 88.

P

Pæonia 3. 157
Paliurus 1. 122
Palma 1. 149
Palma elate 1. 151
Palmæ Thebaicæ 1. 150
Panaces Æſclepij 3. 56
Panaces Chironium 3. 57
Panaces Herocleum 3. 55.
Pancration 2. 203
Panicum 2. 120
Papauer corniculatũ 4. 66. 6. 18.
Papauer erraticum 4. 64
Papauer ſatiuum 4. 64
Papauer ſpumeum 4. 67
Papyrus 1. 116
Pardorum pinguia 2. 90
Paronychia 4. 54
Parthenium 3. 15
Paſtinaca herba 3. 59
Paſtinaca marina 2. 22
Paſtinacæ marinæ ictus notæ eius curatio 7.8. 8.6
Peplis 4. 169
Peplos 4. 168
Pepo 2. 164
Periclymenon 4. 14
Perſea 1. 188
Perſica mala 1. 165
Perſonata 4. 107
Petaſites 4. 10
Petroſelinum 3. 77
Peucedanon 3. 92
Phalangium 3. 122
Phalangij morſus notæ eius curatio 7. 5. 8. 3
Phalaris 3. 159
Phaſioli 2. 130

Phœnix 4. 43
Phrygius lapis 5. 141
Phu 1. 10
Phycus marinus 4. 100
Phyllitis 3. 121
Phyllon 3. 142
Phyteuma 4. 130
Picea 1. 87
Pinguia 1. 90. 91
Pinorum erucæ 6. 2
Pinus 1. 87
Piper 2. 189
Piſſaſphaltos 1. 101.
Piſtacia 1. 178
Pityides 1. 88
Pityuſa 4. 166
Pix liquida 1. 95
Pix ſicca 1. 98
Plantago 2. 153
Platyphyllos 4. 165
Plumbago 5. 100
Plumbum elotum 5. 95
Plumbum vſtum 5. 96
Pnigitis terra 5. 177
Polemonia 4. 8
Polion. 3. 24
Polycnemon 3. 108
Polygala 4. 142
Polygonaron 4. 6
Polygonon 4. 4
Polypodion 4. 188
Pompholyx 5. 85
Populus alba 1. 110
Populus nigra 1. 114
Porrum capitatum 2. 179
Portulaca 2. 150
Potamogeton 4. 101
Poterion 3. 17
Propolis 2. 106
Prunus, pruna 1. 175
Pſeudobunion 4. 125
Pſoricon 5. 116
Pſyllion 4. 70. 6. 10
Ptarmica 2. 192
Pulegium 3. 36
Pumex 5. 125
Purpura 2. 4
Pycnocomon 4. 176
Pyrethrum 3. 86
Pyrites 5. 143
Pyrorum genera 1. 168.

Q

Quercus 1. 145
Quinque folium 4. 42

R

Radicula 2. 193
Radix 2. 137
Rana 2. 28
Rana paluſtris 6. 31
Ranunculum 2. 206
Rapum 2. 134
Recrementum argenti 5. 101
Reſinæ variæ 1. 93
Rha 3. 2
Rhamnus 1. 120
Rhaphanus 2. 137
Rhaphanus ſylueſtris 2. 138
Rhodia radix 4. 45
Rhododendron 4. 8
Rhus 1. 148

Ricinus 4. 164
Rosa 1. 131
Rosei pastilli 1. 132
Rosmarinus 3. 187
Rosmarinum coronarium. 3. 89.
Rubeta 6. 31
Rubia 3. 160
Rubigo ferri 5. 93
Rubrica fabrilis 5. 112
Rubrica Sinopica 5. 111
Rubus 4. 37
Rubus canis 1. 124
Rubus Idæus 4. 38
Rumex 2. 140
Ruscum 4. 146
Ruta 3. 52
Ruta sylvestris 3. 53

S

Sacra herba 4. 61
Sagapenum 3. 95
Sal 5. 126
Salis flos 5. 129
Salis spuma 5. 126
Salamandra 6. 4
Salix 1. 137
Saluia 3. 40
Sambucus 4. 174
Samia terra 5. 172
Samius lapis 5. 173
Sampsuchum 3. 47
Sandaracha 5. 122. 6. 29
Sanguinaria 4. 4
Sanguinaria fœmina 4. 5
Sanguis 2. 97
Sanguis tauri 6. 29
Sapphirus 5. 157
Sarcocolla 3. 99
Sardianæ glandes 1. 122
Sardonia 6. 14
Sarmentitius cinis 5. 135
Satureia 3. 45
Satyrion 3. 143
Satyrion erythrionio. 3. 144
Scammonia 4. 171
Scandix 2. 168
Schistum lac 2. 77
Schistos lapis 5. 145
Scilla 2. 202
Scolopendra 2. 16
Scolopendræ ictus notæ & eius curatio 7.6.8.4
Scordion 3. 125
Scorodoprasum 2. 185
Scoria ferri 5. 94
Scoria plumbi 5. 97
Scorpioides 4. 195
Scorpius marinus 2. 14
Scorpius terrestris 2. 13
Scorpij ictus notæ eius & curatio. 7. 7. 8. 5
Securidaca 3. 146
Sedum magnum 4. 89
Selenites lapis 5. 159
Selinusia terra 5. 175
Semperuiuum 4. 89. 91
Semperuiuum minus 4. 90
Senecta anguium 2. 19
Senecio 4. 97
Sepia 2. 23

Seps 2. 70
Seris 2. 160
Serpillum 3. 46
Sertula campana 3. 48
Serum lactis 2. 76
Sesama 2. 12
Sesamoides 4. 152. 153
Seseli 3. 60
Seseli Æthiopicum 3. 61
Seseli Creticum 3. 63
Seseli Peloponnense 3. 62
Sicyonium oleum 1. 35
Sideritis 4. 33. 34. 35
Sidion 1. 154
Siligo 2. 113
Siliquæ 1. 159
Silurus 2. 29
Silybum 4. 159
Sinapi 2. 184
Sion 2. 154
Siser 2. 139
Sison 3. 94
Sisymbrion vtrunque 2. 155. 156.
Smarides pisces 2. 30
Smilax 2. 176
Smilax aspera 4. 144
Smilax læuis 4. 145
Smyris lapis 5. 166
Smyrnion 3. 79
Solanum hortense 4. 71
Solanum manicum 4. 74
Solanum somniferum. 4 73
Soncus 2. 159
Sorba 1. 174
Sory 5. 119
Sparganion 4. 21
Spartion 4. 158
Spondylion 3. 90
Spina acuta 1. 12 3
Spina alba 3. 14
Spina Arabica 3. 15
Spongiæ 5. 138
Spongiarum lapides 5. 163
Spuma nitri 5. 131
Spuma salis 5. 126
Spuma argenti 5. 102
Squamma æris 5. 89
Squamma ex acie decussa. 5. 90
Stachys 3. 120
Stacte 1. 74
Staphis agria 4. 156
Stibium 5. 99
Stimni 5. 99
Stœbe 4. 12
Stœchas 3. 31
Stomoma 5. 90
Stratiotes 4. 102
Stratiotes millefolium 4. 103
Strigmenta balnearum. 1. 34
Strigmenta gymnasiorum. 1. 36.
Strigmenta palæstrica. 1. 35
Strobili 1. 84
Struthion 2. 193
Styrax 1. 80
Suillus adeps 2. 87
Suillus pulmo 2. 40
Sulphur 5. 124

Sycomorus 1. 182
Symphyton 4. 9. 10
T
Taxus 4. 80. 5. 12
Tauri sanguis 2. 6
Taurorum pinguia 2. 90
Telephion 2. 217
Tellinæ 2. 8
Terebinthus 1. 92
Terra 5. 170
Terra fornacum 5. 179
Testæ 5. 178
Testiculus canis 3. 141. 142
Teucrion, Teucris 3. 111
Thalassomeli 5. 20
Thalictron 4. 98
Thapsia 4. 157
Thlapsi 2. 186
Thracias lapis 5. 147
Thunnus 2. 33
Thus 1. 82
Thuris cortex 1. 83
Thuris fuligo 1. 105
Thuris manna 1. 84
Thyites lapis 5. 154
Thymelæa 4. 173
Thymoxalme 5. 24
Thymus 3. 44
Tilia 1. 126
Tithymali 4. 165
Torpedo piscis 2. 17
Toxicon 6. 20
Tragacantha 3. 23
Tragium 4. 49. 50
Tragoriganum 3. 35
Tragos 2. 115. 4. 51
Tribubus 4. 15
Trichomanes 4. 137
Triphyllon 3. 123
Tripollium 4. 135
Trissago 3. 112
Triticum 2. 107
Tuber 2. 375
Tussilago 3. 126
Typha 3. 133
V
Venenata 7. 2
Veneris vmbilicus 4. 92. 93
Veratrum album 4. 150
Veratrum nigrum 4. 11
Verbascum 4. 104
Verbenaca 4. 60
Vermes terreni 2. 72.
Vesparum ictus curatio 8. 2
Vini natura 5. 7. 9. 10. 11.
Vinum absinthites 5. 49
Vinum acorites 5. 73
Vinum adynamon 5. 13
Vinum album 5. 8
Vinum anethinum 5. 75
Vinum apiites 5. 32. 74
Vinum aromatites 5. 64
Vinum asarites 5. 68
Vinum è betonica 5. 54
Vinum bunites 5. 56
Vinum calaminthites 5. 52
Vinum catorchites 5. 41
Vinum cedrinum 5. 45
Vinum cedrites 5. 47
Vinum cestrites 5. 53

Vinum chamædrytes 5.51
Vinum è chamælæa 5.79
Vinum chamæpityinũ 5.80
Vinum è conyza 5.63
Vinum cydonites 5.28
Vinum daucites 5.70
Vinum dictamnites 5.57
Vinum ex fœniculo 5.75
Vinum è flore ſalis 5.76
Vinum helleborites 5.82
Vinum hyſſopites 5.50
Vinum ex iride 5.65
Vinum iuniperinum 5.46
Vinum lentiſcinum 5.38
Vinum mandragorites 5.81
Vinum marathrites 5.75
Vinum marinum 5.27
Vinum è marrubio 5.55
Vinum melites 5.51
Vinum melitites 5.15
Vinum melomeli 5.29
Vinum è myrrha 5.65
Vinum myrſinites 5.37
Vinum myrtites 5.36
Vinum è nardo ſylueſtri 5.69
Vinum nectarites 5.66
Vinum œnanthinum 5.33
Vinum omphacites 5.12
Vinum originites 5.61
Vinum palmeum 5.40
Vinum panacites 5.72
Vinum phthorion 5.77
Vinum picatum 5.48
Vinum pineum 5.65
Vinum è pipere 5.65
Vinum reſinatum 5.63
Vinum rhodites 5.35
Vinum rhœtes 5.34
Vinum ſaluiatum 5.71
Vinum è ſatureia 5.60
Vinum ſcammonites 5.83
Vinum ſcillinum 5.26
Vinum ſtœchadites 5.52
Vinum ſtrobilites 5.44
Vinum è ſycomoris 5.42
Vinum è Syriaca nardo, Celtica, malabathro 5.67
Vinum terebinthinum 5.39
Vinum thymites 5.59
Vinum è thymelæa 5.78
Vinum tragoriganites 5.55
Viola alba 3.138
Viola purpurea 4.122
Viperæ ictus notæ & eius curatio 7.10, 8.8
Viperinæ carnes 2.18
Virulentorum ictuum curatio 8.1
Viſcum 3.103, 8.1.
Vitex 1.136
Vitis alba 4.184
Vitis nigra 4.185
Vitis ſylueſtris 4.183
Vitis vinifera 5.1
Vlmus 1.112
Vmbilicus veneris 4.92.93
Vnguentorum ratio 5.3
Vng. abrotoninum 1.61
Vng. amaracinum 1.69
Vng. anethinum 1.62

Vng. cinnamominum	1.75	Vng. ſampſuchinum	1.59
Vng. crocinum	1.65	Vng. ſuſinum	1.63
Vng. cyprinum	1.66	Vng. telinum	1.58
Vng. elatinum	1.55	Vnguis odoratus	2.10
Vng. gleucinum	1.68	Vrina	2.99
Vng. hedychroon	1.71	Vrſinus adeps	2.87
Vng. irinum	1.67	Vrtica	4.94
Vng. malabathrinum	1.77	Vua	5.3
Vng. megalinum	1.70	Vua paſſa	5.4
Vng. melinum	1.56	Vulpinus pulmo	2.41
Vng mendeſium	1.73	X	
Vng. metopion	1.72	Xanthion	4.138
Vng. narciſsinum	1.64	Xyris	4.22
Vng. nardinum	1.76	Z	
Vng. ociminum	1.60	Zea, ſeu ſemen	2.111
Vng. œnanthinum	1.57	Zopiſſa	1.99
Vng. roſaceum	1.54	Zytum	2.109

INDICIS FINIS.

Franciscus Fontanonus Monspessulensis
φιλιάτρους. S. P. D.

MAGNA profectò habenda gratia, & benè præcandum his hominibus est, qui operam, studium, cogitationes deniq; omnes eò conferunt, vt veteres scriptores enarrent. Ab his enim non minus beneficiũ accepimus, quàm si ὥσπερ νεκρο μαντίᾳ τινὶ eos nobis excitarent, à quibus ad omnem humanitatem informaremur: cum nihil aliud sit audire eum, qui Hippocratis, Platonis, Aristotelis, & Galeni scripta ita enarret, vt mentis eorum sensum aperiat, quàm eos loquentes adhuc audire: quod Iac. Syluiũ Lutetiæ professoré Regium, Ioan. Schironium, Anto. Saportam, Guill. Rondelletium, Petr. Guichardum Monspess. medicos eximios facere quotidie experimur. Quibus Iacobũ Goupylum annumerandũ putamus, qui Socratis illud apud Xenophontem probè tenens τὸ μὲ ἐργάτην εἶναι, ὠφελίμου τε ἀνθρώπῳ καὶ ἀγαθὸν εἶναι· τὸ δὲ ἀργὸν, βλαβερόν τε καὶ κακόν, præterquam quòd bonos auctores nobis interpretatur, diligẽtissimè etiam conquisitis vetustis exemplaribus, eorũ scripta magna fide ita emẽdat, vt in eis tutò versari possimus. Cuius rei fidé facit Dioscorides, ita ab eo suo nitori restitutus, vt de alio nõ melius, quę ad materiam medicam pertinent, discere possimus. Itaque hos bonos, & doctos viros amemus, colamus, & obseruemus: atque tandem non opinione, sed firma persuasione imbuamur, vt ab iis pendeamus, qui vetustate quandam auctoritatem præ se ferunt, & certa scribẽdi ratione rectissimè nos informant. Dioscoridem igitur verissimum fidelissimumque plantarum descriptorem, tam bene castigatum, pulchréq; expressum diligẽter legamus, eiúsque perdoctum explanatorem benevolè attentéque audiamus. Bene Valete. Ex Lutetia Parisiorum ad III. Cal. Augusti.

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΟΛΛΩΝ οὐ μόνον ἀρχαίων, ἀλλὰ καὶ νέων συνταξαμένων περὶ τῆς τῶν φαρμάκων σκευασίας τε καὶ δυνάμεως, καὶ δοκιμασίας φίλτατε Αρειε· πειράσομαί σοι παραστῆσαι μὴ κενὴν, μὴ δὲ ἄλογον ὁρμὴν ἐσχηκέναι πρὸς τήνδε τὴν πραγματείαν. διὰ τὸ τοὺς μὲν αὐτῶν, μὴ τετελειωκέναι, τοὺς δὲ ἐξ ἱστορίας τὰ πλεῖστα ἀναγράψαι. Ιόλας μὲν γὰρ ὁ βιθυνὸς καὶ Ηρακλείδης ὁ ταραντῖνος, ἐπ' ὀλίγον ἥψαντο τῆς αὐτῆς πραγματείας. τὴν βοτανικὴν παντελῶς ἐάσαντες παράδοσιν. οὐ μὴν οὐδὲ τῶν μεταλλικῶν, ἀρωμάτων πάντες ἐμνημόνευσαν.* Κρατεύας δὲ ὁ ῥιζοτόμος, καὶ Ανδρέας ὁ ἰατρὸς, Οὗτοι γὰρ δοκοῦσιν ἀκριβέστερον τῶν λοιπῶν περὶ τοῦτο τὸ μέρος ἀνεστράφθαι, πολλὰς ῥίζας εὐχρηστοτάτας, καί τινας βοτάνας ἀπαρασημειώτους εἴασαν. πλὴν τοῖς μὲν ἀρχαίοις μαρτυρητέον μετὰ τῆς

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia libri primi præfatio,

Io. Ruellio Sueßionẽsi interprete.

QVanquã amicissime Aree, complures nõ veterũ modò, sed recẽtiorũ quoq;, de medicamẽtorũ cõpositione, virib⁹ atq; probatione cõmẽtati sunt: nobis tñ nec vanũ, nec à ratiõe abhorrẽtẽ impetũ animi ad hoc op⁹ incessisse, tibi ostẽdere tẽtabim⁹: ꝙ eorũ nõnulli absolutũ nihil ędiderũt, alij q̃ plurima, q̃ auditu percũctãdo didicerãt, scriptis tradiderũt. Siq̃dẽ Bithin⁹ Iolas & Heraclides Tarentinus, omissa ꝓrsus herbarũ tractatiõe, rẽ sanè q̃ paucis perstrĩxerũt. Neq; verò oẽs illi de metallicis quicq̃ reb⁹ aut odoramẽtis memoriæ prodiderũt. Crateuas autẽ herbari⁹, & Andreas medic⁹, q̃ cæteris diligẽtius hac in parte versati vidẽtur, radices multas apprimè vtileis, herbásq; haudquaquã adnotatas, reliquerũt. Veruntamen priscorũ subscribere oportet sentẽtiis: quos etsi

a pauca

pauca ipsis referátur accepta, magná tamé impédisse diligentiá cóstat. Iunioribus minus assentiendú: è qbus Iulius Bassus, & Niceratus, & Petronius, Niger, & Diodotus, Asclepiadæ omnes, medicinalé materiá vernaculá cognitáq; vulgò, digná césuerút quę ab ipsis literis exactè mádarent: & vt medicamétorú vires ꝓbationésq; cursim cóplexi, sic nullo experimento corú effectus colligétes, inani verò reddédarú causarú studio verba fundétes, alia ꝓ aliis scriptitádo, ré in aceruú cógeriéq; cótrouersiarú extulerút. Siquidé qui inter eos egregius habetur Niger, euphorbiú, nascétis in Italia, chamelææ succú esse cótédit: androsæmónq; eandé herbá cú hyperico esse. quin etiá aloën in Iudæa fossilé nasci, & pleraq; his similia exponit, reclamáte euidétia, q̃ prorsus veritati refragãt. Quibus cóiectura colligi potest, ea nó oculata fide sed narratióe potiꝰ ab aliis accepisse. In ordine iidé ipsi aberrarút, partí eorú discrepáteis nulláq; cognatione cóiúctas vireis collidétes: partí ꝑ eleméta literarú scripta ĩ ordiné digerétes, quò faciliꝰ memorię mádarétur, genera & eorú effectus

τῆς ὀλιγότητος τῶν παραδοθέντων, καὶ τὴν ἀκρίβειαν προσπαραλαβοῦσι. τοῖς μέντοι νέοις οὐ συγκαταθετέον, ὧν ἐστι Βάσσος ὁ ἰυλαῖος, καὶ Νικήρατος, καὶ Πετρόνιος, Νίγερ, καὶ Διόδοτος, ἀσκληπιάδαι πάντες. οἱ τὴν μὲν πᾶσι σύμφυλλον καὶ γνώριμον ὕλην, ἠξίωσαν ἐπὶ ποσὸν ἀναγραφῆς ἀκριβοῦς· τὰς δὲ τῶν φαρμάκων δυνάμεις καὶ δοκιμασίας ἐξ ἐπιδρομῆς παρέδοσαν, οὐ τῇ πείρᾳ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν κανονίζοντες. τῇ δὲ τῆς αἰτίας κενοφωνίᾳ, εἰς * ὄγκον διαφορὰς ἑκάστου αὐτῶν ἀναφέροντες μετὰ τοῦ καὶ ἄλλα ἀντ᾽ ἄλλων ἀναγράφειν. ὁ γοῦν διαφέρειν δοκῶν εἶναι ἐν αὐτοῖς Νίγερ, τὸ εὐφόρβιον φησὶν ὀπὸν εἶναι χαμελαίας, γινομένης ἐν ἰταλίᾳ. καὶ τὸ ἀνδρόσαιμον, ταυτὸν ὑπάρχειν ὑπερικῷ, ἀλόην δὲ ὀρυκτὴν ἐν ἰουδαίᾳ γίνεσθαι. καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια πλεῖστα παρὰ τὴν ἀλήθειαν ἐκτίθεται ψευδῶς. ἅπερ ἐστὶ τεκμήρια οὐκ αὐτοψίας, ἀλλὰ τῆς ἐκ παρακουσμάτων ἱστορίας. ἥμαρτον δὲ καὶ περὶ τὴν τάξιν. οἱ μὲν ἀσυμφύλλους δυνάμεις συγκρούσαντες, οἱ δὲ κατὰ στοιχεῖα * ἀναγράψαντες. διέζευξαν * τὰς ὁμογενεῖς, τά τε γένη καὶ τὰς ἐνεργείας αὐτῶν,

τῶν, ὡς διὰ τοῦτο εὐμνημόνευτα γίνεσθαι. ἡμεῖς δ' * ὥς ἐστιν εἰπεῖν ἐκ πρώτης ἡλικίας, ἄληκτόν τινα ἔχοντες ἐπιθυμίαν περὶ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ὕλης, καὶ πολλὴν γῆν ἐπελθόντες. οἶσθα γὰρ ἡμῖν στρατιωτικὸν τὸν βίον, συναγηώχαμεν τὴν πραγματείαν ἐν ἓξ βιβλίοις σοῦ προτρεψαμένου, ᾧ καὶ τὴν σύνταξιν ἀνατιθέαμεν, εὐχάριστον ἐκπληροῦντες πάθος. δι' ἣν ἔχεις πρὸς ἡμᾶς διάθεσιν, φύσει μὲν πρὸς πάντας τοὺς ἀπὸ παιδείας ἀναγομένους οἰκειούμενος, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς ὁμοτέχνους, ἰδιαίτερον δὲ πρὸς ἡμᾶς, δεῖγμα δὲ οὐ σμικρὸν τῆς ἐν σοὶ καλοκαγαθίας, καὶ ἡ τοῦ κρατίστου Λικινίου Βάσου πρὸς σὲ διάθεσις, ἣν ἔγνωμεν συνδιάγοντες ὑμῖν, ἀξιοζήλωτον τὸ παρ' ἀμφοτέρων ὑμῶν πρὸς ἀλλήλους εὔνουν ὁρῶντες, παρακαλοῦμεν δέ σε καὶ τοὺς ἐντευξομένους τοῖς ὑπομνήμασι, μὴ τὴν ἐν λόγοις ἡμῶν δύναμιν σκοπεῖν, ἀλλὰ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι μετ' ἐμπειρίας ἐπιμέλειαν. μετὰ γὰρ πλείστης ἀκριβείας τὰ μὲν πλεῖστα δι' αὐτοψίας γνόντες, τὰ δὲ ἐξ ἱστορίας συμφώνου τοῖς πᾶσι καὶ ἀνακρίσεως τῶν παρ' ἑκάστοις ἐπιχωρίων ἀκριβώσαντες, πειρασόμεθα καὶ τῇ τάξει διαφόρῳ χρήσασθαι, καὶ τὰ γένη καὶ τὰς δυνάμεις ἑκάστου αὐτῶν ἀνα-

effect⁹ à ſua cognitiõe diſiũgẽtes. Nos verò ab ĩeũte, vt ita dicã, ĩuẽta. iugi deſiderio cognoſcẽdæ materiæ allecti, ꝑmultis regiõib⁹ peragratis (nec.n. neſcis nos militarẽ vitã exegiſſe) tuo hortatu cõmẽtationẽ ĩ ſex libros cõtulimus. quod op⁹ tibi dicamus, Aree, animi gratitudine obſequẽtes, ob eũ quo nos ꝓſequeris affectũ. Etenim natura cũ in omneis eruditione excultos, tũ verò in eos qb⁹ cũ tibi eiuſdẽ artis neceſsitudo ĩtercedit, ꝓn⁹ ad amiticiã eẽ ſoles: in nos etiã aliquãto peculiari⁹. Enimuerò nõ paruũ p̃bet tuæ ꝓbitatis argumẽtũ, optimi viri Licinij Baſsi ſingularis erga te amicitia: quã vnã nobiſcũ degẽtes nouimus, cũ mutuã ĩter vos bñuolẽtiã ęmulatiõe dignã intueremur. Admonitũ aũt te velim, eóſq; qui in hoſce cõmẽtarios incidẽt, ne ĩ verbis facultatẽ noſtrã æſtimetis, ſed potius adhibitã reb⁹ cũ peritia curã. Etenĩ prurima viſu ipſi exactiſſimè cognouim⁹: quędã etiã ex ea, de qua ĩter oẽs cõuenit, hiſtoria ꝑcũctatiõéq; rerũ apud ſingulos vernacularũ diligẽter accepim⁹. Dabimus igit̃ operã, vt differẽti ab aliis ordine tradito, genera medicinarũ viréſq;

describãt. Quòd aũt necessaria sit medicamẽtorũ ratio nemo est fermè q ignoret, q ea & toti arti cõiũcta sit, vniuersisq; eius partib⁹ efficax administret auxiliũ. Quare per medicamẽtorũ cõpositiones atq; misturas, & facta in morbis pericula extẽdi, & incremẽtũ capescere potest, q̃ plurimũ conferẽte singulorũ medicaminũ cognitiõe. Quinetiã vernaculã familiarẽq; materiã cõplectemur, vt pfecta sit quę à nobis relinquet doctrina. Verũ imprimis curã impẽdere oportet, vt suis tẽporib⁹ singula & demetãtur & recõdãtur. certè p horũ ratione aut valẽt virib⁹, aut euanido nullóq; munere fũgũtur. Serena igitur cœli cõstitutiõe demetẽda sũt. Magni siqdẽ refert ĩter colligẽdũ, si vel squalores vel ĩbres infesti sint: quẽadmodũ si loca, in qb⁹ prodeũt, cliuosa, & vẽtis exposita sint & pflata, frigidáq; & aquis carẽtia: in his. n. locis vires eorũ lõgè validiores intelligũtur. Cõtrà, quæ in cãpestribus, riguis, & opacis, cæterisq; locis à vẽto silẽtibus enascũtur, plerũq; degenerãt, & min⁹ virib. valẽt, multóq; magis, si nõ suo tẽpore nec opportunè colligantur, [illegible] aut

γράψασθαι. Ὅτι γε μὴν ἀναγκαῖος ὑπάρχει ὁ περὶ φαρμάκων λόγος, παντί που δῆλον, συνεζευγμένος ὅλῃ τῇ τέχνῃ, καὶ τὴν ἀπ᾽ αὐτοῦ συμμαχίαν ἀήττητον παντὶ μέρει παρεχόμενος. καὶ διότι δύναται αὔξεσθαι κατά τε τὰς σκευασίας καὶ τὰς μίξεις καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν παθῶν πειρασμοὺς, πλεῖστα συμβαλλομένης τῆς περὶ ἕκαστον τῶν φαρμάκων γνώσεως. προσαναγραψόμεθα δὲ καὶ τὴν συνήθη καὶ σύμφυλλον ὕλην, ἵνα ἡ γραφὴ γένηται τελεία. πρὸ πάντων οὖν φροντίζειν τῆς ἀποθέσεως καὶ συλλογῆς ἑκάστου κατὰ τοὺς οἰκείους καιροὺς προσήκει. παρὰ γὰρ δὴ τούτους ἢ ἐνεργεῖ, ἢ ἐξίτηλα γίνεται τὰ φάρμακα. αἰθρίου γὰρ ὄντος τοῦ καταστήματος συλλέγειν δεῖ. μεγάλη γὰρ * κἂν τούτῳ ὑπάρχει διαφορὰ, * τῶν αὐχμῶν ἢ ὄμβρων γενομένων τὴν συλλογὴν ποιεῖσθαι. ὥς περ καὶ τὸ ὀρεινοὺς καὶ ὑψηλοὺς καὶ διαπνεομένους καὶ ψυχροὺς καὶ ἀνύδρους εἶναι τοὺς τόπους· ἰσχυρότεραι γάρ εἰσιν αἱ δυνάμεις αὐτῶν, αἱ δὲ ἐν πεδινοῖς καὶ καθύγροις καὶ κατασκίοις καὶ μὴ διαπνεομένοις, ἀτονώτεραι κατὰ τὸ πλεῖστον, καὶ μᾶλλον εἰ μὴ καθ᾽ ὥραν εὐκαίρως συλλεγεῖσαι, ἢ δι'

δι' ἀσθένειαν ἐφθινήκωσι. καὶ ἀγνοητέον μέντοι ὅτι πολλάκις, ταῦτα παρὰ τὴν ἰδιότητα τῆς χώρας, καὶ παρὰ τὴν σύγκρασιν τοῦ ἔτους, τάχιον ἢ βράδιον ἀκμάζει. ἔνια δὲ καὶ παρὰ τὴν ἑαυτῶν ἰδιότητα, ἐν χειμῶνι ἀνθεῖ τε καὶ φύλλα φέρει· τινὰ δὲ καὶ δὶς τοῦ ἔτους ἀνθοφορεῖ. τὸν δὲ βουλόμενον ἐν τούτοις ἐμπειρίαν ἔχειν, δεῖ κατά γε τὴν ἀρτιφυῆ βλάστησιν ἐκ τῆς γῆς, ἀκμάζουσι καὶ παρακμάζουσι παρατυγχάνειν. οὔτε γὰρ ὁ τῇ βλάστῃ ἐντετυχηκὼς μόνον, δύναται τὸ ἀκμάζον γνωρίσαι, οὔτε ὁ ἑωρακὼς τὰ ἀκμάζοντα, τὸ ἀρτιφυὲς ἐπιγνῶναι. παρὰ γὰρ τοὺς μετασχηματισμοὺς τῶν φύλλων, καὶ τὰ μεγέθη τῶν καυλῶν καὶ ἀνθῶν καὶ καρπῶν, καί τινας ἄλλας ἰδιότητας, μεγάλη πλάνη γίνεται ἐπ' ἐνίοις τοῖς μὴ οὕτω τὴν θέαν πεποιημένοις. παρὰ ταύτην γοῦν τὴν αἰτίαν, τινὲς τῶν ἀναγραψάντων ἐπλανήθησαν, εἰπόντες τινὰ μήτε ἄνθη μήτε καυλὸν μήτε καρπὸν φέρειν. καθάπερ ἐπὶ τῆς ἀγρώστεως καὶ βηχίου καὶ πενταφύλλου. ὁ δὲ πολλάκις* ἐντετυχηκὼς αὐτοῖς καὶ ἐν πολλοῖς τόποις μάλιστα τὴν ἐπίγνωσιν ποιήσεται. χρὴ μέντοι εἰδέναι ὅτι μόνα τῶν βοτανικῶν φαρμάκων ἐπὶ πολλὰ ἔτη διαμένει, οἷον ἐλλέβορος ὁ λευκὸς καὶ μέλας, τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τριετίας ἐπιτοπλεῖστον εἰσὶν * εὔχρηστα.

*ἃ μὲν

aut ſi per imbecillitatem intabuerint. Neq; ignorandum, ſæpe pro peculiari loci natura, aut anni clemẽtia, maturiꝰ aut ſeriꝰ adoleſcere. Nõnulla propria vi, hyeme florent & folia pariũt: quędã bis anno florifera. Quare cui in animo eſt horũ peritiã aſſeq̃, neceſſe eſt eũ prima germinatiõe ſolo emergentibus, adultis & ſeneſcentibꝰ adeſſe. Nã qui pullulãti herbę dũtaxat adſtiterit, adultã cognoſcere nõ poteſt, neque qui adultã tantũ inſpexerit, nuper erũpentẽ noſcet. Quo fit, vt ꝓpter mutatã foliorũ faciẽ, cauliũ proceritates, florũ ſeminiſq; magnitudinẽ, & id genus alias peculiares notas, nõnulli q̃ olĩ has rerũ varietates nõ ꝑſpexerũt, magno in errore verſẽtur. Quæ cauſa etiã nonnullis ſcriptoribꝰ ĩpoſuit, q̃ herbas quaſdã, verbi gratia, gramẽ, q̃nquefolium, & tuſſilaginẽ emittere florẽ, fructũ & caulẽ, negãt. Ergo qui ſæpius ad viſendas herbas & earũ natales ſe contulerit, earũ cognitionẽ maximè cõſequet̃. Scire etiamnũ cõuenit, ſola ex herbaceis medicaminibus veratri genera, nigrum, inquã, & cãdidũ multis edurare annis: reliqua à trimatu ĩutilia.

Quę vero fruticosa sunt, sicut stœchas, trixago, poliũ, abrotonũ, seriphũ, absinthiũ, hyssopũ, & alia id gen⁹, semine pręgnãtia demetãt. flores quoq; antea, q̃ spõte sua decidãt. fruct⁹ aũt, vt maturi decerpãt necesse est: & semina, vbi siccari cœperit, priusq̃ defluãt. Herbarũ succus & foliorũ elici debet, germinãtib⁹ tũ primũ cauliculis. Lac & lachrymæ excipiãtur, ĩciso per summũ adolescẽtię vigorũ caule. Radices, & liquamẽta, corticésve vt recõdant, eximere cõuenit cũ herbę suis foliis exuũtur. Siccãtur etiã expurgatę ini bi, locis asperginé nõ redolẽtib⁹: sed quę luto aut puluere sũt obsitæ, aqua elui debẽt. Flores & omnia quæ iucundũ odoré efflãt, arculis tiliaceis, nullo situ obductis, reponãtur. Nõnunq̃ charta aut foliis semina, vt perennẽt, aptè iuuoluũtur. Liquidis medicaminibus désior materia, argentea, vitrea, aut cornea cõuenit. Fictilis etiã, si modò rara nõ sit, accõmodatur: & lignea, præsertim è buxo: sed ęnea vasa ocularis medicamẽtis liquidísq;, & oĩb⁹ iis quę aceto, pice liq̃da, aut cedria cõponũtur. Adipé autẽ & medullas stagneis vasis recõdi cõuenit.

Iris.

*ἃ μὲν οὖν εὐώδη ἐστὶ, στοιχάς, χαμαίδρυς, πόλιον, ἀβρότονον, σέριφον, ἀψίνθιον, ὕσσωπον, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, συλλέγειν δεῖ, ἐγκύμονα τῶν σπερμάτων. ἄνθη δὲ πρὸ τῆς ἀποπτώσεως αὐτῶν. τοὺς δὲ καρποὺς πεπείρους ὄντας, καὶ τὰ σπέρματα δὲ ἀρχόμενα ξηραίνεσθαι πρὸ τοῦ ἀποῤῥεῖν, χυλίζειν δὲ καὶ τὰς βοτάνας, ἀρτιβλάστων ὄντων τῶν καυλῶν, ὁμοίως καὶ τὰ φύλλα, ὀποὺς δὲ καὶ δάκρυα λαμβάνειν, τέμνοντας ἐν ἀκμῇ, *ἔτι τοὺς καυλούς, τὰς δὲ εἰς ἀπόθεσιν ῥίζας καὶ χυλίσματα καὶ φλοιοὺς ἀφαιρεῖν ἀρχομένων φυλλοῤῥοεῖν τῶν βοτανῶν, καὶ τὰς μὲν καθαρὰς αὐτόθι ξηραίνειν ἐν τόποις ἀνοτίστοις, τὰς δὲ κατεχούσας γῆς ἢ πηλοῦ, πλύνειν ὕδατι. ἀποτίθεσθαι δὲ καὶ ἄνθη, καὶ ὅσα εὐώδη τυγχάνει ἐν κιβωτίοις φιλλυρίνοις ἀνοτίστοις, ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἐν χάρταις ἢ φύλλοις χρησίμως δεῖται πρὸς διαμονὴν τῶν σπερμάτων, πρὸς δὲ τὰ ὑγρὰ φάρμακα ἁρμόσει ὕλη πᾶσα ἢ πυκνὴ ἐξ ἀργύρου ἢ ὑέλου ἢ κεράτων γεγενημένη, καὶ ὀστρακίνη δὲ ἡ μὴ ἀραιὰ εὔθετος. *ξυλίνων δὲ ὅσα ἐκ πύξου κατασκευάζεται· τὰ δὲ χαλκᾶ ἀγγεῖα, ἁρμόσει πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ *φάρμακα καὶ ὑγρὰ, καὶ ὅσα δι᾽ ὄξους ἢ πίσσης ὑγρᾶς ἢ κεδρίας κατασκευάζεται. στέατα δὲ καὶ μυελοὺς, ἐν κασσιτερίνοις ἀγγείοις ἀποτίθεσθαι δεῖ.

Περὶ

Περὶ Ἰριδος. Κεφ. α'.

Ρις ἀπὸ μὲν τῆς κατ' οὐρανὸν ἐμφερείας ὠνόμασται, φύλλα δὲ φέρει ὅμοια ξιφίῳ, μείζονα δὲ καὶ πλατύτερα καὶ λιπαρώτερα. ἄνθη δὲ ἐπὶ καυλῷ παράλληλα, ἐπικαμπῆ, ποικίλα· ἢ γὰρ λευκὰ ἢ ὠχρὰ ἢ μήλινα ἢ πορφυρᾶ ἢ κυανίζοντα ὁρᾶται· ὅθεν διὰ τὴν ποικιλίαν ἀπεικάσθη ἴριδι τῇ οὐρανίᾳ. ῥίζαι ὕπεισι γονατώδεις, στερεαὶ, εὐώδεις, ἃς δεῖ μετὰ τὴν τομὴν ξηράναντα ἐν σκιᾷ καὶ* διείραντα λινῷ, ἀποτίθεσθαι. ἔστι δὲ βελτίων ἡ ἰλλυρικὴ καὶ μακεδονικὴ καὶ ἐν ταύταις ἀρίστη ἡ πυκνόῤῥιζος, καὶ ὑποκόλοβος, καὶ δύσθραυστος, καὶ τῇ χρόᾳ ὑπόκιῤῥος, καὶ σφόδρα εὐώδης καὶ τῇ γεύσει πυρωτέρα. τήν τε ὀσμὴν εἰλικρινής, καὶ μὴ νοτίζουσα. πταρμούς τε ἐν τῷ κόπτεσθαι κινοῦσα.* ἡ λιβυκὴ δὲ λευκὴ κατὰ χρόαν, πικρὰ πρὸς γεῦσιν δευτερεύουσα τῇ δυνάμει, παλαιούμεναι δὲ τερηδονίζονται. εὐωδέστεραι μέν τοι τότε γίνονται. δύναμιν δὲ ἔχουσι πᾶσαι θερμαντικὴν, λεπτυντικὴν ἁρμόζουσαν πρὸς βῆχας, καὶ τὰ δυσανάγωγα ὑγρὰ λεπτοποιοῦσαι. καθαίρουσι δὲ* χολὰς ποτιζόμεναι μεθ' ὑδρομέλιτος, ὁλκῆς < ζ'. εἰσὶ δὲ καὶ ὑπνοποιοί, καὶ δακρυοποιοί.

Iris. Cap. I.

Ris à cœlestis arcus similitudine nomẽ accepit. Folia fert gladioli, sed maiora, latiora, & pinguiora. Flores in caule ęqualib⁹ inter se spatijs distant, incurui, varij: siquidẽ cãdidi, pallẽtes, lutei, purpurei, aut cœrulei cõspiciũtur: qua diuersi coloris specie quædã cœlestis arcus imago representari videtur. Radices subiacẽt geniculatę, duræ, odoratæ, quæ frustatim dissectæ, in vmbra siccantur, & traiectæ lino recondũtur. Melior est Illyrica, & Macedonica: & inter has laudatissima, quæ pumila ferè & densa cõstat radice, frangenti cõtumax, subrufo colore, gustu amaro, odore ꝑquã syncero, ita vt nullũ prorsus sitũ redoleat: quæ dum tũditur sternutamẽta mouet. Secundum locum habet Africana, candicans, gustúq; amara. Teredines in vetustate sentiũt, tũc tamẽ odoratiores reddi solẽt. Vis omnib⁹ excalfactoria, extenuãs, cõtra tussim efficax: humorũ q̃ ægrè reijciunt̃ crassitiem digerũt, bilẽ crassámque pituitam ex hydromelite drachmis septem epotę purgãt, somnũ cõciliãt, lachrymas ciunt,

torminibus medentur. Eædem potæ ex aceto auxiliãtur serpentiũ ictibꝰ, lienosis, cõuulsis, ꝑfrictionibus, horroribꝰ, & q̄bus genitura effluit: menses ex vino potæ pellũt. Decoctũ earũ, fœminarum fotibus vtiliter imponit̄, ad emolliẽdos locos, laxandáq; in eis venarũ spiracula, ischiadicis infundit̄, fistulas ac sinus carne explet. Radices ex melle glãdis modò subditæ, partꝰ extrahũt: quietiã coctæ & illitę, strumas, veterésq; duritias emolliũt. Siccæ quoq; vlcera replẽt, & cũ melle purgãt: nudata ossa corpore operiũt: doloribꝰ capitis, cũ aceto & rosaceo magna vtilitate illinunt̄. Admotæ cũ albo veratro & duabꝰ mellis partibꝰ, lẽtigines & vitia cutis in facie à sole cõtracta emaculat: pessis, malagmatis, & acopis inserũtur. In vniuersum, magni ad oĩa vsus.

Acorum. Cap. II.

Acorũ folia iridis habet, angustiora tamẽ: radices non dissimiles, complicatas, nõ in rectum sed obliquum actas, & summo cespite sparsas geniculis interceptas, albicãtes, gustu acres, odore nõ ingratas. Optimum est densum, candidũ, plenũ, carie nõ exesum, odoratũ,

cuiusmodi

καὶ στρόφους ἰῶνται). μετ' ὄξους δὲ πινόμεναι θηριοδήκτοις ἀρήγουσι, καὶ σπληνικοῖς, καὶ σπωμένοις, καὶ περιψυχομένοις ἢ ῥιγοῦσι, καὶ τοῖς γόνον προϊεμένοις· σὺν οἴνῳ δὲ ποθεῖσαι, ἄγουσιν ἔμμηνα, καὶ τὸ ἀπόζεμα δὲ αὐτῶν, πρὸς γυναικείας πυρίας εὔθετον, μαλάσσον τοὺς τόπους καὶ ἀναστομοῦν, ἰσχιάδας τε εἰς ἔγκλυσμα, καὶ συρίγγων καὶ κόλπων σαρκωτικόν. προστεθεῖσαι δὲ ὡς κολλύριον μετὰ μέλιτος, ἔμβρυα κατασπῶσι, μαλάσσουσι δὲ χοιράδας καὶ σκιρρώματα παλαιὰ ἑφθαὶ καταπλασθεῖσαι, ξηραὶ δὲ πληροῦσιν ἕλκη, καὶ ἀνακαθαίρουσι μετὰ μέλιτος, καὶ τὰ ἐψιλωμένα τῶν ὀστέων σαρκοῦσιν· ὠφελοῦσι δὲ καὶ κεφαλαλγίας, σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ καταπλασθεῖσαι. φακούς τε καὶ ἐφήλεις ἀποκαθαίρουσι, σὺν ἐλλεβόρῳ λευκῷ καὶ διπλασίονι μέλιτι καταπλασθεῖσαι, μίγνυνται δὲ καὶ πεσσοῖς καὶ μαλάγμασι καὶ ἀκόποις, καὶ καθόλου εἰσὶ πολύχρηστοι.

Περὶ Ἀκόρου. Κεφ. β'.

Ἄκορον τὰ μὲν φύλλα ἔχει ἐμφερῆ ἴριδι, στενώτερα δὲ καὶ τὰς ῥίζας οὐκ ἀνομοίους, διαπεπλεγμένας δὲ καὶ οὐκ εἰς εὐθὺ πεφυκυίας, ἀλλὰ πλαγίας καὶ ἐξ ἐπιπολῆς, γόνασι διειλημμένας, ὑπολεύκους, δριμείας τῇ γεύσει, καὶ τῇ ὀσμῇ οὐκ ἀηδεῖς. διαφέρει δὲ τὸ πυκνὸν καὶ λευκόν, ἄβρωτόν τε καὶ πλῆρες εὐῶδες.

τοῦτο

τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἐν χαλκίδι καὶ τῇ γαλατίᾳ ἀσπλήτιον λεγόμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα θερμαντικὴν, πινόμενον δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ οὖρα κινεῖ· ἁρμόζον πρὸς πλευρᾶς πόνον καὶ θώρακος καὶ ἥπατος, στρόφους, ῥήγματα, σπάσματα· σπλῆννας τήκει, ὠφελεῖ καὶ στραγγουριῶντας, θηριοδήκτοις, καὶ εἰς ἐγκάθισμα ὡς ἶρις πρὸς τὰ γυναικεῖα, *ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης ἀποκαθαίρει τὰ ἐπισκοτοῦντα τῶν κόραις, μίγνυται δὲ καὶ τοῖς ἀντιδότοις ἡ ῥίζα χρησίμως.

Περὶ Μείου. Κεφ. γ'.

Μεῖον τὸ καλούμενον ἀθαμαντικὸν, γενᾶται πλεῖστον ἐν μακεδονίᾳ καὶ ἱσπανίᾳ, ὅμοιον καυλῷ καὶ τοῖς φύλλοις ἀνήθῳ, παχύτερον δὲ τοῦ ἀνήθου. δίπηχύ που ἀναβαῖνον, ταῖς ῥίζαις ὑπεσπαρμένον λεπταῖς πλαγίαις, καὶ εὐθείαις, μακραῖς εὐώδεσι, θερμαινούσαις τὴν γλῶτταν, αἵ τινες ἀποξεσθεῖσαι μεθ' ὕδατος ἢ καὶ λεῖαι δίχα ἑψήσεως ποθεῖσαι, τὰ στεγνὰ περὶ κύστιν καὶ νεφροὺς πάθη παρηγοροῦσι, καὶ δυσουρίαις ἁρμόζουσι. στομάχου τὲ ἐμπνευματώσεσι καὶ στρόφοις, ὑστερικαῖς τε διαθέσεσι, ἄρθρων πόνοις, θώρακι ῥευματιζομένῳ σὺν μέλιτι λεῖαι ἀντὶ ἐκλικτοῦ βοηθοῦσιν, αἷμα τὲ ἄγουσι δι' ἐμμήνων ἀποζεσθεῖσαι εἰς ἐγκάθισμα. παιδίων δὲ καταπλασθεῖσαι ἐφηβαίοις οὖρα ἄγουσιν, ἔστι

cuiusmodi Colchidicũ & Galaticum, quod aspletion dicũt. Radici vis calfactoria. Decoctum potu vrinã cit: prodest lateris doloribus, & iocineris atque thoracis: itẽ torminibus, vulsis, ruptis: lienẽ absumit, vrinæ stillicidio & serpentum ictibus auxiliatur, insidentibus ad muliebres affect⁹ iridis modo vtiliter imponitur, oculorũ caligines succo discutit, antidotis radix magno vsu cõmiscetur.

Meum. Cap. III.

Meon, quod Athamanticum vocãt, in Macedonia & Hispania plurimum gignitur, anethofoliis & caule simile, sed eo crassius. binûm fermè cubitorũ altitudine attollitur, sparsis ĩ obliquum rectumq́; radicibus, longis, tenuibus, odoratis, linguam excalfacientibus. Quæ feruefactæ ex aqua, vel tritæ citra coctioné, præclusorum renũ vesicæq́; farctæ vitia potu leniunt, vrinæ difficultati medẽtur, stomachi inflatiões discutiũt. Torminibus, affectæ vuluæ, articulorũ dolorib⁹, atq; fluxionibus pectoris, tritæ cum melle in eclegmate auxiliãtur, sanguiné per méstrua pellũt, discessionibus feruefactæ: infantib⁹ auté illitæ imo vétri, vrinas mouét: quòd

q; si plus quàm deceat ex his bibatur, caput dolore afficiũt.

Cypirus. Cap. IIII.

Cypirus, quem aliqui erysisceptrum, vt aspalatum appellant, folia fert porraceis proxima, sed longiora & exiliora: caulem odorati iunci, cubitalem aut maiorẽ, angulosum, in cuius cacumine minuta folia cum semine exoriuntur: radices, quarum in medicina est vsus, cohærentes inter se oleis oblongis similes, aut rotundæ, nigro colore, suaui odore, amaro gustu. In lacunosis, palustribus & cultis enascit̃. Optima est grauissima, dẽsa, fractu contumax, plena & aspera, odoris cũ quadã acrimonia iucũdi, qualis est Cilicia, Syriaca, & quę á Cycladibus insulis petit̃. Huic calida vis inest. Venarũ spiracula laxat, vrinam ciet, ad calculos aquámq; subter cutẽ vtilissimè bibitur, aduersus scorpionum ictus remedio est, perfrictionib⁹ vuluæ & p̃clusionib⁹ fotu ꝓdest, pellit mẽses. Cõtra vlcera oris etiã si depascãt vorẽtq;, farina ei⁹ efficax est. Malagmatis calfaciẽtib⁹, & vnguẽtorũ spissamẽtis bene adijci solet. Aliud cypiri gen⁹ tradũt in India nasci, gingiberis effigie, quod

ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγὲς πλεῖον ἢ δεῖ πινόμενον.

Περὶ Κυπείρου. Κεφ. δ'.

Κυπείρος, οἱ δὲ ἐρυσίσκηπτον ὡς τὴν ἀσπάλαθον καλοῦσι, φύλλα δὲ ἔχει ὅμοια πράσῳ, μακρότερα δὲ καὶ ἰσχνότερα, καυλὸν δὲ πυχυαῖον, ἢ καὶ μείζονα. γωνιώδη, ὅμοιον σχίνῳ, οὗ κατὰ κορυφὴν φυλλαρίων ἐστὶν ἔκφυσις μικρῶν καὶ σπέρματος. ῥίζαι δ' ὕπεισιν ὧν καὶ ἡ χρῆσις, ἐπιμήκεις ὥσπερ ἐλαίας συναφεῖς ἑαυταῖς, ἢ καὶ στρογγύλαι, μέλαιναι, εὐώδεις, ἔμποικροι, φύεται δὲ ἐν τόποις ἐργασίμοις καὶ τελματώδεσιν. ἀρίστη δὲ ἐστιν ἡ βαρυτάτη καὶ πυκνὴ καὶ ἄδρα, δύσθραυστος, τραχεῖα, εὐώδης μετά τινος δριμύτητος. τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ* κιλίκις, καὶ ἡ συριακὴ, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν κυκλάδων νήσων. δύναμις δὲ ἔστιν αὐτῇ θερμαντικὴ, ἀναστομωτικὴ, διουρητικὴ· λιθιῶσι καὶ ὑδρωπικοῖς πινομένη βοηθεῖ, καὶ σκορπιοδήκτοις, καὶ ταῖς περὶ μήτραν δὲ κατα ψύξεσι καὶ μύσεσι πυριωμένη* ἁρμόζει, ἄγουσα ἔμμηνα. ποιεῖ δὲ καὶ τοῖς ἐν στόματι ἕλκεσι καὶ νεμομένοις ξηρὰ λεῖα. μίγνυται καὶ μαλάγμασι θερμαντικοῖς, καὶ εἰς τὰ στίγματα τῶν μύρων εὐθετεῖ. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἕτερον εἶδος κυπείρου ἐν ἰνδίᾳ γεννώμενον, προσεοικὸς ζιγγύβρι. ὃ δια-

ὁ διαμασηθὲν* κροκῶδες καὶ πικρὸν εὑρίσκεται, καταχρισθὲν δὲ, παράχρημα ψιλοῖ τὰς τρίχας.

Περὶ Καρδαμώμου. Κεφ. ε.

Καρδάμωμον ἄριστον τὸ ἐκ τῆς Κομμαγηνῆς καὶ Ἀρμενίας καὶ Βοσπόρου κομιζόμενον. γίνεται δὲ καὶ ἐν Ἰνδίᾳ καὶ Ἀραβίᾳ. ἐκλέγου δὲ τὸ δύσθραυστον, πλῆρες, μεμυκὸς, τὸ γὰρ μὴ τοιοῦτον, ἔξωρόν ἐστι, καὶ τὸ τῇ ὀσμῇ πληκτικὸν, γεύσει δὲ δριμὺ καὶ ὑπόπικρον, δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν. ποιεῖ δὲ μεθ' ὕδατος πινόμενον πρὸς ἐπιληπτικοὺς, βήττοντας, ἰσχιαδικοὺς, καὶ παράλυσιν, ῥήγματα, σπάσματα, στρόφους, καὶ ἕλμινθα πλατεῖαν ἐκβάλλει, μετ' οἴνου δὲ πινόμενον, νεφρικοῖς, δυσουροῦσι, σκορπιοπλήκτοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἰοβόλοις ἁρμόζει, μετὰ δὲ δάφνης ῥίζης φλοιοῦ ποθὲν ὅσον < λίθους θρύπτει, φθείρει καὶ ἔμβρυα ὑποθυμιώμενον, καὶ ψώρας ἐξαίρει σὺν ὄξει καταχριόμενον, μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὰς τῶν μύρων στύψεις.

Περὶ Νάρδου. Κεφ. ϛ'.

Νάρδου ἐστὶ δύο γένη· ἡ μὲν, γάρ τις καλεῖται Ἰνδική· ἡ δὲ Συριακή. οὐχ ὅτι ἐν Συρίᾳ εὑρίσκεται. ἀλλ' ὅτι τοῦ ὄρους ἐν ᾧ γίνεται, τὸ μὲν πρὸς Συρίαν τέτραπται, τὸ δὲ πρὸς Ἰνδούς, καὶ τῆς λεγομένης Συριακῆς, ἐστὶ βελτίων ἡ πρόσφατος, καὶ

quod mãducatũ croci vim reddit,gustu amaro sentit, & illitũ pręsenté psilothri vim exhibet.

Cardamomum. Cap. V.

Cardamomũ optimũ est,qđ ex Comagene, Armenia, Bosphoróq; deuehit:in India quoque & Arabia ꝑuenit.Eligi debet plenũ,frangenti cõtumax, occlusum,farctúmq;(qđ enim huiusmodi non est,exoletũ iudicatur)& gustu acre, subamarum,& odore caput tentãs. Ex calfactoriã vim habet potúmque ex aqua facit ad comitiales,ischiadicos,tusses, neruorũ resolutioné.Ité ad rupta,vulsa, tormina:latas vẽtris tineas excutit.Ex vino auté potũ, renibus,difficultati vrinæ, à scorpione ictis,neq; non omnibus venenũ vibrãtibus, auxilio est. Cũ cortice radicis lauri epota drachma calculos comminuit, partus suffitu enecat,scabié ex aceto illitum adimit.Et ad vnguentorũ spissamenta additur,

Nardum. Cap. VI.

Duo nardi genera:vnũ Indicum,alterum Syriacũ appellatur,non ꝙ in Syria proueniat, sed quòd mõtis in quo oritur, pars vna ad Syrios, pars altera ad Indos flectitur. Ex hoc Syriaci genere pręcipuũ est recés &

& leue, largã gerẽs comã, flauũ colore, perquàm odoratum, ac cyperum redolens, breui ſpica, amaro ſapore, linguã ſiccante, quod diu in ſua odoris gratia permaneat. Ex Indicis aũt nardum quoddã Gangitis vocat̃, à fluuio Gange, apud quẽ enaſcitur, montẽ præterfluente: qđ genus ob multã loci, in quo ꝓdit, vliginem, viribus infirmius eſt, atq; proceri⁹ adoleſcit, plures ferens ſpicas ab vnica radice comoſas, vnáq; conuolutas, ac grauiter olẽtes. Montanum autẽ odoratius, ſpica breui ac mutila, odore cypero vicino, cęteras habẽs Syriaci dotes. Eſt & genus quoddã cui Sãpharitico nomen locus indidit, frutice breui, ĩ magnas ſe ſpargẽs ſpicas candidiore interim medio caule, hircorũ virus ſupra modũ redolente: quod improbatur. Madefactũ vẽdi ſolet: qđ vitium ex eo deprehenditur, ꝙ cãdida ſit ſpica, & ſqualida, nullóq; puluere obſita. Adulteratur ſtilbio cum aqua aut palmeo vino, inſpiſſationis ponderíſq; cauſa inſpirato. Intueri autem oportet ſi lutũ radicibus inſideat, & in cerniculo puluerem excutere, eluẽdis manib⁹ vtilem. Vim habẽt excalfactoriam,

καὶ κούφη, πολύκομος, ξανθὴ τὴν χρόαν, εὐώδης ἄγαν, καὶ μετὰ τοῦ κυπειρίζειν ἐν τῇ ὀσμῇ, μικρὸν ἔχουσα τὸν στάχυν, πικρὰ τὴν γεῦσιν, καὶ γλώσσης ἀναξηραντικὴ, ἐπιμένουσά τε τῇ εὐωδίᾳ ἐφ' ἱκανόν. τὴν δὲ ἰνδικὴς ἡ μέντις λέγεται γαγγῖτις. ἀπό τινος ποταμοῦ παραῤῥέοντος τοῦ ὄρους γάγγου καλουμένου, παρ' ὧ φύεται. ἀσθενεστέρα κατὰ δύναμιν οὖσα διὰ τὸ ἐφ' ὑδατωδῶν τόπων εἶναι καὶ ἐπιμηκεστέρα, πλείονάς τε ἔχουσα τοὺς στάχυς, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ῥίζης καὶ πολυκόμους καὶ περιπεπλεγμένους, βρομώδεις κατὰ τὴν ὀσμήν. ἡ δὲ ὀρεινοτέρα εὐωδεστέρα, κολοβόσταχυς κυπειρίζουσα κατὰ τὴν εὐωδίαν. ἔχουσά τε καὶ ἄλλα ἐν αὐτῇ, ὅσα περὶ καὶ ἡ συριακὴ λεγομένη. καλεῖται δέ τις καὶ σαμφαριτικὴ, σφόδρα κολοβὴ, ἀπὸ χωρίου ὠνομασμένη, μεγαλόσταχυς, λευκότερον καυλὸν, ἔσθ' ὅτε μέσον ἔχουσα, ὑπερτραγίζοντα τῇ ὀσμῇ, ἣν δεῖ ἀπεκλέγεσθαι. πιπράσκεται δὲ καὶ ἀποβεβρεγμένη, ὅπερ γινώσκεται ἐκ τοῦ λευκὸν εἶναι τὸν στάχυν καὶ αὐχμηρὸν, καὶ μὴ ἔχειν τὸν χνοῦν. δολίζουσι δὲ αὐτὴν ἐμφυσσῶντες στίμμι μεθ' ὕδατος ἢ οἴνου φοινικίτου, πρὸς τὸ συμπιλοῦσθαι αὐτὴν, καὶ βαρυτέραν γίνεσθαι. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἀφαιρεῖν δεῖ, εἰ προσείη τοῦ ῥίζαις πηλός, καὶ σήθειν χωρίζοντα τὸν κονιορτόν. εὐχρηστοῦντα εἰς χειρόνιπτρον. δύναμιν δὲ ἔχουσι θερμαντικήν.

κὴν, ξηραντικὴν, οὐρητικὴν, ὅθεν κοιλίαν τὲ ἱστᾶσι πινομέναι, καὶ τὰς ἐκμήτρας ῥύσεις προστιθέμεναι, καὶ ἰχῶρας στέλλουσι. βοηθοῦσι δὲ καὶ ναυτίαις, σὺν ψυχρῷ ὕδατι πινόμεναι καὶ καρδιωγμοῖς, καὶ ἐμπνευματουμένοις, ἠπατικοῖς τε καὶ ἰκτερικοῖς καὶ νεφριτικοῖς, ἐναφεψηθεῖσαι δὲ ὕδατι, καὶ πυριαθεῖσαι, εἰς ἐγκάθισμα φλεγμονὰς μήτρας ἰῶνται. ποιοῦσι καὶ πρὸς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς μυδήσεις τῶν βλεφάρων, στύφουσαι καὶ δασύνουσαι τὰς βλεφαρίδας, καθύγροις τὲ σώμασι διάπασμα. μίγνυνται δὲ καὶ ἀντιδότοις. ἀποτίθενται δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ, ἐν ἀγγείῳ καινῷ ἀκονίτῳ, λειοτριβηθεῖσαι σὺν οἴνῳ καὶ ἀναπλασθεῖσαι.

riam, & exiccanté. Vrinam mouent, aluum potu sistunt, vuluę profluuia, saniémque apposita supprimũt. Nauseæ ex aqua frigida auxiliantur, & stomachi rosionibus, inflationi, iocineri, regio morbo, renum vitijs. Aquæ auté incoctæ fotu ad insessum, vuluæ inflãmationibus medentur: ad glabras oculorũ genas valent: siquidem eas ad densioré pilum reducunt, perfusis humore corporib⁹ inspar guntur. Miscentur antidotis, & in fictili nouo non picato ad ocularia medicamenta recõduntur, trita in farinam, & cũ vino ín pastillos coacta.

Περὶ Κελτικῆς Νάρδου. Κεφ. ζ'.

Ἡ δὲ κελτικὴ νάρδος, γεννᾶται μὲν ἐν τοῖς κατὰ λιγυρίαν ἄλπεσιν ἐπιχωρίως ὠνομασμένη* ἀλιούγγια. γεννᾶται δὲ ἐν τῇ ἱστρίᾳ. ἔστι δὲ θαμνίσκος μικρὸς σὺν τοῖς ῥίζαις, εἰς δέσμας ἀναλαμβανόμενος χειροπληθεῖς. ἔχει δὲ φύλλα ὑπομήκη, ὑπόξανθα, ἄνθος μήλινον, μόνων δὲ τῶν καυλῶν ἐστι καὶ τῶν ῥιζῶν ἡ χρῆσις καὶ ἡ εὐωδία. ὅθεν δεῖ πρὸ μιᾶς ἡμέρας καταῤῥάναντας ὕδατι τὰς δέσμας, καὶ χωρίζοντας τὸ γεῶδες, τιθέναι ἐπ' ἐδάφους νοτεροῦ, προϋποκειμένου χαρτίου, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ καθαίρειν, οὐ γὰρ συνἀποκαθαίρεται τῷ ἀχυρώδει καὶ ἀλλοτρίῳ

Nardũ Celticũ. Cap. VII.

Celticum nardum nascitur in Liguriæ Alpibus, saliunca patrio nomine appellatum, prouenítque in Istria. Exiguè fruticat, & cum radicibus in manuales fasciculos componitur. Folia habet oblonga, colore in flauum languido, florem luteum. Cauliculorum & radicum duntaxat vsus est, & odoris suauitas: vnde pridie fasciculos aqua abluere expedit, & exempta terra pauito solo atq; huméti subiecta charta reponere, postridie repurgare, siquidé vtile, cũ aceroso alienóq;

alienóq; propter humoris vim, non excutitur. Adulteratur imposita herba simili, quæ hirculus vocatur, ab odoris grauitate: sed facilis cognitio. nanque herba candidiorest, sine cauliculo, minoribus folijs, radice neque amara, neque odorata, vti verum nardum est. Itaque radices atque cauliculi, abiectis folijs triti secernũtur, vino excipiuntur, digeruntúrque in pastillos, & ita fictili nouo diligenter operto, asseruari debét. Laudatur maximè recens, iucũdi odoris, radice numerosa cohærés, plenũ, nec fragile. Ad eadem, quæ Syriacũ pollet: sed vehementius vrinam cit, & stomacho vtilius est. Inflammationibus iocineris, & felle suffusis auxiliatur. Contra stomachi inflationes, cum absinthij decocto bibitur: item aduersus lienem, renum & vesicæ vitia & venenatos ictus, ex vino. Additur in malagmata, potiones, & calfacientia vnguenta.

Mótanũ nardũ. Cap. VIII.

Montanum nardum, quod ab aliquibus thylacitis, & niris appellatur, in Cilicia, & Syria nascitur, surculo & folijs eringio similibus, minoribus, minimè

ἀλλοτρίῳ τὸ εὔχρηστον, διὰ τὴν ἐκ τῆς ἰκμάδος εὐτονίαν. δολίζεται δὲ συναποτιλλομένης αὐτῆς, πόας ἐμφρεῦς, ἣν διὰ τὸ περὶ τὴν ὀσμὴν βρομῶδες, τράγον καλοῦσιν. εὐχερὴς δὲ ἡ ἐπίγνωσις, ἄκαυλος γάρ ἐστιν ἡ πόα καὶ λευκοτέρα, καὶ ἧττον ἐπιμήκη τὰ φύλλα ἔχει, οὐ δὲ τὴν ῥίζαν πικρὰν ἢ ἀρωματίζουσ' ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἀληθινῆς ἔχει. ἀποκρίνας οὖν τὰ καυλία καὶ τὰς ῥίζας, τὰ δὲ φύλλα ῥίψας, εἰ βούλει δ' ἀποτίθεσθαι, ἀναλαμβάνων λεῖα οἴνῳ, καὶ τροχίσκους ἀναπλάσας φύλαττε ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ καινῷ, πωμάζων ἐπιμελῶς. ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ πρόσφατος καὶ εὐώδης, πολύῤῥιζος, οὐκ εὔθρυπτος, πλήρης. δύναται δὲ ὅσα καὶ ἡ συρία κή. διουρητικωτέρα τε καὶ εὐστομαχωτέρα. ὠφελεῖ δὲ καὶ τὰς περὶ τὸ ἧπαρ φλεγμονάς, καὶ ἰκτερικούς. καὶ πνευματώσεις στομάχου, μετ' ἀφεψήματος ἀψινθίου πινομένη. ὁμοίως καὶ σπλῆνα, καὶ τὰ περὶ τὴν κύστιν καὶ νεφρούς. καὶ πρὸς τὰ ἰοβόλων δήγματα σὺν οἴνῳ. καὶ εἰς τὰ μαλάγματα μίγνυται καὶ ποτίσματα, καὶ χρίσματα θερμαντικά.

Περὶ Ὀρεινῆς Νάρδου. Κεφ. η.

Ἡ δὲ ὀρεινὴ νάρδος, καλουμένη δὲ ὑπό τινων καὶ θυλακίτις καὶ νῆρις, γεννᾶται ἐν κιλικίᾳ καὶ συρίᾳ. φύλλα καὶ καυλοὺς ὅμοια ἠρυγγίῳ ἔχουσα, μικρότερα μὲν, οὐ μὴν

οὐ μὴν τραχέα καὶ ἀκανθώδη. ῥίζαι δὲ ὕπεισι μέλαιναι εὐώδεις δύο, ἢ καὶ πλείους, ὥσπερ ἀσφοδέλου, ἰσχνότεραι καὶ μικρότεραι πολλῶ. οὔτε δὲ καυλὸν, οὔτε καρπὸν, οὔτε ἄνθος φέρει. ποιεῖ δὲ ἡ ῥίζα πρὸς ὅσα καὶ ἡ κελτικὴ νάρδος.

nimè tamen ſpinoſis, aſperiſq;. Radicib⁹ binis nititur, aut plurib⁹, nigris, odoratis, ceu baſtulæ regię, ſed longè gracilioribꝰ, & lõgè minoribus. Neq; caulem, neque fructum, neq; florẽ profert. Ad eadem ad quę Celticum efficax.

Περὶ Ασάρου. Κεφ. θ'.

Ασάρον, οἱ δὲ, νάρδον ἀγρίαν καλοῦσι πόα εὐώδης στεφανωματική. φύλλα ἔχει κισσῷ ὅμοια, μικρότερα δὲ πολλῶ καὶ στρογγυλώτερα. ἄνθη μεταξὺ τῶν φύλλων πρὸς τῇ ῥίζῃ, πορφυρᾷ, εὐώδη, ὑοσκυάμῳ κυτίνῳ ἐμφερῆ, ἐφ' οἷς τὸ σπέρμα ἐοικὸς γιγάρτῳ. *ῥίζαι ὕπεισι πολλαί, γονατώδεις, λεπταί, πλάγιαι ὅμοιαι ἀγρώστει. ἰσχνότεραι μὲν τοι πολλῶ καὶ εὐώδεις θερμαίνουσαι καὶ δάκνουσαι λίαν τὴν γλῶσσαν. δύναμις δὲ αὐτῶν διουρητικὴ θερμαντική, ἁρμόζουσα ὑδρωπικοῖς, ἰσχιαδικοῖς χρονίοις, ἄγουσι δὲ καὶ ἔμμηνα μετὰ μελικράτου ποθεῖσαι αἱ ῥίζαι πλῆθος < ς'. καθαίρουσιν ὡς ἐλλέβορος λευκός. μίγνυται δὲ καὶ μύροις, φύεται ἐν ὑποσκίοις ὄρεσι, πλεῖστα δὲ ἐν πόντῳ καὶ φρυγίᾳ καὶ ἰλλυρίδι, καὶ * ἰουστίνῃ τῆς ἰταλίας.

Aſarum. Cap. IX.

Aſarum, quod & ipſum aliqui ſylueſtre nardum appellãt, hederæ folijs minoribus multò, rotundioribúsque, floribus cytino hyoſcyami ſimilibus, purpureis, inter folia proxime radicem emicantibus, odoratis, in quibus ſemen acinoſum. gradices numeroſas, geniculatas, tenues, obliquas, gramini non diſsimiles, longè tamen graciliores, odoratas, excalfaciẽtes, & quæ linguam vehementer mordent. Excalfactoriam vim habet: vrinã cit, hydropicis & vetuſto coxendicum dolori prodeſt. Radices ſenis drachmis ex aqua mulſa potę, menſes trahunt, & veratri albi modo purgant. In vnguenta additur. Vmbroſis mõtibus ꝓuenit, ſed plurimum in Põto, Phrygia, Illyrico, & Italiæ Iuſtinienſi agro.

Περὶ Φοῦ. Κεφ. ι.

Φοῦ, οἱ δὲ, καὶ τοῦτο ἀγρίαν νάρδον

Phu. Cap. X.

Phu, quod & aliqui ſylueſtre nardum

nardum appellant, nascitur in Ponto, folio olusatri, aut elaphobosci, caule cubitali, aut altiore, lęui, cauo, molli, in purpuram vergente, geniculis intercepto, floribus narcisso proximis, maioribus, tenerioribus, & ex albicante purpureis: radice superius ad digiti minoris crassitudinem, ex obliquo villosa in nigri veratri aut iunci odorati modum: capillamẽtis inuicem cõtextis, flauescentibus, odoratis, cum quadam odoris grauitate nardum æmulantibus. Excalfacit, vrinã mouet, si sicca potui detur. Decoctum eadem præstare potest. ad lateris etiam dolorem efficax, menses cit, antidotis inseritur. Adulteratur radice rusci ammista: sed maleficium deprehenditur: quoniam hæc dura est, & frangenti contumax, sine vlla odoris gratia.

Malabathrum. Cap. XI.

Malabathrum arbitrãtur aliqui esse Indici nardi folium, falsi quadam odoris cognatione: permulta enim nardum olent, quemadmodum phu, asarum, niris. secus autem res se habet. Nanque malabathrum foliũ sui generis est, quod Indicæ gignunt paludes, lentis palustris

ναρδον καλοῦσι, γενναῖ μὲν ἐν πόντῳ, φύλλα δὲ ἐλαφοβόσκῳ ἢ ἱπποσελίνῳ παραπλήσια ἔχει, καυλὸν πηχυαῖον, ἢ μείζω, λεῖον, τρυφερὸν ἐμπόρφυρον, μεσόκοιλον, διειλημμένον γόνασιν, ἄνθη πρὸς τὰ τοῦ ναρκίσου, μείζω δὲ καὶ τρυφερώτερα, καὶ ἐν τῷ ὑπολεύκῳ διαπόρφυρα· ῥίζα δὲ ἡ μὲν ἀνωτέρω, περὶ δακτύλου μικροῦ τὸ πάχος, πλάγια δὲ ἐπιῤῥίζια ἔχει καθάπερ σχῖνος ἢ μέλας ἐλλέβορος, ἀλλήλοις ἐπιπεπλεγμένα, ὑπόξανθα, εὐώδη, ναρδίζοντα τῇ ὀσμῇ, μετά τινος βάροις βρομώδοις. δύναται δὲ θερμαίνειν, οὖρα κινεῖν ξηρὰ ποτιζομένη, καὶ τὸ ἀπόζεμα δὲ αὐτῆς, τὸ αὐτὸ δύναται ποιεῖν, καὶ πρὸς πλευρᾶς πόνον, ἔμμηνά τε ἄγει καὶ ἀντιδότοις μίγνυται. δολοῦται δὲ ὀξυμυρσίνης ῥίζαις παραμιγνυμένη· εὐχερὴς δὲ ἡ ἐπίγνωσις αὐτῆς ἐστι· σκληραὶ γάρ εἰσιν αὗται καὶ δύσθραυστοι δίχα εὐωδίας.

Περὶ Μαλαβάθρου. Κεφ. ιά.

Μαλάβαθρον ἔνιοι ὑπολαμβάνουσιν εἶναι τῆς ἰνδικῆς ναρδου φύλλον πλανώμενοι ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ὀσμὴν ἐμφερείας πολλὰ γάρ ἐστιν ὅμοια τῇ ὀσμῇ ναρδῷ, ὡς τὸ φοῦ, ἄσαρον, νῆρις. οὐκ ἔχει δὲ οὕτως. ἴδιον γάρ ἐστι γένος φυόμενον ἐν τοῖς ἰνδικοῖς τέλμασι, φύλλον ὂν ἐπι-

νηχρ-

IPSA quæ nunc dicetur herbarum claritas medicinæ tantum gratia gignente eas tellure, in admirationem curæ priſcorum diligentiæque animum agit. Nihil ergo intentatum inexpertumq; illis fuit. Nihil deinde occultatum quod nō prodeſſe poſteris vellent. At nos elaborata iis abſcondere atque ſupprimere cupimus, & fraudare vitā etiam alienis bonis. Ita certè recōdunt, qui pauca aliqua nouere, inuidentes aliis: & neminē docere, in auctoritatem ſciētiæ eſt. Tantum ab excogitandis nouis, ac adiuuanda vita mores abſunt. Summumq; opus ingeniorum diu in hoc fuit, vt intra vnumquenq; rectè facta veterum perirent. At hercule ſingula quoſdam inuenta deorum numero addidere, omniumque vitam clariorem fecere cognominibus herbarum, tam benigne gratiam memoria referēte. Non æquè hæc cura eorum mira eſſet in his quæ ſatu blandiuntur, aut cibo inuitant, ſed culmina quoq; montium inuia & ſolitudines abditas, omníſque terræ fibras ſcrutati inuenere, quid quæque radix polleret ad quos vſus herbarum folia pertinerent, etiam quadrupedum pabulo intacta ad ſalutis vſus vertentes. Minus hoc quàm par erat, noſtri celebrauere, omnium vtilitatum & virtutum rapaciſsimi. Primusq; & diu ſolus idē ille M. Cato, omnium bonarum artium magiſter, paucis dūtaxat attigit, boum etiam medicina non omiſſa. Poſt eam vnus illuſtrium tentauit C. Valgius, eruditione ſpectatus, imperfecto volumine ad diuum Auguſtum, inchoata etiam præfatione religioſa, vt omnibus malis humanis illius principis potiſsimum ſemper medicetur maieſtas. Antea condiderat ſolus apud nos, quod equidem inueni, Pompeius Læneus, Magni libertus, quo primùm tempore hanc ſcientiam ad noſtros peruenisſe animaduerto. Nanque Mithridates maximus ſua ætate regū, quem debellauit Pompeius, omnium ante ſe genitorum diligentiſsimus vitæ fuiſſe argumentis præterquam fama intelligitur. Vni ei excogita-

tum,quotidie venenum bibere,præsumptis remediis,vt consuetudine ipsa innoxium fieret. Primò inuenta genera antidoti,ex quibus vnum etiam nomen eius retinet.Illius inuentum autumant,sanguinem anatum Ponticarum miscere antidotis,quoniam veneno viuerent. Ad illum Asclepiadis medendi arte clari, volumina composita extant: cum solicitatus ex vrbe Roma,præcepta pro se mitteret. Illũ solum mortalium vigintiduabus linguis locutũ certum est, nec de subiectis gentibus vllum hominem per interpretem appellatum ab eo annis LVI. quibus regnauit. Is ergo in reliqua ingenij magnitudine medicinæ peculiariter curiosus,ab hominibus subiectis,qui fuere pars magna terrarũ, singula exquirés scrinium commentationum harum & exemplaria,effectusq; in arcanis suis reliquit.Pompeius autẽ omni regia præda potitus,transferre ea sermone nostro libertum suum Lenæum, grammaticæ artis doctissimum,iussit: vitæq; ita profuit non minus quàm reipublicæ victoria illa,præter hos Græci autores medicinæ prodidere,quos suis locis diximus. Ex his Euax rex Arabum,qui de simplicium effectibus ad Neronem scripsit:Crateuas,Dionysius,Metrodorus,ratione blãdissima,sed qua nihil penè aliud quàm rei difficultas intelligatur.Pinxere nanq; effigies herbarũ atq; ita subscripsere effectus. Verũ & pictura fallax est,& coloribus tàm numerosis, præsertim in æmulatione naturæ,multum degenerat transcribentium fors varia.Præterea parum est singulas earũ ætates pingi,cum quadripartitis varietatibus anni faciem mutent. Quare cæteri sermone eas tradidere. Aliqui ne effigie quidem indicata, & nudis plerũque nominibus defuncti, quoniam satis videbatur potestates vimque demõstrare quærere volentibus. Nec est difficile cognitu,nobis certè,exceptis admodum paucis contigit reliquas contemplari scientia Antonij Castoris, cui summa authoritas erat in ea arte nostro æuo, visendo hortulo eius in quo plurimas alebat, cẽtesimum ætatis annũ excedens,nullum corporis malum expertus,ac ne ętate quidem memoria aut vigore concussis,& cæt.

νηχόμενον τῷ ὕδατι, καθάπερ ἡ ἐπὶ τῶν τελμάτων φακῆ. ῥίζαν οὐκ ἔχον, ὅπῃ συλλέγοντες, εὐθέως διαπείρουσι λίνῳ, καὶ ξηράναντες ἀποτίθενται. φασὶ δὲ καὶ τὴν θερείας ἀναξηρανθέντος τοῦ ὕδατος, καίεσθαι φρυγάνοις τὴν γῆν, μὴ γενομένου γὰρ τούτου μηκέτι φύεσθαι. ἔστι δὲ καλὸν τὸ πρόσφατον καὶ ὑπόλευκον, ἐν τῷ μελανίζειν ἀθραυστόν τε καὶ ὁλόκληρον, πληκτικὸν τῇ ὀσμῇ, καὶ ἐπιδιάμενον τῇ εὐωδίᾳ, ναρδίζον δὲ τῇ γεύσει μὴ ἀλμυρίζον. τὸ δὲ ἀδρανὲς καὶ τὸ λεπτοκοπήμενον, εὐρωτιῶσαν ἔχον τὴν ἀποφόρᾳν, φαῦλον, δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ νάρδῳ. ἐνεργέστερον δὲ ἐκείνη πάντα ποιεῖ. διουρητικωτέρα μέντοι καὶ εὐστομαχωτέρα ἐστὶν, ἡ τοῦ μαλαβάθρου δύναμις, καὶ πρὸς τὰς ὀφθαλμικὰς φλεγμονὰς ἁρμόζει ἀναζεσθὲν ἐν οἴνῳ καὶ λείον ἐπιχριόμενον· ὑποτίθεται δὲ καὶ γλώσσῃ πρὸς εὐωδίαν στόματος, καὶ σὺν ἱματίοις τίθεται· ἄβρωτα γὰρ καὶ εὐώδη ταῦτα τηρεῖ.

Περὶ Κασσίας. Κεφ. ιβ'.

Κασσίας δέ ἐστι πλείονα εἴδη, περὶ τὴν ἀρωματοφόρον ἀραβίαν γεννώμενα. ἔχει δὲ ῥάβδον παχύφλοιον, φύλλα δὲ ὡς πεπέρεως. ἐκλέγου δὲ τὴν ἔγκιρρον, εὔχρων, κοραλίζουσαν, στενὴν λίαν, μακρὰν καὶ παχεῖαν, τοῖς συριγγίοις πλήρη, δηκτικὴν

lustris modo innatans aquis, sine radice. Id collectum statim lino transsuitur, & siccatum reconditur. Tradunt siccatis æstiuo feruore aquis, humum aridis fruticib⁹ vri: quod vbi non euenerit, ne amplius quidem renasci. Laudatur recens, ex candido nigricans, integrum, nec fragile, odore caput feriens, quod diu in sua vi odore permaneat, & nardum sapore imitetur, nullo salis gustu. Infirmum verò & minutim contusum, præsertim si cariosum virus olet, vitiosum est. Easdé nardo sortitur vires; sed efficacius omnia præstat. Vrinam vehementius ciet, ac stomacho magis ꝓdest malabathri vis, Lippitudinibus, inflãmationibúsq; tritũ & in vino feruefactum cõmodè illinitur: subditũ linguæ, oris halitũ & suauitatem cõmẽdat. Vestium quoque odorem interpositum seruat, & ab erosione tuetur.

Cassia. Cap. XII.

Cassia, cuius complura sunt genera, iuxta odoriferam Arabiam gignitur, crassi corticis sarmento, folijs piperis. Eligẽda est fuluescẽs, pulchri coloris, coralli æmula, perquã angusta, longa, crassa, & fistulosa, gustu

guſtu mordens, & cũ aliquanto feruore aſtringens, aromatica, vinoſo odore, cuiuſmodi eſt, quæ ab incolis, achy appellatur, ab Alexandriæ negociatoribus, daphnitis. Huic pręferẽ craſſa, purpurea & nigricans, Zigir cognomine, quæ roſam odore imitatur, p̃cipui in medicina vſus. Secundum locum tenet antedicta. Tertia, cui Muſeletico blaſto, id eſt germini, cognomen eſt. Reliquæ viles, & quæ aphemum dicitur, nigra, inſuauis, cortice tenui, acrimoſo: & quæ darca, & citto vocitatur barbaro nomine. Similior huic eſt pſeudocaſsia, quàm vt explicari poſsit, quæ guſtu coarguitur, cùm nec acris, nec odorata ſit, hærentéq; medullæ corticé habeat. Inuenitur etiam lata quædam fiſtula, mollis, leuis, ſurculoſa, q̃ antedictæ præfertur. Damnatur candicans, ſcabra, hircinum virus redolens, & quæ tenui fiſtula, & ſcabra cute ſit. Vim obtinet calfaciẽdi, vrinam ciendi, ſiccandi, & leniter aſtringendi. Cõuenit ad medicamẽta oculorum, quæ præſtandæ claritatis gratia cõcinnãtur, & ad malagmata. Lẽtigines tollit cum melle illita, menſes trahit, cõtra

δηκτικὴν ἐν τῇ γεύσει, καὶ στύφουσαν μετὰ πολλῆς πυρώσεως, ἀρωματίζουσαν, οἰνίζουσαν τῇ ὀσμῇ, ἡ δὲ τοιαύτη ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων ἄχυ καλεῖται, δαφνῖτις δὲ προσαγορεύεται ὑπὸ τῶν ἐν ἀλεξανδρείᾳ ἐμπόρων. πρὸ δὲ ταύτης ἐστὶν ἡ μέλαινα καὶ ἐμπόρφυρος παχεῖα, ζίγιρ καλουμένη, ῥοδίζουσα τῇ ὀσμῇ μάλιστα πρὸς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν εὔθετος. δευτερεύει δ' ἡ προειρημένη. τρίτη δέ ἐστιν ἡ καλουμένη* βλάκτος μοσυλήτις. αἱ δὲ λοιπαὶ εὐτελεῖς, ὡς ἡ καλουμένη ἀσυφήμων, μέλαινα καὶ ἀηδὴς καὶ λεπτόφλοιος, ἢ καὶ φλοιοῤῥαγὴς· ὡς καὶ ἡ κιττὼ καὶ* δάκαρ καλουμένη. Εστι δέ τις καὶ ψευδοκασσία ἀφάτως ἐμφρὴς, ἥτις ἐλέγχεται τῇ γεύσει, οὐκ οὖσα δριμεῖα, οὐ δὲ ἀρωματώδης, προσεχόμενόν τε τὴν φλοιὸν ἔχει τῇ ἐντεριώνῃ. εὑρίσκεται δὲ καὶ πλατεῖα συρίγξ, ἁπαλὴ, κούφη, εὐερνὴς, διαφέρουσα δὲ τῆς ἄλλης. ἀποδοκίμαζε δὲ τὴν ὑπόλευκον καὶ ψωρώδη, τραγίζουσαν ἐν τῇ ὀσμῇ, καὶ τὴν μὴ ἔχουσαν δὲ τὴν σύριγγα παχεῖαν, ψωρώδη δὲ καὶ λεπτήν. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν καὶ οὐρητικὴν, ξηραντικὴν, στύφουσαν πραέως. ἁρμόζει δὲ εἰς τὰ πρὸς ὀξυδορκίαν ὀφθαλμικὰ καὶ μαλάγματα· φακοὺς τε αἴρει μετὰ μέλιτος καταχριομένη, καὶ ἔμμηνα ἄγει, καὶ

καὶ ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ πινομένη, καὶ πρὸς τὰς ἐντὸς φλεγμονὰς πάσας ποθεῖσα καὶ πρὸς νεφρούς. εἰς ἐγκαθίσματά τε καὶ ὑποθυμιάματα γυναιξὶ, πρὸς ἀνευρυσμὸν μήτρας. διπλάσιον δὲ αὐτῆς μιγνύμενον τοῖς φαρμάκοις, εἰ μὴ παρείη κιννάμωμον, τὸ αὐτὸ δρᾶ, ἄγαν δέ ἐστι πολύχρηστος.

Περὶ Κιννάμωμου. Κεφ. ιγ'.

Κιννάμωμου ἐστὶ πλείονα εἴδη, ὀνομαζόμενα ἐπιχωρίως. διαφέρει δὲ τὸ μόσυλον, διὰ τὸ σώσειν ποσῶς ἐμφέρειαν, πρὸς τὴν μοσυλίτιν καλουμένην κασσίαν. καὶ τούτου πρὸς τὸ πρόσφατον, τῇ χρόᾳ μέλαν, τεφρίζον ἐν τῷ οἰνώδει, λεπτὸν δὲ τοῖς ῥαβδίοις καὶ λεῖον, ὄζοις συνεχέσι κεχρημένον, σφόδρα εὐῶδες. σχεδὸν γὰρ ἡ τοῦ ἀρίστου κράσις ἐστὶ περὶ τὴν ἐν τῇ εὐωδίᾳ ἰδιότητα. εὑρίσκεται γὰρ μετὰ τοῦ ἀρίστου καὶ ἰδιάζοντος ἡ ὀσμὴ πηγανίζουσα ἢ καρδαμώμῳ ἐμφορής. ἔτι καὶ δριμὺ καὶ δηκτικὸν τῇ γεύσει, καὶ ὑφαλμυρίζον μετὰ θερμασίας, ἔντε τῇ παρατρίψει μὴ ταχέως δασυνόμενον, καὶ ἐν τῷ θραύεσθαι χροῶδες καὶ λεῖον ἔχον τὸ μεταξὺ τῶν ὄζων. δοκίμαζε δὲ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης λαμβάνων τὸν θαλλόν. εὐχερὴς γὰρ ἡ τοιαύτη δοκιμασία. τὰ γὰρ θραύσματα, μίγματα τυγχάνει, καὶ

cótra viperarũ ictus pota auxiliat, aduersus ĩtestinas inflãmationes omneis & renum vitia, pota proficit. Fœminis in solio desidétib⁹, aut suffimétis, ꝓdest ad dilatationé vuluæ. Ea duplo pondere medicamentis mixta cinnamomi vicé supplet, si ipsum desit: nã eosdé effect⁹ prębet, ad plurima perquã vtilis.

Cinnamomũ. Cap. XIII.

Cinnamomi genera plura, patrium sibi nomen vendicãtia. Præfertur tamen mosyliticum, quòd cassiæ, cui Mosyliti nomen est, aliquam referat effigié. Sed in eo genere recens, nigrum, ex vinoso in cinerium vergens, læue, tenuibus ramulis, ac frequentibus nobis cinctum, perquàm iucundè olés. Optimi ferè indicium, iucundi odoris proprietate cóstat. Inuenitur enim cũ optimo, eoq; quod peculiare est, odor rutæ aut cardamomo ꝓxim⁹. Insup acre, mordés, & cũ calfactiõe quadantenus salsum, quod nõ citò confricanti asperum, aut frianti lanuginosum, leuib⁹ tamen internodijs appareat. Si certior fieri voles, vellito ab radice surculũ. facilis est huiusce modi probatio: nãq; fragméta miscellanea q̃dã esse vidétur.

Quæ autē melius ſpirāt, ſuo halitu cū nares primū cōſulūtur, olfactū explentia, deterioris dignotionē impediūt. Eſt etiam montanū, craſſum, pumilū, fulueſcens ądmodū. Tertiū à Moſylitico, perquā ſuauiter olet, nigrū, fruticoſum, paucis intercedētibus geniculis. Quartum, fungoſum, cādicās, aſpectu tuberoſum, vile, ac friabile, magnā habēs radicē, quæ caſsiam planè repręſentat. Quintū genus, odore nares feriens, ſubrufum, & cortice fuluæ caſsiæ ſimile, tangēti firmū, minus neruoſum, denſa radice firmatum. Iis quæ thuris, caſsiæ, myrti, aut amomi odorem ſpirant, minus ſuauitatis ineſt. Deligito ſcabrum, albū, rugoſum: at læue, & lignoſum circa radicem, vt inutile reijcito. Eſt etiamnum ſimile aliud, cui pſeudocinnamomo cognomē eſt, vile, inualidi odoris, ſolutarūq; viriū. Vocatur etiam Zingiber, cū tamē ſit xylocinnamomum, præbēs quandam cinnamomi faciem. Eſt aūt lignoſum cinnamomū, ſarmēta lōga robuſtáq; ferens, odore lōgè cinnamomo inferiore. Sūt qui xylocīnamomū, à cinnamomo genere differre dicāt, ꝙ à natura eiꝰ abhorreat.

Cinna-

καὶ κατὰ τὴν πρώτην δοκιμασίαν τὰ κρείττονα περιπνέοντα καὶ πληροῦντα τὴν ὄσφρησιν, ἐμποδίζει τὴν τοῦ ἥττονος ἐπίκρισιν. ἔστι δὲ καὶ ὀρεινὸν, παχὺ, κολοβὸν, σφόδρα ὑπόκιῤῥον τὴν χρόαν. καὶ τρίτον παρὰ τὸ μόσυλον, μέλαν καὶ λίαν εὐῶδες, εὐρινῶδες δὲ καὶ οὐ πολυγόνατον. τέταρτον, λευκὸν, χαῦνον, ὀγκῶδες, ἰδέσθαι καὶ εὐτελὲς, εὔθραυστόν τε καὶ μεγάλην ἔχον* ῥίζαν κασσίζουσαν. πέμπτον τῇ ὀσμῇ πληκτικὸν, ὑπόκιῤῥον δὲ καὶ προσεμφερὲς κασσίᾳ πυρᾷ, πρὸς τὴν ἁφὴν δὲ, στερεὸν, οὐ πάνυ ἰνῶδες, παχύῤῥιζον, τούτων δὲ τὸ πνέον λιβανωτοῦ ἢ μυρσίνης ἢ κασσίας ἢ ἀμώμου, εὐωδίας ἧττόν ἐστιν. ἀπολέγου δὲ τὸ λευκὸν καὶ τὸ ψωρῶδες, καὶ τὸ ῥυσσόκαρφον· καὶ λεῖον, καὶ τὸ ξυλῶδες δὲ κατὰ τὴν ῥίζαν ὡς ἄχρειον παραιτοῦ. Εστι δέ τι καὶ ἄλλο ὅμοιον τὸ καλούμενον ψευδοκιννάμωμον εὐτελὲς οὐκ εὔτονον τῇ ὀσμῇ, ἐκλελυμένον δὲ καὶ τῇ δυνάμει. καλεῖται δὲ καὶ ζιγγίβερ ξυλοκιννάμωμον ὄν. ἔχον δέ τινα ἐμφέρειαν κινναμώμῳ. ἔστι δὲ ξυλῶδες κιννάμωμον, ἔχον ῥάβδοις μακρὰς καὶ ῥωμαλέας καὶ τὴν εὐωδίαν πολὺ καταδεεστέρας. λέγεται δὲ ὑπ' ἐνίων καὶ κατὰ γένος διαφέρειν τοῦ κινναμώμου τὸ ξυλοκιννάμωμον ἑτέρας ὂν φύσεως.

δύναμιν

δύναμιν δὲ ἔχει πᾶν κιννάμωμον θερμαντικήν, οὐρητικήν, μαλακτικήν, πεπτικήν. ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα πινόμενον καὶ προστιθέμενον μετὰ σμύρνης, καὶ ἰοβόλοις θηρίοις καὶ θανασίμοις ἁρμόζει· καὶ τὰ ταῖς κόραις ἐπισκοτοῦντα ἀποκαθαίρει, θερμαίνει τε καὶ λεπτύνει, καὶ ἔστι διουρητικόν, φακούς τε καὶ ἐφήλεις ἀποκαθαίρει μετὰ μέλιτος ἐπιχρισθέν· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς βῆχας· καὶ καταρρόους, ὕδρωπας, νεφρίτιδας, δυσουρίας, μίγνυται δὲ καὶ τοῖς πολυτελέσι μύροις· καὶ καθόλου ἐστὶ πολύχρηστον. ἀποτίθεται δὲ εἰς διαμονὴν λεῖον οἴνῳ ἀναλαμβανόμενον, καὶ ξηραινόμενον ἐν σκιᾷ.

Cinnamomum omne excalfacit, emollit, & concoquit, vrinā ciet, tā mēses, quàm partus potum aut ex myrrha impositum pellit, contra bestias, quæ virus eiaculātur, venenáq; cōuenit: caliginē pupillis oculorū obuersantem discutit, crassitiem extenuat, lentigines, & vitia cutis in facie ex melle illitū detergit: cōtra tusses, defluxiones, aquam subter cutē fusam, renū vitia, & vrinæ difficultatē efficax est, vnguentis preciosis inseri solet: & in summa, magni ad omnia vsus. Tritū vino excipitur, vmbraq; siccatum, quò diutius eduret, reconditur.

Περὶ Ἀμώμου. Κεφ. ιδʹ.

Ἄμωμόν ἐστι θαμνίσκος οἱονεὶ βότρυς, ἐκ ξύλου αὐτεμπεπλεγμένος ἑαυτῷ. ἔχει δέ τι καὶ ἄνθος μικρόν, ὡς λευκοΐου, φύλλα δὲ βρυωνίᾳ ὅμοια. κάλλιστον δέ ἐστι τὸ ἀρμένιον, χρυσίζον τῇ χρόᾳ, ἔχον τε τὸ ξύλον ὑπόκιρρον, εὐῶδες ἱκανῶς. τὸ δὲ μηδικὸν διὰ τὸ ἐν πεδίοις καὶ ἐν ἐφύδροις τόποις φύεσθαι, ἀδυνατώτερον. ἔστι δὲ μέγα καὶ ὑπόχλωρον, καὶ πρὸς τὴν ἀφὴν ἁπαλόν, καὶ ἰνῶδες τοῖς ξύλοις,* πηγανίζον τῇ ὀσμῇ. τὸ δὲ ποντικὸν ὑπόκιρρον, οὐ μακρόν, οὐ δὲ δύσθραυστον, βοτρυῶδες, πλῆρες καρποῦ, καὶ τῇ ὀσμῇ πληκτικόν. ἐκ

Amomum. Cap. XIIII.

Amomum exiguè fruticat, ex ligno se conuoluēs in racemi modum, flore, ceu candidæ violæ, paruo: folijs vitis albæ similibus. Laudatur quàmmaximè Armeniacū fuluo auri colore, ligno subruso, valde odorato. Medicum, quoniam in campestribus, & aquosis enascitur, infirmius esse constat. Est autem magnum, subuiride, tactu tenerum, frutice venoso, odore origani. Pōticum verò subrufum, paruum, fragile, racemosū fructu turgens, & odore nares feriēs

Deligito recens, candidum vel ſubrubrum, quod nec aſtrictum cohæreat, nec conuoluatur, ſed ſolutum diffundatur, ſeminis plenum, vuis paruis ſimile, graue, valde odoratum, modo cariem non contraxerit, acre, guſtu mordens, ſimplici colore non euariante. Vim habet calfaciendi, aſtringendi, exiccãdi. Somnum allicit, & illitum fronti, doloris ſenſum aufert, inflammationes, & meliceridas concoquit, diſcutitque: iuuat quos ſcorpius percuſsit, ex ocimo illitum, & podagricis confert, inflammationes oculorum, viſcerúmque lenit ex vua paſſa, ad vuluarũ vitia, in peſsis, aut inſeſsionibus vtile eſt. Decoctum iocineri, renibus, podagræ, potu conuenit. Antidotis immiſcetur, & precioſiſſimis vnguentis. Adulteratur amomum herba ſimili, quæ amomis vocatur, ſed ſine odore, ſine fructu. Naſcitur in Armenia, flore origani. Quare in huiuſcemodi probationib⁹ fragméta fugienda ſunt: eligenda autem, quæ ab vna radice integros ſurculos emittunt.

Coſtus. Cap. XV.

Pręcellit Arabicus, cãdidus, leuis,

ἐκλέγου δὲ τὸ πρόσφατον καὶ λευκὸν ἢ ὑπόρυθρον, οὐ πεπιλημένον ἢ συμπεπλεγμένον, λελυμένον δὲ καὶ διακεχυμένον, σπέρματος πλῆρες, ὅμοιον βοτρυδίοις, *βαρὺ, σφόδρα εὐῶδες, δίχα εὐρῶτος, καὶ δριμύ, δάκνον τὴν γεῦσιν, ἁπλοῦν τὴν χρόαν καὶ οὐ ποικίλον. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, στυπτικὴν, ξηραντικὴν, ὑπνοποιὸν, ἀνώδυνον τῷ μετώπῳ καταπλασσόμενον, φλεγμονὰς τε καὶ μελικηρίδας πεπαίνει καὶ διαφορεῖ. σκορπιοπλήκτοις τὲ μετὰ ὠκίμου καταπλασθὲν ὠφελεῖ, ποδαγρικοῖς συμβάλλεται καὶ ὠφελεῖ, καὶ παραγορεῖ, καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς· καὶ τὰς ἐν σπλάγχνοις σὺν σταφίδι, πρὸς δὲ τὰ γυναικεῖα καὶ ἐν προσθέτοις καὶ ἐν ἐγκαθίσμασι χρήσιμον, ποθὲν δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ ἁρμόζει ἡπατικοῖς, νεφριτικοῖς, ποδαγρικοῖς. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, καὶ τοῖς πολυτελεστάτοις τῶν μύρων. δολίζουσιν δέ τινες τὸ ἄμωμον τῇ λεγομένῃ ἀμωμίδι, ἐμφερεῖ οὔσῃ ἀμώμῳ ἀνόσμῳ μέν τοι καὶ ἀκάρπῳ, γεννωμένῃ δὲ ἐν ἀρμενίᾳ, ἄνθος ἐχούσῃ ἐμφερὲς ὀριγάνῳ. δεῖ δὲ ἐν ταῖς τοῦ τοιούτων δοκιμασίαις τὰ θραύσματα ἐκφεύγειν. ἐκλέγου δὲ τὰ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης ἔχοντα *κλάδους τελείους.

Περὶ Κόστου. Κεφ. ιέ.

Κόστου διαφέρει ὁ ἀραβικὸς, λευκὸς, ὢν

ὢν καὶ κοῦφος, πλείστην ἔχων καὶ ἡδεῖαν τὴν ὀσμήν. δευτερεύει δὲ ὁ ἰνδικὸς ἁδρὸς ὢν καὶ κοῦφος καὶ μέλας ὡς νάρθηξ. τρίτος δέ ἐστιν ὁ συριακὸς, βαρύς, τὴν χρόαν πυξώδης, πληκτικὸς τῇ ὀσμῇ. ἄριστος δέ ἐστιν ὁ πρόσφατος, λευκὸς, πλήρης διόλου, πυκνὸς, ξηρὸς, ἀτερηδόνιστος, ἄβρωμος, γεύσει δηκτικὸς, καὶ πυρώδης. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, διουρητικὴν, ἐμμήνων ἀγωγὸν καὶ τῶν περὶ ὑστέραν παθῶν ἀρωγὸν, ἐν προσθέμασι καὶ καταντλήμασι καὶ πυριάσεσι, πινόμενος δὲ ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ οὐγγίας β'. πλῆθος, καὶ πρὸς θώρακος πόνους καὶ σπάσματα, καὶ πνευματώσεις μετ' οἴνου καὶ ἀψινθίου, καὶ ἀφροδίσια δὲ παρορμᾷ μετ' οἰνομέλιτος, ἄγει δὲ καὶ ἕλμινθα πλατεῖαν μεθ' ὕδατος, σύγχρισμά τε ῥιγοῦσι μετ' ἐλαίου πρὸ τῆς ἐπισημασίας, καὶ παραλυτικοῖς, καθαίρει δὲ καὶ ἔφηλιν καταχρισθεὶς μεθ' ὕδατος ἢ μέλιτος. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι καὶ ἀντιδότοις, μιγνύουσι δ' ἔνιοι τὰς ῥωμελεωτάτας τοῦ κομμαγηνοῦ ἑλενίου ῥίζας, δολοῦντες αὐτὸν, εὐχερὴς δὲ ἡ διάγνωσις, οὔτε γὰρ πυροῖ τὴν γεῦσιν τὸ ἑλένιον, οὔτε τὴν εὐωδίαν εὔτονον καὶ πληκτικὴν παρέχει.

Περὶ Σχίνου. Κεφ. ιϛ'.

Σχῖνος, ἡ μέν τις γίνεται ἐν λιβύῃ, ἡ δὲ,

leuis, eximia odoris suauitate. Secundum locum sibi vendicat Indicus, leuis, vber, vt ferula niger. Tertius est Syriacus, grauis, colore buxeus, & odore feriens. Optimus est recens, albus, abundè plenus, dēsus, aridus, à teredinibus non erosus, sine graueolentia, gustu calidus ac mordens. Vis ei excalfactoria, vrinam ciet, mēses pellit, vitijs quæ vuluā malè habent, tam impositu quàm fotu & suffitu auxiliatur. Cōtra viperarum morsus sextantem bibere prodest: item aduersus pectoris dolores, conuulsa, inflationésque, ex vino & absinthio: venerem ex mulso stimulat, latas ventris tineas ex aqua pellit, horroribus ex oleo, ante febrium accessiones, & neruorum resolutionibus oblinitur: vitia cutis in facie, cum aqua vel melle illitus emendat. Additur in antidota & malagmata. Sunt qui admistis helenij comageni præduris radicibus, adulterét, quod deprehēsu facile est: siquidem neq; gustu feruet helenium, neque validū odorem vibrat, vt caput tentare possit.

Odorat⁹ iūcus. Cap. XVI.

Odoratus iuncus, in Africa

& Arabia nascitur. Laudatissimus ex Nabathæa: proximus Arabicus, quem aliqui Babylonium cognominant, alij teuchitin: pessimus ex Africa. Eligendus est rusus, recens, floribus refertus, tenuis, rubentibus fragmentis, qui manibus, confricando rosæ odorem emittit, igneæ mordacitatis ad linguam. Floris, culmorum, radicísq; est vsus. Vim vrinæ ciundæ habet, menses pellit, discutit inflationes, caput aggrauat, modicè astringit, comminuit, excoquit, ac venarum spiracula laxat. Flos eius in potu vtilis sanguinem reijcientibus, doloribus stomachi, pulmonis, iocineris, & renum, miscetur antidotis. Radix astringentior est: ideo fastidijs stomachi, hydropicis, conuulsis, drachma vnà cum pari pondere piperis, per dies aliquot datur. Decoctum vuluæ inflámationibus, ad desidentium fotus vtile est.

ἡ δὲ, ἐν ἀραβίᾳ. ἑτέρα δὲ ἐν τῇ ἀβαταίᾳ λεγομένη· ἥτις ἐστὶ κρατίστη. δευτερεύει δὲ ἡ ἀραβικὴ, ἣν ἔνιοι βαβυλώνιον καλοῦσιν, οἱ δὲ, τευχῖτιν. ἡ δὲ λιβυκὴ ἄχρηστος. ἐκλέγου δὲ τὴν πρόσφατον, ἔμπυρον, πολυανθῆ, σχιζομένην καὶ ἐμπόρφυρον καὶ λεπτὴν, καὶ ῥοδίζουσαν τῇ ἐνωδίᾳ ἐπειδὰν διατρίβηται τῇ χρῖσι, καὶ δάκνουσα τῇ γλῶσσαν μετὰ πολλῆς πυρώσεως, χρῆσις δὲ τοῦ ἄνθους καὶ τῶν καλάμων καὶ τῆς ῥίζης. δύναμιν δὲ ἔχει διουρητικὴν, ἐμμήνων ἀγωγόν, πνευμάτων διαλυτικὴν, κεφαλῆς καρηκαρικὴν, ὑποστύφουσαν μετρίως, ἔτι καὶ τρυπτικὴν, πεπτικὴν, καὶ ἀναστομωτικήν. τὸ μὲν οὖν ἄνθος αὐτῆς, ποτίσμασι χρήσιμον πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς καὶ πόνους στομάχου, πνεύμονος, ἥπατος, νεφρῶν, μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, ἡ δὲ ῥίζα στυπτικωτέρα. διὸ καὶ τοῖς ἀσσώδεσι στομάχοις δίδοται ὑδρωπιῶσί τε καὶ σπάσμασι μετὰ ἴσου πεπέρεως πρὸς ἡμέρας τινάς. τὸ δὲ ἀπόζεμα αὐτῆς, τῶν περὶ μήτραν φλεγμοναῖς εἰς ἐγκάθισμα ἁρμόδιον.

Calam⁹ odoratus. Cap. XVII.

Περὶ Καλάμου. Κεφ. ιζ'.

CALAMVS odoratus in India nascittur: melior est fuluus, dense geniculatus, & qui assulose frangitur., plena araneorum

Κάλαμος ἀρωματικὸς, φύεται μὲν ἐν ἰνδίᾳ. ἔστι δὲ αὐτῶν κάλλιστος ὁ κιρρός, πυκνογόνατος, καὶ εἰς πολλοὺς σκινδαλμοὺς θραυόμενος, γέμων ἀραχνίων

ἀραχνίων τὴν σύριγγα, ὑπόλευκος, ἐν δὲ τῇ διαμασσήσει γλίσχρος· στυπτικὸς, ὑπόδριμις, δύναται δὲ οὖρα κινεῖν ποθείς. ὅθεν ἁρμόζει μετὰ ἀγρώστεως ἢ σελίνου σπέρματος ἀφεψηθεὶς καὶ ποθεὶς, ὑδρωπικοῖς, νεφριτικοῖς, στραγγουριῶσι, ῥήγμασιν. ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα πινόμενος καὶ προστιθέμενος, βῆχάς τε ἰᾶται ὑποθυμιώμενος καθ' ἑαυτόν, καὶ σὺν ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ, τοῦ καπνοῦ διὰ σύριγγος ἑλκομένου τῷ στόματι, ἀφέψεται δὲ καὶ εἰς ἐγκαθίσματα γυναικεῖα, καὶ ἐγκλύσματα, μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι, καὶ θυμιάμασι πρὸς εὐωδίαν.

Περὶ Βαλσάμου. Κεφ. ιή.

Βάλσαμον τὸ μὲν δένδρον κατὰ μέγεθος λευκοΐου ἢ πυρακάνθης βλέπεται, φύλλα ἔχον ὅμοια πηγανίῳ λευκότερα δὲ πολλῶ καὶ ἀειθαλλέστερα, γεννώμενον ἐν μόνῃ ἰουδαίᾳ, κατά τινα αὐλῶνα καὶ ἐν αἰγύπτῳ, διαφέρον αὐτὸ ἑαυτοῦ τραχύτητι καὶ μήκει καὶ ἰσχνότητι, λέγεται γοῦν τὸ λεπτὸν καὶ τριχῶδες τοῦ θάμνου θεριστόν. ἴσως διὰ τὸ εὐχερῶν θερίζεσθαι ἰσχνὸν ὄν. Τὸ δὲ ὀποβάλσαμον λεγόμενον ὀπίζεται ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἐντεμνομένου σιδήρεις ὄνυξι τοῦ δένδρου, ῥεῖ δὲ ὀλίγον, ὡς καθ' ἕκαστον ἔτος μὴ πλεῖον ἢ ἓξ ἢ ἑπτὰ χόας

araneorum fistula, albicans, lentus in mandendo, & astringens, ac cum aliquanta acrimonia amarus. Vrinam potu ciet: quare cũgraminis, aut apij semine coctus, in aquæ subter cuté fusę morbo, renum vitiis, stillicidio vrinæ, ruptísq;, cómodè bibitur: méses & potu & appositu pellit. tussi suffitu medetur per se, aut ex resina terebinthina, hausto per arundiné fumo: ad muliebres insessus decoquitur, & clysteribus imponitur. Suffitionibus, malagmatísque odoris gratia cómiscetur.

Balsamũ. Cap. XVIII.

Balsamũ, arbor albæ violę, lycij, siue pyracáthæ magnitudine cóspicitur. Foliũ rutæ proximũ, lógè cãdidius, perpetuò virens: in Iudæa solũ quadã valle & Ægypto nascés. his differés modis: scabritia, ꝓceritate, gracilitate. Quod igit̃ tenui & capillacea coma est, theristũ vocant quasi demessile: fortassis quoniam ob gracilitatẽ facile demetatur. Æstiuis sub ortu Canis ardoribus, arbos vnguibus ferreis inciditur, manátque è plaga succus, quem Opobalsamum vocant: sed tam exiguo stillatu, vt annis singulis, ne plures quidé quàm seni septémve congij

congij cogantur, inibíq; pódus duplo repéditur argéto. Succi probatio est, vt sit recés, validi odoris, syncerus, non ad acoré vergés, dilui facilis, læuis, astringés, ac modicè mordés gustu. Sed variè vitiatur, misto ab aliquibus terebinthi, cypri, létisci, balani vnguéto: ité susino, metopio, melle, aut Cypri cera liquida. quod maleficium facilè deprehéditur. Nanq; merus in laneam vesté fusus, neq; maculā facit, neq; si eluatur notā relinquit: vitiatus auté inhęret: & lac instillatus coagulat, quod adulterat⁹ nó efficit. Quinetiā syncerus in aqua aut lacte celerrimè liquatur, coloréq; lactescit: vitiat⁹ verò olei modo innatat, se conuoluens, aut in stellæ modū diffundés. Syncerus senescens crassescit, deteriórq; redditur. Hallucinantur, qui aqua concretū pessum ire, & ad ima sidere arbitrātur, postea dissipatū supernatare. E ligni genere, quod xylobalsamum vocant, probatur recés, sarmento tenui, fuluum, odoratum, quadámtenus opobalsamum spirās. Necessarius etiā seminis erumpit vsus: quare eligatur flauum, plenum, grande, póderosum, mordés gustu, feruēs

χόας συναθροίσεθ', πολεῖται δὲ ἐν τῷ τόπῳ σταθμὸς αὐτοῦ πρὸς διπλοῦν ἀργύριον. ἔστι δὲ ὀπὸς καλὸς ὁ πρόσφατος, τῇ ὀσμῇ εὔτονος καὶ εἰλικρινὴς, καὶ μὴ παροξίζων, εὐδίαιτος, λεῖος, στύφων καὶ δάκνων μετρίως τὴν γλῶσσαν. δολοῦται δὲ ποικίλως, οἱ μὲν γὰρ χρίσματι μίσγουσιν αὐτό. ὡς τὸ τερεβίνθινον, κύπρινον, σχίνινον, σούσινον, βαλανίνον, μετώπιον, μέλι, κηρωτὴν μυρσίνην ἢ κυπρίνην ὑγρὰν, λείαν. ἐλέγχεται δὲ εὐχερῶς ὁ τοιοῦτος· ἐπισταγεὶς γὰρ ὁ ἀκέραιος εἰς ἐριοῦν ὕφος, καὶ ἐκπλυνθεὶς, κηλίδα οὐ ποιεῖ οὐδὲ σπίλον. ὁ δὲ δεδολωμένος προσμένει καὶ γάλακτι δὲ ἐπισταγεὶς πήγνυσι τοῦτο ὅπερ δεδολωμένος οὐ δρᾷ, ἔτι ὁ ἀκέραιος ἐπιχυθεὶς γάλακτι ἢ ὕδατι χεῖται ταχέως καὶ γαλακτοῦται. ὁ δὲ δεδολωμένος ἐπιπλεῖ καθάπερ ἔλαιον, συστρεφόμενος ἢ διαχεόμενος ἀστεροειδῶς, τῷ μέν τοι χρόνῳ καὶ ὁ ἀκέραιος παχυνόμενος, ἑαυτοῦ χείρων γίνεται. πλανῶνται δὲ ἡ νομίζοντες τοῦτον ἀκέραιον ἐπισταγέντα ὕδατι εἰς χωρεῖν εἰς βάθος πρῶτον. εἶτα ἀναπλεῖν εὐδιάχυτον. * Τὸ δὲ ξύλον ὃ καλεῖται ξυλοβάλσαμον, δόκιμόν ἐστι τὸ πρόσφατον καὶ λεπτόκαρφον, καὶ πυῤῥὸν εὐῶδες, βραχὺ πνέον ὀποβαλσάμου. τοῦ δὲ καρποῦ, καὶ γὰρ τούτου ἡ χρῆσις ἀναγκαία. ἐκλέγου τὸν ξανθὸν, πλήρη, μέγαν, βαρὺν, δάκνοντα τὴν γεῦσιν

καὶ

καὶ πυρσίζοντα, μετρίως παραπνέοντα τοῦ ὀποβαλσάμου, φέρεται δέ τι ἀπὸ τῆς πέτρας, ᾧ δολίζουσι τὸν καρπὸν, σπέρμα ὑπερικῷ ὅμοιον. ὅπερ γνώσῃ ἐκ τοῦ μεῖζόν τι εἶναι καὶ κενὸν καὶ ἀδύναμον, πεπερίζον τῇ γεύσει. δύναμιν δὲ ἔχει ἐνεργεστάτην ὁ ὀπὸς, θερμαντικώτατος ὤν, σμήχων τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, καὶ τὰς περὶ μήτραν ψύξεις ἰώμενος, προστιθέμενος μετὰ ῥοδίνης κηρωτῆς, ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα, καὶ δεύτερα, καὶ ἔμβρυα, καὶ ῥίγη συγχρισθεὶς λύει, καθαίρει δὲ καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν. ἔστι δὲ καὶ πεπτικὸς καὶ οὐρητικὸς πινόμενος, δυσπνοοῦσιν ἁρμόζων, καὶ τοῖς ἀκόνιτον πεπωκόσι μετὰ γάλακτος, καὶ θηριοδήκτοις. μίγνυται δὲ καὶ ἀκόποις, καὶ μαλάγμασι καὶ ἀντιδότοις, καὶ καθόλου δραστικωτάτην ἔχει τὴν δύναμιν ὁ ὀπὸς τοῦ βαλσάμου, δευτέραν δὲ ὁ καρπὸς, ἐλαχίστην δὲ τὸ ξύλον. ὁ δὲ καρπὸς πινόμενος, ἁρμόζει πλευριτικοῖς, περιπνευμονικοῖς, βήσσουσιν, ἰσχιαδικοῖς, ἐπιληπτικοῖς, σκοτωματικοῖς, ὀρθοπνοϊκοῖς, στροφουμένοις, δυσουροῦσι, θηριοδήκτοις, καὶ εἰς τὰ γυναικεῖα δὲ ὑποθυμιάματα εὐθετεῖ, καὶ εἰς ἐγκαθίσματα ἀφεψόμενος ἀναστομοῖ τὴν μήτραν, καὶ ἐπισπᾶται ὑγρασίαν. Τὸ δὲ ξύλον τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τῷ καρπῷ, ἥσσονα μέντοι

βοηθεῖ

feruens in ore, modicè opobalsamum olés. Adulteratur semine hyperico simili, quod à Petra oppido defertur. Sed coarguitur magnitudine, inanitate, virium ignauia, sapore piperis. Efficacissima vis inest succo, & quàm maximè calfaciens: abstergit quæ tenebras oculorũ pupillis offundũt, medetur per frictionibus vuluæ cum rosaceo cerato appositus: menses quoque, secũdas & partus extrahit, horrores illitu discutit, vlcera sordida expurgat & cruda concoquit, vrinam potu ciet, ægrè spirantibus prodest: datur in lacte contra aconitum haustum, aut serpentium ictus: miscetur acopis, malagmatis, & antidotis. In summa, præcipua authoritas succo, secunda semini, minima ligno. Semen commodè potui datur doloribus lateris, pulmonum vitiis, tussi, ischiadicis, comitialibus, vertiginosis, orthopnoicis, vrinæ difficultati, torminibus ac serpentum morsibus: ad muliebres suffitus perquàm vtile est: vuluam aperit in desessionib⁹ balnearũ decoctum, & humorem euocat. Lignũ easdem habet vires, aliquantò minores.

Ex

Ex aqua potum cruditatibus, torminosis, vulsis, venatorum ictibus opitulatur, vrinam cit, ad capitis vulnera cum sicca Iri cóuenit, squammas ossium extrahit, & ad vnguentorum spissamenta additur.

Aspalathus. Cap. XIX.

Aspalathus, aliis erysisceptrum, frutex est surculosus, multis spinis horrens. nascitur in Istro, Nisyro, Syria, & Rhodiorum insula: quo ad vnguentorũ spissamenta pigmentarij vtuntur. Optimus est grauis, detracto cortice rubens, aut in purpuram vergẽs, densus, odoratus, gustatu amarus. Est & alterum genus candidum, lignosum, sine odore: quod deterius habetur. Vim calfaciẽdi cum astrictione obtinet. vnde decoctum cum vino ad tetra oris vlcera colluenda conuenit, ad nomas genitalium, & sordida vlcera infunditur: subiectum in pesso, partum extrahit, aluum sistit eius decoctum: & sanguinis reiectioné potu cohibet, vrinæ difficultatem inflationésque discutit.

Muscus. Cap. XX.

Bryon, id est musc⁹, à quibusdam splachnon appellatur: in cedro

βοηθεῖ δὲ ἀφεψηθὲν ὕδατι καὶ πινόμενον ἀπεψίαις, στρόφοις, θηριοδήκτοις, σπωμένοις, ἥρατε ἄγει, καὶ πρὸς τὰ ἐν κεφαλῇ τραύματα μετὰ ἴριδος ἁρμόζει ξηρᾶς, ἀνάγει δὲ καὶ λεπίδας, πήγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ τῶν μύρων στύμματα.

Περὶ ἀσπαλάθου. Κεφ. ιθ'.

Ασπάλαθος, * οἱ δὲ ἐρυσίσκηπτρον, θάμνος ἐστὶ ξυλώδης, ἀκάνθας πολλὰς κεκτημένος, γεννώμενος ἐν ἴστρῳ καὶ νισύρῳ καὶ συρίᾳ καὶ ῥόδῳ, ᾧ χρῶνται οἱ μυρεψοὶ εἰς τὰς τῶν μύρων στύψεις. ἔστι δὲ καλὸς ὁ βαρὺς, καὶ μετὰ τὸ περιφλοιδῆναι ὑπόρυθρος ἢ πορφυρίζων, πυκνὸς, εὐώδης, πικρίζον ἐν τῇ γεύσει, ἔστι δέ τι καὶ ἕτερον εἶδος αὐτοῦ λευκὸν, ξυλῶδες, ἄνοσμον, ὃ δὴ καὶ χεῖρον καθέστηκε. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν μετὰ στύψεως. ὅθεν πρός τε τὰς ἄφθας ἑψηθεὶς μετ' οἴνου καὶ διακλυζόμενος ἁρμόζει * καὶ πρὸς τὰς ἐν αἰδοίοις καὶ νομὰς καὶ ἀκαθαρσίας ἐγκλυζόμενος, καὶ πρὸς τὰς ὀζήνας, ἔμβρυά τε κατασπᾶ μιγνύμενος πεσσῷ, τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ κοιλίαν ἵστησι· καὶ αἵματος ἀναγωγὴν ποθὲν, δυσουρίαν τε καὶ ἐμπνευμάτωσιν λύει.

Περὶ Βρύου. Κεφ. κ'.

Βρύον, ὑπό τινων δὲ σπλάγχνον καλεῖται, εὑρισκόμενον ἐπὶ δένδρων

δένδρων κεδρίνων, ἢ λευκίνων ἢ δριάνων. διαφέρει δὲ τὸ *κέδρινον. δεύτερον δὲ τὸ λεύκινον, ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ εὐωδέστερον, καὶ λευκὸν καλὸν, τὸ δὲ μελανίζον χεῖρον. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν ποιοῦντα πρὸς τὰ περὶ μήτραν ἐν ἀφεψήμασιν εἰς ἐγκάθισμα, μίγνυται δὲ καὶ μύροις βαλανίνοις καὶ χρίσμασι διὰ τὸ ἐν αὐτῷ στυπτικὸν, καὶ εἰς θυμιαμάτων δὲ καὶ ἀκόπων σκευασίαν ἐστὶν εὔθετον.

Περὶ Αγαλλόχου. Κεφ. κά.

Αγάλλοχον ξύλον ἐστὶ φερόμενον ἐκ τῆς ἰνδίας, καὶ * ἀραβίας θυΐνης, ἐστιγμένον, εὐῶδες, παραστύφον ἐν τῇ γεύσει μετὰ ποσῆς πικρίας, φλοιὸν ἔχον δερματώδη, καὶ ὑποποίκιλον. ποιεῖ δὲ διαμασσώμενον καὶ διακλυζόμενον τὸ ἀφέψημα πρὸς εὐωδίαν στόματος, καὶ διάπασμα δὲ ὅλου τοῦ σώματός ἐστι· θυμιᾶται δὲ αὐτὶ λιβανωτοῦ, ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ < ὁλκὴ πινομένη, στομάχου πλάδον καὶ ἀτονίαν καὶ καύσωνα παρηγορεῖ· τοῖς τε ἀλγοῦσι πλευρὸν καὶ ἧπαρ ἢ δυσεντερικοῖς ἢ στροφουμένοις, ἀρήγει πινομένη μεθ' ὕδατος.

Περὶ Νασκάφθου. Κεφ. κβ'.

Νάσκαφθον, οἱ δὲ νάρκαφθον, καὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἰνδικῆς κομίζεται. ἔστι δὲ φλοιῶδες, συκαμίνου λεπίσματι ἐοικὸς,

cedro arbore, populo alba, & quercu inuenitur. Optimum est cedrinum, proximum populneum: in quo genere candidum & odoratius præstat, nigricans improbatur. Astringendi vim habet. Decoctum insidentium vuluis vtile: vnguento balanino, oleísque inspissandi gratia inseritur, thymiamatum, acoporúmque compositionibus conueniens.

Agallochum. Cap. XXI.

Agallochũ, lignum est quod ex India atque Arabia deportatur, thuiæ ligno simile, maculatum, odoratum, gustu astringens, cum quadam amaritudine, cute verius quàm cortice vestitur, aliquantulum versicolore. Manditur, aut decocto os colluitur, commendandi halitus gratia. Sudores arcet toto corpori insparsum: pro thure ad suffimenta substituitur. Radix epota drachmę vni⁹ pondere, humida stomachi vitia, & imbecillitaté, feruorémque mulcet: si lateris, iocinerísue dolor excruciat, si dysenteriæ, aut tormina infestant, ex aqua bibere prodest.

Narcaphthum. Cap. XXII.

Narchaphtũ ex India deferť, corticosum, simile sycomori libro:

bro quod iucũdi odoris gratia suffitur. Miscetur thymiamatis compositis: constrictionibus vuluæ suffitu prodest.

Cancamum. Cap. XXIII.

Cancamum Arabici ligni lachryma est, mirrhæ quodammodo similis, virosi gustus, quã ad suffimenta vsurpant. Vestes eo, additis styrace & myrrha, suffiũtur. Vim proditur obtinere extenuãdi obesos, si ternûm obolorum põdere ex aqua, aut mulso aceto plusculos dies ebibatur, lienosis datur, comitialibus, & suspiriosis: menses cum aqua mulsa pellit, oculorũ cicatrices confestim emẽdat, vino madefactũ medetur eorũdem hebetudinibus, aduersus gingiuas humore prægnanteis, dolo resq; dẽtiũ, nõ aliud efficacius.

Cyphi. Cap. XXIIII.

Cyphi odorati suffimẽti cõpositio est, dicata diis, qua abũdé Ægyptij sacerdotes vtũtur. In antidota misceri solet, suspiriosis datur in potu. Permultæ componendi rationes, quarũ vna hæc est: Sumito cyperi dimidiũ sextarium, cũ pari baccarum iuniperi adultæ modo: vuæ passæ pinguis, exẽptis vinaceis, minas duodecim: resinæ repurgatæ minas quinq; calami

κὸς, θυμιώμενον διὰ τὴν ἐνωδίαν, καὶ μιγνύμενον τοῖς σκευαστοῖς θυμιάμασι, ὠφελοῦν καὶ μήτραν ἐστεγνωμένην ὑποθυμιασθέν.

Περὶ Καγκάμου. Κεφ. κγ'.

Κάγκαμον δάκρυόν ἐστιν ἀραβικοῦ ξύλου σμύρνῃ* προσεοικὸς, βρομῶδες ἐν τῇ γεύσει, ᾧπερ ὡς θυμιάματι χρῶνται. ὑποκαπνίζουσι δὴ καὶ τὰ ἱμάτια μετὰ σμύρνης καὶ στύρακος. δύναμιν δὲ ἱστορεῖται ἔχειν, ἰσχναντικὴν τῶν καταπιμέλων, τριοβόλου πλῆθος πινόμενον, σὺν ὕδατι ἢ ὀξυμέλιτι ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, δίδοται καὶ σπληνικοῖς, καὶ ἐπιληπτικοῖς, καὶ ἀσθματικοῖς· ἔμμηνά τε ἄγει σὺν μελικράτῳ, καθαίρει δὲ καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ταχέως οὐλὰς, καὶ ἀμβλυωπίας ἰᾶται, διεθὲν οἴνῳ· πρός τε μυδήσεις οὐλῶν καὶ ὀδονταλγίας, ὡς οὐδὲν ἕτερον ποιεῖ.

Περὶ Κύφεως. Κεφ. κδ'.

Κῦφι θυμιάματός ἐστι σκευασία κεχαρισμένη θεοῖς. χρῶνται δὲ αὐτῷ κατακόρως οἱ ἐν αἰγύπτῳ ἱερεῖς. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, καὶ ἀσθματικοῖς δίδοται ἐν ποτίσμασι. σκευασίαι δὲ αὐτοῦ ἐμφέρονται πλείονες, ἐν αἷς ἐστι καὶ αὕτη· κυπείρου ἡμίξεστον, ἀρκευθίδος ἁδρᾶς τὸ αὐτό· σταφίδων λιπαρῶν ἐκγεγιγαρτισμένων μνᾶς ιβ'· ῥητίνης ἀποκεκαθαρμένης μνᾶς ε'. καλάμου

μου ἀρωματικοῦ, ἀσπαλάθου, σχίνου, ἑκάστου μνᾶν α΄. σμύρνης < ιϐ΄. οἴνου παλαιοῦ ξέστας θ΄. μέλιτος μνᾶς β΄. ἐκγιγαρτίσας τὴν σταφίδα κόψον καὶ λέανον μετ' οἴνου καὶ τῆς σμύρνης, καὶ τὰ ἄλλα κόψας καὶ σήσας, μίξον τούτοις, ἔασόν τε συμπιεῖν ἡμέραν α΄. εἶτα ἑψήσας τὸ μέλι ἄχρι κολλώδους συστάσεως, μίξον ἐπιμελῶς τὴν ῥητίνην τε τηκυῖαν· εἶτα τὰ λοιπὰ συνανατρίψας ἐπιμελῶς ἀποτίθεσο εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον.

lami & iunci odoratorum, & aspalathi, singulorum minam: myrrhæ duodecim: vini veteris sextarios nouem, cum duabus mellis minis: vuam passam detractis vinaceis tusam, cum vino & myrrha subigito: cætera tusa & cribrata adiicito, die vno humorem cōbibere sinito, dein mel coquito dum sibi glutinis asciscat crassitudinem, eliquatā resinam accuratè permisceto cū reliquis diligēter cōtritis, & in fictile vas recōdito.

Περὶ Κρόκου. Κεφ. κέ.

Κρόκος ἐστὶ κράτιστος ἐν ἐαρτικῇ χρήσει, ὁ κορύκιος, πρόσφατός τε καὶ εὔχροις, ὀλίγον τὸ λευκὸν ἔχον ἐπὶ τῆς ἕλικος, ἐπιμήκης, ὁλομελὴς, ἄθραυστος, * ἀνελλειπὴς, πλήρης, βάπτων ἐν διέσει τὰς χεῖρας, οὐα εὐρωτιῶν ἢ ἰκμάζων, ἐπακτικὸς δὲ ἐν τῇ ὀσμῇ καὶ δριμύς· ὁ γὰρ μὴ τοιοῦτος ἢ παλαιός ἐστιν, ἢ βεβρεγμένος. δευτερεύει δὲ ὁ ἐκ τῆς πρὸς λυκίαν κωρυκίου, καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ λυκιακοῦ ὀλύμπου. εἶτα ὁ ἐξ αἰγῶν τῆς αἰτωλίας, ὁ δὲ κυρηναϊκὸς ὁ ἐκ κεντορίας, πάντων τῶν κατὰ τὴν σικελίαν, ἀσθένης κατὰ δύναμιν, λαχανώδεις ὄντες πάντες. διὰ μέν τοι τὸ πολύχυλον καὶ εὔχρουν οἱ ἐν τῇ ἰταλίᾳ τὴν θυίαν βάπτοντες, τούτῳ χρῶνται. πολλοῦ

Crocum. Cap. XXV.

Crocum optimū in medēdi vsu coryceū, recēs, & boni coloris, paulū candidi gerēs in capreolo, oblongū, omnibus suis partibus cōstās, nō fragile, plenū, à quo detractū est nihil, qđ madefactū manus inficit, nec sitū redolet, aut cariem sentit, subacre: sin huiꝰ generis nō est, aut vetus, aut humore perfusū creditur. Secūdus locus datur Coryceo, è tractu Lyciæ contermino. Tertius Lycio, è mōte Olympo. dein ex Ægibus Ætoliæ. Cyrenaicū & Cēturipinū inter Sicilica omnia viribus infirmius est. Omniū natura oleracea. Itali tamē ob succi copiā, & coloris venustatē, tingēdis mortariis dicauerunt: quibus

quibus de causis magno venditur, Vtilißimũ in medicina qđ antè descripsimus. Adulteratur immisto crocomagmate tuso, atque etiam sapæ sublitu: contrita, quò pondus adiiciatur, simul argẽti spuma, aut plũbagine: sed maleficiũ declarat insidens puluis, præsertim si defrutum in odorãdo subolet. Thessalus ipsam tantum odoratũ esse voluit. Alij exitiosum, tribus drachmis ex aqua potis. Proculdubio vim coquendi, emolliendi, atque substringendi habet: vrinam cit, elegantem colorem præstat, qui ex passo biberint, crapulam non sentient: oculorum fluxiones illitũ cum humano lacte, cohibet: additur in potiones, quæ interaneorũ causa tẽperantur: ad vuluę etiã sedisq; cataplasmata, vtiliter inditur: venerẽ stimulat, vergẽtes ad ignẽ sacrum inflãmationes mulcet, auriculariis collectionibus vtile. Quò facilius cõteratur, in calido fictili sole siccari oportet, celeriterq; versari. Vrinam mouet radix ex passo pota.

πολλοῦ δὲ πιπράσκεται διὰ τοῦτο. εἰς δὲ τὰ φάρμακα, ὁ προειρημένος ἐστὶ χρήσιμος. δολοῦται δὲ μίξει κροκομάγματος κεκομμένου, ἢ δι' ἑψήματος ὑποδηφθόμενος συντετριμμένου, εἰς τὸ βαρυσταθμῆσαι, λιθαργύρου ἢ μολυβδαίνης. δηλοῖ δὲ ταῦτα τό, τε ἐντρέχον κονιορτῶδες, καὶ τὸ τῆς ὀσμῆς ἑψηματῶδη τυγχάνειν. *Ἔχει δύναμιν πεπτικήν, μαλακτικήν, ὑποστύφουσαν, οὐρητικήν, παρέχει εὐχροιαν, καὶ ἀκραιπάλους ἐστὶ μετὰ γλυκέος πινόμενος· ῥεύματά τε ὀφθαλμῶν ἐπιχριόμενος στέλλει σὺν γάλακτι γυναικείῳ· μίγνυται δὲ καὶ τοῖς πρὸς τὰ ἐντὸς ποτίσμασι χρησίμως, καὶ προσθέμασι καὶ καταπλάσμασι τοῖς πρὸς τὴν μήτραν καὶ δακτύλιον, παρείσησι δὲ καὶ πρὸς ἀφροδίσια, τάς τε ἐρυσιπελατώδεις φλεγμονὰς πραΰνει καταχριόμενος, καὶ εἰς τὰς ὠτικὰς χρησιμεύει· φασὶ δὲ καὶ ἀναιρετικὸν αὐτὸν εἶναι μεθ' ὕδατος πινόμενον πλῆθος < γ'. πρὸς δὲ τὸ εὐλέαντον αὐτὸν γίνεσθαι, δεῖ ἐν ἡλίῳ ψύχειν ἐν ὀστρακίνῳ θερμῷ, ταχέως τε δεῖ στρέφειν, καὶ ἡ ῥίζα δὲ αὐτοῦ πινομένη σὺν γλυκεῖ, οὖρα κινεῖ.

Crocomagma. Cap. XXVI.

Περὶ Κροκομάγματος. Κεφ. κς'.

Fit etiam expreßis vnguenti crocini odoramentis, & in formas digestis, qđ crocomagma vocant

Τὸ δὲ Κροκόμαγμα γίνεται ἐκ τοῦ κροκίνου μύρου, τῶν ἀρωμάτων ἐκπιεσθέντων, καὶ ἀναπλασθέντων,

σθέντων, ἔστι δ' αὐτῶν τὸ εὐῶδες καλὸν, μέσως κατάσμυρνον, βαρὺ, μέλαν, ἄξυλον, ἐν τῷ διεθῆναι ἱκανῶς, κροκῶδες τὴν χρόαν, λεῖον, ὑπόκιῤῥον, βάπτον ἰσχυρῶς τοὺς ὀδόντας καὶ τὴν γλῶσσαν, ἐπιμένον τὲ συχνὰς ὥρας.* Δύναμιν δὲ ἔχει σμηκτικὴν, τῶν ἐπισκοτούτων ταῖς κόραις. οὐρητικὴν, μαλακτικὴν, πεπτικὴν, θερμαντικήν. ἀναλογεῖ δὲ κατὰ ποσὸν τῇ τοῦ κρόκου δυνάμει. πλεῖστον γὰρ τούτου μετείληφεν.

Περὶ ἑλενίου. Κεφ. κζ'.

Ελένιον φύλλα ἔχει φλόμῳ τῷ στενοφύλλῳ παραπλήσια, τραχύτερα δὲ καὶ ἐπιμήκη, καυλὸν δὲ οὐκ ἀνίησιν ἔν τισι τόποις· ῥίζαν *ὑπόκιῤῥον, εὐώδη μεγάλην, ὑποδειμὴν, ἀφ' ἧς εἰς τὴν φύτευσιν καθάπερ ἐπὶ τῶν κρίνων ἢ ἄρων λιπαραὶ παραφυάδες λαμβάνονται. γίνεται δὲ ἐν ὀρεινοῖς καὶ συσκίοις καὶ ἀνίκμοις τόποις. ὀρύσσεται δὲ ἡ ῥίζα θέρους, καὶ τεμνομένη ξηραίνεται, κινεῖ δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς πινόμενον οὖρα καὶ ἔμμηνα· αὐτὴ δὲ ἡ ῥίζα λαμβανομένη ἐν ἐκλικτῷ μετὰ μέλιτος, ἁρμόζει βηξὶν ὀρθοπνοίαις, ῥήγμασι, σπάσμασιν, ἐμπνευματώσεσι, θηρίων δήγμασι· καθόλου θερμαντικὴ ὑπάρχουσα.

τὰ δὲ

vocant. Optimum est odoratum, modicè myrrham olens, graue, nigrum, ligni expers, læue, subamarum, quod madefactũ croci colorem reddit, gustatumque vehemẽter dentes ac linguam inficit, multis durãs annis, quale est quod à Syria defertur. Habet suas vires ad delenda quę caliginem oculis obuersant: vrinã cit, calfacit, cõcoquit, & emollit. vires croci proportione quadamtenus repræsentat, quandoquidẽ plurimam croci partem sibi crocomagma vendicat.

Helenium. Cap. XXVII.

Helenium folia habet verbasci angustioris folij, asperiora, oblonga: caulem quibusdam in locis non emittit: radicẽ subalbidam, interdum subrufam, odoratam, subacrẽ, vegetam, magnam, ex qua agnatę propagines liliorum aut ari modo seruntur. Montibus in vmbrosis, siccóq; solo prouenit. Foditur ęstate radix, particulatímque dissecta siccatur. Potum radicis decoctum menses & vrinas ciet. ipsaq; in eclegmate ex melle prodest tussi, orthopnœæ, ruptis, cõuulsis, inflationibus, & serpentiũ morsibus. In summa excalfaciens.

Folia ex vino cocta vtiliter ischiadicis illinũtur. Heleniũ stomacho vtile in passo cõditũ: siquidem salgamarij paululum siccatam radicem, mox decoctum, & frigida aqua madefactam, in sapam conijciunt, & ad vsus recondunt. Trita potáque ad cruentas excreationes efficax est.

Heleniũ Ægyptiacum.
Cap. XXVIII.

Alterũ helenij genus in Ægypto gigni Crateuas tradit: herba est cubitalibus ramulis, serpilli modo per humum repentibus, foliis lenticulæ circa ramos, sed longioribus crebrísque, radice pallida, digiti minoris crassitudine, per ima tenui, supernè crassiore, cortice nigro. Nascitur in maritimis collibúsque. Radix vna in vino epota, contra serpentium ictus auxilatur.

Omphacium, oleúmq;
Cap. XXIX.

Oleũ quod ex immaturis oliuis exprimitur, ad multos vsus rectè valẽtibus accõmodatissimũ: omphacinũ id appellatur. Præstat recés, odoratum, quod non mordeat. Tale vnguentorum compositionibus idoneum intelligitur. Stomacho vtile

τὰ δὲ φύλλα αὐτῆς ἐπιπλάττεται ἀφεψηθέντα μετ' οἴνου, ἰσχιαδικοῖς ὠφελίμως· ἔστι δὲ καὶ εὐστόμαχος ταριχευθεῖσα ἐν γλυκεῖ· ξηράναντες γὰρ αὐτὴν ἐπ' ὀλίγον οἱ ἁλμευταὶ, εἶτα ἀφεψήσαντες, ἀποβρέχουσιν ὕδατι ψυχρῷ· εἶτα βάλλοντες εἰς ἕψημα, ἀποτίθενται εἰς χρῆσιν, ποιεῖ δὲ λεῖα πινομένη, αἱμοπτοϊκοῖς.

Περὶ Ελενίου αἰγυπτίου.
Κεφ. κή

Ελένιον ἄλλο ἱστορεῖ κρατεύας γεννᾶσθαι ἐν αἰγύπτῳ· πόα δέ ἐστι κλῶνας ἔχουσα πηχυαίους, ἐπὶ γῆς ἐῤῥιμμένους ὥσπερ τὸ ἕρπυλλον. φύλλα δὲ τοῖς τοῦ φακοῦ ὅμοια, μακρότερα δὲ καὶ πολλὰ περὶ τοῖς κλωνίοις, ῥίζαν ὠχρὰν, πάχος δακτύλου μικροῦ, κάτωθεν λεπτὴν, ἄνωθεν δὲ παχυτέραν, φλοιὸν ἔχουσαν μέλανα. φύεται δὲ ἐν παραθαλασσίοις τόποις καὶ γεωλόφοις. Δύναμιν δὲ ἔχει μετ' οἴνου πινομένη μία ῥίζα, θηριοδήκτοις βοηθεῖν.

Περὶ Ελαίου ὠμοτριβοῦς.
Κεφ. κθ'.

Ελαιον πρὸς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν ἄριστον τὸ ὠμοτριβές· ὃ καὶ ὀμφάκινον καλεῖται· τούτου διαφέρει τὸ νέον. ἄδηκτον εὐῶδες, χρήσιμον δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ εἰς τὴν τῶν μύρων κατασκευήν. ἔστι δὲ καὶ εὐστόμαχον διὰ

διὰ τὸ στύφειν· καὶ οὔλων σταλτικὸν· καὶ ὀδόντων κρατυντικὸν, κρατούμενον ἐν τῷ στόματι. καὶ ἱδρώτων ἐφεκτικόν.

Περὶ Ελαίου κοινοῦ. Κεφ. λ'.

Τὸ δὲ καὶ παλαιότερον καὶ λιπαρώτερον, εἰς τὴν τῶν φαρμάκων χρῆσιν εὔθετον. κοινῶς δὲ παῖ ἔλαιον, θρμαντικόν ἐστι καὶ μαλακτικὸν γαστρὸς, δυσπερίψυκτον φυλάσσον τὸ σῶμα, ἑτοιμότερον πρὸς τὰς ἐνργείας ποιοῦν. ἔστι δὲ καὶ εὐκοίλιον καὶ μαλακτικὸν, ἀμβλύνον τε τὰς τῶν ἑλκόντων φαρμάκων δυνάμεις ἐν τῇ μίξει, δίδοται δὲ καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα συνεχῶς πινόμενον καὶ ἐξεμούμενον. καθαίρει δὲ ὅσον κοτύλην σὺν πτισάνης ἴσῳ χυλῷ ποθὲν ἢ ὕδατι. στροφωμένοις τὲ ἐν ποτῷ, ὠφελίμως δίδοται μετὰ πηγάνου ἑψηθὲν *κυάθων ἓξ πλῆθος, ἑλμινθάς τε ἐκβάλλει, καὶ ἐνίεται δὲ τὸ αὐτὸ, μάλιστα πρὸς τὰς εἰλεώδεις. τὸ δὲ παλαιὸν θρμαντικώτερον καὶ διαφορητικώτερον· πρὸς ὀξυδορκίαν τὲ ὑπάλειμμα, μικτέον δὲ εἰ μὴ παρείη παλαιὸν ἔλαιον οὕτω, *κατακεράσας εἰς ἀγγεῖον τοῦ παρόντος τὸ κρεῖσσον, ἕψε ἕως οὗ χρῇ μέλιτος πάχος καὶ χρῶ τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ εἰσφέρεται δύναμιν.

Περὶ Ελαίου ἐκ τῆς ἀγρίας ἐλαίας. Κεφ. λα'.

Τὸ δὲ ἐκ τῆς ἀγρίας ἐλαίας ἔλαιον, *στυπτικώτερον, πρὸς μὲν τὴν

vtile est, quòd astringat: gingiuas contrahit, dentes firmat, si contineatur in ore, sudores cohibet.

Oleũ cõmune. Cap. XXX.

Et quò vetustius ac pinguius, eò ad medicamenta aptius est. Et (vt reliqua in commune dicantur) omne oleum calfacit, emollit ventrem, à perfrictionibus corpus tuetur, ipsúmque promptius ad obeunda munera reddit, aluũ emollit, vlcerãtium venenorum vires permistum hebetat, contra venena datur, assiduè potũ redditúmque vomitionibus, soluit aluum heminæ mensura cũ pari ptisanæ succo aut aqua potum, ad tormina calidum simul decocta ruta tribus sextariis in potu datur, ventris animalia pellit, idem maximè ilei intestini morbo laborantibus infunditur. Vetus magis calfacit & vehementius discutit, oculorum claritati sublitũ confert. Si vetusti non sit occasio, in vase decoquitur ad mellis crassitudinem, vt vetustaté repræsentet.

Oleum syluestris oliuæ. Cap. XXXI.

Oleũ qđ syluestres oliuę fundũt, vehemẽter astringit, & ad

ſanorũ vſus ſecundũ ſibi locũ vẽdicat. In dolorib⁹ capitis vtiliter ꝓ roſaceo ſubſtituitur, ſudores arcet, defluẽtes capillos inhibet, furfures, vlcera capitis manãtia, ſcabiẽ lepráſq; abſtergit: tardius canitiẽ ſentiũt, qui eo quotidie perunguntur.

Oleũ candidũ. Cap. XXXII.

Candidum oleũ fit hoc modo: Album colore, nec anniculo vetuſtius, in nouum fictile oris patuli funditur, centum heminarum menſura, & ſub ſolem media quaque die cõcha refunditur: ex altóque demittitur, vt aſsidua deuolutiõe, ictúque agitatũ reſpumet: octaua die fœnumgræcũ mũdũ quinquaginta denariorũ pondere, calida aqua madefactũ donec emolleſcat, in ſupradictũ oleũ deiicitur, ita ne extillet aqua: poſtea tedæ præpinguis piceę, aſſulatim cæſæ æquale pondus adiicitur, & trãſactis octo diebus, oleũ cõcha mouetur. Vbi candorẽ contraxerit, in vas nouũ vetere vino affuſum recõdi debet, ſubſtratis ſertulæ Cãpanę corollis drachmas vndecim pẽdentibus, cũ pari iridis pondere: ſin minus, rurſus ſoli mãdandũ, & idem munus obeundum, vſque dum inalbeſcat.

Sicyoniũ.

τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν, δεύτερον. κεφαλαλγοῦσι δὲ ἀντὶ ῥοδίνου ἁρμόζει, ἐπέχον καὶ ἱδρῶντας καὶ τρίχας ῥεούσας, ἀποσμήχει δὲ καὶ πίτυρα, καὶ ἀχῶρας, καὶ ψώρας, καὶ λέπρας· βράδιόν τε πολιοῖ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπαλαιφόμενον.

Ελαιον λευκόν. Κεφ. λϛ'.

Λευκαίνεται δὲ ἔλαιον οὕτω· λαβὼν τὸ τῇ χρόᾳ μὲν λευκὸν, τὴν ἡλικίαν δὲ μὴ πλέον ἐνιαυσίου, ἔγχεε εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον πλατύστομον, καινὸν, ἔστω δὲ μέτρῳ κοτύλαι ρ'. εἶτα θεὶς ὑφ' ἥλιον, ἀνάχει κόγχῳ καθ' ἑκάστην ἡμέραν κατὰ τὸ μέσον. ὑψόθι τῇ καταφορᾷ χρώμενος, ἵνα τῇ συνεχεῖ κυλήσει καὶ πληγῇ μεταβάλητο καὶ ἀφρίσῃ. τῇ δὲ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, βρέξας τήλεως καθαρᾶς < ν'. ἐν ὕδατι θερμῷ, ἔμβαλε μαλακὴν γενομένην εἰς τὸ προειρημένον ἔλαιον χωρὶς τοῦ στραγγίσαι τὸ ὕδωρ· προσαπόδος δὲ καὶ δαλὸν πιτύνης ὡς ὅτι λιπαρώτατον καὶ εἰς λεπτὰ κατεσχισμένον τὰς ἴσας ὁλκὰς, καὶ οὕτως ἔασον ἄλλας ὀκτὼ ἡμέρας διεγθεῖν· μετὰ δὲ ταῦτας ἀνάχει τῷ κόγχῳ τὸ ἔλαιον. τό, τε λοιπὸν εἰ μὲν εἴη τοῦ τέλους τετευχὸς, εἰς καινὸν ἀγγεῖον προεκλυσμένον, οἴνῳ παλαιῷ κατακεράσας, ἀποτίθεσο προϋπεστρωμένων μελιλώτων στεφανίσκων* ἁλίσκων ὁλκῶν ιά. καὶ ἴρεως τοῦ ὄσης· εἰ δὲ μὴ, πάλιν ἐν ἡλίῳ θετέον αὐτό. καὶ ἐργαστέον ἄχρις οὗ λευκὸν γένηται.

Περὶ

Περὶ Σικυωνίου ἐλαίου.

Κεφ. λγ.

Ενεστι δὲ καὶ σικυώνιον τὸ προειρημένον οὕτω σκευάζειν· εἰς λέβητα κεκασσιτερωμένον, πλατύστομον, ἐγχέας νέου ἐλαίου ὠμοτριβοῖς καὶ λευκοῦ χόα ά. καὶ ὕδατος ἡμίχουν, ἕψε κούφῳ πυρὶ κινῶν πρᾳέως· ὅταν δὲ ἀναζέσῃ δὶς, ὑπόσπασον τὸ πῦρ καὶ ψύξας ἀποκόνχυσον τὸ ἔλαιον, εἶτα ἄλλο ἐπιδοὺς ὕδωρ; συνανάζεσον αὐτῷ καὶ τὰ λοιπὰ ποιήσας καθώς σοι ὑποδέδεικται, ἀπόθου. σκευάζεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐν σικυωνίᾳ σικυώνιον καλούμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει ποσῶς θρμαντικὴν, ἁρμόζον ἐν πυρετοῖς καὶ τοῖς περὶ νεῦρα πάθεσι. χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ γυναῖκες, ἐπὶ τῷ* στιλβότρῳ.

Sicyonium. Cap. XXXIII.

Sicyonij componendi ratio hæc est: In lebeté oris lati stanno inductum, funditur olei albi quod crudæ oliuæ reddiderunt, congius vnus, aquæ semicongius: leui id igne coquitur, leniter mouendo: at vbi bis efferbuit, & subtracto igne refrixit, innatans oleũ concha decapulatur, & adiecta noua aqua cõferuescit, & reliquis vt diximus peractis reponitur. In Sicyonia maximè fieri cõsueuit, Sicyonij inde accepto cognomine. Calfactoriã ad quendam vsq; modum vim habet. Febri ac neruorum vitiis prodest. fœminę ad commendandum faciei nitoré eo vtũtur.

Ρύπος βαλανείων.

Κεφ. λδ'.

Ο δὲ ἐπὶ τοῖς βαλανείοις συναιρόμενος, δύναται θρμαίνειν, μαλάσσειν, διαφορεῖν, ῥαγάσι τε καὶ κονδυλώμασιν ἐν διαχρίστοις.

Strigmenta balnearum.

Cap. XXXIIII.

Strigmenta à balneis calfaciunt, molliunt, discutiunt: ad sedis rimas & condylomata illinuntur.

Ρύπος ἐκ τῆς παλαίστρας.

Κεφ. λέ.

Ο δὲ ἐπὶ τῆς παλαίστρας προσειληφὼς τὴν κόνην, ἐοικὼς δὲ ῥύπῳ, τὰς περὶ τοὺς κονδύλους συστροφὰς ἐπιτιθέμενος ὠφελεῖ· καὶ ἰσχιαδικοὺς θερμὸς ἀντὶ μαλάγματος ἢ πυρίας ἐπιτιθέμενος.

Strigméta palæstrica.

Cap. XXXV.

Illa verò quæ ex palæstris pulueré sibi asciuerunt, in sordis speciem redacta, articulorum nodos imposita adiuuãt: ischiadicis in fotus aut malagmatis locum, calida commodè sufficiuntur.

Strigméta gymnasiorũ.
Cap. XXXVI.

Derasę gymnasiorum parietibus simulacrísque sordes, calfaciunt: tubercula, quę ægrè ad coctionem perducuntur, dissipant: desquammatis & vlceribus senum prosunt.

Elæomeli. Cap. XXXVII.

In Palmyris Syriæ, quod elęomeli vocant, ex quodã caudice manat, oleum melle crassius, sapore dulci. Bilem, cruditatésq; detrahit, sextario cũ vna aquæ hemina dato. Sed qui sumpsere, torpescunt & viribus deficiuntur: quod minimè vereri oportet, verúm crebrò excitare, ne veterno pressi somnos captent. Fit & oleum è pinguitudine surculorum oleę: optimum vetus, crassum, pingue, non turbidum. Calfacit, priuatímque caliginibus oculorum illinitur: lepras, neruorúmque dolores illitum emendat.

Cicinum oleum.
Cap. XXXVIII.

Cicinum oleũ hoc modo tẽperatur: Maturi ricini qua voles quãtitate torrido sole flaccescunt, & vuarũ more instrati tãtisper insolãtur, dũ vestiẽs cortex

Ρύπος γυμνασίων.
Κεφ. λϛ'.

Καὶ ὁ ἐν τοῖς τῶν γυμνασίων τοὶχοις ῥύπος, καὶ ὁ ἀπὸ τῶν ἀνδριάντων, θερμαίνει τὲ καὶ διαχεῖ τὰ δύσπεπτα φύματα, καὶ πρὸς ἀποσύρματα καὶ πρὸς ἕλκη πρεσβυτικὰ ἁρμόζει.

Περὶ ἐλαιομέλιτος.
Κεφ. λζ'.

Ελαιόμελι κατὰ παλμυρᾶ τῆς συρίας ἔκ τινος στελέχοις, ἔλαιον μέλιτος παχύτερον ῥεῖ, γλυκὺ τῇ γεύσει, ὅπερ πινόμενον πλῆθος κυάθων β' μετὰ κοτύλης μιᾶς ὕδατος, ἄγει κατὰ κοιλίαν ὠμὸν* καὶ χολῶδες· ἔννωθροι δὲ γίνονται καὶ ἔκλυτοι οἱ λαμβάνοντες, ὅπερ οὐ δεῖ εὐλαβεῖσθαι, διεγείρειν δὲ αὐτοὺς μὴ ἐῶντας καταφέρεσθαι. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ λίπους τῶν θηλῶν ἔλαιον· ἔστι δὲ αὐτοῦ κάλλιστον καὶ παλαιὸν, καὶ παχὺ καὶ λιπαρὸν, οὐ τεθολωμένον· θερμαίνει δὲ ἰδίως ποιοῦν πρὸς τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις ἐπιχριόμενον, καὶ λέπρας καὶ ἀλγήματα περὶ νεῦρα ἐγχριόμενον ὠφελεῖ.

Περὶ κικίνου ἐλαίου.
Κεφ. λή.

Κίκινον ἔλαιον σκευάζεται τούτῳ τῷ τρόπῳ· λαβὼν ὡρίμων κροτώνων ὅσον ἂν δόξῃ, καὶ ψύξας εἰς ἥλιον, καταστρώσας θηλοπέδου τρόπον ἕως ἂν ὁ περικείμενος φλοιὸς

φλοιὸς ἀποῤῥαγεὶς ἐκπέσοι, συναγαγὼν τὴν σάρκα, ἔμβαλε εἰς ὅλμον καὶ κόψας ἐπιμελῶς εἰς λέβητα κεκασσιτερωμένον βάλε, ὕδωρ ἔχοντα, καὶ ἀνάβρασον ὑποκαίων, ὅταν δὲ ἀνῶσι τὴν ἐν αὐτοῖς ὑγρότητα πᾶσαν, ἄρας τὴν λέβητα ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἀποψαμύακι τὸ ἐπιπλέον ἔλαιον καὶ ἀποτίθεσο. οἱ δὲ αἰγύπτιοι διὰ τὸ δαψιλῶς χρήζειν, ἑτέρως αὐτὸ σκευάζουσι, μετὰ γὰρ τὸ καθάραι εἰς μύλην ἀποδιδόντες τοὺς κρότωνας, ἀλήθουσιν ἐπιμελῶς· εἶτα εἰς σπυρίδας ἐμβαλόντες τὸ ἀληλεσμένον, δι' ὀργάνου ἐκθλίβουσιν, ὥρι μοι δέ εἰσιν οἱ κρότωνες, ὅταν ὑπὸ τῶν περιεχόντων αὐτοὺς σφαιρίων ἀπολύωνται. ποιεῖ δὲ τὸ κίκινον πρὸς ἀχῶρας καὶ ψώρας καὶ τὰς ἐν ἕδρᾳ φλεγμονὰς, πρός τε ὑστέρας μύσεις καὶ διαστροφάς· ἔτι δὲ οὐλὰς ἀπρεπεῖς καὶ ὠταλγίας, ἐμπλάστροις τε μιγὲν, ἐμπρακτοτέρας αὐτὰς ἐργάζεται· ἄγει δὲ καὶ κατὰ κοιλίαν ὑδακτῶδες ποθὲν, ἐκκρίνει δὲ καὶ ἔλμινθας.

Περὶ Αμυγδαλίνου ἐλαίου.

Κεφ. λθ.

Αμυγδάλινον ἔλαιον ὅ τινες μετώπιον καλοῦσι· σκευάζεται οὕτως· ἀμυγδάλων πικρῶν* χδβ'. καθάρας καὶ ξηράνας, κόψον ὑπερῴξυ λίνῳ ἐν ὅλμῳ κούφως μέχρις μᾶζα γένηται, ἐπιχέας τὲ ζεστοῦ ὕδατος κοτύλας β'. ἔα

cortex fractus decidat. Caro colligitur, & coniecta in pilam diligenter tunditur: postea in lebetem stanno illito, qui aquam habeat, demittitur, subiectóque igni feruescunt: & vbi insitum prorsus humorem reddiderunt, sublato ab igni vase, innatans oleum concha tollitur, & reconditur. Sed in Ægypto, vbi largior increbuit vsus, longè secus fieri solet. Nam repurgatos ricinos molæ mandant, & accuratè molitos per sportulam torculo exprimunt. Tum quidem ematuruerunt ricini, cùm continentibus orbiculis exuuntur. Ad psoras, & vlcera capitis manantia valet: prodest sedis inflammationibus, vuluis conuersis atque præclusis: item indecoris cicatricibus, & aurium doloribus: emplastra efficicaciora reddit additum, potu aquã aluo extrahit, ventris animalia pellit.

Amygdalinũ. Cap. XXXIX.

Amygdalinum oleum, quod aliqui metopium vocant, hoc fit modo: Semodius ex amaris nucibus repurgatis siccatísque, in pila ligneo pistillo leniter tunditur in offas, aquę quæ ferbuerit sextarius adiicitur,

& vbi dimidia hora humorem hauserit, vehementius quàm antea tunditur, mox tabellis premitur, & quod digitis hæsit, concha excipitur. Presis nucibus rursum hemina aquæ inspergitur, & postquam ebiberint: idem opus prosequendum. Singulas heminas reddunt singuli modij. Contra vuluarum dolores, strangulatus, conuersiones, & eorundé locorũ inflammationes, & efficax est: vitiis renum, calculosis, difficili vrinæ, suspiriosis, lienosisque proficit: dolores capitis, grauitatem auditus, sonos incertos, tinnitúsque discutit: maculas & vitia cutis tollit è facie, & eam erugat cũ melle, radice lilij & Cypria cera aut rosaceo cerato: & oculorũ hebetudines emendat, vlcera capitis manãtia & furfures cum vino abstergit.

ἕα συμπιεῖν ἡμιώβολον, ἀφ' ἧς πάλιν βιαιότερον τείνε, εἶτα ἀποθλίβων πρὸς πλάκα ἐξίπου, καὶ τὸ ἀπὸ τῶν δακτύλων εἰς μύακα ἀναλάμβανε· εἶτα πάλιν εἰς τὸ ἀποτεθλιμμένον κοτύλιον ὕδατος μίαν ὀπτήσας, καὶ συμπιεῖν ἐάσας, τὸ αὐτὸ ποίει. ἀποδίδωσι δὲ κοτύλια ἃ τὸ πεζαχόινικον. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰς ἐν μήτρᾳ ἀλγηδόνας καὶ πήγας ὑστερικὰς, διαστροφάς τε καὶ φλεγμονὰς τῶν αὐτῶν τόπων· ἔτι δὲ κεφαλαλγίας καὶ ὤτων πόνους, καὶ ἤχους καὶ συριγμούς· ὠφελεῖ δὲ καὶ νεφριτικοὺς, καὶ δυσουριῶντας, καὶ λιθιῶντας, καὶ ἀθματικοὺς, καὶ σπληνικούς· αἴρει δὲ καὶ σπίλους ἐκ προσώπου, καὶ ἐφήλεις καὶ ῥυτίδας, μέλιτι μιγνύμενον καὶ κρίνου ῥίζῃ καὶ κυπαρίνῃ ἢ ῥοδίνῃ κηρωτῇ, καὶ ἀμβλυωπίας δὲ ἐστιν ἀναστηπτικόν· σὺν οἴνῳ δὲ ἀχῶρας καὶ πίτυρα σμήχει.

Sesa-

Balaninum.

Cap. XL.

Simili modo fit Balaninum oleum, quod repurgat maculas, lentigines, varos, & cicatrices nigras. Aluum soluit, stomacho aduersatur, contra aurium dolorem, sonos, & tinnitus auxilio est, cum anserino adipe instillatum.

Περὶ Βαλανίνου ἐλαίου.

Κεφ. μ΄.

Εἰκότως δὲ καὶ τὸ βαλάνινον σκευάζεται· δύναμιν δὲ ἔχει καθαρτικὴν σπίλων, φακῶν, ἰόνθων, οὐλῶν μελανίας, κοιλίας καθαρτικὴν, ἔστι δὲ κακοστόμαχον· ἀρμόζει καὶ ὠταλγίαις, καὶ ἤχοις, καὶ συριγμοῖς, μετὰ χηνείου στέατος ἐγχεόμενον.

Elaion

Ελαιον σησάμινον. Κεφ. μά.

Ομοίως δὲ σκευάζεται τοῖς προειρημένοις, τό, τε σησάμινον ἐκ τοῦ σησάμου.

Ελαιον καρύϊνον. Κεφ. μβ'.

Καὶ τὸ καρύϊνον ἐκ τῶν βασιλικῶν καρύων συντιθέμενον. δύναμιν δὲ ἔχουσι τὴν αὐτὴν τῷ βαλανίνῳ.

Πρὶ Ιοσκυαμίνου ἐλαίου. Κεφ. μγ'.

Καὶ τὸ ὑοσκαύμινον δὲ σκευάζεται οὕτω· λαβὼν τὸν λευκὸν καρπὸν ξηρὸν πρόσφατον καὶ κόψας, ὕδατι θερμῷ φύρα ὥς προείρηται ἐπὶ τοῦ ἀμυγδαλίνου. ἡλιάζων δὲ τὰ ὑπὸ χεῖρα ξηραινόμενα αὐτοῦ μέρη, τῷ ὅλῳ ἀνάμισγε· καὶ τὸ αὐτὸ ποίει ἄχρις ἂν μελανθῇ καὶ δυσῶδες γένηται· εἶτα διηθήσας καὶ ἐκθλίψας ἀποτίθεσο. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὠταλγίας, καὶ πεσσοῖς μίγνυται μαλακτικὸν ὄν.

Πρὶ Κνιδελαίου. Κεφ. μδ'.

Ομοίως δὲ καὶ τὸ διὰ τοῦ κνιδείου σκευάζεται κόκκου λεπισθέντος καὶ κοπέντος, καθαρτικὴν δὲ ἔχει δύναμιν κοιλίας πινόμενον.

Πρὶ Κνικελαίου. Κεφ. μέ.

Ωσαύτως δὲ καὶ τὸ κνίκικον σκευάζεται. δύναμις δὲ ἡ αὐτὴ τῷ διὰ τῶν κνιδείου κόκκου, ἀνειμένη δὲ μᾶλλον.

Πρὶ Ῥαφανελαίου. Κεφ. μς'.

Τὸ δὲ ῥαφανίνον σκευάζεται ἐκ τῶν αὐτῶν σπέρματος ὥς περ καὶ τὰ λοιπά. τοῖς ἐκ νόσου δὲ φθειριῶσιν ἁρμόζει, καὶ τὰς περὶ τὸ πρόσωπον σμήχει

Sesaminum. Cap. XLI.

SIMILIS sesaminij ratio.

Caryinũ. Cap. XLII.

Fit etiã è nuce iuglãde oleũ, quod caryinũ vocant. Eãdem vim habet quam Balaninum.

Hyoscyaminũ. Cap. XLIII.

Hyoscyaminum sic fit: Semẽ candidum, recens ac siccũ tũditur, & calida aspergit̃ aqua, vt in amygdalino diximus, dũque insolatur, siccatæ, quæ sub manu sunt, partes cum reliqua massa permisceantur: hoc autẽ fieri oportet dum nigrescat & grauiter oleat: mox pressũ atq; excolatum reconditur. Ad aurium dolores efficax est, pessis miscetur, ad emolliendũ vtile.

Gnidicũ oleũ. Ca. XLIIII.

Fit & è grano gnido purgato & tuso. Vis ei aluum soluere potu.

Cnicinũ oleũ. Cap. XLV.

Non secus cnicinum oleũ temperatur: cui facultas eadẽ est quæ facto è gnido grano, verum inualidior.

Oleũ Raphanicũ. Ca. XLVI.

Raphaninum è raphani semine fieri solet, cæterorum more. Phthiriases mala valetudine contractas tollit, scabritias

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

britias cutis in facie emendat. Ad obſonia vtuntur Ægyptij.

Melanthinum oleum.

Cap. XLVII.

Melanthinum idem quod raphaninum poteſt.

Oleũ Sinapicũ. Cap. XLVIII.

Tritũ ſinapis ſemẽ, & calida aqua madefactũ, adiecto poſt ea oleo exprimit̃, id ad diuturnos dolores efficax eſt, trãsfert humores q̃ in aliqua parte cõcreuerũt. Mirteũ. Cap. XLIX.

Myrtei faciũdi ratio hęc eſt: E myrto nigra ſylueſtri, aut ſatiua, foliorũ moliſsima quęque tuſa pręmunt̃: ſucco pares omphacini olei portiões adiiciũt̃, ſubiectisq; carbonib⁹ ĩferueſcũt donec cõcoquant̃, innatãs oleũ deradit̃. Sed lõgè facilior hęc cõpoſitio: Tenera folia cõtuſa coquũt̃ in oleo & aqua, & qđ ĩnatat eximit̃. Priuatim alij deiecta ĩ oleũ folia ĩ ſole macerãt: alij pri⁹ oleũ ĩſpiſſant malicorio, cupreſſo, cypiro et iũco odorato. Efficaci⁹ eſt amarum guſtu & oleoſũ, viride, translucens, & olens myrtũ. Aſtringit ex indurat, ideò medicamentis miſcetur quæ cicatricẽ obducunt: prodeſt vlceribus in capite manantibus, ambuſtis igni &

σμήχει τραχύτατας. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ ἐν αἰγύπτῳ τοῖς προσοψήμασι συνέψοντες αὐτό.

Περὶ Μελανθελαίου. Κεφ. μζ'.

Καὶ τὸ μελάνθινον δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, καὶ σκευασίαν τῷ ῥαφανίνῳ.

Περὶ Σιναπελαίου. Κεφ. μη'.

Τὸ δὲ σινάπινον σκευάζεται, λεαινομένου τοῦ σινήπεως καὶ βρεχομένου ὕδατι ψυχρῷ, ἔπειτα μιγνυμένου ἐλαίου, καὶ συνεκθλιβομένου· ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ χρόνια ἀλγήματα μετὰ σύγκρισιν. Περὶ μυρσιλεναίου. Κε. μθ'.

Μυρσίνινον δὲ σκευάζεται οὕτω· λαβὼν τὰ ἁπαλὰ φύλλα τῆς μελαίνης μυρσίνης ἢ ἀγρίας ἢ ἡμέρου, κόπτε πιέζων· ἴσον δὲ τῷ χυλῷ, ἐλαίου ὀμφακίνου μίσγων, χλίαινε ἐπ' ἀνθράκων, ἕως ἂν συνεψηθῇ αἴρων τὸ ἐφιστάμενον. εὐκοπωτέρα δὲ σκευασία, τὰ ἁπαλὰ τῶν φύλλων κόψαντα, ἕψειν μεθ' ὕδατος, καὶ ἐλαίου, καὶ τὸ ἐφιστάμενον ἀποψαῦν, ἰδίως δὲ τὰ φύλλα καθέντα εἰς ἥλιον, ἐν ἐλαίῳ ἀποβρέχειν. ἔνιοι δὲ προστύφουσι τὸ ἔλαιον σιδίοις, κυπαρίσσῳ, κυπείρῳ, σχίνῳ. ἔστι δὲ ἔμπρα κτικώτερον τῇ γεύσει πικρίζον, καὶ ἐλαιῶδες, χλωρὸν, διαφανὲς ὄζον μυρσίνης. Δύναμις δὲ αὐτοῦ στυπτικὴ, σκληρυντικὴ, διὸ καὶ ποιεῖ μιγνύμενον ἀπουλωτικαῖς, καὶ πρὸς πυρίκαυστα, ἀχῶρας, πίτυρα,

ρα, ἐξανθήματα, παρατρίμματα, ῥαγάδας κονδυλώματα ἄρθρα κεχαλασμένα· ἱδρῶτας στέλλει, καὶ ὅσα στύψεως ἢ πυκνώσεως ἔχει χρείαν.

Περὶ Δαφνελαίου.

Κεφ. ν'.

Τὸ δὲ δάφνινον σκευάζεται διὰ τῶν δαφνίδων, ὅταν ὦσι δρυοπετεῖς, ἑψομένων μεθ' ὕδατος· ἐκ γὰρ τοῦ περικειμένου λέπους, ἀνίησιν λιπαρίαν τινά, ἣν διακόψαντες χερσὶν εἰς μύακας ἀναλαμβάνουσιν. ἔνιοι δὲ ὀμφάκινον ἔλαιον προστύψαντες, κυπείρῳ, καὶ σχίνῳ καὶ καλάμῳ καὶ μετὰ ταῦτα δάφνης φύλλα ἁπαλλὰ βαλόντες, συνέψουσιν. οἱ δὲ, καὶ δαφνίδας ἕως ἂν ἱκανὸν γένηται τῇ ὀσμῇ. ἔνιοι δὲ καὶ στύρακα μίσγουσι καὶ μυρσίνην. ἀρίστη δὲ πρὸς σκευασίαν ἡ ὀρεινὴ καὶ πλατύφυλλος δάφνη. διαφέρει δὲ τοῦ δαφνίνου τὸ πρόσφατον, χλωρὸν τῇ χρόᾳ, πικρότατον, δριμύ. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀναστομωτικὴν, κόπων λυτικήν. ἁρμόζει καὶ τοῖς περὶ τὰ νεῦρα πάθεσι πᾶσι, καὶ ὠταλγίαις, καὶ καταῤῥοιζομένοις*. ἔστι δὲ καὶ ναυτιῶδες ποθέν.

Περὶ Σχινελαίου. Κεφ. νά.

Τὸ δὲ σχίνινον ὁμοίως ἐκ τοῦ καρποῦ πεπείρου σκευασθὲν, ὡς τὸ δάφνινον, προστυφθὲν. ὑγιάζει

& papularũ eruptionib⁹. Facit ad attrita & furfures, ſedis rimas, cõdylomata, articulos laxatos, corporis ſudores cõpeſcit, & omnia quæ aſtrictionẽ inſpiſſationemq; deſiderant.

Laurinum. Cap. L.

Laurinũ fit hoc modo: Lauri baccæ cum maturæ ſunt, in aqua coquuntur: ſiquidem ex obducto cortice quandã pinguitudinẽ reddunt, quæ manibus ſubacta, cõcha excipitur. Alij omphacinũ prius oleũ cypiro, iũco odorato, & calamo inſpiſſant, deinde tenera lauri folia cõcoquũt. alij etiam baccas, donec oleũ odorẽ cõtraxerit. alij ſtyracẽ & myrtũ addunt, Optima laurus ad id latifolia & montana. Oleũ laurinũ vtilius quò recẽti⁹, quoq; viridius colore: amariſsimũ, & acre. Vis ei excalfactoria, emolliens: venarũ ſpiracula aperit, laſsitudines diſcutit, omnibus neruorũ vitijs, algoribus, deſtillationib⁹, auriũ dolorib⁹, malis renum frigore cõtractis, illitũ non aliud iuuantius: attamen potum nauſeam parit.

Lentiſcinum. Cap. LI.

Similis lẽtiſcini ratio.. Nã é maturo fructu tẽperat̃, factis prius ſpiſſamẽtis, vt ĩ laurino diximꝰ.

Hoc

Hoc ſcabiem iumentorum canúmque ſanat, vtiliſsimũ peſſis, acopis, & leprarum medicamétis: ſudores cohibet. Nec ſecus terebinthinum fieri ſolet, quod refrigerat & aſtringit.

Maſtichinum. Cap. LII.

Maſtichinum è trita fit maſtiche, quod contra omnia vulnæ mala efficax eſt: mediocriter calfacit, aſtringit, & emollit. Aduerſus prominentes ſtomachi duritias, cœliacorum, dyſentericorúmque cruciatus vtile: faciẽ emaculat, & colorem nitidum facit. optimum in Chio inſula componitur.

Vnguentorum cõpoſitio.

Cap. LIII.

De ratione vnguentorũ cõſequẽter tractãdũ exiſtimauimus, quãdoquidẽ ea in nõnullis corporũ vitijs, aut medicamẽtis miſta, aut corpori perfuſa, aut narib⁹ obiecta, plurimũ proſunt. in quorũ probationibus cõſulere nares oportet, an ea oleãt ex quibus tẽperãtur. Optimũ huiuſcemodi iudiciũ, qđ in q̃buſdã planè obſeruari nõ poteſt, ꝓpter ea q̃ admiſcẽt odore cęteris p̃ualẽtia: vt in amaracino & crocino, telino et pleriſq; aliis, q̃ crebra circa hęc meditatiõe experiri cõueniet.

Roſaceũ.

ὑγιάζει ψώρας κτηνῶν καὶ κυνῶν καὶ εἰς πεσσοὺς καὶ εἰς ἄκοπα καὶ λεπρικὰ ἐπιτηδείως μίγνυται. στέλλει δὲ καὶ ἱδρῶτας, καὶ τὸ τερεβίνθινον δὲ ὁμοίως σκευάζεται· ψύχει δὲ καὶ στύφει.

Περὶ Μαστιχελαίου. Κεφ. νϐ'.

Τὸ δὲ μαστίχινον, ἐκ τῆς μαστίχης λείας σκευάζεται. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐν ὑστέρᾳ πάντα, ἠπίως θερμαῖνον, στύφον, μαλάσσον, καὶ πρὸς τὰ περὶ τὸν στόμαχον ἐπιῤῥιπτόμενα σκιῤῥώματα καὶ κοιλιακὰ, καὶ δυσεντερικὰ, καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου καθαῖρον, καὶ εὔχροιαν ποιοῦν· συντίθεται δὲ ἐν χίῳ τῇ νήσῳ κάλλιστον.

Συνθέσις περὶ Μύρων.

Κεφ. νγ'.

Επεὶ δὲ καὶ τὰ μύρα εὐθετεῖ ἐπ' ἐνίων παθῶν καὶ μιγνύμενα φαρμάκοις καὶ ἐμβρεχόμενα καὶ ὀσφραινόμενα, ἀκόλουθον ἡγούμεθα καὶ τὴν τούτων παράδοσιν ποιήσασθαι, ἃ δεῖ δοκιμάζοντας ἐπιβλέπειν, εἰ ἀφ' οὗ ἡ κράσις ἐστὶ τοῦ μύρου, ἐκεῖνο ποιεῖ κατὰ τὴν ὄσφρησιν. ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ τοιαύτη* κρίσις· ἐπ' ἐνίων μὲν τοι οὐ φυλάττεται τὸ τοιοῦτον δι ἐπικράτειαν μιγμάτων σφοδροτέρων, ὡς ἐπὶ ἀμαρακίνου καὶ κροκίνου καὶ τηλίνου καὶ ἄλλων τινῶν ἅπερ ἐκ τῆς περὶ αὐτὰ* γυμνασίας δοκιμαστέον.

Περὶ

Περὶ Ῥόδινου σκευασίας. Κεφ. νδ'.

Ῥόδινον ἔλαιον γίνεται οὕτω· σχίνου λίτρας ε'. οὐγγίας η'. ἐλαίου λίτρας κ'. οὐγγίας ε'. κόψας καὶ φυράσας ὕδατι, ἕψε ἀνακινῶν· εἶτα ἀπηθήσας εἰς τὰς κ'. λίτρας καὶ οὐγγίας ε'. ἐλαίου, βάλε ῥόδων ἀβρόχων ἀριθμῷ χίλια πέταλλα* καὶ τὰς χεῖρας μέλιτι χρίσας, ἀνακίνει πλεονάκις ὑποθλίβων ἠρέμα· ἔπειτα ἐάσας τὴν νύκτα ἔκθλιβε, ὅταν δὲ τὸ τρυγῶδες ὑποστῇ, ἄλλαξον τὸ ὑποδεχόμενον ἀγγεῖον· ἀποτίθεσο δὲ εἰς κρατῆρα μέλιτι κατακεχρισμένον. βαλὼν δὲ εἰς λουτηρίδιον τὰ ἐξιπωθέντα ῥόδα, ἐπίχει λίτρας η'. οὐγγίας γ'. τοῦ ἐστυμμένου ἐλαίου, καὶ πάλιν ἐξίπου. ἔσται δέ σοι τοῦτο δεύτερον, κἂν βουληθῇς ἄχρι γ'. ἢ δ'. ἀποβροχῆς ἐπιχέων ἐξίπου. γίνεται γὰρ τὸ μὲν α'. τὸ δὲ β'. τὸ δὲ γ'. τὸ δὲ δ' μύρον. ὁσάκις δ' ἂν ποιῇς, τοὺς κρατῆρας, προκατάχριε μέλιτι. εἰ δὲ θέλεις δευτέραν ἐμβολὴν ποιήσασθαι, εἰς τὸ πρῶτον ἐξιπωθὲν ἔλαιον, τὸν ἴσον ἀριθμὸν προσφάτων ῥώδων ἀβρόχων ἔμβαλε καὶ ἀνακινῶν ταῖς χερσὶ προδεδευμέναις μέλιτι, ἐκπίεζε, καὶ ποίει τὸ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον ὁμοίως ἐκθλίβων. καὶ ὁσάκις δ' ἂν ποιῇς τοῦτο, νεαρὰ ὀνυχίζων πρόυβαλε

Rosaceum. Cap. LIIII.

Rosaceum sic fit: Iunci odorati quinque libras & bessem tundito, et subactas aqua in viginti olei libris & quincunce subinde mouẽdo, coquito: dũque percolaueris, in olei libras viginti & quicuncem, adiicito rosas non madefactas numero mille, & manib⁹ melle perunctis, identidem moueto, interdiu premens, finito nocte tota macerari, postea exprimito: & vbi recremẽtum pessum ierit, mutato vase, in craterẽ melle illitũ recondito. Cæterùm rosas quæ antea pressæ fuerunt, in tabellum demittito, & affusis octo libris & quadrãte spissati olei, iterum premito, eritque secũdarium oleum: Quòd si tertias vsq;, quartásve perfusiones infundẽs exprimere voles, secundarium fiet, tertiariũ, & quartarium vnguẽtum. Sed quoties id feceris, vasa melle oblini debent. Si verò secundã infusionem instituere libet, in expressum oleum, numero pari recẽtes rosas, nullo humore imbutas inijcito: manib⁹ melle prẹmadefactis, agitãs p̃mito: & iterum, tertio aut quarto simili modo exprimẽs facito, totiésq; recẽtes rosas detractis vnguib⁹ immittito

immittito: fiet enim ita oleum multò validius: nam septies oleum rosarum infusionem admittit, nec amplius. Prelum melle perũgatur, oleum à succo diligenter secerni oportet: nam si minimnm quid relinquatur, vnguentum corrumpet. Alij autem detractis vnguibus, rosas tantùm oleo macerant in sole hoc modo: Rosæ quæ selibram pondere æquant in sextario olei diebus octo madescunt, & vsque tertiam perfusionem quadraginta diebus insolantur, & sic oleum reconditur. Alij calamo, aut aspalatho prius olei spissamenta faciũt. Alij coloris causa anchusam admiscent, & salem, quò minus oleat. Vim astringendi & refrigerandi obtinet, fomentis & cataplasmatibus vtile. Potũ soluit aluum, stomachi ardorem restringit, vlcera caua replet & mulcet, quæ cacoëthe vocantur: vlceribus in capite manantibus, atque feruidis eruptionibus illinitur: caput dolens eo perfunditur, dẽtes inter initia doloris collui ꝓdest, ad genarum duritias illitũ efficax est, ad lacessita interanea & concitatas vuluas vtilissimè subiicitur.

Elatinũ.

πρόσβαλε ῥόδα, δυναμικώτερον γὰρ γίνεται· ἄχρι δὲ ἑβδόμης ἐμβροχῆς, ἐπιδέχεται τὸ ἔλαιον* τὴν ἐμβολὴν τῶν ῥόδων, ἔπειτα δὲ οὐκέτι. κεχρίσθω δὲ καὶ ἡλιωνὸς μέλιτι, δεῖ δὲ ἐπιμελῶς τὸ ἔλαιον τοῦ χυλοῦ χωρίζειν· ἀπολιφθὲν γὰρ τοὐλάχιστον, τὸ μύρον φθείρει. ἔνιοι δὲ αὐτὰ μόνα τὰ ῥόδα ὀνυχίσαντες καὶ ἡλιάσαντες, ἐναποβρέχουσι τῷ ἐλαίῳ ἔχοντα σταθμὸν οὐγγίας ς'. εἰς μίαν ξέστην ἐλαίου, καὶ ἀλλάσσοντες, ἡμέρας η'. καὶ ἡλιάζοντες ἐπὶ ἡμέρας μ'. ἄχρι τρίτης ἐμβροχῆς, οὕτως ἀποτίθενται. ἔνιοι δὲ προστύφουσι τὸ ἔλαιον, κάλαμον καὶ ἀσπάλαθον ἐμβάλλοντες· οἱ δὲ, καὶ ἄγχουσαν ἕνεκεν εὐχροίας, καὶ ἅλας πρὸς τὸ μὴ* φθείρεσθαι. δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικὴν, εὔθετον εἰς ἐμβρέγματα καὶ καταπλασμάτων μίξεις· λύει δὲ καὶ κοιλίαν ποτιζόμενον, καὶ καῦσον σβέννυσι στομάχου. ἔστι δὲ καὶ θρεπτικὸν κοίλων ἑλκῶν, καὶ τῶν κακοήθων πραϋντικὸν, ἀχώρων καὶ ἐκζεμάτων ἐπάλειμμα. καὶ κεφαλαλγίας ἔμβρεγμα, ἐν ἀρχῇ ὀδονταλγίας διάκλυσμα· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς βλέφαρα ἐσκληρυμένα ἐγχριόμενον, πρός τε ἐντέρων ἐρεθισμοὺς καὶ ὑστέρας ἐγκλυζόμενον χρήσιμον.

Πρὶ

Περὶ Ελατίνου σκευασίας. Κεφ. νέ.

Ελάτην θλάσα καὶ διακνίσας, ἔμβαλε εἰς λουτῆρα καὶ ἐπίχει ὀμφάκινον ἔλαιον ἐπὶ ἡμέρας γ'. ἀνελόμενός τε εἰς σπυρίδα ἐξίπου. ἔστω δὲ ἑκάτερα ἰσόσταθμα, εἶτα ἀποθέμενος ἐν καθαρῷ ἀγγείῳ, χρῷ. δύναμιν δὲ ἔχει ἀναλογοῦσαν τῷ ῥοδίνῳ, κοιλίαν δὲ οὐ μαλάσσει.

Elatinum. Cap. LV.

Fracta elate tusa & scarificata, in labellũ deiicitur: omphacinũ oleum triduo infunditur, mox per sportulã exprimitur: verùm pares esse debét vtriusque portiones, dein mũdo vase ad vsus reconditur. Viribus rosaceo ꝓportione respõdet: aluum tamen non mollit.

Περὶ μηλίνου σκευασίας. Κεφ. νϛ'.

Ελαιον μήλινον σκευάζεται τὸν τρόπον τοῦτον· ἐλαίου ξέστας ϛ'. ὕδατος ξέστας ι'. μίξας, προσέμβαλε λαπάθης τεθλασμένης οὐγγίας γ'· σχίνου οὐγγίαν α'. καὶ ἐάσας ἡμέραν μίαν, ἕψησον, εἶτα ἀπηθήσας τὸ ἔλαιον, βάλε εἰς ἀγγεῖον πλατύστομον, ἐπιθείς τε ῥῦπον ἐκ καλάμου, ἢ ψοίαθον* ἀραιὰν, ἄνωθέν τε ἐπιθεὶς κυδώνια μῆλα καὶ περικαλύψας ἱματίοις, ἔασον ἡμέρας ἱκανὰς ἕως ἂν ἐπισπάσηται τὰ ἀπὸ τῶν μήλων δύναμιν τὸ ἔλαιον. ἔνιοι δὲ τὰ μῆλα περιβάλλοντες ἱματίοις ἐπὶ ἡμέρας ι', ἵνα συνέχηται καὶ μὴ διαπνέηται ἡ εὐωδία, μετὰ ταῦτα ἀποβρέχουσι τῷ ἐλαίῳ ἡμέρας β' καὶ νύκτας· εἶτα ἐξιπώσαντες ἀποτίθενται. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικὴν· ποιοῦν πρὸς τὰ ψωρώδη ἕλκη καὶ πίτυρα, χίμετλα, ἕρπητας, καὶ πρὸς τὰς ἐν ὑστέρᾳ ἑλκώσεις ἐγχυματιζόμενον, οὖρά τε ἠρεθισμένα στέλλει

Melinum. Cap. LVI.

Melinum hoc modo tẽperatur: Olei congius decẽ aquæ sextariis admiscetur. Adiicitur elatæ palmarum fractæ quadrans, & iunci odorati vncia: quæ die vno macerata coquũtur, mox in vas oris patuli oleũ excolatur, & indita arundinacea crate, aut vetusta tegete, cotonea mala superponuntur, & vestimẽtis operta tantisper inibi resident, dum malorũ vires ad se oleum alliciat. Aliqui cotonea, decem dierum spatio operimentis inuoluunt, vt contineat̃ odoris suauitas, nec euanescat: postea biduo macerata oleo exprimũtur, oleumq; recõditur. Id vim refrigeratoriam & astringentẽ habet. Cõtra scabiosa vlcera & quæ serpunt, ac furfures, perniũculósque effectũ prębet: exulceratis vuluís infunditur, citatã vrinã sistit

sistit infusum, sudores cohibet, contra cantharidas, buprestim, pinorum erucas, bibitur. Laudatur maximè quod cotonea mala olet.

στέλλει ἐγκλυζόμενον, καὶ ἱδρῶτας ἐφίστησι, πίνεται δὲ καὶ πρὸς καυθαρίδας, βουπρήστεις,* πιτυοκάμπτην. ἔστι δὲ αὐτοῦ δόκιμον τὸ κυδωνίων ὄζον μῆλον.

OEnanthini compositio. Cap. LVII.

OEnanthe è labrusca, optimè olens postquam emarcuit, deiecta in omphacinũ oleum mouetur, voluitúrque: & cùm biduo manserit, exprimitur, & reconditur. Astringit, proximum rosaceo effectum præbens: sed aluum non resoluit, aut mollit. Probatissimum est, quod odore œnáthen refert.

Περὶ Οἰνανθίνου σκευασίας. Κεφ. νζ'.

Οἰνάνθην τὴν ἐκ σταφυλῆς εὐώδη μαράνας, βάλε εἰς ὀμφάκινον ἔλαιον, καὶ κίνει μεταστρέφων, ἐάσας δὲ ἡμέρας δύο, ἐξίπου, καὶ ἀποτίθεσο. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ἀναλογοῦσαν τῇ τοῦ ῥοδίνου· ἐκ τὸς τοῦ τὴν κοιλίαν λύειν καὶ μαλάσσειν. καὶ τούτου δέ ἐστι δοκιμώτατον, τὸ ἐμφαῖνον ἐν τῇ ὀσμῇ τὴν οἰνάνθην.

Telini componendi ratio. Cap. LVIII.

Fœnigræci libræ quinque, calami libra vna, cypiri libræ duæ, olei libris nouem, septenis diebus macerantur, quotidie ter mouétur, postea premuntur, & reponuntur. Aliqui pro calamo cardamomũ substituũt, & cypiri loco xylobalsamum macerãt. Alij oleo antea his odoribus spissato fœnũgræcum macerantes exprimunt. Hoc telinum abscessus emollit, & concoquit, omnibus vuluarum duritiis magnopere cõuenit, fœminis difficilè pariétibus subiicit, vbi prę excretis

Περὶ Τηλίνου σκευασίας. Κεφ. νη'.

Τήλεως λίτρας ε'. ἐλαίου λίτρας θ'. καλάμου λίτραν α'. κυπείρου λίτρας β'. ἀπόβρεχε τῷ ἐλαίῳ ἐπὶ ἡμέρας ζ'. κινῶν ἑκάστης ἡμέρας τρὶς· εἶτα ἐξίπου καὶ ἀποτίθεσο. οἱ δὲ, ἀντὶ μὲν καλάμου καρδάμωμον, ἀντὶ δὲ τῆς κυπείρου, ξυλοβάλσαμον συναποβρέχουσιν. οἱ δὲ, προστύφουσι τὸ ἔλαιον τούτοις, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν τῆλιν ἀποβρέχοντες ἐξιποῦσι. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν ἀποστημάτων, πεπτικὴν. μάλιστα δὲ ἁρμόζει τοῖς περὶ μῆτραν πᾶσι σκληρώμασι. δυστοκούσαις τε ἐγχυματίζεται ἐπειδὰν κατάξηρα τὰ περὶ

τὰ περὶ τοὺς τόποις γένηται, προεκκριθέντων τῶν ὑγρῶν, πρός τε τὰς ἐν* δακτυλίῳ φλεγμονὰς, καὶ ἐγκλύζεται ἐπὶ τῶν τεινεσμῶν ὠφελίμως, πίτυρά τε καὶ ἀχῶρας σμήχει, καὶ πρὸς κατακαύματα καὶ χίμετλα ποιεῖ μετὰ κηροῦ, σμήχει τε ἐφήλιδας· καὶ εἰς στιλβώματα μίγνυται. ἐκλέγου δὲ τὸ πρόσφατον καὶ μὴ λίαν παρεμφαῖνον τὴν τῆς τήλεως ὀσμὴν, σμῆχον τὰς χεῖρας. γλυκύπικρον ἐν τῇ γεύσει, τὸ γὰρ τοιοῦτον κάλλιστον.

Περὶ Σαμψυχίνου σκευασίας. Κεφ. νθ'.

Ερπύλου, καστίας, ἀβροτόνου, σισυμβρίου ἄνθους, μυρσίνης, πετάλων σαμψύχου, ἑκάστου λαμβάνων στοχασμῷ, πρὸς τὴν ἑκάστου αὐτῶν δύναμιν ἀποβλέπων, κόπτε ἐν τῷ αὐτῷ πάντα, καὶ ἐπίχεε ἐλαίου ὀμφακίνου τοσοῦτον, ὥς τε μὴ κατακρατεῖσθαι τὴν δύναμιν τῶν ἐν αὐτῷ βρεχομένων, καὶ ἔασον ἡμέρας τέτταρας καὶ ἔκθλιβε, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ πλῆθος τῶν αὐτῶν προσφάτων, ἀπόβρεχε τὸν ἴσον χρόνον, καὶ ἐξίπου· ἔσται γὰρ εὐτονώτερον. ἐκλέγου δὲ τὸ μέλαν χλωρὸν τῇ χρόᾳ σάμψυχον, ἐπιπολὺ ὄζον, μετρίως δρημύ. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, λεπτυντικὴν, δριμεῖαν, ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς μύσιν καὶ διαστροφὴν ὑστέρας, ἔμμηνά τε καὶ ἔμβρυα

cretis humoribus loci siccitatem cõtraxerunt, sedis inflammationes lenit, tenesmo subditum prodest, vlcera capitis manãtia furfuresq; expurgat, ambustis, & pernionibus addita cera proficit, vitia cutis in facie emẽdat, pigmẽtis ad cõciliandum facici nitorẽ inserit. Eligi oportet recens, quod nõ vehementer fœnigræci odorẽ præ se ferat, & manus abstergat, sapore ex dulci in amarũ inclinato: tale enĩ optimũ iudicat.

Sampsuchini cõpositio Cap. LIX.

Serpilli, cassiæ, abrotoni, florum sisymbrij, frondiũ myrti, sampsuchi singulæ portiones, quadã pro viribus ipsorũ coniectatione, vnà tundunt, atque is omphacini olei modus adijcitur, qui madentium vires nõ euincat: hæc post quatriduum exprimũtur. Denuo noua alia, simili mẽsura, & ęquali tẽpore macerata p̃mũtur: ita enĩ validius reddi solet. Eligi oportet sampsuchũ colore ex atro viridi, plurimum redolẽs, mediocriter acre. Vim habet acrem, calfactoriam, extenuãtem, aduersus vuluæ præclusiones cõuersionésque efficax est, mẽses & secundas & partus extrahit,

vuluæ ſtrangulatus recreat, lúborum inguinúmque dolores lenit: ſed cum melle vti eo præſtat, quandoquidem vehementi aſtrictione locos indurat. Laſsitudines illitum diſcutit, in opiſthotonicorum, vulſorúmq; cataplaſmata vtiliſsimè additur.

Ocimini compoſitio.

Cap. LX.

Ociminum oleum fit vt cyprinum: Ocimi folia decerpta librarum vndecim, & beſſis pondo, die noctúque viginti olei libris macerato, premito, colato: cúmque exhauſeris quallum, rurſus parem olei modum fundito, & exprimito. Vocatur autem id ſecundarium: nam tertiæ perfuſionis non eſt capax. Deinde recens ocimum æquali pondere, vt in roſaceo diximus, rurſus maceratur, & cùm tanto temporis ſpatio maduerit, exprimitur, & oleum recunditur. quod ſi in animo fuerit ter aut quater madefacere, ſemper ocimum recens addes. Poteſt ex omphacino cõfici: ſed illo modo melius.

Idem quod ſampſuchinum poteſt, ſed inefficacius.

Abroto-

βρυα ἐπισπᾶται, καὶ πνίγας ὑστρικὰς ἀνακτᾶται ὀσφύων τε καὶ βουβώνων ἀλγήματα πραΰνει, σὺν μέλιτι δὲ αὐτῷ χρῆσθαι βέλτιον, ἐπεὶ τῇ σφοδρᾷ στύψει σκληραίνει τοὺς τόπους, λύει καὶ κόπους συγχριόμενον, εἴς τε τὰ ἐπὶ τῶν ὀπισθοτονικῶν καταπλάσματα, ἐπιτηδείως μίγνυται, καὶ τῶν ἄλλως σπωμένων.

Περὶ Ὠκιμίνου σκευασίας. Κεφ. ξ'.

Λαβὼν ἐλαίου λίτρας κ'. ὠκιμοῦ σταθμῷ λίτρας ιά. οὐγγίας η'. ἀποφυλλίσας, ἀπόβρεχε νύκτα καὶ ἡμέραν ἐν τῷ ἐλαίῳ, εἶτα ἐξίπου καὶ ἀποτίθεσο· ἐκκενώσας δὲ τὰ ἀπὸ τῆς κυρτίδος, ἐπίχει πάλιν τὸ ἴσον πλῆθος τοῦ ἐλαίου καὶ ἐξίπου. καλεῖται δὲ τοῦτο δευτερεῖον· τρίτην γὰρ οὐκ ἐπιδέχεται βροχήν. εἶτα πρόσφατον ὤκιμον λαβὼν ἴσον, πάλιν ἀπόβρεχε ὡς ἐπὶ τοῦ ῥοδίνου εἴρηται, τὸ δὲ ἤδη ἀποβεβρεγμένον ἐπιχέων καὶ ἐῶν τὸν αὐτὸν χρόνον, ἔκθλιβε καὶ ἀποτίθεσο. κἂν τρίς δὲ ἢ τετράκις θέλῃς, ἀπόβρεχε, πρόσφατον ἀεὶ ὤκιμον ἐμβάλλων. δύναται δὲ καὶ ἐκ τοῦ ὀμφακίνου σκευάζεσθαι· βέλτιον δὲ ἐκείνως. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῷ σαμψυχίνῳ ἔλαπτον ἐνεργοῦν.

Περὶ

Περὶ Αβροτονίνου σκευασίας. Κεφ. ξά.

Αβροτόνινον ἐκ τοῦ εἰς τὸ κύπριον ἠρωματισμέου ἐλαίννου λίτρας θ'. οὐγγίας ε'. ἀβροτόνου φύλλων λίτρας η'. ἐμβαλὼν καὶ ἀποβρέξας, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐξίπου. πολυχρόνιον δ' εἰ βούλει ποιῆσαι, ἐκβαλὼν τὰ πρῶτα φύλλα, ἔμβαλε ἕτερα φύλλα, καὶ ἐναποβρέχων ἐκπίεζε. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, ποιοῦσαν πρὸς τὰς ἐν ὑστέρᾳ μύσεις καὶ σκληρίας, ἄγον ἔμμηνα καὶ δεύτερα.

Περὶ Ανηθίνου σκευασίας. Κεφ. ξβ'.

Ελαίου λίτρας η'. οὐγγίας *θ'. ἀνήθου ἄνθους λίτρας ιά. οὐγγίας η'. ἐν ἀπόβρεχε τῷ ἐλαίῳ ἡμέραν α'. εἶτα ἐκπίεζε ταῖς χερσὶ καὶ ἀποτίθεσο. ἐὰν δὲ θέλῃς διάβροχον ποιῆσαι, πρόσφατον ἀνήθου ἄνθος ὡσαύτως ἀπόβρεχε. δύναται δὲ μαλάσσειν τὰ περὶ μήτραν καὶ ἀναστομοῦν, ἁρμόζον πρὸς τὰ περιοδικὰ ῥίγη θερμαῖνον καὶ *κόπους λύον, καὶ ἀλγήματα ἄρθρων ὠφελοῦν.

Περὶ Σουσίνου σκευασίας. Κεφ. ξγ'.

ΤΟ δὲ σούσινον, ὃ ἔνιοι κρίνινον καλοῦσιν, οὕτω σκευάζεται· ἐλαίου λίτρας θ'. οὐγγίας ε'. καλάμου λίτρας ε'. οὐγγίας γ'. σμύρνης οὐγγίας ε'.

φυράσας

Abrotonini compositio. Cap. LXI.

Olei cyprini odoribus imbuti libris nouem & quincunce, foliorum abrotoni libras octo die noctúque madefactas, premito. Quòd si in longum tempus oleum velis asseruari, eiectis prioribus foliis noua appones, & macerata exprimes. Calfacit, ad vuluæ duritias præclusionésque efficax est, menstrua & secundas pellit.

Anethini compositio. Cap. LXII.

Olei libris octo & dodrãte, florũ anethi libras vndecim & bessem, maceratas in oleo die vna, manibus premito & recõdito. Quod si iterũ perfundere velis, recẽtes anethi flores cõsimiliter madefacito. Vuluarum duritias emollit, venarũ spiracula laxat, cõtra horrores febriũ circuitu redeũtes auxiliat: calfacit enĩ, & lassitudines discutit: prodest articulorũ doloribus.

Susinum. Cap. LXIII.

Susinum, quod alij lilinum appellant, sic temperatur: Olei libræ nouem cum quincunce, calami libræ quinque & quadrans, myrrhæ vnciæ quinque,

d ij permixto

permixto odorifero vino decoquuntur & colato oleo, cardamomi tusi & cœlesti aqua madefacti libræ tres, & semis macerantur, premuntúrque, tres libræ cum semisse spissati olei assumũtur, mille lilia decerptis foliis, in latũ, non tamẽ profundum, labellum demittuntur: iniectum oleum, manibus melle perũctis agitatur: die noctúque conquiescunt, & in pyxidem matutinis exprimuntur, quod defluet oleũ, protinus ab aqua, quæ simul expressa fuerat, colo ĩcerni oportet: (nõ enim, vt rosaceum, moram tolerat: nam concalfactum feruet & cõputrescit: quare sæpius decapulandum) vasa melle illinenda tenuis sal inspargendus, & si qua sordes vasis faucibus hæsit, eximenda. Odoramentis iam expressis ex quasillo in labellum trãsfusis, rursum olei prius odoribus imbuendi, quod primum pondus æquet, & cardamomi tusi drachmæ decem conijciuntur. Hæc manibus scitè pressa interiecta breui mora exprimuntur: quod profluit, repurgatur. Tertio eadẽ infundũtur, adiecto cardamomo, & sale, & manibus melle madefactis.

Longè

φυράσας οἴνῳ εὐώδει, ἕψε, εἶτα ἀπηθήσας τὸ ἔλαιον, ἀπόχει μετὰ καρδαμώμου κεκομμένου καὶ βεβρεγμένου ὕδατι ὀμβρίῳ λίτρας γ'. οὐγγίας ϛ'. καὶ ἐάσας βραχύναι, ἀπόθλιβε· καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ ἐστυμμένου ἐλαίου τρεῖς καὶ ἥμισυ λίτρας, κρίνα ἀριθμῷ χίλια, ἀποφύλλισας, θὲς ἐν λουτῆρι πλαττεῖ. μὴ βαθεῖ ἐπιχέας τὸ τὸ ἔλαιον, ἀνακίνει ταῖς χρῶσι μέλιτι κεχρισμέναις· ἐάσας δὲ ἡμέραν μίαν καὶ νύκτα, πρωὶ ἐνελόμενος εἰς πυξίδα ἐξίπου, τὸ δὲ φρόμενον ἀπόθει εὐθέως ἀπὸ τοῦ συνεκθλιβέντος ὕδατος τῷ ἐλαίῳ· οὐ γὰρ ὑπομένει ὡς τὸ ῥόδινον, συνθερμαινόμενον δὲ ἀναζεῖ καὶ σήπεται, μετάγγιζε δὲ πολλάκις εἰς ἕτερα ἀγγεῖα μέλιτι κατακεχρισμένα προσπάσσων ἅλα λεπτὸν, καὶ τὴν συλλεγομένην ἀκαθαρσίαν ἐπιμελῶς ἀφαιρῶν, μετακεράσας δὲ ἐκ τοῦ κυρτιδίου τὸ ἐξιπωθὲν ἄρωμα εἰς τὴν λουτῆρα, πάλιν ἐπίχει τοῦ ἠρωματισμένου ἐλαίου τὸ ἴσον πλῆθος τῷ προτέρῳ, καὶ καρδαμώμου κεκομμένου συνέμβαλλε ὁλκὰς ι'. καὶ ἀνακαινίσας χρησίμως ταῖς χρῶσι, καὶ ἐπιχὼν μικρὸν, ἐξίπου, τὸ ἀποῤῥέον ἀποκαθαίρων. καὶ τρίτον ἐπιχέας πάλιν τὸ αὐτὸ ποίει, προσεπεμβάλλων καὶ τὸ καρδάμωμον καὶ τοὺς ἅλας ὁμοίως, καὶ τὰς χεῖρας βρέχων τῷ μέλιτι θλίβων.

καὶ

καὶ ἔσται τὸ μὲν πρότερον ἐκπιεσθὲν ἄριστον· ἐχόμενον δὲ τὸ ἑξῆς· τρίτον δὲ τὸ τελευταῖον. καὶ πάλιν λαβὼν χίλια κρίνα καὶ ἀποφυλλίσας διάθες· καὶ ἐπιχέας τὸ πρῶτον ἐξιπωθὲν μεθόδευε, τὰ αὐτὰ ποιῶν ὥσπερ ἐποίεις ἐπὶ τῶν πρώτου, καρδάμωμον παραμίσγων, εἶτα ἐξιπῶν, ποίει τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν δευτέρου καὶ τρίτου ὡς εἴρηται. προσεμβάλλων καὶ τὸ καρδάμωμον· εἶτα ἐξίπου καὶ ποίει τὰ αὐτά. ὁσάκις δ' ἂν ἀποβρέξῃς νεαρὰ κρίνα δυναμικώτερον ἕξεις τὸ μύρον. ἐπὶ τέλει δὲ ὅταν αὐτάρκως ἔχειν σοι δοκῇ, μίσγε ἑκάστῃ σκευασίᾳ σμύρνης χρηστῆς < οβ'. κρόκου < ι. καρδαμώμου < οε. οἱ δὲ. κρόκου καὶ κιννάμωμου τὸ ἴσον κόψας ἔμβαλε εἰς τὴν λουτῆρα μεθ' ὕδατος, καὶ ἐπίχεε τὸ πρῶτον ἐκπιεσθὲν μύρον· εἶτα ἐάσας μικρὸν, ἀναλάμβανε εἰς ἀγγεῖα μικρὰ ξηρὰ προκεκλυσμένα κόμμι ἢ σμύρνῃ, καὶ κρόκῳ καὶ μέλιτι μεθ' ὕδατος διεμένοις. τὰ δ' αὐτὰ ποίει καὶ ἐπὶ τῶν δευτέρου ἐκπιέσματος καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου. ἔνιοι δὲ τὸ ἁπλοῦν ἐξ ἐλαίου βαλανίνου καὶ κρίνου ἢ ἄλλου ἐλαίου σκευάζουσι. δοκεῖ δὲ διαφέρειν τὸ ἐν φοινίκῃ, καὶ ἐν αἰγύπτῳ γινόμενον. ἄριστον δὲ αὐτοῦ τὸ ὄζον κρίνον. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀναστομωτικὴν, τῶν περὶ μήτραν μύσεων καὶ φλεγμονῶν.

Longè optimũ erit, quod prius exprimitur: secũdum quod sequitur: tertium locum sibi vendicat, quod nouissimum prodit. Denuo in mille lilia euulsis foliis expressum primo oleum infunditur: tum eadem ratione prosequendum, idemq; faciẽdum, vt prius, addito cardamomo, dein expresso: & quò frequentius recentia lilia maceraueris, eò validius vnguentum efficies. Denique cũ factũ abundè videbitur, singulis cõpositionibus miscere conuenit myrrhæ q̃ optimæ duas & septuaginta drachmas, & croci decem, cardamomi quinq;, & septuaginta: croci verò & cinnamomi pares portiones tunduntur, & cribratę in lutrã cũ aqua demittũtur, expressumq; primò vnguentum infunditur, & paulò pòst excipiũtur vasculis siccis, myrrha aut gũmi anteà perfusis, & croco, melle & aqua madefactis. Eadẽ fiunt in altera aut tertia expressione. Aliqui simplex ex balanino, alióve oleo, & liliis componũt. Optimũ esse cõstat in Phœnice, mox Ægypto factũ. Sed cũ primis laudat̃, qđ lilia redolet. Excalfacit, emollit, vuluæ præclusiones, et collectiões aperit.

vtilissimũ ad muliebria mala: vlcera in capite manãtia, ferui das eruptiões, varos, furfurésq; emẽdat: vibices cicatricésq; celerrimè ad colorẽ reducit, ita vt sæpe fallãt. In summa extenuat, potũ bilẽ per aluũ extrahit, vrinam ciet: sed stomacho alienum est, & nauseam parit.

Narcissinum.
Cap. LXIIII.

Narcissini olei spissamenta ita fiũt: Sex librę aspalathi cum sextãte tũdunt̃, olei eloti libræ septuaginta cũ vnciis quinque assumũtur. Aspalath⁹ aqua madefact⁹ in tertia olei parte coquit̃: quo exẽpto, calam⁹ quinque libris, & besse adiicitur, cũ myrrhæ gleba cõtundit̃, cribrataq́; ac vino veteri odorato ĩmista, decoquitur: simul ac autem cũ ijs efferbuerit, eximit̃: refrigeratũ oleũ excolatur, cuius portio in labellũ mittitur, flores narcissi quãplurimi cõijciũtur: qui bidui spatio (vt in susino dictũ est) permoti exprimunt̃. Oleũ subinde decapulãdum, siquidẽ celerrimè putredinem sentit. Valet hoc ad emolliendas vuluæ duritias, p̃clusionésq;: sed capitis dolores facit.

Crocinum. Cap. LXV.

Cũ crocinũ cõponere voles, prius

καὶ καθόλου πάντων ἐστὶ χρησιμώτατον πρὸς τὰ γυναικεῖα· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς ἀχῶρας, ἰόνθους, πίτυρα· ἐκζέματα, μώλωπάς τε τὰ χέως μεταβάλλει καὶ ὁμόχρους ποιεῖ. καὶ καθόλου ἐστὶν ἀραιωτικὸν, ἄγει δὲ καὶ χολὴν κατὰ κοιλίαν πινόμενον· κινεῖ δὲ καὶ οὔρησιν. ἔστι δὲ καὶ κακοστόμαχον, καὶ ναυτίας ποιητικόν.

Περὶ Ναρκισσίνου σκευασίας. Κεφ. ξδ'.

Ελαιον ναρκίσσινον στύφεται οὕτως· ἐλαίου πεπλυμένου λίτρας ό. οὐγγίας έ. ἀσπαλάθου λίτρας ς'. οὐγγίας β'. κόψας καὶ βρέξας ὕδατι, τῷ τρίτῳ τοῦ ἐλαίου μίξας, ἕψε. εἶτα ἐξελὼν τὸν ἀσπάλαθον καλάμου βάλε λίτρας έ. οὐγγίας ή. καὶ σμύρνης χόνδρον κόψας καὶ σήσας, φύρασον οἴνῳ παλαιῷ εὐώδει, καὶ μίξας ἕψε· ὅταν δὲ καὶ μετὰ τούτων ἀναζέσῃ, ἐξελὼν ἀπήθει τὸ ἔλαιον ψυγέν· εἶτα λαβὼν ἐκ τοῦ ἐλαίου εἰς λουτῆρα, ἀπόχει, καὶ τοῦ ναρκίσσου ὡς ὅτι πλεῖστον ἔμβαλε τὸ ἄνθος, ἐπὶ ἡμέρας β'. κινῶν. ὡς ἐπὶ τοῦ σουσίνου, ἐξίπου τε καὶ μετάγγιζε πυκνῶς, καὶ γὰρ τοῦτο σήπεται. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐν ὑστέρᾳ μαλάσσον τὰς περὶ αὐτὴν σκληρίας καὶ μύσεις· ἔστι δὲ κεφαλαλγές.

Περὶ κροκίνου σκευασίας. Κεφ. ξέ.

Κρόκινον δὲ σκευάζων, προστύψεις

στῦψον τὸ ἔλαιον ὡς εἴρηται ἐπὶ τοῦ σουσίνου, πλήθει καὶ σταθμῷ τῷ αὐτῷ· λαβὼν δὲ ἐκ τοῦ ἐσκευασμένου ἐλαίου εἰς τὸ σούσινον λίτρας τρεῖς ἥμισυ βάλε κρόκου < ή. καὶ ἀνακίνει πολλάκις τῆς ἡμέρας, ποιῶν τοῦτο συνεχῶς ἐπὶ ἡμέρας έ. τῇ δὲ ἕκτῃ ἀπόχει τὸ ἔλαιον ἀπὸ τοῦ κρόκου καθαρείως, τῷ δ᾽ αὐτῷ κρόκῳ ἐπίχει τὸ ἴσον πλῆθος τοῦ ἐλαίου καὶ ἀνακίνει ἡμέρας γ΄. εἶτα ἀποχέας πρόσμιξον σμύρνης κεκομμένης καὶ σεσησμένης < μ΄. καὶ κίνει ἐν ὅλμῳ χρησίμως, εἶτα ἀπόθου. ἔνιοι δὲ τὸ ἴσον εἰς κύπρινον ἠρωματισμένου ἐλαίου καὶ εἰς τὸ κρόκινον χρῶνται. ἔστι δὲ αὐτοῦ κράτιστον, τὸ κατακόρως κρόκου πνέον, ὅπερ εἰς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν ἁρμόζει. δεύτερον δὲ τὸ τῇ σμύρνῃ παρεμφερόν. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν, ὑπνωτικήν, ὅθεν πολλάκις ἐπὶ φρενιτικῶν ἁρμόζει καταβρεχόμενον, ἢ ἀποσφραινόμενον, ἢ καὶ κατὰ μυξωτήρων διαχριόμενον· ἔστι δὲ καὶ πυοποιόν, καὶ καθαρτικὸν ἑλκῶν, καὶ πρὸς τὰς ἐν μήτρᾳ σκληρίας καὶ μύσεις καὶ τὰ ἐν αὐτῇ κακοήθη, σὺν κηρῷ καὶ κρόκῳ καὶ μυελῷ καὶ ἐλαίῳ διπλασίονι. συμπέπτει γὰρ καὶ μαλάσσει καὶ ὑγραίνει καὶ πραΰνει· ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἀπογλαυκώσεις μεθ᾽ ὕδατος ὑπαλειφόμενον. ἀναλογεῖ δὲ αὐτῷ καὶ τὸ λεγόμενον βουτύρινον καὶ ὀνύχινον, καὶ στυράκινον, τοῖς ὀνόμασι μόνον διαφέροντα, τῇ μέντοι

prius olei, vt in ſuſino dixim⁹, ſpiſſamenta facies, eiſdem pôderibus, & menſuris: cuius olei libras treis & ſemiſſem, croci vnciam vnam aſſumes, idétidem quotidie moueto, & ſexta die, quàm hoc aſsiduo pegeris, oleum á croco colis incernito, eidem croco parem olei modum adiicito, moue triduo, dein contuſæ myrrhæ atque cribratæ drachmas quadraginta permiſceto, & in pila agitatum recondito. Aliqui oleo aromatibus ad cyprinum imbuto in crocini cõpoſitione vtuntur. Optimum eſt, quod abundè crocum ſpirat, in medendi vſu expetitum. Proximum, quod myrrham refert. Calfacit, ſomnum allicit, quare perſæpe phreniticis ſubuenit, perfuſum, aut naribus admotum, aut illitum: pus mouet, vlcera purgat, contra vuluæ duritias atque præcluſiones, & vlcera, quæ cacoëthe vocantur, prodeſt cum croco, cera, medulla, duplicato olei pondere. Concoquit enĩ, emollit, humectat, & permulcet: ad oculorũ glaucitates ex aqua illinitur. Huic autẽ ꝓportione reſpõdẽt butyrinũ, onychinũ & ſtyracinum: quæ etſi

nominibus distant, viribus & compositione cognata sunt.

Cyprini spissamentum.

Cap. LXVI.

Olei omphacini eloti pars vna, aquæ cœlestis tantundem cum semisse, cuiꝰ vna parte oleum diluitur, altera adiiciẽdis odoramentis admiscetur: dein assumptis aspalathi libris quinq;, & semisse, calami libris sex, & semisse, myrrhæ libra vna, cardamomi libris tribꝰ, & dodrãte, olei libris nouem, & vnciis quinque. Aspalathus tusus, & aqua affusus decoquitur in oleo donec conferuescat, myrrha autem vino vetere odorifero subacta, contususq; simul calamus, digeruntur in offulas, quæ exempto aspalatho immittũtur: & vbi efferbuerint, sublato aheno, oleum percolatur. Cardamomũ tusum reliqua aqua aspersum infundit̃, spatha agitat̃, nulla, dũ refrixerit, ĩterpellatione. Post hęc collato oleo, in viginti octo libras olei, floris ligustri, qđ cyprũ vocãt, sex & quadraginta libræ cum besse instillant̃, q̃ sufficiẽter madefactæ per sportulã exprimũtur. Quòd si copiosiꝰ desideretur, idem recentium florũ põdus iniectũ simili modo p̃mat̃.

&

σκευασίᾳ καὶ τῇ δυνάμει ὄντα παρόμοια.

Περὶ Κυπρίνου σύψεως καὶ σκευασίας ἐλαίου. Κεφ. ξϛ'.

Ελαίου ὀμφακίνου πεπλυμένου μέρος α', ὕδατος ὀμβρίου μέρος αϛ'. τὸ μὲν ἐπίχει τῷ ἐλαίῳ, τὸ δὲ φύρα σὺν τοῖς ἐμβληθησομένοις ἀρώμασιν· εἶτα λαβὼν ἀσπαλάθου λίτρας ε', ἥμισυ, καλάμου λίτρας ϛ', ἥμισυ· σμύρνης λίτραν α'. καρδαμώμου λίτρας γ'. οὐγγίας θ'. καὶ ἐλαίου λίτρας θ'. οὐγγίας ε', τὴν ἀσπάλαθον κόψας καὶ βρέξας ἐν ὕδατι ἐμβαλὼν, ἕψε μετὰ τοῦ ἐλαίου ἕως ἂν συναναζέσῃ, τὰ δὲ σμύρναν, διεὶς οἴνῳ παλαιῷ εὐώδει τὸν κάλαμον κεκομμένον σὺν ἀναφύρα μετὰ τῆς σμύρνης, καὶ ἐξελὼν τὴν ἀσπάλαθον, ἔμβαλε τὸ φύραμα τοῦ καλάμου· ὅταν δὲ μετὰ τούτου ζέσῃ, καθελὼν ἀπήθησον τοῦ χαλκοῦ τὸ ἔλαιον. καὶ κατάχει κατὰ τοῦ καρδαμώμου κεκομμένου καὶ πεφυραμένου τῷ λοιπῷ ὕδατι, καὶ κίνει σπάθῃ, ἕως ἂν ψυχῇ μὴ διαλείπων. εἶτα ἀπηθήσας τὸ ἔλαιον, ἔμβαλε εἰς τὰς κη'. τοῦ ἐλαίου λίτρας αὔθους κυπείρου λίτρας μϛ'. οὐγγίας η'. ἐάσας τὲ ἀποβραχῆναι, ἐξίπω σον διὰ σπυρίδος. ἐὰν δὲ πλείω θέλῃς, τοῦ νεαροῦ ἄνθους τὸ ἴσον ἐμβαλὼν πλῆθος ὁμοίως ἐξίπου.

ἐάν

ἐάν τε δίβροχον ἐάν τε τρίβροχον βούλῃ ποιεῖν· δυναμικώτερον γὰρ γίνεται. ἐκλέγεσθαι δὲ δεῖ τὸ χρηστὸν καὶ μετ' εὐωδίας πληκτικόν. ἔνιοι δὲ καὶ κιννάμωμον μίσγουσι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀναστομωτικὴν, ἁρμόζουσαν τοῖς περὶ μήτραν καὶ νεῦρα πάθεσι, καὶ πλευριτικοῖς καὶ κατάγμασι, καθ' ἑαυτὸ καὶ κηρωτῇ μιγνύμενον. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι τοῖς ἁρμόζουσιν, ὀπισθοτονικοῖς συναγχικοῖς, βουβώνων φλεγμονῇ, καὶ ἀκόποις.

Περὶ Στύψεως Ἰρίνου.

Κεφ. ξζ'.

Σπάθης λίτρας ς'. οὐγγίας η'. ἐλαίου λίτρας ογ'. οὐγγίας ε'. κόψας ὡς λεπτότατα, μίξον ὕδατος κοτύλας ι'. καὶ βαλὼν ἐς χαλκοῦν, ἕψε μέχρις ἂν οὗ τὴν ὀσμὴν ἀναλάβοι· εἶτα ἀπήθει εἰς κρατῆρα μέλιτι κατακεκρισμένον· ἐκ τούτου τοῦ ἠρωματισμένου ἐλαίου, τὸ πρῶτον ἴρινον σκευάζεται, ἐναποβρεχομένης τῷ ἐστυμμένῳ ἐλαίῳ ἴρεως ὡς ὑπογέγραπται, ἢ οὕτως· ἐλαίου λίτρας ό. οὐγγίας ε'. ξυλοβαλσάμου λίτρας ε'. οὐγγίας β'. κόψας ὡς εἴρηται, σύνεψε· εἶτα ἐξελῶν τὸ ξυλοβάλσαμον, προσέμβαλε καλάμου κεκομμένου λίτρας θ'. οὐγγίας

& iterũ aut tertiò si quis velit, madefacere poterit, & ita reddetur efficacius. Eligi oportet bonum, quod cum odoris suauitate nares feriat. Aliqui cinnamomum addunt. Calfacit, emollit, ora venarum adaperit, vuluæ neruorúmque vitiis conuenit, pleuriticis, fractísque per se vel cerato immistum: malagmatis imponi solet, quæ opisthotonicis, angina laborantibus, inflammationíq; inguinum opitulantur: item in acopa adiicitur.

Irini spissamentum.

Cap. LXVII.

Spathæ quàm minutissimè contusæ sex libras cum besse, in tribus & septuaginta libris, & quincunce olei, æreo vase, additis decem aquæ heminis incoquito, quoad odorem acceperit: postea in capulam melle oblitam colato: ex eo aromatibus imbuto oleo, irinum primò temperatur, irino ex oleo inspissato macerata, vt scripsimus. Sed alia est componendi ratio: In olei septuaginta libris & quincunce, xylobalsami (vt dictum est) contusi, libras quinque & sextantem excoquito, postea detracto xylobalsamo noué libras, &

& dextantem adiicito, & myrrhæ glebam vetere vino odorato perfusam, & in olei ita odoribus imbuti quatuordecim libris, totidem tusæ iridis, binis diebus ac noctibus madefacito, strenuè & vehementer distringito. Quòd si vis validius fieri, par pondus iterum ac tertio similiter maceratum exprimito. Lōgè optimum est quod solā irin olet, quale est in Perga Pamphiliæ, & Elide Achaiæ natum. Vim habet calfactoriam atque emolientem, crustas adimit, sordida vlcera & putrida purgat, confert fœminis vuluæ causariis. Item inflammatiouibus eiusdem atque præclusionibus, partus eiicit, hæmorrhoidas recludit, contra aurium sonitus ex aceto, ruta & amaris nucibus, prodest: diuturnis destillationibus, naribus illitum, & contra graueolentia earum vlcera, quas ozænas vocant, auxiliatur: aluum purgat cyathus epotus, facit ad ilei cruciatus, vrinam mouet, difficileis vomitiones adiuuat, perūctis eo digitis & immissis, vel iis quæ ad vomitum ciendum induntur: anginæ etiam illinitur, aut ex aqua mulsa gargarizatur: item

οὐγγίας ι. σμύρνης χόνδρον οἴνῳ παλαιῷ ἐμβρέχων εὐώδει· εἶτα λαβὼν ἐκ τοῦ ἐστυμμένου ἐλαίου καὶ ἠρωματισμένου λίτρας ιδ'. ἐναπόβρεχε, ἴρεως κεκομμένης ἴσον τῷ σταθμῷ, ἐῶν ἡμέρας β'. καὶ νύκτας β'. εἶτα ἐξίπου βιαίως καὶ νεανικῶς. καὶ εἰ βούλει δυναμικώτερον εἶναι, τὸν ἴσον σταθμὸν καὶ δὶς καὶ τρὶς ὁμοίως ἐναποβρέχων ἐξίπου. κράτιστον δὲ ὑπάρχει τὸ ἐν ὀσφρήσει μηδενὸς ἄλλου, μόνης δὲ τῆς ἴριδος ποιοῦν. τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἐν πέργῃ τῆς παμφυλίας, καὶ ἐν ἤλιδι τῆς ἀχαΐας γεννώμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν, θερμαντικὴν, ἐσχάρας τὲ καὶ σηπεδόνας καὶ ῥυπαρίας ἀνακαθαίρει, καὶ ταῖς περὶ μήτραν διαθέσεσιν ἁρμόζει, φλεγμοναῖς τε καὶ μύσεσιν, ἔμβρυά τε ἐκβάλλει, καὶ αἱμοῤῥοΐδας ἀναστομοῖ, πρός τε ἤχοις ὤτων σὺν ὄξει καὶ πηγάνῳ καὶ πικροῖς ἀμυγδάλοις, καὶ πρὸς κατάῤῥοις χρονίζοντας, διαχριομένων τῶν μυξωτήρων, καὶ πρὸς ὀζαίνας· καθαίρει δὲ καὶ τὴν κοιλίαν, κυάθου πλῆθος ποθέν. ποιεῖ καὶ πρὸς εἱλεώδη, κινεῖ καὶ οὖρα. καὶ ἐπὶ τῶν δυσχερῶς ἐμούντων, διαχριομένων τῶν δακτύλων, ἢ τῶν ἐμετηρίων, καὶ ἐπὶ συναγχικῶν διαχριόμενον ἢ ἀναγαργαριζόμενον σὺν μελικράτῳ.

καὶ

καὶ πρὸς τραχύτητα αἰτιείας. δίδοται καὶ τοῖς κώνειον ἢ μύκητας ἢ κόριον πεπωκόσι.

Περὶ Γλευκίνου σκευασίας. Κεφ. ξή.

Γλεύκινον δὲ σκευάζεται τὸ ἁπλοῦν, ἔκτε ἐλαίου ὀμφακίνου, καὶ σχίνου, καὶ καλάμου, καὶ νάρδου κελτικῆς, καὶ σπάθης, καὶ ἀσπαλάθου, καὶ μελιλώτου, καὶ κόστου, καὶ γλεύκους συμπεπτωκότων τῶν στεμφύλλων τῷ ἔχοντι ἀγγείῳ τὰ ἀρώματα καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον. κινεῖται δὲ ἐπὶ ἡμέρας λ. δὶς τῆς ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκπελθὲν, ἀποτίθεται. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀνεπικήν· ποιοῦσαν πρὸς τὰ ῥήγματα καὶ τὰ γενικὰ πάθη, καὶ τὰ ἐν ὑστέρᾳ. παντὸς δὲ ἀκόπου μᾶλλον ὠφελεῖ μαλακτικὸν ὄν.

Περὶ Ἀμαρακίνου. Κεφ. ξθ'.

Ἀμάρακινον δὲ ἐν κυζίκῳ κάλλιστον γίνεται· σκευάζεται δὲ διά τε ὀμφακίνου ἐλαίου καὶ βαλανίνου συφωμένων ξυλοβαλσάμῳ, * σχίνῳ, καλάμῳ, ἡδυοσμένων δὲ, ἀμαρακίνῳ, κόστῳ, ἀμώμῳ, νάρδῳ, καρποβαλσάμῳ καὶ σμύρνῃ. οἱ δὲ πολυτελέστερον αὐτὸ ποιοῦντες, μύροισι καὶ κιννάμωμον. παραλαμβάνεται δὲ μέλι καὶ οἶνος εἰς τὴν τῶν ἀγγείων χρῆσιν καὶ φύρασιν τῶν κεκομμένων ἀρωμάτων. ἔστι δὲ θερμαντικὸν, καρω-

item cõtra arteriæ scabritiem. datur etiam iis qui cicutã, coriandrum, aut venena fungorum hauserunt.

Gleucinum. Cap. LXVIII.

Gleucinum absolutè constat omphacino oleo, iunco odorato, calamo, celtica nardo, spatha, aspalalatho, fertula campana, costo, & musto: circundatis interim vinaceis vasi, quod aromata, vinum & oleum cõceperat. Tricenis diebus, his in die mouetur postea expressum oleũ reconditur. Calfacit, emollit, remittit: horroribus & neruorum vuluæque vitiis auxiliatur. omni acopo iuuãtius: quippe quòd emolliat.

Amaracinum. Cap. LXIX.

Amaracinum longè optimũ in Cyzico fieri solet ex omphacino & balanino, spissamentis è xylobalsamo, iũco odorato, & calamo factis, conditisq; amaraci, costi, amomi, nardi, casiæ, carpobalsami & myrrhæ odoribº. Aliqui, quò preciosius fiat, cinnamomum addũt. Mel autem & vinum assumuntur: hoc in vasorum illitionẽ, illud ad cogendas tusorum aromatum offas. Amaracinũ calfacit, sopo-

ſoporem mouet, venarũ ſpiracula aperit, emollit, feruorem excitat, vrinam cit, putrilaginibus ac fiſtulis per quàm vtile: nec non humentibus herniis, poſtquam medica manus operam ſuam impenderit, cruſtas, & tetra vlcera, quæ theriomata vocant, rumpit: difficili vrinæ, illita ſede, & eius inflammationibus auxiliatur: hæmorrhoidas illitu ſoluit, vuluæ ſubditum menſtruos curſus euocat, duritias ac vuluæ tumores diſcutit, vulneratis neruis, & muſculis confert, laneo centunculo modicè madefactum & impoſitum.

Megalinũ. Cap. LXX.

Factitabatur olim megalinũ, ſed nunc compoſitio exoleuit & prorſus obliterata eſt. Cuius ad hiſtoriæ complementũ meminiſſe non fuit alienum. Miſtura cum amaracino eadem erat, ſed reſina exuperabat, hac tantum ratione differens. Quare leuiter emollit. Reſina vnguentis, neque tutelæ neque voluptatis gratia adiicitur, ſed coloris craſſamentíq; cauſa. Ea tantiſper coquitur, dum deſinat olere: cuius coquendæ ratio declarabitur, dum de reſina diſſeremus.

Hedy-

καρωτικὸν, ἀναστομωτικὸν, μαλακτικὸν, πυρωτικὸν, οὐρητικὸν, εὐχρηστοῦν εἴς τε τὰς σήπας καὶ σύριγγας, καὶ ὑδροκήλας μετὰ τὰς χειρουργίας· περιῤῥήσσει τὲ τὰς ἐσχάρας καὶ τὰ τεθηριωμένα ἕλκη· πρός τε δυσουρίαν ἁρμόζει περιχριομένου τοῦ δακτύλου· καὶ πρὸς τὰς φλεγμονὰς αὐτοῦ, καὶ πρὸς αἱμοῤῥοΐδων αὐαστόμωσιν περιχριόμενον· ἔμμηνά τε κινεῖ προστιθέμενον τῇ μήτρᾳ, σκληρίας καὶ οἰδήματα ἐν ὑστέρᾳ διαφορεῖ, καὶ πρὸς τὰ νευρότρωτα καὶ μυότρωτα, συμφέρει ἐν πιλήμασιν ἀραιῶς βρεχόμενον καὶ ἐπιτιθέμενον.

Περὶ μεγαλείου. Κεφ. ϛ.

Τὸ δὲ μεγαλεῖον καλούμενον, πάλαι μέν ποτε ἐσκευάζετο, ἐκλέλοιπε δὲ νῦν. πρὸς ἐκπλήρωσιν δὲ τῆς ἱστορίας, οὐκ ἔστιν ἄτοπον ἐπιμνησθῆναι. καὶ τούτου δὲ σκευασία ἡ αὐτὴ τῷ ἀμαρακίνῳ, πλεονάζει δὲ τῇ ῥητίνῃ, καὶ ταύτῃ διαφέρει. ἔστι δὲ μαλακτικὸν ἡπίως. ἡ μέν τοι ῥητίνη μίγνυται τοῖς μύροις, οὔτε φυλακῆς οὔτε ἡδονῆς χάριν, χρώματος δὲ καὶ πάχους ἕνεκα μίγνυται δὲ ἡ τερεβινθίνη ἀφεψομένη, ἄχρις ἂν ἄοσμος γένηται. δηλωθήσεται δὲ ἐν τοῖς περὶ ῥητίνης ἡ ἕψησις αὐτοῦ.

Περὶ Ηδύ-

Περὶ Ηδύχρου. Κεφ. οά.

Καὶ τὸ καλούμενον δὲ ἡδύχρουν, σκευαζόμενον δὲ ἐν κῷ τῆς αὐτῆς· ἔχεται δυνάμεώς τε καὶ σκευασίας τῷ ἀμαρακίνῳ, εὐωδέστερον δὲ τυγχάνει.

Περὶ Μετωπίου. Κεφ. οβ.

Σκευάζεται δὲ καὶ ἐν αἰγύπτῳ μύρον, ἐπιχωρίως ὑπ' αὐτῶν καλούμενον μετώπιον, διὰ τὴν τῆς χαλβάνης μίξιν· τὸ γὰρ ξύλον ἐξ οὗ γεννᾶται ἡ χαλβάνη, μετώπιον καλεῖται. δι' ἀμυγδάλων δὲ πικρῶν καὶ ἐλαίου ὀμφακίνου καὶ καρδαμώμου, σχίνου τε καὶ καλάμου καὶ μέλιτος καὶ οἴνου καὶ σμύρνης καὶ βαλσάμου καρποῦ καὶ χαλβάνης καὶ ῥητίνης συντίθεται. δόκιμον δέ ἐστι τὸ βαρύοσμον καὶ λιπαρὸν· ἐμφαῖνον μᾶλλον τοῦ καρδαμώμου καὶ τῆς σμύρνης, ἤπερ τῆς χαλβάνης. σφόδρα δὲ θερμαίνει καὶ πυροῖ καὶ ἀναστομοῖ, ἐπισπᾶταί τε καὶ καθαίρει ἕλκη· πρός τε νεῦρα καὶ μύας διακοπέντα ποιεῖ, ὑδροκήλας τε σὺν σηπαῖς. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι καὶ κηρωταῖς. πρός τε ῥίγη καὶ ὀπισθοτονικῶς σπωμένους χρησιμεύει· κινεῖ δὲ καὶ ἱδρῶτας, καὶ ἀναστομοῖ τὰ περὶ ὑστέραν, καὶ σκληρίας τὰς περὶ αὐτὴν χαλᾶ. καὶ καθόλου μαλακτικὴν ἔχει τὴν δύναμιν.

Περὶ Μεν-

Hedychroum. Cap. LXXI.

Quod hedychroon vocant, in Co fieri solet: eisdem præditum viribus & misturis, quibus amaracinum, sed suauius spirat.

Metopium. Cap. LXXII.

Fit in Ægypto vnguentum, quod metopion patrio nomine appellatur, propter galbani mistionem: nã lignum in quo galbanũ enascitur, metopion vocãt. Cõstat amaris nucibus, omphacino oleo, cardamomo odorato iunco, calamo, melle, vino, myrrha, balsami semine, galbano & resina. Probatur pingue, graui odore, quod magis cardamomum & myrrhã, quàm galbanum resipiat. Calfacit vehementer, & adurit, atque extrahit, ora vera venarũ aperit, vlcera purgat, extrahítque: ad præcisos neruos, & musculos, ad hernias humore contractas, cum erodentibus medicamẽtis efficax est: ceratis & malagmatis inseritur: horroribus, conuulsisq; pręsertim quibus ceruix in scapulas deiecta, & retrorsum cõtracta est, vtile habetur: sudores ciet, vuluæ spiracula recludit, & eiusdem duritias laxat: in summa molliendi naturam habet.

Men-

τὸ γὰρ τοιοῦτον οὐκ ἐκ ῥητίνης, ἀλλ' ἐκ σμύρνης ἔχει τὸ πάχος· ἡ γὰρ ῥητίνη οὐ προσδίδωσι πικρίαν, οὐ δὲ εὐωδίαν. Δύναμιν δὲ ἔχει σφόδρα δριμεῖαν καὶ θερμαντικὴν καὶ πικράν. ἀναστομοῖ γοῦν θερμαίνουσα καὶ διαφορεῖ, καὶ διαχεῖ, καὶ ἐπισπᾶται ὑγρὰ, καὶ πνεύματα· ἔστι δὲ καρηβαρικὸν, ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ περὶ μήτραν σὺν ἐλαίῳ διπλασίονι καὶ κηρῷ, καὶ μυελῷ. οὕτω γὰρ ἀποβάλλει τὸ πολὺ τῆς δριμύτητος, καὶ γίνεται μαλακτικόν. ἄλλως γὰρ συγκαίει καὶ σκληρύνει βαιότατα πάντων τῶν παχέων μύρων. ποιεῖ καὶ πρὸς σύριγγας καὶ σήπτας ἐναργῶς· καὶ πρὸς ὑδροκήλας καὶ ἄνθρακας καὶ γαγγραίνας σὺν καρδαμώμῳ· πρός τε ῥίγη τὰ περιοδικὰ καὶ πρὸς τρόμους, καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἰοβόλων θηρίων δακνομένους ἐν συγχρίσματι, ἐπίθεμά τε σκορπιοπλήκτοις καὶ φαλαγγιοδήκτοις.*

Περὶ ναρδίνου μύρου. Κεφ. ος'.

Νάρδινον μύρον ποικίλως σκευάζεται διὰ τοῦ μαλαβαθρίνου φύλλου καὶ δίχα τούτου· ὡς τὸ πολὺ δὲ μίγνυται τῷ βαλανίνῳ ἐλαίῳ, ἢ ὀμφακίνῳ· πρὸς μὲν τὴν στύψιν τοῦ ἐλαίου σχῖνος· πρὸς δὲ τὴν εὐωδίαν κόστος, ἄμωμον, νάρδον, σμύρνα, βάλσαμον. ἔστι δὲ χρηστὴ ἡ λεπτὴ, μὴ δριμεῖα, ἔχουσα τὴν εὐωδίαν τῆς ξηρᾶς νάρδου ἢ ἀ-

Id nõ àresina, sed myrrha crassitudiné obtinuit: resina enim neq; amaritudiné præbet, neque vllã odoris gratiã adiicit. Vim habet admodũ acré, amarã, & calfacienté. Itaq; ora venarum aperit, calfacit, discutit, diffundit, humores & spiritus attrahit; caput aggrauat, cõtra vuluæ vitia cũ duplo oleo, cera, & medulla efficax est. Ita enim ferè multũ acrimoniæ exolescit, & quædã emolliédi vis contrahitur. alioqui adurit, & præ omnibus crassis unguétis indurat. Facit mirũ in modum ad fistulas & vlcera quę putredinis vitiũ senserunt: ité ad hernias humidiores, carbũculos, febriũ horrores, tremores, gãgræ násq; cũ cardamomo: aduersus serpentiũ morsus illinitur, scorpionũ & phalangiorũ ictibus cum tritis grossis imponitur.

Nardinum. Cap. LXXVI.

Ratio nardini faciundi euariat. Nam aut malabathrino folio, aut sine eo fit: plerunq; autẽ balanino oleo, aut omphacino: iuncus odoratus spissamenti gratia adiicitur: sicuti propter odoris suauitatem, costus, amomum, nardum, myrrha, balsamum. Laudatur tenue, non acre, nardi aridæ aut

aut amomi odorem referens. Vis ei extenuans, acris, expurgat, excalfacit, absterget humores, rarefacit. Hoc liquidũ est, nec habet strigmenti crassitudiné, nisi resinãrecipiat. Fit etiã simplex ex omphacino oleo, iũco, calamo, costo & nardo.

Malabathrinũ. Cap. LXXVII.

Malabathrinum spissamenta nardini habet, insuper myrrhæ plusculũ additur: qua de causa calfacit, crocino aut amaracino viribus respondens.

Myrrha. Cap. LXXVIII.

Myrrha lachryma est arboris, quæ in Arabia gignitur, Ægyptiæ spinæ non dissimilis: è cuius vulnere defluit lachryma in subiectas tegetes, alia circũ caudicé concrescit. Dicitur ex his aliqua pediasimos præpinguis, qua expressa, Stacte emittitur. Alia gabirea pinguissima, læto & pingui solo nascẽs, ea copiosam sudat stacten. Omnium prima est, quæ troglodytica appellatur, accepto cognomine à loco, in quo prouenit: splendens, subuiridis, ac mordens. Quinetiam legitur tenuis quædam, quæ à troglodytica secunda est, bdellij modo mollis, verum odore grauiuscula, apricis nascens.

Alia

ἢ ἀμώμου. Δύναμις δὲ αὐτῆς λεπτυντικὴ, δριμεῖα, σμηκτικὴ, ἀραιωτικὴ ὑγρῶν, θερμαντική. ὑγρὰ δέ ἐστι καὶ οὐ γλοιώδης, ἐὰν μὴ ῥητίνην ἔχῃ. σκευάζεται δὲ καὶ λιτὴ δι' ὀμφακίνου ἐλαίου καὶ σχίνου, καὶ καλάμου, καὶ κόστου, καὶ νάρδου.

Περὶ Μαλαβαθρίνου. Κεφ. οζ'.

Τὸ δὲ μαλαβάθρινον, ἔχει μὲν στύμματα ἃ καὶ ἡ νάρδος, σμύρνης δὲ πλέον· διὸ καὶ γίνεται θερμαντικὸν, ἀναλογοῦν τῷ κροκίνῳ καὶ ἀμαρακίνῳ τὴν δύναμιν.*

Περὶ Σμύρνης. Κεφ. οη'.

Σμύρνα δάκρυόν ἐστι δένδρου γεννωμένου ἐν ἀραβίᾳ, ὅμοιον τῇ αἰγυπτιακῇ ἀκάνθῃ· οὗ ἐγκοπτομένου ἀποῤῥεῖ τὸ δάκρυον εἰς ὑπεστρωμένας ψιάθοις· τὸ δὲ, ἐπὶ τῷ στελέχει περιπήγνυται. καὶ λέγεται αὐτῆς ἡ μὲν τις πεδιάσιμος λιπαρὰ, ἧς πιεζομένης, ἡ στακτὴ λαμβάνεται· ἡ δέ τις γαβιρέα λιπαρωτάτη, ἐν εὐγείοις καὶ λιπαροῖς τόποις γεννωμένη, ἣ καὶ πολλὴν ἀνίησι τὴν στακτήν. προτεύει δὲ ἡ τρωγλοδυτικὴ καλουμένη, ἀπὸ τῆς γεννώσης αὐτὴν χώρας· ὑπόχλωρος καὶ δηκτικὴ οὖσα, διαυγής. συλλέγεται δέ τις καὶ λέπτη μετὰ τὴν τρωγλοδυτικὴν ἀριθμουμένη, ἐνάπαλλος ὡς τὸ βδέλλιον, ὑπόβρωμος τῇ ὀσμῇ, ἐν εὐηλίοις τόποις γεννωμένη.

ἡ δέ τις

ἡ δέ τις καυκαλὶς λεγομένη, ὑπόρωρος, μέλαινα, κάτοπτος. ἡ δὲ χει ρίστη ἐν ἁπάσαις, ἐργασίμη καλεῖται, ψαφαρὰ καὶ ἀλιπὴς, δριμεῖα, κομμίζουσα τῇ ὄψει καὶ τῇ δυνάμει. καὶ ἡ ἀμιννέα δὲ καλουμένη, ἀποδόκιμος. καὶ πιέσματα δὲ ἐξ αὐτῶν γίνεται· ἀπὸ μὲν τῶν λιπαρῶν εὐώδη καὶ λιπαρά· ἀπὸ δὲ τῶν ξηρῶν ἀλιπῆ καὶ οὐκ εὐώδη, ἄτονος διὰ τὸ μὴ προσειληφέναι ἔλαιον εἰς τὴν ἀνάπλασιν. δολίζεται δὲ κόμμι βραχέντι σμύρνης ἀποβρέγματι καὶ μιγνυμένῳ. ἐκλέγου δὲ τὴν νέαν, ψαθυρὰν, κούφην, ὁμόχρουν πανταχόθεν, καὶ τὴν ἐν τῷ θλασθῆναι, ἔνδοθεν, λευκὰς, ὀνυχοειδεῖς, ἔχουσ᾽ διαφύσεις, λείας, μικρόβωλόν τε, πικρὰν, εὐώδη, δριμεῖαν, θερμαντικήν· ἡ δὲ βραχεῖα καὶ τῇ χρόᾳ πισσώδης ἐστὶν ἄχρηστος. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, καρωτικὴν, κολλυτικὴν, ξηραντικὴν, στυπτικὴν, μαλάσσει δὲ καὶ μήτραν μεμυκυῖαν καὶ ἀναστομοῖ· ἄγει δὲ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα συντόμως, σὺν ἀψινθίῳ ἢ θέρμων ἀποβρέγματι, ἢ πηγάνου χυλῷ προστεθεῖσα. λαμβάνεται δὲ ἀντὶ καταποτίου, μέγεθος κυάμου πρὸς βῆχα χρόνιον καὶ ὀρθόπνοιαν, καὶ πλευρᾶς πόνον καὶ θώρακος, λύσιν τὲ κοιλίας. καὶ δυσεντερίας, λύει δὲ καὶ ῥίγη, πρὸ

Alia caucalis cognominatur, præter modũ exoleta, nigra, & retorrida. Omniũ deterrima, quę ergasima dicitur, pingui carẽs, cano situ obducta, acris ad gũmi imaginẽ vergens, & viribus eius proxima. Improbatur aminnea cognomine. Ex iis pastilli fiunt, sed è pinguibus pingues, & odorati: è siccioribus haudquaquam pingues, & inodorati: minus odore pollet, quæ oleum non admisit, cum in pastillos digerebatur. adulteratur macerato gummi aqua, in qua myrrha maduerit. Eligenda est recens, squallore obsita, leuis, vndique cõcolor, quæ cõfracta venas vnguium modo candidas & læues ostendat, minutis glebis, amara, acris, odorata, calfaciẽs: superuacua & inutilis est ponderosa, coloris picei. Calfacit, cohibet, soporem gignit, glutinat, siccat, astringit, vuluam emollit, & præclusam aperit: menses & partus celeriter extrahit, cum absinthio, lupinorum cremore, vel succo rutæ admota: tuberculo fabæ deuorat in vetere tussi, orthopnœa, in laterũ pectorisq; doloribus, in alui profluuio, & dysenteria: horrores discutit,

duabus horis ante febrium accessiones, fabæ magnitudine pota cum pipere & aqua: subdita linguæ liquatáque, scabritiem arteriæ expolit: obtusam vocem expedit, ventris tineas enecat, contra grauem oris halitum manditur, & aduersus alarum tædia cum liquido alumine illinitur. gingiuas & dentes stabilit, colluto cum vino & oleo ore: vulnera capitis illitu glutinat, medetur fractis auribus ac ossib⁹ nudatis, peruncta cum cochleæ carnibus. Item purulentis auribus inflammatisque cum meconio, castorio, & glaucio: ad varos autem cum cassia & melle illinitur, impetigines ex aceto purgat, defluentes capillos cum ladano & vino myrteo illita, firmat: diuturnas destillationes lenit, illitis penna naribus: oculorum vlcera complet, albugines tollit, caliginem discutit, scabritiem læuigat, Fit è myrrha, perinde atque thure, fuligo, &, vt postea ostendemus, ad eadem conueniens.

Myrrha Bœotica.
Cap. LXXIX.

Bœotica myrrha, dissecta radix est arboris cuiusdã ĩ Bœotia nascẽtis

πρὸ δύο ὡρῶν τῆς ἐπιβολῆς μετὰ πεπέρεως καὶ ὕδατος τὸ μέγεθος κυάμου ποθεῖσα, ἀρτηρίας τὲ τραχύτητα καὶ δασυσμοὺς φωνῆς, ἀποκαθίστησιν ὑποτιθεμένη τῇ γλώττῃ καὶ ἀποχυλιζομένη· κτείνει δὲ καὶ ἕλμινθας, καὶ πρὸς δυσωδίαν στόματος διαμασσᾶται· πρὸς δὲ μασχαλῶν πόνους, μετὰ στυπτηρίας ὑγρᾶς διαχρίεται· σὺν οἴνῳ δὲ καὶ ἐλαίῳ διακλυζομένη, ὀδόντας καὶ οὖλα κρατύνει· κολλᾷ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ τραύματα ἐπιπασσομένη, καὶ τὰ τεθλασμένα ὦτα καὶ ἐψιλωμένα ὀστᾶ, ἰᾶται σὺν κοχλίου σαρκὶ ἐπιχριομένη, καὶ τὰ πυορροοῦντα τῶν ὤτων καὶ φλεγμαίνοντα, σὺν μηκωνίῳ καὶ καστορίῳ καὶ γλαυκίῳ· πρὸς δὲ ἰόνθους μετὰ κασσίας καὶ μέλιτος ἐπιχρίεται, λειχῆνας τὲ ἀποσμήχει σὺν ὄξει, καὶ τρίχας ῥεούσας μετὰ λαδάνου καὶ οἴνου καὶ μυρσινίνου καταχριομένη ῥώννυσι· πραΰνει δὲ καὶ τοὺς χρονίους κατάρρους διαχριομένη πτερῷ τῶν μυξωτήρων· πληροῖ καὶ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ἕλκη, καὶ καταίρει τὰ λευκώματα καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα τῶν κόραις, καὶ τραχώματα σμήχει. γίνεται δὲ καὶ λιχνὶς ἐξ αὐτῆς ὁμοίως τῇ ἐκ τοῦ λιβάνου, ὡς ὑποδείξομεν, ἁρμόζουσα πρὸς τὰ αὐτά.

Περὶ Βοιωτικῆς σμύρνης.
Κεφ. οθ'.

Η δὲ βοιωτικὴ σμύρνα, ἔστι δένδρου τινὸς ἐν βοιωτίᾳ γεννωμένου

του ῥίζα τετμημένη. ἐκλέγου δὲ τὴν ἐμφρῆ σμύρνη κατὰ τὴν εὐωδίαν. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, διαλυτικήν. μίγνυται δὲ καὶ θυμιάμασι χρησίμως.

Περὶ στύρακος. Κεφ. π'.

Στύραξ δάκρυόν ἐστι δένδρου τινὸς ὁμοίου κυδωνίῳ. διαφέρει δὲ αὐτοῦ ὁ ξανθὸς καὶ λιπαρὸς ῥητινώδης, θρόμβοις ἔχων ὑπολεύκοις, ἐπιδιαμένων τῇ εὐωδίᾳ ὡς ὁτιπλεῖστον, καὶ ἐν τῷ μαλάσσεσθαι ἀνεὶς ὑγρασίαν τινὰ μελιτώδη· τοιοῦτος δέ ἐστιν ὁ καταβαλίτης καὶ πισσιδιακὸς καὶ κιλίκιος. φαῦλος δὲ ὁ μέλας καὶ * ψαθυρὸς, καὶ πιτυρώδης. εὑρίσκεται δὲ καὶ δάκρυον κόμμι ἐοικὸς, διαυγὲς, σμυρνίζον· ὀλίγον δὲ τοῦτο γεννᾶται. δολίζουσι δὲ αὐτὸ τοῖς ἐκ τοῦ δένδρου πρίσμασιν ἅπερ ὑπὸ τῶν σκωλήκων ἀνατιτρᾶται μιγνυμένη καὶ μέλιτι καὶ ἴρεως ὑποστάθμῃ, καὶ ἄλλοις τισίν. ἔνιοι δὲ κηρὸν ἢ στέαρ ἀρωματίσαντες συμμαλάσσουσιν ἐν τοῖς ὀξυτάτοις ἡλίοις τῷ στύρακι, καὶ δι' ἠθμοῦ εὐρυτρήτου, ἐκθλίβουσιν εἰς ὕδωρ ψυχρὸν ποιοῦντες σκωλήκια καὶ πολοῦσι, σκωληκίτην ὀνομάζοντες.* ἐγκρίνουσι δὲ οἱ ἄπειροι τὸν τοιοῦτον ὡς ἀκέραιον, οὐ προσέχοντες τῇ κατὰ τὴν ὀσμὴν εὐτονίᾳ, δριμὺς γὰρ λίαν ἐστὶν ὁ ἄδολος.

Δύναμιν

tia naſcentis, Melior eſt quæ myrrham odoris ſuauitate repręſentat. Vis ei calfactoria ineſt, emollit diſcutítq; ſuffimentis commodiſsimè inſeritur.

Styrax. Cap. LXXX.

Styrax lachryma eſt arboris malo cotoneęſimilis. Pręfertur ſordeſcens, flauus, reſinoſus, albicãtibus grumis, quàm plurimũ in ſua odoris gratiã permanẽs: qui dũ mollitur, melleũ liquorẽ reddit: qualis è Cataballis, Piſsidia, & Cilicia deuehitur. Deterior niger, furfuroſus, friabilis, canóq; ſitu obductus. Cæterum lachryma inuenitur gũmiũ ſimilitudine, perlucida, & myrthæ ęmula: verũ perpauca manat. Adulteraſ ligni ſcobe, quã vermiculi erodẽtes excuſſerũt, melle, & iridis ſedimẽto, & qbuſdã aliis. Alij cerã aut adipẽ odoribus imbutũ, flagrãtiſsimis ſolib⁹ cũ ſtyrace ſubigũt, & ꝑ laxa cribri foramina ĩ frigida aqua veluti vermiculos exprimũt, vęnũdantq;. Styracẽ hũc (quoniã vermiculorũ ſpeciẽ cõtrahaſ) ſcholecitẽ cognominant, tanq̃ ſyncerũ imperiti approbãt, nõ animaduertẽtes ad pręcipuam odoris fragrantiã: ſiquidem acer admodũ eſt, qui adulterationis vitio caret.

Styrax calfacit, emollit, & concoquit: medetur tuſsi, deſtillationibus, raucedini, grauedini, & interceptæ voci: vuluę præcluſæ duritiáve laboranti conuenit, cit menſes potu appoſitúque, aluú leuiter mollit, ſi exiguum cum reſina terebinthina catapotij modo deuoretur. Miſcetur vtiliter diſcutiétibus malagmatis, acopísque. Adoletur auté & igni torretur, vt fiat ex eo, veluti ex thure, fuligo, ad eadem conueniés ad quæ thuris fuligo. Ex eo etiam in Syria ſtyracinum oleum componitur, quod calfacit vehementer, & emollit: verum caput dolore afficit, adgrauátque, & ſoporem adfert.

Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, πεπτικὴν· ποιῶν πρὸς βῆχας καὶ κατάῤῥοις, κορύζας, βράγχοις, ἀποκοπὴν φωνῆς· ἁρμόζει καὶ πρὸς τὰς ἐν ὑστέρᾳ μύσεις καὶ σκληρίας· ἔμμηνά τε ἄγει πινόμενος καὶ προσιθέμενος, κοιλίαν τὲ κούφως μαλάττει καταπινόμενος ὀλίγος μετὰ ῥητίνης τερεβινθίνης. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι διαφορητικοῖς καὶ ἀκόποις χρησίμως. καίεται δὲ καὶ ὀπτᾶται καὶ φώγνυται καὶ * θαλοῦται ὡς λίβανος· ἁρμόζει τὲ ἡ αἰθάλη πρὸς ἃ καὶ ἡ τοῦ λιβάνου. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ σκευαζόμενον χρίσμα ἐν τῇ συρίᾳ στυράκινον, θερμαίνει καὶ μαλάττει ἰσχυρῶς· κεφαλαλγὲς μέντοι καὶ βαρὺ καὶ καρωτικὸν καθέστηκεν.

Bdellium. Cap. LXXXI.

Bdellium alij bolchon appellant, alij madelcon: lachryma eſt ſaracenicæ arboris. Probatur guſtu amarũ, tranſlucidũ, taurini glutinis in moré, intus pingue, liqueſcens facile, ligni ac ſordis expers, ſuffitu odoratum, vngui ſimile. Eſt etiamnũ bdellij genus ſordidum, nigrũ, vberiorib⁹ glebulis in offas cõuolutũ, aſpalathi odore, ex India aduectum. Defertur etiã à Petra oppido ſiccũ, reſinoſum, liueſcés, ſed facultate ſecundũ.

Περὶ βδελλίου. Κεφ. πά.

Βδέλλιον οἱ δὲ μάδελκον, οἱ δὲ βολχὸν καλοῦσι· δάκρυον ἐστὶ δένδρου σαρακηνικοῦ. δόκιμον δέ ἐστιν αὐτοῦ τὸ τῇ γεύσει πικρὸν, διαυγὲς, ταυροκολλῶδες, λιπαρὸν διὰ βάθους καὶ εὐμάλακτον, ἀμιγὲς ζύλων, καὶ ῥυπαρίας, εὐῶδες ἐν τῇ θυμιάσει, ἐοικὸς ὄνυχι. ἔστι δὲ καὶ * ἕτερον ῥυπαρὸν καὶ μέλαν, ἁδρόβωλον, παλαθῶδες, κομιζόμενον ἀπὸ τῆς ἰνδικῆς. φέρεται δὲ ἀπὸ τῆς πέτρας, ξηρὸν, ῥητινῶδες, ὑποπέλιον, δευτερεύον τῇ δυνάμει.

Adul-

δολοῦ

δολοῦται δὲ μιγνύμενον κόμμι· τὸ δὲ τιοῦτον οὐχ ὁμοίως πικραίνει τὴν γεῦσιν, ἔν τε τῇ ὑποδυμίδι, οὐχ ἥκιστος εὐῶδες ἐστί. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, διαλυτικὴν. βεγχοκηλῶν καὶ σκληρίων καὶ ὑδροκηλῶν, ἐνεδὲν πηλέλῳ ἀσίτου· αὐοστομοῖ καὶ τὴν μήτραν περιτιθέμενον καὶ ὑποδυμιώμενον, ἐφέλκεται δὲ καὶ τὰ ἔμβρυα καὶ πᾶσαν ὑγρασίαν, ῥύπτει δὲ καὶ λίθους πινόμενον, καὶ οὖρα ἄγει, βηχικοῖς τε καὶ θηριοδήκτοις, ὠφελίμως δίδοται· ἀγαθὸν δὲ καὶ πρὸς ῥήγματα, κατάσματα, καὶ πλευρᾶς πόνον καὶ διαῤῥομὰς πνευμάτων· μίσγεται δὲ καὶ μαλάγμασι τοῖς ἁρμόζουσι πρὸς τὰς σκληρίας καὶ δύσεις τῶν νεύρων· καταργάζεται δὲ κοπτόμενον, παραχεομένου οἴνου ἢ ὕδατος θερμοῦ.

Adulteratur gummi, sed ita vitiatum non perinde gustui amaritudinem repæsentat, nec vsque adeò suffitionibus odoratum. Calfacit & emollit duritias, & turgentia guttura, humidásque hernias discutit, cum ieiuna saliua dilutum: vuluæ spiracula laxat appositu & suffitu, & partus humiditatésque omneis extrahit, calculos potu comminuit, vrinam mouet tusientibus & à serpente percusis, vtilissimè datur: valet ad rupta, vulsa, laterum dolores, & discursantes spiritus: malagmatis inseritur, quæ contra duritias & neruorum nodos prosunt: contusum resoluitur affuso vino aut aqua calida.

Περὶ λιβάνου. Κεφ. πβ'.

Thus. Cap. LXXXII.

Λίβανος γίνεται μὲν ἐν Ἀραβίᾳ τῇ λιβανοφόρῳ καλουμένῃ, πρωτεύει δὲ ὁ ἄῤῥην καλούμενος σταγόνιας, στρογγύλος φυσικῶς. ἔστι δὲ ὁ τοιοῦτος ἄτομος λευκός τε καὶ θλασθεὶς ἐνδοθεν λιπαρὸς, ὀσφρυμιασθεὶς δὲ ταχέως ἐκκαόμενος. ὁ δὲ ἐνδικὸς ὑποκιῤῥός τε ἐστὶ, καὶ πιλὸς τὴν χρόαν, γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὴν ὀπτὴν δεῖσιν στρογγύλος· τέμνοντες γὰρ αὐτὸν εἰς τετράγωνα σχήματα καὶ βάλλοντες εἰς κεκαμένα, κυλίουσιν ἕως

Thus in ea gignitur Arabia, quæ thurifera cognominatur. Primatú tenet í eo genere masculú, stagonias appellatú, suapte natura rotundí: tale autẽ indiuiduum est, candidú, cùm frangitur, intus pingue, in suffitu statim ardens. Indicum verò fuluescit, & colore liuet, sed rotundum industria factitant: nam in quadrangulares formas dissectú fictilibus versant,

donec rotunditatē contrahat: verùm huiuſmodi thus tēpore flaueſcit, quod atomū aut ſyagrū appellāt. Secundū locū habet Arabicū, & ī Smilo naſcēs, quod aliq; copiſcū vocāt, min⁹ multò & fuluius. Eſt & genus aliud, cui amωmitæ cognomen eſt, alioqui cādidum: quod dū mollitur, maſtiches more digitis cedit. Adulteratur in itinere, pini reſina & gūmi, quod facile deprehēdi poteſt: ſiquidē ſuffitū gūmi flammā nō eiaculatur, & reſina in fumū euaneſcit, thus verò ſtatim ardet: idē maleficiū odor prodit. Ad calfaciendū & aſtringēdū pollet, oculorū caliginē diſcutit, caua vlcera cōplet & ad cicatricem perducit cruenta vulnera glutinat, infrenatq; cūctas ſanguinis eruptiones, etiamſi cerebri membranis effluat: vlcera quæ cacoëthe vocantur, & ſedis & reliquarum partiū permulcet tritū cū eo & lacte linamentū: formicantes verrucas inter initia, impetiginéſq;, ex aceto & pice illitū, tollit: ambuſta igni pnionéſq; cū ſuillo adipe aut anſerino, & vlcera ī capite manātia cū nitro, ſi infricetur, ſanat: paronychiis cū melle auribus fractis cum pice, medetur:

ἕως ἂν ἀπολάβοι τὸ στρογγύλον σχῆμα· χρόνῳ δὲ ὁ τοιοῦτος ξανθοῦται, ἄτομος ἢ σύαγρος καλούμενος. δευτερεύει δὲ ὁ ἀραβίας καὶ ὁ ἐν σμίλῳ, ὃν ἔνιοι κοπίσκον καλοῦσι, μικρότερον καὶ κιῤῥότερον ὄντα. λέγεται δέ τις καὶ ἀμωμίτης, ἄλλως μὲν λευκὸς· ἐν δὲ τῷ μαλάσσεσθαι ἐνδιδοὺς ὡς μαστίχη. δολοῦται δὲ πᾶς λίβανος τῇ πιτυίνῃ ῥητίνῃ μεθοδευόμενος, καὶ κόμμι. εὐχερὴς δέ ἐστιν ἡ διάγνωσις. τὸ μὲν γὰρ κόμμι οὐκ ἐκφλογοῦται θυμιώμενον, ἡ δὲ ῥητίνη εἰς καπνὸν ἐκτυφοῦται· ὁ δὲ λιβανωτὸς ἐξάπτεται. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ὀσμὴ τὸ τοιοῦτον. Δύναται δὲ θερμαίνειν, στύφειν, ἀποκαθαίρειν τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, καὶ τὰ κοῖλα τῶν ἑλκῶν πληροῦν καὶ ἀπουλοῦν, κολλᾷν τε ἔναιμα τραύματα, αἱμοῤῥαγίαν τε πᾶσαν, καὶ τὴν ἐκ μηνίγγων ἐπέχειν· παρηγορεῖ καὶ τὰ περὶ δακτύλιον καὶ τὰ λοιπὰ μέρη κακοήθη ἔμμοτος λεῖος, σὺν γάλακτι, καὶ τὰς ἐν ἀρχῇ μυρμηκίας καὶ λειχῆνας, σὺν ὄξει καὶ πίσσῃ καταχριόμενος αἴρει, καὶ τὰ πυρίκαυτα δὲ ἕλκη καὶ χίμετλα ἰᾶται σὺν στέατι χοιρίῳ ἢ χηνίῳ· ἀχῶρας δὲ σὺν νίτρῳ σμώμενος ἰᾶται. παρωνυχίας τὲ σὺν μέλιτι, ὤτων θλάσεις σὺν πίσσῃ·

ad

πρὸς

πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ ἀλγήματα τῶν ὤτων, σὺν οἴνῳ γλυκεῖ ἐγχεόμενος, μαστούς τε τοὺς ἀπὸ τοκετῶν φλεγμαίνοντας σὺν κιμωλίᾳ καὶ ῥωδίνῳ καταχριόμενος ὠφελεῖ· μίγνυται δὲ καὶ τοῖς πρὸς ἀρτηρίαν ὠφελίμως, καὶ τοῖς σπλαγχνικοῖς φαρμάκοις, αἱμοπτοϊκούς τε ὠφελεῖ πινόμενος· μανιώδης δέ ἐστι πινόμενος ὑπὸ τῶν ὑγιαινόντων, πλείων δὲ μετ' οἴνου ποθεὶς καὶ κτείνει. καίεται δὲ λίβανος ἐπ' ὀστράκου καθαροῦ τεθεὶς, ὑφαπτόμενός τε χόνδρῳ ἀναφθέντι ἀπὸ λύχνου, ἄχρις ἂν ἐκκαῇ· δεῖ δὲ μετὰ τὴν τελείαν καῦσιν πωμάζειν τινὶ ἄχρις ἂν σβεσθῇ· οὕτω γὰρ οὐκ ἐκτεφροῦται. ἔνιοι δὲ περιτιθέασι τῷ λοπαδίῳ ἀγγεῖον χαλκοῦν, κοῖλον κατὰ μέσον τετρημμένον, πρὸς ἔκληψιν τῆς λιγνύος, ὡς ὑποδείξομεν ἐν τῷ περὶ αἰθάλης λιβάνου λόγῳ. οἱ δὲ, εἰς ὠμὴν χύτραν βάλλοντες καὶ περιπλάσσοντες πηλῷ, καίουσιν ἐν καμίνῳ. φώγνυται δὲ ἐπ' ὀστράκου καινοῦ καὶ ἀνθράκων διαπύρων, ἕως ἂν μηκέτι πομφολυγίζῃ, μὴ δὲ λιπαρίαν τινὰ ἢ ἀτμίδα ἀνίῃ. θρύπτεται δὲ εὐχερῶς μὴ κατακεκαυμένος.

Περὶ Φλοιοῦ Λιβάνου. Κεφ. πγ'.

Φλοιὸς δὲ λιβάνου διαφερεῖ ὁ παχὺς καὶ λιπαρὸς καὶ εὐώδης, πρόσσφατος, λεῖος καὶ μὴ λεπρώδης ἢ ὑμενώδης. δολοῦται δὲ μιγνυμένου

ad reliquos auriũ dolores cum dulci vino iufunditur, inflammatæ à partu mammę cum cimolia & rosaceo magna vtilitate perungũtur, additur ad arteriæ viscerúmq; medicamenta, prodest sanguinis excreationi potum: sed in secunda valetudine haustum insaniã mouet, & largius cum vino potum interficit. In fictili mundo thus crematur, flagrante glebula succensum à lucerna, donec exuratur: post perfectam vstionem operire oportet, vsque dum restinguatur: sic enim in cineres non redigitur. Aliqui ollulam æneo vase cauo circa medium perforato cingunt ad excipiendam fuliginem, vt in eius mentione mox ostendemus. Alij crudo fictili luto oblito, & in fornacem indito, cremant. Fictili etiam nouo viuacibus prunis torretur, dum non amplius bullet, aut pinguitudinem vaporémve emittat. facile enim comminuitur quod perustum non est.

Thuris cortex. Ca. LXXXIII.

Præfertur thuris cortex crassus, pinguis, odoratus, recens, leuis, minimè scaber, sine membranis. Adulteratur ad-

misto pini aut nucis eius cortice, sed horũ index ignis est: siquidem reliqui cortices suffiti nequaquã incenduntur, sed sine odore fumum eructant: thuris verò cortex ardet, & cũ odoris fragrantia vaporem eiaculatur. Thuris modo vritur, & vis eadem quæ thuri, sed validior astringẽtiórq;. Quare potu cruẽtis excreationibus, vuluis fluxione laborantibus in pesso confert, ad cicatrices oculorũ, & caua sordésque efficax est. tostus scabris lippitudinibus auxiliatur.

Mãna thuris. Ca. LXXXIIII.

Manna thuris probatur candore, micarum frequentia, & puritate. Vim habet eandem quam & thus, sed inualidiusculam. Sunt qui cribrata pini resina, ac polline, aut cortice thuris contusi adulterant: sed hæc igne deprehenduntur. Neque enim æquè suffitu aërium vaporem, sed fuliginosum & impurũ expuit, & permistum suaueolentiæ halitus virus habet.

Thuris fuligo.

Ca. LXXXV.

Fuliginem thuris sic facito: Forcipicula, lucernis accensas singulatim thuris glebas, in nouam fictilem ollam cõcauam impo-

γευμένου αὐτῷ φλοιοῦ στροβιλίνου ἢ πιτυίνου, ἔλεγχος δὲ καὶ τούτων τὸ πῦρ· οἱ μὲν γὰρ λοιποὶ θυμιαθέντες οὐκ ἀνάπτονται, καπνιζόμενοι δὲ δίχα εὐωδίας ἐκτύφονται ὁ μέντοι τοῦ λιβάνου φλοιὸς ἅπτεται καὶ μετ' εὐωδίας ἐκθυμιᾶται· καίεται δὲ καὶ οὗτος ὡς λίβανος. Δύναμιν δὲ ἔχει ἣν καὶ ὁ λίβανος ἐνεργέστερος ὢν καὶ στυπτικώτερος. ὅθεν ποθεὶς, αἱμοπτικοῖς μᾶλλον καὶ ῥοϊκοῖς ἁρμόζει ἐν προσθέτῳ· ποιεῖ καὶ πρὸς οὐλὰς ἐν ὀφθαλμοῖς, καὶ κοιλώματα καὶ ῥυπαρίας· φωχθεὶς δὲ καὶ πρὸς ψωροφθαλμίας ποιεῖ.

Περὶ Μάννης Λιβάνου. Κεφ. πδ'.

Μάννα δὲ λιβάνου δόκιμός ἐστιν ἡ λευκὴ καὶ καθαρὰ, ἔνχονδρος. Δύναμιν δὲ ἔχει ἣν καὶ ὁ λιβανωτὸς, ὑπανειμένως δὲ μᾶλλον. μίσγουσι δὲ ἔνιοι δολίζοντες ῥητίνην πιτυίνην σεσημένην καὶ γύριν, ἢ φλοιὸν λιβανωτοῦ κεκομμένου· ἐλέγχει δὲ καὶ ταῦτα τὸ πῦρ. ὅτε γὰρ κατ' ἴσον καὶ ἰσοτόνως θυμιαθήσεται ἀερίζοντι τῷ ἀτμῷ, ἀσβολώδει δὲ καὶ οὐ καθαρῷ, ἤ τε εὐωδία μικτὴν ἔχει τὴν ἀποφοραν.

Περὶ Αἰθάλης Λιβανωτοῦ. Κεφ. πε'.

Αἰθάλην δὲ λιβανωτοῦ ποίει οὕτω· λαβιδίῳ καθ' ἕνα χόνδρον τοῦ λιβάνου ἅπτων πρὸς λύχνον, ἐπιτίθει εἰς κοῖλον λοπάδιον ὀστράκινον καινόν·

καινὸν· εἶτα περικάλυψον χάλκωμα ἔγκοιλον, τετρημμένον κατὰ μέσον καὶ ἐσμηγμένον ἐπιμελῶς, *ἐπιτίθει τε κατὰ τὸ ἕτερον αὐτοῦ* μέρος ἢ ἀμφότερα λιθάρια ὕψει τετραδακτυλιαῖα πρὸς τὸ διαφαίνειν εἰ καίεται· καὶ ἵνα χώρα ᾖ ὑποτιθέναι* ἑτέροις χόνδροις* ἀεί. πρὸ τοῦ τὸν πρῶτον χόνδρον ἀποσβεσθῆναι παντελῶς, *καὶ τοῦτο ποίει, ἕως ἂν αὐτάρκη λιγνὺν δόξῃς συναγηοχέναι. συνεχῶς μὲν τοι σπόγγῳ ἐξ ὕδατος ψυχροῦ περίμασσε τὰ ἐκτὸς μέρη τοῦ χαλκώματος· οὕτω γὰρ προσκαθίζει πᾶσα λιγνὸς, μὴ ἄγαν αὐτοῦ πυρουμένου· ἐπεὶ ἀποπίπτουσα διὰ τὴν κουφότητα, μίγνυται τῇ τοῦ λιβάνου σποδῷ. ἀποψήσας οὖν τὴν πρώτην λιγνὺν, ποίει τὸ αὐτὸ ἐφ' ὅσον ἂν δοκῇ, ἀναιροῦ δὲ καὶ τὴν ἐκ τοῦ καέντος λιβάνου σποδὸν ἰδία. Δύναμιν δὲ ἔχει πραϋντικὴν τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς φλεγμονῶν, σταλτικὴν ῥευμάτων, ἀνακαθαρτικὴν ἑλκῶν, πληρωτικὴν κοιλωμάτων, σταλτικὴν καρκινωμάτων.

imponito: & æreo vase in medio perforato, detersa diligenter sorde, obtegito: alteram admoueto, ex altera eius parte aut vtraque, subiectis quaternum digitorum altitudine lapillis, quò facilius perspici queat, si vrantur: & qua locus capax fuerit, glebulas alias supponito, & anteà quàm prorsus prior gleba restinguatur, aliam imponito: donec sufficiẽtem fuliginem videaris coëgisse. Continuò tamen externæ æramenti partes spongia, aqua frigida madefacta, abstergantur: ita enim tẽperato æris feruore, fuligo omnis inhærebit: quæ alioqui per leuitatem decidua, thuris cinerib⁹ admiscetur. Derasa itaque fuligine, cinis cremati thuris seorsum sub strahẽdus est. Idem opus, quod satisfactum tibi videtur, obeũdum. Oculorum inflammationes mitigat, fluxiones suspendit, vlcera purgat, caua explet, carcinomata sistit.

Πρὶ Λυγνύος σκευασίας. Κεφ. πϛ'.

Fuliginis compositio. Cap. LXXXVI.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον σκευάζεται καὶ ἐκ τῆς σμύρνης καὶ ἐκ τῆς ῥητίνης, καὶ ἐκ τῆς στύρακος λυγνὺς ἁρμόζουσι δὲ πρὸς τὰ αὐτὰ, καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν δὲ δακρύων ὁμοίως τὴν λιγνὺν λάμβανε.

Simili modo è myrrha, resina, styrace, reliquísque lachrymis, fuligo excipitur, ad eadem conueniens.

Πρὶ

Picea

Picea & Pin⁹. Ca.LXXXVII.

Pinus & Picea generi eidem ascribuntur, sed quandam flagitát specierum distinctioné, arbores vulgò cognitæ: quarũ cortex astringit, prodest tritus & illitus intertrigini, vlceribus summũ corpus occupantibus, ambustisq; cum spuma argenti & manna. Vlcera delicatulorum acrimoniam recusantium, cerato myrtino except⁹, ad cicatricem perducit: tritus cum sutorio atramento serpétia cohibet, suffitu partus & secundas eijcit, potus aluum sistit, vrinam mouet. Folia eorum trita & illita inflammationes leniunt, vulnera ab inflammatione vindicant, trita autem & decocta in aceto, feruenti collutione, dentium dolores mulcent: hepaticis vtilia sunt, drachmæ pondere in aqua aut mulsa pota. Pineæ nucis cortex & folia potu idem præstant. Teda earum particulatim secta si in aceto coquatur, & decocto dens colluatur, dolores leuat. Ex his etiam fit spatha acoporum pessorumq; compositionibus idonea. Quinetiam earum crematarum fuligo ad librarij atramenti cófectionem excipitur:

Περὶ Πίτυος. Κεφ. πζ'.

Πίτυς γνώριμον δένδρον· ἔστι δὲ τοῦ αὐτοῦ γένους καὶ ἡ λεγομένη πεύκη, εἴδει διαφέρουσαι· ἀμφοτέρων δὲ ὁ φλοιὸς στυπτικὸς, ἁρμόζων πρός τε παραστίμματα λεῖος καταπλασσόμενος, καὶ πρὸς τὰ ἐπιπόλαια τῶν ἑλκῶν καὶ κεκαυμένα σὺν λιθαργύρῳ καὶ μάννῃ· ἀναληφθεὶς δὲ κηρωτῇ μυρσίνῃ, ἀπουλοῖ τὰ ἐπὶ τῶν τρυφερόχρωτων ἕλκη καὶ τὰ ἑρπυστικὰ ἐπέχει μετὰ χαλκάνθης λεῖος, ἔμβρυά τε καὶ δεύτερα ὑστέρα θυμιαθεὶς ἐκβάλλει, κοιλίαν τὲ ποθεὶς ἐφίστησι, καὶ οὖρα κινεῖ, καὶ τὰ φύλλα δὲ αὐτῷ καταπλασθέντα λεῖα, φλεγμονὰς παρηγορεῖ, καὶ τραύματα ἀφλέγμαντα διατηρεῖ, λειανθέντα δὲ καὶ ἑψηθέντα ἐν ὄξει, ὀδονταλγίας πραΰνει διακλυζόμενα θερμά· ἁρμόζει δὲ καὶ ἡπατικοῖς τῶν φύλλων ὁλκὴ μία σὺν ὕδατι ἢ μελικράτῳ ποθεῖσα. ποιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ὁ τῆς στροβίλου φλοιὸς καὶ τὰ φύλλα ποθέντα. καὶ τὸ ἐξ αὐτῷ δὲ δαδίον σχισθὲν εἰς λεπτὰ καὶ ἑψηθὲν σὺν ὄξει, ὀδονταλγίας* πραΰνει, κρατουμένου τοῦ ἀφεψήματος κατὰ τοῦ πεπονθότος ὀδόντος, καὶ σπάθη δὲ ἐξ αὐτῷ γίνεται εἰς ἀκόπων σκευασίας καὶ πεσσῶν ἐπιτήδειος· ἡ δὲ ἐξ αὐτῶν λιγνὺς καιομένων, ἐκλαμβάνεται πρὸς μέλανος γραφικοῦ κατασκευὴν

ποιοῦσα

πιοῦντα· καὶ πρὸς καλλιβλέφαρα καὶ κανθοὺς βεβρωμένους, πρός τε πτίλα βλέφαρα καὶ ὀφθαλμοὺς δακρύοντας.

Περὶ Πιτυΐδων. Κεφ. πη'.

Πιτυΐδες δὲ καλοῦνται ὁ καρπὸς τῶν πιτύων καὶ τῆς πεύκης, ὁ εὑρισκόμενος ἐν τοῖς κώνοις. Δύναμιν δὲ ἔχουσι, στυπτικὴν, θερμαίνουσαν ποσῶς. βοηθοῦσι δὲ βηξὶ καὶ τοῖς περὶ θώρακα πάθεσι, καθ' ἑαυτὰς ἢ μετὰ μέλιτος λαμβανόμεναι.

Περὶ Στροβίλων. Κεφ. πθ'.

Στρόβιλοι δὲ καὶ καθαροὶ ἐσθιόμενοι, ἢ μετὰ γλυκέος ἢ σικύου σπέρματος πινόμενοι, οὐρητικοί, ἀμβλυντικοὶ τῶν περὶ κύστιν καὶ νεφροὺς δριμυτήτων, παρηγοροῦσι δὲ καὶ στομάχων δηγμούς, μετ' ἀνδράχνης χυλοῦ λαμβανόμενοι ἐξ*ερείδουσι τε ἀτονίαν σώματος, καὶ τὰς τῶν ὑγρῶν διαφθορὰς ἐξαμβλύνουσιν. ὅλοι δὲ οἱ στρόβιλοι ἀπὸ δένδρων πρόσφατοι θλασθέντες ἐν γλυκεῖ καὶ ἑψηθέντες, ἁρμόζουσι παλαιαῖς βηξὶ καὶ φθίσεσι, καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν ὑγροῦ καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμβανομένου κυάθων τὸ πλῆθος τριῶν.

Περὶ Σχίνου. Κεφ. ϟ'.

Σχῖνος δένδρον γνώριμον στυπτικὸν ὅλον· καὶ γὰρ ὁ καρπὸς αὐτῆς καὶ τὸ φύλλον καὶ ὁ φλοιὸς τῶν κλάδων καὶ τῆς ῥίζης ἰσοδυναμοῦσι. γίνεται

ea circũlitionib⁹ efficacißimè imponit, quibus palpebras ornãt, coloréq; mẽtiunt, callibrephara Græci vocãt: arrosis oculorũ angulis, callosis glabrisq; genis, & collachrymationibus opitulat.

Pityides. Cap. 88.

Pityides appellantur pinorum piceæq; fructus, qui in conis inueniuntur. Vim astrictoriam habent, & aliquãtum excalfacientem: tußi & pectoris vitiis auxiliantur, per se, aut ex melle sumpti.

Strobili. Cap. LXXXIX.

Nuces pineæ cũ Strobili repurgatæ mãdũtur, aut cũ passo aut cucumeris semine bibuntur, vrinam ciẽt: acrimonias in renibus & vesica hebetãt, stomachi rosiones leniunt: datæ cum portulacæ succo, virium infirmitatem roborant, corruptorum quoq; humorũ labem obtundunt. Pineæ nuces integræ recenter arboribus decerptę in passo frãguntur, & decoctæ, vetustæ tußi ac tabitudini conferunt, si quotidie ex eo liquore terni cyathi bibantur.

Lentiscus. Cap. XC.

Lentiscus nota arbor est, cui toti vis inest astringendi: semini enim, folio, ramo, cortici, radicibúsq; cognatæ insũt vires.

Liqua-

Liquamentum autē ita fieri ſo let: Folia, cortex & radix in aqua coquuntur, & vbi abundè cocta refrigeratáque ſunt, folia abiiciuntur: aqua denuo coquitur, donec mellis habeat craſsitudinem. Lentiſcus ſua ſua aſtringendi dote, valet aduerſus ſanguinis reiectiones, alui profluuia, & dyſenterias in potu. Item contra eruptionem ſanguinis è vulua, & eiuſdem aut ſedis procidentia. In totum acaciæ & hypociſtidis vicem repræſentat. Idem facit ſuccus è tritis foliis. Decoctum fotu caua explet, & fracta oſſa ferruminat, vuluæ fluxiones ſiſtit, nomas arcet, vrinam pellit, motus dētium collutione ſtabilit. Virentes ſurculi calamulorum vice dentibus repurgandis affricantur. Fit è ſemine oleum, quod prodeſt cùm quid adſtringi opus eſt.

Lentiſcus. Cap. XC.

Lentiſcus reſinam gignit, quæ lentiſcina cognominatur, & ab aliquibus, maſtiche. Pota vtilis eſt ſanguinem reiicientibus, & tuſsi veteri: ſtomacho auxiliatur, ſed ructum mouet. Additur in dentifricia, &

γίνετ) δὲ καὶ χύλισμα ἐκ τοῦ φλοιοῦ, καὶ τῆς ῥίζης καὶ τῶν φύλλων ἑψημένων σὺν ὕδατι ἐφ' ἱκανὸν· εἶτα μετὰ τὸ ἑψηθῆναι τῶν φύλλων ῥιπτομένων, τοῦ ὕδατος δὲ πάλιν ἑψομένου μέχρι μελιτώδους συστάσεως. ποιεῖ δὲ στύφων πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς καὶ ῥύσεις κοιλίας καὶ δυσεντερίας πινόμενος, καὶ πρὸς τὰς ἐκ μήτρας αἱμοῤῥοΐδας, καὶ προπτώσεις ὑστέρας καὶ δακτυλίου· καὶ καθόλου ἀντὶ ἀκακίας καὶ ὑποκυστίδος ἔνεστιν αὐτῷ χρῆσθαι. καὶ ὁ χυλὸς δὲ τῶν φύλλων ἐκθλιβέντων τὰ αὐτὰ ποιεῖ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν καταντλούμενον, τὰ ἀσυμπλήρωτα πληροῖ, καὶ τὰ ἀπώρωτα πωρεῖ ὀστέα, καὶ τὰς ἐκ μήτρας *ῥύσεις στέλλει, καὶ τῶν νομῶν ἀποτρεπτικὸν καὶ οὐρητικόν ἐστιν, ἵστησι δὲ καὶ σειομένους ὀδόντας διακλυζόμενον. τὰ δὲ ξυλάρια χλωρὰ ἀντὶ καλαμίδων παραβιβόμενα τοῖς ὀδοῦσι, σμήχει τούτους. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἔλαιον στυπτικὸν, ἁρμόζον πρὸς τὰ στύψεως δεόμενα.

Περὶ Ῥητίνης σχινίνης. Κεφ. στά'.

Γεννᾶται δὲ καὶ ῥητίνη ἐξ αὐτῆς σχινίνη καλουμένη, ὑπ' ἐνίων δὲ μαστίχη. χρησιμεύουσα πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς, καὶ πρὸς παλαιὰν βῆχα πινομένη· ἔστι δὲ εὐστόμαχος ἐρευκτική. μίγνυται δὲ καὶ σμήγμασιν ὀδόντων.

καὶ

καὶ ἐπιχρίσμασι προσώπου στιλβοποιοῦσα. ἀνακολλᾷ δὲ καὶ τρίχας ἐν ὀφθαλμοῖς, στόματός τε εὐωδίαν ποιεῖ διαμασσωμένη, καὶ οὔλων ἐστὶ σταλτική. γεννᾶται δὲ καὶ καλλίστη καὶ πλείστη ἐν χίῳ τῇ νήσῳ. διαφέρει δὲ αὐτῆς ἡ λαμπυρίζουσα, καὶ τυῤῥηνικῷ κηρῷ ὁμοίᾳ τῇ λευκότητι, ἁδρὰ καὶ καπυρὰ καὶ εὐθρυβὴς καὶ εὐώδης. ἡ δὲ χλωρὰ ἥττων. δολοῦται δὲ λιβάνου καὶ ῥητίνης στροβιλίνης μιγνυμένων αὐτῇ.

Περὶ Τερμίνθου. Κεφ. σβ'.

Τέρμινθος γνώριμον δένδρον, ἧς τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς καὶ ὁ φλοιὸς συπτικὰ ὄντα ἁρμόζει πρὸς ἃ καὶ ἡ σχῖνος, σκευαζόμενα ὁμοίως καὶ λαμβανόμενα. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς ἐστιν ἐδώδιμος, κακοστόμαχος, οὐρητικὸς, θερμαντικὸς· ἔστι δὲ ἄριστος πρὸς ἀφροδίσια, σὺν οἴνῳ δὲ ποθεὶς, πρὸς φαλαγγίων δήγματα ἁρμόζει.* ἡ δὲ ἐξ αὐτῆς ῥητίνη κομίζεται μὲν ἐξ ἀραβίας τῆς ἐν πέτρᾳ. γεννᾶται δὲ καὶ ἐν ἰουδαίᾳ καὶ συρίᾳ καὶ ἐν κύπρῳ καὶ ἐν λιβύῃ, καὶ ἐν ταῖς κυκλάσι νήσοις· ἡ δὴ καὶ διαφέρει διαυγεστέρα οὖσα, λευκὴ, ὑαλίζουσα τῷ χρώματι καὶ κυανίζουσα, εὐώδης τερμίνθου πνέουσα. προάγει δὲ πασῶν τῶν ῥητινῶν ἡ τερμινθίνη· καὶ μετὰ ταύτην ἡ σχινίνη, εἶτα ἡ πιτυίνη καὶ ἡ ἐλατίνη· μεθ'

& illitiones faciei, ad nitorem cuti conciliandum. Palpebras oculis incõmodas replicat, mã ducata halitũ oris commẽdat, gingiuas contrahit. Optima & copiosissima in insula Chio ꝓuenit. Præfertur (nitedulę modo) resplendescẽs, & candore Tyrrhenicæ ceræ similis, adulta, retorrida, friabilis, odorata, stridorẽ ædens. Viridis autẽ inferior est. Adulterat thuris, resinæq; pineæ nucis mistura.

Terebinthus. Cap. XCII.

Terebinthus cognita arbor est, cuius folia, & semen, & cortex adstringunt, & ad eadem ad quæ lentiscus conueniunt, simili parata modo sumptáque. Fructus esui aptus est, sed stomacho aduersatur: excalfacit, vrinam mouet, venerem excitat, contra phalangiorum morsus conuenienter in vino bibitur. Resina eius ex Arabia petræa defertur. Prouenit etiam in Iudæa, Syria, Cypro, Africa & Cycladibus insulis: sed præualet candida, perlucida, vitreo colore & in cæruleum vergente, odorata, terebinthum olens. Terebinthus resinas omneis antecedit: proxima lentiscina, & è pinu, & abiete: has

has ſequitur è picea & pineis nucibus reſina. Natura omnibus calfacere, mollire diſcutere, expurgare. tuſsi ac tabi cõueniũt per ſe, aut in eclegmate ex melle, vitia pectoris expurgant, vrinam cient, cruda concoquunt, ventrem emolliunt, palpebras commodiſsimè replicant, lepras tollunt, cum ærugine ac ſutorio atramento, nitróque: auribus ſaniem emanantibus cum melle & oleo, item in pruritu genitalium vtiles malagmatis, acopísque admiſcentur. La terũ doloribus per ſe, illitu & appoſitu auxilio ſunt.

Reſinæ aliæ.

Cap. XCIII.

Liquida reſina è pinu & picea, à Gallia & Hetruria conuehi ſolet, atque olim á Colophone petebatur: hinc Colophoniæ ſibi cognomentum vendicauit. A Gallia quoque ſubalpina: quã vernaculo nomine laricem appellant incolæ. Ea in linctu, & per ſe, magnopere prodeſt tuſsi veteri. Colore inter ſe diſtant: ſiquidem alia candida eſt, alia oleoſa, alia mellei liquoris ſimilitudine, vt laringa. Cupreſſus etiam liquidã fundit reſinam, quæ

μθ' ἃς ἀρριθμοῦνται ἥ τε πευκίνη καὶ ἡ στροβιλίνη. ἔστι δὲ πᾶσα ῥητίνη, μαλακτικὴ, θρμαντικὴ, διαχυτικὴ, ἀνακαθαρτικὴ· βηξὶν ἁρμόζουσα καὶ φθίσεσιν, ἐν ἐκλικτοῖς καθ' ἑαυτὴν ἢ μετὰ μέλιτος, ἀνακαθαίρουσα καὶ τὰ ἐν θώρακος· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὴ καὶ πεπτικὴ, κοιλίαν τε μαλάσσει ἔν τε ἀνακολλήσει τριχῶν ἁρμόζει τῶν ἐν βρεφάροις, καὶ πρὸς λέπρας σὺν ἰῷ χαλκοῦ καὶ χαλκάνθῳ καὶ νίτρῳ, πρός τε τὰ ἰχωρροῦντα ὦτα σὺν μέλιτι καὶ ἐλαίῳ, καὶ πρὸς κνησμὸν αἰδοίου. μίγνυται δὲ καὶ ἐμπλάστροις, καὶ μαλάγμασι καὶ ἀκόποις, καὶ πλευρᾶς ἀλγήμασι βοηθεῖ καθ' ἑαυτὴν ἐπιχριθεῖσα καὶ ἐπιτιθεμένη.

Περὶ Πητίνης ὑγρᾶς Πητυίνης καὶ Πευκίνης. Κεφ. ϛγ'.

Γίνεται δὲ ῥητίνη ὑγρὰ πιτυίνη καὶ πευκίνη, κομιζόμεναι ἀπὸ γαλλίας καὶ τυῤῥηνίας, καὶ ἀπὸ κολοφῶνος πάλαί ποτε ἐκομίζετο. ἔνθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχε κολοφωνία κληθεῖσα. καὶ ἀπὸ γαλατίας τῆς πρὸς ταῖς ἄλπεσιν, ἣν ἐπιχωρίως οἱ τῆς δὶ ἔποικοι λάρικα ὀνομάζουσιν. ἐξόχως ποιοῦσα πρὸς τὰς χρονίους βῆχας ἐν ἐκλικτῷ καὶ καθ' ἑαυτήν. διάφοροι δέ εἰσι τῷ χρώματι καὶ αὐταί· ἡ μὲν γὰρ τίς ἐστι λευκὴ, ἡ δὲ ἐλαιώδης, ἡ δὲ μέλιτι ἔοικεν ὥς περ ἡ λάριξ*. γίνεται δὲ καὶ κυπαρισσίνη ῥητίνη ὑγρά. ἥ τις

ἥν τις ποιεῖ πρὸς τὰ αὐτά. τῆς μέν τοι ξηρᾶς, ἡ μέν ἐστι στροβιλίνη καὶ ἐλατίνη, ἡ δὲ πευκίνη, ἡ δὲ πιτυίνη. ἐκλέγου δὲ πασῶν τὴν εὐωδεστάτην καὶ διαυγῆ καὶ μὴ καπυρὰν μὴ δὲ κάθυγρον, κηρώδη δὲ καὶ εὔθρυπτον. διαφέρει δὲ αὐτῶν ἡ πιτυίνη καὶ ἐλατίνη· εὐώδεις γάρ εἰσι καὶ λιβανίζουσαι. κομίζονται δὲ διάφοροι ἐκ Πιτυούσης τῆς νήσου, ἥ τις κεῖται κατὰ τὴν Ἱσπανίαν. ἡ δὲ πευκίνη καὶ στροβιλίνη, καὶ κυπαρισσίνη, ἐνδεέστεραι εἰσί, καὶ οὐχ ὁμοίως κέχρηνται ταῖς δυνάμεσιν ὡς ἐκεῖναι. παραλαμβάνονται δὲ πρὸς ὅσα καὶ ἐκεῖναι. ἡ μέν τοι σχινίνη, ἀναλογεῖ τῇ τερμινθίνῃ.

*Περὶ λιγνύος ῥητίνης. Κε. ϟδ´.

Καίεται δὲ πᾶσα ῥητίνη ὑγρὰ ἐν τετραπλασίονι ἀγγείῳ κατὰ τὸ τοῦ ἐγχεομένου ὑγροῦ πλῆθος. δεῖ γὰρ χοῦν μὲν τῆς ῥητίνης, δύο δὲ χόας ὀμβρίου ὕδατος βαλόντας εἰς ἀγγεῖον, ἕψειν ἐπ' ἀνθράκων πράως, διηνεκῶς κινοῦντας ἄχρις οὗ ἄνοσμος γένηται καὶ εὔθρυπτος καὶ καπυρά. καὶ ὡς τοῖς δακτύλοις εἴκειν. λοιπὸν δεῖ ψύξαντας εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον ἀκόνιτον, *τουτέστιν ἀπίσσωτον, ἀποτίθεσθαι. γίνεται δὲ ἐξόχως λευκή, δεῖ μέν τοι προδιυλίζειν πᾶσαν ῥητίνην τήκοντας, ἵνα χωρισθῇ τὸ ῥυπῶδες αὐτῆς.

καίονται

quę ad eadē pollet. Quæ verò aridarū generi aſcribunť, quædā ex pineis nucib⁹, aliæ abiete, aliæ picea & pinu exierunt. Eligi debet lógè omniū odoratiſsima, trāslucēs, nō retorrida, neq; diluta, quādā ceræ faciem præbēs, & friabilis. E picea & abiete reſinæ cæteras antecedūt: odoratæ enim ſunt, atq; thus odore imitātur. Præſtantiores à Pityuſa inſula deferunť, quæ ſecūdū Hiſpaniā ſita eſt. Sed q̄ è picea, nucib⁹ pineis & cupreſſo manarūt, nihil ad illas, nec tātis viribus potiūtur. Veruntamen eorundem gratia quorū & illæ ſumi ſolēt. Lentiſcina terebinthinæ reſpōdet.

Fuligo reſinæ. Cap. XCIIII.

Vritur reſina omnis liquida in vaſe quadruplæ capacitatis ad humoré, qui infunditur: itaque reſinæ congius, in duobus aquæ pluuiæ coquiť, ſubiectis leuibus prunis, reſina aſsiduè moueť, donec omnis odor aboleatur, & friabilis & retorrida reddať, ac digitis cedat. Cęterū vbi rifrixit, in fictile non picatū, quod aconitū vocāt, id eſt non illitum, recōditur. Fiet etiam eximij cādoris, ſi reſina omnis eliquata præcoleť, quó fœculenta ſordes excernatur.

Vruntur

Vruntur quoque sine aqua, primum lento igne: & vbi coire cœperũt. maior carbonũ strues supponitur, & triduo citra intermisſionem discoquuntur, vsque dum antedictas naturæ suæ notas exuerint: mox, vt dictum est, reponuntur. Aridas vnius diei spatio decoxisse satis est. Vstæ odoratis malagmatibus, & acopis, & vnguentorum colorationibus magnopere vtiles sunt. E resina perinde atq; thure fuligo excipitur, ad circumlitiones idonea: quibus palpebras fucant, & colorem mentiuntur. Prodest glabris genis, collachrymationibus, erosisq; oculorum angulis, ex ea fit atramentum scriptorium.

Pix liquida. Cap. XCV.

Pix liquida, quam alij conum vocant, è pinguissimis pini piceæque lignis congregatur. Optima est splendens, syncera, læuis. Contra venena, phthisin, purulentam excreationem, tusses, suspiria, & pectoris humores, qui difficile extusſiuntur, efficax est, eclegmate cyathi mẽsura cũ melle dato. Tonsillarum & vuę inflammationes, anginæq; vtiliter perunguntur: purulẽtis auribus infunditur cum rosaceo,

καίονται δὲ καὶ δίχα ὕδατος ἐπὶ ἀνθράκων κούφως τὸ πρῶτον· ὅταν δὲ μέλλωσι* συστρέφειν ἀθρόως καὶ πολλοὺς ὑποθετέον τοὺς ἄνθρακας, καὶ ἑψητέον ἀδιαλείπτως ἐφ' ἡμέρας καὶ νύκτας τρεῖς, ἄχρις ἂν τὸ προειρημένον ἰδίωμα ἀπολίπωσιν, ἀποτίθεσθαι δὲ ὡς εἴρηται. τὰς μέν τοι ξηρὰς ἀρκέσει δι' ὅλης ἡμέρας ἑψήσαντας ἀποτίθεσθαι. συγχρηστοῦσι δὲ καὶ αἱ κεκαυμέναι, εἴς τε τὰ εὐώδη τῶν μαλαγμάτων καὶ ἄκοπα, καὶ εἰς χρωματισμοὺς μύρων. ἐκλαμβάνεται δὲ καὶ λιγνὺς ῥητίνης ὥσπερ ἐπὶ τοῦ λιβάνου. ἥτις χρησιμεύει πρός τε καλλιβλέφαρα, καὶ περιβεβρωμένους κανθοὺς καὶ μαδῶντα βλέφαρα, καὶ δακρύοντας ὀφθαλμούς. γίνεται δὲ ἐξ αὐτῆς καὶ μέλαν ᾧ γράφομεν.

Περὶ Πίσσης ὑγρᾶς. Κεφ. ϛε΄.

Πίσσα ἡ μὲν ὑγρὰ ἣν ἔνιοι κῶνον καλοῦσι, συνάγεται μὲν ἐκ τῶν λιπαρωτάτων ξύλων, πεύκης καὶ πίτυος. ἔστι δὲ καλὴ ἡ στίλβουσα καὶ λεία καὶ καθαρά. ποιεῖ δὲ πρὸς θανάσιμα φάρμακα, φθισικούς, ἐμπυϊκούς, βῆχας, ἄσθματα δυσανάγωγα τῶν ἐν θώρακι ὑγρῶν, ἐκλειχομένη κυάθου πλῆθος μετὰ μέλιτος. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς τῶν παρισθμίων καὶ σταφυλῆς φλεγμονὰς καὶ συνάγχας διαχριομένη· καὶ πρὸς τὰ πυορροοῦντα ὦτα σὺν ῥοδίνῳ.

καὶ πρὸς ἑρπετῶν δήγματα σὺν ἁλσὶ λείοις καταπλασσομένη, κηρῷ δὲ ἴσῳ μιγεῖσα, λεπροὺς ὄνυχας ἀφίστησι, φύματά τε ὑστέρας καὶ σκληρίας δακτυλίου διαφορεῖ· σὺν κριθίνῳ δὲ ἑψηθεῖσα ἀλεύρῳ καὶ παιδὸς οὔρῳ, χοιράδας περιῤῥήσσει· μετὰ δὲ θείου ἢ πίτυος φλοιοῦ ἢ πιτύρων, ἕρπητας ἐπέχει καταχριομένη· μάννη δὲ καὶ κηρωτῇ μιγεῖσα, τὰς ὑποφορὰς παρακολλᾷ, πρός τε τὰς ἐν ποσὶ καὶ δακτυλίῳ ῥαγάδας ἁρμόζει καταχριομένη, πληροῖ τε τὰ ἕλκη, καὶ ἀποκαθαίρει σὺν μέλιτι, σὺν σταφίδι δὲ καὶ μέλιτι, ἄνθρακας καὶ σηπεδόνας περιχαράσσει· μίγνυται δὲ καὶ σήπταις χρησίμως.

Περὶ Πισσελαίου. Κεφ. ϛϛ'.

Γίνεται δὲ καὶ πισσέλαιον ἐκ τῆς πίσσης, χωριζομένου τοῦ ὑδατώδους αὐτῆς· ἐφίσταται δὲ τοῦτο καθάπερ ὀρρὸς γάλακτι, καὶ ἐκλαμβάνεται δὲ ἐν τῇ ἑψήσει τῆς πίσσης, ὑπεραιωρουμένου ἐρίου καθαροῦ, ὅπερ ὅταν ἐκ τοῦ ἀναφρομένου ἀτμοῦ γένηται διάβροχον, ἐκθλίβεται εἰς ἀγγεῖον, καὶ τοῦτο γίνεται ἐφ' ὅσον ἂν χρόνον ἡ πίσσα ἕψηται. ποιεῖ δὲ πρὸς ὅσα καὶ ἡ ὑγρὰ πίσσα. δασύνει δὲ καὶ ἀλωπεκίας καταπλασσόμενον μετὰ κριθίνου ἀλεύρου· θεραπεύει δ' τοῦτο καὶ ἡ ὑγρὰ πίσσα, καὶ τὰ ἐπὶ τῶν κτηνῶν ἕλκη καὶ ψώρας ἐπιχριομένη.

Περὶ

& illinit cũ trito sale serpentiũ morsib⁹: adiectaverò pari cera scabros vngues extricat, impetiginesq́; emẽdat: vuluæ duritias ac sedis tubercula discutit: cũ farináq; hordeacea et pueri ĩpubis vrina decocta, strumas rũpit: cohibet vlcera q̃ serpũt, cũ pineo cortice, aut sulphure, aut furfuribus illita. Cæterũ cũ thuris mãna & cerato ꝓfũdos vlcerũ sin⁹ cõglutinat, rimis sedis & pedũ, magno auxilio illinit: vlcera replet, & cum melle purgat: quin & cũ vua passa, et melle carbunculos, & putrida vlcera emarginat, disrumpitq́;: erodẽtibus medicamẽtis, quas septas vocãt, ꝓbè immiscetur.

Picinũ oleũ. Cap. XCVI.

E pice fit quod pisselæon appellãt, separato liquore aquoso, qui supernatat pici, sicut serum lacti. Nam expansa, quãdiu pix coquitur, supra cortinam vellera pura madescunt; acceptóque halitu eius exprimuntur in vas. Quas pix liquida, præbet vtilitates. alopecias capillo replet cum farina hordeacea illitum, quibus & liquida pix medetur iumẽtorum vlcera scabiémque emẽdat.

Fuligo liquidæ picis. Cap. XCVII.

Fit hoc modo è liquida pice fuligo: In lucerna noua q̃ ellychnium habeat, nonnihil picis incendito, lucernáq; fictili vase in clibani speciem cõformato, superius in angustum fornicato, inferius perforato, vt clibani esse solent, operito, & adoleri finito: consumptoq; liquore nouũ infundito, quo ad sufficientem vsui fuliginem collegeris. Vis ei adstringẽs, acrisq;. Vsui est ad pigmẽta quib' palpebras linunt & venustant, & ad circũlitiones. Item vbi glabris genis pilos restitui oportet, ad imbecilles lachrymosósq; oculos, insuper ad eorũdem vlcera non inutilis est.

Περὶ λιγνύος τῆς ἐξ ὑγρᾶς πίσσης. Κεφ. ςζ'.

Γίνεται δὲ καὶ λιγνὺς τῆς ὑγρᾶς πίσσης οὕτως· εἰς λύχνον καινὸν ἐλλυχνιασμένον δούς τι τῆς πίσσης, ἅψον καὶ πωμάσας τὸν λύχνον καινῷ ἀγγείῳ κεραμέῳ κλιβανοειδεῖ, ἄνωθεν μὲν περιφερεῖ καὶ στενῷ, κάτωθεν δὲ τετρημένῳ ἔχοντι καθάπερ οἱ κλίβανοι, ἔα καίεσθαι, ὅταν δὲ ἀναλωθῇ τὸ πρότερον ὑγρὸν, ἄλλο ἐπίχει, ἕως ἂν αἰθαλώσῃς λιγνὺν αὐτάρκη, καὶ χρῶ. Δύναμιν δὲ ἔχει δριμεῖαν καὶ στυπτικήν. χρηστέον δὲ αὐτῇ, εἰς τὰ καλλιβλέφαρα καὶ περιχριστά, καὶ ὅπου μεμυδηκότα βλέφαρα τριχοφυῆσαι δεῖ, καὶ πρὸς ἀσθενέστερα καὶ δακρυρροοῦντα· ἔτι δὲ εἰς ἑλκώδη ὄμματα χρήσιμος.

Pix arida. Cap. XCVIII

Liquida pix decocta in spissam coit, quã vocant aliqui palimpissam: quo in genere quędam visci modo lentescit, boscas cognominata: altera sicca est. Probat̃ pura, pinguis, odorata, subrufa, resinosa. Talis Brutia & Lycia, picis resinæque simul naturam habentes. Calfactoriam vim habet: dura emollit, pus mouet, tubercula pannósque discutit,

vlcera

Περὶ ξηρᾶς πίσσης. Κεφ. ςή.

Ἡ δὲ ξηρὰ πίσσα, ἑψομένης τῆς ὑγρᾶς γίνεται· καλεῖται δὲ αὐτὴ ὑπ' ἐνίων παλίμπισσα. γίνεται δὲ αὐτῆς, ἡ μέν τις ἰξώδης, βοσκὰς καλουμένη, ἡ δὲ, ξηρά. ἔστι δὲ καλὴ ἡ καθαρὰ, καὶ λιπαρὰ, εὐώδης τε καὶ ὑπόκιῤῥος καὶ ῥητινώδης. τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ λυκιακὴ καὶ βρυτία, δύο φύσεων ἔχουσαι πίσσης ἅμα καὶ ῥητίνης. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, πυοποιὸν, διαφορητικὴν φυμάτων καὶ φυγέθλων,

καὶ

καὶ πληρωτικὴν ἑλκῶν, μίγνυται δὲ καὶ τραυματικοῖς χρησίμως.

vlcera replet, vulnerariis medicaminibus cõmodè permiscet.

Περὶ Ζωπίσσης. Κεφ. ϛθ'.

Ζώπισσαν δὲ οἱ μὲν, εἶπον τὴν ἐκ τῶν πλοίων ξυομένην ῥητίνην μετὰ τοῦ κηροῦ, καλουμένην ὑπ' ἐνίων ἀπόχυμα, οὖσαν διαχυτικὴν διὰ τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ βρέχεσθαι· οἱ δὲ, τὴν πιτυίνην ῥητίνην οὕτως ὠνόμασαν.

Zopissa. Cap. XCIX.

Zopissam aliqui aiunt derasam nauibus resinam cum cera, quam alij apochyma appellant. Ea dissipandi naturam habet: quoniam marino sale macerata sit. Alij pineam resinam hoc nomine vocauerunt.

Περὶ Ἀσφάλτου. Κεφ. ρ'.

Ἄσφαλτος διαφέρει ἡ ἰουδαϊκὴ τῆς λοιπῆς· ἔστι δὲ καλὴ ἡ πορφυροειδῶς στίλβουσα, εὔτονος τῇ ὀσμῇ καὶ βαρεῖα· ἡ δὲ μέλαινα καὶ ῥυπώδης φαύλη. δολοῦται γὰρ πίσσης μιγνυμένης. γενναῖται καὶ ἐν φοινίκῃ, καὶ ἐν σιδόνι, καὶ ἐν βαβυλῶνι. καὶ ἐν ζακύνθῳ. γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀκραγαντίνων χώραν τῆς σικελίας, ὑγρὸν ἐπινηχόμενον τῶν κρήναις, ᾧ χρῶνται εἰς τοὺς λύχνους ἀντὶ ἐλαίου, καλοῦντες αὐτὸ σικελὸν ἔλαιον, πλανώμενοι· ἔστι γὰρ ἀσφάλτου ὑγρᾶς εἶδος.

Bitumen. Cap. C.

Bitumẽ Iudaicũ cæteris anteponitur. Cuius probatio est, vt purpuræ modo splendeat, sitq; põderosum, ac validũ odorem vibret. Nigrũ autẽ & sordidũ, vitiosum est. Adulteratur pice. Gignitur in Phœnice, Babylone, Zacyntho, & Sydone. Liquidum inuenitur in Agragantino Siciliæ, fontibus innatans: quo vtuntur ad lucernarum lumina, olei vice. Hallucinantur, qui id Sicilicũ oleũ nominant: nanq; liquidi bituminis genus esse constat.

Περὶ Πιττασφάλτου. Κεφ. ρα.

Καλεῖται δέ τις καὶ πιττάσφαλτος γενναμένη ἐν ἀπολλωνίᾳ τῇ πρὸς ἐπιδαύρῳ, ἥ τις ἐκ τῶν κεραυνίων ὁρῶν συγκαταφέρεται, τῇ τοῦ ποταμοῦ ῥύμῃ, καὶ ἐκβράσσεται κατὰ τὰς ἠϊόνας, βαλοειδῶς συμπεπηγυῖα, ὄζουσα πίσσης μεμιγμένης ἀσφάλτῳ.

Pissasphaltum. Cap. CI.

Nascitur in Apolloniatarum agro circa Epidaurum, quæ pissasphaltos appellatur. Ea Cerauniis mõtibus deuoluta, impetu fluminis rapitur, æstúque in littus expuitur, illic coacta in glebas, mistam bitumini picem redolet.

Naphtha. Cap. CII.

Naphtham vocant Babylonij, bituminis colamen, colore cãdidum: inuenitur etiam nigrum. Vis ei ignium rapax, ita vt ex ſpatio protinus in eam tranſiliant. Ad ſuffuſiones oculorum, & albugines vtilis. Bitumen omne diſcutit, glutinat, emollit, ab inflammatione tuetur: vuluarum procidentia, ſtrangulationésque olfactu, ſuffitu, impoſitu, emẽdat: comitiales morbos ſuffitum deprehendit, gagatæ lapidis more: purgationes mulierum cum vino, & caſtorio potum elicit, tuſsim veterem & anhelitum adiuuat, ſerpentium morſibus, coxendicum laterúmque doloribus auxiliatur, datur cœliacis in catapotio deuorandum, cum aceto potum diſcutit ſanguinem cõcretum, dyſentericis cum ptiſana liquatum infunditur, diſtillationibus ſuffitione medetur, mitigat dentiũ dolores oblitum, cæterùm pilos incõmodos ſiccũ replicat, ſpecillo impoſitum: cõcalfactum autem, & cum farina hordeacea, nitro & cera illitũ, podagris, articulorum doloribus, lethargicísque prodeſt. Piſſaſphaltos eadem,

Περὶ Νάφθας. Κεφ. ρβ'.

Καλεῖται δέ τις καὶ νάφθα, ὅπερ ἐστὶ τῆς βαβυλωνίου ἀσφάλτου περιήθιμα, τῷ χρώματι λευκὸν· εὑρίσκεται δὲ καὶ μέλαν. Δύναμιν ἔχον ἁρπακτικὴν τοῦ πυρὸς, ὥς τε καὶ ἐκ διαστήματος ἁρπάζειν τοῦτο, ὅπερ πρὸς ὑποχύσεις χρησιμεύει καὶ λευκώματα. Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶσα ἄσφαλτος ἀφλέγμαντον. κολλητικὴν, διαφορητικὴν, μαλακτικὴν, ποιοῦσαν πρὸς πνίγας ὑστερικὰς καὶ προπτώσεις· προστιθεμένη καὶ ὀσφραινομένη καὶ ὑποθυμιωμένη· ἐλέγχει δὲ καὶ ἐπιληπτικοὺς ὑποθυμιασθεῖσα καθάπερ καὶ ὁ γαγάτης λίθος· πινομένη δὲ μετ' οἴνου καὶ καστορίου ἔμμηνα κινεῖ καὶ βηξὶ χρονίαις καὶ ἀσθματικοῖς καὶ δυσπνοίαις βοηθεῖ, καὶ ἑρπετῶν δήγμασι, καὶ ἰσχίων πόνοις καὶ πλευρᾶς· δίδοται δὲ καὶ κοιλιακοῖς καταπότιον, καὶ θρόμβους αἵματος διαλύει σὺν ὄξει ποθεῖσα· ἐγκλύζεται καὶ ἐπὶ δυσεντερικῶν σὺν πτισάνῃ τακεῖσα, καὶ κατάῤῥους ὑποθυμιωμένη θεραπεύει, καὶ ὀδόντων ἀλγήματα περιπλασθεῖσα πραΰνει, ἀνακολλᾷ δὲ καὶ τρίχας ἡ ξηρὰ διὰ μηλωτίδος· θερμανθεῖσα δὲ ἀρήγει τι, καὶ ποδαγρικοῖς, καὶ ἀρθρητικοῖς καὶ ληθαργικοῖς σὺν ὠμῇ λύσει καὶ κηρῷ καὶ νίτρῳ κατα πλασθεῖσα· ἡ δὲ πιττάσφαλτος δύναται

δύναται ὅσα πίσσα καὶ ἄσφαλτος μιγέντα.

Περὶ Κυπαρίσσου. Κεφ. ργ'.

Κυπάρισσος στύφει, ψύχει· ἧς τὰ φύλλα ποθέντα μετὰ γλυκέος καὶ σμύρνης ὀλίγης, κύστει ῥευματιζομένῃ καὶ δυσουρίαις βοηθεῖ. τὰ δὲ σφαιρία κοπέντα καὶ σὺν οἴνῳ πινόμενα, ἁρμοζεῖ πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν καὶ δυσεντερίαν, καὶ κοιλίας ῥευματισμὸν, ὀρθόπνιαν, βῆχα· καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν τὸ αὐτὸ ποιεῖ· μαλάττει δὲ καὶ σκληρίας κοπέντα μετὰ σύκου, καὶ πολύποδας τοὺς ἐν μυκτῆρσιν ἰᾶται, ἐκβάλλει δὲ καὶ λεπριῶντας ὄνυχας, σὺν ὄξει καθεψηθέντα καὶ λειανθέντα μετὰ θέρμων, στέλλει δὲ καὶ ἐντεροκήλας καταπλασθέντα. καὶ τὰ φύλλα δὲ αὐτὰ ποιεῖ. δοκεῖ δὲ καὶ κώνωπας διώκειν τὰ σφαιρία μετὰ τῆς κώμης θυμιασθέντα. τὰ δὲ φύλλα λεῖα καταπλαττόμενα, τραύματα κολλᾷ· ἔστι δὲ καὶ ἴσχαιμα, σὺν ὄξει δὲ λειωθέντα, τρίχας βάπτει, καταπλάσσεται δὲ καθ' αὑτὰ καὶ σὺν ἀλφίτῳ πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας, ἄνθρακας, καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, κηρωτῇ δὲ μιγέντα, στομάχον κρατύνει ἐπιτιθέμενα.

Περὶ ἀρκευθίδος. Κεφ. ρδ'.

Εστιν ἀρκευθὶς ἡ μὲν μικρὰ ἡ, δὲ μεγάλη· δριμεῖαι δὲ ἀμφότεραι, διουρητι-

eadem, quæ pix & bitumen, si misceantur, potest.

Cupressus. Cap. CIII.

Cupressus refrigerat, & astringit. Cuius folia ex passo, & exiguo myrrhæ pota, vesicæ rheumatismis, & vrinæ difficultati auxiliantur. Pilulæ autem ex vino tusæ in dysenteria, alui fluxione, tussi, & orthopnœa, aut si reiiciatur sanguis, conuenientissimè bibuntur: earum decoctum eosdem præbet effectus: tusæ cum fico duritias emolliũt, nariúmque polypo medentur: in aceto coctæ, & cum lupinis detritæ scabros vngues eiiciunt: hernias intestinorum prolapsu erumpentes illitu reprimunt. Folia eadem præstant. Pilulæ cum arboris coma suffitæ, culices abigere existimantur. Folia trita & ĩposita, vulnera cõglutinant: sanguinem supprimunt, capillum ex aceto tingunt, illinuntur per se, aut cum pollenta ignibus sacris, vlceribus quæ serpunt, carbunculis & oculorum inflammationibus, admota cũ cerato stomachum corroborant.

Iuniperus. Cap. CIIII.

Iuniperi gña duo: altera maior altera minor, vtraque acris est.

Excalfacit, & vrinā mouet, accensa serpētes fugat. Baccarum nōnullæ nucis iuglādis magnitudine nōnūquā grandescere, aliæ nucē Pōticā æquare inueniunt: rotūdæ, odoratæ, in mādendo dulces, subamarę, q̄ arceuthides etiā, id est baccæ iuniperi, nominant. Modicè calfaciūt: & astringūt, stomacho vtiles, cōtra pectoris vitia, tussim, inflatiōes, tormina, & serpētiū ictus efficacissimè bibunt: vrinā ciēt, vnde ruptis, cōuulsis, & vuluæ strāgulatui subueniunt.

Herba Sabina. Cap. CV.

SABINA duorum generum est. Vna foliis cupresso similis, spinis horridior, grauiter olens, acris & feruens: arbor est coactæ breuitatis, quæ sese magis in latitudinem fundit: huius foliis nonnulli pro suffitu vtuntur. Altera tamarici folio similis est. Vtriusque folia nomas sistunt, collectiones illitu mitigāt, & cum melle nigritias sordésque repurgant, carbunculos cum vino, pota rumpunt, sanguinem per vrinam eliciunt, partus apposita extrahunt, & suffitu idem præstant, vnguentis calfacientibus immiscentur, & priuatim

διουρητικαὶ καὶ θερμαντικαὶ, θυμιώμεναί τε θηρία διώκοισιν. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῶν ὁ μέν τις καρύου μέγεθος εὑρίσκεται· ὁ δὲ* καρύου ποντικοῦ ἴσος· στρογγύλος τε καὶ εὐώδης καὶ γλυκὺς ἐν τῷ διαμασσᾶσθαι, καὶ ὑπόπικρος, ἀρκευθὶς καλούμενος, θερμαντικὸς μετρίως καὶ στυπτικὸς, εὐστόμαχος· ποιῶν πρὸς τὰ ἐν θώρακι καὶ βῆχας καὶ πνευματώσεις καὶ στρόφοις καὶ θηρία πινόμενος· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸς, ὅθεν καὶ σπάσμασι καὶ ῥήγμασι· καὶ ὑστερικαῖς πνιγομέναις ἁρμόζει.

Περὶ Βράθυος. Κεφ. ρέ.

Βράθυς, ἔνιοι βάραθρον καλοῦσι· ἔστι δὲ τούτου εἴδη δύο. τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ ἐστὶ τοῖς φύλλοις ὅμοιον κυπαρίσσῳ, ἀκανθωδέστερον δὲ καὶ βαρύοσμον, δριμὺ, πυρωτικὸν· κολοβὸν δὲ τὸ δένδρον καὶ εἰς πλάτος μᾶλλον χεόμενον. χρῶνται δέ τινες τοῖς φύλλοις ἀντὶ θυμιάματος. Τὸ δὲ ἕτερον μυρίκῃ τοῖς φύλλοις ὅμοιον. ἀμφοτέρων δὲ τὰ φύλλα ἵστησιν νομὰς, καὶ φλεγμονὰς καταπλαττόμενα πραΰνει, ἀποκαθαίρει τε μελανίας σὺν μέλιτι καταπλασσόμενα, καὶ τὰς ῥυπαρίας καὶ ἄνθρακας περιῤῥύπτει σὺν οἴνῳ ποθέντα, καὶ αἷμα δι' οὔρων ἄγει, ἔμβρυα τε* ἐκτεινάσσει, προστεθέντα δὲ καὶ ἡποθυμιαθέντα, τὸ αὐτὸ ποιεῖ μίγνυται δὲ καὶ τοῖς θερμαντικοῖς χρίσμασιν,

σιν, ἰδίως δὲ τῶ γλευκίνω.

Περὶ Κέδρου. Κεφ. ρϛ'.

Κέδρος δένδρον ἐστὶ μέγα, ἐξ οὗ ἡ λεγομένη κεδρία συνάγεται· καρπὸν δὲ ἔχει ὥς περ ἄρκευθος, *φέρουσα μέγεθος, μύρτου περιφερῆ. Τῆς δὲ κεδρίας ἀρίστη ἡ παχεῖα καὶ διαυγὴς, βαρεῖα τῇ ὀσμῇ· ἀποχεομένη δὲ κατὰ σταλαγμοὺς ἐπιδιαμένουσα καὶ μὴ διαχεομένη. Δύναμιν δὲ ἔχει σηπτικὴν μὲν τῶν ἐμψύχων, φυλακτικὴν δὲ τῶν νεκρῶν σωμάτων· ὅθεν καὶ νεκροῦ ζωήν τινες αὐτὴν ἐκάλεσε. καὶ ἱμάτια δὲ καὶ δέρματα φθείρει διὰ τὸ θερμαίνειν ἐπιτεταμένως καὶ ξηραίνειν· εὐθετεῖ δὲ εἴς τε ὀφθαλμικὰ ὀξυδερκὴς οὖσα ἐγχριομένη, καὶ λευκώματα, καὶ οὐλὰς σμήχει, σὺν ὄξει διακλυζομένη, σκώληκας τοὺς ἐν ὠσὶ κτείνει, ἤχους τε καὶ συριγμοὺς παύει σὺν ὑσσώπου ἀφεψήματι ἐγχεομένη, εἴς τε ἐμβρώματα ὀδόντων ἐνσταλαγεῖσα, θραύει μὲν τὸν ὀδόντα, παύει δὲ τὴν ἀλγηδόνα, σὺν ὄξει δὲ διακλυζομένη τὸ αὐτὸ ποιεῖ, περιχρισθεῖσα δὲ αἰδοίῳ πρὸ τῆς συνουσίας, ἀτόκιόν ἐστι, συναγχικῶν τε περίχριστός ἐστι καὶ παρισθμίον φλεγμοναῖς βοηθεῖ, φθειράς τε καὶ κόνιδας φθείρει περιχρισθεῖσα, κεράστου δὲ δήγμασι σὺν ἁλσὶ καταπλασσομένη, ἀρήγει, πρός τε λαγωοῦ θαλασσίου πόσιν, σὺν γλυκεῖ λαμβανομένη βοηθεῖ, ὠφελεῖ

priuatim gleucino.

Cedrus. Cap. CVI.

Cedrus arbor magna est, ex qua picé colligunt, quæ cedria vocatur: iuniperi modo baccas parit, baccarum myrti magnitudine, rotundas. Cedria optima est crassa, perlucida, grauis odoris: quæ dũ effunditur, guttatim nõ dissipata coit. Cui ea vis inest vt defuncta corpora conseruet, & viuentia corrumpat, qua ex causa mortuorum vitam aliqui appellauere. Vestimenta quoque, & pelles eximia calfaciendi, & siccandi dote, corrumpit: magni ad ocularia medicaméta vsus, quippe illita oculis claritatem affert, albugines cicatricésq; detergit, instillata autem cum aceto vermes aurium necat, cũ hyssopi decocto infusa sonitus sibilósque sedat, cauis dentium indita eos frangit, & dolores leuat, idem facit cùm ex aceto colluitur: peruncto ante coitũ genitali abortiuum fieri constat, anginæ ea perungunt, tonsillarum inflammationibus auxilio est, lendes pediculósq; illitu enecat, cerastæ morsibus cum sale imposita subuenit, cõtra hausta leporis marini venena, in passo sumpta auxiliatur:

in elephantia, aut linctu, aut perunctione proficit: pulmonum vlcera purgat, & si cyathus eius sorbeatur, persanat: vermes & tineas subter indita necat, & partus extrahit. Fit & oleum, à cedria separatũ, dum coquitur, velleribus supra halitum eius expansis, vt in pice. Eiusdem ad omnia vsus: priuatim vehemẽter perunctum scabiem quadrupedum, canũ, boúmque persanat: inhærentes ricinos enecat, vlcera quæ ex tonsura acceperunt, ad cicatrices perducit. Cedrides cedri fructus vocantur. Calfactoriam vim habét, stomacho aduersantur, auxilio sunt tussi, conuulsis, ruptis, stranguriæ: menses ciunt, ex polline piperis poti: contra haustum leporem marinum in vino sumuntur, serpentes fugantur, perũcto ex adipe ceruino aut medulla, corpore: in antidota adduntur. Fuliginem, quomodo ex pice, congeri oportet, quæ eandé, quam picea fuligo vim præbet.

Laurus. Cap. CVII.

Laurus quædam tenui folio constat, altera latiore. Vtraque excalfactoriã naturam habet, & emolliẽtem. Vnde decoctũ earum

ὠφελεῖ καὶ ἐλεφαντιῶντας ἐκλειχομένη, καθαίρει καὶ τὰ ἐν πνεύμονι ἕλκη, καὶ ἰᾶται ὅσον κύαθος ῥοφουμένη, σκώληκάς τε καὶ ἀσκαρίδας ἐγκλυζομένη φθείρει καὶ ἔμβρυα κατασσᾷ. γίνεται δὲ καὶ ἔλαιον ἐξ αὐτῆς χωριζόμενον ἀπὸ τῆς κεδρίας δι' ἐρίου ὑπεραιωρουμένου ἐν τῇ ἑψήσει ὡς ἐπὶ τῆς πίσσης. ποιοῦν πρὸς ὅσα καὶ ἡ κεδρία. θεραπεύει δὲ τὸ ἔλαιον ἰδίως καὶ τὰς ἐπὶ τῶν τετραπόδων ψώρας καὶ κυνῶν καὶ βοῶν ἀνδρικῶς καταχριόμενον, καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῷ κρότωνας φθείρει, *καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ κουρᾷ γινομένας ἑλκώσεις αὐτῶν ἐπουλοῖ*. τὴν δὲ λιγνὺν συνακτέον αὐτῆς ὡς περ τὴν τῆς πίσσης δύναμιν ἔχουσαν τὴν αὐτὴν ἐκείνη. *κεδρίδες δὲ καλοῦνται οἱ ἐξ αὐτῆς καρποί. Δύναμιν δὲ ἔχουσι θερμαντικὴν, κακοστόμαχον. βοηθοῦσι δὲ βηξὶ, σπάσμασι, ῥήγμασι· στραγγουρίας, καὶ ἔμμηνα ἄγουσι μετὰ πεπέρεως λείου πινόμεναι, καὶ πρὸς λαγωοῦ θαλασσίου πόσιν σὺν οἴνῳ λαμβάνονται. διώκουσι καὶ θηρία χριομένου τοῦ σώματος σὺν ἐλαφείῳ στέατι ἢ μυελῷ, μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις.

Περὶ Δάφνης. Κεφ. ρζ'.

Δάφνη, ἡ μέν τις ἐστὶ λεπτόφυλλος, ἡ δὲ, πλατυτέρα. θερμαντικαὶ δὲ ἀμφότεραι καὶ μαλακτικαί. ὅθεν τὸ ἀφέψημα αὐτῶν

αὐτῶν εἰς ἐγκαθίσματα τὰ περὶ μήτραν καὶ κύστιν ἁρμόζει. τὰ δὲ χλωρὰ τῶν φύλλων, ἡρέμα ὑποστύφει· ὠφελεῖ δὲ λεῖα καταπλασθέντα, σφηκῶν καὶ μελιττῶν πληγάς. Δύναται δὲ καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν πραΰνειν σὺν ἀλφίτῳ καὶ ἄρτῳ καταπλασθέντα, ποθέντα δὲ πραΰνει τὸν στόμαχον, καὶ ἐμέτοις κινεῖ. Αἱ δὲ δαφνίδες θερμαντικώτεραι τῶν φύλλων εἰσί· ποιοῦσιν οὖν ἐκλειχόμενα λεῖαι σὺν μέλιτι ἢ γλυκεῖ, πρὸς φθίσιν καὶ ὀρθόπνοιαν καὶ τοὺς περὶ θώρακα ῥευματισμοὺς· πίνονται δὲ σὺν οἴνῳ πρὸς σκορπιοπλήκτους, καὶ ἀλφοὺς δὲ σμήχουσι. τὸ δὲ πίεσμα αὐτῶν, ὠταλγίαις καὶ δυσηκοίαις βοηθεῖ, σὺν οἴνῳ παλαιῷ καὶ ῥοδίνῳ ἐγχεόμενον. μίγνυται καὶ ἀκόποις καὶ συγχρίσμασι θερμαντικοῖς καὶ διαφορητικοῖς. ὁ δὲ φλοιὸς τῆς ῥίζης αὐτῶν, λίθοις θρύπτει καὶ ἔμβρυα κτείνει καὶ ἡπατικοὺς ὠφελεῖ, τριοβόλου πλῆθος σὺν οἴνῳ εὐώδει πινόμενος.

earũ in muliebres inſeſſus additũ, vuluæ & veſicæ vitiis conuenit. Virẽtia folia ſenſim ſubſtringũt: illita quoq; ac tritaveſparũ apiúmq; ictib⁹ opitulãtur, eadẽ cum polenta, & pane illita inflammationẽ omnẽ mitigãt, ſed pota ſtomachũ effundunt, & vomitiones mouent. Lauri baccę magis, q̃ folia calfaciũt: ergo in eclegmate tritæ cũ melle vel paſſo proſunt tabi, orthopnœæ, & omnib⁹ thoracis rheumatiſmis: cõtra ſcorpionũ ictus ex vino bibuntur, vitiligines emaculãt. Succ⁹ baccarũ vtiliſsimè auriũ dolori, & grauitati inſtillatur, cũ vino vetere, & roſaceo. In medicamẽta aũt adiiciũtur, quæ neruorũ laſsitudines reficiũt, acopa vocant: & ad vnguẽta, quæ calfaciũt, & diſcutiũt. Cortex radicis calculos rumpit, partus necat, hepaticis prodeſt, tribus obulis in vino odorato potus.

Περὶ Πλατάνου. Κεφ. ρή.

*Πλατάνου τὰ τρυφερὰ τῶν φύλλων ἑψηθέντα ἐν οἴνῳ καὶ καταπλασθέντα, στέλλει ῥεύματα ὀφθαλμῶν, κουφίζει δὲ καὶ τὰ οἰδήματα καὶ φλεγμονάς. ὁ δὲ φλοιὸς ἑψηθεὶς ἐν ὄξει, ὀδονταλγίας ἐστὶ διάκλυσμα. τὰ δὲ σφαιρία χλωρὰ σὺν οἴνῳ ποθέντα, ἑρπετοδήκτοις βοηθεῖ· ἀνα-

Platanus. Cap. CVIII.

Tenerrima platani folia in vino decocta, mox illita, oculorum fluxiones ſiſtunt, tumores & inflammationes leuant. Decoctus cortex in aceto, dentes in dolore colluit. Virides pilulæ in vino potæ, ſerpẽtium morſibus auxiliantur: exce-

exceptæ autem adipe, igni ambusta sanant. insidés foliorum pilularúmque lanugo, oculos & aures offendit.

Fraxinus. Cap. CIX.

Fraxinus arbor nota est, cuius foliorũ succus, & ipsa peruncta, aut ex vino pota, viperarum ictibus auxiliãtur. Corticis cinis ex aqua illitus lepras eximit. Ligni ramenta, scobémq; potu perniciem afferre tradunt.

Populus. Cap. CX.

Potus albę populi cortex vnciæ vnius pondere, ischiadicis ac vrinę stillicidio prodest. Abortiuum fieri tradunt, si cũ mulino rene bibatur. Folia quoq; cũ vino post purgationes pota, idem præstare produntur. Tepens foliorum succus vtiliter aurium dolori instillatur. Pilulæ, quæ primo foliorum partu exiliunt, illitæ cum melle, oculorum hebetudini medentur. Memoriæ prodiderũt, corticem albæ populi, & nigrę particulatim cæsum, & sulcis stercoratis mandatum, omni tempore anni edules fungos proferre.

Macer. Cap. CXI.

Macer ex Barbaria aduehitur, cortex flauescens, crassus, gustu

ἀναληφθέντα δὲ στέατι, πυρίκαυστα θεραπεύει. ὁ δὲ χυοῦς τῶν φύλλων καὶ τῶν σφαιρίων, ἀκοὴν καὶ ὄψιν ἐμπεσὼν, λυμαίνεται.

Περὶ Μελίας. Κεφ. ρθ'.

Μελία δένδρον ἐστὶ γνώριμον, οὗ τῶν φύλλων ὁ χυλὸς καὶ αὐτὰ σὺν οἴνῳ πινόμενα, καὶ καταπλασόμενα ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ. ὁ δὲ φλοιὸς καεὶς καὶ καταχρισθεὶς μετὰ ὕδατος, λέπρας ἀφίστησι. τὰ δὲ τορνεύματα τοῦ ξύλου ποθέντα, φασὶν ἀναιρετικὰ εἶναι.

Περὶ Λεύκης. Κεφ. ρί.

Λεύκης τοῦ δένδρου ὁ φλοιὸς ποθεὶς ὅσον οὐγγία μία πλῆθος. ἰσχιάδας ὠφελεῖ καὶ στραγγουρίας. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἀτόκιος εἶναι, ποθεὶς μετὰ ἡμιόνου νεφροῦ. καὶ τὰ φύλλα δὲ πινόμενα μετὰ κάθαρσιν σὺν οἴνῳ, τὸ αὐτὸ δρᾶν λέγεται. ὠφελεῖ καὶ ὠταλγίας ὁ χυλὸς τῶν φύλλων χλιαρὸς ἐνσταζόμενος. τὰ δὲ κατὰ τὴν ἐκβλάστησιν τῶν φύλλων σφαιρία λεῖα μετὰ μέλιτος ἐγχριόμενα, ἀμβλυωπίας θεραπεύει. ἔνιοι δὲ ἱστοροῦσι τὸν φλοιὸν τῆς λεύκης καὶ τῆς αἰγείρου τμηθέντα εἰς λεπτὰ μεγέθη καὶ σπαρέντα πρασιαῖς κεκοπρισμέναις, ἐν παντὶ καιρῷ μύκητας ἐδωδίμους φύειν.

Περὶ Μάκερος. Κεφ. ριά.

Μάκερ, φλοιός ἐστι κομιζόμενος ἐκ τῆς βαρβάρου, ὑπόξανθος, παχὺς, στύφων

ςύφων ἱκανῶς κατὰ τὴν γεῦσιν· πίνεται δὲ πρὸς αἵματος πτύσιν καὶ δυσεντερίας καὶ κοιλίας ῥευματισμόν.

*Περὶ Πτελέας. Κεφ. ριϐ'.

Πτελέας τὰ φύλλα καὶ οἱ ἀκρέμονες καὶ ὁ φλοιὸς ςυπτικά. ποιεῖ δὲ τὰ φύλλα πρὸς λέπραν λεῖα σὺν ὄξει ἐπιπλαττόμενα, καὶ τραύματα κολλᾷ, μᾶλλον δὲ ὁ φλοιὸς ἀντὶ ἐπιδέσμου περιειλούμενος· ἔςι γὰρ ἱμαντώδης, ὁ δὲ παχύτερος φλοιὸς σὺν οἴνῳ ἢ ὕδατι* ποθεὶς οὐγγίας ά. πλῆθος, ἄγει φλέγμα, καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τῶν φύλλων ἢ τοῦ φλοιοῦ τῶν ῥιζῶν καταντλούμενον, ἄταγμα πορεῖ τάχιον. τὸ δὲ ἐν ταῖς φύσαις κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάςησιν εὑρισκόμενον ὑγρὸν, ςίλβει πρόσωπον ἐπιχριόμενον. ξηραινόμενον δὲ τὸ ὑγρὸν τοῦτο, ἀναλύεται εἰς θηρία κωνοποειδῆ. λαχανεύεται δὲ τὰ φόσφατα τῶν φύλλων ἑψώμενα εἰς προσοψήματα.

Περὶ Σαπρότητος ξύλων.

Κεφ. ριγ'.

Η δὲ ἀπὸ τῶν παλαιῶν ξύλων καὶ πρέμνων σαπρία συνιςαμένη ὥς περ ἀλεύρον καταπλοσομένη, ἀνακαθαίρει καὶ ἀπουλοῖ ἕλκη· τὰ δὲ ἐρπυςικὰ ἐπέχει, σὺν ἴσῳ ἀνίσῳ φυραθεῖσα καὶ οἴνῳ, ἐν ὀθόναις τὲ καθεῖσα

gustu perquàm astringens: qui contra cruentas excreatones, dysenterias, & alui fluxiones bibitur.

Vlmus. Cap. CXII.

Vlmi & folia & cortex & rami, vim habent spissandi. Folia trita ex aceto ad lepras efcaciter illinuntur, vulnera glutinant, sed multò magis corticis tilia, si fasciæ loco intorqueatur: nam in lori morem flecti potest. Crassior cortex in vino aut aqua frigida vnciatim potus, pituitas trahit: fracta ossa celerius solidescunt, si decocto foliorum corticis aut radicis foueantur. Humor in folliculis enascés prima germinis eruptione, cuti illitus nitorem inducit, faciémq; splendidiorem præstat. Qui dum siccatur, in animalia abit, quæ culicum formam gerunt. Folia cum tenerescunt cocta, olerum more ad obsonia vsurpantur.

Lignorum marcor.

Cap. CXIII.

Ex caudicibus ligníſque veteribus caries congeritur, quæ farinæ modo illita, vlcera purgat, & ad cicatricem perducit: serpentia cohibet, si cum pari aniso & vino subacta, linteísq; impo-

impoſita illinatur.

Populus nigra. CXIIII.

Populi nigræ folia cum aceto illita, magna vtilitate podagricis doloribus illinũtur. Reſinã populus fundit, quæ in malagmata additur. Semen potũ ex aceto comitialibus vtile eſt. Lachrymã populorum cõmemorãt, quæ in Padum amnem defluat, durari, ac coire in ſuccinum, quod electrum vocant, alij chryſophorum. Id attritu iucundum odorem ſpirat, & aurum colore imitatur: tritum potúmque ſtomachi ventríſq; fluxiones ſiſtit.

Harundo. Cap. CXV.

In harundinũ genere quędã naſtos id eſt farctior, vocat, ex qua ſagittæ factitari ſolẽt. Alia fœmina, qua tibiarũ ligulas efficiũt. Alia ꝙ fiſtulis addicta ſit, ſyringias: cui multũ eſt carnis, crebris cícta geniculis, ad librorũ cõſcriptionẽ accõmodata. Alia craſſa, cõcaua, apd amnes naſcẽs, q̃ à qbuſdã cypria, ab aliis donax appellat. Alia phragmites ſeu vallatoria, gracilis, cãdicãs, vulgo cognita: cui trita radix ꝑ ſe, aut cũ bulbis ſuis illita, ſpicula aculeóſq; corpe extrahit: luxata lúborũq; dolores cũ aceto mulcet. Virentia folia tuſa &

καθεῖσα καὶ λεῖα καὶ απλαστομύκη.

Περὶ Αἰγείρου. Κεφ. ριδ'.

Αἴγειρος· τούτου τὰ φύλλα μεθ' ὄξους καταπλαττόμενα, ποδαγρικὰς ὀδύνας ὠφελεῖ. ἡ δὲ ἐξ αὐτῆς ῥητίνη μίγνυται μαλάγμασιν. ὁ καρπὸς δὲ μετὰ ὄξους πινόμενος, ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ. ἱστορεῖται δὲ ὅτι τὸ ἐξ αὐτῶν δάκρυον κατὰ τὸν ἠριδανὸν ποταμὸν καταχεόμενον, πήγνυται καὶ γίνεται τὸ καλούμενον ἤλεκτρον, ὑφ' ἑνίων δὲ χρυσοφόρον· ἐυῶδες ἐν τῇ παραπλέκει καὶ χρυσοειδὲς τῷ χρώματι, ὅπερ πινόμενον λεῖον, στομάχου καὶ κοιλίας ῥεῦμα ἵστησι.

Περὶ Καλάμου. Κεφ. ριε'.

Κάλαμων δὲ ὁ μὲν τις καλεῖται νασὸς, ἐξ οὗ τὰ βέλη γίνεται. ὁ δέ τις σῦριγξ, ἐξ οὗ αἱ γλωττίδες τοῖς αὐλοῖς κατασκευάζονται. ἄλλος δ' συριγγίας πολύσαρκος, πυκνογόνατος, εἰς βιβλιογραφίαν ἐπιτήδειος. ὁ δέ τις καχὺς καὶ κοῖλος παρὰ ποταμοῖς φυόμενος, ὃς καὶ δόναξ καλεῖται, ὑπό τινων δὲ κύπειρος. καὶ ἕτερος φραγμίτης, *λεπτὸς ὑπολευκὸς, πᾶσι γνώριμος, οὗ ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα λεῖα, καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ σὺν βολβοῖς, σπασμοὺς καὶ σκόλοπας καὶ ἀκίδας· σὺν ὄξει δὲ ῥέμματα καὶ ὀσφύος ἀλγήματα παρηγορεῖ. τὰ δὲ φύλλα χλωρὰ κοπέντα καὶ

καὶ ἐπιτεθέντα ἐρισιπέλατά τε καὶ τὰς ἀνῆας φλεγμονὰς ἰᾶται. ὁ δὲ φλοιὸς ἀγωπεκίας θεραπεύει καὶ εἰς καὶ μετ' ὄξους καταπλασθείς. ἡ δὲ ἀνθήλη τῶν καλάμων ἐμπεσοῦσα εἰς τὰς ἀκοὰς, κώφωσιν ἐργάζεται. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ὁ κύπριος λεγόμενος κάλαμος ποιεῖν.

tusa & imposita ignibus sacris medentur, & cæteris inflãmationibus. Corticis cinere perunctæ cum aceto alopeciæ sanantur, paniculæ lanugo si aures intrauerit, exsurdat. Eundẽ effectum implet harundo quæ cypria dicitur.

Περὶ Παπύρου. Κεφ. ριϛ'.

Πάπυρος γνώριμός ἐστι πᾶσιν, ἀφ' ἧς ὁ χάρτης κατασκευάζεται, εὐχρηστεῖ δὲ πρὸς τὴν ἐν ἰατρικῇ χρῆσιν· πρὸς ἀναστόμωσιν συρίγγων σκευασθεῖσα* διάβροχος, περιειλουμένου λίνου ἄχρι ξηρασίας. στενουμένη γὰρ καὶ καθιεμένη, ἐμπίπλαται ὑγρασίας, καὶ ἐξοιδοῦσα διανοίγει τὰς σύριγγας. ἔχει δέ τι ἡ ῥίζα αὐτῆς καὶ τρόφιμον· διαμασσώμενοι γοῦν αὐτὴν οἱ ἐν αἰγύπτῳ, ἀποχυλίζουσιν ἐκπτύοντες τὸ διαμάσσημα. χρῶνται δὲ καὶ αὐτὴ ξύλων αὐταῖς. ἡ δὲ κεκαυμένη πάπυρος ἄχρι τεφρώσεως δύναται νομὰς ἐπέχειν τὰς ἐν στόματι καὶ παντὶ μέρει· βέλτιον δὲ ὁ χάρτης καεὶς δρᾷ τὸ τοιοῦτον.

Papyrus. Cap. CXVI.

Papyrus qua chartę fiũt, nullis non cognata, præcipuæ in medicina vtilitatis, ad laxandas fistulas: madefacta lino inuoluitur, vsque dum inaruerit. cõstricta enim atque immissa in hiatũ, humore cõpletur, & intumescendo fistulas aperit. Habet nescio quid aliméti radix, itaq; Ægyptij eã mandunt, succum tantũ deuorantes, & mansam expuunt. Ipsis radicibus pro ligno vtuntur. Crematæ papyri cinis depascentia vlcera cum omnium partium, tum oris maximè, cohibet: verum melius id combusta charta præstat.

Περὶ Μυρίκης. Κεφ. ριζ'.

Μυρίκη δένδρον ἐστὶ γνώριμον παρὰ λίμναις καὶ τοῖς στασίμοις ὕδασι φυόμενον, καρπὸν ὥς περ ἄνθος φέρουσα βρυῶδες κατὰ τὴν σύστασιν. Γεννᾶται δέ τις ἐν αἰγύπτῳ καὶ συρίᾳ ἥμερος κατὰ τὰ ἀνῆα, ὁμοία τῇ ἀγρίᾳ. καρπὸν

Myrica. Cap. CXVII.

Myrica seu tamarix arbor vulgo cognita est, cũ apud pigras, & stagnantes aquas enascatur, fructũ quasi florẽ ferens compage muscosum. Ægyptus Syriáque alteram gignunt mitiorẽ, syluestri cætera similem.

Fructum

Fructum parit gallæ proximũ, inæqualiter astringentẽ gustu: quo conueniẽter vtimur vice gallæ in medicaminibus oculorũ orisq;. Datur cruẽtæ excreationi in potu, & cœliacis, & cõtra profluuia fœminarũ, regium morbũ, & phalangiorũ morsus: illitus tumores inhibet. Cortex in eosdẽ vsus adhibetur. Decoctum foliorũ cum vino potum, lienem absumit: ad dolorem dentium in collutionibus salutare, & muleribus fluxioni vuluæ opportunis in desessionibus, phthiriasi lendibusque circunfusum prodest, abundantiam fœminarũ sistit impositus arboris cinis, potorios calices è caudice lienosis moliuntur, quò datus in his potus proficiat.

καρπὸν φέρουσα ἐμφερῆ κηκίδι, ἀνωμάλως στύφοντα κατὰ τὴν γεῦσιν· ἁρμόζοντά τε ἀντὶ κηκίδος εἰς τὰ στοματικὰ καὶ ὀφθαλμικὰ, καὶ πρὸς αἵματος πτύσεις ἐν ποτῷ, καὶ κοιλιακαῖς καὶ ῥοϊκαῖς γυναιξὶν, ἰκτέρῳ τε καὶ φαλαγγιοδήκτοις· οἰδήματά τε στέλλει καταπλασθεὶς. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ τῷ καρπῷ. τῶν δὲ φύλλων τὸ ἀφέψημα σὺν οἴνῳ ποθὲν, σπληνατήκει· καὶ ὀδονδαλγίαις βοηθεῖ διακλυζόμενον, ἐγκάθισμά τε ῥοϊκαῖς, καὶ πρίχυμα τοῖς φθεῖρας καὶ κόνιδας γεννῶσιν ἐπιτήδειον, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν ξύλων τέφρα προστεθεῖσα, ῥεῦσιν ἐκ μήτρας στέλλει. κατασκευάζουσι δὲ ἔνιοι καὶ κύλικας ἐκ τοῦ πρέμνου, αἷς ἐπὶ τῶν σπληνικῶν χρῶνται ἀντὶ ποτηρίων. ὡς τοῦ δι' αὐτῶν πόματος ὠφελοῦντος.

Erica. Cap. CXVIII.

Erica fruticosa arbor, myricæ similis, longè minor: cuius flore apes reprobum mel efficiunt, tam flos quàm coma serpentium ictibus illitu medetur.

Περὶ Ερείκης. Κεφ. ριή.

Ερείκη, δένδρον ἐστὶ θαμνῶδες ὅμοιον μυρίκη. μικρότερον δὲ πολλῷ, οὗ τῷ ἄνθει μέλιτται χρώμεναι, μέλι ἐργάζονται οὐ σπουδαῖον· ταύτης ἡ κόμη καὶ τὸ ἄνθος καταπλασσόμενα, ἑρπετῶν δήγματα ἰᾶται.

Acacalis. Cap. CXIX.

Acacalis fructus est nascentis in Ægypto fruticis seminis myricæ quadamtenus similis: cuius aqua in qua maduerit, ad

Περὶ Ακακαλίδος. Κεφ. ριθ'.

Ακακαλὶς θάμνου καρπός ἐστι γεννωμένου ἐν αἰγύπτῳ, ἐοικὼς κατά τι τῷ μυρίκης καρπῷ· οὗ τὸ ἀπόβρεγμα μίγου-

ται κολλυρίοις τοῖς πρὸς ὀξυδορκίαν ἁρμόζουσιν.

Περὶ Ῥάμνου. Κεφ. ρκ'.

Ῥάμνος θάμνος ἐστὶ περὶ φαγμοὺς φυόμενος ῥάβδοις ἔχων ὀρθὰς καὶ ὀξαίας ἀκάνθας ὥς περ ἡ ὀξυάκανθα, φύλλα μικρὰ,* ὑπομήκη, ὑπολίπαρα, μαλακά. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα * λευκοτέρα. καὶ τρίτη μελάντερα ἔχουσα τὰ φύλλα, καὶ πλατύτερα σὺν τῷ ἠρέμα ἐρυθραίνεσθαι, ῥάβδους μακρὰς πηχῶν ὡς πέντε, μᾶλλον ἀκανθώδεις, ἧττον δὲ στερεὰς καὶ ἐπάκμους ἔχει τὰς ἀκάνθας. καρπὸς δὲ πλατὺς, λευκὸς, λεπτὸς ὡς θυλακώδης, ἐοικὼς* ἀσφοδέλῳ. ποιεῖ δὲ πασῶν τὰ φύλλα πρὸς ἐρισιπέλατα καὶ ἕρπητας καταπλασσόμενα. λέγεται δὲ καὶ κλῶνας αὐτῆς, θύραις ἢ θυρίσι προστεθέντας, * ἀποκρούειν τὰς τῶν φαρμάκων κακουργίας.

Περὶ Αλίμου. Κεφ. ρκά.

Αλιμος θάμνός ἐστι φραγμίτης, ὅμοιος ῥάμνῳ οὐκ ἔχων ἀκάνθας· φύλλα δὲ ὀξαία παραπλήσια, πλατύτερα μέντοι φύεται ἐν παραθαλασσίοις καὶ φραγμοῖς· λαχανεύεται δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα ἑψόμενα εἰς βρῶσιν. τῆς δὲ ῥίζης < ά. ὁλκὴ ποθεῖσα σὺν μελικράτῳ, σπάσματα, ῥήγματα καὶ στρόφους πραΰνει καὶ γάλα κατασπᾷ.

Περὶ

ad collyria additur, quę ad excitádá oculorũ aciẽ cõueniũt.

Rhamnus. Cap. CXX.

Rhamnus fruticat in ſepibus ramos ferẽs rectos & aculeos in acutæ ſpinæ modum, foliis paruis, oblongis, ſuppinguibus, teneris. Alterum ei genus candidius. Tertium nigrioribus latioribúſque foliis conſtat, & quadamtenus rubentibus: cuius rami quinûm ferè cubitorũ longitudinem implent, ſpinoſiores quidẽ ſed infirmioribus minúſq; rigentibus aculeis. Fructum ædit latum, candidũ, tenuem, follicularij ſpecie, verticillo ſimilem. Omnium folia igni ſacro, & ſerpentibus vlceribus, efficaciter illinuntur. Fama eſt ramos huius valuis feneſtríſve impoſitos, veneficia depellere.

Halimus. Cap. CXXI.

Halimus frutex eſt ſepimentis idoneus, ſimilis rhamno, ſine ſpinis, foliis oleæ, ſed latioribus: naſcitur in ſepibus & maritimis. Folia decoquuntur ciborũ gratia. Radix, conuulſa, rupta, tormináque mitigat, drachmę põdere in aqua mulſa pota: eadem lactis vbertatem facit.

Paliurus.

Paliurus. Cap. CXXII.

Paliurus frutex cognoscitur aculeatus, dur⁹, cuius semé pingue & fuliginosum inuenitur: quod potũ tussi opitulatur, vesicæ calculos cõminuit, serpentiũ ictibus aduersatur. Folia & radix astrictoriam vim habét: quorum decoctũ potu aluum sistit, vrinã trahit, contra venena & serpentium morsus auxiliatur. Radix recentia tubercula, tumorésque omneis discutit, trita & imposita.

Acuta spina. Ca. CXXIII.

Acuta spina, quam pyrinam aut pityanthen aliqui vocant: arbor est pyrastro similis, spinosa valde & minor, baccas profert myrti, plenas, rubras, fragiles, & intus nucleum: radicem multifidam, altè descendentem. Huius baccæ potu aut cibo, alui profluuium, & abundantiam fœminarum sistunt. Radix illita aculeos & spicula extrahit, abortum fieri tradunt, si ter radice venter, aut sensim feriatur, aut perungatur.

Rubus canis Ca. CXXIIII.

FRVTEX est arboris instar, rubo longè maior: folia fert multò latiora myrto, robustis

Περὶ Παλιούρου. Κεφ. ρκβ'.

Παλίουρος γνώριμός ἐστι θάμνος, ἀκανθώδης, στερεὸς, οὗ τὸ σπέρμα λιπαρὸν καὶ λιγνυῶδες εὑρίσκεται· ὅπερ πινόμενον βηξὶν ἀρήγει, καὶ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτει, καὶ πρὸς ἑρπετῶν δήγματα ποιεῖ. τὰ δὲ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα στυπτικὰ, ὧν τὸ ἀφέψημα ποθὲν, κοιλίαν ἵστησιν, οὖρά τε ἄγει καὶ θανασίμοις καὶ θηριοδήκτοις βοηθεῖ, διαφορεῖ δὲ πάντα τὰ πρόσφατα φύματα καὶ οἰδήματα ἡ ῥίζα, λεῖα ἐπιπλασθεῖσα.

Περὶ Οξυακάνθης. Κεφ. ρκγ'.

Οξυάκανθα· οἱ δὲ πυρίναν· οἱ δὲ πυτυάνθην καλοῦσι, δένδρόν ἐστι παραπλήσιον ἀχράδι, μικρότερον δὲ καὶ ἀκανθῶδες ἄγαν· καρπὸν δὲ φέρει μύρτῳ ἐμφερῆ ἁδρὸν, ἐρυθρὸν, εὔθρυπτον, ἔνδοθεν πυρῆνα ἔχοντα, ῥίζαν πολυσχιδῆ καὶ βαθεῖαν. τούτου ὁ καρπὸς διάῤῥοιαν ἵστησι, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον πινόμενος καὶ ἐσθιόμενος. ἡ δὲ ῥίζα καταπλασθεῖσα λεῖα, σκόλοπας καὶ ἀκίδας ἐπισπᾶται. ἱστορεῖται δὲ δύνασθαι τὴν ῥίζαν, καὶ ἐκτρωσμοὺς ἐργάζεσθαι τῆς κοιλίας ἡσυχῇ τρὶς πληχθείσης ἢ χρισθείσης.

Περὶ Κυνοσβάτου. Κεφ ρκδ'.

Κυνόσβατον οἱ δὲ ὀξυάκανθαν καλοῦσι· θάμνος ἐστὶ βάτου πολλῷ μείζων, δενδρώδης· φύλλα φέρει πολλῷ πλατύτερα μυρσίνης, ἀκαν-

ἀκάνθας δὲ περὶ ταῖς ῥάβδοις ἰσχυρὰς, ἄνθος λευκὸν, καρπὸν ἐπιμήκη, πυρηνῖ ἐλαίας ἐοικότα, ἐν τῷ πεπαίνεσθαι πυῤῥὸν, τὰ δὲ ἐντὸς ἐριώδη. ἵστησι δὲ κοιλίαν ὁ καρπὸς ξηρός· δίχα τοῦ ἐν αὐτῷ ἐριώδους· κακωτικὸν γὰρ τῆς ἀρτηρίας τοῦτο ἀποζεννύμενον ἐν οἴνῳ καὶ πινόμενον.

Περὶ Κύπρου. Κεφ. ρκέ.

Κύπρος δένδρον ἐστὶ περὶ ταῖς ῥάβδοις φύλλα ἔχον ἐλαίᾳ παραπλήσια, πλατύτερα δὲ καὶ μαλακώτερα καὶ χλωρότερα· ἄνθη λευκὰ βρυώδη, εὐώδη· σπέρμα μέλαν ὅμοιον τῷ τῆς ἀκτῆς. γενναῖται δὲ ἀρίστη ἐν τῇ ἀσκάλωνι καὶ κανώπῃ. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα στυπτικήν· ὅθεν διαμασσηθέντα ἄφθας ἰᾶται, καὶ τὰς ἄλλας πυρώδεις φλεγμονὰς καταπλασθέντα ὠφελεῖ, καὶ ἄνθρακας· τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν, πυρικαύτων καταύτλημα, ξανθίζει δὲ καὶ τρίχας στρουθίου χυλῷ τὰ φύλλα λεῖα βραχέντα καὶ ἐγχρισθέντα. τὸ δὲ ἄνθος ἐπιπλασθὲν τῷ μετόπῳ λεῖον μετ' ὄξους, κεφαλαλγίας παύει· τὸ δὲ σκευαζόμενον ἐξ αὐτοῦ χρίσμα κύπρινον θερμαντικὸν γίνεται καὶ μαλακτικὸν νεύρων.*

Περὶ Φιλλυρέας. Κεφ. ρκϛ'.

Φιλλυρέα δένδρον ἐστὶν ὅμοιον κύπρῳ κατὰ μέγεθος, φύλλα δὲ ἐλαίας ὅμοια,

robustis circa ramos spinis, flore candido, fructu oblongo, nucleo oliuæ simili: qui per maturitatem fuluescit, & flocculos intus continet. Fructus exemptis interioribus floccis arefactus, aluum sistit: feruefacti enim ij in vino, mox poti, arteriam infestant.

Ligustrum. Cap. CXXV.

Ligustrum arbor est oleæ foliis circum ramos similibus, latioribus, mollioribus, & colore viridioribus: flore candido, muscoso, odorato: semine sambuci, nigro. Optimum nascitur in Canope & Ascalone. Folia astrictoriam vim habent: quare commanducata vlceribus oris medentur, illita feruidis inflammationibus, carbunculísque prosunt, decocto eorundem igni ambusta fouentur capillum rufant trita folia, quæ in radiculæ succo maduerint. Flos ex aceto fronti illitus, capitis dolorem sedat. Cyprinum oleum quod ex eo fit odoratum, excalfacit, emollítque neruos: si quę feruéti natura prędita sint, assumat.

Tilia. Cap. CXXVI.

TILIA arbor est ligustri magnitudine, foliis oleæ, nigrio-

nigrioribus & latioribus, fructu lentisci, nigro, subdulci, racematim cohærēte, asperis nascitur. Huius folia astringunt: ad eadem vtilia ad quæ oleaster, cum astrictione est opus: maximè ad oris vlcera, commanducata, aut si decocto colluantur: pota vrinam ac menses cient.

Cistus Cap. CXXVII.

Cistus, quē aliqui citharon, aut cissaron vocant. ramosus frutex est, sed improcerus, foliosus, saxosis locis nascens, foliis rotundis, acerbis, hirsutis. flos masculo vt mali punicæ, fœminæ albet. Vis astringens: vnde flores in vino austero bis in die poti, prosunt dysentericis, & nomas per se illiti cohibent, vetustati vlcerum, & igni ambustis cum cerato medentur.

Hypocistis. Cap. CXXVIII.

Hypocistis, orobethron, aut cytinus à nonnullis cognominata, iuxta cisti radices nascitur, floris punici similitudine. Quædam rufa, altera herbacea, tertia candida. Liquatur acaciæ modo. Aliqui tamen exiccant, fractamque macerant, & incoquunt, reliquáque vt in Lycio prosequūtur.

Vires

ας ὅμοια, πλατύτερα δὲ καὶ μελάντερα, καρπὸν δὲ ἔχει χρίνῳ ἐμφερῆ, μέλανα, ὑπόγλυκυν, ὡς ἐν βόστρυσι κείμενον, ἐν τραχέσι δὲ τόποις γενναῖται. ταύτης τὰ φύλλα, στύφει ὡς ἀγριελαία ποιοῦντα πρὸς τὰ στύψεως δεόμενα, μάλιστα τοῖς εὐστομοίοις ἕλκεσι διαμάσσημα καὶ διάκλυσμα τὸ ἀφέψημα, καὶ πινόμενον δὲ οὖρα καὶ ἔμμηνα ἄγει.

Περὶ Κίστου. Κεφ. ρκζ'.

Κίστος, ὃν ἔνιοι κίθαρον ἢ κίσσαρον καλοῦσι. θάμνος ἐστὶν ἐν πετρώδεσι τόποις φυόμενος, πολύκλαδος, φυλλώδης, οὐκ ὑψηλὸς, φύλλα ἔχων περιφερῆ, στρυφνὰ, δασέα. ἄνθη ὥς περ ῥοιᾶς, ἐπὶ δὲ τοῦ θήλεος λευκά. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν· ὅθεν τὰ ἄνθη* λεῖα πινόμενα δὶς τῆς ἡμέρας ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ, δυσεντερίαις ἁρμόζει, καθ' αὑτὰ δὲ καταπλασθέντα, νομὰς ἐφίστησι, σὺν κηρωτῇ δὲ πυρίκαυτα καὶ παλαιὰ ἕλκη ἰᾶται.

Περὶ Ὑποκιστίδος. Κεφ. ρκή.

Φύεται δὲ παρὰ τὰς ῥίζας τοῦ κίστου ἡ λεγομένη ὑποκιστίς. ὑπ' ἐνίων δὲ ῥόβηθρον, ἢ κύτινος καλουμένη, ὅμοιόν τι κυτίνῳ ῥοιᾶς, καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ κιῤῥόν· τὸ δὲ χλωρὸν, τὸ δὲ λευκόν· ὅπερ χυλίζεται ὥς περ ἡ ἀκακία. ἔνιοι δὲ ξηράναντες αὐτὴν, καὶ θλάσαντες, βρέχουσί τε καὶ ἕψουσι, καὶ τὰ ἄλλα ποιοῦσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ λυκίου.

Δύνα-

Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ ἀκακίᾳ, στυπτικωτέραν δὲ καὶ ξηραντικωτέραν, ποιοῦσαν πρὸς κοιλιακοὺς, δυσεντερικοὺς, αἱμοπτοϊκοὺς, ῥοῦν γυναικεῖον πινομένη καὶ ἐνιεμένη.

Περὶ Λαδάνου. Κεφ. ρκθ.

Εστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος κίστου, καλούμενον ὑπ' ἐνίων λῆδον, θάμνος κατὰ τὰ αὐτὰ φυόμενος τῷ κίστῳ, μακρότερα δὲ τὰ φύλλα ἔχει καὶ μελάντερα, λιπαρίας τινὰς κατὰ τὸ ἔαρ ἐπισπώμενα, * οὗ φύλλων ἡ δύναμις στυπτικὴ κατέστηκε ποιοῦσα πρὸς ὅσα καὶ ὁ κίστος. γίνεται δὲ ἐξ αὐτοῦ τὸ λεγόμενον λάδανον· τὰ φύλλα γὰρ αὐτοῦ νεμόμεναι αἱ αἶγες καὶ οἱ τράγοι τὴν λιπαρίαν ἀναλαμβάνουσι τῷ πώγωνι γνωρίμως, καὶ τοῖς μηροῖς προσπλαττομένην διὰ τὸ τυγχάνειν ἰξώδη, ἣν ἀφαιροῦντες ὑλίζουσι, καὶ ἀποτίθενται ἀναπλάσσοντες μαγίδας. ἔνιοι δὲ καὶ σχοινία ἐπισύρουσι τοῖς θάμνοις καὶ τὸ προσπλασθὲν αὐτοῖς λίπος ἀποξύσαντες ἀναπλάσσουσι. κράτιστον δέ ἐστιν αὐτοῦ εὐῶδες, ὑπόχλωρον, εὐμάλακτον, λιπαρὸν, ἀμέτοχον* ψάμμου ἢ ψαφαρίας, ῥητινῶδες· τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἐν κύπρῳ γενόμενον· τὸ μὲν τοι ἀραβικὸν καὶ λιβυκὸν εὐτελέστερον. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, θερμαντικὴν, μαλα-

Vires acaciæ habet, verùm aliquanto magis siccat, & astringit. Prodest dysentericis, cæliacis, sanguiné excreantibus: fœminarum profluuio & pota & indita.

Ladanum. Cap. CXXIX.

Est & alterum cisti genus, ledon à nonnullis appellatum, frutex simili modo nascens, longioribus foliis & nigrioribus: quæ verno tempore quiddam contrahunt pingue. Foliorum vis astringens, ac eosdem quos cistus effectus præbens. Fit ex eo quod ladanum dicitur. Siquidem cum cisti frondes pascuntur capræ, hircíque, pinguitudinem conspicuè barba carpunt, & suo lentore villosis cruribus adhærescentem reportant: quam depectentes incolæ, colantésque cogunt in offas, & ita recondunt. Alij verò attractis funiculis, insidentem fruticibus lentorem abstergunt, conglomerántque in ladanum. Maximè probatur odoratum, subuiride, facilè mollescens, pingue, quod arenas non collegit nec squalore obsitũ est, resinosum quale in Cypro gignitur. Arabicum verò Libicúmq; vilius. Natura ei spissandi, calfaciédi,

molliendi: ora venarum patefacit, capillum fluentem continet: addito vino, myrrha, & myrteo oleo: cicatricibus decorem reddit, cum vino illitum: medetur auriũ doloribus, cum hydromelite aut rosaceo infusum: suffitu secundas eiicit, pessis immistum vuluæ duritiem sanat, in medicamenta quæ dolorem tussimque finiunt, & malagmata vtiliter inseritur: aluum sistit cum vino vetere potũ, & vrinam ciet.

Ebenus. Cap. CXXX.

Ebenus optima habetur æthiopica & nigra, nullos habẽs venarũ discursus, factitii cornus læuore: cùm frangitur densa apparet, mordens gustu, atque leniter astringens. Suffitur iucundo odore supra carbones: sine fumi tædio. Recẽs autem ad igné prolata, ob pinguitudiné accenditur, & trita ad coté rufescit. Altera est indica, internatis segmẽtis cãdicãtibus, & modicè fuluis, item frequẽtibus maculis: cæterum prior, bonitate antecedit. Apud quosdam sesamina, aut spinea ligna consimilia pro ebeno væneunt: quod discernitur ex eo, quod fungosa sunt, & in purpureas assulas resoluuntur, nihil

μαλακτικὴν, ἀναστομωτικὴν· ἵστησι δὲ τὰς ῥεούσας τρίχας, μιγὲν οἴνῳ καὶ σμύρνῃ καὶ μυρσίνῳ ἐλαίῳ, οὐλάς τε εὐπρεπεστέρας ποιεῖ μετ' οἴνου καταχριόμενον, καὶ ὠταλγίας μετ' ὑδρομέλιτος, ἢ ῥοδίνου ἐγχρόμενον θεραπεύει· ὑποθυμιᾶται δὲ καὶ πρὸς δευτέρων ἐκβολὰς, καὶ σκληρίας θεραπεύει, τὰς ἐν μήτρᾳ ἐν πεσσῷ μιγὲν, καὶ ταῖς ἀνωδύνοις καὶ βηχικαῖς καὶ μαλάγμασι χρησίμως μίγνυται· κοιλίαν τε ἵστησι σὺν οἴνῳ παλαιῷ ποθέν· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικόν.

Περὶ ἐβένου. Κεφ. ρλ.

Ἐβένος κρατίστη ἡ αἰθιοπικὴ, καὶ μέλαινα, καὶ μὴ ἔχουσα κτηδόνας, ἐμφερὴς, κέρατι εἰργασμένῳ τῇ λειότητι, θλασθεῖσα δὲ πυκνὴ, δηκτικὴ ἐν τῇ γεύσει καὶ ὑποστύφουσα· τεθεῖσα τὲ ἐπ' ἀνθράκων μετ' εὐωδίας καὶ δίχα καπνοῦ ἐκθυμιωμένη. ἡ δὲ πρόσφατος διὰ τὴν λιπαρίαν, ἀνάπτεται πυρὶ προσαφθεῖσα, τριφθεῖσα δὲ ἐπ' ἀκόνης, ὑπόκιρρος γίνεται. Ἐστι δέ τις καὶ ἰνδικὴ, ἔχουσα διαφύσεις λευκὰς, καὶ κιρρὰς, καὶ σπίλοις ὁμοίως πυκνοῖς· πλὴν βελτίων ἡ πρότη. ἔνιοι δὲ τὰ σησάμινα ἢ ἀκάνθινα ξύλα ἐμφερῆ ὄντα, ἀντὶ ἐβένου πωλοῦσι· διαγινώσκεται δὲ ἐκ τοῦ χαῦνά τε εἶναι, καὶ κατὰ σχίδακας μικρὰς ἀπολύεσθαι ἐμπορφύροις τῷ χρώματι, μηδὲν

μηδὲν δὲ δηκτικὸν *ἐχούσας ἐν τῇ γεύσει, ἢ ἐν τῇ θυμιάσει εὐῶδες. Δύναμιν δὲ ἔχει, σμηκτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς κόραις, *ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ παλαιὰ ῥεύματα καὶ φλυκτίδας· εἰ δέ τις ποιήσας ἐξ αὐτῆ ἀκόνιον χρῶτο εἰς τὰ κολλύρια, βέλτιον ἐν ῥηνίσει. κατεργάζεται δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ τῶν τορευμάτων ἢ ῥηνιμάτων, βρεχομένων ἐν οἴνῳ χίω ἡμέραν καὶ νύκτα· εἶτ' ἀλλοιουμένων ἐπιμελῶς καὶ εἰς κολλύρια ἀναπλασσομένων. ἔνιοι δὲ προτρίψαντες διηθοῦσιν αὐτὰ, εἶθ' οὕτω τὰ λοιπὰ ποιοῦσι. τινες δὲ αὐτὶ οἴνου ὕδατι χρῶνται. καίεται δὲ ἐν ὠμῇ χύτρᾳ ἕως ἂν αὐθρακωθῇ. καὶ πλύνεται ὡς ὁ κεκαυμένος μόλιβδος, *ἁρμόζει δὲ τὸ τοιοῦτον πρὸς ξηροφθαλμίας.

Περὶ Ῥόδων. Κεφ. ρλά.

Ῥόδον ψύχει καὶ στύφει, τὰ δὲ ζηρὰ μᾶλλον. χυλίζειν δὲ δεῖ τὰ ἁπαλὰ ἀποφαλλίσαντας τὸν ὄνυχα καλούμενον, ὅπερ ἐστὶ τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ φύλλῳ, τὸ δὲ λοιπὸν ἐκθλίβειν καὶ τρίβειν ἐν σκιᾷ, ἐν θυίᾳ ἄχρις οὗ συστραφῇ, οὕτω τὲ ἀποτίθεσθαι εἰς τὰς ὀφθαλμικὰς πριχρίσεις. ξηραίνεται δὲ τὰ φύλλα ἐν σκιᾷ συνεχῶς στρεφόμενα ἵνα μὴ εὐρωτιάσῃ. ποιεῖ δὲ τῶν ξηρῶν ἑψηθέντων ἐν οἴνῳ τὸ ἀπόθλιμμα, πρὸς ἄλγημα κεφαλῆς, ὀφθαλ-

nihil mordacitatis in gustu, nec redolentiæ in suffitu præferentia. Caliginem oculorum absterget, ad veteres destillationes pustulasque mirum in modum pollet: Si quispiã facta ex eo coticula collyriis vtatur, melius proficiet. Ad oculorum medicamenta efficax est, si scobes ramentáve vino Chio die noctúque macerata, in collyria digerantur. Nonnulli prætrita ipsa excolant, reliquáque eundem in modum peragunt. Alij pro vino aqua vtuntur. Vritur in fictili nouo, donec in carbones redigatur. Lauatur plumbi vsti modo, & ita siccis scabrísq; lippitudinibus conducit.

Rosa. Cap. CXXXI.

Rosa refrigerat & astringit, sed sicca multò magis. Succus recẽtibus foliis exprimitur, desectis forfice vnguibus (sic appellantur candidę foliorũ partes) reliquum in pila premi & teri debet in vmbra donec cogatur, & ita ad oculorum circumlitiones recundi. Siccãtur etiamnum folia rosarum, cõtinnuò versata, ne muceãt, néve situs in iis insideat. Aridis rosis & in vino decoctis expressus liquor, facit ad dolores capitis,

aurium, oculorum, gingiuarũ, ſedis, recti inteſtini ac vuluæ, penna illitus aut infuſus. Eadẽ ſine expreſsione tuſa, præcordiorum inflammationibus, humidis ſtomachi vitiis, igni ſacro illini prodeſt: ſiccis ac tritis femina aſperguntur. Miſceri ſolent vulnerariis antidotis, atque compoſitionibus quas antheras vocant. Folia vruntur in calliblephara. Flos qui in mediis roſis inuenitur, ſiccatus, gingiuarum fluxionibus efficaciter inſpergitur. Capita pota citam aluum, & cruentas reiectiones ſiſtunt.

Roſei paſtilli. Cap. CXXXII.

Paſtilli quos rhodides vocãt, hac ratione conficiuntur: Roſarũ viridiũ, quæ nullo antea humore madefactæ extabuerint, drachmæ quadraginta, Indicę nardi drachmę decẽ, myrrhæ drachmæ ſex, tritę digerũtur in paſtillos, q̃ triũ obolorũ pondus ęquẽt: ſiccatíq; in vmbra, in fictili nõ picato, atq; obturato recõdũt. Alij adiiciũt coſti drachmas duas, iridis Illyricę totidẽ, & vinũ Chiũ cũ melle miſcẽt. Mulierib⁹ moniliũ vice collo circũdato vſui ſũt, ad retundendũ graue ſudoris virus. Tritis etiã vtuntur ad illitiones &

ὀφθαλμῶν, ὤτων, οὔλων, δακτύλων, ἀπευθυσμένου ἐντέρου, μήτρας, πτερῷ ἐγχριόμενον καὶ προσκλυζόμενον. αὐτὰ δὲ δίχα τοῦ ἐκθλιβῆναι, κοπέντα καὶ ἐπιπλασσόμενα, ποιεῖ πρὸς ὑποχονδρίων φλεγμονὰς, καὶ στομάχου πλάδον καὶ ἐρισιπέλατα· ξηρὰ δὲ λεῖα παρὰ μηροῖς προσπάσσεται, καὶ ἀνθηραῖς καὶ τραυματικαῖς ἀντιδότοις μίγνυται. καίεται δὲ καὶ εἰς καλλιβλέφαρα. τὸ δὲ ἐν μέσοις τοῖς ῥόδοις εὑρισκόμενον ἄνθος πρὸς οὔλων ῥευματισμοὺς ξηρὸν προσπασθὲν ποιεῖ. αἱ κεφαλαὶ δὲ ποθεῖσαι, κοιλίαν ῥέουσαν καὶ αἵματος ἀναγωγὴν ἐπέχουσιν.

Περὶ Ροδίδων. Κεφ. ρλβ'.

Καὶ αἱ λεγόμεναι δὲ ῥοδίδες, σκευάζονται τὸν τρόπον τοῦτον· ῥόδων χλωρῶν ἀβρόχων με μαρασμένων < μ'. ναρδου ἰνδικῆς < ι'. σμύρνης < ς'. λεῖα ἀναπλάσσεται εἰς τροχίσκους τριοβολιαίους· καὶ ἐν σκιᾷ ξηραίνεται, καὶ ἀποτίθεται εἰς κεραμεῦν ἀγγεῖον ἀκόνιτον περιεσφηνομένον. ἔνιοι δὲ προστιθέασι καὶ κόστου < β'. ἴρεως ἰλλυρικῆς τὸ αὐτὸ μίσγοντες καὶ οἶνον χῖον μετὰ μέλιτος. χρῆσις δὲ αὐτῶν ἐστιν, ἐπὶ γυναικῶν περιτιθεμένων τῷ τραχήλῳ ἀντὶ ὁρμῶν, ἀμβλύνουσαι τὴν τῶν ἱδρότων δυσωδίαν. χρῶνται δὲ καὶ λείοις ἐν διαπλάσμασι καὶ

καὶ συγχρίσμασι μετὰ τὸ λουτρὸν, καὶ μετὰ τὸ ξυρανθῆναι, ἀπεκλούονται ψυχρῶ.

Περὶ Λυκίου.

Κεφ. ρλγ.

Λύκιον, ὃ ἔνιοι πυξάκανθαν καλοῦσι, δένδρον ἐστὶν ἀκανθῶδες, ῥάβδους ἔχον τριπήχεις ἢ καὶ μείζονας· περὶ ἃς τὰ φύλλα πύξῳ ὅμοια πυκνά· καρπὸν δὲ ἔχει ὡς πέπερι μέγανα, πικρὸν, πυκνὸν, λεῖον· καὶ τὸν φλοιὸν δὲ ὠχρὸν, ὅμοιον τῷ διεθέντι λυκίῳ· ῥίζας δὲ πολλὰς, πλαγίας, ξυλώδεις. φύεται δὲ πλεῖστον ἐν καππαδοκίᾳ καὶ λυκίᾳ, καὶ ἐν ἄλλοις τόποις πολλοῖς. τραχέα δὲ φιλεῖ χωρία. χυλίζεται δὲ, τῶν φύλλων σὺν τοῖς θάμνοις θλασθέντων καὶ βραχέντων, ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, εἶθ' ἑψηθέντων, καὶ τῶν μὲν ξύλων ῥιπτομένων, τοῦ δὲ ὑγροῦ πάλιν ἑψομένου μέχρι μελιτώδους συστάσεως. δολοῦται δὲ ἀμόργης τῇ ἑψήσει ἅμα μιγνυμένης, ἢ ἀψινθίου χυλίσματι ἢ βοείᾳ χολῇ. καὶ τὸ μὲν ἐπινηχόμενον ἀφρῶδες ἐν τῇ ἑψήσει ἀφεγὼν, ἀπόθου εἰς τὰ ὀφθαλμικά· τῷδε λοιπῷ εἰς τὰ ἀλγὰ χρῷ. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ ὁμοίως χύλισμα ἐκπιεζομένου καὶ ἡλιαζομένου. ἔστι δὲ κάλλιστον τὸ καιόμενον λύκιον, καὶ κατὰ τὴν σβέσιν τὸν ἀφρὸν ἐνερευθῆ ἔχον, ἔξωθεν μέλαν, διαιρεθὲν δὲ κιῤῥὸν ἄβρω-

& diapaſmata, quę fiunt ad ſudores coërcendos, ita vt à balneis inareſcant corpora, dein frigida aqua abluantur.

Lycium. Cap. CXXXIII.

Lycium, quod aliqui pyxacanthan vocant, arbor eſt ſpinoſa, ramis trium cubitorum, aut longioribus: foliis buxi, denſis: fructu piperis, nigro, læui, amaro, denſoque: cortice pallido, non diſsimili lycio madefacto: radicibus multis, obliquis, lignoſis. Naſcitur plurimum in Cappadocia, Lytia, & pleriſque aliis locis. Aſpera loca amat. Succi extrahendi ratio hæc eſt: Rami cum radiculis tuſi & antè per multos dies macerati coquuntur, tum abiectis lignis itidem liquor, donec mellis craſsitudo fiat. Adulteratur id lycium adiecta decoctioni amurca, aut abſinthij ſucco, aut felle bubulo. Innatans ſpuma inter coquendum exempta, oculorum medicamentis additur: reliquo ad aliavtuntur. Simili modo fit lycium, ſemine expreſſo & inſolato. Optimum quod vri poteſt, reſtinctúmque rubentem ſpumam oſtendit, glebis extrinſecus nigris, intus, cum fregeris, rufis odo-

re minimè viroſo, cum amaritudine adſtringés, crocino colore (cuiuſmodi indicum eſt) cæteris præſtantius atque efficacius. Lycium adſtringit, caliginem oculorum diſcutit, genarum ſcabiem, pruritus, veterésque fluxiones ſanat: facit ad purulentas aureis, exulceratas gingiuas, tonſillas, labiorum fiſſuras, ſedis rimas, attritúsque illitum: cœliacis, dyſentericis, potum inditúmque conuenit: datur ſanguinem excreátibus & tuſsi, ex aqua: contra rabioſi canis morſus in catapotio deuoratur, aut in aqua bibitur: flauos facit pilos: reduuiis: vlceribus quæ ſerpunt aut putrent, medetur: fœminarum profluuia appoſitum ſiſtit: rabioſorũ ictibus ex melle potum, aut vice catapotij deuoratum, auxiliatur. Tradunt Indicum fieri lycium, ex frutice lóchitide appellato: ea ſpinarũ generi aſcribitur, ramos rectos habés ternûm cubitorũ longitudine, maiorésve, rubo craſsiores, à radice numeroſos. Fractus cortex rubeſcit, folia oleæ ſimilia. Herba ĩ aceto decocta proditur lienis inflãmationib⁹ & regio morbo mederi, & fœminarum purgationes elicere.

Aſſeue-

ἄβρωμον, στύφον μετὰ πικρίας χρώματι κροκῶδες, οἷόν ἐστι τὸ ἰνδικὸν, διαφέρον τῶν λοιπῶν καὶ δυναμικώτερον. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα τῶν κόραις, καθαίρει, ψωριάσεις δὲ τὰς ἐπὶ τῶν βλεφάρων, καὶ κνησμοὺς καὶ παλαιὰ ῥεύματα θεραπεύει· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὦτα πυορροοῦντα, παρίσθμια, οὖλα εἱλκωμένα, καὶ* διερρωγότα χείλη, ῥαγάδας ἐν δακτυλίοις, καὶ παραστίμματα ἐπιχριόμενον· ἁρμόζει καὶ κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς, πινόμενον καὶ ἐγκλυζόμενον. δίδοται δὲ καὶ αἱμοπτοϊκοῖς, καὶ βήττουσι σὺν ὕδατι καὶ τοῖς ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς δηχθεῖσιν, ἐν καταποτίῳ ἢ σὺν ὕδατι ποτόν· ξανθίζει τὲ καὶ τρίχας· παρωνυχίας τὲ καὶ ἕρπητας, καὶ σηπεδόνας ἰᾶται· ἵστησι καὶ ῥοῦν γυναικεῖον προστιθέμενον· βοηθεῖ δὲ καὶ λυσσοδήκτοις ποθὲν μετὰ γάλακτος, ἢ ἀντὶ καταποτίου λαμβανόμενον. Λέγεται δὲ τὸ ἰνδικὸν λύκιον γίνεσθαι ἐκ θάμνου, τῆς λεγομένης λογχίτιδος. ἔστι δὲ εἶδος ἀκάνθης, ῥάβδους ἔχουσα ὀρθὰς τριπήχεις ἢ καὶ μείζους πολλὰς ἀπὸ τοῦ πυθμένος, παχυτέρας βάτου φλοιὸς ῥαγεὶς ἐνδρευθής. τὰ δὲ φύλλα ὅμοια ἐλαίᾳ, ἧς ἡ πόα ἐν ὄξει ἑψηθεῖσα καὶ ποτιζομένη. ἱστορεῖται φλεγμονὰς σπληνὸς. καὶ ἴκτερον ἰᾶσθαι, καὶ καθάρσεις γυναικείας ἄγειν

καὶ

καὶ ὠμὴ δὲ λεῖα ποθεῖσα, τὰ αὐτὰ ποιεῖν παραδίδοται· τοῦ δὲ σπέρματος μύστρα δύο ποθέντα, ὑδατώδη καθαίρει, καὶ θανασίμοις βοηθεῖ.

Πρὶ Ακακίας. Κεφ. ρλδ'.

Ακακία φύεται ἐν αἰγύπτῳ· ἄκανθα δέ ἐστι δενδρώδης, θαμνοειδὴς, οὐκ ὀρθοφυὴς, ἄνθος ἔχουσα λευκὸν, τὴν δὲ καρπὸν ὥσπερ θέρμον ἐν λοβοῖς κείμενον, ἐξ οὗ καὶ ἐκθλίβεται τὸ ἐγχύλισμα ξηραινόμενον* ἐν σκιᾷ, μέλαν μὲν ἐν τῷ πεπείρῳ καρπῷ, ὑπόκιρρον δὲ ἐν τῷ ὠμῷ. ἐκλέγου δὲ τὸ ἠρέμα ἔγκιρρον, εὐῶδες, ὡς ἐν ἀκακίᾳ χυλίζουσι δέ τινες τὰ φύλλα σὺν τῷ καρπῷ. καὶ κόμμι δὲ ἐν τῇ ἀκάνθης γενᾶται. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικὴν, ἁρμόζει δὲ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ καὶ ἐρυσιπέλατα, ἕρπητας, χίμεθλα, πτερύγια, τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκη, καὶ προπτώσεις δὲ ὀφθαλμῶν καθίστησιν, ἐπέχει δὲ καὶ ῥοῦν γυναικεῖκον, καὶ τὰς προπτώσεις δὲ τῆς ὑστέρας στέλλει, κοιλίαν τε ῥέουσαν ἐπέχει πινόμενος, καὶ ἐγκλυζόμενος· μελαίνει δὲ καὶ τρίχας. πλύνεται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ, τριβομένου μετ' ὕδατος ἀποχεομένου τοῦ ἐπιπάγου ἄχρις ἂν καθαρὸν ἐφιστῆται τὸ ὕδωρ, καὶ οὕτως ἀναλαμβάνεται εἰς τροχίσκους. κάνεται δὲ ἐν ὠμῇ χόβᾳ

Asseuerant etiam crudam in potu, eosdem effectus præstare. Semen cyatho dimidio potum, pituitam expurgare, venenis quoque auxilio esse.

Acacia. Cap. CXXXIIII.

Acacia in Ægypto nascitur spina instar arboris, fruticosa, non se in rectum attollens. Florem habet candidum, & semen lupino simile in folliculis, ex quo succus expressus siccatur in vmbra, niger ex maturo semine, subrufus ex viridi. Eligatur modicè rufus & odoratus, vt in hac arbore esse potest. Aliqui exprimunt ex foliis, & semine succum. Manat & gummi ex ea spina. Vis ei ad spissandum, refrigerandúmque efficax. Succus oculorum medicamentis vtilis: valet ad ignem sacrum, vlcera quæ serpunt, perniones, pterygia, & oris vlcera: procidentes oculos reprimit, mensium abundátiam sistit, prociduam vuluam cohibet: citam supprimit, aut potus aut subter indutus: capillos denigrat. Lauatur oculorum medicamentis, trito in aqua, mox effuso quod concreuerat, donec pura extet aqua: & ita cogitur in pastillos. Vritur etiam in cruda fidelia,

καῖς δυνάμεσι καὶ ἐμπλαστικαῖς· παλαιουμένη τε βελτίων γίνεται· ἔστι κλυσμά τε ἕδρα καὶ αἰδοίῳ καὶ μήτραις εἱλκωμέναις ἐπιτήδειος. ἐκβάλλει δὲ καὶ τοὺς ἐφθαρμένους ὀδόντας σὺν ὀμφακίνῳ ἑψηθεῖσα ἄχρι μελιτώδους συστάσεως, καὶ περιπλασθεῖσα· ψώρας τε κτηνῶν σὺν θέρμων ἀφεψήματι καὶ χαμαιλέοντος καταχριομένη θεραπεύει. ἡ δὲ ἀνέψητος καὶ πρόσφατος ποδαγρικοὺς καὶ ἀρθριτικοὺς ὠφελεῖ, θερμὴ καταντληθεῖσα· ἐγχριομένη δὲ εἰς κώδιον καὶ ἐπιτεθειμένη ἐπὶ τῶν ὑδρωπικῶν στέλλει τὸν ὄγκον.

Περὶ Ἄγνου. Κεφ. ρλϛ'.

Ἄγνος ἢ λύγος θάμνος ἐστὶ δενδρώδης, παρὰ ποταμοῖς ῥαχέσι τε τόποις καὶ χαράδραις φυόμενος, ῥάβδους ἔχων δυσθραύστους, μακράς· φύλλα δὲ ὡς τὰ τῆς ἐλαίας, ἁπαλώτερα δέ. τὸ δ' ἄνθος ἡ μέν τις λευκὸν σὺν ὑποπορφυρίζοντι· ἡ δὲ, πορφυροῦν φέρει. σπέρμα δὲ ὡς πέπερι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν, στυπτικήν. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ πινόμενος, βοηθεῖ θηριοδήκτοις, σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς· κατασπᾷ δὲ καὶ γάλα, καὶ ἔμμηνα ἄγει πινόμενος ὅσον < α. πλῆθος σὺν οἴνῳ· ἐκλύει δὲ καὶ γονήν. ἅπτεται δὲ καὶ κεφαλῆς κάρον ἐπιφέρων. τὸ δὲ ἀφέψημα τῆς πόας καὶ τοῦ σπέρματος, εἰς ἐγκαθίσματα ταῖς περὶ ὑστέραν διαθέσεσι, καὶ

& meatus inductu suo obstruentia. Vetustate meliorem fieri constat. Vtiliter infunditur sedis, genitalium, ac vuluæ exulcerationi. Si verò cum omphacino recoquatur ad mellis crassitudinem, cariosos dentes extrahit: iumentorum scabiem cum decocto lupini, & chamęleõte illitu sanat. Cruda & recenti amurca podagras articulariósque dolores foueri, vtilissimum: peruncta in villosa pelle, & hydropicis imposita, tumoris molem reprimit.

Vitex. Cap. CXXXVI.

Vitex siue lygos frutex est in arborem assurgens, nascitur in fluminum ripis, asperisq; locis, ac torrentium alueis: ramos gerit lõgos, fractu peruicaces: folia oliuæ sed molliora. Duo genera eius, vna harum albũ florem mittit cum purpureo: altera tantũ purpureum, & semen, vt piper. Excalfactorias vires habet, & adstrictorias. Semen eius potum venenatis ictibus, aquæ quæ cutem subiit, lienosisque auxiliatur: lac euocat, menses ciet, drachmæ põdere in vino potum: geniturã exoluit, caput tentat, & soporé affert. Decoctũ herbę & seminis in desessione, mulierib⁹ vuluæ malo

malo opportunis opitulat, itē inflāmationibus: purgationes mouet semē cū pulegio potū, etiā suffitu vel appositu: capitis dolorem dissoluit illitū, instillatur cū aceto & oleo capiti in lethargo & phrenitide. Folia suffitu aut substratu fugant venenata: illita quoq; serpētium morsibus auxiliantur: testiū duritias cum butyro & foliis vitium emolliunt: rimas sedis semen cum aqua illitū mitigat, & cum foliis medetur luxatis, vulneribusq;. Virgā qui manu teneat dum iter facit, negat intertrigine sentire. Agnū, quasi dicas castū, vocāt Græci, quoniam matronæ in thesmophoriis Atheniēsium castitatē custodientes, foliis huius cubitus sibi sternūt, & lygon quasi vimen, propter inuictam ferè ramorum flexilitatem.

Salix. Cap. CXXXVII.

Salix vulgò nota est: cuius semen, folia, cortex & succus spissandi vim habent. Trita folia cum exiguo pipere & vino pota, ileosis subueniūt: sumpta per se & cum aqua præstant mulieribus ne concipiant. Salignum semen in potu sanguinem expuētibus prodest: cortex eosdem præbet effectus.

Corticis

καὶ φλεγμονὰς ἀρήγει· πεσὸν δὲ μετὰ γλήχωνος καὶ ὑποθυμιαθὲν τὸ σπέρμα καὶ προσχεθὲν, καθαρσιον κινεῖ· λύει δὲ καὶ κεφαλαλγίας καταπλασσόμενον, καὶ ἐπὶ ληθαργικῶν τε καὶ φρενιτικῶν ἐμβρέχεται σὺν ὄξει καὶ ἐλαίῳ. καὶ τὰ φύλλα ὑποθυμιώμενά τε καὶ ὑποστρωννύμενα, θηρία διώκει, καὶ καταπλασσόμενα ἐπὶ τῶν θηριοδήκτων βοηθεῖ, σκληρίας τε διδύμων μετὰ ὕδατος καὶ φύλλων ἀμπέλου μαλάττει, ῥαγάδας τε τὰς ὑδρακτυλίῳ σὺν ὕδατι ἐπιπλασθὲν τὸ σπέρμα θεραπεύει· σὺν δὲ τοῖς φύλλοις, τρέμματα, πταύματα ἰᾶται. δοκεῖ δὲ καὶ κωλυτήριον εἶναι ὑπὸ ὁδοιπορείας παρατεινομένων. εἴ τις ῥάβδον αὐτῆς παρὰ χεῖρα κρατοίη. ὠνόμασται δὲ ἄγνος, διὰ τὰς ὑπὸ τῶν θεσμοφορίοις ἁγνευούσας γυναῖκας, εἰς ὑπόστρωμα χρῆσθαι αὐτῇ, λύγος δὲ διὰ τὸ εὐκαμπὲς τὰς ῥάβδους αὐτῆς ἔντονον.

Περὶ Ἰτέας. Κεφ. ρλζ'.

Ἰτέα δένδρον ἐστὶ πᾶσι γνώριμον, ἧς ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα καὶ ὁ φλοιὸς καὶ ὁ χυλὸς, συσπαστικὴν ἔχει δύναμιν. ἁρμόζει δὲ τὰ φύλλα λεῖα μετὰ ὀλίγου πιπέρεως καὶ οἴνου πεσόντα εἰλεώδεσι, καθ' ἑαυτὰ δὲ σὺν ὕδατι λαφθέντα, ἀσυλληψίαν καταβράζει. ὁ δὲ καρπὸς πεσὼν, αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖ. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ τὰ αὐτὰ δρᾷ, καθὼς

καθὼς

καεὶς δὲ καὶ φυραθεὶς ὄξει, τύλους καὶ ἥλους αἴρει καταπλασθείς. ὁ δὲ ἐκ τῶν φύλλων καὶ τοῦ φλοιοῦ χυλὸς, ἐν κελύφῳ ῥόας θερμανθεὶς μετὰ ῥοδίνου, ὠταλγίας ἀρήγει. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν, καταύτλημα ποδάγρας ἄριστον· σμήχει δὲ καὶ πίτυρα. λαμβάνεται δὲ καὶ ὀπὸς ἐξ αὐτῆς ἐντεμνομένου τοῦ φλοιοῦ κατὰ τὴν ἄνθησιν, ἔσω γὰρ εὑρίσκεται συνεστώς. Δύναμιν δὲ ἔχει σμηκτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς κόραις.

Περὶ Αγριελαίας. Κεφ. ρλή.

Αγριελαία ἣν ἔνιοι κότινον καλοῦσιν, οἱ δὲ, αἰθιοπικὴν ἐλαίαν. ἔχει φύλλα στυπτικὰ, λεῖα δὲ καταπλασθέντα, ἐφεκτικά ἐστιν ἐρυσιπελάτων, ἑρπήτων, ἐπινυκτίδων, ἀνθράκων, νομῶν, παρωνυχιῶν, περιχαρακτικὰ ἐσχαρῶν, σὺν μέλιτι καταπλασσόμενα, ἀνακαθαίρει δὲ καὶ τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη, διαφορεῖ καὶ φύγεθλα καὶ φλεγμονὰς, σὺν μέλιτι καταπλασθέντα, καὶ δέρμα κεφαλῆς ἀποσσασθὲν, παρακολλᾷ· ἰᾶται δὲ καὶ τὰ ἐν στόματι ἕλκη καὶ ἄφθας διαμασσηθέντα, καὶ ὁ χυλὸς δὲ αὐτῶν καὶ τὸ ἀφέψημα, τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἐπέχει δὲ καὶ αἱμοῤῥαγίαν, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον προστιθέμενος ὁ χυλὸς καὶ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σταφυλώματα, καὶ φλυκταίνας. ἔτι δὲ ἕλκη καὶ παλαιὰ ῥεύματα στέλλει.

Corticis cinis admisto aceto maceratus, illitu clauos & callos tollit. Ex foliis & cortice succus cum rosaceo in calyce punici calfactus, auriũ doloribus auxiliatur. Decocto eorũ podagras foueri vtilissimum: furfures purgat in corpore. Excipitur succus qui manat ex ea cũ floret, exciso cortice: in plaga enim cõcretus humor inuenitur, qui ad purgãda, quæ obstant oculis, suã vim præbet.

Syuestris olea. Ca. CXXXVIII.

Syluestris oleæ, quam Latini oleastrũ appellant, alij Æthiopicam oliuam, folia astringũt: trita autem & imposita ignem sacrum, vlcera quæ serpunt: epinyctidas, carbunculos, reduuias nomásque cohibent: crustas emarginant cum melle illita. Quinetiam sordida vlcera repurgant: inflammationes panósque cum melle imposita discutiunt: cutem à capite vulsam conglutinãt: oris vlceribus, & priuatim infantium, cõmanducata medentur. Succus & decoctum eosdem habẽt effect⁹: sanguinis eruptiones, ac muliebre profluuium, admot⁹ succus inhibet: vuæ oculorũ, pustulisq; prodest, vlcera & veteres defluxiones sistit, quapro-

(quapropter in collyria additur.) ad genarũ erosiones perquàm vtilis. Exprimitur succus tusis folijs, affuso vino aut aqua, siccatúsque sole in pastillos digeritur: sed longè validior ad recondẽdum succus habetur, qui cum vino quàm cũ aqua expressus est. Auribus subuenit, siue vlcerentur, siue pus effluat. Folia conueniẽter cœliacis cum farina hordeacea illinuntur: vruntur cũ floribus folia, vt spodij vicẽ cinis prestet, in cruda olla, oblito ore luto, vsque dum figlinũ percoquatur: restinctáque vino & rursus subacta, eodem modo vruntur, postremo cerusæ modo elota coguntur in pastillos. Huiuscemodi cinerẽ in medicamentis oculorũ constat spodio non cedere, sed eisdẽ viribus præditũ esse putandũ est.

Olea. Cap. CXXXIX.

Foliorum satiuæ oleæ eadẽ vis intelligitur, sed aliquãto inferior: vnde ocularibus medicamentis ob suam mitiorem vim conuenientior est. Sudor ligno virenti accenso manans, illitu sanat lichenas, furfures et & scabiem. Oleaginum semen illitũ medetur furfuribus, & vlceribus quæ depascũt vorãtq;: quod

διὸ καὶ μιγέντα κολλυρίοις πρὸς τὰς τῶν βλεφάρων διαθέσεις εὐθετεῖ, χυλίζοντας δὲ δεῖ κόπτειν τὰ φύλλα, καὶ περιχέοντας οἶνον ἢ ὕδωρ ἐκθλίβειν, καὶ ξηράναντας ἐν ἡλίῳ ἀναπλάσσειν. ἔστι δὲ εὐτονώτερος, ὁ διὰ τοῦ οἴνου ἐκθλιβόμενος, καὶ εἰς ἀπόθεσιν μᾶλλον τοῦ δι' ὕδατος ἁρμόζει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὦτα πυορροῦντα καὶ εἱλκωμένα. τὰ δὲ φύλλα καὶ ἐπὶ κοιλιακοῖς εὐθετεῖ καταπλασσόμενα σὺν ὠμηλύσει· καίεται δὲ τὰ φύλλα μετὰ τῶν ἀνθῶν, καὶ ἀντὶ σποδίου λαμβάνεται ἐν χύτρᾳ ὠμῇ περιπλασσομένῃ πηλῷ τὸ στόμα μέχρις ὀπτήσεως τοῦ κεράμου. ἔπειτα κατασβέννυται οἴνῳ, καὶ φυραθέντα πάλιν οἴνῳ, ὁμοίως καίεται· εἶτα πλύνεται ὡς τὸ ψιμμίθιον καὶ ἀναπλάσσεται. δοκεῖ δὲ ἡ τοιαύτη καῦσις, μὴ λείπεσθαι τοῦ σποδίου εἰς τὰ ὀφθαλμικά· ὅθεν καὶ τὴν δύναμιν ὁμοίως ἡγητέον.

Περὶ Ελαίας. Κεφ. ρλθ'.

Δύναται δὲ τὰ αὐτὰ καὶ τῆς ἡμέρου ἐλαίας φύλλα, λείπεται δὲ τῇ δυνάμει· ὅθεν πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ μᾶλλον ἁρμόζει διὰ τὸ ἐπιεικέστερον. τὸ δὲ ἐκ χλωροῦ τοῦ ξύλου καιομένου ἐκκρινόμενον ὑγρὸν, πίτυρα καὶ ψώρας καὶ λειχῆνας καταχριόμενον ἰᾶται· καὶ ὁ καρπὸς δὲ αὐτῶν καταπλασθεὶς, πίτυρα καὶ νομὰς θεραπεύει.

τὸ δὲ

τὸ δὲ ἐντὸς τοῦ πυρηνος μετὰ στέατος καὶ ἀλεύρου, λεπροὺς ὄνυχας ἐκτινάσσει.

quod autē intra nucleum est, ex adipe & farina scabros vngues excutit.

Πρὶ Κολυμβάδων ἐλαιῶν. Κεφ. ρμ'.

Ελαῖαι κολυμβάδες λεῖαι καταπλασθεῖσαι, πυρίκαυτα ἐν ἐῶσι φλυκταινοῦσθαι, καὶ ῥυπαρὰ δὲ ἕλκη καθαίρουσιν. ὁ δὲ ἐκ τῆς ἄλμης χυλὸς αὐτῶν διακλυζόμενος, οὖλα στέλλει, καὶ ὀδόντας σειομένους κρατύνει. ἔστι δὲ ἡ μὲν ὑπόκιρρος καὶ πρόσφατος ἐλαία, δυσκοίλιος, ἐν στόμαχος· ἡ δὲ μέλαινα καὶ πέπειρος, ἐν διάφθορος καὶ κακοστόμαχος, ὀφθαλμοῖς τε ἀνεπιτήδειος καὶ κεφαλαλγής, φρυγεῖσα δὲ καὶ καταπλασθεῖσα, νομὰς ἵστησι, καὶ ἄνθρακας περιῤῥήττει.

Colymbades oleæ. Cap. CXL.

Colymbades tritæ & ambustis illitæ pustulas gigni prohibent, sordida vlcera purgāt, muriæ succus collutas gingiuas contrahit, & motus dentium firmat. Oliua flaua & recens stomacho vtilior est, ventri difficilis: nigra autem & matura corruptioni opportuna est, stomacho aduersatur, oculis non conuenit, capitis dolorem mouet, arefacta illitu depascentia vlcera sistit, & carbunculos emarginat.

Πρὶ Ελαίου ἀγρίας ἐλαίας. Κεφ. ρμά.

Τὸ δὲ ἐκ τῆς ἀγρίας ἐλαίας ἔλαιον, διάκλυσμα οὔλοις μυδῶσι. καὶ σταλτικὸν ὑποσάλων ὀδόντων ἐστί, πυρία τε δι' αὐτοῦ θερμαινομένου καὶ διακλυζομένου ἐπιτήδειος οὔλοις ῥευματιζομένοις. δεῖ δὲ ἔριον μηλωτῇ περιτιθέντας ἀποβάπτειν εἰς τὸ ἔλαιον, καὶ προσάπτεσθαι τοῖς οὔλοις ἄχρις ἂν λευκὰ φανῇ.

Oleum syluestris oliuæ. Cap. CXLI.

Oleum syluestris oliuæ gingiuis putri vligine laborantibus colluitur, dētium mobilitates stabilit, calfacti fotus gingiuis fluxione laborātibus vtilis est: lanam enim specillo circumligatam oleo madefacere oportet, & gingiuis admouere, donec albæ spectentur.

Πρὶ Δακρύου ἐλαίας αἰθιοπικῆς. Κεφ. ρμβ'.

Τὸ δὲ δάκρυον τῆς αἰθιοπικῆς ἐλαίας, ἔοικέ πως σκαμμωνίᾳ. ἔγκιρρον, ἐκ μικρῶν σταγόνων σύγκει-

Lachryma æthiopicæ oleæ. Cap. CXLII.

Lachryma quā æthiopica olea stillat, scāmonio similis qua dātenᵘ est, fulua stillis exilibus cōstās,

constás, mordax: quæ autē ammoniaci aut gūmi similitudinē refert, colore nigricās, nec gustu mordēs, superuacua est. Nostrates oleæ, oleastriq;, similem lachrymā sudāt, quæ cōmodè ad oculorū hebetudines illinitur: cicatrices albuginesq; illitu emēdat, vrinā & mēses ciet, cauis dentiū impressa ad dolores efficax est: inter venena scribit: partus pellit, lepras & impetigines sanat. Appellatur autē æthiopica & agrestis olea.

Quercus. Cap. CXLIII.

Quercus omnis adstrictoriam vim habet, præsertim liber qui cortici & ligno intercedit: quinetiam tunica putamini glandis subiecta. Decoctum ex iis datur dysentericis, cœliacis, sanguinem excreantibus. Trita in pesso, fœminis fluxione vuluę laborantibus subiicitur.

Glandes. Cap. CXLIIII.

Glandes eosdem effectus exhibent: vrinam ciunt, capitis dolorem & flatus in cibum sumptæ pariunt, resistunt esitatæ venenatorum ictib⁹. Decoctum earū & corticis cum lacte vaccino potum, prodest contra toxica: intritæ crudæ, inflammationes illitu leniunt: ad duritias

συγκείμενον, δηκτικὸν· τὸ δὲ ὅμοιον κόμμι καὶ ἀμμωνιακῷ, μελανίζον καὶ οὐ δηκτικὸν, ἀχρεῖον. φέρει δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ἐλαία, καὶ ἡ ἀγριελαία· ποιεῖ δὲ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ οὐλὰς καὶ λευκώματα ἐγχριόμενον σμήχει, οὖρά τε καὶ ἔμμηνα κινεῖ, καὶ πρὸς ὀδόντων πόνους ἐνεργεῖ, ἐντιθέμενον εἰς τὸ βρῶμα· ἀναγράφεται δὲ καὶ ἐν τοῖς φθαρτικοῖς· ἄγει δὲ καὶ ἔμβρυα καὶ λειχῆνας θεραπεύει καὶ λέπραν. καλεῖται δὲ αἰθιοπικὴ ἐλαία καὶ ἀγριελαία.

Περὶ Δρυός. Κεφ. ρμγ'.

Δρῦς πᾶσα στυπτικὴν ἔχει δύναμιν, μάλιστα δὲ αὐτῆς στύφει τὸ μεταξὺ τοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ πρέμνου ὑμενοειδὲς· ὁμοίως καὶ τὸ περὶ τῇ βαλάνῳ ὑπὸ τὸ κέλυφος. δίδοται δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν, κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς, καὶ αἱμοπτοϊκοῖς· καὶ ἐν πεσσοῖς λεῖον προστίθεται ῥοϊκαῖς γυναιξίν.

Περὶ Βαλάνων. Κεφ. ρμδ'.

Καὶ αἱ βάλανοι δὲ τὰ αὐτὰ ποιοῦσιν· εἰσὶ δὲ καὶ οὐρητικαὶ, καὶ κεφαλαλγεῖς, βιβρωσκόμεναι, καὶ πνευματοῦσαι· ἁρμόζουσι δὲ πρὸς τὰ ἰοβόλα ἐσθιόμεναι, καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν καὶ τοῦ φλοιοῦ, βοηθεῖ τοξικῷ μετὰ γάλακτος βοείου πινόμενον, ὠμαὶ δὲ καταπλασθεῖσαι λεῖαι, φλεγμονὰς παρηγοροῦσι,

σὺν στέατι δὲ χοιρείῳ ταριχηρῷ, πρὸς κακοήθεις σκληρείας, καὶ πρὸς πονηρευόμενα ἕλκη ἁρμόζουσιν. ἰσχυρότεραι δὲ τῶν δρυΐνων αἱ πρίνιναι τῇ δυνάμει εἰσίν.

Περὶ Φηγοῦ καὶ πρίνου.
Κεφ. ρμέ.

*Καὶ ἡ φηγὸς καὶ ἡ πρίνος εἴδη ὄντα δρυὸς, ἐοικότα ἐνεργεῖ. τῆς ῥίζης δὲ τοῦ πρίνου ὁ φλοιὸς ἑψηθεὶς σὺν ὕδατι ἄχρις οὗ τακηρὸς γένηται, καὶ ἐπιπλασθεὶς νύκτα ὅλην, τρίχας μελαίνει προαποσμηχθείσας κιμωλίᾳ γῇ. ἁρμόζει δὲ τὰ φύλλα πάντων, κοπέντα λεῖα οἰδήμασι, καὶ τὰ ἄτονα δὲ μέρη κρατύνει.

Περὶ Καστάνων. Κεφ. ρμς´.

Αἱ δὲ σαρδιαναὶ βάλανοι, ἃς τινὲς λόπιμα ἢ κάστανα καλοῦσιν, ἢ μότα ἢ διὸς βαλάνους, στύφουσι καὶ αὐταὶ, τῶν ὁμοίων εἰσὶ δραστικαὶ, καὶ μάλιστα οἱ μεταξὺ τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ λέπους φλοιοί. ἡ δὲ σὰρξ καὶ τοῖς ἐφήμερον πεπωκόσιν ἁρμόζει.

Περὶ Κηκίδων. Κεφ. ρμζ´.

Κηκὶς καρπός ἐστι δρυός. ἡ μέν τις ὀμφακῖτις καλεῖται μικρὰ καὶ κονδυλώδης, στιβαρὰ, ἀτρύπητος· ἡ δέ τις λεῖα, καὶ κούφη καὶ τετρημμένη. ἐκλέγεσθαι δὲ δεῖ τὴν ὀμφακῖτιν, ἐνεργεστέραν οὖσαν. ἀμφότεραι δὲ στύφουσιν ἱκανῶς,

καὶ

ad duritias quas coëthe vocant, & malefica vlcera cum salsa axungia conueniunt. Ilignæ glandes viribus quernas antecellunt.

Fagus & ilex.
Cap. CXLV.

Fagus & ilex quercus generi assignantur, & cósimile munus obeút. Iligneæ radicis cortex cum aqua coctus, dú mollitus intabescat, & tota nocte illitus, denigrat capillos, prius cimolia terra purgatos. Folia omnium tusa & trita tumoribus prosunt, & imbecillas mébrorum partes corroborant.

Castaneæ. Cap. CXLVI.

Sardianæ glādes, quas aliqui castaneas, aut lopima, aut glādes Iouis appellant, adstringunt, similésque effectus præbét: præsertim tunica quæ carnem & corticem media intercursat. Caro his qui ephemerū biberunt, conueniens est.

Galla. Cap. CXLVII.

GALLA fructus est quercus. Aliqua omphacitis appellatur, parua quidem sed tuberosa, solida, nullo foramine peruia. Altera plana, leuis, perforata. Eligi debet omphacitis, quæ efficacior est. Vtriusque vis vehemẽter astringere.

Tritæ excreſcentia in carne, fluxiones gingiuarum & vuæ, atque oris vlcerationem cohibent. Nucleus dentium cauernis inditus dolorem ſedat. Crematæ carbonibus donec igne flagrent, & vino aut aceto aut acida muria extinctæ, ſanguinem ſupprimunt. Decoctum quibus inſidere expedit, efficax eſt, & contra vuluas procidentes, fluxionésque. Capillos denigrant, aceto aut aqua maceratę: dyſentericis cœliacíſque cum vino aut aqua tritæ conuenienter illinuntur, aut bibuntur: obſoniis addi debent, aut integræ in aqua præcoqui, in qua nonnihil excoquendum eſt, quod his aſfectibus conferat. In ſumma, his vtendum ad adſtringenda, aut ſiccanda quæ opus ſunt.

Rhus. Cap. CXLVIII.

RHus quæ obſoniis aſpergitur, ab aliquibus erithros appellata, ſemen eſt coriarij fruticis, ſic vocati, quoniam coriorum infectores eo vtunť, ad inſpiſſãdas pelles. Arbuſcula in petris naſcens, binûm ferè cubitorũ altitudine foliis oblõgis, ſubrubẽtib⁹, ĩ ambitu ſerratis, acino vuarũ graciliũ dẽſo,

magnitudine

καὶ στέλλουσι λεῖαι τὰς ὑπερσαρκώσεις, ῥευματισμούς τε οὔλων καὶ κιονίδος, καὶ τὰς ἐν στόματι ἄφθας. τὸ δὲ μέσον αὐτῶν, βρώματι ὀδόντων ἐντεθὲν, παύει τὰς ὀδύνας. γίνονταί τι καὶ ἴσχαιμοι καεῖσαι ἐπ' ἀνθράκων μέχρι πυρώσεως, καὶ κατασβεσθεῖσαι ἢ οἴνῳ ἢ ὄξει ἢ ὀξάλμῃ. τὸ δέ ἀπόζεμα αὐτῶν ποιεῖ καὶ πρὸς ἐγκαθίσματα, προπτώσεις ὑστέρας, τῆς ῥευματισμούς. μελαίνουσι δὲ καὶ τρίχας, ἀποβραχεῖσαι ὄξει ἢ ὕδατι. ἁρμόζουσι δὲ καὶ κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς ἐπιπλαττόμεναι οἴνῳ ἢ ὕδατι λεῖαι καὶ πινόμεναι· τοῖς τε προσοψήμασι μιγνύμεναι ἢ προαφεψόμεναι ὅλαι ἐν τῷ ὕδατι, εἰς ὃ μέλλει τι ἕψεσθαι τῶν ἁρμοζόντων πρὸς αὐτούς· καὶ καθόλου ὅπου δεῖ στύψαι ἢ στῆσαι ἢ ἀναξηρᾶναι, παραλαμβάνεσθαι δεῖ τὴν χρῆσιν αὐτῶν.

Περὶ Ῥοός. Κεφ. ρμή.

Ῥοῦς ἐπὶ τὰ ὄψα, ὃν ἔνιοι ἐρυθρὸν καλοῦσι, καρπός ἐστι τῆς καλουμένης βυρσοδεψικῆς ῥοός, ἣ τις ὠνομάσθη ἐκ τοῦ τοὺς βυρσοδέψας αὐτῇ χρῆσθαι, εἰς τὴν στύψιν τῶν δερμάτων. ἔστι δὲ δενδρύφιον * φυόμενον ἐν πέτραις ὡς δίπηχυ· ἔφ' οὗ φύλλα ἐπιμήκη, ὑπέρυθρα, τὴν περιφέρειαν ἐντετμημένα πριονοειδῶς. καρπὸς δὲ βοτρυδίοις ἐοικὼς, πυκνὸς,

κό

κ̅τ̅ τὸ μέγεθος τερεβίνθου, ὑπόπλατυς, οὗ τὸ περικείμενον φλοιῶδες, ἐστὶν εὔχρηστον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα, στυπτικὴν, ποιοῦσαν πρὸς ἃ καὶ ἡ ἀκακία· μελαίνει δὲ τρίχας τὸ ἀφέψημα, δυσεντερίας τε ἐστὶν ἔγκλυσμα, καὶ πόμα, καὶ ἐγκάθισμα, καὶ ὤτων πυορρούντων ἔγκλυσμα, πτερύγια τ̅ καὶ γαγγραίνας ἐπέχει καταπλασσόμενα τὰ φύλλα, μετ' ὄξους ἢ μέλιτος· καὶ τὸ χύλισμα δὲ τῶν φύλλων ξηρῶν ἑψομένων σὺν ὕδατι ὥσπερ τὸ λύκιον ἄχρι συστάσεως μελιτώδους, ἁρμόζει πρὸς ὅσα καὶ τὸ λύκιον· καὶ ὁ καρπὸς δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ, ἁρμόζων ἐν προσοψήμασι κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, ἀφλέγματά τε τηρεῖ, σὺν ὕδατι καταπλασθεὶς, θλάσματα, ἀποσύρματα, πελιώματα· γλώσσης τε τραχύτητας σμήχει σὺν μέλιτι καὶ λευκὸν ῥοῦν ἵστησιν, αἱμορροΐδας τε θεραπεύει μετ' δρυΐνου ἄνθρακος λείου ἐπιτιθέμενος· καὶ τούτου δὲ τὸ ἀπόβρεγμα ἑψόμενον συνίσταται, βέλτιόν πως τ̅ καρποῦ ποιοῦν. φέρει δὲ καὶ κόμμι ὅπερ ἐντίθεται τοῖς βρώμασι τῶν ὀδόντων πρὸς ἀπονίαν.

magnitudine terebinthi, quadámtenus lato: cuius corticosa tunica perquàm vtilis est. Folia vim habent adstringédi, & acacię effectus præbent. Decoctũ capillos denigrat, dysentericis infunditur, & in potus eorum insessſusq; adiicitur, instillatur auribus purulentis. Gangrenas & pterygia cohibent folia ex aceto aut melle illita. Liquamentum fit ex aridis foliis, ad crassitudinem mellis in aqua decoctis, ad eadem, vt lycium, conueniens. Semen eosdem effectus exhibet: cœliacorum, dysentericorúmq; obsonij inspergitur: fracta, desquammata, liuidáque, illitum ex aqua, ab inflammatione vindicat: linguæ asperitates cum melle abstergit, cãdida, fœminarũ profluuia sistit, hæmorrhoidas sanat, cum querno carbone intrito admotũ. Aqua in quo semen maduit decocta, cogitur, coitq; efficacior ipso semine. Gummi defert, quod dentium cauis imprimitur ad doloresfiniendos.

Πρὶ Φοίνικος. Κεφ. ρμθ'.

Φοίνιξ ἐν αἰγύπτῳ γίνεται. τρυγᾶται δὲ μεσοπορούσης τῆς κ̅τ̅ τὴν ὀπώραν ἀκμῆς, παρεμφέρων τῇ ἀραβικῇ μυροβαλάνῳ, πῶμα

Palma. Cap. CXLIX.

Palma in Ægypto gignitur. Ea medio maturitatis vigore, autumno decerpi solet. Arabici myrobalani similis,

pomatis cognomine, colore viridi, & odore mali cotonei: quòd si ad maturitatem peruenire sinatur, phœnicobalanus fiet. Palma acerba est & adstringens: contra alui fœminarúmque profluuia, in vino austero bibitur: hæmorrhoidas sistit, vulnera glutinat illitu. Phœnicobalani recentes plus siccis adstringunt, capitis dolorem afferunt, copiosiores in cibo inebriant, sicciores sanguinem excreantibus, stomachicis, & dysentericis vtiles in cibo: illinuntur cum cotoneo et cerato œnanthino vesicæ vitiis. Cariotæ, præsertim esu, faucium asperitati medentur.

Palmæ Thebaicæ.
Cap. CL.

Thebaicarum decoctum potu æstuationem sedat, vires recreat cum hydromelite veteri sumptum: cibo idem faciunt. Fit ex eis vinum ad eadem conueniens. Decoctum per se potu & gargarizatione magnopere adstringit, & cohibet. Nuclei palmarum, cæterorum more, cremati in crudo fictili, & vino restincti, cinere loto, spodij vicem efficiunt: miscentúrque in calliblephara.

πῶμα δὲ λέγεται, χλωρὸς τὸ χρῶμα, ἐμφρὴς κυδωνίῳ κατὰ τὴν ὀσμήν· εἰ δὲ ἀφεψηθῇ πεπαινόμενος, γίνεται φοινικοβάλανος. ἔστι δὲ στρυφνὸς, στυπτικὸς, πινόμενος σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ πρὸς διάῤῥοιαν καὶ ῥοῦν γυναικεῖον· ἵστησι δὲ καὶ αἱμοῤῥοΐδας, καὶ τραύματα κολλᾷ καταπλασθείς. αἱ δὲ φοινικοβάλανοι, στυπτικώτεραι τυγχάνουσι τῶν ξηρῶν, κεφαλαλγεῖς δέ εἰσι καὶ πλείονες βρωθεῖσαι μεθύσκουσιν· αἱ δὲ ξηραὶ ὠφελοῦσι βιβρωσκόμεναι αἱμοπτοϊκοὺς, στομαχικοὺς, δυσεντερικοὺς, καὶ τὰ περὶ κύστιν, καταπλασσόμεναι λεῖαι μετὰ κυδωνίου καὶ κηρωτῆς οἰνανθίνης. μάλιστα δὲ αἱ καρυώτιδες ἐσθιόμεναι, ἀρτηριῶν τραχύτητας ἰῶνται.

Περὶ Φοινίκων θηβαϊκῶν. Κεφ. ρν'.

Τῶν δὲ θηβαϊκῶν τὸ ἀφέψημα ποθὲν, παύει καύσωνα, καὶ τὰς δυνάμεις ἀνακτᾶται, μετὰ ὑδρομέλιτος παλαιοῦ λαμβανόμενον· καὶ αὗται βρωθεῖσαι, τὸ αὐτὸ ποιοῦσι, γίνεται δὲ καὶ οἶνος ἐξ αὐτῶν τὸ αὐτὸ δυνάμενος τῷ καρπῷ. καὶ καθ' ἑαυτὸ ποθὲν τὸ ἀφέψημα αὐτῶν καὶ ἀναγαργαριζόμενον ἱκανῶς στύφει καὶ στέλλει. Οἱ δὲ πυρῆνες τῶν φοινίκων, καίονται ἐν ὠμῇ χύτρᾳ, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, εἶτα σβεσθέντες οἴνῳ πλύνονται, καὶ ὡς ἀντίσποδα εἰς τὰ καλλιβλέ-

λιβλέφαρα χρησιμεύουσι· κἂν μὴ αὐτάρκως καῶσι, πάλιν τὸ αὐτὸ γίνεται. Δύναμιν δὲ ἔχουσι στυπτικὴν, παρεμπλαστικὴν, ποιοῦσαν πρὸς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς φλυκτίδας, σταφυλώματα, μίλφας σὺν νάρδῳ· σὺν οἴνῳ δὲ στέλλουσι καὶ ὑπερσαρκώματα, καὶ ἀπουλοῦσιν ἕλκη. εὐθετοῦσι δὲ μάλιστα οἱ ἀπ' αἰγύπτου, οἱ ἐκ τῶν χαμαιζήλων φοινίκων.

Περὶ Φοίνικος ἐλάτης. Κεφ. ρνά.

Φοινιξὴν ἔνιοι ἐλάτην ἢ σπάθην καλοῦσι, περικάλυμμά ἐστι τοῦ καρποῦ τῶν φοινίκων ἀκμὴν ἀνθούντων. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ μυρεψοὶ εἰς τὰς τῶν μύρων στύψεις· ἔστι δὲ αὐτῆς κρατίστη ἡ εὐώδης, στύφουσα, βαρεῖα, μεμυκυῖα, λιπαρὸν ἔχουσα τὸ ἐντός. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν· ἐφιστᾶσαν τὰ νεμόμενα τῶν ἑλκῶν, χαλασμούς τ' ἄρθρων συνάγει, λεῖα μαλάγμασι μιγεῖσα καὶ καταπλάσμασιν· ὠφελεῖ δὲ καὶ ὑποχόνδρια καὶ στόμαχον ἀτονοῦντα, καὶ ἡπατικὰς διαθέσεις, μιγνυμένη τοῖς ἁρμόζουσι τῶν καταπλασμάτων· μελαίνει δὲ καὶ τρίχας τὸ ἀφέψημα αὐτῆς, σμηχόμενον συνεχῶς· ποτιζόμενον δὲ νεφριτικοῖς καὶ τοῖς περὶ κύστιν καὶ σπλάγχνα ἁρμόζει, κοιλίαν τε καὶ ὑστέραν ῥευματιζομένην ἵστησιν, ἁπαλὴ δὲ σὺν ῥητίνῃ καὶ κηρῷ ἐπιτεθεῖσα, καὶ ἐαθεῖσα ἡμέρας εἴκοσι, ψώρας ἰᾶται.

blephara. Quòd si nõ iustã vsti onẽ acceperit, denuo cremãdi. Vim adstringendi habẽt, & spiracula cutis obductu suo claudũt: cõtra oculorũ vuã & pustulas, palpebrarũ defluuia, cũ nardo effectũ prębẽt: corporis excrescẽtias cũ vino reprimũt, vlcera ad cicatricẽ perducũt. Sed inter primas vtiles ex palmis humilibus Ægyptiæ.

Palma elate. Cap. CLI.

PALMA, quam aliqui elaten aut spathan appellant, fructus palmarum adhuc florentium, inuolucrum est calyxque, quo in spissamẽta vnguentarij vtuntur. Optima habetur odorata, adstringens, ponderosa, præclusa, intus pinguis. Vis ei adstrictoria: sistit vlcera quæ depascunt, laxatos artus committit, trita miscetur cataplasmatis & malagmatis: prodest præcordiis, imbecilli stomacho, & iocineri affecto, mista conferentibus cataplasmatis. Eius decoctum subinde detersum, capillos denigrat: datur bibendum congruè, renum, vesicæ, & viscerum vitiis: vuluæ ac ventris fluxiones sistit: scabiem cum resina, & cera sanat, si viginti diebus recens apponatur.

Inuolutúsque in ea elate fructus, quem suo amplexu fouet, elate etiam vocari solet, & ab aliquibus borassus. Adstringit, & spathę effectus pręstat, non sic vnguentis expetit'. Alba medulla caudicis recens in cibo, aut decocta eadé facit, quæ borassus.

Malũ punicũ. Cap. CLII.

Malum punicũ omne boni succi est, stomacho vtile, perexiguum sufficiens alimétum. Dulcia stomacho vtiliora habétur, sed aliquantulũ in eo calorem gignunt, inflationes pariũt, vnde in febri abdicantur. Acida adstringũt, æstuanti stomacho auxiliant, & multò magis contrahunt, ac vrinã cient. Ora gingiuásq; lædũt. Vinosa verò mediã sortiuntur naturã. Nuclei acinorũ acidi punici ĩ sole siccati, & obsoniis ĩsparsi, cócoctíue, fluenté aluũ stomachũq; sistũt. Cœlesti aqua madescũt, bibũturq; cõmodè sanguiné excreãtibus: ad desessus dysentericorũ, fœminarũq; fluxione vuluæ laborantiũ vtiles sunt. Expressus nucleorũ succ' coquit cũ melle, ad oris, virilitatis, et sedis vlcera, nomas, reduuias, & ea q̃ ĩ corpore extuberãt, auriũ dolores, & nariũ vitia:

καὶ ὁ περιεχόμενος δὲ ὑπ' αὐτῆς καρπὸς, ἐλάτη καλεῖται, ὑπ' ἐνίων δὲ βόρασσος· καὶ αὐτὸς στυπτικὸς ὢν τὰ αὐτὰ δρᾷ τῇ σπάθῃ, χωρὶς τῆς ἐν τοῖς μύροις εὐχρηστίας, καὶ τὸ ἐγκάρδιον δὲ τοῦ πρέμνου λευκὸν καὶ αὐτὸ πρόσφατον βιβρωσκόμενον καὶ ἀφεψόμενον, ποιεῖ πρὸς ὅσα καὶ ὁ βόρασσος.

Περὶ Ῥοιᾶς. Κεφ. ρνβ'

Ῥόα πᾶσα εὔχυμος, εὐστόμαχος, ἄτροφος· τούτων μέν τοι ἡ γλυκεῖα εὐστομαχωτέρα, θερμασίαν ποσὴν γεννῶσα περὶ στόμαχον, καὶ πνευματοῦσα, ὅθεν ἐπὶ μὲν τῶν πυρεσσόντων ἐστὶν ἄθετος· ἡ δὲ ὀξεῖα καυσουμένῳ στομάχῳ βοηθεῖ καὶ ἔστι στυπτικωτέρα καὶ οὐρητικωτέρα· ἄστομος δὲ, καὶ στυπτική. ἡ δὲ οἰνώδης μέσην ἔχει δύναμιν· τῆς δὲ ὀξείας ὁ πυρὴν ξηρανθεὶς ἐν ἡλίῳ καὶ ἐπιπαττόμενος προσοψήμασι καὶ συνεψόμενος, κοιλίαν καὶ στομάχου ῥεῦμα ἵστησιν· ἀποβραχεὶς δὲ ἐν ὀμβρίῳ ὕδατι, αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖ πινόμενος, καὶ εἰς ἐγκαθίσματα δυσεντερικῶν καὶ ῥοϊκῶν ἁρμόζει. εὔχρηστον δὲ τὸ ἀπόθλιμμα τῶν πυρήνων ἑψηθὲν καὶ μιγὲν μέλιτι. πρός τε τὰ ἐν στόματι καὶ αἰδοίῳ καὶ ἕδρᾳ ἕλκη, καὶ πτερύγια τὰ ἐν δακτύλοις, νομάς τε καὶ ὑπεροχὰς καὶ ὠταλγίας καὶ τὰ ἐν μυκτῆρσι,

καὶ

καὶ μάλιστα τῆς ὀξείας.

Περὶ Κυτίνων. Κεφ. ρνγ'.

Τὰ δὲ ἄνθη αὐτῆ ἃ καὶ κύτινοι καλοῦνται, καὶ αὐτὰ στυπτικὰ καὶ ξηραντικὰ καὶ κατασταλτικὰ εἰσὶ, καὶ ἐναίμων κολλητικὰ, ἁρμόζοντα πρὸς ἃ καὶ ἡ ῥοά. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν οὖλων πλαδόντων καὶ ὀδόντων σειομένων διάκλυσμα, ἀνακόλλημά τε ἐντεροκηλικοῖς ἐν καταπλάσμασιν· ἱστοροῦσι δέ τινες, μὴ ὀφθαλμίαν παρ' ὅλων τὸ ἔτος τοὺς καταπίοντας τρεῖς κυτίνους, ὡς ὅτι ἐλαχίστους· χυλίζονται δὲ ὡς ἡ ὑποκισθίς.

Περὶ Σιδίων. Κεφ. ρνδ'.

Καὶ τὰ λέπη δὲ τῆς ῥόας ἅ τινες σίδια καλοῦσι στυπτικὴν ἔχοντα καὶ αὐτὰ δύναμιν, πρὸς ὅσα καὶ οἱ κύτινοι ἁρμόζουσι. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν ῥιζῶν, ἕλμινθας πλατείας ποθὲν, ἐκτινάσσει καὶ ἀποκτείνει.

Περὶ Βαλαυστίων. Κεφ. ρνε.

Βαλαύστιον ἔστιν ἄνθος ἀγρίας ῥοιᾶς, εἴδη δέ ἐστιν αὐτοῦ πλείονα· εὑρίσκεται γὰρ καὶ λευκὸν καὶ πυῤῥὸν καὶ ῥοδόχρουν·* εἴοικε δὲ κυτίνῳ ῥοιᾶς, χυλίζεται δὲ ὡς ἡ ὑποκισθίς. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ποιοῦσαν πρὸς ἃ καὶ ἡ ὑποκισθὶς καὶ ὁ κύτινος.

Περὶ Μυρσίνης. Κεφ. ρνς'.

Μυρσίνη ἡ ἥμερος, πρὸς μὲν τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν, ἡ μέλαινα τῆς λευκῆς ἁρμοδιωτέρα, καὶ ταύτης μᾶλλον

tia : præsertim acidorum.

Cytinus. Cap. CLIII.

Huius flores cytini vocantur: qui adstringunt, siccant, cohibent: sanguinolenta glutinãt, quas punicum, præstãt vtilitates: humida gingiuarum vitia mobilésq; dentes decocto colluũtur, herniam prolapsu intestini erumpentem cataplasmate repellunt: memoriæ tradũt, qui tres, quã minimos cytinos deuorauerit, nullã eo anno lippitudinem passurum: eliquatur hypocistidis exemplo.

Malicoriũ. Cap. CLIIII.

Malicoriũ, asperũ est mali punici putamẽ, qđ aliqui sidiõ appellãt. Id spissãdi vim habet, & quos cytini, præbet vsus. Decoctũ radicis potu latas vẽtris tineas pellit, & easdẽ euocat.

Balaustiũ. Cap. CLV.

Balaustium syluestris punici flos est, cytino similis, cui⁹ cõplura genera reperiuntur: cãdidũ, fuluum, colore rosaceo. Succus ex eo exprimit, hypocistidis modo, cui adstrictoria vis inest, eadem faciẽs, quę hypocistis, & cytinus.

Myrtus. Cap. CLVI.

MYRTVS satiua nigra vtilior est medicinæ quàm candida, & in hoc genere

multò magis mõtana:semẽ tamen imbecillius parit. Vis & myrti & seminis adstringit. Semen viride aut aridum in cibo datur sanguinẽ excreãtibus, & vesicæ erosionib⁹. Succus virẽtibus baccis expressus eosdẽ effectus exhibet: stomacho vtilis, vrinã cit: ꝓdest cõtra phalãgij morsum, & scorpionis ictus in mero: seminis decoctũ capillũ tingit, ius decocti in vino vlcera in extremis mẽbris nata sanat, oculorũ inflãmationes illitum cum polline polẽtæ lenit, cõtra ægilopas illinitur, crapulam arcet pręsumptum vinum, quod feruefacto aliquantũ ei⁹ semine exprimatur: aliâs enim acorem cõtraheret. Præstat idẽ seminis effectus. Vtile procidẽtiæ vuluarum in desessionibus, sedis vitiis, & fœminis fluxione vuluæ laborantibus: purgat furfures, vlcera capitis manantia, atq; eruptiones papularũ: fluentes capillos continet. Additur quoque in medicamẽta, quas liparas vocant, vti oleum quod ex folijs eius factum est. Decoctum foliorum ad desessiones balnearũ cõuenit, & cõtra laxatos artus, & malè solide scẽtes. Eo fracta ferruminationi repugnãtia vtilissimè fouẽt, vitili-

μᾶλλον ἡ ὀρείνη, τὸ μέν τοι καρπὸν ἀτονώτερον ἔχει. δύναμις δὲ αὐτῆς καὶ τοῦ καρποῦ στυπτική. δίδοται δὲ ὁ καρπὸς χλωρός τε καὶ ξηρὸς ἐσθιόμενος αἱμοπτοϊκοῖς καὶ τοῖς δακνομένοις τὸν κύστιν. καὶ ὁ ἐκ τῶν χλωρῶν δὲ μύρτων ἐκθλιβέντων χυλὸς, τὰ αὐτὰ ποιεῖ, εὐστόμαχος ὢν καὶ οὐρητικοῖς ἁρμόζων, φαλαγγιοδήκτοις καὶ σκορπιοπλήκτοις σὺν οἴνῳ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τοῦ καρποῦ βάπτει τρίχας· ἑψηθεὶς δὲ σὺν οἴνῳ, καὶ καταπλασθεὶς, τὰ ἐν ἀκρωτηρίοις ἕλκη θεραπεύει· μετὰ πάλης δὲ ἀλφίτου καταπλασθεὶς, φλεγμονὰς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς παρηγορεῖ, καὶ πρὸς αἰγίλωπα δὲ ἐπιπλάττεται, καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς δὲ γινόμενος οἶνος ἐκθλιβέντος τοῦ καρποῦ, καὶ ἐπὶ ποσὸν ἀφεψηθέντος, ὀξίζει γὰρ ὁ μὴ οὕτω σκευασθεὶς, ἀκραίπαλός ἐστι προπινόμενος, ποιῶν πρὸς ὅσα καὶ ὁ καρπὸς, ἐγκαθίσματά τε, μήτρας, προπτώσεις, καὶ δακτυλίῳ, καὶ ῥοικαῖς ἁρμόζει, σμήχει δὲ καὶ πίτυρα. καὶ ἀχώρας, καὶ ἐξανθήματα, τρίχας τεηρεούσας ἐπέχει· μίγνυται δὲ καὶ λιπαραῖς, ὥς περ καὶ τὸ ἐκ τῶν φύλλων αὐτῆς σκευαζόμενον ἔλαιον. καὶ τὸ τῶν φύλλων δὲ ἀφέψημα, εἴς τε τὰ ἐγκαθίσματα ἁρμόζει, καὶ πρὸς τὰ χαλαρὰ, καὶ ἀσυμπώρωτα ἄρθρα καὶ πρὸς ἀσυμπώρωτα κατεαγότα, ὠφελίμως

ὠφελίμως καταντλεῖται, σμήχει δὲ καὶ ἀφοὺς, καὶ πρὸς ὦτα πυορροοῦντα ἐγχυματίζεται, καὶ μελασμοὺς τρι χῶν, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν δὲ χυλὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ· αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα λεῖα καταπλασσόμενα ἐν ὕδατι, ἁρμόζει τοῖς καθύγροις τῶν ἑλκῶν, καὶ ῥευματιζομένοις τόποις πᾶσι καὶ κοιλιακοῖς· ἐλαίου ὀμφακίνου δὲ ἢ ῥοδίνου ὀλίγου καὶ οἴνου μεμιγμένου, καὶ ἕρπησι, καὶ ἐρισιπέλασι, διδύμων τε φλεγμοναῖς καὶ ἐπινυκτίσι καὶ κονδυλώμασι· ξηρὰ δὲ λεῖα παρωνυχίαις καὶ πτερυγίοις, χρησίμως καταπλάττεται, καὶ καθύγροις μασχάλαις καὶ μηροῖς, καὶ ἐπὶ καρδιακῶν στέλλει τοὺς ἱδρῶτας· κεκαυμένα δὲ καὶ ὠμὰ μετὰ κηρωτῆς, πυρίκαυτα καὶ πτερύγια καὶ παρωνυχίας ἰᾶται. χυλίζεται δὲ τὰ φύλλα παραχεομένου οἴνου παλαιοῦ, ἢ ὕδατος ὀμβρίου, καὶ ἐκθλίβεται. ἢ δὲ χρῆσις αὐτῆ προσφάτου ὄντος, ξηρανθεὶς γὰρ εὐρωτιᾷ καὶ ἀδυνατεῖ.

vitiliginem emendat, purulentis auribus infunditur, & capillos denigrat. Succus eadem efficit. Trita folia, & ex aqua illita humidis vlceribus, & partibus omnibus fluxione laborantibus, cœliacísque prosunt: & admisto omphacino oleo, aut exiguo rosaceo cum vino, ad vlcera serpentia, ignem sacrum, testium inflammationes, epinyctidas, & condylomata. Arentium foliorum farina vtiliter inspargitur paronychiis, pterygiis, & contra alarum feminúmque perfusiones: cardiacorum sudores cohibet. Folia cruda seu cremata cum cerato, ambustis, paronychiis, pterygiisque medentur. Exprimitur foliis succus adfuso vetere vino aut aqua cælesti, cuius recentis vsus est: nam exiccatus planè cariem sentit, & vires amittit.

Περὶ Μυρτιδάνου. Κεφ. ρνζ'.

Τὸ δὲ μυρτίδανον λεγόμενον ἐπίφυσίς ἐστιν ἀνώμαλος καὶ ὀχθώδης καὶ ὁμόχροις· οἱονεὶ χεῖρες περὶ τὸ τῆς μυρσίνης πρέμνον· στύφει δὲ μᾶλλον τῆς μυρσίνης. ἀποτίθεται δὲ κοπὲν καὶ μιγὲν οἴνῳ αὐστηρῷ ἀναπλασθέν τε εἰς τροχίσκους, ἐν σκιᾷ ξηραίνετε, δραστικώτερον δέ ἐστι τε καρποῦ καὶ τοῦ φύλλου, μιγνύ-

Myrtidanum. Cap. CLVII.

Myrtidanú dicitur, adnatum inæquabile verrucosum intumescensq́;, & concolor: quod perinde quasi man⁹ myrti caudicé amplectitur. Magis q̃ myrtus adstringit: tusum addito austero vino reponit, coactúq́; in pastillos siccatur in vmbra: multò efficaci⁹, & folio & semine, cera-

cerato,pesſis,inſeſsionibus,cataplaſmatis admiſtum, vbi adſtringendum aliquid eſt.

Ceraſia. Cap. CLVIII.

Ceraſia aluo vtilia ſunt,ſi viridia ſumantur:eadem ſiccata, illá ſiſtunt.Gummi quod ceraſi reſudarunt, cum vino diluto tuſſi vetuſtę medetur:colorem cõmendat, viſum exacuit, appetentiã inuitat: idem ex vino potum calculoſis auxilio eſt.

Siliquæ. Cap. CLIX.

Siliquæ recentes ſtomacho aduerſantur, aluum ſoluunt: eædem ſiccatæ ſiſtunt, ſtomachóq; vtiliores fiunt. Vrinam ciunt, ſed præcipuè,quæ vinaceis condiuntur.

Mala. Cap. CLX.

Folia, flores, & germina cũ omnis mali, tum maximè cotoneæ adſtringunt. Pomis acerbis adſtringendi vis ineſt: maturis verò longè ſecus. Ex iis verna bilem gignunt, neruos omneis lædunt, inflationes pariunt.

Cotonea mala.

Cap. CLXI.

Cotonea ſtomachovtilia,vrinã cient: verùm toſta mitiora habẽtur.Proſunt cœliacis, dyſentericis,purulenta extuſsiẽtib⁹,cholericis,præſertim cruda. Mace-

μιγνύμενον κηρωτῇ καὶ πεσσοῖς, ἐγκαθίσμασί τε καὶ καταπλάσμασι τοῖς σύφεως δεομένοις.

Περὶ Κερασίων. Κεφ. ρνη'.

Κεράσια καὶ αὐτὰ μὲν χλωρὰ λαμβανόμενα, εὐκοίλια τυγχάνει. ξηρὰ δὲ ἵστησι κοιλίαν. τὸ δὲ κόμμι τῶν κερασίων, βῆχα χρονίαν ἰᾶται λαμβανόμενον μετὰ κράματος, εὔχροιάν τε καὶ ὀξυδορκίαν καὶ ὄρεξιν ποιεῖ· ὠφελεῖ δὲ καὶ λιθιῶντας μετ' οἴνου πινόμενον.

Περὶ Κερατίων. Κεφ. ρνθ'.

Κεράτια χλωρὰ μὲν λαμβανόμενα, κακοστόμαχα τυγχάνει, καὶ κοιλίας λυτικά, ξηρανθέντα δὲ ἵστησι κοιλίαν, εὐστομαχώτερα ὄντα καὶ διουρητικά· μάλιστα δὲ τὰ ἐκ τῶν στεμφύλλων συντιθέμενα.

Περὶ Μηλέας. Κεφ. ρξ'.

Μηλέας πάσης τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη καὶ οἱ βλαστοὶ, σύφουσι. μάλιστα δὲ τῆς κυδωνίας, καὶ ὁ καρπὸς ἔνωμος μὲν στυπτικὸς καθέστηκε· πεπανθεὶς δὲ οὐχ ὁμοίως. τὰ δὲ τοῦ ἔαρος ἀκμάζοντα μῆλα χολοποιά, ἄθετα τῷ νευρώδει παντὶ ἐμπνευματοῦντα.

Περὶ Κυδωνίων μήλων.

Κεφ. ρξα'.

Τὰ δὲ κυδώνια, εὐστόμαχα, οὐρητικά, ὀπτηθέντα δὲ πρᾳονέστερα γίνεται, χρήσιμα κοιλιακοῖς καὶ τοῖς δυσεντερικοῖς καὶ ἐμπυικοῖς καὶ χολερικοῖς μάλιστα ὠμά.

καὶ τὰ

καὶ τὸ ἀπόβρεγμα δὲ αὐτῶν ἁρμόζει τοῖς στόμαχον ἢ κοιλίαν ῥευματιζομένοις ἐν ποτῷ. ὁ δὲ χυλὸς ὠμῶν αὐτῶν λαμβανόμενος, ὀρθοπνοικοὺς ὠφελεῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα, πρόσκλυσμα δακτυλίου, καὶ ὑστέρας προπτώσει. τὰ δὲ ἐκ τοῦ μέλιτος, καὶ αὐτὰ μὲν οὐρητικά. τὸ δὲ μέλι τὴν αὐτῶν ἀναλαμβάνεται δύναμιν· στεγνωτικὸν γὰρ καὶ στυπτικὸν γίνεται. τὰ δὲ σὺν τῷ μέλιτι ἑψόμενα, εὐστόμαχα μὲν καὶ εὔστομα, ἧττον δὲ στεγνωτικά. τὰ δὲ ὠμὰ καταπλάσμασι μίγνυται πρὸς στέγνωσιν κοιλίας, στομάχου ἀνατροπὴν, καὶ πύρωσιν, μαστοὺς φλεγμαίνοντας, σπλῆνας ἐσκιῤῥωμένους, κονδυλώματα. Γίνεται δὲ καὶ οἶνος ἐξ αὐτῶν κοπτομένων καὶ ἐκθλιβομένων, πρὸς διαμονὴν μιγνυμένου τοῖς ιϛ'. ξέσταις τοῦ χυλοῦ μέλιτος ξέστου ἑνὸς ἐπεὶ ὀξίζει· ἁρμόζει δὲ πρὸς τὰ εἰρημένα πάντα, καὶ* χρίσμα δὲ ἐξ αὐτῶν σκευάζεται τὸ καλούμενον μήλινον, ᾧ χρώμεθα ὁπόταν στυπτικοῦ ἐλαίου δεηθῶμεν. ἐκλέγεσθαι δὲ δεῖ τὰ ἀληθινὰ, μικρὰ δέ ἐστι καὶ περιφερῆ καὶ εὐώδη ταῦτα. τὰ δὲ λεγόμενα στρουθία καὶ μεγάλα ἧττόν ἐστι εὔχρηστα. τὰ δὲ ἄνθη αὐτῶν ξηρά τε καὶ χλωρὰ καταπλάσμασιν εὔθετα, πρὸς τὰ στύψεως χρείαν ἔχοντα, καὶ

Maceratorũ liquor commodè in ſtomachi aut ventris fluxionibus, potui datur. Succus crudorum aſſumptus orthopnoicis ſalutaris eſt. Decocto fouentur vuluæ, & ſedes ſi procidant. Cotonea quę melle condiuntur, vrinam mouent: mel autem ſibi conſtringentem illorum vim, & inſpiſſantem adſciſcit. Quæ cũ melle coquuntur, ſtomacho atque ori gratiora ſunt, ſed minus inſpiſſant. Cruda cataplaſmatis adiiciuntur, ad cohibendam aluum, aut ſi ſtomachus æſtuet, aut in vomitiones effundatur, ad mammarum inflammationes, præduros lienes, & condylomata. Fit vinũ ex ipſis tuſis expreſsiſque: ſed quò perduret, quindecim ſextariis ſucci vnus mellis adiungitur, alioquin in acorem degenerat. Prodeſt ad omnia, quę dicta ſunt. Fit & oleum ex iis, quod melinum vocauimus, quo vtimur quoties adſtringẽti oleo eſt opus. Eligi oportet vera, quæ ſanè ſunt rotunda, parua & odorata: quæ verò Struthia dicuntur, magna quidẽ ſunt, ſed mins vtilia. Flos & viridis & ſiccus cataplaſmatis imponitnr: iis cõueniẽs, quę adſtrictionem deſiderant, inflam-

inflammationibus oculorum, reiectionibúsq; sanguinis. Cótra citam aluum, & mensium impetus, in vino bibitur.

καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, καὶ πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς, κοιλίας τε ῥεῦσιν καὶ ἐμμηνίων φορὰν ἁρμόζει μετ᾽ οἴνου πινόμενα.

Melimela. Cap. CLXII.

Περὶ Μελιμήλων. Κεφ. ρξβʹ.

Melimela ventré molliunt, & ab eo animalia expellũt, stomacho negotiũ exhibẽt, Æstuosa. Ea multis dulcia mala vocãtur.

Τὰ δὲ μελίμηλα κοιλίαν μαλάσσει, καὶ θηρία ἐκτινάσσει κακοστόμαχα, καῦσου ποιητικά. καλεῖται δὲ ὑπό τινων γλυκύμηλα.

Epirotica mala. Cap. CLXIII.

Περὶ Ἠπειρωτικῶν μήλων. Κεφ. ρξγʹ.

Epirotica mala, quæ Latinè orbiculata dicũtur, stomacho vtilia: sistunt aluum, vrinas euocant, malis tamen cotoneis inualidiora.

Τὰ δὲ ἠπειρωτικὰ λεγόμενα, ῥωμαϊστὶ δὲ ὀρβικουλάτα, εὐστόμαχα, κοιλίας σταλτικὰ, οὔρων προκλητικὰ, ἀτονώτερα μέντοι τῶν κυδωνίων ἐστίν.

Syluestria mala. Cap. CLXIIII.

Περὶ ἀγριομήλων. Κεφ. ρξδʹ.

Syluestria mala similia sunt vernis, & adstringunt. Sanè in hunc vsum immatura omnia opus sunt.

Τὰ δὲ ἄγρια ἔοικε τοῖς ἐαρινοῖς στύφοντα· δεῖ δὲ πρὸς τὰ στύψεως χρήζοντα, ἀωροτέροις ἅπασι χρῆσθαι.

Persica mala. Cap. CLXV.

Περὶ Περσικῶν μήλων. Κεφ. ρξεʹ.

Persica poma matura tam stomacho, quàm ventri vtilia sunt. Acerba aluum cohibent, sed sicca vehementius. Decoctum è siccis alui stomachíq; fluxiones sistit.

Τὰ δὲ περσικὰ μῆλα εὐστόμαχα, εὐκοίλια τὰ πέπειρα. τὰ δὲ ἔνωμα, σταλτικὰ κοιλίας, ξηρανθέντα δὲ, καὶ στεγνωτικώτερα γίνονται. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν ξηρῶν λαμβανόμενον, στόμαχον καὶ κοιλίαν ῥευματιζομένην ἵστησιν.

Armeniaca. Cap. CLXVI.

Περὶ Αρμενιακῶν. Κεφ. ρξςʹ.

Armeniaca, quæ à Latinis præcocia dicuntur, minora sunt supradictis, & stomacho vtiliora.

Τὰ δὲ μικρότερα καλούμενα δὲ ἀρμενιακὰ, ῥωμαϊστὶ δὲ πραικόκκια, εὐστομαχώτερα τῶν προειρημένων εἰσίν.

Medica

Περὶ Μη.

Περὶ Μηδικῶν. Κεφ. ρξζ'.

Τὰ δὲ μηδικὰ λεγόμενα ἢ περσικὰ ἢ κεδρόμηλα, ῥωμαϊστὶ δὲ κίτρια, πᾶσι γνώριμα· φυτὸν γὰρ ἐστι καρποφοροῦν δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἐπαλλήλως. αὐτὸ δὲ τὸ μῆλον ἐπίμηκες, ἐρρυτιδωμένον, χρυσίζον τῇ χρόᾳ, εὐῶδες μετὰ βάρους, σπέρμα ἔχον ἀπίῳ ἐοικός. Δύναμιν δὲ ἔχει ποθὲν ἐν οἴνῳ, ἀντενεργεῖν θανασίμοις, κοιλίαν τε ὑπάγειν, διάκλυσμα τέ ἐστι πρὸς εὐωδίαν στόματος τὸ ἀφέψημα καὶ ὁ χυλὸς αὐτῶν· βιβρώσκεται δὲ μάλιστα ὑπὸ γυναικῶν πρὸς τὴν κίσσαν· φυλάττειν δὲ καὶ ἱμάτια δοκεῖ, ἄβρωτα ἐπιτιθέμενα κιβωτίοις.

Medica mala. Ca. CLXVII.

Medica mala Persicáue aut cedromela, quæ Latini citria vocant, nemini non cognita. Arbor ipsa omnibus anni temporibus pomifera, aliis deciduis, aliis subnascentibus. Malum oblongum est, rugosum, colore aurum imitans, cum grauitate odoratum, semen habet pyri. Id in vino potum venenis resistit, aluum mouet, oris suauitatem commẽdat, decocto eius colluto, aut succo: estur in malacia mulieribus: vestiariis impositum ab erosionis vitio vestes vindicare existimatur.

Περὶ ἀπίου. Κεφ. ρξή.

Ἀπίου δὲ πολλὰ εἴδη, πᾶσαι δὲ στύφουσιν· ὅθεν εἰς τὰ ἀποκρουστικὰ καταπλάσματα ἁρμόζουσι. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν ξηρανθεισῶν, καὶ αὐταὶ λαμβανόμεναι ὠμαὶ, κοιλίαν ἱστᾶσι· βλάπτουσι δὲ ἐσθιόμεναι τοὺς νήστεις.

Pyra. Cap. CLXVIII.

Pyrorum multa genera, quæ tamẽ omnia adstringunt: proinde adduntur conuenienter in repellẽtia cataplasmata Decoctum è siccis & cruda ipsa aluum sistunt: ieiunos esitata lædunt.

Περὶ Ἀχράδος. Κεφ. ρξθ.

Ἡ δὲ ἀχρὰς εἶδός ἐστιν ἀγρίου ἀπίου, βραδέως πεπαινομένη. Δύναμιν δὲ ἔχει, στυπτικωτέραν ἀπίου· ὅθεν πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει. στύφει δὲ καὶ τὰ φύλλα αὐτῆς. ἡ δὲ ἐκ τοῦ ξύλου αὐτῶν τέφρα, βοηθεῖ ἐναργῶς τοῖς ὑπὸ μυκήτων πνιγομένοις.

Achras. Cap. CLXIX.

ACHRAS pyrastri genus est, quod tardissimè ematurescit. Vim pyro adstringentiorem habet, & ad eadem conuenit: stringunt etiam eius folia. Ligni pyrorum cinis efficaciter his auxiliatur, quos fungi strangulant.

φασὶ

Aiunt

Aiunt fungos, si syluestria pyra cum eis coquantur, innoxios fieri.

Mespilus. Cap. CLXX.

Mespilus, quæ à nonnullis aronia vocatur, spinosa arbor est, folio pyxacanthæ: fert pomum suaue, exiguo malo non dissimile, tribus intus ossiculis: qua ex causa id nonnulli tricoccon appellauere. Tarde maturescit, esu adstringit, stomacho gratum est, aluumque supprimit.

Altera mespilus. Cap. CLXXI.

Alterũ mespili genus in Italia nascitur, quod aliqui setanium, alij epimelida vocant. Arbor foliis mali, sed minoribus: pomum fert rotundum esui aptum, vmbilico latiore: quod adstringit, seróque maturescit.

Lotus arbor. Cap. CLXXII.

Lotus arbor est vastę magnitudinis, ferẽs baccã pipere maiorẽ, dulcẽ, cibis gratã, stomacho facilẽ. Aluũ sistit baccis. Ramẽtorũ ligni decoctũ siue potu, siue infusione dysentericis ac fœminis fluxione vuluæ laborãtibus, auxilio est: rufat capillos, citam aluum cohibet.

Cornus.

φασὶ δέ τινες ὅτι κἂν συνεψήσῃ τις ἀχράδας μύκησιν, ἀβλαβεῖς αὐτοὺς γίνεσθαι.

Περὶ Μεσπίλων. Κεφ. ρό.

Μέσπιλον τὸ δένδρον, ὃ παρ' ἐνίοις ἀρωνία καλεῖται, ἀκανθῶδες ἐστὶν, ὅμοιον τοῖς φύλλοις πυξακάνθῃ, καρπὸν φέρον μικρῷ μήλῳ ὅμοιον ἡδὺ, ἔχοντα τρία ὀστάρια ἔνδοθεν, ἀφ' ὧν καὶ τρίκοκκον τινὲς αὐτὸ ὀνομάζουσι. βραδέως πεπαινόμενον, στύφει δὲ βιβρωσκόμενον, εὐστόμαχόν τε ἐστὶ καὶ κοιλίας στεγνωτικόν.

Περὶ ἑτέρου μεσπίλου. Κεφ. ροά.

Μεσπίλου δὲ καὶ ἕτερόν ἐστιν εἶδος ἐν ἰταλίᾳ γεννώμενον. ὃ ἔνιοι ἐπιμηλίδα καλοῦσιν. οἱ δὲ, σιτάνιον ὀνομάζουσι. δένδρον ἐστὶ μήλῳ ἐμφερὲς τοῖς φύλλοις ὅτι μικρότερον. ἔχει δὲ καρπὸν καὶ τοῦτο στρογγύλον, βρώσιμον, πλατὺν ἔχοντα τὸν πυθμένα, ὑποστύφοντα, πεπαινόμενον βραδέως.

Περὶ Λωτοῦ. Κεφ. ροβ.

Λωτὸς τὸ δένδρον, φυτόν ἐστιν εὐμέγεθες, καρπὸν δὲ φέρει μείζονα πεπέρεως γλυκὴν, βρώσιμον * εὐστόμαχον, κοιλίας στεγνωτικόν. τῶν δὲ πρισμάτων τοῦ ξύλου τὸ ἀφέψημα πινόμενον καὶ ἐγκλυζόμενον, βοηθεῖ δυσεντερικοῖς καὶ γυναιξὶ ῥοϊκαῖς. ξανθίζει δὲ καὶ τρίχας, καὶ ἐπέχει γαστέρα ῥεούσαν.

Περὶ

Περὶ κρανίας. Κεφ. ρογ'.

Κρανία δένδρον ἐστὶν ἀδρὸν, καρπὸν φέρον ὡς ἐλαίας, ἐπιμήκη, χλωρὸν τὸ πρῶτον, πεπαινόμενον δὲ ξανθὸν, ἢ κηροειδῆ, ἐδώδιμον, στύφοντα, ἁρμόζοντα πρὸς κοιλίας ῥῦσιν καὶ δυσεντερίας, συντιθέμενον καὶ εἰς ἕψημα, καὶ εἰς βρῶσιν, καὶ ἁλμεύεται ὡς ἐλαία. ὁ δὲ τῶν χλωρῶν φύλλων ἰχὼρ καιόμενον, ἁρμόζει πρὸς λειχῆνας καταχριόμενος.

Cornus. Cap. CLXXIII.

Cornus dura arbor est, baccas ferés oliuæ modo oblongas, quę primũ virent, dein per maturitaté rubescunt, aut cerę colorem repræsentant. In cibo adstringũt, proflunio alui atq; dysenteriæ salutares, siue in edulio, siue in defruto exhibeãtur. Muria, vt oliuæ, condiũtur. Sanies, quam virétia folia torrendo resudarunt, impetigini conuenienter illinitur.

Περὶ Οὔων. Κεφ. ροδ'.

Οὖα τὰ μηλίζοντα καὶ μήπω πέπυρα τμηθέντα καὶ ξηρανθέντα ἐν ἡλίῳ, σταλτικὰ γίνεται κοιλίας ἐσθιόμενα, καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν δὲ ἄλευρον ἀλεσθέντων αὐτὶ ἀλφίτων λαμβανόμενον, καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν πινόμενον, τὸ αὐτὸ ποιεῖ.

Sorba. CAp. CLXXIIII.

Sorba colorem luteum referentia prius, quàm maturescant, dissecta & sole siccata manduntur, aut aluum sistant. Eadem est functio molitorum farinæ, si polentæ loco sumatur: quod & decoctum eorum in potu præstat.

Περὶ Κοκκιμηλέας. Κεφ. ροε.

Κοκκιμηλέα δένδρον ἐστὶ γνώριμον, οὗ ὁ καρπὸς ἐδώδιμος, κακοστόμαχος, κοιλίας μαλακτικός. τῶν δὲ συριακῶν καὶ μάλιστα τῶν ἐν δαμασκῷ γεννωμένων ὁ καρπὸς ξηρανθεὶς, εὐστόμαχος καὶ κοιλίας σταλτικός. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν φύλλων ἐν οἴνῳ σκευαζόμενον καὶ ἀναγαργαριζόμενον, κιονίδα καὶ οὖλα καὶ παρίσθμια ῥευματιζόμενα στέλλει. τὰ αὐτὰ δὲ παρέχει καὶ ὁ τῶν ἀγρικοκκιμήλων καρ-

Prunus. Cap. CLXXV.

Prunus arbor est nota, cuius pomum estur: sed stomachum male habet, aluum mollit. Syriaca pruna, & præcipuè, quæ Damasci gignuntur, exiccata stomacho vtilia sunt, aluum adstringunt. Folia pruni in vino decocta collutione, & gargarizatu vuam, gingiuas, & tonsillas fluxione laboranteis reprimunt. Pręstant idem syluestriũ pruno

prunorum baccæ, post maturitatem exiccatæ: cum sapa verò decoctę, stomacho vtiliores redduntur, aluúmq; magis adstringunt. Gummi prunorũ agglutinat, potũ in vino calculos cóminuit: ex aceto quoq; illitum, lichenas infantiũ sanat.

Arbutus. Cap. CLXXVI.

Arbut⁹ siue vnedo arbor est cotoneæ malo non dissimilis, tenui folio: cuius fructus pruni manitudinem implet, nullo intus nucleo: huic menæcylo cognomẽ est: maturus aut flauet, aut rubescit, in esu acerosus, stomacho aduersatur, capitísq; dolorem mouet.

Amygdalæ. Ca. CLXXVII.

Amyhdalæ amaræ radicum tritarum decoctum vitia cutis in facie corrigit: illitę nuces idẽ munus præstant, menses admotæ ciunt, capitis dolori auxiliãtur, illitæ fronti aut temporibus cum aceto vel rosaceo: epinyctidas sanant ex vino, itẽ putrescentia vlcera, & quæ serpunt, & morsus canum cum melle: earum autem esu dolores finiuntur, aluum emolliunt, somnum faciunt, vrinam ciẽt, cõtra sanguinis reiectiones cũ amylo assumuntur, renũ vitiis, & pulmonũ inflãmationibus

καρπὸς, πέπειρος ξηρανθείς· ἑψηθεὶς δὲ μετὰ ἑψήματος, εὐστομαχώτερος καὶ σταλτικώτερος κοιλίας γίνεται. τὸ δὲ κόμμι τῆς κοκκιμηλέας, ἐστὶ κολλητικὸν, λίθων θρίπτικὸν πινόμενον σὺν οἴνῳ· σὺν ὄξει δὲ ἐπιχριόμενον, λειχῆνας τὰς ἐπὶ παιδίων θεραπεύει.

Περὶ Κομάρου. Κεφ. ροϛ'.

Κόμαρος δένδρον ἐστὶ, παρόμοιον κυδωνίᾳ, λεπτόφυλλον, καρπὸν ἔχον ὡς κοκκιμήλου μέγεθος, ἀπύρηνον· μεμάκυλα καλούμενον· πεπανθέντα δὲ ὑπόκιρρον ἢ ἐρυθρὸν, ἐσθιόμενον ἀχυρῶδες, κακοστόμαχον δὲ καὶ κεφαλαγγές.

Περὶ Αμυγδαλῆς. Κεφ. ροζ'.

Αμυγδαλέας πικρᾶς ἡ ῥίζα ἀφεψηθεῖσα λεῖα, ἐφήλεις τὰς ἐν προσόπῳ ἀποκαθαίρει καὶ αὐτὰ δὲ τὰ ἀμύγδαλα καταπλασθέντα, τὰ αὐτὰ ποιεῖ, προστιθέμενα δὲ ἄγει καταμήνια, καὶ κεφαλαλγίαις βοηθεῖ καταπλασθέντα μετώπῳ ἢ κροτάφοις μετ' ὄξους καὶ ῥοδίνου, καὶ πρὸς ἐπινυκτίδας σὺν οἴνῳ· πρὸς δὲ σηπεδόνας καὶ ἕρπητας καὶ κυνόδηκτα, σὺν μέλιτι· ἐσθιόμενα δέ ἐστιν ἀνώδυνα, κοιλίας μαλακτικὰ, ὑπνωτικὰ, οὐρητικὰ, καὶ πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν μετὰ ἀμύλου* λαμβανόμενα· πρὸς δὲ νεφριτικοὺς καὶ περιπνευμονικοὺς,

ex

σὺν

σὺν ὕδατι πινόμενα ἢ ἐκλειχόμενα σὺν ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ· δυσουριῶσι δὲ καὶ λιθιῶσι, σὺν γλυκεῖ βοηθεῖ, καὶ ἡπατικοῖς καὶ βηξὶ καὶ κώλου ἐμπνευματώδεσι, σὺν μέλιτι καὶ γάλακτι ἐκλειχόμενα, καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἔστι δὲ καὶ ἀμέθυσα προσλαμβανόμενα ὅσον ε'. ἢ ζ'. κτείνει δὲ καὶ ἀλώπεκας βρωθέντα σύν τινι. τὸ δὲ κόμμι αὐτῆς στύφει καὶ θερμαίνει, καὶ βοηθεῖ πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν πινόμενον· σὺν ὄξει δὲ ἐπιχριόμενα, λειχῆνας ἐπιπολαίους αἴρει· ἰᾶται καὶ βῆχα χρόνιον μετὰ κράματος ποθὲν, λιθιῶντας δὲ ὠφελεῖ σὺν γλυκεῖ πινόμενον. ἡ δὲ γλυκεῖα καὶ ἐδώδιμος ἀμυγδαλὴ, καταπολὺ ἥσσων ἐστὶν ὡς πρὸς ἐνεργείαν τῆς πικρᾶς. καὶ αὐτὴ δὲ λεπτυντικὴ, οὐρητικὴ, βρωθέντα δὲ σὺν τῷ λέπει τὰ ἀμύγδαλα χλωρὰ, στομάχου πλάδον ἀποκαθίστησι.

Περὶ Πιστακίων. Κεφ. ροή.

Πιστάκια τὰ μὲν γεννώμενα ἐνσυρίᾳ, ὅμοια στροβίλοις, εὐστόμαχα, ἐσθιόμενα δὲ καὶ πινόμενα ἐν οἴνῳ λεῖα, ἑρπετοδήκτοις βοηθεῖ.

Περὶ Καρύων βασιλικῶν.

Κεφ. ροθ'.

Κάρυα βασιλικὰ, ἃ ἔνιοι περσικὰ καλοῦσιν, ἐσθιόμενα, δύσπεπτα, κακοστόμαχα, χολοποιὰ, κεφαλαλγῆ, βήσσουσιν ἐναντία. χρή-

ex aqua in potu aut eclegmate cũ resina terebinthina dantur: calculosis difficiliq; vrinæ in passo auxiliantur, & illinctu cum melle, & lacte hepaticis, tussi, & inflationibus coli, nucis auellanæ magnitudine: quinis septenísve pręsumptis ebrietaté non sentiunt potores: vulpes si cum quadam esca eas vorauerint, emoriuntur. Gummi eius calfacit, & adstringit: reiicientibus sanguiné, potum auxilio est: impetigines quæ summũ corpus occuparunt illitum cũ aceto tollit: tussi vetustæ cũ diluto vino potũ medetur: calculosis cũ passo bibere prodest. E nucib⁹ gręcis, dulces cibo idoneæ, sed multò minus valét in remediis, q̃ amarę: attamé extenuant, vrinã ciunt, recetiũ cum suo putamine, humida stomachi vitia emédant.

Pistacia. Cap. CLXXVIII.

Pistacia, quę cóstat in Syria gigni, pineis nucibus similia sunt, & stomacho amica: trita cũ vino cótra serpétium ictus prosunt, siue edantur, siue bibãtur.

Nux iuglans. Ca. CLXXIX.

Nuces iuglãdes, quas nõnulli Persicas vocant, sunt difficiles cõcoctu, stomacho inutiles, biliosæ, capitis doloré inferétes,

tuſsientibus inimicæ, & vomituris ieiunis in cibo aptę. Cum ruta verò & ficis præſumptæ, & à ſummo cibo, venenis reſiſtunt: nec minus ſi à veneni hauſtu comedantur: largius eſitatæ tineas latas pellunt, illinuntur mammarum inflammationi, abſceſsibus, luxatíſque, cum mellis exiguo, & ruta: cum cepa autem, ſale & melle, canis hominíſque morſui proficiunt: tormina, cum calyce ſuo peruſtæ, & vmbilico admotæ, ſedant. Putamen combuſtum tritúmque in oleo, & vino, infantium capite peruncto, nutrit capillum, alopecias replet. Siſtúnt méſes nuclei vſti, ſi triti ex vino admoueantur: iidem è veteribus, illiti carbunculis, gangrænis, & ægilopiis medentur: alopeciis commanducati, & impoſiti præſenti ſunt remedio. Nucibus tuſis oleum exprimitur. Recentes ſtomacho innocentiores ſunt, vtpote ſuauiores: itaque allio miſtæ eximunt acrimoniam. Liuores in corpore illitu tollunt.

Nuces auellanæ.

Cap. CLXXX.

Nuces auellanæ, quas & leptocarya vocant, ſtomacho infeſtæ

χρήσιμα δὲ βιβρωσκόμενα πρὸς ἐμέτους νήστει· καὶ θανασίμων φαρμάκων ἐστὶν ἀντιφάρμακα, * προβρωθέντα καὶ ἐπιβρωθέντα, σὺν ἰσχάσι καὶ πηγάνῳ· πλείονα δὲ βρωθέντα, πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκτινάσσει, ἐπιπλάσσεται δὲ καὶ μαστοῖς φλεγμαίνουσι, καὶ ἀποστήμασι καὶ στρέμμασι σὺν ὀλίγῳ μέλιτι καὶ πηγάνῳ· μετὰ δὲ κρομμύου καὶ ἁλὸς καὶ μέλιτος, πρὸς κυνόδηκτα καὶ ἀνθρωπόδηκτα ποιεῖ· πυρωθέντα δὲ σὺν τῷ κελύφει, καὶ ἐπιτεθέντα τῷ ὀμφαλῷ, στρόφους παύει. τὸ δὲ λέπυρον καὲν καὶ τριφθὲν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ, παιδίοις ἐπιχρισθὲν, καλλίτριχόν ἐστι, καὶ ἀλωπεκίας δασύνει. καὶ ἔμμηνα ἵστησι τὸ ἐντὸς αὐτοῦ λεῖον καὲν καὶ σὺν οἴνῳ προστιθέμενον· τῶν δὲ παλαιῶν καρύων τὰ ἐντὸς καταπλασθέντα, γαγγραίνας καὶ ἄνθρακας καὶ αἰγίλωπας καὶ ἀλωπεκίας μασσηθέντα καὶ ἐπιτεθέντα ἰᾶται συντόμως. * γίνεται δὲ καὶ ἔλαιον ἐξ αὐτῶν κοπτομένων, καὶ ἐκθλιβομένων. τὰ δὲ χλωρὰ, ἧττον κακοστόμαχα, γλυκύτερα ὄντα· διὸ καὶ τοῖς σκορόδοις μίγνυται πρὸς τὸ τὴν δριμύτητα περιαιρεῖν. αἴρει δὲ καὶ πελιώματα καταπλασθέντα

Περὶ Καρύων ποντικῶν.

Κεφ. ρπ'.

Τὰ δὲ ποντικὰ ἃ ἔνιοι λεπτοκάρυα καλοῦσιν, ἔστι κακοστόμαχα,

ξα, καὶ αὐτὰ δὲ λεῖα σὺν μελικράτῳ πινόμενα, βῆχα παλαιὰν ἰᾶται· φρυκτὰ δὲ ἐσθιόμενα σὺν πεπέρει ὀλίγῳ κατάρρουν πεπαίνει· ὅλα δὲ καέντα λεῖα μετὰ ἀξουγγίου ἢ στέατος ἀρκείου, ἀλωπεκίας ἐπιχρισθέντα δασύνει. φασὶ δὲ ἔνιοι ὅτι μετὰ ἐλαίου τὰ κελύφη κεκαυμένα καὶ λειοτριβηθέντα, γλαυκοφθάλμων παιδίων μελαίνει τὰς κόρας ἐπιβρεχομένου τοῦ βρέγματος.

Περὶ Μορέας. Κεφ. ρπά.

Μορέα ἡ συκαμινέα, δένδρον ἐστὶ γνώριμον, ἧς ὁ καρπὸς λυτικὸς κοιλίας, εὔφθαρτος, κακοστόμαχος. καὶ ὁ ἐξ* αὐτῆς δὲ χυλὸς τὰ αὐτὰ δρᾷ· ἑψηθεὶς δὲ ἐν χαλκώματι ἢ ἡλιασθεὶς, στυπτικώτερος γίνεται. μιγέντος δὲ αὐτῷ ὀλίγου μέλιτος, ποιεῖ πρὸς ῥεύματα καὶ νομὰς καὶ παρίσθμια φλεγμαίνοντα. ἐπιτείνεται δὲ καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ παραμιγείσης στυπτηρίας σχιστῆς καὶ κηκίδος καὶ σμύρνης καὶ κρόκου· ἔτι δὲ καὶ μυρίκης καρποῦ καὶ ἴρεως, καὶ λιβανωτοῦ. τὰ δὲ ἄωρα μόρα ξηρὰ κοπέντα, ἀντὶ ῥοὸς τοῖς ὄψοις μίγνυται, καὶ κοιλιακοῖς ὀνίνησιν. ὁ τῆς ῥίζης δὲ φλοιὸς συνεψηθεὶς ὕδατι καὶ ποθεὶς κοιλίαν λύει, καὶ πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκτινάσσει, καὶ τοῖς ἀκόνιτον πεπωκόσι βοηθεῖ. τὰ δὲ φύλλα λεῖα σὺν ἐλαίῳ καταπλασθέντα, πυρίκαυτα ἰᾶται,

ἑψη-

ſtæ ſunt: ipſæ tamen tritæ, & in aqua mulſa potæ, tuſsi veteri medentur: toſtæ & cũ exiguo piperis potę deſtillationẽ concoquunt, crematarũ cinis cum axungia aut adipe vrſi perunctus alopeciis capillum reddit: Aiunt nonnulli vſta earũ putamina, & in cineris ſpeciem redacta, cum oleo, cæſiorũ oculorũ pupillas infantibus denigrare, perfuſo ſincipite.

Morus. Cap. CLXXXI.

Morus arbor nota eſt; cuius fructus aluũ ſoluit, ſtomacho inutilis eſt, & facile corruptionẽ ſentit. Hoc idẽ præſtat mori ſuccus: decoctus autẽ æreo vaſe atque inſolatus, adſtringentior redditur. Facit ad fluxiones, nomas, & tonſillarum inflãmationes, addito mellis exiguo. Sed inoleſcit vis eius, adiecto ſciſsili alumine, galla, croco, & myrra: item myricæ ſemine, iri, & thure. Immatura mori poma ſiccãtur, tuſáq; acinorũ rhois vice obſoniis miſcẽtur, vt cœliacos iuuẽt. Radicis cortex decoctus in aqua & potus aluum reſoluit, latas ventris tineas excutit, his quoque auxiliatur qui aconitum hauſerunt. Folia trita ex aceto illita, ambuſtis igni medentur,

tin-

tinguntque capillũ, vitiũ & fici nigræ frõdibus simul coctis in aqua cœlesti. Succus foliorum cyathi mẽsura potus cõtra phalangiorum morsus auxilio est. Feruefacti corticis & foliorũ iure dentes aptissimè in dolore colluuntur. Radix circiter messem incisa, facto in ambitu scrobe, succum emittit, qui postridie cõcretus inueniri solet. Is in dolore dentium efficax est: tubercula discutit, & aluum purgat.

Sycomorus. Ca. CLXXXII.

Sycomorũ aliqui etiã sycaminũ, id est, morũ vocãt, cuius fructꝰ sycomorũ etiã propter inefficacem gustũ appellatur. Arbor est magna, fico similis, frõdosa, multo lacte abũdãs: foliis mori, pomũ ter aut quater anno fert, nõ ramis vt ficus, sed caudice ipso, caprifico nõ dissimile, dulcius grossis, sine granis interioribꝰ: quod nõ maturescit, nisi vngue aut ferro scalpatur. Nascitur plurimũ in Caria, Rhodo, locísq; nõ multi tritici feracibus: vbi prouẽtu fœcundo restibilíq; iuuamentum adfert, cũ annonæ caritas premit. Pomum aluo vtile est, sed per quàm exilem præbet alimoniã. Stomacho aduersatur.

Succus

ἑψηθέντα δὲ ἐν ὀμβρίῳ ὕδατι, σὺν ἀμπέλου καὶ συκῆς μελαίνης φύλλοις, βάπτει τρίχας. ὁ δὲ χυλὸς τῶν φύλλων, φαλαγγιοδήκτοις ἀρήγει, ποθεὶς κυάθου πλῆθος. τοῦ φλοιοῦ δὲ καὶ τῶν φύλλων τὸ ἀπόζεμα, διάκλυσμα εὐθετόν ἐστιν ὀδονδαλγίαις. ὀπίζεται δὲ περὶ τῶν πυραμιτῶν τῆς ῥίζης περιορυχθείσης καὶ ἐκκοπείσης, εὑρίσκεται γὰρ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπίπαγός τις ὃς πρός τε ὀδονδαλγίας ποιεῖ· καὶ φύματα διαφορεῖ καὶ κοιλίαν καθαίρει.

Περὶ Συκομόρου. Κεφ. ρπβ'.

Συκόμορον, ἔνιοι δὲ καὶ τοῦτο συκάμινον λέγουσι, καλεῖται δὲ καὶ ὁ ἀπ' αὐτῆς καρπὸς συκόμορον, διὰ τὸ ἄτονον τῆς γεύσεως. δένδρον δέ ἐστι μέγα, ὅμοιον τῇ συκῇ, πολύκομον σφόδρα, τοῖς φύλλοις ἐοικὸς μορέα, φέρει δὲ καρπὸν τρὶς καὶ τετράκις τοῦ ἔτους, οὐκ ἀπὸ τῶν ἀκρεμόνων ὡς ἐπὶ τῆς συκῆς, ἀπὸ δὲ τοῦ στελέχους ὅμοιον ἐρινεῷ. γλυκύτερον ὀλύνθων, οὐκ ἔχοντα δὲ κεγχραμίδας· μὴ δὲ πεπαινόμενον δίχα τοῦ ἐπικνησθῆναι ὄνυχι ἢ σιδήρῳ. φύεται δὲ πλεῖστον ἐν καρίᾳ καὶ ῥόδῳ, καὶ ἐν τοῖς οὐ πολυπύροις τόποις· βοηθεῖ δὲ ἐν ταῖς σιτοδείαις, διὰ τὸ διηνεκὲς τοῦ καρποῦ. ἔστι δὲ εὐκοίλιος ὁ καρπὸς, ἄτροφος, κακοστόμαχος.

ὀπί-

ὀπίζεται δὲ τὸ δένδρον πρὶν καρποφορήσει νεαρὸν, τῶν φλοιῶν ἐξεπιπολῆς λίθῳ θλωμένου· βαθύτερον γὰρ θλασθεὶς, οὐδὲν ἀνίησι. συλλέγεται δὲ σπόγγῳ ἢ ἐρίῳ τὸ δάκρυον, καὶ ξηρανθὲν καὶ ἀναπλασθὲν ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ, ἀποτίθεται. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς μαλακτικὴν, κολλητικὴν τραυμάτων, διαφορητικὴν τῶν δυσπέπτων, πίνεται δὲ καὶ συγχρίεται πρὸς ἑρπετῶν δήγματα καὶ ἐσκιῤῥωμένοις σπλῆνας, στομάχου τε διηγήματα καὶ φρικίας. ταχέως δὲ τερηδονίζεται ὁ ὀπός.

Succus primo vere tenera arbore, anteq̃ fructũ ferat, eximitur, lapidis ictu summo cortice desquammato: si enim altiore plaga violetur cortex, nihil effluet. Spógia aut vellere lachryma excipitur, quæ siccata & in pastillos coacta fictili vase reponit̃. Vis succi emollit, vulnera cõglutinat, discutit collectiones coctioni repugnãtes, bibitur etiã aut illinitur cõtra serpentiũ morsus, duratos lienes, stomachi dolores & ꝑfrictiones. Celerrimè teredinẽ sentit.

Περὶ Σύκου ἐκ κύπρου.

Κεφ. ρπγ.

Γίνεται δὲ καὶ ἐν κύπρῳ εἴδει διαφέρον, πτελέα γὰρ οὖσα, συκαμίνῳ τὰ φύλλα ἔοικε, τὸν δὲ καρπὸν κατὰ τὸ μέγεθος κοκκιμήλων, καὶ γλυκύτερον, τὰ δὲ διῆα πάντα ὅμοια τοῖς προειρημένοις.

Ficus Cyprea.

Cap. CLXXXIII.

Gignitur & in Cypro arbor genere distans, quæ cum sit vlmus, prædita tamẽ est foliis sycomori, fructu pruni magnitudine, multo dulciore, supradictis cætera similis.

Περὶ Σύκων. Κεφ. ρπδ'.

Σῦκα πέπειρα τὰ ἁπαλὰ, κακοστόμαχα, κοιλίας λυτικά· ῥαδίως δὲ ἐξ αὐτῶν ῥευματισμὸς ἵσταται. ἐξανθημάτων καὶ ἱδρώτων προκλητικὰ ἄδιψα δὲ καὶ σβεστικὰ θερμασίας. τὰ δὲ ξηρὰ τρόφιμα, θερμαντικὰ, διψητικώτερα, εὐκοίλια, ἄθετα δὲ ῥευματισμοῖς στομάχου καὶ κοιλίας· βρόγχῳ δὲ καὶ ἀρτηρίᾳ καὶ κύστει καὶ νεφροῖς εὔθετα, καὶ τοῖς ἐκ μακρονοσίας κακοχροῦσι καὶ

Fici. Cap. CLXXXIIII.

Fici maturę recentes stomachum lædunt, aluũ soluunt: sed facile cõtracta ab eis fluxio sistitur. sudorẽ euocant papulásque, sitim sedant, calorẽ restinguunt. Siccis natura excalfaciendi, vires alunt, sed sitim magis stimulant, aluo vtiles, rheumatismis ventris & stomachi contraria: gutturi autem, arteriæ, renibus, vesicæ, & iis quos

lóga valetudo decolorauit, anhelatoribus, hydropicis, comitialibus aptissimæ: feruefactæ cũ hyssopo & potæ, thoracem purgãt: tussi veteri, diuturnísq; pulmonũ vitiis conueniunt, aluum molliunt tusæ cũ nitro & cnico, dein manducatæ. Decoctum arteriæ & tonsillarũ inflãmationib⁹ gargarizatu prodest. Cum hordeacea farina cataplasmatis miscétur, & in muliebres fotus cum fœnogræco & ptisana. Cęterum cum ruta coctę torminibus infundũtur. Coctæ illitęque duritias discutiunt, parotidas & furunculos emolliunt, panos ad maturationem perducũt, maximè nitro, iri aut calce addita. Crudæ si cũ antedictis tundantur, eadem efficiunt: cum malicorio, pterygia purgant: cum atramento sutorio, deploratis ferè tibiarum fluxionibus, & cacoëthicis vlceribus medentur: quin & cum vino decoctę addito absinthio & hordeacea farina, vtilissimè hydropicis illinuntur. Crematæ cum cerato sanant perniones, prurigines, sonitusque si crudæ terantur, & sinapi liquoréq; aliquo exceptæ auribus instillentur. Tã syluestris, quàm satiuæ fici

lacteus

καὶ ἀσθματικοῖς καὶ ἐπιληπτικοῖς καὶ ὑδρωπικοῖς· ἀνακαθαίρει δὲ καὶ τὰ ἐν θώρακι ἀποζεσθέντα σὺν ὑσσώπῳ καὶ ποθέντα· ἁρμόζει δὲ καὶ παλαιοῖς βηξὶ, καὶ τοῖς περὶ πνεύμονα χρονίοις πάθεσι, κοιλίαν τε μαλάσσει κοπέντα μετὰ νίτρου καὶ κνήκου ἐσθιόμενα. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν, τοὺς περὶ ἀρτηρίαν καὶ παρίσθμια φλεγμονὰς, ἁρμόζει εἰς ἀναγαργάρισμα, καὶ εἰς τὰς ὠμηλύσεις δὲ μίγνυται, καὶ εἰς γυναικείας πυρίας μετὰ τήλεως ἢ πτισάνης. σὺν πηγάνῳ δὲ ἀφεψημένα, στρόφων ἐστὶν ἔγκλυσμα. καταπλαττόμενα δὲ ἑφθὰ λεῖα, διαφορεῖ σκληρίας, παρωτίδας. δοθιῆνας μαλάσσει, φύγεθλα πεπαίνει, καὶ μᾶλλον σὺν ἴρει δὴ ἢ νίτρῳ ἢ ἀσβέστῳ. καὶ ὠμὰ δὲ κοπέντα σὺν οἷς εἴρηται, τὰ αὐτὰ δρᾷ· σὺν σιδίῳ δὲ ῥοιᾶς, πτερύγια ἀνακαθαίρει· μετὰ χαλκάνθου δὲ τὰ ἐν κνήμαις ῥευματικὰ, δυσαλθῆ καὶ κακοήθη ἰᾶται. ἑψηθέντα δὲ ἐν οἴνῳ καὶ μιγέντα ἀψινθίῳ καὶ κριθίνῳ ἀλεύρῳ, ὑδρωπικοῖς ὠφελεῖ καταπλασθέντα· κεκαυμένα δὲ μιγέντα κηρωτῇ, χιμέτλας ἰᾶται, λεῖα δὲ ὠμὰ σὺν νάπυϊ ὑγρῷ ἀναληφθέντα καὶ ἐντεθέντα ἐν ὠσὶν, ἤχους καὶ κνισμοὺς θεραπεύει. Ὁ δὲ ὀπὸς τῆς ἀγρίας καὶ τῆς ἡμέρου συκῆς,

στυπτι-

πηκτικός ἐστι γάλακτος ὥσπερ ἡ πιτύα, λύει δὲ καὶ τὸ πεπηγὸς ὥσπερ τὸ ὄξος· ἑλκτικός τε σωμάτων καὶ ἀναστομωτικὸς, κοιλίας τε λυτικὸς, καὶ ὑστέρας ἀναχαλαστικὸς, μετὰ ἀμυγδάλου λείου πινόμενος, καὶ ἐμμηνίων ἀγωγὸς προστεθεὶς σὺν ᾠοῦ λεκύθῳ, ἢ κηρῷ τυῤῥηνικῷ· ποδαγρικοῖς τε καταπλάσμασι χρήσιμος μετὰ τηλίου ἀλεύρου καὶ ὄξους· σμήχει δὲ λέπρας καὶ λειχῆνας, ἐφήλεις, ἀλφοὺς, ψῶρας, ἀχῶρας σὺν ἀλφίτῳ· καὶ σκορπιοπλήκτοις, κατὰ τῆς πληγῆς ἐπισταζόμενος, καὶ ἰοβόλοις, καὶ κυνοδήκτοις βοηθεῖ· καὶ ὀδονταλγίας ὠφελεῖ ἐρίῳ ἀναληφθεὶς, καὶ εἰς τὸ βρῶμα ἐντιθέμενος. καὶ μυρμηκίαν αἴρει, στέατι περιπλαθήσης τῆς ἐν κύκλῳ σαρκός.

Περὶ Αγρίας συκῆς. Κεφ. ρπέ.

Τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ὁ χυλὸς ποιεῖ τῶν ἀπὸ τῆς ἀγρίας συκῆς ἁπαλῶν κλάδων, ἡνίκα ἂν ἔγγυοι ὦσι, μήπω τοῦ ὀφθαλμοῦ βεβλαστηκότος, κοπτόμενοι δὲ ἐκθλίβονται, καὶ ὁ χυλὸς ξηραινόμενος ἐν σκιᾷ ἀποτίθεται. λαμβάνεται δὲ καὶ εἰς ἑλκωτικὰς δυνάμεις ὅ, τε ὀπὸς καὶ ὁ χυλός. αἱ δὲ κράδαι βοείοις κρέασι καθεψόμεναι, εὐέψητα ταῦτα ποιοῦσι. καὶ τὸ γάλα δὲ λυτικώτερον ἐν τῇ ἑψήσει κινούμενον, ἀντὶ σπάθης αὐταῖς παρασκευάζουσιν.

Περὶ Ολυ-

lacteus succus coaguli modo lac contrahit, cõcretúmq; dissoluit, vt acetũ: exulcerat corpora, meatus aperit, soluit aluum, vuluã recludit cum detrita nuce gręca potus, menstrua ciet cum luteo oui appositus, aut Tyrrhenica cera: podagricorũ cataplasmatis cum farina fœnigræci & aceto vtilis: lepras, lichenas, vitiligines, vitia cutis in facie, psoras, vlcera in capite manantia, cum polenta expurgat. instillatus plagę, percussis à scorpione, venenatorũ ictibus & rabiosi canis morsibus auxiliatur: prodest dẽtium dolori lana exceptus, & cauis eorũ additus: verrucarũ informicationes tollit cũ adipe, circumlita in ambitu carne.

Ficus syluestris. Ca. CLXXXV.

Hoc idem præstat succus è teneris ramis syluestris fici, qui lacte pręgnantes, silente adhuc oculo, tusi exprimuntur, & siccatus in vmbra reponitur. Et lac & succus imponuntur exulceratoriis medicamẽtis. Decocti cum bubulis carnibus ramuli ficulni, facilem afferunt decoctionem. Lac efficiunt quod magis soluat, si inter coquendum ficulneo surculo spathæ loco moueatur.

Groſsi. Cap. CLXXXVI.

Groſsi, quæ erinei nonnullis vocantur, coctæ illitæ ſtrumas nodósq; omneis emolliút: crudæ formicas, verrucas & thymos, nitro farináq; additis, tollunt. Folia eadem poſſunt, illita cum ſale & aceto vlcera in capite manantia, epinyctidas, & furfures ſanāt: iis ficoſæ extuberationes, & genarum ſcabritiæ perfricantur. Nigræ ficus foliis cauliculiſque candidæ vitiligines perunguntur, faciunt ad canum morſus, & vlcera quæ ceria, id eſt fauos, vocant. Groſsi cum ſylueſtris papaueris foliis oſſa extrahunt, furunculos cum cera diſcutiunt, cōtra muris aranei morſus, & ſcolopendræ venena, cum eruo & vino illitæ, auxiliantur.

Lixiuium ficus.
Cap. CLXXXVII.

Fit ex cinere fic⁹ tā ſylueſtris q̄ ſatiuæ lixiuiū, crematis ramorū cauliculis: quod ſubinde macerari op⁹ eſt & inueteraſcere, ſiquidé inter cauſtica intelligit̄. Gāgrenis ꝓdeſt: nāq; expurgat & cōſumit, quę excreſcūt: eóq; ſic vtendū eſt: Spongia aſsiduè hoc lixiuio imbuta ſuperponitur. Interdum dyeſentericis, &

Περὶ Ὀλιύνθων. Κεφ. ρπϛ'.

Οἱ δὲ ὄλυνθοι, ὑπὸ δέ τινων ἐρινεοὶ καλούμενοι, ἑφθοὶ καταπλασθέντες, πᾶσαν συστροφὴν καὶ χοιράδας ἐκμαλάσσουσιν, ὠμοὶ δὲ μυρμηκίας καὶ θύμους, σὺν νίτρῳ καταπλασθέντες καὶ ἀλεύρῳ αἴρουσι. καὶ τὰ φύλλα δὲ τὰ αὐτὰ σύνανται, σὺν ὄξει δὲ καὶ ἁλσὶ καταπλασθέντες, ἀχῶρας, πίτυρα καὶ ἐπινυκτίδας ἰῶνται· παρατρίβεται δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ συκώδη καὶ τραχέα τῶν βλεφαρῶν. καὶ λεῦκαι δὲ καταπλάσσονται τοῖς τῆς μελαίνης συκῆς φύλλοις ἢ τοῖς κλάδοις, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ κυνόδηκτα σὺν μέλιτι, καὶ πρὸς τὰ κηρία. ἀνάγουσι δὲ οἱ ὄλυνθοι καὶ ὀστᾶ, σὺν μίκωνος ἀγρίας φύλλοις, δοθιήνας τε σὺν κηρῷ διαλύουσι· σὺν ὀρόβῳ δὲ καὶ οἴνῳ καταπλασθέντες, πρὸς μυγαλῆς δήγματα καὶ σκολοπένδρας ἁρμόζουσι.

Περὶ Κονίας τῆς συκῆς.
Κεφ. ρπζ'.

Γίνεται δὲ καὶ κονία ἀγρίας συκῆς καὶ ἡμέρου καέντων τῶν κλάδων ἐκ τῆς τέφρας· πολύβροχον δὲ αὐτὴν δεῖ ποιεῖ καὶ παλαιοῦν· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς τὰ καυστικὰ, καὶ γαγγραινούμενα· ἀνακαθαίρει γὰρ καὶ ἀναλίσκει τὰ περισσά· χρῆσθαι δὲ αὐτῇ δεῖ· σπόγγον βρέχοντας συνεχῶς καὶ ἐπιτιθέντας. ἐφ' ὧν δὲ καὶ ἐγκλύζοντας ὡς ἐπὶ δυσεντερικῶν καὶ πα-

καὶ παλαιῶν ῥευμάτων, καὶ κόλπων ὑπονόμων καὶ μεγάλων· καθαίρει γὰρ καὶ κολλᾷ καὶ σαρκοῖ, καὶ συμφύει ἐοικότως τοῖς ἐναίμοις, καὶ ποτίζεται δὲ πρὸς αἵματος ἐκθρόμβωσιν καὶ πτώματα, ῥήγματα, σπάσματα, σὺν ὕδατος κυάθῳ προσφάτως διυλισμένῃ· καὶ ἐλαίου μιγεύτος ὀλίγου, κοιλιακοῖς τε καὶ δυσεντερικοῖς, καθ' ἑαυτὴν κυάθου πλῆθος βοηθεῖ διδομένη· καὶ τοῖς νευρικοῖς δὲ καὶ σπάσμασι, σύχρισμα ἁρμόδιον σὺν ἐλαίῳ, ἱδρῶτας κινοῦσα. καὶ πρὸς γύψου πόσιν καὶ φαλαγγίων δήγματα πίνεται· παρέχουσι δὲ τὰ αὐτὰ καὶ αἱ λοιπαὶ κονίαι, μάλιστα δὲ ἡ δρυΐνη· στυπτικαὶ δέ εἰσι πᾶσαι.

& in fluxiones vetustas, & sinꝰ cuniculatim exedétes, magnósque, instillari cóueniet. Etenim purgat, cóglutinat, carne replet & oras cómittit, nó secus atq; emplastra q̃ cruétis vulneribus iniiciunt, ęnema vocát. Bibitur ad discutiendũ sanguiné cócretũ, & cótra præcipitationes, rupta, cóuulsa, cum cyatho aquę recenter colatum: addito olei exiguo, cœliacis dysentericis ꝑ se cyathus datꝰ prodest: neruorũ vitiis, cóuulsionibus commodè illinitur ex oleo, vtpote quod sudores moueat: aduersus gypsi potum, & phalágiorũ morsus bibit. Hæc eadé p̃stant reliqua lixiuia, præsertim quernum: omnia tamé adstringunt.

Πρὶ Πρσέας. Κεφ. ρπή.

Πρσέα δένδρον ἐστὶν ἐν αἰγύπτῳ, καρπὸν φέρον ἐδώδιμον, εὐστόμαχον· ἐφ' οὗ καὶ τὰ λεγόμενα κρανοκόλαπτα φαλάγγια εὑρίσκεται, μάλιστα δὲ ἐν θηβαΐδι. Δυνάμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα λεῖα ἐπιπλαττόμενα ξηρὰ, αἱμοῤῥαγίαν ἱστᾶν. τοῦτο δὲ ἱστόρησαν τινες ἐν προσίδι, ἀναιρετικὸν εἶναι, μετατεθὲν δὲ εἰς αἴγυπτον, ἀλλοιωθῆναι καὶ ἐδώδιμον γενέσθαι.

Persea. Cap. CLXXXVIII.

PErsea arbor est, in Ægypto, fructum ferens cibo idoneum, stomacho vtilé: in quo phalangia cranocolapta nomine inueniuntur, præsertim in Thebaide. Arida folia in farinam redacta, illitu sanguinis eruptiones sistunt. Arborem hanc prodiderũt aliqui in Perside exitiosam esse, translatámque in Ægyptum, mutata natura in cibos receptam.

Πρὶ Ἰβερίδος. Κεφ. ρπθ'.

*Ἰβρὶς ἤτοι καρδαμαντικὴ ἔχει τὰ

Iberis. Cap. CLXXXIX.

Iberis siue cardamantica, folia

folia habet nasturtij, vere virentiora: caulem cubitalem, aut minoré: in incultis nascitur, æstate lacteum floré promit, quo tempore efficacior est. Radices duas nasturtio similes habet, calfaciétes & adurentes: ipsæ enim ischiadicis cum salsa axungia emplastri modò vtiles, quaternis horis alligatæ, vt dein in balneas descédatur, & postea oleo cum lana locus perungatur.

τὰ φύλλα παρόμοια καρδάμῳ, ἐν ἔαρι εὐθαλέστερα, μῆκος δὲ ὅσον πηχυαῖον ἢ ἔλαττον· φύεται δὲ ἐν ἀγεωργήτοις τόποις, θέροις δὲ γαλακτικὸν ἄνθος προβάλλει, καὶ τότε ἐστὶ δρα- 5
στικώτερον. ἔχει δὲ δύο ῥίζας παρομοίας καρδάμῳ θερμαντικὰς καὶ καυστικάς· αὗται γὰρ ἀγαθαὶ αἱ ῥίζαι πρὸς ἰσχιαδικοὺς, σὺν λίπους ὑείου τεταριχευμένου, ὡς ἐμπλαστρῶδες γενέσθαι κατάπλασμα μέχρις ὡρῶν τεττάρων, ἔπειτα ἐν βαλανείῳ ἐμβιβαζέσθω, καὶ ἐλαίῳ μετ' ἐρίου τοῖς τόποις ἐπιχριέσθω.

PRIMI LIBRI FINIS.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ.

Pedanij

ΠΕΔΑ-

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐν μὲν τῷ πρὸ τούτῳ βιβλίῳ φίλτατε Ἄρειε, ὄντι πρώτῳ τῶν περὶ ὕλης ἡμῖν συντεταγμένων, παρεδώκαμεν τὸν περὶ ἀρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων, καὶ τῶν γινομένων ἐξ αὐτῶν ὀπῶν τε καὶ δακρύων καὶ καρπῶν λόγον· ἐν δὲ τούτῳ δευτέρῳ ὄντι, ἐπελευσόμεθα, περί τε ζώων καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος καὶ στέατος καὶ τῶν λεγομένων σιτηρῶν, ἔτι δὲ λαχάνων ὑποτάξαντες αὐτοῖς ὅσα δριμέα τῶν βοτανικῶν κέκτηται δυνάμει διὰ τὸ συγγένειαν ἔχειν αὐτὰ ὥσπερ τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα, καὶ νᾶπυ· ἵνα μὴ διαζευχθῇ τῶν ὁμογενῶν ἡ δύναμις.

Περὶ Ἐχίνου θαλαττίου. Κεφ. α΄.

Ἐχῖνος θαλάττιος, εὐστόμαχος, εὐκοίλιος, οὐρητικός· οὗ τὸ ὄστρακον ὠμὸν, μίγνυται χρησίμως ὀπτηθὲν, τοῖς πρὸς τὰς ψώρας ἁρμόζουσι σμήγμασι· κεκαυμένον δὲ καθαίρει τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη, καὶ καταστέλλει τὰ ὑπερσαρκοῦντα.

Περὶ

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia libri secũdi præfatio,

Io. Ruellio Sueßionẽsi interprete.

IN primo charißime Aree libro quem de medicinali materia condidimus, de aromatibus, oleis, vnguẽtis, arboribus, & nascẽtib⁹ ex eis succis, lachrymis, seminibúsq; disseruimus. In hoc autem secundo de animantibus, melle, lacte, adipe, frugibus, atque oleribus explicabimus, subnexis herbaceis quæ acri prædita sunt facultate, vtpote quæ cũ ipsis cognatione iuncta sint: qualia allium, cepa, sinapi, intelliguntur. Idq́; ideo, ne cognatorum vires disiunxisse videamur.

Echin⁹ siue erinace⁹. Cap. I.

Marinus echinus stomacho ventriq; vtilis est: vrinã cit, huius testa cruda inassata, cómodè medicamentis admiscetur, q̃ psoras abstergũt: crematæ verò cinis sordida vlcera expurgat, luxuriantẽ carnẽ reprimit.

Eschinus

Echinus terrestris.
Cap. II.

Terrestris erinacei corium combustum alopecijs cum pice liquida aptissimè illinitur, assiccatum corp⁹, & cum aceto mulso potum, renum vitiis auxilio est: item aquæ quæ cutem subiit, conuulsionibus, elephantiæ, & malè habitis, quos cachectos vocant: viscerũ fluxiones exiccat. Eiusdem iecur fictili solibus ex cocto arefactum, ad eosdem vsus vtilissimè reconditur.

Περὶ τοῦ χερσαίου ἐχίνου.
Κεφ. ϛ'.

Καὶ τοῦ χερσαίου δὲ ἐχίνου τὸ δέρμα καὶ, πρὸς ἀλωπεκίας με τὰ πίσσης ὑγρᾶς καταχριόμενον ἁρμόζει· ἡ δὲ σὰρξ σκελετευθεῖσα καὶ πινομένη μετ' ὀξυμέλιτος, βοηθεῖ νεφριτικοῖς, καὶ τοῖς ὑπὸ σάρκα ὕδρωψι, καὶ σπασμώδεσιν ἐλεφαντιῶσι, καχέκτοις· ξηραίνει δὲ καὶ τοὺς περὶ τὰ σπλάγχνα ῥευματισμοὺς, καὶ τὸ ἥπερ δὲ αὐτοῦ ξηρανθὲν ἐπ' ὀστράκου ἡλιοκαοῦς, καὶ ἀποτεθὲν, πρὸς τὰ αὐτὰ ὁμοίως ἁρμόζει διδόμενον.

Hippocampus.
Cap. III.

Hippocampus marinum animal est exiguum, cuius cremati cinis exceptus cum liquida pice, aut axungia seu amaracino vnguento illitus, alopecias replet.

Περὶ Ἱπποκάμπου.
Κεφ. γ'.

Ἱππόκαμπος, θαλάσσιόν ἐστι ζῶον μικρὸν, οὗ καέντος ἀναληφθεῖσα ἡ τέφρα πίσσῃ ὑγρᾷ ἢ ὀξυγγίῳ ἢ ἀμαρακίνῳ μύρῳ καὶ καταχρισθεῖσα, ἀλωπεκίας δασύνει.

Purpura. Cap. IIII.

Purpura vsta exiccat, dentes abstergit, excrescentias in carne cohibet, vlcera purgat, & ad cicatricem perducit.

Περὶ Πορφύρας. Κεφ. δ'.

Πορφύρα καεῖσα δύναμιν ἔχει ξηραντικὴν, σμηκτικὴν ὀδόντων, ὑπερσαρκωμάτων δὲ καταστάλτικὴν, ἀνακαθαρτικὴν ἑλκῶν, ἀπουλωτικήν.

Buccina. Cap. v.

Eadem præstant concremata buccina, sed vehementius vrunt: si quis salis plena fictili crudo adurat, dentifricio conueniunt; ambustis vtiliter.

Περὶ Κηρύκων. Κεφ. ε'.

Τὰ αὐτὰ δὲ ποιοῦσι καὶ οἱ κήρυκες καέντες· εἰσὶ δὲ μᾶλλον καυστικοὶ· ἐὰν δέ τις ἁλῶν αὐτοὺς πληρώσας ἐν ὠμῇ χύτρᾳ καύσῃ, ἁρμόζουσι πρὸς σμῆξιν ὀδόντων, καὶ κατακαύ-

τακαύματα ἐπιπλασθέντες, ἐᾶν δὲ δεῖ ἀποστρακοῦσθαι τὸ φάρμακον· μετὰ δὲ τὴν ἀπούλωσιν τοῦ κατακαύματος αὐτόματον ἀποπίπτει. γίνεται δὲ ἄσβεστος ἐξ αὐτῶν ὡς ὑποδείξομεν ἐν τῷ περὶ ἀσβέστου λόγῳ.

Περὶ Ιονίων. Κεφ. ϛ'.

Ιόνια δὲ καλεῖται τὰ ἐπὶ τῶν κηρύκων καὶ πορφύρων μέσα, περὶ οἷς ἡ ἕλιξ ἐστὶ τοῦ ὀστράκου· καίεται δὲ ὁμοίως δύναμιν ἔχοντα καυστικωτέραν τῶν κηρύκων καὶ τῆς πορφύρας, διὰ τὸ πιέζειν αὐτῶν τὴν φύσιν. αἱ δὲ σάρκες τῶν κηρύκων, εὔστομοι καὶ εὐστόμαχοι· κοιλίαν δὲ οὐ μαλάσσουσι.

Περὶ Μυάκων. Κεφ. ζ'.

Μύακες διαφέρουσιν οἱ ποντικοί. καέντες δὲ τὸ αὐτὸ δρῶσι τοῖς κήρυξιν. ἰδιαίτερον δὲ πλυθέντες ὡς μόλιβδος, χρησιμεύουσιν εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ σὺν μέλιτι· ἐκτήκοντες παχύτητας βλεφάρων καὶ σμήχοντες λευκώματα, καὶ τὰ ἄλλως ἐπισκοτοῦντα τῶν κόραις· ἡ δὲ σὰρξ αὐτῶν κυνοδήκτοις ἐπιτίθεται ὠφελίμως.

Περὶ Τελλίνων. Κεφ. η'.

Τελλῖναι δὲ νεαραὶ εὐκοίλιαι· μάλιστα δὲ ὁ ἐξ αὐτῶν ζωμός· ταριχηραὶ δὲ καεῖσαι καὶ τριβεῖσαι λεῖαι καὶ μετὰ κεδρίας ἐπισταζόμεναι, τὰς ἐκπιλθείσας τῶν βλεφάρων τρίχας ἀν-

liter illinũtur: quibus solui medicamentum nõ oportet: nam postea quàm vulnus cicatricẽ duxerit, ipsum in testæ modum induratũ, spõte sua decidet. Fit etiam calx è buccinis, vt in eiꝰ mentione demonstrabimus.

Cionia. Cap. VI.

Cionia vocãtur purpurarum buccinorũq; mediæ partes, circa quas testæ volumẽ clauiculatim intorquetur. Cremata simili modo, maiorem purpuris buccinisq; facultatẽ vrẽdi cõsequunt, quoniã apprimẽdi naturã obtinẽt. Buccinorum carnes ori gratæ sũt, & stomacho vtiles: sed aluum nõ molliũt.

Mituli. Cap. VII.

Mituli laudatissimi in Põto. Cremati eundẽ buccinis effectum præbent. Priuatim plũbi more eloti, oculorũ medicamentis cum melle vtiles habẽtur: genarũ crassitudines absumunt, albugines purgãt, & cętera quæ oculis caliginem offundũt: carnes eorum ad canis morsus vtilissimè imponũtur.

Tellinæ. Cap. VIII.

Recẽtes tellinæ aluo vtiles, sed maximè ius earũ: salitæ vrũtur, tritæq; in cinerẽ, & cum cedria instillatæ, auulsos pilos renasci

renasci non patiuntur.

Chamæ. Cap. IX.

Chamarum conchularúmque in exigua aqua decoctarum ius, aluum ciet: id cum vino assumitur.

Vnguis odoratus. Cap. X.

Vnguis siue onyx cóchylij tegumentũ est, ei simile quo purpura integitur: quod in Indiæ nardiferis lacubꝰ inuenit. suauéque ideo spirãs odoré, ꝙ conchylia inibi nardi pabulo vescantur. Colligitur posteaq̃ stagnantes aquę æstiuis squalloribꝰ inarescũt. Laudatissimus qui à rubro mari defertur, cãdicãs, pinguis. Babylonicus nigrescit, atq; minor conspicitur. Ambo odoris gratia suffiunt, sed aliquátenus castoreum olent. Iidem suffitu excitant fœminas vuluę strangulatu oppressas, comitialésq;: poti vẽtrem molliunt. Crematum cõchylium eadem efficit, quæ purpura & buccinum.

Cochleæ. Cap. XI.

Terrestres cochleæ stomacho vtiles sunt, & non facilè corrumpuntur. Optimæ Sardonicæ, Aphricanæ, Astypaleicæ, & quę in Sicilia, ac Chio gignuntur, & quæ in Liguriæ alpibus, pomatiæ, id est operculares cognominatæ. Marina stomacho

οὐκ ἐῶσιν αὖθις φυῆναι.

Περὶ Χηλῶν. Κεφ. θ'.

Καὶ ὁ ἐκ τῶν χηλῶν ὃ καὶ τῶν ἄλλων κογχυλείων ζωμὸς, κοιλίαν κινεῖ ἐφόλμως μετ' ὀλίγου ὕδατος· μετ' οἴνου δὲ λαμβάνεται.

Περὶ Ονυχος. Κεφ. ι'.

Ονυξ δὲ τοῦ πώματος κογχυλίου, ὅμοιον τῷ τῆς πορφύρας· εὑρισκόμενον ἐν τῇ Ἰνδίᾳ, ἐν ταῖς ναρδοφόροις λίμναις. διὸ καὶ ἀρωματίζει νεμομένων τῶν κογχυλίων τὴν ναρδον· συλλέγεται δὲ, ἐπειδὰν ὑπὸ τῶν αὐχμῶν αἱ λίμναι διαφέρει δὲ ὁ ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς κομιζόμενος, ὑπόλευκος ὢν καὶ λιπαρός. μέλας δὲ ὁ βαβυλώνιος καὶ μικρότερος. ἀμφότεροι δὲ εὐώδεις, θυμιώμενοι, καθαρεί ζοντες ποσῶς τῇ ὀσμῇ· ἐγκείονται δὲ καὶ ὅτι ὑπὸ θυμιαθέντες ταῖς ὑστερικῶς πνιγομένοις καὶ ἐπιληπτικοῖς· πεθέντες δὲ κοιλίαν μαλάττουσιν· αὐτὸ δὲ τὸ κογχύλιον καίει, ποιεῖ ὅσα καὶ ὁ πορφύρεος καὶ ὁ κήρυξ.

Περὶ Κοχλίου χερσαίου. Κεφ. ια'.

Κοχλίας χερσαῖος ἐκτός μακρος, δύσφθαρτος· ἄειστος δὲ ὅ, τι ἐν σαρδόνι, καὶ λιβύῃ, καὶ ἀσυπαλία, καὶ σικελίᾳ καὶ χίῳ γινόμενος, καὶ ὁ ἐν ταῖς κατὰ λιγυείαν ἄλπεσι πωματίας καλούμενος· καὶ ὁ θαλάσσιος

δὲ εὐστόμαχος καὶ εὐέκκριτος· ὁ δὲ ποτάμιος βρομώδης. καὶ ὁ ταῖς ἀκάνθαις καὶ τοῖς θαμνίσκοις* προσκεκολλημένος ἄγριος, ὅν τινες σέσιλον καλοῦσι, ταρακτικός ἐστι κοιλίας καὶ στομάχου ἐμετοποιός. Δύναται δὲ πάντων τὰ ὄστρακα κεκαυμένα θερμαίνειν καὶ καίειν· σμήχειν λέπρας, ἀλφοὺς, ὀδόντας· οὐλὰς δὲ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ λευκώματα καὶ ἐφήλεις, καὶ ἀμβλυωπίας, μετὰ τῆς σαρκὸς ὅλοι καέντες καὶ λειανθέντες καὶ ἐγχριόμενοι σὺν μέλιτι ἀποκαθαίροισιν. ὠμοὶ δὲ σὺν τοῖς κελύφοις καταπλασθέντες, ἐξικμάζοισι τὰ ὑδρωπικὰ οἰδήματα· καὶ οὐκ ἀφίστανται πρινὴ πᾶν ἀνικμασθῆναι τὸ ὑγρόν· καὶ ποδαγρικὰς δὲ φλεγμονὰς πραΰνοισι. καὶ σκόλοπας ἕλκοισιν ὁμοίως καταπλασθέντες καὶ ἔμμηνα ἄγοισι λεῖοι προστιθέμενοι. αἱ δὲ σάρκες αὐτῶν λεῖαι σὺν σμύρνῃ καὶ λιβανωτῷ καταπλασθεῖσαι, τραύματα καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὰ νεῦρα κολλῶσι, καὶ τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμοῤῥαγίας σὺν ὄξει λειανθέντες ἐπέχοισι· ζῶσα δὲ ἡ σὰρξ* καταποθεῖσα τοῦ λυβικοῦ μάλιστα, ἀλγηδόνας στομάχου παύει· μετὰ δὲ τοῦ ὀστράκου ὅλος τριβεὶς καὶ μετ' οἴνου καὶ σμύρνης ποθεὶς ὀλίγος, κωλικοὺς θεραπεύει καὶ κύστεως ἀλγήματα, ἀνακολλᾷ

stomacho idonea, & facilè aluo excernitur: fluuiatilis uirus olet. Quæ verò vepribus frutetísque glutinata cohæret, quam vocant nonnulli sesilon, ventrem & stomachum turbat, vomitiones excitat. Crematæ omnium teste excal faciendi & vrendi naturã sortiuntur: purgant lepras, vitiligines, dentésque: emendant oculorum cicatrices, & vitia cutis in facie, albugines, ac visus hebetudines, si cum carne sua vstæ tritæque ex melle illinantur. Crudæ cum tegumentis impositæ, aquæ inter cutem tumores exugunt: sed nõ ante soluantur, quàm omnis hauriatur humor. podagricas inflammationes leniunt, impactos corpori aculeos illitæ euocant, menses tritæ & admotæ ciunt. Carnes earum cũ thure & myrrha illitę, cùm vulnera alia, tum maximè quæ nerui acceperunt, conglutinant: tritæ in aceto, sanguinem naribus erumpentem infrenãt: viuæ corpus, & præsertim Africanæ cum aceto deuoratũ, stomachi dolores mitigat: trita cum testa, vino & myrrha, si exiguum inde bibatur, coli vesicęque cruciatus sanat.

Terrestris

Terrestris pilos incommodos replicat, si quis abraso acu lentore eius, pilum attingat.

Cancri. Cap. XII.

Cancrorum fluuiatiliũ exustorũ cinis qui duo cochlearia expleat, adiecto dimidio radicis gẽtianæ modo, triduo potus cũ vino, magnopere prodest canis rabiosi morsibus: rimas pedum sedisq;, perniũculos, & carcinomata, cum decocto melle lenit: triti crudi, potiq; ex asinino lacte, auxiliantur contra serpentium phalãgiorumq; morsus, atq; scorpionum ictus: decocti autẽ & cũ iure esitati, iis prosunt, qui tabe conficiuntur, aut leporẽ marinum hauserunt: necant scorpiones triti, & cum ocimo admoti. Possunt eadẽ marini, verùm inefficacius omnia p̃stãt.

Terrestris scorpio.

Cap. XIII.

Terrestris scorpio tritus & impositus, suæ plagæ remedium est: quin estur assatus, ad eadem.

Marinus scorpio.

Cap. XIIII.

Marini scorpionis fel conuenit ad suffusiones oculorũ, albugines, & hebetudines.

Draco.

ἀνακολλᾷ δὲ τείχας ὁ χερσαῖος, ἐάν τις βελόνην κ̅τ̅ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ φέρων τῷ προϊσταμένῳ γλοιώδει προσάπτηται τῆς τειχός.

Πρὶ Καρκίνων, Κεφ. ιϛ'.

Καρκίνων ποταμίων καέντων, ἡ τέφρα κοχλυαρίων δυοῖν πλῆθος σὺν γεντιανῆς ῥίζης κοχλυαρίῳ ἑνὶ, καὶ οἴνῳ ποθεῖσα ἐπὶ ἡμέρας γ'. βοηθεῖ λυσσοδήκτοις ἐναργῶς· σὺν δὲ μέλιτι ἐφθῷ, ῥαγάδας τὰς ἐν ποσὶ καὶ τὰς ἐν δακτυλίῳ καὶ χιμέθλας, καὶ καρκινώματα παρηγορεῖ· λεῖοι δὲ ὠμοὶ σὺν γάλακτι ὀνείῳ ποθέντες, βοηθοῦσι δήγμασιν ἑρπετῶν, φαλαγγίων, σκορπίων πληγαῖς· ἐφθοὶ δὲ σὺν ζωμῷ ἐσθιόμενοι, φθισικοὺς ὠφελοῦσι, καὶ τοὺς λαγωὸν θαλάσσιον πεπωκότας· τριφθέντες δὲ μετ' ὠκίμου καὶ προστεθέντες, σκορπίοις κτείνουσι. δύναντ' δὲ τὰ αὐτὰ καὶ οἱ θαλάσσιοι, πλὴν ἧττον τούτων ἐνεργοῦσι.

Πρὶ Σκορπίου χερσαίου.

Κεφ. ιγ'.

Σκορπίος χερσαῖος ὠμὸς, λεῖος ἐπιτεθεὶς, βοήθημα τῆς ἰδίας πληγῆς γίνεται· εὑρίσκεται δὲ καὶ ὀπτηθεὶς πρὸς τὸ αὐτό.

Πρὶ Σκορπίου θαλασσίου.

Κεφ. ιδ'.

Τοῦ δὲ θαλασσίου σκορπίου ἡ χολοὶ ἁρμόζει πρὸς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ὑποχύσεις καὶ λευκώματα καὶ ἀμβλυωπίας.

Πρὶ

Περὶ Δράκοντος θαλασσίου. Κεφ. ιέ.

Δράκων θαλάσσιος ἀναπτυχθεὶς καὶ ἐπιτεθεὶς, ἴαμά ἐστι πρὸς τὰ ἐκ τῆς ἀκάνθης αὐτοῦ πληγήν.

Περὶ Σκολοπένδρας. Κεφ. ιϛ'.

Σκολόπενδρα θαλασσία ἑψηθεῖσα ἐν ἐλαίῳ καὶ καταχρισθεῖσα, ψιλοῖ τρίχας· ψαυσθεῖσα δὲ κνησμοὺς ἐργάζεται.

Περὶ Νάρκης. Κεφ. ιζ'.

Νάρκη θαλασσία ἐπιτεθεῖσα ἐπὶ χρονίων ἀλγημάτων τῶν περὶ κεφαλὴν, πραΰνει τὸ σφοδρὸν τοῦ ἀλγήματος· καὶ ἕδραν δὲ ἐκτρεπομένην ἢ προσπίπτουσαν, στέλλει προστεθεῖσα.

Περὶ Σαρκὸς ἐχίδνης. Κεφ. ιή.

Ἐχίδνης σὰρξ ἑψηθεῖσα καὶ ἐσθιομένη, ὀξυδορκεῖς ποιεῖ τὰς ὄψεις, καὶ πρὸς τὰ νευρικὰ ἁρμόζει, καὶ τὰς αὐξομένας χοιράδας ἵστησι· δεῖ δὲ ἐκδείραντας αὐτὴν, ἀποκόπτειν κεφαλὴν καὶ τὴν οὐραν, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ἄσαρκον. μυθώδης γὰρ ἡ πρὸς τὸ μέτρον ἀποκοπὴ τῶν ἄκρων. τὸ δὲ λοιπὸν πλύναντας καὶ τεμαχίσαντας, ἑψεῖν μετ' ἐλαίου καὶ οἴνου καὶ ἁλῶν ὀλίγων καὶ ἀνήθου. φασὶ δὲ τοὺς προσφερομένους φθείρας γεννᾶν. ὅπερ ἐστὶ ψεῦδος· προσιστοροῦσι δὲ ἔνιοι καὶ μακρογήροις γίνεσθαι τοὺς ἐσθίοντας αὐτάς. κατασκευάζονται δὲ καὶ ἅλες ἐξ αὐτῶν πρὸς τὰ αὐτά, πλὴν οὐχ ὁμοίως ἐνεργοῦσι.

καθίε-

Draco marinus. Cap. XV.

Draco marinus dissectus & apertus impositusq; ictus spinæ suæ qua ferit, medela est.

Scolopendra. Cap. XVI.

SCOLOPENDRA in oleo decocta si illinatur, auellit capillos: sed contactu pruritus facit.

Torpedo piscis. Cap. XVII.

Marina torpedo diuturnis capitis doloribus admota, cruciatus vehementiam mulcet: eadem apposita euersam sedem prociduámque coërcet.

Viperæ. Cap. XVIII.

Viperinæ carnes si coctæ edantur, claritaté oculis afferũt, neruorũ vitiis auxiliant̃, increscẽtes strumas reprimũt: detracta auté cute, caput caudaq;, quoniã carne vacãt, amputari debẽt. quippe cõmẽtitiũ est qđ præcipit̃, certã vtrinq; mensurã pręcidi oportere. Reliquũ verò corpus exẽptis interaneis elotũ dissectũq; discoquit̃ cum oleo, vino, salis exiguo, & anetho. Aiũt iis q̃ viperas esitẽt, pediculos procreari: quod planè à veritate abhorret. Adiiciunt aliqui longã senectuté agere, q̃ eo cibo vescũt̃. Sal ex eis ad eadẽ cõficit̃, sed inefficacior est.

k Viua

Viua aūt vipera in fictile nouū dimittitur, adiiciūtur salis caricarūq; tritarū, singulatim quūq; sextarij, mellis cyathi sex, mox fictilis operculū luto oblinit, & fornacib⁹ inassat, donec sal in carbones redigat: qui postea trit⁹ in pulueris faciē, recondit. Plerūq;, vt ori gratior fiat, immiscetur, nardi spica, aut foliū, aut malabathri momentum.

καθίεται δὲ ἔχιδνα ζῶσα εἰς καινὴν χύτραν, καὶ μετ' αὐτῆς ἁλῶν ἰσχάδων τετριμμένων ἀνὰ ξέστας α. μετὰ μέλιτος κυάθων ς'. περιχρίεται πηλῷ τὸ πῶμα τῆς χύτρας, καὶ ὀπτᾶται ἐν καμίνῳ, ἄχρις οὗ ἀνθρακωθῶσιν οἱ ἅλες· μετὰ δὲ τοῦτο λειοτριβηθέντες ἀποτίθενται ἐνίοτε μιγνυμένου πρὸς εὐστομαχίαν αὐτοῖς ναρδοστάχυος ἢ φύλλου ἢ μαλαβάθρου βραχέος.

Senecta anguiū. Ca. XIX.

Περὶ Ὄφεως γήρως. Κεφ. ιθ'.

Senectus anguium in vino decocta dolori aurium, infusu: & dentium collutione, auxilio est. Addunt eam in medicamenta oculorum, sed prçcipuè viperinam.

Γῆρας ὄφεως ἑψηθὲν ἐν οἴνῳ, βοήθημά ἐστιν ὠταλγίας ἐγχεόμενον, καὶ ὀδονταλγίας διακλυζόμενον. μίσγουσι δὲ αὐτὸ καὶ εἰς ὀφθαλμικὰς δυνάμεις μάλιστα δὲ τὸ τῆς ἔχεως.

Lepus marinus. Cap. XX.

Περὶ Λαγωοῦ θαλαττίου. Κεφ. κ'.

Lepus marinus loligini paruæ similis est, qui per sese trit⁹, aut cum vrtica marina illit⁹ capillos euellit.

Λαγωὸς θαλάσσιος ἔοικε μὲν μικρᾷ τευθίδι· δύναται δὲ λεῖος καταπλασθεὶς καθ' ἑαυτὸν καὶ μετὰ ἀκαλύφης τρίχας ψιλοῦν.

Lepus terrestris. Cap. XXI.

Περὶ Λαγωοῦ χερσαίου. Κεφ. κα'.

Terrestris leporis inassatum cerebrū māditur, iuuandis tremoribus qui valetudine cōtracti sunt: affrictu aut cibo facilē infantibus dētitionem præstat: exustū caput & cū adipe vrsino aut aceto illitū, alopeciarū inanitatib⁹ medetur. Leporinū coagulū post triduum à cōcubitu potū, cōceptum adimere,

Τοῦ δὲ χερσαίου λαγωοῦ ὁ ἐγκέφαλος, ὀπτὸς βιβρωσκόμενος ὠφελεῖ τρόμοις τοὺς κατὰ πάθος γινομένοις· καὶ ὀδοντιάσεις ἐπὶ παίδων παρατριβόμενος καὶ ἐσθιόμενος· ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καεῖσα καὶ καταχρισθεῖσα μετὰ στέατος ἀρκείου ἢ ὄξους ἀλωπεκίας θεραπεύει. ἡ δὲ πυτία ποθεῖσα μετὰ ἡμέρας τρεῖς, μετὰ τὴν ἄφεδρον,

ἀτόκιος εἶναι ἱστορεῖται· ἐπέχει δὲ καὶ τὰς ἐκ μήτρας ῥεύσεις, καὶ κοιλίας, ὠφελεῖ δὲ καὶ ἐπιληπτικοὺς, καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα μετ᾽ ὄξους πινομένη, μάλιστα δὲ πρὸς γάλακτος θρόμβωσιν καὶ ἐχιδνῶν δήγματα. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ θερμὸν καταχριόμενον, ἐφήλιδας καὶ ἀλφοὺς καὶ φακοὺς θεραπεύει.

Περὶ Τρυγόνος θαλασσίας.
Κεφ. κβ΄.

Τρυγόνος θαλασσίας τὸ κέντρον, ὃ δὴ ἀπὸ τῆς οὐρᾶς αὐτῆς πέφυκεν ἀνεστραμμένον ταῖς φολίσιν, ὀδόντα πονοῦντα πραΰνει· θρύπτει γὰρ καὶ ἀποβάλλει.

Περὶ Σηπίας. Κεφ. κγ΄.

Σηπίας ἑψηθείσης τὸ μέλαν βιβρωσκόμενον δύσπεπτον, κοιλίας μαλακτικὸν, τὸ δὲ ἀπ᾽ αὐτῆς ὄστρακον σμηγματῶδες εἰς κολλύρια ἁρμόζει πρὸς παράτριψιν τραχέων βλεφάρων· καὲν δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ ὀστράκῳ, ἄχρις οὗ τὸ πλακῶδες αὐτοῦ ἀποστῇ, σμήχει λεῖον ἀλφοὺς, πίτυρα, ὀδόντας, ἐφήλεις· μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικά. πλυθὲν ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς λευκώματα κτηνῶν ἐμφυσώμενον· καὶ πτερύγια τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς τήκει, σὺν ἁλσὶ λεῖον προσαγόμενον.

Περὶ Τρίγλης. Κεφ. κδ΄.

Τρίγλα συνεχῶς ἐσθιομένη ἀμβλυωπίας δοκεῖ καὶ κατασκευαστικὴ ὑπάρχειν

partúsq; spem intercipere ꝑditur: vuluæ & alui fluorem sistit, comitiales iuuat, contra venena ex aceto bibitur, præsertim aduersus cõcretum lac, & viperarum morsus. Sanguis eius si callidus illinat, vitia cutis in facie, vitiliginem, lentiginésque sanat.

Pastinaca.
Cap. XXII.

Marinæ pastinacę radius, qui ei⁹ cauda enat⁹ aduersis squãmis reflectitur, dentium dolorem mitigat: nam eos frãgit, & euocat.

Sepia. Cap. XXIII.

Sepiæ coctæ dum ęstur atramentum ægrè concoquitur, aluum mollit, collyriis ẽ testa factis conuenienter genarum scabritiæ perfricantur: vstum in sua testa donec id qđ crustosum est abscedat, postea tritũ, expurgat vitiligines, furfures, dentes, & vitia cutis in facie: elotum in medicamenta oculorum addi solet: cõtra albugines, oculis iumentorũ efficaciter inspirat: pterygia oculorũ absumit, cum sale tritum & iniectum.

Mullus piscis. Cap. XXIIII.

Mullorum assiduo cibo, aciem oculorũ hebetari cõstat.

Is marini draconis, aranei, ac ſcorpionis morſibus medetur, ſi crudus atque diſſectus admoueatur.

Hippopotamus.

Cap. XXV.

Hippopotami teſtes exiccati ac triti cõtra ſerpentiũ morſus bibuntur.

Fiber. Cap. XXVI.

FIBER ancipitis vitæ animal, plerunque cum piſcibus & cancris ex aqua victum capeſsit. Huius teſtes ſerpentium venenis aduerſantur: ſternutamenta mouent, & in vniuerſum varios obtinent vſus: ſiquidem menſes ac partus ciunt, duabus drachmis cum pulegio poti: partus ſecundáſque eiiciunt: contra inflationes, tormina, ſingultus, venena, ixiámque ex aceto bibuntur: lethargicos, & vtcunque veterno obdormiſcentes excitant infuſi: cum aceto autem & roſaceo, olfactu & odoris ſuffitu, idem faciunt: poti & illiti proſunt tremulis, conuulſionibus, & omnib⁹ neruorum vitiis. In ſumma, calfactoriam vim habent. Eligi debent teſtes, qui ex vno ortu connexi ſunt (fieri enim non poteſt,

χειν ὠμὴ δὲ ἀναχισθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα θαλασσίου δράκοντος καὶ σκορπίου καὶ ἀράχνης δήγματα ἰᾶται.

Περὶ Ὀρχεως ἱπποποτάμου. Κεφ. κέ.

Ὀρχις ἱπποποτάμου ξηρανθεὶς καὶ λειανθεὶς, πίνεται μετ' οἴνου πρὸς ἑρπετῶν δήγματα.

Περὶ τῶν τοῦ κάστορος ὄρχεων. Κεφ. κϛ'.

Κάστορος ὄρχις· ζῶόν ἐστιν ἀμφίβιον, τὸ πλεῖστον ἐν ὕδασι, σὺν ἰχθύσι, καὶ καρκίνοις τρεφόμενον. ποιεῖ μὲν καὶ πρὸς ἑρπετά. ἔστι δὲ καὶ πταρμικὸς, καὶ καθόλου ποικίλην ἔχει τὴν χρῆσιν· ποθεὶς γὰρ μετὰ γλήχωνος < πλῆθος δυοῖν, ἔμμηνα κινεῖ καὶ ἔμβρυα, καὶ δεύτερα ἐκβάλλει. πίνεται δὲ σὺν ὄξει καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις, στρόφους, λυγμοὺς, θανάσιμα φάρμακα, ἰξίαν· ἀνακαλεῖται δὲ καὶ τοὺς ληθαργικοὺς, καὶ τοὺς ὅπως δή ποτε καταφερομένους, ἐμβρεχόμενος· σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ καὶ ὀσφραινόμενος, καὶ ὑποθυμιώμενος δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ· ἁρμόζει δὲ καὶ τρόμοις καὶ σπασμοῖς, καὶ παντὶ τῷ νευρώδει πινόμενός τε καὶ συγχριόμενος. καὶ καθόλου θερμαντικὴν ἔχει τὴν δύναμιν. ἐκλέγου δὲ ἀεὶ τοὺς συνεζευγμένους ὄρχεις ἐκ μιᾶς ἀρχῆς· (ἀδύνατον γὰρ

δύο

δύο φύσεις ἐζευγμένας ἐν ἑνὶ ὑμένι εὑρεῖν) καὶ τὸ ἐντὸς ἔχον κηροειδὲς βαρύοσμον, βρομῶδες, δριμὺ, δηκτικὸν, εὔθρυπτον, διαφραττόμενον τε συνεχῶς φυσικοῖς ὑμέσι. δολοῦσι δέ τινες αὐτὸ, ἀμμωνιακὸν ἢ κόμμι συμπεφυρμένον αἵματι καὶ καστορείῳ, ἐγχέοντες εἰς φύσαν καὶ ξηραίνοντες. μάτην δὲ ἱστορεῖται ὅτι διωκόμενον τὸ ζῶον ἀποσπᾷ τοὺς διδύμους καὶ ῥίπτει· ἀδύνατον γάρ ἐστιν ἅψασθαι αὐτῶν προσεσφιγμένων ὄντων ὥσπερ ὑός. δεῖ δὲ διελόντας τὸ δέρμα κομίσασθαι σὺν τῷ περιέχοντι ὑμένι τὸ ὑγρὸν, ὂν μελιτῶδες, καὶ οὕτω ξηράναντας ποτίζειν.

Περὶ Γαλῆς κατοικιδίου.

Κεφ. κζ΄.

Γαλῆ κατοικίδιος περιφλεχθεῖσα, καὶ δίχα τῶν ἐντὸς σκελετευθεῖσα δι' ἁλὸς καὶ ξηρανθεῖσα ἐν σκιᾷ παντὸς ἑρπετοῦ ἐνεργέστερόν ἐστι βοήθημα ποθεῖσα, μετ' οἴνου ∋ β΄. πλῆθος, καὶ τοξικοῦ ἀντιφάρμακον ὁμοίως ληφθεῖσα. ἡ δὲ κοιλία αὐτῆς κορίῳ πλησθεῖσα καὶ σκελετευθεῖσα, θηριοδήκτοις καὶ ἐπιληπτικοῖς βοηθεῖ πινομένη. ὅλη δὲ καεῖσα ἐν χύτρᾳ, ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ, τῆς τέφρας καταχριομένης μετ' ὄξους. τὸ δὲ αἷμα αὐτῆς καταχριόμενον, χοιράσι βοηθεῖ· ὠφελεῖ δὲ καὶ ἐπιληπτικούς.

vt gemini folliculi in vna membrana cóiuncti reperiantur) liquore int⁹ veluti ceroſo, odore graui & virus redoléte, guſtu acri, mordéte, ac friabili, naturalibus, tunicis circũdato. Quẽ fraude aliqui corrũpũt, cõiicientes in follem gũmi, aut ammoniacũ cũ ſanguine & caſtorio ſubactũ, & ita exiccãtes. Vanũ eſt quod traditur teſtes ab ipſis euelli, & à ſeſe abiici, quũ venatu vrgentur: ſiquidem tangi nequeunt, ita, vt in ſue, ſubſtricti. Operæ autem pretium eſt, diuiſa pelle melleum liquorem cum eueſtiéte tunica aſſumere, & ſiccatum potui dare.

Muſtela vulgaris.

Cap. XXVII.

Muſtela quę in domibus noſtris oberrat, ambuſta exenteratur, & inueterata ſale, in vmbra ſiccatur. Ea binis drachmis cũ vino pota, aduerſus omnia ſerpentiũ venena pręſentaneo eſt remedio: toxico, ſimili ſumpta modo, reſiſtit. Eius vétriculus coriandro farctus inueteratusq;, percuſsis à ſerpéte, & comitialibus potu auxiliatur. Cremata in fictili podagricis cõfert, cinere ex aceto illito. Sãguine perũctæ ſtrumæ, iuuantur: comitialibus etiã prodeſt.

Ranæ. Cap. XXVIII.

Contra omnium ſerpétium venena pro antidoto ſunt ranæ, ſi ex ſale & oleo decoctæ edantur, iúsq; earũ itidem ſorbeatur: cótra inueteratos tendinũ rigores pollent. Illit⁹ eorum cinis, profluétis ſanguinis impetus ſiſtit: explédis alopeciarum inanitatibus ex liquida pice illinitur. Viridium ranarũ cruor auulſos genis pilos renaſci ꝓhibet, in veſtigia euulſorũ inſtillat⁹: decoctæ in aceto & aqua détiũ dolores collutione leniũt.

Silurus. Cap. XXIX.

Silurus recés in cibo nutrit, & facilé præbet aluũ: ſale verò conditus, minimũ ſuppeditat alimentũ. Arteriã expurgat, & vocé expedit. Illita ſaliti caro, aculeos et infixa corpori ſpicula extrahit. Muria ei⁹ ĩcipiétib⁹ dyſenteriis ꝓdeſt, ſi in deſidétiũ fot⁹ adiiciatur, fluxiones ſiquidem ad ſumma cutis elicit: iſchiadicis infuſa medetur.

Smarides. Cap. XXX.

Smaridis piſcis caput exuſtũ, excreſcentes vlcerum oras puluillósq; reprimit: nomas cohibet, thymos clauósq; abſumit. Caro non ſecus atq; ſalſamétum prodeſt á ſcorpione percuſsis, aut à cane demorſis.

Mænæ.

Περὶ Βατράχων. Κεφ. κή.

Βάτραχοι ἀντιφάρμακόν εἰσιν ἑρπετῶν πάντων, ζωμευθέντες* ἐν ἁλσὶ καὶ ἐλαίῳ, τοῦ ζωμοῦ λαμβανομένου ὁμοίως· καὶ πρὸς χρονίους τῶν τενόντων ἀποστάσεις· καέντες δὲ καὶ ἐπιπασθέντες, αἱμοῤῥαγίαν στέλλουσι. καὶ ἀλωπεκίας θεραπεύουσι σὺν πίσσῃ ὑγρᾷ καταχριόμενοι. τῶν δὲ χλωρῶν βατράχων τὸ αἷμα ἐπισταζόμενον, κωλύει τὰς ἐκτιλθείσας ἀπὸ τῶν βλεφάρων τρίχας φύεσθαι· ὠφελοῦσι καὶ ὀδονταλγίας συνεψόμενοι ὕδατι καὶ ὄξει καὶ διακλυζόμενοι.

Περὶ Αἰλούρου. Κεφ. κθ'.

Αἴλουρος νεαρὸς βιβρωσκόμενος, τρόφιμός ἐστι καὶ εὐκοίλιος· ταριχηρὸς δὲ ἄτροφος· ἀρτηρίας δὲ καθαίρει καὶ εὔηχας παρασκευάζει. καταπλασθεῖσα δὲ ἡ σὰρξ τοῦ ταριχηροῦ, σκόλοπας ἀνάγει. καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ δὲ ἅλμη ἁρμόζει ἐν ἀρχῇ δυσεντερικοῖς εἰς ἐγκάθισμα, κατάγουσα τοὺς ῥευματισμοὺς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ἐγκλυζομένη δὲ ἰσχιαδικοὺς θεραπεύει.

Περὶ Σμαρίδος. Κεφ. λ'.

Σμαρίδος ταριχηρᾶς ἡ κεφαλὴ καεῖσα, ἕλκη στέλλει ὑπερσαρκοῦντα, καὶ νομὰς ἵστησι, καὶ ἥλους, καὶ θύμους ἀναλίσκει· σκορπιοπλήκτοις τε καὶ κυνοπλήκτοις ἡ σὰρξ ἁρμόζει καθάπερ πᾶς τάριχος.

Περὶ

Περὶ Μαινίδος. Κεφ. λα'.

Καὶ τῆς μαινίδος δὲ κεφαλὴ καεῖσα λεῖα, τὰς ἐν δακτύλῳ τετυλωμένας ῥαγάδας καταπλασθεῖσα ἀφίστησι· τὸ δὲ γάρον αὐτῆς τὰς ἐν στόματι σηπεδόνας διακλυζόμενον παύει.

Περὶ κωβιοῦ. Κεφ. λβ'.

Κωβιὸν πρόσφατον ἐὰν ἐμβαλὼν εἰς ὑείαν κοιλίαν καταῤῥάψῃς, καθεψήσῃς τε μεθ' ὕδατος ξεστῶν ιβ'. ἄχρι δυοῖν ξεστῶν, καὶ διηθήσας καὶ ἐξαιθριάσας ποτίσῃς, κοιλίαν ἀταράχως κάτω ὑπάξεις. καταπλασθεὶς δὲ καὶ τοὺς ὑπὸ κυνῶν δηχθέντας ἢ ἑρπετῶν ὠφελεῖ.

Περὶ Ὠμοταρίχου. Κεφ. λγ'.

Ὁ δὲ ὠμοτάριχος λεγόμενος, σάρξ ἐστι θύννου τεταριχευμένου. βοηθεῖ δὲ λαμβανόμενος τοῖς ὑπὸ ἐχίδνης, τῆς καλουμένης πρηστῆρος, δηχθεῖσι· δεῖ δὲ ὡς ὁτιπλεῖστον προσφέροντας οἶνον ἀναγκάζειν πίνειν πολὺν καὶ ἐμεῖν. εἴς τε τὰς δριμυφαγίας μάλιστα ἁρμόζει, καταπλάσσεται δὲ καὶ ἐπὶ κυνοδήκτων ὠφελίμως.

Περὶ Γάῤῥου. Κεφ. λδ'.

Γάῤῥον δὲ πᾶν τὸ ἐκταριχηρῶν ἰχθύων καὶ κρεῶν καταπλαττόμενον, νομὰς ἐφιστᾷ καὶ κυνοδήκτους ἰᾶται· ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ δυσεντερικοῖς καὶ ἰσχιαδικοῖς· ἐφ' ὧν μὲν ἵνα τὰ εἱλκωμένα ἐπικαύσῃ, ἐφ' ὧν δὲ ἵνα τὰ ἀνέλκωτα ἐρεθίσῃ.

Mænæ. Cap. XXXI.

Mænarum ex capitibus cinis si illinatur, callosas sedis rimas abolet. Eius etiam garum oris putrilagines collutiõe sedat.

Gobius. Cap. XXXII.

Gobius recens in suillũ vẽtrẽ coniectus, si cõsuta rima in duodecim aquæ sextariis, donec duo supersint, decoquat̃, excolatus & sub diuo refrigerat⁹ potui det̃, aluus sine molestia deiicit̃. Illit⁹ cõtra serpentiũ, canũq; morsus auxilio est.

Thunnus. Cap. XXXIII.

Conditanei thunni caro, quã omotarichon vocant, sumpta iis auxiliatur, quos vipera nomine pręster momorderit: sed oportet vinũ quamplurimum subinde cogantur haurire, ita vt vomitione reddatur. Contra acrimonias esitatorum maximè valet, canum morsibus vtilissimè illinitur.

Garum. Cap. XXXIIII.

Garũ oẽ, qd̃ ex piscibus carnibusq; sale maceratis liquamen est, si ex eo fot⁹ fiat, depascẽtia vlcera sistit: morsis à cane medet̃, dysẽtericis atq; ischiadicis infunditur: nõnullis, vt exulcerata adurat: alijs autẽ ad lacessenda, q̃ vlcera non senserunt.

Ius piſcium.
Cap. XXXV.

Recentiũ piſcium ius, modò per ſe, modò ex vino potum, aluũ ſubducit. Priuatim ad hũc vſum cõficitur è phycidibus & ſcorpionib⁹, & iulide: è percis, & recẽtibus aliis ſaxatilib⁹, nec virus reſipientibus, ſimpliciter cum aqua, oleo, & anetho.

Cimices lectularij. Ca. XXXVI.

Cimices qui in cubilibus enaſcuntur, cauis fabarum incluſi, ſi ante febrium ſignificationes ſepteni deuorẽtur, quartanis auxilio ſunt: & citra fabas ſumpti, percuſsis ab aſpide ꝓſunt: vuluarum exanimationes olfactu reuocant: poti cum vino aut aceto adhærentes ſanguiſugas abigunt: triti & vrinariæ fiſtulæ impoſiti, vrinę anguſtias leuant.

Millepeda. Cap. XXXVII.

Millepedæ, quæ ſub aquario vaſe ſtabulantur, animalia ſunt multis pedibus nitẽtia, quæ cõtacta manu contrahunt̃ in orbem: hæ ex vino potæ difficili vrinæ, & regio morbo auxiliantur. Millepedas illini anginis cum melle vtiliſsimũ. Tritę, & in cortice mali punici calfactæ, doloribus auriũ, addito roſaceo, cõuenienter inſtillãtur.

Blatta

Περὶ Ζωμοῦ τῶν νεαρῶν ἰχθύων. Κεφ. λέ.

Ζωμὸς δὲ ὁ ἐκ τῶν νεαρῶν ἰχθύων κοιλίας ὑπαγωγός, ποτὲ μὲν καθ' ἑαυτῶν πινόμενος, ποτὲ δὲ μετ' οἴνου. ἰδίως δὲ σκευάζεται πρὸς ταῦτα ὁ ἀπὸ τῶν φωκίων καὶ σκορπίων καὶ ἰουλίδων καὶ περκίδων καὶ τῶν ἀνῄων πετραίων ἁπαλῶν καὶ ἀβρώμων λιτῶς μετ' ὕδατος καὶ ἐλαίου καὶ ἀνήθου.

Περὶ κόρεων. Κεφ. λϛ'.

Κόρεις οἱ ἀπὸ κλήνης ἐντιθέμενοι βρώμασι μετὰ κυάμων τὸν ἀριθμὸν ζ'. καὶ* καταπινόμενοι πρὸ τῆς ἐπισημασίας, ὠφελοῦσι τοὺς τεταρταίζοντας, καὶ ἀσπιδοδήκτοις δὲ δίχα τῶν κυάμων καταποθέντες· ὑστερικῶς δὲ πνιγομένας ἀνακαλοῦνται ὀσφραινόμενοι· σὺν οἴνῳ δὲ ἢ ὄξει ποθέντες βδέλλας ἐξάγουσι· δυσουρίαν τὲ παύουσιν ἐντιθέμενοι τῷ οὐρητικῷ πόρῳ λεῖοι.

Περὶ κουβαρίδων. Κεφ. λζ'.

Ονοι οἱ ὑπὸ τὰς ὑδρίας, ζῶά εἰσι πολύποδα, σφαιρούμενοι κατὰ τὰς ἐπαφὰς τῶν χειρῶν· οὗτοι ποθέντες σὺν οἴνῳ βοηθοῦσι δυσουρίᾳ τὲ καὶ ἰκτέρῳ· διαχρισθέντες δὲ μετὰ μέλιτος συναγχικοὺς ὠφελοῦσι, καὶ πρὸς ὠταλγίαν δὲ λεῖοι σὺν ῥοδίνῳ θερμανθέντες ἐν κελύφῳ ῥοας καὶ ἐνσταγέντες, ἁρμόζουσιν.

Περὶ

Περὶ Σίλφης. Κεφ. λή.

Σίλφης τῆς ἐν τοῖς ἀρτοκοπείοις εὑρισκομένης, τὰ ἐντὸς τριβόμενα σὺν ἐλαίῳ ἢ ἑψόμενα καὶ ἐνσταζόμενα ὠταλγίας παύει.

Περὶ πνεύμονος θαλασσίου. Κεφ. λθ'.

Πνεύμων θαλάσσιος πρόσφατος λεανθεὶς ποδαγριῶντας καὶ χιμετλιῶντας, ὠφελεῖ καταπλασσόμενος.

Περὶ Χοιρίου πνεύμονος. Κεφ. μ'.

Ὁ δὲ χοίριος καὶ ἄρνειος καὶ ἄρκειος πνεύμων, τὰ ἐκ τῶν ὑποδημάτων παρατρίμματα ἐπιτιθέμενοι, ἀφλέγμαντα τηροῦσιν.

Περὶ Πνεύμονος ἀλώπεκος. Κεφ. μά.

Καὶ ὁ τῆς ἀλώπεκος πνεύμων ζηρανθεὶς καὶ ποθεὶς, ἀσθμαντικοὺς ὀνίνησι. καὶ τὸ στέαρ δὲ αὐτῆς τακὲν καὶ ἐγχυθὲν, ὠτὸς πόνον παύει.

Περὶ Ἥπατος ὀνείου. Κεφ. μβ'.

Ἧπαρ ὄνειον ἐσθιόμενον ὀπτὸν, ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ, νήστεις δὲ λαμβανέτωσαν.

Περὶ Αἰδίου ἄρρενος ἐλάφου. Κεφ. μγ'.

Αἰδοῖον ἄρρενος ἐλάφου σὺν οἴνῳ ποθὲν λεῖον τοῖς ὑπὸ ἐχιδνῶν δηχθεῖσι βοηθεῖ.

Περὶ Ονύχων ὄνων. Κεφ. μδ'.

Ονυχες ὄνων καέντες καὶ ποθέντες ἐπὶ ἡμέρας ἱκανὰς πλῆθος κοχλιαρίων δυοῖν, ἱστρουῶται ἐπιληπτι-

Blatta piſtrinaria.
Cap. XXXVIII.

Blattæ eius quæ in piſtrinis inuenitur, interanea trita aut cum oleo decocta, aurium dolores inſtillatu mitigant.

Pulmo marin⁹. Cap. XXXIX.

Podagras pernionéſq; emendat pulmo marinus recens, tritus & illitus.

Pulmo ſuillus.
Cap. XL.

Suillus & agninus vrſinúſq; pulmo impoſitu attritus à calceamentis contractos, ab inflammatione tuetur.

Pulmo vulpinus.
Cap. XLI.

Vulpinus verò ſi arefactus bibatur, ſuſpirioſos adiuuat. Adeps quoque liquefactus, infuſusque, auris dolorem finit.

Hepar aſini. Cap. XLII.

Aſini iecur inaſſatũ eſu comitialibus prodeſt, veruntamẽ ieiunis edendum præcipitur.

Genitale cerui.
Cap. XLIII.

Genitale cerui tritum & vino potum, à vipera demorſis auxiliatur.

Vngula aſini. Cap. XLIIII.

Vngularum aſini cinis per dies multos binis cochlearibus potus proditur comitiales adiu-

adiuuare, eædem oleo ſubactæ ſtrumas diſcutiunt: & illitæ pernionibus medentur.

Lichenes equorum.
Cap. XLV.

Lichenes ſunt in equorum genibus, & ſuper vngulas in flexu harum partium indurati calli: qui triti & in aceto poti, comitialibus mederi tradũtur.

Vnguli caprinarum.
Cap. XLVI.

Caprinarum cinere perunctæ ex aceto alopeciæ ſanantur.

Iecur caprinum.
Cap. XLVII.

Capræ verò inaſſati decidua ſanie, inungi luſcioſos prodeſt: & dum coquitur, apertos oculos halitu eius vaporari: prodeſt in cibo toſtum ad eadem. Tradunt hircini iocineris cibo comitiales deprehendi.

Iecur aprinum.
Cap. XLVIII.

Aprinum recens ſi arefactũ teratur, ex vino potum contra ſerpentium volucrúmque morſus auxilio eſt.

Iecur canis rabidi.
Cap. XLIX.

Iecur canis, qui rabie exagitatur, toſtũ & in cibo ab emorſis

ληπτικοὺς ὠφελεῖν, ἐλαίῳ δὲ φυραθέντες χοιράδας διαφοροῦσιν ἐπιπλαθέντες δὲ, χιμέτλας θεραπεύουσι.

Περὶ λειχήνων ἵππων.
Κεφ. μέ.

Λειχῆνες ἵππων, εἰσὶ δὲ τύλοι κατ' ἐπιγραφὴν ἐντετυλωμένοι παρὰ τοῖς γόνασι καὶ παρὰ ταῖς ὁπλαῖς· ποθέντες λεῖοι μετ' ὄξους, ἐπιληψίας ἱστορουῦσθ θεραπεύειν.

Περὶ Αἰγῶν ὀνυχῶν.
Κεφ. μϛ'.

Οἱ δὲ τῶν αἰγῶν ὄνυχες καέντες, ἀλωπεκίας καταχριόμενοι σὺν ὄξει θεραπεύουσι.

Περὶ Ηπατος αἰγός. Κεφ. μζ'.

Τοῦ δὲ ἥπατος τῆς αἰγὸς ὀπτωμένου, ὁ ἀποῤῥέων ἰχὼρ ἐγχριόμενος, νυκτάλωψιν ἁρμόζει· κἂν τὴν ἀτμίδα δέ τις ἑψομένου αὐτοῦ δέχηται ἀνεωγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς ὠφελεῖται. ἁρμόζει δὲ καὶ ἐσθιόμενον ὀπτὸν πρὸς τὰ αὐτά. φασὶ δὲ καὶ ἐπιληπτικοὺς διέγχεσθαι. φαγόντας μάλιστα τὸ τράγιον ἧπαρ.

Περὶ Ηπατος κάπρου.
Κεφ. μή.

Τὸ δὲ κάπρου ἧπαρ νεαρὸν καὶ ξηρὸν λεῖον σὺν οἴνῳ πινόμενον, ἑρπετῶν καὶ κτηνῶν δήγματα ὠφελεῖ.

Περὶ κυνὸς λυσσῶντος.
Κεφ. μθ'.

Κυνὸς λυσσῶντος ἧπαρ βιβρωσκόμενον ὀπτὸν ὑπὸ τῶν δηχθέντων

των ὑπ' αὐτοῦ, ἀπειπτώτοις ὑδροφοβίας τηρεῖν πιστεύεται. χρῶνται δὲ εἰς προφυλακὴν καὶ τῷ κυνόδοντι τοῦ δακόντος ἐπιδοῦντες εἰς κυστίδα καὶ περιάπτοντες τῷ βραχίονι.

Περὶ Ηπατος αἰθυίας.

Κεφ. ν'.

Αἰθυίας ἧπαρ σκηετευθὲν καὶ ποθὲν μεθ' ὑδρομέλιτος κοχλιαρίων δυοῖν πλῆθος, ἐκβαλήει δεύτερα.

Περὶ καττυμάτων.

Κεφ. νά.

Τὰ δὲ ἀπὸ τῶν καττυμάτων παλαιὰ δέρματα, κεκαυμένα καὶ λεῖα καταπλασσόμενα, πυρίκαυτα καὶ παραβίμματα καὶ τὰ ἐξ ὑποδημάτων θλίμματα, θεραπεύει.

Περὶ Αλεκτορίδων. Κεφ. νβ'.

Αλεκτορίδες ἀναχισθεῖσαι καὶ ἐπιτεθεῖσαι ἔνθερμοι, τοῖς ἑρπετῶν δήγμασι βοηθοῦσι· δεῖ δὲ συνεχῶς ἀλλάσσειν.

Περὶ Εγκεφάλου ἀλεκτορίδος. Κεφ. νγ'.

Ο δὲ ἐγκέφαλος αὐτῶν ἐν πόματι θηριοδήκτοις σὺν οἴνῳ δίδοται, καὶ τὰς ἐκ μύνγγος αἱμοῤῥαγίας ἐπέχει. * τοῦ δὲ ἄῤῥενος τὸ κατὰ τὰ ἐντὸς ὑποκείμενον τῇ κοιλίᾳ κεραστοειδές· ἀποδερόμενον δὲ ἐν ταῖς ἑψήσεσι ξηρανθὲν, ἁρμόζει στομαχικοῖς, λεῖον μετ' οἴνῳ πινόμενον.

*ὁ δὲ

sis sumptũ, ne tententur metu aquæ tueri creditur. Vtũtur autem ad arcendos aquæ pauores dente eo, qui caninus dicitur: hũc à cane, qui momordit exemptum, & folliculo inditũ, ꝑ amuleto brachio adnectũt.

Iecur mergi. Cap. L.

Inueteratũ autem sale mergi iecur, ex hydromelite binis ligulis potum secundas pellit.

Coria veteramentaria.

Cap. LI.

Veteris corij cremati illitus cinis ambusta igni, intertrigines, necnon calceamentorum attritus sanat.

Gallinæ. Cap. LII.

Dissectæ gallinæ, & adhuc calentes appositæ, serpentiũ morsibus auxiliãtur: sed identidem alias sufficere oportet.

Gallinarum cerebrum.

Cap. LIII.

Earũ cerebellum in vino bibendũ datur contra serpentiũ morsus, sanguinem à cerebri mẽbrana profluentẽ sistit. Quę ĩteriore vẽtriculi galli sinu residet mẽbrana, secti in laminas cornus specie similis (ea verò inter coquẽdũ abiici solet) siccat, tritáq; in vino cõueniẽtissimè stomachicis datur in potu.

Ius

Ius è vetere gallinaceo aluum deiicit. Abiectis itaque interaneis salem coniici oportet, & consuto ventre decoqui in viginti sextariis aquæ, donec ad treis heminas redigantur: totum id refrigeratum sub diuo, datur. Aliqui incoquunt olus marinum, mercurialem, cnicum, aut filiculam. Crudos humores crassosque, atram bilem, & strigmenta elicit: prodest longis febribus, suspiriis, articulariis morbis & inflationibus stomachi.

Oui natura. Cap. LIIII.

Ouum molliculum plus alit sorbili, & durum plus molli. Luteum oui, contra oculorum dolores vtile est: inassatum sedis inflammationibus prodest, cum croco, & rosaceo: & condylomatis, cum meliloto: cum vua autem fruticis eius, quem rhoa dicũt, aut galla in patinis frigitur, vt cibo aluos sistat: per se etiam offerri solet.

Candidum oui.

Cap. LV.

Candidum oui crudum refrigerat, spiramenta cutis occludit, inflammationes oculorum infusum lenit, ambusta, si sta-

* ὁ δὲ ζωμὸς τοῦ νόσσακος μάλιστα δίδοται ἐπικράσεως χάριν φαυλοτήτων καὶ ἐπὶ τῶν στόμαχον πυρουμένων λιτῶς σκευασθεὶς. Ο δὲ τῶν παλαιῶν ἀλεκτρυόνων, δίδοται πρὸς κάθαρσιν κοιλίας. ἐξελόντας δὲ τὰ ἐντὸς, δεῖ αὐτεμβαλέειν ἅλας, καὶ καταῤῥάψαντας ἑψεῖν μετὰ ὕδατος ξεστῶν κ΄. κατάγοντας εἰς κοτύλας γ΄. δίδοται δὲ παῦ ἐξαιθριαθέν. ἔνιοι δὲ συνέψουσι κράμβην θαλασσίαν, ἢ λινόζωστιν, ἢ κνίκον. ἢ πολυπόδιον. ἄγει δὲ πάχος ὠμὸν, γλοιῶδες, μέλαν· ἁρμόζει δὲ πυρετοῖς χρονίοις, ἄσθμασιν, ἀρθρητικοῖς, ἐμπνευματουμένοις στομάχοις.

Περὶ Ωοῦ. Κεφ. νδ΄.

Ωον τὸ ἁπαλὸν τροφιμώτερον τοῦ ῥοφητοῦ, καὶ τοῦ ἁπαλοῦ τὸ σκληρόν. ἡ λέκυθος αὐτοῦ χρησίμη, πρὸς ὀφθαλμῶν πρηνδυνίας· ὀπτηθεῖσα σὺν κρόκῳ καὶ ῥοδίνῳ· πρός τε τὰς πρὶ δακτύλιον φλεγμονὰς καὶ κονδυλώματα, σὺν μελιλώτῳ· μετὰ ῥοὸς δὲ ἢ κηκίδος τηγανισθεῖσα, καὶ βρωθεῖσα ἵστησι κοιλίαν, καὶ καθ' ἑαυτὴν δὲ προενεχθεῖσα.

Περὶ Λευκοῦ τοῦ ὠοῦ.

Κεφ. νέ.

* Τὸ δὲ λευκὸν αὐτοῦ ὠμὸν ὂν ψύχει, ἐμπλάττει, παρηγορεῖ ἐγχυματισθὲν ἐπ' ὀφθαλμῶν φλεγμαινόντων. κατακαύματά τε ἐκ

οὐκ ἐᾷ φλυκταινοῦσθαι παραχρῆμα ἐπιχρισθὲν· πρόσωπά τε ἀνεπίκαυτα τηρεῖ, ἀνακόλλημα δὲ ἐστι ῥευματιζομένων σὺν λιβανῷ τῷ κατὰ τοῦ μετώπου* τιθέμενον· φλεγμονάς τε ὀφθαλμῶν πραΰνει ἐρίῳ ἀναληφθὲν μιγέντος αὐτῷ ῥοδίνου καὶ οἴνου καὶ μέλιτος· ὠμὸν δὲ ῥοφηθὲν, αἱμοῤῥοΐδος δήγμασι βοηθεῖ. ἀκροχλιαρὸν δὲ πρὸς κύστεως δηγμοὺς καὶ ἕγκωσιν νεφρῶν, καὶ τραχυσμοὺς τραχείας ἀρτηρίας, καὶ αἵματος ἀναγωγὰς καὶ κατάῤῥοις καὶ θώρακος ῥευματισμοὺς ἁρμόζει.

Περὶ Τεττίγων. Κεφ. νϛ'.

Τέττιγες ὀπτοὶ ἐσθιόμενοι, τοῖς περὶ τὴν κύστιν ἀλγήμασι βοηθοῦσιν.

Περὶ Ακρίδων. Κεφ. νζ'.

Ακρίδες ὑποθυμιώμεναι, δυσουρίας μάλιστα τὰς ἐπὶ γυναικῶν ὠφελοῦσι.* ἡ δὲ λεγομένη ἀκρὶς* ἀσίρακος ἢ ὄνος, ἄπτερός ἐστι καὶ μεγαλόκωλος, πρόσφατος· ξηρανθεῖσα δὲ σφόδρα σκορπιοδήκτοις ὠφελεῖ πινομένη σὺν οἴνῳ. χρῶνται δὲ αὐτῇ κατακόρως οἱ κατὰ λέπτιν λίβυες.

Περὶ Φίνιδος. Κεφ. νη'.

Φίνις τὸ ὄρνεον ὃ ῥωμαϊστὶ καλοῦσιν* ὀσσίφραγον, τούτου ἡ κοιλία κατ' ὀλίγον ποτιζομένη, λίθους ἐξου-

statim eo perungantur, pustulas non sentiunt: faciem à solis adustione tuetur, fronti impositum cum thure fluxiones arcet, auertítq;: inflammationes oculorum lana exceptum, addito rosaceo, melle & vino, mitigat: vtiliter cõtra hęmorrhoidis serpentis morsus crudum sorbetur: summè tepidum prodest vesicæ rosionibus, renum exulcerationibus, gutturis scabritiæ, reiectionibus sanguinis, destillationibus, & thoracis rheumatismis.

Cicadæ. Cap. LVI.

Cicadæ, quæ inassatæ manduntur, vesicæ doloribus prosunt.

Locustæ. Cap. LVII.

Locustæ odoris suffitu vrinæ difficultates adiuuant, præsertim quę fœminas malè habẽt: earũ carnes nullo sunt in vsu. Est & quoddã genus locustæ, quæ asiracos aut onos dicit, sine pẽnis, prelõgis crurib⁹. Exiccata autẽ si ex vino bibatur, cõtra scorpionis morsus magnopere ꝓderit. Hac abũdè vescũtur Aphri, qui Leptin incolunt.

Ossifragus. Cap. LVIII.

VENTER eius auis, quam Latini ossifragum appellant, particulatim potus, calculos cum

cum lotio pellere proditur.

Galerita. Cap. LIX.

Galerita auicula est parua, apicem in vertice, pauonis modo, gestans: quę assa, & in cibo sumpta, cœliacos adiuuat.

Hirundines. Cap. LX.

Dissectis crescente luna pullis hirundinis, qui primo partu exclusi sunt, in ventre eorum lapillos offendes: è quibus duos, vnum colore varium, alterum purum eximes: ij priusquam terrã attigerint in iuuẽcæ corio, aut ceruina pelle brachio aut collo adalligati, comitialibus proderunt, & sæpe prorsus eos recreabunt. Hirũdines, vti ficedulę, in cibo, aciei visus medicamẽtum præbent. Tam pullorum, quàm matrũm in fictili olla crematarum cinis cum melle oblitus, oculis claritatem adfert, anginæ eo commodè perunguntur: vuæ & tonsillarum inflammationibus hoc cinere succurritur. Et ipsæ & pulli exiccati, si drachmæ pondere ex aqua bibantur, hos iuuãt, qui anginę morbo conflictantur.

Ebur. Cap. LXI.

Eboris scobe illito paronychia sanantur. Vim adstringendi ebur obtinet.

Suillus

ἐξουρεῖσθαι ποιεῖν ἱστορεῖται.

Περὶ Κορυδαλλοῦ. Κεφ. νθ'.

Κορυδαλλὸς ὀρνίθιόν ἐστι μικρὸν, ἔχον κατὰ τῆς κορυφῆς ὑπεροχὴν ὥσπερ ταῶνος. οὗτος βρωθεὶς ὀπτὸς, κοιλιακοὺς ὠφελεῖ.

Περὶ Χελιδόνος. Κεφ. ξ'.

Χελιδόνος νεοσσοὺς τοὺς ἐκ τῆς πρώτης νεοσσοποιίας, αὐξομένης τῆς σελήνης ἀνατεμὼν, εὑρήσεις ἐν τῇ γαστρὶ λίθους, ἐξ ὧν δύο λαβὼν, ἕνα ποικοίλον καὶ τὸν ἕτερον καθαρὸν, πρὸ τοῦ ἐπιψαῦσαι τῆς γῆς ἐνδύσας εἰς δέρμα δαμάλεως ἢ ἐλάφου, καὶ περιάψας βραχίονι ἢ τραχήλῳ, ἐπιληπτικοὺς ὠφελήσεις. πολλάκις δὲ καὶ παντελῶς ἀποκαταστήσεις. βιβρωσκόμεναι δὲ ὥσπερ αἱ συκαλίδες, ὀξυωπίας εἰσὶ φάρμακον. καὶ ἡ ἀπ᾽ αὐτῶν δὲ τέφρα καὶ ἡ τῶν μητέρων καεισῶν ἐν χύτρᾳ μετὰ μέλιτος χρισθεῖσα, ὀξυδορκίαν ποιεῖ. ἁρμόζει δὲ καὶ συναγχικοῖς διαχριομένη, καὶ πρὸς σταφυλῆς καὶ παρισθμίων φλεγμονὰς. σκελετευθεῖσαι δὲ αὗται καὶ οἱ νεοσσοὶ, συναγχικοὺς ὠφελοῦσι πινόμεναι μεθ᾽ ὕδατος πλῆθος < ά.

Περὶ Ἐλέφαντος. Κεφ. ξα'.

Ἐλέφαντος ὀδόντος ῥίνισμα, παρωνυχίας καταπλασθὲν θεραπεύει. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν.

Περὶ Ἀστρα-

Περὶ Ἀστραγάλου ὑός. Κεφ. ξϛ'.

Ἀστράγαλος ὑὸς καὶ εἰς μέχρις αὖ ἐκ μέλανος γένηται λευκὸς, καὶ λεῖος ποθεὶς, ἐμπνευματώσεις κώλου καὶ στρόφοις χρονίοις ἰᾶται.

Suillus talus. Cap. LXII.

Suis talus comburitur, dum è nigro albescat: qui tritus & potus inflationibus coli, longísque torminibus medetur.

Περὶ Ἐλάφου κέρατος.

Κεφ. ξγ'.

Ἐλάφου κέρας κεκαυμένον καὶ πεπλυμένον, ἁρμόζει πινόμενον πλῆθος δυοῖν κοχλιαρίων αἱμοπτοϊκοῖς, δυσεντερικοῖς, κοιλιακοῖς, ἰκτερικοῖς, κύστεως διηγήμασι μετὰ τραγακάνθης, ῥοϊκαῖς δὲ γυναξὶ μετ' ὑγροῦ τοῦ πρὸς τὸ πάθος ἁρμόζοντος. καίεται δὲ ἐν καμίνῳ καταβληθὲν καὶ κοπὲν εἰς ὠμὴν χύτραν περιπεπλασμένην πηλῷ, ἄχρις αὖ λευκὸν γένηται. πλύνεται δὲ ὡς καδμία· τὸ δὲ τοιοῦτον ἁρμόζει πρὸς τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ἕλκη καὶ ῥεύματα· καὶ ὀδόντας παρατριβόμενον σμήχει· ὠμὸν δὲ θυμιαθὲν, ἑρπετὰ διώκει· ἀποζεσθὲν δὲ μετ' ὄξοις καὶ διακλυζόμενον, παρηγορεῖ γομφιάσεις.

Ceruinum cornu.

Cap. LXIII.

Cerui in cornu cinis elotus, binis ligulis epotus, prodest dysentericis, excreantibus sanguinem, cœliacis, regio morbo, & vesicæ doloribus cum tragacantha: fœminis fluxione vuluæ laborantibus, cum liquore huic rei accommodato. Cerui cornu contusum, crudo fictili, luto circúlito, & in furnum indito, vritur donec albescat: id cadmiæ modo elotum, vlceribus oculorú, & defluxionibus salutare est: infrictú dentes expurgat. Crudi cornu suffiti nidore serpétes fugantur: feruefactum in aceto, si eo gingiuæ colluantur, maxillarum à dentitione dolorem adimit.

Περὶ Καμπῶν. ξδ'.

Κάμπαι αἱ ἐπὶ τῶν λαχάνων γενώμεναι, περιχριόμεναι σὺν ἡγαίῳ ἀδήκτοις ἀπὸ τῶν ἰοβόλων φυλάττειν λέγονται.

Eruca. Cap. LXIIII.

Erucis, quæ in oleribus gignuntur, cum oleo peruncti, à venenatis bestiis feriri negantur.

Περὶ Κανθαρίδων.

Κεφ. ξέ.

Κανθαρίδες εἰς ἀπόθεσιν εὔθετοι αἱ ἀπὸ τῶν σίτου, ἃς βαλὼν εἰς ἀκύ-

Cantharides.

Cap. LXV.

E frumétis cógestę cátharides ad recódédú idoneæ sunt, quæ fictili

cum lotio pellere proditur.

Galerita. Cap. LIX.

Galerita auicula est parua, apicem in vertice, pauonis modo, gestans: quę assa, & in cibo sumpta, cœliacos adiuuat.

Hirundines. Cap. LX.

Dissectis crescente luna pullis hirundinis, qui primo partu exclusi sunt, in ventre eorum lapillos offendes: è quibus duos, vnum colore varium, alterum purum eximes: ij priusquam terrã attigerint in iuuécæ corio, aut ceruina pelle brachio aut collo adalligati, comitialibus proderunt, & sæpe prorsus eos recreabunt. Hirũdines, vti ficedulę, in cibo, aciei visus medicamẽtum præbent. Tam pullorum, quàm matrum in fictili olla crematarum cinis cum melle oblitus, oculis claritatem adfert, anginæ eo commodè perunguntur: vuæ & tonsillarum inflammationibus hoc cinere succurritur. Et ipsæ & pulli exiccati, si drachmæ pondere ex aqua bibantur, hos iuuãt, qui anginę morbo conflictantur.

Ebur. Cap. LXI.

Eboris scobe illito paronychia sanantur. Vim adstringendi ebur obtinet.

Suillus

ἐξουρεῖσθαι ποιεῖν ἱστορεῖται.

Περὶ Κορυδαλλοῦ. Κεφ. νθ'.

Κορυδαλλὸς ὀρνίθιόν ἐστι μικρὸν, ἔχον κατὰ τῆς κορυφῆς ὑπεροχὴν ὥσπερ ταῶνος. οὗτος βρωθεὶς ὀπτὸς, κοιλιακοὺς ὠφελεῖ.

Περὶ Χελιδόνος. Κεφ. ξ'.

Χελιδόνος νεοττοὺς τοὺς ἐκ τῆς πρώτης νεοσσοποιίας, αὐξομένης τῆς σελήνης ἀνατεμὼν, εὑρήσεις ἐν τῇ γαστρὶ λίθους, ἐξ ὧν δύο λαβὼν, ἕνα ποικίλον καὶ τὸν ἕτερον καθαρὸν, πρὸ τοῦ ἐπιψαῦσαι τῆς γῆς ἐνδύσας εἰς δέρμα δαμάλεως ἢ ἐλάφου, καὶ περιάψας βραχίονι ἢ τραχήλῳ, ἐπιληπτικοὺς ὠφελήσεις. πολλάκις δὲ καὶ παντελῶς ἀποκαταστήσεις· βιβρωσκόμεναι δὲ ὥσπερ αἱ συκαλίδες, ὀξυωπίας εἰσὶ φάρμακον. καὶ ἡ ἀπ' αὐτῶν δὲ τέφρα καὶ ἡ τῶν μητέρων καεισῶν ἐν χύτρᾳ μετὰ μέλιτος χρισθεῖσα, ὀξυδορκίαν ποιεῖ. ἁρμόζει δὲ καὶ συναγχικοῖς διαχριομένη, καὶ πρὸς σταφυλῆς καὶ παρισθμίων φλεγμονὰς, σκελετευθεῖσαι δὲ αὗται καὶ οἱ νεοσσοὶ, συναγχικοὺς ὠφελοῦσι πινόμεναι μεθ' ὕδατος πλῆθος < α'.

Περὶ Ἐλέφαντος. Κεφ. ξα'.

Ἐλέφαντος ὀδόντος ῥίνισμα, παρωνυχίας καταπλασθὲν θεραπεύει. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν.

Περὶ Ἀσπαι-

Περὶ Ἀστραγάλου ὑός. Κεφ. ξϐ.

Ἀστράγαλος ὑὸς καεὶς μέχρις ἂν ἐκ μέλανος γένηται λευκὸς, καὶ λεῖος ποθεὶς, ἐμπνευματώσεις κώλου καὶ στρόφοις χρονίοις ἰᾶται.

Περὶ Ἐλάφου κέρατος.
Κεφ. ξγ.

Ἐλάφου κέρας κεκαυμένον καὶ πεπλυμένον, ἁρμόζει πινόμενον πλῆθος δυοῖν κοχλιαρίων αἱμοπτοϊκοῖς, δυσεντερικοῖς, κοιλιακοῖς, ἰκτερικοῖς, κύστεως ἀλγήμασι μετὰ τραγακάνθης, ῥοϊκαῖς δὲ γυναιξὶ μετ' ὑγροῦ τοῦ πρὸς τὸ πάθος ἁρμόζοντος. καίεται δὲ ἐν καμίνῳ καταβληθὲν καὶ κοπὲν εἰς ὠμὴν χύτραν περιπεπλασμένην πηλῷ, ἄχρις ἂν λευκὸν γένηται. πλύνεται δὲ ὡς καδμία· τὸ δὲ τοιοῦτον ἁρμόζει πρὸς τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ἕλκη καὶ ῥεύματα· καὶ ὀδόντας παρατριβόμενον σμήχει· ὠμὸν δὲ θυμιαθὲν, ἑρπετὰ διώκει· ἀποζεσθὲν δὲ μετ' ὄξους καὶ διακλυζόμενον, παρηγορεῖ γομφιάσεις.

Περὶ Καμπῶν. ξδ.

Κάμπαι αἱ ἐπὶ τῶν λαχάνων γινόμεναι, περιχριόμεναι σὺν ἐλαίῳ ἀδήκτους ἀπὸ τῶν ἰοβόλων φυλάττειν λέγονται.

Περὶ Κανθαρίδων.
Κεφ. ξε.

Κανθαρίδες εἰς ἀπόθεσιν εὔθετοι αἱ ἀπὸ τοῦ σίτου, ἃς βαλὼν εἰς ἀκι-

Suillus talus. Cap. LXII.

Suis talus comburitur, dum è nigro albeſcat: qui tritus & potus inflationibus coli, longiſque torminibus medetur.

Ceruinum cornu.
Cap. LXIII.

Cerui in cornu cinis elotus, binis ligulis epotus, prodeſt dyſentericis, excreantibus ſanguinem, cœliacis, regio morbo, & veſicæ doloribus cum tragacantha: fœminis fluxione vuluæ laborantibus, cum liquore huic rei accommodato. Cerui cornu contuſum, crudo fictili, luto circũlito, & in furnum indito, vritur donec albeſcat: id cadmiæ modo elotum, vlceribus oculorũ, & defluxionibus ſalutare eſt: infrictũ dentes expurgat. Crudi cornu ſuffiti nidore ſerpẽtes fugantur: feruefactum in aceto, ſi eo gingiuæ colluantur, maxillarum à dentitione dolorem adimit.

Eruca. Cap. LXIIII.

Erucis, quæ in oleribus gignuntur, cum oleo peruncti, à venenatis beſtiis feriri negantur.

Cantharides.
Cap. LXV.

E frumẽtis cõgeſtę cãtharides ad recõdẽdũ idoneæ ſunt, quæ fictili

fictili vase nõ picato conduntur, & raro linteo obligato ore, & deorsum cõuerso suspendũtur super aceti feruẽtis, q̃ acerrimi halitũ, donec ęstu exanimẽtur: postea lino transfixæ reponuntur. Potentissimæ omnes variæ, luteis lineis, quas in pẽnis trãsuersas habẽt, promissóq; corpore crassæ ac blattarum modo perpingues: sed inertes ac imbecillæ, quæ vnius sunt coloris.

Buprestes, & pinorum erucæ. Ca. LXVI.

Simili modo reconduntur buprestes, genera quædã cantharidum, & pinorum erucæ: quæ supra cribrum suspensum feruenti cinere paulisper intostæ, reponuntur. Vis omnium communis erodere, vlcerare, calorem elicere, qua de causa admiscentur medicamentis quæ lepras, feráſque lichenas & carcinomata sanant. Menses ciunt pessis emollientibus additæ, Aliqui cantharidas antidotis impositas, aquæ subter cutem auxiliari prodiderunt: argumento, quòd vrinam moueant. Alij pennas pedesque contra potarum veneficia, remedio esse tradiderunt.

Sala-

ἀκόνιτον ἀγγεῖον, καὶ τὸ στόμα περιδήσας ὀθονίῳ ἀραιῷ, καθαρῷ, περικατάστρεψον ἀτμῷ ζέοντος ὄξους δριμυτάτου, καὶ ἕως ἂν πνιγῶσι κράτει· εἶτα διαπείρας λίνῳ ἀποτίθεσο. ἐνεργέστατοι δέ εἰσιν αἱ ποικίλαι, καὶ μηλίνας ἐπικαρσίους ζώνας ἔχουσαι ἐν τοῖς πτεροῖς, ἐπιμήκεις τὸ σῶμα, ἁδραὶ, ἐμπίμελοι, ὡς αἱ σίλφαι· ἄτονοι δέ εἰσιν αἱ μονόχρωμοι.

Περὶ Βουπρήστου.

Κεφ. ξϛ'.

Ὡσαύτως δὲ ἀποτίθενται καὶ αἱ βουπρήστεις, εἶδος οὖσαι καρθαρίδων, καὶ αἱ πιτυοκάμπαι· καὶ αὗται δὲ ἐπὶ κοσκίνου ἐπαιωρουμένου, θερμοσποδιᾷ φωγνύμεναι, ἐπὶ βραχὺ ἀποτίθενται. δύναμις δὲ αὐτῶν κοινὴ, σηπτικὴ, ἑλκωτικὴ, θερμαντική· ὅθεν μίγνυται φαρμάκοις τοῖς τὰ καρκινώδη καὶ λέπρας καὶ λειχῆνας ἀγρίους θεραπεύουσιν. ἄγουσι δὲ καὶ ἔμμηνα πεσσοῖς μαλακτικοῖς μιγεῖσαι. ἔνιοι δὲ ἱστόρησαν τὰς καρθαρίδας καὶ ὑδρωπικοῖς βοηθεῖν, μιγνυμένας ἀντιδότοις ὡς οὔρησιν κινούσας. οἱ δὲ, τὰ πτερὰ αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας τοῖς πιοῦσιν αὐτὰς ἀντιφάρμακον ἀνέγραψαν.

Περὶ σα-

Περὶ Σαλαμάνδρας. Κεφ. ξζ'.

Σαλαμάνδρα εἶδός ἐστι σαύρας· ἔστι δὲ νωχελὲς, ποικίλον, μάτην πιστευθὲν μὴ καίεσθαι. Δύναμιν δὲ ἔχει σηπτικὴν, ἑλκωτικὴν, θερμαντικήν. μίγνυται δὲ σηπταῖς καὶ λεπρικαῖς ὡς αἱ κανθαρίδες, καὶ ἀποτίθεται ὁμοίως. ψιλοῖ δὲ καὶ τρίχας τακεῖσα μετ' ἐλαίου. φυλάσσεται δὲ καὶ ἐν μέλιτι ἐξεντερισθεῖσα, τῶν ποδῶν καὶ τῆς κεφαλῆς ἀφαιρεθέντων εἰς τὴν αὐτὴν χρῆσιν.

Περὶ Ἀράχνης. Κεφ. ξη'.

Ἀράχνη τὸ ζῶον, ὃ ὁλκὸν ἔνιοι ἢ λύκειον καλοῦσι, συμμαλαχθεῖσα σπληνίῳ, καὶ ἐμπλασθεῖσα εἰς * ὀθόνην, προστεθεῖσα μετώπῳ ἢ κροτάφοις, τριταϊκὰς περιόδους ὑγιάζει. τὸ δὲ ὕφος αὐτῆς ἐπιτιθέμενον αἷμα ἵστησι, καὶ ἀφλέγμαντα τηρεῖ τὰ ἐπιπόλαια τῶν ἑλκῶν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος ἀράχνης, κατασκευάζον τὸν ὑμένα λευκὸν, λεπτὸν, καὶ πυκνόν· ὃ ἱστορεῖται ἐνδεόμενον εἰς κυτίδα, καὶ περιαπτόμενον βραχίονι, τεταρταϊκὰς περιόδους θεραπεύειν. συνεψηθὲν δὲ ῥοδίνῳ ὠταλγίαις βοηθεῖ ἐγχεόμενον.

Περὶ Σαύρας. Κεφ. ξθ'.

Σαύρας ἡ κεφαλὴ λεία ἐπιτεθεῖσα, σκόλοπας ἐξάγει καὶ πάντα τὰ ἐμπεπηγότα.

αἴρει

Salamandra. Cap. LXVII.

Salamādra lacertę genus est, iners, varium: quod frustra creditum est, ignibus non vri. Vim habet erodentem, calfactoriā, exulcerantem. Additur, vt cantharis, in medicamenta, quorū vis est exesse, & lepras abolere: similique modo reconditur. liquefacta in oleo pilos euellit. Exenterata, detractis pedibus & capite in melle seruatur ad eundem vsum.

Araneus. Cap. LXVIII.

Araneus quem holcum, alij lycon, id est lupū vocant, subactus cū splenio, & linteo illitus, prolatusque vtrisq; temporibus aut fronti, tertianos circuitus persanat. Tela eius imposita sanguinem sistit, vulnera quæ summam cutem occuparunt, ab inflammationis iniuria vindicat. Est & alterum aranei genus, qui candidam, tenuem, dēsamq; telam orditur: quem in aluta ligatū, & lacerto appensum, quartanis circuitibus mederi narrāt. Decoctus ex rosaceo, & infusus, aurium doloribus auxiliatur.

Lacerta. Cap. LXIX.

Lacertæ caput intritum, & appositum, aculeos, & omnia corpori infixa extrahit:

varos, formicátes verrucas, & pensiles, quas acrochordonas vocát, tollit. Iecur exesis dentibus cóiectũ dolores finit. Si diuulsa admoueatur, ictis à scorpione leuamentum præstat.

Seps. Cap. LXX.

Seps, quam aliqui lacertam chalcidicam vocarunt, in vino pota morsus suos sanat.

Scincus. Cap. LXXI.

Scincus aut Ægypti, aut Indiæ, aut rubri maris alumnus, quamuis inueniatur in Lydia Mauritaniæ. Est autem terrestris crocodilus, sui generis, sale inueteratus cum nasturtio. Aiunt carnes, quæ renes amplectantur, id sibi virium vendicasse, vt si drachmæ pondere bibantur, venerem accendant. Verum decocto lentis cum melle aut semine lactucæ cum aqua poto, veneris cupiditates inhibentur. Additur in antidota.

Terreni vermes.
Cap. LXXII.

Terreni vermes impositi, pręcisos neruos glutinant, tertianas discutiunt: decocti cũ anserino adipe, & infusi, affectis auribus medétur: cum oleo auté decocti, si in contrariá auré instillentur, dentium doloribus præ-

αἴρει δὲ καὶ μυρμηκίας, καὶ ἀκροχορδόνας, καὶ ἥλους.* τὸ δὲ ἧπαρ αὐτῆς ἐντεθὲν τοῖς τῶν ὀδόντων βρώμασιν, ἀπονίαν ποιεῖ. ὅλη δὲ ἀναστεθεῖσα, καὶ ἐπιτεθεῖσα σκορπιοπλήκτοις κουφίζει.

Περὶ Σηπός. Κεφ. ο'.

Σὴψ, ἣν ἔνιοι σαύραν ἐκάλεσθ' χαλκιδικὴν, ἐν οἴνῳ ποθεῖσα, τοὺς ὑπ' αὐτῆς δηχθέντας ἰᾶται.

Περὶ Σκίγκου. Κεφ. οά.

Σκίγκος ὁ μὲν τίς ἐστιν αἰγύπτιος, ὁ δὲ ἰνδικὸς, ἄλλος ἐν τῇ ἐρυθρᾷ γεννώμενος· ἕτερος δὲ ἐν τῇ λυδίᾳ τῆς μαυρουσιάδος εὑρίσκεται. ἔστι δὲ κροκόδειλος χερσαῖος, ἰδιογενὴς, ταριχευόμενος ἐν καρδάμῳ. φασὶ δὲ δύναμιν ἔχειν ποθὲν τὸ περὶ τοὺς νεφροὺς αὐτοῦ μέρος, ὅσον < πλῆθος μετ' οἴνου, ὁρμητικὴν πρὸς τὰ ἀφροδίσια· ἀποπαύεσθαι δὲ τὴν ἐπίτασιν τῆς προθυμίας, φακοῦ ἀφεψήματι μετὰ μέλιτος πινομένῳ ἢ θρίδακος σπέρματι μεθ' ὕδατος. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις.

Περὶ τῶν τῆς γῆς ἐντέρων. Κεφ. οβ'.

Γῆς ἔντερα λεῖα ἐπιτεθέντα, νεύρων ἀποκοπὰς κολλᾷ, λύει δὲ καὶ τριταίους· ἑψηθέντα δὲ σὺν χυνείῳ στέατι, διαθέσεις ὤτων ἐγχυματιζόμενα θεραπεύει· συνεψηθέντα δὲ ἐλαίῳ καὶ ἐγχεόμενα εἰς τὸ ἀντικείμενον οὖς ὀδονταλγίαις βοηθεῖ·

βοηθεῖ· ἄγει δὲ καὶ οὖρα λεῖα πινόμενα ζαὺ γλυκεῖ.

Περὶ Μυογάλης. Κεφ. ογ'.

Μυογάλη ἀναχισθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα, ἄκος ἐστὶ τοῦ ἰδίου δήγματος.

Περὶ Μυῶν. Κεφ. οδ'.

Μύας τοὺς κατοικιδίους ἀναχισθέντας, σκορπιοπλήκτοις ὠφελίμως ἐπιτίθεσθαι ὁμολογεῖται· βρωθέντας δὲ ὀπτοὺς ὑπὸ παίδων ἀναξηραίνειν τὸ ἐν τοῖς στόμασιν αὐτῶν σίελον.

Περὶ Γαλάκτος. Κεφ. οε.

Γάλα κοινῶς μὲν πᾶν, εὔχυμον, τρόφιμον, μαλακτικὸν κοιλίας, φυσητικὸν στομάχου καὶ ἐντέρων· ὑδαρέστερον μέντοι τὸ ἐαρινὸν τοῦ θερινοῦ, καὶ τὸ ἀπὸ χλωρᾶς νομῆς μᾶλλόν ἐστι μαλακτικὸν κοιλίας. ἔστι δὲ καλὸν γάλα, τὸ λευκὸν καὶ ὁμαλὸν τῇ παχύτητι, καὶ συστρεφόμενον ἐπειδὰν ἐπισταγῇ ὄνυχι. τὸ δὲ αἴγειον ἧττον κοιλίας ἅπτεται διὰ τὸ τὰς αἶγας τὸ πλέον στυφούσῃ νομῇ χρῆσθαι· δρυὶ καὶ σχίνῳ, καὶ θαλίᾳ, καὶ τερμίνθῳ· ὅθεν καὶ εὐστόμαχον τυγχάνει. τὸ δὲ προβάτειόν ἐστι * παχύ τε καὶ γλυκὺ καὶ πάνυ λιπαρὸν, οὐχ οὕτω δὲ εὐστόμαχον. τὸ μέντοι βόειον καὶ ὄνειον καὶ ἵππειον, εὐκοιλιώτερα καὶ ταρακτικά. πᾶν δὲ γάλα κοιλίας καὶ στομάχου ἀναστρεπτικὸν, ὅπου

præstant auxilium: triti in potu ex passo vrinam ciunt.

Mus araneus. Cap. LXXIII.

Mus araneus dissectus, & impositus, sui morsus veneficia luit.

Mures. Cap. LXXIIII.

Mures, qui in domibus oberrant, concisos scorpionum plagis vtilissimè imponi, in cõfesso est: si inassatos infantes ederint, oris saliuam exiccari promittunt.

Lac. Cap. LXXV.

Lac generatim omne boni succi est: corpus alit, aluum emollit, stomachum & intestina inflatione vexat: vernum tamen dilutius æstiuo habetur, & è viridi pabulo aluum magis emollit. Probatur autẽ candidũ, equali crassitudine, quod vngui instillatum cogitur. Aluum minus tentat caprinum; quoniã pecus hoc adstringentibus pabulis, robore, lentisco, & oleaginis frondibus, & terebintho magna ex parte vescitur: inde stomacho accommodatissimũ reddi solet. Ouillum aũt dulce, crassum, & præpingue, non vsque adeò vtile stomacho. Bubulum tamen, asininum, & equinũ, ventri magis idonea: sed ipsum turbant.

Quibus in locis pecora, ſcammoniam, veratrũ, clematidem, aut mercurialem paſcũtur, lac omne ventrem, & ſtomachum ſubuertit. quale in Iuſtinis mõtibus eſſe, à nobis proditũ eſt. Siquidem capræ, quibus candidũ veratrũ pabulo fuerit, primo foliorũ partu euomunt: & eorũ lac hauſtũ nauſeã creat, & ſtomachũ in vomitiones effundit. Ventrẽ adſtringit lac omne decoctũ, præcipuéq; candentibus calculis marinis exuſtũ: & in ſumma, omnibus auxiliatur internis exulcerationibus, præſertim faucium, pulmonis, interaneorũ, veſicæ, & renum: foris verò contra pruritũ cutis, eruptiones papularũ, & vitiatos corporis ſuccos, recẽs cum melle crudo, addito ſale, datur exigua aqua dilutũ. Minus inflat quodcũq; ſemel feruefactũ. Decoctũ cum calculis marinis ad dimidias, vlceroſas ventris fluxiones adiuuat.

Serum lactis. Cap. LXXVI.

Lac quodcunq; ſerum continet implicitũ, quod vbi diſceſſit à lacte, multò potentiſsimũ ad purgatiões redditur. Datur quibus ſine acrimonia volum⁹ deiectionem moliri, vt melancholicis, comitialib⁹, lepris, elephantiis

ὅπου ἐστὶ νομὴ σκαμμωνία, ἢ ἐλλέβορος, ἢ λινώζωστις, ἢ κληματίς. ὡς καὶ ἐν τοῖς ἰουστίνοις ὄρεσιν ὑφ' ἡμῶν ἱστόρηται· αἱ γὰρ αἶγες νεμόμεναι τοῦ λευκοῦ ἐλλεβόρου τὰ φύλλα, κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν αὐτῶν. αὗται ἐμοῦσι· καὶ τὸ γάλα ἀνατρεπτικὸν στομάχου καὶ ναυτίας* γίνεται. ἑψηθὲν δὲ πᾶν γάλα στεγνωτικὸν γίνεται κοιλίας καὶ μάλιστα τὸ διαπύροις κόχλαξιν ἐξικμασθὲν, κοινῶς δὲ καὶ ταῖς ἐντὸς ἑλκώσεσι βοηθεῖ, μάλιστα δὲ βρόγχου, πνεύμονος, ἐντέρων, νεφρῶν, κύστεως, καὶ πρὸς τοὺς τῆς ἐπιφανείας κνησμοὺς, ἐξανθήματα, καὶ κακοχυμίας, δίδοται νεαρὸν μετὰ μέλιτος ὠμοῦ καὶ ὕδατος συνανακραθέντος ὀλίγου, μιγνυμένων καὶ ἁλῶν. ἀφυσσότερον δὲ γίνεται ἀποζεσθὲν ἅπαξ. τὰ δὲ τῆς κοιλίας μεθ' ἑλκώσεως ῥεύματα, ἄχρις ἡμίσεως τοῖς κόχλαξιν ἑψηθὲν ὠφελεῖ.

Περὶ Ὀρροῦ γάλακτος.

Κεφ. ος'.

Ἔχει δὲ πᾶν γάλα παραπεπλεγμένον τὸν ὀρρὸν, ὃς σχιζόμενος πρὸς κάθαρσιν εὐτονώτερος γίνεται. διδόμενος ἐφ' ὧν δίχα δριμύτητος ἔκκρισιν βουλόμεθα ποιῆσαι, ὡς ἐπὶ μελαγχολικῶν, ἐπιληπτικῶν, λέπρας, ἐλεφαντιά-

τιάσεως, καὶ ἐξανθημάτων τῶν περὶ ὅλον τὸ σῶμα.

Περὶ Σχιστοῦ γάλακτος.

Κεφ. οζ'.

Σχίζεται δὲ πᾶν γάλα ζεννύμενον ἐν καινῇ χύτρᾳ κεραμίᾳ καὶ κινούμενον κλάδῳ συκίνῳ νεοτμήτῳ, καὶ μετὰ τὸ ζέσαι δὶς ἢ τρὶς ἐπιῤῥαίνεται ὀξυμέλιτος κύαθος, πρὸς ἑκάστην κοτύλην τοῦ γάλακτος· οὕτω γὰρ διορίζεται ὁ ὀῤῥὸς τοῦ τυρώδους. δεήσει δὲ πρὸς τὸ μὴ ὑπὲρ ζῆν τὸ γάλα, ἐν τῇ ἑψήσει σπόγγῳ ἐκ ψυχροῦ συνεχῶς ἀποψᾶν τὸ χεῖλος τῆς χύτρας, καὶ ξέστην ἀργυροῦν πλήρη ὕδατος ψυχροῦ καθιέναι. ποτίζεται δὲ ὁ ὀῤῥὸς ἐκ διαστήματος κατὰ κοτύλην ἄχρι πέντε κοτυλῶν, ἐν δὲ τοῖς μεταξὺ διαστήμασι περιπατείτωσαν οἱ* πίνοντες. ποιεῖ δὲ τὸ πρόσφατον γάλα καὶ πρὸς τοὺς ἀπὸ τῶν θανασίμων φαρμάκων δηγμοὺς καὶ πυρώσεις, ὡς κανθαρίδος ἢ πιτυοκάμπης, ἢ σαλαμάνδρας, ἢ βουπρήστεως ἢ ὑοσκιάμου, ἢ δορυκνίου, ἢ ἀκονίτου, ἢ ἐφημέρου· πρὸς δὲ τοῦτο μάλιστα τὸ βόειον συμφέρει ἰδίως ἁρμόζον. διακλύζεται δὲ καὶ πρὸς ἑλκώσεις στομάτων καὶ παρισθμίων εἰς ἀναγαργάρισμα. ἰδίως δὲ τὸ ὄνειον διακλυζόμενον, οὖλα καὶ ὀδόντας κρατύνει τοὺς δὲ τῆς κοιλίας μετ' ἑλκώσεως ῥευματισμοὺς καὶ

phantiis, & erumpentibus toto corpore papulis.

Schiſtum lactis.

Ca. LXXVII.

Ex omni lacte fit, quod ſchiſtũ, id eſt ſciſsile, appellant. Lac aũt fictili nouo feruet, ramóq; ficulneo recéti mouetur, inſparſis, poſtquã bis aut ter efferbuerit, totidé aceti mulſi cyathis, quot ſunt heminæ lactis: ita enim ſereſcés liquidũ ab eo diuiditur, quod in caſeũ concreuit. Sed çũ feruet, ne ſuperfundatur, cõueniet ſpongia ex frigida continuò fictilis labrum detergere, ſextariũq; argenteũ frigidæ aquæ plenũ demittere. Bibitur heminis per interualla ſingulis, vſque ad quinas, ita vt intercedentibus ſpatiis, potantes ambulent. Lac auté recens efficax eſt contra roſiones vſtionéſque, ab exitialibus medicamentis factas, vti à cantharidibus, aut ſalamandra, bupreſte, aut pinorum eruca, hyoſcyamo, dorycnio, aconito, aut ephemero: præſertim bubulum ad id eximiè cõfert. Gargarizatur autem exulceratis faucibus, tonſillisque. Aſininũ peculiariter collutos dentes gingiuasque ſtabilit. Fluxiones alui, ſi vlcera ſentiãtur,

teneſmosq́;, ouillum, bubulum aut caprinũ cũ marinis lapillis decoctũ, ſiſtit: per ſe autẽ & cũ hordeacea ptiſana aut halicaceo cremore infuſum magnopere inteſtinorũ roſiones mitigat: exulceratę vuluæ immittit.

Lac muliebre.
Cap. LXXVIII.

Humanum lac dulciſsimum eſt, & maximè alit: mammis autem exuctum, prodeſt tabi, & ſtomachi roſionibus: cõtra hauſtum leporem marinum præſidio eſt: oculis cruore ex ictu ſuffuſis, cum thuris polline inſtillatur: podagricis vtile eſt, cum meconio, & cerato illitum. Lac omne reſpuendum ſplenicis, hepaticis, comitialibus, vertiginoſis, & neruorum vitio laborantibus, febriculoſis, & capite dolentibus: niſi ſi quis interdum purgationis gratia, vt oſtendimus, ſchiſtum præbeat. Primiparæ canis lacte perunctos narrant glabreſcere: potum contra venena antidoti vicem obtinet, abortus mortuos expellit.

Caſeus recens:
Cap. LXXIX.

Caſeus recens ſine ſale ſumptus alit, ſtomacho vtilis eſt, &

καὶ τεινεσμοὺς προβάτειον ἢ βόειον ἢ αἴγειον ἵστησιν ἑψηθὲν διὰ κοχλάκων· ἐγκλύζεται δὲ καὶ καθ' ἑαυτὸ καὶ μετὰ πτισάνης ἢ χόνδρου χυλοῦ, ἱκανῶς πραΰνων τὴν τῶν ἐντέρων δῆξιν· ἐγκλύζεται δὲ καὶ μήτρα εἱλκομένη.

Περὶ Γυναικείου γάλακτος. Κεφ. οή.

Τὸ δὲ τῆς γυναικὸς γάλα γλυκύτατόν ἐστι καὶ τροφιμώτατον· ὠφελεῖ δὲ θυλαζόμενον, στομάχου δῆξιν καὶ φθίσιν· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς λαγωοῦ θαλασσίου πόσιν· μιγὲν δὲ λιβανοτῷ, λείῳ, ἐνστάζεται τοῖς ἐκ πληγῆς αἱμαχθεῖσιν ὀφθαλμοῖς· καὶ ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ, σὺν μηκωνείῳ καὶ κηρωτῇ καταχριόμενον. ἄθετον δὲ πᾶν γάλα σπληνικοῖς, ἡπατικοῖς, σκοτωματικοῖς, ἐπιληπτικοῖς, τοῖς τὸ νευρῶδες πάσχουσι, πυρέσσουσι, κεφαλαλγοῦσιν· εἰ μή ποτε καθάρσεως ἕνεκά τις προσφέρει τὸ χιστὸν ὡς ὑποδέδεικται. ἱστοροῦσι δέ τινες τὸ τῆς πρωτοτόκου κύνος γάλα ψιλοῦν τρίχας καταχρισθὲν, καὶ θανασίμων φαρμάκων ἀντιφάρμακον ποθὲν καὶ τεθνηκότων ἐμβρύων ἐκβόλιον.

Περὶ Τυροῦ νεαροῦ.
Κεφ. οθ'.

Τυρὸς νεαρὸς δίχα ἁλῶν ἐσθιόμενος τρόφιμος, εὐστόμαχος, εὐανά-

ἀναπάδοτος· σαρκῶν ποιητικὸς, κοιλίας μετρίως μαλακτικός· διαφέρων αὐτοῦ αὐτὸς παρὰ τὴν τοῦ γάλακτος φύσιν, ἀφ' οὗ συνεστάζεται. ἐψηθεὶς δὲ καὶ ἐνθλιβεὶς, εἶτα ἀποπηθεὶς, σαλτικὸς γίνεται κοιλίας· ὠφελεῖ δὲ καταπλασσόμενος ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ ὑπώπια. ὁ δὲ νεώτερος, εὐστροφώτερος ἐδιόμυος· καὶ πρὸς καθάρσεις* σαρκὸς ἐπιτήδειος, κακοστόμαχος, λυπῶν κοιλίαν· καὶ ἔντερα. ὁ δὲ παλαιότερος, κοιλίας σαλτικός. καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς ὀρρὸς, κυνῶν τροφιμώτατος.

coagulatur, & facilè in mẽbra delegatur: corpus auget, aluum modicè emollit: alius tamen alio præstãtior, pro natura lactis à quo conficitur. Decoctus autem, & expressus, deinde inassat⁹, aluũ sistit: illitus, oculorũ inflammationibus, & fugillatis prodest. Qui verò recens salitus est, minus alimenti præbet: corpus aptè minuit, stomacho aduersatur, negotiũ ventri interaneisq; exhibet: vetustiore sistitur aluus. Sero quod à caseo manauit, quàmoptimè canes alũtur.

Περὶ Ἱππάκης. Κεφ. π'.

Caseus equinus. Ca. LXXX.

Η δὲ* καλουμένη ἱππάκη, τυρός ἐστιν ἵππος, βρομώδης, καὶ πολύτροφος, ἀναλογῶν τῷ βοείῳ. ἔνιοι δὲ ἱππάκην ἐκάλεσαν τὴν ἵππειον πυάν.

Quod hippacen vocant, caseus est equinus: ea virus redolet, magnopere alit, bubulóq; proportione respondet. Nec desunt, qui hippacen, equinum coagulum appellarint.

Περὶ Βουτύρου καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ λιγνύος. Κεφ. πά.

Butyrum, & eius fuligo. Cap. LXXXI.

Βούτυρον σκευάζεται καλὸν ἐκ τοῦ λιπαρωτάτου γάλακτος, τοιοῦτον δὲ ὅτι τὸ πρόβατείον γίνεται· δὲ καὶ ἐκ τοῦ αἰγείου ἐν ἀγγείοις κινουμένου τοῦ γάλακτος, καὶ χωριζομένου τοῦ λίπους. ἔχει δὲ δυνάμεως μαλακτικῆς, καὶ αἰώδους· ὅθεν κοιλίας τὲ ἐκλύει πλέον ποθέν· καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα μὴ παρόντος καὶ ἄλλου χρησιμεύει. μιχθὲν δὲ μέλιτι καὶ παραπεισθὲν, ὀδοντιάσεις ὠφελεῖ, καὶ τὸν

E lacte pinguissimo probatum fit butyrum, quale ouillum est: fit & ex caprino, agitato in vasis lacte, donec pingue separetur. Butyrum natura oleosum est & emolliens: vnde largius epotum, ventrem resoluit: prodest, vbi oleum non adfuerit, contra venena. Cum melle si infricetur, dentitiones adiuuat:

gingiuarũ pruritus, & oris vlcera infantibus emendat. Illitũ foris capaciora alimentorũ facit corpora, & ab albidis pustulis per summa scatẽtibus asserit. Cõtra inflammationes & duritias vuluæ, quod nec virus resipit, nec vetustatẽ sentit, butyrũ efficax est: dysentericis, & coli exulcerationib⁹ infundit: in medicamẽta addi solet, quæ pus mouẽt: vtile pręsertim cum nerui, aut cerebri mẽbranę, vesicæ ceruix, vulnera acceperit. Id autẽ purgat, replet, carnem creat, ab aspide percussis vtilissimè imponitur. Recens obsoniis additũ olei vicem pẽsat, & adipis vice fũgitur in bellariis. Colligendæ ex eo fuliginis ratio hæc est: Butyrũ in lucernã nouam ingestũ accenditur, fictiliq; operculato quod supernè in siphunculi speciem desinat, & infima parte cuniculos clibani modo habeat, crematur & subinde aliud in absumpti locum sufficitur, dum coaceruetur fuliginis modus, quẽ facere institueris: penna post deraditur ad vsus. Eius effectus est in medicamẽtis oculorum, exiccare & adstringere: fluxiones cohibet, & vlcera celeriter ad cicatricem perducit.

Medi-

καὶ τοὺς τῶν οὔλων ὀδαξυσμοὺς ἐπὶ παίδων καὶ ἄφθας. ἔξωθεν δὲ καταπλασσόμενον, εὔτροφον καὶ ἀψυδρακίωτον τηρεῖ τὸ σῶμα. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς φλεγμονὰς καὶ σκληρίας ὑστέρας τὸ μὴ δυσῶδες μὴ δὲ παλαιόν· πρός τε δυσεντερίας καὶ πρὸς κώλου ἕλκωσιν ἐγκλυζόμενον· πυοποιοῖς τε μίγνυται χρησίμως· καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ νεῦρα καὶ μύνιγγας καὶ κύστιν καὶ τράχηλον τραυμάτων. τὸ δὲ αὐτὸ πληροῖ καὶ καθαίρει καὶ σαρκοῖ, καὶ τοὺς ὑπὸ ἀσπίδος δηχθέντας ἐπιτιθέμενον ὠφελεῖ. μίγνυται δὲ καὶ προσοψήμασιν ἀντὶ ἐλαίου τὸ νεαρὸν, καὶ ἐν τοῖς πέμμασιν ἀντὶ στέατος. Συνάγεται δὲ καὶ λιγνὺς ἐκ τοῦ βουτύρου τὸν τρόπον τοῦτον· εἰς λύχνον καινὸν ἐγχέας τὸ βούτυρον ἅψον, καὶ πωμάσας ἀγγείῳ κεραμεῷ σωλεινοειδεῖ στενῷ κατὰ τὰ ἄνωθεν, τρήματα δὲ ἐκ τῶν ὑπὸ πόδας ἔχοντι ὥσπερ οἱ κλίβανοι, ἔα καίεσθαι· ὅταν δὲ ἀναλωθῇ τὸ πρῶτον βούτυρον, ἄλλο ἐπίχει, καὶ ποίει τὸ αὐτὸ ἕως ἂν ὅσον πλῆθος βούλει αἰθαλώσῃς· εἶτα ἀπόσυρον πτερῷ καὶ χρῶ. Δύναμιν δὲ ἔχει εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ξηραίνειν καὶ ἀποστύφειν, ἐφίστησι δὲ τὰ ῥεύματα, καὶ τὰ τῆκη ἀπουλοῖ ταχέως.

Περὶ Ερίων

Περὶ Ἐρίων. Κεφ. πβ'.

Ἔρια οἰσυπηρὰ ἄριστα τὰ ἁπαλὰ, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ τῶν μηρῶν. ἁρμόζοντα ἐν ἀρχῇ πρὸς τραύματα, θλάσματα, ἀποσύρματα, πελιώματα, ὀστῶν κατάγματα, βρεχόμενα ὄξει καὶ ἐλαίῳ ἢ οἴνῳ· δεκτικὰ γάρ ἐστι τῶν ἐμβρεγμάτων καὶ μαλακτικὰ διὰ τὴν οἴσυπην· ποιεῖ καὶ πρὸς κεφαλαλγίας καὶ στομάχου πόνους καὶ παντὸς ἄλλου τόπου, σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ ἐπιτιθέμενον.

Περὶ Ἐρίων κεκαυμένων.

Κεφ. πγ'.

Τὰ δὲ κεκαυμένα ἔρια, δύναμιν ἔχει ἐσχαρωτικὴν, ὑπερσαρκωμάτων σταλτικὴν, ἀπουλωτικὴν, ἑλκῶν. καίεται δὲ καθαρὰ διαξανθέντα ἐν ὠμῇ χύτρᾳ, ὥσπερ τὰ λοιπά. τὸν δ' αὐτὸν τρόπον καὶ κροκύδες καίονται θαλασσίας πορφύρας. τινὲς δὲ σὺν τῷ ῥύπῳ διαξάναντες τὰ ἔρια καὶ μέλιτι δεύσαντες, καίουσιν ὡσαύτως. ἄλλοι δὲ διαθέντες ὀβελίσκους ἐπὶ πλατυστόμου κεραμέου ἀγγείου διεστῶτας ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἐπιθέντες σχίδακας δᾳδίων ἰσχνάς, καὶ ἐπάνω θέντες τὰ ἔρια διεξασμένα καὶ βεβρεγμένα ἐλαίῳ οὕτως ὥστε μὴ ἀποστάζειν, καὶ πάλιν σχίδακας καὶ ἔρια ἐναλλὰξ ἐπιθέντες, ἐκ τῶν δᾳδίων κάτωθεν ὑφάπτουσι, καέντα δὲ αἴρουσι. καὶ

Medicina lanarũ. Ca.LXXXII.

Succidæ lanæ molles è collo feminibúsq; laudatiſsimæ habentur. Subueniũt inter initia vulnerib⁹, percuſsis, deſquammatis, liuidis, oſsib⁹ fractis, aceto, oleo aut vino imbutę: ſiquidem facilè ſuccos combibunt quibus immergũtur, & ob pecudum ſordem (ſic enim œſypum vocant) emolliũt: capitis, ſtomachi aliarũq; partium doloribus, cum aceto & roſaceo efficaciter imponuntur.

Crematarũ lanarũ cinis.

Cap. LXXXIII.

Crematarum lanarum cinis cruſtas obducit, excreſcẽtias in carne cohibet, & vlcera ad cicatricem perducit. Mundę autem & carptæ, in fictili crudo cęterorum more vtuntur. Nec ſecus fimbriati marinarũ purpurarum flocculi cremari ſolent. aliqui cum ſordibus lanas carpunt, & melle irrigant, eodemq; modo vrunt. Alij in fictili oris patuli verucula inter ſe diſtãtia componũt, & concerptas carminatasq; lanas oleo ita ſuffuſas, vt ne ſtillare q.dem poſsint, aſſulis tedæ ſubiectis, & eiſdem lanisque permutatim interſtratis, leuiter ſuccendunt, & vſtas tollunt: quod

quod si è teda pix, pinguitudóve vlla profluxit, collecta reconditur. Lauatur ad oculorum medicamenta: cinerem in labellis, aqua addita, manibus confricant, & cõsidere patiunt: idq; sæpius, mutãtes aquam donec linguam adstringat, nec mordeat.

OEsypũ. Cap. LXXXIIII.

OEsypũ vocãt Græci, succidarum lanarũ pinguedinẽ. Cuius parandi ratio hæc est. Succidæ molles, radicula nõ curatæ, calida aqua lauãtur, & quibuscunq; sordibus expressis, & in labellum oris ampli coniectis, aqua infunditur, magnóq; impetu ligula, vti respumet, agitatur, aut lignea rude validiusculè conturbatur, quò largius sordida spuma colligi possit, deinde marina respergitur: & considẽte pingui quod supernatabat, collectóque in altero fictili vase, denuo aqua in labellum fusa agitatur: spuma iterũ mari perfunditur, & demum eximitur. Hoc tantisper fieri solet, dum consumpta pinguitudine nihil prorsus spumæ extet. Collectum œsypum manibus emollitur, & si qua insedit spurcitia, confestim demit: exclusaq;

καὶ εἴτι λίπος ἢ πίττα ἐκ τῆς δαδίου ἀπορρεῖ, συναναιρεῖται καὶ ἀποτίθεται. πλύνεται δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικά. ἐν κεραμέῳ κρατῆρι ὕδατος ἐπιχεομένου. καὶ καταρασσομένου εὐτόνως ταῖς χερσὶ, καὶ μετὰ τὸ ἀποκαταστῆναι ἀποχεομένου τοῦ ὑγροῦ, καὶ ἄλλου ἐπιχεομένου καὶ πάλιν ἀναταρασσομένου· καὶ τοῦτο γίνεται ἄχρις ἂν προσφερόμενον τῇ γλώττῃ μὴ δάκνῃ· ποσῶς δὲ στύφῃ.

Περὶ Οἰσύπου. Κεφ. πδ΄.

Οἴσυπος δὲ λέγεται τὸ ἐκ τῶν οἰσυπηρῶν ἐρίων λίπος. ὃ κατασκευάσεις οὕτως· λαβὼν ἔρια μαλακὰ οἰσυπηρὰ ἔκπλυνον, ἐστουθισμένα θερμῷ ὕδατι, ἅμα ἐκθλίβων πᾶσαν τὴν ῥυπαρίαν, καὶ βαλὼν εἰς κρατῆρα πλατύστομον καὶ ἐπιχέας ὕδωρ ἀνάχει ἀρυτῆρι ταράσσων ῥαγδαίως, ἕως ἂν ἀφρίσῃ, ἢ ξύλῳ ἀνατάρασσε εὐτόνως, μέχρις ἂν ὁ πολὺς ἀφρὸς καὶ ῥυπαρὸς συλλεγῇ, εἶτα κατάρραινε θαλάσσῃ· καὶ ὅτε καταστῇ τὸ ἐπινηχόμενον λίπος, ἀναλάμβανε εἰς ἕτερον κεραμεοῦν ἀγγεῖον, ἐπιχέας τε ὕδωρ εἰς τὸν κρατῆρα, πάλιν τάρασσε καὶ κατάρραινε τῇ θαλάσσῃ τὸν ἀφρὸν, καὶ ἀναλάμβανε· καὶ τὸ αὐτὸ ποίει ἄχρις ἂν μηκέτι ἀφρὸς ἐφίσηται δαπανηθέντος τοῦ λίπους. τὸν μέντοι ἀνῃρημένον οἴσυπον τῇ χειρὶ μαλάξας, παραχρῆμα ἀναίρου εἴ τινα ἔχει ἀκαθαρσίαν, στραγγίζων

στραγγίζων τὸ πρῶτον ὕδωρ καὶ δεῖλο ἐπιχέων, καὶ κινῶν τῇ χειρὶ, ἄχρις ἂν προσαγόμενος τῇ γλώττῃ μὴ δάκνῃ ποσῶς δὲ στύφη, λίπαρος καὶ καθαρὸς καὶ λευκὸς φανῇ· οὕτω δὴ ἀποτίθεσο εἰς ἀγγεῖον κεραμεοῦν. ἐν ἡλίῳ δὲ θερμῷ γινέσθω πάντα. ἔνιοι δὲ διηθήσαντες τὸ λίπος πλύνουσιν ἐν ὕδατι* ψυχρῷ τῶν χρῶν ἀνατρίβοντες, ὡς τὴν κηρωτὴν αἱ γυναῖκες· γίνεται δὲ ὁ τοιοῦτος λευκότερος. οἱ δὲ πλύναντες τὰ ἔρια καὶ εὐθλίψαντες τὴν ῥύπον, ἕψουσι μεθ' ὕδατος ἐν λέβητι πυρίκαυφω, καὶ τὸ ἐφιστάμενον λίπος ἀφαιροῦντες, πλύνουσιν ὕδατι ὥσπερ εἴρηται· καὶ διϋλίσαντες εἰς λοπάδιον κεραμεοῦν ἔχον ὕδωρ θερμὸν, λινῷ τε ῥάκει περιπωμάσαντες, τιθέασιν ἐν ἡλίῳ, μέχρις ἂν αὐτάρκως παχὺς καὶ λευκὸς γένηται. ἔνιοι δὲ διὰ δύο ἡμερῶν ἀποχέοντες τὸ πρῶτον ὕδωρ, ἄλλο ἐπιχέουσιν. ἔστι δὲ βελτίων ὁ ἀστρούθιστος καὶ λεῖος, ὄζων ἐρίων οἰσυπηρῶν, ἀνατριβόμενός τε μεθ' ὕδατος ψυχροῦ ἐν μύακι καὶ λευκαινόμενος, καὶ οὐδὲν ἔχων ἐν ἑαυτῷ σκληρὸν ἢ συνεστηκός· ὥσπερ ὁ δολιζόμενος κηρωτῇ ἢ στέατι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, πληρωτικὴν ἑλκῶν, μαλακτικήν· μάλιστα τῶν περὶ δακτύλιον καὶ ὑστέραν σὺν μελιλώτῳ καὶ βουτύρῳ καὶ ἔμβρυα καὶ ἔμμηνα ἐν ἐρίῳ προστιθέμενος ἄγει, πρός

exclusaque sensim omni aqua, recentique affusa, manibus misceatur, donec admotum linguæ œsypum adstringat leuiter, nec mordeat, atq; pingue candidúmque spectetur: tum in fictili vase conditur. Verùm omnia feruido sole fiant. Nónulli excolatum pingue frigida aqua eluunt, & manib⁹, nó secus atque ceratum mulieres, confricant: ita enim candidius redditur. Alij elotis lanis & sordibus quibuscũq; exemptis, ac léto igni in æneo vase ex aqua decoctis, pĩgue quod supernatat collectum, aqua, vt dixim⁹, lauant: colatúmq; in fictilé patellam, quę calidam aquã contineat, linteo operiunt, atq; soli mandant, donec candidum fiat, & satis crassum. Alij biduì spatio aquã effundũt, nouámque adiiciunt. Melius est læue, radicula non curatũ, quod succidarum virus oleat, & si manu in conca fricetur cum aqua frigida, albescat, nihil in se duri aut concreti habens: veluti quod cerato aut adipe adulteratur. OEsypum excalfacit, explet vlcera, & emollit: præsertim sedis ac vuluæ, cũ melyloto & butyro: in vellere appositum, mẽses & partus euocat, vlcera

vlcera non auriũ modò ſanat, ſed et genitaliũ cũ ãſerino adipe: cõtra eroſos angulos oculorũ, ſcabioſóſq;, genas q̃ occaluerunt, & ciliorũ defluuia, efficax eſt. In teſta noua torret̃, donec redactũ in cineré pinguitudinem amittat. Ex eo etiã fuligo colligitur, vti demõſtrauimus: quæ in oculorũ medicamenta cõmodè addi ſolet.

Coagulum. Cap. LXXXV.

Leporis coagulũ tribus obolis ex vino, venenatorũ morſibus, cœliacis, dyſẽtericis, & fœminis fluxione vuluæ laborãtibus, ac reiectionib' à pectore, auxiliatur. Sanguiné in grumos concretum diſcutit. Poſt menſtruas purgationes appoſitum vuluæ cũ butyro, præſtat mulieribus vt concipiant: potũ verò partus enecat, & à puerperio pariendi ſpem adimit. Equi coagulum, quam hippacen aliqui vocãt, priuatim cœliacis dyſentericisq́ue conuenit. Hœdi, agni, hinnuli, capreæ laticornis, & dorci, apri, cerui, vituli, bubaliq́ue coagula ſimiles naturas ſortiũtur: cõtra aconiti potum vino, & concretum lac in aceto cõuenienter aſſumuntur. Hinnuli priuatim triduo à purgationibus admotũ, partus

πρός τε τὰ ἐν ὠσὶ καὶ ἐν αἰδοίῳ σὺν χηνείῳ στέατι. ποιεῖ δὲ καὶ εἰς περιβεβρωμένους κανθοὺς, καὶ ψωρώδεις καὶ βλέφαρα τετυλωμένα καὶ τριχορροῦντα. καίεται δὲ ἐπ' ὀστράκου καινοῦ, μέχρις ἂν τεφρωθὲν ἀποβάλῃ τὸ λίπος· συνάγεται δὲ καὶ λιγνὺς ἐξ αὐτοῦ ὡς ὑπεδείξαμεν ἁρμόζουσα πρὸς τὰ ὀφθαλμικά.

Περὶ πιτύας λαγωοῦ. Κεφ. πέ.

Πιτύα λαγωοῦ ἁρμόζει σὺν οἴνῳ ὀλκὴ τριωβόλου πρὸς θηριοδήκτους καὶ κοιλιακοὺς καὶ δυσεντερικοὺς, καὶ πρὸς ῥοϊκὰς γυναῖκας, πρός τε αἵματος θρόμβωσιν καὶ ἀναγωγὰς τὰς ἐκ θώρακος. προστηθεμένη τε μετὰ κάθαρσιν τῇ μήτρᾳ μετὰ βουτύρου σύλληψιν ποιεῖ· ποθεῖσα δὲ φθείρει ἔμβρυα, μετὰ δὲ τὴν ἄφεδρον ἀτόκιος ἐστιν. ἡ δὲ τοῦ ἵππου ὑπ' ἐνίων ἱππάκη καλουμένη, ἰδίως ἁρμόζει ἐπὶ κοιλιακῶν καὶ δυσεντερικῶν. ἐρίφου δὲ καὶ ἀρνὸς καὶ νεβροῦ καὶ δορκάδος καὶ πλατυκέρωτος καὶ δόρκου καὶ ἐλάφου καὶ μόσχου καὶ βουβάλου, ὁμοίαν ἔχουσι δύναμιν· ἁρμόζουσαι πρὸς ἀκονίτου πόσιν σὺν οἴνῳ λαμβανόμεναι, καὶ πρὸς γάλακτος θρόμβωσιν μετ' ὄξους. ἡ δὲ τοῦ νεβροῦ ἰδίως μετὰ τὰς καθάρσεις προστεθεῖσα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ἀτόκιον

ἀτόκιόν ἐστιν. ἡ δὲ τῆς φώκης ἔοικε κατὰ τὴν δύναμιν καστορίῳ· δοκεῖ δὲ ἁρμόζειν μάλιστα ἐπιληπτικοῖς καὶ ὑστερικαῖς πνιξὶ πινομένη. δοκιμάζεται δὲ εἰ ἔστι φώκης, τὸν τρόπον τοῦτον· λαβὼν πιτύαν ζώου τινὸς, μάλιστα δὲ ἀρνὸς, καὶ ἐπιχέας ὕδωρ, ἔασον βραχὺν χρόνον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπίχει τὸ ἀποβρεγμα κατὰ τῆς πιτύας τῆς φώκης· ἡ γὰρ ἀληθινὴ ἐξυδατοῦται ταχέως· ἡ δὲ μὴ τοιαύτη, διαμένει ὁμοία. λαμβάνεται δὲ ἐκ τῆς φώκης πιτύα μήπω δυναμένων συννήχεσθαι τῶν σκύμνων. κοινῶς δὲ πᾶσα πιτύα πήσσει μὲν τὰ διαλελυμένα· λύει δὲ τὰ συνεστῶτα.

partus ſpem intercipit. Vituli marini, caſtorei vires repræſentat: comitialibus, ſtrangulatis vuluis, potu conferre exiſtimatur. Sed ſi ſit vituli marini, hoc experimentum eſt: aqua inſpergitur, qua pauliſper cum alterius animātis, tum præcipuè agni coagulum, maduerit: nam ſi erit ſyncerum, ſtatim liqueſcit in aquam: ſin minus, conſimile permanet. Excipitur autem catulis, qui nondum natare poſſunt. In ſumma, coagulum omne diſſipata cogit, & coacta diſſoluit.

Περὶ Στέατος. Κεφ. πστ'.

Στέαρ πρὸς μὲν τὰ περὶ μήτραν ἁρμόζει τὸ νεαρὸν, χήνειον ἢ ὀρνίθειον· καὶ δίχα ἁλῶν τεταριχευμένον, πολέμιον δὲ ὑστέρᾳ τὸ ἡλισμένον καὶ τὸ τῷ χρόνῳ μεταβεβληκὸς εἰς δριμύτητα, πρόσφατον δὲ λαβόντι τούτων καὶ ἐξυμενίσας, ἔμβαλε εἰς λοπάδα καινὴν κεραμέαν, δὶς τοσοῦτον χωροῦσαν ἢ ὅσαν ἐστὶ τὸ μέλλον θεραπεύεσθαι, εἶτα θεὶς εἰς ὀξύτατον ἥλιον τὸ ἀγγεῖον κεκαλυμμένον ἐπιμελῶς, τὸ ἀποτηκόμενον ἀπήθει εἰς ἕτερον ἀγγεῖον ὀστράκινον, ἕως ἂν πᾶν δαπανήσῃ, τοῦτο δὲ εἰς κατάψυχρον ἀποτίθεσο τόπον καὶ χρῶ.

Adeps. Cap. LXXXVI.

Adeps anſerin⁹ aut gallinaceus recens, & ſine ſale conditus, ad vuluæ vitia proficit: ſale inueteratus, & qui temporis ſpatio acrimoniam concepit, vuluæ inimicus eſt. Recens exemptis membranis in fictilem ollam demiſſus, quæ altero tātopere capacior ſit, quantus ſit modus adipis, quem curare inſtitueris, obſtructo diligēter vaſe, flagrantiſsimo ſoli exponitur: eliqueſcens inde humor in fictile alterum excolatur, donec adeps omnis abſumatur, mox loco vehementer frigido reconditur, & ad vſus digerit.

τινὲς

Alij

Alij fictile fulciunt ſuper aquã calidam, aut tenuem & elanguidam prunam, quæ ſolis vicem penſet. Eſt & alia curandi ratio: Exemptis membranis teritur, coniectúsque in ollã eliquatur, adiecto minuti ſalis momento: mox lineo colo transfuſus reponitur. Vtiliter in medicamenta additur, quæ laſsitudines & fatigationes leuant.

Suillus adeps & vrſinus.
Cap. LXXXVII.

Suillus adeps & vrſinus hoc curantur modo: Recens, præpinguis, renibus potiſsimũ detractus, in largiore aqua cœleſti & quã frigidiſsima, exẽptis tunicis, diligentiſsimè manibus confricatur, & exprimẽdo fermè ſiccatur, ſubindeq; noua aqua abluitur: cæterũ fictili capacitatis duplæ inditus, in aquã demergitur, & ſubditis leuibus prunis ſpatha mouetur: eliquatúsq;, colo transfunditur in aquam: vbi verò refrixit, & guttatim aquam omnẽ excluſit, in prælotum fictile demittitur, & infuſa aqua leniter eliquari debet, & manu deprimi, quo facilius fæculentum virus peſſum eat: poſtea in pilã ſpongia madefactam trãsfunditur.

Vbi

τινὲς δὲ ἀντὶ ἡλίου ὑπὲρ ὕδατος θερμοῦ ἐπερείδονται τὴν λοπάδα, ἢ ἐπὶ λεπτῆς καὶ μαλακῆς ἀνθρακιᾶς. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος θεραπείας τοιοῦτος· μετὰ τὸ ἐξυμενισθῆναι τὸ στέαρ λεαίνεται, καὶ εἰς λοπάδα ἐμβληθὲν τήκεται, ἁλὸς ὀλίγου καὶ λεπτοῦ προσεμπλασθέντος· εἶτα διὰ ῥάκους λινοῦ διϋλισθὲν ἀποτίθεται. ἁρμόζει δὲ τὸ τοιοῦτον εἰς τὰ ἄκοπα.

Περὶ Στέατος ὑείου καὶ ἀρνείου. Κεφ. πζ'.

*Υειον δὲ καὶ ἄρνειον θεραπεύεται οὕτως· λαβῶν τὸ πρόσφατον καὶ καταπέμελον, οἷόν ἐστι τὸ νεφριαῖον, εἰς ὕδωρ δαψιλὲς ὄμβριον ὡς ὅτι ψυχρώτατον ἐξυμένισον, καὶ τρίβε τῇ χερσὶν ἐπιμελῶς ἀνατρίβων αὐτὸ καὶ οἱονεὶ * ἀναψύχων· εἶτα ἑτέρῳ ὕδατι πολλάκις ἀποκλύσας, δὸς εἰς χύτραν κεραμέαν τὸ διπλάσιον χωροῦσαν· ἐπιχέας τὲ ὕδωρ ὡς ὑπερέχειν τοῦ στέατος, θὲς ἐπὶ κούφης ἀνθρακίας καὶ κίνει σπάθῃ. ὅταν δὲ τακῇ διηθήσας αὐτὸ δι' ἠθμοῦ εἰς ὕδωρ καὶ ἐάσας ψυγῆναι, πάλιν ἐστραγγισμένον ἐπιμελῶς, ἀπόδος εἰς τὴν χύτραν προπεπλυμένην, ἐπιχέας τὲ ὕδωρ τῆξον πράως. καὶ καθελὼν, μικρόν τε ἐάσας τὴν τρύγα ὑποστῆναι, κατάχει εἰς θυΐαν νενοτισμένην σπόγγω.

ὅταν

ὅταν δὲ παγῇ, ἀνελόμενος καὶ τὸν ἐν τῷ πυθμένι πρὸς ἀκαθαρσίαν ἀφελών. τῆξον ἐκ τρίτου χωρὶς ὕδατος, καὶ κατεράσας εἰς θυίαν, καθαρείσας τε ἔμβαλε εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον καὶ πωμάσας ἀπόθου, εἰς κατάψυχρον τόπον.

Περὶ Στέατος τραγείου καὶ προβατείου καὶ ἐλαφείου. Κεφ. πη΄.

*Τράγειον δὲ καὶ προβάτειον, ἔτι δὲ καὶ ἐλάφειον, θεραπευτέον οὕτω· λαβὼν οἷον προείρηται στέαρ ὁποιουτινοσοῦν αὐτῶν καὶ πλύνας, ἐξυμενίσας τε ὡς προείρηται ἐπὶ τοῦ ὑείου, δὸς εἰς θυίαν μαλάττειν, καὶ τρίβε κατ᾽ ὀλίγον ὕδωρ ἐπιχέων, ἄχρις ἂν μήτε αἱμάλωψ ἐκκρίνηται, μήτε λίπος ἐπιπλέῃ, λαμπρόν τε γένηται. λοιπὸν ἐμβαλὼν αὐτὸ εἰς κεραμέαν χύτραν, καὶ προσεπιδοὺς ὕδωρ ὥς τε ὑπερέχειν, θὲς ἐπὶ κούφης ἀνθρακιᾶς καὶ κίνει. ὅταν δὲ τακῇ ἅπαν, κατεράσας αὐτὸ εἰς ὕδωρ δὲ ψύξας, πλύνας τε τὴν χύτραν ἐκ δευτέρου τῆκε, καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς προειρημένοις ποίει. τὸ δὲ τρίτον χωρὶς ὕδατος τήξας, εἰς νενοτισμένην θυίαν ἀπήθησον, καὶ ψύξας ἀποτίθεσο ὡς ἐλέγετο, ἐπὶ τοῦ ὑείου.

Περὶ Στέατος βοείου. Κεφ. πθ΄.

*Καὶ τοῦ βοείου δὲ στέατος ἐξυμενιστέον τὸ νεφριαῖον καὶ θαλάττῃ πελαγίᾳ πλυτέον· εἶτα εἰς ὅλμον ἐμβλητέον καὶ κοπτέον ἐπιμελῶς,

Vbi coire cœpit, residens in imo sordes eximitur. Tertio citra aquam eliquatur, repurgatúsque, fictili benè operculato, perquàm frigidis locis reponitur.

Hircinũ seuũ, ouilũ, & ceruinũ. Cap. LXXXVIII.

Hircinũ seuum, ouilũ, ceruinumq; ita curato: Elotũ ex his quodcunq;, tunicis, (vt in suilli mentione dictũ est) exéptis pilæ emolliendũ tradito, ac manibus fricato, affusa paulatim aqua, donec ne amplius quidẽ cruentũ virus excernatur, aut pingue aliquod innatet, sed nitida spectetur. Deinde in ollã fictilé coniicito, & adiecta aqua vt superemineat, leui pruna liquefacito, & moueto, atq; in aquã colato: cũq; refrixerit, iterũ in loto fictili eliquato, & quę antè dixim⁹ facito. Tertiò sine aqua liquefactũ, in perfusam liquore pilam colato, refrigeratúmq;, vt in suilli ratione diximus, recondito.

Seuũ Bubulũ. Ca. LXXXIX.

Bubulum autem seuum, renibus maximè detractum, exemptis membranis, aqua marina ex alto petita eluendum est: mox in pila tundendum diligéter,

diligenter, affusa maris aqua. Cùm verò dissolutum fuerit, in fictilem ollam coniiciendum, & marina aqua, quæ nó minus dodrante supereminеat, proluendum, decoquendum donec omnis aboleatur odor, additis ad singulas seui Atticas minas, quaternis Tyrrhenicæ ceræ drachmis: excolatúmque, detractis quæ pessum ierant sordibus, in nouo fictili reponendum: opertúmque soli interdiu credédum, vt ad candorem reducatur, & odoris virus euanescat.

Pinguia taurorum, pardorum & leonum.

Cap. XC.

Priuatim taurorũ pingue sic curari debet: Renib⁹ euulsum pingue profluente annis aqua abluito, detractisque tunicis, fictili nouo, postquam exiguũ salem insperseris, liquefacito: dein in nitentem aquam excolato, & vbi cócrescere cœpit, manibus iterum confricando vehemẽter lauato, aqua sæpi⁹ infusa refusáque, donec quamoptimè elotum videatur: rursus in olla cum pari modo vini odorati decoquito, & cũ iterum efferbuerit, dẽpto ab igni vase, ibidẽ sinito pernoctare: postridie

ἐπιμελῶς, ἐπιῤῥαινομένης τῆς θαλάττης. ὅταν δὲ διαλυθῇ ἅπαν, ἐμβλητέον αὐτὸ εἰς χύτραν κεραμέαν, καὶ θάλασσαν ἐπιχυτέον ὅσον ὑπερέχειν μὴ ἧττον σπιθαμῆς, ἑψητέον τε ἄχρις ἂν τὴν ἰδίαν ὀσμὴν ἀποβάλῃ. εἶτα πρὸς μίαν μνᾶν ἀττικὴν τῆς στέατος, κηροῦ τυῤῥηνικοῦ ὁλκὰς τέτταρας ἐμβλητέον καὶ διηθητέον· ἀφαιρετέον δὲ τὴν προσκαθημένην ἐν τῷ πυθμένι ἀκαθαρσίαν, καὶ εἰς λοπάδα καινὴν ἀποθετέον. εἶτα εἰς ἥλιον καθ' ἡμέραν κομιστέον περιεσκεπασμένον, ὅπως ἀπολευκανθῇ, καὶ δυσωδίαν ἀποβάλῃ.

Περὶ Στέατος ταυρείου, παρδαλείου, καὶ λεοντείου.

Κεφ. ϛ'.

*Τὸ δὲ ταύρειον θεραπευτέον οὕτω. λαβὼν καὶ τοῦ δὲ τὸ πρόσφατον καὶ νεφριαῖον ἔκπλυνον ποταμίῳ ῥεύματι. ἐξυμενίσας τε δὶς εἰς χύτραν κεραμέαν καινὴν, ἁλὸς ὀλίγον προσεμπάσας, καὶ τῇ κε· εἶτα εἰς ὕδωρ διαυγὲς ἀπηθήσας, ὅταν ἀρχὴν λαμβάνῃ πήξεως, τῇ χερσὶ πάλιν ἐκτείβων σφοδρῶς πλύνον, τοῦ μὲν ἀποχεομένου ὕδατος, τοῦ δὲ ἐπιχεομένου, ἄχρις ἂν πλυθῇ καλῶς· καὶ πάλιν εἰς χύτραν ἐμβάλλων ἕψε μετ' οἴνου ἴσου εὐώδους, ὡς δ' ἂν ζέσῃ δὶς, ἄρας ἀπὸ τῆς πυρὸς τὴν χύτραν, ἔασον νυκτερεῦσαι τὸ στέαρ ἐνθάδε·

τῇ δ'

τῇ δ᾽ ἑξομένῃ ἐάν τι τῆς δυσωδίας ὑπολίπηται, ἀνελόμενος τὸ προειρημένον εἰς ἑτέραν χύτραν καινὴν, περιστέχεε οἶνον εὐώδη· καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς προειρημένοις ποίει, ἕως ἂν ἅπασαν τὴν δυσωδίαν ἀποβάλῃ. τήκεται δὲ καὶ χωρὶς ἁλῶν ἐπ᾽ ἐνίαις διαθέσεσιν ἐν αἷς οἱ ἅλες ἐναντιοῦνται· γίνεται μέν τοι τὸ οὕτω σκευασθὲν οὐκ ἄγαν λευκόν. ὡσαύτως δὲ καὶ παρδάλειον σκευαστέον καὶ λεόντειον, *συάγρειον τε καὶ καμήλιον καὶ ἵππειον καὶ τὰ ὅμοια.

Πῶς τὸ στέαρ ἀρωματιστέον. Κεφ. ϟα.

Ἀρωματιστέον δὲ στέαρ μόσχειον καὶ ταύρειον, ἔτι δὲ ἐλάφειον, καὶ μυελὸν τοῦδε τοῦ ζώου τὸν τρόπον τοῦτον· ἐξυμενίσας τὸ μέλλον εὐωδιάζεσθαι καὶ πλύνας ὡς προείπομεν καὶ ζέσας οἴνῳ ἀθαλάσσῳ τε καὶ εὐώδει, εἶτα ἀνελόμενος καὶ ἐννυκτερεῦσαι ἀφεὶς· ἕτερον οἶνον ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐπιχέων, τοσοῦτον τῷ πλήθει ὅσος ἦν ὁ ἔμπροσθεν δοθεὶς, καὶ τήξας ἀφυλίσας τε ἐπιμελῶς πρὸς κοτύλας ἐννέα τοῦ στέατος ἔμβαλε σχοίνου ἀραβικῆς ὁλκὰς ζ. ἐὰν δὲ εὐωδέστερον ποιῆσαι ἐθέλῃς, τοῦ ἄνθους ὁλκὰς μ. προσαπόδος δὲ καὶ φοίνικος καὶ κασσίας καὶ καλάμου τὰς ἴσας ὁλκὰς· ἀσπαλάθου τε καὶ ξυλοβαλσάμου ἀνὰ ὁλκὴν μίαν· μίξον δ᾽ καὶ κιννα-

postridie, si grauiter adhuc oleat, noua olla repetitum, vino odorato perfundatur: eadem quæ prius fiant, dum omne virus euanescat. Colliquatur & sine sale, præsertim affectionũ eorum causa, quibus sal aduersari solet, sed ita paratum non magnopere albescit. Eodẽ modo pardorũ ac leonũ pinguia curari oportet.

Q̃uo pingue odoramẽtis imbuendũ sit. Ca. XCI.

Taurinum autem & vitulinum pingue, necnon ceruinũ, atq; etiã huius animalis medulla, odoramentis imbuitur, hac ratione: Pingue quod odoratũ reddi debet, demptis, quę diximus modo, mẽbranis, elotũ & vino quàm odoratissimo, nulla maris aqua diluto, feruefactũ, pernoctare sinit: alterũ id gen⁹ vinũ eadẽ mẽsura infundit, colliquatur, & exquisitè collat, nouéq; eius heminis iũci. Arabici septem drachmæ adiiciuntur. Quòd si ipsum odoris fragrãtioris fieri voles, quadraginta floris eiusdem drachmæ, cũ paribus palmæ, calami, & casiæ modis adduntur: & xylobalsami, aspalathi singulę drachmę

in cinna

cinnamomi, cardamomi, & nardi, singulæ vnciæ: omnia exactius tunduntur, & affuso vino odorato, in vase operto: quod supra carbones firmiter collocatum sit ter efferuescunt, & semoto ab igni vase inibi pernoctant: postridie vinũ effunditur, aliudq; generis eiusdem adiicitur. Ter simili modo benè conferuescat. Deinde matutinis exẽpto adipe vinũ effundat̃: & abluto vase, si quid imo subsidẽs hæsit, detergat̃. Postremo eliquatũ pingue & excolatũ, ad vsus recõditur. Hoc autẽ modo odoramentis imbuit̃, qđ antea curatũ est. Verũ antè dicta prius inspissari solẽt, quò facilius sibi odoramẽtorũ vires adsciscãt. Itaq; assumẽs qđcũq; horũ voles, cũ vino feruefacito ĩpositis vnà myrti ramulis, serpillo, cypero, itẽ aspalatho plenius tuso. Aliqui tamẽ ad hunc vsum, vno dũtaxat horũ cõtẽti sunt. Cũ autẽ ter efferbuit, exemptũ leniter, & linteo colatum, aromatis, vti expositũ est, imbuitur. Adipibus spissamẽta sic fiũt (quẽcunq; acceperis, oportet vt recẽs tũdat̃) Syncer⁹ & sanguinis expers adeps, reliquas habẽs notas quas sępe retulim⁹, in ollã nouã demittitur, infuso

κιννα μώμου καὶ καρδαμώμου καὶ ναρδου ἀνὰ οὐγγίαν μίαν· πάντα δὲ ἔστω ὀλοχερέστερα κεμομμένα, εἶτα ἐπίχει οἶνον εὐώδη, καὶ ὑπέρειδε ἐπ' ἀνθράκων πεπωματισμένον τὸ ἀγγεῖον, καὶ σύζεσον τρὶς, ἄρας τὲ ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔασον ἐννυκτερεῦσαι αὐτό· τῇ δὲ ἐχομένῃ ἀπόχεε τὸν οἶνον καὶ ἄλλον ἐπιδοὺς τοῦ αὐτοῦ γένους, σύζευξον ὁμοίως ἕως τρὶς, καὶ ἄφες. πρωὶ δὲ ἀνελόμενος τὸ στέαρ, ἀπόχει τὸν οἶνον· ἐκπλύνας τὲ τὸ ἀγγεῖον καὶ καθάρας τὸ πρὸς τῷ πυθμένι καὶ τήξας, διϋλίσας τὲ αὐτὸ ἀπόθου καὶ χρῶ. ἀρωματίζεται δὲ καὶ τὸ τεθεραπευμένον τὸν αὐτὸν τρόπον. προστύφεται δὲ τὰ προειρημένα στέατα πρὸς τὸ ῥᾳδίως δέξασθαι τὴν τῶν ἀρωμάτων δύναμιν οὕτω· λαβὼν αὐτῶν ὅτι ἂν βούλοιο, ζέσον ἅμα οἴνῳ, συγκαθεὶς μυρσίνης κλάδον, ἕρπυλλόν τε καὶ κύπειρον, ἔτι δὲ ἀσπάλαθον ὀλοχερέστερον κοπέντα. τινὲς δὲ ἑνὶ τούτων ἀρκοῦνται τῇ χρήσει. ὅταν δὲ εἰς τρίτον ἀναζέσῃ, ἀνελόμενος πράως καὶ δι' ὀθόνης ὑλίσας, ἀρωμάτιζε ὡς δεδήλωται. ἔτι δὲ καὶ οὕτω προστύφε τὰ στέατα· κόψας ὅ, τι ἂν αὐτῶν ἐθέλῃς, πρόσφατον δὲ καὶ ἀμιγὲς αἵματος, τά τε ἄλλα ἔχον ἃ πολλάκις εἴρηται, ἔμβαλε εἰς λοπάδα καινήν.

ἐπιχέας

ἐπιχέας τὲ οἶνον λευκὸν ἐυώδη παλαιὸν, ὡς ὑπερέχειν δακτύλους ὀκτὼ,, σύζεσον ἐλαφρῶ χρώμενος πυρὶ ἕως τὴν σύμφυτον ὀσμὴν ἀποβάλῃ καὶ μᾶλλον οἰνίζῃ. εἶτα καθελὼν τὸ ἀγγεῖον καὶ ψύξας, ἀνελοῦ στέατος μνᾶς β΄. καὶ βαλὼν εἰς λοπάδα προσεπιδούς τε τοῦ αὐτοῦ οἴνου κοτύλας δ΄. καὶ λωτίνου καρποῦ, οὗ τοῖς ξύλοις οἱ αὐλοποιοὶ χρῶνται, κεκομμένου, μνᾶς δ΄. ἕψε πυρὶ κούφῳ διηνεκῶς κινῶν. ὅταν δὲ τὴν στεατώδη ἀποφορὰν ἀποβάλῃ πᾶσαν, διϋλίσας αὐτὸ ψύχε, καὶ λαβὼν ἀσπαλάθου κεκομμένου μνᾶν μίαν, ἀμαρακίνου δὲ ἄνθους μνᾶς τέτταρας, οἴνῳ φύρασον παλαιῷ, καὶ ἔασον μίαν νύκτα πιεῖν. τῇ δὲ ἐχομένῃ εἰς χύτραν κεραμέαν τριχουνιαίαν καινὴν κάθες αὐτὰ καὶ τὸ στέαρ, προσαπόδος τὸ καὶ χοὸς ἥμισυ οἴνου, καὶ σύζεσον ἅπαντα ὁμοῦ*. ὅταν δὲ πάντων τῶν στυμμάτων τὴν δύναμιν καὶ τὴν ὀσμὴν ἀπολάβῃ τὸ στέαρ, καθελὼν αὐτὸ καὶ διϋλίσας, τῆξον καὶ ἀπόθου. ἐὰν δὲ ἐυωδέστερον ποιῆσαι θέλῃς, μίσγε σμύρνης τῆς λιπαρωτάτης ὀλκὰς ἡ. οἴνῳ διειμένας πολυετεῖ. Τὸ δὲ ὀρνίθειον καὶ χήνειον στέαρ οὕτως ἂν ἐυωδιασθῇ· λαβὼν οἱούτινος αὐτῶν τεθεραπευμένου κοτύλας δ΄. καὶ καθεὶς εἰς ὀστρακίνην χύτραν, πρόσμιξον

infuso vino albo, vetere, odorato, quod semipedis altitudinem superet: lento igni feruescat, dum vernaculus odor aboleatur, planéq; vinũ redoleat. At vbi deposito vase refrixit, duæ adipis minæ in ollam mittuntur, & duo vini eiusdem sextarij, & seminis loti, ei⁹ inquã cuius è ligno ludicræ tibiæ factitant, tusi minæ quatuor adiiciunt: lento igni subinde miscendo decoquũtur: cũq; odoris virus euanuerit, excolatúsq; adeps refrixerit, vna contusi aspalathi mina, cum amaricini floris minis quatuor, & vetere vino subigitur. Nocte vna hæc odoré rapiunt, combibuntúe. Postridie in fictilem ollam tricongialem ea omnia cum adipe iniecta, additis sextariis tribus vini, vnà feruescunt, quousque & vim & odorem spissamentorum adeps ipse contraxerit: qui eliquescens colatur, & reponitur. Quòd si maioré odoris fragrantiam efflagites, drachmas octo quàmpinguissimæ myrrhæ vino maceratæ, quod multos in annos asseruatũ est. misceto. Gallinace⁹ anserinúsq; sic odoribus imbui solét. Cuiusuis eorũ ꝑcurati sextarij duo fictili olla excipiunt:

 erysi-

erysisceptri, xylobalsami, palmæ elatæ, & calami planè cõtusi, singulorum sescuncia admiscetur: vini Lesbij veteris cyathus vnus adiicitur: ea ter efferuescunt prunis, mox vase sublato ab igne, die noctúque refrigerantur: postridie liquata per linteum crassum, mundum in vas excolantur. Vbi verò adeps coierit, concha excipitur, fictilíque nouo densius operto perfrigidis locis reponitur. Hyberno tempore id instituere oportet: æstate siquidem pinguia non coguntur. Nec desunt qui Tyrrenicæ ceræ momentum adiiciant, quo facilius in vnum corpus omnia coalescant. Eadem ratione suillus adeps & vrsinus cæteríque id genus, odoramentis imbuuntur.

Quomodo adeps sampsuchi odore imbuitur.

Cap. XCII.

Verùm sampsuchi odorem adeps ipse repræsentabit hoc modo: Curati quã optimè adipis, p̃sertim taurini, mina vna, tẽpestiuiq; sampsuchi exquisitè cõfracti sesquimina miscẽtur, & insperso largiore vino digerunt̃ ĩ offas, q̃ in vase cooperto nocte q̃escũt: matutinis ĩ fictili olla.

πρόσμιξον ἐρυσισκήπτρου καὶ ξυλοβαλσάμου, ἔτι δὲ φοίνικος ἐλάτης καὶ καλάμου ὁλοχερῶς κεκομμένου ἀνὰ < ιβ΄. ἐπιδούς τε οἴνου λεσβίου παλαιοῦ κύαθον α΄. θὲς ἐπ' ἀνθρακιᾶς· καὶ σύζεσον τρὶς, εἶτα ἀνελόμενος ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ ἀγγεῖον, καὶ ἐάσας ψυγῆναι τὰ ἐν αὐτῷ ἡμέραν μίαν καὶ νύκτα· τῇ ἐχομένῃ τῆξον αὐτὰ, καὶ διὰ ῥάκους λινοῦ καὶ καθαροῦ χύλισον εἰς καθαρὸν ἀγγεῖον. ὅταν δὲ παγῇ ἀνελόμενος κόγχῳ τὸ προειρημένον εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον βάλε καινὸν, καὶ πωμάσας στεγανῶς, ἀπόθου ἐν καταψύχρῳ τόπῳ. χειμῶνος δὲ ταῦτα δραστέον· ἐν γὰρ θέρει οὐ πήγνυται. τινὲς δὲ πρὸς τὴν σύστασιν αὐτῶν καὶ τὴν πῆξιν, βραχὺ κηροῦ τυῤῥηνικοῦ μίσγουσι. τῷ δὲ αὐτῷ τρόπῳ ἀρωματιστέον καὶ τὸ ὕειον, ἀρκεῖόν τε καὶ τὰ ὅμοια.

Πῶς Σαμψυχίζεται τὸ στέαρ. Κεφ. ςβ΄.

*Σαμψυχίζετ᾽ δὲ στέαρ οὕτω· λαβὼν τοῦ καλῶς τεθεραπευμένου ὅσον μναῦν μίαν, ἔστω δὲ μᾶλλον ταύρειον, καὶ σαμψύχου ὡρίμου τεθλασμένου ἐπιμελῶς μνᾶν. μίαν ἥμισυ, μῖξον καὶ μαγίδας ἀνάπλασον, ἐπιῤῥαίνων δαψιλέστερον οἶνον, εἶτα ἀποθέμενος αὐτὰς εἰς ἀγγεῖον καὶ σκεπάσας, ἔασον νυκτερεῦσαι. πρωὶ δὲ εἰς κεραμέαν

χύτραν

χύτραν ἐμβαλὼν, καὶ ὕδωρ ἐπιχέας, ἕψε κούφως. ὅταν δὲ τὴν ἰδίαν ὀσμὴν ἀποβάλῃ τὸ στέαρ, διϋλίσας αὐτὸ καὶ ἔασας μεῖναι ὅλην τὴν νύκτα πεπωμασμένον καλῶς, τῇ ἐπιούσῃ ἀνελόμενος τὴν τροχίσκον, καὶ προσαποψύξας τὴν ἐν τῷ πυθμένι ῥυπαρίαν, μίξον πάλιν σαμψύχου κεκομμένου, ὡς εἴρηται ἀλλὴν μνᾶν μίαν ἥμισυ, καὶ ὡσαύτως ἀνάπλασσε μαγίδας. ποιῶν καὶ τὰ ἄλλα ἃ προείρηται, ἐπὶ πᾶσι δὲ ἑψήσας καὶ διϋλίσας, ἀφελώντε· εἴ τις ἐν τῷ πυθμένι ῥυπαρία ὑπάρχει. ἀπόθου ἐν καταψύχρῳ τόπῳ. Περὶ Στέατος χηνείου καὶ ὀρνιθείου. Κεφ. ϛγ'.

*Εἰ δὲ ἀθεράπευτον στέαρ ἢ χήνειον ἢ ὀρνίθειον ἢ μόσχειον θέλῃ τις ἄσηπτον διατηρῆσαι, οὕτω ποιητέον αὐτό· λαβὼν πρόσφατον ὁ ποῖον ἂν βούλοιο, ἔκπλυνον ἐπιμελῶς, καὶ διαψύξας ἐπὶ κοσκίνου ἐν σκιᾷ μετὰ τὸ ξηρανθῆναι, ἔμβαλε εἰς ὀθόνην καθαρὰν, καὶ τὴν χερσὶν ἐκπίεσον *βιαίως, εἶτα λίνῳ διείρας κρέμασον ἐν τόπῳ σκιερῷ· μετὰ δὲ ἡμέρας †πολλὰς καινῷ ἀποδήσας χάρτη, ἀποτίθεσο ἐν καταψύχρῳ τόπῳ· ἄσηπτα διαμένει καὶ ἐν μέλιτι ἀποτεθέντα.

Στεάτων δύναμις.

Κεφ. ϛδ'.

*Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ στέατα πάντα θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀραιωτικήν·

olla leuiusculo igni, affusa aqua, leuiter coquuntur: dúmque suum adeps edorem exuerit, defæcatus ac bene opertus, nocte tota permanet: postero die detersa sorde quæ pessum ierat sampsuchi, vt dictum est, contusi iterum sesquimina priori pastillo adiicitur, eodémque modo in offas cogitur: alijs quæ diximus peractis, decoquitur & colatur: & si qua fundo hæsit spurcitia, deraditur, & frigido loco reconditur.

Adeps anserinus & gallinaceus. Cap. XCIII.

Si quis tamen incuratum adipem anserinum, gallinaceũ, aut vitulinum à putredine tueri velit, ita faciundum est: Quemuis adipem diligéter elotum & siccatum in vmbra super cribrum, per lintea munda manibus vehementer exprimat, linóque consutũ vmbroso in loco suspédat, & post multos dies noua charta inuolutum frigido loco recondat. Pinguia autẽ indito melle vindicantur ad putredinis vitio.

Adipum vis.

Cap. XCIIII.

VIS OMNIVM est excalfacere, mollire, rarefacere,

re. Taurinus adeps, bubulus, & vitulinus aliquantum adstringunt: earũdem virium compos leoninus: nam resistere eũ aiũt iis qui insidias moliuntur. Ceruino, elephãtinóq; perunctos, serpentes fugiunt. Adstringẽtior est caprinus: qua ex causa decoct⁹ cum polenta, rhoë, & caseo, dysentericis datur, & cũ ptisanæ succo infũditur. Ius decocti phthisicis in sorbitionib⁹ ꝓdest. Datur quoq; vtiliter iis qui cantharidũ venena hauserũt hircinus, vt qui validissimè discutiat: podagricis auxiliaẽ, cũ fimo capræ & croco impositus: huic ꝓportione respõdet ouillus. Suillus verò cõtra vuluæ & sedis vitia idone⁹ est: ambustis igni medetur. E sue vetustissimus quisque sale conditus excalfacit, & emollit: elotus vino pleuriticis prodest. Cinenere aut calce exceptus, inflãmationibus, fistulis, ac tumoribus succurrit. Asininum tradunt cicatrices corpori concolores reddere. Anserinus gallinaceúsque conueniunt muliebribus malis, et ad labiorum rimas, ad mangonizandam faciem, & contra aurium dolores. Vrsinum cõstat raptos vitio alopecię capillos restituere pernionibus

ωτικήν. τὸ μὲν τοι ταύρειον ςύφει ποσῶς. καὶ τὸ βόειον, καὶ τὸ μόσχειον· καὶ τὸ λεόντειον δὲ ἀναλογεῖ τούτοις· φασὶ δὲ αὐτὸ καὶ ἀντιφάρμακον τοῖς ἐπιβουλεύοισιν εἶναι. τὸ δὲ ἐλεφάντειον καὶ ἐλάφειον, ἑρπετὰ διώκει καταχριόμενον. τὸ δὲ αἴγειον ςυπτικώτερον· ὅθεν δυσεντερικοῖς δίδοται σὺν ἀλφίτῳ καὶ ῥοῒ καὶ τυρῷ καθεψόμενον, ἐγκλύζεταί τε μετὰ πτισάνης χυλῷ. εὐθετεῖ δὲ καὶ φθισικοῖς ἐν ῥοφήμασιν ὁ ἐξ αὐτῶν ζωμὸς, καὶ τοῖς κανθαρίδας πεπωκόσιν ὠφελίμως δίδοται· τὸ δὲ τράγειον διαλυτικώτατον ὂν βοηθεῖ ποδαγρικοῖς, φυραθὲν σὺν αἰγὸς σπυράθοις καὶ κρόκῳ καὶ ἐπιτιθέμενον· καὶ τὸ προβάτειον δὲ ἀναλογεῖ τούτῳ. ὕειον δὲ ἀναλογεῖ τοῖς περὶ ὑστέραν, καὶ ἕδραν· ὃ καὶ πυρικαύτοις ἁρμόζει. τὸ δὲ ταριχηρὸν ὕειον ὡς ὅτι παλαιότατον, θερμαίνει καὶ μαλάσσει, οἴνῳ δὲ πλυνθὲν ἁρμόζει πλευριτικοῖς, σὺν τέφρα ἢ ἀσβέστῳ ἀναληφθὲν, καὶ πρὸς οἰδήματα καὶ φλεγμονὰς καὶ σύριγγας. τὸ δὲ ὄνειόν φασιν οὐλὰς ὁμόχροις ποιεῖν. χήνειον δὲ καὶ ὀρνίθειον πρὸς τὰ γυναικεῖα, καὶ ἐπὶ ῥήξεις χειλῶν καὶ *προσώπων ἐπιμέλειαν, καὶ ὠταλγίας ἁρμόζει. τὸ δὲ ἄρκειον δοκεῖ τριχοφυὲς εἶναι ἀλωπεκιῶν,

καὶ

καὶ χιμετλιῶσιν ἁρμόζει. τὸ δὲ τῆς ἀλώπεκος στέαρ πρὸς ὠταλγίας. τὸ δὲ τῶν ποταμίων ἰχθύων ὀξυδερκὲς ἐγχριόμενον, ἀποτακὲν ἐν ἡλίῳ, καὶ μέλιτι μιγνύ. τὸ δὲ τῆς ἐχίδνης πρὸς ἀμβλυωπίας, ἔτι δὲ ὑποχύσεις ἐνεργεῖ, μιγνὺ κεδρίᾳ καὶ μέλιτι ἀττικῷ, καὶ ἐλαίῳ παλαιῷ ἴσον· ἐκτιλθείσας δὲ τὰς ἐν μασχάλῃ τρίχας, πρὸς τὰς ῥίζας καταχρισθὲν καθ' ἑαυτὸ πρόσφατον, ἐξιτήλους ποιεῖ.

Περὶ Μυελῶν. Κεφ. ϛί.

Μυελῶν δὲ κράτιστος ἐστὶν ἐλάφειος, εἶτα μόσχειος, καὶ μετὰ τοῦτον ταύρειος, εἶτα αἴγειος καὶ προβάτειος. συνίσταται δὲ θέρους τοῦ συνεγγίζοντος τῷ φθινοπώρῳ. ἐν γὰρ τοῖς ἄλλοις καιροῖς, αἱμαλωπὶς καὶ οἱονεὶ σὰρξ εὔθρυπτος ἐν τοῖς ὀστέοις εὑρίσκεται· ἔστι δὲ δύσγνωστος ἐὰν μή τις, αὐτὸν * ἐξοστείσας εἴδῃ, καὶ ἀπόθηται· ἅπαντες δὲ εἰσὶ μαλακτικοί, ἀραιωτικοί, θεραπευτικοί· πληρωτικοὶ ἑλκῶν, ὁ δὲ ἐλάφειος περιχρισθεὶς καὶ θηρία διώκει. θεραπεύεται ὁ πρόσφατος μαλαχθεὶς ὡς στέαρ παραχεόμενον ὕδατι ἐκλεγομένων τῶν ὀστέων, εἶτα δι' ὀθόνης ὑλισθεὶς καὶ ὡσαύτως πλυνθεὶς, ἄχρις ἂν τὸ ὕδωρ καθαρὸν γένηται. ἔπειτα ἐν διπλώματι τακεὶς, ἐπαφαιρουμένης πτερῷ τῆς ἐπινηχομένης ῥυπαρίας, καὶ διϋλισθεὶς εἰς θυίαν μετὰ τὸ παγῆναι ἀπο-

pernionib⁹ ſubuenire. Vulpin⁹ medeť auriũ dolorib⁹. Fluuiatiliũ piſciũ pinguia punctis oculis claritaté afferũt, ſi in ſole liqueſcãt, & melli admiſceãtur. Viperæ adeps cõtra oculorum hebetudines ſuffuſionesq; efficax eſt. addita cedria, melle Attico, & pari oleo vetere: pilos alis euulſos perũctis radicibus recés & per ſe illitus obliterat, atque renaſci non patitur.

Medulla. Cap. XCV.

Laudatiſsima eſt ceruina, mox vitulina, poſt hanc taurina, dein caprina, & ouilla. Colliguntur æſtatis exitu, cùm appetit autumnus: quippe cum aliis anni temporibus concrementum ſanguinis, & veluti caro friabilis, in oſsibus inueniatur, nec facile cognoſci poteſt, ni quis eam oſsibus extrahat & recõdat. Omnes medullæ molliunt, calfaciunt, rarefaciunt: vlcera explent, ceruina perunctos venenata fugiunt. Curantur recentes, adipis modo, aquę reſperſu ſubactę, ſelectisq; oſsibus tãtiſper elotæ, & in linteũ expreſſæ, donec aqua ſyncera emanet: & deterſa ſorde péna, ſiqua innatet, liquatę in duplicato vaſe in pilã exprimunť: & vbi coire omni fæce,

quæ ad ima sidit, derasa, fictili nouo reponuntur. Quod si libet incuratas reponere, facito omnia quæ de anserum & gallinarum adipe demonstrauimus.

Fel. Cap. XCVI.

Fel omne curatur hoc modo: Recens præligato ore folliculi lino tandiu demissum in feruentē aquam, dum quis spatium trium stadiorum percursaret, mox exemptum siccatur vmbroso loco, asperginem nō redolente. Sed quod ad oculorum medicamenta adiici solet, ligatum lino in vitreū vas, quod mel habeat, immittitur: circumuoluto ad os vasis lini principio, & operto vase recōditur. Est enim vis omnium acris & excalfaciens: intensis tamen & remissis viribus differūt: siquidem præstantius in effectu esse videtur fel marini scorpionis, & piscis qui callionymus appellatur, marinæ testudinis, hyænæq;: item perdicis, aquilæ, gallinæ candidæ, & syluestris caprę: quod priuatim prodest cōtra suffusiones incipiētes, & oculorum caligines, argemas, & genarū scabritias. Ouillo, suillo, hircino, atq; vrsino, taurinū multo efficacius.

Felle

ἀποτίθεται ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ καινῷ, ἀπεξυσμένης ἐπιμελῶς τῆς ὑποστάθμης. εἰ δ' ἀθεράπευτον ἀποτίθεσθαι βούλει, ποίει πάντα ὡς ἐπὶ τοῦ ὀρνιθείου καὶ χηνείου στέατος ὑπεδείξαμεν.

Περὶ Χολῆς πάσης. Κεφ. ϛϛ'.

Χολὴ πᾶσα ἀποτίθεται τούτῳ τῷ τρώπῳ· λαβὼν τὴν πρόσφατον καὶ ἀποδήσας τὸ στόμα αὐτῆς λίνῳ, κάθεσο εἰς ὕδωρ ζέον, διαλιπὼν, χρόνον τοσοῦτον, ὅσον ἄν τις τριῶν σταδίων δρόμον* ἀνύσειεν, εἶτα ἐξελὼν, ξήραινε ἐν τόπῳ σκιερῷ καὶ ἀνοτίστῳ. τὰς δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ λίνῳ, ἀποδήσας, βάλε εἰς βυκίον ὑελοῦν ἔχον μέλι· καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ λίνου περιδήσας τῷ στόματι τοῦ βυκίου πωμάσας ἀπόθου. εἰσὶ δὲ πᾶσαι αἱ χολαὶ δριμεῖαι, θερμαντικαὶ τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον κατὰ δύναμιν ἀλλήλων διαφέρουσαι· δοκοῦσι δὲ ἐπιτετᾶσθαι ἥ, τε τοῦ θαλασσίου σκορπίου καὶ ἰχθύος τοῦ λεγομένου καλλιονύμου, χελόνης τε θαλασσίας καὶ ὑαίνης· ἔτι δὲ πέρδικος καὶ ἀετοῦ, καὶ ἀλεκτορίδος λευκὴς, καὶ αἰγὸς ἀγρίας· ἰδίως ἁρμόζουσα πρὸς ἀρχομένας ὑποχύσεις καὶ ἀχλῦς, ἄργεμά τε καὶ τραχέα βλέφαρα. τῆς δὲ τοῦ προβάτου καὶ τοῦ τράγου καὶ τοῦ συὸς, ἔτι δὲ ἄρκτου ἐμπρακτικωτάτη ἐστὶν ἡ ταυρεία.

πᾶσαι

πᾶσαι δὲ προθυμίαν πρὸς διαχώρησιν ἐργάζονται, καὶ μᾶλλον παιδίων, εἴ τις κροκίδα βάψας προσθείη τῷ δακτύλῳ. ἡ δὲ ταυρεία ἰδίως ἐπὶ συναγχικῶν διακρίεται σὺν μέλιτι· ἀποθεραπεύει τὲ τὰ ἐν δακτύλῳ μέχρις οὐλῆς. πυορροοῦντά τε ὦτα, καὶ τάς ἐπ' αὐτῶν ῥήξεις σὺν γάλακτι αἰγείῳ ἢ γυναικείῳ ἐνσταζομένῃ· πρὸς δὲ συριγμοὺς σὺν πράσου χυλῷ· εἴς τε τὰς τραυματικὰς ἐμπλάστροις μιγνυμένη, καὶ θηριακὰς περιχρίστοις. καὶ πρὸς φαγεδαινικὰ ἕλκη καὶ ὀδύνας αἰδοίου, καὶ ὀσχέου σὺν μέλιτι· πρὸς δὲ λέπρας καὶ πίτυρα, σὺν νίτρῳ ἢ γῇ κημωλίᾳ σμῆγμα κράτιστον. καὶ ἡ προβατεία δὲ πρὸς αὐτὰ καὶ ἡ ἀρκεία, ἐνδεέστεραι δὲ τυγχάνουσιν. ἐκλειχομένη δὲ ἡ ἀρκεία ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ. ἡ δὲ τῆς χελώνης πρὸς συνάγχας καὶ τὰς ἐπὶ τῶν παίδων νομὰς ἐν στόματι. καὶ ἐπιληπτικοῖς ἐντεθεῖσα ταῖς ῥισὶν· αἰγὸς δὲ ἀγρίας ἰδίως νυκτάλωπας θεραπεύει ἐγχρισθεῖσα. καὶ ἡ τοῦ τράγου δὲ τὸ αὐτὸ τοιεῖ θύμιά τε αἴρει, καὶ τὰς ἐπὶ τῶν ἐλεφαντιώντων ὑπεροχὰς καταχριομένη, καταστέλλει. ἡ δὲ ὑεία πρὸς τὰ ἐν ὠσὶν ἕλκη καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ πάντα ὠφελίμως παραλαμβάνεται.

Πεῤὶ

Felle omni perfacilem, præsertim infantibus, deiectionem quis molietur, si intinctum eo tomentum aut fimbriam sedi subiiciat. Priuatim taurino anginæ cum melle perunguntur: sedis vlcera sanat, & ad cicatricem vsq; perducit. Idem auribus fractis, & purulẽtis cum muliebri lacte aut caprino instillatum, medetur: & sibilo earundem ex porri succo. Admisceri insueuit vulnerariis emplastris & circũlinitionib⁹, quę cõtra venenata parantur. Phagedænicis vlceribus, colis & scroti doloribus, ex melle prodest: lepras, furfures cum nitro & terra cimolia quàm optimè purgat. Ouillum & vrsinum contra eadem pollent, verum inefficacius hæc præstant. Vrsinum eclegmate comitiales adiuuat. Fel testudinum anginis, & in ore infantiũ nomis, prodest: naribus inditum comitiales erigit. Syluestriũ caprarum felle peculiariter perũcti lusciosi sanãtur. Hircinum idẽ obit munus, thymia abolet, & luxuriantes elephanticorum extuberationes illitu reprimit. Suillum autem contra aurium vlcera, reliquáq; omnia, magno vsu assumitur.

San-

Sanguis. Cap. XCVII.

Sãguis anſeris, anatis & hœdi vtiliſsimè in antidota miſcent̃. Palũbi aũt, turturis & colũbæ, nec nõ perdicis, oculis cruore ſuffuſis, & recẽtibus eorũ vulneribus, luſcioſisq́; illinũtur. Peculiariter colũbę ſanguis, cruorẽ mẽbranis cerebri erũpentẽ inhibet. Hirci, capræ, cerui & leporis ſanguinis inaſſatus ſartagine, dyſenterias & cœliacorũ profluuia ſiſtit: in vino potus cõtra toxica efficax eſt. Leporin⁹ ſanguis ita vt tepet illitus, vitia cutis in facie, lentiginesq́; emaculat. Caninus cõmodè ab his bibitur quos efferata in rabiẽ beſtia momorderit: contra epotũ toxicũ auxilio eſt. Teſtudinis terreſtris ſanguinẽ epotũ tradũt ꝓdeſſe comitialib⁹. Marinę autẽ teſtudinis cũ vino & leporis coagulo cuminóq; cõtra ſerpentiũ morſus, & hauſta rubetæ venena cõueniẽter bibit̃. Taurin⁹ cũ polẽta illit⁹, duritias diſcutit, emollitq́;. Sãguis equarũ quę admiſſurã expertę ſunt, in medicamẽta addit̃ quæ erodũt, ſeptica vocãt. Sãguine chamæleõis genarũ palpebras euelli creditũ eſt. Hoc enim viridiũ ranarũ ſanguine præſtatur. Mẽſtru⁹ ſanguis fœminarũ, cir-

Περὶ Αἱμάτων. Κεφ. ϛζ'.

Αἷμα χηνὸς καὶ ἐρίφου καὶ νήσσης, ἀντιδότοις χρησίμως μίγνυται. φάσσης δὲ καὶ τρυγόνος καὶ περιστερᾶς καὶ πέρδικος, εἰς προσφάτους ὀφθαλμῶν τρώσεις καὶ ὑποδρομὰς αἵματος καὶ νυκτάλωπας ἐγχρίεται. ἰδίως δὲ τὸ τῆς περιστερᾶς, αἱμοῤῥαγίας τὰς ἐκ μηνίγγων ἐπέχει. τὸ δὲ τοῦ τράγου καὶ αἰγὸς καὶ ἐλάφου καὶ λαγωοῦ, ὀπτὸν ἀπὸ τηγάνου λαμβανόμενον, δυσεντερίας καὶ κοιλιακὰς ῥύσεις ἐφίστησι· μετ' οἴνου δὲ ποθὲν πρὸς τοξικὰ ποιεῖ. τὸ δὲ τῶν λαγωῶν θερμὸν καταχριόμενον, ἐφήλιδας καὶ φακοὺς θεραπεύει. καὶ τὸ ἀπὸ τῶν κυνῶν δὲ ποθὲν, λυσσοδήκτοις καὶ τοξικὸν πεπωκόσιν ἁρμόζει. τὸ δὲ τῆς χερσαίας χελώνης ποθὲν, ἐπιληπτικοῖς ἱστορεῖται ἁρμόζειν. θαλασσίας δὲ χελώνης σὺν οἴνῳ καὶ πιτύᾳ λαγωοῦ καὶ κυμίνῳ πινόμενον, ἁρμόζει πρὸς θηριοδήγματα καὶ φρύνου πόσιν. ταύρου δὲ αἷμα διαφορεῖ καὶ μαλάσσει σκληρίας καταπλασσόμενον μετὰ ἀλφίτων. τὸ δὲ τῶν ὀχευτῶν ἵππων σηπταῖς μίγνυται. τὸ δὲ τοῦ χαμαιλέοντος, τρίχας ψιλοῦν ἐπὶ τῶν βλεφάρων πεπίστευται. καὶ τὸ τῶν χλωρῶν βατράχων ὁμοίως. γυναικὸς δὲ τὸ ἐπιμήνιον περιαλει-

περιαλειφόμενον καὶ ὑπερβαινόμενον, ἀσυλλήπτοις δοκεῖ ποιεῖν γυναῖκας· ποδαγρικὰς δὲ ὀδύνας καὶ ἐρυσιπέλατα κουφίζει καταχριόμενον.

Περὶ Αποπάτου. Κεφ. ϛή.

Απόπατος βοὸς νομάδος πρόσφατος ἐπιτεθεὶς, φλεγμονὰς τὰς ἐκ τραυμάτων πραΰνει· ἐνειλεῖται δὲ φύλλοις καὶ θερμαίνει) ἐπὶ θερμοσποδιᾷ, καὶ οὕτως ἐπιτίθεται. καὶ ἰσχιάδος δὲ πυρία πραϋντικὴ ἡ τοιαύτη ἐπίθεσις· σὺν ὄξει δὲ καταπλασθεῖσα, σκληρίας καὶ χοιράδας διαλύει καὶ φύγεθλα. ἰδίως δὲ ἄῤῥενος βοὸς βόλβιτον ὑστέραν προπεπτωκυῖαν ὑποθυμιώμενον, ἀποκαθίστησι· διώκει δὲ καὶ κώνωπας θυμιαθέν. αἰγῶν δὲ σπύραθοι μάλιστα ὀρεινῶν πινόμεναι σὺν οἴνῳ, ἴκτερον ἀποκαθαίρουσι· σὺν ἀρώματι δὲ ποθεῖσαι ἔμμηνα κινοῦσι, καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλουσι· ξηραὶ δὲ λεῖαι σὺν λιβανωτῷ προστεθεῖσαι ἐν ἐρίῳ, γυναικεῖον ῥοῦν ἐπέχουσι, καὶ τὰς ἄλλας αἱμοῤῥαγίας σὺν ὄξει στέλλουσι· καεῖσαι δὲ ἀλωπεκίας θεραπεύουσι, μετ᾽ ὄξους ἢ ὀξυμέλιτος καταχριόμεναι· σὺν ὀξυγγίῳ δὲ καταπλασσόμεναι, ποδαγρικοὺς ὠφελοῦσιν. ἑψηθεῖσαι δὲ μετ᾽ ὄξους ἢ οἴνου, ἐπιτίθενται πρὸς ἑρπετῶν δήγματα καὶ ἕρπητας, καὶ ἐρυσιπέλατα, καὶ παρωτίδας.

καὶ

circumlitu conceptũ inhibere existimatur, aut si omnno mulier mẽstrua supergrediatur: leuat podagrę dolores & ignem sacrum illitus.

Fimum. Cap. XCVIII.

Armentariæ bouis fimum si recẽs admoueatur, vulnerum inflammationes mitigat: foliis autẽ inuoluitur, & calfactũ cinere feruẽti superponitur. Coxendicis cruciatus fotu compescit: illitũ ex aceto duritias, panos, & strumas discutit. Priuatim suffitu fimi, quod à masculo boue redditum est, procidentes vuluæ reprimũtur: accensi nidore culices abigũtur. Fimum caprarum, pręsertim in montibus degentium, potum in vino, regium morbum emẽdat: mẽses cit cum odoramentis haustum, & partus euocat: tritum in farinam, & impositum lanis cum thure, fœminarum profluuia sistit, cęterósque sanguinis impetus ex aceto cohibet: medetur alopeciis exustũ, & cum aceto aut oxymelite illitum: cum axungia verò impositum, his qui podagra tẽtãtur, auxilio est. Caprillum in aceto decoctũ imponitur serpẽtiũ morsib⁹, vlcerib⁹ quę serpunt, igni sacro, & parotidibus

Vtilem

Vtilem iſchiadici vſtioné hunc in modum accipiunt: In eo interſtitio vbi pollex brachiali committitur, caua veluti lacuna ſubſidet, in qua lana oleo imbuta ſubſternitur, deinde ſigillatim feruentes ſtercoris caprini pilulæ imponũtur, dũ vapor per brachium ad coxã ſentiatur peruenire, & coxendicis doloré mitigare: aduſtio id genus Arabica appellatur. Ouillum ex aceto illitum ſanat epinyctidas, clauos, péſiles verrucas, thymos & ambuſta igni, roſaceo cerato exceptũ. Fimũ ſuis ſylueſtris aridum, in aqua aut vino potũ, reiectiones ſanguinis ſiſtit: vetuſtũ lateris doloré mulcet, ad rupta & cõuulſa ex aceto bibitur: laxatis cũ cerato roſaceo medetur. Tã aſinorũ quàm equorũ fimũ ſiue crudũ ſiue crematũ, addito aceto, ſanguinis eruptiones cohibet. Armẽtarij, qui herba paſcitur, ſiccũ fimũ liquatũ in vino, mox potum, cõtra ſcorpionũ ictus magnopere auxiliat. Colũbinũ vehemẽtius & excalfacit & vrit, cũ hordeacea farina mixtũ ſtrumas ex aceto diſcutit: carbunculos emarginat, tritum cum melle, lini ſemine & oleo: ambuſtis igni medetur. Galli-

καὶ ἐπὶ ἰσχιαδικῶν δὲ ἡ δι' αὐτῶν καῦσις ὠφελίμως παραλαμβάνεται τοῦτον τὸν τρόπον· ἐπὶ τὸ μεταξὺ μέρος τοῦ ἀντίχειρος, συνεγγίζον δὲ τῷ καρπῷ κοῖλον, προϋποθεὶς ἔριον ἐλαίῳ βεβρεγμένον, ἐπιτίθει κατὰ μίαν σπύραθον πυριῶν, ἄχρις ἂν ἡ αἴσθησις διὰ τοῦ βραχίονος ἐπὶ τὸ ἰσχίον ἔλθῃ καὶ παύῃ. καλεῖται δὲ ἡ τοιαύτη καῦσις ἀραβική. ἡ προβάτων δὲ ἄφοδος σὺν ὄξει καταπλασθεῖσα, ἐπινυκτίδας, ἥλοις, θύμοις ἀκροκορδόνας ἐᾶται· πυρίκαυτα δὲ κηρωτῇ ῥοδίνῃ λειφθεῖσα, ὑὸς δὲ ἀγρίου ξηρὰ μεθ' ὕδατος ἢ οἴνου ποθεῖσα, αἵματος ἀναγωγὴν ἴσχει καὶ χρόνιον ἄλγημα πλευρᾶς πραΰνει, ῥήγματα δὲ καὶ σπάσματα μετ' ὄξους πινομένη· στρέμματα δὲ θεραπεύει ἀναληφθεῖσα κηρωτῇ ῥοδίνῃ. ὄνων δὲ καὶ ἡ τῶν ἵππων, αἱμοῤῥαγίας ἵστησιν, ὠμή τε καὶ κεκαυμένη ὄξει μιγεῖσα. ἡ δὲ τοῦ ἐξ ἀγέλης ὄντος ποιφάγου, ξηρὰ χυλισθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ ποθεῖσα σκορπιοπλήκτοις σφόδρα βοηθεῖ. περιστερᾶς δὲ, θερμαντικωτέρα καὶ καυστικωτέρα χρησίμως ὠμηλύσει μιγνυμένη· σὺν ὄξει δὲ χοιράδας διαφορεῖ· ἄνθρακάς τε περιῤῥήττει σὺν μέλιτι καὶ λινοσπέρμῳ καὶ ἐλαίῳ λεανθεῖσα, πυρίκαυτά τε θεραπεύει.

καὶ ἡ

καὶ ἡ τῶν ἀλεκτορίδων δὲ ταῦτα ποιεῖ, ἐνδεέστερον μέντοι· πλὴν ἰδίως πρὸς μύκητας θανασίμους καὶ κώλου ἀλγήματα ἁρμόζει μετ' ὄξους ἢ οἴνου πινομένη. πελαργοῦ δὲ σὺν ὕδατι ποθεῖσα ἐπιληπτικοῖς ἁρμόζειν πιστεύεται. γυπὸς ὑποθυμιασθεῖσα, ἔμβρυα ἐκτινάσσειν παραδέδοται. μυῶν, λεῖα σὺν ὄξει ἀλωπεκίας καταχριομένη θεραπεύει· σὺν λιβανωτῷ δὲ καὶ οἰνομέλιτι πινομένη λίθους ἐκκρίνει· προστιθέμενα δὲ παιδίοις τὰ μυόχοδα κοιλίαν πρὸς ἔκκρισιν ἐρεθίζει. κυνὸς δὲ ἡ ἐν τοῖς κυνοκαύμασι ληφθεῖσα, ξηρὰ πινομένη μεθ' ὕδατος ἢ οἴνου, κοιλίαν ἐφίστησιν. ἡ δὲ τῶν ἀνθρώπων πρόσφατος καταπλασθεῖσα, ἀφλέγμαντα μετὰ τοῦ παρακολλᾷν φυλάττει τὰ τραύματα· ξηρὰ δὲ μετὰ μέλιτος διαχριομένη ἐπὶ συναγχικῶν, βοηθεῖν παραδίδοται. ἡ δὲ τοῦ χερσαίου κροκοδείλου, ἁρμόζει ἐπὶ τῶν γυναικῶν, πρὸς εὔχροιαν καὶ στίλβωσιν* τῶν προσώπων. καλλίστη δέ ἐστιν ἡ λεπτοτάτη καὶ εὐθρυβὴς, κούφη τὲ ὥσπερ ἄμυλον, ταχέως τὲ χυλουμένη ὑπὸ ὑγροῦ· διατριβεῖσά τε ὕποξις καὶ ζυμίζουσα τὴν ὀσμήν. δολίζουσι δὲ αὐτὴν, ψάρας ὀρύζῃ τρέφοντες, καὶ τὴν ἄφοδον ὁμοίαν οὖσαν πωλοῦντες. οἱ δὲ, ἄμυλον ἢ κιμωλίαν φυρῶντες, καὶ

Gallinaceum verò omnia eadem, sed inefficacius præstat: priuatim tamen contra venena fungorum, & coli cruciatus ex aceto aut vino bibitur. Ciconiæ fimũ, si ex aqua hauriatur, comitialibus prodesse credunt. Vulturini fimi nidore partus excuti produntur. Murinũ detritũ cum aceto, & illitũ, alopeciis medetur: cũ thure & mulso calculos expellit: subditæ infantibus muscerdæ, alui deiectionẽ promouent. Caninum quod flagrãtissimo canis sydere fuerit exceptum, cũ vino aut aqua potũ, sistit aluum. Humanum stercus illitum, vulnera ab inflammatione vindicat, & obiter intumescere non patitur: sed ea statim glutinat: sicco ex melle anginæ perungi cõmodissimè tradũtur. Terrestris crocodili fimũ, crocodileã vocant, quæ mulieribus colorẽ nutrit in facie, nitoréq; seruat. Optima est cãdidissima & friabilis, amyli modo, minimè ponderosa, in humore statim eliquescẽs: quæ cũ teritur, fermẽti acorẽ quadãtenus refert. Adulterãt eam sturnorũ fimo quos captos oryza pascunt, ipsúmque nõ dissimile vendunt. Alij amylum aut cimoliam miscẽt, & ad-

& adſcito anchuſæ colore per rarũ cribrum paulatim exprimũt, vt ſe cõtrahat in vermiculorũ ſpeciẽ: qui ſiccati pro crocodilea væneunt. Inter omnes conuenire inuenio, humanum ſtercus caninúmq; gutturi impoſitum, anginis auxiliari.

Vrina. Cap. XCIX.

Humanam vrinã ſuã cuiq; bibere, contra viperæ morſus, ac venena, incipiẽtemq́; aquã inter cutẽ proderit: ſcorpionis, viperæ marinorũ, draconíſque morſus ea cõuenientiſsimè fouentur. Canina ad perfundendos canis morſus idonea eſt: pruritus & lepras nitro addito expurgat, ſed vetus vlcera capitis manãtia, furfures, pſoras, & feruidas eruptiones, multò magis abſtergit: nomas, & præcipuè genitaliũ, cohibet: auribus infuſa manãs pus ſupprimit: decoctáq; in calyce mali punici, earũ vermiculos abigit. Pueri impubis reſorpta vrina, orthopnoicis auxiliatur: decocta in æreo vaſe cũ melle emẽdat cicatrices, argema, caliginéſq;: ex ea & cupro idoneũ auri ferrumen cõficiunt. Quod in vrina ſubſidit, illitu ignem ſacrũ mitigat: feruefactũ cũ cyprino, inditũq́;, vuluæ dolores mulcet: ſtran-

καὶ χροΐζοντες* ἀγχουσῃ δι' ἀραιοῦ κοσκίνου, εἰς ὀλίγον ἀπηθοῦσι· καὶ ξηράναντες ὡς σκωλήκια πωλοῦσιν ἀντὶ ταύτης.*

Περὶ Οὔρων.
Κεφ. ϛθ'.

Οὖρον ἀνθρώπου τὸ ἴδιον ποθὲν, πρὸς ἐχίδνης δήγματα ἁρμόζει, καὶ πρὸς θανάσιμα καὶ ἀρχομένους ὕδρωπας, καὶ πρὸς δῆξιν τῶν θαλασσίων ἐχιδνῶν, καὶ σκορπίου θαλασσίου καὶ δράκοντος ἐπαντλούμενον. τὸ δὲ κυνῶν ἐπάντλημα, κυνοδήκτοις· καὶ πρὸς λέπρας καὶ κνησμοὺς σμῆγμα σὺν νίτρῳ, τὸ παλαιὸν σμηκτικώτερον ἀχώρων, πιτύρων, ψωρῶν, ἐκζεσμάτων· νομάς τε ἐπέχει, καὶ τὰς ἐν αἰδοίοις ἐγκλυζόμενον· καὶ ὦτα πυορροοῦντα στεγνοῖ· ἐκβάλλει δὲ καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς σκώληκας ἑψόμενον ἐν σιδίοις ῥόας. τὸ δὲ τοῦ ἀφθόρου παιδὸς καταῤῥοφούμενον, ὀρθοπνοίαις ἁρμόζει· ἑψηθὲν δὲ ἐν χαλκῷ σὺν μέλιτι, οὐλὰς καὶ ἄργεμα καὶ ἀχλῦς ἀποσμήχει· κατασκευάζεται δὲ δι' αὐτοῦ καὶ τοῦ κυπρίου χαλκοῦ ἁρμόζουσα ἐπὶ τοῦ χρυσίου κόλλα. ἡ δὲ ὑποστάθμη τοῦ οὔρου καταχρισθεῖσα* ἐρυσιπέλατα παύει· ἀναζεσθεῖσα δὲ σὺν κυπρίνῳ καὶ προστεθεῖσα, ὀδύνην ὑστέρας παρηγορεῖ. ὑστερι-

ὑστερικῶς πνιγομένας κουφίζει, βλέφαρά τε ἀποσμήχει καὶ οὐλὰς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ἀποκαθαίρει. τὸ δὲ ταύρειον σὺν σμύρνῃ λεανθὲν καὶ ἐνσταγὲν, ὠταλγίας παρηγορεῖ. καὶ τὸ συάγριον δὲ τῆς αὐτῆς ἔχει δυνάμεως· ἰδιαίτερον δὲ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτει καὶ ἐκκρίνει πινόμενον. αἰγὸς δὲ ὕδρωπα τὴν ὑπὸ σάρκα πινόμενον μετὰ ναρδου στάχυος καθ' ἑκάστην ἡμέραν σὺν ὕδατι κυάθων πλῆθος β'. ἄγειν οὖρα κατὰ κοιλίαν, ἰᾶσθαι δὲ καὶ ὠταλγίας ἐνσταζόμενον. ὄνου δὲ παραδέδοται νεφριτικοὺς ὑγιάζειν.

Περὶ Λυγγουρίου. Κεφ. ρ'.

*Τὸ δὲ τῆς λυγγὸς, ὃ δὴ λυγγούριον καλεῖται, ἅμα τῷ ἐξουρηθῆναι λιθοῦσθαι πεπίστευται· διὸ καὶ ματαίαν ἔχει τὴν ἱστορίαν. ἔστι γὰρ τὸ καλούμενον ὑπ' ἐνίων ἤλεκτρον πτερυγοφόρον. ὅπερ ποθὲν σὺν ὕδατι, στομάχῳ καὶ ῥευματιζομένῃ κοιλίᾳ ἁρμόζει.

Περὶ μέλιτος.

Κεφ. ρά.

Μέλι προστεύει τὸ ἀττικὸν, καὶ τούτου τὸ ὑμήτιον καλούμενον, εἶτα τὸ ἀπὸ τῶν κυκλάδων νήσων, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς σικελίας σίμβλιον καλούμενον. ἔστι δὲ δοκιμώτερον τὸ γλυκύτερον καὶ δριμὺ, εὐωδέστερον, ὑπόξανθον, οὐχ ὑγρὸν, ὅλκιμον δὲ καὶ εὔτονον, καὶ ἐν

strangulatus leuat, genas deterget, oculorum cicatrices expurgat. Taurina, si cum myrrha instilletur, aurium dolores lenit. Aprina viribus eisdem prædita est: priuatim comminuit vesicæ calculos, & potu expellit. Caprina ad aquam quæ cutem subijt, cum nardi spica quotidie binis cyathis cum aqua bibitur, vrinámque per aluum extrahit, aurium doloribus instillata medetur. Asinina traditur renum vitiis mederi.

Vrina lyncis. Cap. C.

Lyncis vriná, q̃ lyncuriũ appellát, simulac excernit, glaciari coiréve in calculi duritiá, vulgo creditũ est: quare quod de ea ꝓditũ est, vanũ esse cõuincitur. Est enim quod à nonnullis vocat succinũ pterygophorõ, ideo dictũ ꝙ pennas ad se alliciat. Id potũ ex aqua, stomacho aluóq; fluxiõe laborãti cõuéit.

Mel. Cap. CI.

Principem locũ obtinet mel, quod Atticę regionis est, præcipuè ex Hymetto, mox Cycladib⁹ insulis, & è Sicilia, cognomine hybleũ. Magis probatur dulcius & acre, odoratius, subflauum, nec humectum, graue, & minimè fluxũ, qđ ob sequacẽ len-

lentitiam non facilè abrumpitur, tractúmq; resilit in digitos. Mel abstergédi vim habet: ora venarum aperit, humores euocat, qua ratione in sordida vlcera sinusque, commodissimè infunditur. Decoctum atq; impositũ, abscendenté carné glutinat, medetur impetigini coctum cum liquido alumine & illitũ, item auriũ sonitui & dolori, cum fossili sale trito, tepidum instillatur: lendes & fœda capitis animalia illitum necat, nudam glãdem recutitis operit, præsertim quæ circuncisione aperta nõ est, simile præputium à balineo triginta diebus emolliatur: oculorũ caliginem discutit, faucibus, tonsillis, anginæ collutum gargarizatúmve medetur: vrinã ciet, auxiliatur tussi, & à serpéte percussis, cõtra haustũ meconium, cũ rosaceo calidum assumitur: aduersus venena fungorũ, & rabiosi canis morsus linctũ aut potum proficit: crudũ tamen aluũ inflat, tussim lacessit, & ea de re despumati vsus aptior est. Primatum tenet in mellis genere vernũ, deinde æstiuũ, hybernũ verò, vtpote quod crassius cõstet, deterrimum reputatur ceraginis halitum expirat.

Mel

καὶ ἐν τῷ ἑλκυσθῆναι ἀνατρέχον ὡς ἐπὶ τὸν δάκτυλον. Δύναμιν δὲ ἔχει σμηκτικὴν, ἀναστομωτικὴν, ὑγρῶν προκλητικὴν, ὅθεν ἁρμόζει ἕλκεσι ῥυπαροῖς καὶ κόλποις ἐγκλυζόμενον. ἑψηθὲν δὲ καὶ ἐπιτεθὲν, παρακολλᾷ τὰ ἀφεστῶτα σώματα, λειχῆνάς τε θεραπεύει ἑψόμενον μετὰ στυπτηρίας ὑγρᾶς καὶ καταχριόμενον· ἤχοις τε τοὺς ἐν ὠσὶ καὶ ἀλγήματα σὺν ἁλσὶν ὀρυκτοῖς λείοις ἐνσταζόμενον χλιαρόν· καὶ φθεῖρας καὶ κόνιδας φθείρει καταχριόμενον, λειποδέρμους τε τοὺς μὴ ἐκ περιτομὴς, ἀποκαθίστησι μαλασσομένης τῆς πόσθης τῷ μέλιτι, μάλιστα ἀπὸ βαλανείου ἐφ' ἡμέρας λ'. ἀποκαθαίρει δὲ καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, καὶ τὰ περὶ βρόγχον καὶ παρίσθμια καὶ συνάγχας διαχριόμενον καὶ ἀναγαργαριζόμενον θεραπεύει· κινεῖ δὲ καὶ οὖρα, καὶ βηξὶν ἁρμόζει, καὶ τοῖς ὑπὸ ἑρπετῶν δηχθεῖσι· καὶ πρὸς μήκωνος πόσιν μετὰ ῥοδίνου θερμὸν λαμβανόμενον· καὶ πρὸς μύκητας καὶ λυσσοδήκτους ἐκλειχόμενον ἢ πινόμενον· ἔστι μέντοι τὸ ὠμὸν, φυσσῶδες κοιλίας, καὶ βηχὸς ἐρεθιστικὸν, ὅθεν ἐξηφρισμένῳ δεῖ χρῆσθαι. προστεύει δὲ τὸ ἐαρινὸν, εἶτα τὸ θερινόν· τὸ δὲ χειμερινὸν παχύτερον ὂν χεῖρον, καὶ ἐξανθίσμους ποιοῦν.

Περὶ Μέλι-

Περὶ Μέλιτος ἐν σαρδωνίᾳ.

Κεφ. ρβ΄.

*Τὸ δὲ ἐν σαρδωνίᾳ γεννώμενον μέλι, πικρὸν διὰ τὴν τοῦ ἀψινθίου νομήν· ἁρμόζει δὲ πρὸς ἐφήλιδας καὶ σπίλους τοὺς ἐν προσώπῳ καταχριθέν.

Περὶ Μέλιτος ποντικοῦ.

Κεφ. ργ΄.

†Γεννᾶται δὲ καὶ ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ κατά τινας καιροὺς διά τινων ἀνθῶν ἰδιότητα μέλι· ὃ τοὺς φαγόντας ἐξίστησι μετὰ ἐφιδρώσεως. βοηθοῦνται δὲ πήγανον ἐσθίοντες καὶ τάριχος, καὶ οἰνόμελι πίνοντες, ὁσάκις ἂν ἐμέσωσι τὰ αὐτὰ προσφερόμενοι. ἔστι δὲ δριμὺ, καὶ πταρμοὺς κατὰ τὴν ὄσφρησιν κινοῦν. θεραπεῦον ἔφηλιν, καταχριθὲν μετὰ κόστου, μετὰ δὲ ἁλὸς, πελιώματα αἶρον.

Περὶ Σακχάρου μέλιτος. Κεφ. ρδ΄.

*Καλεῖται δέ τι καὶ σάκχαρον εἶδος ὂν μέλιτος ἐν ἰνδίᾳ πεπηγότος καὶ τῇ εὐδαίμονι ἀραβίᾳ, εὑρισκόμενον ἐπὶ τῶν καλάμων, ὅμοιον τῇ συστάσει ἁλσὶ, καὶ θραυόμενον ὑπὸ τοῖς ὀδοῦσι καθάπερ οἱ ἅλες, ἔστι δὲ εὐκοίλιον, εὐστόμαχον διεθὲν ὕδατι καὶ ποθέν· ὠφελοῦν κύστιν κεκακωμένην καὶ νεφρούς· καθαίρει δὲ καὶ τὰ τὰς κόρας ἐπισκοτοῦντα ἐπιχριόμενον.

Περὶ Κηροῦ.

Mel Sardoum.

Cap. CII.

Quod in Sardinia gignitur mel, amarum eſt: quoniam apes inibi abſinthio veſcantur: quo vitia cutis in facie & maculæ aptiſsimè perunguntur.

Mel Ponticum.

Cap. CIII.

Heracliæ in ponto quibuſdam anni temporibus, propria quorundam florum dote, mel conflatur: quod qui edêre, mẽte abalienantur, ac ſudore diffluunt. Remedio ſunt, eſitata ruta, & ſalſaméta, aut epotũ mulſum, reſumpta, quoties vomitione reii ciũtur. acre autẽ eſt, & olfactu ſternutamenta mouet. Quod cum coſto illitum, fœminarum cutem emendat, & cum ſale ſugillationes rapit.

Mel Saccharum.

Cap. CIIII.

Eſt & aliud concreti mellis genus, quod ſaccharon nominatur. In India verò, & felici Arabia in arundinibus inuenitur: ſalis modo coactum eſt, dẽtibus, vt ſal, fragile, aluo idoneũ, & ſtomacho vtile, ſi aqua dilutum bibatur: vexatæ veſicę renibúſque auxiliatur, illitũ ea diſcutit, quæ tenebras oculorũ pupillis offundunt.

n Cera.

Cera. Cap. CV.

Cera optima est subfulua, suppinguis, pura, odorata, & halitũ quadamtenus melleũ referẽs, natione Pontica, aut Cretica. Secundum locum obtinet candicãs, & suapte natura pinguis. Cãdida fit hoc modo: Ex ea radũt album syncerúmque, atq; transfundunt in vas, quod satis habeat marinæ ex alto petitæ, inspersoque nitri momẽto, decoquunt: cúmque iterum tertióve inferbuit, separatum vas refrigerant, ac ceræ pastillum eximunt, detersa sorde, si qua fortè adhæsit: tum denuo indita noua maris aqua feruet, vti retulimus: & vase dempto ex igne, fundum ollulæ nouæ aqua frigida madefactũ, in ceram summam suspensa manu intingunt, quo celerius cõcrescat, & quãminima portio extrahatur. Suscepto primo ceræ orbiculo, iterum vasis imum aqua refrigeratum, tantisper in ceram immitti debet, dum tota excipiatur. Orbiculi lino cõsuti, interuacante spatio, suspenduntur, & interdiu, continuò sub sole noctu sub luna asperguntur, vsque dum perfectè albescant. Verum si eximius ille candor desideretur eadem

Περὶ Κηροῦ. Κεφ. ρε.

Κηρὸς ἄριστος ἐστὶν ὁ ὑπόκιρρος καὶ ὑπολίπαρος, ἐνώδης τε καὶ ποσὴν μελιτώδη ἀποφορὰν ἔχων, ἔτι δὲ καθαρὸς καὶ γένει ποντικὸς ἢ κρητικός. ὁ δὲ ἔκλευκος, τῇ φύσει δὲ λιπαρὸς, δευτερεύει. λευκαντέον δὲ κηρὸν οὕτω κατακνίσας αὐτοῦ τὸ λευκὸν καὶ καθαρὸν, ἔμβαλε εἰς χύτραν καινὴν, καὶ ἐπιχέας θαλάσσης πελαγίας τὸ αὔταρκες, ἕψε βραχὺ νίτρον προσεμπάσας· ὅ τε δὲ ἀναζέσει δὶς ἢ τρὶς, καθελὼν τὴν χύτραν καὶ ἐάσας ψυχθῆναι, ἀνελοῦ τὸν τροχίσκον, καὶ ἀποξύσας εἴ τις περὶ αὐτὸν ὑπάρχει ῥυπαρία, ἕψε ἐκ δευτέρου ἄλλο θαλάσσιον ὕδωρ ἐπιδοὺς, ἀναζέσαντος δὲ πάλιν τοῦ κηροῦ ὡς δεδήλωται, ἀνελοῦ τὸ ἀγγεῖον ἀπὸ τοῦ πυρὸς, καὶ λαβὼν καινοῦ χυτριδίου τὸν πυθμένα, προνενοτισμένον ὕδατι ψυχρῷ. κάθες πρᾴως εἰς τὸν κηρὸν, ἀκροθιγῶς ἐμβάπτων, πρὸς τὸ ἠλάχιστόν τι αὐτοῦ ἀφήκεσθαι, καὶ καθ' ἑαυτοῦ πήγνυσθαι. ἀνελόμενος δὲ τὸν πρῶτον κυκλίσκον ἀφαιροῦ καὶ ἐκ δευτέρου κάθες τὸν πυθμένα ψύχων ὕδατι καὶ τὸ αὐτὸ ποίει, ἕως ἂν ἅπαντα ἀναλάβῃς. λοιπὸν λίνῳ διάρας τὰ κυκλίσκια διεστῶτα ἀπ' ἀλλήλων κρέμασον. ἡμέραν μὲν εἰς ἥλιον συνεχῶς ἐπινοτίζων αὐτά· νυκτὸς δὲ ὑπὸ τὴν σελήνην τίθει, ἕως ἂν λευκὰ γένηται. εἰ δὲ ἄγαν τις θέλει λευκὸν ποιῆσαι, τὰ μὲν

τὰ μὲν λοιπὰ ὡσαύτως ἐνεργείτω, ἑψέτω δὲ πλεονάκις. τινὲς δὲ αὐτὶ πελαγίας θαλάσσης, ἐν δίμῃ δριμυτάτῃ ἕψουσι τὸν προειρημένον τρόπον ἅπαξ ἢ δίς· εἶτα ἀναιροῦνται λαγινίω λεπτῷ, καὶ περιφερεῖ, λαβὴν ἐν ἑαυτῷ ἔχοντι· εἶτα κυκλίσκια ἐπὶ πόας πυκνῆς ἐπιθέντες ἡλιάζουσιν, ἕως ἂν λευκώτατος γένηται. παραινοῦσι δὲ ἔαρος ἐπὶ τοῦτο ἔρχεσθαι, ὅτε καὶ ὁ ἥλιος τῇ σφοδρότητι ἀνεῖται, καὶ νοτίδα παρέχει, πρὸς τὸ μὴ τήκεσθαι. Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶς κηρὸς θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, πληρωτικήν τε μετρίως· μίγνυται δὲ καὶ ἐν ῥοφήμασιν ἐπὶ τῶν δυσεντερικῶν, κατὰ ἀπινόμενος δὲ μεγέθη κεγχριαῖα δέκα, οὐκ ἐᾶ τυροῦσθαι ἐπὶ τῶν τιθηνουσῶν τὸ γάλα.

Περὶ Προπόλεως. Κεφ. ρϛ'.

Πρόπολιν παραληπτέον τὴν ξανθὴν καὶ εὐώδη καὶ ϛυρακίζουσαν. μαλακήν τε ἐν τῷ ὑπερξήρῳ, καὶ μαστίχης τρόπον ἐφελκομένην. ἔστι δὲ θερμαντικὴ ἄγαν καὶ ἐπισπαστικὴ, καὶ σκολόπων ἑλκυστική. ἀρήγει δὲ καὶ βηξὶ παλαιαῖς ὑποθυμιωμένη, αἴρει δὲ καὶ λειχῆνας ἐπιτιθεμένη· εὑρίσκεται δὲ περὶ τοῖς στόμασι τῶν σμηνίων φύσει κηροειδής.

Περὶ Πυρῶν.

Κεφ. ρζ'.

Πυροὶ πρὸς ὑγείας χρῆσιν ἄριστοι, οἱ

eadem factitari, & identidem recoqui operæpretiũ est. Nec desunt, qui pro marina, in muria, quàm acerrima semel aut iterum excoquant: dein laguncula tenui, rotunda, ansam habente, extrahunt: postea orbiculos, substrato affatim cespite herboso, insolant, donec candorem summum contraxerit. Præcipiunt hoc obeundum munus vere, cum sol reremissa vehementia humorem pariat, vt non facilè liquetur. Cera omnis mollit, calfacit, modicè explet corpora: datur in sorbitione dysentericis, ac milij magnitudine decem grana ceræ hausta, lac in nutricibus non patiuntur coagulari.

Propolis. Cap. CVI.

Propolis eligi debet flaua, odorata, styracẽ referens, in vehemẽti ariditate mollis, & mastiches more ductilis. Magnopere calfacit, & euocat: aculeos, & omnia infixa corpori extrahit, in vetere tussi suffita proficit, impetigines admota tollit: ea in alueariorum foribus, cerosæ naturæ inuenitur.

Triticum. Cap. CVII.

Optima è tritici generibus ad secundę valetudinis vsus ha

bentur, quæ recentia, & iã perfectè adulta, colorem luteũ referunt: dein ſequuntur trimeſtria, quæ nonnullis ſitania nominantur. Itaque cruda in cibis teretes tineas gignunt, canum morſibus proſunt, manſa & impoſita: confectus eorum ſimilagine panis, plus alit, quàm cibarius: è trimeſtrium farina panis leuiorem cibum præbet, & qui facile in mẽbra demandetur. Farina eorũ cum hyoſcyami ſucco illinitur aduerſus neruorũ fluxiones, quas Græci rheumatiſmos vocãt. Itẽ contra interaneorum inflationes, lentigines ex aceto mulſo tollit. Furfures autẽ in acri aceto decocti, turgentes mammas ſedant: viperarum ictibus auxiliantur, & torminoſis proſunt. Farinaceũ fermentũ calfaciendi, extrahẽdíq; vim habet: priuatim callos pedũ, clauosq; extenuat, & cætera tubercula furunculóſq; ex ſale cõcoquit, & aperit. Sitaniorũ farina, contra venenatos ictus cũ aceto aut vino, cõmodiſsimè illinitur: eadẽ ſi decocta in glutini modũ delingatur, cruẽtis excreationibus ꝓderit: cõtra tuſsim, & exaſperatas arterias, cum mẽtha & butyro decocta, efficax eſt.

Tritici

οἱ πρόσφατοι καὶ τελείως ἡδρηκότες, τῇ χρόᾳ μηλίζουσιν· εἶτα μετὰ τούτους οἱ τριμηνιαῖοι, λεγόμενοι δὲ ὑπό τινων σιτάνιοι· ὠμοὶ οὖν βρωθέντες, ἕλμινθας στρογγύλας γεννῶσι, μασσηθέντες δὲ καὶ καταπλασθέντες, ὠφελοῦσι κυνοδήκτοις· ὁ δὲ ἐκ τῆς σεμιδάλεως αὐτῶν γινόμενος ἄρτος, εὐτροφώτερός ἐστι τοῦ συγκομιστοῦ· ὁ δὲ ἐκ τῶν σιτανίων ἀλεύρων, κουφότερος καὶ εὐανάδοτος. τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἄλευρον σὺν ὑοσκυάμου χυλῷ, καταπλάσσεται πρὸς νεύρων ῥευματισμοὺς, καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις ἐντέρων, σὺν ὀξυμέλιτι δὲ φακοὺς αἴρει. τὸ δὲ πίτυρον σὺν ὄξει δριμεῖ λέπρας ἀφίστησι καταπλασσόμενον θερμὸν, καὶ πάσης φλεγμονῆς ἐν ἀρχῇ κατάπλασμα σύμφορον, μετὰ δὲ πηγάνου ἀφεψήματος ἑψηθὲν, μαστοὺς σπαργῶντας παύει, καὶ ἐχιοδήκτοις ἁρμόζει, καὶ στροφουμένοις. ἡ δὲ ἐκ τῶν ἀλεύρων ζύμη θερμαντικὴ οὖσα καὶ ἐπισπαστικὴ· ἰδίως τὰ ἐν πέλμασι λεπτύνει, καὶ τὰ ἀλλὰ φύματα, καὶ δοθιῆνας σὺν ἀλλοῖν ἐκπέσσει καὶ ἀναστομοῖ. τὸ δὲ τῶν σιτανίων πυρῶν ἄλευρον, ἰοβόλοις ἁρμόζει καταπλαττόμενον ἐν ὄξει ἢ οἴνῳ· ἑψηθὲν δὲ ῥόπον κόλλης καὶ ἐκλειχόμενον, αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖ· καὶ πρὸς βῆχας καὶ ἀρτηρίας τραχυσμοὺς, σὺν ἡδυόσμῳ καὶ βουτύρῳ ἑψηθὲν ποιεῖ.

καὶ ἡ ἐξ

καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν τῶν πυρῶν γῦρις ἑψηθεῖσα σὺν μελικράτῳ, ἢ ὑδρελαίῳ, πᾶσαν διαφορεῖ φλεγμονήν. καὶ ὁ ἄρτος σὺν μελικράτῳ ἑφθὸς καὶ ὠμὸς καταπλασσόμενος, πᾶσαν φλεγμονὴν παραμυθεῖται μαλακτικώτατος ὑπάρχων, καὶ παρυποψύχων· μιγεὶς πόαις ἢ χυλοῖς ποσίν. ὁ δὲ παλαιὸς καὶ ξηρὸς καθ᾽ ἑαυτὸν μιγεὶς ποσὶν, ἵστησι κοιλίαν ῥέουσαν. ἅλμῃ δὲ βραχεὶς ὁ πρόσφατος καὶ καταπλασθεὶς, παλαιοὺς λειχῆνας ἰᾶται. * κόλλα δὲ ἡ γινομένη ἐκ τῆς σεμιδάλεως καὶ γύρεως πρὸς τὴν τῶν βιβλίων κόλλησιν, ἁρμόζει ἐπὶ αἱμοπτοϊκῶν ὑγροτέρα καὶ χλιαρὰ καταῤῥοφουμένη, κοχλιαρίου πλῆθος.

Περὶ Κριθῆς. Κεφ. ρή.

Κριθὴ δὲ ἀρίστη ἡ λευκὴ καὶ καθαρά, ἀτροφωτέρα δὲ πυροῦ. τοῦ μέντοι γινομένου ἐξ αὐτῆς ἀλφίτου ἡ πτισάνη τροφιμωτέρα, διὰ τὴν ἐν τῇ ἑψήσει χύλωσιν. ποιοῦσα δὲ πρὸς τὰς δριμύτητας καὶ τὰς περὶ ἀρτηρίαν τραχύτητας καὶ ἑλκώσεις πρὸς ἃς καὶ ἡ πυρίνη πτισάνη ἁρμόζει τροφιμωτέρα καὶ οὐρητικωτέρα οὖσα. κατασπᾷ δὲ καὶ γάλα συνεψηθεῖσα μαράθρου σπέρματι, καὶ ῥοφουμένη. ἔστι δὲ οὐρητικὴ σμηκτικὴ, φυσώδης, κακοστόμαχος, συμπεπτικὴ οἰδημάτων. δια-

Tritici pollen si ex aqua mulsa, aut hydrelæo decoquatur, omnem discutit inflammationem. Panis & crudus, & coctus cum aqua mulsa inflammationes omneis illitu mulcet: cum emolliat, & quadamtenus refrigeret: sed herbis succísve huic rei accommodatis admisceatur. Vetus panis aridus, adiectis conuenientibus, citam aluum cohibet. Recens muria maceratus, illitu vetustas impetigines sanat. Glutinum ex similagine, & polline, quo chartæ glutinantur, sanguinem excreātibus prodest, si liquidus ac tepidum cochlearis mensura detur sorbendum.

Hordeum. Cap. CVIII.

Hordeū optimū est candidū purúmq;, id minus q̃ triticum alit. Ptisana tamē ob cremorē in decoctione redditū, plus alimēti præbet, q̃ polēta ex hordeo facta, Contra acrimonias atq; gutturis scrabritias, exulcerationésq; pollet: quibus etiam triticea ptisana præsidio est: sed plus alit, magisq; vrinā mouet. Lac abūdè suppeditat, si cū fœniculi semine decocta sorbeatur. Hordeū absterget, vrinam ciet, inflationē parit, stomacho aduersatur, tumores cōcoquit.

n iij Farina

Farina hordeacea decoquitur in mulsa aqua cum fico, vt inflammationes collectionesque discutiat: duritias cum resina, & fimo columbarum concoquit: cum meliloto autem, & papaueris calyce dolores finit, qui latus excruciant: aduersus intestinorum inflationes cum lini semine, fœnogræco, & ruta, illini iuuat: strumas cũ pice liquida, cera, oleo, & impubis pueri vrina, ad cõcoctionem perducit: & cum myrto, aut vino, aut malicorio, aut sylvestribus pyris, aut rubo, alui profluuia sistit: podagricis inflãmationibus, cum cotoneis aut aceto prodest: decocta in acri aceto, modo quo hordeaceum cataplasma, & calida imposita, lepris medetur. Cremor verò farinæ ex aqua, atq; cũ pice, & oleo decoctus, puri mouẽdo est: cũ aceto subactus itidem, & cum pice, contra articulorũ fluxiones prodest. Farina ex his aluum cohibet, inflammationesq; mitigat.

διαφορεῖ δὲ τὸ ἄλευρον αὐτῆς μετὰ σύκων καὶ μελικράτου ἐψηθὲν οἰδήματα καὶ φλεγμονάς· συμπέπτει δὲ καὶ ταῖς σκληρίαις μετὰ πίσσης καὶ ῥητίνης καὶ φοινικείων κόπρου· σὺν μελιλώτῳ δὲ καὶ κωδίαις ἀνωδυνίαν παρέχει τοῖς πλευρᾶν ἀλγοῦσι· καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις ἐντέρων μετὰ λινοσπέρμου καὶ τήλεως καὶ πηγάνου· μετὰ δὲ πίσσης ὑγρᾶς καὶ κηροῦ καὶ οὔρου παιδὸς ἀφθόρου καὶ ἐλαίου, χοιράδας ἐκπέπτει. ζωὰ μυρσίνη δὲ ἢ οἴνῳ ἢ ἀχράδαις ἢ βάτῳ ἢ σιδίοις, κοιλίας ῥεύματα ἵστησι· σὺν κωδωνίῳ δὲ ἢ ὄξει, ποδαγρικὰς φλεγμονὰς ὠφελεῖ· ἐψηθὲν δὲ μετὰ ὄξους δριμέως ὃν τρόπον ὠμὴ λύσις, καὶ θερμὸν ἐπιτίθεμενον, λέπρας ὑγιάζει. χυλωθὲν δὲ τὸ ἄλευρον σὺν ὕδατι καὶ ἐψηθὲν σὺν πίσσῃ καὶ ἐλαίῳ, πυοποιόν ἐστι· ζωὸν ὄξει ὃ χυλωθὲν καὶ ἐψηθὲν μετὰ πίσσης, πρὸς τὰ τῶν ἄρθρων ῥεύματα ἀρμόζει· τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἄλευρον κοιλίας σταλτικόν, καὶ φλεγμονῶν πρωϊνικόν.

Zythum. Cap. CIX.

Ex hordeo potꝰ fit, cui Zytho nomẽ est. Is vrinã cit, renes & neruos tentat, mẽbranis, præsertim cerebrũ vestiẽtibus, officit: inflationẽ parit, vitiosum suc-

Περὶ Σύθου. Κεφ. ρθ΄.

Σύθος σκευάζεται ἐκ τῆς κριθῆς. ἔστι δὲ διουρητικὸς, καὶ νεφρῶν καὶ νεύρων ἁπτικὸς, καὶ μάλιστα μηνίγγων κακωτικὸς· πνευματωτικός τε καὶ γλυκυτικὸς κακοχυμιῶν,

χυμιῶν, καὶ ἐξεφαντιάσεως ποιητικός. εὐδρὴς δὲ καὶ ὁ ἔξεφας γίνεται βρεχόμενος αὐτῷ.

Περὶ Κούρμιθος. Κεφ. ρί.

Καὶ τὸ καλούμενον δὲ κοῦρμι, σκευαζόμενον δὲ ἐκ τῆς κριθῆς, ᾧ καὶ αὐτὶ οἴνου πόματι πολλάκις χρῶνται, κεφαλαλγές ἐστι καὶ κακόχυμον, καὶ τὰ νεύρου βλαπτικόν. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ πυρῶν τοιαῦτα πόματα, ὡς ἐν τῇ πρὸς ἑσπέραν ἰβηρίᾳ καὶ βρετανίᾳ.

Περὶ Ζειᾶς. Κεφ. ριά.

Ζειὰ διττή· ἡ μὲν γὰρ ἁπλῆ, ἡ δὲ δίκοκκος καλεῖται, ἐν δυσὶν ἐλύτροις ἔχουσα συνεζευγμένον τὸ σπέρμα. ἔστι δὲ τροφιμωτέρα μὲν κριθῆς, εὔστομος· ἀτροφωτέρα δὲ πυρῶν ἀρτοποιουμένη.

Περὶ Κρίμνου.

Κεφ. ριβ'.

Κρίμνον ἁδρότερόν ἐστι τῇ κατεργασίᾳ τὰ ἀλεύρου γινόμενον ἔκ τε ζείας καὶ πυροῦ, ἐξ οὗ ὁ πολτὸς γίνεται. ἔστι δὲ ἱκανῶς τρόφιμον καὶ εὐκατέργαστον, σταλτικώτερον δὲ κοιλίας τὸ ἀπὸ τῆς ζείας μάλιστα προφωχθείσης.

Περὶ Ὀλύρας. Κεφ. ριγ'.

Καὶ ἡ ὄλυρα δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστὶ τῆς ζειᾶς, ἀτροφωτέρα δὲ κατὰ ποσὸν ἐκείνης· ἀρτοποιεῖται δὲ καὶ αὐτή. καὶ κρίμνον ἐξ αὐτῆς ὡσαύτως γίνεται.

Περὶ Ἀθή-

succũ creat, elephãtiasin gignit: perfusũ Zytho ebur, obsequiosũ & operi tractabile redditur.

Curmi. Cap. C X.

Fit & ex hordeo potus, quẽ curmi nominãt, eóq; sæpe potu, pro vino vtũtur: verùm dolorem capitis mouet, malum succũ gignit, neruis nocet. Cõsimilia etiã potus genera ex tritico fieri solent, in Iberia, quæ occidentẽ spectat, & Britãnia.

Zea, seu semen. Cap. C XI.

Zea duorum generum est: vna simplex, altera in geminis putaminibus grana bina iũcta gerit, ob id dicoccos appellat̃. Plus quàm hordeũ alit, ori grata: digeritur in panificia, minus quàm triticum alens.

Crassior farina.

Cap. CXII.

Crimnon crassior est ex Zea triticóque farina, ex qua pultem faciunt. Abundè alit, facilè conficitur, aluum vehementius adstringit, si Zea, ex qua fit, prius torreatur.

Siligo. Cap. C XIII.

Eidem generi sigillo adscribitur, sed minus aliquanto nutrit: in panes, vt Zea, cogitur. Fit quoq; è siligine crassior farina, quam Græci crimnon vocitãt.

Athera. Cap. CXIIII.

Athera ex Zea fit tenuissimè molita: est autē sorbitio, quasi liquida pulticula, infantibus conueniens, & cataplasmatis efficax.

Tragos. Cap. CXV.

Tragos quandam halicæ frugis figuram gerit: multò minus, quàm Zea nutrit, quòd multum aceris habeat: quare ægrius conficitur, aluúmq; magis emollit.

Auena. Cap. CXVI.

Auena genicula quædam habet, folio & stipula triticū imitatur, & in cacuminibus depēdentes paruulas veluti locustas bipedes gerit, in quibus semen continetur, vtile ad cataplasmata, vti hordeum. Pulte huius aluus sistitur, prodest tussiētibus in sorbitione succus.

Oryza. Cap. CXVII.

Oryza frugum generis est, in palustribus riguísq; nascens. Mediocriter alit, sed aluum supprimit.

Halica. Cap. CXVIII.

Halica fit ex Zea, quā dicoccon appellauimus: plus alit, q̄ oryza: aluū magis cohibet, stomacho longè vtilior. decocta in aceto illitáque lepras tollit, vnguium

Περὶ Αθήρας. Κεφ. ριδ'.

Αθήρα δὲ ἐκ τῆς ἀληλεσμένης εἰς λεπτὸν ζειᾶς σκευάζεται· ἔστι δὲ ῥόφημα ὥσπερ πολτάριον ὑγρὸν, παιδίοις ἁρμόδιον· ποιεῖ δὲ καὶ εἰς τὰ καταπλάσματα.

Περὶ Τράγου. Κεφ. ριε.

Τράγος τὸ σῆμα μὲν παραπλησίως τῷ χόνδρῳ ἔοικεν· ἀτροφώτερος δὲ παραπολὺ ζειᾶς, διὰ τὸ πολὺ ἔχειν τὸ ἀχυρῶδες. διὸ καὶ δυσκατέργαστός ἐστι, καὶ κοιλίας μαλακτικός.

Περὶ Βρώμου. Κεφ. ριϛ'.

Βρῶμος κάλαμός ἐστι, πυροῖς ὅμοιος καὶ τοῖς φύλλοις, γόνασι δὲ διειλημμένος. καρπὸν δὲ ἔχει ἐπ' ἄκρῳ ὥσπερ ἀκρίδια δίκωλα, ἐν οἷς τὸ σπέρμα χρήσιμον εἰς καταπλάσματα ὡς ἡ κριθή. καὶ πόλτος δὲ ἐξ αὐτοῦ γίνεται σταλτικὸς κοιλίας. ὁ δὲ ἐξ αὐτοῦ χυλὸς ῥοφούμενος βήσσουσιν ἁρμόζει.

Περὶ Ορύζης. Κεφ. ριζ'.

Ορυζα τῶν σιτηρῶν ἐστιν εἶδος, φυομένη ἐν ἑλώδεσι τόποις καὶ ὑγροῖς. τρόφιμος δὲ μετρίως καὶ κοιλίας σταλτική.

Περὶ Χόνδρου. Κεφ. ριη.

Ο δὲ χόνδρος γίνεται μὲν ἐκ τῆς καλουμένης δικόκκου ζέας· τροφιμώτερος δὲ ὀρύζης στεγνωτικώτερος κοιλίας. εὐστομαχώτερος δὲ μᾶλλον. αἴρει δὲ καὶ λέπρας σὺν ὄξει ἑψη-

ἐψηθεὶς καὶ καταχρισθεὶς, καὶ λεπροὺς ὄνυχας ἀφίστησι, καὶ αἰγυλώπια ἀρχόμενα θεραπεύει. ἔγκλυσμά τε τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ τοῖς μετὰ ἀλγήματος δυσεντηρικοῖς εὔθετον.

Περὶ Κέγχρου. Κεφ. ριθ'.

Κέγχρος ἀτροφωτέρα τῶν λοιπῶν σιτηρῶν, ἀρτοποιηθεῖσα δὲ ἢ ὥς περ πολτὸς σκευασθεῖσα κοιλίαν ἵστησιν, οὖρα δὲ κινεῖ. φωχθεῖσα δὲ καὶ βληθεῖσα εἰς τάκκους πυριωμένη, στρόφων καὶ τῶν ἀλλῶν ἀλγημάτων ἐστὶ βοήθημα.

Περὶ Ελύμου. Κεφ. ρκ'.

Ελυμος, οἱ δὲ μελίνην, τῶν σιτηρῶν ἐστι σπερμάτων, κέγχρῳ ὁμοία· ὡσαύτως σιτοποιουμένη καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ ἁρμόζουσα, ἀτροφωτέρα μέν τοι τῆς κέγχρου καὶ ἧττον στυπτική.

Περὶ Σησάμου. Κεφ. ρκα'.

Σήσαμον κακοστόμαχον, καὶ δυσωδίας στόματος ποιητικὸν, ὁπόταν βιβρωσκόμενον ἐμμείνει μετὰ ξὺ τῶν ὀδόντων· καταπλασθὲν δὲ διαφορεῖ τὰς ἐν νεύροις παχύτητας, καὶ τὰ ἐν ὠσὶ θλάσματα, καὶ φλεγμονὰς καὶ πυρίκαυτα, καὶ κώλων ἀλγήματα, καὶ κεράστου δῆγμα θεραπεύει· σὺν ῥοδίνῳ δὲ κεφαλῆς ἀλγήματα ἐξ ἐγκαύσεως γινόμενα παραμυθεῖται· ἡ δὲ πόα καθεψειθεῖσα ἐν οἴνῳ τὰ αὐτὰ ποιεῖ μάλιστα δὲ φλεγμοναῖς ὀφθαλμῶν καὶ περιωδυνίαις ἁρμόζει.

γίνεται

vnguium ſcabritias extricat, incipientibus ægilopiis medetur. Decoctum dyſentericis, quos excruciat dolor, infuſum, idoneum eſt.

Milium. Cap. CXIX.

Mlium in panes coactum, minus cæteris frugibus alit, ſiſtit pulte ſua aluum, vrinam cit. Torretur milium, feruénſque in ſacco ponitur, vt torminibus, reliquisq; doloribus, ſi foueatur, auxilio ſit.

Panicum. Cap. CXX.

PANICVM frumentaceis ſeminibus annumeratur, milio ſimile, eodémque modo in panes ſubigitur: eoſdem habet vſus, minus tamen & nutrit, & ſtringit.

Ceſama. Cap. CXXI.

SESAMA ſtomacho inutilis cibus, halitus, grauitatem facit, quoties inter mandendum commiſſuris dentium inhæſit: neruorum craſsitiem illitu diſcutit, medetur auribus fractis, ambuſtis, inflammationibus, coli doloribus, & ceraſtæ morſibus: capitis dolores, qui æſtuatione concitantur, ex roſacea lenit: eadem efficit harba decocta in vino, præſertim inflammationib' oculorum doloribúsq; prodeſt.

Ex ea

Ex ea fit oleum quo Ægiptij vtuntur.

Lolium. Cap. CXXII.

Lolium quod inter ſegetes naſcitur, molitũ, illitu nomas, putreſcentia vlcera, gangrænásque emarginat: ſanat cum raphanis, ſale & aceto feros lichenas: & ex aceto, & ſulphure viuo, lepras: ſtrumas quoq; diſcutit, cum fimo columbino, et lini ſemine decoctum in vino: rumpit, quæ ægrius ad coctionem perducuntur. Decoctum ex aqua mulſa, vtiliſsimè iſchiadicis illinitur: ſi cum polenta, thure, myrrha, aut croco ſuffiatur, cõceptionẽ adiuuat.

Amylum. Cap. CXXIII.

Amylum ex eo appellatum eſt, quòd ſine mola fiat. Optimũ ex trimeſtri, natione Creticum aut Ægyptium. Ratio faciundi amyli hæc eſt: Purgatum trimeſtre triticum madeſcit quinquies die, &, ſi fieri poteſt, nocte: cùm emollitum fuerit, effunditur ſenſim, ſine agitatione, aqua, quò minus cremor vtilis vnà excludatur. vbi moliſsimum eſſe videtur mutata aqua pedib⁹ calcari oportet: rurſus infuſa, teri: tum demum enatantes ibi furfures incerniculo eximẽdi, reliquúmq;

γίνεται δὲ καὶ ἔλαιον ἐξ αὐτοῦ ᾧ οἱ αἰγύπτιοι χρῶνται.

Περὶ Αἴρας. Κεφ. ρκβ'.

Αἴρα, οἱ δὲ θύαρος, αἶρα ἡ γινομένη ἐν τοῖς πυροῖς ἀλεσθεῖσα. δύναμιν ἔχει περιχαρακτικὴν νομῶν καὶ σηπεδόνων καὶ γαγγραίνης· μετὰ ῥαφανίων καὶ ἁλῶν καταπλασσομένη καὶ λειχῆνας ἀγρίους καὶ λέπρας σὺν θείῳ ἀπύρῳ καὶ ὄξει θεραπεύει· σὺν κόπρῳ δὲ περιστερᾶς καὶ λινοσπέρμῳ ἑψομένη ἐν οἴνῳ χοιράδας διαλύει· καὶ τὰ δύσπεπτα ῥήσσει. ἰσχιαδικούς τε σὺν μελικράτῳ ἑψηθεῖσα καὶ καταπλασσομένη ὠφελεῖ· σὺν ἀλφίτῳ δὲ ἢ σμύρνῃ ἢ κρόκῳ ἢ λιβανωτῷ ὑποθυμιωμένη συνεργεῖ τῶν συλλήψεσιν.

Περὶ Αμύλου. Κεφ. ρκγ'.

Αμυλον ὠνόμασται, διὰ τὸ χωρὶς μύλου κατασκευάζεσθαι. ἄριστον δέ ἐστι τὸ σκευαζόμενον ἐκ πυροῦ σιτανίου, κρητικὸν δὲ ἢ αἰγύπτιον. σκευάζεται δὲ ἐκ πυροῦ σιτανίου καθαροῦ, βρεχομένου πεντάκις τῆς ἡμέρας, εἰ δυνατὸν δὲ καὶ τῆς νυκτὸς· ὅταν δὲ μαλακὸς γένηται, δεῖ πραέως τὸ ὕδωρ ἐκχεῖν χωρὶς τοῦ κινεῖν, ἵνα μὴ συνεκκλύζηται τὸ νόστιμον. ἐπὰν δὲ παραστῇ μαλακώτατος γενόμενος, ἀποχέας τὸ ὕδωρ τρίβειν τοῖς ποσὶν, εἶτα ὕδωρ ἐπιχέοντας τρίβειν· εἶτα ἀναιρεῖσθαι τὸ ὑφιστάμενον πίτυρον ἠθμῷ,

καὶ

καὶ τὸ λοιπὸν διηθήσαντας ἐμβαλεῖν εἰς ὑλιστῆρα, διυλίσαντάς τε εὐθέως φύγειν ἐπὶ κεραμίδων καινῶν ἐν ἡλίῳ ὀξυτάτῳ· ἔνικμον γὰρ κἂν ἐπ' ὀλίγον μείνῃ ὀξίζει. ποιεῖ δὲ πρὸς ὀφθαλμῶν ῥεύματα καὶ κοιλότητας καὶ φλυκταίνας· στέλλει δὲ καὶ αἵματος ἀναγωγὰς πινόμενον, καὶ τὰς περὶ ἀρτηρίαν πραΰνει· μίγνυται δὲ καὶ γάλακτι καὶ προσοψήμασι. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ ζειᾶς βραχεῖσης καὶ πλυθείσης πρὸς μίαν ἢ δευτέραν ἡμέραν, καὶ σταιτὸς τρόπον ἀποθλιβείσης διὰ τῶν· χείρων καὶ ξηρανθείσης ἐν ὀξυτάτῳ ἡλίῳ ὡς προείρηται· τὸ δὲ τοιοῦτον ἄθετον μὲν πρὸς ἰατρικὴν χρῆσιν, πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ εὔθετον.

Περὶ Τήλεως ἀλεύρου. Κεφ. ρκδ'

Τῆλις, καὶ τὸ ἐκ τῆς τήλεως ἄλευρον μαλακτικὴν καὶ διαχυτικὴν ἔχει δύναμιν· καταπλασσόμενον δὲ λεῖον σὺν μελικράτῳ ἐφθῷ, ποιεῖ πρὸς φλεγμονὰς τὰς ἐντὸς, καὶ ἐκτός· σὺν νίτρῳ δὲ καὶ ὄξει λεῖον καταπλασθὲν, σπλῆνα μειοῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς ἐγκάθισμα εἰς τὰ γυναικεῖα· ὅσα κατὰ φλεγμονὰς ἢ μύσιν συνίσταται. σμήχει δὲ καὶ τρίχας καὶ πίτυρα, καὶ ἀχώρας τὸ ἀπόθλιμμα αὐτῆς ἐν ὕδατι ἑψηθείσης· σὺν στέατι δὲ χηνείῳ προστίθεται ἀντὶ πεσσοῦ· μάλασσον καὶ ἀνευρυῶν τοὺς περὶ τὴν ὑστέραν τόπους.

χλωρὰ

reliquúmq; quallo ſportíſque ſiccatum tegulis nouis confeſtim torreatur flagrantiſsimo in ſole: nanque ſi pauliſper vdum maneat, acorem concipit. Contra fluxiones oculorum, puſtulas, cauáque vlcera efficax eſt: ſanguinis reiectiones potu cohibet, exaſperatas fauces lenit, lacti atque obſoniis admiſcetur. Fit etiam amylum ex Zea, quæ maceratur, ac eluitur vno aut altero die, & ſubactæ farinæ modo manibus ſubigitur: preſſáque feruentiſsimo in ſole, vt antè retulimus, exiccatur: nullius in medicina vſus, ad alia tamen conueniens.

Fœnú græcú. Cap. CXXIIII.

Fœnigræci farina vim habet emolliendi diſcutiendiq́;: in aqua mulſa decocta aduerſus tam internas, q̃ externas inflámationes, efficaciter illinitur: lienem cũ aceto, & nitro trita extenuat. Succus decocti eius fœminarum malis ſubuenit: & ſiue tumor, ſiue præcluſio ſit vuluæ fouét, & inſidét. Fenigręci in aqua decocti cremor expreſſ⁹, capillos, furfures, & manantia capitis vlcera purgat: locos dilatat, et emollit, ſi cũ anſerino adipe peſsi vice ſubiiciat,

Viride

Viride cum aceto vtilissimum imbecillib⁹ locis, & vlcera sentientibus. Decoctum eius prodest aduersus tenesmos, fœtidámque dysentericorũ proluuiem: Oleũ quod ex eo exprimit, & myrtho, capillos & genitalium cicatrices absterget.

Linum. Cap. CXXV.

Linum vulgò notum est, cuius semé easdem quas fœnum-græcum vires habet. Discutit & emollit omnem intus forísque inflammationé, cum melle, oleo, exiguáque aqua decoctum, aut melle cocto exceptum: vitia cutis in facie varósque crudum tollit, illitum cum nitro & ficulneo cinere, parotidas duritiásque discutit: vlcera quæ serpunt, fauósque, cum vino decoctum expurgat: vngues scabros eximit, cũ pari modo nasturtij & mellis: vitia pectoris extrahit si ex melle in eclegmatis vicem substituatur: tussim lenit, venerem stimulat, si farina piperis, & melle exceptum, pro placenta largius adsumatur. Hui⁹ decoctum interaneorum vuluæque erosionibus immittitur, alui excrementa euocat, ad vuluæ iuflammationes in desessionibus perquàm vtile.

Cicer

χλωρὰ δὲ μετ' ὄξους ἀτονοῦσι τόποις καὶ εἱλκωμένοις ἁρμόζει. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς πρὸς τεινεσμοὺς καὶ δυσώδη ὑποχωρήματα δυσεντερικά. τὸ δὲ ἀπ' αὐτῆς ἔλαιον μετὰ μυρσίνης σμήχει τρίχας, οὐλάς τε τὰς ἐν αἰδοίοις.

Περὶ Λίνου. Κεφ. ρκέ.

Λίνον γνώριμον, δύναμιν δὲ ἔχει τὸ σπέρμα τὴν αὐτὴν τῇ τήλει. διαφοροῦν καὶ μαλάσσον πᾶσαν φλεγμονὴν ἐντός τε καὶ ἐκτὸς, σὺν μέλιτι καὶ ἐλαίῳ καὶ ὕδατι ὀλίγῳ ἑψηθὲν, ἢ ἑφθῷ μέλιτι ἀναληφθὲν· αἴρει δὲ καὶ ἐφήλεις ὠμὸν καὶ ἰόνθους σὺν νίτρῳ καταπλασθὲν καὶ σύκοις· σὺν κονίᾳ δὲ, παρωτίδας καὶ σκληρίας διαφορεῖ· ἑρπητάς τε σὺν οἴνῳ ἑψηθὲν καὶ κηρία ἐκκαθαίρει· ὄνυχάς τε λεπροὺς ἀφίστησι σὺν καρδάμῳ ἴσῳ καὶ μέλιτι· ἀνάγει δὲ καὶ τὰ ἐκ θώρακος σὺν μέλιτι ἀντὶ ἐκλεικτοῦ λειφθὲν· καὶ βῆχας παρηγορεῖ, παρορμᾷ δὲ καὶ πρὸς ἀφροδίσια μιγὲν μέλιτι καὶ πεπέρει ἀντὶ κοπτῆς πολὺ λαμβανόμενον. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτοῦ ἐνίεται πρὸς ἐντέρων καὶ ὑστέρας δηγμοὺς, καὶ ἐκ κομιδὴν περιττομάτων καὶ φλεγμονὰς τὰς ἐν μήτρᾳ εἰς ἐγκάθισμα, ὥσπερ τὸ τῆς τηλέως εὐχρηστεῖ.

Περὶ

Πρὶ Ερεβίνθου. Κεφ. ρκϛ'.

Ερέβινθος ὁ ἥμερος, εὐκοίλιος οὐρητικος, πνευμάτων γεννητικὸς, εὐχροίας περιποιητικὸς, καταμηνίων ἀγωγὸς καὶ ἐμβρύων, καὶ γάλακτος γεννητικὸς, καταπλάσσεται δὲ μάλιστα σὺν ὀρόβοις ἑφθὸς, πρὸς ὄρχεων φλεγμονὰς καὶ μυρμηκίας, πρός τε ψώρας καὶ ἀχώρας καὶ λειχῆνας καὶ τὰ καρκινώδη ἕλκη καὶ κακοήθη σὺν κριθῇ καὶ μέλιτι.

Καλεῖται δὲ τὸ ἕτερον αὐτῶν εἶδος, κριός. ἀμφότεροι δέ εἰσι διουρητικοὶ, διδομένου πρὸς ἴκτερον καὶ ὕδρωπα τοῦ ἀφεψήματος αὐτῶν σὺν λιβανωτίδι. βλάπτουσι δὲ καὶ κύστιν εἱλκωμένην καὶ νεφροὺς. πρὸς δὲ μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας νεομηνίας οὔσης, ἔνιοι ἑκάστης ἐξοχῆς ἐρεβίνθῳ ψαύοντες ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ, εἴς τε ὀθόνην ἀποδήσαντες αὐτοὺς, ῥίπτειν εἰς τὸ ὑπίσω κελεύουσιν, ὡς ἀποπιπτουσῶν τῶν ἀκροχορδόνων. Γίνεται δὲ καὶ ἄγριος, ἐρέβινθος ὅμοιος τοῖς φύλλοις τῷ ἡμέρῳ, ὀσμῇ δριμὺς, τῷ καρπῷ διαφέρων· ποιῶν πρὸς ὅσα καὶ ὁ ἥμερος.

Πρὶ Κυάμου ἑλληνικοῦ. Κεφ. ρκζ'.

Κύαμος ἑλληνικὸς πνευματώδης, φυσσώδης, δύσπεπτος, δυσόνειρος, βηχὶ δὲ σύμφορος καὶ σαρκῶν γεννητικὸς, * μέσος θερμοῦ καὶ

Cicer. Cap. CXXVI.

CICER satiuum aluo idoneum est, vrinam ciet, inflationem parit, colorem commendat, menses ac partus expellit, lac auget, cum eruo decoctum illinitur ad inflammationes testium, verrucosas informicationes, ad scabiem vlcera capitis manantia, impetiginésque: contra carcinomata, & vlcera, quę cachoëthe vocantur, cum melle & hordeo prodest. Alterum genus arietinum nominatur: vtrunque cit vrinas, dato cum rore marino, hydropicis aut regio morbo laborantibus, eorum decocto. Lædunt ea exulceratam vesicam, & renes. In verrucarum formicantium pensiliúmque genere, prima luna singulis granis singulas tangũt, eáque grana linteolo deligata abiici post se præcipiunt, ita decidere eas arbitrãtur. Syluestre cicer, foliis satiuo simile est, odore acri, sed semine discrepat: idem quod satiuum præstat.

Faba. Cap. CXXVII.

Faba inflationem excitat, ægrè concoquitur, tumultuosa somnia facit, tussi confert, carnem gignit, media calidi, frigidiq;

gidiq́; natura. Decocta in posca, & cum suo cortice esitata, dysenterias, & cœliacorũ profluuia sistit: contra vomitiones conuenienter manditur. Inflatio leuior contrahitur. si aqua prior inter coquendũ abiiciatur. Viridis plus negotij stomacho exhibet, maioremq́; flatũ parit. Lomẽtum eius, & per se, & cum poléta illitum, inflammationes quas vulnus excitauit, mitigat: cicatrices cõcolores facit, turgentes grumoso lacte mammas, etiam si inflãmatione tentẽtur, adiuuat: lac restinguit, furũculos, sugillata, parotidásq; cũ fœnigræci farina & melle discutit: cum rosa autem, thure, & oui candido, ꝓcidẽtes oculos, tumores, vuásque, reprimit: subactũ vino, suffusiones & ictꝰ oculorum recreat. Manducata sine cortice faba, ad auertendas fluxiones, fronti illinitur: decocta in vino testium collectiones sanat: quo tardius pubes erũpat, pueris imo ventri illinitur, vitiliginem purgat. Fabarum cortice illiti capilli, qui post euulsionem renascũtur, gracilescunt, & minus alimenti capessunt, cũ polenta, scisso alumine, & vetere oleo impositi cortices, strumas

καὶ ψυχρῶ. ἑψηθεὶς δὲ σὺν ὀξυκράτῳ καὶ σὺν τῷ λέπει ἐσθιόμενος, δυσεντερίας καὶ κοιλιακὰς ῥύσεις ἐπέχει· καὶ πρὸς ἐμέτους δὲ εὔθετος βρωθείς. γίνεται δὲ ἀφυσσώτερος τοῦ πρώτου ὕδατος κατὰ τὴν ἕψησιν ἀποχρομένου. ὁ δὲ χλωρὸς καὶ κακοστομαχώτερος καὶ φυσσωδέστερος. τὸ δὲ ἀλεῦρον τοῦ κυάμου καταπλασθὲν καθ' ἑαυτό τε καὶ σὺν ἀλφίτῳ, τὰς ἐκ πληγῆς φλεγμονὰς πράϋνει· καὶ οὐλὰς ὁμοχρόους ποιεῖ, καὶ μαστοὺς χονδριῶντας καὶ φλεγμαίνοντας ὠφελεῖ· γάλα τε σβέννυσι. σὺν μέλιτι δὲ καὶ τηλίνῳ ἀλεύρῳ δοθιῆνας καὶ παρωτίδας καὶ ὑπώπια διαφορεῖ. σὺν ῥόδῳ τε καὶ λιβάνῳ καὶ τῷ τοῦ ὠοῦ λευκῷ, ὀφθαλμῶν προπτώσεις καὶ σταφυλώματα καὶ οἰδήματα στέλλει· φυραθὲν δὲ σὺν οἴνῳ, συγχύσεις καὶ πληγὰς ὀφθαλμῶν καθίστησιν· εἴς τε ἀνακόλλημα ῥεύματος χωρὶς τοῦ λέπους μασσηθεὶς, ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ μετώπου, καὶ διδύμων φλεγμονὰς ἑψηθεὶς ἐν οἴνῳ θεραπεύει· καὶ τοῖς ἐφηβαίοις δὲ τῶν παίδων καταπλασσόμενος, ἀνήβους ἐπιπολὺ τηρεῖ· σμήχει δὲ καὶ ἀλφούς. τὰ δὲ λέπη καταπλασσόμενα, τὰς ἐκτιλθήσας τρίχας ἀτρόφους καὶ ἰσχνὰς κατασκευάζει. μετὰ δὲ ἀλφίτου καὶ σχιστῆς καὶ ἐλαίου καταπλασθέντα παλαιοῦ, χοιράδας

χοιράδας διαφορεῖ καὶ ἔρια βάπτει τὸ ἀφέψημα αὐτῶν. ἐπιτίθεται δὲ καὶ πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν βδελλῶν αἱμοῤῥαγίας λελεπισμένος εἰς δύο διαιρεθεὶς καθ' ὃ προσπέφυκεν, ἐπέχει πρόστυπούμενος κατὰ τὸ ἡμιτόμιον.

strumas discutiũt: decocto earum lanæ inficiuntur. Faba dẽpto cortice in illas parteis diuisa, in quas suapte natura scinditur, imponi solet sanguinis defluxionibus ab hirundine concitatis: nanque eas supprimit, si semisecta apprimatur.

Περὶ Κυάμου αἰγυπτίου.

Faba Ægyptia.

Κεφ. ρκή.

Cap. CXXVIII.

Ο δὲ αἰγύπτιος Κύαμος ὃν ἔνιοι ποντικὸν καλοῦσι, πλεῖστος μὲν γίνεται ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ἐν ἀσίᾳ δὲ καὶ ἐν κιλικίᾳ ἐν ταῖς λίμναις εὑρίσκεται. ἔχει δὲ φύλλον μέγα ὡς πέτασον, καυλὸν δὲ πηχυαῖον, περὶ δάκτυλον τὸ πάχος· ἄνθος δὲ ῥοδόχρουν, διπλάσιον μήκωνος· ὅπερ ἀπανθῆσαν φέρει φυσκία παραπλήσια θυλακίσκοις, ἐν οἷς κύαμος μικρὸς ὑπεραίρων τὸ πῶμα ὡς πομφόλυξ. καλεῖται δὲ κιβώριον ἢ κιβώτιον, διὰ τὸ τὴν φυτείαν τοῦ κυάμου γίνεσθαι αὐτοῦ ἐντιθεμένου ἐν ἰκμοβώλῳ. οὕτω τὲ εἰς τὸ ὕδωρ ἀφιεμένου. ῥίζα δὲ ὕπεστι παχυτέρα καλάμου· βιβρωσκομένη ἑφθήτε καὶ ὠμὴ· κολλοκασία καλουμένη. ὁ δὲ κύαμος βιβρώσκεται μὲν καὶ χλωρός. ξηρανθεὶς δὲ γίνεται μέλας, καὶ μείζων τοῦ ἑλληνικοῦ· ἔχων δύναμιν στυπτικὴν καὶ εὐστόμαχον· ἁρμόζει δὲ δυσεντερικοῖς, καὶ κοιλιακοῖς τὸ ἐξ αὐτῶν ἄλευρον ἐπιπασσό-

Ægyptia faba, quã aliqui Põticam vocant, in Ægypto plerũque prouenit: in Asiæ etiam Ciliciæq; lacubus, inuenit. Folia habet ampla, etiam si ad arborum frondes comparentur, caulem cubitalem, digiti crassitudine: florẽ roseum dupla papaueris amplitudine: & vbi flore exuitur, fert folliculos vesparum fauis similes, in quibus faba supra operculum, bullantis ampullę modo, ꝓminet. Ciborion aut Cibotion ideo nominant, id est arculã, quoniã seratur ipsa, humenti glebæ mãdata, & ita in aquã demissa. Radice firmat̃ harundine crassiore, quæ cruda coctáve estur: ei colocasiæ nomen est. Faba virens mãditur, & exiccata nigrescit, vulgarẽ magnitudine superat. Adstringendi facultatem obtinet, & stomacho vtilem: dysentericis, cœliacísq; prodest, insparso,

insparso, polentæ vice, lométo: datur quoq; in pulte. Cortices in vino mulso decocti, si terni inde cyathi bibátur, magis proficient. Facit ad aurium dolorem, quod in earum medio viride spectatur, gustu amarum, si tritum & cum rosaceo coctum instilletur.

Lens. Cap. CXXIX.

Lens frequenti cibo aciem oculorum obtundit, ægrè cócoquitur, stomachum malè habet, eúmq; & intestina inflat: sed aluum cum cortice cocta sistit. Præstat in cibo, quæ facil limè coquitur, nihil atri in maceratione reddens. Vim habet adstringendi: qua ex causa aluum cohibet, si detracto anteà cortice discoquatur accuratè, primáque aqua inter coquendum effundatur (quippe primum id decoctum ventré resoluit) Somnia tumultuosa excitat, capiti, neruis, ac pulmoni inutilis: melius suo fungetur munere contra alui fluxiones, addito cum aceto intybo, aut portulaca, aut beta nigra, aut baccis myrti, aut putamine punici, aut aridis rosis, aut mespilis, sorbísve, pyris Thebanis, aut malis cotoneis, aut cichorio, aut plátagine, aut gallis ítegris: quæ

ἐπιπασσόμενον ἀντὶ ἀλφίτου, καὶ πολτοποιούμενον δὲ δίδοται. τὰ δὲ λέπη μᾶλλον ποιεῖ ἑψόμενα ἐν οἰνομέλιτι, καὶ ποτιζόμενα πλῆθος κυάθων τριῶν, καὶ πρὸς ὠταλγίαν δὲ ποιεῖ τὸ ἐν μέσῳ χλωρὸν αὐτῶν, πικρὸν δὲ κατὰ τὴν γεῦσιν, λεῖον σὺν ῥοδίνῳ συνεψόμενον τε καὶ ἐνσταζόμενον.

Περὶ Φακοῦ. Κεφ. ρκθ'.

*Φακὸς βιβρωσκόμενος συνεχῶς, ἀμβλυωπὸς, δύσπεπτος, κακοστόμαχος, πνευματικὸς στομάχου καὶ ἐντέρων, κοιλίας δὲ σταλτικὸς σὺν τῷ λέπει ἐσθιόμενος· διαφέρει δὲ αὐτοῦ ὁ ἑψανὸς καὶ μηδὲν ἀνιεὶς ἐν τῇ διαβροχῇ μέλαν. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν· ὅθεν κοιλίαν ἵστησι, προαπολεπισθεὶς καὶ ἑψηθεὶς ἐπιμελῶς, τοῦ πρώτου ἐν τῷ ἀφέψεσθαι ὕδατος ἀποχεομένου, λυτικὸν γὰρ κοιλίας τὸ πρῶτον ἀφέψημα αὐτοῦ, ἔστι δὲ δυσόνειρος, ἄθετος πρὸς τὰ νευρώδη καὶ πνεύμονα καὶ κεφαλήν. βέλτιον δὲ τὸ ἴδιον ἔργον ἀποτελεῖ πρὸς τὰ ῥεύματα τῆς κοιλίας, μιγείσης αὐτῷ μετ' ὄξους, σέρεως ἢ ἀνδράχνης, ἢ σεύτλου μέλανος, ἢ μύρτων, ἢ σιδίων, ἢ ῥόδων ξηρῶν, ἢ μεσπίλων, ἢ οὐῶν, ἢ ἀπίων θηβαϊκῶν, ἢ κυδωνίων μήλων, ἢ κιχωρίου, ἢ ἀρνογλώσσου, ἢ κυκίδων ὁλοκλήρων, αἵτινες

αἵ τινες μετὰ τὴν ἕψησιν ῥίπτονται, ἢ ῥοὸς τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα. δεῖ δὲ τὸ ὄξος ἐπιμελῶς συγκαθεψεῖν αὐτῷ· εἰ δὲ μὴ, ταράττει τὴν κοιλίαν, καὶ ἀνατροπὴν δὲ στομάχου περιλεπτισθέντες τριάκοντα φακοὶ καὶ καταποθέντες ὠφελοῦσι· παρηγορεῖ δὲ καὶ ποδάγρας σὺν ἀλφίτῳ ἑφθὸς κατεψηθεὶς καὶ καταπλασθεὶς· μετὰ δὲ μέλιτος κόλποις κολλᾷ, ἐσχάρας περιῤῥήττει καὶ ἕλκη ἀνακαθαίρει· σὺν ὄξει δὲ ἑψηθεὶς σκληρώματα καὶ χοιράδας διαφορεῖ· σὺν μελιλώτῳ δὲ ἢ κυδωνίῳ, ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ δακτυλίου θεραπεύει, ῥοδίνου μιγνυμένου· ἐπὶ δὲ τῶν μειζόνων ἐν δακτύλῳ φλεγμονῶν καὶ κόλπων μεγάλων, σὺν σιδίοις ἢ ῥόδοις ξηροῖς ἀφεψόμενος μιγνυμένου καὶ μέλιτος· πρὸς νομὰς δὲ γαγγραινικὰς ὁμοίως, ἢ καὶ θαλάσσης μιγνυμένης· πρὸς δὲ φλυκταίνας καὶ ἕρπητας καὶ ἐρυσιπέλατα καὶ χιμέτλα ὡς προείρηται· πρὸς δὲ χονδριῶντας μαστοὺς καὶ σπαργανώσεις ἑψόμενος ἐν θαλάττῃ ἁρμόζει καταπλασθείς.

quæ post decoctionem abiiciuntur, vel vuarum rhois quæ obsoniis insparguntur: verùm acetum cum eo diligéter percoqui debet, aliàs aluum conturbat. Contra subuersionem stomachi, triginta grana lentis delibrata deuorari proderit: decocta cum polenta, & illita, podagras lenit: sinus cum melle glutinat, crustas rumpit, vlcera purgat, decocta in aceto duritias & strumas discutit, cũ cotoneo aut melilolo medetur inflammationibus oculorum, sedísque, addito rosaceo: sed in amplo sinu aut inflammationibus sedis, quæ maius remedium exigunt, cum putamine punici, ac siccis rosis, adiecto melle, decoquitur: nomis quæ in gangrænam euaserunt, adiuncta maris aqua, pustulis, & his quæ serpunt, igni sacro, pernionibusq;, vt anteà dictum est: contra mammas in quibus lac in grumos coiit, & præ nimia sui copia profunditur, cocta in aqua maris, & illita auxiliatur.

Πρὶ Φασιόλου. Κεφ. ρλ'.

Φασίολος φυσσώδης, πνευμάτων κινητικὸς, δύσπεπτος. ἑψηθεὶς δὲ χλωρὸς καὶ ἐσθιόμενος, κοιλίας μαλακτικός· πρὸς δὲ ἐμέτους εὔθετος.

Phasioli. Cap. CXXX.

Phasioli inflant, spiritus cient, ægrè coquũtur. Virides cibo aluum emolliunt, ad vomitiones idonei.

Eruum. Cap. CXXXI.

Eruum paruus frutex omnibus cognitus, angusto folio, tenuis, semina in valuulis habés, è quibus farina fit, nomine eruina, ad medendi vsus conueniens. Eruum capiti onerosum est, aluum esu turbat, sanguinē per vrinam extrahit, elixo boues saginantur. Parandæ farinæ ratio hæc est. Vberiora grana cādidáque deliguntur, permiscendóque aqua respergūt, donec sufficienter combibāt: postea torrētur, vsque dum hians cortex disrumpatur: molitáque, farinario cribro incernuntur, postremò farina recóditur. Hæc aluo vtilis est. Vrinam ciet, meliorem colorem efficit, sanguinem per vesicam aut aluum cum torminibus elicit, si largius in cibo aut potu assumatur: vlcera cum melle purgat, lentigines & vitia cutis in facie, & maculas totúmq; corpus emēdat: nomas, gāgrænas, duritiásq;, serpere nō patiī māmarū duritias emollit, atra vlcera quæ theriomata vocāt, fauósque emarginat, carbūculos rūpit: cū vino subacta illitu morsib⁹ viperarū, canū, hominūq; medet: vrinę difficultates, tenesmósq;, ex aceto mitigat.

Περὶ Ὀρόβου. Κεφ. ρλά.

Ὀροβος γνώριμος θαμνίσκος, στενόφυλλος, λεπτὸς, ἔχων σπερμάτια ἐν λοβοῖς, ἐξ ὧν γίνεται τὸ καλούμενον ὀρόβινον ἄλευρον, ὁ πρὸς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν ἁρμόζει. ἔστι δὲ καρηβαρικὸς, κοιλίας ταρακτικὸς εἰ βρωθείη, αἷμα τε δι' οὔρων ἄγει· βοῦς δὲ λιπαίνει ἑφθὸς παρατιθέμενος. σκευάζεται δὲ τὸ ἐξ αὐτοῦ ὀρόβινον οὕτω· ἐκλέξας τοὺς εὐτρόφους, καὶ λευκοὺς ῥαῖνε ὕδατι ἀναφυρῶν, ἐάσας τε ἐφ' ἱκανὸν συμπιεῖν, φρίγε ἄχρις ἂν περιῤῥαγῇ ὁ φλοιός. εἶτα ἀλέσας καὶ διασείσας κοσκίνῳ, λεπτῷ ἀπόθες. ἔστι δὲ εὐκοίλιον, οὐρητικὸν, εὐχροίας ποιητικὸν· πλεονασθὲν δὲ ἐν βρωτῷ ἢ ἐν ποτῷ, μετὰ στρόφων αἷμα ἄγει διὰ κοιλίας καὶ κύστεως· καθαίρει δὲ ἕλκη σὺν μέλιτι, καὶ φακοὺς καὶ ἐφήλεις καὶ σπίλους, καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα· νομάς τε ἵστησι καὶ σκληρώματα, καὶ γαγγραίνας· καὶ σκληρίας μαλάσσει τὰς ἐν μαστοῖς, καὶ θεριώδη καὶ ἄνθρακας καὶ κηρία περιῤῥήττει· φυραθεὶς δὲ σὺν οἴνῳ κυνόδηκτα καὶ ἀνθρωπόδηκτα καὶ ἐχιόδηκτα θεραπεύει καταπλασσόμενος· σὺν ὄξει δὲ δυσουρίας, καὶ στρόφους καὶ τεινεσμοὺς παύει. ἁρμόζει

Eruum

μόζει δὲ καὶ τοῖς ἀτροφοῦσι, καρύου μέγεθος φρυκτὸν ληφθὲν σὺν μέλιτι. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ καταντλούμενον, χιμέτλα καὶ κνησμοὺς τοὺς ἐν σώματι θεραπεύει.

Περὶ Θέρμου. Κεφ. ρλβʹ.

Θέρμος ἥμερος γνώριμος, οὗ τὸ ἄλευρον σὺν μέλιτι ἐκλειχόμενον, ἕλμινθας ἐκτεινάσσει, καὶ αὐτοὶ δὲ ἀποβρεχέντες, καὶ ἔμπικροι ἐσθιόμενοι, τὰ αὐτὰ δρῶσι. καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν τὰ αὐτὰ ποιεῖ μετὰ πηγάνου καὶ πεπέρεως ποθέν· ὅθεν καὶ σπληνικοὺς ὠφελεῖ. ἐπάντλημά τε γαγγραίνης ἐστὶ χρήσιμον, καὶ θηριωμάτων, ψώρας ἀρχομένης, ἀλφῶν, σπίλων ἐξανθημάτων τε καὶ ἀχώρων. τὸ δ' αὐτὸ καὶ καταμηνίων, καὶ ἐμβρύων ἐπισπαστικὸν, μετὰ σμύρνης καὶ μέλιτος ἐν προσθέτῳ. καθαίρει δὲ τὸ ἄλευρον χρῶτα καὶ πελιώματα, καὶ φλεγμονὰς πραΰνει σὺν ἀλφίτῳ καὶ ὕδατι· σὺν ὄξει δὲ ἰσχιάδας παρηγορεῖ καὶ φύματα, χοιράδας δὲ μεταβάλλει ἐν ὄξει ἑψηθεὶς καὶ καταπλασθεὶς, καὶ ἄνθρακας περιρρήσσει. μεθ' ὕδατος δὲ ὀμβρίου ἑψηθέντες οἱ θέρμοι ἄχρι χυλώσεως, σμήχουσι πρόσωπον· μετὰ δὲ χαμαιλέοντος ῥίζης τοῦ μέλανος ἑψηθέντες, προβάτων ψώρας ἰῶνται,

ἐν

Eruum tabidis, qui alimentum non sentiunt, tostũ, & ad vncis magnitudiné melle exceptum, sumptumq́; conuenit. Eius cremor perniones, & pruritus in toto corpore, sanat fouendo.

Lupini. Cap. CXXXII.

Satiuus lupinus notus est, cuius farina cum melle delinctu, aut potu vẽtris animalia expellit. Ipsi quoq; macerati & cum sua amaritudine esiti, eadẽ efficiũt. Decoctũ eorũ idem munus pręstat, cum ruta & piperé potum: quare lienosis prodest. Eodẽ vlcera tetra, quæ theriomata vocant, gangrænas, incipientẽ scabiem, eruptiones pustularũ, vlcera in capite manãtia, vitiligines, maculásque fouere vtilissimũ. Menses & partus extrahit, cum myrrha & melle subditum in vellere. Eorum farina cutem liuorésque corrigit, inflammationes cum polenta & aqua mitigat, tubercula & coxendicum cruciatus ex aceto lenit; strumas in aceto cocta illitáque dissipat, carbunculos rumpit. Decocti cœlesti aqua, donec in cremorem lentescant, faciem abstergunt: medentur pecorũ scabiei, cum radice nigri chamæleontis, ita vt tepente decocto abluantur.

Cit vrinam radix cum aqua cocta. Lupini triti, vbi maceratu dulcescere cœperint, cum aceto poti, fastidium detrahunt, & cibi auiditatem faciunt.

Lupinus syluestris.

Cap. CXXXIII.

Gignuntur & syluestres lupini, satiuis similes, sed omnino minores, qui eadem quæ satiui possunt.

Rapum. Cap. CXXXIIII.

Decocta rapi radix alit, inflationem parit, humentem ac fluxam carnem creat, venerem stimulat: decocto podagræ, pernionésque fouentur, contritóque rapo atque imposito iuuantur: si excauatæ radidici rosaceum ceratum adigagatur, & feruenti cinere elique scat, exulceratis pernionibus proficiet.. Cymæ eius decoctæ manduntur, & vrinam ciunt. Semen antidotis & theriacis, præsertim quæ sensum doloris auferunt, anodyna vocant, idoneum est: potum contra venena salutare est, venerem cōcitat. Rapum muria cōditum, minus aliméti sufficit: sed multo magis appetentiam recreat.

Syluestre rapū. Ca. CXXXV.

Syluestre rapum in aruis nascitur,

* ἐκλελουμένων τῷ ἀφεψήματι χλιαρῷ. ἡ δὲ ῥίζα ἑψηθεῖσα σὺν ὕδατι καὶ ποθεῖσα, οὔρησιν κινεῖ. οἱ δὲ ἀπογλυκανθέντες λεῖοι σὺν ὄξει ποθέντες στομάχου ἄσην πραΰνουσι, καὶ ἀνορεξίαν ἰῶνται.

Περὶ Θρμου ἀγρίου.

Κεφ. ρλγ'.

Γίνεται δὲ καὶ θέρμος ἄγριος, ἐμφερὴς τῷ ἡμέρῳ, κατὰ πάντα δὲ μικρότερος, ποιῶν ὅσα καὶ ὁ ἥμερος.

Περὶ Γογγύλης. Κεφ. ρλδ'.

Γογγύλης ἡ ῥίζα ἑφθὴ τρόφιμος, πνευματωτικὴ, σαρκὸς πλαδαρᾶς γεννητικὴ, ἀφροδισίων παρορμητική. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς, ποδάγρας καὶ χιμέτλων ἐστὶ καταύτλημα, καὶ αὐτὴ δὲ λεία καταπλασσομένη ὠφελεῖ· εἰ δέ τις ἐγγλύψας τὴν ῥίζαν, κηρωτὴν ῥοδίνην ἐν αὐτῇ ἐπὶ θερμοσποδιᾷ τήξει, ποιεῖ πρὸς τὰ εἰλκωμένα χίμετλα. ὁ δὲ ἐξ αὐτῆς ἀσπάραγος βιβρώσκεται ἑφθὸς, ἔστι δὲ διουρητικός. τὸ δὲ σπέρμα εἰς ἀντιδότους καὶ θηριακὰς ἀνωδύνους εὔθετον· βοηθεῖ δὲ καὶ τοῖς θανασίμοις ποθὲν, παρορμᾷ καὶ πρὸς ἀφροδίσια. ἁλμευθεῖσα δὲ ἀτροφωτέρα γίνεται βιβρωσκομένη· τὰς μὲν τοι ὀρέξεις ἀναλαμβάνει.

Περὶ Γογγύλης ἀγρίας. Κεφ. ρλέ.

Ἡ μὲν τοι ἀγρία γογγύλη φύεται ἐν ἀρούραις,

ἀρούραις, θάμνος πηχυαῖος τὸ ὕψος, πολύκλαδος, ἐξ ἄκρου λεῖος, φύλλα ἔχουσα λεῖα, δακτύλου τὸ πάχος, ἢ καὶ μείζονα· καρπὸν δὲ ἐν λοβοῖς καλυκώδεσιν· ἀνοιχθέντων δὲ τῶν περικαρπίων, ἔσωθεν ἄλλος κεφαλοειδὴς ἐστι * λοβὸς, ἐν ᾧ σπερμάτια μέλανα, θραυσθέντα δὲ λευκὰ ἔνδοθεν. μίγνυται δὲ σμήγμασι προσώπου καὶ τοῦ ἄλλου χρωτός· ὅσα δι' ἀλεύρων γίνεται θερμίνων, ἢ πυρίνων ἢ αἰρίνων ἢ ὀροβίνων.

Περὶ Βουνιάδος. Κεφ. ρλϛ΄.

Βουνιὰς, καὶ ταύτης ἡ ῥίζα ἑφθὴ φυσώδης ἐστὶν, ἧττον δὲ τρόφιμος· ποιεῖ γὰρ τὸ σπέρμα αὐτῆς ἀνενεργῆ τὰ θανάσιμα προπινόμενον, μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, ἁλμεύεται καὶ ταύτης ἡ ῥίζα.

Περὶ Ῥαφανίδος. Κεφ. ρλζ΄.

*Ῥαφανὶς, καὶ αὕτη πνευμάτων γεννητικὴ καὶ θερμαντικὴ, εὔστομος· ἀλλ' ἀστόμαχος, ἐρευκτικὴ δέ ἐστι καὶ οὐρητική, εὐκοίλιος εἴ τις αὐτὴν ἐπιλαμβάνει μᾶλλον συνεργοῦσαν τῇ ἀναδόσει. προεσθιομένη δὲ μετεωρίζει τὴν τροφήν· ἁρμόζει δὲ καὶ τοῖς ἐμεῖν μέλλουσι προεσθιομένη. ἀκριβοῖ δὲ καὶ τὰς αἰσθήσεις· ἑφθὴ δὲ ποιεῖ λαμβανομένη βήσσουσι χρονίως, καὶ τοῖς πάχος γεννῶσιν ἐν θώρακι. ὁ δὲ φλοιὸς αὐτῆς μετ' ὀξυμέλιτος λαμβανό-

ſcitur, fruticoſum in cubiti altitudinē aſſurgēs, ramoſū, læue in cacumine folia fert læuia, digitali latitudine, aut maiora & fructum in ſiliquis calyculatis: cúmq; eorū inuolucra aperiūtur, alia intus ſiliqua ſpectatur, quæ quandā capitis ſpeciē prębet, in qua ſemina paruula cōcipiūtur, foris nigra intus alba. Additur in medicaméta quibꝰ ad detergendā cutē in facie, totóq; corpore, vtimur: præſertim quæ ex lupini aut arui, tritici aut lolij farina, fieri ſolent.

Napus. Cap. CXXXVI.

Cocta napi radix inflat, modicum alit. Semen eius potum venenorum vires hebetat, antidotis admiſcetur, conditur ſale radix.

Radix Cap. CXXXVII.

Radix (q̄ græcis raphanꝰ dicit̄) excalfacit, flatus gignit, ori ſuauis eſt: ſed ſtomacho aduerſat̄, ructꝰ ciet, vrinā pellit, aluo aptior: ſummo tamē cibo ſumi debet, quo magis eiꝰ diſtributionē adiuuet. quū aūt p̄ſumit̄, cibū ſuſpendit: quare vomituris cōmodiſsimè datur ante cibū. Sēſuum aciē excitat: decocta cōtra veterē tuſsim, & pituitæ craſsitiē in pectore, efficax eſt. Cortex ex aceto mulſo

celerius

celerius vomitiones mouet: hydropicis commodissimè illinitur, lienosis vtilis, sugillata cum melle rapit, & nomas amolitur: cótra viperarum ictus auxiliatur, alopecias ad pilum reducit, lentigines cum loliacea farina emendat, his qui fungis strangulantur, tam cibo quàm potu salutaris est. Semen vomitiones facit, vrinam mouet, menses cit, lienem extenuat, cum aceto illitum gangrænas validissimè emarginat, : coctum cum aceto mulso anginis perquàm vtiliter gargarizatur, contra cerastis morsus, potũ ex vino auxilio est.

Rhaphanus syluestris. Cap. CXXXVIII.

Syluestri rhaphani, quã Romani armoraciã vocãt, folia satiuo similia, sed magis lãpsanã imitãtur: radix gracilis, tenera, subacris. Tam foliũ q̃ radix in olera recipitur: sed hæc excalfacit, vrinã concitat, ęstuosa est.

Siser. Cap. CXXXIX.

Siser vulgò cognitum, cuius radix decocta ori grata est, & stomacho, vtilis, vrinam ciet, & appetentiam inuitat.

Lapathũ siue rumex. Ca. CXL.

Ex generib⁹ rumicis, oxylapathum

λαμβανόμενος, ἐμετικώτερος· ἁρμόζων ὑδρωπικοῖς, καταπλασθεὶς δὲ εὐθετεῖ καὶ σπληνικοῖς· σὺν μέλιτι δὲ νομὰς ἐφίστησι καὶ ὑπώπια αἴρει. βοηθεῖ καὶ ἐχιοδήκτοις, καὶ ἀλωπεκίας δασύνει· φακοὺς ἀποσμήχει σὺν αἰρίνῳ ἀλεύρῳ, βοηθεῖ καὶ τοῖς ὑπὸ μυκήτων πνιγομένοις βεβρωσκόμενος ἢ πινόμενος καὶ ἔμετον ἄγει. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς ἐμετικὸν, οὐρητικὸν, σπληνὸς καθαιρετικὸν πινόμενον μετ᾽ ὄξους· συναγχικοῖς τε βοηθεῖ ἀφεψηθὲν σὺν ὀξυμέλιτι θερμῷ εἰς ἀναγαργάρισμα, καὶ πρὸς κεράστου δῆγμα σὺν οἴνῳ πινόμενον βοηθεῖ, *ἐπιπλασθὲν δὲ μετ᾽ ὄξους καὶ γαγγραίνας εὐτόνως περιχαράσσει.

Περὶ Ῥαφανίδος ἀγρίας. Κεφ. ρλη΄.

Ῥαφανὶς ἀγρία φύλλα ἔχει ὅμοια τῇ ἡμέρῳ, πρὸς τὰ τῆς λαμψάνης μᾶλλον· ῥίζα δὲ ἰσχνὴ, μαλακὴ, ὑπόδριμυς. λαχανεύεται δὲ τὰ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα *ἑφθά· ἔστι δὲ θερμαντικὴ, οὐρητικὴ, καυματώδης.

Περὶ Σισάρου. Κεφ. ρλθ΄.

Σίσαρον γνώριμον, οὗ ἡ ῥίζα ἑφθὴ εὔστομος, εὐστόμαχος, οὐρητικὴ, ὀρέξεως προσκλητική.

Περὶ Λαπάθου. Κεφ. ρμ΄.

Λάπαθον, τὸ μὲν αὐτοῦ ὀξυλάπαθον

παθον λέγεται. φυόμενον ἐν ἕλεσι, σκληρὸν κατὰ ἄκρα, ὕποξυ. τὸ δέ τι κηπευτὸν οὐχ ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τρίτον δ' ἐστὶν ἄγριον, μικρὸν, παρόμιον ἀρνογλώσσῳ, μαλακὸν, ταπεινόν. ἔστι δὲ καὶ τέταρτον εἶδος αὐτοῦ, ὃ ἔνιοι ὀξαλίδα ἢ ἀναξυρίδα ἢ λάπαθον καλοῦσιν, οὗ φύλλα ὅμοια τῷ ἀγρίῳ καὶ μικρῷ λαπάθῳ, καυλὸς οὐ μέγας, καρπὸς ὑποξὺς, ἐρυθρὸς, δριμὺς, ἐπὶ τοῦ καυλοῦ, * καὶ ἐπὶ τῶν φαραφυάδων. πάντων δὲ τὸ λάχανον μαλάσσει κοιλίαν ἑψηθέν. ὠμὸν δὲ καταπλασσόμενον, μελικηρίδας * σὺν ῥοδίνῳ ἢ κρόκῳ διαφορεῖ. τὸ δὲ σπέρμα τοῦ ἀγρίου καὶ τοῦ ὀξυλαπάθου καὶ τῆς ὀξαλίδος, πίνεται ὠφελίμως μεθ' ὕδατος ἢ οἴνου, πρὸς δυσεντερίας καὶ κοιλιακὰς διαθέσεις, καὶ ἄσην στομάχου, καὶ πρὸς σκορπίου πληγήν. καὶ εἰ προπίοι δέ τις οὐδὲν πείσεται πληγείς. αἱ δὲ ῥίζαι αὐτῶν ἑφθαὶ σὺν ὄξει καὶ ὠμαὶ καταπλασθεῖσαι, θεραπεύουσι λέπρας, λειχῆνας, ὄνυχας λεπροὺς· δεῖ δὲ προαναστρίβειν τὸν τόπον ἐν ἡλίῳ νίτρῳ καὶ ὄξει. πραΰνει δὲ καὶ κνησμοὺς τὸ ἀφέψημα αὐτῶν περιαντλούμενον. παρηγοροῦσι δὲ ὠταλγίαν καὶ ὀδονταλγίαν ἑψηθεῖσαι ἐν οἴνῳ καὶ διακλυζόμεναι, διαφοροῦσι καὶ χοιράδας καὶ παρωτίδας ἑφθαὶ σὺν

pathum vocant, quod in acutũ tendit, dura habés extrema, in paluſtribus naſcés. Alius eſt ſatiuus, illi diſsimilis. Tertiũ genꝰ ſylueſtre, paruũ, plantagini ꝓximũ, humile & molle. Quartum eſt quod alij oxalida, alij anaxyrida, aut lapathon vocãt. Folia eiꝰ ſylueſtri ac exiguo rumici ſimilia, caule nõ magno, ſemine ſubacuto, rubéte, acri, in caude & agnatis appẽdicibus, emicante. Omnium decocto olere aluus emollit̃. Crudi illitu, melicerides, roſaceo aut croco adiecto, diſcutiunt̃. Sylueſtris & oxylapathi, & eius quam oxalida nominãt, ſemen ex aqua aut vino vtiliter bibitur, contra dyſenterias, & cœliacorum affectus, ſtomachi faſtidia, ſcorpionum ictus. Quod ſi quis in potu præſumat, nihil moleſti ex ictu patietur. Radices ex aceto coctæ aut illitæ crudæ, lepras, impetigines, & ſcabroſos vngues perſanãt: ſed antea locus aceto & nitro in ſole perfricandus eſt. Pruritus corporis, decoctum earum ſedat, ſi foueatur, aut in ſoliis balnearum confricetur. Coctę in vino & inſtillatę, auriũ dentiúmq; dolorem mulcent, ſtrumas parotidásque diſcutiunt,

lienem cum aceto extenuant. Aliqui amoliendis strumis radicum gestamine vtuntur, eas collo appendentes. Tritæ & admotæ fœminarum profluuia sistunt, cum vino autem potæ regio morbo medentur, calculos vesicę comminuunt, menses ciét, scorpionum ictibus auxiliátur.

Hippolapathon. Ca. CXLI.

Hippolapathon olus est magnū, in paludibus nascens: easdem habet vires, quas supradicta rumicis genera.

Lampsana. Cap. CXLII.

Lampsana syluestre olus est: plus alit q̃ rumex, & stomacho vtilius. Cuius folia caulésq; coquuntur in cibo.

Blitum. Cap. CXLIII.

Blitum estur oleris modo, aluo vtile est: nullius in medicina vsus.

Malua. Cap. CXLIIII.

MALVA satiua esui longè aptior syluestri: stomacho aduersatur, aluum iuuat, sed multò magis caules: interaneis & vesicæ vtilis. Cruda folia cum salis exiguo mãducata, ægilopas ex melle sanant: verùm cùm cicatricem trahere cœperint, ea demum citra

σὺν οἴνῳ καταπλασθεῖσαι, σπλῆνα δὲ σὺν ὄξει. καὶ ἐν δέσματι δέ τινες χρῶνται ταῖς ῥίζαις πρὸς χοιράδας, περιάπτοντες τῷ τραχήλῳ. ἱστᾶσι καὶ ῥοῦν γυναικεῖον προστεθεῖσαι λεῖαι, ἀφεψηθεῖσαι δὲ σὺν οἴνῳ καὶ πινόμεναι, ἰκτερικοὺς ἀποθεραπεύουσι, καὶ λίθους τοὺς ἐν κύστει θρύπτουσιν, ἔμμηνά τε ἄγουσι, καὶ σκορπιοπλήκτοις βοηθοῦσιν.

Περὶ Ἱππολαπάθου. Κεφ. ρμα΄.

Ἱππολάπαθον λάχανόν ἐστι μέγα ἐν ἕλεσι γινόμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένοις.

Περὶ Λαμψάνης. Κεφ. ρμβ΄.

Λαμψάνη λάχανόν ἐστιν ἄγριον, τροφιμώτερον καὶ εὐστομαχώτερον τοῦ λαπάθου, οὗ τὰ φύλλα καὶ ὁ καυλὸς ἐσθίεται ἑφθά.

*Περὶ Βλίτου. Κεφ. ρμγ΄.

* Βλῖτον λαχανεύεται καὶ τοῦτο· ἔστι δὲ εὐκοίλιον, οὐδεμίαν ἔχον φαρμακώδη δύναμιν.

Περὶ Μαλάχης. Κεφ. ρμδ΄.

Μαλάχη ἐδωδιμωτέρα μᾶλλον ἡ κηπευτὴ τῆς χερσαίας· κακοστόμαχος δὲ καὶ εὐκοίλιος, καὶ μᾶλλον οἱ καυλοί· ἐντέροις δὲ καὶ κύστει ὠφέλιμοι. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ὠμὰ καταπλασθέντα καὶ μετὰ ὀλίγων ἁλῶν μασηθέντα αἰγίλωπα ἀνασκευάζειν σὺν μέλιτι· πρὸς μέντοι τῇ ἀπουλώσει δίχα

δίχα τῶν ἁλῶν χρηστέον αὐτῇ. ποιεῖ καὶ πρὸς μελισσῶν καὶ σφηκῶν πληγὰς καταπλασσομένη· κἂν προχρίσηταί τις αὐτὴν ὠμὴν λείαν σὺν ἐλαίῳ, ἄπληκτος διαμένει. μετὰ δὲ οὔρου καταπλασθεῖσα, ἰχῶρας καὶ πίτυρα ἰᾶται. ἑφθὰ δὲ λεῖα τὰ φύλλα καὶ σὺν ἐλαίῳ ἐπιτιθέμενα, πυρίκαυτα καὶ ἐρυσιπέλατα ὠφελεῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς μαλακτικὸν ἐγκάθισμα ὑστέρας, εἴς τε ἐνέματα πρὸς δηγμοὺς ἐντέρων καὶ μήτρας καὶ δακτυλίου ἁρμόδιον. ὁ δὲ ζωμὸς σὺν ταῖς ῥίζαις βοηθεῖ ἑψόμενος πᾶσι τοῖς θανασίμοις, ξηρὰν δὲ δεῖ συνεχῶς πίνοντας. ὠφελεῖ δὲ καὶ φαλαγγιοδήκτοις καὶ γάλα κατασπᾷ. ὁ δὲ καρπὸς μιγνύμενος αὐτῷ λωτοῦ ἀγρίου σπέρματος, πινόμενος μετὰ οἴνου, τὰ περὶ κύστιν ἀλγήματα πραΰνει.

Περὶ Ἀτραφάξυος. Κεφ. ρμέ.

Ἀτράφαξις οἱ δὲ, χρυσολάχανον, λάχανον γνώριμον. διττὸν, τὸ μὲν ἄγριον, τὸ δὲ κηπευτόν. λαχανεύεται δὲ ἑφθόν. ἔστι δὲ κοιλίας μαλακτικὸν, καταπλασσόμενον δὲ ὠμόν τε καὶ ἑφθὸν, φύγεθλα διαφορεῖ. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ πινόμενος μετὰ μελικράτου, ἴκτερον θεραπεύει.

Περὶ Κράμβης.

Κεφ. ρμϛ'.

Κράμβη ἡ ἥμερος εὐκοίλιος, ἀπερίζεστος ἐσθιομένη, καθεψηθεῖσα

citra ſalem vtendum eſt. Contra aculeatos apium veſparúmque ictus, illita efficax eſt: eadem cruda cum oleo trita peruncti, non feriuntur. Vlcera manãtia in capite, furfuréſque cum vrina ſanat. Sacris ignibus & ambuſtis decocta folia, tritáque, vtiliſsimè ex oleo imponuntur. Eius decoctum vuluas inſeſsione mollit: prodeſt eroſionibus veſicæ, & inteſtinorum, vuluæ, ſedíſque, clyſtere infuſum. Ius decoctæ cũ radice ſua, contra omnia venena auxiliatur, ſi continuò à bibentibus reuomatur. Cõtra phalangiorum morſus remedio eſt, lac euocat. Semen in vino potũ addito loti ſylueſtris ſemine, veſicæ cruciatus lenit:

Atriplex. Cap. CXLV.

Atriplicẽ aliqui chryſolachanon vocãt, cognitum olus eſt. Duo eius genera, ſylueſtre & ſatiuum. Coctum eſtur, vt olus. Aluum mollit, panos diſcutit, ſiue crudum, ſiue coctum illinatur. Semẽ cum aqua mulſa potum, regium morbum ſanat.

Braſsica. Cap. CXLVI.

Braſſica ſatiua aluo eſt idonea, ſi modo leuiter ferueſacta edatur (nam percocta aluum

uum ſiſtit, ſed multò magis bis cocta, aut quę in lixiuio coquitur) ſtomachum autem malè habet. acrior eſt æſtiua. In Ægypto propter amaritudinem non eſtur. Cæcutiétibus, & tremulis eſſe prodeſt: ſummo cibo ſumpta crapulam diſcutit, & vini noxam reſtinguit. Melior ſtomacho cyma, ſed acrior, & ad ciendum vrinam validior. Ea condita ſtomacho inimica eſt, aluum conturbat. Crudus ſuccus cum nitro & iri deuoratus aluum emollit: cum vino quoque epotus viperarum morſibus auxiliatur: cum fœnigræci farina podagris & articulorum vitiis illinitur: prodeſt & ſordidis vlceribus & vetuſtis illitus: caput purgat naribus infuſus: mẽſes extrahit cum loliacea farina inditus. Folia per ſeſe illita, aut cum polenta trita, conferunt inflammationibus, tumoribúſque: epinyctidas, ignem ſacrum, lepráſque ſanant: carbunculos ex ſale rumpunt: fluentes capillos retinent: cocta, addito melle, aduerſus depaſcentia vlcera, gangrænáſq; valent: lienoſisq́; ex aceto cruda proſunt. Mãſa, deuorato ſucco, retuſam vocem inſtaurant.

Deco-

θεῖσα δὲ κοιλίαν ἵστησι, καὶ μᾶλλον ἡ δίσεφθος καὶ ἐν κονίᾳ ἑψηθεῖσα, κακοστόμαχος δὲ καὶ δριμυτέρα ἡ θερινή. ἡ δὲ ἐν αἰγύπτῳ διὰ πικρίαν ἄβρωτος. ἀμβλυωποῦσι δὲ βοηθεῖ καὶ τρομώδεσιν ἐσθιομένη, καὶ τὰς ἐκ κραιπάλης καὶ οἴνου κακίας σβέννυσιν ἐπιλαμβανομένη. τὸ δὲ ἐξ αὐτῆς κύημα εὐστομαχώτερον μὲν, δριμύτερον δὲ καὶ οὐρητικώτερον. ταριχευθὲν δὲ κακοστόμαχον, καὶ κοιλίας ταρακτικόν. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς ὠμὸς μετὰ ἴριδος καὶ νίτρου καταπινόμενος, κοιλίαν μαλάττει· μετ' οἴνου δὲ ποθεὶς ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ· σὺν τηλίνῳ δὲ ἀλεύρῳ καὶ ὄξει, ποδαγρικοῖς καὶ ἀρθρητικοῖς· ἥκεσί τε ῥυπαροῖς ἐπιπλαττόμενος καὶ παλαιοῖς ἁρμόζει· ἐγχεόμενός τε καθ' ἑαυτὴν τὴν ῥισὶ, κεφαλὴν καθαίρει· μετὰ δὲ αἰρίνου ἀλεύρου προστεθεῖς, καταμήνια ἄγει. τὰ δὲ φύλλα καταπλασσόμενα καθ' ἑαυτὰ ἢ μετὰ ἀλφίτων λεῖα, ποιεῖ πρὸς πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ οἰδήματα, καὶ ἐρισιπέλατα δὲ καὶ ἐπινυκτίδας καὶ λέπρας ἰᾶται· μεθ' ἁλῶν δὲ ἄνθρακας περιῤῥήττει· ἴσχει δὲ καὶ ῥῦσιν τῶν ἐν κεφαλῇ τριχῶν· ἑψόμενα δὲ καὶ μιγνύμενα μέλιτι, πρὸς νομὰς γαγγραινῶν ποιοῦσι. ὠμὰ δὲ ἐσθιόμενα μετ' ὄζους σπληνικοὺς ὠφελεῖ. διαμασσώμενα δὲ, φωνῆς ἀποκοπὴν καθίστησι τοῦ χυλοῦ καταπινομένου.

τὸ δὲ

τὸ δὲ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς, κολίαν καὶ ἔμμηνα κινεῖ πινόμενον. τὸ δὲ ἄνθος ἀτόκιον μετὰ τὴν ἀποκύησιν προστεθὲν ἐν πεσσῷ. τὸ δὲ σπέρμα μάλιστα τῆς ἐν αἰγύπτῳ γινομένης πινόμενον, ἡμίνθας ἐκπινάσσει· μίσγεται δὲ καὶ εἰς ἀντιδότους κοιλιακάς. πρόσωπόν τε ἀποκαθαίρει καὶ φακούς. οἱ δὲ καυλοὶ χλωροὶ καέντες σὺν τῇ ῥίζαις καὶ ἀναληφθέντες στέατι χοιρείῳ παλαιῷ, πλευρᾶς χρόνια ἀλγήματα ἐπιτεθέντες παύουσιν.

Περὶ Κράμβης ἀγρίας.

Κεφ. ρμζ'.

Κράμβη ἀγρία φύεται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐν παραθαλασσίοις καὶ κρημνώδεσι τόποις, ἐοικυῖα τῇ ἡμέρῳ, λευκοτέρα δέ ἐστι καὶ δασυτέρα καὶ πικρά. τὸ δὲ κύημα αὐτῆς ἐν κονίᾳ ἑψηθὲν οὐκ ἄστομον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καταπλασσόμενα, κολλητικὴν τραυμάτων, καὶ διαφορητικὴν οἰδημάτων τε καὶ φλεγμονῶν.

Περὶ Κράμβης θαλασσίας.

Κεφ. ρμή.

Ἡ δὲ θαλασσία λεγομένη κράμβη, ἐξήλλακται τῷ παντὶ τῆς ἡμέρου, ἔχουσα φύλλα εὐμήκη τῇ στρογγύλῃ ἀριστολοχίᾳ ὅμοια· ἐκπέφυκε δὲ ἕκαστον αὐτῶν ἀπὸ κλονίων ὑπερύθρων ἐξ ἑνὸς μόσχου ὥσπερ κισσός· ἔχει δὲ καὶ ὀπὸν λευκὸν, οὐ πολύν. ἔστι δὲ τῇ γεύσει ὑφάλμυρος, καὶ ποσῶς ἔμπικρος, λιπαρὰ τὴν σύστασιν.

ὅλη

Decoctum eius potu, aluum & menses ciet. Flos post conceptionem in pesso subditus, partum abortu vitiat. Semen eius, præsertim quæ in Ægypto nascitur, potum tineas repellit: in antidota theriaca additur, faciei cutem lentiginesq; expurgat. Virentes cauliculi cũ radice cremati, & adipe porci vetusto excepti, diuturnos laterum dolores mitigant.

Brassica sylvestris.

Cap. CXLVII.

Syuestris brassica, maritimis præruptisque locis, magna ex parte gignitur: satiuæ similis, sed candidior, hirsutiórque, amara. Cuius cyma in lixiuia cocta, ori non insuauis. Folia illitu vulnera conglutinant, & inflãmationes tumoresque discutiunt.

Brassica marina.

Cap. CXLVIII.

Marina brassica à satiua prorsus abhorret, quòd folia ferat rotũdæ aristolochiæ, prę-longa, tenuia: singula à ramulis rubentibus exeunt, singulari, vt hedera, pediculo: albo succo prædita est, sed pauco, salso gustu, & aliquantum amaro, pingui concretu.

Herba

Herba in totum ſtomacho inimica, acris: vehementiſsimè aluum ciet, in cibo cocta. Coquitur propter acrimoniã cũ pingui carne.

Beta. Cap. CXLIX.

Beta duorum generũ eſt, è quibus nigra coquitur cũ lenticula, vt ventrẽ ſiſtat: quod magis radice eius pręſtatur. Cãdida aluo vtilis eſt. Vtraq; tamen propter nitroſum humorẽ: quẽ habet in ſe, noxij ſucci eſt. Vnde ſuccus earũ cũ melle naribus indit⁹, caput purgat, auriũ doloribus auxiliatur. Decoctũ radicis & foliorũ, furfures lendéſq; deterget, perniones fotu mitigat. Crudis foliis vitiligines, nitro antea perfrictas: alopeciarũ inanitates, ſcapello prius exaſperatas: atq; depaſcẽtia vlcera, illini prodeſt. Eruptionibus papularũ, igni ſacro, ambuſtiſque, cocta medetur.

Portulaca. Cap. CL.

Portulacæ vis adſtringit: capitis doloribus, inflammationibus oculorũ, cæteriſq;, cũ polenta imponitur: ardoribus ſtomachi, ſacro igni, veſicæ doloribus, auxilio eſt: commanducata, dentiũ ſtupores ſedat: ſtomachi & inteſtinorum æſtuationem, fluxionéſque mulcet: renes

ὅλη δὲ ἡ πόα, κακοστόμαχος, δριμεῖα, κοιλίας λυπικωτάτη ἑφθὴ βρωθεῖσα. συνέψουσι δὲ αὐτῇ ἔνιοι διὰ τὴν δριμύτητα τὰ λιπαρὰ τῶν κριῶν.

Περὶ Τεύτλου. Κεφ. ρμθ'.

Τεῦτλον διοσόν ἐστιν, ὧν τὸ μὲν μέλαν σταλτικώτερον κοιλίας σὺν φακῇ ἑψηθὲν· καὶ μᾶλλον ἡ ῥίζα. τὸ δὲ λευκὸν εὐκοίλιον. ἀμφότερα δὲ κακόχυμα διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς νιτρῶδες. ὅθεν ὁ χυλὸς αὐτῶν καθαίρει κεφαλὴν ῥινὶ ἐγχεόμενος μετὰ μέλιτος, καὶ ὠταλγίας ὠφελεῖ. τὸ δὲ τῶν ῥιζῶν καὶ τῶν φύλλων ἀφέψημα, πιτύρων καὶ κονίδων σμηκτικὸν, καὶ χιμέτλης πραϋντικὸν καταντλούμενον. ὠμοῖς δὲ τοῖς φύλλοις καταπλάσσειν δεῖ ἀλφοὺς προεκνιτρωθέντας· καὶ ἀλωπεκίας κατακνησθείσας, καὶ τὰ νεμόμενα ἕλκη. ἑφθὴ δὲ ἐξανθήματα καὶ πυρίκαυτα καὶ ἐρισιπέλατα ἰᾶται.

Περὶ Ανδράχνης.

Κεφ. ρν'.

Ανδράχνη δύναμιν ἔχει συπτικήν· καταπλασσομένη δὲ μετὰ ἀῤῥίτων κεφαλῆς ἀλγήμασι καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμοναῖς καὶ ταῖς ἀλλαις. καὶ στομάχου πυρώσοσι καὶ ἐρισιπέλασι, καὶ κύστεως ἀλγήμασι βοηθεῖ· βρωθεῖσα δὲ αἱμωδίαν καὶ στομάχου καὶ ἐντέρων πύρωσιν καὶ ῥευματισμὸν πραΰνει· νεφρούς τε

νεφροὺς τε δακνομένοις καὶ κύστιν ἐνδιατίθησι· καὶ τὰς πρὸς συνουσίας ὁρμὰς ἐκλύει· παραπλησίως δὲ καὶ ὁ χυλὸς αὐτῆς ἐνεργεῖ πινόμενος καὶ ἐν πυρετοῖς ποιῶν. καὶ πρὸς ἕλμινθας στρογγύλας, αἵματός τε πτύσιν καὶ δυσεντερίας, καὶ πρὸς αἱμοῤῥοΐδας καὶ αἱμοῤῥαγίας, πολύεφθος γινομένη. καὶ πρὸς σηπὸς δήγματα, καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ δὲ χρησίμως μίγνυται, ἔγκλυσμά τε ἐστὶ ἐντέρων ῥευματιζομένων. ἢ * δαξομένης μήτρας· καὶ πρὸς τὰς ἐξ ἐγκαύσεως κεφαλαλγίας σὺν ῥοδίνῳ ἢ ἐλαίῳ ἔμβρεγμα. πρός τε τὰ ἐν κεφαλῇ ἐξανθήματα, σὺν οἴνῳ σμῆγμα· πρὸς τραύματα δὲ σφακελίζοντα, σὺν ἀλφίτῳ καταπλασσομένη.

renes & veſicam adiuuat, etiã ſi eroſioné ſentiant: veneris impetus exoluit: ſuccus epotus ſimili effectu prodeſt, in febrib⁹ valés. Contra teretes vẽtris tineas, cruenté excreationé, dyſenteriã, hęmorrhidas, & profluuia ſanguinis, percocta efficax eſt. Item contra ſepis morſus. Ocularibus medicamentis vtiliſsimè commiſcetur, interaneis fluxione laborãtibus, atque vuluarum eroſionibus, infunditur: contra dolores, quos æſtus excitauit, caput ex roſaceo & oleo fouetur: eruptiones papularum in capite, cum vino emendat: vulneribus quæ ad ſyderationé ſpectant ex polenta illinitur.

*Περὶ Ανδράχνης ἀγρίας.

Κεφ. ρνά.

Ανδράχνη ἀγρία ἔχει αὕτη πλατύτερα φυλλάρια πρὸς τὰ τῆς ἀνδράχνης καὶ δασέα. φύεται ἐν πετρώδεσι τόποις. ἔστιν ὅτε καὶ ἐν κήποις, φύλλα ἔχει ὅμοια ἐλαίᾳ, μικρότερα δὲ πολλῷ, πλείονα δὲ καὶ ἁπαλὰ, καυλία ἐρυθρὰ, ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πολλὰ ἐπὶ γῆν κεκλιμένα. μασσώμενα δὲ εὔχυμα καὶ γλίσχρα καὶ ὑφαλμυρά. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, δριμεῖαν, ἑλκωτικὴν, χοιράδων διαφορητικὴν σὺν ἀξουγγίῳ καταπλαττομένη.

Andrachne ſylueſtris.

Cap. CLI.

Andrachne Sylueſtris paruis eſt foliis & latiorib⁹ q̃ portulacę hirſutis. Naſcitur ĩ petroſis, eſt qñ & in hortis, folia oleæ, ſed minora multo. Verũ plura, tenuioráq; cauliculis rubricãtibus ab radice vna frequẽtib⁹, inclinãtib⁹ in terrã. Hi mãſi in ſuccũ facile ſoluũt tenacẽ liquore cũ quodã ſalis guſtu. Facultas eius calfacere acré vim obtinés, & exulcerãs ſtrumis illinitur cũ axungia vt diſcutiat.

Περὶ

Aſpa-

Asparagi. Cap. CLII.

Corruda siue syluestris asparagus vulgaris est notitiæ. Hui⁹ cauliculi in cibo cocti ventré emolliunt, vrinã cient. Radicis decoctũ contra vrinę difficultaté, regium morbũ, renũ vitia, & coxendicũ cruciatus, in potu proficit: cũ vino autẽ, phalãgiorum morsibus auxiliatur. Si decocti succus super dente cõ tineatur, eius dolori medetur. Semen potũ ad eadẽ valet. Canes, vt aiunt, si decoctũ bibãt, emoriuntur. Asparagũ etiã nasci prodiderũt, arietis cornibus contusis, atque defossis: quod, quãtum equidẽ sentio, planè à veritate abhorret. Altilis autẽ asparag⁹ multis ramis fruticat, foliis fœniculi, lõgis, numerosis: radice rotũda, grandi, spongiã habente. Huius teneri cauliculi triti in vino albo, renum dolores sedant. Assus autẽ coctúsve, vrinę stillicidiũ, difficultatẽq;, ac dysenterias, mitigat. Radix cum vino aut aceto cocta, luxatos art⁹ mulcet. Decocta cũ ficis aut ciceribus sumpta, regiũ morbũ sanat: coxendicis cruciatus strãguriámque leuat. Alligata radix, aut hausti eius decoctũ, conceptum adimit, & sterilitatem adfert.

Περὶ ἀσπαράγου. Κεφ. ργϛ.

Ἀσπάραγος πτερὸς ἢ μυάκανθα γνώριμος, οὗ τὸ καυλίον ἑψηθὲν, καὶ βρωθὲν, κοιλίαν μεγάσει καὶ οὖρα κινεῖ. τῶν δὲ ῥιζῶν τὸ ἀφέψημα πινόμενον βοηθεῖ δυσουρίαις, ἰκτερικοῖς, νεφριτικοῖς, ἰσχιαδικοῖς· φαλαγγιοδήκτοις δὲ μετ' οἴνου ἀφεψόμενον. καὶ ὀδοντολογοῦσι δὲ κρατυνομένῳ τῷ ἀφεψήματος ἐπὶ τοῦ πονοῦντι ὀδόντι. πιεῖ δὲ πρὸς τὰ αὐτὰ καὶ τὸ σπέρμα πινόμενον. φασὶ δὲ καὶ τοὺς κύνας πίοντας τὸ ἀφέψημα αὐτῶν ἀποθνήσκειν. ἔνιοι δὲ ἱστόρησαν ὅτι ἐάν τις κριοῦ κέρατα συγκόψας κατορύξῃ, φύεται ἀσπάραγος· ἐμοὶ δὲ ἀπίθανον.

Ὁ μήτι ἀσπάραγος οὗτος, θάμνος ὀξὺ πολύκλαδος, φύλλα ἔχων πολλὰ, μακρὰ, ὅμοια μαραθρῳ· ῥίζα τροχύλη μεγάλη, ἔχουσα κόνδυλον. οὗ πινος τὸ καυλίον λειούμενον μετὰ οἴνου λευκοῦ, παύει φρενίτιδας. ἐφθὸς δὲ ἢ ὀπτὸς λαμβανόμενος, παύει τραγγουείας καὶ δυσουρίας, καὶ δυσεντερίας. ἡ δὲ ῥίζα αὐτὴ ἑψηθεῖσα ἐν ὄξει ἢ οἴνῳ, παύει τρέμματα. ἐφθὴ δὲ μετὰ σύκων καὶ ἐρεβίνθων λαμβανομένη, ἰᾶται ἴκτερον. καὶ παύει ἰσχιάδα καὶ τραγγουείαν. θεριαπομένη δὲ καὶ τὸ ἀπόζεμα αὐτὴ πινόμενοι, ποιεῖ ἀτόκιον καὶ ἄγονον.

Plan-

Περὶ Αρτε-

Περὶ Ἀρνογλώσσου. Κεφ. ρνγ'.

Ἀρνόγλωσσον διττόν ἐστι· τὸ μὲν μικρόν· τὸ δὲ, μεῖζον· ἔχει δὲ τὸ μὲν μικρὸν φύλλα στενώτερα καὶ μικρότερα, καὶ μαλακώτερα καὶ λειότερα καὶ λεπτότερα· καυλίῳ δὲ γωνιοειδεῖ κεκλιμένα ὡς ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνθη ὠχρά· τὸ δὲ σπέρμα ἐπ' ἄκρων τῶν καυλῶν. Τὸ δὲ μεῖζον εὐρυνέστερον, πλατύφυλλον, λαχανῶδες· καυλὸς δὲ ἐπὶ τούτου γωνιώδης, ὑπόρυθρος, ὕψος πήχεως, ἐκ μέσου μέχρι κορυφῆς σπέρματι περιεχόμενος λεπτῷ. ῥίζαι δὲ ὕπεισιν ἁπαλαὶ, δασεῖαι, λευκαὶ, πάχος δακτύλου. γεννᾶται δὲ πρὸς τοῖς τέλμασι καὶ φραγμοῖς καὶ ἐνίκμοις τόποις. εὐχρηστότερον δὲ τὸ μεῖζον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ξηραντικὴν, στυπτικήν· ὅθεν καὶ καταπλασσόμενα πρὸς πάντα τὰ κακοήθη καὶ ἐλεφαντιῶντα ῥευματικὰ καὶ ἀκάθαρτα ἕλκη ἁρμόζει· ἴσχει δὲ καὶ αἱμορραγίαν, νομὰς, ἄνθρακας, ἕρπητας, ἐπινυκτίδας· ἀπουλοῖ καὶ ἕλκη χρόνια καὶ ἀνώμαλα, καὶ τὰ χειρώνια ἰᾶται, καὶ κόλποις παρακολλᾷ· καὶ τὰ κυνόδηκτα καὶ πυρίκαυτα φλεγμονὰς, παρωτίδας, φύγεθλα, χοιράδας δὲ καὶ αἰγίλωπα σὺν ἁλσὶν ἐπιπλασσόμενα ὠφελεῖ. ἑφθὸν δὲ τὸ λάχανον μεθ' ἁλῶν καὶ ὄξοις λαμβανόμενον, δυσεντερικοῖς καὶ κοιλιακοῖς ἁρμόζει.

δίδο-

Plantago. Cap. CLIII.

Duo plantaginis genera: minor folia habet angustiora, minora, molliora, læuiora, & tenuiora: cauliculo anguloso in terram inclinato: floribus pallidis: semine summis caulibus emicante. Altera maior, lætior, virentiorque, latis constans foliis, oleracei generis: cuius caulis cubiti altitudinem petit, angulosus, subruber, à medio ad verticem tenui semine circundatus: radicibus nititur teneris, hirsutis, candidis, digitum crassitudine æquantibus. Nascitur in lacunosis, sepibus, & locis humidis. Multò vtilior magna est. Vim habent folia exiccatoriã, constringentem: quare omnib⁹ malignis vlceribus, & fluxioni opportunis atque elephanticis, sordidísq; illita prosunt: profluuia sanguinis, vlcera quæ serpunt, epinyctidas, carbunculos, nomásque cohibét: vetera vlcera & inæqualia cicatrice obducuut, chironia sanant, sinus conglutinant: morsibus canis, ambustis igni, inflãmationibus, panis, parotidibus, strumis, ægilopiis, illita cum sale prosunt. Coctum cum aceto & sale olus, dysentericis, cœliacisque sumptum subuenit.

Datur

Datur & in locum betæ cum lenticula coctum. Et ad aquam inter cutē cui leucophlegmatiæ nomen est, datur & herba decocta post aridas epulas, sic vt media antecedat: comitialibus & suspirioſis data proficit. Foliorum succus, colluta subinde oris vlcera, purgat: cum cimolia aut ceruſa igni ſacro medetur: fiſtulis infuſus prodeſt, lippitudinibus & aurium doloribus idem ſuccus inſtillatur. Additur quoque in oculorum collyria. Gingiuis cruore ſuffuſis, & ſanguinis reiectionibus, potu confert: clyſtere dyſentericis infunditur, contra tabem datur in potu, aduerſus ſtrangulationes vuluæ in vellere ſubiicitur, etiam ſi vulua fluxione laboret. Semen ex vino potum, alui fluxiones & ſanguinis excreationes ſiſtit. Decocta radix & manducatu, & collutione, dentium dolores ſedat: eadē cum foliis, vlceribus renum & veſicę in paſſo datur. Ferunt treis radices cum tribus vini cyathis, & pari aquæ modo, tertianis auxiliari: & quatuor, quartanis. Sunt qui radicis geſtamine, diſcutiendis ſtrumis vtantur.

δίδοται δὲ καὶ μετὰ φακῆς αὐτὴ σὺτλων σωεφθόμενον, καὶ πρὸς λευκοφλεγματίαν μετὰ τὸ ξηροφαγῆσαι, μέση δίδοται ἡ πόα ἐφθή· πιεῖ δὲ καὶ ὀπτικοῖς, καὶ ἀθματικοῖς δι δομένη. ὁ δὲ χυλὸς τῶν φύλλων, τὰ ἐν στόματι ἕλκη αὐχαθαίρει σωεχῶς διακλυζόμενος· ζωὸ δὲ κιμωλίᾳ ἢ ψιμιθίῳ, ἐᾶται τὰ ἐρυσιπέλατα· σύεγγαί τε ἐγκλυζόμενος ὠφελεῖ, καὶ πρὸς ὠταλγίας καὶ ὀφθαλμίας ἐσταζόμενος ὁ χυλός. καὶ κολλυρίοις μιγνύμενος. ἢ πρὸς οὖλα αἱμασσόμενα, καὶ πρὸς αἷμα ἀναγόντας πινόμενος· καὶ πρὸς δυσεντερικοὺς ἐγκλυζόμενος, πίνεται δὲ καὶ πρὸς φθίσιν καὶ πρὸς ὑστερικὰς πνίγας προσίδεται ἐν ἐρίῳ, καὶ ὑστέρᾳ ῥευματιζομένη. καὶ ὁ καρπὸς δὲ πινόμενος μετ' οἴνου, τὸν τῆς κοιλίας ῥευματισμοὺς καὶ πτύσεις αἵματος ἐπέχει. ἡ δὲ ῥίζα ἀφεψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη ἢ διαμασσομένη, ὀδοντα λγίας παύει· πρὸς δὲ τὰ ἐν κύστει ἕλκη ἢ νεφρῶς δίδοῦ ἡ ῥίζα ἢ τὰ φύλλα μὴ γλυκέος. φασὶ δὲ ῥίζας τρεῖς ποθεῖσας μετ' οἴνης κυάθων τριῶν ἢ ὕδατος ἴσου, τριταίῳ βοηθεῖν· τεταρταίῳ δὲ τέσσαρας ῥίζας. ἔνιοι δὲ ἢ ἐν δέσματι χρῶν τῇ ῥίζῃ πρὸς χειράδας ἢ διαφορεῦσιν.

Lauer ſeu

Πιεῖ Σίλ.

Περὶ Σίου. Κεφ. ρνδ'.

Σίον τὸ ἐν ὕδασιν εὑρίσκεται ἐν τοῖς ὕδασι θαμνίον ὀρθὸν, λιπαρὸν, φύλλα ἔχον πλατέα ἱπποσελίνῳ ἐοικότα, μικρότερα δὲ καὶ ἀρωματίζοντα. ἅπερ ἐσθιόμενα ἑφθά τε, καὶ ὠμὰ λίθους θρύπτει καὶ ἐκκρίνει· οὖρά τε κινεῖ, καὶ ἔμβρυα καὶ ἔμμηνα ἄγει, δυσεντερικοῖς τε χρήσιμα βρωθέντα. Κρατεύας δὲ ἱστορεῖ περὶ αὐτοῦ οὕτω· πόα θαμνοειδὴς ὀλίγη ἔχουσα φύλλα περιφερῆ μείζονα ἡδυόσμου, μέλανα, παρεγγύζοντα εὐζώμῳ.

Περὶ Σισυμβρίου. Κεφ. ρνέ.

Σισύμβριον (οἱ δὲ ἕρπυλλον ἄγριον καλοῦσιν) ἐν χέρσοις φύεται, ἔοικε δὲ ἡδυόσμῳ κηπαίῳ, πλατυφυλλότερον δὲ καὶ εὐωδέστερον, στεφανωματικόν. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν· ἁρμόζει δὲ πρὸς στραγγουρίας καὶ λιθιάσεις τὸ σπέρμα σὺν οἴνῳ πινόμενον· καὶ στρόφους καὶ λυγμοὺς παύει. τὰ δὲ φύλλα ἐπιπλάσσεται πρὸς κεφαλαλγίαν κατὰ τῶν κροτάφων καὶ τοῦ μετώπου· πρός τε σφηκῶν πληγὰς καὶ μελιττῶν. ἵστησι δὲ καὶ ἐμέτους ποθέν.

Περὶ Ετέρου σισυμβρίου.

Κεφ. ρνϛ'.

Σισύμβριον ἕτερον, οἱ δὲ, καρδαμίνην, οἱ δὲ, καὶ τοῦτο σίον καλοῦσιν. ἔνυδρός ἐστι πόα, κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ σίῳ γεννωμένη. καρ-

Lauer seu sium.

Cap. CLIIII.

Sion in aquis inuenitur, frutice pingui, recta, foliis latis, olusatro similibus, sed minoribus, & odoratis. Quę cruda coctáque esu, calculos rumpunt, atque excernunt: vrinas cient, méses & partus extrahunt, dysentericis in cibo auxiliatur. De sio Crateuas tradit, herbā esse fruticis specie, pauca folia ferenté, rotūda, maiora quàm menthæ, nigra, & ad erucam accedentia.

Sisymbrium. Cap. CLV.

Sisymbrium (alij serpillum syluestre vocant) in solo inculto nascitur, menthæ hortensis similitudine, odoratius, latiore folio. Inseritur coronis: Calfaciendi vim habet: contra stillicidia, vrinæ, calculósque, semen ex vino bibitur, tormina & singultus sedat. Folia in capitis dolore, fronti aut tēporibus illinuntur: item contra vesparum apiúmque ictus: Vomitiones potu cohibet.

Alterum Sisymbrium.

Cap. CLVI.

Alterū sisymbrij genus, quod aliq; cardaminā, alij sion appellant. Ea herba riguis gaudet, & eisdē in locis, quibus sion pro-

uenit: quæ ideò nonnullis cardamina nominatur, quod gustu cardamum, id est nasturtiũ, repræsentet. Folia primum rotunda prodeunt, adulta erucæ modo finduntur. Id excalfacit, vrinas mouet, crudũ estur, purgat lentigines, cutísq; vitia in facie, noctibus impositũ, matutinísque detractum.

Crithmum. Cap. CLVII.

Crithmum, seu potius, vt aliqui, crithamon, fruticosa & vndique foliosa herbula est, cubiti altitudinem ferè petés. Nascitur in maritimis, & petrosis: foliis pinguibus, numerosis, albicantibus, veluti portulacæ, latioribus, & longioribus, salso gustu, flores candidi sunt, & semen, ceu rorismarini, odoratum, molle, rotundum, quod siccatum rumpitur: habet intus tritici modo nucleum: radices digiti crassitudine, tres aut quatuor, grati odoris & iucundi. Radix, semen, & folia incocta vino, potu vrinæ difficultati & regio morbo auxiliantur: menses cient, estur crudum coctúmve in olere, seruatur etiam in muria.

Coronopus. Cap. CLVIII.

Coronopus oblõga herbula est, per

καρδαμίνην δ' ἔνιοι λέγουσι, διὰ τὸ ἐοικέναι καρδάμῳ τὴν γεῦσιν. φύλλα ἔχει τὸ μὲν πρῶτον περιφερῆ, αὐξόμενα δὲ σχίζεται ὡς τὸ τοῦ εὐζώμου. ἔστι δὲ θερμαντικὸν, οὐρητικὸν, βιβρώσκεται δὲ καὶ ὠμὸν, ἀποκαθαίρει δὲ καὶ φακοὺς, καὶ ἔφηλιν καταπλασθέντα δι' ὅλης τῆς νυκτὸς, ἔωθεν δὲ ἀποκλυσθέν.

Περὶ Κρίθμου. Κεφ. ρνζ'.

Κρίθμον οἱ δὲ, κρίταμον, θαμνῶδες ἐστὶ βοτάνιον, ἀμφιλαφὲς, περὶ πῆχυν τὸ ὕψος. φυόμενον ἐν πετρώδεσι καὶ παραθαλασσίοις τόποις, φύλλοις περίπλεον λιπαροῖς καὶ ὑπολεύκοις, τοῖς τῆς ἀνδράχνης παρεοικόσι, πλατυτέροις μέντοι καὶ* ἐπιμηκεστέροις, ἁλμυρίζουσι δὲ πρὸς τὴν γεῦσιν, ἄνθη λευκὰ, τὸν δὲ καρπὸν ὥσπερ λιβανωτίδος μαλακὸν, εὐώδη, στρογγύλον, ὃς ξηρανθεὶς διΐσταται· καὶ ἔνδον ὡς πυῤῥὸν ἔχει τὸ σπέρμα· ῥίζας δὲ δακτύλου τὸ πάχος, τρεῖς ἢ τέσσαρας, εὐώδεις, ἡδείας. δύναται δὲ ὁ καρπὸς καὶ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα ἐναφεψηθέντα οἴνῳ καὶ πινόμενα, βοηθεῖν δυσουροῦσι καὶ ἰκτερικοῖς· κινεῖ καὶ ἡ καταμήνια, λαχανεύεται ἑφθόν τε καὶ ὠμὸν ἐσθιόμενον, καὶ ταριχεύεται ἐν ἁλμῃ.

Περὶ Κορωνόποδος. Κεφ. ρνή.

Κορωνόπους πρόμηκες βοτάνιον

κατὰ τῆς ἐδάφους ἐστρωμένον, κατεσχισμένον τὰ φύλλα· λαχανεύεται δὲ καὶ τοῦτο ἑφθόν· ῥίζαν λεπτὴν ἔχον, στυπτικὴν, ἐσθιομένην πρὸς κοιλιακοὺς ποιοῦσαν. γίνεται δὲ ἐν χέρσοις τόποις, καὶ ἐν δώμασι καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς.

Περὶ Σόγχου. Κεφ. ρνθ΄.

Σόγχου δύο εἴδη· τὸ μὲν, γάρ ἐστιν ἀγριωδέστερον καὶ ἀκανθωδέστερον· τὸ δὲ, τρυφερώτερον καὶ ἐδώδιμον, καυλὸς δὲ γωνιοειδὴς ἐνίοτε καὶ ὑπέρυθρος· φύλλα ἔχει ἐκ διαστημάτων ἐσχισμένα τὴν περιφέρειαν. δύναμις δὲ αὐτῶν ἐστι ψυκτική, μετρίως ὑποστύφουσα· ὅθεν στομάχῳ καυσουμένῳ, καὶ φλεγμοναῖς, καταπλασσόμενοι ἁρμόζουσιν. ὁ δὲ χυλὸς καταῤῥοφούμενος, δηγμὸν στομάχου καταπραΰνει, καὶ γάλα κατασπᾷ· προστεθεὶς δὲ ἐν ἐρίῳ,* δακτύλων καὶ μήτρας φλεγμοναῖς βοηθεῖ. ἡ δὲ πόα καὶ ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα σκορπιοπλήκτοις ἀρήγει. Ὁ δὲ ἕτερος σόγχος ὁ καὶ τρυφερὸς, δενδρώδης ἐστὶ, καὶ πλατύφυλλος· τὰ δὲ φύλλα διεῖλε τὸν καυλόν· καὶ οὗτος δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ.

Περὶ Σέρεως. Κεφ. ρξ΄.

Σέρεις διτταί· ὧν ἡ μὲν ἀγρία, πικρὶς ἡ καὶ κιχώριον καλουμένη· ἡ δέ τις ἐστὶ καὶ πλατυφυλλοτέρα, καὶ εὐστομαχωτέρα τῆς κηπευτῆς. καὶ ταύτης

est, per terram repens, fissis folliis: coquitur in olere: radicem habet tenuem, adstringentem, quæ in cibo cœliacis facit. Prouenit in aggeribus, & locis incultis, & secus vias.

Sonchus. Cap. CLIX.

Sonchi duo genera: syluestrior quidā est, & magis spinis horret: alter teneritate quadā mollescit, cibis expetitus, anguloso caule, inani, interdū rubēte: foliis in ambitu per interualla dissectis. Vtriusq; vis refrigerat, modicè adstringit: vnde æstuanti stomacho & inflāmationibus illiti prosunt. Succus eorū stomachi rosiones sorbitione mitigat, lac elicit, in vellere appositus sedis ac vuluæ collectionibus opitulatur. Tā herba q̄ radix illita vibratis à scorpione ictibus subuenit. Alter sonchus tenerior, arboris instar, latis cōstans foliis: caulē in ramos exeuntē folia distinguunt: sed ad eadem pollet.

Seris siue intybus. Cap. CLX.

Seris duūm generum est: altera syluestris, quæ picris & cichorion vocatur: altera satiua, latioribus foliis constat, stomacho quàm hortensis vtilior.

Quæ iterum in duas ſpecies digeritur: vna folio latiore prodit, lactucarum ſimillima: altera anguſtiore eſt folio, & guſtu amara. Vtraque refrigerat, & adſtringit, ſtomacho vtiliſsima: aluũ ſiſtit cocta, ſi cum aceto adſumatur. Syluestres ſtomacho meliores: quandoquidem æſtuantem ipſum, & quẽ imbecillitas vexet, cibo leniũt. Cardiacis per ſe, aut cum polenta, vtiliter illinuntur: podagris, & oculorũ inflammationibus auxilio ſunt. Herba cum radice illita, percuſsis à ſcorpione ſubuenit, igni ſacro cũ polenta medetur. Succus cum ceruſa, & aceto, valet ad illitus eorum, quæ refrigerationem deſiderant.

Chondrilla. Cap. CLXI.

Chondrilla, quã aliqui cichorion, alij ſerin appellant, caulẽ, flores, & folia habet cichorio ſimilia: qua ex cauſa nõnulli ſylueſtris intubi ſpeciẽ eſſe ꝓnũtiarũt, verùm tenuior tota eſt: in cuius ramulis, gũmi maſtiches ſimillimũ tuberculo fabæ inueniri ſolet: quod cũ myrrha tritũ & linteo appoſitũ, inſtar oliuæ, fœminarum menſes trahit. Tuſa cum radicibus herba, adiecto melle, diuiditur in paſtillos,

καὶ ταύτης δὲ διττὸν εἶδος· ἡ μὲν γάρ τις ἐστὶ θριδακωδεστέρα καὶ πλατύφυλλος· ἡ δὲ, στενόφυλλος καὶ* ἔμπικρος. * πάσαι δὲ στυπτικαὶ, ψυκτικαὶ καὶ εὐστόμαχοι· ἱστᾶσι δὲ καὶ κοιλίαν ἑφθαὶ, μετ' ὄξους λαμβανόμεναι. καὶ μάλιστα αἱ ἄγριαι εὐστομαχώτεραι· βρωθεῖσαι γὰρ ἀτονοῦντα στόμαχον παρηγοροῦσι καὶ καυσούμενον. καταπλασσόμεναι δὲ σὺν ἀλφίτῳ καὶ καθ' ἑαυτὰς καρδιακοῖς εἰσὶ χρήσιμοι· ποδάγραις καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμοναῖς βοηθοῦσιν. ἡ δὲ πόα καὶ ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα, σκορπιοπλήκτοις ἀρήγει· καὶ ἐρισιπέλατα σὺν ἀλφίτῳ ἰᾶται. σὺν ψιμμιθίῳ δὲ καὶ ὄξει ἔστιν ὁ χυλὸς αὐτῶν ἐπίχρηστος τῶν ψύξεως δεομένων.

Περὶ Κονδρίλλης. Κεφ. ρξά.

Κονδρίλλη, ἡ δὲ, καὶ τοῦτο κιχώριον καλοῦσιν ἢ σέριδα, τὰ μὲν φύλλα καὶ τὸν καυλὸν, καὶ τὰ ἄνθη ἔχει κιχωρίῳ ὅμοια· ὅθεν καὶ εἶδος αὐτὸ τινὲς εἶπον σέριδος ἀγρίας λεπτότερον δὲ τὸ ὅλον· περὶ δὲ τοῖς κλωναρίοις αὐτοῖς εὑρίσκεται κόμμι ὅμοιον μαστίχῃ, μεγέθει κυαμιαῖα· ἅ τινα προστεθέντα μετὰ σμύρνης λεῖα, ἐν ὀθονίῳ, μέγεθος ἐλαίας, ἔμμηνα ἄγει. ἡ δὲ πόα σὺν τῇ ῥίζῃ κοπεῖσα, εἰς τροχίσκους ἀναπλάσσεται μιγνυμένου μέλιτος,

τος, οἵ τινες διεθέντες καὶ νίτρῳ μιγέντες, αὐτοὺς ἀποσμήχουσιν. ἀνακολλᾷ δὲ καὶ τρίχας τὸ κόμμι· καὶ ἡ ῥίζα δὲ πρόσφατος ποιεῖ εἰς τὰ αὐτὰ, βαπτομένης εἰς αὐτὴν βελόνης, καὶ προσαγομένης ταῖς θριξίν. ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς ἔχεις σὺν οἴνῳ πινομένη. καὶ κοιλίαν ἵστησιν ὁ χυλὸς αὐτῆς ἑψηθεὶς σὺν οἴνῳ καὶ ποθεὶς, καὶ καθ' αὑτόν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος κονδρίλλης, φύλλον δὲ ἔχει περιβεβρωμένον, πρόμηκες, ἐπὶ γῆς ἐστρωμένον. καυλὸν δὲ ὀποῦ μεστόν· ῥίζαν δὲ λεπτὴν, ἔπακμον, κούφην, στρογγύλην, ὑπόξανθον, ὀποῦ μεστήν. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καυλὸς καὶ τὰ φύλλα, πεπτικήν. ὁ δὲ ὀπὸς τριχῶν τῶν ἐν βλεφάροις ἀνακολλητικός. φύεται δὲ ἐν γεώδεσι καὶ ἐργασίμοις χωρίοις.

Περὶ Κολοκύνθας. Κεφ. ρξβ'.

Κολόκυνθα ἐδώδιμος· ὠμὴ καταπλασθεῖσα λεῖα, οἰδήματα καὶ ἀποστήματα πραΰνει. τὸ δὲ* ξέσμα αὐτῆς παιδίοις σιρίωσιν, ὠφελίμως κατὰ τοῦ βρέγματος καταπλάσσεται· καὶ πρὸς ὀφθαλμοῦ φλεγμονὰς καὶ ποδαγρικὰς ὁμοίως. ὁ δὲ χυλὸς τῶν ξυσμάτων θλιβέντων, πρὸς ὠταλγίας καθ' ἑαυτὸν καὶ μετὰ ῥοδίνου ἐγχυματιζόμενος ὠφελεῖ· καὶ πρὸς καυσουμένην ἐπιφάνειαν ἐγχριόμενος ὠφελεῖ· ὅλης δὲ αὐτῆς ἀποζεσθείσης καὶ ἐκθλιβείσης ὁ χυλὸς

stillos, qui nitro admisti vitiligines emaculant. Gummi inordinatos pilos replicat: quod item tenera radix efficit, si intincta succo acus, pilis admoueatur. Contra viperas in vino pota proficit. Succus decoctæ, in vino, aut per sese potus, aluum sistit. Aliud habetur chondrillæ genus, folium ferens oblongum, circumrosum, humi sparsum, caulem succo madentem lacteo: radice tenui, rotunda, leui, vegeta, flauescente, succosa. Cuius & caulis, & folia concoquendi vim habent. Succus incommodos palpebrarum pilos reflectit. Nascitur in lætis & cultis.

Cucurbita. Cap. CLXII.

Cucurbita esui apta: cruda, trita illitu tumores, & abscessus mitigat. Ramenta eius infantibus contra capitis ardorem, quam syriasin vocant, in sincipite illinuntur: oculorum inflammationes podagrásque refrigerant. Succus è ramentis tusis per se, aut cum rosaceo infusus, aurium doloribus auxiliatur: adustiones cutis in ardenti febre illitu adiuuat: totius feruefactæ, & expressæ

 succus,

ſuccus, cum melle exiguo, & nitro potus, aluum leniter reſoluit. Vinum in cucurbitam recentem excauatam infuſum, ſi miſtum ſub diuo teneatur, potu aluum leuigabit.

Cucumer ſatiuus.

Cap. CLXIII.

Satiuus cucumis aluo, & ſtomacho per q̃ vtilis habetur, refrigerat, corruptioné nõ ſentit, veſicæ prodeſt, olfactu reuocat, quos animus liquerit. Semé modicè vrinã mouet: cum lacte aut paſſo, veſicæ exulcerationibus ſubuenit. Illita cum vino folia, morſus canũ ſanãt: & epinyctidas, cum melle.

Pepones. Cap. CLXIIII.

Peponis caro in cibis, vrinã cit: inflammationes oculorum illita ſedat. Raméta eius cõtra aduſtionem infantium, quam ſyriaſin vocant, ſincipiti imponuntur: fronti admota, oculorum fluxiones auertũt. Succus cum ſemine, adiecta farina, ſiccatus in ſole cogitur in ſmegmata, quæ faciem repurgãt, & nitorem afferunt. Radix ſicca, & ex hydromelyte pota, drachmæ pondere, vomitioné mouet. Si quiſquam moderatè ſecundum cœnam vomere cupiat, geminis obolis ſit cõtẽtus.

Sanat

ὁ χυλὸς πινόμενος μετὰ μέλιτος βραχέος καὶ νίτρου, κοιλίαν λύει κούφως. καὶ εἴ τις κοιλάνας αὐτὴν ὠμὴν, ἐγχέας τὸ οἶνον καὶ ἐξαιθριάσας, κεράσας τὲ* πίη νῆστις, μαλάττει κοιλίαν κούφως.

Περὶ Ημέρου σίκυος.

Κεφ. ρξγ'.

Σίκυς ἥμερος εὐκοίλιος, εὐστόμαχος, ψυκτικὸς, οὐ φθειρόμενος, κύστει ἁρμόδιος, ἀνακτητικὸς λειποθυμιῶν ὀσφραινόμενος. καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετρίως οὐρητικὸν ἁρμόζον σὺν γάλακτι ἢ γλυκεῖ πρὸς τὰς ἐν κύστει ἐγκώσεις. τὰ δὲ φύλλα αὐτοῦ σὺν οἴνῳ καταπλασθέντα, κυνόδηκτα· ἰᾶται σὺν μέλιτι δὲ ἐπινυκτίδας.

Περὶ πέπονος. Κεφ. ρξδ'.

Η δὲ τοῦ πέπονος σὰρξ καὶ αὐτὴ οὐρητικὴ ἐσθιομένη· καταπλασθεῖσα τῇ ὀφθαλμοῦ φλεγμονὰς πραΰνει. τὸ δὲ βρέγμα αὐτοῦ σιριῶσι παιδίοις κατ' τοῦ βρέγματος ἐπιτίθεται, καὶ ῥευματιζομένοις ὀφθαλμοῖς ἀντὶ ἀνακολλήματος κατὰ τοῦ μετώπου. ὁ δὲ χυλὸς σὺν τῷ σπέρματι μιγεὶς ἀλεύρῳ καὶ ξηρανθεὶς ἐν ἡλίῳ, σμῆγμα γίνεται ῥυπτικὸν καὶ λαμπρυντικὸν προσώπου. ἡ δὲ ῥίζα ξηρὰ ποθεῖσα σὺν ὑδρομέλιτι < ὁλκῇ, ἐμέτους κινεῖ. εἰ δέ τις πραέως ἀπὸ δείπνου ἐμέσαι θελήσειεν, ἀρκέσουσιν ὀβολοὶ β'.

ὑγιάζει

ὑγιάζει δὲ καὶ κυρία καταπλασθεῖσα μετὰ τοῦ μέλιτος.

Περὶ θρίδακος ἡμέρου.

Κεφ. ρξέ.

Θρίδαξ ἥμερος ἐυστόμαχος, ὑποψύχουσα, ὑπνωτικὴ, κοιλίας μαλακτικὴ, γάλακτος κατασπαστική. ἑψηθεῖσα δὲ γίνεται τροφιμωτέρα. ἄπλυτος δὲ ἐσθιομένη, στομαχικοῖς ἁρμόζει. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς πινόμενον, τοῖς συνεχῶς ὀνειρώττουσι βοηθεῖ. καὶ συνουσίαν ἀποστρέφει. αὐταὶ δὲ συνεχῶς ἐσθιόμεναι. ἀμβλυωπίας εἰσὶ ποιητικαί· ταριχεύονται δὲ ἐν ἅλμῃ, ἐκκαυλίσασαι δὲ, ἔχουσί τι παρεμφέρον τῇ τοῦ χυλοῦ καὶ ὀποῦ δυνάμει τῆς ἀγρίας θρίδακος.

Περὶ Αγρίας θρίδακος.

Κεφ. ρξϛ'.

Η δὲ ἀγρία θρίδαξ ἔοικε τῇ ἡμέρῳ, καυλωδεστέρα δὲ καὶ τοῖς φύλλοις λευκοτέρα, καὶ ἰσχροτέρα καὶ τραχυτέρα ὑπάρχουσα· πικρὰ δὲ πρὸς* τῇ γεύσει, ὡμοίωται δὲ κατὰ* πᾶσαν τὴν δύναμιν μήκωνι· ὅθεν καὶ τὸ ὀπὸν αὐτῆς ἔνιοι μίσγουσι τῷ μηκωνίῳ. καθαίρει δὲ μετ'* ὀξυκράτου ποθεὶς ὁ ὀπὸς δυοῖν ὀβολῶν ὁλκὴ, ὑδατώδη κατὰ κοιλίαν, ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἄργεμα καὶ ἀχλὺν, ποιεῖ καὶ πρὸς ἐπικαύσεις ἐγχριομένη σὺν γυναικείῳ

Sanat quoque illita cum melle vlcera concreta in modum faui, quæ ceria vocant.

Lactucæ. Cap. CLXV.

Lactucæ satiuæ, quibus natura refrigatrix inest, stomacho gratæ habentur: somnũ conciliãt, aluũ emolliunt, lac euocãt: verùm decoctæ magis alũt, stomachicis illotas esse prodest. Epotũ semen, assiduas libidinum imaginationes in somno, cõpescit, & veneri refragatur. Ipsæ verò frequentiores in cibo, claritati oculorũ officiunt: inflãmationibus, & ignib⁹ sacris opitulãtur, muria condiuntur. Cũ in caulẽ exierunt, vim quãdã nanciscũtur, succo aut lacti syluestris lactucæ similem.

Lactuca syluestris.
Cap. CLXVI.

Syluestris lactuca satiuæ similis est, sed longior caulis, & candidiora folia, graciliora, & asperiora: amaro gustu est, & viribus aliquantum papaueri similis: vnde lacteum eius succũ aliqui meconio permiscuerũt. Aquam per aluum elicit, potus in aceto mulso succus ad duos obolos: argema caliginemq; repurgat, cõtra adustiones efficaciter illinitur, cũ

lacte mulierũ. In ſumma, ſomnum allicit: doloris leuamentũ præſtat, menſes trahit, contra ſcorpionum, & phalangiorum ictus bibitur. Semen, nõ aliter, quàm ſatiuæ, libidinũ imaginationes in ſomno amolitur, ac veneré arcet. Succus ad eadé valet, ſed viribus infirmior. Reponitur in fictili nouo lac eius antea, vt in aliis liquaminibus moris eſt, inſolatum.

Gingidium. Cap. CLXVII.

Gingidiũ, aliqui lepidion, in Syria, & Cilicia plerũque naſcitur; herbula ſylueſtri paſtinacæ ſimilis, tenuior, & amarior: radice parua cãdicãte ſubamara. Olus hoc crudum, coctum, cõditúmve eſtur magna ſtomachi vtilitate: vrinam cit. Decoctum ex vino potum veſicæ prodeſt.

Scandix. Cap. CLXVIII.

Scandix, ſylueſtre olus eſt, amarum, ſubacre: quod crudũ coctúmve manditur, ſtomacho & ventri vtile. Decoctum in potu, veſicæ, renibus, & iocineri confert.

Caucalis. Cap. CLXIX.

Caucalis, quam alij ſylueſtre daucum vocant, cauliculo eſt dodrantali, aut maiore, ſubhirſuto: foliis apio ſimilibus, fœni-

γυναικείῳ γάλακτι. ἔστι δὲ καθόλου ὑπνωτικὴ καὶ ἀνώδυνος, ἄγει δὲ ἔμμηνα, ποτίζεται δὲ καὶ πρὸς σκορπιοπλήκτοις καὶ φαλαγγιοδήκτοις. τὸ δὲ σπέρμα ὥσπερ τὸ τῆς ἡμέρου ποθὲν, ὀνειρωγμοὺς καὶ συνουσίαν ἀποστρέφει. δύναται δὲ καὶ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ αὐτὰ, ἀσθενέστερος μέντοι. ἀποτίθεται δὲ ὁ ὀπὸς ἐν κεραμίοις ἀγγείοις προηλιαζόμενος ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ χυλίσματα.

Περὶ Γιγγιδίου. Κεφ. ρξζ'.

Γιγγίδιον, οἱ δὲ, λεπίδιον, φύεται πλεῖστον ἐν κιλικίᾳ τε καὶ συρίᾳ· βοτανίον σταφιλίνῳ μὲν ἐοικὸς ἀγρίῳ, λεπτότερον δὲ καὶ πυκνότερον· ῥιζίον ὑπόλευκον, πικρίζον. λαχανεύεται δὲ ὠμόν τε καὶ ἑφθὸν, καὶ ταριχευθὲν ἐσθίεται. ἔστι δὲ εὐστόμαχον· οὐρητικόν. καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ πινόμενον μετὰ οἴνου κύστει χρήσιμον.

Περὶ Σκάνδυκος. Κεφ. ρξή.

Σκάνδυξ, καὶ τοῦτο ἄγριον λάχανον, ὑπόδριμυ, καὶ ἔμπικρον, ἐδώδιμον· ἑφθὸν καὶ ὠμὸν ἐσθιόμενον, εὐκοίλιον καὶ εὐστόμαχον. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ κύστει χρήσιμον καὶ νεφροῖς πινόμενον καὶ ἥπατι.

Περὶ Καυκαλίδος. Κεφ. ρξθ'.

Καυκαλὶς, ἔνιοι δὲ δαῦκον ἄγριον καλοῦσι, καυλίον ἐστὶ σπιθαμιαῖον ἢ καὶ μεῖζον, ὑπόδασυ. φύλλα ἔχον μαράθρῳ ὅμοια*. πολυ-

πολυσχιδῆ, δασέα· καὶ ἐπ' ἄκρου σκιάδιον λευκὸν, εὐῶδες. λαχανεύεται δὲ καὶ τοῦτο ὠμόν τε καὶ ἑφθὸν ἐσθιόμενον· ἔστι δὲ διουρητικόν.

Περὶ Εὐζώμου. Κεφ. ρο'.

Εὔζωμον, τοῦτο ὠμὸν πλεῖον βρωθὲν συνουσίαν παρορμᾷ. καὶ τὸ σπέρμα δὲ αὐτοῦ τὸ αὐτὸ ποιεῖ· οὐρητικὸν ὑπάρχον καὶ πεπτικὸν καὶ εὐκοίλιον. χρῶνται δὲ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς ἀρτύσεις· ἀποτίθενται δὲ αὐτὸ πρὸς τὸ πλείονα διαμένειν χρόνον, ὄξει φυρῶντες καὶ γάλακτι, καὶ ἀναπλάσσοντες τροχίσκους. Γίνεται δὲ καὶ ἄγριον εὔζωμον, μάλιστα ἐν τῇ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἰβηρίᾳ· οὗ τῷ σπέρματι καὶ ἀντὶ σινήπεος οἱ τῇδε ἄνθρωποι χρῶνται. ἔστι δὲ διουρητικώτερον καὶ δριμύτερον πολλῷ τοῦ ἡμέρου.

Περὶ Ὠκίμου. Κεφ. ροα'.

Ὠκιμον γνώριμον βιβρωσκόμενον πολὺ, ἀμβλυωπές ἐστιν, ἐστὶ δὲ κοιλίας μαλακτικὸν, πνευμάτων κινητικὸν, οὐρητικὸν, γάλακτος προκλητικὸν· δυσμετάβλητον, καταπλασσόμενον δὲ σὺν ἀφίτου παπάλῃ, καὶ ῥοδίνῳ καὶ ὄξει, φλεγμοναῖς βοηθεῖ, *καὶ δράκοντος θαλασσίου καὶ σκορπίου πληγῇ· καθ' ἑαυτὸ δὲ σὺν οἴνῳ χίῳ, πρὸς ὀφθαλμῶν ὀδύνας. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ ἀποκαθαίρει ἀχλῦς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς, καὶ τὰ ῥεύματα ξηραίνει.

τὸ

fœniculi modo per extrema multifidis, hiſpidisq; candida in cacumine vmbella, ſuauiter olente. Crudum coctúmve olerum modo eſtur, vrinã mouet.

Eruca. Cap. CLXX.

Cruda eruca venerem largiore cibo concitat. Semé eodem effectu prodeſt: vrinam cit, concoctioni prodeſt, aluo perquàm commodata. Semine ad cõdiméta vtútur: quod, vti in longum tempus aſſeruetur, adiecto lacte aut aceto, digerunt in paſtillos. Gignitur etiamnum ſylueſtris eruca, maximè in Iberia, quæ occidentem ſpectat: cuius ſemine pro ſinapi incolæ vtuntur. Vrinam vehementius pellit, multò ſatiua acrior.

Ocimum. Cap. CLXXI.

Ocimum vulgò cognitum. Id copioſiore cibo oculorum aciẽ hebetat, aluum mollit, ſpiritum mouet, vrinam pellit, lac euocat: ægrè tamen cõficitur. Illitum cum polline polentæ, aceto & roſaceo, pulmonum inflammationibus auxilio eſt: draconis marini, & ſcorpionis ictibus per ſe prodeſt: & cum vino Chio oculorum doloribus. Succus viſus caliginem abſtergit, deſtillatiões exiccat.

Semen

Semen potum conuenit atram bilé gignentibus, difficili vrinę, inflatisq́;: naribus hauſtũ, ſubinde mouet ſternutaméta: quod idem herba efficit, ſed oculos premi neceſſum eſt, cũ ſternutamentũ vrget. Sunt qui in cibis abdicandũ cenſeant: quandoquidem manducatum, & in ſole poſitum, vermiculos creat. Aphri autem adiiciunt, ſi feriantur à ſcorpione, qui ocimum ederint, nullo conflictari dolore.

Orobanche. Cap. CLXXII.

Orobãche cauliculus eſt, ſeſquipedalis, & interdũ maior, ſubruber, hirſutus, tener, ſine folio, pinguis: flore ſubalbido, aut in luteum vergente: radice digiti craſsitudine, &, cum ariditate flacceſcit caulis, fiſtuloſa. Hanc inter quædam legumina naſci conſtat, & ea ſtrangulare: vnde orobanche ſibi cognomẽtum vſurpauit. Eſtur, vt olus, cruda, & in patinis, aſparagi modo, decocta. Legumentis addita, coctionem accelerare creditur.

Barbula hirci. Ca. CLXXIII.

Barbula hirci, q̃ ab aliis come vocatur, breui eſt caule: foliis croci: radice longa, dulci, ſupina: magno ſuper caulem calyce,

τὸ δὲ σπέρμα πινόμενον, ἁρμόξει τοῖς* μέλαιναν χολὴν γεννῶσι καὶ δυσουροῦσι καὶ πνευματουμένοις· ποιεῖ δὲ καὶ πταρμοὺς πλείονας ἐπισπώμενον δι' ὀσφρήσεως· καὶ ἡ πόα δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖ, συμπιέζειν δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς δεῖ ἐπιόντος τοῦ πταρμοῦ. φυλάσσονται δέ τινες αὐτὸ καὶ οὐκ ἐσθίουσι, διὰ τὸ μασσηθὲν καὶ τεθὲν ἐν ἡλίῳ, σκωλήκια γεννᾶν λίβυες δὲ προσειλήφασιν ὅτι οἱ φαγόντες αὐτὸ καὶ πληγέντες ὑπὸ σκορπίου, ἄπονοι διαμένουσιν.

Περὶ Οροβάκχης. Κεφ. ροβ'.

Οροβάκχη καυλίον ἐστὶν ὑπέρυθρον ὡς δισπιθαμιαῖον, ἐνίοτε δὲ καὶ μεῖζον, φύλλοις ὑπολίπαρον, ἔνδασυ, τρυφέρον· ἄνθεσιν ὑπολεύκοις ἢ μυλίζουσι κεχρημένον. ῥίζα δὲ ὕπεστι δακτύλου τὸ πάχος κατατετρημένη πρὸς τὴν τοῦ καυλοῦ ξηρασίαν. δοκεῖ δὲ φυόμενον ἐν ὀσπρίοις τισὶ πνίγειν αὐτά· ὅθεν καὶ τὴν προσωνυμίαν ἔσχηκε. λαχανεύεται δὲ καὶ ὠμὸν καὶ ἑφθὸν, ἐκ λοπάδος ὡς ἀσπάραγος ἐσθιόμενον· καὶ ὀσπρίοις συνεψηθὲν, τάχιον αὐτὰ δοκεῖ ἑψεῖν.

Περὶ Τραγοπώγωνος. Κεφ. ρογ'.

Τραγοπώγων ἢ τετραπώγων, οἱ δὲ, κόμην καλοῦσι, καυλὸς βραχὺς· φύλλα κρόκῳ ὅμοια· ῥίζα μακρὰ, γλυκεῖα, *ἐπὶ δὲ τοῦ καυλοῦ κάλυξ

κάλυξ μέγας· καὶ ἐξ ἄκρου καρπὸς μέλας, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἔσχεν. ἔστι δὲ ἡ πόα ἐδώδιμος.

Περὶ Ορνιθογάλου. Κεφ. ροδ'.

Ορνιθόγαλον καυλίον ἐστὶ τρυφερὸν, λεπτὸν, ὑπόλευκον ὡς δισπιθαμιαῖον, ἄνω παραφυάδας ἔχον, τρεῖς ἢ τέσσαρας ἁπαλάς· ἀφ' ὧν ἄνθη ἔξωθεν μὲν βοτανώδη, διανοιχθέντα δὲ γαλακτίζοντα· καὶ μεταξὺ αὐτῶν κεφάλιον ὡς κάγχρυ ἐν τετμημένον μετὰ ἄρτου συνοπτόμενον ὡς μελάνθιον· ῥίζα δὲ βολβώδης· ἐσθιομένη ὠμὴ τε καὶ ἑφθή.

Περὶ Υδνου. Κεφ. ροε.

Υδνον ῥίζα ἐστὶ περιφερὴς, ἄφυλλος, ἄκαυλος, ὑπόξανθος· ἔαρος ὀρυττομένη, ἐδώδιμος δέ ἐστιν ὠμή τε καὶ ἑφθὴ ἐσθιομένη.

Περὶ Σμίλακος.

Κεφ. ρος'.

Σμίλαξ κηπαῖα, ἧς ὁ καρπὸς λόβια· ὑπ' ἐνίων δὲ ἀσπάραγος καλεῖται· φύλλα ἔχει κισσῷ ὅμοια, μαλακώτερα μέν τοι· καυλοὺς δὲ λεπτοὺς καὶ ἕλικας περιπεπλεγμένους τοῖς παρακειμένοις θαμνίοις· αὐξανομένας τε ἐφ' ἱκανὸν, ὥς τε καὶ σκηνοποιεῖσθαι· καρπὸν δὲ φέρει ὅμοιον τήλει· μακρότερον δὲ καὶ ἐπισημότερον ἐν οἷς σπέρματα ὅμοια νεφροῖς, οὐκ ἰσόχροα· ἐκ μέρους δὲ ὑποπυρίζοντα, λαχανεύεται

calyce, è cuius summo semen nigrum depédet, vnde nomen inditũ est. Herba esui apta est.

Ornithogalũ. Ca. CLXXIIII.

Ornithogalũ cauliculus est tener candicans, tenuis, sesquipedalis, tribus aut quatuor in cacumine mollibus agnatis: à quibus flores ꝓdeũt, foris herbacei, & cum hiãtes se pãdũt, lactei visuntur, inter quos dissectum, cachryos modo, capitulum emicat. Coquitur cũ pane, vt melanthiũ. Radix bulbosa, cruda & cocta manditur.

Tubera. Cap. CLXXV.

Tubera rotũdæ radices sunt, sine caule, sine foliis flauescentes: vere fodiũtur, cruda & cocta eduntur.

Smilax hortensis.

Cap. CLXXVI.

Hortensis smilax, frutex, cuius semen à nõnnllis lobia vocatur: folia habet hederę, molliora tamẽ: tenues caules, & capreolos vicinis fruticibus circumuolutos: qui tantum adolescunt, vt topiarias scenas repræsentare videant: siliquas fœnigræci ꝓfert longiores & torosiores, in quibus semina renum similia, sed inæquali colore recluduntur: quæ quadã ex parte fuluescũt. Siliquas cocta, cum

cta, cum semine in oleribus, asparagi modo estur. Vrinam ciet, & tumultuosa somnia facit.

Medica. Cap. CLXXVII.

Medica cum recenter prodiit, foliis & caule trifolio prętensi similis est: procedés verò folia contrahit, caules edés trifolij, & siliquas corniculorum modo intortas, in quibus semen lentis magnitudine depédet. Id siccatum, iucundi saporis gratia, conditaneo sali admiscetur. Viride, quibus refrigeratione op⁹ est, illitu suffragatur. Herba tota pro gramine vtuntur, qui pecora alunt.

Aphaca. Cap. CLXXVIII.

Aphaca in aruis nascitur, altior lente, tenuibus foliis: siliquas lenticulam maiores fert, in quibus terna quaternáve semina nigra, lente minora, continétur: quæ adstringendi vim habent: quare torrefacta, stomachi aluíque fluxiones sistunt, si fresalentis more decoquantur.

Porrum capitatum.

Cap. CLXXIX.

Capitatũ porrũ inflationẽ facit, noxiũ succũ creat, tumultuosum somnũ parit, vrinã ciet, aluo accómodat, extenuat, oculorum

λαχανεύεται δὲ εἰς βρῶσιν ὁ καρπὸς ἑψόμενος σὺν τῷ σπέρματι ὡς ἀσπάραγος. οὐρητικὸς ὢν καὶ δυσόνειρος.

Πρὶ Μηδικῆς. Κεφ. ροζ'.

*Μηδικὴ ἔοικε μὲν ἄρτι φυομένη τριφύλλῳ τῇ ἐν χορτοκοπίοις· προάγουσα δὲ στενοφυλλοτέρα γίνεται, καυλοὺς ἀνιεῖσα τριφύλλῳ ὁμοίους, ἐφ' οἷς τὸ σπέρμα προσπέφυκε φακοῦ τὸ μέγεθος, ἐπεσταμμένον ὡς κεράτιον. ὅπερ ξηρανθὲν, μίγνυται ἡδύσματος χάριν τοῖς ἀρτυτοῖς ἁλσί. χλωρὸν δὲ καταπλασθὲν ὠφελεῖ τὰ ψύξεως δεόμενα. ὅλη δὲ τῇ πόᾳ χρῶνται οἱ κτηνοτρόφοι ἀντὶ ἀγρώστεως.

Πρὶ Αφάκης. Κεφ. ροη'.

Αφάκη θαμνίον ἐστὶ φυόμενον ἐν ἀρούραις, φακοῦ ὑψηλότερον, λεπτόφυλλον· τὰ δὲ ἐπ' αὐτοῦ φυόμενα μείζονα* θυλάκια τοῦ φακοῦ περιεκτικὰ τῶν σπερματίων τριῶν ἢ τεσσάρων μεγάλων καὶ μικροτέρων φακοῦ. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ σπερμάτια στυπτικήν· ὅθεν ἵστησι καὶ ῥεῦμα κοιλίας καὶ στομάχου φρυττόμενα καὶ ἐρεικόμενα καὶ ἑψόμενα ὥσπερ φακός.

Πρὶ Πράσου Κεφαλωτοῦ.

Κεφ. ροθ'.

Πράσον κεφαλωτὸν φυσῶδες, κακόχυμον, δυσόνειρον, οὐρητικὸν, εὐκοίλιον, λεπτυντικὸν, ἀμβλυωπίας

βλυωπίας ποιητικὸν, καταμηνίων ἀγωγὸν, βλαπτικὸν, κύστεως εἵλκω μένης καὶ νεφρῶν· συνεψηθὲν δὲ πτισάνῃ καὶ βρωθὲν ἀνάγει τὰ ἐκ θώρακος. ἡ δὲ κόμη αὐτοῦ ἑψηθεῖσα ἐν θαλάσσῃ καὶ ὄξει, εἰς ἐγκάθισμα χρησιμεύει πρὸς μύσιν καὶ σκληρίαν ὑστέρας. ἀπογλυκαίνεται δὲ καὶ ἀφυσσότερον γίνεται δυσὶν ὕδασιν ἑψηθὲν, καὶ ἀποβραχὲν ἐν ὕδατι ψυχρῷ. ὁ δὲ καρπὸς δριμύτερος ἔχων τι καὶ στύψεως· ὅθεν αἷμα ὁ χυλὸς αὐτοῦ ἵστησι σὺν ὄξει, καὶ μάλιστα τὸ ἐκ μυκτήρων φερόμενον, μάννης ἢ λιβανωτοῦ μιγέντος. ἀφροδίσιά τε παρορμᾷ· καὶ πρὸς τὰ ἐν θώρακι πάντα σὺν μέλιτι ἀντὶ ἐκλειχτοῦ, ποιεῖ καὶ πρὸς φθίσεις βρωθὲν· καθαίρει δὲ καὶ τὴν ἀρτηρίαν ἐσθιόμενον δὲ συνεχῶς ἀμαυρωτικὸν ὄψεως γίνεται· κακοστόμαχον δέ ἐστιν. ἀρήγει καὶ θηριοδήκτοις σὺν μέλιτι πινόμενος ὁ χυλὸς· καὶ αὐτὸ δὲ καταπλασσόμενον ὠφελεῖ. βοηθεῖ καὶ ὠταλγίαις ὁ χυλὸς καὶ ἤχοις, σὺν ὄξει καὶ λιβανωτῷ καὶ γάλακτι ἢ ῥοδίνῳ ἐνσταγείς. αἴρει δὲ καὶ ἰόνθους τὰ φύλλα μετὰ ῥοῦ τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα καταπλασθέντα καὶ ἐπινυκτίδας ἰᾶται, ἐσχάρας τε περιῤῥήτει σὺν ἁλσὶν ἐπιπλαττόμενον, τοῦ μέν τοι σπέρματος < β'. μετὰ μύρτων ἴσων ποθεῖσαι, τὰς χρονίους ἀναγωγὰς τοῦ εἵματος ἐπέχουσιν.

oculorum aciem hebetat, mẽses pellit, sed lędit exulceratam vesicam, renésque: cum ptisana verò coctum, esu pectoris vitia extrahit. Coma eius in aqua maris, & aceto cocta, in desessionibus, ad præclusiones vuluæ, & duritias, vtilis habet. Porrum bis aqua mutata coctum, tum frigida maceratum, dulcescit, & multò min⁹ inflat. Semen acrius est, & quandam adstrictoriã vim habet: quare succus cum aceto, addito thure aut manna, sanguinis profluuia sistit, maximè si narib⁹ erũpat. Venerem stimulat: contra omnia thoracis vitia tabémq;, ꝓ delinctu efficax est: arteriã esu purgat, sed si assiduè estur, visus obscuritatẽ inducit: stomacho aduersatur. Succus ex melle potus, aut illit⁹, cõtra bestiarũ morsus auxilio est: ipsum quoque cum aceto aut thuris polline, lacte aut rosaceo, vtiliter aurium doloribus, & sonitui instillatur. Varos tollunt folia illita cum vua rhois, qua ad obsonia vtuntur: epinyctidi medentur, crustas ex sale illita rumpunt, veteres sanguinis reiectiones cohibent, si binis drachmis, & æquali baccarum myrti pondere bibantur.

Πρὶ

Ampelopra-

Ampeloprasum.
Cap. CLXXX.

Ampeloprasũ stomacho magis aduersat̃, & plus porro excalfacit: vrinam & menses vehementius ciet. Id contra serpentium morsus esse cõuenit.

Cepa. Cap. CLXXXI.

Cepa longa acrior est, quàm rotunda, item flaua quàm candida, & sicca quàm viridis, & cruda quàm cocta, aut sale cõdita. Omnes tamen mordent, flatus gignunt, appetentiã inuitant, sitim mouẽt, & extenuãt: fastidiũ pariunt, & expurgant: aluo vtiles sunt. Eæ detractis purgamẽtis in oleum cõiectæ, hæmorrhoidas, reliquosq; excretionum exitus reserãt, subditæ pro balanis. Succus cum melle illitus, oculorum hebetudinibus, argemis, nubeculis, & incipientibus suffusionibus auxiliatur: anginę eodẽ perungũtur: suppressos menses pellit, caput purgat naribus infusus: canis morsibus cũ aceto, ruta, & melle illinitur: cũ aceto autem perunctas in sole, vitiligines sanat: & cũ pari spodio, scabras lippitudines sedat: varos cũ sale reprimit: contra calceamentorum attritus, cum gallinaceo adipe vtilis est: citę aluo ꝓdest: in

Περὶ Αμπελοπράσου,
Κεφ. ρπ'.

Αμπελόπρασον, κακοστομαχώτερον τῶν πράσου, θερμαντικώτερον δὲ καὶ οὐρητικώτερον· καταμηνίων ἀγωγόν. θηριοδήκτοις δὲ βιβρωσκόμενον ἁρμόζει.

Περὶ Κρομμύων. Κεφ. ρπα'.

Κρόμμυον δριμύτερον τὸ μακρὸν τοῦ στρογγύλου, καὶ τὸ ξανθὸν τοῦ λευκοῦ, καὶ τὸ ξηρὸν τοῦ χλωροῦ, καὶ τὸ ὠμὸν τοῦ ὀπτοῦ καὶ ταριχηροῦ. ἔστι δὲ ἅπαντα δηκτικὰ καὶ πνευματωτικὰ ὀρέξεως ἐκκλητικὰ, λεπτυντικὰ, διψώδη, ἀσώδη, ἀποκαθαρτικὰ, εὐκοίλια. ἀναστομωτικὰ ἐκκρίσεων τῶν τε ἀλλῶν καὶ αἱμοῤῥοΐδων, ἀντὶ βαλάνου δὲ προστίθεται λεπισθέντα καὶ εἰς ἔλαιον ἐμβληθέντα. ὁ δὲ χυλὸς ἐγχριόμενος σὺν μέλιτι βοηθεῖ ἀμβλυωποῦσιν, ἀργέμοις, νεφελίοις, καὶ ἀρχομένοις ὑποχεῖσθαι, καὶ συναγχικοῖς διαχρισθεὶς· κινεῖ τε καταμήνια καὶ ἄγει, ἔγχυτός τε καθαρτικὸς διὰ ῥινὸς κεφαλῆς· κυνοδήκτοις δὲ κατάπλασμα μεθ' ἁλὸς καὶ πηγάνου καὶ μέλιτος· σὺν ὄξει δὲ ἐν ἡλίῳ καταχρισθεὶς ἀλφοὺς ἰᾶται· μετ' ἴσου δὲ σποδίου ψωροφθαλμίας παύει, καὶ ἰόνθους σὺν ἁλσὶ στέλλει· σὺν ὀρνιθείῳ δὲ στέατι πρὸς ἐκτρίμματα ὑποδημάτων χρήσιμος· καὶ πρὸς ῥεῦσιν κοιλίας καὶ

καὶ δυσηκοίαν καὶ συριγμοὺς, καὶ πυορρόοντα ὦτα· * καὶ πρὸς τὰς ἀπολήψεις τῶν ὑδάτων τῶν ἐν τοῖς ὠσὶν ἁρμόζει· καὶ πρὸς ἀλωπεκίας παρατριβόμενος, τάχιον γὰρ ἀλκυονίου προσκαλεῖται τρίχας. ἔστι δὲ τὸ κρόμμυον κεφαλαλγὲς πλεῖον βρωθὲν, ἑψηθὲν δὲ οὐρητικώτερον γίνεται. πλέον δὲ ἐσθιόμενον ἐν νόσοις ληθάργοις ποιεῖ. τοῦτο τοίνυν ἑψηθὲν· καὶ καταπλασθὲν σὺν σταφίδι ἢ σύκῳ, φύματα πέττει καὶ διαῤῥήσσει.

Περὶ Σκορόδου. Κεφ. ρπβ'.

Σκόροδον τὸ μὲν, ἔστιν ἥμερον καὶ κηπευτὸν, καὶ τοῦτο ἐν αἰγύπτῳ μονοκέφαλόν ἐστιν, * καλοῦσι δὲ τὰς ἐν αὐτῷ ῥᾶγας ἄγλιθας. * ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἄγριον ὀφιόσκοδον καλούμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει δριμεῖαν, θερμαντικὴν, ἐκκριτικὴν φυσσώδη, καὶ κοιλίας ταρακτικὴν, ξηραντικὴν στομάχου, δίψης ποιητικὴν, ἐμπνευματώσεως ἀλλοιωτικὴν, καὶ ἐπιφανείας ὀμμάτων ἀμβλυωτικὴν, βιβρωσκόμενον, * καὶ πρὸς τοὺς ξενισμοὺς τῶν ὑδάτων ἁρμόζει, ἀρτηρίας λαμπρύνει, καὶ βῆχας χρονίας παρηγορεῖ, ὠμόν τε καὶ ἑφθὸν ἐσθιόμενον· φθεῖρας δὲ καὶ κόνιδας φθείρει σὺν ἀφεψήματι ὀριγάνου πινόμενον· καὶ ἐν δὲ καὶ μέλιτι φυραθὲν, ὑπώπια καὶ ἀλωπεκίας ἰᾶται καταχριόμενον· ἐπὶ δὲ τῶν ἀλωπεκιῶν σὺν

in auribus sonitũ, ac grauitatẽ emendat: ad purulẽtas aureis, & eliciendã earũdem aquam, valet: alopeciæ earũ succo ꝑfricantur, qui celerius, quàm alcionium pilos euocat: largiore cibo cepa capitis dolores ciet, coctaq; vehemẽtius vrinã pellit: eos lethargicos efficit, q̃ valetudinib⁹ aduersis, vt etiã cocta, plus æquo vescant̃: elixa, & cũ passis vuis, et fico illita, tubercula cõcoquit, & celerrimè rũpit. Alliũ. Cap. CLXXXII.

Allium quoddã satiuum atq; hortẽse habetur, quod in Ægypto, singulari, vt porrum, capite cõstat, cui⁹ nucleos aglitas, Græci nominant. Aliud est syluestre, quod Ophioscorodon, id est anguinũ, vocant. Vis allij acris est: excalfacit, mordet, exceruit, aluũ turbat, inflationes facit, stomachum exiccat, sitim gignit, flatum permouet, summam corporis cutem exulcerat, aciem oculorũ esu hebetat, cõuenit & cõtra aquarum mutationes, vocem clarificat, veterẽ tussim crudum coctúve lenit: potũ autem cũ origani decocto, pediculos, & lẽdes enecat: cremati cinis illit⁹ sugillationib⁹ cũ melle, & alopeciis cũ nardino vnguine, medetur: eruptiones

eruptiones papularum cum oleo & sale sanat: vitiligines, lichenas, lentigines, vlcera capitis manátia, lepras, & furfures, cum melle eximit: cum thure, & teda decoctum, dētium dolorem leuat, si in ore conuincatur: contra venenatos muris aranei morsus, cū ficulneis frōdibus, & cumino illinitur. Feruefactæ comæ ius, fœminarū desessionibus additū, mēses & secundos partus extrahit. Alliū eiusdē gratia suffitur. Factū ex eo, & nigra oliua intritū, quod myttoton vocant, esu cit vrinam, ora venarum patefacit, hydropicis vtile.

Scorodoprasum.

Cap. CLXXXIII

Scorodoprasum magnitudine porrum equat, qualitatum porri, & allij particeps: vnde ꝓmiscuas sibi vires ex vtroq; vē dicauit, effectus allij, & porri præbens: inefficacius tamē. Coctum, porri modo, dulcescit, & in olerum vicem transit.

Sinapi. Cap. CLXXXIIII.

Sinapi hortēse, aliqui napi vocāt. Eligi debet adultū, valde rufum, nō magnopere siccū, sed qđ fractū internè virescat, & veluti quodā succo madeat, cęsiū colore: siqdē recēs id genus tēpestiuū

σὺν ναρδίνῳ μύρῳ καὶ ἁλσὶ καὶ ἐλαίῳ, ἐξανθήματα θεραπεύει· ἀφίστησι δὲ καὶ ἀλφοὺς καὶ λειχῆνας καὶ φακοὺς· ἀχῶράς τε καὶ πίτυρα καὶ λέπρας σὺν μέλιτι· μετὰ δαδίου δὲ καὶ λιβανωτοῦ ἑψηθὲν, ὀδονταλγίαν διακρατούμενον ἐν τῷ στόματι κουφίζει· μυγαλῆς τέ ἐστι κατάπλασμα σὺν συκῆς φύλλοις καὶ κυμίνῳ. τῆς δὲ κόμης τὸ ἀπόζεμα ἐγκάθισμα ἐμμήνων καὶ δευτέρων ἀγωγόν· πρὸς τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὑποθυμιᾶται. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ τῆς μελαίνης ἐλαίας γινόμενον τρίμμα, καλούμενον δὲ μύρτον, *οὔρησιν κινεῖ καὶ ἀναστομοῖ· χρήσιμον δὲ καὶ ὑδρωπικοῖς ἐστιν.

Πρὶ Σκορδοπράσου.

Κεφ. ρπγ'.

Σκορδόπρασον φύεται ὡς πράσον μέγα, μετέχον τῆς τοῦ σκόρδου καὶ τοῦ πράσου ποιότητος· ὅθεν καὶ τὴν δύναμιν μικτὴν ἔχει ποιοῦν ὅσα καὶ τὸ σκόροδον καὶ τὸ πράσον· ἀνειμένως μέν τοι. λαχανεύεται δὲ εἰς βρῶσιν ὡς τὸ πράσον ἑψόμενον καὶ ἀπογλυκαινόμενον.

Πρὶ Σινήπεως. Κεφ. ρπδ'.

Σίνηπι ἢ νάπυ, ἐκλέγου τὸ μὴ κατάξηρον καὶ κατάπυῤῥον, ἁδρὸν, ἀλλ' ὃ δὴ θλασθὲν, ἔνδοθεν χλωρὸν καὶ οἱονεὶ ἔγχυλον. γλαυκόν· πρόσφατον γὰρ καὶ ἀκμαῖον

ἀκμαῖον τὸ πιδῦτον. δύναται δὲ θερμαίνειν, λεπτύνειν, ἐπισπᾶσθαι, ἀποφλεγματίζειν διαμασηθέν. μιγεὶς δὲ ὁ χυλὸς αὐτοῦ ὑδρομέλιτι, πρὸς ἀντιάδας καὶ τὰς χρονίους τραχύτητας τῆς ἀρτηρίας καὶ τυλώδεις, ἀναγαργαριζόμενος ἁρμόζει· προσταχθὲν δὲ τοῖς μυκτῆρσι λεῖον, πταρμοὺς κινεῖ· ἐπιληπτικοῖς τε βοηθεῖ καὶ ὑστερικῶς πνιγομένας διεγείρει· καὶ ἐπὶ ληθαργικῶν καταπλάττεται ξυρηθείσης τῆς κεφαλῆς. μιγὲν δὲ σύκοις καὶ ἐπιτεθὲν ἄχρι φοινίξεως, ἁρμόζει πρὸς ἰσχιάδας καὶ σπλῆνας, καὶ καθόλου εἰς πᾶν χρόνιον ἄλγημα, ὅπου μετάγειν τι ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν βουλόμεθα τῷ τῆς ἑτεροπαθείας λόγῳ. θεραπεύει καὶ ἀλωπεκίας καταπλασθέν, πρόσωπον δὲ καθαίρει, καὶ ὑπώπια αἴρει σὺν μέλιτι ἢ στέατι ἢ κηρωτῇ. σὺν ὄξει δὲ πρὸς λέπρας καὶ λειχῆνας ἀγρίους περιχρίεται· πίνεται δὲ καὶ πρὸς περιόδους ξηρόν. ὡς ἄλφιτα ἐπιπασσόμενον τῷ ποτῷ, ἐπισπαστικοῖς τε ἐμπλάστροις καὶ ψωρικοῖς μίγνυται χρησίμως· δυσηκοΐαις τε καὶ ἤχοις λεῖον ἐπιτιθέμενον τῇ ἀκοῇ, μετὰ σύκου ὠφελεῖ. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ σὺν μέλιτι ἁρμόζει, πρὸς τὰ ἀμβλυωπίας καὶ τραχέα βλέφαρα ἐγχριόμενος.

χυλίζεται

tempestiuum habetur. Ad calfaciendũ, extenuandũ, extrahẽdum, efficax est. Ad eliciendam capitis pituitam manditur: cõtra præduros tonsillarũ tumores, ac veterem callosamq; arteriæ scabritiẽ, succus ex aqua, & melle, conueniẽter gargarizatur: sternutamenta ciet, tritũ & naribus admotũ: comitialibus quoque auxiliatur. Fœminas vuluæ strangulatu oppressas excitat: lethargicis, deraso capite, illinitur cum ficis admistum, donec rubescat locus, & ad coxendicum cruciatus impositum, ad lienes, & omne genus dolores confert, cum permutandæ valetudinis causa, ex alto vitia extrahenda sunt. Alopecijs illitũ medetur, faciem purgat, sugillata cum melle, adipe aut cerato rapit. Ferę impetigines & lepræ, eo cum aceto perunguntur: contra febrium circuitus aridum bibitur, aut potui polentæ modo, inspargitur. extrahẽtibus emplastris, scabiemque extenuantibus, vtiliter admisceri solet: tritum, grauitati aurium & sonitui, cum fico impositum prodest. Succus ad hebetudines oculorum & genarum scabritias magna vtilitate illinitur.

q Expres-

Expressus recenti semine succus, in sole siccatur.

Nasturtiũ. Cap. CLXXXV.

Nasturtium optimum constat esse Babylonicum. Omnium semen est acre: excalfacit, stomacho aduersatur, aluum turbat, tineas excutit, lienem imminuit, partus exanimat, menses cit, venerem stimulat, sinapis & erucæ simile intelligitur. Lepras & impetigines absterget. Illitum cum melle, lienem extenuat, fauos expurgat, pulmonum vitia extrahit, sorbitionibus incoctum. Serpentium venenis potum resistit, atque eas suffitu fugat: capillorũ defluuia cohibet: carbunculos ad suppurationem perducit, & rumpit: coxendicibus cum polenta commodè ex aceto illinitur, tumores collectionésq; discutit, emittit furunculos, illitum cum muria. Herbæ ad omnia eadem effectus, licet minor.

Thlaspi. Cap. CLXXXVI.

Thlaspi, herbula angustis foliis, digitali longitudine, in terram versis, suppinguibus, in cacumine diuisis · binûm dodrantum cauliculo, tenui, non sine adnascentibus ramis: fructu circa ipsum totum, ab extremo

χυλίζεται δὲ ἔτι χλωρὸν τὸ σπέρμα, καὶ τὸ ἀποθλιβὲν ξηραίνεται ἐν ἡλίῳ. Περὶ καρδάμου. Κεφ. ρπέ.

Κάρδαμον κάλλιστον μὲν εἶναι δοκεῖ τὸ ἐν τῇ βαβυλῶνι κάρδαμον. παντὸς δὲ τὸ σπέρμα θερμαντικὸν· δριμὺ, κακοστόμαχον, κοιλίαν ταράσσον, καὶ ἕλμινθας ἐκτινάσσον, σπλῆνα μειοῦν, ἔμβρυα φθεῖρον, ἔμμηνα κινοῦν, συνουσίαν παρορμῶν, ἔοικε δὲ συνήπει καὶ εὐζώμῳ. ἀποσμήχει λέπρας, λειχῆνας· σὺν μέλιτι δὲ σπλῆνα ταπεινοῖ καταπλασσόμενον, καὶ κηρία ἀποκαθαίρει, *καὶ τὰ ἐκθώρακος ἀνάγει ἐγκαθεψόμενον ῥοφήμασιν. ἑρπετῶν τε ἐστὶν ἀντιφάρμακον πινόμενον, θυμιαθὲν δὲ ἑρπετὰ διώκει· τρίχας τὲ ῥεούσας ἐπέχει· καὶ ἄνθρακας περιῤῥήττει πυοποιοῦν· σὺν ὄξει δὲ καὶ ἀλφίτοις καταπλασθὲν, ἰσχιαδικοὺς ὠφελεῖ καὶ οἰδήμασα καὶ φλεγμονὰς διαφορεῖ, δοθιῆνάς τε ἐκπυοῖ σὺν ἅλμῃ καταπλασθέν. καὶ ἡ πόα δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ, ἔλασσον μέν τοι δύναται.

Περὶ Θλάσπεως. Κεφ. ρπς.

Θλάσπι βοτάνιόν ἐστι στενὸν τοῖς φύλλοις ὡς δακτύλου μῆκος πεπτωκόσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀκροσχιδέσιν ὑπολιπάροις, καυλὸν δὲ λεπτὸν ἀνίησι δισπιθαμιαῖον· ἀποφυάδας ὀλίγας ἔχοντα, καὶ περὶ ὅλον αὐτὸν καρπὸς ὑπόπλατυς

ὑπόπλατυς ἐξ ἄκρου· ἐν ᾧ σπερμάτιον ἐμφερὲς καρδάμῳ, δισκοειδὲς, οἱονεὶ ἐντεθλασμένον (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἔσχηκεν) ἄνθος δὲ ὑπόλευκον. ἐν* ὁδοῖς καὶ ἐπὶ τοιχῶν καὶ ἐπὶ θριγκῶν φυόμενον· σπέρμα δριμὺ, θερμαντικὸν· χολὴν ἄνω τε καὶ κάτω καθαῖρον, ποθὲν πλῆθος ὀξυβάφου· ἐγκλύζεται δὲ καὶ πρὸς ἰσχιαδικοὺς· ἄγει δὲ καὶ αἷμα ποθὲν, καὶ τὰς ἐντὸς ἀποστάσεις ῥήγνυσι· κινεῖ δὲ καὶ καταμηνία, καὶ ἔμβρυα φθείρει. Ἱστορεῖ δὲ κρατεύας καὶ ἕτερον θλάσπι, ὅ τινες πρσικὸν σίνηπι καλοῦσι, πλατύφυλλον καὶ μεγαλόῤῥιζον· καὶ τοῦτο δὲ μίγνυται τοῖς πρὸς ἰσχιάδα διακλυσμοῖς.

extremo in latius se pandente: semine nasturtij incluso léticulæ vasis effigie, nisi quod infringitur (vnde nomen accepit) flos albicat. Nascitur in semitis, & sepibus, fossísque. Semen asperi gustus, excalfaciens: bilem vtrinque extrahit, potum acetabuli mensura: ꝓdest ischiadicis infusum: sanguinem potu educit, internas suppurationes rumpit: menses ciet, sed partus enecat. Alterum thlaspi tradit Crateuas, quod aliqui Persicō sinapi vocant, latis foliis, radicibus magnis: vtile ischiadicorum infusioni.

Πρὶ Δράβης. Κεφ. ρπζ'.

Δράβη ἡ πόα πήχεως ἔχουσα ὕψος, ῥάβδους λεπτὰς, παρ' ἑκάτερα δὲ τὰ φύλλα ὥσπερ λεπιδίου, ἁπαλώτερα δὲ καὶ λευκότερα· ἐπ' ἄκρου δὲ σκιάδιον καθάπερ ἀκτίς. ἔχον ἄνθη* λεπτὰ, ταύτης ἡ πόα συνέψεται τῇ πτισάνῃ μάλιστα ἐν καππαδοκίᾳ. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς ξηρὸς ἀντὶ πεπέρεως μίγνυται τοῖς προσοψήμασιν.

Draba. Cap. CLXXXVII.

Draba herba ad cubiti altitudinem assurgit, tenues spargens ramos, & ex vtroque latere folia, ceu lepidij, sed molliora, & candidiora: in cacumine verò sambuci vmbellā gerit, cādidos flores habentē. Herba hæc cū ptisana coquitur, in Cappadocia maximè. Semen aridū ꝓ pipere obsoniis admiscet̄. Irio Ca. CLXXXVIII.

Πρὶ Ερυσίμου Κεφ. .ρπή.

ΕΡΥΣΙΜΟΝ φύεται περὶ τὰς πόλεις, καὶ οἰκόπεδα, καὶ κήπους, φύλλα δὲ ὅμοια εὐζώμῳ ἀγρίῳ ἔχει· καυλία ἱμαντώδη, ἄνθη μηλίζοντα. ἐπ' ἄκρων

Erysimon, Latini irionē vocāt, iuxta vrbes, rudera hortósque nascit̄, foliis erucæ syluestris: cauliculis in lori modū lētis et obsequiosis: florib⁹ luteis,

ſiliquis in cacumine gracilib⁹, vt fœnogræco, corniculatis: ſemine naſturtij, exiguo vrentis guſtus. Contra thoracis fluxiones efficax eſt, & ſi purulenta extuſsiuntur: regio morbo, & coxendicibus prodeſt: contra venena in delinctu cũ melle datur: illinitur ex aqua aut melle vtiliter cæcis carcinomatis, parotidibus, duritiis mammarum, & teſtium inflãmationibus. In totum extenuat, & calfacit. Mitius multò ad clyſteres fiet, ſi aqua madeſcat atque torreatur, vel linteo illigatũ, pinſita farina oblitum peraſſetur.

Piper. Cap. CLXXXIX.

Piper in India naſci, breui arbore traditur: quæ inter initia, prælongum fructum, veluti ſiliquam promit, quod longũ piper eſt: habet int⁹ aliquid tenui milio ſimile, quod tandem in perfectũ piper euadit. Id autem ſuis tẽporibus dehiſcens, pandensq́; ſeſe racemos emittit, grana ferẽtes qualia videmus. Ea acerba cãdidum piper faciũt, aptũ ocularibus remediis, antidotis, & medicaminibus, quæ cõtra venenata parantur: theriaca vocant. Longum verò vehemẽtius mordet, &

ἄκρων δὲ λοβοὶ κερατοειδεῖς, ἰσχνοὶ ὡς τήλιδος· ἐν οἷς σπερμάτια μικρὰ καρδάμῳ παραπλήσια, πυρώδη κατὰ τὴν γεῦσιν. ποιοῦντα πρὸς θώρακος ῥευματισμὸν, ἐμπύους, βῆχας· ἴκτερον, ἰσχιάδας, ἐκλειχόμενον σὺν μέλιτι. πίνεται καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα φάρμακα. καταπλασσόμενον δὲ μεθ' ὕδατος ἢ μέλιτος, ὠφελεῖ καρκινώματα κρυπτὰ, σκληρίας, παρωτίδας, διδύμων καὶ μαστῶν φλεγμονάς. λεπτύνει τε καὶ καθόλου θερμαίνει· ἐπεικέστερον δὲ γίνεται εἰς τὰ ἐγκλύσματα, ἀποβραχὲν ὕδατι καὶ φωχθὲν, ἢ ἐνδεθὲν εἰς ὀθόνιον καὶ ὀπτηθὲν στέατος περιπλασθέντος.

Περὶ Πεπέρεως. Κεφ. ρπθ'.

Πέπερι δένδρον ἱστορεῖται φυόμενον ἐν ἰνδίᾳ, βραχὺ, καρπὸν δὲ ἀνίησι, καταρχὰς μὲν προμήκη καθάπερ λοβοὺς, ὅπερ ἐστὶ μακρὸν πέπερι· ἔχον τὸ ἐντὸς *κέγχρῳ παραπλήσιον, τὸ μέλλον ἔσεσθαι τέλειον πέπερι. ὅπερ κατὰ τοὺς οἰκείους καιροὺς ἀναπλούμενον. βότρυς ἀνίησι, κόκκους φέροντας οἵους ἴσμεν· τοὺς δὲ, καὶ ὀμφακώδεις, οἵ τινες εἰσὶ τὸ λευκὸν πέπερι, εὐθετοῦν μάλιστα εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ καὶ ἀντιδότους καὶ θηριακὰς δυνάμεις· *ἔστι δὲ τὸ μὲν μακρὸν ἐπιτεταμένον τῇ δήξει, καὶ

καὶ ὑπόπικρον, διὰ τὸ ἄωρον, καὶ ἐπιτήδειον εἰς τὰς ἀντιδότους καὶ θηριακὰς δυνάμεις. τὸ δὲ μέλαν ἥδιον καὶ δριμύτερον τοῦ λευκοῦ, καὶ εὐστομώτερον, καὶ μᾶλλον διὰ τὸ εἶναι ὥριμον ἀρωματίζον, εὐχρηστότερόν τε εἰς τὰς ἀρτύσεις. τὸ δὲ λευκὸν καὶ ὀμφακίζον, ἀσθενέστερον τῶν προειρημένων. ἐκλέγου δὲ τὸ βαρύτατον καὶ πλῆρες, μέλαν, μὴ σφόδρα ῥυσσὸν, πρόσφατον δὲ καὶ μὴ πιτυρῶδες. εὑρίσκεται δέ τι ἐν τῷ μέλανι ἄτροφον, κενὸν καὶ κοῦφον, ὃ καλεῖται βράσμα. Δύναμιν δὲ ἔχει κοινῶς θερμαντικὴν, οὐρητικὴν, πεπτικὴν, ἐπισπαστικὴν, διαφορητικὴν, σμηκτικὴν, τῶν ταῖς κόραις ἐπισκοτούντων. ἁρμόζει καὶ ῥίγεσι περιοδικοῖς πινόμενόν τε καὶ συγχριόμενον. καὶ θηριοδήκτοις ἀρήγει, ἄγει καὶ ἔμβρυα· δοκεῖ δὲ καὶ ἀτόκιον εἶναι μετὰ συνουσίαν προστιθέμενον· βηξί τε καὶ πᾶσι τοῖς περὶ θώρακα πάθεσιν ἁρμόζει, ἔντε ἐκλεικτοῖς καὶ ποτήμασι λαμβανόμενον· καὶ συνάγχαις ἁρμόζει διαχριόμενον σὺν μέλιτι· καὶ στρόφους λύει πινόμενον μετὰ δάφνης φύλλων ἁπαλῶν· ἀποφλεγματίζει δὲ σὺν σταφίδι διαμασσηθέν· ἀνώδυνόν τε ἐστὶ καὶ ὑγιεινόν· καὶ ὄρεξιν κινεῖ. πέψει

& quoniam prius q̃ ematurescat decerptũ est, subamarum relinquitur, antidotis & theriacis medicaminib⁹ expetitũ. Nigrum verò, vtpote quod tẽpestiua maturitate collectum sit, odoratum esse cõstat, candido suauius, acrius, & ori gratius necnon ad condimẽta vtilius. Sed candidũ, & adhuc in acerbũ vergẽs antè dictis infirmius est. Eligi oportet grauissimum, plenũ, nigrũ, sine multis rugis, recẽs ac minimè furfurosum. Inueniuntur etiamnum in genere nigri semina nutrimento defecta, cassa, inania, minimíque põderis quod vocãt brasma. Vis omniũ excalfacit, vrinã ciet, cõcoquit, extrahit, discutit, absterget caliginẽ q̃ oculis obuersat̃. Piper, febriũ horrorib⁹ circuitu repetẽtibus, siue potu, siue illitu, subuenit: serpentiũ morsibus auxiliat̃, part⁹ extrahit, cõceptũ adimere credit̃, statim à cõcubitu suppositũ: tussi, oĩbusq́; pectoris vitiis, siue eclegmate, siue potu, succurrit: anginę eo & melle cõueniẽter pungunt̃: potũ cũ recẽtib⁹ lauri foliis, tormina discutit: cũ vua passa mãducatũ, pituitã à capite elicit: valetudinẽ tuet̃, dolores finit, appetẽtiã mouet:

concoctioné adiuuat, ad intinctus esculentorum additũ: strumas cũ pice discutit: vitiligines ex nitro emaculat. Fictili nouo, vt lenticula, motũ torretur. Nõ est huius arboris radix gingiber, vt aliqui existimauêre, sicuti paulò pòst ostẽdem⁹. Nãque piperis radix costo similis est, ora gustantiũ accendit, saliuam ciet. Hęc lienẽ reprimit, cũ aceto illita, aut pota: caput etiam purgat, manducata cum semine pedicularis herbæ, quã staphidem agriam vocant.

Gingiberis. Cap. CXC.

Gingiberis sui generis plãta est, ĩ Troglodytica Arabia magna ex parte nascẽs: qua virẽte, ad multa, perindè atq; nos ruta, vtũtur, & primis potibus & eduliis admiscent. Huius radices, cyperi modo, paruæ sunt, candicãtes & odoratæ, atq; piper sapore imitantur. Eligi debẽt quę teredines nõ nouerũt. A multis tamen ob id cõdiuntur, quòd celeriter cariẽ sentiãt, ac fictilibus in Italiam asportãtur. Gingiberis cibo cõueniẽs est, & cũ cõdimẽto assumitur. Excalfactoriã vim & excoquentem habet: aluũ leniter emollit, stomacho vtilis est, efficax aduersus ea quę oculis caliginẽ offundũt. In

πέψει τε συνεργεῖ μιγνύμενον ἐν βάμμασιν. ἀναληφθὲν δὲ πίσσῃ χοιράδας διαφορεῖ. σμήχει δὲ ἀλφοὺς σὺν νίτρῳ· φώγνυται δὲ ἐπ' ὀστράκου καινοῦ ἐπ' ἀνθράκων, κινούμενον ὡς φακή. ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ, οὐκ ἔστι ζιγγίβερ, καθάπερ ἔνιοι ὑπέλαβον, ὡς αὐτίκα δηλώσομεν. ἔοικε μέν τοι κόστῳ ἡ τοῦ πεπέρεως ῥίζα, θερμαίνουσα τὴν γεῦσιν καὶ ὑγρὰ προσκαλουμένη. ταπεινοῖ δὲ σπλῆνα σὺν ὄξει καταπλασσομένη καὶ πινομένη· ἀποφλεγματίζει δὲ μετὰ σταφίδος ἀγρίας μασηθεῖσα.

Περὶ Ζιγγιβέρεως. Κεφ. ρϟ'.

Ζιγγίβερις ἴδιον ἐστὶ φυτὸν, γεννώμενον ἐν τῇ τρωγλοδυτικῇ ἀραβίᾳ πλεῖστον· οὗ χρῶνται τῇ χλόῃ εἰς πολλὰ καθάπερ ἡμεῖς τῷ πηγάνῳ ἕψοντες εἰς προποτισμοὺς καὶ ἑψήματα μιγνῦντες. ἔχει δὲ ῥίζια μικρὰ ὥσπερ κυπείρου, ὑπόλευκα, πιπερίζοντα τῇ γεύσει, καὶ εὐώδη. ἐκλέγου δὲ τὰ ἀτερηδόνιστα. ὑπ' ἐνίων μέν τοι ταριχεύεται διὰ τὸ εὔσηπτον, καὶ διακομίζεται κεραμίοις εἰς ἰταλίαν. εὐχρηστοῦσι εἰς βρῶσιν, λαμβάνεται δὲ μετὰ ταρίχου. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, πεπτικὴν, μαλακτικὴν κοιλίας ἐπιεικῶς, εὐστόμαχον. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις· μίγνυται

μίγνυται καὶ ἀντιδότοις, καὶ καθόλου παρέοικέ πως τῇ τοῦ πεπέρεως δυνάμει.

Περὶ Ὑδροπεπέρεως. Κεφ. ρςά.

Ὑδροπέπερι φύεται μὲν μάλιστα παρὰ στασίμοις ὕδασιν ἢ ἐπιεικέσι ῥείθροις· καυλὸν δὲ ἀνίησι γονατώδη, στερεὸν, περὶ ὃν μαχάλαι καὶ φύλλα ἐοικότα ἡδυόσμῳ, μείζονα δὲ καὶ τρυφερώτερα καὶ λευκότερα, δριμέα ἐν τῇ γεύσει ὥσπερ τὸ πέπερι, οὐ μὴν ἄρωμα τίζοντα· καρπὸν δὲ ἔχει ἐπὶ κλωναρίων μικρῶν ἐκφυόμενον παρὰ τὰ φύλλα, συνεχῆ καὶ βωτρυώδη, δριμὺν καὶ αὐτόν. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα σὺν τῷ καρπῷ καταπλασσόμενα, οἰδήματα καὶ χρονίους σκληρίας διαφορεῖ· ὑπώπιά τε ἀποκαθαίρειν, ξηρανθέντα δὲ καὶ κοπέντα, μίγνυται αὐτὶ πεπέρεως ἁλσὶ καὶ προσοψήμασι, ῥίζαν δὲ ἔχει μικρὰν ἄχρηστον.

Περὶ Πταρμικῆς. Κεφ. ρςβ'.

Πταρμικὴ θαμνίον ἐστὶ κλῶνας ἔχον μικροὺς πολλοὺς, περιφερῆς, ὁμοίους ἀβροτόνῳ· περὶ οὓς φύλλα ἐπιμήκη, ἐοικότα τοῖς τῆς ἐλαίας, πολλὰ, ἐπ' ἄκρῳ δὲ ὥσπερ ἀνθεμίδος κεφάλιον μικρὸν. περιφερὲς, δριμὺ κατὰ τὴν ὀσμὴν, ἐρεθιστικὸν πταρμοῦ· ὅθεν καὶ ὠνόμασται. δύναται δὲ καταπλασσόμενα τὰ φύλλα μετὰ τῶν ἀνθῶν ὑπώπια αἴρειν. τὰ δὲ ἄνθη, πταρμοὺς, ἐναργέστατα

In antidota addi solet. In summa piperis viribus respondet Hydropiper.

Cap. CXCI.

Hydropiper apud aquas nascitur, quæ stagnant, aut pigro lapsu repunt: caulem ædit geniculatum prædurum, multis alis concauum: folia menthæ, maiora, molliora, candidioráque, gustu piperis, acri, citra tamen vllam odoris gratiam: fructum acrem, in surculis paruis, prope folia racematim cohærenté. Folia cum semine illita tumores veterésque duritias discutiunt, sugillata delent: quæ postquam inaruerunt, tusa pro pipere in obsoniis admiscentur. Radix parua, nullius in medicina momenti.

Ptarmica. Cap. CXCII.

Ptarmica exiguus frutex est, surculos habés paruos, multos, & rotundos, abrotono nõ dissimiles: & circa eos folia oleæ, longa, multa, & in cacumine capitulum, vti anthemidis, paruum, rotundum, quod suo acri odore sternutamentũ excitat, vnde nomen accepit. Folia cũ floribus illita, sugillationes rapiũt. Flores sternutaméta

 effica.

efficacissimè mouét. Nascitur in montibus & petrosis.

Radicula seu lanaria herba. Cap. CXCIII.

Struthium herba vulgò nota, qua purgãdis lanis vtuntur, qui eas eluunt. Huius radix est acris: vrinam ciet: prodest tussi, iocinerosis, orthopnœæ ex melle sumpta, cochlearis mensura, aluum soluit. Eadem cum panace & capparis radice calculos frangit, & cum vrina exturbat, duritiã lienis absumit: menses imposita trahit, partus efficaciter enecat. Cum polenta autem & aceto illita, lepras tollit: tubercula discutit, cum farina hordeacea & vino decocta. Miscetur & malagmatis, & ocularibus collyriis, claritatis causa. Sternutamenta mouet, per os purgat, trita cum melle, & naribus infusa.

Cyclamin⁹. Cap. CXCIIII.

Cyclamin⁹ folia habet hederæ, purpurea, varia, in quib⁹ suprà ĩfraq; albicãt maculę: caule nudo, quaternos digitos ęquãtes florib⁹ in eo purpureis, rosarũ effigie: radice nigra, & aliquantum lata, vt rapum videri possit. Quæ cum hydromelite pota pituitã aquamq; detrahit: menses

ἐναργέστατα κινεῖ. φύεται δὲ ἐν ὀρεινοῖς καὶ πετρώδεσι τόποις.

Περὶ Στρουθίου. Κεφ. ρϛγ'.

Στρούθιον γνώριμόν ἐστι, ᾧ οἱ ἐριοπλύται χρῶνται πρὸς κάθαρσιν τῶν ἐρίων. οὗ ἡ ῥίζα δριμεῖα καὶ οὐρητικὴ· βοηθεῖ δὲ ἡπατικοῖς βηξὶν, ὀρθοπνοίαις σὺν μέλιτι, κοχλιαρίου πλῆθος λαμβανομένη· κοιλίαν τε ὑπάγει. σὺν δὲ πάνακι καὶ καπάρεως ῥίζῃ ληφθὲν, λίθοις θρύπτει, καὶ ἐξουρεῖν ποιεῖ· καὶ σπλῆνα ἐσκιρρωμένον τήκει· προστεθὲν δὲ ἔμμηνα ἄγει, καὶ ἔμβρυα φθείρει ἐναργῶς. σὺν ἀλφίτῳ δὲ καὶ ὄξει καταπλασθὲν, λέπραν αἴρει· διαφορεῖ καὶ τὰ φύματα σὺν ἀλεύρῳ κριθίνῳ καὶ οἴνῳ ἑψηθέν. μίγνυται δὲ καὶ κολλυρίοις ὀξυδερκέσι καὶ μαλάγμασι· κινεῖ δὲ καὶ πταρμούς. καὶ εἰς τὰς ῥῖνας δὲ ἐγχεόμενον λεῖον μετὰ μέλιτος, καθαίρει διὰ στόματος.

Περὶ Κυκλαμίνου. Κεφ. ρϛδ'.

Κυκλάμινος φύλλα ἔχει ὅμοια κισσῷ, πορφυρᾷ, ποικίλα, κάτωθεν δὲ καὶ ἄνωθεν κυλίσιν ὑπολεύκοις· καυλὸν δὲ τετραδάκτυλον, γυμνὸν· ἐφ' οὗ ἄνθη ῥοδοειδῆ πορφυρίζοντα· ῥίζαν μέλαιναν γογγυλίδι παραπλησίαν, ὑπόπλατυν. ἥ τις ποθεῖσα μετὰ ὑδρομέλιτος, ἄγει φλέγμα καὶ ὕδωρ κάτω· καὶ

καὶ ἔμμηνα δὲ κινεῖ πινομένη καὶ προστιθεμένη. φασὶ δὲ ὅτι ἂν ὑπερβῇ τὴν ῥίζαν ἔγκυμων γυνὴ, ἐξαμβλοῦτειν αὐτήν. ἔστι δὲ καὶ ὀξυτόκιον περιαπτομένη· πίνεται δὲ πρὸς τὰ θανάσιμα μετ' οἴνου, καὶ μάλιστα πρὸς λαγωὸν θαλάσσιον· καὶ ἑρπετῶν ἐστιν ἀντιφάρμακον καταπλασσομένη· μεθύσκει τε οἴνῳ μιχθεῖσα· καθίστησι δὲ καὶ ἴκτερον τριῶν δραχμῶν πλῆθος ποθεῖσα, μετὰ γλυκέος ἢ μελικράτου ὑδαρεστέρου. κατακλίνειν δὲ δεῖ ἐν οἴκῳ θερμῷ τὸν πίνοντα, καὶ πλείοσιν ἱματίοις περιβάλλειν ὅπως ἱδρώσῃ· ὁ δὲ ἀποκρινόμενος ἱδρὼς, χολώδης εὑρίσκεται τῇ χροιᾷ. ἐγχυματίζεταί τε ὁ χυλὸς αὐτῆς μετὰ μέλιτος εἰς τὰς ῥῖνας πρὸς κάθαρσιν κεφαλῆς· καὶ τῷ δακτυλίῳ ἐν ἐρίῳ προστίθεται πρὸς κομιδὴν περιττωμάτων· καταχρισθέντος δὲ αὐτοῦ ἐπ' ὀμφαλοῦ καὶ ὑπογαστρίου, καὶ ἰξύος, κοιλίαν μαλάσσει, καὶ ἐκβόλια ἐργάζεται· καὶ πρὸς τοὺς ὑποκεχυμένους καὶ ἀμβλυωποῦντας ὀφθαλμοὺς ἐγχριόμενος ὁ χυλὸς σὺν μέλιτι ἁρμόζει. μίγνυται καὶ εἰς τὰ φθόρια. ἕδραν δὲ* προπετοῦσαν σὺν ὄξει καταχριόμενος ὁ* χυλὸς καθίστησι. χυλίζεται δὲ ἡ ῥίζα κοπτομένη καὶ ἐκθλιβομένη, ἑψομένου τοῦ χυλοῦ ἄχρι μελιτώδους συστάσεως. ῥύπτει δὲ καὶ χρῶτα ἡ ῥίζα, καὶ ἐξανθήματα στέλλει καὶ τραύματα μετ' ὄξους καθ' ἑαυτὴν τε καὶ μετὰ μέλιτος ἰᾶται. κατα-

menſes potu appoſitúve ciet. Tradunt ſi prægnans radicem tranſgrediatur, abortum fieri. Partum appenſa accelerat:contra venena, præſertim leporis marini, ex vino bibitur: illita contra ſerpentium ictus,remedio eſt: immiſta vino inebriat: regium morbum diſcutit, tribus drachmis pota, cum paſſo aut diluto mulſo.Sed oportet eum qui ebibit, multis veſtibus contectum,loco calido, & à perfrictionibus tuto, recumbere, quò facilius exudet: eiecti autem ſudores fellei colore inueniũtur.Succus eius ad purgandum caput,naribus infunditur: ad deiiciẽda quoque alui excrementa, in vellere ſedi ſubiicitur: illito vmbilico & imo ventre coxarum tenus,aluum emollit,& abortũ efficit: ſuffuſionibus, & retuſæ oculorũ aciei, oblitus cum melle ſuccus prodeſt. Medicamentis abortum inferentibus admiſcetur.Succus cum aceto illitus, prociduam ſedem reſtituit.Exprimitur tuſa radice ſuccus,& ad mellis craſsitudinem decoquitur. Radix cutem purgat,eruptiones papularum reprimit, vulneribus ex aceto per ſe aut cum melle medetur, lienem

lienem absumit: vitia cutis in facie, & alopecias emendat: eius decocto luxata, podagras, & capitis vlcuscula, pernionésque foueri congruum est: ipsáque in oleo vetere feruefacta, illito oleo, vlcera ad cicatricem perducit. Cauata radix oleo expletur, & cinere feruenti imponitur, adiecto interdum Tyrrhenicæ ceræ momento, vt strigmenti crassitudinem vnguentum cótrahat, cũ primis vtile pernionibus. Radix, scillæ modo, concisa reponitur. Narrant ad amatoria assumi contusam, & in pastillos diuisam. Nascitur in vmbrosis, maximè sub arboribus.

Altera cyclaminus.
Cap. CXCV.

EST & altera cyclaminus, quam cissanthemon aut cissophyllon vocant: foliis hederæ, sed minoribus: geniculatis caulibus, crassisque, circa vicinas arbores, capreolorum modo, se voluentibus: flore candido, odorato: acinis hederæ mollibus, lenti gustus, aliquantulum acris: radice superuacua: nascitur in asperis. Huius acini, dradchmæ vnius pódere poti, cum

ἰᾶτ). καταπλασσομένη δὲ καὶ σπλῆνα τήκει· ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἔφηλιν καὶ ἀλωπεκίας· εὐθετεῖ δὲ καὶ πρὸς στρέμματα καὶ ποδάγραν, καὶ τὰ ἐν κεφαλῇ ἐγκύδρια καὶ χίμετλα τὸ ἀφέψημα αὐτῆς καταντλούμενον· αὐτὴ τε δι' ἐλαίου παλαιοῦ ἀναζεσθεῖσα, ἀπουλοῖ καταχριομένου τοῦ ἐλαίου, ἐγκοιλανθεῖσα δὲ πληροῦται τοῦ ἐλαίου, καὶ τίθεται ἐπὶ θερμοσποδιᾶς, προσεμβαλλέτω δὲ ἐνίοτε καὶ κηροῦ τυῤῥηνικοῦ ὀλίγον, ὡς γλοιῶδες γενέσθαι κατάχρισμα ἄριστον χιμετλιῶσιν. ἀποτίθεται δὲ ἡ ῥίζα τμηθεῖσα ὥσπερ σκίλλα. ἱστορεῖται δὲ καὶ πρὸς φίλτρα αὐτὴν λαμβάνεσθαι κοπεῖσαν ἀναπλασθεῖσάν τε εἰς τροχίσκους. φύεται δὲ ἐν συσκίοις τόποις. μάλιστα δὲ ὑπὸ τὰ δένδρα.

Περὶ Ετέρας κυκλαμίνου.
Κιφ. ρστέ.

Κυκλάμινος ἑτέρα, ἣν ἔνιοι κισσάνθεμον ἢ κισσόφυλλον καλοῦσι· φύλλα ἔχει κισσῷ ἐοικότα, ἐλάσσονα δέ· καυλοὺς παχεῖς γονατώδεις, περιειλισσομένους τοῖς παρακειμένοις δένδρεσιν ἑλικοειδῶς· ἄνθη λευκὰ, εὐώδη. καρπὸς δὲ ὡς ῥάγες σταφυλῆς, ὅμοιος κισσῷ, μαλακὸς, δριμὺς ἐν τῇ γεύσει ἠρέμα, καὶ γλίσχρος· ῥίζα ἄχρηστος· φύεται δὲ ἐν τραχέσι χωρίοις. ταύτης ὁ καρπὸς ὅσον < μία τὸ πλῆθος πινόμενος μετ'

μετ' οἴνου λευκοῦ κυάθων β' ἐπὶ ἡμέρας μ', σπλῆνα τήκει δι' οὔρων καὶ κοιλίας δαπανώμενον. πίνεται δὲ καὶ πρὸς ὀρθόπνοιαν. καὶ τὰς ἐν τοκετῶν καθαίρει ποθεῖσα.

cum vini albi cyathis duobus, quadraginta diebus, lienē per vrinam & aluum absumūt. Ad orthopnœā bibitur. reliquias à partu purgat.

Περὶ Δρακοντίου.
Κεφ. ρϟϛ'.

Dracunculus.
Cap. CXCVI.

Δρακόντιον ἔχει φύλλα κισσοειδῆ, μεγάλα, σπίλοις ἔχοντα λευκοῖς· καυλὸν δὲ ὀρθὸν, δίπηχυν, ποικίλον, ὀφιοειδῆ διαπόρφυρον τοῖς σπίλοις, βακτηρίας τὸ πάχος· καρπὸς δὲ ἐπ' ἄκρου βοτρυώδης, χρώματι τὸ μὲν πρῶτον* χλοώδης, πεπανθεὶς δὲ κροκίζων, ἐπιδάκνων τὴν γεῦσιν· ῥίζα ποσῶς στρογγύλη, βολβοειδὴς, ὁμοία ἄρῳ φλοιὸν ἔχουσα λεπτόν. φύεται ἐν συσκίοις περὶ φραγμοὺς καὶ αἱμασιάς. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς χυλισθεὶς καὶ ἐγχυματισθεὶς μετ' ἐλαίου εἰς τὸ οὖς, ὠταλγίαν παύειν· εἰς δὲ τὰς ῥῖνας προστιθέμενος ἐν ἐρίῳ πολύπους δαπανᾷν· καταχριόμενος δὲ στέλλειν καὶ καρκινώματα. ποθέντες δὲ ὅσον λ'. κόκκοι μετὰ ὀξυκράτου ἐξαμβλώσκουσι· καὶ τὴν ὀσμὴν δὲ φασὶ* μετὰ τὸν μαρασμὸν τῆς ἀνθήσεως, τῶν ἄρτι συνειλημμένων ἐμβρύων φθαρτικὸν εἶναι. ἡ δὲ ῥίζα θερμαντικὴ οὖσα, βοηθεῖ ὀρθοπνοίαις· ῥήγμασι, σπάσμασι, βηξὶ, καταῤῥῷ· καὶ τὰ ἐν θώρακι ὑγρὰ εὐανάγωγα ποιεῖ, ἑφθὴ

Dracunculus folio constat hederaceo, magno, cādidis notis insigni: caule recto, bicubitali, versicolore, maculis respersο purpureis, ita vt anguē planè referat, baculi crassitudine: fructus summo caule racematim cohæret, colore primum herbaceo, & cum ematuruit, croceo, gustu feruens, mordáxque: radice aliquantulum rotunda, bulbosa, aro non absimili, tenui obducta cortice. Nascitur in sepibus vmbrosis. Seminis succus cum oleo instillatus, aurium dolorem mitigat: naribus etiam ex lana impositus, polypum absumit: carcinomata illitu sistit: triginta eius grana, si in posca bibantur, abortus inferunt: odorem aiunt posteaquam flaccidi flores emarcuerūt, conceptus adhuc teneros enecare. Radix excalfacit: orthopnœis, ruptis, vulsis, tussi, destillationibus, auxiliatur: humores pectoris excreatu faciles reddit, siue

ſiue cocta toſtáque cum melle, aut per ſeſe edatur, ſiue farina eius ex melle delingatur: vrinam pellit, venerem excitat, cum vino potato phagedenas vlcerum, & quæ cacoëthe vocantur, trita cum melle & bryonia alba, expurgat, & ad cicatricem perducit: collyria ex ipſa ad fiſtulas & eiiciendos partus fieri ſolent. qui radice ſuas manus perfricuerunt, à viperis feriri negantur: illita ex aceto, vitiligines emaculat. Folia recentibus vulneribus, linamentorum vice, conuenienter imponuntur: decocta in vino pernionibus appoſuiſſe prodeſt: caſeus foliis inuolutus, à putredine defenditur. Succus radicis ad nubeculas, albugines, & oculorum caligines conuenit. Radix cruda coctáve, ad ſanorum vſus, pro olere recipitur: in Gymneſiis inſulis, quæ Baleares vocantur, coctam radicem cum melle multo, in conuiuiis placentarum loco offerunt. Radix meſsibus effoditur, lotáque fruſtatim conciditur, & lino traiecta, ſiccatur in vmbra, & ita reconditur.

Arum.

ἑφθή τε καὶ ὀπτὴ μετὰ μέλιτος καὶ καθ' ἑαυτὴν βιβρωσκομένη. ξηρὰ δὲ λεῖα σὺν μέλιτι ἐκλείχεται. ἔστι δὲ οὐρητικὴ, ὁρμάς τε πρὸς συνουσίαν ἐγείρει πινομένη μετ' οἴνου· καὶ ἕλκη κακοήθη καὶ φαγεδαινικὰ μετὰ βρυωνίας λευκῆς σὺν μέλιτι λεανθεῖσα ἀνακαθαίρει καὶ ἀπουλοῖ. καὶ κολλύρια ἐξ αὐτῆς ἀναπλάττεται πρὸς σύριγγας, καὶ ἐμβρύων κομιδήν. φασὶ δὲ ὅτι καὶ εἰ διατρίψει τις τὰς χεῖρας τῇ ῥίζῃ, ἀπὸ ἐχίδνης ἄδηκτος μένει· ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἀλφοὺς σὺν ὄξει καταχρισθεῖσα. τὰ δὲ φύλλα λεῖα ἐπὶ τῶν νεοτρώτων αὐτὶ μότων ἐπιτιθέμενα ἁρμόζει· καὶ πρὸς χίμετλα ἑψηθέντα ἐν οἴνῳ καὶ ἐπιτεθέντα· τυρός τε ἐνειλούμενος τοῖς φύλλοις, ἄσηπτος διαμένει. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης ἁρμόζει πρὸς νεφέλια, καὶ λευκώματα καὶ ἀχλῦς. λαχανεύεται δὲ ἡ ῥίζα καὶ πρὸς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν, ἑφθή τε καὶ ὠμὴ ἐσθιομένη· οἱ δὲ ἐν ταῖς γυμνήτισι νήσοις, καλουμέναις δὲ καλλαρίσιν, ἑφθὴν τὴν ῥίζαν μιγνύντες μέλιτι πολλῷ ἐν τοῖς συνδείπνοις, αὐτὶ πλακουντῶν παρατιθέασιν. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ τὴν ῥίζαν ἐν πυραμητῷ ὀρύξαντας καὶ πλύναντας καὶ κατατεμόντας. ἐνείραντάς τε λίνῳ καὶ ξηράναντας ἐν σκιᾷ.

Περὶ Αρου.

Περὶ Ἄρου. Κεφ. ρϛζ.

Ἄρον τὸ καλούμενον παρὰ σύροις λοῦφα, φύλλα ἀνίησιν ὅμοια τοῖς τοῦ δρακοντίου, μακρότερα δὲ καὶ* ἀσπιλότερα· καυλὸν σπιθαμιαῖον, ὑποπόρφυρον, ὑπεροειδῆ, ἐφ' οὗ ὁ καρπὸς κροκίζων· ῥίζα λευκὴ πρὸς τὴν τοῦ δρακοντίου, ἥτις καὶ ἐσθίεται ἑψομένη ἧττον οὖσα δριμεῖα. ταριχεύεται δὲ τὰ φύλλα εἰς βρῶσιν, καὶ καθ' ἑαυτὰ ξηρανθέντα ἑψόμενα ἐσθίεται. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὰ φύλλα τὴν αὐτὴν τῷ δρακοντίῳ. ποιεῖ δὲ ἡ ῥίζα καταπλασσομένη* σὺν βολβίτῳ ἐπὶ ποδαγρικῶν. ἀποτίθεται δὲ ὡς ἡ τοῦ δρακοντίου. καὶ καθόλου ἐστὶ διὰ τὸ μὴ λίαν δριμὺ ἐδώδιμος.

Περὶ Ἀρισάρου. Κεφ. ρϛη.

Ἀρίσαρον ἐστὶ μικρὸν βοτάνιον, ῥίζαν ἔχον ὡς ἐλαίας, ἔστι δὲ δριμυτέρα τοῦ ἄρου· ὅθεν νομὰς ἵστησι καταπλασσομένη. κολλύριά τε πρὸς σύριγγας ἐνεργῆ ἐξ αὐτῆς γίνεται. φθείρει δὲ καὶ αἰδοῖον παντὸς ζώου* ἐντιθεῖσα.

Περὶ Ἀσφοδέλου. Κεφ. ρϛθ'.

Ἀσφόδελος φυτὸν τοῖς πλείστοις γνώριμον, φύλλα ἔχον πράσῳ μεγάλῳ ὅμοια· καυλὸν δὲ λεῖον, ἔχοντα ἐπ' ἄκρου ἄνθος καλούμενον ἀνθέρικον. ῥίζαι δὲ ὕπεισιν ἐπιμήκεις, στρογγύλαι, βαλάνοις ὅμοιαι,

Arum. Cap. CXCVII.

Aron, apud Syros lupha vocitatum, folia emittit dracunculi, ſed longiora, & paucioribus diſtincta maculis: caulem ſuppurpureum, dodrantalem, piſtilli ſpecie, à quo croceum ſemen exit: radice dracunculi alba, quæ decocta eſtur, vtpote cum minus acris ſit. Folia ad eſum condiuntur, & arida per ſe, decocta manduntur. Radix, ſemen & folia, dracunculi vires habent. Priuatim radix ex fimo bubulo podagris illinitur, & dracunculi more reponitur. In totum, ob mitiorem eius acrimoniam, in cibum expetitur.

Ariſarum. Cap. CXCVIII.

Ariſarum exigua herbula eſt, cuius radix oleæ magnitudinē implet, longè maioris quàm aron acrimoniæ: vnde illitu nomas ſiſtit. Fiunt collyria ex ea, ad fiſtulas efficacia. Illitu radicis, genitale animalis cuiuſcūque in perniciem agitur.

Haſtula regia. Cap. CXCIX.

Haſtula regia vulgaris notitiæ eſt, foliis maioris porri: caule leui, ferente in cacumine florem, quem anthericon appellant: radices ſubiacent oblongæ, rotundæ, glandibus ſimiles,

miles, gustu acres, quæ excalfaciunt: vrinas & menses epotæ ciunt: lateris doloribus, ruptis, conuulsis & tussibus, drachmæ pondere potæ ex vino, medentur. Ea verò vomitiones adiuuat, ludicri tali magnitudine commanducata: à serpente demorsis datur aptissimè, verum trium drachmarum pondere, foliisque floribus & radice ex vino, morsus illinire oportet. Item vlcera sordida & depascentia, mammarum quoque & testium inflammationes, tubercula, furunculósque, decoctis in fæce vini bulbis, recentibus inflammationibus ex poléta auxiliatur. Radicis succus adiecto vetere vino dulci, myrrha & croco decoquitur, fitque perquàm vtile oculis medicamétum: ad purulentas aureis per se, & cũ thure, melle, vino & myrrha tritus, prodest: in contrariam aurem infusus, dentium dolorem mitigat. Cinis è radice illitus, alopecias ad pilum reducit. Oleum in excauatis radicibus igni decoctum, illitu exulceratis pernionibus & ambustis igni, conducit: & surditati, instillatum in aurem, auxiliatur. Candidam vitiliginem, linteo

ὅμοιαι, δριμεῖαι κατὰ τὴν γεῦσιν, καὶ τὴν δύναμιν θερμαντικαί, κινοῦσι δὲ καὶ οὔρησιν, καὶ ἔμμηνα ποθεῖσαι· ἰῶνται καὶ πλευρᾶς ἀλγήματα καὶ βῆχας, καὶ σπάσματα, καὶ ῥήγματα < ά πλῆθος τῆς ῥίζης ἐν οἴνῳ πινομένης. ποιεῖ δὲ καὶ εὐεμεστέρους ὅσον ἀστράγαλος βρωθείς· καὶ ἑρπετοδήκτοις δίδοται ὠφελίμως ὅσον < γ΄. τὸ πλῆθος, καταπλάττειν δὲ δεῖ τὰ δήγματα τοῖς τε φύλλοις καὶ τῇ ῥίζῃ καὶ τοῖς ἄνθεσι σὺν οἴνῳ καὶ τὰ ῥυπαρὰ καὶ νεμόμενα ἕλκη καὶ μαστῶν καὶ διδύμων φλεγμονὰς καὶ φύματα καὶ δοθιῆνας, συγκαθεψομένης τρυγὸς οἴνου τῇ ῥίζῃ, πρὸς δὲ τὰς προσφάτους φλεγμονὰς μετ᾽ ἀλφίτου. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης προσλαβὼν οἴνου παλαιοῦ γλυκέος, καὶ σμύρνης καὶ κρόκου, συνεψηθέντων ἐπὶ τὸ αὐτό, ἔξχιστον γίνεται ὀφθαλμοῖς φάρμακον· καὶ πρὸς ὦτα πυορροοῦντα καθ᾽ ἑαυτόν, καὶ σὺν λιβανωτοῦ καὶ μέλιτι καὶ οἴνῳ καὶ σμύρνῃ χλιανθεὶς ἁρμόζει· ὀδονταλγίαις τε καθ᾽ ἑαυτὸν ἐγχυθεὶς ὁ χυλὸς τῷ ἀντικειμένῳ ὠτίῳ, πραΰνει. καεῖσα δὲ ἡ ῥίζα τῇ τέφρᾳ ἐπιπλασσομένης, ἀλωπεκίας δασύνει. ἑψηθὲν δ᾽ ἔλαιον ἐν * κεκοιλωμέναις ταῖς ῥίζαις ἐπὶ πυρός, εἱλκωμένας χειμέτλας καὶ πυρίκαυστα ἐπαλειφόμενον ὠφελεῖ καὶ * ὠταλγιάσει βοηθεῖ ἐγχεόμενον εἰς τὸ οὖς. ἀλφόν τε λευκὸν προσανατριφέντα ἐν

ἐν ὀθονίῳ ἐν ἡλίῳ, κατοχριθεῖσα ἡ ῥίζα σμήχει. ὁ δὲ καρπὸς καὶ τὰ ἄνθη κατ᾽ ἐξοχὴν, σκολοπένδρων καὶ σκορπίων ἀντιφάρμακόν ἐστιν ἐν οἴνῳ ποθέντα· καταῤῥήττει δὲ καὶ τὴν κοιλίαν.

Περὶ Βόλβου ἐδωδίμου.

Κεφ. σ.

Βολβὸς ἐδώδιμος γνώριμος πᾶσιν ὃν ἐσθιόμεν· εὐστόμαχος, εὐκοίλιος, πυῤῥὸς, καὶ ἀπὸ λιβύης κομιζόμενος· ὁ δὲ πικρὸς, καὶ σκιλλώδης, εὐστομαχώτερος, πεπτικός. πάντες δὲ δριμεῖς καὶ θερμαντικοί· καὶ πρὸς συνουσίαν παρορμῶντες, τραχύνοντες γλῶσσαν καὶ παρίσθμια, πολύτροφοι, σαρκῶν γεννητικοὶ, ἐμπνευματοῦντες· ποιοῦσι δὲ καταπλασσόμενοι πρὸς στρέμματα, θλάσματα, σκόλοπας καὶ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων ὀδύνας· γαγγραίνας τε καὶ ποδάγρας σὺν μέλιτι καὶ καθ᾽ ἑαυτοὺς καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ὑδρωπικῶν οἰδήματα καὶ κυνόδηκτα, ὁμοίως σὺν μέλιτι καὶ πεπέρει λείῳ καταπλασθέντες· ἐπέχουσιν ὑδρῶτας· καὶ στομάχου ὀδύνας παύουσι· καὶ πίτυρα καὶ ἀχῶρας ἀποσμήχουσι σὺν ὀπτῷ νίτρῳ. καθαίρουσι δὲ καὶ ὑπώπια καὶ ἴονθους, καθ᾽ ἑαυτοὺς ἢ σὺν ὠοῦ λεκύθῳ, καὶ φακοὺς σὺν μέλιτι ἢ ὄξει. πρὸς δὲ ὤτων θλάσματα σὺν ἀλφίτῳ καὶ πρὸς θλάσεις ὀνύχων· ἀφαι-

linteo antea perfrictam in sole, illita radix emendat. Semen floresque in vino poti, scolopendræ & scorpionum venenis, mirum in modum resistũt: aluum purgant.

Bulbus esculentus.

Cap. CC.

Esculentus bulbus vulgo cognitus, à nobis estur: stomacho & aluo vtilis rufus, & qui ex Aphrica defertur. Amarus verò & scillin⁹, stomacho aptior est, & concoctionẽ adiuuat. Bulbi omnes acrimoniã habent, excalfaciũt: venerẽ stimulant, linguã tonsillasq; exasperant, multum alimenti præbent, carnes creant, inflationẽ pariun tluxatis, fractis, articulorum doloribus efficaciter illinuntur: spicula extrahunt: gangrænas & podagras ex melle aut per sese, hydropicorũ tumores, & canũ morsus cũ melle & piperis polline illiti cohibent: sudores compescunt: stomachi dolores mitigãt: furfures & vlcera quæ in capite manant, cũ tosto nitro abstergunt, sugillata varósque per se aut ex oui luteo, & lentigines cũ melle vel aceto, emendant: fractis auriculis vnguibúsq; ex polẽta medẽtur: iidẽ calidis cinerib⁹ torrefactis,

tollunt

tollunt ficus: item cum cinere è mænarum capitibus, impositi: cremati verò & cum alcyonio misti, vitia cutis in facie, atrásque cicatrices, in sole illiti, emaculant. Faciunt ad rupta, si cum aceto cocti edantur. Sed copiosiore eorum cibo abstinédum, quoniam neruos tentant.

Bulbus vomitorius.

Cap. CCI.

Bulbus quem vomitorium vocant, folia habet lentiora multo & longiora quàm bulbus esculentus: radicem similé, cortice nigro. Ea radix mansa, aut decoctum eius potum, vesicæ malis medetur: vomitiones mouet.

Scilla. Cap. CCII.

Scilla vim acrem atq; feruétem habet: assatá ad multa vtilioré esse cóstat. Polline ad crustá subacto, aut luto oblita, in clibanú coniicitur, aut carbonibus obruitur, donec obducens crusta sufficiéter intosta fuerit: qua exépta, si non emollescat, altero polline simili, aut luto circumlinitur, & eadé quę priusfiút: nã quę ita nó assatur, interaneis maximè noxia est. Torreť ité in olla, indito operculo, quæ in furnú demittatur.

Sumi

ἀφαιροῦσι δὲ καὶ συκὰς ὀπτηθέντες ἐν θερμοσποδιᾷ, καὶ μετὰ μαινίδων κεφαλῶν κεκαυμένων ἐπιτεθέντες· καίεντες δὲ καὶ μιγέντες ἀλκυονίῳ, ἔφηλιν καὶ οὐλὰς μελαίνας ἀποκαθαίρουσιν ἐν ἡλίῳ καταχριόμενοι. Σὺν ὄξει δὲ ἑφθοὶ βιβρωσκόμενοι ποιοῦσι πρὸς ῥήγματα. φυλάσσεσθαι δὲ αὐτῶν τὸ πλῆθος ἐν τῇ βρώσει δεῖ διὰ τὸ ἅπτεσθαι τοῦ νευρώδους.

Περὶ Βολβοῦ. Κεφ. σά.

Βολβὸς ὁ καλούμενος ἐμετικὸς, ἔχει τὰ φύλλα ἱμαντωδέστερα, καὶ πολλῷ μακρότερα τοῦ ἐδωδίμου· ῥίζαν ἐοικυῖαν βολβῷ, περὶ ὃν φλοιὸς μέλας. αὕτη ἐσθιομένη καθ' αὑτὴν καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς πινόμενον. τὰ περὶ κύστιν ἰᾶται καὶ ἔμετον κινεῖ.

Περὶ Σκίλλας. Κεφ. σβ.

Σκίλλα δύναμιν ἔχει δριμεῖαν καὶ πυρωτικήν· πολύχρηστος δὲ γίνεται ὀπτηθεῖσα σταῖ τὶ δὲ ἢ πηλῷ περιπλάσσεται, καὶ δίδοται εἰς κλίβανον, ἢ ἄνθρακιν ἐγκρύπτεται μέχρις ἂν ὀπτηθῇ ἱκανῶς τὸ περικείμενον σταῖς· ἢ περιαιρεθέντος, εἰ μὴ τακηρὰ γέγονεν, ἕτερον σταῖς ἢ πηλὸν περιπλάσαντες, τὰ αὐτὰ ποιήσομεν· ἡ γὰρ μὴ οὕτως ὀπτηθεῖσα, βλαβερὰ τὴν δόσιν, πρὸς τὰ ἐντόσθια μάλιστα προσφερομένη. ὀπτᾶται δὲ καὶ ἐν χύτρᾳ πεπωμασμένῃ καὶ καθιεμένῃ εἰς κλίβανον.

λαμ-

λαμβάνεται δὲ αὐτῆς τὸ μεσαίτατον, τῶν ἔξωθεν περιαιρουμένων, καὶ ἕψεται δὲ ἐντμηθεῖσα, ἀποχεομένου τοῦ προτέρου ὕδατος, ἑτέρου τε ἐπιχεομένου, ἄχρις ἂν μὴ πικρὸν ἢ δριμὺ γένηται τὸ ὕδωρ, καὶ ξηραίνεται δὲ ἐν σκιᾷ,* τμηθεῖσα, καὶ διαιρεθεῖσα λιναρίῳ, ὡς μὴ ἅπτεσθαι ἀλλήλων τοὺς τόμους. τῇ μὲν οὖν τμητῇ, εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον καὶ ὄξος σκιλλητικὸν χρώμεθα. πρὸς δὲ ῥαγάδας τὰς ἐν ποσὶ, τὸ ἔνδον τῆς ὠμῆς σὺν ἐλαίῳ ζεσθὲν, ἢ σὺν τῇ ῥητίνῃ τηχθὲν, ἐπιτίθεται. ἐχιοδήκτοις δὲ κατάπλασμα ἑψηθεῖσα σὺν ὄξει. τῆς δὲ ὀπτῆς πρὸς ἓν μέρος τῆς σκίλλης, συνεκλεάναντες ἁλῶν ὀπτῶν μέρη ὀκτὼ, δίδομεν κοχλιάριον ἓν ἢ δύο νήστεσι πρὸς μάλαξιν κοιλίας· εἰς ποτήματά τε καὶ ἀρωματικὰς δυνάμεις, καὶ ἐφ' ὧν οὔρησιν κινῆσαι θέλομεν, καὶ ἐπὶ ὑδρωπικῶν καὶ στομαχικῶν, οἷς ἐπιπλάζει τὰ σιτία, καὶ ἐπὶ ἰκτέρου στροφουμένων, βηττόντων χρονίως, ἀσθματικῶν, ἀναφορικῶν, αὐτάρκης δὲ ὁλκὴ τριωβόλου σὺν μέλιτι ἐκλειχθεῖσα. καὶ συγκαθέψεται δὲ τῷ μέλιτι, καὶ βιβρώσκεται πρὸς τὰ αὐτὰ μάλιστα πέψει συνεργοῦσα. ἄγει δὲ, γλοιώδη κατὰ κοιλίαν. ἑφθὴ δὲ πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ ὁμοίως λαμβανομένη· φυλάττεσθαι δὲ καὶ αὐτῆς τὴν δόσιν δεῖ ἐφ' ὧν ἑλκωσίς τις ἐστὶν ἐντός. καὶ πρὸς

Sumi etiá solet quod maximè est mediú, direptis viuotenus tunicis, quod frustatim confectú coquitur, mutata sæpius aqua, donec ipsa nec amaritudiné nec acrimoniá habeat: traiectáq; lino frusta siccantur in vmbra, ita vt ne vlla quidé parte se cótingát: his scillæ segminibus ad oleum, vinum, aut acetum scillinum vtimur. Ad rimas pedú, interna pars crudæ scillę in oleo feruefacta, aut cú resina liquefacta, imponitur: decocta in aceto demorsis à vipera, cataplasma est. Ad singulas assæ parteis adiectis octonis tosti salis, cochlear vnú aut alterú damus ieiunis, ad emolliendá aluum: in potu auté & odoratis medicaminibus, & quibus vrinam ciere volumus, hydropicisque & stomachicis, quibus innatat cib9, regio morbo, torminibus, in tussi vetere, suspiriosis, & ore reiicientibus tres obolos, ĩ delinctu ex melle sumpsisse satis est. Coquitur cú melle, & estur eorundé gratia, maximè vt cócoctioné adiuuet. Strigmenta per aluú extrahit. Cocta & simili sumpta modo, eosdem præbet effectus: sed cauédus scillæ vsus, his qui intestinum sentiunt vlcus:

Ad penſiles verrucas & perniones, toſta efficaciter illinitur. Tritum ſemen, & in carica aut melle deuoratum, aluum emollit. Scilla tota in limine ianuæ ſuſpéſa, mali medicamenti noxam arcet.

De Pancratio.
Cap. CCIII.

Pancratiũ, quod aliqui ſcillam appellát, radice eſt magni bulbi, ſubrufo colore aut ſuppurpureo, guſtu amaro ac feruéte: foliis lilij, ſed longioribus. Scillæ vires & præparationem habet, eodémque pondere in morbis efficaciter aſſumitur: cui tamen mitior quàm ſcillæ facultas ineſt. Radicis ſuccus cum erui farina digeritur in paſtillos, qui hydropicis ſplenicíſq; cum hydromelite, commodiſsimè dantur.

Capparis. Cap. CCIIII.

Capparis aculeat⁹ frutex eſt, qui in terra ſtratus, magis in orbé euagatur: ſpinas, vt rub⁹, habet, in hami modũ adũcas: folia mali cotoneæ, rotunda: fructũ oleę ſimilé, qui cũ dehiſcés pãditur, floré candidũ promit: quo excuſſo, nõnihil glãdis oblógę figura inuenitur, qđ apertũ grana acinis punicorũ ſimilia, oſtendit, parua, rubicunda: radi-

καὶ πρὸς ἀκροχορδόνας ποιεῖ καὶ χιμέτλα ἐγχρισθεῖσα ὀπτή. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς λεῖον ἀναληφθὲν ἐν ἰσχάδι ἢ μέλιτι καὶ βρωθὲν, μαλάσσει κοιλίαν. ἔστι δὲ καὶ ἀλεξιφάρμακον ὅλη πρὸ τῶν θυρῶν κρεμαμένη.

Περὶ Παγκρατίου. Κεφ. σχ'.

Παγκράτιον, οἱ δὲ καὶ τοῦτο σκίλλαν ὀνομάζουσι, ῥίζα ἐστὶ βολβῷ μεγάλῳ ὁμοία ὑπόπυρος ἢ ὑποπόρφυρος, πικρὰ καὶ πυρώδης τὴν γεῦσιν· φύλλα κρίνῳ ὅμοια, μακρότερα δέ. ἔχει δὲ δύναμιν τὴν αὐτὴν τῇ σκίλλῃ, καὶ σκευασίαν, καὶ δόσιν ποιοῦσαν ἐπὶ τῶν αὐτῶν παθῶν· ἐπιεικεστέρα μέντοι τῆς σκίλλης ἡ ταύτης δύναμις. ὅθεν καὶ χυλιζομένη ἡ ῥίζα ταύτης, μιγνυμένη τε ὀροβίνῳ ἀγρίῳ καὶ ἀναπλασσομένη εἰς ἀρτίσκους, δίδοται σὺν ὑδρομέλιτι σπληνικοῖς καὶ ὑδρωπικοῖς ὠφελίμως.

Περὶ Καππάρεως.
Κεφ. σδ'.

Κάππαρις θάμνος ἐστὶν ἀκανθώδης, ἐπὶ γῆς γυροειδῶς ἐστρωμένος· ἀκάνθας ἀγκιστροειδεῖς ἔχων ὡς βάτος· φύλλα στρογγύλα, μηλέᾳ κυδωνίᾳ ὅμοια· καρπὸν δὲ οἷον ἐλαίας ὃς ἀνοιχθεὶς λευκὸν προΐεται ἄνθος· οὗ πεσόντος, εὑρίσκεταί τι οἷον βάλανος ἐπιμήκης, ὅπερ ἀνοιχθὲν ἔχει κόκκους ὥσπερ ῥοιᾶς, μικροὺς ὀρυθροὺς· ῥίξας

ῥίζας ξυλώδεις καὶ μεγάλας πλείστας. φύεται τοῦ πίπαν ἐν τραχέσι καὶ λεπτογείοις τόποις, καὶ νήσοις καὶ οἰκοπέδοις. ταριχεύεται δὲ ὁ καυλὸς αὐτῆς καὶ ὁ καρπὸς εἰς βρῶσιν. ταράττει δὲ κοιλίαν, κακοστόμαχός τε ἐστὶ καὶ διψώδης· βρωθεῖσα δὲ ἑφθὴ, εὐστομαχωτέρα τῆς ὠμῆς. ὁ μὲν οὖν καρπὸς αὐτῆς σπλῆνα τήκει, ὁλκὴ δυοῖν < μετ' οἴνου πινόμενος ἐπὶ ἡμέρας μ', ἄγει δὲ οὖρον καὶ διαχώρημα αἱματῶδες· ἰσχιάδι τε καὶ παραλύσει βοηθεῖ πινόμενος ὁ καρπὸς, καὶ πρὸς ῥήγματα καὶ σπάσματα· ἔμμηνά τε ἄγει καὶ ἀποφλεγματίζει. καὶ ὀδόντων πόνον παύει ὁ καρπὸς σὺν ὄξει ἑψόμενος καὶ διακλυζόμενος. τῆς δὲ ῥίζης ὁ φλοιὸς ξηρὸς, πρός τε τὰ προφρημένα ἁρμόζει, καὶ ἀνακαθαίρει πᾶν χρόνιον καὶ ῥυπαρὸν καὶ τετυλωμένον ἕλκος. καταπλάσσεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν σπληνικῶν σὺν ὠμῇ λύσει· δακνομένη τε τῷ πονοῦντι ὀδόντι βοηθεῖ· ἀφοὺς τῆς λευκοὺς ἀποσμήχει σὺν ὄξει λεῖα. τὰ δὲ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα λεανθέντα, σκληρίας καὶ χοιράδας διαφορεῖ. σκώληκάς τε τοὺς ἐν ὠσὶν ὁ χυλὸς ἐγχυματισθεὶς κτείνει. Ἡ μέντοι λυβικὴ κάππαρις, γεννωμένη δὲ κατὰ τοὺς μαργαρίτας λεγομένους, ἐμπνευματοῖ ἰσχυρῶς. ἐμετικὴ δὲ τυγχάνει ἡ ἐν ἀπουλίᾳ, ἡ δὲ ἐν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ λιβύης, δριμυτάτη. φλυκταί-

ra dices lignosas spargit, grandes numerosasque. Tenui plerunque solo, asperisq; locis, in insulis & iuxta rudera nascitur. Caulis & fructus, cibi gratia condiuntur: aluum turbat, stomacho aduersatur, sitim gignit: cocta tamen stomacho quàm cruda vtilior est. Fructus drachmis duabus in vino potus, quadraginta diebus, lienē absumit, & vrinā cruentumq; excrementum emittit: bibitur vtilissimè in coxarū doloribus, & neruorum resolutione, item ruptis & cōuulsis: menses ciet, caput purgat. Dentium dolorē sedat semen ex aceto decoctū, colluto inde ore. Aridus radicis cortex ad eadē proficit: vlcera omnia vetera, & sordida, & quæ occaluerunt, expurgat: lienosis cum farina hordei illilinitur: dente demorsa, dolori eius auxiliatur: cum aceto trita, vitiligines albas absterget. Radix foliáque intrita, strumas ac duritias discutiunt. Aurium vermiculos infusus succus enecat. Aphrica, & præsertim Marmarica capparis, vehementer inflat. Apula vomitus facit. & quæ à Libyco, & quæ Rubro mari defertur, mirum in modum acris est:

 siqui-

ſiquidem in ore puſtulas excitat, gingiuasque oſſe tenus exeſt: quare in cibis non ab re damnatur.

Lepidium. Cap. CCV.

Lepidium aliqui gingidium vocant, herbula vulgo nota: muria cum lacte ſeruatur. Vis foliorum acris & exulcerans: quapropter iſchiadicis trita, præſentiſsimum eſt auxilium, ſi cum helenij radice, quarta parte horæ, illinatur: lienoſis ſimili modo prodeſt. lepras eximit. Radix appenſa collo, dolore dentium liberare exiſtimatur.

Ranunculum. Cap. CCVI.

Complura ranunculi genera. vis tamen omnibus vna, acris, & vehementer exulcerãs. Nam vnũ coriandri foliis conſtat, latioribus, ſubalbidis, pinguibus: flore luteo, interdum purpureo: caule gracili, cubitum alto: radice alba, exigua, amaráque, multis capillamentis, hellebori modo, fibrata: naſcitur in limitibus humidis. Alterum lanuginoſius, longiori caule, pluribus foliorum inciſuris, plerunque in Sardinia proueniens, quam acerrimum, quod ſylueſtre apium appellant. Tertium minimum, odore

φλυκταίνουσα τὸ σόμα, καὶ κατεσθίουσα τὰ οὖλα ἄχρι γυμνώσεως· ὅθεν πρὸς βρῶσίν ἐστιν ἀνεπιτήδειος.

Περὶ Λεπιδίου. Κεφ. σέ.

Λεπίδιον, ὃ ἔνιοι γιγγίδιον καλοῦσι, γνώριμον βοτάνιον· ταριχευόμενον εἰς δημαίας μετὰ γάλακτος. Δύναμις δέ ἐστι τῶν φύλλων δριμεῖα, ἑγκωτική· ὅθεν ἰσχιαδικόν ἐστιν ἐπίπλασμα, ἀμυντικώτατον· λεῖον σὺν ἑλενίου ῥίζῃ ἐπιτιθέμενον πρὸς τέταρτον ὥρας, καὶ ἐπὶ σπληνικῶν ὁμοίως· ἀφίστησι δὲ καὶ λέπρας. ἡ δὲ ῥίζα δοκεῖ ὀδόντων δηγήματα παραιτεῖσθαι, περιαπτομένη τῷ τραχήλῳ.

Περὶ Βατραχίου. Κεφ. σϛ.

Βατράχιον, οἱ δὲ, σέλινον ἄγριον καλοῦσι· τούτου πλείονα μέν ἐστιν εἴδη. Δύναμις δὲ μία δριμεῖα, καὶ ἄγαν ἑγκωτική. ἔχει δὲ τὸ μὲν αὐτῶν, φύλλα ὅμοια κορίῳ, πλατύτερα δὲ καὶ ὑπόλευκα καὶ λιπαρά· ἄνθος μήλινον, ἐνίοτε πορφυρῶν· καυλὸν δὲ οὐ παχὺν, ὕψος δὲ ὅσον πήχεως· ῥίζαν μικρὰν, λευκὴν, πικρὰν, ἔχουσαν ἀποφύσεις ὡς ἐλλεβόρου· φύεται δὲ παρὰ ῥείθροις. Ἐστὶ δὲ καὶ ἕτερον εἶδος χνοωδέστερον, καὶ μακροκαυλότερον, ἐντομὰς ἔχον πλείους τῶν φύλλων, πλεῖστον ἐν σαρδωνίᾳ γενώμενον, δριμύτατον, ὃ δὴ καὶ σέλινον ἄγριον καλοῦσι. καὶ τρίτον σφόδρα μικρὸν καὶ

καὶ δύσοσμον, τὸ ἄνθος χρυσῷ ὅμοιον. καὶ τέταρτον ἐοικὸς τούτῳ, ἄνθος γαλακτίζον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ, ἁπαλοὶ καταπλασσόμενοι, ἑλκωτικὴν καὶ ἐσχαρωτικὴν μετὰ πόνου· ὅθεν ὄνυχας λεπροὺς καὶ ψώρας ἀφίστησι, καὶ στίγματα ἐξαίρει, καὶ μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ ἀλωπεκίας πρὸς ὀλίγον καταπλασθέντα. ἑψόμενα δὲ καταίονημα χιμετλιόντων ἐστὶ χλιαρόν. ἡ δὲ ῥίζα πταρμὸν κινεῖ ξηρὰ λεία προσφερομένη τοῖς μυκτῆρσι· καὶ ὀδονταλγίας κουφίζει προσαπτομένη, θρύπτει μέντοι αὐτούς.

odore graui, flore aureo. Quartũ huic ſimile, flore lacteo. Folia, flores & cauliculi recentes, illitu exulcerant, & cruſtas nõ ſine dolore gignunt: quare vngues ſcabros extricant, ſcabiẽ eximunt, ſtigmata delent: formicantes verrucas, & penſiles, alopeciáſq; pauliſper illita, tollunt. Tepente decocto perniones fouentur. Sicca radix, tritáque, ſternutamenta ciet, naribus admota: dentium dolorem appenſa leuat, ipſos tamen frangit.

Περὶ Ἀνεμώνης. Κεφ. σζ'.

Ἀνεμώνη, διοσὴ, ἡ μὲν, ἀγρία, ἡ δὲ ἥμερος· καὶ τῆς ἡμέρου. ἡ μέν τις φοινικᾶ φέρει τὰ ἄνθη· ἡ δὲ, ὑπόλευκα ἢ γαλακτίζοντα, ἢ πορφυρᾶ. φύλλα δὲ κοριοειδῆ, λεπτοσχιδέστερα πρὸς τῇ γῇ· καυλία * χνοώδη λεπτὰ, ἐφ' ὧν τὰ ἄνθη ὥσπερ μήκωνος, καὶ μέσα κεφάλια μέλανα, ἢ κυανίζοντα· ῥίζα κατὰ μέγεθος ἐλαίας ἢ μείζων, οἱονεὶ γόνασι διειλημμένη. ἡ δὲ ἀγρία κατὰ πάντα μείζων τῆς ἡμέρου, καὶ τοῖς φύλλοις πλατυτέρα καὶ σκληροτέρα· τήν τε κεφαλὴν ἐπιμηκεστέραν ἔχει· ἄνθος φοινικοῦν, ῥίζια λεπτὰ καὶ πλείω. ἡ δέ τις ἔχει φύλλα μέλανα δριμυτέρα οὖσα. Δύνα-

Anemone. Cap. CCVII.

Duo anemones genera, vnũ ſylueſtre, alterum in cultis naſcens. Cuius multæ ſpecies: vna phœniceũ florẽ profert: altera candicantẽ, aut lacteũ, aut purpureũ. harũ folia coriãdro ſimilia cæterũ ſciſſa tenuius in terrã, inclinãtur: caules lanuginoſi, tenues, in quib9 flores aut papaueris, & in medio capitula nigra, aut cœrulea: radix oleæ magnitudine, aut ampli9 paulo grãdeſcit, ac veluti geniculis q-buſdã cingitur. Sylueſtri amplitudo prorſus maior, latioráq; folia, & duriora: oblongius caput: flore puniceo, tenuibus, & multis radicũ capillamẽtis. Acrior eſt, quę nigra habet folia.

Vis vtriusque acris: ea de causa succus naribus infusus, purgat caput. Commanducata radix pituitam trahit: decocta in passo & illita, medetur oculorum inflammationibus: cicatrices eorundem & hebetudines emendat, sordida vlcera abstergit. Folia, & caules, si cum ptisana decocti edantur, copiam lactis præbent: menstrua ciunt, vellere apposita. Illita quoque lepras eximunt. Sunt qui errore ducti, argemonem nominari eupatorium putent: quoniam à syluestri anemone, argemonem & papauer, quod rhœada appellant (de quo inter papaueris genera referemus) propter colorum cognationem in floribus, distinguere non possunt. Verum papauer & argemone colore minus saturato spectantur, & vtráque tardius floret. Quinetiam argemone croceum succum, gustu admodum acré, reddit: rhœas verò candidiorem & acrem. Insuper anemone & rhœadi capitula syluestris papaueris similia insunt, sed in anemone supernè crassiusculũ, in rhœade subãgusti⁹. Anemones genera nec succũ remittũt, nec

Δύναμιν δὲ ἔχουσι δριμεῖαν ἀμφότεραι· ὅθεν ὁ χυλὸς τῆς ῥίζης αὐτῆς ῥινὶ ἐγχυθεὶς, πρὸς κεφαλῆς κάθαρσιν ἁρμόζει. μασσηθεῖσα δὲ ἡ ῥίζα, φλέγμα ἄγει· ἑψηθεῖσα δὲ ἐν γλυκεῖ καὶ καταπλασσομένη, ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς ἰᾶται· καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλὰς καὶ ἀμβλυωπίας ἀποσμήχει, ἀνακαθαίρει δὲ καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν· τὰ δὲ φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ συνεψηθέντες πτισσάνη καὶ ἐσθιομένα, γάλα κατασπᾷ· ἐν προσθέτῳ δὲ ἔμμηνα ἄγει· καταπλασθέντα δὲ λέπρας ἀφίστησιν. Ἔνιοι δὲ μὴ δυνάμενοι διορίζειν ἀπὸ τῆς ἀγρίας ἀνεμώνης, τὴν λεγομένην * ἀργεμώνην καὶ τὴν ῥοιάδα μήκωνα (περὶ ἧς ἐν ταῖς μήκωσιν ἱστορήσομεν,) διὰ τὸ τῶν αὐθῶν ὁμόχρουν φοινικοῦν ὑπάρχον, πλανῶνται τὴν ἀργεμώνην οὐπατώριον ὀνομάζοντες. πλὴν τῆς ἀργεμώνης ἧττον βαθὺ τὸ φοινικοῦν ἐστι καὶ τῆς ῥοιάδος, ὀψιαίτερον * δὲ αὕτη καὶ ἡ ἀργεμώνη ἀνθεῦσι. καὶ ἡ μὲν ἀργεμώνη ὀπὸν ἀνίησι κροκίζοντα καὶ δριμὺν πρὸς τὴν γεῦσιν ἰσχυρῶς· ἡ δὲ ῥοιὰς λευκότερον καὶ δριμύν. ἀμφότεραι δὲ μεταξὺ κεφάλια μήκωνι ἀγρίᾳ παραπλήσια ἔχουσι, πλὴν τὸ μὲν * τῆς ἀνεμώνης ἄνωθεν ὑπόπαχυ, τὸ δὲ τῆς ῥοιάδος ὑπόστενον. αἱ δὲ ἀνεμῶναι οὔτε ὀπὸν ἀνιᾶσιν. οὔτε

οὔτε κωδίαν ἔχουσιν, ἀλλ' οἱονεὶ ἀσπαράγου ἄκρον. ἐν ἀρούραις τὲ τὸ πλεῖον ἐκεῖναι φύονται.

Περὶ Αργεμώνης. Κεφ. σή.

Αργεμώνη* ὅλον μὲν ἔστι ὅμοιον ἀγρίᾳ μήκωνι· τὸ δὲ φύλλον ἀνεμώνῃ ἔχει ὅμοιον· ἄνθος ἐχισμένον· καυλὸν φοινικοῦν, κεφαλὴν δὲ ἐοικυῖαν μήκωνι ῥοιάδι, ἐπιμηκεστέραν δὲ καὶ πλατεῖαν κατὰ τὰ ἄνωθεν μέρη· ῥίζαν στρογγύλην· ὀπὸν δὲ ἀνίησι κροκίζοντα, δριμύν. καθαίρει δὲ ἄργεμα καὶ νεφέλια. καὶ φλεγμονὰς παρηγορεῖ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα.

Περὶ Αναγαλλίδος. Κεφ. σθ'.

Τῆς ἀναγαλλίδος δι' τὸν εἶδος ἐστὶ, διαφέρον ἄνθει. ἡ μὲν γὰρ κυάνεον ἔχουσα τὸ ἄνθος, θήλεια λέγεται· ἡ δὲ τὸ φοινικοῦν, ἄρρην. θαμνία δέ ἐστι κεχυμένα ἐπὶ γῆς, φύλλα ἔχοντα ἐπὶ τετραγώνων καυλίων μικρὰ, ὑποστρόγγυλα πρὸς τὰ τῆς ἑλξίνης· καρπὸν περιφερῆ. εἰσὶ δὲ ἀμφότεραι πραϋντικαί· ἀφλέγμαντοι, σκολόπων ὑπασπαστικαὶ, νομῶν ἐφεκτικαί. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῶν ἀναγαργαριζόμενος, ἀποφλεγματίζει κεφαλήν· καὶ ῥισὶν ἐγχεόμενος, ὀδόντων πόνον παύει, ἐὰν εἰς τὸν ἀντικείμενον μυξωτῆρα τῷ ἀλγοῦντι ἐμβληθῇ· καθαίρει καὶ ἄργεμα μετὰ μέλιτος ἀττικοῦ. καὶ ἀμβλυωπίαις βοηθεῖ.

nec calyces habent, sed quasi asparagi cacumen. In aruis illa sæpius enascuntur.

Argemone. Cap. CCVIII.

Argemone in totũ syluestri papaueri similis est: folia habet anemones, diuisa: florem puniceum: caput in cauliculo papaueris rhœadis, oblongius, & summis partibus latum: radicem rotundam: succum croci colore, acrem, dimittit. Argema & nubeculas expurgat. Folia illitu inflammationes compescunt.

Anagallis. Cap. CCIX.

Duo anagallidis genera, quę tantũ flore distãt. Nã quæ cœruleo flore est, fœmina dicitur: mas, quæ phœniceo. Frutices sunt parui, in terra iacẽtes, foliis in quadrangulo cauliculo pusillis, subrotundis, ad helxinæ folia accedentibus: semine rotundo. Vtraque mitigandi vim habet: inflammationem arcet, adactos corpori aculeos extrahit, nomas cohibet. Succus caput gargarizatu purgat: & naribus infusus, dolorem dentium lenit, si in aduersam narem iniiciatur: argema cum melle Attico emendat: retusæ, oculorum aciei auxiliatur:

contra viperarum morſus, iocineris & renum vitia, ſi ex vino bibatur, prodeſt. Tradunt eam quæ cœruleum ædit florem, prociduam ſedem reprimere: quæ verò phœniceum, illitu euocare.

Hedera. Cap. CCX.

Hedera differẽtias multas in ſpecie ſortitur, ſummas autem genere treis. Nam quædã candida eſt, altera nigra, tertia helix. Candida, fructum fert candidum: nigra, nigrum, aut croci æmulum, quam vulgus Dionyſiam vocat: helix fructum non gignit, ſed albas habet viticulas, & folia parua, anguloſa, & concinniora. Hedera omnis acris eſt, & adſtringens: neruos tentat. Flos trium digitorum carptu, facit ad dyſentericos, in vino bis die potus: ambuſtis cum cerato tritus illinitur. Recentia folia ex aceto cocta, aut cruda cum pane detrita, lienes ſanant. Foliorum & corymborum ſuccus, cum irino vnguento, melle aut nitro, naribus infunditur, & contra veteres capitis dolores caput eo cum aceto, & roſaceo perfundi vtile eſt: purulentis auribus, aut dolẽtibus, cum oleo medetur.

Nigræ

ὠφελεῖ καὶ ἐχιοδήκτους μετ' οἴνου πινόμενος, καὶ νεφρητικοὺς, καὶ ἡπατικούς. φασὶ δὲ ἔνιοι τὴν μὲν ἔχουσαν τὸ κυανέον ἄνθος, προπτώσεις δακτυλίου στέλλειν. τὴν δὲ τὸ φοινικοῦν ἐρεθίζειν καταπλασθεῖσαν.

Περὶ κισσοῦ. Κεφ. σί.

Κισσὸς πολλὰς ἔχει διαφορὰς τὰς κατ' εἶδος, τὰς δὲ γενικωτάτας τρεῖς. * λέγεται γὰρ ὁ μὲν τις λευκὸς, ὁ δὲ, μέγας ὁ δὲ, ἕλιξ. ὁ μὲν οὖν λευκὸς, φέρει τὸν καρπὸν λευκόν· ὁ δὲ μέλας, μέλανα ἢ κροκίζοντα, ὃν δὴ καὶ ἰδιῶται διονύσιον καλοῦσιν· ὁ δὲ ἕλιξ ἄκαρπός τε ἐστὶ, καὶ λευκὰ ἔχει τὰ κλήματα, καὶ τὰ φύλλα λεπτὰ καὶ γωνιώδη καὶ ἐρυθρά. πᾶς δὲ κισσὸς, δριμύ ἐστι, στυπτικός· τοῖς νευρώδοις ἁπτικός. ποιεῖ δὲ αὐτοῦ τὰ μὲν ἄνθη τρισὶ τοῖς δακτύλοις ληφθέντα καὶ ποθέντα ἐν οἴνῳ, πρὸς δυσεντερικοὺς, δὶς δὲ τῆς ἡμέρας δεῖ πίνειν· καὶ πρὸς πυρίκαυτα δὲ ἁρμόζει σὺν κηρωτῇ λεανθέντα. τὰ δὲ ἁπαλὰ τῶν φύλλων σὺν ὄξει ἑψόμενα, ἢ ὠμὰ ἄρτῳ συνλειαινόμενα, σπλῆνα ἰῶνται. ῥινεγχυτοῦται δὲ ὁ χυλὸς τῶν φύλλων καὶ τῶν κορύμβων σὺν ἰρίνῳ, ἢ μέλιτι, ἢ νίτρῳ, καὶ πρὸς τὰ χρόνια τῆς κεφαλῆς ἀλγήματα ἁρμόζει, καὶ ἐπιβρέχεται σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ· ὠταλγίας δὲ καὶ πυορροοῦντα ὦτα σὺν ἐλαίῳ ἰᾶται.

τοῦ δὲ

τοῦ δὲ μέλανος κισσοῦ ὁ χυλὸς καὶ οἱ κόρυμβοι ποθέντες, ἀτονίαν ποιοῦσι, καὶ τὰ ῥάσσουσι τὴν διάνοιαν πλεονασθέντες. λεῖα δὲ σφαιρία πέντε τῶν κορύμβων θερμανθέντα σὺν ῥοδίνῳ ἐν σιδίῳ καὶ ἐν σταχθέντα εἰς τὸ ἀντικείμενον οὖς ἐπὶ ὀδονταλγίαι, τὸ ἄλγημα πραΰνει. μελαίνουσι δὲ καὶ τὰς τρίχας οἱ κόρυμβοι. καταπλάσσεται δὲ τὰ φύλλα πρὸς πᾶν ἕλκος ἑψηθέντα σὺν οἴνῳ καὶ καταπλασσόμενα, κατακαύματα κακοήθη, καὶ ἐφήλιδας θεραπεύει ὡς προείρηται ἑφθά. κινοῦσι δὲ καὶ καταμήνια ὑποτεθέντες οἱ κόρυμβοι λεῖοι· καὶ ποθέντες δὲ μετὰ τὴν κάθαρσιν < πλῆθος, ἀτόκιόν ἐστι. καὶ ὁ μόσχος δὲ τῶν φύλλων μέλιτι δευθεὶς καὶ προστεθεὶς τῇ μήτρᾳ, ἔμμηνα ἄγει καὶ ἔμβρυα. ὁ δὲ χυλὸς ἐνσταζόμενος τὰς ἐν τοῖς ῥώθωσι δυσωδίας καὶ σηπεδόνας ἐκκαθαίρει. τὸ δὲ δάκρυον αὐτοῦ ψιλοῖ τρίχας· καὶ κτείνει φθεῖρας ἐπαλειφόμενον. ὁ δὲ τῶν ῥιζῶν χυλὸς σὺν ὄξει ποθεὶς, φαλαγγιοδήκτοις βοηθεῖ.

Πρὶ Χελιδονίου τοῦ μεγάλου. Κεφ. σιά.

Χελιδόνιον μέγα καυλὸν ἀνίησι πηχυαῖον, ἢ καὶ μείζονα, ἰσχνὸν, ἔχοντα παραφυάδας φύλλων μετάς. φύλλα ὅμοια βατραχίῳ, τρυφερώτερα μὲν τοι τὰ

Nigræ hederæ ſuccus, aut epoti corymbi, corpus infirmant, mentémque turbant largius ſumpti. Acini quinque triti, calfactíque in punici mali cortice cum roſaceo, ſi inſtillentur à contraria aure, dolorem dentium mitigant. Denigrant capillum, illiti corymbi. Folia in vino decocta, illinuntur omnium vlcerum generi, etiam ſi cacoëthe ſint: vitia cutis in facie, & ambuſta ſanant, vti anteà diximus, decocta. Mouent menſes triti & ſubditi corymbi: iidem poti, poſt purgationes fœminarum, drachmæ pondere, concipiendi ſpem adimunt. Pediculus foliorum melle irrigatus, ac vuluæ inditus, menſtrua & partus extrahit. Inſtillatus ſuccus putrida tædia narium, graueolentiámque emendat, & ſanitati reſtituit. Lachryma hederæ pſilothrum eſt: illitu pediculos enecat. Succus radicum in aceto potus, contra phalangia prodeſt.

Chelidonium.

Cap. CCXI.

Chelidonium maius, caule eſt gracili, cubitali aut altiore, agnatis folioſis: foliis ranunculi, mollioribus tamen, &

& colore cæsiis: flore violæ albæ, secundum singula folia prodeunte: in eo succus croci, mordax, acris, & aliquantulum subamarus, grauiter olens: radix supernè singularis, infernè in multa crocea capillamenta fibratur: siliqua, ceu corniculati papaueris, tenuis, in metæ figuram longa, in qua semen papauere maius recluditur. Succus in æreo vase, cũ melle prunis decoctus, oculis claritatem adfert. Foliis, caule, radice, succus exprimitur ineunte æstate, & siccatus in vmbra digeritur in pastillos. Radix cum aniso & vino albo pota, medetur regio morbo, & vlceribus quæ serpunt: imposita cum vino, aut manducata dentium dolorem sedat. Hoc nomen sibi videtur vendicasse, quòd aduentu hirundinum exoriatur, & discessu emarcescat. Sunt qui narrant, hirundines matres excæcatis pullis, admota herba visum restituere.

Chelidonium minus.

Cap. CCXII.

Chelidonium minus, quod triticum syluestre aliqui nuncuparũt, herbula pediculis ab radice pẽdens, sine caule: foliis hederæ,

τὰ τοῦ χελιδονίου καὶ ὑπόγλαυκα τὴν χρόαν, καὶ παρ' ἕκαστον φύλλον ἄνθος ὥσπερ τὸ λευκόϊον. χυλὸς δὲ κροκώδης, δριμὺς δηκτικὸς, ποσῶς ὑπόπικρος καὶ δυσώδης· ῥίζα ἀνώθεν μὲν ἐστι μία, κάτωθεν δὲ πλείονες· καρπὸς δὲ ὥσπερ τῆς κερατίτιδος μήκωνος, λεπτὸς, μακρὸς ὡς κῶνος, ἐν ᾧ σπερμάτια μείζονα μήκωνος. ταύτης ὁ χυλὸς μιγεὶς μέλιτι καὶ ἑψηθεὶς ἐν χαλκῷ ἐπ' ἀνθράκων ἁρμόζει πρὸς ὀξυδορκίαν. χυλίζεται δὲ τὰ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς, ἀρχομένου θέρους, καὶ ξηραίνεται ἐν σκιᾷ καὶ ἀναπλάσσεται. ἡ δὲ ῥίζα πινομένη σὺν ἀνίσῳ καὶ οἴνῳ λευκῷ, ἰκτερικοὺς θεραπεύει καὶ ἕρπητας· καὶ καταπλασσομένη σὺν οἴνῳ ὀδονταλγίας τὲ παύει διαμασσομένη. δοκεῖ δὲ ὠνομάσθαι χελιδόνιον, ἐπειδὴ ἅμα ταῖς χελιδόσι φαινομέναις ἀναφύεται, ληγούσαις δὲ συμπαρακμάζει. τινὲς δὲ ἱστόρησαν ὡς ἐάν τις τυφλωθῇ τῶν τῆς χελιδόνος νεοσσῶν, αἱ μητέρες προσφέρουσαι τὴν πόαν. ἰῶνται τὴν πήρωσιν αὐτοῦ.

Περὶ Χελιδονίου τοῦ μικροῦ.

Κεφ. σιβ'.

Χελιδόνιον τὸ μικρὸν, οἱ δὲ πυρὸν ἄγριον ἐκάλεσαν, βότανιον ἐστὶν ἐκ μόσχων ἀπηρτισμένον, ἄκαυλον, φύλλοις κισσοειδέσι,

σοειδέσι, περιφερεστέροις δὲ μᾶλλον καὶ μικροτέροις, καὶ τρυφεροῖς καὶ ὑπολιπάροις περιεχόμενον· ῥίζας δὲ ἔχει ἐκ τοῦ αὐτοῦ μικρὰς πολλὰς, ὥσπερ πυροῦσε σωρευμένας. τρεῖς δέ εἰσιν ἢ τέσσαρες αὐτῶν μακραὶ πεφυκυῖαι. φύεται δὲ παρ' ὕδασι καὶ τέλμασιν. ἔχει δὲ τὴν δύναμιν δριμεῖαν, παραπλησίαν ἀνεμώνῃ ἕλκουσαν τὴν ἐπιφάνειαν· ψώρας τε καί ὄνυχας λεπροὺς ἀφίστησιν. αἱ δὲ ῥίζαι χυλωθεῖσαι χρήσιμοι εἰς ῥινεγχυσίαν μετὰ μέλιτος πρὸς κάθαρσιν κεφαλῆς.

hederæ, multò rotundioribus, & minorib⁹, teneris, & suppinguibus: radices habet ex eodẽ callo cõplures, pusillas, in granorũ tritici modũ aceruatĩ cõgestas: quarũ tres aut quatuor in longitudinẽ exeũt. Iuxta aquas & lacus nascitur. Vis ei acris, & anemones modo, summã cutem exulcerat: psoras & scabros vngues eximit. Succus radicib⁹ expressus ad purgandũ caput, narib⁹ ĩfunditur. Decoctũ eius cum melle gargarizatum, magnificè id præstat, & omnia pectoris vitia extrahit.

Περὶ Ὀθόννης. Κεφ. σιγ'.

Ὀθόννα οἱ μὲν φασι τοῦ μεγάλου χελιδονίου χυλὸν εἶναι· οἱ δὲ, γλαυκίου. οἱ δὲ, τῆς κερατίτιδος μήκωνος* τῶν ἀνθέων χυλόν.* ἔνιοι δὲ μίγμα ἀναγαλλίδος τῆς κυανέας καὶ ὑοσκιάμου καὶ μήκωνος χυλόν. οἱ δὲ βοτάνης τρωγλοδυτικῆς τινὸς, ἥ τις ὀθόννα καλεῖται, εἶναι χυλὸν· γεννᾶσθαι δὲ αὐτὴν καὶ ἐν τῇ κατ' αἴγυπτον ἀραβίᾳ. ἔχει δὲ τὰ φύλλα εὐζώμῳ ἐμφερῆ, πολύτρητα ὥσπερ σητόκοπα, ψαφαρὰ, ὀλιγόφυλλα, ἄνθος δὲ φέρει κρόκινον, πλατύφυλλον· ὅθεν ἔδοξαν ἀνεμώνης αὐτὸ τινὲς εἶδος εἶναι. χυλίζεται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ὅπου δεῖ ἀποκαθαίρειν δάκνουσα, καὶ πάντα

Othonna. Cap. CCXIII.

Othõnã aliq; maioris chelidoniæ succũ esse aiũt, quidã glaucij, Alij succũ florib⁹ cornicula ti papaueris expressũ. Alij permistos cœruleæ anagallidis, hyoscyami, & papaueris succos, esse cõtẽdũt. Alij troglodyticæ cuiusdã herbę succũ, q̃ othõna vocat̃: nasciq; eã in eo Arabiæ tractu, qui ad Ægyptũ spectat. Othonna foliis erucæ, ꝓforatis cribri modo, & veluti à tinea derosis, squalore obsitis, paucis: flore croci, latifolio: quare q̃dã anemones speciẽ esse putauerũt. Extractis succ⁹ oculorũ medicamẽtis adiicit̃: vbi expurgare est op⁹: mordet enĩ & absterget:

absterget omnē caliginē, quæ oculis offunditur. Tradunt humorē quēdā ex herba emanare q elotus, semotis calculis, in pastillos ad eadē digerit. Aliq tamē affirmāt, lapidē esse Ægyptiū, in Thebaide nascentem, exigua magnitudine, æreo colore, gustu cum feruore quodā & adstrictione mordaci.

Auricula muris. Ca. CCXIIII.

Muris auricula, quam myosotida vocant, herba est caulibus pluribus ab vna radice, aliquatenus ab imo rubētibus, & concauis foliis angustis, oblongis, dorso acuto, elato, nigricantibus, per interualla assiduè geminatis, atque in mucronem desinentibus, & tenuibus cauliculis ex alarum sinu prodeuntibus: flosculo, vt anagallidis, cœruleo: radix digitali crassitudine, multis capillamentis fibrata. Radix illita ægilopia sanat. Sunt qui alsinen, muris auriculam vocitāt.

Glastum. Cap. CCXV.

Satiuū glastū, quo infectores lanarū vtuntur, foliū habet plātagini simile, verū pinguius nigriúsq;: cui⁹ caulis duū cubitorū altitudinē excedit. Illita folia tumores omneis discutiunt, cruenta

πάντα τὰ ἐπισκοτοῦντα τῶν κόραις ἀποσμήχουσα. φασὶ δέ τινα καὶ ὑγρασίαν ἀποῤῥεῖν τῆς βοτάνης, ἣν πλύναντες καὶ χωρίσαντες τῶν λίθων, ἀναπλάσσουσι τροχίσκους πρὸς τὰ αὐτά. ἔνιοι δέ φασιν αὐτὴν λίθον εἶναι αἰγύπτιον ἐν τῇ θηβαΐδι γεννώμενον, καλκόχρουν, μικρὸν τῷ μεγέθει, δάκνοντα τὴν γεῦσιν μετὰ πυρώσεως καὶ στύψεως.

Περὶ Μυὸς ὤτων. Κεφ. σιδ'.

Μυὸς ὦτα* οἱ δὲ μυὸς ὠτίδα καλοῦσιν, ἀνίησι καυλοὺς ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πλείονας, ὑπερύτρους τὰ κάτωθεν καὶ κοίλους· φύλλα δὲ ἐπιμήκη καὶ στενὰ, ῥᾶχιν ἐπηρτημένην ἔχοντα μελανίζοντα, ἀνὰ δύο πεφυκότα ἐκ διαστημάτων. εἰς ὀξὺ ἀπολήγοντα. ἐκφύεταί τε λεπτὰ καυλία ἐκ τῶν μασχαλῶν· ἐφ' ὧν ἀνθήλια κυανίζοντα μικρὰ ὡς τὰ τῆς ἀναγαλλίδος· ῥίζα δὲ δακτύλου τὸ πάχος, ἔχουσα πολλὰς ἀποβλαστήσεις. καθόλου δέ ἐστιν ὁμοία ἡ πόα τῷ σκολοπενδρίῳ. λειοτέρα δὲ καὶ ἐλάσσων ταύτης ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα αἰγιλώπια ἰᾶται. τινὲς δὲ καὶ τὴν ἑλξίνην μυὸς ὠτίδα καλοῦσιν.

Περὶ Ισάτιδος ἡμέρου. Κεφ. σιέ.

Ισάτις* ἥμερος, ἣ οἱ βαφεῖς χρῶνται φύλλον ἔχει ἀρνογλώσσῳ ἐμφερὲς· λιπαρώτερον δὲ καὶ μελάντερον, καυλὸν δὲ ὑπερδίπηχυν. δύναται δὲ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα πᾶν οἴδημα διαφορεῖν,

καὶ

καὶ φύματα καὶ ἔνδαιμα τραύματα κολλᾶν. αἱμοῤῥαγίας τε στέλλειν, καὶ φαγεδαινικὰ, καὶ ἕρπητας ἐρυσιπέλατά τε καὶ σηπεδόνας θεραπεύειν.

Περὶ Ἰσάτιδος ἀγρίας. Κεφ. σιϛ΄.

Ἰσάτις ἀγρία, παραπλήσια ἐστὶ τῇ περὶ αὐτῆς, φύλλα ἔχει μείζονα πρὸς τὰ τῆς θρίδακος, καυλοὺς δὲ λεπτοτέρους πολυσχιδεῖς ὑπερύθρους, ἔχοντας ἐξ ἄκρου ὥσπερ θυλάκια γλωσσοειδῆ πολλὰ ἀποκρεμάμενα, ἐν οἷς τὸ σπέρμα, ἄνθος μήλινον λεπτόν. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῇ περὶ αὐτῆς, ὠφελοῦσα καὶ σπληνικοὺς πινομένη καὶ καταπλασσομένη.

*Περὶ Τηλεφίου. Κεφ. σιζ΄.

Τηλέφιον, τοῦτο καὶ τοῖς φύλλοις καὶ τῷ καυλῷ ἔοικεν ἀνδράχνῃ· μασχάλας ἔχον δύο παρ' ἕκαστον γόνυ τῶν φύλλων ἐμφυομένας. ἀφ' ὧν κλωνία ϛ΄. ἢ ζ΄. ἀπὸ τῆς ῥίζης πλήρη φύλλων κυανοειδῶν*, παχέων τε καὶ γλίσχρων καὶ σαρκωδῶν, ἄνθη* μήλινα ἢ λευκά. φύεται δὲ ἐν ἀμπελῶσι καὶ τόποις ἐργασίμοις ἔαρος. θεραπεύει δὲ καταπλασσόμενα τὰ φύλλα ἐπὶ ὥρας ἓξ λεύκην· δεῖ δὲ μετὰ ταῦτα ὠμῇ λύσει χρῆσθαι. αἴρει δὲ καὶ ἀλφοὺς ἐπιχρισθέντα σὺν ὄξει ἐν ἡλίῳ, δεῖ μέν τοι μετὰ τὸ ἀποξηρανθῆναι αὐτὰ ἀποψᾶν.

Τέλος τοῦ βιβλίου δευτέρου.

ΠΕΔΑ-

cruenta vulnera glutinant, sanguinis profluuia sistunt, ignem sacrum, phagedænas, putrescentia vlcera, & quæ serpunt, sanant.

Glastũ syluestre. Ca. CCXVI.

Syluestre glastũ satiuo simile est: folia fert maiora, lactucaceis proxima: caules prętenues multifidos, quadátenus rubentes: in quorũ cacumine folliculi multi dependét, quandã linguarum effigiem referentes, in quibus semẽ flore tenui, luteo. Eadẽ q̃ & suprà dicta præstat: potu & illitu lienosis auxiliat.

Telephiũ. Cap. CCXVII.

Telephiũ herba portulacæ similis est, & caule, & foliis: alas binas in singulis foliorũ geniculis, annectit, ramuli à radice seni septénive prodeunt, foliis referti cœruleis, crassis, lẽtis, ac carnosis, flore luteo, aut cãdido. Nascitur inter vites, & locis cultis vere. Folia senis horis illita albam vitiliginẽ sanãt: sed postea hordeacea farina illini debet, perunctã ex aceto etiam in sole vitiliginẽ tollunt, sed vbi inaruerũt, abstegũtur,

Finis libri secundi.

PEDA-

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia Liber tertius.

Io. Ruellio Sueßionēsi interprete.

SVP Erioribus charissimè Aree commentariis, tradidimus de aromatibus, vnguentis, oleis, arboribus, earū fructibus & lachrymis, itē de animalibus, cerealibus, oleraceis, & herbis acrimonia præditis. In hoc autem tertio radices, succos, semina, herbas, & quæ vernacula, & inter se cognata cēsentur, quæque pluribus scatent remediis, ꝓsequemur.

Agaricum. Cap. I.

Agaricum radix fertur laserpitij similis, sed facie sūma solutior, & rariore fungosóq; tota contextu. Duo eius genera: fœmina, quæ præfertur, rectis intus venarum discursibus cōstat. mas rotundus est, & vndique compactior. Vtrique gust⁹ initio dulcis, mox ex distributione in amaritudinem transit: gignitur

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

ΕΝ μὲν τοῖς πρὸ τούτου βιβλίοις φίλτατε Αρειε παρεδώκαμεν περὶ ἀρωμάτων καὶ μύρων, καὶ ἐλαίων, καὶ δένδρων, καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν καρπῶν τε καὶ δακρύων, ἔτι τε ζώων καὶ σιτηρῶν καὶ λαχάνων, καὶ τῶν δριμύτητα κεκτημένων βοτανῶν. ἐν δὲ τούτῳ τρίτῳ ὑπάρχοντι, περὶ ῥιζῶν καὶ χυλισμάτων καὶ βοτανῶν καὶ σπερμάτων, συμφύλλων τε καὶ φαρμακωδῶν ἐπελευσόμεθα.

Περὶ Αγαρικοῦ. Κεφ. α'.

Αγαρικὸν ῥίζα φέρεται σιλφίῳ ἐμφερής, οὐ πυκνὺ τὴν ἐπιφάνειαν ὥσπερ τὸ σίλφιον, ἀραιὰ δέ ἐστιν ὅλη. ἔστι δὲ τὸ μὲν, αὐτοῦ ἄρρεν· τὸ δὲ, θῆλυ· ὧν διαφέρει τὸ θῆλυ ἔχον κτηδόνας εὐθείας ἐντός. τὸ δὲ ἄρρεν περιφερές ἐστι καὶ πανταχόθεν συμφυές. γεύσει δ' ἀμφότερα ὅμοια καταρχὰς μὲν γλυκάζοντα, εἶτα ἐξ ἀναδόσεως ἐμπικραγευνᾶται

γενναται δὲ ἐν* τῇ ἀγρίᾳ τῆς σαρματικῆς. λέγουσι δὲ οἱ μὲν, φυτοῦ ῥίζαν εἶναι· τινὲς δὲ ἐν τοῖς στελέχεσι τῶν δένδρων κατὰ σῆψιν γίνεσθαι ὥσπερ οἱ μύκητες, γενναται δὲ καὶ ἐν τῇ κατὰ τὴν ἀσίαν γαλατίᾳ καὶ κιλικίᾳ ἐπὶ τῶν κέδρων, εὔθρυπτον μέν τοι καὶ ἀσθενές. Τὴν μέν τοι δύναμίν ἐστι στυπτικὸν, θερμαντικόν· ποιοῦν πρὸς τῆς στρόφους καὶ ὠμότητας, ῥήγματά τε καὶ πτώματα. ὀβολῶν δὲ δυοῖν πλῆθος διδόμενον μετ' οἰνομέλιτος ἀπυρέτοις· πυρέσσουσι δὲ ἐν μελικράτῳ. καὶ ἡπατικοῖς δὲ καὶ ἀσθματικοῖς, καὶ ἰκτεριῶσι καὶ δυσεντερικοῖς, καὶ νεφριτικοῖς καὶ δυσουροῦσι* καὶ ὑστερικαῖς πνιξὶ καὶ κακοχρίαις < ά. διδόμενον· φθισικοῖς δὲ μετὰ γλυκέως· σπληνικοῖς δὲ μετ' ὀξυμέλιτος, καὶ στομαχικοῖς ὡς ἔστι διαμασσώμενον καὶ καταπινόμενον, μηδενὸς ὑγροῦ ἐπιῤῥοφουμένου. ὁμοίως δὲ καὶ ὀξυρεγμιῶσιν, ἵστησι δὲ καὶ αἵματος ἀναγωγὰς, ὁλκὴ τριωβόλου μεθ' ὕδατος λαμβανόμενον. ποιεῖ καὶ πρὸς ἰσχίων καὶ ἄρθρων διῃγήματα, καὶ ἐπιληψίας μετ' ὀξυμέλιτος λαμβανόμενον τὸ ἴσον πλῆθος· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα, καὶ ταῖς ἐμπνευματουμέναις ὑστέραν γυναιξὶ ὠφελίμως τὸ ἴσον δίδοται· λύει δὲ καὶ ῥίγος πρὸ τῆς ἐπιστημασίας διδόμενον· κα-

gignitur in Sarmatiæ regione, quæ Agaria dicit. Sunt qui radicem esse plantæ affirmét: alij vt fungos nasci in arborũ caudicibus, quadã putredine. Gignitur in Galatia Asiæ, & Cilicia, in cedris, sed friabile, & infirmum. Adstringẽdi calfaciẽdiq; naturam habet: efficax est contra tormina, cruditates, & rupta: prodest itidẽ contusis, & ab alto deuolutis. Datur duobus obolis in vino mulso, febrim non sentiẽtibus: febriculosis verò, ĩ aqua mulsa. Arquatis quoq;, suspiriosis, iocineris, renumq; vitio laborãtibus, dysentericis. Itẽ si vrina ægrè red datur, si vuluæ strangulatus vrgeat, si pallor membra decoloret, drachma vna dari solet: si tabes infestat, ex passo: si lien negotiũ exhibet, ex aceto mulso: si dissolutio stomachi est, ita vt cibi tenax nõ sit, mãditur, & sine vlla humoris sorbitiõe deuoratur. Simili modo acida ructãtibus ꝓpinat. Sãguinis reiectiones sistit, tribus obolis ex aqua sũptũ. Facit ad coxẽdicũ, & articulorũ dolores, & comitiales morbos, si cũ aceto mulso pari põdere assumant: mẽses ciet: fœminis, quas ĩflatio vuluę vexat vtiliter æquali modo datur,

tur. Horrores soluit datum ante febrium accessiones: aluum purgat drachma vna aut altera, si cum aqua mulsa bibatur: venenorum antidotum est denarij instar, cum diluta potione sumptum: si serpētes ictum vibrarunt, morsúmque subsixerũt, tribus obolis ex vino potũ, mirè auxiliatur. In summa, internis omnibus vitiis cõuenit, pro viribus, & ætate datũ, nũc ex aqua, nũc ex vino, iis ex aceto mulso, alijs ex aqua mulsa.

Rhaponticum. Cap. II.

Rha, alicui rheũ, Latini rhaponticum vocant, prouenit in iis, quæ supra Bosphorum sunt regionibus, ex quibus affertur. Radix nigra, centaurio magno similis, sed minor & rufior, fungosa, aliquantũ læuis, sine odore. Optimũ habetur, quod tere dines nõ sensit, si gustatu cum remissa adstrictione lentescat, mãducatúmque colorē reddat pallidum, aut ad crocũ inclinã tem. Id epotũ facit ad inflationes, stomachi imbecillitatē, & omne genus dolores, ad cõuulsa, lienosos, hepaticos, tormina ad vnum, vesicę & pectoris vitia, aduersus intēta præcordia, & vuluæ mala, coxēdicum dolores, sanguinis excreationes, suspiria,

καθαίρει δὲ καὶ κοιλίαν < α΄, ἢ β΄. μετὰ μελικράτου πινόμενον· ἔστι δὲ καὶ θανασίμων ἀντίδοτον μετὰ κράματος < μιᾶς ὁλκὴ λαμβανόμενον· καὶ πρὸς ἑρπετῶν δὲ πληγὰς καὶ δήγματα, ὁλκὴ τριωβόλου μετ᾽ οἴνου πινόμενον βοηθεῖ. καὶ καθόλου πρὸς τὰ ἐντὸς πάντα πάθη ἁρμόζει, πρὸς δύναμιν καὶ ἡλικίαν διδόμενον, οἷς μὲν μεθ᾽ ὕδατος, οἷς δὲ μετ᾽ οἴνου, οἷς δὲ μετ᾽ ὀξυμέλιτος ἢ μελικράτου.

*Περὶ Ῥᾶ. Κεφ. β΄.

Ῥᾶ, οἱ δὲ ῥῆον καλοῦσι, γεννᾶται ἐν τοῖς ὑπὲρ Βόσπορον τόποις, ὅθεν καὶ κομίζεται. ῥίζα μέλαινα, κενταυρείῳ τῷ μεγάλῳ ἐοικυῖα, μικροτέρα μέντοι καὶ ἐνερευθεστέρα ἄοσμος, χαύνη, ὑπόκουφος. ἔστι δὲ αὐτῆς κράτιστον τὸ ἀτερηδόνιστον, *ἐγγλισχρόν τε κατὰ τὴν γεῦσιν μετὰ ἀνειμένης στύψεως, διαμασηθέν τε ἔνωχρον καὶ κροκίζον πως τῷ χρώματι. Ποιεῖ δὲ πινόμενον πρὸς ἐμπνευματώσεις στομάχου, ἀτονίαν, ἄλγημα παντοῖον, σπάσματα, σπληνικούς, ἡπατικούς, νεφριτικούς, στροφουμένους, καὶ τὰ περὶ κύστιν καὶ θώρακα, καὶ ὑποχονδρίων ἐντάσεις, καὶ τὰ περὶ ὑστέραν πάθη, ἰσχιάδας, αἵματος πτύσεις, ἄσθματα,

ἄσθματα, λυγμοὺς, δυσεντερίας, κοιλιακὰς διαθέσεις, καὶ περιόδους, καὶ θηρίων δήγματα. δίδοται δὲ ὁμοίως τῷ ἀγαρικῷ πρὸς ἕκαστον πάθος, τῇ αὐτῇ ὁλκῇ, καὶ ὑγροῖς χρώμενος· μετ' οἰνομέλιτος μὲν ἀπυρέτοις· πυρέσσουσι δὲ μετὰ μελικράτου· φθισικοῖς μετὰ γλυκέος, σπληνικοῖς μετ' ὀξυμέλιτος· στομαχικοῖς ὡς ἔστι διαμασώμενον καὶ καταπινόμενον. μηδενὸς ὑγροῦ ἐπιῤῥοφουμένου. αἴρει δὲ, καὶ πελιώματα καὶ λειχῆνας μετ' ὄξους καταχρισθέν. καὶ φλεγμονὰς πάσας διαχεῖ χρονίας σὺν ὕδατι καταπλαττόμενον. ἡ δὲ ἀνωτάτω αὐτοῦ δύναμις, στυπτικὴ μετὰ ποσῆς θερμασίας.

Περὶ Γεντιανῆς. Κεφ. γ'.

Γεντιανὴ δοκεῖ μὲν ὑπὸ πρώτου εὑρῆσθαι Γέντιδος τοῦ Ἰλλυριῶν βασιλέως, ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχηκεν. ἧς τὰ φύλλα τὰ μὲν πρὸς τῇ ῥίζῃ καρύᾳ ἢ ἀρνογλώσσῳ ὅμοια ὑπέρυθρα, τὰ δὲ ἐν μέσῳ τῷ καυλῷ, καὶ μάλιστα τὰ κατ' ἄκρον ἐσχισμένα, μικρῶς· καυλὸς δὲ κενὸς, λεῖος τὸ πάχος δακτύλου, τὸ δὲ ὕψος δίπηχυς, γόνασι διειλημμένος, ἐκ διαστημάτων μειζόνων περικείμενος τὰ φύλλα· καρπὸν δὲ ἔχων ἐν κάλυξι πλατὺν, κοῦφον, ἀχυρώδη, πρὸς τὸν τοῦ σφονδύλου· ῥίζαν μακρὰν, ὁμοίαν ἀριστολοχίᾳ τῇ μακρᾷ,

suſpiria, ſingult⁹, dyſenterias, & cœliacorũ affectus, contra febrium circuitus, & venenatorũ morſus. Datus in ſingulis valetudinibus eodé, quo agaricum pondere, & cum eiſdem liquoribus: ſi febri careant, in mulſo: ſin aliter, ex aqua mulſa: ſi tabẽ experiuntur, ex paſſo: ſi lienis exercet, in aceto mulſo. ſi diſſolutio eſt ſtomachi, id eſt cũ cibi tenax non eſt, manditur, & ſine ſorbitione vlla deuoratur, liuentia lichenáſq; tollit, cũ aceto illitũ, inflãmationes omneis veteres ex aqua oblitum diſsipat. ſumma eius vis adſtringens, cum aliquanto calore.

Gentiana. Cap. III.

Gentianæ inuẽtio prima aſſignatur Gẽtio Illyriorum regi, à quo cognomentũ habuit. Folijs partim proximè radicẽ, iuglãdi plantaginíve ſimilibus, ſubrubris, partim à medio caule, & præſertim iuxta cacumen, paulum diſſectis: caule cauo, & læui, digiti craſsitudine, geniculato, & ex interuallis maioribus foliato, binûm ſæpe cubitorum: ſemine in calycibus lato ſine pondere, glumoſo, ſatis ad ſphondyli ſemen accedente, radice longæ ariſtolochiæ, craſſa, amara.

Naſcitur in ſublimibus montiũ iugis, vmbroſis locis, aquoſisque. Vis radicis excalfactoria, & adſtringens: contra morſus ſerpentium, duabus drachmis cum pipere, ruta, & vino pota, auxiliatur. Extracti ſucci drachma, laterum doloribus, & ex ſublimi deturbatis, ruptis, & conuulſis, prodeſt: hepaticis & ſtomachis, pota cum aqua ſubuenit. Radix collyrij modo ſubdita, partus eijcit: impoſita, vt lycium, vulneraria eſt, & vlcerum cuniculatim depaſcentium medela. Succus præcipuè eodem effectu prodeſt: oculis inflammatione laborantibus illinitur: pro meconio collyris acribus immiſcetur. Radix vitiliginẽ abſterget. Succi extrahendi ratio hæc eſt: Cõtuſa radix quinque diebus aqua maceratur: poſtea in eadem tantiſper decoquitur, dum extent radices: & vbi refrixit aqua, linteo excolatur: mox diſcoquitur, dum mellis craſsitudo fiat, ficti lique reconditur.

Ariſtolochia rotunda.

Cap. IIII.

Ariſtolochia nomen ex eo ſibi adoptauit, quòd exiſtimetur, optimè puerpis opitulari.

Tria

παχεῖαν, πικραί. γεύνᾶται δὲ ἐν ὑψηλοτάταις ἀκρωρείαις, καὶ συσκίοις τόποις καὶ ἐνύδροις. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα θερμαντικὴν, στυπτικὴν· βοηθεῖ δὲ θηριοδήκτοις ποτιζομένη < β΄. τὸ πλῆθος, μετὰ πεπέρεως καὶ πηγάνου, καὶ οἴνου. τοῦ δὲ χυλίσματος ὅσον < α΄. καὶ πρὸς ὀδύνας πλευρῶν, καὶ πτώματα, ῥήγματά τε καὶ *σπάσματα. εὐθετεῖ, καὶ ἡπατικοῖς, καὶ στομαχικοῖς πινομένη μεθ' ὕδατος. ἐκβάλλει δὲ ἔμβρυα ἡ ῥίζα ὡς κολλύριον προστιθεμένη. ἔστι δὲ καὶ τραυματικὴ ἐπιτιθεμένη ὡς τὸ λύκιον, ὑπονόμων τε ἑλκῶν ἴαμα* καὶ μάλιστα τὸ χύλισμα, καὶ ὀφθαλμῶν ἐπίχρισμα φλεγμαινόντων. μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ δριμέα τῶν κολλυρίων τὸ χύλισμα ἀντὶ μηκωνίου. ἐστὶ δὲ καὶ ἀλφῶν σμηκτικὴ ἡ ῥίζα. χυλίζεται δὲ θλασθεῖσα καὶ βραχεῖσα ἐν ὕδατι ἐπὶ ἡμέρας ε΄. εἶτα ἑψηθεῖσα ἐν τῷ ὕδατι, ἄχρις ἂν ὑπέρχωσιν αἱ ῥίζαι, καὶ μετὰ τὸ ψυγῆναι τὸ ὕδωρ διηθεῖται δι' ὀθονίου· καὶ ἕψεται ἄχρις ἂν γένηται μελιτῶδες τῇ συστάσει. καὶ ἀποτίθεται ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ.

Περὶ Αριστολοχίας στρογγύλης. Κεφ. δ΄.

Αριστολοχία ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τοῦ δοκεῖν ἄριστα βοηθεῖν τοῦ λοχείαις.

ἔστι

ἐστὶ δὲ ἡ μὲν στρογγύλη, θήλεια καλουμένη, φύλλα δὲ ἔχει κισσοειδῆ, εὐώδη μετὰ δριμύτητος, ὑποστρόγγυλα ἁπαλὰ, παρὰ πολλοῖς βλαστοῖς ἐν μιᾷ ῥίζῃ, τὰ δὲ κλήματα ἐπιμήκη. ἄνθη λευκὰ, οἱονεὶ πιλίσκους, τὸ δὲ ἐν αὐτοῖς ἐρυθρὸν, δυσῶδες.

Πρὶ Αριστολοχίας μακρᾶς. Κεφ. ε.

Ἡ δὲ μακρὰ ἀριστολοχία ἄρρην καλεῖται καὶ δακτυλίτις, φύλλα ἔχουσα ἐπιμηκέστερα τῆς στρογγύλης· κλωνία λεπτὰ ὡς σπιθαμῆς τὸ μέγεθος, ἄνθος πορφυροῦν, δυσῶδες, ὃ περ ἐξανθεῖσαν ἀπίῳ παραπλήσιον γίνεται. ῥίζα δὲ τῆς μὲν στρογγύλης περιφρὴς γογγυλίδι ὁμοία. ἡ δὲ τῆς μακρᾶς δακτύλου ἔχει τὸ πάχος σπιθαμιαῖα ἢ καὶ μείζων. ἀμφότεραι δὲ τὰ πολλὰ πυξοειδεῖς ἔνδοθεν. πικραί τε τὴν γεῦσιν καὶ βρωμώδεις.

Πρὶ Αριστολοχίας κληματίτιδος. Κεφ. ϛ'.

Εστι δέ τις καὶ τρίτη μακρὰ, ἥ τις καὶ κληματῖτις καλεῖται, κλωνία ἔχουσα λεπτὰ, φύλλοις ὑποστρογγύλοις ἀειζώου μικροῦ ἐοικόσι, περίπλεα ἄνθη, ἐοικότα πηγάνῳ· ῥίζας μακροτέρας, λεπτὰς, φλοιὸν ἐχούσας παχὺν καὶ ἀρωματίζοντα, ἰδίως χρησιμευούσας μυρεψοῖς εἰς τὰς τῶν μύρων σύψεις. ποιεῖ δὲ πρὸς μὲν τὰ ἀλλα φάρμακα ἡ στρογγύλη· πρὸς

Tria eius genera tradunt. Rotũda, q̃ fœmina vocat, foliis hederaceis p̃stãti odore cũ acrimonia, mollibus, subrotundis, multis ab vna radice germinibus, p̃lõgisq; palmitib⁹: florib⁹ cãdidis, pilei similitudine, ĩ q̃b⁹ quod rubrũ est, grauiter olet.

Aristolochia longa.

Cap. V.

Longa, mascula appellatur, nonnullis dactylitis, longiore quàm rotunda folio: tenuibus ramulis, dodrãtalib⁹: flore purpureo, grauiter olẽte, qui marcescens in pyri similitudinem turbinatur. Radix rotundæ, in orbẽ conglobata, rapi modo: Longæ verò radix digiti crassitudinem, & dodrãtis lõgitudinem implet, nõnunquã paulò maiorẽ. Ambæ colore int⁹ buxeo, gustu amaro, & graui.

Aristolochia clematitis.

Cap. VI.

Est etiamnum tertia longa, quæ clematitis vocatur, ramulos habens tenues, refertos foliis subrotundis, minori semper viuo similibus: flores rutæ: radices longiores, tenues, crasso cortice odoratóque vestitas, priuatim vnguentorum spissamentis conuenientes. Rotunda cæteris venenis resistit.

Longa verò aduersus angues, & venena, drachmæ pondere ex vino bibitur, & illinitur: pota cum pipere, & myrrha, menses, partus, & omnia vuluarum onera eiicit: eadem efficit subdita in pesso. Rotunda ad eadem pollet: insuper singultibus, suspiriis, horroribus, lieni, conuulsis, laterum doloribus, pota cum aqua, singulariter auxiliatur. Aculeos, & spicula extrahit, ossiũ squamas illitu adimit, vlcera putrida exest, & sordida expurgat: caua cum iri, & melle explet, gingiuas, & dẽtes extergit. Clematitis ad eadem pollere credit̃, viribus tamẽ inferior est.

Dulcis radix. Cap. VII.

Dulcis radix pluririma gignitur in Cappadocia, & Ponto: fruticosa est, ramis binûm cubitorum altitudine assurgẽtibus: foliis lentisci densis, pinguibus, tactúq; gummosis: flore hyacinthi, fructu pilularum platani magnitudinis, asperiore, qui siliquas lentium modo habet, rufas & paruas: radicibus longis, vt gentianæ, coloris

πρὸς δὲ τὰ ἑρπετὰ καὶ θανάσιμα ἡ μακρά. < ά. ὁλκὴ πινομένη μετ' οἴνου καὶ καταπλαττομένη· καὶ τὰ ἐν μύρῃ συνιστάμενα πάντα λόχια καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλει· ποθεῖσα μετὰ πεπόρεως καὶ σμύρνης, καὶ ἐν πεσσῷ δὲ προστεθεῖσα τὰ αὐτὰ δρᾷ. ἡ δὲ στρογγύλη ποιεῖ μὲν πρὸς ἃ καὶ ἡ προειρημένη· ἐκ πρισσοῦ δὲ βοηθεῖ ἄσθματι, λυγμῷ, ῥίγει, σπληνὶ, ῥήγμασι, σπάσμασιν, ἀλγήμασι πλευρᾶς ποθεῖσα μθ' ὕδατος. ἀνάγει δὲ, καὶ σκόλοπας, ἀκίδας, λεπίδας ὀστῶν καταπλασσομένη ἀφίστησι· καὶ σηπεδόνας περιχαράσσει καὶ τὰ ῥυπαρὰ περικαθαίρει ἕλκη· καὶ τὰ κοῖλα πληροῖ σὺν ἴριδι καὶ μέλιτι, σμήχει δὲ καὶ οὖλα καὶ ὀδόντας. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ κληματῖτις πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖν· ἐλαττοῦται μὲν τοι τῇ δυνάμει τῶν προειρημένων.

Περὶ Γλυκυῤῥίζης. Κεφ. ζ'.

Γλυκύῤῥιζα γενναται πλείστη ἐν καππαδοκίᾳ, καὶ πόντῳ· ἔστι δὲ θαμνίσκος, ῥάβδοις ἔχων δι' πόχεις, περὶ οὓς τὰ φύλλα πυκνὰ ἐοικότα σχίνῳ, λιπαρὰ καὶ κολλώδη ἁψαμένῳ. τὸ δὲ ἄνθος ὑακίνθῳ ὅμοιον· καρπὸς δὲ πλατάνου σφαιρίων μέγεθος τραχύτερος, λοβοὺς ἔχων ὡς φακοῦ, πυῤῥοὺς, μικρούς. ῥίζαι μακραὶ, πυξοειδεῖς ὡς γεντιανῆς ὑπόστρυφνοι,

ὑπόστρυφνοι, γλυκεῖαι· χυλιζόμεναι ὥσπερ τὸ λύκιον. ποιεῖ δὲ τὸ χύλισμα πρὸς τραχύτητας ἀρτηρίας· δεῖ δὲ ὑποτιθέντας τῇ γλώττῃ ὑποχυλίζειν· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς καῦσον στομάχου, καὶ πρὸς τὰ ἐν θώρακι καὶ ἥπατι· ψωριάσεις τε κύστεως καὶ νεφρίτιδας πινόμενον μετὰ γλυκέως· ἄδιψόν τέ ἐστιν ἀποχυλιζόμενον, καὶ τραυματικὸν ἐγχριόμενον, καὶ στοματικὸν διαμασσώμενον. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τῶν ῥιζῶν προσφάτως πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει. ἡ δὲ ῥίζα ξηρὰ λειοτριβηθεῖσα, πτερυγίοις καταπλαστός ἐστιν ἐπιτήδειος.

Περὶ Κενταυρίου τοῦ μεγάλου. Κεφ. η΄.

Κενταύρειον τὸ μέγα, οἱ δὲ ναρκὴν καλοῦσι, φύλλα ἔχει καρύᾳ βασιλικῇ ὅμοια, περιμήκη, χρώματι χλωρὰ ὡς κράμβης, τὸ δὲ περιφερὲς αὐτοῦ ἐντέτμηται ὥσπερ πρίων· καυλὸν δὲ ἔχει ὡς λαπάθου διπήχυν, ἢ καὶ τριπήχυν, παραφυάδας ἀπὸ τῆς ῥίζης ἔχοντα πολλάς, ἐφ' ὧν κεφαλαὶ ὅμοιαι μήκωνι, ὑπομήκεις ἐν τῷ περιφερεῖ· ἄνθος κυανίζον· καρπὸς δὲ ὅμοιος κνίκῳ, ἐγκείμενος ὥσπερ ἐν ἐριώδεσι τοῖς ἄνθεσι· ῥίζα παχεῖα, στερρὰ, βαρεῖα, περὶ πήχεις δύο, μεστὴ χυλοῦ δριμεῖα μετὰ ποσῆς στύψεως καὶ γλυκύτητος, ὑπέρυθρος*. φιλεῖ δὲ λιπαρὰν γῆν, εὐήλιον, καὶ δρυμοὺς καὶ γεώλοφα.

coloris buxei, ſubacerbis & dulcibus: quæ denſantur in ſuccum, lycij exemplo. Is in arteriæ ſcabritia efficax habetur: verum oportet vt linguæ ſubditus eliqueſcat: æſtuanti ſtomacho, thoraci, ac iocineri conuenit: ſanat veſicæ ſcabiem, & renum dolores, cum paſſo potus: idem eliquatus ſitim ſedat, vulnerib⁹ illitus accommodatur, commãducatus ori prodeſt: recẽtis radicis decoctum ad eadem conuenit. Eiuſdem farina pterygiis commodiſsimè inſpargitur.

Centaurium magnum. Cap. VIII.

Centaurium magnum folia habet iuglandis, oblonga, viridi braſsicarum colore, ſerrata in ambitu: caulem, ceu rumicis, binûm aut ternûm cubitorum, multis ab radice adnatis, in quibus capita, ceu papauerũ, in rotunditate oblonga: flos cœruleus: ſemen cnico ſimile, ceu laneis floccis quibuſdam inuolutũ: radix craſſa, grauis, ſolida, tripedalis, ſucco prægnans, cum adſtrictione aliqua & dulcedine acris, & rubeſcens. Amat ſolũ pingue & apricũ, ac ſyluas & colles. Co-

pioſiſsima eſt in Lycia & Pelo ponneſo, in Arcadia, Helide & Meſſenia, pluribúsq; locis circa Pholoën, Lyciã & Smyrnam. Radix cõuenit ruptis, cõuulſis, pleuriticis, ſpirãdi difficultati, veteri tuſsi: ſanguinẽ expuentibus, drachmis duab⁹ trita datur, ſi febris ſit, in aqua: cæteris, in vino. Item ad tormina, & vuluæ dolores. Raméta eius in collyrij formam vuluæ ſubdita, méſes atque partus extrahũt. ſuccus eadem præſtat: vulneribus prodeſt: nam recẽs tuſa, aut arida antè madefacta, ea glutinat & coniungit. Carnes coaleſcũt, ſi tuſa ſimul decoquatur. In Lycia ſuccũ exprimunt, quo pro Lycio vtuntur. Cognominata eſt & panacea, quoniã medeĩ oĩm morbis, vbi aliqua inflãmatio timeĩ, omninoq́; multis modis opifera eſt. Illiſa vulnerũ labra cõſolidat, ſuſtillũ vrinæ calculósq; ſanat iniectione. legenda præcipitur cũ in eo ſol eſt, vt emergat hora pura: dum lucẽ ſyderis erũpẽtis vniuerſa complentur.

Centaurium minus.

Cap. IX.

Centauriũ, limneſion aliqui vocauere, qm̃ rigua amet loca. Herba origani aut hyperici ſimilis

λοφα· πλεονάζει δὲ ἐν λυκίᾳ καὶ πελοποννήσῳ, ἐν ἤλιδι καὶ ἀρκαδίᾳ καὶ μεσσηνίᾳ καὶ περὶ* φολόην καὶ λυκίαν καὶ σμύρνην. Αρμόζει δὲ ἡ ῥίζα, ῥήγμασι, σπάσμασι, πλευρητικοῖς, δυσπνοίᾳ, βηχὶ παλαιᾷ· αἱμοπτοϊκοῖς ἀπυρέτοις μετ' οἴνου· πυρέσσουσι δὲ μὲν ὕδατος < β'. πλῆθος τοῦς ῥίζης λείας διδομένης· πρὸς στρόφους ὁμοίως καὶ ὑστέρας ἀλγήματα. ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα εἰς σχῆμα κολλυρίου ξυσθεῖσα καὶ προστεθεῖσα τῇ ὑστέρᾳ· ὅ, τε χυλὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ· ἔστι δὲ καὶ τραυματική· ὑγρὰ μὲν κοπεῖσα ξηρὰ δὲ προβραχεῖσα καὶ οὕτω κοπεῖσα. συνάγει γὰρ καὶ κολλᾷ καὶ τὰ ἑψόμενα δὲ κρέα συνάγει. ἐάν τις αὐτὴν κόψας συνεψήσῃ· οἱ δὲ ἐν λυκίᾳ αὐτὴν χυλίζοντες, χρῶνται αὐτῇ ἀντὶ λυκίου. ἐκλήθη δὲ πανάκεια, ἐπειδὴ πάντα τὰ φλεγμαίνοντα πάθη παύει, *καὶ κρούσματα πληγῶν, σταγγουρείας τε παύει ἐν ἐνέμασι καὶ λιθιῶντας. συνάγεται δὲ τοῦτο ἡλίου μέλλοντος ἀνατέλλειν, ὥρα ἁγνῆ ὅτε πληρουῶται ἅπαντα.

Περὶ Κενταυρίου τοῦ μικροῦ. Κεφ. θ'.

Κενταύριον τὸ μικρὸν, ὅ τινες λιμναῖον καλοῦσιν, ἐπειδὴ ἐνίκμους φιλεῖ τόπους. πόα ὑπερικῷ ἢ ὀριγάνῳ

γάνῳ παραπλήσιός ἐστι, καυλὸν ἔχουσα ὑπὲρ σπιθαμὴν γεγωνιωμένην· ἄνθη ἐν τῷ φοινικῷ ὑποπόρφυρα πρὸς τὰ τῆς λυχνίδος· φύλλα μικρά· * ὑπερμήκη ὥσπερ πηγάνου· καρπὸς ὅμοιος πύρῳ· ῥίζα μικρὰ ἄχρηστος λεία*. Αὕτη κοπτομένη χλωρὰ καὶ καταπλασσομένη, τραυμάτων ἐστὶ κολλητικὴ, ἀνακαθαρτικὴ ἑλκῶν παλαιῶν καὶ ἀπουλωτικὴ· ἀφεψηθεῖσα δὲ καὶ καταπινομένη, ἄγει κατὰ κοιλίαν χολώδη καὶ παχέα. ἔγκλυσμά τε τὸ ἀφέψημα αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἰσχιαδικῶν ἁρμόδιον· ἄγον αἷμα καὶ κουφίζον. ὁ δὲ χυλὸς πρὸς τε τὰ ὀφθαλμικὰ εὔχρηστος· ἀποκαθαίρων τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις σὺν μέλιτι· καὶ ἐν προσθέτῳ ἐμμηνίων ἀγωγὸς καὶ ἐμβρύων· ποθεὶς δὲ ἁρμόζει τοῖς περὶ τὰ νεῦρα πάθεσιν ἰδίως. Χυλίζεται δὲ ἡ πόα συλλεγομένη ἐγκύμων οὖσα σπέρματος, καὶ ἀποβρεχομένη ἡμέρας ε. εἶτα ἕψεται ἄχρις ἂν ὑπερέχοι τὸ ὕδωρ. ἔπειτα τούτου ψυχθέντος, ὑλίζεται δι' ὀθονίου θλιβείσης τῆς πόας καὶ πάλιν ἕψεται μέχρι μελιτώδοις συστάσεως. ἔνιοι δὲ χλωρὰν ἐγκύμονα αὐτὴν κόψαντες, ἐκθλίβουσι τὸν χυλὸν καὶ βαλόντες εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον ἀκόνιτον, ἐν ἡλίῳ συστρέφουσι κινοῦντες ἀεὶ ξύλῳ.

similis, caule anguloso, palmũ excedente: flore lychnidis, è puniceo in purpuream vergẽtæ: foliis rutę, prælõgis & paruis: fructu tritico simili: radice pusilla, leui & superuacua, quæ gustanti amaritudinẽ adfert. Herba recens tusa, suo illitu vulnera conglutinat: vetera vlcera purgat, & cicatrice obdũcit: bilem crassósque humores per aluum exigit, si decocta deuoretur. Ius decocti ischiadicis conueniẽtissimè infunditur: trahit enim sanguinem, & dolorem leuat. Succus oculorum medicamentis perquàm vtilis: siquidem cũ melle caliginem oculorum expurgat: in vellere appositus, menses & partus extrahit: epotus peculiariter neruorum vitiis succurrit. Succi extrahendi ratio: Legitur herba semine prægnans, & diebus quinque madefacta decoquitur, donec superemineat aquæ: mox vbi refrixit, linteolo exprimitur, & eiecta herba, iterum decoquitur, vsque dum mellis crassitudinem habeat. Nonnulli eã recentem grauidãq; cõtundunt, atq; succum fictili non picato exprimũt, & in sole, lignea rude assiduè mouẽtes, inspissant.

Quòd si quid cōcretū faucib⁹ vasis adhærescat, deradūt, reliquoq; humori ꝑmiscét. Noctu diligēter operiūt: nāq; ros nocturn⁹, liquores coalescere nō sinit. Quæ aūt siccis radicibus aut herbis liquaméta exprimū tur, decocta (vt in gētianæ mētione retulim⁹,) ꝑparant̄: sed q̄ ex corticib⁹ humidis, aut cōtusis herbis factitātur, in sole, vti antè dictū est: cogunt̄. Sic è thapsia, sic è mādragora, reliquísq; similibus succus: sic ex acerbis vuis melligo elicitur. Lyciū tamen, & absinthiū, hypocistis & consimilia, decocta, eo quo diximus modo, coguntur.

Chamæleon albus.

Cap. X.

Chamæleon albus, ixia ideo aliquibus vocatur, quòd quibusdam in locis viscum circa radicem eius inueniatur, quo pro mastiche vtuntur mulieres: folia habet silybo aut carduo similia, asperiora, acutiora, nigróque chamæleone validiora: caulé non promit, verū ex medio spinas, echini marini, aut cinaræ modo, erigit: flores purpureos, veluti papporū lanugines emittit: semen cnici simile: radicē ī lętis collib⁹ crassam, in mōtosis verò gracilorē.

in

καὶ τὸ περιπεπηγμένον ἀεὶ ξύοντες καὶ τῷ ὑγρῷ μίσγοντες. σκεπάζοντές τε νυκτὸς ἐπιμελῶς· ἡ γὰρ δρόσος κωλυτικὴ τῆς τῶν ὑγρῶν χυλῶν συστάσεως καθέστηκεν. ὅσα μὲν οὖν ἐκ ξηρῶν τῶν ῥιζῶν ἢ τῶν βοτανῶν ἐγχυλίζεται, ἑψόμενα σκευάζεται, ὡς ἡ γεντιανή· ὅσα δὲ ἐκφλοιῶν ὑγρῶν ἢ ῥιζῶν ἢ βοτανῶν ἐκθλιβομένων ἐν ἡλίῳ, συστρέφονται ὡς προείρηται. οὕτω καὶ ἡ θαψία καὶ μανδραγόρα καὶ ὄμφαξ· καὶ τὰ ὅμοια τούτοις χυλίζεται. λύκιον μέν τοι καὶ ἀψίνθιον καὶ ὑποκισθὶς καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ἑψόμενα, συστρέφονται ὃν τρόπον προείρηται.

Περὶ Χαμαιλέοντος λευκοῦ. Κεφ. ι'.

Χαμαιλέων λευκὸς, ἰξίαν τοῦτον ἐκάλεσαν, διὰ τὸ ἔν τισι τόποις ἰξὸν εὑρίσκεσθαι πρὸς τὰς ῥίζας αὐτοῦ, ᾧ καὶ ἀντὶ μαστίχης χρῶνται αἱ γυναῖκες· ἔχει φύλλα ὅμοια σιλύβῳ ἢ σκολύμῳ, τραχύτερα δὲ καὶ ὀξύτερα καὶ ἰσχυρότερα τοῦ μέλανος· καυλὸν δὲ οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἀφίησιν ἐκ τοῦ μέσου ἄκανθαν, ὁμοίαν ἐχίνῳ θαλασσίῳ ἢ κινάρᾳ· ἄνθη δὲ πορφυροειδῆ ὥσπερ τρίχας ἐκπαππουμένας· καρπὸν δὲ κνίκῳ παραπλήσιον· ῥίζαν ἐν μὲν τοῖς εὐγείοις γεωλόφοις παχεῖαν, ἐν δὲ τοῖς ὀρεινοῖς ἰσχνοτέραν

λευκὴν

λευκὴν διὰ βάθους, ὑπαρωματίζουσαν, βαρύοσμον, γλυκεῖαν. ἡ τις ποθεῖσα * ὀξυβάφου πλῆθος, ἄγει ἕλμινθα πλατεῖαν. λαμβάνεται δὲ σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ μετὰ ὀριγάνου ἀποζέματος, καὶ ὑδρωπικοῖς δὲ ἐπιτηδείως δίδοται ὁλκὴ σὺν οἴνῳ * ἰσχναίνει γὰρ αὐτούς· καὶ πρὸς δυσουρίαν τὸ ἀφέψημα αὐτῆς πίνεται. ἔστι δὲ καὶ θηριακὴ σὺν οἴνῳ ποθεῖσα· ἀποκτείνει καὶ κύνας καὶ ὗς· καὶ μύας σὺν ἀλφίτῳ πεφυραμένῃ, καὶ ὑδρελαίῳ διεθεῖσα.

Περὶ Χαμαιλέοντος μέλανος. Κεφ. ιά.

Χαμαιλέων μέλας, καὶ αὐτὸς τοῖς φύλλοις σκολύμῳ ἔοικεν. ἐλάττονα μέντοι καὶ λεπτότερα καὶ διέρυθρα ἔχει ταῦτα· καυλὸν δὲ ἀνίησι δακτύλου τὸ πάχος, σπιθαμιαῖον, ὑπέρυθρον· ἔχον σκιάδιον καὶ ἄνθη ἀκανθώδη λεπτὰ, ὑακινθίζοντα ποικίλα· ῥίζα δὲ παχεῖα, μέλαινα, πυκνὴ, ἐνίοτε δὲ καὶ βεβρωμένη, σχισθεῖσα δὲ ὑπόξανθος, διαμασσιθεῖσα δηκτική. φύεται δὲ ἐν πεδίοις ξηροῖς καὶ βουνώδεσι τόποις καὶ παραθαλασσίοις. Δύναται δὲ ἡ ῥίζα λεία μιγέντος αὐτῇ χαλκάνθου ὀλίγου καὶ κεδρίνου ἐλαίου καὶ ὀξυγγίου ψώρας ἐξάγειν· σμήχει δὲ καὶ λειχῆνας θεῖον καὶ ἄσφαλτον προσλαβοῦσα, καὶ συνεψηθεῖσα ὄξει καὶ καταχρισθεῖσα, δια-

in profundo albam: aliquatenus aromaticam, graui odore, dulcē. Quæ pota acetabuli mēsura, latas interaneorū tineas pellit. Bibitur autē in vino austero, cū origani feruefacti succo. Hydropicis cōmodissimè drachma in vino datur, etenim eos extenuat: cōtra difficultatē vrinę decoctū ꝓpinat̄. Hausta in vino, serpentiū venenis resistit: occîdit canes & sues: mures item necat, subacta cū polēta aut aqua, & oleo madefacta.

Chamæleon niger.

Cap. XI.

Chamæleon niger, foliis scolymo similis esset, nisi minora, tenuioráque, ac rubro distincta viderentur: caulem emittit dodrantalem, crassitudine digitali, subrubrum: & in vmbella flores spinosos, tenues, hyacinthi æmulos, versicolores: radice crassa, nigra, densa, interdū excsa, quæ dissecta flauescit, & commāducata mordet. Prouenit in campestribus, siccis, & cliuosis tractibus, & maritimis. Radix trita, addito atramēti sutorij exiguo, cedrino oleo, & axūgia, scabiē abigit: eadē, cū sibi sulphur & bitumē asciuit, & cocta in aceto illinitur, impetigines absterget.

Deco-

Decoctum collutione dētium dolorem mitigat: cum pari pipere & cera oblita radix, dolenti denti auxiliatur. Radice concisa, & in aceto decocta, dētes fouentur: eos quoq; frangit, si scriptorio stylo feruens admoueatur: vitia cutis in facie vitiliginesque cum sulphure emendat: erodentibus medicamentis admiscetur: phagedænas, tetráq; vlcera illitu sanat. Quare chamæleo vocetur, à varietate foliorum euenit: mutant enim cum terra colorem: hîc viridia, illic albicantia, aliubi cœrulea, nonnusquam rubra inueniuntur.

Crocodilium. Cap. XII.

Crocodilion chamæleontis nigri figuram habet. Nascitur in syluosis, radice longa, læui, aliquantum lata, odore, vt nasturtij, acuto. Feruecta in aqua & pota radix, sanguinem copiosum per nareis pellit. Datur lienosis, eos euidenter adiuuans. Semen ei rotundum inest, duplex vti scutū, quod suapte vi vrinam ciet.

Dipsacum, siue labrum Veneris. Cap. XIII.

Dipsacum aculeatarum generis est: caulem habet altum, spinis,

διακλυζόμενον δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτὸ ὀδονταλγίας παύει· μετ' ἴσου δὲ πεπέρεως καὶ κηροῦ περιπλασσομένη τοῖς αἰγοῦσιν ὀδοῦσι βοηθεῖ. καὶ πυριῶνται δὲ δι' αὐτοῦ οἱ ὀδόντες, καθεψηθείσης σὺν ὄξει καὶ καταντληθείσης προσαγομένη τε διὰ γραφείου θρμὴ τῷ αἰγοῦντι ὀδόντι, θρύπτει αὐτόν· ἔφηλιν δὲ ἀποκαθαίρει καὶ αἰφοὺς μετὰ θείου· μίγνυται δὲ ταῖς δυνάμεσι τῶν σηπταῖς. καὶ τὰ φαγαιδενικὰ ἕλκη καὶ τὰ τεθηριωμένα καταπλασθεῖσα, ἀνασκευάζουσα θεραπεύει. ὠνόμασται δὲ χαμαιλέων, διὰ τὸ ποικίλον τῶν φύλλων· εὑρίσκεται γὰρ ἢ λίαν χλωρὰ τὰ τοιαῦτα, ἢ ὑπόλευκα, ἢ κυανοειδῆ, ἢ ἐρυθρὰ, παρὰ τὰς τῶν τόπων διαφοράς.

Περὶ Κροκοδειλίου. Κεφ. ιϛ'.

Κροκοδείλιον ὅμοιόν ἐστι τῷ μέλανι χαμαιλέοντι. φύεται δὲ ἐν τόποις δρυμώδεσι, ῥίζαν ἔχον μακρὰν, ἐλαφρὰν, *ὑπόπλατυν, ὀσμὴν δριμεῖαν, ὁμοίως καρδάμῳ. Ἰσχύει δὲ ἡ ῥίζα ζεσθεῖσα ἐν ὕδατι καὶ πινομένη, ἄγειν πολὺ αἷμα διὰ ῥωθώνων. δίδοται δὲ καὶ σπληνικοῖς ἐναργῶς ὠφελοῦσα. καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆς, διουρητικῆς, ὑπάρχει δυνάμεως. περιφερὲς ὂν καὶ διπλοῦν ὡς ἀσπίς.

Περὶ Διψάκου. Κεφ. ιγ'.

Δίψακος τῶν ἀκανθωδῶν ἐστι καὶ αὕτη· καυλὸν δὲ ἔχει ὑψηλόν. ἀκαν-

ἀκανθώδη, καὶ φύλλα περιειληφότα τὸν καυλὸν, ἐμφερῆ θρίδακι, δύο καθ' ἕκαστον γόνυ, προμήκη, ἀκανθώδη καὶ αὐτά. ὥσπερ τινὰς πομφόλυγας ἐπὶ μέσης τῆς ῥάχεως, ἔσωθέν τε καὶ ἔξωθεν ἔχοντα ἀκανθώδεις, * κοιλίδας δὲ περὶ τὰ δύο μέρη τῶν φύλλων ὥς τε ὕδατα ἀπὸ τῶν δρόσων καὶ τῶν ὄμβρων* συλλέγειν· ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα εἵλκυσεν. ἐπ' ἄκρου δὲ τοῦ καυλοῦ καθεκάστην ἀπόφυσιν, κεφαλὴ μία ἐοικυῖα ἐχίνῳ, ὑπομήκης ἀκανθώδεις· ξηρανθεῖσα δὲ λευκὴ φαίνεται. ἔχει δὲ καὶ σκωλήκια κατὰ μέσην τὴν ἐντεριώνην διαιρεθεῖσα ἡ κεφαλή. Ἡ ῥίζα δὲ ταύτης σὺν οἴνῳ ἀφεψηθεῖσα, καὶ κοπεῖσα,* κηρωτῆς λαβοῦσα πάχος, τὰς ἐν* δακτυλίῳ ῥαγάδας καὶ σύριγγας ἐντιθεμένη θεραπεύει. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ τὸ φάρμακον εἰς χαλκὴν πυξίδα. φασὶ δὲ καὶ μυρμηκιῶν αὐτὸ καὶ ἀκροχορδόνων ἴαμα εἶναι. οἱ δὲ τῆς κεφαλῆς σκώληκες εἰς κυστίδα ἐνδεόμενοι καὶ περιαπτόμενοι τραχήλῳ ἢ βραχίονι, ἱστορεῦνται τεταρταῖκοις θεραπεύειν.

Περὶ Ἀκάνθας λευκῆς. Κεφ. ιδ'.

Ἀκανθα λευκὴ φύεται ἐν ὄρεσι καὶ ὑλώδεσι τόποις· φύλλα ἔχουσα χαμαιλέοντι λευκῷ ἐμφερῆ, στενώτερα δὲ καὶ λευκότερα, ὑποδάσεα, ἀκανθώδη· καυλὸν ὑπὲρ δύο πήχεις,

spinis horridum, foliis lactucæ, spinosis, binis genicula singula complectentibus, prælongis, ceu quasdam bullas intus & extra aculeatas, in dorsi medio habentibus, concauo alarum sinu, in quo imber aut ros asseruetur: vnde dipsaci, quasi sitientis, nomen traxit. In cacumine caulis, singula surculis capitula insunt, oblonga, echinata spinis: quæ arefacta, candida spectantur, dissectáque medulla tenus, vermiculos ostendunt. Sanat rimas sedis, fistulasque, si tusa & decocta in vino radix, vsque dũ sit crassitudo ceræ, immittatur. Medicamẽtum ærea pyxide recondendum. Aiunt formicationibus, verrucísque pensilibus remedio esse. Vermiculi capitulorũ in follicu lo alligati, collo aut brachio appẽsi, produntur quartanis febri bus remedio esse.

Spina alba. Cap. XIIII.

Spina alba nascitur in montibus & syluosis: folia fert albi chamæleonis angustiora, & cãdidiora, aliquantum hispida, & aculeata: caulem supra bina cubita

cubita altum, pollicari aut ampliore crassitudine: albicanté, intus cauum: in cacumine capitulum inest spinosum, echini marini æmulum, sed minus, & oblongum: flores purpurei, in quibus semen ceu cnicum, sed rotundius. Huius radix pota, cœliacis, stomachicis, & iis qui cruenta extussiunt, efficax est: vrinam cit, tumoribus illinitur. Decocto eius dentes in dolore collui prodest. Epotum semen cóuulsis infantibus, & à serpente demorsis auxiliatur: gestatum pro amuleto, serpentes abigere traditur.

Spina Arabica.
Cap. XV.

Arabicam spinam natura albæ spinæ similem esse constat: ipsa siquidem stringit. Ad sanguinis reiectiones, mensium abundantiam, cæterásque fluxiones radix etiamnum valet. Prouenit in asperis.

Carduus. Cap. XVI.

Carduus, Græci scolymon vocant, folia chamæleonis habet, aut albæ spinæ, nigriora, & crassiora: caulem longum ædit, foliosum, capite spinoso: radice nigra, & crassa, quæ illita, graueolentiam alarum totiúsque corporis emendat: item

πόχεις, δακτύλου τοῦ μεγάλου ἢ καὶ μείζονος πάχος, ὑπολευκὸν, κενὸν ἔνδοθεν, ἐπ' ἄκρου δὲ αὐτοῦ κεφαλὴ πρόσεστιν ἀκανθώδης, ἐχίνῳ θαλασσίῳ ἐμφερὴς, πλὴν ἐλάσσων καὶ ὑπομήκης· ἄνθη πορφυρᾶ, ἐν οἷς τὸ σπέρμα ὡς κνίκος, στρογγυλώτερον δέ. Ταύτης ἡ ῥίζα πινομένη, ποιεῖ πρὸς αἱμοπτοϊκοὺς, στομαχικοὺς, κοιλιακούς· οὖρά τε κινεῖ, καταπλάσσεταί τε πρὸς οἰδήματα. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς πρὸς ὀδονταλγίαν ποιεῖ διακλυζόμενον. τὸ δὲ σπέρμα πινόμενον, παιδίοις σπωμένοις βοηθεῖ, καὶ ἑρπετοδήκτοις. φασὶ δὲ ὅτι περίαπτον ἐξ αὐτοῦ θηρία διώκει.

Περὶ Ἀκάνθας ἀραβικῆς. Κεφ. ιέ.

Ἀκανθα ἀραβικὴ ἐοικυῖα τὴν φύσιν εἶναι δοκεῖ τῇ λευκῇ ἀκάνθῃ· στύφουσα. καὶ πρὸς ῥοῦν γυναικεῖον καὶ πρὸς ἀναγωγὴν αἵματος καὶ πρὸς τοὺς ἁλίους ῥευματισμοὺς ἡ ῥίζα, παραπλησίως εὐθετεῖ.

Περὶ Σκολύμου. Κεφ. ιϛ'.

Σκόλυμος φύλλα ἔχει χαμαιλέοντος καὶ τῆς λευκῆς ἀκάνθης λεγομένης, μελάντερα δὲ καὶ παχύτερα· καυλὸν ἀνίησι* μακρόν. περίπλεων φύλλων, ἐφ' οὗ κεφαλὴ ἀκανθώδης· ῥίζα δὲ ὕπεστι μέγαινα παχεῖα, ἧς δύναμις ποιεῖ πρὸς τοὺς ἔχοντας τὰς μασχάλας, καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα δυσῶδες καταπλασσομένη.

καὶ ἀ-

καὶ ἀφεψηθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ πινομένη. ἄγει δὲ οὖρα πολλὰ καὶ δυσώδη. ἡ δὲ πόα ἀρτιφυὴς οὖσα, λαχανεύεται ἑφθὴ ὥσπερ ἀσπάραγος.

Περὶ Ποτηρίου.
Κεφ. ιζ'.

Ποτήριον, ἴωνες δὲ νευράδα καλοῦσι, θάμνος ἐστὶ μέγας, κλῶνας ἔχον μακροὺς, μαλακοὺς, ἱμαντώδεις, λεπτοὺς, ἐμφερεῖς τραγακάνθη, φύα* μικρὰ, περιφερῆ, ὅλος δὲ ὁ θάμνος περίκειται* λεπτὸν χνοῦν ἐριώδη, καὶ ἔστιν ἀκανθώδης, ἄνθη μικρὰ, λευκὰ, καρπὸν δὲ* καὶ δριμὺν, ἄχρηστον. φύεται ἐν ἑλώδεσι καὶ γεωλόφοις χωρίοις. ῥίζαι δὲ ὕπεισι πήχεων δύο ἢ τριῶν, ἰσχυραὶ, νευρώδης· αἵ τινες πρὸς τῇ γῇ ἀποτμηθεῖσαι, ἀνιᾶσι δάκρυον κόμμει ὅμοιον. κοπεῖσαι δὲ καὶ ἐπιπλασθεῖσαι νεύρων διακοπὰς καὶ τραύματα κολλῶσι: καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς πινόμενον, ταῖς περὶ νεῦρα διαθέσεσιν ἁρμόζει.

Περὶ Ακανθίου. Κεφ. ιη'.

Ακάνθιον ἐμφερῆ τὰ φύλλα ἔχει τῇ λευκῇ ἀκάνθῃ, ἐπ' ἄκρῳ δὲ ἀκανθώδεις ἐξοχὰς,* οὗ συλλεγομένου καὶ ὑφ' ἓν τιθεμένου, βαμβακοειδὴς* γίνεται. ταύτης ἡ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα, ὀπισθοτονικοῖς βοηθεῖ πινόμενα.

Περὶ

item si decocta, in vino bibatur. Copiosam autem vrinam fœtidámque expellit. Herba cum recens tenerescit, in olera, asparagi modo, transit.

Poterium. Cap. XVII.

Poterium, Iones neurada vocant, largè fruticat, cortice obductum tenui, spinis horridú, lanugine spissa, ramulis longis, mollibus, lentis, tenuibus, tragacanthæ proximis: foliis paruis, rotundis: flore exiguo, candidi coloris: semine nullius vsus, sed gustu acuto & odorato. Nascitur in aquosis, & collibus. Radices demittit binûm ternúmve cubitorum, neruosas, & firmas: quæ proximè terram recisæ, dant succum gummi similem. Tusæ, præcisis neruis & vulneribus glutinandis illinuntur. Decoctum quoque eius neruorum affectibus prodest.

Acanthium. Cap. XVIII.

Acanthium albæ spinæ simile, foliis aculeatis per extremitates, & lanugine araneosa obductis) ex qua collecta & neta, vestes bombicinis similes texunt, folia vel radices ad remedia opisthotoni bibuntur.

Acan-

Acanthus. Cap. XIX.

Acanthus, Romani pæderotam vocant. nascitur in hortis, petrosis, & riguis: folia habet multo lactucaceis latiora, & lõgiora, erucæ diuisura, nigricantia, pinguia, læuia: caulem binûm cubitorum, digitali crassitudine, læuem, prope verticẽ ex interuallis circundatum foliolis, ceu nucamenta quædam oblonga referentibus, spinosis, è quibus flos prodit albus: semen oblongum, luteum: caput thyrsi specie. Radicibus nititur longis, mucosis, rubris, & glutinosis: quæ vstis igni & luxatis artubus illitæ subueniũt: potæ vrinam ciunt, sed aluum cohibent. Ruptis, conuulsis, tabem sentientibus, mirè prosunt.

Περὶ Ἀκάνθης. Κεφ. ιθ'.

Ἄκανθα, ἢ ἑρπάκανθα.* φύεται ἐν παραδείσοις, καὶ ἐν πετρώδεσι, καὶ παρύγροις χωρίοις· ἔχει δὲ πλατύτερα φύλλα πολλῷ καὶ μακρότερα θρίδακος, ἐσχιμένα ὡς τὰ τῶν ἐυζώμου ὑπομέλανα, λιπαρὰ, λεῖα· καυλὸν λεῖον, δίπηχυν, πάχος δακτύλου, ἐκ διαστημάτων πρὸς τῇ κορυφῇ περιειλημμένον φυλλαρίοις τισὶν, οἱονεὶ κιτταρίοις ὑπομήκεσιν, ἀκανθώδεσιν, ἐξ ὧν τὸ ἄνθος προΐεται λευκόν· σπέρμα ὑπόμηκες, μήλινον· θυρσοειδὴς δὲ ἡ κεφαλή. ῥίζαι δὲ ὕπεισι γλίσχραι, μυξώδεις, ἔμπυροι, μακραί· αἵ τινες πυρικαύστοις καὶ στρέμμασιν ἁρμόζουσι καταπαλσσόμεναι· πινόμεναι δὲ οὖρα ἄγουσι, καὶ κοιλίαν ἱστᾶσι.* φθισικοῖς τε καὶ ῥήγμασι καὶ σπάσμασιν ἐυθετοῦσιν.

Acanthus syluestris. Cap. XX.

Nascitur & syluestris acanthus, scolymo similis, aculeatꝰ, breuior quàm satiuus, & is qui in hortis ꝓuenit: cuius radix ad eadẽ ad quę superior efficax.

Περὶ Ἀγρίας ἀκάνθης. Κεφ. κ'.

*Γίνεται δὲ καὶ ἀγρία ἄκανθα, ὁμοία σκολύμῳ, ἀκανθώδης, βραχυτέρα τῆς ἐν παραδείσῳ καὶ ἡμέρου· δύναται δὲ καὶ ἡ ταύτης ῥίζα ὅσα καὶ ἡ πρὸ αὐτῆς.

Anonis. Cap. XXI.

Anonis, quam aliqui anonida appellant, ramos habet fruticosos, dodrantales, aut paulò maiores, frequẽtibus geniculis cinctos, cauis alarũ multis capiti-

Περὶ Ἀνωνίδος. Κεφ. κά.

Ἀνωνὶς, οἱ δὲ, ὠνωνίδαν καλοῦσι, κλῶνες σπιθαμιαῖοι καὶ μείζονες, θαμνοειδεῖς, πολυγόνατοι, μασχάλας ἔχοντες πολλὰς, κεφάλια

λια περιφερῆ, φυλλάρια μικρὰ, λεπτὰ, ὥσπερ φακοῦ, πρὸς τὰ τοῦ πηγάνου ἢ λωτοῦ τοῦ ἐν χορτοκοπείοις, ὑπόδασεα, εὐώδη, οὐκ ἀηδῶς ὄζοντα. ἁλμεύεται δὲ πρὸ τοῦ ἀκανθοφυῆσαι· καὶ ἔστιν ἡδίστη. ἔχουσι δὲ οἱ κλάδοι ἀκάνθας ὀξείας, σκολοποειδεῖς, στερεάς· * ῥίζαν δὲ λευκὴν, θερμαντικὴν, *λεπτυντικήν· ἧς ὁ φλοιὸς πινόμενος σὺν οἴνῳ, οὖρα ἄγει καὶ λίθους θρύπτει, ἐσχάρας περιρρήπτει. ἀφεψηθεῖσα δὲ ἐν ὀξυκράτῳ καὶ διακλυζομένη, πόνον ὀδόντων πραΰνει.*

Περὶ Λευκακάνθης. Κεφ. κβ.

*Λευκάκανθα, ταύτης ἡ ῥίζα ὁμοία κυπείρῳ, πικρὰ, ἰσχυρὰ, ἥτις μασηθεῖσα, ὀδονταλγίας παραμυθεῖται. τὸ δὲ ἀπόζεμα αὐτῆς σὺν οἴνῳ κυάθων τριῶν ποθὲν, βοηθεῖ πλευριτικοῖς χρονίοις, καὶ ἰσχιαδικοῖς, ῥήγμασι, σπωμένοις, καὶ τὸ χυλῶδες δὲ τῆς ῥίζης, τὰ αὐτὰ ποιεῖ πινόμενον.

Περὶ Τραγακάνθας. Κεφ. κγ.

Τραγάκανθα· ῥίζα ἐστὶ πλατεῖα καὶ ξυλώδης, φαινομένη δὲ καὶ ὑπὲρ γῆς, ἀφ' ἧς κλάδοι ταπεινοὶ, ἰσχυροὶ, χεόμενοι δὲ ἐπιπολὺ, καὶ ἐπ' αὐτῶν φυλλάρια πολλὰ μεταξὺ λεπτὰ ἀκάνθας ἔχοντα ἐγκρυπτομένας τοῖς φύλλοις, * λευκὰς, ἰσχυ-

pitibus rotundis, foliis lenticulæ, tenuibus, pusillis, ad rutę aut pratẽsis loti folia accedẽtibus, subhirsutis, odoratis, nõ iniucundè olentibus. Muria cõditur, antequã spinosa fiat, cibis gratissima. Rami acutioribus spinis, & veluti spiculis firmioribus horrẽt: radicẽ mittit candidam, quæ excalfacit, & extenuat: huius cortex ex vino potus, vrinã ciet: calculos cõminuit, margines vlcerum erodit. Radix cũ decoquitur in posca, dolorem dentium collutione mitigat. Decoctum eius potu hęmorrhoidas sanare creditur.

Leucacantha. Cap. XXII.

Leucacantha prædita est radice cyperi, valida & amara quæ mãducata dolorem dentium sedat: veteri laterũ dolori, atq; ischiadicis prodest, decocto cyathis tribus ex vino poto. Eadẽ ruptis & conuulsis medetur. Radicis epotus succus eosdẽ præbet effectus.

Tragacantha. Cap. XXIII.

Tragacanthæ radix lata & lignosa, summo cespite nititur, vnde surculos humiles, robustos, latissimè fundit, in quibus minuta folia, multa, nonnunquam tenuia exoriuntur, quæ sub se spinas albas, rectas;

rectas & firmas occulunt. Est etiamnum tragacantha, lachryma: quæ, vulnerata radice manans, concreuit. Præstat pellucens, gracilis, læuis, syncera & subdul[illegible]. Cutis spiracula, vt gummi, obstruit. Huius increbuit vsus ad oculorum medicamenta, ad tussim, exasperatas fauces, retusas voces, cæterásque destillationes, cum melle in delinctu: subdita quoque linguę liquescit, & in passo madefacta, drachmæ pondere bibitur, contra renum dolorem, & vesicæ rosiones, mixto cornu cerui vsto & eloto, aut scissi aluminis momento.

ἰσχυρὰς, ὀρθάς. ἔστι δὲ ἡ τραγάκανθα, δάκρυον τῆς ῥίζης ἀποτμηθείσης ἐπισυνιστάμενον, ἧς διαφέρει ἡ διαυγὴς καὶ λεία καὶ ἰσχνὴ καὶ καθαρὰ καὶ ὑπόγλυκυς. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁμοίαν κόμμει παρεμπλαστικήν. χρῆσις δ' αὐτῆς εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ, καὶ πρὸς βῆχας, καὶ πρὸς τὰς περὶ ἀρτηρίαν τραχύτητας, καὶ φωνῆς ἀποκοπὰς, καὶ ἐπισταγμοὺς ἐν ἐκλεικτῷ σὺν μέλιτι· ἀποχυλίζεται δὲ ὑποτεθεῖσα τῇ γλώσσῃ, καὶ πίνεται δὲ ἀποβραχεῖσα ἐν γλυκεῖ < ά. πλῆθος, πρὸς νεφρῶν ὀδύνην καὶ κύστεως δῆξιν, μιγνύντος αὐτῇ κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ἢ στυπτηρίας σχιστῆς ὀλίγης.

Eryngium. Cap. XXIIII.

Eryngium aculeatarum generis est. Cuius folia in principio, sale condita, in cibos recipiuntur. lata autem sunt, & extremo ambitu aspera, gustu aromatica. Sed vbi adoleuerũt circa cõplures cauliũ eminentias in spinas aculeãtur. in quorũ summitatibus globosa capitula, durarũ acutissimarúmque spinarũ ambitu stellatim circũuallantur, quorũ colos aliâs viridis, aliâs albus: interdũ cœruleꝰ inuenitur. Radix oblõga, lata, foris nigra, internè cãdida, pollicis crassitudine, odorata.

Nasci-

Περὶ Ἠρυγγίου. Κεφ. κδ'.

Ἠρύγγιον τῶν ἀκανθωδῶν ἐστιν, ἧς ἐν ἀρχῇ τὰ φύλλα λαχανεύεται εἰς δὲ ἁλίας συντιθέμενα. ἔστι δὲ πλατέα, *τραχέα τοῖς πέριξ, ἀρωματίζοντα τῇ γεύσει, αὐξανόμενα δὲ ἀκανθοῦνται κατὰ πλείονας ἐξοχὰς καυλῶν, ἐφ' ὧν κατὰ τὰ ἄκρα κεφάλια ἐστὶ σφαιροειδῆ, ἀκάνθας περικείμενα ὥσπερ ἀστὴρ ὀξυτάτας κύκλῳ, σκληρὰς, ὧν τὸ χρῶμα χλωρὸν ἢ λευκὸν, ἐνίοτε δὲ καὶ κυανοῦν εὑρίσκεται. ῥίζα δὲ ὑπομήκης, πλατεῖα, μέλαινα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ἔνδοθεν λευκὴ, δακτύλου μεγάλου τὸ πάχος, καὶ αὐτὴ εὐώδης καὶ ἀρωματίζουσα.

φύεται

φύεται δὲ ἐν πεδίοις καὶ τραχέσι τόποις. Δύναμιν δ' ἔχει θερμαντικήν· * πινομένη ἄγει καὶ οὖρα καὶ ἔμμηνα, στρόφοις τε καὶ ἐμπνευματώσεις λύει· ἡπατικοῖς δὲ καὶ θηριοδήκτοις, καὶ θανάσιμον εἰληφόσιν, ἁρμόζει σὺν οἴνῳ. πίνεται δὲ πρὸς τὰ πλεῖστα σὺν σταφυλίνου σπέρματι, < ά. τὸ πλῆθος. ἱστορεῖται δὲ ὅτι περιαπτομένη καὶ καταπλασσομένη, φύματα διαφορεῖ. ῥίζα δὲ αὐτῆς πινομένη μεθ' ὑδρομέλιτος, ὀπισθοτονικοὺς ἰᾶται καὶ ἐπιληπτικούς.

Περὶ Ἀλόης. Κεφ. κέ.

Ἀλόη φύλλον ἔχει σκύλλῃ παραπλήσιον, παχὺ λιπαρὸν, ὑπόπλατυ, περιφερὲς, εἰς τοὐπίσω* κλώμενον, παρ' ἑκάτερα δὲ τὰ μέρη ἔχει τὰ φύλλα ἐκ πλαγίων ἀκανθώδη, ἀραιῶς ἐξέχοντα, κολοβά, καυλὸν δὲ ἀνίησιν ἀνθερικῷ ὅμοιον· ἄνθος δὲ λευκόν· καὶ καρπὸν ἀσφοδέλῳ ἐοικότα, βαρύοσμος δὲ ὅλη, καὶ ἀπογευομένῳ πικροτάτη· ἔστι δὲ μονόρριζος ὥσπερ πάσσαλον ἔχουσα τὴν ῥίζαν. γεννᾶται δὲ ἐν τῇ Ἰνδίᾳ πλείστη λιπαρά, ἐξ ἧς καὶ τὸ ὄπισμα κομίζεται. φύεται δὲ καὶ ἐν Ἀραβίᾳ καὶ Ἀσίᾳ, καὶ ἔν τισι παραθαλασσίοις τόποις καὶ νήσοις, ὡς ἐν Ἄνδρῳ οὐκ εὔχρηστος εἰς ὀπισμὸν, πρὸς δὲ κόλλησιν τραυμάτων ἐπιτήδειος, λεία καταπλασσομένη.

διπλῆ

Nascitur in asperis & campestribus. Vim habet calfactoriam: pota menses & vrinas pellit, tormina inflationésque discutit: contra iocinerum vitia, serpentiũ morsus, & hausta venena, cũ vino prodest. Bibitur aduersus plurima cũ seminis pastinacæ drachma vna: appensa illitáve, tubercula discutere proditur. Pota cum hydromelite radix, opisthotonicis & comitialibus medetur.

Aloë. Cap. XXV.

Aloës folium scillæ similitudinem habet, crassum, pingue, modicè latũ, rotũdũ, retrorsus pandũ: folia vtrinq; ex obliquo longioribus interuallis striantur, & in spinulas desinunt retusas truncásq;. Caulis emittitur nõ dissimilis antherico: flos albus: fructus hastulæ regiæ cognatus: graui tota est odore, & gustu amarissima: radice vna, ceu palo, in terrã depacta. Plurima præpinguísq; in India gignitur, ex qua coact⁹ succ⁹ adfertur. Nascit̃ etiã in Asia & Arabia, ĩ locis q̃busdã maritimis: & in insulis (vt in Andro) non valde succo extrahendo idonea, sed ad glutinanda vulnera sanè, q̃ vtilis, si detrita illinatur.

t Duo

Duo ſuo ſucci genera: quoddã arenoſum, quod ſedimentũ puriſsimæ eſſe videtur. Alterũ ad iocineris imaginẽ vergit. Eligi debet, ſyncera, quæ nihil doli ſenſit, nitida, calculorũ expers, rufi coloris, friabilis, ac iocineris modo coacta, facile liqueſcens, eximię amaritudinis: improbatur nigra & fractu cõtutumax. Gummi eam adulterãt: quod deprehenditur guſtu, amaritudine, & valido odore: eóq; argumento, quòd digitis friata non ad minima vſq; fruſta reſoluitur. Nec deſunt qui acaciã immiſceant. Natura eius eſt ſpiſſare, exiccare, ſomnũ allicere, & corpora denſare, aluum reſoluere. Stomachũ repurgat binûm cochleariũ mẽſura, in aqua frigida aut egelida pota: ſanguinis reiectiones ſiſtit: regiũ morbũ purgat, tribus obolis ex aqua, aut drachmę põdere in potu: deuorata cum reſina, aut cũ aqua, vel melle cocto ſumpta, aluũ ſoluit: purgationis perfectę cauſa, tribus drachmis ſumif: aliis purgatoriis medicaminibus admiſta præſtat vt minus ſtomachũ infeſtent: ſicca glutinãdis vulneribus inſpargitur, vlcera ad cicatricẽ perducit, cohibetque: eadem

διπλῆν δέ ἐστι τὸ εἶδος τοῦ χυλίσματος· τὸ μὲν τοι ψαμμῶδες, ὃ πρὸς ὑποσάθμην τῆς καθαρωτάτης ἔοικεν εἶναι· τὸ δὲ, ἡπατίζον. ἐκλέγου δὲ τὸν καθαρὸν καὶ * ἄβδελον καὶ ἄλιθον, σίλλουσαν, ὑποξάνθου, εὐθρυπτον, ἡπατίζουσαν, ῥᾳδίως ὑγρανομένην, ἐπιτεταμένῳ τῇ πικρίᾳ· τὸν μέντοι μέλανα καὶ δυσκάτακτον ἀπεκλέγου. δολίζουσι δὲ αὐτὸν κόμμει· ὃ πρὸς ἐλέγχεται γεύσει καὶ πικρίᾳ καὶ ὀσμῆς ἐπιτάσει· καὶ τῷ μὴ διαλύεσθαι μέχρις ἐλαχίστου ῥήγματος θλιβόμενον ὑπὸ τῶν δακτύλων. ἔνιοι δὲ καὶ ἀκακίαν μίσγουσι. Δύναμιν δ' ἔχει συστατικὴν, ὑπνωτικὴν, ξηραντικὴν, πυκνωτικὴν τῶν σωμάτων, κοιλίας τε λυτικὴν, καὶ στομάχου ἀποκαθαρτικὴν, κοχλιαρίαν ζ'. πλῆθος, μεθ' ὕδατος ψυχροῦ, ἢ γαλακτόδοις πεπομένη· αἵματός τε ἀναγωγὰς ἐπέχει. καὶ ἴκτιρον ἀποκαθαίρει, μεθ' ὕδατος πεπωκόλου, ἢ < ἀ. ὀλκῆς ἐν ποτῷ, καὶ μετὰ ῥητίνης δὲ καταπινομένη ἢ ὕδατος ἢ μέλιτος ἑφθοῦ αὐαλγηφθεῖσα κοιλίαν λύει· δραχμῶν δὲ πεπῶν πλῆθος πολείους καθαίρει· μιγὲν δὲ τοῖς ἄλλοις καθαρτικοῖς, ἧσσον αὐτὰ κακοστόμαχα ποιεῖ, ξηρὸν δὲ ἐπιπλαθὲν, τραύματα κολλᾷ, καὶ ἐπουλοῖ ἕλκη καὶ καταστέλλ-

αἱδῖα

αἰδοία δὲ εἱλκωμένα ἰδίως θεραπεύει, καὶ ἐπαγώγια παίδων ῥηχθέντα παρακολλᾷ· θεραπεύει δὲ καὶ κωνδυλώματα καὶ ῥαγάδας κιρναμένη σὺν γλυκεῖ οἴνῳ· αἱμοῤῥαγίας τε ἵστησι τὰς ἐξ αἱμοῤῥοΐδων, καὶ πτερύγια ἀπουλοῖ, αἴρει τὰ πελιώματα καὶ ὑπώπια σὺν μέλιτι· ψωροφθαλμίας τε καὶ ἀκανθῶν κνησμοὺ παρηγορεῖ· καὶ κεφαλαλγίαν μετ' ὄξους καὶ ῥοδίνου, μετώπῳ καὶ κροτάφοις ἐπιχριομένη· ἐπέχει καὶ ῥεούσας τρίχας σὺν οἴνῳ· καὶ πρὸς παρίσθμια δὲ καὶ οὖλα, καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ στόματι ἁρμόζει σὺν μέλιτι καὶ οἴνῳ· φώγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ἐπὶ καθαροῦ καὶ διαπύρου ὀστράκου, μεταβαλλόμενον μύστρῳ, μέχρις ἂν ὁμαλῶς πυρωθῇ. πλύνεται δὲ χωριζομένου τοῦ ψαμμώδους ὡς ἀχρήστου, * λαμβανομένου δὲ τοῦ λιπαρωτάτου, καὶ λείου.

Περὶ Ἀψινθίου. Κεφ. κϛ'.

Ἀψίνθιον, βαθύπικρον, γνώριμος ἡ πόα. ἔστι δὲ αὐτῆς βελτίων τὸ ἐν πόντῳ καὶ καππαδοκίᾳ, ἐν ὄρει τῷ καλουμένῳ ταύρῳ γεννώμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, στυπτικὴν, καὶ ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐνηρηκότων στομάχῳ καὶ κοιλίᾳ χολωδῶν. ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸν καὶ ἀκραίπαλον, προπινόμενον. καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις δὲ ἁρμόζει, καὶ κοιλίας καὶ στο-

eadem peculiariter exulceratis genitalibus medetur, & disrupta puerorum præputia iungit: condylomata, rimásque sedis ex passo sanat: hæmorrhoidum abundantiam & sanguinis eruptiones sistit, pterygia ad cicatricem ducit, liuores & insignita ex melle tollit: priuatim scabras lippitudines, pruriginésq; angulorum, permulcet: dolorem capitis sedat, temporibus & fronti illita, ex aceto & rosaceo: capillum fluentem continet, cum vino: tonsillis, gingiuis, & omnibus oris vlceribus, cũ melle & vino proficit: oculorum medicamentis torretur, in munda & cãdenti testa, pennáque subinde versatur, vt possit æqualiter torreri. Lauatur, vt quod sit arenosissimũ, tanquã inutile subsidat, & leue ac pinguissimũ assumatur.

Absinthium. Cap. XXVI.

Absinthium, aliqui bathypicron, herba vulgò cognita. Præstantius in Ponto & Cappadocia, in monte Tauro nascitur. Vim habet calfaciẽdi & adstringendi: bilem expurgat, quæ & stomacho & ventri inhæsit: vrinam cit, & crapulam præsumptum arcet. Ad inflationes ventris, & stoma-

chi dolores prodest, cum seseli & nardo gallico potum: fastidia discutit, & arquatos sanat madefacti dilutum, aut decocti ius, quotidie tribus cyathis haustum: menses cit potum, aut cum melle appositum. Contra fungorum strangulationes conuenienter ex aceto bibitur. Aduersatur ixiæ venenis cum vino, item cicutæ, & muris aranei morsibus, & draconi marino. Anginæ eo cum melle & nitro perunguntur, & epinyctides ex aqua. Ad sugillata & oculorum caligines ex melle illinitur: item auribus, si manat sanies. Dentium auriúmque dolores decoctum vaporis suffitu compescit. Decoctum in passo dolentibus oculis oblinitur: item præcordiis & iocineris, tritum cum cerato cyprino stomacho quoque longa valetudine laboranti, cum rosaceo: cum ficis auté, aceto & loliacea farina, aquæ intercuté lienosisq́; subuenit. Vinũ ex eo fit, quod absinthen vocãt, pręsertim in Propontide & Thracia, quoad ante dicta vtũtur, cũ febri carent: alioquin in æstate ꝓpinãt, & acceptã huic vino incolumitatem referunt.

Inspar-

καὶ στομάχου ἀγήματα, πινόμενον μετὰ σεσέλεως ἢ νάρδου κελτικῆς· καὶ ἀνορεξίας καὶ ἰκτερικοὺς θεραπεύει, τὸ ἀπόβρεγμα αὐτοῦ ἢ τὸ ἀφέψημα, καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμβανόμενον εἰς πλῆθος κυάθων τριῶν· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα, πινόμενόν τε καὶ προστιθέμενον μετὰ μέλιτος. πρός τε τοὺς ἀπὸ μυκήτων πνιγμοὺς, ἁρμόζει σὺν ὄξει πινόμενον, σὺν οἴνῳ δὲ πρὸς ἰξίαν καὶ κώνειον καὶ μυγαλῆς δήγματα, καὶ δράκοντα θαλάσσιον. συναγχικοῖς τε διάχρισμα σὺν μέλιτι καὶ νίτρῳ καὶ πρὸς ἐπινυκτίδας σὺν ὕδατι. πρὸς δὲ ὑπώπια σὺν μέλιτι, καὶ πρὸς ἀμβλυωπίας, καὶ πρὸς ἰχωροῦντα ὦτα ὁμοίως. καὶ ὁ ὑπατμισμὸς δι' αὐτοῦ τοῦ ἀφεψήματος πρὸς ὠταλγίαν καὶ ὀδονταλγίαν. ἀφεψόμενόν τε σὺν γλυκεῖ, κατάπλασμα ὀφθαλμῶν περιοδυνώντων ἐστί· καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς ὑποχόνδρια, καὶ ἧπαρ καὶ στόμαχον ἐπαγῆ καὶ χρονίως πάσχοντα, συνεκλεαινόμενον κηρωτῇ κυπρίνῃ· πρὸς δὲ στόμαχον ῥοδίνῃ· ἁρμόζει καὶ ὑδρωπικοῖς, καὶ σπληνικοῖς. μιγέντων αὐτῷ σύκων, καὶ νίτρου, καὶ αἰρίνου ἀγεύρου. Σκευάζεται δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ οἶνος ὁ λεγόμενος ἀψινθίτης, μάλιστα περὶ τὴν προποντίδα καὶ θράκην, ᾧ πρὸς τὰ προειρημένα χρῶνται ἐν ἀπυρεξίᾳ· καὶ ἀλλῶς δὲ, προπίνουσιν ἐξ αὐτοῦ θέρους ὑγείας ποιητικὸν εἶναι νομίζοντες.

δοκεῖ

δοκεῖ δὲ καὶ περιπλαττόμενον εἰς τὰς κιβωτοὺς ἄβρωτα τηρεῖν τὰ ἱμάτια. ἀλειφόμενόν τε μετ' ἐλαίου, κώνωπας κωλύειν ἅπτεσθαι τοῦ σώματος· τὸ δὲ μέλαν ᾧ γράφομεν τῷ ἀποβρέγματι αὐτοῦ * γραφὲν, ἄβρωτα μισὶ τηρεῖ τὰ γράμματα. ἔοικε δὲ καὶ τὸ τοῦ χυλίσματος ἔργα ποιεῖν τὰ αὐτά. πλὴν εἰς τὰς πόσεις οὐ δοκιμάζομεν αὐτὸ, κακοστόμαχον καὶ κεφαλαλγὲς ὄν. τὸ δὲ χύλισμα ἀμόργῃ ἑψηθείσῃ καὶ μιγνυμένῃ δολοῦσί τινες.

Περὶ Ἀψινθίου θαλασσίου.

Κεφ. κζ'.

Ἀψίνθιον θαλάσσιον τινὲς δὲ καὶ σερίφιον καλοῦσι, ὅπερ πλεῖστον ἐν τῷ περὶ καππαδοκίαν ταύρῳ ὄρει γεννᾶται, καὶ ἐν ταφοισίρει τῆς αἰγύπτου· ᾧ ἀντὶ θαλλοῦ οἱ ἰσιακοὶ χρῶνται. ἔστι δὲ ἡ πόα λεπτόκαρφος, ἐοικυῖα ἀβροτόνῳ μικρῷ, περιπληθὴς σπερματίων, ὑπόπικρος, κακοστόμαχος, βαρύοσμος, στύφουσα μετὰ ποσῆς θερμασίας· ἥ τις ἑψηθεῖσα καθ' ἑαυτὴν, ἢ μετὰ ὀρύζης καὶ ληφθεῖσα μετὰ μέλιτος, ἀσκαρίδας καὶ ἕλμινθας στρογγύλας κτείνει, ὑπάγουσα κοιλίαν κούφως· δύναται δὲ καὶ σὺν * ἑψήματι, ἢ φακῇ καθεψηθεῖσα τὰ αὐτὰ ποιεῖν. λιπαίνεται δὲ μάλιστα τὰ πρόβατα νεμόμενα.

Περὶ Ἀψιν-

Insparsum arcis absinthiũ, vestes ab erodentium iniuria vindicat: culices ex oleo perunctum abigit, & à corpore arcet: atramentum librarium diluto eius temperatum, literas à murium erosione tuetur. Existimatur liquamẽtum eosdem præstare effectus. Attamen potionibus improbatur, quoniã stomachum malè habet, & capitis ciet dolorem. Sunt qui decocta amurca, liquamentum adulterant.

Marinum absinthium.

Cap. XXVII.

Absinthium marinum, quod aliqui seriphum vocant, copiosissimum in Tauro monte iuxta Cappadociam & in Taphorisi Ægypti gignitur: quo Isiaci pro oliuæ ramo vtuntur. Herba est tenuis, abrotoni parui similitudine, referta minutulis seminibus, subamara, stomacho inimica. Ea grauiter olet, & cum quadam calfactione adstringit: per sese aut cum oryza cocta, interaneorum animalia, teretésque tineas, adiecto melle, enecat, aluum leuigat: cum edulio autẽ vel lenticula decocta, eadem pręstare potest. Pecora maximè pinguescunt hoc pabulo.

Decoctum collutione détium dolorem mitigat: cum pari pipere & cera oblita radix, dolenti denti auxiliatur. Radice concisa, & in aceto decocta, détes fouentur: eos quoq; frangit, si scriptorio stylo feruens admoueatur: vitia cutis in facie vitiliginesque cum sulphure emendat: erodentibus medicamentis admiscetur: phagedænas, tetráq; vlcera illitu sanat. Quare chamæleo vocetur, à varietate foliorum euenit: mutant enim cum terra colorem: hîc viridia, illic albicantia, aliubi cœrulea, nonnusquam rubra inueniuntur.

Crocodilium. Cap. XII.

Crocodilion chamæleontis nigri figuram habet. Nascitur in syluosis, radice longa, læui, aliquantum lata, odore, vt nasturtij, acuto. Feruecta in aqua & pota radix, sanguinem copiosum per nareis pellit. Datur lienosis, eos euidenter adiuuans. Semen ei rotundum inest, duplex vti scutú, quod suapte vi vrinam ciet.

Dipsacum, siue labrum Veneris. Cap. XIII.

Dipsacum aculeatarum generis est: caulem habet altum, spinis,

διακλυζόμενον δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτὸ ὀδονταλγίας παύει· μετ' ἴσου δὲ πεπέρεως καὶ κηροῦ περιπλασσομένη τοῖς αἰγοῦσιν ὀδοῦσι βοηθεῖ. καὶ πυριῶν δὲ δι' αὐτοῦ οἱ ὀδόντες, καθεψηθείσης σὺν ὄξει καὶ καταντληθείσης προσαγομένη τὲ διὰ γραφείου θερμὴ τῷ αἰγοῦντι ὀδόντι, θρύπτει αὐτόν· ἔφηλιν δὲ ἀποκαθαίρει καὶ αἰγοῖς μετὰ θείου· μίγνυ δὲ ταῖς δυνάμεσι τῶν σηπταῖς. καὶ τὰ φαγαιδενικὰ ἕλκη καὶ τὰ τεθηριωμένα καταπλασθεῖσα, ἀνασκευάζουσα θεραπεύει. ὠνόμασται δὲ χαμαιλέων, διὰ τὸ ποικίλον τῶν φύλλων· εὑρίσκεται γὰρ ἢ λίαν χλωρὰ τὰ τοιαῦτα, ἢ ὑπόλευκα, ἢ κυανοειδῆ, ἢ ἐρυθρὰ, παρὰ τὰς τῶν τόπων διαφοράς.

Περὶ Κροκοδειλίου. Κεφ. ιϛ'.

Κροκοδείλιον ὅμοιόν ἐστι τῷ μέλανι χαμαιλέοντι. φύεται δὲ ἐν τόποις δρυμώδεσι, ῥίζαν ἔχον μακρὰν, εὐαφρὰν, *ὑπόπλατυν, ὀσμὴν δριμεῖαν, ὁμοίως καρδάμῳ. Ἰσχύει δὲ ἡ ῥίζα ζεσθεῖσα ἐν ὕδατι καὶ πινομένη, ἄγειν πολὺ αἷμα διὰ ῥωθώνων. δίδοται δὲ καὶ σπληνικοῖς ἐναργῶς ὠφελοῦσα. καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆς, διουρητικῆς, ὑπάρχει δυνάμεως. περιφερὲς ὂν καὶ διπλοῦν ὡς ἀσπίς.

Περὶ Διψάκου. Κεφ. ιγ'.

Δίψακος τῶν ἀκανθωδῶν ἐστι καὶ αὕτη· καυλὸν δὲ ἔχει ὑψηλόν. ἀκαν-

ἀκανθώδη, καὶ φύλλα περιειληφότα τὸν καυλὸν, ἐμφερῆ θρίδακι, δύο καθ' ἕκαστον γόνυ, προμήκη, ἀκανθώδη καὶ αὐτά. ὥστερ τινὰς πομφόλυγας ἐπὶ μέσης τῆς ῥάχεως, ἔσωθέν τε καὶ ἔξωθεν ἔχοντα ἀκανθώδεις, * κοιλίδας δὲ περὶ τὰ δύο μέρη τῶν φύλλων ὥς τε ὕδατα ἀπὸ τῶν δρόσων καὶ τῶν ὄμβρων* συλλέγειν· ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα εἵλκυσεν. ἐπ' ἄκρου δὲ τοῦ καυλοῦ καθεκάστην ἀπόφυσιν, κεφαλὴ μία ἐοικυῖα ἐχίνῳ, ὑπομήκης ἀκανθώδεις· ξηρανθεῖσα δὲ λευκὴ φαίνεται. ἔχει δὲ καὶ σκωλήκια κατὰ μέσην τὴν ἐντεριώνην διαιρεθεῖσα ἡ κεφαλή. Ἡ ῥίζα δὲ ταύτης σὺν οἴνῳ ἀφεψηθεῖσα, καὶ κοπεῖσα,* κηρωτῆς λαβοῦσα πάχος, τὰς ἐν* δακτυλίῳ ῥαγάδας καὶ σύριγγας ἐντιθεμένη θεραπεύει. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ τὸ φάρμακον εἰς χαλκὴν πυξίδα. φασὶ δὲ καὶ μυρμηκιῶν αὐτὸ καὶ ἀκροχορδόνων ἴαμα εἶναι. οἱ δὲ τῆς κεφαλῆς σκώληκες εἰς κυστίδα ἐνδεόμενοι καὶ περιαπτόμενοι τραχήλῳ ἢ βραχίονι, ἱστορούνται τεταρταῖκοις θεραπεύειν.

Περὶ Ἀκάνθας λευκῆς. Κεφ. ιδ'.

Ἀκανθα λευκὴ φύεται ἐν ὄρεσι καὶ ὑλώδεσι τόποις· φύλλα ἔχουσα χαμαιλέοντι λευκῷ ἐμφερῆ, στενώτερα δὲ καὶ λευκότερα, ὑποδάσεα, ἀκανθώδη· καυλὸν ὑπὲρ δύο πήχεις,

spinis horridum, foliis lactucæ, spinosis, binis genicula singula complectentibus, prælongis, ceu quasdam bullas intus & extra aculeatas, in dorsi medio habentibus, concauo alarum sinu, in quo imber aut ros asseruetur: vnde dipsaci, quasi sitientis, nomen traxit. In cacumine caulis, singula surculis capitula insunt, oblonga, echinata spinis: quæ arefacta, candida spectantur, dissectáque medulla tenus, vermiculos ostendunt. Sanat rimas sedis, fistulasque, si tusa & decocta in vino radix, vsque dũ sit crassitudo ceræ, immittatur. Medicamẽtum ærea pyxide recondendum. Aiunt formicationibus, verrucísque pensilibus remedio esse. Vermiculi capitulorũ in follicu lo alligati, collo aut brachio appẽsi, produntur quartanis febri bus remedio esse.

Spina alba. Cap. XIIII.

Spina alba nascitur in montibus & syluosis: folia fert albi chamæleonis angustiora, & cãdidiora, aliquantum hispida, & aculeata: caulem supra bina cubita

cubita altum, pollicari aut ampliore craſsitudine: albicanté, intus cauum: in cacumine capitulum ineſt ſpinoſum, echini marini æmulum, ſed minus, & oblongum: flores purpurei, in quibus ſemen ceu cnicum, ſed rotundius. Huius radix pota, cœliacis, ſtomachicis, & iis qui cruenta extuſsiunt, efficax eſt: vrinam cit, tumoribus illinitur. Decocto eius dentes in dolore collui prodeſt. Epotum ſemen cóuulſis infantibus, & à ſerpente demorſis auxiliatur: geſtatum pro amuleto, ſerpentes abigere traditur.

Spina Arabica.
Cap. XV.

Arabicam ſpinam natura albæ ſpinæ ſimilem eſſe conſtat: ipſa ſiquidem ſtringit. Ad ſanguinis reiectiones, menſium abundantiam, cæterásque fluxiones radix etiamnum valet. Prouenit in aſperis.

Carduus. Cap. XVI.

Carduus, Græci ſcolymon vocant, folia chamæleonis habet, aut albæ ſpinæ, nigriora, & craſsiora: caulem longum ædit, folioſum, capite ſpinoſo: radice nigra, & craſſa, quæ illita, graueolentiam alarum totiúsque corporis emendat: item

πήχεις, δακτύλου τοῦ μεγάλου ἢ καὶ μείζονος πάχος, ὑπολευκὸν, κενὸν ἔνδοθεν, ἐπ' ἄκρου δὲ αὐτοῦ κεφαλὴ πρόσεστιν ἀκανθώδης, ἐχίνῳ θαλασσίῳ ἐμφερὴς, πλὴν ἐλάσσων καὶ ὑπομήκης· ἄνθη πορφυρᾶ, ἐν οἷς τὸ σπέρμα ὡς κνίκος, στρογγυλώτερον δέ. Ταύτης ἡ ῥίζα πινομένη, ποιεῖ πρὸς αἱμοπτοϊκοὺς, στομαχικοὺς, κοιλιακοὺς· οὖρά τε κινεῖ, καταπλάσσεταί τε πρὸς οἰδήματα. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς πρὸς ὀδονταλγίαν ποιεῖ διακλυζόμενον. τὸ δὲ σπέρμα πινόμενον, παιδίοις σπωμένοις βοηθεῖ, καὶ ἑρπετοδήκτοις. φασὶ δὲ ὅτι περίαπτον ἐξ αὐτοῦ θηρία διώκει.

Περὶ Ακάνθας ἀραβικῆς. Κεφ. ιέ.

Ακανθα ἀραβικὴ ἐοικυῖα τὴν φύσιν εἶναι δοκεῖ τῇ λευκῇ ἀκάνθῃ· στύφουσα. καὶ πρὸς ῥοῦν γυναικεῖον καὶ πρὸς ἀναγωγὴν αἵματος καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ῥευματισμοὺς ἡ ῥίζα, παραπλησίως εὐθετεῖ.

Περὶ Σκολύμου. Κεφ. ιϛ'.

Σκόλυμος φύλλα ἔχει χαμαιλέοντος καὶ τῆς λευκῆς ἀκάνθης λεγομένης, μελάντερα δὲ καὶ παχύτερα· καυλὸν ἀνίησι μακρόν. περίπλεων φύλλων, ἐφ' οὗ κεφαλὴ ἀκανθώδης· ῥίζα δὲ ὕπεστι μέλαινα παχεῖα, ἧς δύναμις ποιεῖ πρὸς τοὺς ἔχοντας τὰς μασχάλας, καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα δυσῶδες καταπλασσομένη.

καὶ ἀ-

καὶ ἀφεψηθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ πινομένη. ἄγει δὲ οὖρα πολλὰ καὶ δυσώδη. ἡ δὲ πόα ἀρτιφυὴς οὖσα, λαχανεύεται ἑφθὴ ὥσπερ ἀσπάραγος.

Περὶ Ποτηρίου.
Κεφ. ιζ'.

Ποτήριον, ἴωνες δὲ νευράδα καλοῦσι, θάμνος ἐστὶ μέγας, κλῶνας ἔχον μακροὺς, μαλακοὺς, ἱμαντώδεις, λεπτοὺς, ἐμφερεῖς τραγακάνθη, φύα* μικρὰ, περιφερῆ, ὅλος δὲ ὁ θάμνος περίκειται* λεπτὸν χροῦν ἐριώδη, καὶ ἔστιν ἀκανθώδης, αὔθη μικρὰ, λευκὰ, καρπὸν δὲ* καὶ δριμὺν, ἄχρηστον. φύεται ἐν ἑλώδεσι καὶ γεωλόφοις χωρίοις. ῥίζαι δὲ ὕπεισι πήχεων δύο ἢ τριῶν, ἰσχυραὶ, νευρώδης· αἵ τινες πρὸς τῇ γῇ ἀποτμηθεῖσαι, ἀνιᾶσι δάκρυον κόμμει ὅμοιον. κοπεῖσαι δὲ καὶ ἐπιπλασθεῖσαι νεύρων διακοπὰς καὶ τραύματα κολλῶσι: καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς πινόμενον, ταῖς περὶ νεῦρα διαθέσεσιν ἁρμόζει.

Περὶ Ακανθίου. Κεφ. ιη'.

Ακάνθιον ἐμφερῆ τὰ φύλλα ἔχει τῇ λευκῇ ἀκάνθῃ, ἐπ' ἄκρῳ δὲ ἀκανθώδεις ἐξοχὰς,* οὗ συλλεγομένου καὶ ὑφ' ἓν τιθεμένου, βαμβακοειδὴς* γίνεται. ταύτης ἡ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα, ὀπισθοτονικοῖς βοηθεῖ πινόμενα.

Περὶ

item si decocta, in vino bibatur. Copiosam autem vrinam fœtidámque expellit. Herba cum recens tenerescit, in olera, asparagi modo, transit.

Poterium. Cap. XVII.

Poterium, Iones neurada vocant, largè fruticat, cortice obductum tenui, spinis horridũ, lanugine spissa, ramulis longis, mollibus, lentis, tenuibus, tragacanthæ proximis: foliis paruis, rotundis: flore exiguo, candidi coloris: semine nullius vsus, sed gustu acuto & odorato. Nascitur in aquosis, & collibus. Radices demittit binûm ternúmve cubitorum, neruosas, & firmas: quæ proximè terram recisæ, dant succum gummi similem. Tusæ, præcisis neruis & vulneribus glutinandis illinuntur. Decoctum quoque eius neruorum affectibus prodest.

Acanthium. Cap. XVIII.

Acanthium albæ spinæ simile, foliis aculeatis per extremitates, & lanugine araneosa obductis) ex qua collecta & neta, vestes bombicinis similes texunt, folia vel radices ad remedia opisthotoni bibuntur.

Acan-

Acanthus. Cap. XIX.

Acanthus, Romani pæderotam vocant. nascitur in hortis, petrosis, & riguis: folia habet multo lactucaceis latiora, & lõgiora, erucæ diuisura, nigricantia, pinguia, læuia: caulem binûm cubitorum, digitali crassitudine, læuem, prope verticẽ ex interuallis circundatum foliolis, ceu nucamenta quædam oblonga referentibus, spinosis, è quibus flos prodit albus: semen oblongum, luteum: caput thyrsi specie. Radicibus nititur longis, mucosis, rubris, & glutinosis: quæ vstis igni & luxatis artubus illitæ subueniũt: potæ vrinam ciunt, sed aluum cohibent. Ruptis, conuulsis, tabem sentientibus, mirè prosunt.

Περὶ Ἀκάνθης. Κεφ. ιθ'.

Ἄκανθα, ἢ ἑρπάκανθα.* φύεται ἐν παραδείσοις, καὶ ἐν πετρώδεσι, καὶ παρύγροις χωρίοις· ἔχει δὲ πλατύτερα φύλλα πολλῷ καὶ μακρότερα θρίδακος, ἐσχιμένα ὡς τὰ τῶν εὐζώμου ὑπομέλανα, λιπαρὰ, λεῖα· καυλὸν λεῖον, δίπηχυν, πάχος δακτύλου, ἐν διαστημάτων πρὸς τῇ κορυφῇ περιειλημμένον φυλλαρίοις τισὶν, οἱονεὶ κιτταρίοις ὑπομήκεσιν, ἀκανθώδεσιν, ἐξ ὧν τὸ ἄνθος προΐεται λευκόν· σπέρμα ὑπόμηκες, μήλινον· θυρσοειδὴς δὲ ἡ κεφαλή. ῥίζαι δὲ ὕπεισι γλίσχραι, μυξώδεις, ἔμπυροι, μακραί· αἵ τινες πυρικαύστοις καὶ στρέμμασιν ἁρμόζουσι καταπαλσσόμεναι· πινόμεναι δὲ οὖρα ἄγουσι, καὶ κοιλίαν ἱστᾶσι.* φθισικοῖς τε καὶ ῥήγμασι καὶ σπάσμασιν εὐθετοῦσιν.

Acanthus syluestris. Cap. XX.

Nascitur & syluestris acanthus, scolymo similis, aculeat⁹, breuior quàm satiuus, & is qui in hortis ꝓuenit: cuius radix ad eadẽ ad quę superior efficax.

Περὶ Ἀγρίας ἀκάνθης. Κεφ. κ'.

*Γίνεται δὲ καὶ ἀγρία ἄκανθα, ὁμοία σκολύμῳ, ἀκανθώδης, βραχυτέρα τῆς ἐν παραδείσῳ καὶ ἡμέρου· δύναται δὲ καὶ ἡ ταύτης ῥίζα ὅσα καὶ ἡ πρὸ αὐτῆς.

Anonis. Cap. XXI.

Anonis, quam aliqui anonida appellant, ramos habet fruticosos, dodrantales, aut paulò maiores, frequẽtibus geniculis cinctos, cauis alarũ multis capiti-

Περὶ Ἀνωνίδος. Κεφ. κά.

Ἀνωνὶς, οἱ δὲ, ὠνωνίδαν καλοῦσι, κλῶνες σπιθαμιαῖοι καὶ μείζονες, θαμνοειδεῖς, πολυγόνατοι, μασχάλας ἔχοντες πολλὰς, κεφάλια

λια περιφερῆ, φυλλάρια μικρὰ, λεπτὰ, ὥσπερ φακοῦ, πρὸς τὰ τοῦ πηγάνου ἢ λωτοῦ τοῦ ἐν χορτοκοπείοις, ὑποδάσεα, εὐώδη, οὐκ ἀηδὲς ὄζοντα. ἁλμεύεται δὲ πρὸ τοῦ ἀκανθοφυῆσαι· καὶ ἔστιν ἡδίστη. ἔχουσι δὲ οἱ κλάδοι ἀκάνθας ὀξείας, σκολοποειδεῖς, στερεάς· * ῥίζαν δὲ λευκὴν, θερμαντικὴν, * λεπτυντικήν· ἧς ὁ φλοιὸς πινόμενος σὺν οἴνῳ, οὖρα ἄγει καὶ λίθοις θρύπτει, ἐσχάρας περιῤῥήττει. ἀφεψηθεῖσα δὲ ἐν ὀξυκράτῳ καὶ διακλυζομένη, πόνον ὀδόντων πραΰνει.*

Περὶ Λευκακάνθης.
Κεφ. κβ.

*Λευκάκανθα, ταύτης ἡ ῥίζα ὁμοία κυπείρῳ, πικρὰ, ἰσχυρὰ, ἥ τις μασσηθεῖσα, ὀδονταλγίας παραμυθεῖται. τὸ δὲ ἀπόζεμα αὐτῆς σὺν οἴνῳ κυάθων τριῶν ποθὲν, βοηθεῖ πλευριτικοῖς χρονίοις, καὶ ἰσχιαδικοῖς, ῥήγμασι, σπωμένοις, καὶ τὸ χυλῶδες δὲ τῆς ῥίζης, τὰ αὐτὰ ποιεῖ πινόμενον.

Περὶ Τραγακάνθας. Κεφ. κγ.

Τραγάκανθα· ῥίζα ἐστὶ πλατεῖα καὶ ξυλώδης, φαινομένη δὲ καὶ ὑπὲρ γῆς, ἀφ' ἧς κλάδοι ταπεινοὶ, ἰσχυροὶ, χεόμενοι δὲ ἐπιπολὺ, καὶ ἐπ' αὐτῶν φυλλάρια πολλὰ μεταξὺ λεπτὰ ἀκάνθας ἔχοντα ἐγκρυπτομένας τοῖς φύλλοις, * λευκὰς, ἰσχυ-

pitibus rotundis, foliis lenticulæ, tenuibus, pusillis, ad rutę aut pratēsis loti folia accedētibus, subhirsutis, odoratis, nō iniucundè olentibus. Muria cōditur, antequā spinosa fiat, cibis gratissima. Rami acutioribus spinis, & veluti spiculis firmioribus horrēt: radicē mittit candidam, quæ excalfacit, & extenuat: huius cortex ex vino potus, vrinā ciet: calculos cōminuit, margines vlcerum erodit. Radix cū decoquitur in posca, dolorem dentium collutione mitigat. Decoctum eius potu hęmorrhoidas sanare creditur.

Leucacantha. Cap. XXII.

Leucacantha prædita est radice cyperi, valida & amara quæ māducata dolorem dentium sedat: veteri laterū dolori, atq; ischiadicis prodest, decocto cyathis tribus ex vino poto. Eadē ruptis & conuulsis medetur. Radicis epotus succus eosdē præbet effectus.

Tragacantha. Cap. XXIII.

Tragacanthæ radix lata & lignosa, summo cespite nititur, vnde surculos humiles, robustos, latissimè fundit, in quibus minuta folia, multa, nonnunquam tenuia exoriuntur, quæ sub se spinas albas, rectas,

rectas & firmas occulunt. Eſt etiamnum tragacantha, lachryma: quæ, vulnerata radice manans, concreuit. Præſtat pellucens, gracilis, læuis, ſyncera & ſubdulcis. Cutis ſpiracula, vt gummi, obſtruit. Huius increbuit vſus ad oculorum medicamenta, ad tuſsim, exaſperatas fauces, retuſas voces, cæteráſque deſtillationes, cum melle in delinctu: ſubdita quoque linguę liqueſcit, & in paſſo madefacta, drachmæ pondere bibitur, contra renum dolorem, & veſicæ roſiones, mixto cornu cerui vſto & eloto, aut ſciſſi aluminis momento.

Eryngium. Cap. XXIIII.

Eryngium aculeatarum generis eſt. Cuius folia in principio, ſale condita, in cibos recipiuntur. lata autem ſunt, & extremo ambitu aſpera, guſtu aromatica. Sed vbi adoleuerũt circa cõplures cauliũ eminentias in ſpinas aculeãtur. in quorũ ſummitatibus globoſa capitula, durarũ acutiſsimarúmque ſpinarũ ambitu ſtellatim circũuallantur, quorũ colos aliâs viridis, aliâs albus: interdũ cœrule⁹ inuenitur. Radix oblõga, lata, foris nigra, internè cãdida, pollicis craſsitudine, odorata. Naſci-

ἰσχυράς, ὀρθάς. ἔστι δὲ ἡ τραγάκανθα, δάκρυον τῆς ῥίζης ἀποτμηθείσης ἐπισυνιστάμενον, ἧς διαφέρει ἡ διαυγὴς καὶ λεία καὶ ἰσχνὴ καὶ καθαρὰ καὶ ὑπόγλυκυς. δύναμιν δὲ ἔχει ὁμοίαν κόμμει πόρων ἐμπλαστικήν. χρῆσις δ' αὐτῆς εἰς τὰ ὀφθαλμικά, καὶ πρὸς βῆχας, καὶ πρὸς τὰς περὶ ἀρτηρίαν τραχύτητας, καὶ φωνῆς ἀποκοπάς, καὶ ἐπισταγμοῖς ἐν ἐκλεικτῷ σὺν μέλιτι· ἀποχυλίζεται δὲ ὑποτεθεῖσα τῇ γλώσσῃ, καὶ πίνεται δὲ ἀποβραχεῖσα ἐν γλυκεῖ < α. πλῆθος, πρὸς νεφρῶν ὀδύνην καὶ κύστεως δῆξιν, μιγνύντος αὐτῇ κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ἢ στυπτηρίας σχιστῆς ὀλίγης.

Περὶ Ἠρυγγίου. Κεφ. κδ'.

Ἠρύγγιον τῶν ἀκανθωδῶν ἐστιν, ἧς ἐν ἀρχῇ τὰ φύλλα λαχανεύεται εἰς δὲ ἅλας συντιθέμενα. ἔστι δὲ πλατέα, *τραχέα τοῖς πέριξ, ἀρωματίζοντα τῇ γεύσει, αὐξανόμενα δὲ ἀκανθοῦνται κατὰ πλείονας ἐξοχὰς καυλῶν, ἐφ' ὧν κατὰ τὰ ἄκρα κεφάλια ἐπὶ σφαιροειδῆ, ἀκάνθας περιεχόμενα ὥσπερ ἀστὴρ ὀξυτάτας κύκλῳ, σκληράς, ὧν τὸ χρῶμα χλωρὸν ἢ λευκόν, ἐνίοτε δὲ καὶ κυανοῦν εὑρίσκεται. ῥίζα δὲ ἐπιμήκης, πλατεῖα, μέλαινα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ἔνδοθεν λευκή, δακτύλου μεγάλου τὸ πάχος, καὶ αὐτὴ εὐώδης καὶ ἀρωματίζουσα. φύεται

φύεται δὲ ἐν πεδίοις καὶ τραχέσι τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν· * πινομένη ἄγει καὶ οὖρα καὶ ἔμμηνα, στρόφους τε καὶ ἐμπνευματώσεις λύει· ἡπατικοῖς δὲ καὶ θηριοδήκτοις, καὶ θανάσιμον εἰληφόσιν, ἁρμόζει σὺν οἴνῳ. πίνεται δὲ πρὸς τὰ πλεῖστα σὺν σταφυλίνου σπέρματι, < ά. τὸ πλῆθος. ἱστορεῖται δὲ ὅτι περιαπτομένη καὶ καταπλασσομένη, φύματα διαφορεῖ. ῥίζα δὲ αὐτῆς πινομένη μετὰ ὑδρομέλιτος, ὀπισθοτονικοὺς ἰᾶται καὶ ἐπιληπτικούς.

Περὶ Αλόης. Κεφ. κέ.

Αλόη φύλλον ἔχει σκύλλῃ παραπλήσιον, παχὺ λιπαρὸν, ὑπόπλατυ, περιφερὲς, εἰς τοὐπίσω* κλώμενον, παρ' ἑκάτερα δὲ τὰ μέρη· ἔχει τὰ φύλλα ἐκ πλαγίων ἀκανθώδη, ἀραιῶς ἐξέχοντα, κολοβὰ, καυλὸν δὲ ἀνίησιν ἀνθερικῷ ὅμοιον· ἄνθος δὲ λευκόν· καὶ καρπὸν ἀσφοδέλῳ ἐοικότα, βαρύοσμος δὲ ὅλη, καὶ ἀπογευομένῳ πικροτάτη· ἔστι δὲ μονόῤῥιζος ὥσπερ πάσσαλον ἔχουσα τὴν ῥίζαν. γεννᾶται δὲ ἐν τῇ ἰνδίᾳ πλείστη λιπαρὰ, ἐξ ἧς καὶ τὸ ὄπισμα κομίζεται. φύεται δὲ καὶ ἐν ἀραβίᾳ καὶ ἀσίᾳ, καὶ ἔν τισι παραθαλασσίοις τόποις καὶ νήσοις, ὡς ἐν ἄνδρῳ οὐκ εὔχρηστος εἰς ὀπισμὸν, πρὸς δὲ κόλλησιν τραυμάτων ἐπιτήδειος, λεία καταπλασσομένη.

Nascitur in asperis & campestribus. Vim habet calfactoriam: pota menses & vrinas pellit, tormina inflationésque discutit: contra iocinerum vitia, serpentiũ morsus, & hausta venena, cũ vino prodest. Bibitur aduersus plurima cũ seminis pastinacæ drachma vna: appensa illitáve, tubercula discutere proditur. Pota cum hydromelite radix, opisthotonicis & comitialibus medetur.

Aloë. Cap. XXV.

Aloës folium scillæ similitudinem habet, crassum, pingue, modicè latũ, rotũdũ, retrorsus pandũ: folia vtrinq; ex obliquo longioribus interuallis striantur, & in spinulas desinunt retusas truncásq;. Caulis emittitur nõ dissimilis antherico: flos albus: fructus hastulæ regiæ cognatus: graui tota est odore, & gustu amarissima: radice vna, ceu palo, in terrã depacta. Plurima præpinguísq; in India gignitur, ex qua coact⁹ succ⁹ adfertur. Nascit etiã in Asia & Arabia, ĩ locisq; busdã maritimis: & in insulis (vt in Andro) non valde succo extrahendo idonea, sed ad glutinanda vulnera sanè, q̃ vtilis, si detrita illinatur.

Duo ſuo ſucci genera: quoddã arenoſum, quod ſedimentũ puriſsimæ eſſe videtur. Alterũ ad iocineris imaginẽ vergit. Eligi debet, ſyncera, quæ nihil doli ſenſit, nitida, calculorũ expers, rufi coloris, friabilis, ac iocineris modo coacta, facile liqueſcens, eximię amaritudinis: improbatur nigra & fractu cõtutumax. Gummi eam adulterãt: quod deprehenditur guſtu, amaritudine, & valido odore: eóq; argumento, quòd digitis friata non ad minima vſq; fruſta reſoluitur. Nec deſunt qui acaciã immiſceant. Natura eius eſt ſpiſſare, exiccare, ſomnũ allicere, & corpora denſare, aluum reſoluere. Stomachũ repurgat binûm cochleariũ mẽſura, in aqua frigida aut egelida pota: ſanguinis reiectiones ſiſtit: regiũ morbũ purgat, tribus obolis ex aqua, aut drachmę põdere in potu: deuorata cum reſina, aut cũ aqua, vel melle cocto ſumpta, aluũ ſoluit: purgationis perfectę cauſa, tribus drachmis ſumit: aliis purgatoriis medicaminibus admiſta præſtat vt minus ſtomachũ infeſtent: ſicca glutinãdis vulneribus inſpargitur, vlcera ad cicatricẽ perducit, cohibetque: eadem

διττὸν δέ ἐστι τὸ εἶδος τοῦ χυλίσματος· τὸ μέν τοι ψαμμῶδες, ὅ περ ὑποστάθμη τῆς καθαρωτάτης ἔοικεν εἶναι· τὸ δὲ, ἡπατίζον. ἐκλέγου δὲ τὴν καθαρὰν καὶ * ἄδολον καὶ ἄλιθον, στίλβουσαν, ὑπόξανθον, εὔθρυπτον, ἡπατίζουσαν, ῥᾳδίως ὑγραινομένην, ἐπιτεταμένην τῇ πικρίᾳ· τὴν μέντοι μέλαιναν καὶ δυσκάτακτον ἀπεκλέγου. δολίζουσι δὲ αὐτὴν κόμμει· ὅ περ ἐλέγχεται γεῦσει καὶ πικρίᾳ καὶ ὀσμῆς ἐπιτάσει· καὶ τῷ μὴ διαλύεσθαι μέχρις ἐλαχίστου ψήγματος θλιβομένη ὑπὸ τῶν δακτύλων. ἔνιοι δὲ καὶ ἀκακίαν μίσγουσι. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ὑπνωτικὴν, ξηραντικὴν, πυκνωτικὴν τῶν σωμάτων, κοιλίας τὲ λυτικὴν, καὶ στομάχου ἀποκαθαρτικὴν, κοχλιαρίων β'. πλῆθος, μεθ' ὕδατος ψυχροῦ, ἢ γαλακτώδους πινομένη· αἵματός τε ἀναγωγὰς ἐπέχει. καὶ ἴκτερον ἀποκαθαίρει, μεθ' ὕδατος τριωβόλου, ἢ < α'. ὁλκῆς ἐν ποτῷ, καὶ μετὰ ῥητίνης δὲ καταπινομένη ἢ ὕδατος ἢ μέλιτος ἑφθοῦ ἀναληφθεῖσα κοιλίαν λύει· δραχμῶν δὲ τριῶν πλῆθος τελείως καθαίρει· μιγὲν δὲ τοῖς ἄλλοις καθαρτικοῖς, ἧσσον αὐτὰ κακοστόμαχα ποιεῖ, ξηρὸν δὲ ἐπιπλασθὲν, τραύματα κολλᾷ, καὶ ἐπουλοῖ ἕλκη καὶ καταστέλλει.

αἰδοῖα

αἰδοία δὲ εἱλκωμένα ἰδίως θεραπεύει, καὶ ἐπαγώγια παίδων ῥηχθέντα παρακολλᾷ· θεραπεύει δὲ καὶ κωνδυλώματα καὶ ῥαγάδας κιρναμένη σὺν γλυκεῖ οἴνῳ· αἱμοῤῥαγίας τὲ ἵστησι τὰς ἐξ αἱμοῤῥοΐδων, καὶ πτερύγια ἀπουλοῖ, αἴρει τὰ πελιώματα καὶ ὑπώπια σὺν μέλιτι· ψωροφθαλμίας τὲ καὶ ἀκανθῶν κνησμοὺ παρηγορεῖ· καὶ κεφαλαλγίαν μετ' ὄξους καὶ ῥοδίνου, μετώπῳ καὶ κροτάφοις ἐπιχριομένη· ἐπέχει καὶ ῥεούσας τρίχας σὺν οἴνῳ· καὶ πρὸς παρίσθμια δὲ καὶ οὖλα, καὶ παίτα τὰ ἐν τῷ στόματι ἁρμόζει σὺν μέλιτι καὶ οἴνῳ· φώγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ἐπὶ καθαροῦ καὶ διαπύρου ὀστράκου, μεταβαλλόμενον μύστρῳ, μέχρις ἂν ὁμαλῶς πυρωθῇ. πλύνεται δὲ χωριζομένου τοῦ ψαμμώδους ὡς ἀχρήστου, * λαμβανομένου δὲ τοῦ λιπαρωτάτου, καὶ λείου.

Περὶ Ἀψινθίου. Κεφ. κϛ'.

Ἀψίνθιον, βαθύπικρον, γνώριμος ἡ πόα. ἔστι δὲ αὐτῆς βελτίων τὸ ἐν πόντῳ καὶ καππαδοκίᾳ, ἐν ὄρει τῷ καλουμένῳ ταύρῳ γεννώμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, στυπτικὴν, καὶ ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐνηρηκότων στομάχῳ καὶ κοιλίᾳ χολωδῶν. ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸν καὶ ἀκραίπαλον, προπινόμενον. καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις δὲ ἁρμόζει, καὶ κοιλίας καὶ στο-

eadem peculiariter exulceratis genitalibus medetur, & disrupta puerorum præputia iungit: condylomata, rimásque sedis ex passo sanat: hæmorrhoidum abundantiam & sanguinis eruptiones sistit, pterygia ad cicatricem ducit, liuores & insignita ex melle tollit: priuatim scabras lippitudines, pruriginésq; angulorum, permulcet: dolorem capitis sedat, temporibus & fronti illita, ex aceto & rosaceo: capillum fluentem continet, cum vino: tonsillis, gingiuis, & omnibus oris vlceribus, cũ melle & vino proficit: oculorum medicamentis torretur, in munda & cãdenti testa, pennáque subinde versatur, vt possit æqualiter torreri. Lauatur, vt quod sit arenosissimũ, tanquã inutile subsidat, & leue ac pinguissimũ assumatur.

Absinthium. Cap. XXVI.

Absinthium, aliqui bathypicron, herba vulgò cognita: Præstantius in Ponto & Cappadocia, in monte Tauro nascitur. Vim habet calfaciẽdi & adstringendi: bilem expurgat, quæ & stomacho & ventri inhæsit: vrinam cit, & crapulam præsumptum arcet. Ad inflationes ventris, & stoma-

chi dolores prodeſt, cum ſeſeli & nardo gallico potum: faſtidia diſcutit, & arquatos ſanat madefacti dilutum, aut decocti ius, quotidie tribus cyathis hauſtum: menſes cit potum, aut cum melle appoſitum. Contra fungorum ſtrangulationes conuenienter ex aceto bibitur. Aduerſatur ixiæ venenis cum vino, item cicutæ, & muris aranei morſibus, & draconi marino. Anginæ eo cum melle & nitro perunguntur, & epinyctides ex aqua. Ad ſugillata & oculorum caligines ex melle illinitur: item auribus, ſi manat ſanies. Dentium auriúmque dolores decoctum vaporis ſuffitu compeſcit. Decoctum in paſſo dolentibus oculis oblinitur: item præcordiis & iocineris, tritum cum cerato cyprino ſtomacho quoque longa valetudine laboranti, cum roſaceo: cum ficis autẽ, aceto & loliacea farina, aquæ intercutẽ lienoſisq́; ſubuenit. Vinũ ex eo fit, quod abſinthen vocãt, pręſertim in Propontide & Thracia, quoad ante dicta vtũtur, cũ febri carent: alioquin in æſtate ꝓpinãt, & acceptã huic vino incolumitatem referunt.

Inſpar-

καὶ στομάχου ἀγήματα, πινόμενον μετὰ σεσέλεως ἢ νάρδου κελτικῆς· καὶ ἀνορεξίας καὶ ἰκτερικοὺς θεραπεύει, τὸ ἀπόβρεγμα αὐτοῦ ἢ τὸ ἀφέψημα, καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμβανόμενον εἰς πλῆθος κυάθων τριῶν· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα, πινόμενόν τε καὶ προστιθέμενον μετὰ μέλιτος. πρός τε τοὺς ἀπὸ μυκήτων πνιγμοὺς, ἁρμόζει σὺν ὄξει πινόμενον, σὺν οἴνῳ δὲ πρὸς ἰξίαν καὶ κώνειον καὶ μυγαλῆς δήγματα, καὶ δράκοντα θαλάσσιον. συναγχικοῖς τε διάχρισμα σὺν μέλιτι καὶ νίτρῳ καὶ πρὸς ἐπινυκτίδας σὺν ὕδατι. πρὸς δὲ ὑπώπια σὺν μέλιτι, καὶ πρὸς ἀμβλυωπίας, καὶ πρὸς ἰχωροῦντα ὦτα ὁμοίως. καὶ ὁ ὑπατμισμὸς δι' αὐτοῦ τε ἀφεψήματος πρὸς ὠταλγίαν καὶ ὀδονταλγίαν. ἀφεψόμενόν τε σὺν γλυκεῖ, κατάπλασμα ὀφθαλμῶν περιοδυνώντων ἐστί· καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς ὑποχόνδρια, καὶ ἧπαρ καὶ στόμαχον ἐπαγγῆ καὶ χρονίως πάσχοντα, συνεκλεαινόμενον κηρωτῇ κυπρίνῃ· πρὸς δὲ στόμαχον ῥοδίνῃ· ἁρμόζει καὶ ὑδρωπικοῖς, καὶ σπληνικοῖς. μιγέντων αὐτῷ σύκων, καὶ νίτρου, καὶ αἰρίνου ἀγεύρου. Σκευάζεται δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ οἶνος ὁ λεγόμενος ἀψινθίτης, μάλιστα περὶ τὴν προποντίδα καὶ θράκην, ᾧ πρὸς τὰ προειρημένα χρῶνται ἐν ἀπυρεξίᾳ· καὶ ἀλλῶς δὲ, προπίνουσιν ἐξ αὐτοῦ θέρους ὑγείας ποιητικὸν εἶναι νομίζοντες.

δοκεῖ

δοκεῖ δὲ καὶ περιπλαττόμενον εἰς τὰς κιβωτοὺς ἄβρωτα τηρεῖν τὰ ἱμάτια. ἀλειφόμενόν τε μετ' ἐλαίου, κώνωπας κωλύειν ἅπτεσθαι τοῦ σώματος· τὸ δὲ μέλαν ᾧ γράφομεν τῷ ἀποβρέγματι αὐτοῦ * γραφὲν, ἄβρωτα μισὶ τηρεῖ τὰ γράμματα. ἔοικε δὲ καὶ τὸ τοῦ χυλίσματος ἔργα ποιεῖν τὰ αὐτά. πλὴν εἰς τὰς πόσεις οὐ δοκιμάζομεν αὐτὸ, κακοστόμαχον καὶ κεφαλαλγὲς ὄν. τὸ δὲ χύλισμα ἀμόργῃ ἑψηθείσῃ καὶ μιγνυμένῃ δολοῦσί τινες.

Περὶ Ἀψινθίου θαλασσίου.

Κεφ. κζ'.

Ἀψίνθιον θαλάσσιον τινὲς δὲ καὶ σερίφιον καλοῦσι, ὅπερ πλεῖστον ἐν τῷ περὶ καππαδοκίαν ταύρῳ ὄρει γεννᾶται, καὶ ἐν ταφουσίρει τῆς αἰγύπτου· ᾧ ἀντὶ θαλλοῦ οἱ ἰσιακοὶ χρῶνται. ἔστι δὲ ἡ πόα λεπτόκαρφος, ἐοικυῖα ἀβροτόνῳ μικρῷ, περιπληθὴς σπερματίων, ὑπόπικρος, κακοστόμαχος, βαρύοσμος, στύφουσα μετὰ ποσῆς θερμασίας· ἥ τις ἑψηθεῖσα καθ' ἑαυτὴν, ἢ μετὰ ὀρύζης καὶ ληφθεῖσα μετὰ μέλιτος, ἀσκαρίδας καὶ ἕλμινθας στρογγύλας κτείνει, ὑπάγουσα κοιλίαν κούφως· δύναται δὲ καὶ σὺν * ἑψήματι, ἢ φακῇ καθεψηθεῖσα τὰ αὐτὰ ποιεῖν. λιπαίνεται δὲ μάλιστα τὰ πρόβατα νεμόμενα.

Περὶ Ἀψιν-

Insparsum arcis absinthiũ, vestes ab erodentium iniuria vindicat: culices ex oleo perunctum abigit, & à corpore arcet: atramentum librarium diluto eius temperatum, literas à murium erosione tuetur. Existimatur liquamẽtum eosdem præstare effectus. Attamen potionibus improbatur, quoniã stomachum malè habet, & capitis ciet dolorem. Sunt qui decocta amurca, liquamentum adulterant.

Marinum absinthium.

Cap. XXVII.

Absinthium marinum, quod aliqui seriphum vocant, copiosissimum in Tauro monte iuxta Cappadociam & in Taphorisi Ægypti gignitur: quo Isiaci pro oliuæ ramo vtuntur. Herba est tenuis, abrotoni parui similitudine, referta minutulis seminibus, subamara, stomacho inimica. Ea grauiter olet, & cum quadam calfactione adstringit: per sese aut cum oryza cocta, interaneorum animalia, teretésque tineas, adiecto melle, enecat, aluum leuigat: cum edulio auté vel lenticula decocta, eadem pręstare potest. Pecora maximè pinguescunt hoc pabulo.

Absinthium Santonicũ. Cap. XXVIII.

Tertiũ genus absinthio assignatur, quo Gallia alpibus finitima scatet: id patrio nomine Santonicum vocant, regionis in qua nascitur cognomẽto, absinthio non dissimile, verùm subamarum est, nõ adeò seminis fœcundum. Eadẽ quæ seriphium potest.

Abrotonum. Cap. XXIX.

Abrotonum duorum est generum. Fœmina quadam arboris specie fruticans, candicat, circum ramulos foliis, seriphi modo, minutim incisis: floribus referta est, comantibus in summo, fulgore auri, corymbis: quod per æstatẽ prodiit, suauiter olet, cum grauitate quadam & amaro gustu: id genus siculum esse constat. Alterum mas vocatur, sarmentosum, gracilibus ramulis vti absinthium. Plurimum in Cappadocia gignitur, & Galatia Asiatica, atque in Syriæ Herapoli. Crudum semen tritum & feruefactum ex aqua, in potu auxiliatur orthopnoicis, cõuulsis, ruptis, coxendicibus, vrinæ angustiis, mensibus suppressis, aut remorantibus. In vino

Περὶ Ἀψινθίου σαντονίου. Κεφ. κή.

Ἐστι δὲ καὶ τρίτον εἶδος ἀψινθίου, γεννώμενον ἐν τῇ κατὰ τὰς ἄλπεις γαλατίᾳ πλεῖστον· ὃ ἐπιχωρίως σαντόνιον καλοῦσιν ἐπωνύμως τῇ γεννώσῃ αὐτὸ σαρδονίδι χώρᾳ. ἐοικὸς ἀψινθίῳ, οὐ μὴν οὕτω γε ἔνσπερμον, ὑπόπικρον δὲ, καὶ δυνάμενον τὰ αὐτὰ τῷ σεριφίῳ.

Περὶ Ἀβροτόνου. Κεφ. κθ'.

Ἀβρότονον, ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ μὲν θῆλυ θάμνος δενδροειδὴς, ὑπόλευκος φύλλοις λεπτοσχιδέσιν ὥς περ σεριφίου περὶ τὰ κλωνία πλῆρες ἄνθους,* ἐπ' ἄκρου ἔχον κορυμβῶδες χρυσοειδές· θρείας γεννώμενον εὐῶδες μετὰ ποσοῦ βάρους, πικρὸν τῇ γεύσει, δοκεῖ δὲ τὸ σικελιωτικὸν εἶναι τοῦτο. τὸ δὲ ἕτερον ἄῤῥεν καλεῖται, κλημα τῶδες λεπτόκαρπον ὡς ἀψίνθιον. πλεῖστον δὲ ἐν καππαδοκίᾳ γεννᾶται καὶ γαλατίᾳ τῇ κατὰ τὴν ἀσίαν, καὶ ἐν ἱεραπόλει τῇ κατὰ τὴν συρίαν. Τούτων ὁ καρπὸς ἀποζεννύμενος καὶ ὠμοτριβὴς μεθ' ὕδατος πινόμενος, βοηθεῖ ὀρθοπνοίᾳ, ῥήγμασι, σπάσμασιν, ἰσχιάσι, δυσουρίαις, ἐμμήνων ἐπισχέσει. καὶ θανασίμων φαρμάκων ἐστὶν ἀντίδοτος· ποθὲν σὺν οἴνῳ σύγχρισμά τε ῥιγούντων μετ' ἐλαίου ἐστί. διώκει δὲ καὶ ἑρπετὰ στιβαδευόμενον καὶ θυμιώμενον.

καὶ πι-

καὶ πινόμενον· δὲ σὺν οἴνῳ ὠφελεῖ τοὺς δηχθέντας, ἰδίως δὲ ἁρμόζει ἐπὶ φαλαγγίων καὶ σκορπίων· βοηθεῖ δὲ καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμοναῖς σὺν ἑφθῷ κυδωνίῳ ἢ μετὰ ἄρτου καταπλασθέν. διαφορεῖ καὶ φύματα μετὰ ὠμῆς λύσεως λεῖον ἑψηθέν. μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὴν τοῦ ἰρίνου ἐλαίου σκευασίαν.

In vino potũ exitialiũ venenorũ antidotũ est: horroribus ex oleo illinit̃: serpẽtes & substratu & nidore fugat: cõtra ictus eorũ cũ vino potũ prodest, priuatim efficax cõtra scorpionũ & phalãgiorũ venena: oculorũ inflãmationib⁹ cõmodè illinit̃, cum cotoneo cocto, aut pane: tritũ cũ farina hordeacea, decoctũq;, tubercula discutit: irini cõpositionibus admiscetur.

Περὶ Ὑσσώπου. Κεφ. λ'.

Ὑσσωπος πόα γνώριμος, διοσὴ, ἡ μὲν γάρ τίς ἐστιν ὀρεινὴ, ἡ δὲ κηπευτή. ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ ἐν κιλικίᾳ γεννωμένη. Δύναμιν δὲ ἔχει λεπτυντικὴν, θερμαντικήν· ἀφεψηθεῖσα δὲ μετὰ σύκων, καὶ ὕδατος, μέλιτός τε καὶ πηγάνου καὶ πινομένη, ἀρήγει περιπνευμονικοῖς, ἀσθματικοῖς, βηχὶ χρονίᾳ, κατάῤῥῳ, ὀρθοπνοίᾳ· κτείνει δὲ καὶ ἕλμινθας. σὺν μέλιτι δὲ ἐκλειχομένη τὸ αὐτὸ ποιεῖ. ἄγει δὲ καὶ πάχος κατὰ κοιλίαν τὸ ἀφέψημα αὐτῆς σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενον· βιβρώσκει δὲ καὶ μετὰ χλωρῶν σύκων λείων πρὸς ὑπαγωγὴν κοιλίας, σφοδρότερον δὲ καθαίρει μιγέντος αὐτῷ καρδαμώμου, ἢ ἴριδος ἢ ἐρισίμου· περιποιεῖ δὲ καὶ εὔχροιαν. καταπλάσσει δὲ μετὰ σύκου καὶ νίτρου πρὸς σπλῆνα καὶ ὕδρωπα, σὺν οἴνῳ δὲ πρὸς φλεγμονάς. διαφορεῖ δὲ καὶ ὑπώπια σὺν ὕδατι ζεστῷ καταπλασθεῖσα. συνά-

Hyssopum. Cap. XXX.

Hyssopum, herba nulli non cognita, duûm generũ est, mõtanum & hortense. Optimum est Cilicium. Vim habet extenuãdi & calfaciendi · decoctũ cum ficis, aqua, melle, & ruta, potúmque, peripneumonicis, diuturnę tussi, spiriosis, destillationibus, & orthopnoicis auxiliatur: tineas enecat. Idẽ facit, si cũ melle delingatur. Crassum humorem per aluum extrahit, decoctũ ex aceto mulso epotũ: & ad subducendam aluum cũ ficis viridibus detritis manditur, vehemẽtiusq; addita iri, cardamomo, aut irione, deiicit: colorẽ in corpore fouet: lieni, & aquę inter cutem, cũ fico nitróq;, inflãmationibus quoq; ex vino illinitur: cũ feruẽte aqua impositũ, sugillata discutit:

cum decocto ficorum, optimè anginis gargarizatur. Decoctum cum aceto, dentiũ dolorem in collutione sedat: inflationes auricularum vaporis suffitu discutit.

Stœchas. Cap. XXXI.

Stœchas, iuxta Galliã in insulis eiusdem nominis è regione Massiliæ gignitur, vnde cognomentũ accepit. Herba tenuibus surculis, coma thymi, lõgiore folio subamara gustu, & aliquantum acris. Cuius decoctum, hyssopi modo, ad pectoris vitia efficax est. Antidotis miscetur. Viscera omnia & vniuersum animantis habitum extenuat, ab obstructionibus & farctu liberat.

Origanum. Cap. XXXII.

Origanum Heracleoticum, quod & cuniculã vocant, foliũ habet hyssopo non dissimile: vmbellam autem non in rotæ speciẽ orbiculatam, sed veluti multifidã, semine in summis virgis haudquaquã denso. Excalfacit: vnde decoctum cum vino potũ, demorsis à serpente conuenit. Si cicutã aut meconion hauserunt, ex passo: si gypsum aut ephemeron, ex aceto mulso propinatur. Ruptis, cõuulsis, hydropicis, cũ fico esui datur.

Aridũ

συνάγχοις δὲ ἀναγαργάρισμα μετὰ σύκων ἀφεψήματος ἄριστον. ὀδόντων τε πόνον πραΰνει σὺν ὄξει ἑψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη· λύει δὲ καὶ τὰς περὶ τὰ ὦτα ἐμπνευματώσεις ὑπατμισθεῖσα.

Περὶ Στιχάδος. Κεφ. λά.

Στίχας, γενναῖται μὲν ἐν ταῖς κατὰ γαλατίαν νήσοις ἀντικρὺ μασσαλίας, καλουμένοις δὲ στιχάσιν, ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχηκε. πόα λεπτόκαρπός ἐστιν, ὁμοίαν ἔχουσα κόμην θύμῳ, μακροφυλλοτέρα μέντοι γε καὶ δριμεῖα ἐν τῇ γεύσει, καὶ ὑπόπικρος ποσῶς. ποιεῖ δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς καθὼς ὁ ὕσσωπος πρὸς τὰ ἐν θώρακι. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις χρησίμως.*

Περὶ Οριγάνου.
Κεφ. λβ'.

Ορίγανος ἡρακλεωτικὴ, οἱ δὲ κονίλην καλοῦσι, φύλλον ἔχει ἐμφερὲς ὑσσώπῳ· σκιάδιον δὲ οὐ τροχοειδὲς, ἀλλ' ὥσπερ διηρημένον, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν ῥάβδων τὸ σπέρμα οὐ πυκνόν. Εστι δὲ θερμαντική· ὅθεν τὸ ἀφέψημα αὐτῆς σὺν οἴνῳ ποθὲν, ἁρμόζει θηριοδήκτοις. σὺν γλυκεῖ δὲ τοῖς κώνειον ἢ μηκώνειον πεπωκόσι. σὺν ὀξυμέλιτι δὲ τοῖς πεπωκόσι γύψον ἢ ἐφήμερον. πρὸς δὲ τὰ σπάσματα, καὶ ῥήγματα καὶ ὑδρωπᾶς μετὰ σύκου βιβρωσκομένη.

ξηρὰ

ξηρὰ δὲ ποθεῖσα ὀξυβάφου πλῆθος, σὺν μελικράτῳ μέλανα κατὰ κοιλίαν ἄγει· ἔμμηνά τε κινεῖ καὶ βῆχας θεραπεύει σὺν μέλιτι ἐκλειχομένη· κνησμοὺς δὲ καὶ ψώρας καὶ ἴκτερον τὸ ἀφέψημα αὐτῆς ἐν λουτρῷ ὠφελεῖ. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς χλωρᾶς οὔσης, καὶ παρίσθμια καὶ κιονίδας καὶ ἄφθας θεραπεύει, καὶ διὰ ῥινὸς ἄγει σὺν ἐλαίῳ ἰρίνῳ ἐγχυματιζόμενος· σὺν γάλακτι δὲ καὶ ὠταλγίας παρηγορεῖ. ἐμετικόν τε φάρμακον σκευάζεται δι' αὐτῆς καὶ κρομμύων, καὶ ῥοὸς τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα, πάντων ἐν χαλκῷ κυπρίῳ, ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἡλιασθέντων, ἐπὶ ἡμέρας μ'. ὑποστρωννυμένη δὲ ἡ πόα, ἑρπετὰ διώκει.

Περὶ Ονήτιδος. Κεφ. λγ'.

Η δὲ ὀνῆτις καλουμένη, λευκοτέρα τοῖς φύλλοις ἐστὶ, καὶ μᾶλλον ἐοικυῖα ὑσσώπῳ. καὶ τὸ σπέρμα ὥσπερ κορύμβους συνεχεῖς ἐπικειμένους ἔχει. δύναται μέν τοι τὰ αὐτὰ τῇ ἡρακλεωτικῇ, οὐχ οὕτω μέν τοι δραστικὴ καθέστηκεν.

Περὶ Αγριοριγάνου. Κεφ. λδ'.

Η δὲ ἀγριορίγανος ἣν πάνακες ἡράκλειον, οἱ δὲ κονύλην καλοῦσιν, ὧν ἐστι καὶ Νίκανδρος ὁ κολοφώνιος, ἔχει τὰ μὲν φύλλα ὅμοια ὀριγάνῳ, ῥαβδία δὲ σπιθαμιαῖα λεπτὰ, ἐφ' ὧν σκιάδια ὅμοια ἀνήθῳ, ἄνθη δὲ λευκὰ, ῥίζα

Aridum acetabuli mensura potum in aqua mulsa, atros humores per aluum extrahit: mēses ciet, & tussi cum melle linctum medetur: ad pruriginem, psoras, regiúmque morbū, decocti ius in balneis ꝓdest. Succus virentis tonsillas, vuam, & oris vlcera sanat, & per nares, ex oleo irino infusum, trahit: auriū dolores cum lacte mulcet, Cōficitur ex eo, & cepis & rhois frutice quo ad obsonia vtuntur: vomitorium medicamētum, his omnibus in cupreo vase per dies bis vicenos insolatis, dum caniculæ sydus flagrat. Herbæ autē substratu serpentes fugantur.

Ouitis. Cap. XXXIII.

QVÆ ouitis appellatur, candidiore est folio, & hyssopo similior. Semen veluti coniunctos corymbos habet. Vis ei origani Heraclei, sed multò inefficacior.

Origanum syluestre. Cap. XXXIIII.

Syluestre origanum, aliqui panaces Heraclion,, alij cunilam vocant, ex quibus est Nicander Colophonius. Foliis est origani, ramis tenuibus, dodrātem altis, in quibus vmbellæ anethi insunt, flores candidi: radix

radix tenuis, ſuperuacua. Peculiariter ꝑcuſsis à ſerpente, folia & flores ex vino poti auxiliãt.

Tragoriganum.
Cap. XXXV.

Tragoriganũ tenuis frutex, eſt, ſylueſtri ſerpillo aut origano ſimilis, folio & ramulis. Qui buſdam in locis lætius virentiúsque inuenitur, & latiorib⁹ foliis, ſatis glutinoſum. Alterũ exilibus ſurculis, ac tenuib⁹ foliis, qđ aliqui praſiũ vocauere. Optimũ eſt Cilicium, & Cretéſe, & Smyrneum, & in Chio Chooq́; ꝓueniens. Omnia excalfaciũt, vrinã cient, aluo accõmodantur, decocto poto bilem deiiciũt, lienoſis ex aceto bibere prodeſt, cõtra pota ixię venena in vino bibuntur, menſes trahunt: peripneumonicis, tuſsiẽtib⁹, ex melle in eclegmate dantur. Grata ac mitis eorũ potio eſt: quare cibum faſtidientibus & ſtomacho acida ructãti, imbecillóque traditur. Item ſi à maritima iactatione nauſea, & æſtus præcordiorũ excitetur: tumores verò cum polenta illita diſcutiunt.

Pulegium. Cap. XXXVI.

Pulegiũ herba vulgaris notitię. Extenuat, calfacit, decoquit: menſtrua, ſecundas ac partus eiicit:

ῥίζα λεπτὴ ἄχρηστος. ἰδίως δὲ βοηθεῖ θηριοδήκτοις τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη σὺν οἴνῳ πινόμενα.

Περὶ Τραγοριγάνου.
Κεφ. λέ.

Τραγορίγανος θαμνίσκος ἐστὶν, ὀριγάνῳ ἢ ἑρπύλλῳ ἀγρίῳ ὅμοιος, τὰ φύλλα καὶ τὰ κλωνία· ἡ μέν τις εὑρίσκεται κατὰ τόπους εὐερνεστέρα, καὶ πλατύφυλλος, κολλώδης ἱκανῶς. ἡ δέ τις λεπτόκαρφος καὶ λεπτόφυλλος, ἣν καὶ πράσιον ἔνιοι καλοῦσιν. ἀρίστη δὲ ἡ κιλίκιος, καὶ ἡ ἐν κῷ καὶ χίῳ καὶ σμύρνῃ καὶ κρήτῃ. θερμαντικαὶ δὲ πᾶσαι καὶ οὐρητικαὶ καὶ εὐκοίλιοι, πινομένου τοῦ ἀφεψήματος. ὑποβιβάζουσι γὰρ τὰ χολώδη, εὔθετοι καὶ σπληνικοῖς πινόμεναι μετ' ὄξους, καὶ τοῖς ἰξίαν πεπωκόσι μετ' οἴνῳ, καὶ ἔμμηνα δὲ ἄγουσι· βηξί τε καὶ περιπνευμονίαις, σὺν μέλιτι ἐν ἐκλεικτῷ δίδοται. ἐστὶ δὲ καὶ τὸ πότημα ἐπιεικές· ὅθεν τοῖς ἀσσώδεσι καὶ κακοστομάχοις καὶ ὀξυορεγμιῶσι δίδοται· καὶ ἐφ' ὧν ἁλισμὸς καὶ ναυτία καὶ θέρμη ὑποχονδρίων παρακολουθεῖ· διαφορεῖ δὲ καὶ οἰδήματα καταπλασθεῖσα μετὰ ἀλφίτων.

Περὶ Γλήχωνος. Κεφ. λϛ'.

Γλήχων πόα γνώριμος, λεπτυντικὴ, θερμαντικὴ, πεπτική. ποθεῖσα δὲ ἔμμηνα καὶ δεύτερα καὶ ἔμβρυα ἄγει·

ἄγει· ἀνάγει δὲ καὶ τὰ ἐκ πνεύμονος μετὰ ἀλόης καὶ μέλιτος ποθεῖσα, καὶ σπωμένοις βοηθεῖ· ναυτίας τε καὶ δηγμοὺς στομάχου μετὰ ὀξυκράτου ποθεῖσα παραμυθεῖται· ἄγει δὲ καὶ κατὰ κοιλίαν μέλανα. βοηθεῖ δὲ καὶ θηριοδήκτοις πινομένη μετ' οἴνου. λειποθυμοῦντας τε ἀνακτᾶται σὺν ὄξει τῆς ῥισὶ προσφερομένη· κρατύνει δὲ καὶ οὖλα ξηρὰ λεῖα κεκαυμένη, ἐπιπλασθεῖσα δὲ πραΰνει πᾶσαν φλεγμονὴν σὺν ἀλφίτῳ, καθ' ἑαυτὴν δὲ ποδαγρικοῖς ἁρμόζει, ἄχρι φοινίξεως τῆς ἐπιφανείας· σὺν κηρωτῇ δὲ ἰόνθοις σβέννυσιν, ὠφελεῖ δὲ καὶ σπληνικοὺς μεθ' ἁλὸς καταπλασσομένη. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς κνησμοὺς λυόμενον παύει, καὶ εἰς ἐγκάθισμα, καὶ πρὸς ἐμπνευματόσεις καὶ σκληρίας καὶ ὑποστροφὰς ὑστέρας ἁρμόζει. καλοῦσι δέ τινες αὐτὴν βλήχωνα, ἐπειδὴ τὰ γευσάμενα κατὰ τὴν ἄνθησιν τῶν ποιμνίων, βληχῆς ὑποπίμπλανται.

Περὶ Δικτάμνου. Κεφ. λζ'.

Δίκταμνος ἣν καλοῦσί τινες γλήχωνα ἀγρίαν. πόα ἐστὶ κρητικὴ, δριμεῖα, λεῖα, ὁμοία γλήχωνι, μείζω δὲ καὶ γναφαλώδη τὰ φύλλα ἔχει, καὶ ἐριώδη τινὰ ἐπίφυσιν. οὔτε δὲ ἄνθος οὔτε καρπὸν φέρει. ποιεῖ δὲ πάντα ὅσα καὶ ἡ ἥμερος γλήχων, ἐνεργέστερον

eiicit: pulmonis vitia ex melle & aloë potum extrahit, & conuulsis auxiliatur: nauseas stomachique intercisiones, ex posca permulcet: atram bilem per aluum exigit. Bibitur in vino vtilissimè contra serpentium morsus. Defectos animo recreat, cum aceto naribus obiectum: gingiuas arefacti cinere corroborat, illitum cum polenta inflammationes omneis sedat, podagris per se subuenit, impositum vsq; dum rubescat locus: cum cærato varos extinguit, lienosis cum sale vtiliter illinitur: decoctum eius ablutas prurigines mitigat, conuersas vuluas corrigit, contra inflationes duririásque vuluæ, in desessione couuenienter adiicitur. Vocát aliqui blechona, quoniam dum floret gustatum à pecoribus, balatum cócitat.

Dictamnú. Cap. XXXVII.

Dictamnum aliquibus sylue stre pulegiũ vocatur. Cretensis herba est, acris, leuis, pulegio similis, sed maiorib⁹ foliis, quæ tomento quodam spissáque lanugine pubescunt. Floré nullũ aut semen profert. Præstat omnia quæ satiuum pulegium, sed

ſed efficacius multò: nam non potum modò, ſed appoſitum quoque aut ſuffitum, defunctos partus eiicit. Produnt in Creta capras ſagittis percuſſas, huius herbæ paſtu, eas excutere. Purgandi vim habet ſuccus illitus, aut cum polenta tritus. Herba impactos pedibus reliquóve corpori aculeos, illitu refigit. Ad lienis dolorem efficax habetur: ſiquidem ipſum imminuit. Metunt æſtate & autumno. Radix eius guſtu calfacit, partus accelerat. Succus cum vino potus, cõtra ſerpentium morſus præſidio eſt. Tanta herbæ facultas eſt, vt olfacta abigat beſtias, quæ venenato ictu ſæuiant, appenſáque contactu exanimet. Vulneribus ferro illatis, & venenatis morſibus, infuſus ſuccus præſentaneo eſt remedio, ſi etiam ab inſtillatione ſtatim in potu aſſumatur.

Pſeudodictamnum.

Cap. XXXVIII.

Quod pſeudodictamnum vocant, multis in terris naſcitur, antè dicto ſimile, ſed minus quàm illud acre. Eoſdem effectus præbet, ſed inefficacius multò.

Dictamnum

ἐνεργέστερον δὲ πολλῷ· οὐ μόνον γὰρ πινομένη ἀλλὰ καὶ προστιθεμένη καὶ ὑποθυμιωμένη, τὰ τεθνηκότα ἔμβρυα ἐκτινάσσει. φασὶ δὲ καὶ τὰς αἶγας ἐν κρήτῃ τοξευθείσας καὶ νεμηθείσας τὴν πόαν ἐκβάλλειν τὰ τοξεύματα. ἔχει δὲ καὶ καθαρτικὴν δύναμιν ὁ χυλὸς αὐτῆς, καταχριόμενος ἢ τριβόμενος μετ' ἀλφίτων. καταπλασσομένη δὲ ἡ βοτάνη τοὺς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ἢ τῶν λοιποῦ σώματος θεραπεύει σκόλοπας. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς πόνον σπληνὸς, μειοῖ γὰρ αὐτόν. καρπίζουσι δὲ αὐτὴν ἐν θέρει καὶ φθινοπώρῳ. ἡ δὲ ῥίζα αὐτῆς γευομένους θερμαίνει, ἔστι δὲ καὶ ὀξυτόκιον. βοηθεῖ δὲ καὶ θηριοδήκτοις ὁ χυλὸς αὐτῆς μετ' οἴνου πινόμενος. τοιαύτη δὲ τῆς βοτάνης ἡ δύναμις, ὡς καὶ ὀσφραινομένη διώκειν, καὶ προσαπτομένη ἀναιρεῖν τὰ ἰοβόλα θηρία. τὸ δὲ αὐτῆς χύλισμα ἐπιχεόμενον πληγῇ σιδήρου ἢ ἰοβόλου δήγματι, καὶ πρὸς τῷ ἐπιχυθῆναι καὶ λαμβανόμενον πόσει, εὐθέως ὑγιάζει.

Περὶ Ψευδοδικτάμνου.

Κεφ. λή.

Τὸ δὲ ψευδοδίκταμνον καλούμενον, φύεται ἐν πολλοῖς τόποις, ἐμφερὲς δὲ τῷ πρὸ αὐτοῦ, ἔλαττον δὲ δριμύ. ποιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ τῷ δικτάμνῳ οὐχ ὁμοίως ἐνεργοῦν.

Περὶ

Περὶ τοῦ ἀπὸ κρήτης δικτάμνου. Κεφ. λθ.

Φέρεται δὲ καὶ ἀπὸ κρήτης ἕτερον εἶδος δικτάμνου, φύλλοις ἐοικὸς σισυμβρίου, κλωσὶ δὲ μεῖζον· ἐφ' ὧν αὖθος ὀριγάνῳ ἀγρίῳ ἐοικὸς, μέλαν, μαλακὸν· ὀσμὴ δὲ τῶν φύλλων μεταξὺ σισυμβρίου, καὶ ἐλελισφάκου, ἡδίστη. ποιεῖ δὲ πρὸς ὅσα καὶ ἡ πρὸ αὐτῆς, ἧσσον πληκτικὴ ὑπάρχουσα. μίγνυται δὲ καὶ ἐμπλαστροῖς καὶ θηριακαῖς.

Περὶ Ελελισφάκου. Κεφ. μ'.

Ελελίσφακον, οἱ δὲ ἐλαφόβοσκον, οἱ δὲ σφαγνὸν, θάμνος ἐστὶν ἐπιμήκης, πολύκλονος, ῥάβδους τετραγώνους καὶ ὑπολεύκους ἔχων, φύλλα δὲ μηλέᾳ κυδωνίᾳ ἐοικότα, ἐπιμηκέστερα μὲν τοι καὶ τραχύτερα.* καὶ παχύτερα λεληθότως ὥσπερ τὰ ἀνάτριπτα τῶν ἱματίων δασέα, ὑπόλευκα, σφοδρῶς εὐώδη, βρωμώδη· καρπὸν δὲ ἐπ' ἄκρων τῶν καυλῶν ὥσπερ ὁρμίνου ἀγρίου ἔχει. φύεται δὲ ἐν τραχέσι χωρίοις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ἀφέψημα τῶν φύλλων καὶ τῶν κλάδων οὖρα ἄγειν πινόμενον, καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα κατὰ σπᾶν, καὶ τρυγόνος πληγαῖς ἀρήγειν. μελαίνει δὲ καὶ τρίχας, καὶ τραυματικὴ, καὶ ἴσχαιμος, καὶ ἀποκαθαρτικὴ τῶν θηριοδῶν ἐστιν ἑλκῶν. παύει δὲ σὺν οἴνῳ τὸ ἀφέψημα τῶν φύλλων καὶ τῶν κλάδων αὐτῶν προσκλυζόμενον, τοὺς περὶ τὰ αἰδοῖα κνησμούς.

Περὶ

Dictamuum creticum. Cap. XXXIX.

Defertur á Creta alterum dictamni genus, foliis sisymbrij, ramis maiorib⁹: in qbus flores syluestris origani, nigri, molles: odor foliorũ inter sisymbrium & saluiam iucundissimus. Efficax ad eadem, sed minus nares ferit. Miscet emplastris & medicaminibus quæ aduersus serpentium iniurias configuntur, theriaca vocant.

Saluia. Cap. XL.

Saluia siue elelisphacon, frutex est ramosus, longus, virgas habens quadrangulas, & cauas: folia mali cotonei effigie, sed longiora, asperiora, crassiora, & quę sensim attritarum quasi vestium scabritiem referant, hirsuta, subalbida, perquàm iucundo odore, sed graui: semen summis in caulibus syluestri hormino simile gerit. In asperis nascitur. Menses cit & vrinas, decoctum foliorum ramorúmque potus, & partus extrahit, & pastinacæ marinæ ictibus auxiliatur. Capillos denigrat, vulnerum sanguinem cohibet, tetra vlcera purgat: testium pruritus sedãt rami foliáque, si decocto eorum foueantur.

Métha.

Mentha. Cap. XLI.

Mentha, cognita herba est. Calfaciendi, adstringendi, atque exiccandi vim habet. Sistit sanguinem, poto ex aceto succo: tineas in ventre teretes enecat, venerem stimulat, singultus, vomitiones, colerásque sedant terni ramuli cum acidi granati succo poti. Suppurationes discutit, si cũ polenta illinatur. Imposita fronti, capitis dolores mulcet: mámas si tendantur, aut lacte turgeant, cõpescit: cum sale canum morsibus illinitur: aurium dolorib⁹ cum aqua mulsa subuenit: vuluæ ante coitum admota, conceptioni resistit: linguæ scabritiẽ confricta læuigat: coire lac, densariq; in caseũ nõ patitur, si folia potionib⁹ lactis immergãtur. In summa, stomacho vtilis est, & in condimentis peculiarem gratiam habet.

Πρὶ Ηδυόσμου ἡμέρου. Κεφ. μά.

Ηδύοσμος, οἱ δὲ, μίνθην, γνώριμον βοτάνιον. δύναμιν ἔχον θερμαντικὴν, στυπτικὴν, ξηραντικήν· ὅθεν αἷμα ἵστησι πινόμενος ὁ χυλὸς αὐτοῦ μετ' ὄξους· καὶ ἕλμινθας κτείνει στρογγύλας, ἀφροδίσια τε ἐρεθίζει, καὶ λυγμοὺς, καὶ ἐμέτους, καὶ χολέραν παύει δύο ἢ τρία κλωναρία σὺν ῥοᾶς ὀξείας χυλῷ ποθέντα. διαφορεῖ δὲ καὶ ἀποστήματα μετὰ ἀλφίτου καταπλασθέν. καὶ κεφαλαλγίας παρηγορεῖ ἐπιτεθὲν τῷ μετώπῳ· μαστῶν τε πρίτασιν καὶ σπάργωσιν πραΰνει· σὺν ἁλσὶ δὲ τοῖς κυνοδήκτοις κατάπλασμα ὠταλγίαις τε ὁ χυλὸς σὺν μελικράτῳ ἀρήγει· γυναιξὶ δὲ πρὸ τοῦ πλησιάζειν προστιθέμενον. ἀσυλληψίαν ἐργάζεται· γλῶσσάν τε τραχεῖαν παρατριβόμενον λεαίνει· καὶ γάλα ἀτύρωτον φυλάσσει ἐν ἀποκλυσθέντων αὐτῷ τῶν φύλλων. καὶ καθόλου ἐστὶν εὐστόμαχον καὶ ἀρτυματῶδες.

Menthastrum. Cap. XLII.

Syluestris mẽtha, Latini mẽthastrũ vocãt, hirsutiore est folio, & prorsus maiore, q̃ sisymbrij, odore magis viroso. quare minus ad sanorũ vsus expetit.

Πρὶ Ηδυόσμου ἀγρίου. Κεφ. μβ'.

*Τὸ δὲ ἄγριον ἡδύοσμον γίνεται δασύτερον τοῖς φύλλοις, καὶ πάντη μεῖζον σισυμβρίου, ἐν ὀσμῇ δὲ βρωμωδέστερον, καὶ ἧττον εἰς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν εὔθετον.

Calamintha. Cap. XLIII.

EX calaminthæ generibus quædam montibus familiaris, folia

Πρὶ Καλαμίνθης. Κεφ. μγ'.

Καλαμίνθη, ἡ μέν τις ὀρεινοτέρα ἐστὶν, ἔχει δὲ φύλλα ὅμοια ὠκίμῳ ὑπόλευκα

ὑπόλευκα, κλωνία δὲ καὶ κάρφη γεγωνιωμένα, ἄνθος πορφυροῦν. Ἡ δέ τις γλήχωνι ἔοικε, μείζων δέ· ὅθεν τινες ἀγρίαν αὐτὴν γλήχωνα ἐκάλεσαν, διότι τῇ ὀσμῇ παρέοικε, ταύτην ῥωμαῖοι νεπέταν καλοῦσιν. Ἡ δὲ τρίτη ἔοικεν ἡδυόσμῳ ἀγρίῳ. ἐπιμηκεστέρα τοῖς φύλλοις, καυλῷ καὶ κλάδῳ μείζων τῶν προῤῥηθέντων, καὶ ἡττων ἐν ῥιζῇ. Πασῶν δὲ τὰ φύλλα γευομένῳ, πυρωτικὰ ἰσχυρῶς καὶ δριμέα· ῥίζα ἄχρηστος. φύεται δὲ ἐν πεδίοις καὶ ἐν τραχέσι τόποις καὶ καθύγροις. πινομένη δὲ καὶ καταπλασσομένη, ἀρήγει ἑρπετοδήκτοις. ἄγει δὲ καὶ οὖρα τὸ ἀφέψημα πινόμενον· βοηθεῖ δὲ καὶ ῥίγμασι, σπάσμασιν, ὀρθοπνοίαις, στρόφοις, χολέρᾳ, καὶ ῥήγει· καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα προπινομένη ποιεῖ σὺν οἴνῳ, καὶ ἴκτερον ἀποκαθαίρει· ἕλμιθάς τε κτείνει καὶ ἀσκαρίδας σὺν ἁλσὶ καὶ μέλιτι πινομένη· ἑφθή τε καὶ ὠμὴ τετριμμένη. ὠφελεῖ καὶ ἐλεφαντιῶντας βρωθεῖσα, ἐπιπινομένου ὀῤῥοῦ γάλακτος. φθείρει δὲ καὶ ἔμβρυα, καὶ ἔμμηνα ἄγει τὰ φύλλα λεῖα ἐν προσθέτῳ. θυμιαθέντα δὲ ἑρπετὰ διώκει καὶ ὑποστρωννύμενα· λευκαίνει τὲ τὰς μελαίνας οὐλὰς ἑψηθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ καταπλασθεῖσα, καθαίρει καὶ ὑπώπια. ἰσχιαδικοῖς τε ἐπιτίθεται

folia ocimi habés, incana, ſurculos, & caules anguloſos, purpureum florem. Altera pulegio ſimilis eſt, ſed maior: quam ſylueſtre pulegium ideo appellarũt, quòd odore ipſum æmuletur: nepetam Latini vocitãt. Tertia méthaſtro cognata eſt, foliis oblongioribus, caule & ramis maioribus, quàm ſuperiora, ſed viribus inefficacior. Omnium folia guſtu impenſe feruentia, & acria: radix ſuperuacua. Naſcitur in campeſtrib⁹, aſperis, & aquoſis. Potu aut illito demorſis à ſerpente opitulatur. Decoctum potu menſes, & vrinas expellit: ruptis, cõuulſis, orthopnœæ, torminib⁹, choleris, horroribúsque auxiliatur: regium morbum expurgat: præſumpta in vino venenis reſiſtit: tineas cæteráque interaneorũ animalia, cum ſale & melle pota, enecat: nec ſecus cocta crudáve, ſi teratur. Elephanticos eſitata adiuuat, ſi poſtea ſerũ lactis ebibatur. Folia detrita ſi in vellere ſubiiciãtur, méſes extrahunt, & partus enecãt. Accenſa aut ſubſtrata, ſerpentes fugant: nigris cicatricibus candorem reddunt: in vino cocta, & illita, & ſugillata tollunt. Calamintha iſchiadicis imponitur,

imponitur, vt ex alto humores euocet, summam cutem exurens. Vermes necat, succus auribus instillatus.

Thymum. Cap. XLIIII.

Thymum ab omnibus cognoscitur, surculosus frutex, exilibus foliis multis & angustis circundatus: capitulis in cacumine, flore purpurascente refertis. Gracili solo, & petroso ꝓuenit. Vim habet hāc, vt cum sale, & aceto potum, pituitam per aluum detrahat. Decocti ius prodest orthopnoicis, & anhelatoribus: tineas ventris exigit: menses, partus, & secundas pellit: vrinas ciet: cum melle in eclegmate, faciles facit excreationes: recentes tumores discutit, cum aceto illitum: concretum sanguinem dissoluit: verrucas thymi colorem reddentes, pensilésque tollit, ischiadicis cum vino, & polenta impositū subuenit: hebetibus oculis in cibo prodest. Perquàm vtile pro condimento, duntaxat ad vsus eorum, qui rectè valent.

Satureia. Cap. XLV.

SATVREIA triuialis notitiæ est: gignitur in asperis locis, & tenui solo, thymo similis, minor tamen, & tenerior: defert

ἐπιτιθέται εἰς μετασύγκρισιν, ἐπικαίουσα τὴν ἐπιφάνειαν. καὶ σκώληκας τοὺς ἐν ὠσὶ κτείνει ὁ χυλὸς ἐνσταζόμενος.

Πρὶ Θύμου. Κεφ. μδ.

Θύμος γινώσκεται ὑπὸ παίτων θαυνίσκιον φρυγανοειδὲς, φυλλαρίοις πολλοῖς καὶ στενοῖς πριειλημμένον· ἔχον ἐπ' ἄκρου κεφάλια ἄνθους πορφυρίζοντα. μάλιστα δὲ φύεται ἐν πετρώδεσι καὶ λεπτογείοις τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει πινόμενον μετὰ ἁλῶν καὶ ὄξους, ἄγειν φλεγματῶδες κατὰ κοιλίαν. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ μετὰ μέλιτος ὀρθοπνοϊκοῖς καὶ ἀσθματικοῖς βοηθεῖ· ἕλμινθάς τε ἐξάγει καὶ ἔμμηνα, καὶ ἔμβρυα, καὶ δεύτερα· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικόν· μιγὲν δὲ μέλιτι καὶ ἐκλειχθὲν, εὐανάγωγα τὰ ἐκ θώρακος ποιεῖ· διαφορεῖ δὲ οἰδήματα πρόσφατα καταπλασθὲν μετ' ὄξους· αἵματος θρόμβους διαλύει, καὶ θύμους καὶ ἀκροχορδόνας αἴρει· καὶ ἰσχιαδικοῖς μετ' οἴνου καὶ ἀλφίτων ἐπιτεθὲν ἁρμόζει· ἀμβλυωποῦντας ἐσθιόμενον σὺν τροφῇ ὠφελεῖ· εὔχρηστον δὲ καὶ πρὸς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν ἀντὶ ἀρτύματος.

Πρὶ Θύμβρας. Κεφ. μέ.

Θύμβρα, καὶ αὐτὴ γνώριμος· γεννωμένη ἐν λεπτογείοις, καὶ τραχέσι τόποις, ὁμοία θύμῳ, ἐλάσσων μέν τοι καὶ ἁπαλωτέρα, φέρουσα

ἔρυθρα στάχυν ἄνθους μεστὸν, ἔγχλωρον. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῷ θύμῳ ὁμοίως λαμβανόμενον. καὶ πρὸς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν ἐπιτήδειον. γίνεται δὲ καὶ σπαρτὴ θύμβρα, κατὰ πάντα τῆς ἀγρίας ἐλάσσων, ἐν χρηστοτέρα δὲ πρὸς βρῶσιν διὰ τὸ μὴ ἐπιτετάσθαι τὴν δριμύτητα.

Περὶ Ἑρπύλλου. Κεφ. μϛʹ.

Ἕρπυλλος ὁ μέν τίς ἐστι κηπευτὸς, σαμψυχίζων τῇ ὀσμῇ, καὶ στεφανωματικὸς, ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τοῦ ἕρπειν τε καὶ ὅ, τι ἂν αὐτοῦ μέρος θίγῃ τῆς γῆς ῥιζοβολεῖν. ἔχει δὲ φύλλα καὶ κλωνία ὀριγάνῳ ἐμφερῆ, πλὴν λευκότερα· ἀπὸ δὲ αἱμασιῶν καθιέμενος, εὐαυξέστερος γίνεται. Ὁ δέ τίς ἐστιν ἄγριος, ὃς καὶ ζυγὶς καλεῖται. οὐχ ἕρπων, ἀλλ' ὀρθὸς κλωνία ἀνιεὶς λεπτὰ φρυγανώδη, φύλλων πλέα ὁμοίων πηγάνῳ, στενότερα δέ ἐστι καὶ ἐπιμηκέστερα, καὶ σκληρότερα· ἄνθη γευομένῳ δριμέα, ὀσμὴ ἡδεῖα· ῥίζα ἄχρηστος. φύεται ἐν πέτραις ἐνεργέστερος καὶ θερμαντικώτερος τοῦ κηπευτοῦ ὑπάρχων, καὶ πρὸς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν ἐπιτηδειότερος. ἔμμηνα γὰρ ἄγει καὶ οὖρα κινεῖ πινόμενος· ὠφελεῖ στρόφους, ῥήγματα, σπάσματα, ἥπατος φλεγμονάς· καὶ πρὸς ἑρπετὰ πινόμενός τε καὶ καταπλασσόμενος· κεφαλῆς τε ὀδύνην παραμυθεῖται ἑψηθεὶς

ῥοδίνῳ

defert ſpicam florum plenam, coloris herbacei. Eadē poteſt quæ thymum, ſi modo cōſimili ſumptitetur. Aptus ſanis vſus. Eſt etiamnum quædam ſatiua, ſylueſtri prorſus minor, q̄ propter mitiorem acrimoniā, cōmodius in cibos recepta eſt.

Serpillum. Cap. XLVI.

Serpillum duorum generum eſt: Hortenſe odore ſampſuchum imitatur, atque in coronas addi ſolet, cui à ſerpendo nomē inditum eſt: quoniam ſi qua eius particula terram attingat, inibi radices demittet. Folia & ramulos origani habet, ſed candidiores: in maceriis multò procerius aſſurgit. Sylueſtre, zygis appellatū, non ſerpit, ſed in altitudinem increſcit, ramulos ædēs tenues, ſurculoſos, foliis refertos lōgioribus quàm rutæ, & durioribus, anguſtis: flores iucundè olent, guſtāti acres: radicis nullus vſus. Naſcit̃ in petris, ſatiuo efficacius, atque magis excalfaciens, & ad medēdi vſum apti⁹. Mēſes trahit, vrinam potu ciet torminibus, ruptis, vulſis, & iocineris inflāmationibus, auxiliatur, & aduerſus ſerpētes potu illitúve: capitis dolores mulcet coctum, abiecto roſaceo,

& madefactũ in aceto: maximè vero phreniticis, & lethargicis conuenit. Cruentos vomitus sedat succus, drachmis quatuor ex aceto potus.

Sampsuchũ. Cap. XLVII.

Sampsuchum in Cypro, & Cyziceno laudatissimum: secundum sibi locum vendicauit Ægyptium. Amaracũ gens Sicula, & Cyzicena appellat. Herba est ramosa, per terram repens, foliis eius calaminthe, quæ tenui folio constat, hirsutis, & rotundis, suauissimũ odorem spirat, ideo coronis inseritur. Vis eius excalfaciens. Succus decocti potus, cõuenit incipientibus hydropicis, & iis quos vrinæ difficultas, aut tormina excruciant. Illita ex melle arida folia, sugillata tollunt: menses subdita in pesso trahũt: contra scorpionis ictum ex aceto, & sale illinuntur: luxatis tumoribúsque, cerato excepta imponuntur: aduersus oculorum inflammationes, tumorésque cum polline polentæ illini prodest. Acopis malagmatísque, calfaciendi gratia, commiscetur.

Melilotos, siue sertula Cãpana. Cap. XLVIII.

Sertula Cãpana laudatissima in

ῥοδίνου μιγέντος αὐτῷ, σὺν ὄξει καὶ καταβραχεὶς μάλιστα δὲ ἐπὶ λη-
θάργου καὶ φρενίτιδος ἁρμόζει. παύει
δὲ καὶ ἔμετον αἵματος < δί. πλῆ-
θος μετ' ὄξους ποθεὶς ὁ χυλὸς αὐτῶν.

*Πρὶ Σαμψύχου. Κεφ. μζ.

Σάμψυχον κράτιστον τὸ κυ-
ζικηνὸν καὶ κύπριον· δευτερεύει
δὲ τούτου τὸ αἰγύπτιον. καλεῖται
δὲ ὑπὸ κυζικηνῶν καὶ τῶν ἐν σι-
κελίᾳ ἀμάρακον. πόα δέ ἐστι πο-
λύκλονος, ἕρπουσα ἐπὶ τῆς γῆς. φύλ-
λα δασέα καὶ περιφερῆ ἔχουσα, ὅ-
μοια τῆς λεπτοφύλλου καλαμίν-
θης, σφόδρα εὐώδης, καὶ θερμαν-
τικὴ, πλεκομένη καὶ εἰς στεφάνους.
Αρμόζει δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς
πινόμενον ἐπὶ ἀρχομένων ὁδρω-
πικῶν, καὶ δυσουρούντων καὶ στρο-
φουμένων. ξηρὰ δὲ τὰ φύλλα ἐπι-
πλασθέντα μετὰ μέλιτος, αἴρει
ὑπώπια· καὶ ἔμμηνα ἄγει ἐν
προσθέτῳ· πρὸς δὲ σκορπίου πλη-
γὴν μετὰ ἁλῶν καὶ ὄξους κατα-
πλάσσεται· πρὸς δὲ στρέμματα
μετὰ κηρωτῆς ἀναληφθέντα ἐπιτί-
θεται· καὶ πρὸς οἰδήματα ὁμοίως
ἀναληφθέντα κηρωτῇ καὶ πρὸς ὀφ-
θαλμῶν φλεγμονὰς καταπλάσ-
σεται μετὰ παιπάλης ἀήφιτου. μί-
γνυται δὲ καὶ ἀκόποις καὶ μαλά-
γμασι πρὸς τὸ θερμαίνειν.

Πρὶ Μελιλώτου. Κεφ. μή.

ΜΕΛΙΛΩΤΟΣ κράτιστος,
ὁ ἀττικὸς

ὁ ἀττικὸς καὶ ὁ ἐν κυζίκῳ, καὶ ὁ ἐν χαλκηδόνι γεννώμενος· κροκίζων καὶ εὐώδης. φύεται δὲ καὶ ἐν καμπανίᾳ περὶ νώλαν, μηλίζων. καὶ ἄτονος κατὰ τὴν εὐωδίαν. Δύναμιν δὲ ἔχει συπτικὴν, μαλακτικὴν, πάσης φλεγμονῆς, μάλιστα δὲ τῆς περὶ ὀφθαλμοὺς καὶ μήτραν καὶ δακτύλιον καὶ διδύμους μετὰ γλυκέος ἑψηθεὶς καὶ καταπλασθείς· ἐνίοτε δὲ καὶ ὠοῦ λεκύθου ὀπτῆς παραμιγείσης, ἢ τηλίνου ἀγεύρου, ἢ λινοσπέρμου, ἢ γύρεως ἢ κωδιῶν, ἢ σέρεως. θεραπεύει καὶ μελικρίδας προσφάτους καθ' ἑαυτὸν ἐν ὕδατι, καὶ ἀχώρας σὺν γῇ χίᾳ καὶ οἴνῳ ἢ κηκίδι καταχριόμενος. ἄλγημά τε στομάχου μετ' οἴνου ἐφθὸς καὶ ὠμὸς σύν τινι τῶν προειρημένων· καὶ ὠταλγίας παύει σὺν γλυκεῖ ὠμὸς χυλισθεὶς καὶ ἐνσταζόμενος· καὶ κεφαλαλγίαν πραΰνει ἐμβρεχόμενος μετ' ὄξους καὶ ῥοδίνου.

Περὶ Μάρου. Κεφ. μθ'.

Μάρον, ἢ ὑσόβριον, πόα γνώριμος, φρυγανώδης, ὁμοία τῷ ἄνθει ὀριγάνῳ, τὰ μὲν τοι φύλλα τούτου λευκότερα πολλῷ καὶ τὸ ἄνθος εὐωδέστερον. Ἔχει δὲ δύναμιν ὁμοίαν σισυμβρίῳ. ὑποστύφον καὶ θρμαῖνον ἠρέμα· ὅθεν νομάς τε ἵστησι καταπλασσόμενον, καὶ εἰς τὰ θρμὰ τῶν συγχρισμάτων μίγνυται. γεννᾶται δὲ καὶ κατὰ μαγνησίαν καὶ τραλεῖς πλεῖστον.

in Attica, & Cyzico, & Chalcedone nata: cuius color vicinus est croco, boni odoris. Nascitur & in Cāpania circa Nolam, colore in luteum languescente, odore infirmo. Vim habet adstrictoriam, inflāmatiotionem omnē emollit, præsertim: quæ in oculis, vulua, sede aut testibus erumpat, si ex passo cocta illinatur: interdū autē addito oui luteo assato, aut fœnigræci farina, lini semine, aut polline, aut capitulis papaueris, intybóve. Recētes meliceridas per se cū aqua, & vlcera manantia in capite; illita cum creta Chia, vino aut galla sanat. Stomachi dolores, & cruda, & cocta cū aliquo ex antè dictis leuat: dolorib' auriū mitigādis cruda ex passo instillat: in aceto aut rosaceo madefacta, capitis dolorem lenit.

Marum. Cap. XLIX.

Marum herba cognita vulgò, surculosa, flore origani, foliis multò candidioribus, flore odoratiore. Vim habet, sisymbrio cōsimilē. Substringit enī, & modicè calfacit: qua de causa illitu serpētia vlcera sistit, & in calidas illitiones additur. Iuxta magnesiam, & Tralleis copiosissima gignitur.

Acinos. Cap. L.

Acinos aut aconos à Græcis dicit̃, tenui siccoq́; ramulo herba, ocimo similis, odorata, sed hirsutior: qua coronæ factitãt̃, à nonnullis olitoribus colitur. Menses & aluũ pota sistit. Illita panos ignemq́; sacrum sanat.

Baccharis. Cap. LI.

Baccharis herba fructicosa, q̃ in coronas additur: cuius folia aspera sunt, media violę & verbasci magnitudine: caulis angulosus, cubiti altitudinem petẽs, aliquantulũ asper, nõ sine appẽdicibus adnatis: flore purpureo, subalbicante, odorato: radicib⁹ veratro nigro similibus, quib⁹ odor inest cinnamomo ꝓximus. Asperũ squalidũq́; solũ amat. Radix ĩ aqua decocta ruptis, vulsis, ex alto p̃cipitatis, spirãdi difficultati, salutaris. Itẽ diuturnæ tussi, & vrinæ difficili: mẽses pellit: cõtra serpentiũ morsus vtilissimè dat̃ in vino. Recẽs radix apposita, partũ extrahit: puerperis eius decoctũ in desessionib⁹ ꝓdest: in diapasmata vtiliter inseritur, iucundi odoris gratia. Folia, vtpote quę adstringãt, capitis dolorib⁹ illitu prosunt: oculorum imflãmationibus, mammis tumẽtibus à partu, ægilopiis incipientibus, ignibúsq;

Πρὶ Ακίνου. Κεφ. ν'.

Ακινος, ἢ ἄκονος, πόα ἐστὶ λεπτόκαρφος, στεφανωματικὴ, παραπλησία ὠκίμῳ, δασυτέρα δὲ καὶ εὐώδης. παρ' ἐνίοις δὲ καὶ κηπεύεται. ἵστησι δὲ κοιλίαν καὶ ἔμμηνα πινομένη· φύγεθλά τε καὶ ἐρυσιπέλατα καταπλασσομένη ἰᾶται.

Πρὶ Βακχάρεως. Κεφ. νά.

Βάκχαρις βοτάνη ἐστὶ* εὐώδης καὶ στεφανωματική· ἧς τὰ φύλλα τραχέα, μέγεθος ἔχοντα μεταζὺ ἰοῦ καὶ φλόμου· καυλὸς δὲ γωνιώδη, πήχεως τὸ ὕψος, ὑπότραχυς ἔχων παραφυάδας· ἄνθη δὲ ἐμπόρφυρα, ὑπόλευκα, εὐώδη· ῥίζαι δὲ ὅμοιαι ταῖς τοῦ μέλανος ἐλλεβόρου, ἐοικυῖαι τῇ ὀσμῇ κινα μώμῳ. φιλεῖ δὲ τραχέα χωρία καὶ ἔνικμα. Ταύτης ἡ ῥίζα ἑψηθεῖσα ἐν ὕδατι, βοηθεῖ σπάσμασι, ῥήγμασι, πτώμασι, δυσπνοίαις, βηχὶ χρονίᾳ, δυσουρίᾳ· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα· καὶ θηριοδήκτοις χρησίμως συὼ οἴνῳ δίδοται. προστεθεῖσα δὲ μία τῶν ἁπαλῶν ῥιζῶν, ἕλκει ἔμβρυα· ταῖς* τελεχοῖς εἰς ἐγκάθισμα τὸ ἀφέψημα αὐτῆς ἁρμόζει· καὶ εἰς διασπάσματα χρησιμεύει, ἱκανὴν ἔχουσα τὴν εὐωδίαν. τὰ δὲ φύλλα στυπτικὰ ὄντα καταπλασσόμενα ὠφελεῖ κεφαλαλγίας, ὀφθαλμῶν φλεγμονὴν, καὶ αἰγίλωπα ἀρχόμενον, καὶ μαστοὺς ἐκ τόκων φλεγμαίνοντας,

καὶ

καὶ ἐρυσιπέλατα. ἔστι δὲ καὶ ὑπνοποιὸς ἡ ὀσμή.

Περὶ Πηγάνου. Κεφ. νϛ'

Πήγανον ὄρεινον καὶ ἄγριον, τοῦ καὶ ἡμέρου κηπευτοῦ δριμύτερον καὶ ἄθετον πρὸς βρῶσιν· τοῦ δὲ κηπευτοῦ ἐδωδιμώτερον τὸ παρὰ ταῖς συκαῖς φυόμενον. Αμφότερα δὲ καυστικὰ, θερμαντικὰ, ἑλκωτικὰ, οὐρητικὰ, ἐμμήνων ἀγωγὰ, ἐσθιόμενα τε, καὶ πινόμενα, κοιλίαν ἱστῶσι. καὶ τῶν φθαρτικῶν φαρμάκων ἔστιν ἀντίδοτος, ὅσον ὀξυβάφου τοῦ σπέρματος ποθέντος ἐν οἴνῳ. καὶ προβρωθέντα δὲ τὰ φύλλα καθ' ἑαυτὰ, καὶ μετὰ καρύων βασιλικῶν καὶ σύκων ξηρῶν, ἄπρακτα καθίστησι τὰ θανάσιμα. καὶ πρὸς ἑρπετὰ ἁρμόζει ὁμοίως λαμβανόμενα· γονήν τε σβέννυσιν ἐσθιόμενον, καὶ πινόμενον· ἑψηθὲν δὲ σὺν ἀνήθῳ ξηρῷ καὶ ποθὲν, στρόφοις παύει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς πλευρῶν πόνον καὶ θώρακος, δύσπνοιαν, βῆχας, περιπνευμονίαν, διὰ γήματα ἰσχίων, ἄρθρων, ῥίγη περιοδικὰ πινόμενον ὡς προείρηται. καὶ πρὸς ἐμπευματώσεις δέ κώλου καὶ ὑστέρας καὶ ἀπευθυσμένου σὺν ἐλαίῳ ἑψηθὲν καὶ ἐνεθέν. πνίγας τε ὑστερικὰς λεῖον μετὰ μέλιτος κατὰ τοῦ αἰδοίου ἄχρι δακτυλίου ἐπιτεθὲν παραιτεῖται. ἀναζεσθὲν δὲ σὺν ἐλαίῳ καὶ ποθὲν, ἕλμινθας

ignibúsque sacris auxiliantur. Odor somnum gignit.

Ruta. Cap. LII.

Ruta montana syluestrísque satiua, & hortensi acrior est, & in cibis damnata: satiua verò quæ sub ficu arbore enascitur, magis in cibos admittitur. Vtraque vrit, calfacit, exulcerat: vrinam ciet, mẽstrua pellit, aluum sistit potu cibóve: lætaliũ medicamentorum antidotum est, si semen ex vino, acetabuli mensura, ebibatur. Folia per se præsumpta, aut cũ nuce iuglande, aridísque ficis, inefficaces venenorum vires reddunt: contra serpentes simili modo sumere conuenit: genituram cibo potúve extinguit: cum anetho sicco decocta, tormina sedat. Facit ad pectoris laterúmque dolores, difficultatem spirandi, tusses, pulmonis inflammationem, coxendicum articulorúmque cruciatus, & horrores febrium circuitu repetentes, pota vt antè dictum est. Itẽ ad inflationes coli, vuluæ, rectíque intestini, cũ oleo decocta, & infusa. Fœminas vuluæ strangulatu liberat, si à genitali, sedétenus cum melle subiiciat. Feruefacta ex oleo, & pota, ventris tineas excutit:

articulariis doloribus ex melle, aquæ inter cutem cum ficis illinitur. Eisdem in potu auxiliatur, decocta in vino ad dimidias parteis, & oblita. Cruda conditáque cibo, visus aciem excitat: dolores oculorum illita cum polenta lenit, doloribus capitis cum rosaceo, & aceto illita auxiliatur: profluentem naribus sanguinem sistit trita & indita: testium inflammationibus cum laureis foliis imposita, & eruptionibus pabularũ cum myrto, & cerato prodest. Cum pipere autem vino, & nitro affricta, albæ vitiligini medetur. Cum eisdem illita formicationes tollit, & verrucas quæ thymi florem repræsentant: contra impetigines cum alumine, & melle vtilissimè imponitur. Succus in mali punici calyce calfactus, aurium dolori efficaciter infunditur: hebetudinem oculi qui sensere, ruta cum fœniculi succo ac melle peruncti iuuantur: ignem sacrum, vlcera quæ serpunt, aut in capite manant, cum aceto, rosaceo, & cerusa persanat: mansa, alliorum cepa rũq; acrimoniã domat. Mõtana si copiosius estur, interficit.

Dum

ἕλμινθας ἐκτινάσσει· καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς ἄρθρων ἀγκήματα σὺν μέλιτι· σὺν δὲ σύκῳ πρὸς ὕδρωπας ὑποσαρκίους. καὶ πινόμενον δὲ βοηθεῖ τούτοις, καὶ κατεψηθὲν ἐν οἴνῳ ἄχρις ἡμίσους καὶ πρισμηχόμενον. ἔστι δὲ καὶ ὀξυωπὲς ἐσθιόμενον ὠμὸν καὶ ταριχευτόν· καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς περιωδυνίας σὺν ἀγφίτῳ καταπλασθὲν πραΰνει· σὺν ῥοδίνῳ δὲ καὶ ὄξει κεφαλαλγοῦσι βοηθεῖ, καὶ αἱμοῤῥαγίας τὰς ἐκ τῶν μυκτήρων λεῖον ἐπιτεθὲν ἵστησι, τὰς δὲ τῶν διδύμων φλεγμονὰς σὺν δάφνης φύλλοις καταπλασθὲν ὠφελεῖ, καὶ τὰ ἐξανθήματα σὺν μυρσίνῃ καὶ κηρωτῇ. σὺν οἴνῳ δὲ καὶ πεπέρει καὶ νίτρῳ πρισμώμενον, λευκὸν ἀλφὸν ἰᾶται. καὶ καταπλασθὲν δὲ μετὰ τῶν αὐτῶν, θύμους καὶ μυρμηκίας αἴρει. ὠφελεῖ καὶ λειχῆνας σὺν μέλιτι καὶ στυπτηρίᾳ ἐπιτιθέμενον. ὁ δὲ χυλὸς ποιεῖ πρὸς ὠταλγίας ἐν σιδίῳ θερμαινόμενος καὶ ἐγχεόμενος· καὶ ἀμβλυωπίαις βοηθεῖ μετὰ μαράθρου χυλοῦ καὶ μέλιτος ἐγχριόμενος· ἐρισιπέλατά τε καὶ ἕρπητας καὶ ἀχώρας σὺν ὄξει καὶ ψιμμιθίῳ καὶ ῥοδίνῳ καταχριόμενος ἰᾶται· τάς τε ἀπὸ σκορόδων καὶ κρομμύων δριμύτητας, παύει ἐπιμασθήν. τὸ δὲ ὀρεινὸν πολὺ βρωθὲν κτείνει.

ὑπὸ

ὑπὸ δὲ τὴν ἄνθησιν εἰς τὰς ἁλμεύσεις συλλεγόμενον, φοινίσσει, καὶ φυσᾶ τὸν χρῶτα σὺν κνησμῷ καὶ φλεγμονῇ σφοδρᾷ. δεῖ δὲ προαλειψαμένους τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας, οὕτω συλλέγειν. φασὶ δὲ τὸν χυλὸν ἐπιῤῥαθέντα* ὀρνιθίοις, ἀπερύκειν τοὺς αἰλούρους. τὸ δὲ ἐν μακεδονίᾳ φυόμενον παρὰ τὸν* ὄλκιμον ποταμὸν ἀναιρεῖν φασὶ βρωθέν. ὀρεινὸς δὲ ὁ τόπος ὑπάρχει καὶ ἐχιδνῶν πλήρης. τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ πινόμενον, πρὸς τὰ ἐντὸς ποιεῖ· καὶ ἀντιδότοις μίγνυται χρησίμως· καὶ φρίξας δὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ, δὸς πίνειν ἐπὶ ἡμέρας ζ΄. τῷ ἐνουρούντι καὶ παύσεται. ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ λέγεται μῶλυ ὀρεινόν, τὸ οὖν ἄγριον πήγανον ὁμοιοῖ τῷ ἡμέρῳ. πινόμενον δὲ ὠφελεῖ ἐπιληπτικοῖς καὶ ἰσχιαδικοῖς· κινεῖ δὲ, καὶ καταμήνια, τὰ δὲ ἔμβρυα φθείρει. δριμύτερον δέ ἐστι τοῦ ἡμέρου, καὶ τῇ ἐνεργείᾳ δυνατώτερον. οὐ δεῖ δὲ τὴν ἀγρίαν ἐσθίειν, διότι ἐπιβλαβής ἐστι.

Περὶ Πηγάνου ἀγρίου. Κεφ. νγ΄.

Καλοῦσι δέ τινες πήγανον ἄγριον, καὶ τὸ ἐν τῇ καππαδοκίᾳ. καὶ τὸ ἐν τῇ κατὰ τὴν ἀσίαν γαλατίᾳ λεγόμενον μῶλυ. ἔστι δὲ θάμνος ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πλείονας ῥάβδους ἀναφέρον· ἔχον φύλλα μακρότερα πολλῷ τοῦ ἄλλου πηγάνου καὶ τρυφερώτερα, βαρύοσμα, ἄνθος λευκὸν,

Dum florem promit, & ad murias colligitur, cutem inflat, & rubore quodam inficit, cũ pruritu ac vehementi inflãmatione. Oportet itaque eam vnctis antea manib⁹, & facie colligere. Tradũt succum gallinaceis pullis insparsum feles arcere. Adiiciũt eam quæ in Macedonia circa Haliacmon amnem prodeat, comedẽtes interimere. Montosus autem his locus, viperis scatet. Semen eius potum contra intestina vitia efficax est: in antidota commodè additur: contra incontinentiam vrinæ tostum, semen septenis diebus potui datur. Radix huius montanum moly vocatur. Syluestris ruta satiuæ similis est. Prodest comitialib⁹, & coxendicum doloribus: mẽstrua mouet, partus enecat. Acrior est viribus, q̃ hortẽsis, & validior. Syluestris, vtpote noxia, cibis abdicatur.

Syluestris ruta. Cap. LIII.

Vocant etiamnum syluestrẽ rutam, quod in Cappadocia, & Galatia Asiæ finitima moly dicitur. Frutex est, qui ab vna radice multos emittit cauliculos: foliis multò, quàm alterius rutæ longioribus, tenerioribúsque, odore graui, flore

candido, capitulis in cacumine paulò maiorib⁹ q̃ ſatiuæ rutæ, quæ trib⁹ maximè partibus cõſtat: in quibus triangulũ ſemẽ, ſubrufum, guſtu amarum recluditur, cuius eſt vſus. Semen autumno matureſcit, quod cum melle, vino, croco, & fœniculi ſucco, ac gallinaceo felle, teritur contra retuſam oculorum aciem. Sũt qui eam harmalam vocẽt, Syri beſaſan. Qui Cappadociam incolũt, moly, quoniam quandam cum moly ſeruet ſimilitudinẽ: radice nigra, flore candido. In collibus, & læto ſolo prouenit.

Moly. Cap. LIIII.

Moly folia habet graminis latiora, humi ſparſa: florem albæ violę ſimilẽ, ſed minorẽ, ac magnitudine violæ purpureæ reſpondentẽ lactei coloris: caulẽ candidum, quaternûm cubitorum, in cuius cacumine ineſt aliq̃d quod allij ſpeciẽ referat. Radix parua bulboſa, quæ mirum in modũ valet ad aperiẽdas vuluas, ſi trita cũ irino vnquento, in peſſo ſubiiciatur.

Panaces. Cap. LV.

Panaces nõnullis heracleum dicit: ex quo opopanax colligi ſolet. Plurimum in Bœotia, & in Phocide Arcadiæ naſcitur: ibiq̃

λευκὸν, ἐπ' ἄκρου τὸ κεφάλια ὀλίγῳ μείζονα τοῦ ἡμέρου πηγάνου, ἐκ τριῶν μάλιστα μερῶν συγκείμενα· ἐν οἷς σπέρμα τρίγωνον, ὑπόκιρρον, πικρὸν μάλιστα πρὸς τὴν γεῦσιν, οὗ καὶ ἡ χρῆσις. φθινοπώρου δ' ἐκπεπαίνεται τὸ σπέρμα· ἁρμόζον πρὸς ἀμβλυωπίας, μετὰ μέλιτος λειαινόμενον καὶ οἴνου καὶ χολῆς ἀλεκτορίδων, κρόκου τε καὶ μαράθρου χυλοῦ. καλοῦσι δέ τινες αὐτὸ ἅρμαλα, σύροι βησασᾶ. καππαδόκαι δὲ μῶλυ ἐπεὶ καταποσὸν σώζει τὴν πρὸς τὸ μῶλυ ἐμφέρειαν· τῇ ῥίζῃ μέλαν καὶ τῷ ἄνθει λευκὸν ὑπάρχον. φύεται δὲ ἐν γεωλόφοις καὶ εὐγείοις χωρίοις.

Περὶ Μώλεως. Κεφ. νδ'.

Μῶλυ τὰ μὲν φύλλα ἔχει ἀγρώστει ὅμοια, πλατύτερα δὲ ἐπὶ γῆν ὄντα ἄνθη· λευκοΐοις ὅμοια, γαλακτόχροα, ἥσσονα δὲ πρὸς τὰ τοῦ ἴου· καυλὸν δὲ λευκὸν, πήχεων τεσσάρων, ἐπ' ἄκρου δὲ ἔπεσιν ὡς σκορδοειδές. ἡ ῥίζα δὲ μικρὰ βολβοειδὴς, αὕτη σφόδρα ἀγαθὴ πρὸς ὑστέρας ἀναστομώσεις τετριμμένη μετὰ ἰρίνου μύρου καὶ προσιθεμένη ἐν πεσσῷ.

Περὶ Πάνακος. Κεφ. νε'.

ΠΑΝΑΚΕΣ * ἡράκλειον, ἐξ οὗ ὁ ὀποπάναξ συλλέγεται. πλεῖστον γενᾶται ἐν βοιωτίᾳ καὶ ἐν * ψωφίδι τῆς ἀρκαδίας,

ὧν

ῶς τε, καὶ ἐπιτηδὲς κηπεύεσθαι διὰ τὴν ἐκ τοῦ ὀποῦ πρόσοδον. φύλλα δὲ ἔχει τραχέα, χαμαιπετῆ, χλωρὰ σφόδρα πρὸς τὰ τῆς συκῆς, ἐν τῷ περιφερεῖ ἐπισχισμένα πενταμερῶς· καυλὸν δὲ ὥσπερ νάρθηκος ὑψηλότατον, ἔχοντα χνοῦν λευκὸν καὶ φύλλα περὶ αὐτὸν* μικρότερα, σκιάδιον δὲ ἐπ᾽ ἄκρου ὡς ἀνήθου μακρόν· ἄνθος δὲ μήλινον, σπέρμα εὐῶδες καὶ πυρωτικὸν· ῥίζας πλείονας ἐκ μιᾶς ἀρχῆς, λευκὰς, βαρυόσμους, παχὺν ἐχούσας τὸν φλοιὸν, ὑπόπικρον τῇ γεύσει. φύεται δὲ ἐν κυρήνῃ τῆς λιβύης καὶ ἐν μακεδονίᾳ. Ὀπίζεται δὲ ἡ ῥίζα, ἐπιτεμνομένη ἀρτιβλαστῶν ὄντων τῶν καυλῶν. ἀνίησι δὲ λευκὸν ὀπὸν, ὃς ξηρανθεὶς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν κροκίζει. δέχονται δὲ τὸ ῥέον εἰς φύλλα περιυποτιθέντες εἰς* κεκοιλωμένον ἔδαφος, ἀναιροῦνται δὲ ξηρανθέντα. ὀπίζουσι δὲ καὶ τὸν καυλὸν ἐπιτέμνοντες εἰς τὸν πυραμητὸν, ὁμοίως δεχόμενοι τὸ ἀπορρέον. εἰσὶ δὲ τῶν ῥιζῶν βελτίοις αἱ τεταναὶ, καὶ λευκαὶ, καὶ ξηραὶ, ἄβρωτοί τε καὶ πυρώδεις ἐν τῇ γεύσει, καὶ ἀρωματίζουσαι. καρπὸς δὲ εὔθετος ὁ ἐκ μέσου τοῦ νάρθηκος, ὁ γὰρ ἐκ τῶν παραφυάδων ἐστὶν ἀτροφώτερος. τοῦ δὲ ὀποῦ διαφέρει ὁ πικρότατος τῇ γεύσει, ἔνδοθεν μὲν λευκὸς καὶ ὑπόκιρρος, ὁ ἔξωθεν

ibíq; cõpendij, & quæstus, qui ex eo liquore factitatur, gratia studiose colitur. Foliis est asperis, in terra iacétibus, herbacei coloris, multũ ad ficulnea accedétibus, in ambitu quinquepartitò diuisis: caule, vt ferulæ, altissimo, qui lanugine quadã incanescit, foliis etiã minutiori bus obsitus, muscariis, ceu anethi, in cacumine: flore luteo, & semine odorato feruentéq;: ra dices habet multas ab origine vna: cãdidas, graueolétes, crassi corticis, & subamari gustus. Na scitur in Cyrene Lybiæ, & Ma cedonia. Excipitur succus incisa radice, recẽti cauliũ pullulatu. Ea cãdidũ succũ emittit, qui siccat*, in summa cute croceũ coloré contrahit. Effluenté autem succũ excipiunt, foliis excauato solo stratis, quæ siccata tolluntur. Simili modo caule messibus inciso, profluété succũ eximũt. Meliores ex radicibus, albæ, rigentes, distétæque: siccæ, quæ cariem non sentiãt, aromaticæ, feruétes gustu. Fructus ex media ferula cibo idoneus est: sed ex agnatis stolonibus, ab vsu cibario abhorret. Maximè in hoc succi genere probatur, quàm amarissimus, internè albus, aut subfuluus, foris

foris ad croci colorem inclinans, læuis, pinguis, friabilis, tener, statim in aqua eliquescens, graui odore. Niger improbatur, ac mollis. Adulteratur ammoniaco aut cera: sed synceri experimentum est, si digitis in aqua friatus resoluatur, & lactescat. Excalfacit, mollit, extenuat: horroribus febrium circuitibusque, vulsis, ruptis, laterum dolori, torminibus, stillicidio vrinæ conuenit. Contra vesicæ scabiem ex aqua mulsa aut vino bibitur: menses trahit, fœtum enecat, inflationes quæ vuluã malè habent, duritiasque, ex melle dilutus, discutit: ischiadicis illinitur, acopis & capitis medicaminibus admiscetur, carbunculos rumpit, podagricis cum vua passa illitus subuenit: dolore dentium liberat, cauis inditus: oculorum aciem illitu excitat. Ex eo & pice optimũ fit emplastrum contra bestiarum morsus, quæ in rabiem efferantur. Radix in ramenta conscissa, vuluæ admota, partus extrahit: ad vetera vlcera efficax est, nudata ossa corpore operit, si trita cum melle illinatur. Semẽ cum absinthio sumptum, mẽses pellit, cum

ὁ ἔξωθεν δὲ κροκίζων, λεῖος, λιπαρὸς, εὔθρυπτος, εὔθετος, ταχέως δὲ διϊέμενος, βαρύοσμος. ὁ δὲ μέλας φαῦλος καὶ μελακός. δολοῦται γὰρ ἀμμωνιακῷ, ἢ κηρῷ· δοκιμάζεται δὲ ὕδατι διατριβόμενος τοῖς δακτύλοις, ὁ γὰρ ἄδολος ἀνίεται καὶ γαλακτοῦται. Δύναμις δὲ αὐτοῦ ἐστι θερμαντικὴ, μαλακτικὴ, λεπτυντικὴ· ὅθεν ἁρμόζει πρὸς περιόδους καὶ ῥίγη, σπάσματα, ῥήγματα, πλευρᾶς ἀλγήματα, βῆχας, στρόφους, στραγγουρίας. ψώρας τὰς ἐν κύστει σὺν μελικράτῳ, ἢ οἴνῳ ποτιζόμενος· ἔμμηνά τε ἄγει, καὶ ἔμβρυα φθείρει, καὶ ἐμπνευματώσεις τὰς ἐν ὑστέρᾳ, καὶ σκληρίας διαφορεῖ σὺν μέλιτι ἀνεθείς· ἔστι δὲ καὶ σύγχρισμα ἰσχιάδος, μίγνυται δὲ καὶ ἀκόποις καὶ κεφαλικαῖς δυνάμεσι, περιῤῥήττει δὲ καὶ ἄνθρακας, ἁρμόζει καὶ ποδαγρικοῖς μετὰ σταφίδος ἡμέρου καταπλασσόμενος· παραιτεῖται δὲ καὶ τὰ τῶν ὀδόντων ἀλγήματα, ἐντιθέμενος τοῖς βρώμασιν· ὀφθαλμῶν τε ἐστὶ ὀξυδερκὲς εὔχρηστον. μιγεὶς δὲ πίσσῃ ἔμπλαστρός ἐστι πρὸς τοὺς λυσσοδήκτους ἀρίστη. καὶ ἡ ῥίζα δὲ ξυσθεῖσα καὶ προστεθεῖσα μήτρᾳ, ἄγει ἔμβρυα· πρός τε ἕλκη ποιεῖ παλαιὰ, καὶ τὰ ἐψιλωμένα τῶν ὀστέων σαρκοῖ, λεῖα καταπλασσομένη καὶ σὺν μέλιτι ἐγχριομένη. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ σὺν ἀψινθίῳ ληφθεὶς ἄγει ἔμμηνα·

σὺν

σὺν ἀειστολοχίᾳ· δὲ πρὸς τὰ ἰοβόλα ἁρμόζει, καὶ πρὸς ταῖς ὑστερικαῖς πνίγας, σὺν οἴνῳ ποτιζόμενος.

Περὶ Πάνακος ἀσκληπιοῦ.

Κεφ. νε'.

Πάνακες* ἀσκληπιοῦ ἀφίησιν ἀπὸ γῆς καυλὸν λεπτὸν, σπιθαμαῖον, γόνασι διειλημμένον, περὶ ὃν τὰ φύλλα ὅμοια μαράθρῳ, μείζονα δὲ, καὶ δασύτερα,* εὐώδη· καὶ ἐπ' ἄκρου σκιάδιον, ἐφ' οὗ τὰ ἄνθη χρυσοειδῆ, δριμέα, εὐώδη· ῥίζα δὲ μικρά. Δύναμιν δὲ ἔχει σύνθετον τὸ ἄνθος καὶ ὁ καρπὸς πρὸς ἕλκη καὶ φύματα καὶ φαγέδαινας, λεῖος σὺν μέλιτι ἐπιτιθέμενος· καὶ πρὸς σφῆτα σπόμενος σὺν οἴνῳ, καὶ συμπλεκόμενος σὺν ἐλαίῳ. καλοῦσι δέ τινες πάνακας καὶ τὴν ἀγρίαν δρίγανον, οἱ δὲ, κονίλιν περὶ ἧς εἴρηται ἐν τοῖς περὶ δριγάνου.

Περὶ Πάνακος χειρωνίου.

Κεφ. νς'.

Πάνακες χειρώνιον φύεται μάλιστα ἐν τῷ πηλείῳ ὄρει· φύλλα δὲ ἔχει ἁμαράκῳ ἐμφερῆ· ἄνθη χρυσοειδῆ· ῥίζαν λεπτὴν, καὶ οὐ βαθεῖαν, χυμὸν δὲ δεομένην. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα πρὸς ἕρπητα σπομένη. καὶ ἡ κόμη δὲ ὁμοπλαθομένη πρὸς τὰ ὠτα ποιεῖ.

Περὶ Λι-

cum aristolochia, prodest aduersus animalia quæ venenum eiaculantur & contra vuluæ strangulatus in vino bibitur.

Panaces Asclepij.

Cap. LVI.

Panaces Asclepij caulem à solo emittit tenuem, cubitalem, geniculatum, circa quem folia fœniculi funduntur, sed maiora tamẽ hirsutioraque odorata: in cacumine vmbella, vbi flores emicant aurei, odorati & acris gustus: radix parua est & tenuis. Auxiliarem vim habent flores & semina, contra vlcera, phagedænas, & tubercula, si trita cum melle imponantur: aduersus serpentes ex vino bibuntur, & cum oleo illinuntur. Aliqui panaces syluestre origanum vocãt, alij cunilã, de qua in origani mentione diximus.

Panaces chironium.

Cap. LVII.

Panaces Chironium in Pelio monte maximè prouenit: foliũ eius amaraco simile: flos aureus: radix parua, quæ non altè demittitur, gustu acris.

Pota radix serpetiũ veneno resistit. Illitã coma eadẽ præstat.

Ligu-

Ligusticum. Cap. LVIII.

Ligusticum, quod alij panaceã, alij panaces vocant, plurimũ in Liguria nascitur, in mõte Apennino, Alpibus contermino: vnde nomẽ traxit. Panaces incolæ nõ ab re appellant: quoniã & radice & caule, heracleotico panaci simile sit, & viribus eisdem præditũ. Gignitur in altissimis asperísq; mõtibus, ac vmbrosis, maximè verò iuxta fluenta. Cauliculũ fert anethi, geniculatum, tenuem, & in circuitu folia sertulæ cãpanæ, molliora, odorata, prope verticẽ graciliora, & longè magis diuisa: in cacumine muscarium, in quo semen dependet nigrũ, solidum & oblongũ, fœniculo proximũ, gustanti acre, & aroma olens: radix candida, heracleotici panacis similis, odorata. Radicis seminísque vis excalfactoria, cõcoquens: prodest ad intestinos dolores, tumores, concoctiones. Item ad inflationes, præsertim quibus stomachus turgeat: & cõtra serpentium ictus: vrinas & menses potu trahit. Eosdem præstat effectus apposita radix. Semen cum radice oxyporis & medicamentis decoquentibus admiscetur: ori perquàm vtile: quare

Περὶ Λιγυστικοῦ. Κεφ. νη.

Λιγυστικὸν φύεται μὲν πλεῖστον ἐν λιγυρίᾳ· ὅθεν καὶ τὴν προσωνυμίαν ἔσχηκεν ἐν τῷ καλουμένῳ ἀπενίνῳ, ὄρος δέ ἐστιν ὁμοροῦν τοῖς ἄλπεσι. πάνακες δὲ αὐτὸ καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι οὐκ ἀλόγως· ἐπεὶ ἡ ῥίζα καὶ ὁ καυλὸς ἔοικε τῇ τοῦ ἡρακλεωτικοῦ πάνακος, καὶ ἡ δύναμις ὁμοία καθέστηκε. φύεται δὲ ἐν τοῖς ὑψιλωτάτοις καὶ τραχυτέροις καὶ συσκίοις ὄρεσι, μάλιστα δὲ παρὰ τοῖς διώρυξι. καυλίον δὲ φέρει λεπτὸν, ὅμοιον ἀνήθῳ, γεγονατωμένον, περὶ ὃ φύλλα ἐοικότα τοῖς τοῦ μελιλώτου, τρυφερώτερα δὲ καὶ εὐώδη, ἰσχνότερα δὲ τὰ πρὸς ἄκρῳ τῷ καυλῷ, καὶ μᾶλλον ἐπεσχισμένα. ἐπ' ἄκρου δὲ σκιάδιον, ἐφ' οὗ καὶ τὸ σπέρμα μέλαν, ναστὸν, ὑπόμηκες πρὸς τὸ τοῦ μαράθρου, γευσαμένῳ δὲ δριμὺ καὶ ἀρωματίζον· ῥίζα λευκὴ, ὁμοία τῇ τοῦ ἡρακλεωτικοῦ πάνακος εὐώδης. Δύναμις δὲ τοῦ σπέρματος καὶ τῆς ῥίζης θερμαντικὴ, πεπτικὴ ἁρμόζουσα πρὸς τὰ ἐντὸς ἀγήματα καὶ πέψεις καὶ οἰδήματα, καὶ ἐμπνευματώσεις καὶ μάλιστα τὰς περὶ στόμαχον, καὶ πρὸς θηρίων πλήγας· ἄγει δὲ καὶ οὖρα, καὶ ἔμμηνα πινομένη. καὶ ἡ ῥίζα δὲ προστιθεμένη τὸ αὐτὸ ποιεῖ. μίγνυται δὲ ἡ ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα χρησίμως καὶ τοῖς ὀξυπόροις καὶ ταῖς πεπτικαῖς δυνάμεσιν. ἱκανῶς δὲ εὐστόμαχόν ἐστιν. ὅθεν

ὅθεν καὶ αὐτὶ πεπέρεως αὐτῷ χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι, μίσγοντες τοῖς προσοψήμασι. δολοῦται δὲ σπέρματί τινι παρομοίῳ ὁ διακρινεῖς τῇ γεύσει· πικρὸν γάρ ἐστιν. ἔνιοι δὲ καὶ σπέρμα μαράθρου ἢ σεσέλεως συμμίσγοντες, δολοῦσιν αὐτό.

Περὶ Σταφυλίνου. Κεφ. νθ'.

Σταφυλῖνος ἄγριος φύλλα ἔχει ὅμοια γιγγιδίῳ, πλατύτερα δὲ καὶ ὑπόπικρα· καυλὸν δὲ ὄρθιον, τραχὺν, σκιάδιον ἔχοντα αὐήθῳ παραπλήσιον, ἐφ' οὗ ἄνθη λευκὰ, ἐν μέσῳ δὲ πορφυροειδές τι μικρὸν, καὶ οἱονεὶ κροκίζον· ῥίζα δὲ δακτύλου τὸ πάχος, σπιθαμιαῖα, εὐώδης, ἐδωδίμη, ἐφθή. Τούτου ὁ καρπὸς ποθεὶς ἢ προστεθεὶς, ἔμμηνα κινεῖ. ἁρμόζει καὶ δυσουροῦσι καὶ ὑδρωπικοῖς, καὶ πλευριτικοῖς ἐν πόμασι, καὶ πρὸς θηρίων δὲ δήγματα καὶ πλήγας· τοὺς δὲ προλαβόντας φασὶ μὴ ἀδικεῖσθαι ὑπὸ θηρίων· συνῄγεῖ δὲ καὶ συλλήψει. ἡ δὲ ῥίζα καὶ αὐτὴ οὐρητικὴ οὖσα συνουσίαν τε παρορμᾷ καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλει προστιθεμένη. τὰ δὲ φύλλα λεῖα μετὰ μέλιτος ἐπιτιθέμενα, τὰ φαγεδαινικὰ ἕλκη ἀνακαθαίρει. Ὁ δὲ κηπευτὸς σταφυλῖνος ἐδωδιμώτερος ὢν ἁρμόζει πρὸς τὰ αὐτὰ εὐδεέστερον ἐνῄγων.

Περὶ Σεσέ-

quare pro pipere vtuntur eo indigenæ, ad obsonia. Adulteratur semine quodam simili, quod facilè gustu discernitur: amarum enim est. Alij semen fœniculi aut seselis admiscentes, ligusticum dolo vitiant.

Pastinaca. Cap. LIX.

Pastinaca syluestris folia gingidij habet, latiora, subamara: caulem rectum, scabrum: vmbellam similem anethi, in qua flores insunt candidi, & in medio exiguũ quiddam cernitur colore purpureo, ferè ad croceũ accedẽte: radix digiti crassitudine, dodrantalis, odorata, quæ cocta mãditur. Semen potum vel impositũ, mẽstrua mouet. Is cõuenit in potione, quos vrinæ difficultas torquet, aut lateralis dolor excruciat, aut si aqua cutem subiit: serpentium morsibus ictibusque prodest: præsumentes id nulla affici iniuria à serpentibus traduntur: conceptus adiuuat. Radix vrinam pellit, venerem stimulat, partus apposita eiicit. Folia trita, & cum melle imposita, phagedænas vlcerum purgant. Satiua ad eadem pollet, inefficacior tamen, & cibo aptior.

Seseli

Seseli Massiliense.
Cap. LX.

Seseli Massiliense folia fœniculi habet, crassiora: caulem vegetiorem: vmbellam anethi, in qua semen oblongum, angulosum, degustanti statim acre: radix longa est, iucundi odoris. Semen & radix excalfaciendi vim habēt: potu stranguriæ & orthopnœæ medentur, suffocationibus mulierum comitialibusque prosunt, menses & partus trahunt: ad omnia interna mala pollent, tussim veterē sanant. Semen cum vino potū, cōcoquit, & tormina discutit: epialis febribus vtile, & cōtra perfrictiones in itineribus, cum pipere & vino bibitur: capris, cæterisque pecudibus, datur in potu, quò facilius suos fœtus enitantur.

Περὶ Σεσέλεως μασσαλεωτικοῦ. Κεφ. ξ'.

Σέσελι τὸ μασσαλεωτικὸν φύλλα ἔχει ἐοικότα μαράθρῳ, παχύτερα δὲ καὶ τὸν καυλὸν εὐρυέστερον ἔχει· ἔχει δὲ σκιάδιον ἀνήθῳ ὅμοιον, ἐφ' οὗ ὁ καρπὸς ἐπιμήκεις γεγωνιωμένος, δριμὺς βιβρωσκόμενος τὰ χέως· ῥίζα μακρὰ εὐώδης. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα θερμαντικὴν, πινόμενα δὲ σταγγουρίαν ἰᾶται, καὶ ὀρθόπνοιαν· ὠφελεῖ δὲ καὶ ὑστερικὰς πνίγας καὶ ἐπιληπτικοὺς, ἔμμηνά τε ἄγει καὶ ἔμβρυα, καὶ πρὸς τὰ ἐντὸς πάντα ποιεῖ, καὶ βῆχας ἰᾶται παλαιὰς, πινόμενός τε μετὰ οἴνου ὁ καρπὸς, πεπτικός ἐστι, καὶ στρόφων λυτικός· ἠπιαλίοις τε χρήσιμος καὶ πρὸς τοὺς ἐν ὁδοῖς κρυμοὺς σὺν πεπέρει καὶ οἴνῳ πίνεται. δίδοται δὲ καὶ αἰξὶ καὶ τοῖς λοιποῖς κτήνεσι πρὸς εὐτόκιαν ποτόν.

Seseli Æthiopicum.
Cap. LXI.

Æthiopicum seseli, folia habet hederæ, minora, & ad periclimeni modū oblonga: frutex nigricat, palmitibus in bina cubita extensis, ramis sesquipedalibus, capitulo anethi: semine in tritici morem dēso, nigro, amaro, Massiliensi odoratiore, & acriore, multum suaui.

Περὶ Σεσέλεως αἰθιοπικοῦ. Κεφ. ξα'.

Τὸ δὲ αἰθιοπικὸν λεγόμενον σέσελι, φύλλα μὲν ἔχει ὅμοια κισσῷ, ἐλάσσονα δὲ καὶ ἐπιμήκη πρὸς τὰ περικλυμένου, θάμνος δὲ* μέλας ἐστὶ, κλήματα ὡς διπήχη ἔχων, ἐφ' οὗ κλάδοι δισπιθαμιαῖοι, κεφαλία δὲ ὡς ἀνήθου. σπέρμα δὲ μέλαν πυκνὸν ὡς πυρὸς, δριμύτερον δὲ, καὶ εὐωδέστερον τοῦ μασσαλεωτικοῦ. ἡδὺ ἰσχυρῶς.*

Seseli Pelo-

Περὶ

Περὶ Σεσέλεως πελοποννησιακοῦ. Κεφ. ξϛ'.

Τὸ δὲ ἐν πελοποννήσῳ γινώμενον, φύλλα ἔχει κονείῳ παραπλήσια, πλατύτερα δὲ καὶ παχύτερα, καυλὸν μείζονα τοῦ μασσαλεωτικοῦ, ναρθηκοειδῆ, ἐπ' ἄκρῳ δὲ τούτου σκιάδιον πλατύ. ἐν δὲ τούτῳ καρπὸς πλατύτερος καὶ εὐώδης * καὶ σαρκωδέστερος. δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει. φύεται ἐν τόποις τραχέσι καὶ ἐφύγροις καὶ γεωλόφοις. φύεται δὲ καὶ ἐν ἴδῃ.*

Περὶ Τορδυλίου. Κεφ. ξγ'.

Τορδύλιον, ἔνιοι δὲ σέσελι κρητικὸν καλοῦσι. φύεται ἐν τῷ κατὰ κιλικίαν* ἀμανῷ. ἔστι δὲ βοτάνιον φρυγανῶδες, ἔχον σπερμάτιον περιφερὲς, διπλοῦν, ὅμοιον ἀσπιδίσκοις ὑπόδριμυ, καὶ ἀρωματίζον· πινόμενον πρὸς δυσουρίαν, καὶ ἐμμήνων ἀγωγήν. ὁ δὲ χυλὸς τοῦ καυλοῦ καὶ τοῦ σπέρματος ἔτι χλώρου ὄντος, ὅσον τριώβολον ποθεῖς σὺν γλυκεῖ ἐν ἡμέραις δέκα, νεφριτικοὺς ὑγιάζει. ἡ δὲ ῥίζα πρακτική. ἀνάγουσα καὶ τὰ ἐκ θώρακος ἐκλειχομένη μετὰ μέλιτος.*

Περὶ Σίσωνος. Κεφ. ξδ'.

Σίσων σπερμάτιόν ἐστιν ἐν συρίᾳ γινώμενον, παρεοικὸς σηείνῳ, ἐπίμηκες, μέλαν, πυρωτικόν. πινόμενον πρὸς σπλῆνα καὶ δυσουρίαν, καὶ ἐμμήνων ἐπωχήν. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ ἐπιχώριοι ἀρτύματι μετὰ

Seseli Peloponnense. Cap. LXII.

Peloponnése folia habet cicutæ, latiora, & crassiora: caulē supra Massiliensis magnitudinem, ferulaceū, & latam in cacumine vmbellam, in qua semen latius, odoratum, & carnosius pendet. Eisdem viribus præditum est: nascitur in asperis, riguis & collibus. inuenitur & in insulis.

Creticum Seseli. Cap. LXIII.

Tordyliū, quod aliqui Creticum seseli vocant, iuxta Ciliciam in Amano monte nascitur, herbula surculosa, semine duplici, rotundo, scutulorum effigie, odorato, subacri. Contra vrinæ difficultatem bibitur, potu cit menses. Succo seminis caulisque virentis, ternis obolis ex passo decem diebus hausto, renes sanātur. Efficax est radix ad ciendas pectoris excreationes, in delinctu cum melle.

Sison. Cap. LXIIII.

Sison exiguum semen est, in Syria natū, apio simile, nigrū, ferués, oblongum. Contra lienis vitia bibitur, vrinæ difficultaté potu emendat, remoratos méses citat. Quo in cōdimétis cū cu-

cum cucurbita, & aceto, indigenæ vtũtur. In cacumine granula multa gerit.

Anisum. Cap. LXV.

Anisum in summa excalfacit, exiccat: oris halitum iucundiorem facit, doloris leuamẽtum præstat, vrinam ciet, aquam quæ subiit cutem dissipat, potum sitim cohibet, animalium venenis aduersatur: valet ad inflationes, aluum & alba fœminarum profluuia sistit, lac ad mammas elicit, venerem stimulat: dolores capitis leuat, suffitum naribus: cum rosaceo tritum, instillatumque, fractis auribus medetur. Melius semper recens, plenũ non furfurosum, odore præstans.

Inter prima laudatũ est Creticum, proximo loco Ægyptium.

Carum. Cap. LXVI.

Carum, semen est vulgaris notitiæ. Excalfacit, vrinam cõcitat, stomacho vtile, os commendat, concoctionem adiuuat, vtiliter miscetur antidotis & oxyporis: anisi vicem præbet. Radix cocta, pastinacę modo, manditur.

Anethum.

μετὰ κολοκύνθης ἑφθῆς σὺν ὄξει λαμβάνοντες. ἔχει δὲ ὡς κοκκία πολλὰ ἐπ' ἄκρων.

Περὶ Ἀνίσου. Κεφ. ξε΄.

Ἄνισον* σπερμάτιόν ἐστιν ἐν συρίᾳ γινόμενον, ἐοικὸς σελίνῳ περίμηκες, μέγα, πυρωτικόν. πινόμενον δὲ πρὸς σπλῆνα, καὶ δυσουρίαν ἢ ἐμμήνων ἐποχήν. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ ἐπιχώριοι ἀρτύματι μετὰ κολοκύνθης ἑφθῆς σὺν ὄξει λαμβάνοντες. τοῦτο δὴ τὸ ἄνισον, τὴν μὲν καθόλου δύναμιν ἔχει θερμαντικήν, ξηραντικὴν, εὔπνουν, ἀνώδυνον, διαφορητικὴν, οὐρητικὴν, διαχυτικὴν, ὑδρωπικοῖς ἄδιψον πινόμενον· ἁρμόζει δὲ πρός τε τὰ ἰοβόλα τῶν ζώων καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις, κοιλίαν τε ἵστησι. καὶ λευκὸν ῥοῦν, καὶ γάλα κατασπᾷ, καὶ συνουσίας παρορμᾷ· ὑποθυμιώμενον δὲ τῇ ῥινὶ κεφαλαλγίαν παύει· καὶ τὰς ῥήξεις δὲ τῶν ὤτων, λεῖον σὺν ῥοδίνῳ ἐνσταζόμενον ἰᾶται. ἔστι δὲ αὐτοῦ κρεῖσσον τὸ νέον καὶ ἁδρὸν, καὶ μὴ πιτυρῶδες, εὔτονον τῇ ὀσμῇ. πρωτεύει δὲ τὸ κρητικὸν, ἔπειτα δὲ καὶ τὸ αἰγύπτιον.

Περὶ Κάρου. Κεφ. ξς΄.

Κάρος* σπερμάτιόν ἐστι γνώριμον οὐρητικὸν, θερμαντικὸν, εὐστόμαχον, εὔστομον, πεπτικὸν, μιγνύμενον ἐν τοῖς ἀντιδότοις καὶ ὀξυπόροις χρησίμως· ἀναλογοῦν ἀνίσῳ. ἡ δὲ ῥίζα ἑφθὴ ἐδώδιμος ὥσπερ σταφυλῖνος.

Περὶ Ἀνήθου.

Περὶ Ανήθου. Κεφ. ξζ'.

Ανήθου* ξηροῦ τῆς κόμης καὶ τοῦ καρποῦ τὸ ἀφέψημα πινόμενον, γάλα κατασσᾷ, στρόφους τε καὶ ἐμπνευματώσεις παύει, κοιλίαν τε καὶ τοὺς ἐπιπολαίως ἐμέτοις ἵστησι, οὖρά τε κινεῖ, λυγμοὺς παρηγορεῖ, ἀμβλύνει τε τὰς ὄψεις, καὶ γονὴν σβέννυσι συνεχῶς πινόμενον. χρήσιμον δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ καὶ γυναιξὶν ὑστερικαῖς εἰς ἐγκάθισμα. τὸ δὲ σπέρμα καὶ ἐν καταπλασθὲν, κονδυλώματα αἴρει.

Περὶ Κυμίνου ἡμέρου. Κεφ. ξη'.

Κύμινον τὸ ἥμερον εὔστομον· καὶ τούτου μᾶλλον τὸ αἰθιοπικὸν, ὅπερ ἱπποκράτης βασιλικὸν ἐκάλεσε. δεύτερον τὸ αἰγύπτιον· εἶτα τὸ λοιπόν. φύεται ἐν γαλατίᾳ καὶ ἐν ἀσίᾳ καὶ κιλικίᾳ καὶ τερεντίᾳ, καὶ ἐν ἄλλοις πλείοσι τόποις. Εστι δὲ θερμαντικὸν, στυπτικὸν, ξηραντικόν· ἁρμόζον πρὸς στρόφους, καὶ ἐμπνευματώσεις. ἐγκλυζόμενον ἑφθὸν σὺν ἐλαίῳ καὶ καταπλασσόμενον σὺν ὠμῇ λύσει. δίδοται δὲ καὶ ὀρθοπνοϊκοῖς σὺν ὀξυκράτῳ· θηριοδήκτοις δὲ σὺν οἴνῳ. διδύμων τε φλεγμοναῖς ἀρήγει σταφίδι καὶ αἰρίνῳ ἀλεύρῳ, ἢ κηρωτῇ ἐπιτεθέν. ἐπέχει δὲ καὶ ῥοῦν γυναικεῖον, καὶ τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμοῤῥαγίας. σὺν ὄξει λεῖον προσενεχθὲν, τρέπει δὲ καὶ χρῶτα ἐπὶ τὸ ὠχρότερον πινόμενόν τε καὶ συγχριόμενον.

Περὶ

Anethum. Cap. LXVII.

Aridi anethi comæ seminísque decoctum, potu lac euocat, inflationes & tormina sedat, aluum vomitionésque sistit, vrinas ciet, singultus lenit, oculorũ aciem hebetat & geniturã restinguit assiduè potũ. Fœminis vuluę malo opportunis, ad desessiones vtile. cõdylomata illitus eius cinis tollit.

Cuminum satiuum.

Cap. LXVIII.

Cuminũ satiuũ ori gratũ est: sed multò magis Æthiopicum, quod Hippocrates regiũ appellauit. Secundũ locũ tenet Ægyptium: reliqua sequuntur. Prouenit in Galatia, in Asia, Cilicia, & Terentia, & plerisq; aliis tractibus. Excalfacit, adstringit, exiccat: ad tormina inflationésq; conuenit, coctum & cũ oleo inditum, aut cũ hordeacea farina illitum. Orthopnoicis datur in posca: demorsis à serpente, in vino. Testium collectionibus auxiliatur, impositum cum vua passa, aut lolij farina cæratóve. Mensium abundantiam inhibet. Contritũ autẽ in aceto, & narib' obiectũ, sanguinis profluuia sistit. Colorem bibentiũ aut perunctorum mutat in pallorem.

Syluestre cuminum. Cap. LXIX.

Syluestre cuminum, plurimum efficaciúsq; in Lycia & Galatiæ Asia, atq; Carthagine Hispaniæ gignitur: frutice paruo: dodrantali caule, ac tenui, quaternis, aut quinis foliis tenuibus, veluti serratis, & gingidij diuisura. In cacumine capitula quina, aut sena habet, mollia, rotunda: in quibus est semẽ acerosum, gustu satiuo acriore. nascitur in collibus. Bibitur semen ex aqua, aduersus tormina inflationésq;: itẽ contra venenatas bestias, ex vino: singultus ex aceto sedat: stomacho vtile, quẽ humor vexat. sugillata tollit, si manducatũ cũ melle & vua passa illinatur: testiũ inflammationibus, adiectis eisdem illitum medetur. Est & aliud syluestris cumini genus, satiuo non dissimile, quod à singulis floribus promit cornicula in sublime exerta, in quibus semẽ est melãthio simile: quód potũ omnium serpentiũ morsibus pręsidio est. Calculosis & iis qui vrinæ stillicidio vexantur, aut concretum sanguinem cum lotio reddunt, auxiliatur: sed apij semen feruefactum postea bibendum est.

Ammi

Περὶ Κυμίνου ἀγρίου. Κεφ. ξθ'.

Κύμινον ἄγριον, φύεται μὲν πλεῖστον καὶ ἐνεργέστερον ἐν λυκίᾳ καὶ ἀσίᾳ τῆς γαλατίας, καὶ ἐν καρχηδόνι τῆς ἱσπανίας· ἔστι δὲ θαμνίον ἔχον καυλὸν σπιθαμιαῖον, λεπτὸν, ἐφ' οὗ φυλλάρια δ'. ἢ ε'. λεπτὰ, οἱονεὶ πεπρισμένα, τὴν κατάχρισιν ὡς γιγγίδιον. κεφάλια δὲ ἔχει ἐπ' ἄκρου ε'. ἢ ς'. στρογγύλα, μαλακά· ἐν οἷς ὁ καρπὸς ἀχυρώδης, γευομένῳ δὲ δριμύτερος τοῦ ἡμέρου. φύεται δὲ ἐν γεωλόφοις. πίνεται δὲ τὸ σπέρμα πρὸς στρόφους καὶ ἐμπνευματώσεις σὺν ὕδατι· σὺν ὄξει δὲ λυγμοὺς παύει. πρὸς δὲ τὰ ἰοβόλα καὶ πλάδον στομάχου σὺν οἴνῳ· αἴρει δὲ καὶ ὑπώπια μασσηθὲν καὶ καταπλασθὲν σὺν μέλιτι καὶ σταφίδι. φλεγμονάς τε διδύμων ἰᾶται μετὰ τῶν αὐτῶν καταπλασσόμενον. Εστι καὶ ἕτερον γένος ἀγρίου κυμίνου ἐμφερὲς τῷ ἡμέρῳ, ἐξ ἑκάστου δ' ἄνθους * ἀφίησι κεράτια μετέωρα, ἐν οἷς ἐστι σπέρμα ὅμοιον μελανθίῳ· τοῦτο πινόμενον, πρὸς ἑρπετοδήκτους ἄριστον ἀγέξημα. βοηθεῖ καὶ σταγγουριῶσι καὶ λιθιῶσι καὶ αἵματος θρόμβους οὐροῦσιν. ἐπιπινέτωσαν δὲ σελίνου σπέρμα ἀποζεσθέν.

Περὶ Αμ-

Περὶ Αμμιος. Κεφ. ό.

Αμμι, ἔνιοι καὶ τοῦτο αἰθιοπικὸν, οἱ δὲ, βασιλικὸν κύμινον καλοῦσιν. ἔνιοι δὲ ἑτέρας φύσεως τὸ αἰθιοπικὸν κύμινον ἔφασαν εἶναι, καὶ ἑτέρας τὸ ἄμμι. γνώριμον δὲ τὸ σπερμάτιον, μικρότερον πολλῷ τοῦ κυμίνου, καὶ ὀριγανίζον τῇ γεύσει. ἐκλέγου δὲ τὸ καθαρὸν καὶ μὴ πιτυρῶδες. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ τοῦτο θερμαντικὴν, πυρωτικὴν καὶ ξυραντικήν· ποιοῦν πρὸς στρόφους, δυσουρίας, καὶ θηριοδήκτοις πινόμενον σὺν οἴνῳ· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα. μίγνυται καὶ τοῖς διὰ κανθαρίδος ἐκδορίοις πρὸς τὸ ἀντιπάσχειν ταῖς ἐπιγινομέναις δυσουρίαις. καὶ ὑπώπια καταπλασθὲν σὺν μέλιτι αἴρει· τρέπει δὲ καὶ χρόαν πινόμενον καὶ συγχριόμενον ἐπὶ τὸ χλωρότερον. καὶ μετὰ σταφίδος ἢ ῥητίνης ὑποθυμιώμενον, ὑστέραν ἀποκαθαίρει.

Περὶ κορίου. Κεφ. οά.

Κόριον ἢ κορίαννον γνώριμον, δύναμιν ἔχον ψυκτικήν. ὅθεν καταπλασσόμενον μετὰ ἄρτων ἢ ἀλφίτων, ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας ἰᾶται· σὺν μέλιτι δὲ καὶ σταφίδι ἐπινυκτίδας, καὶ διδύμων φλεγμονὰς καὶ ἄνθρακας θεραπεύει· μετὰ ἐρεγμοῦ δὲ χοιράδας καὶ φύματα διαλύει. τὸ δὲ σπέρμα ὀλίγον μὲν ποθὲν μετὰ γλυκέος ἕλμινθας ἐκβάλλει, καὶ

Ammi. Cap. LXX.

Ammi Æthiopicum cuminum appellant. plerique hoc natura diuersum esse ab illo existimant. Vulgo notum est: semen exile, multò minus cumino, origanum resipiens. Eligendum est purum, minimè furfurosum. Vis ei excalfactoria, feruens, & exiccans: facit ad tormina, vrinæ difficultatem, serpentium ictus, cum vino potum: menstrua ciet. Miscetur derodentibus cantharidum medicamentis, quæ ecdoria vocant: vt inde exortis vrinæ difficultatibus resistat. Sugillata cum melle tollit, colorem potu aut illitu mutat in pallorem. Suffitum cum vua passa aut resina, vuluas purgat.

Coriandrum. Cap. LXXI.

Corindrũ aut corianũ vulgaris est notitiæ, vim refrigeratoriã habés. Quare illitũ cũ pane aut poléta, ignibus sacris: & vlceribus quæ serpunt, medetur; epinyctidas cũ melle vel vua passa, testiũ inflãmationes, carbunculósq; sanat: cũ faba fresa, strumas & tuberculas discutit: tineas interaneorum expellit semen cum passo potum, & ge-

& genituram adauget. largius autem ſumptum, mentem non ſine periculo mouet: quare cótinuo, & copioſiore vſu abſtinendum. Succus cum ceruſſa, ſpumáve argenti, necnon aceto & roſaceo illitus, ardentes ſummæ cutis inflammationes emendat.

Hieracium maguum.
Cap. LXXII.

Hieracium magnum, caulem emittit aſperum, ſubrubrum, ſpinoſum, cauum: folia ex interuallis rariuſculè diuiſa, ſimilia ſoncho per ambitum: luteos flores in oblongis capitulis. Vim refrigerandi habet, & modicè ſubſtringendi: vnde illitum ſtomacho æſtuanti, inflammationibúſq; prodeſt. Succus eroſionem ſtomachi ſorbitione mitigat. Herba cum radice illita, uibratis à ſcorpione ictibus auxiliatur.

Hieracium paruum.
Cap. LXXIII

Hieracium paruum, folia eodem modo obtinet ex interuallis diuiſa per ambitum: cauliculos teneros, virentes, in quibus lutei flores, orbem circinantes, emicant. Vim ſuá ad eadem ad quæ ſuperior impendit.

Apium.

καὶ σπέρματος ἐστὶ γεννητικόν. πλεῖον δὲ ληφθὲν κινεῖ τὴν διάνοιαν ἐπικινδύνως· ὅθεν δεῖ φυλάττεσθαι τὴν πλείονα καὶ συνεχῆ χρῆσιν αὐτοῦ. ὁ δὲ χυλὸς σὺν ψιμμιθίῳ ἢ λιθαργύρῳ καὶ ὄξει καὶ ῥοδίνῳ καταχριόμενος, ὠφελεῖ τὰς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν φλεγμονὰς τὰς πυρώδεις.

Περὶ Ιερακίου τοῦ μεγάλου.
Κεφ. οϛ'.

Ιεράκιον τὸ μέγα, καυλὸν ἀνίησι τραχὺν, ὑπέρυθρον, ἀκανθώδη, ὑπόκινον· φύλλα ἔχει ἐκ διαστημάτων ἐπεσχισμένα ἀραιῶς, σόκχω ἐμφερῆ τὴν περιφέρειαν· ἄνθη μήλινα ἐν κεφαλίοις ὑπομήκεσι. δύναμιν ἔχει ψυκτικὴν, μετρίως ὑποστύφουσαν· ὅθεν στομάχῳ καυσουμένῳ καὶ φλεγμοναῖς καταπλασσόμενον ἁρμόζει. ὁ δὲ χυλὸς καταῤῥοφούμενος, δηγμόν* πραΰνει. ἡ δὲ πόα σὺν τῇ ῥίζῃ καταπλασθεῖσα, σκορπιοπλήκτοις ἀρήγει.

Περὶ Ιερακίου τοῦ μικροῦ. Κεφ. ογ'.

Ιεράκιον τὸ μικρὸν, φύλλα ἔχει καὶ αὐτὸ ἐκ διαστημάτων ἐπεσχισμένα τὴν περιφέρειαν· καυλία δὲ ἀνίησι τρυφερὰ καὶ χλωρὰ, ἐν οἷς ἄνθη μήλινα, κύκλον περιγράφοντα. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ αὐτὸ τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ.

Περὶ Σελί-

Περὶ Σελίνου. Κεφ. οδ'.

Σέλινον κηπαῖον, ἁρμόζει ἡ ποία πρὸς ἃ καὶ τὸ κόριον· καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς μετὰ ἄρτου, ἢ παιπάλης ἀλφίτου καταπλασσόμενον, καὶ καῦσον στομάχου παρηγορεῖ· μαστούς τε χονδριῶντας ἀνίησι· κινεῖ τε οὖρα ἑφθόν τε καὶ ὠμὸν ἐσθιόμενον. καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ τε καὶ τῶν ῥιζῶν πινόμενα. ἀντιπάσχει θανασίμοις φαρμάκοις· ἐμέτους κινοῦν· κοιλίαν τε ἐπέχει. τὸ δὲ σπέρμα ἐστὶν οὐρητικώτερον, βοηθοῦν καὶ θηριοδήκτοις, καὶ τοῖς λιθάργυρον πεπωκόσι. πνευμάτων τε ἐστὶ διαλυτικόν. μίγνυται δὲ καὶ ἀνωδύνοις καὶ θηριακαῖς καὶ βηχικαῖς χρησίμως.

Περὶ Ἐλαιοσελίνου.

Κεφ. οε.

Ἐλαιοσέλινον γινόμενον ἐν τοῖς ἐφύδροις τόποις, μεῖζον τοῦ ἡμέρου σελίνου· ποιεῖ δὲ ὅσα καὶ τὸ κηπευτόν.

Περὶ Ὀρεοσελίνου. Κεφ. ος'.

Ὀρεοσέλινον καυλός ἐστι σπιθαμιαῖος ἐκ ῥίζης λεπτῆς, περὶ δὲ αὐτὸν κλωνάρια καὶ κεφάλια κωνείῳ παρεμφερῆ, λεπτότερα μέντοι ἱκανῶς, ἐφ' ὧν ὁ καρπὸς ἐπιμήκης, δριμὺς, λεπτὸς, εὐώδης, ἐοικὼς κυμίνῳ· φύεται δὲ ἐν τόποις πετρώδεσι καὶ ὀρεινοῖς.

Δαύκ-

Apium. Cap. LXXIIII.

Hortenſis apij herba ad eadem ad quæ corianum conuenit: inflammationibus oculorum, cũ pane aut polenta illinitur: æſtuantem ſtomachum mulcet: mammarũ duritiá ex lacte concreto contractá reprimit: vriná ciet, ſiue crudum ſiue coctum edatur. Decoctũ eius radicíſque potum, venenorum noxæ reſiſtit, quum vomitiones excitet: aluum cohibet. Semen vehementius vriná pellit: cótra ſerpentiũ venena, aut epotá argenti ſpumá auxiliatur: inflationes diſcutit. Admiſcetur medicamétis quæ dolorũ leuamenta prȩſtát: theriacis quoq;, ac tuſsis remediis.

Eleoſelinum.

Cap. LXXV.

Eleoſelinum in humidis naſcitur, ſatiuo grãdius, & ad eadem efficax.

Oreoſelinum.

Cap. LXXVI.

Oreoſelinum, caule eſt dodrantem alto, ab radice tenui exeunte: per cuius ambitum ramuli, & capitula cicutæ, multò tamen tenuiora: ſemine cumini oblongo, acri, & odorato, tenui: naſcitur in petroſis & montibus.

Vrinam ciet, ſemine ac radice in vino potis: menſes trahit. Antidotis, nec nō medicamētis vrinam cientibus, & excalfactoriis, inſeritur. Nec hallucinari nos oportet, exiſtimantes oreoſelinum eſſe, quod in ſaxis prouenit: aliud enim eſt petroſelinum.

Petroſelinum.
Cap. LXXVII.

Petroſelinum in Macedonia prouenit, in præruptis locis: ſemine ammij, odoratiore, ſapore acri, aroma olente. Vrinam cit ac menſtrua: contra ſtomachi & coli inflationes, & tormina prodeſt: laterū, renum, & veſicæ doloribus in potu ſubuenit. Admiſcetur antidotis vrinam cientibus.

Hippoſelinum.
Cap. LXXVIII.

Hippoſelinū, Latini oluſatrū appellāt, aliqui ſmyrnion, quāuis aliud ſit, quod propriè ſmyrnion dicitur, vt paulò poſt referemus. Eſt autē maius & ſatiuo apio candidius: caule alto, cauo, molli, habēte veluti lineas: foliis latioribus, in puniceū vergentibus: coma roriſmarini, florū plena, depēdētibus in cacumine corymbis, antè q̄ defloreſcat: ea ſemine turget nigro, oblon

Δυύαμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα οὐρητικὴν, ποθέντες ἐν οἴνῳ. ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις καὶ τοῖς διουρητικοῖς καὶ θερμαντικοῖς φυμάμεσιν. οὐ δεῖ δὲ πλανᾶσθαι νομίζοντας τὸ ὀρεοσέλινον εἶναι τὸ ἐν πέτραις φυόμενον· ἄλλο γάρ ἐστι τὸ πετροσέλινον.

Περὶ Πετροσελίνου.
Κεφ. οζ.

Σέλινον τὸ καὶ πετροσέλινον, τοῦτο φύεται ἐν μακεδονίᾳ, ἐν ἀποκρήμνοις τόποις· σπέρμα ἔχον ἐοικὸς ἄμμει, εὐωδέστερον δὲ καὶ θριμὺ καὶ ἀρωματίζον. οὐρητικὸν, ἐμμηνών ἀγωγόν· ἁρμόζει δὲ καὶ θώραξι στομάχου καὶ κώλοις ἐμπνευματώσεσι καὶ στρόφοις· θώραξί τε πλευρᾶς πόνοις καὶ νεφροῖς καὶ κύστεσι ἐν ποτῷ λαμβανόμενον. μίγνυται δὲ καὶ τοῖς οὐρητικοῖς ἀντιδότοις.

Περὶ Ἱπποσελίνου. Κεφ. οη.

Ἱπποσέλινον, οἱ μὲν, σέλινον, οἱ δὲ, ἀγριοσέλινον, οἱ δὲ, σμύρνιον καλοῦσι, ἕτερον τὸ κυρίως λεγόμενον σμυρνίου ὑπάρχοντος ὡς αὐτίκα ἱστορήσομεν. ἔστι μεῖζον καὶ λευκότερον τοῦ κηπευτοῦ σελίνου· χαυλὸς κοῖλος, ὑψηλὸς, τερφερὲς, οἱονεὶ γραμμὰς ἔχων· φύλλα πλατύτερα, ὑποφοινικόμενα, ἐν οἷς ὅταν ὡς λιβανωτίδος κόμη μεσὴ ἀνθοις, καὶ κορύμβοις φρὴν ἐξανθῆσαι σωρεῦσα· σπέρμα δὲ μέλαν, ὅπα-

ὀπιμήκες, ναστὸν, δριμὺ ἀρωματίζον· ῥίζα εὐώδης, λευκὴ, εὔστομος, οὐ παχεῖα. φύεται ἐν συσκίοις. καὶ παρ' ἕλεσι. λαχανεύεται δὲ ὥσπερ τὸ σέλινον. καὶ ἡ ῥίζα δὲ ἑφθὴ καὶ ὠμὴ ἐσθίεται. τά τε φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ ἐσθίονται ἑφθὰ, καθ' ἑαυτά τε καὶ μετ' ἰχθύων σκευάζεται καὶ ὠμὰ δὲ ταριχεύεται εἰς ἁλμαίας. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς πινόμενος ἐν οἰνομέλιτι, ἐμμηνίων ἀγωγόν· θερμαίνει τε τοὺς ῥιγοῦντας πινόμενος καὶ συγχριόμενος· στραγγουρίαις τε βοηθεῖ. καὶ ἡ ῥίζα δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ.

Περὶ Σμυρνίου. Κεφ. οθ'.

Σμύρνιον ὅπερ ἐν κιλικίᾳ πετροσέλινον καλοῦσι γεννώμενον πλεῖστον ἐν τῷ λεγομένῳ ἀμανῷ ὄρει. καὶ τοῦτο καυλὸν μὲν ἔχει ὅμοιον σελίνῳ, παραφυάδας ἔχοντα πολλάς· φύλλα δὲ πλατύτερα πρὸς τὴν γῆν, καὶ ὑποπερικλᾶται, ὑπολίπαρα, ῥωμαλέα καὶ εὐώδη σὺν δριμύτητι, φαρμακώδη τε καὶ ὑπομηλίζοντα τῇ χρόᾳ· σκιάδιον δὲ ἐπὶ τῷ καυλῷ ἀνηθοειδές· σπέρμα στρογγύλον, ὅμοιον τῷ τῆς κράμβης, μέλαν, δριμὺ, γευομένῳ ὡς σμύρνη, ἓν ἀνθ' ἑνὸς ποιοῦν· ἡ δὲ ῥίζα δριμεῖα, εὐώδης, ἁπαλὴ, πολύχυλος, δάκνουσα τὴν φάρυγγα· φλοιὸν ἔχουσα, ἔξωθεν μὲν μέλανα, ἔνδοθεν δὲ χλωρὸν ἢ ὑπόλευκον. φύεται δὲ ἐν πετρώδεσι τόποις καὶ γεωλόφοις, καὶ

oblongo, acri, solido, aromatico: radix dimittitur odorata, candida nec crassa, quæ os cómendat. In vmbrosis & palustribus nascitur. olerum generis, vt apium. radix cruda coctáue estur. Folia cum caulibus decocta mãduntur, & per se aut cũ piscibus præparãtur, crudáq; muria cõdiuntur. Vim hanc habet, vt poto semine ex mulso vino mẽses cieat: algentes calfacit potu aut illitu: vrinæ stillicidio auxiliatur. Radix eosdem præstat effectus.

Smyrnium. Cap. LXXIX.

Smyrnion, quod in Cilicia petroselinum vocant, plurimũ in amano mõte gignitur. Caulẽ habet apij, & stolones multos: folia latiora, subpinguia, ad terram infracta, robusta, odore medicato, cum quadam acrimonia, iucunda, colore [illegible]luteum languescente: capitibus caulium orbiculatis, vt anethi: semine brassicæ, rotundo, nigro, sapore aspero, sicut myrrha, ita vt alterum alterius loco cadat. radix quoque odorata, gustu acri, fauces mordet, succosa, mollis: cortex eius foris niger, intus viridis, aut subalbidus. Nascitur in saxosis, & collibus, at-

que ſqualidis, & limitibus terrenis. Vis radicis, herbæ, & ſeminis excalfacere. Foliis muria maceratis ad obſonia vtuntur, aluum ſiſtunt, radicem contra ſerpentiũ ictus bibere conuenit, tuſſes & orthopnœas mitigat, vrinæ difficultati medetur: recentes tumores, collectiones, duritiasque diſcutit, illita, & vulnera ad cicatricem perducit: partus abortu vitiat, ſi ferucfacta ſubiiciatur. Semen, lienis, renum & veſicæ vitiis prodeſt: menſes & ſecundas pellit: commodè datur iſchiadicis in vino, inflationes ſtomachi lenit, ſudores ciet, & ructus. Peculiariter datur hydropicis in potu, & contra febrium circuitus.

Elaphoboſcum.

Cap. LXXX.

Elaphoboſco fœniculaceus caulis eſt, aut rorimarino ſimilis, geniculatus: foliis duûm digitorum latitudine, vt terebinthi, prælongis, aliquantum aſperis, circumfractis: adnata multa habet, ferentia vmbellas anethi ſimiles, & ſemina eiuſdem: florem ſubluteum: radice ternûm digitorum longitudinis, & craſsitudinis vnius, candida, dulci, eſui apta.

Caulis

καὶ ἀνίκμοις καὶ γωνίαις χερσευούσαις. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα καὶ ἡ πόα καὶ ὁ καρπὸς θερμαντικήν. λαχανεύεται δὲ καὶ εἰς τὰς δημαίας τὰ φύλλα, κοιλίαν τε ἵστησιν· ἡ δὲ ῥίζα πινομένη ἑρπετοδήκτοις ἁρμόζει, πραΰνει δὲ καὶ βῆχας καὶ ὀρθοπνοίας, καὶ δυσουρίας ἰᾶται· καταπλασσομένη δὲ τὰ πρόσφατα οἰδήματα, καὶ φλεγμονὰς καὶ σκληρίας διαφορεῖ, τραύματά τε ἄχρις ἐπουλώσεως ἄγει· ζεσθεῖσα δὲ καὶ προστεθεῖσα ἐξαμβλώσκει. καὶ τὸ σπέρμα δὲ αὐτῆς, πρὸς νεφροὺς καὶ σπλῆνα καὶ κύστιν ἁρμόζει· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα καὶ δεύτερα· πρός τε ἰσχιάδας μετ' οἴνου πινόμενον ἁρμόζει, καὶ στομάχου ἐμπνευματώσεις πραΰνει, ἔστι δὲ καὶ ἱδροποιὸν, ἐρευκτικόν. ἰδίως πινόμενον πρὸς ὕδρωπας καὶ πριόδους.

Περὶ Ελαφοβόσκου.

Κεφ. π'.

Ελαφόβοσκον καυλός ἐστι λιβανωτίδι ἢ μαράθρῳ ἐμφερὴς γεγωνιωμένος· φύλλα δι δάκτυλα τὸ πλάτος, ἱκανῶς ἐπιμήκη ὡς τερεβίνθου, περικεκλασμένα τραχέα ποσῶς. ἔχει δὲ παραφυάδας ἱκανὰς ὁ καυλὸς, σκιάδια ἐχούσας ὅμοια ἀνήθῳ, ἄνθη ὑπομήλινα, καὶ τὸ σπέρμα ἀνήθῳ ἐμφερές· ῥίζα ὡς τριδάκτυλος τὸ μῆκος, πάχος δακτύλου, λευκὴ, γλυκεῖα, ἐδώδιμος.

καὶ ὁ

καὶ ὁ καυλὸς δὲ λαχανεύεται ἀρτιφυὴς ὤν. ταύτην φασὶ τὴν πόαν τὰς ἐλάφους νεμηθείσας, ἀντέχειν τοῖς τῶν ἑρπετῶν δήγμασι ὅθεν καὶ τὸ σπέρμα δίδοται τοῖς ἑρπετοδήκτοις σὺν οἴνῳ. Περὶ Μαράθρου. Κεφ. πά. Μάραθρον, αὕτη ἐσθιομένη ἡ πόα, δύναται γάλα κατασπᾶν. καὶ τὸ σπέρμα δὲ πινόμενον ἢ συνεψόμενον πτισσάνῃ. τὸ δὲ ἀφέψημα τῆς κόμης ὑποτεθὲν, νεφριτικοῖς τοῖς περὶ κύστιν χρήσιμον, διουρητικὸν ὑπάρχον· ἁρμόζει δὲ ἑρπετοδήκτοις σὺν οἴνῳ πινόμενον, καὶ καταμήνια ἄγει· ἐν πυρετοῖς τε ναυτίαν καὶ καῦσον στομάχου παραιτεῖται μετὰ ψυχροῦ ὕδατος πινόμενον. αἱ δὲ ῥίζαι λεῖαι σὺν μέλιτι καταπλασθεῖσαι, κυνόδηκτα θεραπεύουσιν. ὁ δὲ χυλὸς ἐκθλιβέντων τῶν καυλῶν καὶ τῶν φύλλων ἐν ἡλίῳ ξηρανθεὶς, εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ὅσα πρὸς ὀξυδορκίαν σκευάζεται χρησίμως. χυλίζεται δὲ καὶ τὸ σπέρμα πρὸς τὰ αὐτὰ χλωρὸν, ἔτι σὺν τοῖς φύλλοις καὶ τοῖς ἀκρέμοσι, καὶ ἡ ῥίζα κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν. Εν δὲ τῇ πρὸς ἑσπέραν ἰβηρίᾳ, καὶ ὀπὸν ἀνίησιν ὅμοιον κόμμει ἀποθεριζόντων ἐν τῇ ἀνθήσει μέσον τὸν καυλὸν τῶν ἐπιχωρίων, καὶ πυρὶ παρατιθέντων, ἵνα ὑπὸ τῆς θερμασίας οἱονεὶ ἀφιδρῶσθαι ἐκβάλῃ τὸ κόμμι. ἔστι δὲ ἐνεργέστερον τοῦ χυλοῦ πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ τοῦτο.

Περὶ

Caulis tener pro olere mandi tur. Contra ſerpentium ictus, datur ſemen in vino. Fama autem eſt, hoc pabulo, ceruas ſerpentium morſibus reſiſtere.

Fœniculum. Cap. LXXXI.

Fœniculum ſi herba edatur, aut ſemen cũ ptiſana bibatur, mammas lacte replet. Comæ decoctum in renum dolorib⁹ ſubditũ proficit, quippe quòd vrinam excitet: contra ſerpentium ictus in vino conuenienter bibitur, mẽſes ciet: in febribus nauſeam & ſtomachi feruorem, ex aqua frigida potum ſedat. Cõtritæ radices & cum melle illitæ, morſib⁹ canũ medentur. Succus caule & foliis exprimitur, & in ſole ſiccatus, in medicamẽta adiicitur, quæ ad excitandam oculorum aciem commodè temperantur. Extrahitur ſuccus ad eadẽ valens, etiam ſemine viridi, ramulisque & radicibus prima germinatione inciſis. In Iberia quæ ad occidentem ſpectat, ſuccum reddit gũmi ſimilem. Caulem medium, dum herba floret ruſtici demetunt, igniq; admouent, quò facilius vi coloris exudans, gummi remittat: quod efficacius ſucco eſt, ad medicamenta oculorum.

Fœniculũ

Fœniculũ erraticũ, siue hippomarathrũ. Cap. LXXXII.

Est & syluestre fœniculum, magnũ: fert autẽ semẽ cachryi simile, cuius radix iucũdè olet, potaq; stranguriæ medet: mẽses imposita ciet: ventrẽ sistit, radice aut semine poto, & cõtra serpentium morsus auxiliatur, calculósque cõminuit, & regium morbum expurgat: lactis abundantiã facit decoctũ foliorũ haustũ & fœminas à partu purgat. Traditur aliud hippomarathri genus, longo, exili, & angusto folio: semine coriãdri, rotundo, acri, & odorato. Excalfaciendi naturã habet, & viribus fœniculo respõdet, sed ad omnia infirmius.

Daucum. Cap. LXXXIII.

Daucum aliqui Dauciũ vocant. Creticum foliis fœniculo simile, minoribus & tenuioribus: caule dodrantali, vmbella coriandri, flore albo: semine acri, cãdido, hirsuto, suauissimi odoris in mandendo: radix digitali crassitudine, & dodrãtis longitudine adolescit: in saxosis nascitur, & locis sole illustratis. Aliud eius genus, syluestri apio simile, acre, odoratum, aroma olens, feruentis gustus. Probatissimum Creticum.

Περὶ Ἱππομαράθρου. Κεφ. πβ'.

Ἱππομάραθρον μάραθρόν ἐστιν ἄγριον μέγα· φέρει δὲ σπέρμα κάγχρυϊ ὅμοιον, ῥίζα δὲ ὕπεστιν εὐώδης, ἥ τις πινομένη στραγγουρίας ἰᾶται· ἔμμηνά τε ἄγει προστιθεμένη· τὸ δὲ σπέρμα καὶ ἡ ῥίζα κοιλίαν ἵστησι πινόμενα θηριοδήκτοις τὲ βοηθεῖ, καὶ λίθους θρύπτει καὶ ἴκτερον ἀποκαθαίρει. τῶν δὲ φύλλων τὸ ἀφέψημα πινόμενον γάλα ἄγει, καὶ τὰς ἐκ τοκετῶν γυναῖκας ἀποκαθαίρει. καλεῖται καὶ ἕτερον ἱππομάραθρον, φύλλα ἔχον στενὰ, μικρὰ, προμήκη· καρπὸν δὲ στρογγύλον πρὸς τὴν τοῦ κορίου, δριμὺν, εὐώδη, θρυμαντικόν· ἀναλογεῖ δὲ αὐτοῦ ἡ δύναμις τῷ προειρημένῳ, ἀσθενέστερον ἐνεργοῦσα.

Περὶ Δαύκου. Κεφ. πγ'.

Δαῦκος, οἱ δὲ, δίρκαιον καλοῦσιν. ὁ μέν τις ἐστὶ κρητικὸς, μαράθρῳ ἔχον τὰ φύλλα ὅμοια, μικρότερα δὲ καὶ λεπτότερα· καυλὸν σπιθαμιαῖον, σκιάδιον ὅμοιον κοριάννῳ, ἄνθη λευκά· ἐν δὲ τούτοις ὁ καρπὸς δριμὺς, λευκὸς, δασὺς ἐν τῷ διαμασσᾶσθαι εὐώδης· ῥίζα δακτύλου τὸ πάχος. τὸ δὲ μῆκος σπιθαμῆς· γεννᾶται δὲ ἐν πετρώδεσι τόποις, καὶ εὐηλίοις. Ὁ δέ τις αὐτῶν ἐστι σελίνῳ ἀγρίῳ παραπλήσιος ἀρωματώδης δριμὺς καὶ εὐώδης γευομένῳ καὶ πυρώδης διαφέρει δὲ ὁ κρητικός.

Tertium

Τὸ

Τὸ δὲ τρίτον εἶδος κορίῳ φύλλα ἔοικε. καὶ τὰ ἄνθη λευκά, κεφαλὴν δὲ ἔχει καὶ καρπὸν ὅμοια ἀνήθῳ, ἐφ' ᾗ σκιάδιον ἐμφερὲς σταφυλίνῳ· σπέρματος ἐπιμήκους πλήρεις ὡς κυμίνου δριμέως. Τὸ δὲ σπέρμα πάντων δύναμιν ἔχει θερμαντικὴν πινόμενον ἐμμήνων, ἐμβρύων, καὶ οὔρων ἀγωγόν, καὶ στρόφων ἀπαλλακτικόν, βηχῶν χρονίων πραΰντικόν· ἀρήγει δὲ καὶ φαλαγγιοδήκτοις ποθὲν σὺν οἴνῳ· διαφορεῖ δὲ καὶ οἰδήματα καταπλασθέν· ἡ δὲ χρῆσις τῶν μὲν ἄλλων τοῦ σπέρματος μόνον. τοῦ δὲ κρητικοῦ καὶ τῆς ῥίζης, ἥτις μάλιστα πρὸς τὰ θηρία πίνεται μετ' οἴνου.

Περὶ Δελφινίου. Κεφ. πδ'.

Δελφίνιον κλῶνας ἀνίησι διπιθάμους ἢ καὶ μείζονας ἀπὸ μιᾶς ῥίζης περὶ οὓς φυλλάρια ἐπεσχισμένα λεπτά, ἐπιμήκη, δελφινοειδῆ· ὅθεν καὶ ὠνόμασται. ἄνθος δὲ ὅμοιον λευκοΐῳ, ἐμπόρφυρον· σπέρμα ἐν λοβοῖς κέγχρῳ ἐμφερές, ὃ βοηθεῖ ποθὲν ἐπὶ οἴνῳ σκορπιοπλήκτοις, ὡς οὐδὲν ἕτερον. φασὶ δὲ καὶ τοὺς σκορπίους παρατεθείσης τῆς πόας παραλύεσθαι· ἀπράκτους τε καὶ ναρκώδεις γίνεσθαι, ὑφαιρεθείσης δὲ εἰς τὸ αὐτὸ καθίστασθαι. φύεται δὲ ἐν τραχέσι καὶ εὐηλίοις τόποις.

Περὶ Δελφινίου ἑτέρου.

Κεφ. πε'.

Δελφίνιον ἕτερον, οἱ δὲ ὑάκινθον, ῥωμαῖοι

Tertium aſsignatur genus foliis coriandri, floribus albis, capite & ſemine anethi, muſcario paſtinacæ: ſemine oblógo, ceu cumini, acri. Omnium ſemen excalfacit: potũ vrinam, menſes, & partus extrahit, torminibus liberat, veterem tuſſim mitigat: phalangiorũ morſibus potum in vino auxiliatur: tumores illitu diſcutit. Seminis duntaxat in aliis generibus inualuit vſus: in Cretico, etiam radicis, quæ maximè contra venenatorum iniuriam in vino bibitur.

Delphiniũ. Cap. LXXXIIII.

Delphinium, ſurculos emittit à radice vna ſeſquipedales, aut maiores, à quibus folia exeunt parua, tenuia, diuiſa, prælonga, quæ delphinorũ effigiẽ repræſentant: vnde tractũ nomen eſt. Flos violæ albæ non diſsimilis, purpureus: & ſemen in ſiliquis, milio proximũ, quo nõ aliud vtilius bibi poteſt, ab ſcorpione percuſsis. Aiũt enim obiecta herba, ſcorpiões reſolui, atq; ignauos torpeſcere: ſemota verò ea, ſeſe recolligere. Prouenit in aſperis & apricis.

Delphinium alterum.

Cap. LXXXV.

ALTErum eſt delphinium, quod

quod Romani bucinũ vocãt, superiori simile, sed foliis & ramis longè gracilius. Viribus eisdem pollet, sed non ita efficacibus.

Pyrethrũ. Cap. LXXXVI.

Pyrethrum Romani salinarem vocant, folia caulémque emittit vt daucum syluestre & fœniculũ: vmbellámq; anethi, circinatæ rotunditatis. Radix longa est, pollicis crassitudine, gustu feruidissimo. Pituitatem elicit: ideo in dolore dentium, decocta in aceto, colluto inde ore, auxiliatur: mansa pituitam extrahit: sudores ciet, peruncto ex oleo corpore: diuturnis horrorib⁹ efficax est & cõtra perfrictiones membrorum, resolutionésque eximiè conducit.

Rosmarin⁹. Cap. LXXXVII.

Duo rosmarini genera: vnũ fœcundum frugiferúmque, cuius semẽ canchrys vocatur: folia fœniculi habet, crassiora & latiora, in rotæ speciem, humi sparsa, iucundè olentia: caulem cubiti altitudine, aut maiorem, multis concauum alis: in cacumine vmbellã, in qua semen copiosum, candidũ, sphõdylo simile, rotundum, angulosum, acre, resinaceũ, quod in mandendo linguam exurit: radix

ῥωμαῖοι βουκίνους, καὶ αὐτὸ ἐμφερὲς τῷ πρὸ αὐτοῦ, τοῖς δὲ φύλλοις καὶ τοῖς κλωνίοις ἰσχνότερον πολλῷ. δύναμιν ἔχον καὶ αὐτὸ τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ οὐχ οὕτω δὲ ἐνεργές.

Περὶ Πυρέθρου. Κεφ. πϛ'.

Πύρεθρον πόα ἐστὶ καυλὸν ἀνιεῖσα καὶ φύλλα ὥσπερ δαῦκος ἄγριος καὶ μάραθρον· σκιάδιον δὲ ὡς ἀνήθου τριχοειδές. ῥίζα δακτύλου μεγάλου τὸ πάχος μακρὰ, γευσαμένῳ, πυρωτικωτάτη. φλέγματός ἐστιν ἐπισπαστικὴ, διὸ καὶ ταῖς ὀδονταλγίαις βοηθεῖ μετ' ὄξους ἑψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη· ἄγει δὲ καὶ φλέγμα διαμασσηθεῖσα· συγχριομένη δὲ μετ' ἐλαίου, ἱδρῶτας κινεῖ ποιοῦσα πρὸς τὰ χρόνια ῥίγη, καὶ πρὸς ἐψυγμένα δὲ ἢ παρειμένα μέρη τοῦ σώματος, ἄκρως ἁρμόζει.

Περὶ Λιβανωτίδος. Κεφ. πζ'.

Λιβανωτὶς διοσὴ, ἡ μέν τις κάρπιμος, ἐπ' ἐνίων δὲ ζέα, ἢ καμψάνεμα καλουμένη, ἧς ὁ καρπὸς κάγχρυς καλεῖται· φύλλα δὲ ἔχει μαράθρῳ ὅμοια, παχύτερα δὲ καὶ πλατύτερα τροχοειδῶς, ἐπὶ τῆς γῆς ἐστρωμένα, εὐώδη· καυλὸν δὲ ὅσον πήχεως καὶ μείζονα, μασχάλας ἔχοντα πολλὰς, καὶ ἐπ' ἄκρου σκιάδιον ἐφ' οὗ καρπὸς πολὺς, λευκὸς ἐοικὼς σφονδύλῳ, περιφρὴς, γωνίας ἔχων, δριμὺς, ῥητινίζων, ἐν δὲ τῷ διαμασσᾶσθαι ἐπικαίων τὴν γεῦσιν.

ῥίζα

ῥίζα δὲ λευκὴ εὐμεγέθης, ὄζουσα λιβάνου. Ἡ δὲ ἑτέρα κατὰ πάντα ἐοικυῖα τῇ πρὸ αὐτῆς σπέρμα φέρει πλατὺ, μέλαν, ὡς σφονδύλιον, εὐῶδες, οὐ πυρωτικὸν, ῥίζαν ἐκ μὲν τῶν ἐκτὸς, μέλαιναν, θλασθεῖσαν δὲ λευκήν. Ἡ δὲ λεγομένη ἄκαρπος κατὰ πάντα ὁμοία οὖσα τῇ προειρημέναις, οὔτε καυλὸν ἀνίησιν οὔτε ἄνθος οὔτε σπέρμα. φύεται δὲ ἐν πετρώδεσι καὶ τραχέσι τόποις. πασῶν δὲ κοινῶς ἡ πόα καταπλασθεῖσα λεῖα αἱμοῤῥοΐδας στέλλει, φλεγμονάς τε τὰς κατὰ* δακτύλιον πραΰνει, καὶ κονδυλώματα καὶ χοιράδας, καὶ τὰ δύσπεπτα τῶν ἀποστημάτων συμπέπτει. αἱ δὲ ῥίζαι ξηραὶ σὺν μέλιτι ἕλκη ἀνακαθαίρουσι, καὶ στρόφους ἰῶνται· καὶ θηριοδήκτοις ἁρμόζουσι σὺν οἴνῳ πινόμεναι· ἔμμηνά τε ἄγουσι καὶ οὖρα, διαφοροῦσι δὲ καὶ οἰδήματα παλαιὰ καταπλασσόμενα. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πόας ὀξυδερκὴς, μιγνύμενος μέλιτι καὶ ἐγχριόμενος. ὁ δὲ καρπὸς πινόμενος, τὰ αὐτὰ ποιεῖ. βοηθεῖ καὶ ἐπιληψίαις καὶ ταῖς ἐν θώρακι παλαιαῖς διαθέσεσιν· ἰκτερικοῖς τε μετὰ πεπέρεως καὶ οἴνου διδόμενος· ἔστι δὲ καὶ ἱδρωτικὸς σὺν ἐλαίῳ ἀλειφόμενος· ἁρμόζει καὶ ῥήγμασι, καὶ σπάσμασι· ποδάγραις τε καταπλασσόμενος λεῖος σὺν αἰρίνῳ ἀλεύρῳ καὶ ὄξει δῃφοὺς

radix thus redolet, candida, p̄grādis. Est & alterum omnino consimile, semen ferens latum, nigrum vti sphondylion, odoratum, minimè exurens, radice foris nigra, intus si frāgatur, alba. Verùm id quod sterile dicitur, illorum planè similitudinē refert: sed neque caulem, neque florem, neque semen promit. Nascitur in saxosis & asperis. Trita omnium herba communiter hæmorrhoidum profluuia sistit, sedis inflammationes & condylomata mitigat, cōcoquit strumas & absessus, qui ad maturationē ægrè perducuntur. Siccæ radices cum melle vlcera purgant: torminibus medentur cum vino potę, & contra serpentium morsus conueniunt: menses & vrinas cient, ueteres tumores illitu discutiunt. Tam radicis quàm herbæ succus, adiecto melle illitus, oculorum aciem exacuit. Potum semen ad eadem pollet: si comitiale malum sentiatur, aut vetus pectoris vitium, auxilio est: regio morbo laborantibus cū vino & pipere datur: sudores mouet, cum oleo perūctum: ruptis & conuulsis prodest: podagris, cū loliacea farina, & aceto tritū illinitur, purgat

purgat vitiligines, addito aceto quàm acerrimo, Semine in potionibus vtendum, eius quidem quod Canchryn non ferat, quippe illud sua acrimonia arteriam exasperat. Rosmarinum cum erica nasci, foliis lactucæ sylvestris amaræ asperioribus, candidioribúsque, radice breui, Theophrastus author est: potúq; idipsũ alterutra parte purgare.

Căchrys. Cap. LXXXVIII.

Canchrys vim habet excalfaciendi, & vehementer exiccandi: quare abstergentibus medicamẽtis inseritur. Contra oculorum fluxiones capiti illinitur: ita vt tertio die soluatur.

Rosmarinú coronarium. Cap. LXXXIX.

Rosmarinum quo coronarij vtuntur, ramos mittit tenues, & circa eos folia minuta, densa, longa, exilia, subter incana, supernè virentia, graui odore. Excalfactoria vi præditum est: regium sanat morbum, si decoctum in aqua ante exercitationes bibatur: & vbi laborãs exercitationi se crediderit, in balnea descendat, & merum potet. Acopis, gleucinóq; vnguẽto admisceri solet.

Sphondyliũ.

ἀλφούς τε σμήχει, μιγνύμενός ὄξει δριμυτάτῳ. τῷ σπέρματι δὲ εἰς τὰ ἀποσήματα χρῶνται δεῖ δὲ μὴ τὸ κάγχρυ φερούσης λιβανωτίδος, δριμὺ γὰρ ὂν ἐκεῖνο καὶ βαρυτικὸν τῆς ἀρτηρίας. Θεόφραστος δὲ ἱστορεῖ μετὰ τῆς ἐρείκης λιβανωτίδα θρίδακι ἀγρίᾳ τὴν πικρὰν ὁμοίαν φύλλα ἔχουσαν φύεσθαι, ῥίζαν δὲ βραχεῖαν· καθαίρειν δὲ ἄνω καὶ κάτω τοῦτο ποθεῖσαν λευκότερα μέν τοι καὶ τραχύτερα τὰ φύλλα τῶν τῆς θριδακος.

Περὶ Κάγχρυος. Κεφ. πή.

Τὸ μὲν κάγχρυ δύναμιν ἔχει θερμαντικὴν, ἀναξηραντικὴν σφόδρα· ὅθεν ἁρμόζει σμήγμασι μιγνύμενον πρὸς ῥευματιζομένους ὀφθαλμοὺς, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπιπλαστόμενον, καὶ ἀποσμώμενον μιᾷ ἡμέρᾳ τρεῖς.*

Περὶ Λιβανωτίδος. Κεφ. πθ'.

Λιβανωτὶς ἣν ῥωμαῖοι καλοῦσιν ῥοσμαρείνην, καὶ οἱ στεφανοπλόκοι χρῶνται, ῥάβδοι εἰσὶ λεπταὶ, πολλὰς τὰ φύλλα λεπτὰ, πυκνὰ, σπιμύκνα καὶ ἰσχνὰ, ἔνδοθεν λευκὰ, ἐκτὸς δὲ τοῦ ἐκτὸς χλωρὰ βαφύοσμα. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν· ἱκτέρου ἰατικὴν, ἐάν τις αὐτὴν ἑψήσας ἐν ὕδατι δῷ πρὸ τῶν γυμνασίων ποιεῖν. εἶτα γυμνάζων λούῃ καὶ οἶνῳ πότιζε, μίγνυται δὲ καὶ ἀκόπιος καὶ τῷ γλευκίνῳ χρίσματι.

Περὶ

Περὶ Σφονδυλίου. Κεφ. ϛ'.

Σφονδύλιον φύλλα μὲν ἔχει κατὰ ποσὸν ἐοικότα πλατάνῳ * πρὸς τὰ τοῦ πάνακος· καυλοὺς δὲ πηχυαίους ἢ καὶ μείζονας, ἐοικότας μαράθρῳ, σπέρμα δὲ ἐπ' ἄκρῳ ὅμοιον σεσέλει, διπλοῦν, πλατύτερον δὲ καὶ λευκότερον καὶ ἀχυρωδέστερον, βαρύοσμον· ἄνθη λευκά· ῥίζαν λευκὴν, ῥαφάνῳ ἐμφερῆ. φύεται δὲ ἐν ἑλώδεσι καὶ ἐνύδροις χωρίοις. Ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ ποθεὶς, ἐκκρίνει κατὰ κοιλίαν φλεγματῶδες· ἰᾶται δὲ πινομένη ἡπατικοὺς, ἰκτερικοὺς, ὀρθοπνοϊκοὺς, ἐπιληπτικοὺς, καὶ ὑστερικὴν πνίγα. ὑποθυμιώμενος δὲ ἀνακαλεῖται τοὺς καταφερομένους. σὺν ἐλαίῳ δὲ ἐμβρεχομένης τῆς κεφαλῆς, ἁρμόζει φρενητικοῖς, ληθαργικοῖς, κεφαλαλγοῦσι· ἐπέχει δὲ καὶ ἕρπητας σὺν πηγάνῳ καταπλασθείς. ἡ δὲ ῥίζα δίδοται ἰκτεριῶσι καὶ ἡπατικοῖς. περιξυσθεῖσα δὲ καὶ ἐντεθεῖσα περιτήκει τύλους τοὺς ἐν σύριγξι· τοῦ δὲ ἄνθους χλωροῦ ὁ χυλὸς πρὸς εἱλκωμένα ὦτα καὶ πυορροῦντα ἁρμόζει· ἀποτίθεται δὲ ὑλιαζόμενος ὡς τὰ λοιπὰ χυλίσματα.

Περὶ Νάρθηκος. Κεφ. ϛά.

Νάρθηξ, τούτου χλωροῦ ὄντος ἡ ἐντεριώνη πινομένη αἱμοπτοϊκοὺς καὶ κοιλιακοὺς ὠφελεῖ, καὶ ἐχιοδήκτοις δίδοται σὺν οἴνῳ, καὶ

Shpondylium. Cap. XC.

Sphondyliũ folia quadámten⁹ platani & panacis habet: caules fœniculaceos, cubitali altitudine, aut amplius assurgẽtes, in quorum cacumine semẽ duplex, seseli simile, sed latius, cãdidius, & magis paleaceum, grauis odoris: flores eius albi, aut pallentes: radice raphani, candida. Nascitur in palustribus & aquosis. Potum semen pituitam per aluum extrahit: medetur iocineris vitiis, regio morbo, comitialibus, orthopnoicis, vuluarum strangulationi. Veternosos suffitu reuocat: cum oleo commodê infunditur capitibus phreneticorum, & lethargicorum, item capitis dolorib⁹: cum ruta illitũ, serpentia vlcera cohibet. Datur radix contra regium morbum, & iocineris vitia: circumrasa eadem & iniecta callos fistularum derodit. Recentis floris succus exulceratis auribus, purulẽtisque accommodatur: qui cæterorum succorum more exprimi, dein recondi solet.

Ferula. Cap. XCI.

E viridi ferula medulla pota vtilis est ad cruentas excreationes, cœliacosq́;, & cõtra viperarũ morsus in vino datur, erũpentéq́;

erumpentémque naribus sanguinem indita sistit. Semen potum torminosis auxiliatur: sudores ciet, vncto ex oleo corpore. Caules, si edantur, capitis dolores faciunt: muria conduntur. Ferula itaque caulem profert ternûm sæpe cubitorum: folia fœniculi, longè asperiora, & latiora. qua ab imo caule vulnerata sagapenum efficitur.

Peucedanũ. Cap. XCII.

Peucedanum, caulem mittit tenuem, gracilétum, fœniculo similem: comam habet statim ab terra copiosam, spissamq́;: flore luteo: radice nigra, crassa, graui odore, succosa, gignitur in montibus opacis. Tenera radix cultello conciditur, profluensq́ue è plaga succus vmbræ mandatur: in sole siquidé confestim euanescit. Colligitur capite prius & naribus rosaceo perfusis, ne capitis dolor premat, & vertigo sentiatur. Assatione radix inutilis fit. Tam lacq̃ succus radice & caulib⁹ extrahi solet, sicuti è mãdragora: verũ inefficacior succo lachryma habet̃, & velocius expirat. Interdũ etiã cõcreta inuenitur lachryma, thuris similitudine, caulibus radicibusq́; adhærés. Præfertur

καὶ τὰς ἐκ ῥινῶν αἱμοῤῥαγίας ἐπέχει ἐντεθεῖσα. τὸ δὲ σπέρμα στροφουμένους πινόμενον ὠφελεῖ. καὶ ἱδρῶτας κινεῖ χριόμενον μετ' ἐλαίου. οἱ δὲ καυλοὶ βρωθέντες κεφαλαλγεῖς εἰσί· ταριχεύονται δὲ καὶ εἰς τὰς ἁλμεύσεις. ὁ γοῦν νάρθηξ καυλὸν ἀναφέρει τρίπηχυν πολλάκις. φύλλα δὲ ἔχει μαράθρῳ ἐμφερῆ, παχύτερα δὲ πολύ καὶ μείζονα. ἐξ οὗ καὶ τὸ σαγάπηνον γίνεται, κολαπτομένου πρὸς τῇ ῥίζῃ.

Περὶ Πευκεδάνου. Κεφ. ϛβ'.

Πευκέδανος καυλὸν ἀνίησι λεπτὸν, ἰσχνὸν, μαράθρῳ ὅμοιον· κόμην δὲ ἔχει περὶ τὴν ῥίζαν ἱκανὴν καὶ πυκνήν· ἄνθος μήλινον, ῥίζαν μέλαιναν, βαρύοσμον, ἁδρὰν μεστὴν ὀπῶν, φύεται ἐν ὄρεσι συσκίοις. Ὀπίζεται δὲ τῆς ῥίζης ἁπαλῆς ἀποτεμνομένης μαχαίρᾳ, καὶ τὸ ἀποῤῥέον εὐθὺς ἐν σκιᾷ τίθεται· ὑπὸ γὰρ τοῦ ἡλίου ἀνίεται, ἐν δὲ τῷ συλλέγεσθαι κεφαλαλγίαν ποιεῖ καὶ σκοτώματα. ἐὰν μή τις προδιαχρίσῃ αὐτοῦ τὰς ῥῖνας ῥοδίνῳ καὶ τὴν κεφαλὴν προκαταβρέξῃ, ἄχρηστος δὲ γίνεται ὀπτηθεῖσα ἡ ῥίζα. ὀπίζονται δὲ καὶ οἱ καυλοὶ καὶ χυλίζονται, καὶ ἡ ῥίζα ὡς μανδραγόρας· ἧττον δὲ ἐνεργεῖ τοῦ χυλοῦ, ὁ ὀπὸς καὶ τάχιον ἐκπνεῖ. ἐνίοτε δὲ εὑρίσκεται προπεπηγὸς δάκρυον, ὅμοιον λιβανωτῷ τοῖς καυλοῖς καὶ ταῖς ῥίζαις προσπεπλασμένον.

Τοῦ

Τοῦ δὲ ὀποῦ διαφέρει ὁ ἐν σαρδονίᾳ καὶ σαμοθράκῃ γεννώμενος, βαρύοσμος, ἔγκιρρος, θερμαίνων τὴν γεῦσιν· ἁρμόζει δὲ σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ καταχριόμενος, ληθαργικοῖς, φρενιτικοῖς, σκοτωματικοῖς, ἐπιληπτικοῖς, κεφαλαλγοῦσι χρονίως, παραλυτικοῖς, ἰσχιαδικοῖς. σπωμένοις. καὶ καθόλου τοῖς περὶ νεῦρα πάθεσι συγχριόμενος μετ' ἐλαίου καὶ ὄξους. ἔστι δὲ καὶ ὀσφραντικὸς πνιγὸς ὑστερικῆς, καὶ τῶν καταφερομένων ἀνακλητικός· διώκει δὲ θηρία θυμιώμενος· ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς ὠταλγίαν ἐνσταζόμενος σὺν ῥοδίνῳ καὶ πρὸς ὀδονταλγίαν ἐντιθέμενος βρώμασι. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς βῆχας μετ' ὠοῦ λαμβανόμενος δυσπνοίαις τὲ καὶ στρόφοις καὶ πνευματικαῖς διαθέσεσιν ἁρμόζει, κοιλίαν τὲ ἡπίως μαλάσσει, καὶ σπληνατήκει, καὶ δυστοκίαις ἐξόχως ἀρήγει· πρός τε πόνους καὶ διατάσεις κύστεως καὶ νεφρῶν πινόμενος ποιεῖ· ἀναστομοῖ δὲ καὶ ὑστέραν. χρησίμη δὲ καὶ ἡ ῥίζα πρὸς τὰ αὐτα, ἔλαττον ἐνεργοῦσα. πίνεται δὲ αὐτῆς τὸ ἀφέψημα, καθαίρει δὲ λεία ξηρὰ τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη, καὶ λεπίδας ἀπὸ ὀστέων ἀφίστησι, καὶ ἐπουλοῖ τὰ παλαιά· μίγνυται δὲ καὶ κηρωταῖς καὶ μαλάγμασι θερμαντικαῖς. ἐκλέγου δὲ τὴν πρόσφατον, ἄβρωτον, στερεὰν, πλήρη ὀσμῆς.

Præfertur ſuccus è Sardinia & Samothrace, colore rufo, odore graui, feruens guſtu. Ex oleo & roſaceo illitum peucedanum prodeſt lethargicis, phreniticis, vertiginoſis, comitialibus, & longis capitis doloribus, reſolutis, iſchiadicis, conuulſis: omnibus, in vniuerſum, vitiis neruorum, ex oleo & aceto illitum, prodeſt. Eius olfactu reſpirant vuluæ ſtrangulatus, & veternoſi reuocantur: incenſum ſerpentes abigit. Aurium doloribus conuenienter ex roſaceo inſtillatur, cauernis dentium inditum, mitigat dolorem: contra tuſsim efficaciſsimè ex ouo aſſumitur, ſuſpiriisque, & torminibus, & inflationibus ſubuenit: ventrem leuiter emollit, lienem abſumit, difficiles partus mirè adiuuat. Facit ad veſicæ cruciatus, & renum diſtétiones potum & vuluam aperit. Radix ad eadé vtilis eſt, ſed inefficacior: eius decoctũ bibitur. Farina eius, ſordida vlcera purgat, & vetera cicatrice obducit: ſquamas oſsiũ extrahit. In cerata, & calfacientia malagmata addit. Radix eligi debet recens, quæ cariem non ſenſerit, firma, odoris plena.

λύεται

Succus ad potiones amaris nucib⁹, aut ruta, aut pane calido, aut anetho resoluitur.

λύεται δὲ ὁ ὀπὸς εἰς τὰ ποτήματα ἀμυγδάλοις πικροῖς, ἢ πηγάνῳ, ἢ ἄρτῳ θερμῷ, ἢ ἀνήθῳ.

Gith, seu Melanthium. Cap. XCIII.

Περὶ Μελανθίου. Κεφ. ϛγ'.

Gith exilibus surculis fruticat, sæpe binos dodrantes excedens: foliis vt senecionis minutis, sed multò tenuioribus: capitulo in cacumine tenui, paruo ceu papaueris, oblongo, intercursantibus intus mẽbranis: quibus semen includitur nigrum, acre, odoratum, quod panibus inspargitur. Capitis doloribus illitum fronti, subuenit: discutit recentes oculorum suffusiones, tritum ex irino, & infusum naribus: tollit lepras, lentigines, duritias, tumorésque vetustos, cum aceto illitum: circumscarificatos clauos excutit, cum vetere vrina impositum: dentium doloribus, decoctum cum aceto & teda, prodest: teretes ventris tineas expellit, peruncto ex aqua vmbilico: destillatione laborantes adiuuat, tritum in linteo, & olfactum: vrinam & menstrua ciet, multis diebus sumptum, & lac extrahit: difficultatem spirandi cum vino potum leuat: phalangiorũ

Μελάνθιον θαμνίσκος ἐστὶ λεπτόκαρφος δισπίθαμος ἢ καὶ μείζων φύλλα ἔχων μικρὰ ὥσπερ ἠρίγερόντος, λεπτότερα δὲ πολλῷ. καὶ κεφάλιον ἐπ' ἄκρου ἔχων, μικρὸν, *ὡς μήκωνος, ἐπιμήκες, ἔχον κατὰ τὰ ἐντὸς διαφράγματα, ἐν οἷς καὶ τὸ σπέρμα μέλαν, δριμὺ, εὐῶδες, καταπλασσόμενον εἰς ἄρτους. Ἁρμόζει δὲ καὶ κεφαλαλγοῦσι καταπλασσόμενον τῷ μετώπῳ, καὶ τοῖς ἀρχομένοις ὑποχεῖσθαι ἐγχεόμενον εἰς τὰς ῥῖνας μετὰ ἰρίνου λεῖον· αἴρει δὲ καὶ φακὸν, καὶ λέπρας καὶ οἰδήματα παλαιὰ καὶ σκληρίας σὺν ὄξει καταπλασθέν· καὶ ἥλους *περιχαραχθέντας ἐκτινάσσει, σὺν οἴνῳ παλαιῷ ἐπιτεθέν· ὠφελεῖ δὲ καὶ ὀδονταλγίαν μετὰ ὄξους καὶ δαδίου ἑψηθὲν καὶ διακλυζόμενον· ἐκτινάσσει δὲ καὶ ἕλμινθας στρογγύλας καταπλασσομένου τοῦ ὀμφαλοῦ μεθ' ὕδατος, λεανθὲν δὲ καὶ ἐν ἀποδέσμῳ δεθὲν καὶ ὀσφραινόμενον, τοὺς καταῤῥοιζομένους ὠφελεῖ· πινόμενον δὲ πλείους ἡμέρας, ἔμμηνα καὶ οὖρα καὶ γάλα ἄγει· παύει καὶ δύσπνοιαν μετὰ οἴνου ποθέν·

βοηθεῖ

βοηθεῖ δὲ καὶ φαλαγγιοδήκτοις ὅσον ∠ ά. μεθ' ὕδατος ποθέν· διώκει δὲ καὶ ἑρπετὰ θυμιώμενον. φασὶ δὲ καὶ ἀναιρεῖν αὐτὸ πλεῖον ποθέν.

Περὶ Σιλφίου. Κεφ. ϛδ'.

Σίλφιον γεννᾶται ἐν τοῖς κατὰ συρίαν καὶ ἀρμενίαν καὶ μήδειαν τόποις καὶ λιβύην, οὗ ὁ καυλὸς μάσπετον* καλεῖται· ἐμφρὴς νάρθηκι, φύλλα δὲ ἔχει σελίνῳ ὅμοια σπέρμα πλατύ. ῥίζα δὲ θερμαντικὴ* δύσπεπτος, κύστεως κακωτική· ἰᾶται δὲ χοιράδας καὶ φύματα ἀναληφθεῖσα κηρωτῇ, ἢ καὶ ὑπώπια σὺν ἐλαίῳ καταπλασθεῖσα· σὺν ἰρίνῃ δὲ κηρωτῇ ἢ κυπρίνῃ ἰσχιαδικοῖς ἁρμόζει· τὰς περὶ δακτύλιόν τε ἐξοχὰς, αἴρει σιδίῳ σὺν ὄξει ἑψηθεῖσα καὶ καταπλασθεῖσα· θανασίμων τέ ἐστιν ἀντιφάρμακον πινομένη· εὔστομός τε ἐστὶ μιγνυμένη καὶ εἰς βάμματα καὶ ἅλας συλλέγεται δὲ ὁ ὀπὸς* ἐγχαρασσομένων τῆς ῥίζης καὶ τοῦ καυλοῦ. διαφέρει δὲ αὐτοῦ ὁ ὑπέρυθρος καὶ διαυγὴς, σμυρνίζων καὶ ἐν τῇ ὀσμῇ εὔτονος, μὴ πρασίζων, μὴ δὲ ἀπηνὴς πρὸς τὴν γεῦσιν τῇ γεύσει εὐχερῶς τε διειμένος ἐπὶ τὸ λευκὸν χρῶμα. ὁ μέν τοι κυρηναϊκὸς κἂν ἐπ' ὀλίγον τις αὐτοῦ γεύσηται, ἰκμάδα κινεῖ καθ' ὅλον τὸ σῶμα. τῇ τῆς ὀσμῇ προσηνέστατος. ὥς τε γευσαμένῳ τὸ στόμα, μὴ δὲ πνεῖν εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγον, ὁ δὲ

langiorum morsibus ex aqua, drachmæ pondere, haustũ auxiliatur: incenso serpentes fugantur. Tradunt largius epotum enecare.

Laserpitium, & Laser. Cap. XCIIII.

Laserpitium in Syria, Armenia, Media, & Libya nascitur, caule ferulaceo, quem maspetum vocant: foliis apio similibus: lato semine. Radix excalfacit, in cibis ægrè concoquitur, vesicæ noxia: sugillatis illita cum oleo, & strumis, ac tuberculis cum cerato, medetur: ischiadicis conuenit cum irino aut cyprino cerato: excrescentibus circa sedem tollendis illinitur, cum putamine mali punici, & aceto decocta: venenis pota resistit: os commendat, cibis aut sali permista. Laser è radice atque caule scarificatis colligitur: prefertur autem rufum, translucens, myrrhæ æmulum non porraceum, odore valens, suaui gustu: quod dilutum facilè albescit. Cyrenaicum si quis degustarit, humorem toto corpore ciet, blandissimo odore, adeò vt ne os quidem gustanti nisi paululum spiret.

Medicum & Syriacum minus viribus valent, & magis virosum reddunt odorem. Laser omne antequam siccescat, adulteratur sagapeno, aut fabæ lomento: quod maleficium deprehenditur, gustu, odore, visu, & dilutione. Caulem aliqui silphion, radicem magudarim, & folia maspeton vocauere. Efficacissimum laser, mox folia, postremò caulis. Acrem vim habet, inflationes facit: perunctas cum aceto, pipere & vino alopecias sanat: oculorum aciem exacuit, & incipientes suffusiones, illitum cum melle, dissipat: cauernis dentium in dolore inditur, aut cum thure in linteo circumligatur, aut cum hyssopo, ficis coctis in posca, os colluitur: iis prodest, quos bestia in rabiem efferata momorderit, vulneribus immissum: valet aduersus venena telorum, & animalia omnia, quæ virus eiaculantur, potum aut illitum: scorpionum plagis oleo dilutum circumlinitur: gangrænis præcoërcitis immittitur: & cum ruta, nitro & melle, vel per se, carbunculis: clauos callósq; prius circumrasos vellit: cerato

ὁ δὲ μηδικὸς καὶ συριακὸς τῇ δυνάμει εἰσὶν ἀσθενέστεροι, καὶ βρωμωδεστέραν ἔχουσι τὴν ὀσμήν. δολοῦται δὲ πᾶς ὀπὸς πρὸ τοῦ ξηρανθῆναι, σαγαπηνοῦ μιγνυμένου, ἢ ἀλεύρου ἐρεγμίνου ὅπερ διακρινεῖς τῇ γεύσει καὶ τῇ ὀσμῇ καὶ τῇ ὄψει καὶ τῇ διέσει. ἔνιοι δὲ τὴν μὲν καυλὸν σίλφιον ἐκάλεσαν. τὴν δὲ ῥίζαν μαγύδαριν, τὰ δὲ φύλλα μάσπετα. πρακτικώτατος δέ ἐστιν ὁ ὀπὸς, εἶτα τὰ φύλλα, εἶτα ὁ καυλός. ἔστι δὲ φυσώδης, καὶ δριμὺς, ἀλωπεκίας θεραπεύων, σὺν οἴνῳ καὶ πεπέρει, καὶ ὄξει καταχριόμενος· ὀξυδερκίας τε ποιητικὸς, καὶ ἀρχομένης ὑποχύσεως διασκεδαστικὸς σὺν μέλιτι ἐγχριόμενος· πρὸς ὀδονταλγίας τε ἐντίθεται εἰς τὰ βρώματα, καὶ περιτίθεται σὺν λιβανωτῷ ἐγχρισθεὶς εἰς ὀδόνην, καὶ διακλύζεται σὺν ὑσσώπῳ, καὶ σύκοις ἀφεψημένοις σὺν ὀξεικράτῳ, καὶ ἐπὶ λυσσοδήκτων δὲ ὠφελεῖ ἐπιτιθέμενος τοῖς τραύμασι, καὶ ἐπὶ τῶν ἰοβόλων ζώων πάντων καὶ τῶν φαρμακωδῶν τοξευμάτων, ἐγχριόμενος καὶ πινόμενος· ἐπὶ δὲ σκορπιοπλήκτων ἐλαίῳ διεθεὶς περιαλείφεται, καὶ ἐπὶ γαγγραινουμένων προκατασχεσθέντων ἐνίεται· πρός τε ἄνθρακας μετὰ πηγάνου καὶ νίτρου καὶ μέλιτος, ἢ καθ' ἑαυτὸν, ἥλους τε καὶ τύλους αἴρει προπριχαραχθέντας. προμαλα-

προμαλαχθεὶς κηρωτῇ, ἢ σύκων ξηρῶν τῷ ἐντὸς, θεραπεύει καὶ λειχῆνας προσφάτους σὺν ὄξει, σαρκώματα δὲ πολύποδας μετὰ χαλκάνθης ἢ ἰοῦ διαχριόμενος ἐπὶ ἡμέρας τινὰς, ἐκσπᾶται τὰς ἐξοχὰς σὺν σαρκολαβίδι. ἀρήγει δὲ καὶ βρόγχων χρονίαις βραχύτησι· φωνὴν τὴν αἰφνιδίως δασυνθεῖσαν ὕδατι διεθεὶς καὶ ἐκρροφηθεὶς, αὐτίκα ἀποκαθαίρει· κονίδας τε στέλλει σὺν μέλιτι διαχριόμενος· συναγχικοῖς τε ἀναγαργάρισμα μετὰ μελικράτου ὠφέλιμον· εὐχρουστέρους ποιεῖ λαμβανόμενος ἐν διαίτῃ· βηχί τε ἁρμόζει ἐν ᾠῷ ῥοφητῷ διδόμενος· πλευριτικοῖς τε ἐν ῥοφήμασιν ἰκτερικοῖς τε καὶ ὑδρωπικοῖς ὠφελίμως δίδοται μετὰ σύκων ξηρῶν. λύει καὶ ῥίγη σὺν πεπέρει καὶ λιβάνῳ ποθεὶς καὶ οἴνῳ· τετανικοῖς τε καὶ ὀπισθοτονικοῖς ὀβολοῦ ὁλκὴν περιπλάσας, δίδου καταπίνειν. βδέλλας δὲ τὰς προσισχομένας τῇ καταπόσει, ἀναγαργαριζόμενος μετ' ὄξους ἀποβάλλει· καὶ τοῖς γάλα τεθρομβωμένον ἔνδον ποιοῦσι καὶ ἐπιληπτικοῖς μετ' ὀξυμέλιτος ληφθεὶς βοηθεῖ· ποθεὶς δὲ σὺν πεπέρει καὶ σμύρνῃ καταμήνια ἄγει· κοιλιακοὺς τ' ἐν ῥαγὶ λαμβανόμενος σταφυλῆς ὠφελεῖ· μετὰ δὲ κονίας ποθεὶς, ὠφελεῖ τὰ αἰφνίδια σπάσματα, ῥήγματα.

διαλύεται

cerato aut aridorum ficuum carne præmollitum, recentes lichenas ex aceto ſanat. Et excreſcentia in carne, polipóſque, ſi aliquot diebus cum atramento ſutorio, aut ærugine illinatur: extuberantia cum forfice extrahit. Veteribus faucium ſcabritiis opitulatur: grauem, ſubitóque irrauceſcentem vocem, dilutum aqua, ſorbitione confeſtim expedit: vuam illitum cum melle reprimit: anginis ex aqua mulſa vtiliſsimè gargarizatur: veſcentes lætiore colore mangonizat: tuſsi commodè in ſorbili ouo datur, & pleuriticis, in ſorbitionibus: in fellis ſuffuſione, & aqua inter cutem, cum aridis ficis: horrores diſcutit cum vino, pipere, & thure potum: neruorum contractionibus, opiſthotonicíſque datur oboli pondere deuorandum: hærentes gulæ hirudines, gargarizatum cum aceto decutit: ad lac intus coagulatum bibitur: comitialibus ex aceto mulſo proficit: menſes ciet, cum pipere & myrrha potum: cœliacos adiuuat, in acino vuæ ſumptum: cum lixiuio autem potui datum, repétè cõuulſis ruptíſque prodeſt,

ad potiones resoluitur, nucibus amaris, aut ruta aut calido pane. Foliorũ succo ad eadem proficitur, sed multò inefficacius: cum aceto mulso manditur, ad expediendam arteriam, maximè cum vox retunditur: eo cum lactucis vtuntur, exítque in vicem erucæ. Fertur & altera magudaris in Libya nasci, radix lasérpitio similis, sed minus crassa, acris & fungosa, ex qua non profluit succus: eiusdem cum lasere facultatis.

διαλύεται δὲ εἰς τὰ ποτήματα ἀμυγδάλοις πικροῖς, ἢ πηγάνῳ, ἢ ἄρτῳ θερμῷ. ὁ δὲ ὀπὸς τῶν φύλλων τὰ αὐτὰ μὲν ποιεῖ, παραπολὺ δὲ ἔλασσον· ἐδίδεται δὲ μετ' ὀξυμέλιτος ἀρμίζων πρὸς ἀρτηρίαν, μάλιστα δὲ ἀποκοπεῖσιν ἤχοις· χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ μετὰ θριδάκων ἐσθίοντες αὐτὸ συζώμου. Λέγεται δὲ καὶ ἑτέρα μαγύδαρις γίνεσθαι ἐν λιβύῃ, ῥίζα παρομοία σιλφίῳ ἵππου δὲ πεχεῖα, θριμεῖα καὶ χαύνη καὶ ὀπὴν μὴ ἔχουσα· ποιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ τῷ σιλφίῳ.

Sagapenum. Cap. XCV.

Sagapenum ferulaceæ herbæ succus est, quæ in Media nascitur. Optimum est translucens, fuluo forinsecus colore, & intus albo, nescio quid inter laser, & galbanum redolens, gustu acri. Prodest laterum, & pectoris doloribꝰ, tussibus vetustis, conuulsis, & ruptis. Crassam pulmonis pituitã expurgat. Datur comitialibus, opisthotonicis, lienosis: itẽ contra neruorum resolutionem, perfrictiones, & febrium circuitus in potu: in vnguenta pbè admittitur: mẽses pellit, sed fœtum exanimat, cum hydromelite potum: prodest ex vino hausturn, serpentium ictibus:

Περὶ Σαγαπήνου. Κεφ. ϛέ.

Σαγάπηνον ὀπός ἐστι πόας ναρθηκοειδοῦς γινομένης ἐν μηδείᾳ. διαφέρει δὲ αὐτῶν τὸ διαυγὲς, ἔξωθεν μὲν κίρρον, ἐν δὲ τοῖς ἐντὸς λευκὸν, ὄζον μεταξὺ ὀποῦ σιλφίου καὶ χαλβάνης δριμὺ ἐν τῇ γεύσει. ποιεῖ δὲ πρὸς πλευρᾶς πόνον, ῥήγματα, ἀσάσματα, βῆχας χρονίους, πάχη τὰ ἐν πεύμονι αὐανθαίρει. δίδοται δὲ καὶ ἐπιληπτικοῖς, ὀπισθοτονικοῖς, σπληνικοῖς παραλυτικοῖς, κατεψυγμένοις, περιόδοις πυρετοῖς ἐν ποτήμασι, καὶ ἐν συγχρίσμασι δ' ὠφελίμως πρασσόμενα· ἄγει καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα φθείρει πινόμενον μετ' ὑδρομέλιτος ἀρήγει καὶ θηριοδήκτοις μετ' οἴνου λαμβανόμενον.

olfactum

διαχείρ

διεγείρει καὶ ὑστερικῶς πνιγομένας μετ' ὄξους ὀσφαινόμενον. οὐλάς τε ἀποσμήχει τὰς ἐν ὀφθαλμῷ, καὶ ἀμβλυωπίας καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις καὶ ὑποχύματα. διαλύεται δὲ ὥσπερ ὀπός, πηγάνῳ καὶ ὕδατι καὶ πικροῖς ἀμυγδάλοις ἢ μέλιτι ἢ ἄρτῳ θερμῷ.

Περὶ Εὐφορβίου. Κεφ. ϛϛ'.

Εὐφόρβιον δένδρον ἐστὶ ναρθηκοειδὲς λιβυκὸν, γεννώμενον ἐν τῷ κατὰ μαυροισιάδα τμώλῳ. ὀποῦ μεστὸν δριμυτάτου· ὃν δεδοικότες οἱ τῇδε ἄνθρωποι συλλέγουσι διὰ τὸ ἐπιτεταμένον τῆς πυρώσεως, κοιλίας γοῦν προβατίας πεπλυμένας περιδήσαντες τὸ δένδρον, μακρόθεν ἀκοντίοις διαιροῦσιν αὐτοῦ τὸν καυλόν. εὐθέως δὲ ὡς ἔκ τινος ἀγγείου πολὺς ἀποχεῖται ὀπὸς εἰς τὰς κοιλίας καὶ ἀπορραίνεται δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν ἐξακοντιζόμενος. ἔστι δὲ δύο γένη τοῦ ὀποῦ· τὸ μὲν, διαυγὲς ὡς σαρκοκόλλα, κατὰ μεγέθος ὀρόβου· τὸ δέ τι ἐν ταῖς κοιλίαις ὑελῶδες καὶ συνεστώς. δολοῦται δὲ καὶ τῇ σαρκοκόλλῃ καὶ κολλῇ μιγνυμέναις. ἐκλέγου δ' τὸ διαυγῆ καὶ δριμύν· δυσδοκίμαστος δέ ἐστιν ὁ τῇ γεύσει λαμβανόμενος, διὰ τὸ ἅπαξ δηχθείσης τῆς γλώττης ἐπιμένειν τὴν πύρωσιν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, ὥς τε παῖ τὸ προσαγόμενον εὐφόρβιον δοκεῖν εἶναι. ἡ μὲν

olfactum ex aceto vuluarum strangulatus excitat, oculorum cicatrices, offusam caliginem, hebetudines, suffusionésque detergit. Resoluitur vt laser, ruta, aqua, & amaris nucib', aut melle, aut callido pane.

Euphorbium. Cap. XCVI.

Euphorbium Libyca arbor est, ferulæ speciem habens, quæ in mōte Atlāte iuxta Mauritaniam inuenitur. Ea acerrimo succo turget. cuius eximiū feruorem expauescentes incolæ, ouillos ventres elutos, arbori circumligant, & eminus caulem contis incidunt, confestímque è plaga, perinde atque vase quodam, in ventriculos copiosus lactis humor effluit, præter id quod humi sparsum, vulnus eiaculatur. Duo succi genera: vnum orobi magnitudine, sarcocollæ modo emicat: alterum in ventriculis concrescit, atque vitreum spectatur. Eligendum est translucens, & acre. Euphorbium adulteratur sarcocollæ, & glutini mistione, sed difficile quidē experimentum: quippe cū leui gustu, os accensū diu detineat, adeo vt quicquid ori obijciatur, planè euphorbiū resipiat.

Eius inuentio tempore Iubæ regis Libyæ cognita extitit. Succus illitu suffusiones discutit, potus tota die exurit: quare melli collyriisque pro acrimoniæ ratione admisceri debet. Coxarum doloribus prodest in odorifera potione haustus: squamas ossium eadem die eximit: verùm eo vtentes, necesse est linamentis aut ceratis communire corpus, quo ossa conuestiuntur. Aliqui memoriæ prodiderunt, percussos à serpente nihil molesti passuros, si incisa osse tenus capitis cute, intritus succus infundatur, vulnúsque postea consuatur.

Galbanũ. Cap. XCVII.

GALBANVM succus est nascẽtis in Syria ferulæ, quod nonnulli metopium vocant. Maximè laudatur cartilaginosum, merum, thuris effigiem præbens, pingue, minimè lignosum, retinens nonnihil adiecti seminis, & ferulæ, graui odore, neque valde humidum, neque nimis aridum. Adulteratur faba fresa, resina & ammoniaco. Galbanum excalfacit, vrit, extrahit, discutit: menses ac partus trahit apposito vel suffitu: lentigines aceto

ἡ μέν τοι εὕρεσις αὐτοῦ κατὰ Ἰόβαν τὸν βασιλέα τῆς Λιβύης ἐπεγνώσθη. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς, διαφορητικὴν ὑποχυμάτων ἐγχριόμενος, πυροῖ μέν τοι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ποθείς· ὅθεν μέλιτι μίγνυται, καὶ κολλυρίοις κατὰ ἀναλογίαν τῆς δριμύτητος. ἁρμόζει καὶ ἰσχίων ἀλγήμασι, μιγεὶς ἀρωματικῷ ποτήματι καὶ πινόμενος· ἀφίστησι δὲ καὶ λεπίδας αὐθημερόν· δεῖ μέν τοι χρωμένους ἀσφαλίζεσθαι τὴν περικειμένην τοῖς ὀστοῖς σάρκα, μοτοῖς ἢ κηρωταῖς. ἱστοροῦσι δέ τινες μηδὲν παρακολουθεῖν δυσχερὲς τοῖς ἑρπετοδήκτοις, ἐάν τις ἐκκόψας ἄχρις ὀστέου τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς, ἐγχέῃ τὸν ὀπὸν λεῖον καὶ ῥάψῃ τὸ τραῦμα.

Περὶ Χαλβάνης. Κεφ. ϟζ´.

Χαλβάνη ὀπός ἐστι νάρθηκος ἐν Συρίᾳ γεννωμένου, ἣν ἔνιοι μετώπιον καλοῦσιν. ἔστι δὲ αὐτῆς ἀρίστη λιβανοειδὴς, χονδρώδης, καθαρὰ, λιπαρὰ, ἄξυλος ἔχουσα δέ τι τοῦ σπέρματος καὶ τοῦ νάρθηκος μιγνυμένου, ὀσμὴ βαρεῖα, οὔτ' ἄγαν ὑγρὰ, οὔτε πάλιν κατάξηρος. δολοῦσι δὲ αὐτὴν μιγνύντες ῥητίνην, καὶ ἐρεγμὸν καὶ ἀμμωνιακόν. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, πυρωτικὴν, ἐπισπαστικὴν, διαφορητικὴν· προσθεμένη δὲ καὶ ὑποθυμιωμένη, ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα ἄγει· φακούς

τε

τε αἴρει μετ' ὄξους καὶ νίτρου ἐπιπλασθεῖσα· καταπίνεται δὲ πρὸς παλαιὰν βῆχα, δύσπνοιαν, ἄσθματα, ῥήγματα, σπάσματα· ἀντιπάσχει δὲ καὶ τοξικῷ σὺν * ὄξει καὶ σμύρνῃ ποθεῖσα. ἐκβάλλει καὶ τεθνηκότα ἔμβρυα ὁμοίως ληφθεῖσα· ἐπιτίθεται δὲ καὶ πρὸς ὀδύνην πλευρᾶς, καὶ πρὸς δοθιήνας· ἐπιληπτικούς τε καὶ ὑστερικὰς πνίγας καὶ σκοτωματικοὺς ὀσφραινομένη διεγείρει, θηρία τε θυμιωμένη διώκει, τούς τε συγχριομένους ἀδήκτους τηρεῖ, σὺν σφονδύλῳ δὲ καὶ ἀναίῳ περιτεθεῖσα, ἑρπετὰ * κτείνει· ὀδόντος τε πόνον περιπλασθεῖσα ἢ ἀντεθεῖσα εἰς τὸ βρῶμα, παύει· δοκεῖ δὲ καὶ δυσουροῦσι ποιεῖν. λύεται δὲ καὶ εἰς μὲν τὰ ποτήματα, πικροῖς ἀμυγδάλοις καὶ ὕδατι ἢ πηγανῷ ἢ μελικράτῳ ἢ ἄρτῳ θερμῷ. ἀλλῶς δὲ μηκωνείῳ ἢ χαλκῷ κεκαυμένῳ, ἢ χολῇ ὑγρᾷ. καθαίρειν δὲ αὐτὴν βουλόμενος, κάθες εἰς ζεστὸν ὕδωρ· τακείσης γὰρ αὐτῆς, ἐπιπλεύσει τὸ ῥυπαρόν· ὅπερ χωρίσεις οὕτως· εἰς ὀθόνιον καθαρὸν ἀραιὸν ἐνδήσας ἀποκρέμασον εἰς χαλκὴν πυξίδα ἢ ὀστράκινον ἀγγεῖον, ὡς μὴ ἅπτεσθαι τῶν πυθμένος τοῦ ἄγγους τὸν ἔνδεσμον· καὶ πωμάσας, εἰς ἀναβραστὸν ὕδωρ κάθες· οὕτω γὰρ τὸ μὲν νόστιμον ἀποτακήσεται ὡς δι' ἠθμοῦ. τὸ δὲ ξυλῶδες ἐν τῷ ὀθονίῳ μενεῖ.

Περὶ Αμ-

ceto & nitro perunctas tollit: deuoratur ad tussim veterem, difficultatem spirandi, suspiria, rupta, conuulsa: aduersatur toxicis, potum cum vino & myrrha. simili modo sumptum mortuos partus extrahit: imponitur lateris doloribus, & furunculis: comitiales, & vuluæ strangulatus, & vertiginosos olfactu suscitat: si vratur, fugat nidore serpentes, & perunctos feriri non patitur: serpentes cum oleo & sphondylo circumpositum, necat: dentium dolorem oblitum, aut cauernis inditum, mitigat: vrinæ difficili prodesse existimatur. Resoluitur ad potiones amaris nucibus, aqua, aut ruta, aut calido pane, mulsáve. aliâs meconio, ære vsto, felle liquido. Si purgare Galbanum voles, in feruentem aquam demittito: nanque cum liquefactum fuerit, eius sordes fluitabunt: quas hoc modo facile separabis: mundo linteo raróque alligatũ in fictili aut ærea pyxide ita pendeat, vt imum vasis ne tangat: opertóque vase in feruidam aquam demittito: sic enim syncerũ, veluti per colum eliquescet, & lignosum in linteo remanebit.

Ammo-

Ammoniacum. Cap. XCVIII.

Ammoniacum, ferulæ ſuccus eſt, quam iuxta Cyrenem Aphrica gignit: cuius fruticem cum radice agaſyllim vocant. Probatur bene coloratum, ligni & calculorum expers, thuris ſimilitudine, minutis glebis, denſum, ſyncerum, nulla ſorde ſpurcatum, caſtoreum odore imitans, guſtu amarum. hoc genus thrauſma, id eſt, friaturam appellant· quod verò terram, & calculos collegit, phyrama. gignitur in Aphrica iuxta Ammonis oraculum, ſuccum ſtillante ferulacea arbore. Mollit, extrahit, calfacit: tubercula duritiáſque diſcutit: potum, aluum ſoluit: partus extrahit, lienẽ cõſumit, drachmæ põdere hauſtum: articulorum coxendicúmq; doloribus liberat: auxilio eſt anhelatoribus, orthopnoicis, comitialibus. Itẽ quibus humor in pectore coit, ſi cum melle delingatur, aut cũ ptiſanæ ſucco ſorbeatur: cruentam vrinã pellit: albugines oculorum abſterget: genarum ſcabritiã abſumit: tritũ autem cũ aceto, & impoſitũ, iocineris lieniſq; duritias ſedat: diſcutit tofos, qui in artubus cõcalluerũt, cum

Περὶ Ἀμμωνιακοῦ. Κεφ. ϛή.

Ἀμμωνιακὸν, καὶ τοῦτο ὀπός ἐστι νάρθηκος, γεννωμένου ἐν τῇ κατὰ κυρήνην λιβύῃ· καλεῖται δὲ αὐτοῦ ὅλος ὁ θάμνος σὺν τῇ ῥίζῃ, ἀγασυλλίς. ἐγκριτέον δὲ αὐτοῦ τὸ εὔχρουν καὶ ἄξυλον καὶ ἀλιθὲς, λιβανωτίζον τοῖς χόνδροις, καθαρὸν καὶ πυκνὸν, μηδεμίαν ἔχον ῥυπαρίαν, καστορίζον τῇ ὀσμῇ, πικρὸν δὲ τῇ γεύσει. καλεῖται δὲ τὸ τοιοῦτον, θραῦσμα· τὸ δὲ γεῶδες ἢ λιθῶδες, φύραμα. γεννᾶται δὲ ἐν λιβύῃ κατὰ ἄμμωνα. χυλὸς ὢν δένδρου ναρθηκοειδοῦς. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν, ἐπισπαστικὴν, θερμαντικὴν, διαφορητικὴν σκληρωμάτων τε καὶ φυμάτων· κοιλίαν τε ὑπάγει ποθέν· καὶ ἔμβρυα κατασπᾷ. σπλῆνα τήκει μεθ' ὄξους < ά ποθέν· καὶ ἄρθρων καὶ ἰσχίων ἀλγήματα παραιτεῖται· βοηθεῖ δὲ καὶ ἀσθματικοῖς, ὀρθοπνοϊκοῖς, ἐπιληπτικοῖς, καὶ τοῖς ὑγρασίαν ἐν θώρακι ἔχουσιν, ἐκλειχόμενον μετὰ μέλιτος, ἢ πτισάνης ῥοφούμενον χυλῷ· ἄγει δὲ καὶ οὖρα αἱματώδη· σμήχει δὲ καὶ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς λευκώματα· καὶ τραχύτητας βλεφάρων τήκει. λειωθὲν δὲ σὺν ὄξει καὶ ἐπιτεθὲν, παύει τὰς περὶ σπλῆνα καὶ ἧπαρ σκληρίας· λύει καὶ τοὺς περὶ τὰ ἄρθρα πώρους μεθ

μετὰ μέλιτος καταπλασσόμενον, ἢ καὶ πίσσῃ μιγέν· ποιεῖ καὶ πρὸς κόπους καὶ ἰσχιάδας συγχριόμενον, μιγὲν ὄξει καὶ νίτρῳ καὶ κυπρίνῳ ἐλαίῳ ἀντὶ ἀκόπου.

cum melle aut cum pice illitum. lassitudines, & coxendicum dolores eo perungi vtile est, cum nitro, & cyprino oleo, vice acopi.

Περὶ σαρκοκόλλας.

Κεφ. ϛθ'.

Sarcocolla.

Cap. XCIX.

Ἡ δὲ σαρκοκόλλα ἔστι δάκρυον δένδρου γεννώμενον ἐν τῷ σίδι, ἐοικὸς λιβανωτῷ λεπτῷ, ὑπόκιρρον, ἔμπικρον τῇ γεύσει. Δύναμιν δὲ ἔχει κολλητικὴν τραυμάτων καὶ ἐφεκτικὴν τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ῥευμάτων· μίγνυται δὲ καὶ ἐμπλαστροῖς. δολοῦται δὲ κόμμεως αὐτῇ μιγνυμένου.

Sarcocolla, lachrima est arboris in Perside nascentis, pollini thuris similis, rufa, gustu amara. Vulnera glutinat, oculorum fluxiones inhibet: emplastris inseritur. Adulteratur admisto gummi.

Περὶ Γλαυκίου. Κεφ. ρ'.

Glaucium. Cap. C.

Γλαύκιον χυλός ἐστι βοτάνης κατὰ ἱεράπολιν τῆς συρίας γεννωμένης, ἔοικε δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα τῆς περατίτιδος μήκωνος, λιπαρώτερα δὲ καὶ χαμαίζηλα, καὶ βαρύοσμα καὶ πικρότερα ἐν τῇ γεύσει· χυλὸν δὲ ἔχει πολὺν κροκίζοντα. ταύτης τὰ φύλλα βάλλοντες οἱ ἐπιχώριοι εἰς χύτραν, θερμαίνουσιν ἐν κλιβάνοις ἡμιψυγέσιν ἄχρι μαρασμοῦ, εἶτα ἐκκόψαντες ἐκθλίβουσι τὸν χυλόν· ἔστι δὲ ἡ χρῆσις αὐτοῦ πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ, ἐν ἀρχῇ ψυκτικοῦ ὄντος.

Glaucium, succus est herbæ quæ ad Hierapolim Syriæ nascitur, foliis ferè corniculati papaueris, pinguioribus tamen, in terram sparsis, odoris tetri, gustus amari: tota croceo succo madet. Folia in olla fictili semifrigidis clibanis calfaciunt indigenæ, vsque dum flaccescant, deinde contusis succum exprimunt: cuius est vsus ad oculorum medicamenta, vtpote cum inter initia refrigeret.

Περὶ Κόλλης. Κεφ. ρά.

Glutinum. Cap. CI.

Κόλλα ἢν ἔνιοι ξυλοκόλλαν καλοῦσιν ἢ ταυροκόλλαν, καλλίστη ἐστὶν ἡ ῥοδιανὴ, ἐκ τῶν βοείων βυρσῶν σκευα-

GLVTINVM, quod xylocollan, alij taurocollã vocãt, præstantissimum Rhodiacum, quod

quod ex bubulis coriis conficitur, id candidũ est, & translucẽs. Nigrũ verò minus probatur. Resolutũ in aceto, impetigines leprásq; cutis delet: ambustis igni ex aqua calida dilutũ illitúmque, pustulas erumpere nõ patitur. vulneribus prodest, melle aut aceto madefactum.

Glutinum piscium.

Cap. CII.

Ichthyocolla, gluten pisciũ, vẽter est piscis cetacei. Præstat candicans, natione Ponticum, subasperum, minimè scabrũ, & quod celerrimè liquescit. Vtile emplastris, capitis & leprarum medicaminibus, & tetanothris, quæ cutem faciei erugant, & extendunt.

Viscum. Cap. CIII.

Viscum optimum est recẽs, intus porraceum, extra fuluũ, quod asperi nihil, aut furfurosi conceperit. Fit acinis in robore nascentibus, buxeo fruticis folio: contusum acinum lauãt, & postea in aqua decoquunt. sunt qui commanducando ipsum efficiant. Gignitur quoq; in mâlo, pyro, & plerisque aliis arboribus: quinetiã inuenitur in quorundam fruticũ radicibus. Emollit, discutit, extrahit: paro-

σκευαζομένη· ἔστι δὲ λευκὴ καὶ διαυγὴς ἡ τοιαύτη· ἡ δὲ μέλαινα ἧττον. Δύναμιν δὲ ἔχει λυθεῖσα ὄξει, λειχήνας καὶ λέπρας τὰς ἐπιπολαίους ἀφιστάνειν. πυρίκαυτά τε οὐκ ἐᾶ φλυκταινοῦσθαι μεθ' ὕδατος θερμοῦ ἐνεθεῖσα καὶ καταχριομένη. ἔστι δὲ καὶ τραυματικὴ, διεθεῖσα μέλιτι καὶ ὄξει.

Περὶ Ἰχθυοκόλλης.

Κεφ. ρβ'.

Ἡ δὲ ἰχθυόκολλα λεγομένη κοιλία ἐστὶν ἰχθύος κητώου. διαφέρει δὲ ἡ ἐν πόντῳ γενομένη οὖσα λευκὴ, ὑπότραχυς, οὐ ψωρώδης, τάχιστα τηκομένη· ὠφελεῖ δὲ εἰς τὰς κεφαλικὰς ἐμπλάστρους καὶ λεπρικὰς δυνάμεις, καὶ εἰς τετάνωθρα τῶν προσώπων.

Περὶ Ἰξοῦ. Κεφ. ργ'.

Ἰξὸς καλός ἐστιν ὁ νέος καὶ πρασίζων τῷ χρώματι κατὰ τὰ ἐντὸς, ἐκτὸς δὲ ὑπόξανθος, μηδὲν ἔχων τραχὺ ἢ πιτυρῶδες. γίνεται δὲ ἔκτινος καρποῦ περιφεροῦς γενομένου ἐν δρυῒ τῇ ἐχούσῃ τὰ φύλλα ὅμοια πύξῳ· κόπτεται δὲ ὁ καρπὸς, εἶτα πλύνεται, εἶτα ἐν ὕδατι ἕψεται. ἔνιοι δὲ μασσώμενοι αὐτὸν ἐργάζονται. γίνεται δὲ καὶ ἐκ μηλέας καὶ ἀπίου καὶ ἐξ ἄλλων δένδρων· εὑρίσκεται δὲ καὶ πρὸς ῥίζαις θάμνων τινῶν. Δύναται δὲ διαφορεῖν, μαλάσσειν, ἐπισπάσθαι, συμ-

συμπέτειν φύματα, παρωτίδας, καὶ τὰς ἄλλας ἀποστάσεις· μιγεὶς ῥητίνῃ καὶ κηρῷ ἴσῳ, ἐπινυκτίδας τὲ ἐν σπληνίῳ ἰᾶται· σὺν λιβανωτῷ δὲ ἕλκη παλαιὰ καὶ κακοήθεις ἀποστάσεις μαλάσσει· καὶ σπλῆνας τήκει σὺν ἀσβέστῳ ἢ γαγάτῃ λίθῳ ἢ ἀσίῳ ἑψηθεὶς καὶ ἐπιτεθεὶς. ἕλκει δὲ καὶ ὄνυχας σὺν ἀρσενικῷ ἢ σανδαράχῃ ἐπιπλασθείς· μιγεὶς δὲ ἀσβέστῳ καὶ τρυγὶ, ἐπιτείνει τὴν δύναμιν αὐτοῦ.

Περὶ Απαρίνης. Κεφ. ρδ'.

Απαρίνη, οἱ δὲ, ἀμπελόκαρπον, οἱ δὲ, ὀμφαλόκαρπον, οἱ δὲ, φιλάνθρωπον καλοῦσιν, οἱ δὲ, ἰξόν· κλῶνες πολλοὶ, μικροὶ, τετράγωνοι, τραχεῖς· φύλλα δὲ ἐκ διαστήματος κυκλοτερῶς περικείμενα ὥσπερ τὰ τοῦ ἐρυθροδάνου· ἄνθη λευκά· σπέρμα σκληρὸν, λευκὸν, στρογγύλον, ὑπόκοιλον ἐκ μέσου ὡς ὀμφαλὸς, προσέρχεται δὲ καὶ ἱματίοις ἡ πόα. χρῶνται δὲ αὐτῇ καὶ οἱ ποιμένες ἀντὶ ἠθμοῦ ἐπὶ τοῦ γάλακτος, πρὸς ἔκλειψιν τῶν ἐν αὐτῷ τριχῶν. Ταύτης τὸ σπέρμα καὶ οἱ καυλοὶ καὶ τὰ φύλλα χυλισθέντα, φαλαγγιοδήκτοις καὶ ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ πινόμενον μετὰ οἴνου· καὶ ὠταλγίας ἰᾶται ὁ χυλὸς ἐγχυματιζόμενος. ἡ δὲ πόα ἀναληφθεῖσα ὀξυγγίῳ λείῳ, διαφορεῖ χοιράδας.

Περὶ Αλύ-

parotidas, tubercula, cæteráſq; collectiones ad maturationem perducit: cum reſina autem, & cera pari, epinyctidas in ſplenio ſanat: vetera vlcera abſceſſusq; quos cachoëthes vocant, ex thure mollit: lienem cũ calce, gagate, aut Aſio lapide coctum & impoſitum abſumit: cũ ſandaracha, aut auripigmẽto illitum, vngues extrahit: miſtum cum calce, & vini fæce, ſuam vim intendit.

Aparine. Cap. CIIII.

Aparine ramis multis, & paruis fruticat, aſperis, quadrangulis, per interualla orbiculato foliorum ambitu, vt in rubia: flos albus: ſemen durum, rotundum, concauum, album, vmbilici figura, aſperitate veſtium tenaci. Ea paſtores coli vice vtuntur, ad eximendos è lacte pilos. Seminis, caulium, ac foliorum ſuccus, potu contra viperarum phalangiorúmque morſus auxiliatur: infuſu aurium dolori medetur. Herba cum axungia trita ſtrumas diſcutit.

Alyſſum.

Alyssum. Cap. CV.

Alysson exiguus frutex est, vnicaulis, subasper, rotundis foliis: fructu duplicium scutorum effigie, in quo est semen, quadamtenus latũ, in montibus, & asperis locis emicat. Eius decoctum singultus sine febri, potu discutit: idẽ efficit, si quis eã aut teneat, aut odoretur: cũ mellẽ trita, vitia cutis in facie, & lentigines emẽdat. contusa in edulio, rabiei canis mederi putatur. domibus appensa salutaris esse creditur, & hominibus atque animalibus fascini amuletum. Purpureo linteo circumligata, pecorũ morbos abigit.

Asclepias. Cap. CVI.

Asclepias ramos emittit longos: folia hederæ, longa: radices numerosas, tenues, odoratas: floris virus graue: semen securidacæ. nascitur in mõtibus. Radices ex vino potę torminibus auxiliãtur, & contra serpẽtiũ ictus. Folia aduersus vuluæ mammarúmq;, vlcera, quæ cacoëthe vocant, illinuntur.

Atractylis. Cap. CVII.

Atractylis, spina est cnico similis, folia multò longiora ferens in summis virgis, magna parte nuda, asperáque, qua fœminę pro fusis vtuntur: capi-

Περὶ Αλύσου. Κεφ. ρε'.

Αλυσον φρυγάνιόν ἐστιν, ὑπότραχυ, φύλλα ἔχον στρογγύλα· παρ' οἷς ὁ καρπὸς ὡς ἀσπιδίσκια διάδιπλα, ἐν οἷς τὸ σπέρμα ὑπόπλατυ. φύεται ἐν ὀρεινοῖς καὶ τραχέσι τόποις. Ταύτης τὸ ἀφέψημα ποθὲν, λυγμοὺς τοὺς δίχα πυρετοῦ λύει· καὶ κρατηθὲν δὲ ἢ ὀσφρανθὲν, τὸ αὐτὸ δρᾷ· σὺν μέλιτι δὲ λεῖον, φακοὺς καὶ ἔφηλιν ἀποκαθαίρει· δοκεῖ δὲ καὶ λύσσαν κυνὸς ἰᾶσθαι. συγκοπὲν ἐδέσματι καὶ δοθὲν, καὶ κρεμάμενον δὲ ἐν οἰκίᾳ, ὑγιεινὸν λέγεται εἶναι καὶ ἀνθρώποις καὶ ζώοις ἀβάσκαντον. περιαφθὲν δὲ φοινικῷ ῥάκει, θρεμμάτων νόσους ἀπελαύνει.

Περὶ Ασκληπιάδος. Κεφ. ρς'.

Ασκληπίας κλωνία ἀνίησι μακρά· ἐφ' ὧν φύλλα μακρὰ κισσῷ ὅμοια· ῥίζας πολλὰς καὶ λεπτὰς εὐώδεις· ἄνθος βαρύοσμον· σπέρμα δὲ ὡς πελεκίνου. φύεται ἐν ὄρεσι. βοηθοῦσι δὲ αἱ ῥίζαι ἐν οἴνῳ πινόμεναι, στροφουμένοις καὶ θηριοδήκτοις. καὶ τὰ φύλλα καταπλαττόμενα, ἁρμόζει πρὸς τὰς ἐν μαστοῖς καὶ μήτρας κακοηθείας.

Περὶ Ατρακτυλίδος. Κεφ. ρζ'.

Ατρακτυλὶς ἄκανθά ἐστιν ἐοικυῖα κνίκῳ, μακρότερα δὲ πολλῷ φύλλα ἔχουσα ἐπ' ἄκρου τῶν ῥαβδίων τὸ δὲ πλεῖον γυμνὸν τραχὺ, ὧ καὶ αἱ γυναῖκες χρῶνται ἀντὶ ἀτράκτου. ἔχει

ἔχει δὲ καὶ* κεφάλια ἐπ' ἄκρου ἀκανθώδη· ἄνθος ὠχρόν· ῥίζα δὲ λεπτὴ ἄχρηστος. ταύτης τὰ φύλλα καὶ ἡ κόμη καὶ ὁ καρπὸς λεῖα ποθέντα σὺν πεπέρει καὶ οἴνῳ, σκορπιοπλήκτοις ὠφελεῖ. ἔνιοι δ' ἱστοροῦσι τοὺς πληγέντας, ἄχριπερ ἂν κρατῶσι τὴν πόαν ἀνωδύνους εἶναι. ἀποθεμένους δὲ ἀγγεῖν.

capitula in cacumine ſpinis horrent: flos luteus: quibuſdam in locis purpureus inuenitur: radix tenuis, ſuperuacua. Coma, ſemē & folia cū pipere, & vino teruntur vtiliſsimè cōtra ſcorpionū ictus. percuſſos tradūt quādiu ea teneatur herba, nullū experiri dolorē, ipſumq; depoſita ſtatim recrudeſcere.

Περὶ πολυκνήμου.

Κεφ. ρή.

Πολύκνημον θάμνος ἐστὶ φρυγανώδης, ἔχων φύλλα ὀριγάνῳ ἐμφερῆ· τὴν δὲ καυλὸν πολυγόνατον ὥς περ γλήχωνος, οὐκ ἔχει μέν τοι τὸ σκιάδιον, μικρὰ δ' ἐπ' ἄκρῳ κορύμβια μετ' εὐωδίας τινὸς δριμείας. Ποιεῖ δὲ καταπλασσόμενον χλωρὸν ἢ ξηρὸν μετ' ὕδατος, πρὸς τραύματα, κολλῶσα· δεῖ δὲ πεμπταῖον λύειν. πίνεται καὶ πρὸς στραγγουρίαν καὶ ῥήγματα σὺν οἴνῳ.

Polycnemum.

Cap. CVIII.

Polycnemon, frutex eſt ſurculoſus, foliis origani: caule, vt pulegij, geniculis multis intercepto, ſine vmbella, tenui tamē in cacumine corymbo, boni odoris, & acris. Vulneribus agglutinandis recens, aut aridum cum aqua, efficaciter illinitur: ſed quinto die ſolui debet. Ad vrinæ ſtillicidia ruptáque, cum vino bibitur.

Περὶ Κλινοποδίου. Κεφ. ρθ'.

Κλινοπόδιον θαμνίον ἐστὶ καὶ τοῦτο φρυγανῶδες διππίθαμον, φυόμενον ἐν πέτραις, ἔχον φύλλα ἑρπύλῳ παραπλήσια. καὶ τὰ ἄνθη ὅμοια ὡς κλίνης ποσὶν, ἐκδιαστημάτων ἐμφερῆ πρασίῳ. Πίνεται δὲ ἡ πόα καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς, πρὸς θηρίων δήγματα καὶ σπάσματα, καὶ ῥήγματα καὶ στραγγουρίαν· ἄγει καὶ ἔμμηνα, καὶ ἔμβρυα, καὶ ἀκροχορδόνας ἀπο-

Clinopodiū. Cap. CIX.

Clinopodion frutex eſt foliis ſerpillo ſimilis, ſurculoſus, duûm dodrantū altitudine. naſcitur in petroſis. Flores, marrubij modo, ex interuallis diſtincti ſpeciē lecti pedū præbēt. Bibitur herba & ſucci ei⁹ decoctū, ad conuulſa, rupta, ſtrāgurias, ſerpentiū ictus: menſes & partus pellit: & penſiles verrucas, quas acrochordonas vocant, eiicit,

eiicit, aliquod diebus potũ. aluum sistit decoctũ ad tertias, potúmque, si febrim sentiunt, ex aqua, alioquin ex vino.

Leontopetalum.
Cap. CX.

Leontopetalon caulem emittit dodrantalem, aut altiorem, plurimis alis concauum, & in cacumine semina parua duo aut tria, in siliquis, ciceris modo: flores anemonæ similes, punicei coloris: folia brassicæ, sed papaueris diuisura: radicibus nigris, rapæ similibus, strumosis. nascitur in aruis & segetibus. Radix auxiliatur serpétium ictibus, ex vino pota. nec alia res celerius dolorem finit. Miscetur ischiadicorum clysteribus.

Teucrium.
Cap. CXI.

Teucrion, siue vt aliis placet teucris, herba est virgæ referens effigiem, trissaginis similitudine, tenui folio, non multum à cicere alieno. hæc in Cilicia iuxta Gentiadem Cissadémque vbertim prouenit. Recens cum posca, aut aridæ feruefactæ ius, potu lienem potenter absumit: lienosis cum aceto & ficis illinitur: item

ἀποβάλλῃ ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα νόμιμον. κοχλίαν τὲ ἴσην ἐπὶ βίστον ἐνόμιμον καὶ πινόμενον, ἀπυρέτοις ἐν οἴνῳ, πυρέτιοισι δὲ δι' ὕδατος.

Περὶ Λεοντοπεταλι. Κεφ. ρί. ς

Λεοντοπέταλον καυλὸν ἀνίησι σπιθαμαῖον, ἢ ἐν μείζονα, ἔχοντα μασχάλας πλείστας, ἐφ' ὧν ἄκρων λοβοὶ ὅμοιοι ἀνεμώνοισι, ἐν δὲ τούτοις δύο ἢ τρία σπερμάτια· αὔξηται φοινικᾶ, ἐοικότα ἀνεμώνῃ· φύλλα δὲ ὅμοια κράμβῃ, ἐστεμμένα ὡς τὰ τῆς μήκωνος· ῥίζα μέλαινα ὅσον ῥαγγύλη, ἔξοχὰς ἔχουσα καθάπερ κονδύλους πινάς. φύεται δ' ἐν ἀρούραις καὶ ἐν τῷ σίτῳ. ταύτης ἡ ῥίζα σὺν οἴνῳ πινομένη, βοηθεῖ ἐρυσιπελάτοις. ταχέως ἀπόνους ποιοῦσα. μίσγεται δὲ καὶ εἰς τοὺς ἰσχιαδικοὺς κλυσμούς.

Περὶ Τευκρίου. Κεφ. ριά.

Τεύκριον, οἱ δὲ καὶ τοῦτο χαμαίδρυν καλοῦσι, πόα ῥαδδοειδὴς ἐοικυῖα χαμαίδρυϊ, λεπτόφυλλος, ἔχουσα ἐρεβίνθῳ πέταλον ὅμοιον. φύεται δὲ πλεῖστον ἐν κιλικίᾳ τῇ κατὰ* γρυτιάδα καὶ κισσάδα καλουμένῃ. δώσαμεν δὲ ἔχει χλωρὰ μετ' ὀξυκράτου ποθεῖσα ἢ ξηρὰ ἀποζεσθεῖσα καὶ πινομένη, σπλῆνα τήκειν ἰσχυρῶς. καταπλάσσεται δὲ μετὰ σύκων καὶ ὄξους ἐπὶ σπληνικῶν.

ἐπὶ

ἐπὶ θηριοδήκτων δὲ μετ' ὄξοις μόνου χωρὶς σύκων.

Περὶ Χαμαίδρυος. Κεφ. ριϛ'.

Χαμαίδρις, οἱ δὲ χαμαίδρωψ, ἢ λινόδρις. διὰ δὲ τὸ σώζειν τινὰ ἐμφέρειαν τῷ τευκρίῳ, καὶ ταύτην τινὲς τεύκριον ἐκάλεσαν. φύεται ἐν τραχέσι καὶ πετρώδεσι τόποις· ἔστι δὲ θαμνίσκος σπιθαμιαῖος, φύλλα ἔχων μικρὰ τῷ σχήματι καὶ τῇ σχίσει δρυῒ ὅμοια, πικρά· ἄνθος ὑποπόρφυρον, μικρόν. συλλέγειν δὲ αὐτὴν δεῖ ἐγκύμονα τοῦ καρποῦ. Δύναμιν δὲ ἔχει χλωρὰ ἀφεψηθεῖσα σὺν ὕδατι καὶ ποτιζομένη, βοηθεῖν σπάσμασι, βηχὶ, σπληνὶ ἐσκιῤῥωμένῳ, δυσουροῦσιν, ὑδρωπικοῖς ἐν ἀρχαῖς· ἄγει καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα, σπλῆνα τήκει σὺν ὄξει ποθεῖσα· πρὸς δὲ τὰ θηρία σὺν οἴνῳ πινομένη, καὶ καταπλασσομένη ποιεῖ. λεῖα δὲ δύναται καὶ εἰς καταπότια ἀναπλάσσεσθαι πρὸς τὰ εἰρημένα· καὶ ἀνακαθαίρειν ἕλκη παλαιὰ σὺν μέλιτι· αἴρει δὲ ἀχλῦς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς σὺν ἐλαίῳ λεία ἐγχριομένη καὶ ἀλειφομένη. ἔστι δὲ θερμαντική.

Περὶ Λευκάδος. Κεφ. ριγ'.

Λευκὰς ὀρεινὴ, πλατυφυλλότερα τῆς ἡμέρου ἐστὶ, δριμύτερόν τε καὶ πικρότερον ἔχουσα τὸν καρπὸν καὶ ἀστομώτερον, δραστικωτέρα μέντοι τυγχάνει τῆς ἡμέρου. ἐπι-

item serpentium morsibus ex aceto solo, sine ficis.

Trissago. Cap. CXII.

Chamædris Græcis, aliis chamædrops: Latinis trissago dicitur. sunt qui eam teucrion appellauere, propter eã quam cum teucrio seruat similitudinem. Nascitur in petrosis & asperis: frutex dodrantalis, folia habens exigua, amara, effigie & diuisura quercus: flore paruo, penè purpureo. Carpitur semine prægnans. Recens in aqua decocta, potu tussibus, indurato lieni, vrinæ difficultati, incipientibus hydropicis, auxiliatur: cit menses: partus extrahit, lienem ex aceto pota consumit: aduersus serpentium venena ex vino, potu, illitúque efficacissima. Trita digeritur in pastillos ad supradicta: purgat vetera vlcera, cum melle: cum oleo illita, caliginem oculorum discutit: natura eius est calfacere.

Leucas. Cap. CXIII.

Leucas montana, latioribus q̃ vrbana foliis, semine acriore, amariore, ori ingrato, efficacior tamen q̃ satiua habetur.

Vtraque ex vino cõtra animalium venena, præcipuè marinorum opitulatur.

Lychnis coronaria.
Cap. CXIIII.

Lychnis coronaria, flore est albæ violæ simili, sed purpureo quo corollæ factitantur. Contra scorpionum ictus semen in vino potum auxiliatur.

Lychnis sylvestris.
Cap. CXV.

Lychnis sylvestris, omnia vrbanæ similis. Bilem per aluum detrahit, semine duabus drachmis poto: ictis à scorpione subuenit. Aiunt huius herbæ appositu, scorpiones torpescere, & inertes prorsus reddi.

Lilium. Cap. CXVI.

LILIA coronamentis se dedunt, Liria à quibusdam vocata. E quibus vnguẽtum temperatur quod aliqui lirinum, alij susinum appellant, neruos & priuatim vuluæ duritias emolliens. Folia herbæ illita, contra serpentium ictus auxiliantur: feruefacta, ambustis proficiunt: aceto condita, vulneribus opitulantur. Succus

ἐπιπλασσόμεναι δὲ ἀμφότεραι καὶ πινόμεναι, ἁρμόζουσι μετ' οἴνου ἐπὶ τῶν ἰοβόλων, καὶ μάλιστα τῶν θαλασσίων.

Περὶ Λυχνίδος στεφανωματικῆς. Κεφ. ριδ'.

Λυχνὶς στεφανωματικὴ, ἄνθος ἐστὶν ὅμοιον λευκοΐῳ, ἐμπόρφυρον δὲ πλεκόμενον εἰς τὰ στεφάνια. ἧς τὸ σπέρμα βοηθεῖ σὺν οἴνῳ ποθὲν σκορπιοπλήκτοις.

Περὶ Λυχνίδος ἀγρίας.
Κεφ. ριέ.

Λυχνὶς ἀγρία ὁμοία τῇ ἡμέρῳ κατὰ πάντα. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς < β'. πλῆθος ποθὲν ἄγει κατὰ κοιλίαν χολώδη· καὶ σκορπιοπλήκτοις ἁρμόζει. φασὶ δὲ καὶ τοὺς σκορπίους ναρκώδεις καὶ ἀπράκτους γίνεσθαι παρατεθείσης αὐτοῖς τῆς πόας.

Περὶ Κρίνου.
Κεφ. ριϛ'.

Κρίνον βασιλικὸν, τούτου τὸ ἄνθος στεφανωμάτικόν ἐστι. καλήμενον ὑπ' ἐνίων λείριον. ἀφ' οὗ καὶ τὸ χρίσμα κατασκευάζεται ὅ τινες λείρινον, οἱ δὲ σούσινον καλοῦσι, μαλακτικὸν ὂν τῶν νεύρων, καὶ ἰδίως τῶν περὶ μήτραν σκληριῶν. τῆς δὲ πόας τὰ φύλλα καταπλασσόμενα, ἑρπετοδήκτοις βοηθεῖ· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ καύματα ζεσθέντα· ταριχευθέντα δὲ ἐν ὄξει τραυματικὰ γίνεται.

ὁ δὲ

ὁ δὲ χυλὸς αὐτῶν μιγεὶ ὄξεις ἢ μέλιτι, ἑψηθείς τε ἐν χαλκώματι ὑγρῶν γίνεται φάρμακον πρὸς τὰ παλαιὰ ἕλκη, καὶ πρόσφατα τραύματα. ἡ δὲ ῥίζα ὀπτὴ λεία σὺν ῥοδίνῳ, πυρίκαυτα ἰᾶται, καὶ ὑστέραν μαλάσσει καὶ ἔμμηνα ἄγει καὶ ἕλκη ἐπουλοῖ· σὺν μέλιτι δὲ λεανθεῖσα νεύρων διακοπὰς καὶ στρέμματα ἰᾶται· ἀλφοίς τε ἀποκαθαίρει καὶ λέπρας, καὶ πίτυρα· καὶ ἀχῶρας σμήχει, τά τε πρόσωπα καθαίρει καὶ ἀῤῥυτίδωτα ποιεῖ· Σὺν ὄξει δὲ λεία ἢ σὺν ὑοσκυάμου φύλλοις, καὶ ἀλεύρῳ πυρίνῳ, ὄρχεων φλεγμονὰς παραιτεῖται. τὸ δὲ σπέρμα ἑρπετῶν δήγμασιν ἀντιφάρμακον ποθέν· ἐρισιπελάτων δὲ κατάπλασμα σὺν οἴνῳ λεανθέντα, τὸ, τε σπέρμα καὶ τὰ φύλλα. Φασὶ δέ τινες καὶ πορφυρὰ ἄνθη κρίνου γίνεσθαι. ἐναργέστατα δὲ γενῶνται ἐν τῇ συρίᾳ καὶ πισιδίᾳ τῆς παμφυλίας πρὸς τὴν τοῦ χρίσματος κατασκεύην.

Περὶ Βαλλωτῆς.

Κεφ. ριζ'.

Βαλλωτὴ ἢ μέλαν πράσιον· καυλοὺς ἀνίησι τετραγώνους, μέλανας, ὑποδάσεας, ἐκ μιᾶς ῥίζης πλείονας· φύλλα δὲ πρασίῳ ὅμοια μείζονα δὲ καὶ στρογγυλότερα καὶ δασέα διαστημάτων τοῦ καυλοῦ παραπλήσια μελισσοφύλλου, δυσώδη.

Succus adiecto melle aut aceto, in æreo vase coquitur, conuenienti medicamento vetustati vlcerum, & ad recentia vulnera. Inassata radix & ex rosaceo trita, igni ambusta sanat, vuluam emollit, menses ciet, vlcera cicatrice obducit: cum melle detrita, neruis præcisis, luxatísque medetur: vitiligines, furfures, & lepras emendat: vlceráque in capite manantia expurgat: abstergit faciem & erugat: teritur in aceto cum hyoscyami foliis, & farina tritici, mulcendis testium inflammationibus. Semen potum morsibus serpentium aduersatur: ignibus sacris semen & folia cum vino illinuntur. Tradunt & rubra esse lilia. In Syria autem & Pisidia Páphiliæ, efficacissima vnguentis nascuntur.

Ballote. Cap. CXVII.

Balloten, nomine alio nigrũ marrubiũ vocant: caules ædit quadrangulos, nigros, subhirsutos, cõplures ex vna radice: foliis maioribus quàm marrubij, hispidis, cingentibus per interualla caulẽ, subrotundis graueolẽtibus, apiastro proximis:

vnde aliqui apiastrum eam vocauerũt: candidi flores vniuersi verticillato ambitu caulem coronant. Vis eius efficax aduersus canis morsus, foliis ex sale illitis: feruenti cinere flaccescunt folia, vt condylomata reprimant. purgant & sordida vlcera cum melle.

Apiastrum. Cap. CXVIII.

Melissophyllon siue melittęna, id est, apiastrum, id sibi nomen vsurpauit, quoniam apes ipsa herba delectantur, cauliculi & folia ballotæ, de qua paulò antè diximus, similia essent, nisi maiora, tenuioráque, nec ita hirsuta spectarentur: citreum malum olent. Folia cũ vino pota aut illita prosunt contra ictus phalangiorum, scorpionumque: item aduersus canis morsum. Decoctum eorundem gratia, foueri prodest: desessionibus fœminarum ad ciundos mẽses conuenit, dentes eodem in dolore colluuntur, dysentericis infunditur. Fungorum strangulationibus folia, addito nitro, potu auxiliantur: torminibus & orthopnoicis, delinctu. Illita cum sale strumas discutiũt, vlcera purgant, articularios dolores illita sedant.

Marru-

ὅθεν καὶ τοῦτο μελισσόφυλλον ἐκάλεσαν· καὶ τὰ ἄνθη δὲ ἅμα περίκειται λευκοῖς τοῖς καυλοῖς. τροχοειδῶς. Ταύτης τὰ φύλλα καταπλασσόμενα μετὰ ἀλῶν, ποιεῖ πρὸς τὰ κυνόδηκτα· μαρανθέντα δὲ ἐν θερμοσποδιᾷ, κονδυλώματα στέλλει· ῥυπαρά τε ἕλκη σὺν μέλιτι ἀποκαθαίρει.

Περὶ Μελισσοφύλλου. Κεφ. ριή.

Μελισσόφυλλον, ὃ ἔνιοι μελίτταιναν καλοῦσι, διὰ τὸ ἥδεσθαι τῇ πόᾳ τὰς μελίττας, ἔοικε δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα καὶ τὰ καυλία, τῇ προειρημένῃ βαλλωτῇ, μείζονα δὲ ταῦτα καὶ λεπτότερα, οὐχ οὕτω δασέα· ὄζοντα δὲ κιτρομήλη. Ἁρμόζει δὲ τὰ φύλλα ποτιζόμενα σὺν οἴνῳ, καὶ καταπλασσόμενα πρὸς σκορπιοπλήκτοις, καὶ φαλαγγιοδήκτοις, καὶ κυνοδήκτοις. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν καταντλούμενον πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ· εἴς τε ἐγκαθίσματα, πρὸς ἐμμήνων ἀγωγὴν εὐθετεῖ. ὀδονταλγίαις τὲ διάκλυσμα, ἔγκλυσμά τε δυσεντερικοῖς· βοηθεῖ καὶ τοῖς ὑπὸ μυκήτων πνιγομένοις σὺν νίτρῳ τὰ φύλλα πινόμενα· καὶ στροφουμένοις, καὶ ἐκλεικτὸν ὀρθοπνοϊκοῖς. καταπλασσόμενα δὲ σὺν ἁλσὶ, διαφορεῖ χοιράδας, καὶ ἕλκη ἀνακαθαίρει, τά τε ἐπὶ τῶν ἀρθρητικῶν ἀλγήματα παραιτεῖται καταπλασθέντα.

Περὶ

Περὶ Πρασίου. Κεφ. ριθ'.

Πράσιον θάμνος ἐστὶν ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πολύκλαδος, ὑπόδασυς, λευκὸς, τετράγωνος τοῖς ῥάβδοις· φύλλον δὲ τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ ἴσον, ὑποστρόγγυλον, δασὺ, ἔρισσον, πικρὸν τῇ γεύσει· ἐκ διαστημάτων δὲ ἐπὶ τῶν καυλῶν τὸ σπέρμα· καὶ ἄνθη οἱονεὶ σπόνδυλοι τραχέα. φύεται περὶ τὰ οἰκόπεδα, καὶ *ἐρείπια. Τούτου τὰ φύλλα ξηρὰ σὺν τῷ σπέρματι ἑψόμενα σὺν ὕδατι ἢ χυλιζόμενα χλωρὰ, δίδοται μετὰ μέλιτος φθισικοῖς, ἀσθματικοῖς, βήσσουσιν. ἀνάγει καὶ πάχος ἐκ θώρακος ἴριδος ξηρᾶς μιγείσης. δίδοται καὶ τοῖς μὴ καθαιρομέναις γυναιξὶ πρὸς ἀγωγὴν ἐμμήνων καὶ δευτέρων, καὶ δυστοκούσαις, καὶ θηριοδήκτοις, καὶ τοῖς θανάσιμον πεπωκόσι· κύστει μέν τοι καὶ νεφροῖς ἄθετοι. τὰ δὲ φύλλα καταπλασσόμενα σὺν μέλιτι, ῥυπαρὰ ἕλκη ἀνακαθαίρει. πτερύγιά τε καὶ νομὰς ἀφίστησι, καὶ ὀδύνας πλευρῶν παραιτεῖται. καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν δὲ σκευαζόμενον χύλισμα ἐκθλιβομένων τῶν φύλλων, καὶ συστρεφόμενον ἐν ἡλίῳ πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ· ἔστι δὲ καὶ ὀξυδερκὲς σὺν οἴνῳ καὶ μέλιτι ἐγχριόμενον· ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἴκτερον διὰ τῶν ῥινῶν· ὠταλγίαις τὲ ἁρμόζει ἐγχυματιζόμενον καθ' ἑαυτὸ καὶ μετὰ ῥοδίνου.

Περὶ Στα-

Maraubium. Cap. CXIX.

Marrubium, frutex est ab radice ramosus, candicans, subhirsutus, quadrangularibus ramis: folium pollicé æquat: subrotúdum, hispidum, rugosum, gustu amaro: semen in caulibus, & ex interuallis: flores verticillato ambitu asperi. Nascitur propter ædificia, ruinas, & rudera. Huius folia sicca, cum semine decocta in aqua aut viridium succus datur cum melle suspiriosis, tussientibus, & ad tabitudinem redactis. Crassam è pectore pituitam, cum sicca iri eiicit. Mulieribus à partu non purgatis datur, vt menstrua & secundas extrahat: item in difficili partu, & his qui venena hauserunt, aut à serpentibns demorsi sunt: vesicam renésqne lædit. Folia cum melle illinuntur sordidis vlceribus purgandis: pterygia nomásque sistunt, laterum dolores mitigant. Succus foliis contusis expressus, & sole coactus, ad eadem pollet: cum vino & melle illitus oculorum claritatem adiuuat: naribus regium morbum expurgat: aurium doloribus conuenienter instillatur, per se aut cum rosaceo.

Stachys. Cap. CXX.

Stachys frutex est, marrubio similis, sed longior: folia ferens numerosa, hirsuta, rara, prædura, cana, odoris iucundi, & complures virgas ab radice exeuntes, marrubio candidiores: nascitur in montibus & asperis. Vim habet excalfactoriam & acrem: foliorũ decoctum potu pellit menstrua & secundas.

Phyllitis. Cap. CXXI.

Phyllitis, folia promit rumici similia, longiora, & viridiora, sena aut septena, recta, quæ parte anteriore læuia cernuntur, à tergo autem pensiles quasi vermiculos tenues ostendunt: in vmbrosis & opacis hortorum locis emicat, gustu acerbo: neque caulem, neque florem, neque semen profert. Folia in vino pota serpentium morsibus aduersantur: quadrupedibus per os infusa auxilio sunt: & si dysenteria aut resoluta aluus exarcet, potui datur.

Phalangiũ. Cap. CXXII.

Phalangiũ à quibusdam phalãgites vocatur. ramuli sunt ei duo, aut tres, plurésve, in diuersa tendẽtes: flos candidus, lilio similis, multas incisuras habẽs: semine

Περὶ Στάχυος. Κεφ. ρκ'.

Στάχυς θάμνος ἐμφερὴς πρασίῳ, ὑπομηκέστερος δὲ καὶ πλεῖστα φύλλα ἀραιὰ ἔχων ὑποδάσεα, σκληρὰ, εὐώδη, λευκὰ, ῥαβδία δὲ πλείονα ἀπὸ τῆς αὐτῆς ῥίζης, λευκότερα τῶν τοῦ πρασίου. φύεται ἐν ὀρεινοῖς, καὶ τραχέσι χωρίοις. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, δριμεῖαν· ὅθεν τὸ ἀπόζεμα τῶν φύλλων ἔμμηνα καὶ δεύτερα ἄγει πινόμενον.

Περὶ φυλλίτιδος. Κεφ. ρκά.

Φυλλίτις φύλλα ἀνίησιν ὅμοια λαπάθῳ, ὑπομηκέστερα δὲ καὶ εὐθαλέστερα ς'. ἢ ζ'. ὀρθὰ, λεῖα ἐκ τῶν ἔμπροσθεν, ἐκ τῶν ὄπισθεν δὲ καθάπερ σκώληκας ἔχοντα, ἀπηρτημένοις, λεπτοῖς· φύεται ἐν κατασκίοις καὶ παραδείσοις, γευσαμένῳ στρυφνὴ, οὔτε δὲ καυλὸν οὔτε καρπὸν οὔτε ἄνθος φέρει. Ταύτης τὰ φύλλα μετ' οἴνου πινόμενα, πρὸς ἑρπετοδήκτους ποιεῖ· ἐπὶ τετραπόδων τε διὰ στόματος ἐγχυματισθεῖσα βοηθεῖ· πίνεται καὶ πρὸς δυσεντερίαν καὶ διάῤῥοιαν.

Περὶ Φαλαγγίου. Κεφ. ρκβ'.

Φαλάγγιον, οἱ δὲ φαλαγγίτιον. οἱ δὲ καὶ ταύτην λευκάκανθαν καλοῦσι· κλῶνές εἰσι δύο ἢ τρεῖς ἢ πλείονες, διεστῶτες ἀπ' ἀλλήλων· ἄνθη λευκὰ, παραπλήσια κρίνῳ, ἐντομὰς πολλὰς ἔχοντα· σπέρμα

σπέρμα δὲ παχὺ μέλαν, ὥσπερ φακοῦ ἥμισυ, ἰσχνότερον μέν τοι πολλῶ· ῥιζίον μικρὸν, λεπτὸν, χλωρὸν ἅμα τῷ ἑλκυσθῆναι ἐκ τῆς γῆς. ὕστερον γὰρ συνέλκεται· φύεται δὲ ἐν γεωλόφοις. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ ἄνθος πινόμενον μετ' οἴνου, σκορπιοπλήκτοις βοηθεῖ, καὶ φαλαγγιοδήκτοις· λύει δὲ καὶ στρόφους.

Περὶ Τριφύλλου.
Κεφ. ρκγ'.

Τρίφυλλον οἱ δὲ ὀξύφυλλον, οἱ δὲ, μηνυανθὲς, οἱ δὲ ἀσφάλτιον, οἱ δὲ κνίκιον καλοῦσι, θάμνος ἐστὶ πήχεως μείζων, ῥάβδους ἔχων λεπτὰς, μελαίνας, σχινώδεις, παραφυάδας ἐχούσας, ἐφ' ὧν φύλλα ὅμοια λοτῷ τῷ δένδρῳ, τρία καθ' ἑκάστην βλάστησιν· ὀσμὴ δὲ αὐτῶν ἄρτι μὲν φυομένων πηγάνου, αὐξηθέντων δὲ ἀσφάλτου· ἄνθος δὲ ἀνίησι πορφυροῦν· σπέρμα δὲ ὑπόπλατυ καὶ ὑπόδασυ, ἐκ τοῦ ἑτέρου πέρατος ὥσπερ * κεραίαν ἔχον, ῥίζα δὲ λεπτὴ, μακρὰ, * ἰσχυρά. Βοηθεῖ δὲ τὸ σπέρμα καὶ τὰ φύλλα πινόμενα ἐν ὕδατι πλευριτικοῖς, δυσουροῦσιν. ἐπιληπτικοῖς, ἀρχομένοις ὑδρωπιᾶν, ὑστερικαῖς· ἄγει δὲ καὶ καταμηνία· δεῖ δὲ διδόναι τοῦ μὲν σπέρματος < γ'. τοῦ δὲ φύλλων < δ'.

semine nigro, lato, ad lenticulæ dimidiatæ figuram, multo tenuiore: radice parua, tenui, herbacei coloris, dum à terra eruitur: prouenit in collibus. Huius folia, semen, flos cũ vino pota, auxiliantur contra scorpionum phalangiorúmque ictus: tormina quoque discutiunt.

Trifoliũ. Cap. CXXIII.

Trifoliũ, Gręci triphyllon, alij ocytriphyllon, alij menyanthes, alij asphaltion, vocãt. Frutex supra cubiti altitudiné attollitur, virgas habens tenues, iũceas & nigras, vnde ramulares enascũtur appendiculæ, in quibus terna singulis germinationibus exeũt folia, loto arbori similia: iis recéter enatis rutę odor inest: vbi aũt adoleuerũt, bitumé olét. Floré ædit purpureũ. semé quadãten⁹ latũ, subhirsutũ, ex altera extremitate exertũ, antennæ modo corniculũ gerés. Radix tenuis, lóga, valida. Semé & folia in aqua pota pleuriticis, vrinæ difficultati, comitialib⁹, & iis qui aquę inter cuté prícipia sentiũt, fœminis quoq; vuluę vitio opportunis, auxiliantur: mẽses ciunt: ternæ drachmæ è semine dari debent, è foliis verò quaternæ.

ἀρήγει

Contra ſerpentium ictus trita folia, & ex aceto mulſo pota, præſidio ſunt. Tradũt aliqui, totius fruticis, radicis, foliorumq́; decoctũ fotu dolores eorũ finire, quos ſerpentes percuſſerint: qua aũt aqua ſanatus quis fuerit, ſi ea quiſpiã alius foueatur, qui vlcus habuerit perinde afficitur vt à ſerpéte demorſus. Quidã terna folia aut ſemina in tertianis, cũ vino potui dedere: & in quartanis, quaterna, vt quæ febriũ circuitus diſcuterét. Radix antidotis inſeritur.

Polium. Cap. CXXIIII.

Duo genera polij: montanũ, cui theuthrio nomé eſt, & cui⁹ eſt vſus. Tenuis frutex eſt, cãdidus, dodrantalis, ſemine refertus: capitulo in cacumine quãdam corymborũ ſpecié præ ſe ferẽte, paruo, cano hominis capillo ſimili, grauiter olente, nõ ſine quadam ſuauitate. Alterũ fruticoſius, non vſqueadeò valés odore, & viribus infirmius. Potũ feruefacti ius auxiliatur ſerpentiũ ictibus, hydropicis, morbo regio: & lienoſis ex aceto: ſtomachũ malè habet: caput doloribus afficit, aluum & menſes ciet: ſubſtratũ ſuffitúmve ſerpentes abigit: illitum vulnera conglutinat.

Scor-

ἀρήγει δὲ καὶ θηριοδήκτοις τὰ φύλλα λεῖα σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενα· ἱστοροῦσι δὲ ἔνιοι ὅτι τὸ ἀφέψημα ὅλον τοῦ θάμνου καὶ τῆς ῥίζης καὶ τῶν φύλλων καταντλούμενον ἐπὶ τῶν ἑρπετοδήκτων παραιτεῖται τοὺς πόνους, ᾧ δ' ἂν θεραπευθῇ τις ὕδατι, ἂν ἕτερος ἕλκος ἔχων καταντληθῇ, τὰ αὐτὰ πάσχει τοῖς δηχθεῖσι. ποτίζουσι δέ τινες ἐπὶ μὲν τριταίου τρία φύλλα ἢ τρία σπέρματα σὺν οἴνῳ· ἐπὶ δὲ τεταιρταίου δ'. ὡς λύοντα τὰς περιόδους. μίγνυται δὲ αὐτῆς ἡ ῥίζα καὶ ἀντιδότοις.

Περὶ Πολίου ὀρεινοῦ. Κεφ. ρκδ'.

Πόλιον τὸ μὲν, ἔστιν ὀρεινὸν, ὃ καὶ τεύθριον καλεῖται, οὗ καὶ ἡ χρῆσις· θαμνίον δέ ἐστι λεπτὸν, λευκὸν, σπιθαμιαῖον, καρποῦ πλῆρες, ἔχον κεφάλιον ἐπ' ἄκρου κορυμβοειδὲς μικρὸν ὡς πολιὰν τρίχα, βαρύοσμον μετὰ ποσῆς εὐωδίας. Τὸ δὲ ἕτερον θαμνωδέστερον, οὐχ οὕτως εὔτονον τῇ ὀσμῇ, καὶ ἁδρανέστερον κατὰ τὴν δύναμιν. Δύναται δὲ αὐτῶν τὸ ἀπόζεμα πινόμενον, θηριοδήκτοις ἀρήγειν, ὑδρωπικοῖς, ἰκτερώδεσι, σπληνικοῖς δὲ σὺν ὄξει· ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγὲς καὶ κακοστόμαχον· ἄγει δὲ καὶ κοιλίαν καὶ ἔμμηνα· ὑποστρωννύμενον δὲ καὶ θυμιώμενον, θηρία διώκει. καταπλασσόμενον δὲ τραύματα κολλᾷ.

Περὶ

Πρὶ σκορδίου. Κεφ. ρκέ.

Σκόρδιον φύεται ἐν ὀρεινοῖς τόποις καὶ ἑλώδεσι, φύλλα ἔχον ἐοικότα χαμαίδρυϊ, μείζονα δὲ καὶ οὐχ οὕτως ἐντετμημένα τὴν περιφέρειαν, ποσῶς δὲ τῇ ὀσμῇ σκορδίζοντα, στυπτικὰ δὲ καὶ ἔμπικρα κατὰ τὴν γεῦσιν· καυλία δὲ τετράγωνα· ἀφ' ὧν ἄνθος ὑπέρυθρον. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ πόα θερμαντικὴν, διουρητικὴν ποτιζομένη χλωρὰ, λεία, καὶ ξηρὰ ἀφεψομένη σὺν οἴνῳ πρὸς ἑρπετῶν δήγματα καὶ θανάσιμα· πρός τε δηγμὸν στομάχου καὶ δυσεντερίαν, καὶ δυσουρίαν < β'. σὺν ὑδρομέλιτι· καθαίρει καὶ πάχος πυῶδες ἐκ θώρακος. ποιεῖ καὶ πρὸς παλαιὰν βῆχα καὶ ῥήγματα, καὶ σπάσματα σὺν καρδάμῳ καὶ μέλιτι καὶ ῥητίνῃ μιγεῖσα ξηρὰ ἐν ἐκλεικτῷ· καὶ ὑποχόνδριον χρονίως φλεγμαίνον, ἀναληφθεῖσα κηρωτῇ παρηγορεῖ· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ποδάγραν μετ' ὄξους δριμέος περιχριομένη, ἢ μεθ' ὕδατος καταπλασσομένη· προστεθεῖσα δὲ ἔμμηνα κινεῖ· καὶ τραύματα κολλᾷ· ἕλκη παλαιὰ ἀνακαθαίρει, καὶ ἀπουλεῖ σὺν μέλιτι· ξηρὰ δὲ ὑπερσαρκώματα στέλλει. πίνεται δὲ καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς χύλισμα πρὸς τὰ εἰρημένα πάθη. ἐναργέστατον δέ ἐστι τὸ ποντικὸν καὶ τὸ κρητικόν.

Πρὶ

Scordium. Cap. CXXV.

SCORDIVM, in montibus & paluſtribus naſcitur, foliis triſſaginis, maioribus, nõ ſic in ambitu diuiſis, aliquantum allia redolentibus, guſtu amaris & adſtringẽtibus: quadrangulis caulibus: ſubrubro flore. herba vim excalfactoriam habet: vrinam cit. Cocta recens aridáve cum vino, aduerſus venenatos ſerpentium morſus bibitur: ad ſtomachi quoque roſiones, dyſenteriam, & vrinæ difficultatatem, binis drachmis cum hydromelite: craſſamen purulẽtum pectore expellit. Facit aridæ farina ad veterem tuſsim, rupta, conuulſa, ſi cum naſturtio melle & reſina miſceatur in eclegmate: inflammata modicè præcordia, cerato excepta, recreat: cum aceto acri aut aqua, podagris conueniẽter illinitur: menſes impoſita mouet: vulnera conglutinat: vetera vlcera purgat, & ex melle ad cicatricem perducit, ſicca excreſcẽtias in carne cohibet. Succus ad eadem vitia bibitur. Inter prima efficax Ponticum natione, Creticúmq;.

Tuſsilago.

Tuſsilago. Cap. CXXVI.

Tuſsilagini folia ſunt maiuſcula quàm hederæ, ſex aut ſeptem à radice ſubalbida à terra, ſupernè virentia, in plures angulos exeuntia: caulis palmum altus: flos luteus, vere prodit, quo vnà cum caule confeſtim exuitur: inde nõnulli his vacare exiſtimauerunt. Radix tenuis eſt & ſuperuacua: naſcitur in amœnis & riguis. Folia ex melle trita igni ſacro, & omnibus inflammationibus illitu medentur. Aridæ fumus per infundibulum hianti ore raptus, hos ſanat qui ſicca tuſsi atque orthopnœa infeſtantur: pectoris vomicas rumpit. Eundem effectum præbet ſuffita radix. Decocta in hydromelite, & pota emortuos partus eiicit.

Artemiſia. Cap. CXXVII

Artemiſia magna ex parte in maritimis naſcitur, abſinthij modo fruticoſa, maioribus & pinguioribus foliis, ramísque huius quidem genera duo. vnum lætius habitiúsque, foliis virgísque latioribus. Alterum tenuius, flore paruo, tenui, candido, graueolente: æſtate

Περὶ Βηχίου. Κεφ. ρκϛ'.

Βήχιον φύλλα ἔχει ὅμοια κισσῷ, μείζονα δὲ ϛ' ἢ ζ'. ἀπὸ τῆς ῥίζης, ἐκ μὲν τῶν πρὸς τὰ ἄνω λευκὰ, ἐκ δὲ τῶν πρὸς τὰ κάτω χλωρὰ γωνίας πλείους ἔχοντα· καυλὸν σπιθαμιαῖον· ἄνθος ὠχρὸν κατὰ τὸ ἔαρ, ὀξέως δὲ ἀποβάλλει τό, τε ἄνθος καὶ τὸν καυλόν· ὅθεν τινὲς ὑπέλαβον ἄκαυλον καὶ ἀνανθῆ ὑπάρχειν τὴν πόαν. ῥίζα λεπτὴ, ἄχρηστος· φύεται περὶ λιβάδας καὶ ἐνύδρους τόπους. Ταύτης τὰ φύλλα λεῖα σὺν μέλιτι καταπλασσόμενα, ἐρυσιπέλατα καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν ἰᾶται. ὑποθυμιώμενα δ' ξηρὰ εἰς ἀποκαπνισμὸν, τοὺς ὑπὸ ξηρὰς βηχὸς καὶ ὀρθοπνοίας ὀχλουμένους θεραπεύει, ὅταν χανόντες, τὴν καπνὸν τῷ στόματι δέξωνται, καὶ καταπίωσι· ῥήσσει δὲ καὶ τὰ ἐν θώρακι ἀποστήματα. τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖ καὶ ἡ ῥίζα ὑποθυμιωμένη. ἔμβρυόν τε τεθνηκὸς ἐκβάλλει ἐν ὑδρομέλιτι ἑφθὴ πινομένη.

Περὶ Αρτεμισίας πολυκλώνου. Κεφ. ρκζ'.

Αρτεμισία φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις ὡς τὸ πολὺ, πόα θαμνοειδὴς παρόμοιος ἀψινθίῳ, μείζω. δὲ καὶ λιπαρώτερα τὰ φύλλα ἔχουσα. καὶ ἡ μέν τις ἐστιν αὐτῆς εὐρυγὴς πλατύτερα ἔχουσα τὰ φύλλα καὶ τὰς ῥάβδους. ἡ δὲ, λεπτοτέρα, ἄνθη μικρὰ, λεπτὰ, λευκὰ, βαρύοσμα·

μασθέρους δὲ ἀνθεῖ. Ἔνιοι δὲ τὸ ἐν μεσογείοις λεπτόκαυλον βοτάνιον ἁπλοῦν τῷ καυλῷ, σφόδρα μικρὸν, ἄνθους πλείστων, κιρροειδὲς τῇ χροιᾷ, λεπτὸν, καλοῦσιν ἀρτεμισίαν μονόκλωνον· ἔστι δὲ εὐωδεστέρα τῆς πρὸ αὐτῆς. Ἀμφότεραι δὲ θερμαίνουσι καὶ λεπτύνουσιν. ἀποζεννύμεναι δὲ ἁρμόζουσιν εἰς γυναικεῖα ἐγκαθίσματα, πρὸς ἀγωγὴν ἐμμηνίων καὶ δευτέρων καὶ ἐμβρύων, μύσιν τε καὶ φλεγμονὴν τῆς ὑστέρας καὶ θρύψιν λίθων, καὶ ἐποχὴν οὔρων. ἡ δὲ πόα κατὰ τοῦ ἤτρου καταπλασθεῖσα πολλὴ, ἔμμηνα κινεῖ. ὁ δὲ ἐξ αὐτῆς χυλὸς λεανθεὶς σμύρνῃ καὶ προστεθεὶς, ἄγει ἀπὸ μήτρας ὅσα καὶ τὸ ἐγκάθισμα. καὶ ποτίζεται δὲ ἡ κόμη πρὸς ἀγωγὴν τῶν αὐτῶν, πλῆθος < γ´.

æstate floret. Sunt qui in mediterraneis vnicaulis nomine appellant, tenuem herbulam, ſimplici caule & minuto, floribus ſcatéte tenuibns, flauo colore: hæc iucundiorem quàm præcedens efflat odoré. Vtraque excalfacit, extenuat: ferueſactæ conuenienter in muliebres deſeſſus adiiciuntur, ad detrahendos menſes, partus, ſecundáſque: item ad præcluſiones vuluæ, & eiuſdem inflammationes: calculos cõminuũt: remoratam vrinam cient: menſes pellunt pubi illitæ. Succus vuluæ inditus ex myrrha, eadẽ quæ inſeſſo trahit. Coma trib⁹ drachmis eorundem educendorum gratia bibitur.

Περὶ Ἀρτεμισίας λεπτοφύλλου. Κεφ. ρκή.

Ἀρτεμισία λεπτόφυλλος, ἥ τις γεννᾶται περὶ ὀχετοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ εἰς χώρας σπορίμους. τὸ ἄνθος οὖν αὐτῆς καὶ τὰ φύλλα τριβόμενα, ὀσμὴν ἀποδίδωσι σαμψύχου. εἰ οὖν τις πονεῖ τὸν στόμαχον καὶ κόψει τὴν βοτάνην ταύτην μετὰ ἀμυγδαλίνου ἐλαίου καλῶς, καὶ ποιήσει ὡς μάλαγμα καὶ θήσει ἐπὶ τὸν στόμαχον, θεραπευθήσεται. εἰ δὲ καὶ τὰ νεῦρα τις πονεῖ, τὸν χυλὸν ταύτης μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου μίξας χρίει, θεραπευθήσεται.

Περὶ

Artemiſia. Cap. CXXVIII.

Habetur & Artemiſiæ genus aliud, q̃ minutis foliis circa riuulos aggeréſque. Item in agris frumentariis naſcitur. floribus & foliis odoré Sampſuchi referentibus. ſi quis ex ea diligenter tuſa cum oleo amygdalarum malagma ſtomacho imponat: vexationem partis eius ſanabit. Neruorum dolores ſucco huius cum roſaceo inunctis curãtur.

Ambroſia.

Ambrosia. Cap. CXXIX.

Ambrosia pusillus frutex est, ramosus altitudine trium palmorum: foliis rutæ, circa imum caulem exiguis, cauliculi seminibus, perinde quasi racemulis grauidi, qui nunquam florem pariunt, odore vinoso, suaui: radice tenui, sesquipedali. Coronantur ea Cappadoces. Vis eius reprimere ac repellere, & illitu adstringere humores; qui in aliquam partem incumbunt.

Botrys. Cap. CXXX.

BOTRYS fruticosa herba est, lutea tota, & in multas alas sparsa: semen circa totos ramulos prouenit: folia cichorio similia: tota suauē odorem spirat: quare vestimentis interponitur: inuenitur in torrentium ripis, & conuallibus. Pota orthopnœas mulcet. Hāc Cappadoces Ambrosiam vocant, alij artemisiam.

Geranium. Cap. CXXXI.

GERANION foliis anemones, diuisuris longioribus: radice subrotunda, cum estur dulci. Quæ drachmæ pondere in vino pota, vuluæ inflationes discutit. Geranium alterum, caulibus minutis

Περὶ Αμβροσίας. Κεφ. ρκθ'.

Αμβροσία, οἱ δὲ βότρυς, οἱ δὲ βότρυς ἀρτεμισία, θαμνίσκος ἐστὶ τρισπίθαμος τὸ ὕψος, πολύκλαδος· φύλλα ἔχων περὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ καυλοῦ μικρὰ ὡς πηγάνου· τὰ δὲ καυλία περίπλεα σπερμάτιων, ἐοικότων βοτρυδίοις μηδέποτε ἀνθοῦσι, τῇ ὀσμῇ οἰνώδης, ἡδεῖα· ἡ δὲ ῥίζα λεπτὴ, δισπίθαμος. καταπλέκεται δὲ ἐν καππαδοκίᾳ τοῖς στεφάνοις. Δύναμιν δὲ ἔχει σταλτικὴν τῶν ἐπιφερομένων καὶ ἀποκρουστικὴν, καταπλασσομένην στύφουσι.

Περὶ Βότρυος. Κεφ. ρλ.

Βότρυς πόα ἐστὶν ὅλη μηλίνη, θαμνοειδὴς, διακεχυμένη, πολλὰς ἔχουσα μασχάλας. τὸ δὲ σπέρμα ὅλοις τοῖς κλωνίοις περιπέφυκε· φύλλα κιχωρίῳ ἐμφερῆ, καὶ τὸ σύμπαν εὐῶδες ἱκανῶς· διὸ καὶ ἱματίοις συντίθεται. φύεται δὲ μάλιστα περὶ καράδας καὶ χιμάῤῥους. Δύναμιν δὲ ἔχει σὺν οἴνῳ πινομένη ὀρθοπνοίας παρηγορεῖν, καὶ ταύτην ἀμβροσίαν καππαδόκαι καλοῦσι, τινὲς δὲ ἀρτεμισίαν.

Περὶ Γερανίου. Κεφ. ρλά.

Γεράνιον, τὸ μὲν φύλλον ἔχει ὅμοιον ἀνεμώνῃ, ἐσχισμένον, μακρότερον· ῥίζαν δὲ ὑποστρόγγυλον, γλυκεῖαν, ἐσθιομένην, ἥ τις ποθεῖσα ἐν οἴνῳ ἄχρι < πλῆθος, ὑστέρας ἐμπνευματώσεις λύει. καλεῖται ὑπ' ἐνίων καὶ ἕτερον γεράνιον, ἔχον καυλία λεπτὰ

λεπτὰ χνοώδη, δι' σπίθαμα· φύλλα μαλάχη ἐμφερῆ, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν μασχαλῶν ἐξοχάς τινας ἀνανενευκυίας ὡς γεράνων κεφαλὰς σὺν τοῖς ῥάμφεσιν, ἢ κυνῶν ὀδόντας. χρῆσις δὲ αὐτῶν ἐν ἰατρικῇ οὐδεμία.

tis & pilosis sesquipedalib⁹: foliis maluæ, in summis alis sursum spectantia gruum capitula insunt, cum suis rostris, aut canini dentes. Nullius in medicina vsus.

Περὶ Γναφαλίου. Κεφ. ρλβ'.

Γναφάλιον, τούτου τοῖς φύλλοις τινὲς ἀντὶ γναφάλου χρῶνται λευκοῖς οὖσι καὶ μαλακοῖς. ποιεῖ δὲ σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ ποτιζόμενα τὰ φύλλα πρὸς δυσεντερίαν.

Gnaphaliũ. Cap. CXXXII.

GNAPHALII foliis mollibus ac albis pro tomento vtuntur. Bibuntur efficaciter folia in vino austero, ad dysenteriam.

Περὶ Τύφης. Κεφ. ρλγ'.

Τύφη, φύλλον ἀνίησι κυπερίδι ὅμοιον· καυλὸν λεῖον, ὁμαλὸν, ἐπ' ἄκρῳ περικείμενον· ἄνθος πυκνὸν καὶ ἐκπαππούμενον, ὃ καλοῦσιν ἔνιοι ἀνθήλην. ταύτης τὸ ἄνθος ἀναληφθὲν στέατι παλαιῷ ὑείῳ πεπλυμένῳ, κατακαύματα θεραπεύει. φύεται δὲ ἐν ἕλεσι καὶ ὑδροστασίμοις τόποις.

Typha. Cap. CXXXIII.

Typha folium ædit cyperidi simile: caulé album, læué, æquabilem: floré in cacumine ambientem, désum, qui in pappos soluitur, quod paniculã aliqui nominant. Huius herbæ flos, suillo adipe eloto except⁹ ambustis medetur. Gignitur in palustribus & aquis stagnãtibus.

Περὶ Κιρκαίας. Κεφ. ρλδ'.

Κιρκαία, οἱ δὲ διρκαίαν καλοῦσι· τὰ μὲν φύλλα ἔχει στρύχνῳ ὅμοια κηπαίῳ, παραφυάδας δὲ πολλάς. ἄνθη μέλανα, μικρὰ, πολλά· καρπὸν δὲ κεγχροειδῆ ἔν τισιν οἱονεὶ κερατίοις· ῥίζας σπιθαμιαίας γ' ἢ δι'. λευκὰς, εὐώδεις, θερμαντικὰς, μάλιστα δὲ ἔν τισι πετρώδεσι φύεται τόποις καὶ εὐπνοίαις εὐηλίοις. ταύτης ἡ ῥιζὰ ὅσον μναῖ δι'. θλασθεῖσα καὶ βραχεῖσα ἡμέραν

Circæa. Cap. CXXXIIII.

CIrcæa, quam & dircæam aliqui vocant, foliis est hortẽsis solani, agnatis crebris: flore nigro, pusillo, copioso: semine milij, nascente in quibusdam veluti corniculis: dodrantali radice, triplici fermè aut quadruplici, candida, odorata, excalfaciẽte. Nascitur in apricis, saxis, & vento perflatis. Radicis tusæ pondo quatuor, in sextariis tribus vini dulcis, per

per diem & noctem macerantur, potúque triduo vuluas expurgant. Semen in sorbitionibus datum, lacte mammas nutricum explet.

OEnanthe. Cap. CXXXV.

OENANTHE folia habet pastinacæ: florem candidum: caulem crassum, palmi altitudine: semen atriplicis: radicem magnam, in multa rotunda capitula extuberantem: nascitur in petris. Caulis eius & folia, cum mulso vino pota secundas eiiciunt. Radix è vino, vrinæ stillicidio conuenit.

Conyza. Cap. CXXXVI.

CONYZÆ duo genera: quæ parua vocatur, odore præstantior est: maior verò frutice altior est & foliis latioribus, graui odore. Vtriusque folia oleæ similia, hirsuta, pinguia. In maiore caulis binûm cubitorum altitudine attollitur. in minore pedem æquat. Flos fragilis, lutei coloris, subamarus qui in pappum abit: radices superuacuæ. Suffitu substratúque frutex totus serpentes fugat, culices abigit, & pulices necat. Folia conuenienter illinuntur serpentium plagis, & tuberculis, ac vulnerib⁹.

Flores

ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν οἴνου γλυκέως κοτύλαις ϛʹ. καὶ ποθεῖσαι ἡμέρας γʹ. ὑστέραν ἀποκαθαίρει. ὁ δὲ καρπὸς γάλα κατασπᾷ, ἐν ῥοφήμασι λαμβανόμενος.

Περὶ Οἰνάνθης. Κεφ. ρλεʹ.

Οἰνάνθη, οἱ δὲ λεύκανθον καλοῦσιν· τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὥσπερ σταφυλῖνος. ἄνθη δὲ λευκά. καὶ καυλὸν παχὺν, σπιθαμιαῖον· καρπὸν δὲ ὥσπερ ἀτραφάξιος· ῥίζαν μεγάλην κεφαλὰς ἔχουσαν πλείονας, στρογγύλας. φύεται ἐν πέτραις. ταύτης ὁ καρπὸς καὶ ὁ καυλὸς καὶ τὰ φύλλα, ποτίζεται πρὸς δευτέρων ἐκβολὴν σὺν οἰνομέλιτι. ἡ δὲ ῥίζα σὺν οἴνῳ πρὸς στραγγουρίας ἁρμόζει.

Περὶ Κονύζης. Κεφ. ρλϛʹ.

Κόνυζα, ἡ μέν τις μικρὰ καλεῖται, εὐωδεστέρα οὖσα, ἡ δὲ μείζων, ὑπερέχουσα τῷ θάμνῳ καὶ τοῖς φύλλοις, πλατυτέρα καὶ βαρύοσμος. ἀμφότεραι δὲ προσεοίκασι τοῖς φύλλοις ἐλαίᾳ. ἔστι δὲ δασέα ταῦτα καὶ λιπαρά· ὕψος δὲ τοῦ καυλοῦ ἡ μὲν μείζων, δύο πήχεων ἔχει, ἡ δὲ ἐλάττων ποδός· ἄνθος ψαφαρὸν, μήλινον, ὑπόπικρον, ἐκπαππούμενον· ῥίζαι δὲ ἄχρηστοι. Δύναται δὲ ὁ θάμνος ὑποστρωννύμενος σὺν τοῖς φύλλοις καὶ θυμιώμενος, θηρία διώκειν, καὶ κώνωπας ἀπελαύνειν· κτείνει δὲ καὶ ψύλλας· καταπλάσσεται δὲ τὰ φύλλα ὠφελίμως ἐπὶ ἑρπετοδήκτων καὶ φυμάτων, καὶ τραυμάτων.

μάτων. καὶ πίνεται σὺν οἴνῳ τὸ ἄνθος καὶ τὰ φύλλα πρὸς καταμηνίων ἀγωγὴν καὶ ἐμβρύων ἐκβολὴν, καὶ στραγγουρίαν, καὶ στρόφους καὶ ἴκτερον· μετ' ὄξους δὲ ἐπιληπτικοὺς πινόμενα ὠφελεῖ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς ἐγκαθίσματι, τὰ ἐν μήτρᾳ θεραπεύει. ὁ δὲ χυλὸς προστεθεὶς ἐκτρωσμοὺς ποιεῖ· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ῥίγη συγχριομένη ἡ πόα μετ' ἐλαίου. ἡ δὲ λεπτὴ καὶ κεφαλαλγίας καταπλασσομένη ἰᾶται. Γίνεται καὶ τρίτον εἶδος κονύζης· ἔστι δὲ καυλῷ παχυτέρα καὶ μαλακωτέρα, τοῖς δὲ φύλλοις μείζων τῆς λεπτῆς, ἐλάσσων δὲ τῆς μείζονος, οὐ λιπαρὰ, βαρυοσμοτέρα δὲ πολλῷ καὶ ἀηδεστέρα καὶ ἀπρακτοτέρα. φύεται δὲ ἐν ἐφύδροις.

Flores & folia cũ vino ad mẽses partúsque eiiciendos bibũtur: item contra vrinæ stillicidia, arquatum morbum, & tormina: comitiales pota ex aceto adiuuant. Decoctum in desessionib⁹ medetur vuluæ malis. Impositus succus abortum facit. Ex oleo efficaciter horroribus oblinitur. Capitis dolores tenuis illita sanat. Est & tertium conyzæ genus, caule crassiore, ac molliore: foliis mediæ inter maiorem ac minorem amplitudinis, minimè autem pinguibus: multò grauioris hæc est odoris & iniucundioris, sed inefficacior. Prouenit locis non riguis.

Περὶ Ἡμεροκαλλίδος. Κεφ. ρλζ΄.

Ἡμεροκαλλὶς, φύλλα ἔχει καὶ καυλὸν ὅμοια κρίνῳ, χλωρὰ δὲ ὥσπερ πράσα. ἄνθη δὲ ἐν αὐτῷ καθ' ἑκάστην ἀπόφυσιν γ΄. ἢ δ΄. τὴν σχίσιν τῷ κρίνῳ ἐοικότα ὅταν ἄρχηται χαίνειν· τὴν δὲ χρόαν ἰσχυρῶς ὠχρὰν, ῥίζαν ὁμοίαν βολβῷ εὐμεγέθει, ἥτις λεία ποθεῖσα καὶ σὺν μέλιτι ἐν ἐρίῳ προστεθεῖσα πεσσὸς ἐστὶν ὑδραγωγὸς καὶ αἱματαγωγός. τὰ δὲ φύλλα λεῖα καταπλασσόμενα φλεγμονὰς μαστῶν τὰς ἐκ τοκετῶν καὶ ὀφθαλμῶν πραΰνει· καὶ

Hemerocallis, siue lilium syluestre. Cap. CXXXVII.

HEMEROCALLIS folium & caulem habet lilij, porraceo colore: flores in caule per singulos exortus, terni aut quaterni erumpunt, lilij diuisura, quoties dehiscere cœperũt. colore perquàm pallido: radix magna est atque bulbosa: quæ pota, aut cum melle & lana in pesso apposita, aquam educit & sanguinem. Folia trita mammarum inflammationes à partu contractas, oculorúmque collectiones mitigãt.

Radi

Radix & folia igni ambustis vtilissimè illinuntur.

Leucoiũ, siue viola alba.

Cap. CXXXVIII.

Leucoion vulgaris est notitiæ, sed in floribus differentia quædam: nanque aut cœrulei, aut albi, aut purpurei, aut lutei inueniuntur. Lutea verò præcipui in medicina vsus. Huius aridi flores feruefacti in desessionibus, valent contra vuluæ inflammationes, & mẽstrua expellunt: sanãt oris vlcera, cum melle: cum cerato, rimas sedis. Semen duũm drachmarũ pondere ex vino potum, aut cum melle inditum, menses, secundas & partus extrahit. Radices cum aceto illitæ, lienẽ reprimunt, & podagricos iuuant.

Cratæogonum.

Cap. CXXXIX.

Cratæogonum, siue vt aliis placet crateonó, foliis melampyro simile est, multis calamis ex vna radice emicãtibus, multorũq; geniculorũ: semine milij: nascitur magna ex parte in opacis & frutetosis, sũmopere acre. Traditũ est à quibusdam, hoc si bibat ieiuno ore, ter die post mẽses purgatos, tribus obolis in cyatis aquæ duobus mulier,

καὶ καταπλάσαι. δὲ ἡ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα ὠφελίμως ἐπὶ τῶν πυρικαύστων.

Περὶ λευκοΐου. Κεφ. ρλη'.

Λευκόϊον γνώριμόν ἐστιν, ἔστι δὲ αὐτῶν διαφορὰ ἐν τῷ ἀνθεῖ. ἢ γὰρ λευκόν ἐστιν ἢ μέλινον ἢ κυανοῦν ἢ πορφυροῦν εὑρίσκεται. ἔστι δὲ αὐτῶν εὔχρηστον πρὸς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν τὸ μέλινον, οὗ τὰ ἄνθη ξηρὰ ἀποζεσθέντα εἰς ἔγκαθισμα τὰ ποιεῖ πρὸς τὰς ἀεὶ ὑσέρας φλεγμονὰς καὶ ἀγωγὰς ἐμμήνων· ἀναιροῦντα δὲ κυρωτὴν ῥαγάδας τὰς ἐν στόματι θεραπεύει· σὺν δὲ μέλιτι ἕλκη. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ σὺν οἴνῳ πεθεὶς δραχμῶν δυοῖν πλῆθος, ἢ πεσσευθεὶς σὺν μέλιτι, ἐμμηνα καὶ δεύτερα καὶ ἔμβρυα ἄγει. αἱ δὲ ῥίζαι καὶ ἀποσθεῖσαι σὺν ὄξει, στέλλουσι σπληνα, καὶ ποδαγρικοὺς ὠφελοῦσι.

Περὶ Κρατωγόνου.

Κεφ. ρλθ'.

Κρατωγόνον, οἱ δὲ κρατέωνον, φύλλα ἔχει ὅμοια τοῖς τῆς μελαμπύρου, πλείους δὲ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης φύουσι βλαστοὶ γονατώδεις. καρπὸν δὲ ὅμοιον κέγχρῳ. φύεται ἐν σκιεροῖς καὶ φρυγανώδεσιν ὡς ἐπιπολὺ τόποις, ἰσχυρῶς δὲ δριμύ.

Ἱστορεῖται δὲ ὑπό τινων ἡ πόσις τοῦ καρποῦ γυναῖκα ἀγόνητον ποιεῖν, ἐάν τις μετὰ τὴν κάθαρσιν τῶν καταμηνίων πρὸς τὸ πλησ-

σάσαι

σιάσαι πίνῃ νῆστις τρὶς τῆς ἡμέρας, ὁλκὴν τριωβόλου μετὰ ὕδατος κυάθων β΄. ἐπὶ ἡμέρας μ΄. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ πινέτω τὰς ἴσας ἡμέρας καὶ πλησιαζέτω.

lier, cute conceptum quadraginta diebus, & vir modo cõsimili totidem dieb⁹ ante coitum hauriat, virilis sexus partum futurum.

Περὶ Φύλλου. Κεφ. ρμ΄.

Φύλλον, οἱ δὲ ἐλαιόφυλλον, οἱ δὲ βρυονίαν καλοῦσι. φύεται ἐν πέτραις, τὸ μὲν θηλυγόνον λεγόμενον, ὡσπερεὶ βρύον. ἔχον χλωρότερον ἐλαίας τὸ φύλλον· καυλὸν λεπτὸν, βραχύν· ῥίζαν λεπτήν· ἄνθος λευκόν· καρπὸν μείζονα ὥσπερ μήκωνος. τὸ δὲ ἀῤῥενογόνον, τὰ μὲν ἄλλα ὅμοιον τῷ προειρημένῳ· καρπῷ δὲ διαφέρει· ἔχει γὰρ ὅμοιον ἄνθει ἐξηνθηκυίας ἐλαίας βοτρυώδεα. λέγεται δὲ τὸ ἀῤῥενογόνον ποθὲν, ἀῤῥενοτοκεῖν, τὸ δὲ θηλυγόνον θηλυτοκεῖν. ἱστορεῖ περὶ τούτων Κρατεύας, ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τὰ τοιαῦτα μέχρι τῆς περὶ αὐτῶν ἱστορίας προάγειν.

Phyllum. Cap. CXL.

Phyllum, quod & elæophyllon vocatur, duûm generum est, quod autem thelygonum appellant, in saxosis musci modo gignitur, folio oleæ; sed magis herbaceo: caule tenui, breui: radice exili: florem albũ profert: semen papaueris maiusculũ. Sed arrhenogonũ cætera huic simile, solo fructu distat: habet enim racemosum quiddã deflorentibus oleis nõ dissimile. Arrhenogonõ potu, masculi sexus facere partus, vt thelygonõ fœminei, proditur, Horũ Crateuas author est: sed huiusmodi historiatenus, mihi produxisse visum est.

Περὶ Ορχεως. Κεφ. ρμά.

Ορχις, οἱ δὲ κυνὸς ὄρχιν καλοῦσι, φύλλα ἔχει κατὰ γῆς ἐστρωμένα περὶ τὸν καυλὸν καὶ τὸν πυθμένα, ἐλαίᾳ μαλακῇ ὅμοια, στενώτερα δὲ καὶ λεῖα μακρότερα· καυλὸν σπιθαμῆς τὸ μῆκος, ἐφ' οὗ ἄνθη πορφυροειδῆ· ῥίζαν βολβοειδῆ, ἐπιμήκη, διπλῆν, στενὴν ὡς ἐλαίας τὴν μὲν ἄνω, τὴν δὲ κατωτέρω, καὶ τὴν μὲν, πλήρη· τὴν

Testiculus. Cap. CXLI.

Testiculus, quem Græci cynosorchin vocant, foliis circa imam caulis partem in terra stratis, oleæ molli similibus, longioribus, angustiorib⁹, læuibus: caulę dodrantali: floribus purpureis: radice bulbosa, oblonga, oliuæ modo angusta, duplici ordine: superiore, quæ plenior est: inferiore,

quæ mollior ac rugosior. Eduntur radices coctæ, vt bulbi: ex quibus si maiorem edant viri, mares generari dicuntur: si minorem fœminæ, alterum sexum. Addunt, in Thessalia mollem mulieres in lacte caprino bibere, ad stimulandos coitus: aridam verò, ad inhibendos: & alterũ alterius potu resolui. Nascitur in petrosis & sabuletis.

Testiculus alter.
Cap. CXLII.

Testiculus alio nomine serapias, Andrea authore vocatur, quoniam radix ad multa vtilis sit, foliis est porri, latioribus, oblongis, pinguibus, ex alarum sinu inflexis: caule palmeo: floribus penè purpureis: radice testiculis simili: quæ illita tumores discutit, vlcera purgat, & serpere eadem non patitur. Abolet fistulas, & illitu inflammationes lenit. Aridæ radices nomas inhibent: sanántq; putredines, & oris vlcera cacoëthe: aluum sistunt è vino potæ. De hac, eadem quæ de testiculo canis produntur.

Satyrium.

τὴν δὲ μαλακὴν. καὶ ῥυσσήν. ἐσθίεται δὲ ἡ ῥίζα ὡς βολβὸς ἑψηθεῖσα· καὶ περὶ ταύτης δὲ ἱστορεῖται, τὴν μὲν μείζονα ῥίζαν ὑπὸ ἀνδρῶν ἐσθιομένην, ἀῤῥενογόνον εἶναι. τὴν δὲ ἐλάττονα ὑπὸ γυναικῶν, θηλυγόνον. προσιστόρηται δὲ καὶ τὰς ἐν θετταλίᾳ γυναῖκας, τὸν μὲν ἁπαλὸν μετὰ αἰγείου γάλακτος ποτίζειν, ὡς παρισταῦ τὰ ἀφροδίσια· τὸν δὲ ξηρὸν πρὸς ἐπίσχεσιν καὶ ἔκλυσιν τῶν ἀφροδισίων, ἀναλύεσθαί τε τὴν ἕτερον ὑπὸ τῶν ἑτέρου πινόμενον. φύεται δὲ ἐν λιθώδεσι καὶ ἀμμώδεσι τόποις.

Περὶ Ὀρχεως ἑτέρου.
Κεφ. ρμβ'.

Ὀρχις ἕτερος, ὃν σεραπιάδα ἕτεροι καλοῦσιν, ὡς καὶ ἀνδρέας διὰ τὸ πολύχρηστον τῆς ῥίζης. φύλλα ἔχει ἐοικότα πράσῳ ἐπιμήκη, πλατύτερα δὲ καὶ λιπαρὰ, ἐπικαμπῆ ἐν τῷ μαχάλαις· καυλία σπιθαμιαῖα· ἄνθη δὲ ὑποπόρφυρα· ῥίζα δὲ ὑπεστιν ὀρχιδίοις ὁμοία. Η τις διώαμιν ἔχει κατὰ πλατομένη, οἰδημάτων σκεδαστικὴν, καὶ ἑλκῶν ἀνακαθαρτικὴν, καὶ ἕρπητος ἐφεκτικὴν, ἀνασκευάζει δὲ καὶ σύριγγας, καὶ τὰ φλεγμαίνοντα παρηγορεῖ καταπλασσομένη. ξηρὰ δὲ νομὰς ἵστησι· καὶ τὰ ἐν σηπεδόνι καὶ στόματι κακοήθη ἰᾶται· ἵστησι δὲ καὶ κοιλίαν σὺν οἴνῳ ποθεῖσα. ἱστορεῖται δὲ καὶ περὶ ταύτης, ὅσα, καὶ περὶ τοῦ κυνὸς ὄρχεως.

Περὶ

Περὶ Σατυρίου. Κεφ. ρμγ'.

Σατύριον, οἱ δὲ τρίφυλλον καλοῦσιν, ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὴν γῆν φύλλα τρία φέρει κεκλασμένα λαπάθῳ ἢ κρίνῳ ὅμοια ἐλάττονα μέν τοι καὶ ἐνδρευθῆ· καυλὸν δὲ ψιλόν, μακρὸν, ὡς πήχεως, ἄνθος *κριθοειδὲς, λευκόν· ῥίζαν βολβοειδῆ ὅσον μῆλον, πυῤῥάν, τὰ δὲ ἐντὸς λευκὴν ὥσπερ ᾠόν· γευομένῳ γλυκεῖαν καὶ εὔστομον· ταύτην δεῖ πίνειν ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ πρὸς ὀπισθότονον. καὶ εἰ βούλει γυναικὶ συνουσιάσαι, χρῆσαι, φασὶ γὰρ αὐτὴν καὶ ὁρμὴν κινεῖν τὴν ἐπὶ συνουσίᾳ.

Περὶ Σατυρίου ἐρυθρονίου. Κεφ. ρμδ'.

Σατύριον τὸν ἐρυθρόνιον, οἱ δὲ σατύριον ἐρυθραϊκὸν, ἔχει σπέρμα λινοσπέρμῳ ἐμφερὲς, μεῖζον δὲ καὶ ῥωμαλέον, καὶ στίλβον, καὶ λεῖον ὅπερ ἱστορεῖται καὶ αὐτὸ συνουσίας ἐγείρειν ὥσπερ καὶ ὁ σκίγκος. ἔστι δὲ τῆς ῥίζης αὐτοῦ, ὁ μὲν φλοιὸς ὑπόχνος καὶ πυῤῥός· τὸ δὲ ἔνδοθεν λευκὸν, γευομένῳ εὔστομον, καὶ γλυκύ. φύεται ἐν εὐηλίοις καὶ ὀρεινοῖς τόποις. ἱστορεῖται δὲ ὅτι καὶ εἰς τὴν χεῖρα ληφθεῖσα ἡ ῥίζα ἐρεθίζει πρὸς ἀφροδίσια· σὺν οἴνῳ δὲ ποθεῖσα μᾶλλον.

Περὶ Ορμίνου ἡμέρου. Κεφ. ρμε'.

ΟΡΜΙΝΟΝ ἥμερον πόα ἐστὶν ἐμφερὴς πρασίῳ τοῖς φύλλοις. καυλὸς

Satyrium. Cap. CXLIII.

Satyrium aliqui trifoliũ vocant, quoniã tria fert folia, ad terram infracta, rumici aut lilio similia, minora tamẽ, ac rubra: caulem cubitalẽ, nudũ: florem lilij effigie, candidum: radicem bulbosam, mâli magnitudine, fuluã, intus vt ouum, candidam, gustanti dulcem, & ori non ingratã: quam in vino nigro austero bibere conuenit, contra opisthotonum. Vtendũ ea dum concumbendi incessit cupiditas, siquidẽ ea proniores ad venerem fieri affirmãt.

Satyrium erythronium. Cap. CXLIIII.

Est & alterum satyrium erythronium siue erythraicon, id est rubrum, semine lini, maiore, duro, læui, splendente: quod fertur, non secus atque scincus libidinẽ excitare. Cortice radicis gracili, rufo: intus autem album includitur, sapore dulci, non ingrato ori: in montosis & apricis enascitur. Venerem, vt produnt, si omnino manu teneatur radix, stimulat, eóque magis, si bibatur in vino.

Horminũ. Cap. CXLV.

HORMINVM HERba est, foliis marrubio similis:

caule ſemicubitali, quadrangulo, circa quem eminentiæ ſiliquis ſimiles prodeunt, quæ ad radicem ſpectant, in quibus diuerſum ſemen recluditur: ſiquidem in ſylueſtri rotundum, fuſcúmque inuenitur: in altero, nigrum & oblongũ, cuius eſt vſus. Ad venerem ſtimulandã, cum vino bibi volũt. Purgat cum melle argemas albuginesq́;, & illitũ ex aqua tumores diſcutit. Eo etiã extrahũtur aculei ex corpore. Idem effectus eſt illitæ herbæ. Sylueſtre magis viribus pollet: quare vnguentis, præſertim gleucino, permiſcetur.

Securidaca. Cap. CXLVI.

Hedyſaron, quod vnguẽtarij pelecium, id eſt ſecuridacã vocant, frutex eſt, foliis ciceris: ſemen rufũ in ſiliquis fert: corniculorũ modo aduncis, quod ancipitem ſecurim æmulatur, vnde nomen accepit amarum guſtu. Stomacho vtile in potu. Additur in antidota. Cũ melle ante coitus ſubditum, concipiẽdi ſpem adimit. Naſcitur in ſegetibus & hordeis.

Onoſma. Cap. CXLVII.

Onoſma, oblonga folia habet: ad ſimilitudinem anchuſæ, longitudine

καυλὸς δὲ τετράγωνος ἡμιπηχυαῖος, περὶ ὃν ἐξοχαὶ ὅμοιαι λοβοῖς ὡς ἐπὶ τὴν ῥίζαν νενευκυῖαι, ἐν αἷς σπέρμα διάφορον· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ ἀγρίου στρογγύλον εὑρίσκεται φαιόν· ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπίμηκες καὶ μέλαν, οὗ περ ἡ χρῆσις. δοκεῖ δὲ καὶ τοῦτο σὺν οἴνῳ πινόμενον, συνουσίαν παρορμᾶν. ἀποκαθαίρει δὲ σὺν μέλιτι ἄργεμα, λευκώματα, καταπλασθὲν δὲ μεθ' ὕδατος καὶ οἰδήματα διαφορεῖ, καὶ σκόλοπας ἐπισπᾶται. καὶ ἡ πόα δὲ καταπλασθεῖσα, τὰ αὐτὰ ποιεῖ. τὸ δὲ ἄγριον ἰσχυροτέραν ἔχει τὴν δύναμιν. ὅθεν μίγνυται καὶ συγχρίσμασι, μάλιστα δὲ τῷ γλευκίνῳ.

Περὶ Ηδυσάρου. Κεφ. ρμς'.

Ηδύσαρον τὸ ὑπὸ τῶν μυρεψῶν καλούμενον πελεκῖνος, θάμνος ἐστὶ φυλλαρία ἔχων ἐρεβίνθῳ ὅμοια, λοβοὺς δὲ κερατίοις ἐοικότας· ἐν οἷς τὸ σπέρμα πυῤῥὸν, ὅμοιον πελέκει ἀμφιστόμῳ, ὅθεν καὶ ὠνόμασται· πικρὸν γευσαμένῳ. εὐστόμαχον ποθέν. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις. σὺν μέλιτι δὲ προστεθὲν πρὸ τῆς μίξεως, ἀτόκιον εἶναι δοκεῖ. φύεται δὲ ἐν κριθαῖς καὶ πυροῖς.

Περὶ Ονόσματος. Κεφ. ρμζ'.

Ονοσμα, οἱ δὲ ὀσμάδα, οἱ δὲ φλονῖτιν, οἱ δὲ ὄνονιν καλοῦσι, τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια τοῖς τῆς ἀγχούσης,

στης, παραμήκη, μαλακὰ ὡς τεσσαραδάκτυλα τὸ μῆκος, τὸ δὲ πλάτος δακτύλου, ἐπὶ γῆς κατεστρωμένα, ἐμφερέστατα τοῖς τῆς ἀγχούσης, ἔστι δὲ ἄκαυλος, ἄκαρπος, ἀνάνθης· ῥίζιον δὲ ὕπεστιν ὑπόμηκες, ἀσθενὲς, λεπτὸν, ἐνερευθὲς ἡσυχῇ· φύεται δὲ ἐν τραχέσι τόποις. Τούτου τὰ φύλλα ἐν οἴνῳ ποθέντα, ἔμβρυα ἄγει· φασὶ δὲ ὅτι κἂν ἔγκυος ὑπερβῇ τὴν πόαν ἐκτιτρώσκει.

Περὶ Νυμφαίας. Κεφ. ρμή.

Νυμφαία φύεται ἐν ἕλεσι καὶ ὕδασι στασίμοις, φύλλα δὲ ἔχει ὅμοια κιβωρίῳ σμικρότερα δὲ καὶ ἐπιμηκέστερα, ποσῶς ὑπερέχοντα τοῦ ὕδατος, τὰ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι πλείονα ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης· ἄνθος δὲ λευκὸν, ὅμοιον κρίνῳ, ἔχον κροκῶδες τὸ μέσον. ὅταν δὲ ἀπανθήσῃ, στρογγύλον, μήλῳ παραπλήσιον τῇ περιφερείᾳ γίνεται, ἢ μήκωνος κεφαλῇ, μέλαν· ἐν ᾧ καρπὸς μέλας, πλατὺς, πυκνὸς, γευομένῳ γλίσχρος· ὁ δὲ καυλὸς λεῖος, οὐ παχὺς, μέλας, ὅμοιος τῷ τοῦ κιβωρίου· ῥίζα μέλαινα, τραχεῖα, ῥοπαλοειδὴς, ἥ τις τέμνεται φθινοπώρῳ. Ξηρὰ οὖν σὺν οἴνῳ ποθεῖσα, κοιλιακοὺς ὠφελεῖ, δυσεντερικοὺς, καὶ σπλῆνα τήκει. καταπλάττεται δὲ πρὸς στομάχου καὶ κύστεως ἀλγήματα ἡ ῥίζα, καὶ ἀλφοὺς σμήχει σὺν ὕδατι. ἀλωπεκίας τε σὺν πίσσῃ ἐπιτεθεῖσα ἰᾶται. πίνεται.

longitudine quatuor digitorum, & vnius latitudine, mollia, in terra iacentia, ſine caule, ſine ſemine, ſine flore: radice nititur longa, tenui, infirma, rubeſcente: gignitur in aſperis. Folia in vino pota partus extrahunt. Prægnans ſi eam ſupergrediatur, abortum facere dicitur.

Nymphęa. Cap. CXLVIII.

Nymphæa naſcitur in paludibus & ſtagnantibus aquis, foliis fabæ Ægyptiæ, minoribus, & longioribus, aliis in ſumma aqua, aliis demerſis pluribꝰ ex radice eadem prodeuntibus: flore lilio ſimili, albo, & in medio crocos habente: cum deflorucrit, vt rotundum malum, aut papaueris caput, extuberat: nigro ſemine, denſo & lato, lenti guſtus: caulis eſt læuis, niger, minimè craſſus, Ægyptiæ fabæ cognatus: radix nigra, ſcabra, clauæ ſimilis, quæ autumno ſecatur. Sicca cum vino pota cœliacis, dyſentericíſque auxiliatur, & lienem abſumit. Radix ſtomachi ac veſicæ doloribus illinitur, vitiligines ex aqua emendat: impoſita cum pice, alopeciis medetur. Ea-

dem contra veneris insomnia bibitur, siquidem ea prorsus adimit, pota assiduè aliquot diebus, genitaléque infirmat. Idem semen potum efficit. Nymphææ nomen sibi vendicasse videtur, quoniam aquosa amet. Plurima inuenitur in Elide, in Anygro amne, & in Bœotiæ Aliarto.

Nymphæa altera.

Cap. CXLIX.

Est & altera nymphæa, cuius flos blephara dicitur, foliis antè dictæ, radice alba, scabra, flore luteo, nitente, rosæ simili. Huius semen & radix, contra fœminarũ profluuia efficaciter ex vino nigro bibuntur. Nascitur in Thessalia, amne Peneo.

Androsaces.

Cap. CL.

ANDROSACES herba est amara, tenues spargens iuncos, sine foliis, folliculos in capitulis habens: in quibus semen continetur: gignitur in Syriæ maritimis. Ea drachmis duabus in vino pota, copiosam hydropicis vrinam ciet. Idem effectus est semini poto, & herbę decocto: podagris vtiliter illinitur.

Asplenum.

πίνεται δὲ ἡ ῥίζα καὶ πρὸς ὀνειρωγμοὺς, παραιτεῖται γὰρ τούτους, ἀπονίαν τε ἐργάζεται αἰδοίου πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, εἴ τις ἐνδελεχῶς πίνοι. τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖ καὶ τὸ σπέρμα ποθέν. δοκεῖ δὲ ὠνόμασθαι νυμφαία, διὰ τὸ ἔνυδρον φιλεῖν τόπον. εὑρίσκεται δὲ πολλὴ ἐν ἥλιδι ἐπὶ τῶν ἀνύγρου ποταμοῦ, καὶ τῆς βοιωτίας ἐν ἀλιάρτῳ.

Περὶ Νυμφαίας ἄλλης.

Κεφ. ρμθ'.

Γίνεται καὶ ἄλλη νυμφαία, ἧς τὸ ἄνθος βλέφαρα λέγεται, φύλλα ἔχουσα ὅμοια τῇ προειρημένῃ, ῥίζαν μὲν τοι λευκὴν καὶ τραχεῖαν ἔχει, ἄνθος μήλινον, στίλβον, ὅμοιον ῥόδῳ. ποιεῖ δὲ ἡ ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα πρὸς ῥοῦν γυναικεῖον ἐν οἴνῳ μέλανι πινόμενον. φύεται ἐν τοῖς περὶ θεσσαλίαν τόποις κατὰ τὴν πηνειὸν ποταμόν.

Περὶ Ανδροσάκοις. Κεφ. ρν'.

Ανδρόσακες γίνεται μὲν ἐν συρίᾳ ἐν παραθαλασσίοις τόποις, πόα δὲ ἐστι λεπτὴ, λεπτόκαρφος, πικρὰ, ἄφυλλος, θυλάκιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσα περιεκτικὸν σπέρματος. Δύναμιν δὲ ἔχει ποθεῖσα σὺν οἴνῳ < β. πλῆθος, οὖρα πολλὰ ἐπὶ ὑδρωπικῶν ἄγειν. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τῆς πόας καὶ ὁ καρπὸς πινόμενος, τὸ αὐτὸ ποιεῖ· καταπλάσσεται δὲ καὶ ἐπὶ ποδαλγικῶν ὠφελίμως.

Περὶ

Περὶ Ἀσπλήνου. Κεφ. ρνά.

Ἀσπλήνιον, οἱ δὲ σκολοπένδριον, οἱ δὲ σπλήνιον, οἱ δὲ ἡμιόνιον, οἱ δὲ πτέρυξ, φύλλα ἔχει σκολοπένδρᾳ τῷ θηρίῳ ὅμοια, πλείονα ἀπὸ μιᾶς ῥίζης περιεχόμενα. φύεται ἐν τοίχοις καὶ πέτραις τῶν ἀπὸ κοχλάκων παλισκίοις· ἄκαυλα, ἀνανθῆ, ἄκαρπα, ἐντέτμημένα ὡς τὰ τοῦ πολυποδίου, κάτωθεν ὑπόξανθα, καὶ δασέα, ἄνωθεν δὲ χλωρά. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ἀποζεσθέντα σὺν ὄξει καὶ πινόμενα ἐπὶ ἡμέρας μ'. σπλῆνα τήκειν· δεῖ δὲ καταπλάσσειν καὶ τὸν σπλῆνα τοῖς φύλλοις λείοις σὺν οἴνῳ. βοηθεῖ καὶ στραγγουρίᾳ καὶ λυγμῷ, καὶ ἰκτέρῳ, καὶ λίθοις τοὺς ἐν κύστει θρύπτει. δοκεῖ δὲ ἀτόκιος εἶναι καθ' ἑαυτὴν, καὶ μετὰ ἡμιόνου σπλῆνος περιαπτομένη· ἀσελήνου δὲ νύκτος φασὶ δεῖν αὐτὴν ὀρύσσειν ἀτόκιον.

Asplenum. Cap. CLI.

Asplenum, aliqui scolopendrion vocant, alij splenion, alij Hemionium, foliis est multis, scolopendræ animali similibus, ab radice vna prodeuntibus. Nascitur in parietibus, saxisq; siliceis, & opacis: nec caulem, nec florem, nec semen habet. folia filiculæ modò diuidũtur, subter flauescẽtia hirsutáq; supernè viridia. Vim hanc habent folia in aceto feruefacta, vt per dies quadraginta pota, lienem absumãt: quibus etiam contritis lienem ex vino illini oportet. Stranguriæ & regio morbo prodest, singultũ sedat, calculos in vesica comminuit, Cõceptum adimere creditur, per sese aut cum muli liene appensa. Tradũt noctu, silente luna, huius rei gratia effodiendã.

Περὶ Ἡμιονίτιδος. Κεφ. ρνβ'.

Ἡμιονῖτις, οἱ δὲ σπλήνιον, φύλλον ἀνίησιν ὅμοιον δρακοντείῳ, μηνοειδές· ῥίζαι δὲ ὕπεισι πολλαὶ, λεπταί· οὔτε δὲ καυλὸν, οὔτε, καρπὸν· οὔτε ἄνθος φέρει. φύεται ἐν πετρώδεσι τόποις, γευσαμένῳ δὲ ἡ πόα στυπτική. ἥ τις σὺν ὄξει ποθεῖσα, τήκει σπλῆνα.

Hemionitis. Cap. CLII.

Hemionitis, quam aliqui splenion vocant, folium emittit dracunculi, lunæ modò incuruũ, radicibus cohæret multis, tenuibus: nunquam flores, neque semẽ, neque caulem gignit: in petrosis nascens, austero sapore. Ea ex aceto pota lienem absumit.

Περὶ Ἀνθυλλίδος. Κεφ. ρνγ'.

Ἀνθυλλὶς διττή· ἡ μὲν

Antyllis. Cap. CLIII.

ANTYLLIS duplex est

quædam enim lenti ſimillima, foliis mollibus, rectis ramulis, palmi altitudine: radice parua, tenui. Naſcitur in ſalſis terris, & à ſole illuſtratis, non inſulſo guſtu. Altera eſt foliis ramulisque aiugæ ſimilis, hirſutioribus tamē, breuioribus, & aſperioribus, flore purpureo, odoris admodum grauis: radice cichorij. Pota drachmis quatuor vrinæ difficultati, renibúsque plurimum prodeſt. Tritæ, vuluæ pituitas emolliūt, cum roſaceo, & lacte impoſitæ: vulneribus medētur. Quæ autem aiugæ ſimilitudinem refert, præter alia, pota cum aceto mulſo comitiales ſanat.

Anthemis. Cap. CLIIII.

Anthemidis genera tria, tantum flore diſtātia: rami dodrā tales, fruticoſi, alis multis concaui: tenuibus foliolis, paruis, numeroſis: rotundis capitulis: floribus in medio aureis, forin ſecus orbiculato ambitu cādidis, melinis, aut purpureis, magnitudine foliorum rutæ: naſcitur in aſperis, & iuxta ſemitas: colligitur vere. Vim habēt radices, flores & herba excalfaciēdi, extenuādiq́; : potu, & inſeſsione, pellūt mēſtrua, part⁹, vrinām

γὰρ φακῷ παραπλήσια φύλλα ἔχει καὶ κλωνία, σπιθαμῆς ὕψος, ὀρθὰ δὲ καὶ τὰ φύλλα μαλακά. ῥίζα δὲ λεπτὴ, μικρά. φύεται ἐν ὑφαλμύροις τόποις καὶ ἐνηλίοις, γευομένῳ ὕφαλμος. Ἡ δ' ἑτέρα χαμαιπίτυϊ τὰ φύλλα καὶ τὰ κλωνία ἔοικε, δασύτερα μὲν τοι καὶ βραχύτερα, καὶ τραχύτερα, τὸ δ' ἄνθος πορφυροῦν, βαρύοσμον ἰσχυρῶς· ῥίζα ὥσπερ κιχωρίου. Δύναται δὲ ἰσχυρῶς δυσουροῦσι καὶ νεφριτικοῖς πινομένη βοηθεῖν, πλῆθος < δ'. ἐκ μαλάσσουσι δὲ φλέγματα ἐν ὑστέρᾳ λεῖαι. σὺν ῥοδίνῳ καὶ γάλακτι προστιθέμεναι· ἰῶνται δὲ καὶ τραύματα. ἡ δὲ τῇ χαμαιπίτυϊ ὁμοία, μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ἐπιληπτικοὺς ἰᾶται σὺν ὀξυμέλιτι πινομένη.

Περὶ Ανθέμιδος. Κεφ. ρνδ'.

Ανθεμὶς, οἱ δὲ λευκάνθεμον, οἱ δὲ ἠράνθεμον, διὰ τὸ ἀνθεῖν ἐπὶ ἔαρος, οἱ δὲ χαμαίμηλον, διὰ τὴν πρὸς τὰ μῆλα ὁμοιότητα τῇ ὀσμῇ, οἱ δὲ μελάνθεμον, οἱ δὲ χρυσοκόμην, οἱ δὲ καλλίαν καλοῦσι· ταύτης εἴδη τρία ἄνθεσι μόνον διαφέροντα· κλῶνες σπιθαμιαῖοι θαμιοειδεῖς, μασχάλας ἔχοντες πολλὰς, κλωναρία μικρὰ, λεπτὰ, πολλὰ, κεφάλια περιφερῆ· ἔνδοθεν μὲν χρυσίζοντα ἄνθη, ἔξωθεν δὲ περίκειν κυκλωτερῶς λευκὰ, ἢ μήλινα ἢ πορφυρᾶ,

κτ

κατὰ μέγεθος πηγάνου φύλλων· φύεται ἐν τόποις τραχέσι καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς· συλλέγεται δὲ ἔαρος. Δύναμιν δὲ ἔχουσι αἱ ῥίζαι καὶ τὰ ἄνθη καὶ ἡ βοτάνη θρυμαντικὴν, λεπτυντικήν· πινόμεναι δὲ καὶ ἐγκαθιζόμεναι, καταμήνια ἄγουσι καὶ ἔμβρυα, καὶ λίθους, καὶ οὖρα· ποτίζεται δὲ καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις καὶ εἰλεοὺς, καὶ ἴκτερον δὲ ἀποκαθαίρουσι καὶ ἡπατικοὺς ἰῶνται. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν εἰς πυρίας λαμβάνεται τὰς πρὸς κύστιν. πρακτικώτερον δὲ τοῖς λιθιῶσι τὸ πορφυρανθὲς, ὅπερ τοῖς ὅλοις ἐστὶ μεῖζον ἰδίως ἠράνθεμον καλούμενον. τὸ δὲ λευκάνθεμον καλούμενον οὐρητικώτερον καὶ τὸ χρυσάνθεμον. θεραπεύουσι δὲ καὶ αἰγιλώπια καταπλασσόμεναι· διαμασσώμεναι δὲ καὶ ἄφθαν ἰῶνται. χρῶνται δέ τινες καὶ συγκλύσματι μετ' ἐλαίου, λειοτριβοῦντες αὐτὰ πρὸς ἀνασκευὴν τῶν περιοδικῶν πυρετῶν. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη ἕκαστον αὐτῶν κόπτοντας ἰδίᾳ καὶ ἀναλαμβάνοντας τροχίσκους· τὴν δὲ ῥίζαν ξηραίνοντας· χρείας δὲ ἐπιγενομένης, διδόναι ὁ τὲ μὲν τῆς βοτάνης μέρη β'. ὁ τὲ δὲ τοῦ ἄνθους ἢ τῆς ῥίζης μέρος ἕν. ὁ τὲ δὲ τοὐναντίον, τοῦ ἄνθους μὲν β'. τῆς δὲ βοτάνης ἕν, ἐναλλὰξ διπλασιάζοντας παρ' ἡμέραν· πίνειν δὲ δεῖ ἐν οἰνομέλιτι κεκραμένῳ.

Περὶ Παρ-

vrinam, calculosque: aduersus inflationes, & ilei tormenta bibuntur: bilem suffusam expurgant: iocinerum vitia sanant: decocto earum vesicæ fouentur. Ex omnibus his generibus ad calculos efficacississima est, quæ florem purpureum habet, cuius amplitudo maiuscula est: hanc propriè heranthemon vocant. Ea cui leucanthemo nomen est, itē quæ chrysanthemon dicitur, vehementius vrinam ciunt. Ægilopiis illitæ medentur: commanducatæ vlcerum eruptiones in ore, sanant. Nonnulli in clysteribus ex oleo vtuntur, terunturque in farinam, ad abigendos febrium circuitus. Flores & folia recondi debent, & priuatim tusa, in pastillos digeri: radix quoque siccari, dumque ingruit necessitas, binæ partes herbæ dari, modo floris aut radicis pars vna, modo contrà, floris partes duæ, & herbæ vna, permutatim duplicato pondere, alternis diebus: bibere autem oportet in vino mulso, diluto.

Par-

Parthenium. Cap. CLV.

Parthenium, aliqui amaracon vocant, foliis est coriandri, tenuibus: flore per ambitum albo, intus melino, odore subuiroso, sapore amaro. Siccatũ, cum aceto mulso, aut sale potũ, non secus atq; epithymũ, & bilem & pituitã detrahit: suspiriosis prodest, & melãcholicis. Herba sine flore à calculosis, & anhelatoribus magna vtilitate bibitur. Valet decoctum ad insidendum in duritia vuluarum, & inflammationibus. Illinitur sacro igni, & collectionibus, cum flore.

Buphthalmum.
Cap. CLVI.

Buphthalmon (quidam cachlam vocant) tenues emittit cauliculos, mollésq;: folia fœniculi: luteum florem, anthemide maiorẽ, oculi similitudine, vnde nomen traxit: circa oppida nascitur, & in cãpestribus: Flores cũ cerato triti, tumores duritiásque discutiunt. Aiunt epotam post exitũ à balneis, regio morbo correptis, colorem tractu temporis reddere.

Pæonia. Cap. CLVII.

Pæonia siue glycyside. Græcis aliquibus pentoboron dicitur: sunt qui idæos dactylos radicẽ

Περὶ Παρθενίου. Κεφ. ρνέ.

Παρθένιον, οἱ δὲ ἀμάρακον, οἱ δὲ λευκάνθεμον, φύλλα ἔχει ὅμοια κορίῳ λεπτά· ἄνθη λευκὰ κύκλῳ, τὸ δὲ μέσον μήλινον, ὀσμῇ ὑπόβρωμον, τῇ δὲ γεύσει πικρίζον. Δύναται δὲ ξηρὰ σὺν ὀξυμέλιτι ἢ σὺν ἀλσὶ ποθεῖσα ὡς τὸ ἐπίθυμον, φλέγμα, καὶ χολὴν ἄγειν κάτω· καὶ τοὺς ἀσθματικοὺς ὠφελεῖν καὶ μελαγχολικοὺς. ἡ πόα δὲ χωρὶς τοῦ ἄνθους, ὠφελίμως ἐπὶ λιθιώντων καὶ ἀσθματικῶν ποτίζεται. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς ἐγκάθισμα ὑστέρας ἐσκληρυμένης καὶ φλεγμαινούσης ἐστί. καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς ἐρισιπέλατα καὶ φλεγμονὰς σὺν τοῖς ἄνθεσιν.

Περὶ Βουφθαλμου. Κεφ. ρνς΄.

Βούφθαλμον (οἱ δὲ κάχλαν καλοῦσι) καυλία ἀνίησι τρυφερὰ, ὑπόλεπτα· φύλλα δὲ μαραθροειδῆ· ἄνθη μήλινα, μείζονα τῆς ἀνθεμίδος, ὀφθαλμοειδῆ· ὅθεν καὶ ὠνόμασται· φύεται δὲ ἐν πεδίοις· καὶ περὶ τὰς πόλεις. Ταύτης τὰ ἄνθη λεῖα σὺν κηρωτῇ, οἰδήματα καὶ σκληρίας διαφορεῖ· φασὶ δὲ ὅτι ἐν τῷ βαλανείῳ μετὰ τὸ ἐξεῖθεῖν πινόμενον, εὔχροιαν ποιεῖ πρὸς χρόνον τινὰ τοῖς ἰκτερικοῖς.

Περὶ Παιονίας. Κεφ. ρνζ΄.

Παιονία, ἢ γλυκυσίδη, οἱ δὲ πεντόβορον· οἱ δὲ ἰδαίους δακτύλους τὴν ῥίζαν

τὴν ῥίζαν παιονίαν καλοῦσι. καυλὸς ὃς δι σπιθαμιαῖος. φύεται παραφυάδας ἔχων πολλάς· φύλλα δὲ ἡ μὲν ἄρρην βασιλικῇ καρύᾳ ὅμοια· ἡ δὲ θήλεια ἀπέσχισται τὰ φύλλα ὥσπερ σμύρνιον. λοβοὺς δέ τινας ἀνίησιν ἐπ' ἄκρου τοῦ καυλοῦ ἀμυγδάλοις ὁμοίους· ὧν ἀνεωχθέντων εὑρίσκονται ἐρυθροὶ κόκκοι πολλοὶ, μικροὶ, ἐμφερεῖς τοῖς τῆς ροιᾶς, ἐν μέσῳ δὲ μέλανες, ἐμπόρφυροι ἑ ἢ ς'. ῥίζα δὲ τῆς μὲν ἄρρενος, περὶ δακτύλου πάχος, μῆκος δὲ σπιθαμῆς, γευομένῳ στύφουσα, λευκή· ἐπὶ δὲ τῆς θηλείας παραφυάδας ὥσπερ βαλάνους ἔχουσα ζ'. ἢ η'. ὥσπερ ἀσφόδελος. Δίδοται δὲ γυναιξὶν ἡ ῥίζα ταῖς ἐκ τόκου μὴ καθαιρομέναις· κινεῖ δὲ καὶ τὰ καταμήνια ἀμυγδάλου μέγεθος πινομένη· τοῖς τε κατὰ γαστέρα ὀδύναις βοηθεῖ ποθεῖσα ἐν οἴνῳ. ὠφελεῖ δὲ καὶ ἰκτερικοὺς, καὶ νεφριτικοὺς, καὶ κύστιν αἰγοῦντας. ἑψηθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ πινομένη κοιλίαν ἵστησι. τοῦ δὲ καρποῦ ι'. ἢ ιβ'. κόκκοι πυῤῥοὶ ποθέντες ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ, ῥοῦν ἐρυθρὸν ἱστῶσι· στομαχικοῖς τε δακνομένοις ἐσθιόμενοι βοηθοῦσι. καὶ ὑπὸ τῶν παιδίων πινόμενοι, καὶ ἐσθιόμενοι ἀρχὰς λιθιάσεως παραιτοῦνται. οἱ δὲ μέλανες καὶ πρὸς τοὺς ὑπὸ ἐφιαλτῶν πνιγμοὺς καὶ πρὸς τὰς ὑστερικὰς πνιγὰς καὶ ὀ-

radicē pæoniam vocant. Caulis altitudine sesquipedis adolescit, comitātibus multis stolonibus. Huius duo genera· mas, folia iuglandis habet: in fœmina verò, smyrnij more diuiduntur. Summo caule siliquas emittit, veluti græcas nuces: in quibus cùm dehiscunt, multa granula rubra, acinis punicorum similia, inueniuntur, & in medio nigra, quinque aut sex, purpurea. Radix maris (tenuis) digitali crassitudine, & palmi longitudine, gustu adstringens, alba: fœminæ radicibus ceu glandes circiter septem aut octo inhærent, vt in hastula regia. Fœminis à partu non purgatis sicca radix datur: ciet menses nucis græcæ magnitudine pota: sic ventris doloribus cum vino auxiliatur. Valet contra regium morbum, & renum, ac vesicæ dolores. Decocta in vino aluum sistit. Rubra grana rubenteis menses sistunt, decem vel duodecim pota in vino austero & nigro: stomachicis & erosionibus ea esse prodest· à pueris pota, initia calculorū eximūt. Grana nigra auxiliātur suppressionibus nocturnis, vuluæ strangulationibus, &

& matricis doloribus, quindecim numero pota, in aqua mulsa, aut vino. Nascitur in altissimis montibus & præruptis.

Lithospermum.

Cap. CLVIII.

Lithospermon à seminis duritia nomen accepit: foliis est oleæ lõgioribus, & latioribus, mollioribus: iacent humi, quæ ab radice exiliunt: ramulis rectis, tenuibus, firmis, crassitudine acuti iunci, lignosis, in quorum cacumine bifidi exortus, cauliculorum speciem exhibent: foliis longis, inter quæ paruum semen, rotundum, erui magnitudine, duritia lapidea. Nascitur in asperis & æditis locis. Vim hanc habet, vt semine cum vino albo poto calculos frangat, pellatque vrinam.

Phalaris. Cap. CLIX.

Phalaris cauliculos emittit zeę culmis similes, à minutis ac nullius vsus radicibus, multos, duûm palmorũ, geniculis cinctos, graciliores tamen ac dulces: semẽ cãdidũ, oblongũ, milij magnitudine. Tũditur, & in aqua aut vino succus ad vesicæ cruciatus vtilissimè bibitur. Semen cochlearis mensura potum, ad eadem efficax est.

Rubia.

καὶ ὀδύνας μήτρας ἐν μελικράτῳ ἢ οἴνῳ, ὅσον ιέ. κόκκοι πινόμενοι, ποιοῦσι. *

Περὶ Λιθοσπέρμου.

Κεφ. ρνή.

Λιθόσπερμον, οἱ δὲ αἰγώνιχον, οἱ δὲ ἐξώνυχον, οἱ δὲ ἡράκλειαν, διὰ τὴν περὶ τὸ σπέρμα ἰσχύν· ὅθεν καὶ λιθόσπερμον ὠνόμασται· φύλλα ἔχει ὅμοια ἠλαίας, μακρότερα δὲ καὶ πλατύτερα, καὶ μαλαχώτερα, καὶ τὰ περὶ τὸν πυθμένα ἐπὶ γῆς κείμενα· κλωνία δὲ ὀρθὰ, λεπτὰ, πάχος ὀξυσίνου, στερεὰ, ξυλώδη, ἐπὶ δὲ τῶν ἄκρων αὐτῶν δίσχηλος ἔκφυσις, καυλοειδής· ἔχουσα φύλλα μακρὰ παρ' οἷς σπέρμα λιθῶδες, στρογγύλον, μικρὸν, ὀρόβῳ ἴσον. φύεται ἐν τραχέσι τόποις καὶ ὑψηλοῖς. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ σπέρμα μετ' οἴνου λευκοῦ πινόμενον, λίθους θρύπτειν καὶ οὖρα ἄγειν.

Περὶ φαλάριδος. Κεφ. ρνθ'.

Φαλάρις, καυλία ἀνίησιν ἐκ ῥιζῶν λεπτῶν καὶ ἀχρήστων πολλὰ, διπάλαιστα γονατώδη καλαμοειδῆ, ἐοικότα τοῖς τῆς ζέας· σπέρμα δὲ ἔπεστι μέγεθος κέγχρου λευκὸν ὑπόμηκες. Δύναμιν δὲ ἔχει κοπτομένη ἡ πόα καὶ χυλιζομένη δι' ὕδατος ἢ οἴνου, πρὸς τὰ τῆς κύστεως ἀλγήματα ποιεῖν πινομένη. καὶ τοῦ σπέρματος δὲ μετὰ κοχλιαρίου ὕδατος πλῆθος πινομένου πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ.

Περὶ Ερυ-

Περὶ Ερυθροδάνου. Κεφ. ρξ.

Ερυθρόδανον, ἢ ἐρευθόδανον, ἔνιοι δὲ τεύθριον καλοῦσι, ῥίζα δέ ἐστιν ἐρυθρὰ βαφική· ἡ μέν τις ἀγρία· ἡ δὲ σπαρτὴ, ὡς ἐν θαβάνῃ τῆς γαλιλαίας, καὶ ῥαβαίννῃ τῆς ἰταλίας, καὶ ἐν καρίᾳ μεταξὺ τῶν ἐλαιῶν σπειρόμενον ὥσπερ ἐν τῇ ἀρούραις. ὠφελίμως δὲ σπείρεται, διὰ τὸ γίνεσθαι ἐκ τούτου πλείστην πρόσοδον. εἰσὶ δὲ αὐτοῦ οἱ καυλοὶ τετράγωνοι, μακροὶ, τραχεῖς, ὅμοιοι τοῖς τῆς ἀπαρίνης, κατὰ πάντα δὲ μείζονες καὶ ῥωμαλεώτεροι· ἔχοντες ἐκ διαστημάτων τὰ φύλλα καθ' ἕκαστον γόνυ, ὥσπερ ἀστέρας εἰς κύκλον περικείμενα. καρπὸν στρογγύλον, τὰ πρῶτα χλωρὸν, εἶτα ἐρυθρὸν, εἶτα πεπαινόμενον μέλανα, ῥίζα λεπτὴ, μακρὰ, ἐρυθρὰ, διουρητική· ὅθεν ἰκτερικοῖς μετὰ μελικράτου πινομένη βοηθεῖ, ἰσχιαδικοῖς τε καὶ παραλελυμένοις· ἄγει δὲ οὖρα πολλὰ καὶ παχέα. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ αἷμα, λούεσθαι μέν τοι δεῖ καθ' ἡμέραν τοὺς πίνοντας. καὶ ὁρᾶν τῶν κενουμένων τὴν διαφοράν· θηριοδήκτοις τε βοηθεῖ ὁ χυλὸς μετὰ τῶν φύλλων ποθεὶς. ὁ δὲ καρπὸς μετ' ὀξυμέλιτος πινόμενος, σπληνα τήκει. προστεθεῖσα δὲ ἡ ῥίζα, ἔμβρυα καὶ ἔμμηνα ἄγει καὶ δεύτερα. θεραπεύει δὲ καὶ ἀλφοὺς λευκοὺς μετ' ὄξους καταπλασσομένη.

Περὶ Λογ-

Rubia. Cap. CLX.

Erythrodanum radix rubra est, qua tinguntur lanæ. Vna sponte prouenit, altera seritur vt in Thebana Galliæ, & Rauenna Italiæ: in Caria inter oleas, vt in aruis, solo creditur. hanc non sine quæstu serunt: nanque maximum ex ea sentiunt prouentum. Asperi caules & quadranguli, longi, aparinæ non dissimiles, robustiores, & multò prorsus maiores: foliis per interualla certa circum articulos, stellatim decussatis. Semē eius rotundum, inter initia viride, mox rubrū, postea cum ematuruit, nigrū: radix tenuis, longa, rubra. Vrinam ciet: qua de causa regio morbo opitulatur, pota cum aqua mulsa: item ischiadicis, & resolutis. Crassum, copiosamque vrinam pellit, nōnunquam & sanguinem: bibentes tamen quotidie lauari oportet, & excrementorum quæ redduntur differētiam spectare. Aduersus serpentium morsus, ramulos cum foliis, vino bibere prodest. Semē ex aceto potum, lienem absumit. Imposita radix trahit partus, mēses, secundásque. Albæ vitiligini, illita ex aceto medetur.

Lon-

Lonchitis. Cap. CLXI.

Lonchitis folia habet porri, latiora, rubentia, plurima, ad radicem circumfracta, veluti in terram procumbentia, pauca in caule, in quo flores, ceu galericuli, hiantibus comicis personis similes, nigri, & è rictu albam exerentes velut linguam, quæ ad labrum inferius spectet: semen inuolucris clausum lanceæ simile, triangulum: vnde sibi cognomentum arrogauit: radix dauci. Nascitur in sitientibus, & asperis. Radix ex vino pota vrinam ciet.

Περὶ Λογχίτιδος. Κεφ. ξέ.

Λογχῖτις φύλλα ἔχει πράσου κάρτα ὅμοια, πλατύτερα δὲ καὶ ὑπόῤῥυθρα πλεῖστα, πρὸς τὴν ῥίζαν περικλώμενα ὡς ἐπὶ γῆν, ἔχει δὲ καὶ περὶ τὴν καυλὸν ὀλίγα, ἐφ' οὗ αὐτῇ ὅμοια πιλίσκοις, τῷ τύπῳ δὲ κωμικοῖς προσωπείοις κεχρωσμένοις, μέλανα μέν, λευκὸν δέ τι ἄπ' αὐτῶν ἐξέχει ἀπὸ τοῦ χάσματος πρὸς τὸ κάτω χεῖλος, ὥσπερ γλωσσάριον· τὸ σπέρμα δ' ὅμοιον λόγχῃ, τρίγωνον ἐν προκαρπίοις· ὅθεν καὶ τῆς προσωνυμίας ἠξιώθη· ῥίζα δὲ ὁμοία δαύκῳ. φύεται ἐν πετραίοις καὶ ἀνίκμοις τόποις. ταύτης ἡ ῥίζα διουρητικὴ πινομένη σὺν οἴνῳ.

Lonchitis folia habet porri, latiora, rubentia, plurima, ad radicem circumfracta, veluti in terram procumbentia, pauca in caule, in quo flores, ceu galericuli, hiantibus comicis personis similes, nigri, & è rictu albam exerentes velut linguam, quæ ad labrum inferius spectet: semen inuolucris clausum lanceæ simile, triangulum: vnde sibi cognomentum arrogauit: radix dauci. Nascitur in sitientibus, & asperis. Radix ex vino pota vrinam ciet.

Lonchitis altera. Cap. CLXII.

Altera est lonchitis, quam aliqui asperá lonchitin dicũt: folia scolopédrij emittit, sed asperiora maioráque, ac multò magis diuisa. Vulneribus mirũ in modũ prodest, in eísq; inflammationes excitari non patitur. Pota ex aceto lienẽ absumit.

Περὶ Ἑτέρας λογχίτιδος. Κεφ. ξς'.

Λογχῖτις ἑτέρα, ἣ δὲ λογχῖτην πραχεῖαν, φύλλα ἀνίσην ὅμοια σκολοπενδρείῳ, πραχύτερα δὲ καὶ μείζονα, καὶ μᾶλλον ἐρισμένα. Δύναμιν δὲ ἔχει τραυματικήν, ἀφλέγματον· πίνεται δὲ καὶ σὺν ὄξει μετ' ὄξους πινομένη.

Althæa. Cap. CLXIII.

Althæa, quam alij ibiscũ vocãt, in syluestrium maluarum genere est, cui folia vt cyclamino, rotunda, lanugine canescunt: flore rosaceo: bicubitali caule: radice lenta, intus alba. Althæa appellatur, quòd inter

Περὶ Ἀλθαίας. Κεφ. ξς'.

Ἀλθαία, ἔνιοι δὲ ἰβίσκον καλοῦσι, μαλάχης ὅτι ἀγρίας εἶδος, φύλλα περιφερῆ ὥσπερ κυκλάμινος, ἔγχροα· ἔχει δὲ ἄνθος ῥοδοειδές· χαυλὸν δίπηχυν, ῥίζαν δὲ γλίσχρον, λευκὴν ἔνδοθεν. Ὠνόμασται δὲ ἀλθαία διὰ τὸ πλυαλ-

πολυαλθὲς καὶ πολύχρηστον ἀυτῆς. ἑψηθεῖσα γὰρ ἐν μελικράτῳ ἢ οἴνῳ, καὶ καθ' ἑαυτὴν ποθεῖσα ποιεῖ πρὸς τραύματα, παρωτίδας χοιράδας, ἀποστήματα, μαστοὺς φλεγμαίνοντας, δακτυλίων θλάσματα, ἐμφυσήματα, συντάσεις νεύρων· διαφορεῖ γὰρ καὶ ἐκπέσσει, ἢ ῥήγνυσι καὶ ἐπουλεῖ. συμμαλαχθεῖσα δὲ ἑφθὴ ὡς εἴρηται στέατι ὑείνῳ ἢ χηνείῳ ἢ τερεβινθίνῃ, πρὸς ὑστέρας φλεγμονὰς καὶ μύσεις ἐν προσθέματι ποιεῖ. καὶ τὸ ἀφέψημα δ' ἀυτῆς τὸ ἀυτὸ ποιεῖ, ἄγον καὶ τὰ καλούμενα λόχια. τὸ δὲ τῆς ῥίζης ἀφέψημα σὺν οἴνῳ πινόμενον, ὠφελεῖ δυσουρουντας, λιθιώντων ὠμότητας, δυσεντερικοὺς, ἰσχιαδικοὺς, τρωμώδεις, ῥηγματίας· καὶ πόνους ὀδόντων πραΰνει σὺν ὄξει ἀφεψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη. ὁ δὲ καρπὸς χλωρός τε καὶ ξηρὸς λεῖος καταχρισθεὶς σὺν ὄξει ἐν ἡλίῳ, σμηκτικός ἐστιν ἀλφῶν· μετ' ὀξελαίου δὲ συγχριόμενος, προφυλακτικός ἐστιν ἰοβόλων. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς δυσεντερίας καὶ αἵματος ἀναγωγὴν καὶ διάῤῥοιαν. τὸ δὲ ἀφέψημα τοῦ σπέρματος πινόμενον, καὶ πρὸς μελισσῶν καὶ τῶν λεπτῶν θηρίων πληγὰς πάντων, ἐν ὀξυκράτῳ ἢ οἴνῳ ποθέν. καὶ τὰ φύλλα δὲ μετ' ὀλίγου ἐλαίου καταπλάσσεται ἐπὶ τῶν δηγμάτων καὶ ἐπὶ

inter primas ſit vtilis, & pluribus polleat remediis. Decocta enim in vino aut aqua mulſa, & per ſe cum imponitur tuſa, efficax eſt cõtra vulnera: item ad ſtrumas, parotidas, abſceſſus, mãmarum inflãmationes, fracta ſedis, inflationes, neruorũ rigores: ſiquidem diſcutit, & excoquit, rumpit, & ad cicatricem perducit. Cocta, vt dictũ eſt, adiecto ſuillo adipe, aut anſerino, terebinthináve, vt malagmatis létor fiat, facit ad vuluæ inflãmationes, præcluſionéſq; ,in peſsis ſubdita. Decoctum eodé fungitur munere: onera uuluæ, reliquiáſq; à partu extrahit. decoctæ ſuccus ex vino potus, ſuccurrit vrinæ difficultati, calculoſorũ cruditatibus, dyſentericis, iſchiadicis, tremulis, ruptis: dentiũ mulcet dolorem, cum aceto decocta colluto inde ore. Viride ſemen ſiccúmq; tritum, vitiligines in ſole perunctas emendat: eodé cum oleo & aceto peruncti, à venenatis non feriuntur. Valet cõtra dyſenteriã, & ſanguinis reiectiones, aluíq; profluuiũ. In poſca aut vino decoctũ bibitur, cõtra omnes veſparũ, apũ, ſimiliumq́; aculeatos ictus. Folia cũ olei momẽto, morſibus, &

& igni ambustis illinũtur. Constat aquam, trita radice addita, sub diuo addensari.

Alcea. Cap. CLXIIII.

Alcea syluestrium maluarum generi assignatur: folia habet diuisa, verbenacæ proxima, caules treis aut quatuor, cortice cãnabino vestitos: florem rosæ, paruum: radices albas, latas, quinque aut sex, cum plurimum cubitales: quæ cum vino aut aqua potæ, dysentericis ruptísque medentur.

Cannabis. Cap. CLXV.

Cannabis satiua planta magni in vita vsus ad robustissimos funes factitandos: foliis fraxini, graui odore: caulibus proceris, inanibus: semine rotundo, quod largiore cibo genituram extinguit. Succus ex ea recẽte, conuenienter auriũ dolorib' instillatur.

Cannabis syluestris. Cap. CLXVI.

Syluestris cannabis virgas fert althææ similes, minores, nigriores, & asperiores, cubiti altitudinem æquantes: folio satiuæ, nigriore & asperiore: flore lychnidis, subrubro: semine & radice althææ. Deco-

καὶ ἐπὶ τῶν πυρικαύτων. πήγνυσι δὲ ἡ ῥίζα καὶ ὕδωρ μιγεῖσα λεία καὶ συνεξαιθριασθεῖσα.

Περὶ Αλκέας. Κεφ. ρξδ'.

Αλκέα, καὶ αὕτη εἶδός ἐστιν ἀγρίας μαλάχης, ἔχουσα φύλλα ἐπεσχισμένα πρὸς τὰ τῆς ἱερᾶς βοτάνης· καυλοὺς γ'. ἢ δ'· φλοιῶ ἔχοντας καννάβει παραπλήσιον· ἄνθος μικρὸν, ἐμφερὲς ῥόδῳ· ῥίζας λευκὰς, πλατείας ε'. ἢ ς'. ὅσον πήχεως· αἵ τινες οἴνῳ ἢ ὕδατι πινόμεναι, δυσεντερίαν καὶ ῥήγματα ἰῶνται.

Περὶ Καννάβεως ἡμέρου. Κεφ. ρξε'.

Κάνναβις φυτόν ἐστιν εὔχρηστον ἐν τῷ βίῳ πρὸς τὰς τῶν εὐτονωτάτων σχοινίων πλοκάς· φύλλα φέρει παραπλήσια τῇ μελίᾳ, δυσώδη· καυλοὺς μακροὺς, κενούς· καρπὸν στρογγύλον, ὃς ἐσθιόμενος πλείων, σβέννυσι τὴν γονήν. χλωρὸς δὲ χυλισθεὶς, ἁρμόζει πρὸς τὰς τῶν ὤτων ἀλγηδόνας ἐνσταζόμενος.

Περὶ Καννάβεως ἀγρίας. Κεφ. ρξς'.

Κάνναβις ἀγρία ῥαβδία φέρει ὅμοια τοῖς τῆς ἀλθαίας, μελάντερα δὲ καὶ τραχύτερα, καὶ μικρότερα, τὸ ὕψος πήχεως· τὰ δὲ φύλλα ὅμοια τῇ ἡμέρῳ, τραχύτερα δὲ καὶ μελάντερα· ἄνθη ὑπέρυθρα, λυχνίδι ἐμφερῆ· σπέρμα δὲ καὶ ῥίζαν ὅμοια τῇ ἀλθαίᾳ.

Δυνά-

Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα ἑφθὴ καταπλασθεῖσα, φλεγμονὰς παρηγορεῖν, καὶ οἰδήματα διαφορεῖν, καὶ πώρους διαχεῖν. καὶ ὁ ἀπὸ ταύτης δὲ φλοιὸς, εὔθετος εἰς πλοκὴν σχοινίων.

Περὶ Αναγύριος. Κεφ. ρξζ.

Ανάγυρις, οἱ δὲ ἀνάγυρον, οἱ δὲ ἄκοπον καλοῦσι, θάμνος ἐστὶ φύλλοις καὶ ταῖς ῥάβδοις προσεμφερὴς ἄγνῳ, δενδρώδης, βαρύοσμος ἰσχυρῶς· ἄνθος κράμβῃ ἐοικός· καρπὸς ἐν κερατίοις μακροῖς, τὸ σχῆμα νεφρῶν, ποικίλος * στερεὸς, σκληρύνεται δὲ περὶ τὸν τῆς σταφυλῆς πεπασμόν. Ταύτης τὰ φύλλα ἁπαλὰ, λεῖα καταπλασσόμενα, οἰδήματα στέλλει. ποτίζεται δὲ < πλῆθος ἐν γλυκεῖ πρὸς ἆσθμα καὶ ἐκβολὴν χωρίου, καὶ ἐμμηνίων καὶ ἐμβρύου· πρὸς δὲ κεφαλαλγίαν σὺν οἴνῳ. ἔστι δὲ περίαπτον δυστοκούσαις· δεῖ μέν τοι μετὰ τὸ ἀποτεκεῖν εὐθέως ἀφελόντα ῥίπτειν τὸ περίαμμα. τῆς δὲ ῥίζης χυλὸς διαφορεῖ καὶ ἐκπέσσει. ὁ δὲ καρπὸς ἐσθιόμενος, ἔμετον συντόνως κινεῖ.

Περὶ Κηπαίας. Κεφ. ρξή.

Κηπαία ἐμφερής ἐστιν ἀνδράχνη, μελάντερα δὲ ἔχει τὰ φύλλα, ῥίζαν λεπτήν. βοηθεῖ δὲ τὰ φύλλα πινόμενα σὺν οἴνῳ, στραγγουριῶσι καὶ ψωριῶσι τὴν κύστιν· μάλιστα δὲ ποιεῖ μετὰ ἑψήματος ῥιζῶν ἀσπαράγου

Decocta radix, illitu inflāmationes mulcet, tumores discutit, tofos articulorum dissipat. Huius cortex torquendis funibus accommodatus.

Anagyris. Cap. CLXVII.

Anagyris frutex est arboris instar, perquàm grauis odore: foliis agni, virgísque: flore brassicæ: semen in siliquis non breuibus gignit, subrotundum, firmum, versicolori facie, simile renibus, quod durescit vna maturescente. Tenera folia trita tumores illitu reprimunt. si partus hæreat, & secūdæ mensesque morētur, dragmæ pondere bibuntur in passo: sic & suspiriosis dantur, & contra capitis dolores in vino: Difficulter parientibus adalligātur, ita vt à partu statim auferantur. Radicis cortex concoquendis discutiendísque adhibetur. Semen commanducatum vomitiones vehementer ciet.

Cepæa. Cap. CLXVIII.

Cepæa portulacę similis est, sed nigriora habet folia, & radicem tenuem. Folia in vino pota, vrinæ stillicidio, & vesicæ scabie laborantibus, opitulantur: maximè id præstat, si cum decocto radicum aspara-

gi eius quem myacãthon, hoc est corrudam vocant, bibatur.

Alisma. Cap. CLXIX.

Alisma, alij damasonion appellant: folia ei plantaginis: nisi angustiora essent, laciniosa, conuexáque in terram: caule simplici, tenui, cubito altiore: capitibus thyrsi: flore tenui, candido, pallescẽte: radicibus tenuibus, vt veratri nigri, acribus, odoratis, modicè pinguibus: aquosos amat tractus. Radix, si drachma vna aut altera bibatur, his conuenit, qui leporem marinum deuorarunt, aut à rubetis ranis demorsi sunt, aut opium hauserunt: tor minibus atque dysenteriæ, per se, aut cum pari modo seminis dauci, potui datur. Conuulsis, & contra vitia vuluæ prodest. Herba sistit aluum, menstrua pellit, tumores illita mitigat.

Onobrychis. Cap. CLXX.

Onobrychis, folia habet lentis, longiora paulò: caulem dodrantalem: florem puniceum: radicem paruã: nascitur in vliginosis & incultis. Herba suapte vi, si trita illinatur, tubercula dissipat: cum vino pota, strangurias sanat: illita ex oleo, sudores mouet.

Hype-

σπαράγου τοῦ μυακάνθου καλουμένου πινομένη.

Περὶ Αλίσματος. Κεφ. ρξθ'.

Αλισμα, οἱ δὲ ἀλκέαν, οἱ δὲ δαμασσώνιον, οἱ δὲ ἄκυρον, οἱ δὲ λύρον καλοῦσι· φύλλα μὲν ἔχει ἀρνογλώσσῳ ὅμοια, στενώτερα δὲ καὶ ἐπὶ γῆν κλώμενα· καυλὸς δὲ λεπτὸς, ἁπλοῦς ὑπὲρ πῆχυν ἔχων κεφάλια, θυρσοειδής· ἄνθη λεπτὰ, λευκὰ, ὕπωχρα· ῥίζαι ὡς μέλανος ἐλλεβόρου λεπταὶ εὐώδεις, δριμεῖαι, ὑπολίπαροι· ὑδρηλὰ δὲ φιλεῖ χωρία. Αρμόζει ἡ ῥίζα πινομένη σὺν οἴνῳ, ὅσον < ά. ἢ β'. τοῖς λαγωὸν βεβρωκόσι θαλάσσιον, καὶ τοῖς ὑπὸ φρύνου δηχθεῖσι, καὶ τοῖς ὄπιον πεπωκόσι, καὶ στρόφοις καὶ δυσεντερίαν καθ' αὑτὴν, καὶ σὺν ἴσῳ δαύκῳ πινομένη. αρμόζει καὶ σπάσμασι καὶ πρὸς τὰ ὑστερικὰ πάθη. ἡ δὲ πόα ἵστησι κοιλίαν, καὶ ἔμμηνα ἄγει, καὶ οἰδήματα καταπλασθεῖσα πραΰνει.

Περὶ Ονοβρυχίδος. Κεφ. ρό.

Ονοβρυχὶς φύλλα ἔχει ὅμοια φακῷ, μικρῦ μακρότερα· καυλὸν σπιθαμιαῖον· ἄνθος φοινικοῦν, μικρὰν ῥίζαν. φύεται ἐν καθύγροις καὶ ἀργοῖς τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ πόα ἐπιπλασθεῖσα λεία διαχεῖν φύματα· μετ' οἴνου δὲ πινομένη στραγγουρίαν θεραπεύει· σὺν ἐλαίῳ δὲ ἀλειφομένη ἱδρῶτας κινεῖ.

Περὶ Υπερι-

Περὶ Ὑπερικοῦ. Κεφ. ροά.

Ὑπερικὸν, οἱ δὲ ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ κόριον, οἱ δὲ χαμαιπίτυν, διὰ τὸ τὴν περὶ τὸ σπέρμα ὀσμὴν ἐοικέναι πιτύνῃ ῥητίνῃ· φύλλα ἔχει πηγάνῳ ὅμοια, θάμνος φρυγανοειδὴς, σπιθαμιαῖος ὑπέρυθρος· ἄνθος ἔχον μήλινον, ὃ διαβιβὲν ἐν τοῖς δακτύλοις αἱματώδη τὴν χυλὸν ἐκκρίνει, ὅθεν καὶ ἀνδρόσαιμον ἐκλήθη. κλωνάρια ὑποδάσεα, προμήκη ἐν τῷ περιφερεῖ, μέγεθος κριθῆς, ἐν ᾧ σπέρμα μέγαν ῥητίνης ὄζον. φύεται δὲ ἐν ἐργασίμοις καὶ βαχέσι τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει διουρητικὴν, καὶ ἐμμήνων ἀγωγὸν προστιθέμενον. τεταρταίους δὲ καὶ τριταίους ἀπαλλάσσει μετ' οἴνου πινόμενον· θεραπεύει δὲ ἰσχιάδας ἐπὶ ἡμέρας μ'. τὸ σπέρμα πινόμενον. καὶ τὰ φύλλα σὺν τῷ σπέρματι καταπλαττόμενα κατακαύματα ἰᾶται.

Hypericum. Cap. CLXXI.

Hypericú, alij androsæmon, alij corion, alij chamæpityn appellant, quoniam semen odore resinam imitatur: surculaceo frutice, dodrantali, subrubro, folio rutæ: flore luteo, qui digitis tritus sanguineum succum remittit, qua ex causa androsæmon cognominatur: subhirsuta siliqua, & in rotundo oblonga, hordei magnitudine: semine intus nigro, resinosi odoris: gignitur locis cultis & asperis. Vrinam cit, menstrua pellit appositum: tertianis, quartanísque cum vino potum liberat. Semen quadraginta diebus haustum, ischiadicis medetur. Folia cum semine illita, ambusta sanant.

Περὶ Ἀσκύρου. Κεφ. ροβ'.

Ἄσκυρον, οἱ δὲ ἀσκυροειδὲς, οἱ δὲ ἀνδρόσαιμον, καὶ τοῦτο εἶδός ἐστιν ὑπερικοῦ, μεγέθει διαφέρον, κλωσὶ μεῖζον, φρυγανωδέστερον δὲ καὶ πεφοινιγμένον τοῖς φύλλοις λεπτοῖς· ἄνθη δὲ μήλινα φέρει· καρπὸν δὲ ὅμοιον ὑπερικῷ, ὄζοντα ῥητίνης, καὶ ἐν τῷ παραβιβῆναι οἱονεὶ αἱμάσσοντα τοὺς δακτύλους, ὡς διὰ τοῦτο ἀνδρόσαιμον καλεῖσθαι. Ποιεῖ καὶ ὁ τούτου καρπὸς πρὸς ἰσχιάδας πινόμενος μεθ' ὑδρομέλιτος κοτυλῶν β'.

Ascyron. Cap. CLXXII.

ASCYRON siue ascyroides, hyperici genus est, magnitudine distans, fruticosius, maiores habens ramos, surculosiores, rubentésque: folia tenuia: flores luteos, & fructum resinosum, hyperico nó absimilem: cuius attritu digiti ferè cruentantur, qua de causa androsæmon vocauere. Vsus seminis ad ischiadicos, potum in hydromelitis sextario:

nam biliosa recreméta amplissimè detrahit: sed assiduè dare oportet, donec sanitati restituantur. Illinitur & ambustis efficaciter.

Androsæmum.
Cap. CLXXIII.

Androsæmon ab hyperico, ascyróque differt, quòd fruticet ramulis surculosis, ac tenuibus: rubétibus virgis: & foliis rutæ, triplo aut quadruplo maioribus, quę trita vinoso succo manant: complureis alas habet in cacumine, vtrinque expansas, pinnatasq;: circa quas, flores pusilli, lutei: & in calyculis semé papaueris nigri, insigne lineis. Huius comæ tritæ resinosum odorem reddũt. Semen tritum drachmis duabus potum, biliosa alui excreméta pellit: ischiadicis maximè medetur: sed à purgatione aquam exorbere oportet. Herba ambustis illita medetur, vulneribus sanguinem cohibet.

Coris. Cap. CLXXIIII.

Coris, quod aliqui hypericon vocant, frutex est folio ericæ, rubro, pinguiore, ac minore, non altior dodrante, suauis, odoratus, acris. Potum semen menses trahit, & vrinas: contra

ἄγει γὰρ χολώδη κόπρια πολλά. συνεχῶς δὲ διδόναι χρὴ ἄχρις ἂν ὑγιασθῶσι. ποιεῖ καὶ πρὸς πυρίκαυτα ἐπιπλασθείς.

Περὶ Ανδροσαίμου.
Κεφ. ρογ'.

Ανδρόσαιμον, οἱ δὲ διονυσιάδα, οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἄσκυρον καλοῦσι, διαφέρει δὲ τοῦ ὑπερικοῦ καὶ τοῦ ἀσκύρου θάμνος ὢν λεπτόκαρφος, φρυγανώδης· πεφοινιγμένος τὰ ῥαβδία· φύλλα τριπλασίονα ἢ τεταπλασίονα τῶν πηγάνου, ἃ βιφθέντα οἰνώδη χυλὸν ἀφίησι· μασχάλας δ' ἔχει πλείους ἐπ' ἄκρῳ τεταρσωμένας, περὶ ἃς ἀνθήλια μικρὰ, μέλινα· καρπὸς ἐν κάλυκι, ὅμοιος τῷ τῆς μελαίνης μήκωνος, οἱονεὶ κατάγραφος. ἀνατριφθεῖσα δὲ ἡ κόμη, ῥητινώδη ὀσμὴν ἀποδίδωσι. Καὶ τούτου ὁ καρπὸς λεῖος δυοῖν < ὁλκὴ ποθεὶς, ἄγει χολώδη κόπρια· θεραπεύει δὲ μάλιστα ἰσχιάδας· δεῖ δὲ μετὰ τὴν κάθαρσιν ὕδατος ἐπιῤῥοφεῖν. καὶ πυρίκαυτα δὲ ἡ πόα καταπλασθεῖσα ἰᾶται. καὶ αἷμα ἐπέχει.

Περὶ Κόρεως. Κεφ. ροδ'.

Κόρις, οἱ δὲ καὶ τοῦτο ὑπερικὸν καλοῦσι, φύλλον ἔχει παραπλήσιον τῷ τῆς ἐρείκης, μικρότερον δὲ καὶ λιπαρώτερον καὶ ἐρυθρὸν, θάμνος δ' ἐστὶ σπιθαμιαῖος, εὔστομος, δριμὺς καὶ εὐώδης. Τούτου ὁ καρπὸς πινόμενος, οὖρα καὶ καταμήνια ἄγει.

βοηθεῖ

βοηθεῖ καὶ φαλαγγιοδήκτοις, ἰσχιαδικοῖς τε καὶ ὀπισθοτονικοῖς σὺν οἴνῳ πινόμενος· πρὸς δὲ ῥίγη σὺν πεπέρει, ἐπὶ δὲ ὀπισθοτονικῶν καὶ σύγχρισμά ἐστι σὺν ἐλαίῳ ἁρμόδιον.*

Περὶ Χαμαιπίτυος.
Κεφ. ροέ.

Χαμαιπίτυς, ἣν οἱ ἐν πόντῳ ὀλόκυρον καλοῦσι, ἀθήνησιν ἰωνίαν. ἐν δὲ εὐβοίᾳ σιδηρῖτιν, πόα ἕρπουσα ἐπὶ γῆς ὑπόκυρτος· φύλλα δὲ ἔχει ὅμοια ἀειζώῳ μικρῶ, λεπτότερα δὲ πολλῷ καὶ λιπαρώτερα καὶ δασέα, πυκνὰ περὶ τοὺς κλάδους, ὀσμὴν ἔχοντα πίτυος, αὐθὴ λεπτὰ μήλινα, ἢ λευκά· ῥίζαν δὲ ὡς κιχωρίου. Ταύτης τὰ φύλλα πινόμενα μετὰ οἴνου ἐπὶ ἡμέρας ζ'. ἴκτερον θεραπεύει ἐπὶ δὲ μ'. ἰσχιάδα θεραπεύει μεθ' ὑδρομέλιτος πινόμενα· δίδοται καὶ ἡπατικοῖς καὶ δυσουροῦσι καὶ νεφριτικοῖς ἰδίως, ἁρμόζοντα καὶ στροφουμένοις. χρῶνται δ' αὐτῇ καὶ οἱ ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ, ὡς ἀντιδότῳ πρὸς ἀκόνιτον. ποτίζοντες τὸ ἀφέψημα. καταπλάσσεται δὲ πρὸς τὰ προφρημένα μετὰ ἀφίτων δεδευμένων τῷ ἀφεψήματι τῆς πόας· λεανθεῖσα δὲ σὺν σύκοις καὶ ἀντὶ καταποτίου διδομένη,

cõtra phalangiorũ morsus, ischiadicos, & opisthotonicos ex vino potũ auxilio est: horroribus ex pipere, sed opisthotonicis ex oleo, aptissimè illinitur. Radix vino decocta potáque, defectis opem ferre creditur, sed laborantẽ inter potandũ quamoptimè cooperiri licet: siquidem corpus totũ desudabit, ex qua repristinã agilitatem recuperabit.

Aiuga, siue chamæpitys.
Cap. CLXV.

AIVGA herba in terra repens: incuruæ similis: foliis semperuiui minoris, multò tenuioribus, hirsutis & pinguioribus, circum ramos densis, odore pinus: flore tenui, luteo, vel candido: radice cichorij. Folia septem diebus in vino pota, regio morbo medentur: & quadraginta diebus ex hydromelite, ischiadicos sanant: dantur peculiariter vrinæ difficultatibus, iocineris, & renum vitiis: torminosis prosunt. Et apud Heracleam Ponticam, perinde atque antidoto contra aconitũ vtuntur, bibentes decoctum. Ad antedicta illinitur, cum polenta iure decocti subacta: trita in farinam & cum fico in pilulis sumpta,

aluum emollit: excepta melle, cũ æris ſquama & reſina deijcit: appoſita ex melle, vuluæ vitia extrahit: mammarum duritias diſcutit: vulnera glutinat: vlcera quæ ſerpunt, cum melle illita, cohibet.

Aiuga altera.
Cap. CLXXVI.

Alterum eſt genus aiugæ, cu bitalibus ramis, in anchoræ ſpeciem incuruatis, prætenuibus, coma ſupradictæ: flore candido: ſemine nigro: hæc etiam pinum redolet. Tertia mas nominatur, paruula, foliis exilibus, albis, piloſis, caule aſpero, candido: luteis floſculis, ſemine iuxta alas. Reſipit & hæc pinum. Hæ duæ vim ſuperioris obtinét, ſed nõ vſqueadeò efficacem.

TERTII LIBRI FINIS.

μένη, μαλάσσει κοιλίαν· μετὰ μέλιτος δὲ καὶ λεπίδος, καὶ ῥητίνης ἀναληφθεῖσα καθαίρει· ἄγει δὲ καὶ τὰ ἀπὸ ὑστέρας προστεθεῖσα σὺν μέλιτι. διαφορεῖ δὲ καὶ σκληρίας μαστῶν, καὶ τραύματα κολλᾷ. καὶ ἕρπητας ἐπέχει μετὰ μέλιτος καταπλασσομένη.

Περὶ Ετέρας χαμαιπίτυος. Κεφ. ρος΄.

Εστι καὶ ἑτέρα χαμαιπίτυς. κλάδους ἔχουσα πηχυαίους, ἀγκυροειδεῖς, λεπτοκάρφους· κόμην δὲ ἐοικυῖαν τῇ πρὸ αὐτῆ, καὶ ἄνθος λευκὸν· σπέρμα δὲ μέλαν· ἀπόζει δὲ καὶ αὐτὴ πίτυος. Καὶ τρίτη τίς ἐστιν ἄῤῥην καλουμένη. ἔστι δὲ βοτάνιον λεῖον. ἔχον φυλλάρια λεπτὰ, λευκὰ, δασέα· καυλὸν δὲ* τραχὺν, λευκόν· ἀνθήλια μήλινα· σπερμάτιον δὲ παρὰ τὰς μασχάλας. ὄζει δὲ καὶ τοῦτο πίτυος. Δύναμιν δὲ ἔχουσι καὶ αὐτὰ ὁμοίαν τῇ προειρημένῃ, οὐμὴν οὕτω πρακτικήν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΡΙΤΟΥ.

PEDANII

ΠΕΔΑΚΙΟΥ

ΠΕΔΑ-ΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΕΝ τοῖς πρὸ τούτου τρισὶ βιβλίοις φίλτατε ἄρειε, παραδόντες περὶ ἀρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων καὶ ζώων καὶ σιτηρῶν καὶ λαχάνων καὶ ῥιζῶν καὶ χυλισμάτων καὶ βοτανῶν καὶ σπερμάτων, ἐν τούτῳ τετάρτῳ ὄντι περὶ τῶν λειπομένων βοτανῶν καὶ ῥιζῶν διαλεξόμεθα.

Περὶ Κέστρου. Κεφ. α.

Κέστρον τὸ καλούμενον ψυχότροφον, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ψυχροτάτοις εὑρίσκεται τόποις ὃ ῥωμαῖοι βετονίκην καλοῦσιν, ἢ ῥοσμαρίνουμ. πόα ἐστὶ καυλὸν ἔχουσα λεπτὸν πήχεως τὸ ὕψος, ἢ καὶ μείζονα, τετράγωνον· φύλλα μακρὰ, μαλακὰ, ὅμοια δρυΐ, τὴν περιφέρειαν ἐσχισμένα, εὐώδη, μείζονα δὲ τὰ πρὸς τὴν ῥίζαν· ἐπ' ἄκρῳ δὲ τῶν καυλῶν ἔνεστι τὸ σπέρμα ἐσταχυωμένον ὥσπερ θύμβρας. ταύτης τὰ φύλλα δεῖ συλλέγοντας ξηραίνειν. ὧν ἐστι καὶ ἡ πλείων χρῆσις· ῥίζαι δὲ ὕπεισι λεπταὶ ὡς ἐλλεβόρου, αἵ τινες φλεγμα τώδη προσκαλοῦσιν ἔμετον, μεθ' ὑδρομέλιτος πινόμεναι.

τῶν

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia Liber quartus.

Io. *Ruellio Sueßionēsi interprete.*

TRibus antè libris, amātissime Aree, tradidimus odora menta, olea, arbores, vnguenta, animalia, frumenta, olera, radices, succos, herbas, semináque. In hoc autem quarto disseremus de radicibus, & eis quæ restant herbis.

Betonica. Cap. I.

Cestron psycotrophon vocitatur, quoniam frigidis locis inueniatur. Latini betonicam appellant. Herba est, caulem ferens tenuem, cubiti altitudine, aut maiorem, quadratum: folia quercus, mollia, longa, in ambitu diuisa, odorata, prope radicem maiora: in summis caulibus, semen veluti satureiæ spicatum inest. Decerpta huius folia siccantur, plurimos ad vsus. Radicibus nititur, vt veratri, tenuibus. Quæ ex hydromelite in potu, pituitosam vomitionem euocant.

Folia dari debent ruptis, cõuulsis, mulieribus vuluæ malo oportunis, & ad laxandos vteri strangulatus, denarij pondere cum hydromelite: tres in vini sextario drachmæ, contra serpentiũ morsus ebibuntur. Herba magna vtilitate illatis à serpẽte vulneribus illinitur: aduersus etiã venena drachma ex vino pota cõuenit: pręsumpta ea, si venenũ hauriatur, nihil nocebit: vrinã ciet: aluum subducit: medetur comitialibus & insanis, pota ex aqua: & iocineris lienísq; vitiis, drachmæ pondere in aceto mulso: cõcoctionẽ adiuuat, si quis eã fabæ magnitudine secundũ cœnam cum melle cocto deuorarit: modo cõsimili acida ructãtibus propinatur. Stomachicis eã mãducare & succũ deuorare proderit, si postea dilutũ vinũ sorbeatur. Datur sanguinẽ excreãtibus, tribus obolis, cũ diluti vini egelidi cyatho: ischiadicis, renum & vesicæ doloribus, ex aqua: aquæ intercutem binis drachmis ex hydromelite, si febricitãt: sin aliter, ex mulso: regio morbo laborãtes recreat, menses pellit, drachmæ pondere cum vino pota: aluũ purgant drachmæ quatuor potæ, in

τῶν δὲ φύλλων διδόναι πρὸς τὰ σπάσματα, ῥήγματα, καὶ πρὸς τὰς ἐν ὑστέρᾳ διαθέσεις, καὶ πνίγας ὑστερικὰς < ά. ὁλκὴ μεθ' ὑδρομέλιτος πινόμεναι. θηριοδήκτοις δὲ ὁλκαὶ γ'. μετ' οἴνου κοτυλῶν β'. καταπλασσομένη δὲ ἡ πόα, ὠφελεῖ τοὺς θηριοδήκτους, καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα ὁλκὴ μετ' οἴνου ποθεῖσα ἁρμόζει· ἐὰν δέ τις προπίῃ, οὐδὲν βλαβήζεται λαβὼν φάρμακον θανάσιμον· ἔστι δὲ οὐρητικὴ, κοιλίας τε ὑποβιβαστική· θεραπεύει δὲ καὶ ἐπιλήπτοις, καὶ μαινομένοις μεθ' ὕδατος πινομένη, καὶ ἡπατικοὺς· σπληνικοὺς δὲ μετ' ὀξυμέλιτος ὁλκὴ < ά. ἐπιποθεῖσα· ποιεῖ δὲ καὶ πέψιν ἐάν τις μετὰ τὸ δεῖπνον αὐτὴν κυάμου μέγεθος καταπίῃ μετὰ μέλιτος ἑφθοῦ ὁμοίως καὶ ὀξυρεγμιῶσι δίδοται· στομαχικοῖς δὲ διαμασσᾶσθαι καὶ καταπίνειν τὸν χυλὸν, εἶτ' ἐπιῤῥοφᾶν οἶνον κεκραμένον· δίδοται δὲ καὶ αἱμοπτοϊκοῖς ὁλκὴ τριωβόλου μετὰ κράματος κυάθου ἑνὸς γαλακτώδους· ἰσχιαδικοῖς τε μεθ' ὕδατος καὶ νεφριτικοῖς καὶ κύστιν ἀλγοῦσιν· ὑδρωπικοῖς δὲ < β'. μεθ' ὑδρομέλιτος πυρέσσουσιν· ἀπυρέτοις δὲ σὺν οἰνομέλιτι· ἰκτεριῶντας τε καθίστησι, καὶ καταμήνια ἄγει ὁλκὴ < ά. μετ' οἴνου πινομένη· κοιλίαν δὲ < δ'. ποθεῖσαι καθαίρουσι μεθ'

μεθ' ὑδρομέλιτος κυάθων δέκα. ποιεῖ ἢ πρὸς φθισικούς, ἐμπυϊκοὺς μετὰ μέλιτος. ἀποτίθεται δὲ δεῖ τὰ φύλλα ξηρά, λεῖα ἐν κεραμίῳ ἀγγείῳ.

Περὶ Βρεταννικῆς. Κεφ. β'.

Βρεταννικὴ ἢ βετονικὴ, πόα ἐστὶν ἔχουσα φύλλα ἐμφερῆ λαπάθῳ ἀγρίῳ, μικρότερα δὲ καὶ δασύτερα, σύφοντα ἐν τῇ γεύσει· χυλὸν δὲ ἀνίσων οὐ μέγαν· ῥίζαν λεπτὴν καὶ βραχεῖαν. χυλίζεται δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα, καὶ ἐν ἡλίῳ ἢ πυρεῖ συρέφεται. Δύναμιν δὲ ἔχει σύμπικλον ἰδίως ἁρμόζουσαν πρὸς τὰς ἐν στόματι καὶ παιδιομίοις νομὰς. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ ὅσα σύψεως χρήζει.*

Περὶ Λυσιμαχίου. Κεφ. γ'.

Λυσιμάχιον, οἱ δὲ λύτρον καλοῦσι, κυκλοῦς ἀνίσους πηχυαίους ἢ καὶ μείζονας, λεπτοὺς, θαμιώδεις, ὧν παρὰ τὰ γόνατα, φύλλων λεπτῶν ἐκφύσεις παρεμπλησίων τοῖς τῆς ἰτέας, συφόντων ἐν τῇ γεύσει· ἄνθος πυῤῥὸν ἢ χρυσοειδές. φύεται ἐν ἑλώδεσι τόποις. καὶ παρὰ τὰ ὕδατα. Ἁρμόζει δὲ ὁ χυλὸς τῶν φύλλων συμπικὸς ὤν, πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς καὶ δυσεντερίας πόμα καὶ ἔγκλυσμα· ῥοῦται γοναικεῖον ἴσχιον ἐν προσθέτῳ καὶ πρὸς τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμορραγίας ἐμφερόμενόν ἢ πόα ἁρμόζει.

ἔστι

in hydromelitis decem cyathis. facit cum melle ad tabem & purulentam execreationem. Folia ficca tritáque fictili vase reconduntur.

Britanica. Cap. Cap. II.

Britanica aut vetonica, folia habet sylvestris lapathi, sed nigriora, & pilosiora, gustu adstringentia: radicem tenuem & breuem: caulem paruum emittit. Foliis exprimitur succus, qui igni aut sole cogitur. Vim habet adstringentem, priuatim depascentibus oris & tonsillarum vlceribus accommodatam. Valet etiam ad reliqua, quibus adstrictione est opus.

Lysimachia. Cap. III.

Lysimachia, quam aliqui lytron appellant, caules emittit cubitales altiorésve, frutico-sos, tenues, prodeuntibus geniculatim foliis, tenuibus, salicis figura, gustu adstringétib⁹: flore rufo, aut aureo: gignitur in aquosis & palustribus. Foliorum succus adstringéte sua vi sanguinis reiectionem supprimit, dysentericis potui datur, aut infunditur: mensium abundantiam sistit, in pessō: sanguinis profluuio subuenit, si nares ea herba obturentur:

vulnerum

vulnerum cruorem cohibet: acerrimum nidorem suffita reddit: qua de causa serpentes fugat, & muscas interficit.

Sanguinaria, seu polygonum. Cap. IIII.

POLYGONVM mas ramos habet teneros & exiles, copiosos, geniculis cinctos, qui per terram, vt gramen, repunt: folia rutæ, sed molliora longioráque: semine sub omnibus foliis turgescente: vnde marem appellari volunt: flos ei candidus, aut puniceus. Vis epoti succi est, spissare ac refrigerare: prodest cruentæ ex creationi, choleræ, alui fluxionibus, & vrinæ stillicidio: nam vrinam apertè ciet. Cum vino potus, contra serpentiũ morsus auxiliatur, datúrque in febribus per horam ante significationes: fœminarum profluuia impositu sistit: idem succus purulentis auribus instillatur. Facit eximiè ad genitalium vlcera, cum vino, adiecto melle, decoctus. Stomachi feruori, sanguinis reiectionibus, vlceribus quæ serpunt, ignibus sacris, collectionib⁹, tumoribus, & recẽtibus vulneribus folia illinuntur.

Sanguina-

ἔστι δὲ καὶ τραυματικὴ καὶ ἰσχαίμος· θυμιαθεῖσα δὲ δριμύτατον ἔχει τὸν καπνόν· ὥς τε καὶ ἑρπετὰ διώκειν καὶ μύιας ἀποκτείνειν.

Περὶ πολυγόνου ἄρρενος.

Κεφ. δ'.

Πολύγονον ἄῤῥεν πόα ἐστὶ κλῶνας ἔχουσα λεπτοὺς τρυφεροὺς πολλοὺς γόνασι πεπειλημμένους, ἕρποντας ἐπὶ τῆς γῆς ὥς περ ἄγρωστις· φύλλα δὲ πηγάνου ὅμοια, ἐπιεικέστερα· ἔχει δὲ καρπὸν παρ' ἕκαστον φύλλον· ὅθεν καὶ ἄῤῥεν καλεῖται· ἄνθος δὲ λευκὸν ἢ φοινικοῦν. Δύναμιν δὲ ἔχει συπτικὴν, ψυκτικὴν ὁ χυλὸς πινόμενος· ἁρμόζει δὲ αἱμοπτοϊκοῖς, καὶ τοῖς κατὰ κοιλίαν ῥεύμασι, χολερικοῖς τε καὶ στραγγουριῶσιν, ἄγει γὰρ οὖρα ἐναργῶς. βοηθεῖ καὶ θηριοδήκτοις μετ' οἴνου πινόμενος καὶ πρὸς περιόδους πρὸ μιᾶς ὥρας τῆς ἐπισημασίας λαμβανόμενος. ἵστησι καὶ δὲ ῥοῦν γυναικεῖον προστεθεὶς, καὶ πρὸς ὠταλγίας καὶ πυοῤῥοίας ἐνσταζόμενος ἁρμόζει. συνεψηθεὶς δὲ οἴνῳ καὶ μέλι προσλαβὼν, ἄκρως ποιεῖ πρὸς τὰ ἐν αἰδοίοις ἕλκη. καταπλάσσεται δὲ τὰ φύλλα πρὸς στομάχου ἔγκαυσιν, καὶ αἵματος ἀναγωγὴν καὶ ἕρπητας, ἐρυσιπέλατά τε καὶ φλεγμονὰς, καὶ οἰδήματα καὶ τραύματα πρόσφατα.

Περὶ Πολυ-

Περὶ Πολυγόνου θήλεως.
Κεφ. ε'.

Πολύγονον θῆλυ θαμνίον ἐστι μονόκλωνον, τρυφερὸν, καλαμοειδὲς, γόνατα συνεχῆ ἔχον ἐγκείμενα ἀλλήλοις ὥσπερ σάλπιγγος· καὶ περὶ τοῖς γόνασιν ἐν κύκλῳ ἐξοχὰς πίτυος, φυλλαρίοις ἐοικυίας. ῥίζα ἀχρεία· φύεται παρὰ τοῖς ὑδατώδεσι. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικὴν, ποιοῦσα τὰ αὐτὰ τῷ πρὸ αὐτοῦ ὅτι μὴ ἀσθενέστερον.

Περὶ πολυγονάτου. Κεφ. ς'.

Πολυγόνατον φύεται ἐν ὄρεσι, θάμνος μείζων πήχεως· φύλλα ἔχων ὅμοια δάφνῃ, πλατύτερα δὲ καὶ λειότερα, γευσαμένῳ ὅμοιόν τι μήλῳ κυδωνίῳ ἢ ῥοιᾷ, μετὰ στύψεως γὰρ προσβάλλει, καθ' ἑκάστην δὲ ἔκφυσιν τῶν φύλλων ἄνθη λευκὰ, τῷ πλήθει ὑπερέχοντα τῶν φύλλων τοῦ ἀριθμοῦ ἀπὸ τῆς ῥίζης γινομένου· ῥίζαν δὲ λευκὴν, μαλακὴν, μακρὰν, πολυγόνατον, δασεῖαν, βαρύοσμον, πάχος ἔχουσαν δακτύλου, ποιοῦσαν πρὸς τραύματα καταπλασσομένην· αἴρει δὲ καὶ σπίλους τοὺς ἐν προσώπῳ.

Περὶ Κληματίδος. Κεφ. ζ'.

Κληματὶς, οἱ δὲ δαφνοειδὲς, οἱ δὲ σμυρνοειδὲς, οἱ δὲ πολυγονοειδὲς καλοῦσι. φύεται ἐν εὐγείοις, κλήματα δὲ ἔχει μικρὰ ὅσον σχίνου τὸ πάχος, πέταλον δὲ μικρὸν, δάφνῃ ἐμφερὲς τῷ τε σχήματι καὶ τῇ χρόᾳ, μικρότερον

Sanguinaria fœmina.
Cap. V.

Sanguinaria fœmina fruticat vno caule, arundini tenero, simili, densis geniculis, & in se tubarum modo farctis: articulos in orbem cingunt apices, foliolis piceæ similes. Radicis nullus vsus: nascitur in riguis. Huic quoq; spissandi refrigerādíque natura, ad eadem valens, sed inefficacior.

Polygonatum. Cap. VI.

Polygonatum nascitur in mōtibus, frutice cubito altiore: foliis lauri, latioribus, & læuioribus, sapore mali cotonei, aut punici, cum quadam adstrictione: flores ꝑ singulos foliorum exortus promit, candidos, foliis numerosiores, incepta à radice supputatione: radicem habet albam, mollem, lōgam, crebro geniculatam, densam, graueolentem, digitum crassitudine æquātem: quæ vulneribus efficaciter illinitur. Quinetiam maculas in facie delet.

Clematis. Cap. VII.

CLEMATIS HVMI serpit, læto, pinguíque solo prouenit, viticulas spargens crassitudine iunci exiguas: folio lauri figura & colore, multò

multò minora. Ea cum caulibus in vino pota, alui profluuia & dysenterias sedant: subdita in pesso cum lacte & rosaceo, aut cyprino, cruciatib⁹ vuluæ medentur. Dolores détium commanducata finit: imposita serpentium morsibus, iuuamentum præstat. Fertur etiam contra aspidum ictus ex aceto pota opitulari. Gignitur in terrenis.

Polemonia. Cap. VIII.

Polemoniam alij philæteriã, Cappadoces chiliodynamin appellant, ramis exilibus, vtrinque pinnatis: foliis paulo q̃ rutæ maioribus, ac longioribus, calaminthæ aut sãguinariæ ꝓximis, quibus in summis velut corymbi dependent, nigro semine: radice cubitali, albicãte, radiculæ simili: nascitur in mõtosis & asperis. Bibitur in vino radix contra serpentes & dysenteriam, & ex aqua aduersus vrinæ difficultatem, & coxendicum cruciatus. Datur ex aceto drachmæ põdere lienosis. Eadem scorpionis plagæ alligatur. Tradunt, eum qui radicẽ gustauerit à scorpione non feriri: eũq;, si ictus sit, nihil molesti passurum. Dentium dolorem mansa mitigat.

Symphytũ

μικρότερον δὲ πολλῷ. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ σὺν οἴνῳ πινόμενα, διαῤῥοίας καὶ δυσεντερίας παύει· μετὰ γάλακτος δὲ καὶ ῥοδίνου ἢ κυπρίνου ἐν πεσσῷ προστιθέμενα, ὑστέρας πόνους θεραπεύει· παύει δὲ καὶ ὀδόντων πόνους διαμασσομένη. βοηθεῖ καὶ θηριοδήκτοις ἐπιτιθεμένη. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἀσπιδοδήκτοις μετ' ὄξους πινομένη βοηθεῖν. φύεται δὲ ἐν χέρσοις.

Περὶ Πολεμωνίου. Κεφ. η'.

Πολεμώνιον, οἱ δὲ φιλεταίριον, καππάδοκες μὲν χιλιοδύναμιν καλοῦσι, κλωνία ἔχει λεπτὰ πεταρσωμένα· φύλλα δὲ ὀλίγῳ μείζονα πηγάνου, ἐπιμηκέστερα δὲ πρὸς τὰ τοῦ πολυγόνου ἢ τῆς καλαμίνθης, ἐπ' ἄκρου δὲ αὐτῶν ὥσπερ κόρυμβοι, ἐν οἷς σπέρμα μέλαν· ῥίζα πηχυαία, ὑπόλευκος, ἐμφερὴς στρυθίῳ· φύεται ἐν ὀρεινοῖς καὶ τραχέσι τόποις. Ταύτης ἡ ῥίζα πίνεται ἐν οἴνῳ πρὸς θηρία καὶ δυσεντερίαν, δυσουρίαν τε καὶ ἰσχιάδα μεθ' ὕδατος. σπληνικοὺς δὲ μετ' ὄξους ὅσον < ά. ὁλκήν. καὶ περιάπτεται ἡ τούτου ῥίζα πρὸς σκορπίου πληγήν. φασὶ δὲ μὴ τύπτεσθαι τοὺς ἔχοντας αὐτὴν ἢ κἂν πληγῶσι μηδὲν πάσχειν· παύει δὲ καὶ ὀδονταλγίας διαμασσομένη.

Περὶ

Περὶ Συμφύτου πετραίου.
Κεφ. θ'.

Σύμφυτον πετραῖον φύεται ἐν πέτραις, κλωνία δὲ ἔχει ὅμοια ὀριγάνῳ, λεπτά· κεφάλια δὲ ὡς θύμου· τὸ δὲ ὅλον ἐστὶ ξυλῶδες καὶ εὐῶδες, γλυκύ τε πρὸς τῇ γεύσει, καὶ πτυέλου προκλητικόν· ῥίζαν δὲ ἔχει μακρὰν, ὑποπόρφυρον, ὅσον δακτύλου πάχος. Τοῦτο ἑψηθὲν σὺν μελικράτῳ καὶ ποθὲν ἀνακαθαίρει τὰ ἐκ πνεύμονος· καὶ τοῖς αἷμα ἀνάγουσι, καὶ νεφριτικοῖς σὺν ὕδατι δίδοται· σὺν οἴνῳ δὲ ἑψηθὲν πίνεται πρὸς δυσεντερίαν, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἐρυθρόν· σὺν ὀξυμέλιτι δὲ πρὸς σπάσματα καὶ ῥήγματα. καὶ ἄδιψον δὲ ἐστὶ διαμασσώμενον, ἁρμόζει καὶ ταῖς βρόγχου τραχύτησι· κολλᾷ καὶ νεόβρωτα καὶ ἐντεροκήλας, ἀποκρατεῖ καταπλασσόμενον. καὶ τὰ κρέα δὲ συμπέττει ἑψόμενα σὺν αὐτοῖς.

Περὶ Συμφύτου ἄλλου.
Κεφ. ι'.

Σύμφυτον ἄλλο, οἱ δὲ πηκτόν· καυλὸν ἀνίησι διπηχυαῖον ἢ καὶ μείζονα, κοῦφον, παχὺν, γωνιοειδῆ, κενὸν ὡσπερεὶ σόκχου, περὶ ὃν οὐκ ἐκ μεγάλων διαστημάτων, φύλλα δασέα, στενὰ, ὑπομήκη πρὸς τὰ τοῦ βουγλώσσου· ἐξοχὰς δὲ ἔχει ὁ καυλὸς παρὰ τὰς γωνίας τινὰς τεταμένας.

φύλλων

Symphytum.
Cap. IX.

Symphyton petræon, id est alus, nascitur ĩ petris, ramis tenuibus, paruis, origano similibus: capitulis thymi: surculosũ totum, odoratum, gustu dulce, saliuam ciens: longa radice, subrufa, digitali crassitudine. Decoctũ in aqua mulsa & potũ pulmonis vitia purgat: sanguinem reiiciẽtibus, & renum malis, ex aqua datur: ad dysenteriam, rubráque fœminarum profluuia, in vino decoctum: ad conuulsa verò & rupta ex aceto mulso bibitur. Quin & commanducatum sitim sedat, faucibus asperis subuenit, vulnera recentia enterocelásque conglutinat, & illitu cohibet. Carnes autem cũ symphyto decoctæ coalescunt.

Symphytum alterum.
Cap. X.

Est & alterum symphyton, quod aliqui pecton vocant: id caulem emittit bicubitalẽ, aut maiorẽ, crassum, leuẽ, angulosum, vt sonchi inanẽ: circa quẽ breui interuacante spatio, folia exeũt angusta, buglosso ꝓxima, oblóga, hirsuta: caule secũdũ angulos quosdã striato:

foliis

foliis tenuibus ex alarum sinu prodeuntibus, in quibus flores lutei, & circa caulem velut verbasci semina emicant. Tã caulis quàm folia, aspera lanugine horrent, tactúque pruritũ cõcitant: radices demittuntur foris nigræ, intus candidæ, viscosæ: quarum est vsus. Tritæ & potæ cruentis excreationibus, ruptísque proficiunt: recentia vulnera illitæ conglutinant: carnes quoque, si concoquãtur, cogunt additæ: inflammationibus, præsertim sedis, cum senecionis foliis, vtiliter illinũtur.

Holostium. Cap. XI.

Holostion herba est pusilla, tribus quatuórve digitis supereminens extra terrã, foliis vitiliculisq; coronopo aut gramini proximis, gustu adstringentib⁹: radice alba, prætenui vsq; in capillamenti speciẽ, longitudine quatuor digitorũ: nascit̃ in collib⁹ terrenis. Vsus eius ad rupta, ĩ vino potę: nã & carnes cogũtur, decoctionib⁹ addita.

Stœbe. Cap. XII.

Stœbe vulgaris est notitiæ: cuius semẽ & folia stringũt: quapropter decoctũ dysentericis infundit̃: auribus quoq; purulẽtis instillatur. Illita folia oculis ab ictu

φύλλων λεπτῶν περιεχόντων, ἀφ' ἑκάστης μασχάλης, τὰ ἄνθη ἔπεστι μήλινα καὶ καρπὸς περὶ τὸν καυλὸν ὡς φλόμου. ὅλος δὲ ὁ καυλὸς καὶ τὰ φύλλα ἔχει χνοῦν ὑπότραχυν, κατὰ τὴν προσαφὴν κνησμὸν ἐμποιοῦντα· ῥίζαι δὲ ὕπεισι τὴν μὲν ἐπιφάνειαν μέλαιναι, ἔνδοθεν δὲ λευκαὶ καὶ γλίσχραι· ὧν καὶ ἡ χρῆσις. Ποιοῦσι δὲ λεῖαι πινόμεναι αἱμοπτοϊκοῖς καὶ ῥηγματίαις καὶ τὰ νεόβρωτα κολλῶσι καταπλασσόμεναι· καὶ τὰ κρέα δὲ συνεψόμεναι συνάγουσι· καταπλάττονται δὲ πρὸς φλεγμονὰς μάλιστα τὰς ἐν δακτυλίῳ ὠφελίμως μετὰ φύλλων ἠριγέροντος.

Περὶ Ὀλεσίου. Κεφ. ιά.

Ὀλέσιον* τί ἐστι μικρὸν ὑπὲρ γῆς ὡς τριῶν δακτύλων ἢ τεσσάρων. φύλλα δὲ ἔχει καὶ κλήματα κορωνόποδι παραπλήσια, ἢ ἀγρώστει, στυπτικά· ῥίζαν δὲ σφόδρα λεπτὴν ὡς τρίχα, λευκὴν τῷ εἴδει, μῆκος δακτύλων τεσσάρων· φύεται ἐν γεωλόφοις. Δύναται δὲ καὶ αὐτὴ κρέα συνάγειν συνεψομένη, καὶ πρὸς ῥήγματα σὺν οἴνῳ ποτίζεται.

Περὶ Στοιβῆς. Κεφ. ιβ'.

Στοιβή· ἧς ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα στύφει· ὅθεν καὶ δυσεντερικοῖς τὸ ἀφέψημα αὐτῶν ἐνίεται· ἐγκλύζεται δὲ καὶ εἰς ὦτα πυορροοῦντα· καταπλασθέντα δὲ τὰ φύλλα ὠφελεῖ

ὠφελεῖ σύγχυσιν ὀφθαλμῶν τὴν ἐκ πληγῆς, καὶ αἱμοῤῥαγίαν ἴσχει.

Περὶ Κλυμένου. Κεφ. ιγ'.

Κλύμενον καυλὸν ἀνίησι τετράγωνον, ὅμοιον τῷ τοῦ κυάμου· φύλλα δὲ πρὸς τὰ τοῦ ἀρνογλώσσου· θυλάκια δὲ ἔχει ἐπὶ τοῦ καυλοῦ εἰς ἀλλήλα νεύοντα, ἐοικότα ἴριδι καὶ πολύποδος πλεκτάναις. ἄριστον δὲ τὸ ὀρεινόν. Χυλίζεται δὲ ὅλον σὺν τῇ ῥίζῃ. ποιεῖ δὲ ὁ χυλὸς πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν πινόμενος· καὶ κοιλιακοὺς, καὶ ῥοῦν ἐρυθρὸν στύφων καὶ ψύχων· ἐπέχει δὲ καὶ τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμοῤῥαγίας. τὰ δὲ φύλλα λεῖα ἢ τὰ θυλάκια τοῖς νεοτρώτοις ἐπιτιθέμενα, μέχρι τῆς ἐπουλώσεως ἐνεργεῖ.

Περὶ περικλυμένου.

Κεφ. ιδ'.

Περικλύμενον θαμνίσκος ἐστὶν ἁπλοῦς, ἔχων ἐκ διαστημάτων φυλλάρια περιειληφότα αὐτὸν, ὑπόλευκα, κισσοειδῆ, καὶ παρὰ τὰ φύλλα ἐκβλαστήσεις· ἐφ' ὧν ὁ καρπὸς κισσῷ παραπλήσιος· ἄνθος* λευκὸν, κυάμῳ ἐμφερὲς, ὑποστρογγύλον, οἱονεὶ ἐπικείμενον τῷ φύλλῳ· καρπὸν σκληρὸν καὶ δυσαπόσπαστον· ῥίζαν* παχεῖαν περιφερῆ. φύεται ἐν* ἀρούραις καὶ φραγμοῖς. περιελίττεται δὲ τοῖς πλησιάζουσι θάμνοις. Τούτου ὁ καρπὸς πέπειρος συλλεγεὶς

ab ictu cruẽtis ꝓsunt, & erũpẽtis sanguinis impetus cohibẽt.

Clymenum. Cap. XIII.

Clymenum caulem fert fabæ, quadratum: folia plantaginis, folliculis supra caulem in sese inflexis, vt in iride, & polyporum cirrhis. Probatissimum est è montibus. E frutice toto cum radice succus exprimitur, qui ad sãguinis reiectiones, in potu efficax est: cœliacos, rubráque fœminarum profluuia, refrigerando infrænat: sanguinem naribus erumpentem supprimit. Trita folia, aut siliquæ recentibus vulneribus impositæ, ea ad cicatricem perducunt.

Periclymenum.

Cap. XIIII.

Periclymenon, simplex fruticat, ex interuallis parua folia habens, ipsum amplectentia, subcandida, hederacea: inter folia surculi exeunt, in quibus baccæ, hederæ similes: flos fabę cãdidus, aliquantũ rotũdus, & quasi in foliũ procumbens: semen durũ, & quod difficile euellatur: radice rotũda, crassa. Nascitur in aruis ac sepib⁹, conuolués se adminiculis, propter assidentibus. Semen eius postquàm ematuruit collectũ, &

ὁ δὲ καρπὸς αὐτῶν, χλωρὸς λιθιῶντας πινόμενος ὠφελεῖ. τοῦ δὲ χερσαίου ὅσον < ά. πινομένη καὶ καταπλασσομένη, τοὺς ἐχιοδήκτους ἀποκαθίστησιν· ἁρμόζει καὶ θανασίμοις μετ' οἴνου πινόμενος. κτείνει δὲ καὶ ψύλλας τὸ ἀπόζεμα αὐτοῦ ῥανθέν. οἱ δὲ περὶ τὸν στρυμόνα ποταμὸν θρᾶκες, τὴν μὲν πόαν χλωρὰν ἱπποτροφοῦσι· τὸν δὲ καρπὸν γλυκὺν ὄντα καὶ τρόφιμον, σίτοποι οὗτοι, χρώμενοι αὐτῷ ἀντὶ ἄρτου.

Semen dum recēs bibitur, calculosis iuuamentum affert. Drachma terrestris tribuli pota, illitáve, ictos à vipera recreat: contra venena cum vino aptissimè bibitur. Dectoctum eius sparsum pulices necat. Thraces qui ad Strymona amnem habitāt, virenti tribulo equos sagināt, & è dulci semine & esculento panem, quo vescuntur, faciunt.

Περὶ Λειμωνίου. Κεφ. ιϛ'.

Λειμώνιον, οἱ δὲ, νευροειδές. τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια σεύτλῳ, λεπτότερα δὲ καὶ μακρότερα, δέκα ἢ πλείω· καυλὸν λεπτὸν, ὄρθιον, ἴσον ὥσπερ κρίνου, γέμοντα καρποῦ ἐρυθροῦ στύφοντος τὴν γεῦσιν. Δύναται δὲ ὁ καρπὸς λεῖος σὺν οἴνῳ ποθεὶς, ὀξυβάφου πλῆθος δυσεντερικοὺς καὶ κοιλιακοὺς ὠφελεῖν· ῥοῦν τε γυναικεῖον ἐρυθρὸν ἐφιστάνειν. φύεται δὲ ἐν λειμῶσι καὶ ἑλώδεσι τόποις.

Limonium. Cap. XVI.

Limonion, folia habet betæ, tenuiora & longiora, decem, sæpe plura: caulem tenuem, rectum, lilio æqualem, seminibus rubris scatentem, quæ gustata adstringunt. Semen tritum, & ex vino acetabuli mensura potum, dysentericis cœliacísque prodest: rubra fœminarum profluuia sistit. Nascitur in pratis & palustribus.

Περὶ Λαγώποδος. Κεφ. ιζ'.

Λαγώπους δύναμιν ἔχει σταλτικὴν κοιλίας πινόμενον μετ' οἴνου· ἐπὶ δὲ τῶν πυρεσσόντων μεθ' ὕδατος. περιάπτεται δὲ καὶ πρὸς φλεγμονὴν βουβώνων· φύεται δὲ ἐν πρασιαῖς.

Lagopus. Cap. XVII.

Lagopus herba sistit aluum in vino pota: aut in febri, ex aqua. Eadem inguini alligatur, in inflammatione. Nascitur in segetibus.

Περὶ Μηδίου. Κεφ. ιη'.

Μήδιον φύεται ἐν παλισκίοις τόποις καὶ πετρώδεσιν· ἔχει φύλλα ὅμοια ἴριδι· καυλὸς τρίπηχυς, ἄνθη

Medium. Cap. XVIII.

MEDION in saxis & opacis nascitur: folia habet iridis: caulem tricubitalem,

& in eo florem grandem, purpureum, rotundũ: ſemine cnici, minuto: radicem dodrantalem, craſsitudine baculi, guſtu acerbo. Quæ trita in farinã, & ex melle decocta, rubros mẽſes fœminarũ ſiſtit, eclegmate per aliquot dies ſumpto. Semẽ in vino potum, mẽſtrua pellit.

Epimedium. Cap. XIX.

Epimedium, caulis eſt non magn⁹, hederæ foliis, denis atque duodenis, neque florẽ, neque fructum ferens: radice tenui, nigra, graui odore, guſtu fatuo: naſcitur in humidis. Folia cum oleo trita, impoſito cataplaſmate, mammas increſcere non ſinunt. Radix conceptum adimit. Folia trita quinis drachmis, poſt mẽſtruas purgationes, quinq; dieb⁹ in vino pota, præſtãt mulierib⁹ ne cõcipiãt.

Gladiolus. Cap. XX.

Xiphion, alij phaſganon, alij machæroniõ, Romani gladiolum, vocant. nomen inde accepit, quod foliũ gladij prębeat ſpeciem. Iridi ſimile erat, niſi minus & anguſtius videretur, & gladij modo mucronatum, neruoſumq;. In caulem exit cubitalem, in quo purpurei flores, in ordinẽ digeſti, inter ſe diſtant: rotundo ſemine: radicibus

ἄνθη πορφυροειδῆ μεγάλα καὶ περιφερῆ· καρπὸς μικρὸς, ἐοικὼς κνίκῳ· ῥίζα σπιθαμιαία, βακτηρίας ἔχουσα πάχος, στρυφνὴ γευομένῳ. Ἡ τις ξηρὰ λεία ἐκλειχομένη σὺν μέλιτι ἑφθὴ ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, ῥοῦν τὴν ἐρυθρὸν ἵστησι. τὸ δὲ σπέρμα σὺν οἴνῳ ποθὲν, ἄγει ἔμμηνα.

Περὶ Επιμηδίου Κεφ. ιθ'.

Επιμήδιον καυλός ἐστιν οὐ μέγας, κισσῷ παραπλήσια φύλλα ἔχων ὅσον ι. ἢ ιβ'. οὔτε δὲ καρπὸν οὔτε ἄνθη φέρει· ῥίζαι δὲ λεπταὶ, μέλαιναι, βαρύοσμοι, γευσαμένῳ μωραί· φύεται ἐν τόποις ὑδρηλοῖς. Ταύτης τὰ φύλλα λεία μετ' ἐλαίου, κατάπλασμα μαστῶν εἰς τὸ μὴ αὔξεσθαι. ἀτόκιός τε ἡ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα λεῖα ποθέντα ἐν οἴνῳ μετὰ τὴν κάθαρσιν < έ. πλῆθος ἐπὶ ἡμέρας έ. ἀσυλλήπτοις τηρεῖ.

Περὶ Ξιφίου.
Κεφ. κ'.

Ξιφίον, οἱ δὲ, φάσγανον, οἱ δὲ, μαχαιρώνιον καλοῦσι, διὰ τὸ τοῦ φύλλου σχῆμα, ἔοικε γὰρ ἴριδι, ἔλαττον μέν τοι καὶ στενώτερον, καὶ ἄποξυ ὡς μαχαίριον, ἰνῶδες. καυλὸν δὲ ἀνίησι πηχυαῖον, ἐφ' οὗ ἄνθη πορφυρὰ στιχηδὸν, ἀπ' ἀλλήλων διεστῶτα· καρπὸν δὲ στρογγύλον· ῥίζας β'.

τὴν

τὴν μὲν μίαν ἐπὶ τὴν ἑτέρας καθημένην. ὥσπερ βολβία μικρά· τούτων ἡ μὲν κάτω, ἰσχνή ἐστιν, ἡ δὲ ἄνωθεν, ἁδροτέρα· φύεται δὲ μάλιστα ἐν ἀρούραις. Δύναται δὲ ἡ ἄνωθεν ῥίζα καταπλασσομένη μετ' οἴνου καὶ λιβανωτοῦ, ἀκίδας καὶ σκόλοπας ἐπισπᾶσθαι· σὺν ἀλεύρῳ δὲ αἰρίνῳ καὶ ὑδρομέλιτι διαφθείρει φύγεθλα· ὅθεν ταῖς τοιαύταις ἐμπλάστροις μίγουται. ἄγει δὲ καὶ καταμήνια προστεθεῖσα. φασὶ δὲ καὶ ἀφροδίσια παρορμᾶν τὴν ἀνωτέρω ῥίζαν σὺν οἴνῳ ποθεῖσαν, τὴν κατωτέρω δὲ ἀγώνους ποιεῖν. ἐντεροκηλικοῖς τε παιδίοις ὠφελίμως διδόσθαι τὴν ἐπάνω ῥίζαν ἐν ποτῷ σὺν ὕδατι.

Περὶ Σπαργανίου. Κεφ. κά.

Σπαργανίον φύλλα ἔχει ἐοικότα ξιφιδίῳ, στενώτερα δὲ καὶ ἐπικλινέστερα· ἐπ' ἄκρου δὲ τοῦ καυλοῦ ὡσεὶ σφαιρία ἐν οἷς ὁ καρπός. δίδοται ἡ ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς σὺν οἴνῳ θηριοδήκτοις.

Περὶ Συρίδος. Κεφ. κβ'.

Συρὶς, τὰ μὲν φύλλα ἔχει ἴριδι ὅμοια, πλατύτερα δὲ καὶ ἐξ ἄκρου ὀξέα· καυλὸν δὲ ἐκ μέσου τῶν φύλλων πηχυαῖον, ἱκανῶς παχὺν, ἐφ' οὗ λοβοὶ τρίγωνοι· καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄνθος πορφυροῦν· τὸ δὲ ἐν μέσῳ φοινικοῦν· καρπὸς δὲ ἐν θυλακίοις κυάμοις ὅμοιος, στρογγύλος, ἐρυθρὸς, δριμύς· ῥίζα

radicibus geminis, vna pusillorum bulborum modo, super alteram insidente, quarum inferior gracilis est, superna vberior: nascitur in aruis. Superior cum thure illita, admisto vino, spicula & aculeos è corpore extrahit: panos cum lolij farina & hydromelite discutit: qua de re huiusmodi emplastris inseri solet. Menses imposita trahit. Superiori radice ex vino pota, venerem stimulari, & inferiore sumpta sterilescere tradunt. Superiorem quoq; vtiliter infantiũ enterocelis, cũ aqua potui dare præcipiũt.

Sparganium. Cap. XXI.

Sparganion, aliq xiphidion vocãt, folia habet gladioli, sed arctiora, & ĩ terrã magis ꝓcũbẽtia: in sũmo caule veluti pilulæ ꝓminẽt, ĩ qb⁹ semẽ. Cõtra serpẽtis venena radix cũ vino datur.

Xyris. Cap. XXII.

XYRIS, folia habet iridis, latiora, & in cacumine mucronata: quorum medio caulis erumpit, satis crassus, cubitalis, ex quo siliquæ triangulares dependent: in quibus purpureus flos, in medio puniceus: semen in folliculis, simile fabis, rotundum, rubrum, acre:

radix longa, geniculata, rufa. Contra capitis vulnera fractá que efficax est: aculeos & spicula omnia citra molestiá extrahit, adiecta floris æris tertia parte, & radicis centaurij ac mellis quinta: tumoribus & collectionib⁹ illita cum aceto medetur. Radix ex passo bibitur, ad conuulsa, rupta, coxendicum dolores, stranguriás & alui profluuia. Semen tribus obolis potum, vrinam vehementius impellit: & cum aceto, lienem absumit.

ῥίζα δὲ πολυγόνατος, μακρὰ, πυῤῥὰ, ποιοῦσα πρὸς τὰ ἐν κεφαλῇ τραύματα καὶ κατάγματα· ἀνάγει δὲ σκόλοπας, καὶ πᾶν βέλος ἐπισπᾶται μετὰ ἀπονίας μιγέντος αὐτῇ χαλκοῦ ἄνθους μέρος τρίτον, καὶ κενταυρίου ῥίζης μέρος ε. καὶ μέλιτος. θεραπεύει δὲ καὶ οἰδήματα καὶ φλεγμονὰς καταπλασσομένη μετ' ὄξους· πίνεται δὲ καὶ πρὸς σπάσματα, ῥήγματα, ἰσχιάδας τε καὶ στραγγουρίας. καὶ διαῤῥοίας ἡ ῥίζα μετὰ γλυκέος τεθλασμένη. ὁ δὲ καρπὸς οὐρητικώτατος ὅσον τριώβολον ποθεὶς ἐν οἴνῳ· τήκει δὲ καὶ σπλῆνα σὺν ὄξει ποθείς.

Anchusa. Cap. XXIII.

Περὶ Αγχούσης. Κεφ. κγ'.

ANCHVSA, quæ alio nomine calys, aut onocleia appellatur, folia habet lactucæ in acumen, fastigiata, hirsuta, aspera, nigra, multa, ab radice quoquoversum humi sparsa, spinis horrida: radici crassitudo digitalis, quæ æstate prouenit, ac manus inficit sanguineo colore: læto solo nascitur. Radix adstringit: ad ambusta & vetera vlcera, ex oleo & cera efficax est: igni sacro cum polenta medetur: lepris & vitiliginibus illinitur ex aceto: partus extrahit, vuluæ indita. Eius decoctum

Αγχοῦσα, ἣν ἔνιοι κάλυκα, οἱ δὲ, ὀνόκλειαν καλοῦσι· τὰ μὲν φύλλα ἔχει θρίδακι τῇ ὀξυφύλλῳ παραπλήσια, δασέα, τραχέα, μέλανα, πολλὰ. πανταχόθεν τῆς ῥήζης προσπεπλασμένα τῇ γῇ, ἀκανθώδη· ἡ δὲ ῥίζα δακτύλου τὸ πάχος, τὴν χρόαν ὕφαιμος, ἐν τῷ θέρει γεννωμένη καὶ βάπτουσα τὰς χεῖρας· φύεται ἐν εὐγείοις τόποις. Εστι δὲ ἡ ῥίζα στυπτική· ποιοῦσα πρὸς κατακαύματα καὶ παλαιὰ ἕλκη, ἐναφεψομένη κηρῷ καὶ ἐλαίῳ· ἐρισιπέλατα δὲ σὺν ἀλφίτῳ καταπλασθεῖσα θεραπεύει· καὶ ἀλφοὺς καὶ λέπρας σὺν ὄξει καταπλασσομένη· πρόστι θεμένη δὲ καὶ ἔμβρυα κατασπᾷ. τὸ δὲ

δὲ ἀφέψημα αὐτῆς δίδοται καὶ ἐκτερικοῖς, νεφριτικοῖς, σπληνικοῖς, πυρέσσουσι μετὰ μελικράτου· τὰ δὲ φύλλα κοιλίαν ἵστησι μετ' οἴνου πινόμενα. χρῶνται δὲ καὶ οἱ μυρεψοὶ τῇ ῥίζῃ πρὸς τὰς σύψεις τῶν μύρων.

Περὶ Αγχούσης ἑτέρας.

Κεφ. κδ'.

Αγχουσα ἑτέρα, ἣν ἔνιοι ἀγκιβιάδιον, ἢ ὀνοχειλὲς ἐκάλεσαν. αὕτη διαφέρει τῆς πρώτης, τῷ μικρότερα ἔχειν τὰ φύλλα, τραχέα δὲ ὁμοίως· καὶ τὰ κλωνία λεπτὰ ἐφ' ὧν ἄνθος πορφυροειδὲς ὑποφοινικίζον· ῥίζας δὲ ἐρυθρὰς, εὐμήκεις, περὶ τὸν πυραμητὸν ἐχούσας τὸ αἱματῶδες· φύεται δὲ ἐν ἀμμώδεσι τόποις. Δύναμις δὲ αὐτῆς, καὶ τῶν φύλλων θηριοδήκτοις βοηθεῖν, μάλιστα δὲ ἐχιοδήκτοις, ἐσθιόμενα, καὶ πινόμενα, καὶ περιαπτόμενα· κἂν μασσησάμενός τις εἰς τὸ στόμα τοῦ θηρίου ἀποπτύσῃ, ἀποκτενεῖ αὐτό.

Περὶ Ετέρας ἀγχούσης.

Κεφ. κε.

Εστι δὲ καὶ ἄλλη ἐμφερὴς ταύτῃ, ἐλάττω δὲ καρπὸν ἔχουσα φοινικοῦν. ὃν ἐάν τις μασσησάμενος ἀποπτύσῃ εἰς τὸ στόμα τοῦ ἑρπετοῦ, ἀποκτενεῖ. ἡ δὲ ῥίζα μετὰ ὑσσώπου καὶ καρδάμου ποθεῖσα, ὀξυβάφου πλῆθος, πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκτινάσσει.

decoctum renum vitiis, lieni, & bile suffusis datur: & si febris sit, ex aqua mulsa. Sistunt aluum folia in vino pota. Radice pigmētarij vtuntur ad vnguentorum spissamenta.

Anchusa altera.

Cap. XXIIII.

Est & altera, quam aliqui alcibiadion, aut onochiles appellarūt. Hęc à priore distat, quòd minora habeat folia, sed simili modo aspera: ramulos exiles in quibus flos purpureus in puniceum vergens conspicitur: radices rubræ, prælongæ, quæ messibus sanguineum succum fundunt: in sabulosis nascitur. Vis ei foliisq; inest, quę contra virus cùm reliquorum serpentium, tum maximè viperarum auxilietur, siue cibo, siue potu, siue alligatu: nam si quisquam mandens, in serpentis os inspuat, eum necabit.

Anchusa tertia.

Cap. XXV.

EST & alia huic haud dissimilis, semine puniceo, minore. Cuius semen manducatum, si in serpentis fauces inspuatur, eam interficiet. Radix acetabuli mensura cum hyssopo & nasturtio pota, latas ventris tineas excutit.

Lycopsis. Cap. XXVI.

Lycopsis, quæ & anchusa à nonnullis vocatur, folijs lactucæ, longioribus, asperioribus, latioribúsque, crassis, ad radicis caput recidentibus: caule longo, recto, scabro, hirsutis adnatis, multis, cubitalibus: flore in iis paruo purpurascente: radice rubra, & adstringente: nascitur in campestribus. Cum oleo radix illita, vulneribus medetur: & cum farina hordeacea, ignib⁹ sacris: sudores peruncta mouet, adiecto oleo.

Echium. Cap. XXVII.

ECHION, folia habet prælonga, aspera, aliquantum tenuia, anchusæ proxima, minora tamen, subrubra, & pinguia, spinulis tenuibus horridula: cauliculos exiles, numerosos: minutáque vtroque latere folia, expansa, pinnatáque, nigra, in summo caule breuiora: flores secundum folia purpureos, in quibus semina capiti viperarũ similia insunt: radix nigricat, digito tenuior. Quæ non percussis modò a serpentibus ex vino prodest, sed eos qui anteà biberint, feriri non patitur. Folia & semen idem præstant munus.

Lumborum

Περὶ Λυκόψεως. Κεφ. κϛ'.

Λύκοψις. οἱ δὲ, καὶ ταύτην ἄγχουσαν ἐκάλεσαν, τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια θρίδακι, μακρότερα δὲ καὶ τραχύτερα καὶ παχέα καὶ πλατύτερα, πεπτωκότα περὶ τὴν τῆς ῥίζης κεφαλήν· καυλὸν ἀνίησι μακρὸν, ὀρθόν, τραχὺν, παραφυάδας ἔχοντα πολλὰς, πηχυαίας, τραχείας· καὶ ἐπ' αὐταῖς ἄνθη μικρὰ, πορφυρίζοντα· ῥίζα δὲ ἐρυθρὰ, στυπτική· φύεται ἐν πεδίοις. καταπλασσομένη δὲ μετ' ἐλαίου ἡ ῥίζα, τραύματα ἰᾶται· μετὰ ἀλφίτου δὲ ἐρυσιπέλατα· λεία δὲ συναλειφομένη μετ' ἐλαίου ἱδρῶτας κινεῖ.

Περὶ Ἐχίου. Κεφ. κζ'.

Ἔχιον, οἱ δὲ, ἀρίδαν, οἱ δὲ, ἀηκιβιάδιον, τὰ μὲν φύλλα ἔχει προμήκη, τραχέα, ὑπόλεπτα, πρὸς τὰ τῆς ἀγχούσης, ἥττονα δὲ καὶ λιπαρὰ, ἀκάνθια λεπτὰ ἐπικείμενα, καὶ ἃ καὶ δασύνει τὰ φύλλα· καυλία λεπτὰ, πολλά· ἑκατέρωθεν δὲ φυλλάρια λεπτὰ ταρσούμενα, μέλανα, ἐλάττονα δὲ πρὸς λόγον τὴν ἐπ' ἄκρου τοῦ καυλοῦ. τὰ δὲ ἄνθη παρὰ τὰ φύλλα πορφυροειδῆ ἐν οἷς ἐστι καὶ ὁ καρπὸς κεφαλῆ ἔχιος ὅμοιος· ῥίζα δὲ λεπτοτέρα δακτύλου, ὑπομέλαινα. ἥ τις οὐ μόνον τοῖς δηχθεῖσιν ὑπὸ ἑρπετῶν βοηθεῖ ποθεῖσα μετ' οἴνου, ἀλλὰ καὶ τοὺς προπιόντας ἀδήκτους ποιεῖ. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπός,

πός. παύει δὲ καὶ ὀσφύος ἄλγημα, καὶ γάλα κατασπᾷ μετ' οἴνου ἢ ῥοφήματος ληφθεῖσα.

Lumborum dolores sedat, in vino aut sorbitione sumpta, & lac extrahit.

Περὶ Ὠκυμοειδοῦς. Κεφ. κή.

Ὠκυμοειδὲς, οἱ, δὲ φιλεταίριον, φύλλα μὲν ἔχει ὠκύμῳ ὅμοια, κλῶνας δὲ σπιθαμιαίους, δασεῖς· λοβοὺς δὲ παραπλησίους ὑοσκυάμῳ, πλήρεις σπέρματος μέλανος, ἐοικότας μελανθίῳ. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ σπέρμα πινόμενον ἐν οἴνῳ, ἐχιοδήκτους καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἑρπετῶν δήγματα θεραπεύειν. δίδοται δὲ καὶ ἰσχιαδικοῖς μετὰ σμύρνης καὶ πεπέρεως· ῥίζα δὲ ὕπεστι λεπτὴ καὶ ἄχρηστος.

Ocimastrũ. Cap. XXVIII.

Ocimoides, Latini ocimastrum vocant, folia fert ocimi, & ramos dodrãtales, hirsutos: siliquas hyoscyamo similes, semine, vt gith, nigro prægnantes. Vim habet semen in vino potum, qua viperarum cæterarúmque serpentium morsibus medeatur. Datur ischiadicis cum melle, vino, myrrha, & pipere. Radice nititur tenui, & superuacua.

Περὶ Ερίνου. Κεφ. κθ'.

Ερινος φύεται παρὰ ποταμοῖς καὶ κρήναις, φύλλα ἔχει ὠκύμοις ὅμοια, μικρότερα δὲ καὶ ἐπεσχισμένα ἐκ τῶν ἄνωθεν μερῶν, κλωνία δὲ ε. ἢ ϛ'. σπιθαμιαῖα, ἄνθη λευκά· καρπὸν δὲ μέλανα, μικρὸν, στρυφνόν· ὀπὸς δὲ μεστός ἐστιν ὁ καυλὸς καὶ τὰ πέταλα. Τούτων ὁ καρπὸς < ϛ'. πλῆθος μιγεὶς πρὸς μέλιτος κυάθοις τέσσαρας, ῥεύματα ὀφθαλμῶν ἐγχριόμενος ἵστησιν. ὁ δὲ χυλὸς ὤτων πόνον παύει μετὰ θείου ἀπύρου καὶ νίτρου ἐνσταζόμενος.

Erinus. Cap. XXIX.

Erinus nascitur apud fontes & fluuios, foliis ocymi, sed minoribus, parte superna diuisis, dodrantalibus surculis quinis senísve, flore candido: semine nigro paruo & acerbo: folia & caules lacteo succo turgét. Semen drachmis duabus, in quatuor mellis cyathis, oblitum, oculorum fluxiones cohibet. Succus cum sulphure & nitro instillatus, aurium dolores sedat.

Περὶ Αγρώστεως. Κεφ. λ'.

Αγρωστις κλημάτια ἔχει γονατώδη ἕρποντα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων προϊέμενα. ῥίζας γλυκείας γονατώδεις· φύλλα ὀξέα, σκληρὰ,

Gramen. Cap. XXX.

GRAMEN geniculatis serpit ramulis, à quibus radices spargit dulces, articulis præcinctas: folia acuminata, dura,

Lycopsis. Cap. XXVI.

Lycopsis, quæ & anchusa à nonnullis vocatur, folijs lactucæ, longioribus, asperioribus, latioribúsque, crassis, ad radicis caput recidentibus: caule longo, recto, scabro, hirsutis adnatis, multis, cubitalibus: flore in iis paruo purpurascente: radice rubra, & adstringente: nascitur in campestribus. Cum oleo radix illita, vulneribus medetur: & cum farina hordeacea, ignib⁹ sacris: sudores peruncta mouet, adiecto oleo.

Echium. Cap. XXVII.

ECHION, folia habet prælonga, aspera, aliquantum tenuia, anchusæ proxima, minora tamen, subrubra, & pinguia, spinulis tenuibus horridula: cauliculos exiles, numerosos: minutáque vtroque latere folia, expansa, pinnatáque, nigra, in summo caule breuiora: flores secundum folia purpureos, in quibus semina capiti viperarũ similia insunt: radix nigricat, digito tenuior. Quæ non percussis modò a serpentibus ex vino prodest, sed eos qui anteà biberint, feriri non patitur. Folia & semen idem præstant munus.

Lumborum

Περὶ Λυκόψεως. Κεφ. κϛ'.

Λύκοψις, οἱ δὲ, καὶ ταύτην ἄγχουσαν ἐκάλεσαν, τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια θρίδακι, μακρότερα δὲ καὶ τραχύτερα καὶ παχέα καὶ πλατύτερα, πεπτωκότα περὶ τὴν τῆς ῥίζης κεφαλήν· καυλὸν ἀνίησι μακρὸν, ὀρθόν, τραχὺν, παραφυάδας ἔχοντα πολλὰς, πηχυαίας, τραχείας· καὶ ἐπ' αὐταῖς ἄνθη μικρὰ, πορφυρίζοντα· ῥίζα δὲ ἐρυθρὰ, στυπτική· φύεται ἐν πεδίοις. καταπλασσομένη δὲ μετ' ἐλαίου ἡ ῥίζα, τραύματα ἰᾶται· μετὰ ἀλφίτου δὲ ἐρυσιπέλατα· λεία δὲ συναλειφομένη μετ' ἐλαίου ἱδρῶτας κινεῖ.

Περὶ Ἐχίου. Κεφ. κζ'.

Ἔχιον, οἱ δὲ, ἀρίδαν, οἱ δὲ, ἀλκιβιάδιον, τὰ μὲν φύλλα ἔχει προμήκη, τραχέα, ὑπόλεπτα, πρὸς τὰ τῆς ἀγχούσης, ἥττονα δὲ καὶ λιπαρὰ, ἀκάνθια λεπτὰ ἐπικείμενα, καὶ ἃ καὶ δασύνει τὰ φύλλα· καυλία λεπτὰ, πολλά· ἑκατέρωθεν δὲ φυλλάρια λεπτὰ ταρσούμενα, μέλανα, ἐλάττονα δὲ πρὸς λόγον τὴν ἐπ' ἄκρου τοῦ καυλοῦ. τὰ δὲ ἄνθη παρὰ τὰ φύλλα πορφυροειδῆ ἐν οἷς ἐστι καὶ ὁ καρπὸς κεφαλῆ ἔχιος ὅμοιος· ῥίζα δὲ λεπτοτέρα δακτύλου, ὑπομέλαινα. ἥ τις οὐ μόνον τοῖς δηχθεῖσιν ὑπὸ ἑρπετῶν βοηθεῖ ποθεῖσα μετ' οἴνου, ἀλλὰ καὶ τοὺς προπιόντας ἀδήκτους ποιεῖ. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπός,

πος. παύει δὲ καὶ ὀσφύος ἄλγημα, καὶ γάλα κατασπᾷ, μετ' οἴνου ἢ ῥοφήματος ληφθεῖσα.

Lumborum dolores ſedat, in vino aut ſorbitione ſumpta, & lac extrahit.

Περὶ *Ὠκυμοειδοῦς. Κεφ. κη'.

Ὠκυμοειδὲς, οἱ δὲ φιλεταίριον, φύλλα μὲν ἔχει ὠκίμῳ ὅμοια, κλῶνας δὲ σπιθαμιαίους, δασεῖς· λοβοὺς δὲ παραπλησίους ὑοσκυάμῳ, πλήρεις σπέρματος μέλανος, ἐοικότας μελανθίῳ. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ σπέρμα πινόμενον ἐν οἴνῳ, ἐχιοδήκτους καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἑρπετῶν δήγματα θεραπεύειν. δίδοται δὲ καὶ ἰσχιαδικοῖς μετὰ σμύρνης καὶ πεπέρεως· ῥίζα δὲ ὕπεστι λεπτὴ καὶ ἄχρηστος.

Ocimaſtrũ. Cap. XXVIII.

Ocimoides, Latini ocimaſtrum vocant, folia fert ocimi, & ramos dodrãtales, hirſutos: ſiliquas hyoſcyamo ſimiles, ſemine, vt gith, nigro prægnantes. Vim habet ſemen in vino potum, qua viperarum cæterarúmque ſerpentium morſibus medeatur. Datur iſchiadicis cum melle, vino, myrrha, & pipere. Radice nititur tenui, & ſuperuacua.

Περὶ Ἐρίνου. Κεφ. κθ'.

Ἔρινος φύεται περὶ ποταμοῖς καὶ κρήναις, φύλλα ἔχει ὠκίμοις ὅμοια, μικρότερα δὲ καὶ ἐπεσχισμένα ἐκ τῶν ἄνωθεν μερῶν, κλωνία δὲ ε. ἢ ς'. σπιθαμιαῖα, ἄνθη λευκά· καρπὸν δὲ μέλανα, μικρὸν, στρυφνόν· ὀποῦ δὲ μεστός ἐστιν ὁ καυλὸς καὶ τὰ πέταλα. Τούτου ὁ καρπὸς < β'. πλῆθος μιγεὶς πρὸς μέλιτος κυάθοις τέσσαρας, ῥεύματα ὀφθαλμῶν ἐγχριόμενος ἵστησιν. ὁ δὲ χυλὸς ὤτων πόνον παύει μετὰ θείου ἀπύρου καὶ νίτρου ἐνσταζόμενος.

Erinus. Cap. XXIX.

Erinus naſcitur apud fontes & fluuios, foliis ocymi, ſed minoribus, parte ſuperna diuiſis, dodrantalibus ſurculis quinis ſeniſve, flore candido: ſemine nigro paruo & acerbo: folia & caules lacteo ſucco turgẽt. Semen drachmis duabus, in quatuor mellis cyathis, oblitum, oculorum fluxiones cohibet. Succus cum ſulphure & nitro inſtillatus, aurium dolores ſedat.

Περὶ Ἀγρώστεως. Κεφ. λ'.

Ἄγρωστις κλημάτια ἔχει γονατώδη ἕρποντα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων περιεχόμενα. ῥίζας γλυκείας γονατώδεις· φύλλα ὀξέα, σκληρά,

Gramen. Cap. XXX.

GRAMEN geniculatis ſerpit ramulis, à quibus radices ſpargit dulces, articulis præcinctas: folia acuminata,

 dura,

dura, &, vt arundinis paruæ, lata, in exilitatem fastigiátur, eáque iumenta & boues pascút. Trita radix illitu vulnera conglutinat. Decoctú ei⁹ in potu. torminibus medetur, & vrinæ difficultatib⁹: calculosa etiam vesicæ excreméta comminuit.

Gramen arundinaceum.

Cap. XXXI.

EST & arundinaceum gramé, priore multò maius, quod iumenta necare traditur, præsertim in Babylone id quod iuxta vias nascitur.

Gramen Parnasaicum.

Cap. XXXII.

QVOD in Parnaso monte gignitur, densius fruticat: foliis hederaceis: flore odorato, candido: semine paruo, non inutili: radicibus quinis aut senis, digitali crassitudine, candidis, mollibus, robustis, ac dulcib⁹. Succus si in vino cum melle pari, & myrrhæ dimidio decoquatur, adiiciátúrque piperis & thuris tertiæ portiones, probatissimum erit oculorum medicamétum: id in ærea pyxide reconditur. Decoctum radicis idem quod herba, præstat. Semen vehementius vrinã impellit, aluũ vomitionesq; sistit. Natum in Cilicia gramen, quod

σκληρὰ, πλατέα, ὡς καλάμου μικροῦ, τρέφοντα βόας καὶ κτήνη. Ταύτης ἡ ῥίζα καταπλαττομένη λέια, τραύματα κολλᾷ. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς πινόμενον, πρὸς στρόφους ποιεῖ καὶ δυσουρίαν. καὶ τὰ περὶ τὴν κύστιν περιττώματα λιθώδη θρύπτει.

Περὶ Καλαμαγρώστεως.

Κεφ. λά.

Καλαμάγρωστις μείζων ἐστὶ κατὰ πάντα τῆς ἀγρώστεως. ἔστι δὲ κτηνῶν ἀναιρετικὴ βρωθεῖσα, καὶ μάλιστα ἡ ἐν βαβυλῶνι παρὰ τὰς ὁδοῖς φυομένη.

Περὶ τῆς ἐν παρνασῷ ἀγρώστεως. Κεφ. λβ'.

Η δὲ ἐν τῷ παρνασῷ γενομένη ἄγρωστις, πολυκλαδωτέρα ἐστί· φύλλα δὲ κισσῷ ὅμοια φέρει· ἄνθος λευκὸν, καὶ εὐῶδες· καρπὸν, μικρὸν, οὐκ ἄχρηστον· ῥίζας ε'. ἢ ς'. δακτύλου πάχος, λευκὰς, μαλακὰς, γλυκείας ἰσχυρῶς. ὧν ὁ χυλὸς ἑψηθεὶς σὺν οἴνῳ καὶ μέλιτι συμμέτρῳ καὶ σμύρνης ἡμίσει μέρει, πεπέρει τε καὶ λιβανωτοῦ τῷ τρίτῳ, φάρμακόν ἐστιν ἄριστον πρὸς ὀφθαλμούς· ἀποτίθεται δὲ ἐν χαλκῇ πυξίδι. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν ῥιζῶν, ποιεῖ πρὸς ἃ καὶ αὐτή. τὸ δὲ σπέρμα ταύτης ἰσχυρῶς διουρητικὸν, καὶ ἐμέτων καὶ κοιλίας ῥεούσης σταλτικόν. Η δὲ ἐν κιλικίᾳ γενομένη, ἣν

ἡ οἱ ἐπιχώριοι κίνναν καλοῦσιν, ὑγρὰ βρωθεῖσα πολλάκις, πίμπρησι τοὺς βόας.

Περὶ Σιδηρίτιδος. Κεφ. λγ'.

Σιδηρῖτις, οἱ δὲ ἡράκλειαν, πόα ἐστὶ φύλλα ἔχουσα ὅμοια πρασίῳ, ἐπιμηκέστερα δὲ πρὸς τὰ τοῦ ἐλελισφάκου ἢ δρυὸς, μικρότερα μὲν τοι καὶ τραχέα· καυλοὺς δὲ ἀνίησι τετραγώνους, σπιθαμιαίους ἢ καὶ μείζονας, οὐκ ἀειδεῖς ἐν τῇ γεύσει, καὶ ποσῶς ὑποστύφοντας· ἐν οἷς ἐκ διαστημάτων σπόνδυλοι περιφερεῖς ὥσπερ πρασίου, καὶ ἐν αὐτοῖς σπέρμα μέλαν· φύεται δὲ ἐν ὑποπέτροις χωρίοις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καταπλασσόμενα, τραυμάτων κολλητικὴν καὶ ἀφλέγμαντον.

Περὶ Ετέρας σιδηρίτιδος. Κεφ. λδ'.

Αλλη σιδηρῖτις κλῶνας ἔχει διπήχεις, λεπτοὺς· φύλλα δὲ ἐπὶ μόσχων μακρῶν, ὅμοια τοῖς τῆς πτερίδος, ἀκροσχιδῆ πολλὰ ἑκατέρωθεν, ἐκ δὲ τῶν ἀνωτέρῳ μασχαλῶν, ἀποφύσεις μακρὰς, λεπτὰς, ἐπ' ἄκρου σφαιροειδεῖς, κεφαλὴν ἐχούσας τραχεῖαν, ἐν οἷς σπέρμα ὅμοιον σεύτλῳ, στρογγυλώτερον δὲ καὶ σκληρότερον. δύναμις δὲ καὶ ταύτης ἐστὶ καὶ τῶν φύλλων τραυματική.

Περὶ Ετέρας σιδηρίτιδος. Κεφ. λέ.

Ετι καὶ ἑτέρα εἶναι λέγεται σιδηρῖτις, ἣν καὶ

quod incolæ cinnã appellant, boues inflammat, si eo virenti sæpe pascantur.

Sideritis. Cap. XXXIII.

Sideritin aliqui heracleã vocant: folia habet marrubij, sed longiora, satis ad frondẽ quercus aut saluiæ accedẽtia, minora tamen, & aspera: caules ædit quadratos, dodrantẽ altos, ac quandoq; etiam maiores, non iniucũdi gustus, aliquãtúmque substringẽtis: in quibus per interstitia orbiculatæ vertebræ, vt in marrubio, spectantur, & semẽ in eis nigrum: nascitur in petrosis. Illita folia suapte vi, vulnera sine inflãmationis periculo iungunt.

Sideritis altera. Cap. XXXIIII.

Altera sideritis binûm cubitorũ ramulis, exilibus: folio filicis, numeroso, vtrinq; per oras diuiso: pediculo lõgo, prodeũtibus è summo alarũ sinu surculis, longis, tenuibus: capitulo in cacumine orbiculato, aspero, in quo semen continetur, q̃ betæ rotũdius aliquantò, ac durius. Huius vis, foliorúmque, ad vulnera, præcipua est.

Sideritis tertia. Cap. XXXV.

Sideritin aliam esse tradunt, quam

quam Crateuas heracleam vocat, in materiis, & vineis nascétem, foliis ab vna radice multis, coriádro similibus, circa coliculos dodrantales, teneros, læues, subcádidos atq; subrubicúdos: flore puniceo, paruo, gustanti amaro, & léto. Huius ea vis est, vt quanuis recenti vulneri imposita, sanguinem supprimat.

Achillea. Cap. XXXVI.

Achillea, quibusdá Achillea sideritis, dodrátales aut maiores gerit scapos, fusorú effigie, minutulis foliis circúdatos, ex obliquo crebras habétibus incisuras sectionibus, coriandro similibus, subfuluo colore lentis, odore multo, nó insuaui, verum medicato: vmbella in cacumine rotunda, floribus candidis [purpureis] & aurú æmulátib⁹: prouenit lęto solo. Trita coma sanguinoléta glutinat, & ab inflámationú periculo tuetur: erúpenté sanguiné inhibet, & cruéta vuluę ꝓfluuia in vellere. Decocto quoque insidét fœminæ fluxione vuluæ laborantes. Ad dysenteriá bibitur.

Rubus. Cap. XXXVII.

Rubus, notitię vulgaris. Vim habet siccandi, & adstringendi: capillum tingit. Ramorum deco-

τις, ἣν καὶ αὐτὴν κρατεύας ἡράκλειαν καλεῖ, φυομένην ἐν τοίχοις καὶ ἀμπελῶσιν, ἔχουσα φύλλα πολλὰ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης ὅμοια κοριάνῳ περὶ καυλίοις σπιθαμιαίοις, λείοις, τρυφεροῖς, ὑπολεύκοις, ἐνερευθέσιν· ἄνθη δὲ φοινικὰ, μικρὰ, γευομένῳ πικρὰ, γλίσχρα, καὶ ταύτης ἡ δύναμις ἐπιτιθεμένης, κολλητικὴ ἐναίμων καὶ νεοτρώτων.

Περὶ Αχιλλείου.
Κεφ. λϛ'.

Αχίλλειος, καλοῦσι τινὲς καὶ τὴν ἀχίλλειον σιδηρῖτιν, φέρει δὲ ῥαβδία σπιθαμιαῖα ἢ καὶ μείζω, ἀτρακτοειδῆ, καὶ περὶ αὐτὰ φυλλάρια λεπτὰ, ἐκ πλαγίων ἐντομὰς ἔχοντα πυκνὰς, προσεμφερῆ κορίῳ, ὑπόπυρα, γλίσχρα, πολύοσμα, οὐκ ἀηδῆ, φαρμακώδη δὲ τὴν ὀσμὴν· σκιάδιον ἐπ' ἄκρου περιφερὲς, ἄνθη λευκὰ καὶ χρυσίζοντα· φύεται ἐν εὐγείοις τόποις. Καὶ τούτου ἡ κόμη λεία, ἐναίμων ἐστὶ κολλητικὴ, καὶ ἀφλέγμαντος, αἱμοῤῥαγίας τὲ ἐφεκτικὴ, καὶ τῆς ἐκ μήτρας ἐν προσθέτῳ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς ἐστὶν ἐγκάθισμα ῥοϊκαῖς. πίνεται δὲ καὶ πρὸς δυσεντερίαν.

Περὶ Βάτου. Κεφ. λζ'.

Βάτος, ἣν γινώσκομεν. στύφει καὶ ξηραίνει· τρίχας βάπτει. τὸ

τὸ δ' ἀφέψημα τῶν ἀκρεμόνων αὐτῆς, κοιλίαν ἵστησι πινόμενον, καὶ ῥοῦν ἐπέχει γυναικεῖον· καὶ πρηστῆρος δήγματι εὐθετεῖ. κρατύνει δὲ καὶ οὖλα καὶ ἄφθας ὑγιάζει διαμασσόμενα τὰ φύλλα, καὶ ἕρπητας ἐπέχει, καὶ ἀχῶρας τοὺς ἐν κεφαλῇ θεραπεύει, καὶ ὀφθαλμῶν προπτώσεις, καὶ κονδυλώματα, καὶ αἱμοῤῥοΐδας καταπλασσόμενα τὰ φύλλα. καὶ ἐπὶ στομαχικῶν δὲ καὶ καρδιακῶν λεῖα ἐπιτιθέμενα ἁρμόζει. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς ἐκθλιβέντων τῶν καυλῶν καὶ τῶν φύλλων, συστραφεὶς ἐν ἡλίῳ, βέλτιον ποιεῖ εἰς πάντα τὰ εἰρημένα. τὰ δὲ καρποῦ αὐτοῦ ὁ χυλὸς πεπείρου ὄντος τελείως εἰς τὰ στοματικὰ ἁρμόζει· ἵστησι δὲ καὶ κοιλίαν ἐσθιόμενος ὁ μέσος πέπειρος, καὶ τὸ ἄνθος δὲ αὐτῆς ποθὲν σὺν οἴνῳ, κοιλίαν ἵστησι.

Περὶ Ἰδαίας βάτου.

Κεφ. λή.

Βάτος ἰδαία ἐκλήθη μὲν διὰ τὸ πολλὴν ἐν τῇ ἴδῃ γεννᾶσθαι. ἔστι δὲ ἁπαλωτέρα πολλῷ τῆς πρὸ αὐτῆς, ἀκάνθας μικρὰς ἔχουσα. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῇ πρὸ αὐτῆς. ἐκ περισσοῦ δὲ τὸ αὐτῆς ἄνθος σὺν μέλιτι λεανθὲν, ὀφθαλμικαῖς φλεγμοναῖς περιχριόμενον βοηθεῖ, καὶ ἐρυσιπέλατα σβέννυσι· στομαχικοῖς τε μεθ' ὕδατος ἐν ποτῷ δίδοται.

Περὶ Ελ-

decoctum, potu aluũ sistit, & fœminarũ profluuia: presteris morsu accõmodatissimũ. Gingiuas firmant, & oris vitijs folia cõmanducata medẽtur, cohibentque illita, vlcera quæ serpunt. Vlceribus in capite manãtibus, oculisq; procidentibus remedio sunt, & cõdylomatis, & hæmorrhoidibus folia illinuntur. Cardiacis, & stomachi doloribus, trita cõueniẽter imponuntur. Caules cũ foliis tunduntur, exprimiturque succus, mox sole cogitur, singulari remedio, cõtra omnia quæ modò dicta sunt. Mori in rubo nascẽtis, quamoptimè maturi succus, ad oris medicamẽta cõuenit: sistitur aluus præmaturi cibo, nec nõ flore in vino poto.

Rubus Idæus.

Cap. XXXVIII.

Idæus rubus appellatus est, quoniã copiosus in Ida prouenit. Est autẽ lõgè tenerior priore, ac minoribus spinis horrẽs: quanquã & sine spinis inueniatur. Iusuper eadem pręstat, quę supradictus. Cæterum flos cũ melle oculorum collectionibus commodissimè illinitur, & ignem sacrum extinguit: stomachicisque ex aqua bibendus datur.

Hel-

Περὶ Ελξίνης. Κεφ. λθ'.

Ελξίνη ἔχει φύλλα ὅμοια κισσῷ, ἐλάττονα δὲ, καὶ κλωνία μικρὰ, περιπλεκόμενα ὅπου ἂν τύχοι. φύεται δὲ ἐν φραγμοῖς καὶ ἀμπελῶσι καὶ σίτῳ. Δύναμιν δὲ ἔχει τῶν φύλλων ὁ χυλὸς πινόμενος λυτικὴν κοιλίας.

Περὶ Ελατίνης. Κεφ. μ'.

Ελατίνη τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια τῇ ἑλξίνῃ, μικρότερα δὲ καὶ στρογγυλώτερα, δασέα· κλῶνας λεπτοὺς, σπιθαμιαίους ἑ. ἢ ς'. ἀπὸ τῆς ῥίζης, φύλλων πλήρης στρυφνῶν ἐν τῇ γεύσει. φύεται ἐν σίτοις καὶ τόποις ἐργασίμοις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καταπλαττόμενα σὺν ἀλφίτοις, φλεγμαίνοντας καὶ ῥευματιζομένους ὠφελεῖν ὀφθαλμούς. ἑψηθεῖσα δὲ καὶ ῥοφουμένη δυσεντερίαν ἵστησιν.

Περὶ Εὐπατωρίου. Κεφ. μά.

Εὐπατώριον πόα ἐστὶ φρυγανώδης, ῥάβδον ἀναφέρουσα μίαν, λεπτὴν, ξυλώδη, ὀρθὴν, μέλαιναν, ἔνδασυν, πηχυαίαν ἢ καὶ μείζονα· φύλλα δὲ ἐκ διαστημάτων, ἐσχισμένα μάλιστά που εἰς ἑ. μοίρας ἢ καὶ πλείους, τοῖς τῆς πενταφύλλου ἢ καννάβεως μᾶλλον ἐοικότα, καὶ αὐτὰ δὲ ὑπομέλανα πρινοειδῶς ἐξ ἄκρων ἐντετμημένα· σπέρμα δὲ περιπέφυκεν ἀπὸ μέσου τοῦ καυλοῦ, ὑπόδασυ, κάτω νενευκὸς, ὡς καὶ τοῖς ἱματίοις ἐνίσχεσθαι ξηρανθέν.

Ταύ-

Helxine. Cap. XXXIX.

Helxine cognométo cissampelos, foliis est hederæ, minoribus: ramulis exilibus, quibus cõplectitur quodcũq; contigerit adminiculũ. Nascitur in sepibus, vinetis, & segetibus. Foliorũ succus potu deiicit aluũ.

Elatine. Cap. XL.

Elatine folia habet helxinæ, minora, rotundiora, pilosa: tenuibus & dodrantalibus ramulis, quinis senísve, à radice foliosis, gustu adstringẽtibus. Nascitur in segetibus & cultis. Oculorũ fluxionibus, & inflammationibus auxiliatur, foliis cũ polenta tritis, & impositis. Eadem cocta sorbitionis vsu dysenteriam sistit.

Eupatorium. Cap. XLI.

Eupatorium, fruticosa herba est, vnicum efferens caulem, lignosum, nigricantem, rectum, tenuem, hirsutum, cubitalem, interdum amplioré: foliis per interualla quinquefolij, aut cannabis potius similibus, quinquepartito aut amplius diuisis, nigricantibus, & ipsis per ambitum serratis: semen medio caule erumpit, pilosum, deorsum spectans, quod siccatũ vestibus inhæret.

Con-

Contrita huius folia, & cũ ſuillo adipe impoſita, vlcerib⁹ quę ęgrè cicatricé trahunt, medentur. Herba & ſemẽ in vino potũ, dyſenteria, iocineris vitiis, & ſerpẽtiũ ictibus liberat. Nec deſunt, qui aberrãtes argemoné hanc appellarint, cũ tamen longè alia ſit, vti expoſuimus.

Ταύτης τὰ φύλλα μετὰ στέατος χοιρείου παλαιοῦ λεῖα ἐπιτεθέντα, τὰ δυσαπούλωπα τῶν ἑλκῶν ἰᾶται. τὸ δὲ σπέρμα καὶ ἡ πόα μετ' οἴνου πινόμενα, δυσεντερικοὺς καὶ ἑρπετοδήκτους ὠφελεῖ. ἔνιοι ταύτην ἀρτεμισίαν ἐκάλεσαν πλανηθέντες, ἑτέρα γάρ ἐστιν ὡς ὑπεδείξαμεν.

Quinquefolium. Cap. XLII.

Quinquefoliũ ramulos fert ſectucarum ſimilitudine, tenues, dodrantales, in quibus ſemen: folia menthæ, quina ſingulis pediculis, raro plura, in ambitu ſerrata: florem ex candido palleſcentem, auri æmulum. Naſcitur in riguis, & aquariis ductibus. Subrubram habet radicem, oblongam, veratro nigro craſsiorem. Plurimis pollet remediis. Ius radicis decoctæ ad tertias, ſi in ore contineatur, dentium dolores ſedat: putrida oris vlcera, collutione ſiſtit: arteriæ ſcabritias, gargarizatu læuigat: contra alui profluuia, & dyſenterias auxiliatur: item articulorum coxendicúmque cruciatibus potum. Cocta in aceto, & illita, ſerpentia vlcera cohibet: ſtrumas, tumores, duritias, abſceſſus & collectiones diſcutit ignes

Περὶ Πενταφύλλου. Κεφ. μβ'.

Πεντάφυλλον κλῶνας φέρει καρφοειδεῖς, λεπτοὺς, σπιθαμιαίους, ἐφ' ὧν ὁ καρπός· φύλλα δὲ ἔχει ἐοικότα ἡδυόσμῳ, πέντε καθ' ἕκαστον μόσχον, σπανίως δέ που πλείονα, κύκλωθεν ἐσχισμένα πρινοειδῶς· ἄνθος δὲ ὠχρόλευκον, χρυσοειδές. φύεται δὲ ἐν ἐφύδροις τόποις καὶ παρ' ὀχετοῖς. ῥίζαν δὲ ἔχει ὑπέρυθρον, ἐπιμήκη, παχυτέραν ἐλλεβόρου μέλανος. ἔστι δὲ πολύχρηστος. Δύναται δὲ τὸ τῆς ῥίζης ἀφέψημα ἄχρι τρίτου καταβιβασθὲν ἐν τῇ ἑψήσει, ὁδοντεργίας παύειν διακρατούμενον ἐν τῷ στόματι· καὶ σηπεδόνας τὰς ἐν τῷ στόματι διακλυζόμενον ἵστησι· καὶ τραχύτητας ἀρτηρίας ἀναγαργαριζόμενον παραιτεῖται· κοιλίᾳ τε ῥεούσι καὶ δυσεντερίᾳ βοηθεῖ· ἀρθρητικοῖς τε καὶ ἰσχιαδικοῖς πινόμενον. ἑφθὴ δὲ ἐν ὄξει λεία καταπλασσομένη, ἕρπητας ἐπέχει· διαφορεῖ χοιράδας, σκληρίας, οἰδήματα, ἀνευρύσματα, ἀποστήματα. ἐρυσι-

ignes ſacros, reduuias, condylomata, pſoráſque ſanat. Teneræ radicis ſuccus, contra iocineris, pulmonúmq, vitia prodeſt: item aduerſum venena. Cum hydromelite autem, vel diluto vino, & piperis exiguo, bibuntur folia, contra febrium circuitus, in quartana quidem, quaternûm ramulorum: in tertiana verò, ternûm: in quotidiana, vnius. Ea quoque folia, tricenis pota diebus, comitialibus proſunt. Foliorum ſuccus, tribus cyathis aliquot dies potus, celerrimè regio morbo medetur. Illita cum melle & ſale, tam vulneribus quàm fiſtulis remedio ſunt: enterocelicis auxilium præſtant, Quinquefoliũ ſanguinis profluuia & potu & illitu ſiſtit. Ad expiationes, caſtimonias, & incantamenta inciditur.

Phœnix. Cap. XLIII.

Phœnix folia habet hordei, ſed breuiora, & anguſtiora, ſpicam lolio ſimilem: calamos digitorum ſenûm, radici aduolutos: ſeptenas octonáſve ſpicas. In aruis tectisque recenter illitis naſcitur. Harum viriũ compos, vt in vino auſtero pota, alui profluuium, & emanantem vulua ſanguiné ſiſtat, vrinæ

ἐρυσιπέλατα, πτερύγια τὰ ἐν δακτύλῳ, καὶ κονδυλώματα καὶ ψώρας ἰᾶται. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης ἁπαλῆς, ποιεῖ πρὸς τὰ ἐν ἥπατι καὶ πνεύμονι πάθη καὶ τὰ θανάσιμα. τὰ δὲ φύλλα πίνεται καὶ μεθ' ὑδρομέλιτος ἢ οἴνου κεκραμένου καὶ πεπέρεως ὀλίγου πρὸς περιόδους, ἐπὶ μέν τοι τεταρταίου, τεσσάρων κλωναρίων φύλλα, ἐπὶ δὲ τριταίου τριῶν, ἐπὶ δὲ ἐφημερινοῦ ἑνός. ἀρήγει δὲ καὶ ἐπιληψίας πινόμενα ἐφ' ἡμέρας λ'. ὑγιάζει δὲ καὶ ἴκτερον ταχέως ὁ χυλὸς τῶν φύλλων ποθεὶς ἐπί τινας ἡμέρας τριῶν κυάθων πλῆθος. τραύματά τε καὶ σύριγγας μεθ' ἁλῶν καὶ μέλιτος καταπλαττόμενα ἰᾶται· βοηθεῖ δὲ καὶ ἐντεροκηλικοῖς, καὶ αἱμορραγίας ἵστησι πινόμενον καὶ καταπλασσόμενον. τέμνεται δὲ καὶ πρὸς καθαρμοὺς καὶ αἱμορραγίας καὶ ἁγνείας.

Περὶ Φοίνικος. Κεφ. μγ'.

Φοίνιξ, οἱ δὲ ῥοῦν, οἱ δὲ ἀγχίνωπα, τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια κριθῇ, βραχύτερα δὲ καὶ στενώτερα, στάχυν δὲ ἐμφερῆ τῇ αἶρᾳ· κλῶνας δὲ ἑξαδακτύλους κύκλῳ τῆς ῥίζης. καὶ στάχυς ζ'. ἢ η'. φύεται δὲ ἐν ἀρούραις, καὶ ἐπὶ τῶν στεγῶν τῶν νεοκαταχρίστων. Δύναμιν δὲ ἔχει πινόμενον ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ, διάρροιαν καὶ αἱμορραγίαν τὴν ἐκ μήτρας καὶ

καὶ οὔρων πλείονα φορὰν ἱστᾷ. ἱστορεῦσι δέ τινες καὶ ἴσχαιμον αὐτὴν εἶναι ἐνδεσμουμένην φοινικῷ ἐρίῳ καὶ περιαπτομένην.

Περὶ Ἰδαίας ῥίζης. Κεφ. μδʹ.

Ἰδαία ῥίζα, ὀξυμυρσίνῃ τὰ φύλλα ἔοικε· παρ' αὐτὰ δὲ ὡς ἕλικες μικραὶ πεφύκασιν, ἐξ ὧν καὶ τὸ ἄνθος. ταύτης ἡ ῥίζα στυπτικὴ σφόδρα, ἁρμόζουσα ἐφ' ὧν στύψεως ἐστὶ χρεία. πίνεται δὲ καὶ πρὸς κοιλίας ῥεύματα καὶ ῥοῦν γυναικεῖον· αἱμοῤῥαγίαν τε πᾶσαν ἵστησι.

Περὶ Ῥοδίας ῥίζης.

Κεφ. μέ.

Ῥοδία ῥίζα γίνεται ἐν μακεδονίᾳ, ἐοικυῖα κόστῳ, κουφοτέρα δὲ καὶ ἀνώμαλος ῥόδων ἐν τῇ διαθρίψει ἀποφορὰν ποιοῦσα ὁμοίαν· χρησιμεύει δὲ ἐπὶ τῶν κεφαλαλγούντων σὺν ῥοδίνῳ ὀλίγῳ λεπτὴ ἐπιτιθεμένη καὶ ἐμβρεχομένη μετώπῳ καὶ κροτάφοις.

Περὶ Ἱππούριδος. Κεφ. μςʹ.

Ἵππουρις φύεται ἐν τόποις ἐφύδροις καὶ τάφροις· καυλία ἔχει κενά, ὑπέρυθρα, ὑποτράχεα, στερεά, γόνασι διειλημμένα, ἐμπεφυκόσιν εἰς ἄλληλα, περὶ δὲ αὐτὰ σχοινώδη φύλλα πυκνά, λεπτά. αὔξεται δὲ εἰς ὕψος ἀναβαίνουσα ἐπὶ τὰ παρακείμενα στελέχη καὶ κατακρημνᾶται περικεχυμένη κόμαις πολλαῖς μελαίναις καθάπερ ἵππου οὐρά. ῥίζα ξυλώδης, σκληρά.

Στυπτι-

vrinæ impetus infrænet. Sunt qui adalligatã in puniceo vellere & suspensam, sanguinem supprimere prodant.

Idæa radix. Cap. XLIIII.

Idææ radici folia sunt ea quæ rusco: circum ea veluti exigui capreoli sunt, in quibus flos. Radix spissandi naturam habet, his conueniens quibus adstrictione opus est. Pota, citam aluum: mensesque, & omnem abundantiam sanguinis sistit.

Rhodia radix.

Cap. XLV.

Gignitur Rhodia radix in Macedonia, costo similis, leuior, inęquabilis: quæ contrita rosas redolet. Vtilissima capitis doloribus, si madefacta fronti & temporibus cum rosacei momento imponatur.

Equisetum. Cap. XLVI.

Equisetum in riguis & scrobibus nascitur: cauliculi prodeunt inanes, geniculati, in se farcti, rubescentes, leniter scabri, duri, & iuncea circa eos folia, crebra, exilia. In sublime attollitur, vicinos arborum caudices scandens, obuolutumque dependet, comis multis, nigris, vt equorum cauda: radix lignosa dura.

Vis

Vis herbæ ſpiſſare: quare ſanguiné naribus erumpenté ſuccus ipſe ſiſtit: prodeſt dyſentericis in vino potus: vrinam cit. Sanguinolenta vulnera glutinantur tritis foliis, & illitis. Radix cũ ſua herba tuſsim, orthopnœam, ruptáque adiuuat. Foliis in aqua potis, diſſectiones veſicæ & inteſtinorum, enterocelæq; in vnum coaleſcere, cogíq; feruntur.

Equiſetum alterum.

Cap. XLVII.

Alterũ equiſetum caulis eſt rectus, æqualis, cubito maior, inanis: comisper interualla breuioribus, cãdidioribus, & mollioribus. Id cum aceto tritum vulneribus remedio eſt, eadémque fungitur facultate.

Coccum infectorium.

Cap. XLVIII.

Coccũ quo infectores vtuntur, frutex eſt ſurculoſus, paruus, cui grana ceu létes adhærét, quę electa cógerũtur. Optimũ gignitur in Galatia, & Armenia, deinde Aſia, & Cilicia: vltimũ ex omnibus Hiſpanicũ. Vis huic ſpiſſandi · vulneribus, neruíſq; pręciſis, cóueniéter ex aceto tritum illinitur. Naſcitur quoq; in Cilicia, è quercubus, cochlearũ exiliũ ſimilitudine, quod

Στυπτικὴ δὲ ἡ πόα· ὅθεν ὁ χυλὸς αὐτῆς αἱμοῤῥαγίας ἵστησι τὰς ἐκ μυκτήρων· καὶ δυσεντερίας ὠφελεῖ πινόμενος μετ' οἴνου· κινεῖ δὲ οὖρα. τὰ δὲ φύλλα ἔναιμα τραύματα κολλᾷ λεῖα ἐπιπασσόμενα. ἡ δὲ ῥίζα καὶ ἡ πόα βήσσουσί τε καὶ ὀρθοπνοϊκοῖς καὶ ῥηγματίαις ἀρήγει. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἐντέρου διαιρέσεις καὶ κύστεως διακοπὴν, καὶ ἐντεροκήλην συνάγειν τὰ φύλλα πινόμενα ἐν ὕδατι.

Περὶ Ετέρας ἱππουρίδος. Κεφ. μζ'.

Ἱππουρις ἑτέρα κόμας ἐκ διαστημάτων ἔχουσα βραχυτέρας καὶ λευκοτέρας καὶ μαλακωτέρας. ἥ τις καὶ αὐτὴ λεανθεῖσα σὺν ὄξει τραύματα ἰᾶται τὴν αὐτὴν ἔχουσα δύναμιν.

Περὶ Κόκκου βαφικῆς.

Κεφ. μή.

Κόκκος βαφικὴ θάμνος ἐστὶ μικρὸς φρυγανώδης ᾧ πρόσκεινται οἱ κόκκοι ὡς φακοὶ, οἵ τινες ἐκλεγόμενοι συντίθενται. ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ γαλατιατικὴ καὶ ἡ ἀρμενιακὴ, ἔπειτα ἡ ἐν ἀσίᾳ καὶ ἡ κιλίκειος· ἐσχάτη δὲ πασῶν ἡ ἐν ἱσπανίᾳ. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν· ἁρμόζουσαν τραύμασι καὶ νεύρων τρώσεσι, λεῖα μετὰ ὄξους καταπλασσομένη. γίνεται δὲ ἡ ἐν κιλικίᾳ ἐν τοῖς δρυσὶν ὁμοίως κοχλία μικρῷ, ἣν

ἣν αἱ τῇδε γυναῖκες τῷ στόματι ἀναλέγουσι, κόκκον καλοῦσιν.

quod illius regionis mulieres ore legunt,& coccú vocitant.

Περὶ Τραγίου. Κεφ. μθʹ.

Τράγιον φύεται μὲν ἐν Κρήτῃ μόνῃ, ἔχει δὲ τὰ φύλλα σχίνῳ ὅμοια, καὶ τὰς ῥάβδους καὶ τὸν καρπὸν, μικρότερα δὲ πάντα, φέρει δὲ ὀπὸν κόμμει παραπλήσιον. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὸ δάκρυον καταπλασσόμενα σὺν οἴνῳ, ἐπισπᾶται σκόλοπας καὶ πάντα τὰ ἐμπηγνύμενα. πινόμενα δὲ στραγγουρίαν ἰᾶται. καὶ λίθους τοὺς ἐν κύστει θρύπτει, καὶ καταμήνια ἄγει. λαμβάνεται δὲ ὁλκὴν < α. φασὶ δὲ καὶ τὰς ἀγρίας αἶγας τοξευθείσας καὶ νεμηθείσας τὴν πόαν, ἐκβάλλειν τὰς ἀκίδας.

Tragium. Cap. XLIX.

Tragiũ naſcitur in Creta tan tũ inſula, létiſco ſemine, folio, & ramis ſimile, ſingulis tamen minorib⁹,ſuccus ei lacteus,gũmi non diſsimilis.Semen,folia, lachrymáq;,illitu ſpicula è corpore eiiciunt: omnia quoque corpori impacta,euocant:pota ſtranguriæ medentur; calculos veſicæ frangunt,menſes trahunt.Modus in ſumptione eſt, drachma vna. Fama eſt ſylueſtres capras ſagittis cõfoſſas, eius herbæ pabulo ſpicula excutere.

Περὶ ἄλλου τραγίου. Κεφ. νʹ.

Τράγιον ἄλλο τὰ μὲν φύλλα ἔχει ὅμοια σκολοπενδρίῳ, ῥίζαν δὲ λεπτὴν, λευκὴν, παραπλησίαν ῥαφανίῳ ἀγρίᾳ· ἥτις βοηθεῖ δυσεντερικοῖς ὠμή τε καὶ ἑφθὴ ἐσθιομένη. προσβάλλει δὲ κατὰ τὸ φθινόπωρον τὰ φύλλα τράγου ὀσμήν· ὅθεν καὶ ὠνόμασται τράγιον.

Tragium alterum. Cap. L.

Eſt & alterum tragium,quod tragoceros aliqui vocant, folia ſcolopendrij habet,& radicem ſylueſtris raphani, tenuẽ, candidam: quam crudam vel coctam eſſe dyſentericis prodeſt. Folia autumno, hirci virus olent: exinde ſibi tragij nomen adoptauit. Prouenit in montibus,& præcipitiis.

Περὶ Τράγου Κεφ. ναʹ.

Τράγος, οἱ δὲ, σκορπίον, οἱ δὲ, τράγανος· φύεται παρὰ θάλατταν μάλιστα, θαμνίσκος ἐπὶ γῆς, ἐπιμήκης, οὐ μέγας, ὅσον σπιθαμῆς ἢ μείζων,

Tragum. Cap. LI.

Eſt etiã herba tragos,quã aliqui ſcorpiõ aut traganõ vocãt: maximè in maritimis naſcens, palmum alta aut amplior,fruticoſa,

ticosa, humilis, oblonga, sine foliis, pusillis circa ramos acinis, rufis, multis, magnitudine tritici, acuto cacumine, gustu multum adstringente. Racemorum acini decem ex vino poti, cœliacis, & fœminis fluxione vuluæ laborantibus, auxiliantur. Tunduntur à plerisque, & in pastillos digesti asseruantur, quibus vtuntur cum opus est.

Iuncus. Cap. LII.

Iunci duo genera: vnũ læuis nominati, alterum acuti, qui in mucronem fastigiatur. Cuius etiam duo assignantur genera: vnũ sterile, reliquum fert semẽ nigrũ, rotudũ, & crassiore constat calamo, carnosioréq;. Tertius est iuncus qui vocatur oloscœnos, priorib⁹ carnosior, asperiórq;, is similem supradicto fructum in cacumine parit. Semen vtriusque tostum, ex diluto vino potũ, sistit aluum, & rubra fœminarum profluuia: vrinam cit, capitisque dolores facit. Quæ proxima sunt radici folia tenera, conuenienter illinuntur, aduersus phalangiorum morsus. Æthiopici iunci semine somnus allicitur: sed modus in potione seruandus est, ne sopor fiat.

Lichen.

ζων, φύλλα δὲ οὐκ ἔχει, ὅπ δὲ τῶν κλάδων περέκεινται οἱονεὶ ῥάγες μικραὶ, πυρραὶ, κατὰ μέγεθος πυροῦ, ὀξεῖαι ἐπ' ἄκρου, πολλαὶ λίαν γευσαμένῳ συστικαί. τούτου ὁ καρπὸς ὡς ῥάγες ς δέκα ζωὸ οἴνῳ ποθεῖσαι, κοιλιακοὺς ἅ καὶ ῥοϊκὰς γυναῖκας ὠφελοῦσιν. ἔνιοι δ' ἁ κόπτοντες αὐτὸν, ἀναπλάττουσι τροχίσκους εἰς ἀπόθεσιν ἁ οὕτω χρῶνται.

Περὶ Σχίνου. Κεφ. νϚ'. 10

Σχίνος τούτου διττὸν εἶδος. τὸ μὲν τοι αὐτὸ καλεῖται σχῖνος λεία, τὸ δὲ, ὀξύχηνος ἄποξις ἐπ' ἄκρου, διττὸν ἅ καὶ τούτου εἶδος· ἡ μὲ γὸ ἄκαρπος, ἡ δ' καρπὸν μέλανα ἔχει 15 στεμφερῆ, παχύτεροι δὲ ταύτης οἱ κάλαμοι, καὶ σαρκωδέστεροι. Ἔστι δὲ καὶ τείτη πολλῷ σαρκωδεστέρα ἁ τραχυτέρα τῶν δυοῖν, ὁλόχηνος λεγομένη, ἔχει δὲ ἁ αὐτὴ καρπὸν ἐπ' ἄκρου ὅμοιον τῷ 20 περὶ αὐτῆς. Ἀμφοτέραν δὲ ὁ καρπὸς φρυγεὶς ἁ πινόμενος μ' κράματος, κοιλίαν ἁ ῥοῶν ἐρυθρὸν ἴστησι, ἁ ὕρα κινεῖ· ἔστι δ' ἁ κεφαλαλγές. τὰ δὲ πρὸς τὸν ῥίζαν ἀπαλὰ φύλλα καταπλαττόμενα, φα- 25 λαγγιοδάκτους ἀμύζει. Ἡ δὲ αἰθιοπικὴ χῆνος, ὑπνωτικὸν ἔχει τὸν καρπόν· φυλλάπιεδαι δὲ δεῖ αὐτὸ ἐν ταῖς πόσεσι τὸ πλῆθος, καιροῦ χάριν λίαν.

Περὶ Λει-

Περὶ Λειχῆνος. Κεφ. νγ'.

Λειχὴν, ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν, οἱ δὲ, βρύον καλοῦσι, βρύον ἐστὶ προσεχόμενον ταῖς ἐνδρόσοις πέτραις. τοῦτο καταπλασθὲν αἱμοῤῥαγίας ἵστησι, καὶ φλεγμονὰς παραιτεῖται, καὶ λειχῆνας θεραπεύει· ὠφελεῖ δὲ καὶ ἰκτερικοὺς μετὰ μέλιτος διαχριόμενον· στόματος δὲ καὶ τῆς γλώττης ῥευματισμοὺς παραιτεῖται.

Περὶ Παρωνυχίας. Κεφ. νδ'.

Παρωνυχία φύεται ἐν πέτραις θαμνίσκιον ὅμοιον πέπλῳ, τῷ δὲ μήκει ἔλαττον, τοῖς δὲ φύλλοις μεῖζον. ὅπερ καταπλασθὲν λεῖον ὅλον παρωνυχίας καὶ κηρία θεραπεύει.

Περὶ Χρυσοκόμης. Κεφ. νε.

Χρυσοκόμη ῥαβδίον ἐστὶ σπιθαμιαῖον· ἔχον κόμην κορυμβοειδῆ, ὁμοίαν ὑσσώπῳ· ῥίζαν δασεῖαν, λεπτὴν, ὡς ἐλλεβόρου μέλανος· γευσαμένῳ οὐκ ἀπηνῆ, κυπέρῳ ἴσην οὖσαν, ἐν τῷ γλυκεῖ ὑπαύστηρον· φύεται ἐν παλισκίοις καὶ πετρώδεσι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν καὶ στυπτικὴν ἡ ῥίζα· ἡπατικοῖς καὶ περιπνευμονικοῖς ἁρμόζουσαν· λαμβάνεται δὲ καὶ σὺν ὑδρομέλιτι ἑφθὴ πρὸς κάθαρσιν ὑστέρας.

Περὶ Χρυσογόνου. Κεφ. νς'.

Χρυσόγονον φύλλα ἔχει ὅμοια δρυΐ, ὁ δὲ θάμνος ἐστὶ πυκνὸς· ἄνθος δὲ παραπλήσιον τῷ στεφανωματι-

Lichen. Cap. LIII.

Lichen, qui saxis est familiaris, aliquibus bryon appellatur: asperginosis petris adhæret, vt muscus. Is illitus sanguinis profluuia sistit, inflammationes arcet, impetigini medetur. Iuuat regio morbo correptos, cum melle illitus: oris & linguæ defluxiones inhibet.

Paronychia.

Cap. LIIII.

Paronychia exiguus frutex, in petris nascens, peplo similis, minor longitudine, maioribus foliis. Illita paronychiis atque duritiis, remedio est.

Crhysocome.

Cap. LV.

Chrysocome palmi altitutudine fruticat: coma specie corymborũ, hyssopo simili: radice hirsuta, veratri nigri modo, tenui, cyperum æquante: gustu non iniucundo, ex dulci austero: in petrosis opacísque nascitur. Radix calfacit, & adstringit: his conueniens, quos iecur aut pulmonis inflammatio malè habet: contra purgationes vuluæ, decocta cum hydromelite assumitur.

Chrysogonum. Cap. LVI.

Chrysogonũ dense fruticat, quernis foliis: flore coronarij

verbaſci:radix vt rapum extuberat, intus ruberrima,foris nigra. Quæ trita cum aceto,atq; impoſita, muris aranei morſibus auxiliatur.

Elichryſum. Cap. LVII.

Elichryſon quidam chryſanthemon, nonnulli & id amaranton vocant, quo deorũ ſimulacra coronant:ramulũ habet candidum, virentem, rectum,firmum:folia interceden tibus ſpatiis anguſta,abrotono ſimilia: comam aureæ lucis in orbem, vmbella rotunda veluti ſiccis corymbis dependentibus,radice tenui:naſcitur in aſperis,& torrentiũ alueis. Contra ſerpentium ictus,coxendicũ dolores,vrinæ ſtillicidia,ruptáque,coma è vino pota opitulatur: ciet menſes. Sanguinẽ concretũ ventris ac veſicæ abſumit,pota cum mulſo:ieiunis, triũ obolorũ pódere, ſiſtit deſtillationes, data in vino albo diluto:veſtibus inſeritur,vt eas ab erodentiũ iniuriis tueatur.

Chryſanthemum.

Cap. LVIII.

Chryſáthemũ aut caltha,nõnullis buphthalmos: herba eſt tenera,fruticoſa,lęues proferẽs caules,& multifida folia:flores ſupra modũ ſplẽdentes,luteos, orbem

ματικῷ φλόμῳ. ῥίζαν ὁμοίαν γογγύλῃ, ἔνδοθεν ἰσχυρῶς ἐρυθρὰν, ἔξωθεν δὲ μέλαιναν. ἥ τις βοηθεῖ σὺν ὄξει λεανθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα μυγαλῆς δήγμασιν.

Περὶ Ελιχρύσου. Κεφ. νζ.

Ελίχρυσον, οἱ δὲ χρυσάνθεμον, οἱ δὲ, καὶ τοῦτο ἀμάραντον καλοῦσιν, ᾧ καὶ τὰ εἴδωλα στεφανοῦσι· ῥαβδίον λευκὸν, χλωρὸν, ὀρθὸν, στερεόν· φύλλα στενὰ, ἐκ διαστημάτων ἔχον πρὸς τὰ τοῦ ἀβροτόνου· κόμην, κυκλοτερῆ, χρυσοφανῆ, σκιάδιον περιφερὲς, ὥσπερ κορύμβοις ξηροὶς, ῥίζαν λεπτήν. φύεται δὲ ἐν τραχέσι καὶ χαραδρώδεσι τόποις. Βοηθεῖ δὲ ἡ κόμη σὺν οἴνῳ ποθεῖσα, δυσουρίαις καὶ ἑρπετῶν δήγμασι, καὶ ἰσχιάσι καὶ ῥήγμασι· καὶ ἔμμηνα ἄγει. καὶ θρόμβοις αἵματος τοὺς ἐκ κύστεις ἢ κοιλίᾳ τήκει σὺν οἰνομέλιτι πινομένη· ἴσχει δὲ καὶ κατάῤῥοιαν ὅσον τριώβολον νήστει δοθεῖσα ἐν κράματι οἴνου λευκοῦ· σαυτίθεται δὲ καὶ μετὰ ἱματίων ἄβρωτα τηροῦσα αὐτά.

Περὶ χρυσανθέμου.

Κεφ. νή.

Χρυσάνθεμον, ἢ χαλκὰς, οἱ δὲ βούφθαλμον· τρυφερά τις πόα, θαμνοειδὴς δὲ, λείοις ἀναφέρουσα καυλοὺς καὶ φύλλα πολυσχιδῆ· ἄνθη μήλινα, ἰσχυρῶς στίλβοντα, καὶ

καὶ ὀφθαλμὸν κυκλοτερῆ, διὸ καὶ οὕτως ὠνόμασται· φύεται περὶ τὰς πόλεις· οἱ καυλοὶ δ' αὐτοῦ λαχανεύονται. Τὰ δὲ ἄνθη λεῖα μετὰ κηρωτῆς, στεατώματα λέγεται διαφορεῖν· ἰκτερικοῖς δέ, προσκαίρως εὐχροεῖν ποιεῖ ποθεῖσα μετὰ τὴν ἐν τοῖς λουτροῖς ἀπὸ τῆς μακρᾶς διατριβῆς ἔξοδον.

Περὶ Ἀγηράτου. Κεφ. νθʹ.

Ἀγήρατον θάμνος ἐστὶ φρυγανώδης, σπιθαμώδης, ταπεινὸς, ἁπλοῦς, ἐμφερὴς μάλιστα ὀριγάνῳ· σκιάδιον ἔχων, ἐφ' οὗ ἄνθος πομφολυγῶδες, χρυσοειδὲς, ἔλαττον ἑλιχρύσου. ὠνόμασται δὲ ἀγήρατον, διὰ τὸ ἐπιπολὺ τὸ ἄνθος ὁμοιοειδὲς φυλάττεσθαι. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ πυρωτικήν· καὶ αὐτὴ ἡ πόα ὑποθυμιωμένη οὖρα ἄγειν, καὶ τὰ περὶ ὑστέραν μαλάττειν.

Περὶ Περιστερεῶνος. Κεφ. ξʹ.

Περιστερεὼν φύεται ἐν ἐνύδροις τόποις. δοκεῖ δὲ ὠνομάσθαι ἐκ τοῦ τὰς περιστερὰς ἡδέως διατρίβειν ἐν αὐτῇ. πόα δέ ἐστι σπιθαμὴν ἔχουσα τὸ ὕψος, ἢ καὶ μεῖζον, πέταλα ἐντετμημένα, ὑπόλευκα, ἐκπεφυκότα ἐκ τοῦ καυλοῦ· μονόκλωνος ὡς τοπολὺ καὶ μονόρριζος εὑρίσκεται. Δοκεῖ τε τὰ φύλλα σὺν ῥοδίνῳ ἢ στέατι χοιρείῳ νεαρῷ προστιθέμενα, ἀνωδυνίαν ὑστέρας ποιεῖν.

orbẽ oculi imitantes, vnde buphthalmi nomẽ traxit: propter oppida naſcitur. Cuius caules oleris vice manduntur. Flores cũ cerato triti, ſteatomata diſcutere produntur: regio morbo correptis, colorẽ breui reddunt, ſi ſequente longo balnei vſu, poſt exitum ebibantur.

Ageratum. Cap. LIX.

Ageraton fruticoſa herba eſt, palmari longitudine aſſurgens, ſimplex, humilis, origano maximè ſimilis: vmbellam gerit, in qua flos bullis aureis emicat, elichryſo minor. Nomen ei inditum eſt, quoniam diutiſsimè flos in ſua coloris ſpecie conſeruetur. Vis decocti feruens: huius vſtæ nidor vrinam cit, & vuluæ duritias emollit.

Verbenaca. Cap. LX.

Periſterion, ſiue verbenaca naſcit̃ in aquoſis. Nomẽ ex eo duxiſſe videtur, ꝙ colũbæ circa hãc perquàm libẽter verſari ſoleant. Dodrantis altitudine, & interdum amplius adoleſcit: folia è caule prodeũt inciſa, & ſubalbida: ea ſingulari ramo, radicéq; ſola, cõſtare ſępius inuenitur. Folia cum ſuilla adipe recenti, aut roſaceo impoſita, vuluarũ doloresfinire putãtur.

ignem ſacrum illita ex aceto reprimunt: putrida vlcera cohibent: vulnera glutinant: veteráque ex melle, ad cicatricem perducunt.

Sacra herba. Cap. LXI.

Sacra herba, quæ & periſtereon nominatur, ramulos emittit cubitales, aut maiuſculos, anguloſos, in quibus ex interuallis folia querc⁹, ſed minora anguſtioráq; eiſdem diuiſuris in ambitu, colore aliquatenus cęſio: radix longa, tenuis· flores purpurei, graciles. Folia cũ radice in vino pota, illitáve, aduerſus ſerpẽtes pollent: eadem drachmæ pódere cũ thuris obolis tribus, in vini veteris hemina, quadragenis diebus, ieiuno ore, cõtra regiũ morbũ bibũtur: veteres tumores & inflãmationes mitigãt: ſordida vlcera purgãt. Tota in vino decocta, tonſillarũ cruſtas abrumpit: oris nomas gargarizatu cohibet. Aiunt, ſi aqua ſpargatur tricliniũ, qua maduerit, lætiores cõuictus fieri. Datur potãdum in tertianis febribus, tertium à terra geniculũ, cum foliis circundantibus: quartanis, quartũ. Sacrã vocant herbam, quoniam multum ad amuleta, expiationesq; commendetur.

Aſtra-

ςέλλει δὲ καὶ ἐρισιπέλατα σὺν ὄξει καταπλασθεῖσα, καὶ σηπεδόνας ἐπέχει. καὶ τραύματα κολλᾷ, καὶ ἀπουλοῖ τὰ παλαιὰ σὺν μέλιτι.

*Περὶ Ιερᾶς βοτάνης. Κεφ. ξά.

Ιερὰ βοτάνη, οἱ δὲ περιςερεῶνα ἐκάλεσαν, ῥάβδοις ἀνίησι πηχυαίοις ἢ καὶ μείζονας γωνιοειδεῖς, περὶ ἃς τὰ φύλλα ἐκ διαςημάτων ἐοικότα δρυΐ, πλὴν ςενώτερα καὶ ἥττονα, ἐντετμημένα δὲ τῷ κύκλῳ, ὑπόγλαυκα· ῥίζαν δὲ ὑπομήκη, λεπτήν· ἄνθη πορφυρὰ, λεπτά. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα ποτιζόμενα μετ' οἴνου καὶ καταπλασσόμενα, ποιεῖ πρὸς ἑρπετά· πρὸς δὲ ἴκτερον τὰ φύλλα ὅσον < ὁλκὴν μετὰ λιβανωτοῦ τριωβόλου, σὺν οἴνου παλαιοῦ κοτύλῃ μιᾷ νήςει ἐφ' ἡμέρας μ'. πινόμενα· οἰδήματά τε χρόνια καὶ φλεγμονὰς καταπλασθέντα περαύνει· καὶ ῥυπαρὰ ἕλκη καθαίρει. ἑψηθεῖσα δὲ ὅλη σὺν οἴνῳ, ἐσχάρας τὰς ἐν παρισθμίοις περιρήττει καὶ νομὰς τὰς ἐν ςόματι ἀναγαργαριζομένη ἐφίςησι. ῥαινόμενόν τε ἐν συμποσίοις τὸ ἀπόβρεγμα, εὐδιαγωγοτέροις ἱςορεῖται ποιεῖν· δίδοται δὲ τριταίζουσι πιεῖν τὸ τρίτον γόνυ ἀπὸ τῆς γῆς σὺν τοῖς περικειμένοις φύλλοις· τεταρταίζουσι δὲ τὸ τέταρτον. καλοῦσι δὲ αὐτοὶ ἱερὰν βοτάνην διὰ τὸ εὔχρηςον ἐν τοῖς καθαρμοῖς εἶναι εἰς περιάμματα.

Περὶ

Περὶ Ἀστραγάλου. Κεφ. ξϛ'.

Ἀστράγαλος θαμνίσκος ἐστὶ μικρὸς ἐπὶ γῆς, φύλλοις καὶ κλωνίοις ὅμοιος ἐρεβίνθῳ· ἄνθη πορφυρὰ, μικρά· ῥίζα δὲ ὕπεστι στρογγύλη ὥς περ ῥάφανος εὐμεγέθης, παραφυάδας ἔχουσα στερεὰς, μελαίνας, σκληροτέρας ὡς κέρατα ἀντεπεπλεγμένας ἀλλήλαις, γευσαμένῳ στυπτικάς. φύεται δὲ ἐν εὐανέμοις καὶ συσκίοις καὶ χιονιζομένοις τόποις. πολλὴ δὲ ἐν μέμφιδι τῆς ἀρκαδίας. Ἱστησι δὲ κοιλίαν ῥευματιζομένην ἐν οἴνῳ ποθεῖσα ἡ ῥίζα· κινεῖ τε καὶ οὖρα· ποιεῖ καὶ πρὸς παλαιὰ ἕλκη ξηρὰ ἐπιπασσομένη· καὶ αἷμα ἴσχει· κόπτεται δὲ δυσχερῶς διὰ τὸ στερεὸν αὐτῆς.

Περὶ Ὑακίνθου.

Κεφ. ξγ'.

Ὑάκινθος φύλλα ἔχει ὅμοια βολβῷ· καυλὸν σπιθαμιαῖον, λεῖον, λεπτότερον τοῦ μικροῦ δακτύλου, χλωρόν· κόμην ἐπικειμένην κυρτὴν ἄνθους πλήρη πορφυροειδοῦς· ῥίζαν καὶ αὐτὴν ἐμφερῆ βολβῷ. Ἡ τις σὺν οἴνῳ καταπλασθεῖσα λευκῷ ἐπὶ παίδων, ἀνήβους τηρεῖν πεπίστευται· ἵστησι δὲ καὶ κοιλίαν, καὶ οὖρα ἄγει ποθεῖσα, καὶ φαλαγγιοδήκτοις ὠφελεῖ. ὁ καρπὸς δὲ στυπτικώτερος ὢν, καὶ αὐτὸς, θηριακοῖς ἁρμόζει· ἴκτερόν τε ἀποκαθαίρει σὺν οἴνῳ πινόμενος.

Περὶ

Astragalus. Cap. LXII.

Astragalus, paruus à terra frutex, foliis & ramis ciceri similis: flore purpureo, paruo: radice rotunda, raphani modo grandi, quæ adnatas appendices firmas habet, nigras, præduras, veluti cornua inter se implicatas, gustu adstringentes. nascitur in ventosis, opacis, & in niualibus: ea Memphis Arcadiæ scatet. Aluum sistit radix in vino pota: vrinam mouet: vetustis vlceribus, sicca efficaciter inspargitur: sanguinem supprimit: ægrè propter duritiam tunditur.

Hyacinthus. Cap. LXIII.

Hyacinthus folia habet bulbi: dodrantalem caulem, læuem, minimo digito tenuiorem, herbacei coloris: comam procumbentem, florum purpureorum plenam, incuruam: radicem quoque bulbaceam. Quæ, vt creditur, pueris cum vino albo illita, pubertatẽ coërcet, & non patitur erumpere: sistit aluum pota & vrinam impellit, phalangiorumque morsibus auxiliatur. Semen adstringentius est, theriacis expetitũ: regium morbũ emendat, cum vino potum.

Pauauer erraticum.
Cap. LXIIII.

Papauer erraticum, quod rhœada vocant, vere quidem in aruis cum hordeo nascitur, flore protinus deciduo, vnde & nomen apud Græcos accepit. Folia erucæ, aut origano, aut cichorio, aut thymo similia spectantur, sed lógiora, diuisa, scabra: iúceus ei caulis, rectus, cubitalis, asper: flos syluestris anemones, puniceus, interdum albus: oblógũ caput, sed quàm anemones minus: semẽ rufum: radix longa, subalbida, minoris digiti crassitudine, gustu amara. Hnius capita quinq; aut sex, in vini cyathis tribus ad dimidias decocta, potui dabis, quibus somnus accersendus est. Semina acetabuli mẽsura ex aqua mulsa pota, aluum leniter emolliunt: ad idem præstandũ mellitis placentulis. & dulciariis libis admiscentur. Folia cũ calycibus illita, inflammationes sanant: eorundem fotu & perfusione, somnus allicitur,

Papauer satiuum.
Cap. LXV.

E satiui papaueris genere, quod hortense est, semen in panem densatur, qui sanis in vsu sit: eo etiã ex melle pro sesama vtuntur:

Περὶ Μήκωνος ῥοιᾶς.
Κεφ. ξδ'.

Μήκων ῥοιὰς, ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ταχέως τὸ ἄνθος ἀποβάλλειν, φύεται ἐν ἀρούραις ἔαρος, ὅ τε καὶ συλλέγεται. ἔοικε δὲ τὰ φύλλα ὀριγάνῳ, ἢ ἐυζώμῳ ἢ κιχωρίῳ ἢ θύμῳ ἐπεσχισμένα, μακρότερα δὲ καὶ τραχέα· καυλὸν δὲ σχινώδη, ὄρθιον, τραχυὶ ὡς πήχεως· ἄνθος φοινικοῦν, ἐνίοτε δὲ καὶ λευκὸν ὅμοιον τῷ τῆς ἀγρίας ἀνεμώνης, κεφαλὴ δὲ προμήκης, ἥττων μὲν τοι ἢ τῆς ἀνεμώνης· καρπὸς πυῤῥός· ῥίζα ἐπιμήκης, ὑπόλευκος, δακτύλου ἔχουσα μικροῦ πάχος, πικρά. Ταύτης τὰ κεφάλια πέντε ἢ ϛ'. μετ' οἴνου κυάθων τριῶν ἑψήσας ὡς εἰς β'. ἀγαγεῖν, πότιζε οἷς ἂν βούλει ὑπνῶσαι. τοῦ δὲ σπέρματος ποθὲν ὅσον ὀξύβαφον σὺν μελικράτῳ, κοιλίαν ἡπίως μαλάσσει· μίγνυται δὲ καὶ μελιττώμασι καὶ ἰτρίοις πρὸς τὸ αὐτό. τὰ δὲ φύλλα σὺν ταῖς κωδίαις καταπλασθέντα φλεγμονὰς ἰᾶται· καὶ τὸ ἄνθλημα δὲ αὐτῶν ἀνθλησθὲν, ὑπνοποιὸν ἐστί.

Περὶ Μήκωνος ἡμέρου.
Κεφ. ξέ.

Μήκων ἡ μὲν τις ἐστὶν ἥμερος, κηπευτὴ, ἧς τὸ σπέρμα ἀρτοποιεῖται εἰς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν καὶ σὺν μέλιτι δὲ αὐτὶ σησάμης αὐτῇ χρῶν-

χρῶνται. καλεῖται δὲ θυλακῖτις. ἐπίμηκες ἔχουσα τὸ κεφάλιον, καὶ τὸ σπέρμα λευκόν. Ἡ δέ τις ἀγρία ἐγκαθημένην ἔχουσα τὴν κωδίαν, μέλαν σπέρμα. ὃ καὶ *πιθῖτις ὀνομάζεται· ὑπ' ἐνίων δὲ ῥοιὰς καὶ αὐτή, διὰ τὸ ῥεῖν ἐξ αὐτῆς τὸν ὀπόν. Τρίτη δὲ ἀγριωτέρα καὶ φαρμακωδεστέρα καὶ μακροτέρα τούτων, ἔχουσα τὴν κωδίαν ἐπιμήκη. Κοινὴ δὲ αὐτῶν δύναμις ψυκτική· ὅθεν τὰ φύλλα καὶ αἱ κωδίαι καθεψηθεῖσαι ἐν ὕδατι καὶ προσαντλούμεναι, ὑπνοποιοῦσι. πίνεται δὲ πρὸς ἀγρυπνίαν τὸ ἀφέψημα, καὶ εἰς τὰ καταπλάσματα δὲ λεῖαι αἱ κωδίαι μετὰ ἀλφίτων μιγνύμεναι, πρὸς φλεφμονὰς καὶ ἐρυσιπέλατα ἁρμόζουσι. δεῖ δὲ κόπτοντας αὐτὰς χλωρὰς ἀναπλάττειν εἰς τροχίσκους, καὶ ξηραίνοντας ἀποτίθεσθαι, καὶ οὕτω χρῆσθαι. καθ' ἑαυτὰς δὲ ἑψηθεῖσαι αἱ κωδίαι ἐν ὕδατι μέχρις ἡμίσεως, εἶτα σὺν μέλιτι πάλιν ἑψηθεῖσαι, ἄχρις ἂν συστραφῇ τὸ ὑγρὸν, ποιοῦσι φάρμακον ἐκλεικτόν. ἀνώδυνον πρὸς βῆχας καὶ ῥευματισμοὺς ἀρτηρίας καὶ κοιλιακὰς διαθέσεις. ἐνεργέστερον δὲ γίνεται μιγνύτων αὐτῷ ὑποκυστίδος χυλοῦ καὶ ἀκακίας. τὸ δὲ σπέρμα τῆς μελαίνης μήκωνος λεῖον σὺν οἴνῳ ποτίζεται πρὸς ῥεῦμα κοιλίας καὶ γυναικεῖον ῥοῦν, καταπλάσ-

vtuntur: thylacitin vocant: Capitulum habet longum, & semen cãdidum. Syluestre verò, caput insidens, demissúmque, & nigrum semen, quod pithitis nominatur: nonnullis tamẽ & ipsum rhœas dicitur, quoniam eius scapolacteus succus emanat. Tertium magis syluestre, et ad medicinas valentius, multò his longius, productiore capitulo. Omnium in commune natura refrigeratrix: quare si capita ipsa, & folia decoquantur in aqua, somnum fotu conciliabunt. Bibitur decoctum contra vigilias. Calices cum polenta triti, & cataplasmatis admisti, ignib⁹ sacris, & inflammationibus prosunt. Tunduntur quoque virides, & digeruntur in pastillos, qui siccati ad vsum recõduntur. Capita quoque per se in aqua coquuntur ad dimidias, iterúmq; adiecto melle, dũ humor coẽat in eclegmatis lentorem. Id medicamentũ in tussi, arteriæ fluxionibus, & cœliacorũ affectu doloris leuamentum præbet. Efficacius tamẽ redditur, addito hypocistidis succo et acacia. Papaueris nigri semẽ tritum cũ vino bibitur, cõtra citã aluum, & fœminarum ꝓfluuia:

uia: in peruigiliis fronti temporibúsque illinitur, ex aqua. Opium eius magis refrigerat, inspissat, siccátque: sumptum erui magnitudine, doloré finit, cócoquit, & somnum allicit: tussi, atque cœliacorum valetudini auxiliatur: verùm si copiosius hauriatur, nocet, cum lethargicos efficiens interimat. Ad dolores capitis cum rosaceo perfusum efficax est: auriũ dolori, cum amygdalino, myrrha et croco instillatur: inflammationibus oculorum cum torrefacto oui luteo ꝓficit: igni sacro & vulneribus, cum aceto: podagris, cum lacte mulieris & croco somnum accersit, subditum sedi pro balano: Optimum habetur graue, & densum, gustu amarum, odoratu soporiferum, quod facilè aqua diluitur, læue, candidũ, neque asperũ, neq; grumosum, quod inter colandum non vt cera coëat, & in sole diffundatur: dein admotum lucernis, non atra luceat flamma: extinctum denique, odoris vim cóseruet. Sed opion glaucio, gummi, aut syluestris lactucæ succo, adulterant. Verum glaucio fucatum, in dilutione croci coloré reddit lactucaceo succo fictũ, exiliter

καταπλάσσεται δὲ ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων μεθ' ὕδατος, κατὰ τοῦ μετώπου καὶ τῶν κροτάφων. ὁ δὲ ὀπὸς καὶ αὐτὸς ψύχων ἐπιπλέον καὶ παχύνων καὶ ξηραίνων· ληφθεὶς βραχὺς ὅσον ὄροβος, ἀνώδυνός ἐστι καὶ ὑπνοποιὸς καὶ πεπτικός· βοηθεῖ βηχὶ καὶ κοιλιακαῖς διαθέσεσι· πλείων δὲ ποθεὶς βλάπτει, ποιῶν ληθαργικοὺς καὶ ἀναιρεῖ. ποιεῖ δὲ καὶ κεφαλαλγοῦσι σὺν ῥοδίνῳ ἐμβρεχόμενος· ὠταλγοῦσι δὲ σὺν ἀμυγδαλίνῳ καὶ κρόκῳ καὶ σμύρνῃ ἐγχεόμενος· ἐπὶ δὲ φλεγμοναῖς ὀφθαλμῶν σὺν λεκύθῳ ὀπτῇ καὶ κρόκῳ· καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα δὲ καὶ τραύματα σὺν ὄξει· πρὸς δὲ ποδάγρας σὺν γάλακτι γυναικείῳ καὶ κρόκῳ· προστεθεὶς δὲ* δακτύλῳ ἀντὶ βαλάνου ὕπνον ποιεῖ. κράτιστος δέ ἐστιν ὀπὸς ὁ πυκνὸς καὶ βαρὺς, ἐν δὲ τῇ ὀσμῇ καρωτικὸς, πικρὸς ἐν τῇ γεύσει, εὐχερῶς διϊέμενος ὕδατι, λεῖος, λευκὸς, οὐ τραχὺς, οὔτε θρομβώδης, οὔτε συστρεφόμενος ἐν τῷ διηθεῖσθαι ὡς κηρὸς, ἔν τε τῷ ἡλίῳ τεθεὶς, διαχεόμενος καὶ πρὸς λύχνον ἐξαπτόμενος οὐ ζοφώδει φλογί· φυλάσσων τε μετὰ τὸ σβεσθῆναι τὴν ἐν τῇ ὀσμῇ δύναμιν. δολοῦσι δὲ αὐτὸν γλαύκιον μιγνύντες ἢ κόμμι, ἢ χυλὸν ἀγρίας θρίδακος· ἔστι δὲ ὁ μὲν ἐκ τοῦ γλαυκίου κροκίζων ἐν

ἐν τῇ ἀνέσει. ὁ δὲ ἐκ τῆς θρίδακος ἐξίτηλος τὴν ὀσμὴν καὶ βραχύτερος· ὁ δὲ ἐκ τῆς κόμμεως ἄτονος καὶ διαυγής. ἔνιοι δὲ εἰς τοσοῦτον ἀνοίας παραγίνονται, ὡς καὶ στέαρ παραμίσγουσιν αὐτῷ. φώγνυται δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ἐπ' ὀστράκου καινοῦ ἕως ἂν μαλακώτερος καὶ κιρρότερος φανῇ. Ἐρασίστρατος μέν τοι Διαγόραν φησὶν ἀποδοκιμάζειν αὐτοῦ τὴν χρῆσιν ἐπὶ τῶν ὠταλγικῶν, καὶ ὀφθαλμιώντων. διὰ τὸ ἀμβλυωπὲς εἶναι καὶ καρωτικόν. Ἀνδρέας δέ φησιν, ὅτι εἰ μὴ ἐδολοῦτο, ἐτυφλοῦντο ἂν οἱ ἐγχριόμενοι ὑπ' αὐτοῦ. Μνησίδημος δέ φησι μόνην αὐτοῦ χρῆσιν εἶναι τὴν κατ' ὄσφρησιν εἰς ὕπνον ἁρμόζουσαν, ἄλλως δὲ ἐπιβλαβῆ τυγχάνειν. ἅπερ ἐστὶ ψευδῆ ὑπὸ τῆς πείρας ἐλεγχόμενα· διὰ τὸ ἐπιμαρτυρεῖσθαι τοῖς ἔργοις τὴν ἐνέργειαν τοῦ φαρμάκου. οὐκ ἄτοπον δὲ ὑπογράψαι καὶ τὸν τρόπον ᾧ συλλέγουσι τὸν ὀπόν. ἔνιοι μὲν οὖν τὰς κωδίας μετὰ τῶν φύλλων κόπτοντες ἐκθλίβουσι διὰ πιεστῆρος, καὶ τρίβοντες ἐν θυίᾳ, ἀναπλάττουσι τροχίσκους· καλεῖται δὲ τὸ τοιοῦτον μηκώνειον ἀδρανέστερον τοῦ ὀποῦ. ὀπίζοντας δὲ δεῖ μετὰ τὸ τὰς δρόσους ἀνικμασθῆναι, διαχαράσσειν μαχαιρίῳ τὸν ἀστερίσκον, ὡς μὴ εἰς τὰ ἐντὸς διατρῆσαι, καὶ ἐκ πλαγίων δὲ τῆς κωδίας ἐπ' εὐθείας ἐκτέμνειν ἐξεπιπολῆς,

καὶ

exiliter ſpirat, & aſperius ſpectatur: gūmi vitiatum, ſplendeſcit, & infirmū eſt. Nec deſunt qui eò demétiæ deuenerint, vt adipem ei admiſcerent. Fictili nouo torretur ad oculorū medicaméta, dum mollius atque rufius appareat. Diagoras, vt Eraſiſtratꝰ author eſt, vſū eius damnauit, oculorū lippitudinibus, & auriū vitiis infundi vetans, quoniā viſus acié hebetaret, et ſoporé gigneret. Addidit Andreas, illitos eo protinꝰ excæcari, ſi non adulteraretur. Mneſidemus vſum dũtaxat olfactandi probauit, quoniā ad conciliãdum ſomnū conueniret, alioqui nobis vt noxio interdicit. Quæ cõmentitia eſſe, experimento deprehendũtur: ſiquidé effectus, viriū huiuſce medicaméti, fidé faciũt, quare non alienū fuerit ſcriptis mãdare, quonã modo is excipiatur ſuccus. Aliqui capita ipſa et folia tundunt, & prælo exprimunt, terétesq; in mortario, digerũt in paſtillos: id meconiū vocatur, multū opio ignauius. Porrò opij faciundi ratio hæc eſt: Cũ ros in eo exaruerit, cultro decuſſatim in ſtellas, ne penitꝰ adigaſ, ex obliquo ĩ rectū ſummā cuté incidere oportet,

lachrymam

lachrymam exeuntem, digito in conchá abstergere, nec multò pòst redire, vt cócreta inueniatur: etenim quæ tum, aut postero die etiá offenditur, in vetere pila teri debet, & in pastillos cogi. Cùm tamé inciditur, retrocedendum est, ne vestib⁹ succus deradatur.

καὶ ἀποψᾶν τὸ δάκρυον ἐκτρεχόμενον δακτύλῳ εἰς μύακα· καὶ πάλιν ἐπιπορεύεσθαι μετ' οὐ πολύ· εὑρίσκεται γὰρ ἐπισυνεστὼς, καὶ τῇ ἐπιούσῃ δὲ οὕτως εὑρίσκεται, δεῖ δὲ ἐν θυΐᾳ* τρίβειν καὶ ἀποτίθεσθαι ἀναπλάσσοντας, ἐν μέν τοι τῷ τέμνειν ὀπίσω ἀναχωρεῖν δεῖ πρὸς τὸ μὴ ἀποψᾶσθαι τῶν ἱματίων τὸν ὀπόν.

Corniculatum papauer. Cap. LXVI.

PAPAVER ceratites, id est, corniculatum, folia habet candida, hirsuta, verbasco similia in ambitu syluestris papaueris more serrata: caule non dissimili: flore pallido: calyculo fœnigræci, in corniculorum modum inflexo, vnde nomen mutuatur: semine papaueris, pusillo nigróque: radice per summa cespitum, nigra, crassa: nascitur in maritimis & asperis. Radici ea vis inest, vt in aqua decocta ad dimidias, coxendicum & iocineris affectus, potu sanet: prodest his qui crassa quædam, aspera, aut araneosa cum lotio reddunt. Aluum leniter purgat semen, acetabulo in aqua mulsa poto. Crustas emarginant, illita ex oleo folia, floréſque, & argema

Περὶ Μήκωνος κερατίτιδος. Κεφ. ξς΄.

Μήκων κερατῖτις, οἱ δὲ, παράλιον, οἱ δὲ, ἀγρίαν μήκωνα, οἱ δὲ, θαλάσσιον· φύλλα ἔχει λευκά, δασέα, ὅμοια φλόμῳ, πεπρισμένα τὴν περιφέρειαν, ὥσπερ τὰ τῆς ἀγρίας μήκωνος, καὶ τὸν καυλὸν ὅμοιον, ἄνθος ὠχρόν· καρπὸν δὲ μικρὸν, καμπύλον ὥσπερ κέρας, ὅμοιον τῷ τῆς τήλεως· ὅθεν καὶ ἐπωνόμασται· σπέρμα δὲ μικρὸν, μέλαν, ὅμοιον τῷ τῆς μήκωνος, ῥίζαν ἐξ ἐπιπολῆς φυομένην, μέλαιναν, παχεῖαν· φύεται ἐν παραθαλαττίοις τόποις καὶ τραχέσι. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ μὲν ῥίζα ἑψηθεῖσα ἄχρις ἡμίσεως ἐν ὕδατι καὶ ποθεῖσα, ἰσχιάδας καὶ ἡπατικὰς διαθέσεις θεραπεύειν· καὶ τοὺς παχέα ἢ ἀραχνώδη οὐροῦντας ὠφελεῖν. τὸ δὲ σπέρμα πλῆθος ὀξυβάφου ποθὲν σὺν μελικράτῳ, κοιλίαν ἐπιεικῶς καθαίρει· τὰ δὲ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη ἐσχάρας περιρρήττει καταπλασθέντα σὺν ἐλαίῳ·

ἐγχρισθέντα

ἐγχρισθέντα δὲ τὰ ἐπὶ κτηνῶν ἄργεμα καὶ νεφέλια ἀποκαθαίρει. ἔνιοι δὲ ἐπλανήθησαν νομίσαντες ἐκ ταύτης τὸ γλαύκιον γίνεσθαι διὰ τὴν τῶν φύλλων ἐμφέρειαν.

Περὶ Μήκωνος ἀφρώδους.

Κεφ. ξζ'.

Μήκων ἀφρώδης, ὑπὸ δέ τινων ἡράκλεια κληθεῖσα, καυλὸν ἔχει σπιθαμιαῖον, καὶ τὰ φύλλα σφόδρα μικρά, στρουθίῳ ἐοικότα, καὶ καρπὸν παρ' αὐτοῖς λευκὸν, καὶ τὸ ὅλον δὲ βοτάνιον λευκόν ἐστι καὶ ἀφρῶδες· ῥίζαν δὲ λεπτὴν ἐπιπλέον. Ταύτης ὁ καρπὸς συλλέγεται ὅταν τελείως ἀδρυνθῇ θέρους, καὶ ξηρανθεὶς ἀποπέσῃ· καθαίρει δὲ δι' ἐμέτων ὀξυβάφου πλῆθος σὺν μελικράτῳ λαμβανόμενος· ἰδίως δὲ ἡ τοιαύτη κάθαρσις ἐπιληπτικοῖς ἁρμόζει.

Περὶ Υπηκόου. Κεφ. ξή.

Υπήκοον, οἱ δὲ, ὑπόφεων καλοῦσι· φύεται δὲ ἐν τῷ σίτῳ καὶ ταῖς ἀρούραις· φύλλον δὲ ἔχει πηγάνῳ ὅμοιον, κλῶνας μικρούς. Δύναμιν δὲ ἔχει ἀναλογοῦσαν τῷ τῆς μήκωνος ὀπῷ.

Περὶ Υοσκυάμου.

Κεφ. ξθ'.

Υοσκύαμος, θάμνος ἐστὶ καυλοὺς ἀνιεὶς παχεῖς, φύλλα πλατέα, ἐπιμήκη, ἐσχισμένα, μέλανα, δασέα, παρὰ δὲ τὸν καυλὸν ἐφεξῆς πεφύκασιν αὐτῇ ὥσπερ ῥοιᾶς κύτινοι·

gema ac nubeculas iumentorum perunctas, abstergũt. Sũt qui glauciũ, hoc papaueris genere factitari existimarũt, falsi quadã foliorum cognatione.

Spumeum papauer.

Cap. LXVII.

Aliud papaueris genus, aphrodes, id est, spumeũ vocatur, ab aliis heracleum, caule dodrantali: foliis admodum paruis, radiculæ similibus: fructu inter ea candido. Nam herbula alba est, & spumea tota: radice in sũmo cespite. Legitur æstate semen, cũ integrè adoleuit, decidítque exiccatum. Datum acetabuli mensura in aqua mulsa vomitione expurgat: priuatim huiusmodi purgatio, comitialibus prodest.

Hypecoum. Cap. LXVIII.

Hypecoon, aliqui hypopheon vocant: nascitur in segetibus aruísque, foliis rutæ, exilibus ramis. Natura eadem, quæ papaueris succo.

Apollinaris, siue hyoscyamus. Cap. LXIX.

Hyoscyamus, frutex est caules emittens crassos: folia lata, oblonga, diuisa, nigra, hirsuta: flores è latere caulis, ordine ꝓdeunt, tãquam punicorũ cytini,

ni, scutulis septi seminũ plenis, vt papaueris. Tres eius differẽtiæ: Vna semine nigro, floribus penè purpureis, smilacis foliis, cytinis præduris, & spinosis. Alterius semen subflauũ, vt irionis: flores lutei: folia, & siliquæ simpliciores. Ambo insaniã gignunt & soporem, ideo in cõmuni vsu dãnantur. Tertiũ genus, vt quod mitissimum esset, medici recepere: pingue, lanuginosum, molle, candidi floris seminísque, in maritimis ruderibúsque nascens. Cuius occasio si non adsit, rufum vsurpari oportet: niger, vt deterrimꝰ, improbatur. Recenti semine, caulibus, foliísque tusis, succus in sole exprimitur, & exiccato humore, vsus ad annum vsque prorogatur: nam facilè corruptionem sentit. Extrahitur etiam ex sicco semine separatim in aqua calida tuso, & expresso. Liquamentum autem succo lacteo præstantius est, & magis dolores finit. Cõtusa herba recẽs, addita trimestri farina, digeritur ĩ pastillos, & reconditur. Liquamentum primum, & quod à sicco semine exemptum est, collyrijs, quæ doloris sensum auferunt, commodissimè inseri solent:

contra

νοι, πεφραγμένοι ἀσπιδίσκοις καὶ σπέρματος μεστοῖς, ὥσπερ μήκωνος. ἔστι δὲ αὐτοῦ διαφορὰ τρισσή· Ὁ μὲν γὰρ ἄνθη ὑποπόρφυρα φέρει, φύλλα σμίλακι ὅμοια, σπέρμα μέλαν, καὶ τοὺς κυτίνους σκληροὺς καὶ ἀκανθώδεις. Ὁ δέ τις ἄνθη μηλοειδῆ, φύλλα καὶ λοβοὺς ἁπαλώτερα, σπέρμα ὑπόξανθον ὥσπερ ἐρύσιμον· ἀμφότεροι δὲ οὗτοι μανιώδεις ὑπάρχουσι καὶ καρωτικοί, δύσχρηστοι. Εὔχρηστος δὲ εἰς θεραπείαν ἠπιώτατος ὢν ὁ τρίτος λιπαρὸς καὶ ἁπαλὸς καὶ χνοώδης, ἄνθη λευκὰ ἔχων, καὶ τὸ σπέρμα λευκόν· φύεται παρὰ θαλάττῃ καὶ ἐρειπίοις. εἰ δὲ μὴ παρείη οὗτος, χρῆσθαι δεῖ τῷ ξανθῷ, τὸν δὲ μέλανα ἀποδοκιμάζειν ὡς χείριστον. Χυλίζεται δὲ ὁ καρπὸς ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ κοπτόμενοι καὶ ἐκθλιβόμενοι ἐν ἡλίῳ, ξηραινομένου τοῦ ὑγροῦ· χρῆσις δὲ αὐτοῦ πρὸς ἐνιαυτὸν διὰ τὸ εὔσηπτον. χυλίζεται δὲ καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κατ' ἰδίαν κοπτόμενον ξηρόν, ὑφ' ὕδατος θερμοῦ παραχεομένου καὶ ἐκθλιβομένου. ἔστι δὲ βέλτιον τοῦ ὀποῦ τὸ χύλισμα, καὶ ἀνωδυνώτερον. ἡ δὲ χλωρὰ κοπεῖσα καὶ μιγεῖσα σιτανίῳ ἀλεύρῳ, ἀναπλάσσεται εἰς ἀρτίσκοις καὶ ἀποτίθεται. ἁρμόζει δὲ τὸ πρῶτον χύλισμα καὶ τὸ ἀπὸ ξηροῦ τοῦ σπέρματος εἰς κολλύρια ἀνώδυνα,

να, καὶ

τα, καὶ πρὸς ῥεῦμα δριμὺ καὶ θερμόν· ὠταλγίαν τε καὶ τὰ περὶ ὑστέραν. σὺν ἀλεύροις δὲ ἢ ἀλφίτοις, πρὸς τε ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ ποδῶν καὶ τὰς ἄλλας. τὸ δὲ σπέρμα τὰ αὐτὰ παρέχει. ποιοῦν καὶ πρὸς βῆχας καὶ κατάῤῥουν καὶ ῥεῦμα ὀφθαλμῶν καὶ περιωδυνίας, πρός τε ῥοῦν γυναικεῖον καὶ τὰς ἄλλας αἱμοῤῥαγίας, ὅσον ὀβολὸς σὺν μήκωνος σπέρματι καὶ μελικράτῳ ποθέν. ἁρμόζει καὶ πρὸς ποδάγρας, ὄρχεις πεφυσσωμένους, μαστοὺς ἐν τοκετῷ ἐπαιρομένους, λεῖον μετ' οἴνου καταπλασσόμενον, καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἀνώδυνα καταπλάσματα μίγνυται ὠφελίμως. καὶ τὰ ἀναπεπλασμένα φύλλα, εἰς πάντα τὰ ἀνώδυνα εὔχρηστα μιγνύμενα ἀλφίτοις, καὶ καθ' ἑαυτὰ καταπλασσόμενα. τὰ δὲ πρόσφατα φύλλα καταπλασθέντα, ἀνωδυνώτατα πρὸς πάντα πόνον.* τρία δὲ ἢ τέτταρα ποθέντα σὺν οἴνῳ, ἡπιάλους πυρετοὺς θεραπεύει· ἑψηθέντα δὲ ὡς λάχανα καὶ βρωθέντα τρυβλίου πλῆθος, μετρίαν παρακοπὴν ἐργάζεται. φασὶ δὲ ὅτι ἐάν τις ἕλκος ἔχοντα ἐν κώλῳ ἐγκλύσῃ τὸ αὐτὸ ἀπεργάζεται. ἡ δὲ ῥίζα μετ' ὄξους ἑψηθεῖσα, ὀδονταλγίας ἐστὶ διάκλυσμα.

Πρὶ

contra acutas calidásque fluxiones, dolores aurium, atque vuluæ mala, prosunt: cum farina autem aut polenta, oculorum, pedum, cæterarúmque partium inflammationes placant. Semen eadem præbet: tussi, destillationibus, oculorum fluxioni, & doloribus, efficax: contra mensium abundãtiam, & rumpentem aliunde sanguinẽ, oboli pondere cum papaueris semine, & aqua mulsa, bibitur: podagris subuenit: testibus inflatis, mammísque tumentibus à partu, tritum ex vino illinitur. Aliis quoque cataplasmatis, quæ doloris leuamentum præstant, admisceri solet. Folia omnibus medicamentis dolorem sedantibus, per sese, & ex polenta, vtilissimè imponuntur: recentia, ad mitigandos omne genus dolores, oblinuntur: cum vino terna, quaternáve pota, sanant algidas febres, quas epialos vocant. Cocta olerum modo folia, si acetabuli mensura mãduntur, mediocrem insaniam gignunt: idem efficere tradũt, si, colo vlcus sentiẽte, infundantur. Radice in aceto decocta, dentes in dolore colluũtur.

Psyllium

Psyllium. Cap. LXX.

Psyllion foliis coronopo nõ dissimilibus, hirsutis, longioribus: sarmẽtosa fœni modo, in totum herbula: ramis dodrantalib': coma à medio caule exoritur, duob' tribúsve cõuolutis in cacumine capitulis: ĩ his semine duro, nigro, pulicũ simili vnde & nomen: in aruis & incultis nascit. Vis ei ad refrigerandũ, inspissandũ, & molliendũ conueniens: articulorũ morbis, parotidibus, tuberculis, tumoribus, vulsis, illitũ auxiliatur: imponitur in dolore capitis, cũ rosaceo, aqua, aut aceto: enterocelis infantiũ, & prominẽti vmbilico, illitũ ex aceto, medet. Terit acetabuli mẽsura, & ĩ aquæ sextario madefactũ, vbi cõcreuit aqua, illinit: siquidẽ vehementer refrigerat, & in feruentẽ aquã deiectum calorẽ reprimit. Contra ignes sacros efficax est. Fama est, si virens domũ importet, nõ sinere in ea pulices gigni. Cũ adipe tusũ, sordida vlcera, & q̃ cacoëthe vocant, expurgat. Succus vermiculosis aurib', aut fluxiõe laborãtib', ex melle, pdest

Hortẽse solanũ. Ca. LXXI.

HORTENSE solanum frutex cibis idoneus, pusillus, multis

Περὶ Ψυλλίου. Κεφ. ο'.

Ψύλλιον φύλλον ἔχει κορωνόποδι ὅμοιον, δασύ. *κλῶνας δὲ σπιθαμιαίους καὶ τὸ ὅλον βοτάνιον χορτῶδες· ἄρχεται δ' αὐτοῦ ἡ κόμη ἀπὸ μέσου τοῦ καυλοῦ, κεφάλια δὲ δύο ἢ τρία ἐπ' ἄκρου συνεστραμμένα· ἐν οἷς σπέρμα ψύλλοις ὅμοιον, μέλαν, σκληρόν· φύεται ἐν ἀρούραις καὶ χέρσοις. Δύναμιν δὲ ἔχει *ψυκτικὴν· ὠφελεῖ δὲ καταπλαττόμενον, ἀρθρίτιδας, παρωτίδας, φύματα, οἰδήματα, *στρέμματα, κεφαλαλγίαν, μετὰ ῥοδίνου ἢ ὄξους ἢ ὕδατος· ἐντεροκήλας τε τὰς ἐπὶ παίδων καὶ ἐξομφάλους ὑγιάζει καταπλασσόμενον σὺν ὄξει. δεῖ δὲ ὀξυβάφου πλῆθος λεαίνοντας βρέχειν ἐν δυσὶν ὕδατος δακτύλοις, καὶ ὅταν παγῇ τὸ ὕδωρ ἐπιπλάττειν· ψύχει γὰρ ἱκανῶς, καὶ εἰς ὕδωρ δὲ ζέον ἐπιτιθέμενον καταστέλλει τὴν θέρμην, ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα. φασὶ δὲ ὅτι κομισθεῖσα ἐν οἴκῳ χλωρά, οὐκ ἐᾷ ψύλλας γενέσθαι. κοπεῖσα δὲ μετὰ στέατος, τὰ ῥυπαρὰ καὶ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἀνακαθαίρει. ὁ δὲ χυλὸς μετὰ μέλιτος πρὸς ὦτα ῥευματιζόμενα ποιεῖ καὶ σκώληκας ἔχοντα.

Περὶ Στρύχνου. Κεφ. οα'.

Στρύχνος κηπαῖος ἐδώδιμος ἐστὶ θαμνίσκος, οὐ μέγας· μασχάλας

μαχάλας ἔχων πολλάς· φύλλα μέλανα, ὠκύμου μείζονα καὶ πλατύτερα· καρπὸν περιφερῆ, χλωρὸν, μέλας δὲ ἢ κιρρὸς γίνεται μετὰ τὸ πεπανθῆναι· ἀβλαβὴς δὲ ἡ βοτάνη πρὸς γεῦσιν. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικήν· ὅθεν τὰ φύλλα καταπλασσόμενα, ἁρμόζει πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας μετὰ παιπάλης ἀλφίτου· καθ' ἑαυτὰ δὲ ἐπιτιθέμενα λεῖα, αἰγίλωπα θεραπεύει καὶ κεφαλαλγίαν· καὶ στομάχῳ καυσουμένῳ βοηθεῖ· παρωτίδας δὲ διαφορεῖ σὺν ἀλσὶ λεῖα καταπλασσόμενα. καὶ ὁ χυλὸς δὲ αὐτοῦ ποιεῖ πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας, σὺν ψιμμιθίῳ καὶ ῥοδίνῳ καὶ λιθαργύρῳ· πρὸς αἰγίλωπα δὲ σὺν ἄρτῳ. ἁρμόζει καὶ συριῶσι παιδίοις σὺν ῥοδίνῳ ἐμβρεχόμενος· μίγνυται δὲ καὶ κολλυρίοις ἀντὶ ὕδατος ἢ ᾠοῦ τοῖς πρὸς ῥεύματα δριμέα εἰς τὰς ἐγχρίσεις· ὠφελεῖ καὶ ὠταλγίαν ἐνσταγείς. ἴσχει δὲ καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἐν ἐρίῳ προστεθείς. ὁ δὲ χυλὸς ἀναγκαῖος ἐστὶ πρὸς αἰγίλωπας, συμμαλασσόμενος ἀφόδῳ πυρᾷ, ὀρνίθων κατοικιδίων καὶ ῥάκει ἐπιτιθέμενος.

Περὶ Στρύχνου ἁλικακάβου.

Κεφ. οβ'.

Εστι καὶ ἕτερον στρύχνον, ὁ ἰδίως ἁλικάκαβον καλοῦσιν, οἱ δὲ φυσαλίδα

tis concauus alis: folio nigro, maiore quàm ocimi, & latiore: fructu rotundo, viridi, qui post maturitatem nigricat, aut fuluescit: herba innocentis gustus. Natura ei refrigerandi: quare folia vlceribus quæ serpunt, & ignibus sacris, conuenienter cum polline polentæ illinuntur: ægilopia, capitisque dolores, trita & imposita per se sanant: æstuanti stomacho auxiliantur: parotidas, cũ sale detrita, illitu discutiunt. Valet succus ei⁹ aduersus ignẽ sacrum, atque vlcera quæ serpunt, cum cerussa, rosaceo & argenti spuma: ad ægilopas cum pane: infantium adustioni, quam syriasin vocant, cum rosaceo perfusus proficit: in collyriis, aquæ vel oui vicem exhibet, contra acutas fluxiones illitus: aurium dolori instillatus prodest. Mensium abundantiã sistit, in vellere subditus. Succus fuluo gallinarum cortalium fimo subactus, & linteo appositus, ægilopiis præsentaneo est remedio.

Solanum halicacabon.

Cap. LXXII.

Est & aliud solanũ, qđ peculiari nomine halicacabó aut psy-

ſalida, id eſt veſicariam vocát, foliis antedicto ſimilibus, verú latioribus: cuius caules, poſteaquàm adoleuerunt, prona terram ſpectant: folliculis orbiculatis veſiculis ſimilibus: ſemine intus fuluo, rotundo, læui acinorum vuæ effigie: quo coronarij vtuntur, corollis intorquentes. Vim vſúmque horténſis ſolam habet: verum cibis nequaquam expetitur. Regiú morbum purgat, ſemine poto, & vrinam pellit. Ex vtraque herba ſuccus extrahitur, qui ſiccatus in vmbra, reconditur, ad eadem valens.

Solanum ſomniferum. Cap. LXXIII.

SOLANVM ſomniferum, aliqui etiam halicacabon appellant, fruticat multis ramis, denſis, caudicoſis, fractu contumacibus, pinguium foliorum, cotoneæque mali ſimilium plenis: flore grandi, rubro: fructu in folliculis crocato: radice grandi, ſubrubro cortice veſtita: naſcitur in ſaxis, non procul à mari. Radicis cortex, in vino drachmę pondere potus, ſomnificá vim habet, opio mitiorem. Semen vehemẽter vriná cit. Corymbi duodecim hydropicis dantur: ſi quid

λίδα φύλλοις ὅμοιον τῷ προειρημένῳ, πλατυτέροις μέντοι· οἱ καυλοὶ δὲ αὐτοῦ μετὰ τὸ αὐξηθῆναι χαμαικλινεῖς γίνονται· καρπὸν δὲ ἔχει ἐν θυλακίοις περιφέρεσιν ὅμοιον φύσαις, πυῤῥὸν, περιφερῆ, λεῖον, ὡς ῥᾶγα σταφυλῆς, ᾧ καὶ οἱ στεφανοπλόκοι χρῶνται καταπλέκοντες τοὺς στεφάνους. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ χρῆσιν τὴν αὐτὴν τῷ κηπαίῳ στρύχνῳ· χωρὶς τοῦ βιβρώσκεσθαι. δύναται δὲ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πινόμενος, ἴκτερον ἀποκαθαίρειν οὐρητικὸς ὤν. χυλίζεται δὲ ἀμφοτέρων ἡ πόα, καὶ ξηραίνεται ἐν σκιᾷ πρὸς ἀπόθεσιν, ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ αὐτά.

Περὶ Στρύχνου ὑπνωτικοῦ. Κεφ. ογ΄.

Στρύχνον ὑπνωτικὸν, οἱ δὲ, ἁλικάκαβον, θάμνος ἐστὶ κλάδους ἔχων πολλοὺς, πυκνοὺς στελεχώδεις, δυσθραύστους, φύλλων πλήρεις λιπαρῶν, ἐμφερῶν μήλῳ κυδωνίῳ· ἄνθος ἐρυθρὸν, εὐμέγεθες· καρπὸν ἐν λοβοῖς κροκίζοντα· ῥίζαν φλοιὸν ἔχουσαν ὑπέρυθρον, εὐμεγέθη· φύεται ἐν πετρώδεσι τόποις οὐ πόῤῥω θαλάσσης. Ταύτης ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης ἐν οἴνῳ ποθεὶς < ὁλκὴ ὑπνωτικὴν ἔχει δύναμιν τοῦ ὀποῦ τῆς μήκωνος ἐπιεικεστέραν. ὁ δὲ καρπὸς οὐρητικός ἐστιν ἄγαν· δίδονται δὲ ὑδρωπικοῖς κόρυμβοι ὡς ιβ΄. πλείονες

πλείονες δὲ ποθέντες, ἔκστασιν ἐργάζονται. βοηθοῦνται δὲ μελικράτῳ πολλῷ πινομένῳ. μίγνυται καὶ ἀνωδύνοις ὁ χυλὸς αὐτῆς καὶ τροχίσκοις· ἀναφεψηθεὶς δὲ οἴνῳ καὶ διακρατούμενος ὀδονταλγίαις ἀρήγει. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ῥίζης ἀμβλυωπίας μετὰ μέλιτος ἐγχριθεὶς παραιτεῖται.

Περὶ Στρύχνου μανικοῦ.

Κεφ. οδʹ.

Στρύχνον μανικὸν, ὃ ἔνιοι πέρσιον, οἱ δέ, θρύον ἐκάλεσαν. τούτου τὸ μὲν φύλλον παραπλήσιον ἐστὶν εὐζώμῳ, μεῖζον δὲ πρὸς τὰ τῆς ἀκάνθης, ἥ τις καὶ παίδερως καλεῖται· καυλοὺς δὲ ἀνίησιν ἀπὸ τῆς ῥίζης ὑπερφυεῖς δέκα ἢ ιβʹ. ὀργυιὰς ἔχοντας ὕψος· τὴν κεφαλὴν ἐπικειμένην ὥσπερ ἐλαίαν, δασυτέραν δὲ ὡς πλατάνου σφαῖραν μείζονα δὲ καὶ πλατυτέραν· ἄνθος μέλαν. μετὰ δὲ τοῦτο καρπὸν ἴσχει βοτρυοειδῆ, στρογγύλον, μέλανα*, ῥαγάδας ι ἢ ιβʹ. ὁμοίας κισσοῦ κορύμβοις, μαλακὰς ὥσπερ σταφυλή. ῥίζα δὲ ὕπεστι λευκή, παχεῖα, κοίλη ὡς πήχεως· φύεται ἐν ὀρεινοῖς χωρίοις καὶ περιηνέμοις καὶ πλαταμῶσι. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα πινομένη μετ' οἴνου < ά πλῆθος, φαντασίας ἀποτελεῖν οὐκ ἀηδεῖς· δύο δὲ < ποθεῖσαι, ἐξιστᾶσιν ἄχρι τριῶν ἡμερῶν,

δ. δὲ

si quid numero adiiciat, alienationé mentis faciunt. Remedio est aqua copiosa mulsa, potui data. Succus pastillis inseritur, & medicamétis quæ doloris leuamétũ præbét: decoctus in vino, si in ore cótineat, dentium doloribus auxiliatur. Radicis succus, cum melle illitus, oculorum hebetudines tollit.

Manicũ solanũ. Ca. LXXIIII.

Solanũ manicon, aliqui persion, alij thryon appellauere. Huic foliũ crucæ simile, maius aliquáto, satis acantho, qué pæderota vocant, accedés: caules à radice proceros emittit decé aut duodecim, vlnæ altitudine adolescentes: caput in cacumine, oliuæ figura, sed vt platani pilulæ hirsutius, verùm maius, latiúsque: florem nigrum: postquam eo exuitur, racemus exit rotundus, niger, denis aut duodenis acinis cóstans, similibus hederæ corymbis, vt vuæ mollibus: radice firmatur candida, crassa, caua, cubitali: gignitur in montibus, vento perflatis, & platanetis. Radix drachmæ vnius pondere pota ex vino, facit species vanas, imaginésque nó iniucúdas obuersari, sed duplicatº hic modus, ad treis vsq; dies mentis alienationé affert:

E ij qua-

quadruplicatus, interimit. Remedio est aqua mulsa copiosi⁹ pota, & vomitione reiecta.

Dorycniũ. Cap. LXXV.

Dorycnion Crateuas halicacabon, aut caleã vocat, frutex oreæ nuper prodeunti similis: nascitur in petris, non procul á mari, ramis cubito minoribus, foliis oleæ similibus colore, minusculis, firmiorib⁹, præter modum scabris: flore candido: siliquis ĩ cacumine, ceu ciceris, dẽsis, rotundis, quinis intus, aut senis seminib⁹, exigui erui magnitudine, læuib⁹, firmis, versicoloribus: radix ad digiti crassitudiné & cubiti longitudiné adolescit. Id somniferũ esse cõstat. Copiosius haustũ mortem adfert. Nec defuere, qui dicerent, semé in amatoria expeti.

Mãdragoras. Cap. LXXVI.

Mãdragorã, aliqui antimalũ, alij circeam vocãt, quoniã videatur radix ad amatoria cõducere. Duo ei⁹ genera: niger, quæ fœmina existimatur, thridacias appellatus, angustiorib⁹ foliis, ac minorib⁹ quàm lactucæ, virosis ac graueolentibus, in terra sparsis: mala gerit sorbis similia, pallida, odorata, in quibus semen veluti pyrorum: radicib⁹ inhęret bene magnis, binis,

δ'. ἢ ποθεῖσαι, καὶ ἀναιροῦσιν, ἄντι φάρμακον ἢ ἐστὶν αὐτῶν μελίκρατον, πολὺ πινόμενον καὶ ἐξεμούμενον

Περὶ Δορυκνίου. Κεφ. οέ.

Δορύκνιον κρατεύας ἁλικάκαβον ἢ καλέαν καλεῖ, θάμνος ὅμοιος ἐλαίᾳ ἀρτιφυεῖ· κλῶνας ἔχων ἐλάσσονας πήχεως· φύεται ἐν πέτραις, οὐ πόῤῥω θαλάσσης, φύλλα δὲ τῷ χρώματι ἐλαίᾳ παραπλήσια, μικρότερα δὲ καὶ στερρότερα, καὶ τραχέα ἰσχυρῶς· ἄνθος λευκὸν, ἐπ' ἄκρου ἔχει πυκνὰ θυλάκια ὥσπερ ἐρεβίνθου. ἐν οἷς σπερμάτια στρογγύλα ε ἢ ς'. ὅσον ὄροβοι μικροὶ, λεῖα, ἰσχυρὰ καὶ ποικίλα· ῥίζαν πάχος δακτύλου, μῆκος δὲ πήχεως· δοκεῖ δὲ καὶ τοῦτο ὑπνωτικὸν εἶναι πλεονασθὲν δὲ ἀναιρεῖν. φασὶ δέ τινες καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὰ φίλτρα παραλαμβάνεσθαι.

Περὶ Μανδραγόρου. Κεφ. ος'.

Μανδραγόρας, οἱ δὲ ἀντίμηλον, οἱ δὲ διρκαίαν, οἱ δὲ κιρκαίαν καλοῦσιν, ἐπειδὴ δοκεῖ ἡ ῥίζα φίλτρων εἶναι ποιητική. ἔστι δὲ αὐτῆς ὁ μὲν τις θῆλυς ὁ μέλας θριδακίας καλούμενος· φύλλα ἔχων στενώτερα καὶ μικρότερα θριδακος, βρομώδη καὶ βαρέα κατὰ τὴν ὀσμὴν, κεχυμένα δὲ ἐπὶ γῆς καὶ παρ' αὐτὰ μῆλα οὔοις ἐμφερῆ, ὠχρὰ, εὐώδη, ἐν οἷς καὶ καρπὸς ὥσπερ ἀπίου. ῥίζαι εὐμεγέθεις δύ-

δύο ἢ τρεῖς, ἀντεμπεπλεγμένοι ἀλλήλαις. μέλαιναι κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ἔνδοθεν λευκαὶ καὶ παχύφλοιοι· καυλὸν δὲ οὐ φέρει. Τοῦ δὲ ἄρρενος καὶ λευκοῦ, ὃν ἔνιοι νώριον ἐκάλεσαν, φύλλα ἐστὶ μεγάλα, λευκὰ, πλατέα, λεῖα καθάπερ τεύτλου· τὰ δὲ, μῆλα διπλάσια, κροκίζοντα τῇ χροιᾷ, εὐώδη μετὰ βάρους τινός· ἃ καὶ ἐσθίοντες οἱ ποιμένες ποσῶς ὑποκαροῦνται· ῥίζα δὲ ὁμοία τῇ πρὸ αὐτῆς, μείζων δὲ καὶ λευκοτέρα· ἄκαυλος δὲ καὶ αὐτή. Χυλίζεται δὲ ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης χλωρὸς κοπεὶς καὶ ὑποτεθεὶς πιεστῆρι· δεήσει δὲ λεάναντας μετὰ τὸ συστραφῆναι ἀποτίθεσθαι ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ. χυλίζεται δὲ καὶ τὰ μῆλα ὁμοίως, ἀνειμένον δὲ γίνεται τὸ ἐξ αὐτῶν χύλισμα. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ τῆς ῥίζης περιαιρεθεὶς καὶ διαβληθεὶς λίνῳ, κρεμᾶται εἰς ἀπόθεσιν. ἔνιοι δὲ καθεψοῦσιν οἴνῳ τὰς ῥίζας ἄχρι τρίτου, καὶ διυλίσαντες ἀποτίθενται· χρώμενοι ἐπὶ τῶν ἀγρύπνων καὶ περιοδυνώντων κυάθῳ ἑνὶ, καὶ ἐφ' ὧν βούλονται ἀναισθησίαν τεμνομένων ἢ καιομένων ποιῆσαι. ὁ δὲ ὀπὸς ποθεὶς ὀβολῶν δυοῖν πλῆθος ὁλκῆς, σὺν μελικράτῳ, ἄγει ἄνω φλέγμα καὶ μέλαιναν χολὴν ὡς ἐλλέβορος· πλείων δὲ ποθεὶς ἐξάγει τὰς ζῆν, μίγνυται καὶ εἰς τὰς ὀφθαλμικὰς καὶ ἀνωδύνους δυνάμεις, καὶ πεσσοῖς μαλακτικοῖς.

binis, ternísve, inter se conuolutis, nigris foris, int⁹ albis, crasso cortice vestitis: caule viduus est. Alter candidus, qui mas dicitur, nonnullis norion vocitatus: huius folia magna, alba, lata, læuia vt betæ: mala quàm alterius duplo maiora, colore in crocum inclinante, iucundè cum grauitate quadam olentia: quorum pomorum cibo, aliquantum opiliones soporātur. radix, alterius similis, maior & cādidior, orbata & hæc caule. Succus fit è cortice recētis radicis tuso, & prelis subiecto: qui insolatus vbi concreuerit, fictili reconditur. Malis quoq; succus depromitur, sed aliquanto ignauior. Delibratur radix, & traiectus lino cortex, ad vsum suspenditur. Aliqui radices in vino ad tertias coquunt, & defœcatū ius seruant: cyatóque vno vtuntur, in peruigiliis, & doloribus, & ante sectiones vstionésque ne sentiantur. Succus duobus obolis ex mulso potus, vt veratrum, per vomitiones bilem atram pituitámq; extrahit: verùm potu largiore, vita adimitur. medicamentis ocularibus, & his quę dolores finiunt, pessis quoque emollientibus,

admiſcetur: ſemioboli pōdere indit⁹,per ſe mēſes & part⁹ expellit:ſubdit⁹ ſedi ꝑ balano,ſomnificus eſt.Radix ebur emollire fertur, q̄ ſenis horis cū eo decocta ſit:& ad accipiēdam, quam effingere optaueris, formá,ipſú facile pręſtat.Folia recētia cōuenieter oculorū inflā mationib⁹, & collectionibus, quas vlcera citarūt,cū polenta illinunt:duritias omneis ſuppurationes,ſtrumas,& tubercula diſcutiūt: ſtigmata ſine exulceratiōe delēt,ſi q̄nis ſeniſve dieb⁹,ſenſim perfricent.Folia ſeruant in muriis, eoſdē ad vſus. Trita radix ignib⁹ſacris ex aceto, & ſerpētium ictib⁹ ex melle aut oleo, medetur : ſtrumas atq; tubercula,cum aqua diſsipat:articulorū cruciatus,cū polēta ſedat.Fit citra coctionem vinū è cortice radicis, ad hunc modum : Ternæ minæ in vini dulcis metretam coniiciuntur. Dantur ex eo terni cyathi , iis q̄ ſecari aut amburi debent, vt antè dictū eſt: ſiquidem nullo tūc afficiūtur dolore,ſed veterno quodam preſsi,torpeſcunt. Mala ſoporē afferūt olfactu,& etiā ſi mandātur: item expreſſis ex eis ſuccus : nimio tamen odore percuſsi , obmuteſcunt.

Semen

καθ' ἑαυτὸν δὲ ἴσον ἡμιώβολον προστεθεὶς, ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα ἄγει, δακτυλίῳ τε ἀντὶ βαλάνου ἐπιτεθεὶς ὕπνον ποιεῖ. μαλάσσειν δὲ καὶ ἐλέφαντα λέγεται ἡ ῥίζα συνεψομένη αὐτῷ ἐπὶ ὥρας ς'. καὶ εὔπλαστον αὐτὸν εἰς ὃ ἄν τις βουληθῇ σχῆμα παρασκευάζει. τὰ δὲ φύλλα πρόσφατα ἁρμόζει πρός τε ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, καὶ τὰς ἐπὶ τῶν ἑλκῶν μετ' ἀλφίτου καταπλασσόμενα. διαφορεῖ δὲ καὶ πάσαν σκληρίαν καὶ ἀποστήματα, χοιράδας, φύματα παρατριβόμενά τε ἡσυχῇ ἐπὶ ἡμέρας ε' ἢ ς'. στίγματα ἄνευ τοῦ ἑλκοῦν ἀφανίζει. ταριχευθέντα δὲ τὰ φύλλα, ἀποτίθεται πρὸς τὰς αὐτὰς χρείας. ἡ δὲ ῥίζα σὺν ὄξει λεία, ἐρυσιπέλατα ἰᾶται· πρὸς δὲ ἑρπετῶν πληγὰς, σὺν μέλιτι ἢ ἐλαίῳ· σὺν ὕδατι δὲ χοιράδας καὶ φύματα διαχεῖ· καὶ ἄρθρων πόνους παύει μετὰ ἀλφίτων. σκευάζεται δὲ καὶ δίχα ἑψήσεως οἶνος ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς ῥίζης. δεῖ δὲ ἐμβάλλειν μνᾶς γ'. εἰς μετρητὴν οἴνου γλυκέος, διδόναι τε ἐξ αὐτοῦ κυάθους γ'. τοῖς μέλλουσι τέμνεσθαι ἢ καίεσθαι ὡς προείρηται, οὐ γὰρ ἀντιλαμβάνονται τοῦ ἀλγήματος διὰ τὸ καταφέρεσθαι. τὰ δὲ μῆλα ὀσφραινόμενα καὶ ἐσθιόμενα καρωτικά· καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν χυλός· πλεονασθέντα δὲ καὶ ἀφώνους ποιεῖ.

τὸ δὲ

τὸ δὲ σπέρμα τῶν μήλων ποθὲν, ὑστέραν καθαίρει· προστεθὲν δὲ μετ' ἀπύρου θείου ῥοῦν ἵστησιν ἐρυθρόν. ὀπίζεται δὲ περιχαραττομένης τῆς ῥίζης πολυειδῶς, καὶ τοῦ συῤῥέοντος εἰς τὴν κοιλότητα συλλεγομένου. ἔστι δὲ ἐνεργέστερος τοῦ ὀποῦ ὁ χυλός· οὐκ ἐν παντὶ δὲ τόπῳ φέρουσιν ὀπὸν αἱ ῥίζαι, ὑποδείκνυσι δὲ τὸ τοιοῦτον ἡ πεῖρα. Ἱστοροῦσι δὲ καὶ ἑτέραν μώριον λεγομένην, φυομένην ἐν παλισκίοις καὶ περὶ τὰ ἄντρα· φύλλα ἔχουσαν ὅμοια τῷ λευκῷ μανδραγόρᾳ. μικρότερα δὲ ὡς σπιθαμιαῖα, λευκά, κύκλῳ περὶ τὴν ῥίζαν, οὖσαν ἁπαλὴν καὶ λευκὴν, μικρῷ μείζονα σπιθαμῆς πάχος δακτύλου μεγάλου. ἣν φασὶ πινομένην ὅσον < α. ἢ μετὰ ἀλφίτων ἐσθιομένην ἐν μάζῃ ἢ ὄψῳ, ἀπομωροῦν. καθεύδει γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ περ ἂν φάγοι σχήματι, αἰσθανόμενος οὐδενὸς ἐπὶ ὥρας γ΄. ἢ δ΄. ἀφ' οὗ περ ἂν προσενέγκηται. χρῶνται δὲ καὶ ταύτῃ οἱ ἰατροὶ ὅταν τέμνειν ἢ καίειν μέλλωσι. φασὶ δὲ καὶ ἀντίδοτον εἶναι τὴν ῥίζαν πινομένην μετὰ στρύχνου τοῦ καλουμένου μανικοῦ.

Περὶ Ἀκονίτου. Κεφ. οζ΄.

Ἀκόνιτον, οἱ δὲ, παρδαλιαγχὲς, οἱ δὲ, κάμμορον, οἱ δὲ, θηλύφονον, οἱ δὲ, μυοκτόνον* θηροφόνον.

φύλλα

Semen malorum potum vuluas purgat: appoſitúmq; cum ſulphure ignem non experto, rubra fœminarum profluuia ſiſtit. Scarificata punctisq; multifariam aperta radice, erumpens lachryma, cauo vaſe recipitur. Liquamentum autem ſucco lacteo præſtãtius eſt: ſed non vbique, vt experientia docet, radices lacteum ſuccũ delachrymant. Alium tradũt eſſe mãdragorã, nomine morion, in opacis iuxta ſpecꝰ enatum: folijs albi mandragoræ, minoribus, albis, dodrantalibus, radicem ambiẽtibꝰ: quæ mollis eſt & cãdida, paulò maior palmo, pollicéq; craſsitudine æquat. Tradũt eam in pane, offa, obſonióve, drachmæ pódere deuoratam, vſum rationis intercipere. Obdormiſcit enim homo, eo ferè quo comederit habitu ſenſus impos, ternis quaternísve, ex quo data eſt, horis. Hac medici vtũtur, cũ ſcindẽdi vrẽdiq; neceſsitas adeſt. Antidotũ eſſe volunt radicẽ, cum manico ſolano potam.

Aconitum. Cap. LXXVII.

ACONITVM, aliqui pardalianches, alij cammoron, alij theliphonon, alij myoctonon, alij theriophonon vocãt:

folia habet cyclamini, aut cucumeris, tria aut quatuor, minora & subhirsuta: caulem palmo altũ: radix scorpij caudam emulatur, & alabastri modo splendet. Torpescunt, vt fama est, scorpiones admota radice, stupétq; qui rursum hellebori cõtactu excitantur. Oculorum medicamentis leuandi doloris gratia adiicitur: Enecat pantheras, sues, lupos & feras omneis in carnibus obiectum.

Aconitũ alterũ. Ca. LXXVIII.

Est & alterũ aconitũ, qđ aliq; cynoctonon, alij lycoctonon appellãt. Huius genera sũt tria: vnũ, quo vtũtur venatores: alia duo in vsum suũ vertêre medici. è quib⁹ tertiũ qđ Põticũ nominat, plurimũ in Italia, mõtibus Iustinis exilit, à priore distãs, qm̃ folia faciat effigie platani, crebriore diuisura, lõgiora, & multò nigriora: caulé ficilis pediculo similé, nudũ, cubitali altitudine, aut amplioré: semé in siliqs oblõgis recõdit: radices in modũ squillæ marinæ cirrorũ nigrescũt. Quib⁹ ad venationem luporũ vtũtur, insertæ siquidé crudis carnibus, & deuoratæ, lupos enecant.

Cicuta. Cap. LXXIX.

Cicuta caulé ædit geniculatũ, vt

φύλλα ἔχει τρία ἢ τέσσαρα, ὅμοια κυκλαμίνῳ ἢ συκίῳ, μικρότερα δὲ καὶ ὑποτράχεα· καυλὸς δὲ σπιθαμῆς· ῥίζα ὁμοία σκορπίου οὐρᾷ, στίλβουσα ἀλαβαστροειδῶς. Τούτου τὴν ῥίζαν φασὶ προσαχθεῖσαν σκορπίῳ, παραλύειν αὐτόν· διεγείρεσθαι δὲ πάλιν ἐλλεβόρου προστεθέντος. μίγνυται δὲ καὶ ὀφθαλμικαῖς ἀνωδύνοις δυνάμεσι. κτείνει δὲ καὶ παρδάλεις καὶ σῦς καὶ λύκους καὶ πᾶν θηρίον κρεαδίοις ἐντιθέμενον καὶ παραβαλλόμενον.

Περὶ Ετέρου ἀκονίτου.

Κεφ. οή.

ΑΚΟΝΙΤΟΝ ἕτερον, ὃ ἔνιοι κυνοκτόνον, οἱ δὲ λυκοκτόνον καλοῦσι. γεννᾶται μὲν πλεῖστον ἐν ἰταλίᾳ, ἐν τοῖς καλουμένοις* ἰουστίνοις ὄρεσι διαφέρον τοῦ πρὸ αὐτοῦ· φύλλα δὲ ἔχει ὅμοια τοῖς τοῦ πλατάνου, μᾶλλον δὲ ἐπεσχισμένα καὶ μακρότερα, πολλῷ καὶ μελάντερα· καυλὸν δὲ καθάπερ πτέριδος, μόχον ψιλὸν, ὕψος πήχεως, ἢ καὶ μείζονα· καρπὸν δὲ ἐν λοβοῖς ἐπιμήκεσι ποσῶς· ῥίζας ὥσπερ πλεκτάνας καρίδων μελαίνας· αἷς χρῶνται πρὸς τὰς τῶν λύκων θηρὰς, ἐντιθέντες κρέασιν ὠμοῖς. βρωθεῖσα γὰρ ὑπὸ τῶν λύκων, ἀναιροῦσιν αὐτούς.

Περὶ Κωνείου. Κεφ. οθ'.

Κώνειον καυλὸν ἀνίησι γονατώδη ὡς

ὡς μάραθρον, μέγαν, φύλλα δὲ ναρθηκι ἐμφερῆ, στενώτερα δὲ καὶ βαρύοσμα· ἐπ' ἄκρων δὲ ἀποφύσεις καὶ σκιάδια· ἄνθος ὑπόλευκον· σπέρμα ἐμφερὲς ἀνίσῳ, λευκότερον· ῥίζα κοίλη καὶ οὐ βαθεῖα. Εστι δὲ καὶ αὐτὸ τῶν φθαρτικῶν, κατὰ ψύξιν ἀναιροῦν. βοηθεῖται δὲ ἀκράτῳ. χυλίζονται δὲ τὰ ἄκρα πρὸ τοῦ ξηρανθῆναι τὸ σπέρμα, ἢ ἡ κόμη, καὶ ἐκθλίβεται κοπτομένη, καὶ συστρέφεται ἐν ἡλίῳ. ἔστι δὲ πολύχρηστον εἰς τὴν ὑγιαστικὴν χρῆσιν ξηρανθέν· μιγνύμενον ἐπιτηδείως τοῖς ἀνωδύνοις κολλυρίοις τὸ χύλισμα· ἑρπετάς τε καὶ ἐρισιπέλατα καταπλασθὲν σβέννισιν. ἡ δὲ πόα καὶ ἡ κόμη λεία καταπλαττομένη τῶν διδύμων, ὀνειρώττοισι βοηθεῖ· παρίησι δὲ καὶ αἰδοῖα καταπλασθέντα. καὶ γάλα σβέννισι, μαστούς τε ἐν παρθενίᾳ κωλύει αὔξεσθαι, καὶ διδύμοις ἀτρόφοις ποιεῖ ἐπὶ παιδίων. ἐνεργέστατον δέ ἐστι τὸ κρητικὸν καὶ μεγαρικὸν καὶ τὸ ἀττικὸν, καὶ τὸ ἐν τῇ χίῳ καὶ κιλικίᾳ γεννώμενον.

Περὶ Σμύλακος.

Κεφ. π'.

Σμύλαξ, οἱ δὲ, θύμαλον, ῥωμαῖοι δὲ τάξον καλοῦσι, δένδρον ἐστὶ παραπλήσιον ἐλάτῃ τοῖς φύλλοις καὶ μεγέθει, ἐν ἰταλίᾳ καὶ ἐν ναρβωνίᾳ τῇ κατὰ τὴν ἱσπανίαν φυόμενον. τοῦ

vt fœniculi grãdẽ, folia ferulæ, angustiora, graui odoratu: rami, mox vmbellę in summo ꝓdeũt: flores quoq; albicãtes: & semẽ aniso cãdidius: radice nõ alta, cõcaua. Cicutæ letale venenũ inest, suáq; vi refrigeratoria necat. Remedio est vini meraculi potus. Succ⁹ exprimitur cõtusis cacuminibus, priusquã semina & comę siccescãt, q̃ sole dẽsatur in pastillos. Mult⁹ ad medendi rationẽ vsus est aridi: cõmodè miscet̃ collyriis, q̃ leuãdi doloris gratia tẽperãtur: ignes sacros, & vlcera quæ serpũt, illitu restinguit. Herba cũ coma trita, & testib⁹ circũlita, libidinũ imaginationes in somno, cõpescit: sed genitale resoluit. lac puerperarũ mãmis apposita extinguit: in virginitate mãmas coërcet, & increscere nõ patit̃: pueris pręstat, vt eorũ testiculi cibũ nõ sentiẽtes, intabescãt. Efficacissima vis Creticæ, Megarẽsi, mox Atticæ, & in Chio & Cilicia nascenti.

Taxum. Cap. LXXX.

SMILAX à Græcis, taxus à Latinis appellatur, arbor abietis magnitudine, & foliorum eiusdem figura, in Italia & Narbonensi Gallia Hispanię contermina nascens. Auicu-

Auiculæ quæ Italicæ taxi baccas deuorant, denigrantur: & qui ederint easdẽ homines, alui profluuio corripiũtur. Narbonæ tam præsentis est veneni, vt si qui dormiãt sub ea, aut eius vmbra subsideant lædantur, & sæpenumero moriantur: quare de taxo hæc traduntur, vt ab ea caueamus.

Apocynum. Cap. LXXXI.

Apocynon, siue cynocrãbe, brassica canina, frutex est longis viticulis cõstans, malè olẽtibus, lẽtis, vitiliumq; modo obsequiosis, fractu ferè inuictis: folio hederę, molliore tamẽ, & per extremũ acutiore, lẽto, graui odore: id luteo succo turget. Siliquæ, ceu fabarũ, folliculari specie, digiti longitudine protenduntur: semine intus albo, duro, paruo. Folia cum adipe in panes coacta, canes, lupos, vulpes, & pantheras enecant, in cibo data, & protinus eorum coxendices resoluunt.

Neriũ, seu rhododendrũ. Cap. LXXXII.

Nerion aliqui rhododaphnen, alij rhododendron vocãt, frutex est vulgaris notitiæ, longioribus quàm amygdala foliis, crassioribúsque. flore in rosam conformato: fructu nuci græcæ

τοῦ δὲ ἐν Ἰταλίᾳ γινομένου τὸν καρπὸν ὀρνίθια ἐσθίοντα, μελαίνεται· οἱ δὲ προσενεγκάμενοι, διαῤῥοίαις περιπίπτουσι. τὸ δὲ ἐν τῇ Ναρβωνίᾳ, τοσαύτης δυνάμεως μετέχει, ὡς καὶ ἐκ τῆς σκιᾶς τοὺς ὑποκαθίσαντας ἢ κοιμηθέντας βλάπτεσθαι, πολλάκις δὲ καὶ θνήσκειν. ἱστορεῖται δὲ περὶ αὐτῆς χάριν τοῦ προφυλάττεσθαι.

Περὶ Ἀποκύνου. Κεφ. πά.

Ἀπόκυνον, οἱ δὲ, κύναγχον, οἱ δὲ, παρδαλιαγχὲς, * οἱ δὲ κυνόμορον, οἱ δὲ κυνοκράμβην καλοῦσι, ἔρνος ἐστὶ ῥάβδοις ἔχον μακρὰς, λυγώδεις, δυσραύστους, φύλλα κισσῷ ὅμοια, μαλακώτερα δὲ καὶ ὀξύτερα κατ' ἄκρον, βαρύοσμα, ὑπόγλισχρα, ὀποῦ μεστὰ μηλίνου· καρπὸς δὲ ὡσεὶ λοβὸς κυάμων περὶ δακτύλου τὸ μῆκος, θυλακώδης· ἐφ' ὧν σπερμάτια, σκληρὰ, σμικρὰ, μέλανα. ταύτης τὰ φύλλα σὺν στέατι ἀρτοποιηθέντα καὶ παραβληθέντα, κτείνει κύνας, λύκους, ἀλώπεκας, παρδάλεις· παραχρῆμα δὲ παραλύει αὐτῶν τὰ ἰσχία.

Περὶ Νηρίου. Κεφ. πβ΄.

Νήριον, οἱ δὲ, ῥοδοδάφνη, οἱ δὲ, ῥοδόδενδρον, θάμνος γνώριμος, ἀμυγδαλῆς μακρότερα καὶ παχύτερα ἔχων φύλλα. τὸ δὲ ἄνθος ῥοδοειδές· καρπὸν δὲ ἐμφερῆ ἀμυγδάλαις,

μυγδάλω, ὡς κέρατι ἀνεωγμένον, πλήρη ἐριώδους φύσεως, ὅμοιον τοῖς ὑακινθίνοις πάπποις· ῥίζα δὲ ἄποξυς καὶ μακρὰ, ξυλώδης, γευσαμένῳ ἁλμυρά. φύεται ἐν παραδείσοις καὶ παραθαλασσίοις τόποις καὶ παρὰ ποταμοῖς. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ἄνθος καὶ τὰ φύλλα, κυνῶν μὲν καὶ ὄνων καὶ ἡμιόνων καὶ τῶν πλείστων τετραπόδων δὲ ζώων φθαρτικήν· ἀνθρώπων δὲ σωστικὴν σὺν οἴνῳ πινόμενα πρὸς δήγματα θηρίων· καὶ μᾶλλον εἰ πηγάνω παραμίξειας· τὰ δὲ ἀσθενέστερα τῶν ζώων ὡς αἶγες καὶ πρόβατα, ἐπὰν τὸ ἀπόβρεγμα αὐτῶν πίῃ, ἀποθνήσκει.

Περὶ μυκήτων.

Κεφ. πγ'.

Μυκήτων διαφορὰ διττή· ἢ γὰρ βρώσιμοι εἰσὶν, ἢ φθαρτικοί. παρὰ πολλαῖς δὲ αἰτίαις γίνονται τοιοῦτοι, ἢ γὰρ ἤλοις κατιωμένοις, ἢ ράκεσι σεσηπόσιν, ἢ ἑρπετῶν φωλεοῖς παραφύονται, ἢ δένδρεσιν ἰδίως βλαπτικοὺς φέρουσι τοὺς καρπούς· ἔχουσι δὲ καὶ γλοιώδη οἱ τοιοῦτοι ἐπίπαγον· κατατεθέντες δὲ μετὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι, ταχέως διαφθείρονται σηπόμενοι. οἱ δὲ* μὴ τοιοῦτοι ζωμοποιοὶ, ἡδεῖς· πλεονασθέντες μέν τοι καὶ οὗτοι βλάπτουσι δυσπεπτούμενοι, πνίγοντες ἢ χολέραν ἐπάγοντες.

βοη-

græcæ ſimili, corniculato, qui patefactus quandam lanoſam naturam oſtendit, ſpinarum pappos repræſentantem, radice longa, acuta, lignoſa, guſtanti ſalſa: naſcitur in amœnis, maritimis, & ſecus amnes. Flores & folia mulis, canibus, aſinis, & quadrupedum plurimis venena ſunt: hominibus verò contra ſerpentium morſus præſidia, è vino pota: eo magis ruta addita: imbecillæ etiam animantes, vt pecus & capræ, ſi aquam bibant, in qua folia ea maduerint, moriũtur.

Fungi. Cap. LXXXIII.

Fungorũ differentia duplex: aut enim mãduntur, aut perniciales ſunt. Multis de cauſis venenoſi gignũtur, vbi videlicet clauus ferreꝰ, in quo ſit rubigo, aut pãni marcor adfuerit, aut ſi iuxta ſerpẽtis cauernã, arboréſve, quę priuatim pariũt noxios fructus, erumpãt. Continẽt qui tales ſunt, neſcio quod ſtrigmẽtũ concretámq; pituitã, terráque eruti, quamcelerrimè cõputreſcunt, atq; marcore vitiãtur. Sed qui veneno imbuti nõ ſunt, ſuauẽ in iuribus gratiã habẽt: largius tamẽ ſumpti nocẽt, & ægrius concocti ſtrangulãt, aut choleram morbum citant.

Reme-

Remedio eſt nitri pot⁹, aut lixiuiũ cũ acida muria, aut feruefactę ſatureiæ, aut origani iuſculũ: debellãtur etiã gallinacei fimi potu ex aceto, aut eiuſdem delinctu cũ melle multo. Corpus alunt, ſed ægrè diſſoluũtur: cũ magna ex parte integri ipſi, cum recremẽtis alui reiiciãtur:

Colchicũ. Cap. LXXXIIII.

Colchicon, aliqui ephemeron, ſunt qui agreſtẽ bulbũ vocant, autumni exitu florẽ ædit croci, candicantem, ab eo tempore, folia bulbi, ſed pinguiora: caulẽ palmo altum, ferẽtem rufum ſemen: radicem foris è nigra rufeſcẽtem, quæ delibrata, cãdida & mollis ſpectatur, lacteo ſucco madet, atque guſtatu dulcis inuenitur: bulbus eius mediam habet rimam, fiſſurámque, qua flos erũpit: plurimum in Meſſenia, & Colchis enaſcitur. Ea comeſa, fungorum more, ſtrangulando enecat. Hanc autem depinximus, ne à quoquã imprudenter pro bulbo deuoretur: mirum enim in modũ ſaporis voluptate imperitos allicit. Remedio ſunt eadem quæ fungis: bubulum etiam lac potũ auxiliatur. itaque cum adfuerit, nõ aliud deſideratur auxilium.

Ephe-

βοηθοῦνται δὲ πάντες ποτιζόμενοι νίτρῳ ἢ κονίᾳ, μετὰ ὀξάλμης, ἢ θύμβρας ἀποζέματι, ἢ ὀριγάνῳ, ἢ ὀρνιθείῳ κόπρῳ μετ' ὄξους πινόμενοι, ἢ μέλιτι ἐκλειχόμενοι πολλῷ. τρόφιμοι δὲ εἰσὶ καὶ δυσδιάλυτοι· ὁλοσχερεῖς δὲ ὡς ἐπιτοπολὺ σὺν τοῖς περιττώμασιν ἀποδίδονται.

Περὶ Κολχικοῦ. Κεφ. πδ'.

Κολχικὸν, οἱ δὲ, ἐφήμερον, οἱ δὲ βολβὸν ἄγριον, λήγοντος τοῦ φθινοπώρου ἀνίησιν ἄνθος ὑπόλευκον, ὅμοιον κρόκου ἄνθει· ὕστερον δὲ τὰ φύλλα φέρει βολβῷ παραπλήσια, λιπαρώτερα· καυλὸν σπιθαμιαῖον, καρπὸν ἔχοντα πυῤῥόν· ῥίζαν φλοιὸν ἔχουσαν* ἔγκιῤῥον ἐν τῷ μέλανι, ἥ τις λεπιζομένη λευκὴ καὶ ἁπαλὴ καὶ ὀποῦ μεστὴ εὑρίσκεται καὶ γλυκεῖα· ἔχει δὲ ὁ βολβὸς διάφισιν μέσην καθ' ἣν τὸ ἄνθος ἀφίησι· γεννᾶται δὲ πλεῖστον ἐν τῇ μεσσηνίᾳ καὶ κόλχοις. βρωθεῖσα δὲ κτείνει κατὰ τὸν πνιγμὸν ὁμοίως μύκησιν. Ἀνεγράψαμεν δὲ αὐτὴν ἵνα μὴ λάθῃ βρωθεῖσα ἀντὶ βολβοῦ· παραδόξως γάρ ἐστιν ἐπακτικὴ διὰ τὴν ἡδονὴν τοῖς ἀπείροις. βοηθεῖ δὲ τοῖς φαγοῦσιν ὅσα καὶ τοῖς μύκητας φαγοῦσι. καὶ γάλα βόειον πινόμενον· ὥς τε ὅταν παρῇ τοῦτο, μηδενὸς ἄλλου δεῖσθαι βοηθήματος.

Περὶ Εφη-

Περὶ Ἐφημέρου. Κεφ. πε'.

Ἐφήμερον, οἱ δὲ, ἶριν ἀγρίαν, φύλλα καὶ καυλὸν ὅμοια ἔχει κρίνῳ, λεπτότερα δὲ· ἄνθη λευκὰ, πικρά· καρπὸν δὲ μαλακόν· ῥίζα δὲ ὕπεστι δακτύλου πάχος μία,* μακρὰ, συπτικὴ, εὐώδης· φύεται ἐν δρυμοῖς καὶ παλισκίοις. Τούτου ἡ μὲν ῥίζα ὀδονταλγίας ἐστὶ φάρμακον διακλυζομένη. τὰ δὲ φύλλα ἐν οἴνῳ ἑψηθέντα καὶ καταπλασθέντα οἰδήματα καὶ φύματα διαφορεῖ, μήπω ὑγρὸν ἔχοντα.

Περὶ Ἑλξίνης. Κεφ. πς'.

Ἑλξίνη, οἱ δὲ, παρθένιον, οἱ δὲ, σιδηρῖτιν, οἱ δὲ, ἡράκλειαν, οἱ δὲ, ἀσυρίαν, οἱ δὲ, ὑγιεινὴν ἀγρίαν, οἱ δὲ, κλιβάδιον, οἱ δὲ, πολυώνυμον καλοῦσι· φύεται ἐπὶ θριγγοῖς καὶ τοίχοις· καυλία δὲ ἔχει λεπτὰ ὑπέρυθρα· φύλλα ὅμοια λινοζώστει, δασέα· περὶ δὲ τοὺς καυλοὺς οἱονεὶ σπερμάτια τραχέα, ἀντιλαμβανόμενα τῶν ἱματίων. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ψυκτικὴν, συπτικήν· ὅθεν καταπλασσόμενα ἰᾶται ἐρυσιπέλατα, κονδυλώματα, κατακαύματα, φύγεθλα ἀρχόμενα, καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ οἰδήματα· ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς μιγεὶς ψιμμυθίῳ, ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας ὠφελεῖ καταχριόμενος, καὶ ποδάγρας σὺν κηρωτῇ κυπρίᾳ ἀναληφθεὶς ἢ τραγείῳ στέατι, ὠφελεῖ καὶ βήττοντας χρονίως ὁ χυλὸς καταῤῥοφούμενος ὅσον κύαθος, καὶ

Ephemerũ. Cap. LXXXV.

Ephemeron, aliqui syluestrẽ irin appellant, folia habet lilij, sed tenuiora: caulem parem: florem candidum, amarum: semen molle: radicem vnam, digitali crassitudine, longam, adstringentem, odoratam: nascitur in syluis & opacis. Huius radix dentibus præcipua, si decocto colluãtur. Folia in vino cocta, discutiũt tumores, & tubercula, quæ nihil adhuc humidi contraxerunt.

Helxine, id est, muralis herba. Cap. LXXXVI.

Helxine nascitur in parietinis, sepibus, vineis & segetibus: folia ei mercurialis insunt, hirsuta: cauliculi subrubentes, & circa eos veluti semina aspera, adhærentia vestibus. Folia refrigandi spissandíque naturam habent, qua ex causa sanant illitu sacros ignes, adusta condylomata, panos incipientes, tumores, inflammationésque. Succus eius cum cerussa, ignibus sacris, & vlceribus quæ serpunt, commodè illinitur, imponitúrque podagris cum hircino adipe aut cerato cyprino: veterem tussim emendat instar cyathi haustus: tonsil-

tonsillis inflammationē sentiētibus vtiliter & gargarizatur, & oblinitur: auriū dolorem cum rosaceo instillatus leuat.

Alcine. Cap. LXXXVII.

Alsinen, aliqui anthillion, nōnulli myos ota vocant, quoniā musculorū aures folia imitantur. Lucis opacísq, gaudet, vnde alsine dicta est. Hęc erat eadē quæ helxine, nisi humilior esset, & foliis minorib⁹, nec hirsuta. cū teritur odorē cucumis reddit. Vim refrigerādi, astringēdíq; obtinet: oculorū inflammationibus cū polēta illinitur. Succus auriū doloribus infunditur: quin & emēdat oīa quæ helxine, id est, muralis herba.

Lens palustris.
Cap. LXXXVIII.

Lens palustris, inuenitur in aqua non fluente, muscus lenticulæ similis, refrigeratoriæ naturæ. Propter quod conuenienter collectionibus, igni sacro, & podagris, illinitur per se, & cum polenta: glutinat, & procidentia puerorum interanea.

Semperuiuum magnū, seu sedū. Cap. LXXXIX.

Semperuiuū magnū ideo nominatur, quoniā perpetuò folia vireant: cuius caules cubiti alti-

καὶ παρισθμίοις φλεγμαίνουσιν ἀναγαργάρισμα καὶ διάχρισμα ὠφέλιμόν ἐστι· καὶ ὠταλγίαν σὺν ῥοδίνῳ ἐγχεόμενον ὠφελεῖ.

Περὶ Αλσίνης. Κεφ. πζ'.

Αλσίνη, οἱ δὲ, μυὸς ὦτα, ἀπὸ τῶν ἔχειν φύλλα ὅμοια μυὸς ὠτίοις. ἀλσίνη δὲ, διὰ τὸ σκιεροὺς καὶ ἀλσώδεις φιλεῖν τόποις.. πόα ἐστὶν ὁμοία ἑλξίνῃ, ταπεινοτέρα δὲ καὶ μακροφυλλοτέρα καὶ οὐ δασεῖα. διατριφθεῖσά τε, συκίων ὄζει. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικήν. στυπτικήν· ἁρμόζουσαν πρὸς φλεγμονὰς ὀφθαλμῶν, μετὰ ἀλφίτων καταπλασσομένη καὶ πρὸς ὤτων πόνον ὁ χυλὸς αὐτῆς ἐνσταζόμενος. καὶ καθόλου δύναται τὰ αὐτὰ τῇ ἑλξίνῃ.

Περὶ φακοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν τελμάτων. Κεφ. πη'.

Φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων, εὑρίσκεται ἐπὶ τῶν στασίμων ὑδάτων, βρύον ὂν ὅμοιον φακῷ, ψύχων τῇ δυνάμει. πάσαις φλεγμοναῖς καὶ ἐρισιπέλασι καὶ ποδάγραις ἁρμόζει καταπλασσόμενος, καθ' ἑαυτόν τε καὶ σὺν ἀλφίτῳ· παρακολλᾷ δὲ καὶ ἐντεροκήλας τὰς ἐπὶ παίδων.

Περὶ Αειζώου τοῦ μεγάλου. Κεφ. πθ'.

Αείζωον τὸ μέγα ὠνόμασται διὰ τὸ ἀειθαλὲς τῶν φύλλων· καυλοὺς δ' ἀνίησι πηχυαίους, ἢ καὶ μείζο-

μείζονας, πάχος δακτύλου μεγάλου, λιπαροὺς, εὐθαλεῖς, ἐντομὰς ἔχοντας ὥσπερ τοῦ χαρακίου τιθυμάλλου· φύλλα λιπαρὰ, μέγεθος δακτύλου μεγάλου, * γλωσσοειδῆ κατὰ τὸ ἄκρον, καὶ τὰ μὲν κατωτέρω τῶν φύλλων ὑπτιούμενα, τὰ δὲ κατὰ τὴν κεφαλὴν προσεσταλμένα ἐπ' ἄλληλα, κύκλον ὀφθαλμοειδῆ περιγράφοντα· φύεται δὲ ἐν τόποις ὀρεινοῖς καὶ ὀστρακίνοις. ἔνιοι δὲ φυτεύουσιν αὐτὸ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικὴν, στύφουσαν, ποιοῦσαν πρὸς ἐρυσιπέλατα, ἕρπητας, νομὰς, ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, πυρίκαυτα, ποδάγρας, καταπλαττόμενα τὰ φύλλα καθ' ἑαυτὰ καὶ μετὰ ἀλφίτων. ὁ δὲ χυλὸς πρὸς κεφαλαλγίας μετὰ ἀλφίτου καὶ ῥοδίνου ἐμβρέχεται· καὶ φαλαγγιοδήκτοις ἐν ποτῷ δίδοται, καὶ διαῤῥοιζομένοις, καὶ δυσεντερικοῖς, στρογγύλας τὲ ἕλμινθας ἐκτινάσσει σὺν οἴνῳ ποθείς· ἵστησι καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἐν προσθέτῳ. ἐγχρίεται δὲ ὁ χυλὸς καὶ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμιώντων ὠφελίμως ἀπὸ αἵματος.

Περὶ Αειζώου τοῦ μικροῦ.

Κεφ. ϛ'.

Αείζωον τὸ μικρὸν φύεται ἐν τοίχοις καὶ πέτραις, καὶ θριγγοῖς καὶ τάφροις ὑποσκίοις, καυλία ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πολλὰ, λεπτὰ, περί-

altitudinem implent, interdum excedunt, pingues, crassitudine pollicari, virentes, characiæ tithymali modo insecti: folia pinguia, carnosa, magnitudine pollicari, in cacumine linguæ similia alia in terram conuexa, alia in capite stantia inuicem, ita vt ambitu effigiem imitentur oculi: nascitur in montibus, & testaceis: supra domicilia etiam seritur. Eius vis refrigerare, & adstringere: medentur igni sacro, nomis, vlceribus quæ serpunt, oculorum inflammationibus, ambustis igni, podagris per se, & cum polenta illita folia. Succus capiti, in doloribus, cum polenta aut rosaceo perfunditur: datur in potu contra phalangiorum ictus, dysenteriam, aluique profluuia: teretes tineas potus in vino excutit: subditus in vellere, mulierum abundantiam sistit: succus oculorum lippitudinibus, sanguinis vitio conceptis: inungitur.

Semperuiuum paruum.

Cap. XC.

Semperuiuũ paruũ in petris, parietinis, & maceriis, nec non scrobib⁹ opacis nascit, caulibus ab vna radice multis, tenuibus, crebro

crebro foliatis: exilibus foliis, rotundis, pinguibus, mucronatis: caule à medio emicante, palmum alto vmbellam herbidósque flores, & tenues gerente. Folia eisdem cum priore viribus prædita sunt.

περίπλεα φυλλαρίων περιφερῶν λιπαρῶν, μικρῶν, ὀξέων ἐπ' ἄκρῳ· ἀνίησι δὲ καὶ καυλὸν ἐν μέσῳ περὶ σπιθαμὴν τὸ μέγεθος, ἔχοντα σκιάδιον καὶ ἄνθη λεπτὰ καὶ χλωρά. τούτου τὰ φύλλα δύναμιν ἔχει τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ.

Semperuiuum tertium. Cap. XCI.

Περὶ Ἀειζώου τρίτου. Κεφ. ϛα.

Tertium videtur semperuiui genus, quá aliqui andrachnen agriam, aut telephion vocauerunt, Romani illecebram, pusillis, crassioribúsq; foliis, hirsutis, portulacæ proximis: nascitur in saxis. Vis ei excalfactoria, acris, exulcerans: illita cum axungia strumas discutit.

Δοκεῖ δὲ εἶναι καὶ τρίτον εἶδος ἀειζώου, ὃ ἔνιοι ἀνδράχνην ἀγρίαν ἢ τηλέφιον ἐκάλεσαν, ῥωμαῖοι δὲ ἰλλέκεβραν· ἔχει δὲ αὕτη παχύτερα τὰ φυλλάρια πρὸς τὰ τῆς ἀνδράχνης καὶ δασέα. φύεται ἐν πέτραις. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, δριμεῖαν, ἑλκωτικήν· χοιράδων διαφορητικὴν σὺν ὀξυγγίῳ καταπλασθέν.

Vmbilicus Veneris. Cap. XCII.

Περὶ Κοτυληδόνος. Κεφ. ϛβ'.

Cotyledon, siue vmbilicus Veneris, folio est in acetabuli formam tornato, ineuidenter concauo, breui in medio cauliculo, in quo semen inest: radice oliuæ modo rotunda. Succus cum vino circumlitus, instillatúsve, contecta genitalia nudat: inflammationibus, sacris ignibus, strumis, pernionibus, illitu auxiliatur: stomachi ardorem refrigerat. Folia cum radice comesa, calculos frangunt, vrinam cient, hydropi-

Κοτυληδὼν, οἱ δὲ, σκυτάλιον, οἱ δὲ, κυμβάλιον, φύλλον ἔχει ὥσπερ ὀξύβαφον, περιφερὲς, λεληθότως κοῖλον· καυλίον δὲ ἐν μέσῳ βραχὺ, ἐν ᾧ τὸ σπέρμα· ῥίζαν ὡς ἐλαίαν στρογγύλην.

Ταύτης καὶ τῶν φύλλων ὁ χυλὸς μετ' οἴνου περιχριόμενος, ἢ ἐγκλυζόμενος, φύμοις τοῖς ἐν αἰδοίοις χαλᾷ· φλεγμονάς τε καὶ ἐρυσιπέλατα καὶ χιμέτλας καὶ χοιράδας καταπλαττομένη ὠφελεῖ, καὶ στόμαχον καυσούμενον. ἐσθιόμενα δὲ τὰ φύλλα σὺν τῇ ῥίζῃ λίθους θρύπτει, καὶ οὖρα κινεῖ· καὶ ὑδρω-

καὶ ὑδροπικοῖς σὺν οἰνομέλιτι δίδοται. χρῶνται δὲ αὐτῇ καὶ εἰς τὰ φίλτρα.

Περὶ Ετέρας κοτυληδόνος.

Κεφ. ϛγ'.

Εστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος κοτυληδόνος, πλατύτερα ἔχον καὶ λιπαρὰ φύλλα ὡς γλωττάρια, πυκνὰ περὶ τὴν ῥίζαν, οἱονεὶ ὀφθαλμὸν ἕνα μέσον περιγράφοντα ὥσπερ τὸ μεῖζον ἀείζωον, τῇ γεύσει στύφοντα· καυλίον λεπτὸν, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἄνθη καὶ σπέρματα ὅμοια ὑπερικῷ· ῥίζαν δὲ μείζονα. ποιεῖ δὲ πρὸς ἃ καὶ τὸ ἀείζωον.

Περὶ Ακαλήφης. Κεφ. ϛδ'.

Ακαλήφη, οἱ δὲ, κνίδη, δισσὸν, εἶδος ἐστιν αὐτῶν, ἡ μὲν, γάρ ἐστιν ἀγριωτέρα, τραχυτέρα καὶ πλατυτέρα καὶ μελαντέρα τοῖς φύλλοις· καρπὸν δὲ ὅμοιον λινοσπέρμῳ ἔχει, πλὴν ἐλάττονα. Η δὲ ἑτέρα λεπτόσπερμος τε καὶ οὐχ ὁμοίως τραχεῖα. Αμφοτέρων δὲ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα μετὰ ἁλῶν, κυνόδηκτα ἰᾶται καὶ γαγγραινικὰ, καὶ τὰ κακοήθη καὶ καρκινώδη, καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν καὶ στρέμματα, φύματα, παρωτίδας, φύγεθλα, ἀποστήματα· σπληνικοῖς δὲ μετὰ κηρωτῆς ἐπιτίθενται· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐκ μυκτήρων αἱμορραγίας τὰ φύλλα σὺν τῷ χυλῷ λεῖα ἐπιτιθέμενα· κινεῖ δὲ καὶ ἔμμηνα, λεῖα μετὰ σμύρνης ἐπιτιθέμενα, καὶ ὑστέρας προπτώσεις ἀποκαθίστησι νεαρὰ τὰ φύλλα προσαπτόμενα.

τὸ δὲ

dropicis ex melle dantur. Herba vtuntur ad amatoria.

Vmbilicus Veneris alter.

Cap. XCIII.

Est & alterum genus eiusdē, cymbalion aliqui vocant, pinguibus foliis, latioribus, ligularum modo densis circa radicē, medium oculi ambitum describētibus, vt in maiore semperuiuo, adstringentis gustus: cauliculo tenui, in quo flores & semina hyperici: radice maiuscula. Facit eadem, quæ semperuiuum.

Vrtica. Cap. XCIIII.

Duo vrticæ genera: syluestris, asperior, latioribus, nigrioribusque foliis: semine lini, sed minore. Altera non æquè aspera, minuto semine. Folia vtriusque illita, canis morsibus, addito sale medentur: gangrænas, carcinomata, sordida vlcera, & quæ cacoēthe vocantur, item luxata, panos, tubercula, parotidas, suppurationésque sanant· lienosis cum cerato imponuntur: faciunt ad profluuia narium, cum succo trita, & naribus indita: menses ciunt, eadem detrita cum myrrha, & imposita procidentes vuluas, recentia contactu resilire cogūt.

Semen potum ex passo, venerem stimulat, vuluæ ora patefacit: cum melle delinctum, orthopnœæ, lateris & pulmonum inflammationibus prodest: thoracem expurgat: erodentibus medicamentis admiscetur. Cocta cum conchis folia, aluum emolliunt, vrinas mouent, inflationes discutiũt: decocta cum ptisana, vitia pectoris extrahunt: mulierũ menses euocant, cum myrrhæ modico pota. Inflammatione turgenté vuam, gargarizatus succus exprimit.

Galiopsis. Cap. XCV.

Galiopsis, frutex in totum caulem, & folia habet vrticæ, læuiora, & quæ grauem odorem trita reddant: flore purpurascente, tenui: nascitur circa sepes, ædificiorum areas, ac semitas vbique. Folia, caules, semen, succúsque, duritias & carcinomata dissipát: strumas, panos, & parotidas discutiunt. Oportet bis die tepidum ex aceto cataplasma imponere, & eius decocto fouere: ad putrescentia, gangrænas, & nomas cum sale efficaciter illinuntur.

Galion

τὸ δὲ σπέρμα ἐπὶ συνουσίαν παρορμᾷ πινόμενον μετὰ γλυκέος, καὶ ὑστέραν ἀναστομοῖ· σὺν μέλιτι δὲ ἐκλειχόμενον ὀρθοπνοίας ὠφελεῖ καὶ πλευρίτιδας καὶ περιπνευμονίας. ἀνάγει δὲ καὶ τὰ ἐκ θώρακος· μίγνυται δὲ καὶ σηπταῖς. συνεψηθέντα δὲ τὰ φύλλα κογχαρίοις τὰς κοιλίας μαλάττει· λύει ἐμπνευματώσεις. οὖρα κινεῖ. σὺν πτισσάνῃ δὲ ἑψηθέντα τὰ ἐκ θώρακος ἀνάγει. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν φύλλων σὺν ὀλίγῃ σμύρνῃ ποθὲν, κινεῖ καταμήνια. ὁ δὲ χυλὸς ἀναγαργαριζόμενος, στέλλει κιονίδα φλεγμαίνουσαν.

Περὶ Γαλιόψεως. Κεφ. στέ.

Γαλίοψις, οἱ δὲ, γαλεόβδολον, ὅλον τὸ θαμνίον σὺν τῷ καυλῷ καὶ τοῖς φύλλοις ἐμφερὲς ἐστι κνίδῃ, λειότερα δὲ τὰ φύλλα καὶ ἱκανῶς δυσώδη ἐν τῷ διατρίψαι· ἄνθη λεπτὰ τορφυρίζοντα· φύεται ἐν φραγμοῖς καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς καὶ οἰκόπεδα πανταχοῦ. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καὶ ὁ χυλὸς καὶ ὁ καυλὸς καὶ ὁ καρπὸς, διαχυτικὴν σκληρωμάτων καὶ καρκινωμάτων, χοιράδων, παρωτίδων, φυγέθλων· δεῖ δὲ μετ' ὄξους τῆς ἡμέρας καταπλάσσειν χλιαρὸν ποιοῦντας τὸ κατάπλασμα. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς καταντλεῖται ὠφελίμως· ποιεῖ καὶ πρὸς νομάς. γαγγραίνας καὶ σηπεδόνας μεθ' ἁλῶν καταπλασσόμενα.

Περὶ

Περὶ Γαλλίου. Κεφ. ϛϛ'.

Γάλλιον, οἱ δὲ, γαλλέριον, οἱ δὲ, γαλάτιον· ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τοῦ γάλα πηγνύειν ἀντὶ πιτύας αὐτό· τὸ δὲ κλωνίον, καὶ τὸ φύλλον ἔχει ἐμφερέστατον ἀπαρίνῃ, καὶ ὀρθὸν δὲ καὶ ἐπ' ἄκρου ἄνθος μήλινον, λεπτὸν, πυκνὸν, πολὺ εὔοσμον· Οὗ τὸ ἄνθος πρὸς τὰ πυρίκαυτα καταπλάσσεται, καὶ αἱμοῤῥαγίας ἵστησι· μίγνυται δὲ καὶ κηρωτῇ ῥοδίνῃ ἡλιαζόμενον ἄχρις ἂν λευκὸν γένηται· καὶ ἔστι τὸ τοιοῦτον ἄκοπον. ἡ δὲ ῥίζα πρὸς συνουσίαν παρορμᾷ. φύεται δὲ ἐν ἑλώδεσι τόποις.

Περὶ Ηριγέροντος. Κεφ. ϛζ'.

Ηριγέρων καυλίον ἐστὶ πηχυαῖον, ὑπόρυθρον, συνεχῆ ἔχον φυλλάρια, ἀκροσχιδῆ ὥσπερ εὔζωμον, παρὰ πολὺ δὲ ἐλάττονα· ἄνθη μηλίζοντα, ταχέως σχιζόμενα καὶ ἐξανθοῦντα εἰς τοὺς λεγομένους πάππους. ὅθεν καὶ ἠριγέρων ὠνομάσθη, διὰ τὸ ἔαρος τὰ ἄνθη τριχοειδῶς πολιοῦσθαι. ῥίζα ἄχρηστος· φύεται μάλιστα ἐπὶ θριγγοῖς καὶ περὶ τὰς πόλεις. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικὴν τὰ φύλλα σὺν τοῖς ἄνθεσιν· ὅθεν καταπλασσόμενα τὰ φύλλα ἐν ὀλίγῳ οἴνῳ ἢ καὶ καθ' ἑαυτὰ φλεγμονὰς ὄρχεων καὶ δακτυλίου θεραπεύει· σὺν δὲ μάννῃ, τά τε ἄλλα τραύματα καὶ τὰ ἐν νεύροις ἰᾶται· καὶ οἱ

Galion. Cap. XCVI.

Galion, nomen ex eo traxit, quòd in contrahendo lacte, coaguli vicem impleat: ramulum foliúmque habet aparinæ simillimum, rectum: florem in cacumine luteum, tenuem, densum, copiosum, odoratum. Flos igni ambustis illinitur, sanguinis profluuia sistit. Cerato rosaceo galion admiscetur, insolatum vsque dum albescat: lassitudines reficit. Radix venerem concitat. Nascitur in palustribus.

Senecio. Cap. XCVII.

Senecio cauliculo est cubitali, subrubro, foliis continuis, erucæ modo per extremitates diuisis, sed minoribus multò: luteis floribus, qui celeriter dissecti vanescunt in pappos. Nomen verò sibi vendicauit, quoniam flores capillorum ritu, vere canescant. radice superuacua: nascitur maximè in maceriis, & circum oppida. Folia cum floribus refrigerant: quare illita cum vini modico, vel per sese, testium & sedis inflammationes sanant: quin & ex manna thuris medentur, cũ reliquis vulneribus, tum iis quæ nerui acceperunt.

Illiti per se cum aceto pappi, idem munus præstant: verùm recentes epoti, strangulant. Totus caulis, si coctus in passo potui detur, stomachi dolores à bili contractos, persanat.

Thalictrũ. Cap. XCVIII.

Thalictron folia coriãdri habet, pinguiora paulò: coliculum rutæ crassitudine, in quo folia. Quæ trita, illitu antiqua vlcera ad cicatricem perducunt. Nascitur maximè in campestribus.

Marinus muscus.

Cap. XCIX.

Marinus muscus nascitur in scopulis, testaceísq; haud procul à mari, gracilis, capillaceus, caulis expers. Præcipua ei spissandi vis, & collectiones cohibendi, & podagras, quas refrigerare opus sit.

Phycus marinus. Cap. C.

Phyci marini generib⁹, quoddam latum, & alterum sublongius, & rubens: tertiũ candidũ, nascens in Creta iuxta terram, floridũ valdè, quod nulla corruptionis labe polluit. Omnia vim habét refrigeratoriam, nõ podagræ modò, sed etiã inflãmationib⁹, in cataplasmatis efficaciter vtilé: verũ iis vti humidis cõuenit, priusquã exarescát.

Nican-

καὶ οἱ πάπποι δὲ, καθ' ἑαυτοὺς καταπλασθέντες ἐν ὄξει τὸ αὐτὸ δρῶσι· ποθέντες μὲν τοι νεαροὶ, πνιγμὸν ἐπιφέρουσιν. ὅλος δὲ ὁ καυλὸς σὺν ὕδατι ἑψηθεὶς καὶ σὺν γλεύκει πινόμενος, στομάχου πόνους τοὺς ἀπὸ χολῆς θεραπεύει.*

Περὶ Θαλίκτρου. Κεφ. ϛή.

Θάλικτρον φύλλα παραπλήσια κορίῳ ἔχει, λιπαρώτερα δὲ, καὶ καυλίον πηγανίου πάχος. ἐφ' οὗ τὰ φύλλα ἅπερ καταπλασθέντα λεῖα, τὰ χρόνια τῶν ἑλκῶν ἐπουλοῖ. φύεται δὲ μάλιστα ἐν πεδίοις.

Περὶ Βρύου θαλασσίου.

Κεφ. ϛθ'.

Βρύον θαλάσσιον φύεται ἐπὶ λίθων καὶ ὀστράκων παρὰ θάλασσαν, τριχῶδες ἰσχνὸν, ἄκαυλον, ἱκανῶς στυπτικὸν, ποιοῦν πρὸς φλεγμονὰς καὶ ποδάγρας, τὰς στύψεως δεομένας.

Περὶ φύκους θαλασσίου.

Κεφ. ρ'.

Φύκος θαλάσσιον γίνεται, τὸ μὲν τοι αὐτοῦ πλατὺ, τὸ δὲ ὑπόμηκες καὶ φοινίσσον, τὸ δὲ, λευκὸν, φυόμενον δὲ ἐν κρήτῃ πρὸς τῇ γῇ. εὐανθὲς ἄγαν καὶ ἄσηπτον. Ψυκτικὴν δὲ ἔχει πάντα τὴν δύναμιν, ποιοῦσαν ἐν καταπλάσμασι, ποδαγρικαῖς καὶ ταῖς φλεγμοναῖς· δεῖ δὲ αὐτοῖς χρῆσθαι ἐνίκμοις πρὸ τοῦ ξηρανθῆναι.

νίκαν-

νίκανδρος δέ φησι καὶ θηριακὸν εἶναι τὸ φοινικοῦν. ὅ περ ἔδοξαν. ἔνιοι εἶναι ᾧ αἱ γυναῖκες χρῶνται, ὄντος ἐκείνου ῥιζίου. ὁμωνύμως δὲ καλουμένου φύκους.

Περὶ Ποταμογείτονος. Κεφ. ρά.

Ποταμογείτων φύλλον ἐστὶν ὅμοιον σεύτλῳ, δασὺ καὶ ὀλίγον ὑπερκύπτον τοῦ ὕδατος. ψύχει δὲ καὶ στύφει ἁρμόζον κνησμοῖς καὶ νεμομένοις καὶ παλαιοῖς ἕλκεσιν. ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ἐν τέλμασι καὶ ἐνύδροις τόποις φύεσθαι.

Περὶ Στρατιώτου. Κεφ. ρβ'.

Στρατιώτης, ὁ ἐπὶ τῶν ὑδάτων φυόμενος· οἱ δὲ ποτάμιον στρατιώτην καλοῦσιν· ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ἐπινήχεσθαι τοῖς ὕδασι καὶ χωρὶς ῥίζης ζῆν. φύλλον δὲ ἔχει ἀειζώου ὅμοιον, μεῖζον μέντοι, καὶ ψυκτικὴν ἔχον δύναμιν. ἐφιστάνον τὰς ἐκ νεφρῶν αἱμοῤῥαγίας πινόμενον· τραύματά τε ἀφλέγμαντα τηρεῖ· καὶ ἐρισιπέλατα καὶ οἰδήματα σὺν ὄξει καταπλασσόμενον.

Περὶ Χιλιοφύλλου στρατιώτου. Κεφ. ργ'.

Στρατιώτης ὁ χιλιόφυλλος ἔστι θαμνίσκος μικρὸς, σπιθαμιαῖος καὶ μείζων· ἔχων τὰ φύλλα ὅμοια νεοττοῦ πτερῷ· εἰσὶ δὲ αἱ ἐκφύσεις τῶν φύλλων σφόδρα βραχεῖαι, ἐσχισμέναι. ἔοικε δὲ μάλιστα τὰ φύλλα τῇ βραχύτητι, καὶ τῇ

Nicãder, puniceũ aduersus serpẽtes dedit. Hoc fuco quidã putant mulieres suũ coloré mentiri, cum tamẽ sit radicula eiusdem nominis, qua sese fucant.

Potamogeton. Cap. CI.

Potamogeton, foliũ betæ simile, hirsutũ, paululum supereminens extra aquã. Refrigerat & inspissat: pruriginibus vtile, & cõtra veterum vlcerum nomas. Nomẽ ex eo inditum est, quòd palustribus, & aquosis enascatur.

Stratiotes. Cap. CII.

Stratiotes in aquis nascens, iisdem supernatat, & sine radice viuit: vnde cognomentum traxit. Herba semperuiuo similis, ni maiora haberet folia: quę refrigerant. Sanguiné qui defluit à renibus, pota sistunt: vulnera quę inflammationem minãtur, intumescere non sinunt: ignibus sacris, & tumoribus ex aceto illinuntur.

Stratiotes millefolium. Cap. CIII.

Stratiotes millefoliũ exiguus frutex, palmi altitudine, aut amplius assurgit: foliis auicularum pennas imitantibus, breui admodum dissectóq; foliorũ exortu. Folia syluestre cuminum simulant, præsertim breuitate

atque ſcabritia, breuiora paulò, denſiore vmbella, & pleniore. Surculos in cacumine gerit exiguos, & capitula in modum anethi: flores paruos, candidos. Naſcitur in aſperis agris, præcipuè circa ſemitas. Eximij vſus ad vlcera vetera, recentiáque, profluentem ſanguinem, & fiſtulas.

Verbaſcum. Cap. CIIII.

VERBASCVM differẽtias ſummas habet duas, hoc nigrum, illud album: in quo mas & fœmina intelligitur. Fœminę igitur folia ſunt braſſicæ, piloſiora multò, & latiora, candida: caulis albus, cubitalis, aut amplior, ſubhirſutus: flores albi, aut ſubpallidi: ſemen nigrum: radix longa, guſtu acerba, craſsitudine digiti: naſcitur in campeſtribus. Verbaſcum, qui mas appellatur, oblongius, albis foliis, & anguſtioribus, tenuiori caule. Sed nigrum prorſus albo ſimile eſſet, niſi nigriore latioréque conſtaret folio. Sylueſtre folia fert ſaluiæ, altas virgas, & lignoſas, & circa eas ramulos quales marrubium: flores luteos, auri æmulos. Sunt & phlomides duæ, hir-

καὶ τῇ τραχύτητι κυμίνῳ ἀγρίῳ· καὶ ἔτι βραχύτερα, καὶ τὸ σκιάδιον δὲ πυκνότερον τούτου καὶ ἁδρότερον. ἔχει γὰρ ἐπ' ἄκρου καρφία μικρὰ, ἐφ' ὧν τὰ σκιάδια ἐστὶν ἀνήθου τρόπον· ἄνθη μικρὰ, λευκά. φύεται ἐν ἀγροῖς ὑποτραχέσι καὶ περὶ τὰς ὁδοὺς μάλιστα. ἔστι δὲ αὕτη ἡ βοτάνη σφόδρα ἀγαθὴ πρὸς αἱμοῤῥαγίαν καὶ ἕλκη παλαιὰ, καὶ πρόσφατα καὶ σύριγγας.

Περὶ Φλόμου. Κεφ. ρδ'.

Φλόμος τὴν μὲν ἀνωτάτω διαφορὰν ἔχει διττὴν, ἡ μὲν, γάρ ἐστιν αὐτῆς λευκὴ, ἡ δὲ, μέλαινα· καὶ τῆς λευκῆς ἡ μὲν, θήλεια, ἡ δὲ, ἄῤῥην. τῆς μὲν οὖν θηλείας τὰ φύλλα παραπλήσιά ἐστι κράμβῃ, δασύτερα δὲ πολλῷ καὶ πλατύτερα καὶ λευκά· καυλὸς πηχυαῖος καὶ μείζων, λευκὸς, ὑπόδασυς· ἄνθη λευκὰ ἢ ὕπωχρα· σπέρμα μέλαν· ῥίζα δὲ μακρὰ, στρυφνὴ, πάχος ἔχουσα δακτύλου· φύεται δὲ ἐν πεδίοις. Ἡ δὲ ἄῤῥην καλουμένη, λευκόφυλλος, ὑπομήκης δὲ καὶ στενωτέρα τοῖς φύλλοις, καὶ τῷ καυλῷ δὲ λεπτοτέρα. Ἡ δὲ μέλαινα ὁμοία τῇ λευκαῖς κατὰ πάντα, πλατυφυλλοτέρα μέν τοι καὶ μέλαντέρα τοῖς φύλλοις ὑπάρχει. Γίνεται καὶ ἡ λεγομένη ἀγρία, ῥάβδους ὑψηλὰς φέρουσα καὶ δενδρώδεις, φύλλα ἐλισφάκῳ ὅμοια· ἔχει δὲ κλῶνας περὶ τὰς ῥάβδους ὥσπερ πράσιον. ἄνθος μήλινον, χρυσοειδές. εἰσὶ δὲ καὶ φλομίδες διπλαῖ, δα-

διπλαῖ, δασεῖαι, περιφυεῖς τῇ γῇ, στρογγύλα ἔχουσαι τὰ φύλλα. Καὶ τρίτη φλομὶς ἡ καλουμένη λυχνῖτις, ὑπὸ δέ τινων θρυαλλὶς, φύλλα γ' ἢ δ', ἢ καὶ πλείονα, ἔχουσα παχέα, λιπαρὰ, δασέα. εἰς ἐλλύχνια χρησίμη. τῶν μὲν ἦν πρώτων δύο, ῥίζα στυπτική· ὅθεν διαῤῥοιζομένοις, ὅσον ἀστράγαλος σὺν οἴνῳ ὠφελίμως ἐν ποτῷ δίδοται. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς ῥήγμασι καὶ σπάσμασι καὶ θλάσμασι καὶ βηξὶ παλαιαῖς ἀρήγει. ὀδονταλγίας τε πραΰνει διακλυζόμενον. ἡ δὲ χρυσοειδὴς τὰ ἄνθη, τρίχας βάπτει, καὶ ὅπου ἂν τεθῇ σίλφας συνάγει. τὰ δὲ φύλλα ἑφθὰ ἐν ὕδατι, πρὸς οἰδήματα καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καταπλάσσεται, καὶ πρὸς σφακελίζοντα ἕλκη σὺν μέλιτι ἢ οἴνῳ· σὺν ὄξει δὲ τραύματα θεραπεύει, καὶ σκορπιοπλήκτοις βοηθεῖ. τὰ δὲ τῆς ἀγρίας φύλλα * πυρικαύτων ἐστὶ καταπλάσματα. τὰ δὲ τῆς θηλείας φύλλα φασὶ μετὰ σύκων ξηρῶν συντιθέμενα, ἄσηπτα αὐτὰ διαφυλάττειν.

Περὶ Αἰθιοπίδος. Κεφ. ρέ.

Αἰθιοπὶς, καὶ αὐτὴ παραπλήσια φλόμῳ ἔχει τὰ φύλλα, δασέα δὲ λίαν καὶ πυκνὰ, κύκλῳ περὶ τὸν πυθμένα τῆς ῥίζης· καυλὸν τετράγωνον, παχὺν, καὶ τραχὺν, ἐοικότα μελιτταίνει ἢ ἀρκτίῳ, μαχά-

hirsutæ, rotũdis foliis, humiles. Tertia lychnitis appellatur, ab aliis autẽ thryallis, foliis ternis, aut quaternis, vel paulò pluribꝰ, hirsutis, crassis, pinguibúsq;: apta ad lucernarũ lumina. Radix priorum duarum astringit: quare quod magnitudine ludicrũ talum æquet, in alui profluuio, cõueniẽter ex vino datur. Decoctum ruptis, cõuulsis, fractis, antiquæ tussi, auxiliatur. Dentium dolorem collutione mitigat. Verbascum cui flos aureus, capillos tingit, & quocunque abiiciatur, blattas in se contrahit. Cocta in aqua folia, aduersus tumores, inflammationes oculorum, syderata vlcera, ex vino & melle illinuntur: cum aceto quoque vulneribus medentur: contra scorpionum ictus, sunt auxilio. Syluestris folia ambustis igni, sunt cataplasmata. Aiunt in foliis eius, quam fœminam dicimus, aridos ficus omnino non putrescere.

Æthiopis. Cap. CV.

Æthiopis folia habet verbasco similia, perquàm hirsuta, densaque, in orbem circa radicem imam redacta: caulem quadrangulum, crassum ac scabrũ, similẽ apiastro, aut arctio,

multis concauum alis: ſemé erui magnitudine, geminum, in vno conceptaculo: radices ab eodem ceſpite numeroſas, longas, plenas, glutinoſas guſtu, quæ ſiccæ nigreſcunt duranturq;, vt cornua poſsint videri: plurima naſcitur in Ida monte Throadis, & in Meſſenia. Auxiliatur purulentis excreationibus, iſchiadicis, pleuriticis, arteriæ ſcabritiis, decocta radix, & pota: quin & cum melle, eclegmatis vicem præbet.

Arction. Cap. CVI.

Arction, aliqui potius arcturon vocant, ſimilis eſt verbaſco foliis, niſi quòd hirſutiora, & rotundiora ſunt: caule longo, molli: ſemine cumini, paruo: radice tenera, alba, dulcíque. Decocta cum ſemine radix in vino, dentium dolorem mulcet, ſi contineatur ore decoctum: ambuſta pernionéſq; fouentur eodem: bibitur aduerſus coxédicum dolores, & ſtranguriam, è vino.

Arcion, ſiue Perſonata. Cap. CVII.

Perſonata folia habet cucurbitæ, maiora & hirſutiora, nigriora & craſsiora: caulem albicantem, quanquam & interdú vidua caule reperiatur: radice

μαχάλας ἀνιέντα πολλάς· καρπὸν δὲ περὶ μέγεθος ὀρόβου σὺν δύο ἐν ἑνὶ ἀγγείῳ· ῥίζας ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πυθμένος πολλὰς, μακρὰς, παχείας, γευομένῳ κολλώδεις· γίνονται δὲ ζηραινόμεναι μέλαιναι καὶ σκληραὶ, κέρασιν ἐοικυῖαι· πλείστη δὲ γεννᾶται κατὰ τὴν μεσσηνίαν καὶ τὴν ἴδην. Ταύτης ἡ ῥίζα ἑψομένη καὶ πινομένη βοηθεῖ ἰσχιάδι, πλευρίτιδι, αἵματος πτύσει, καὶ ἀρτηρίας τραχύτητι· λαμβάνεται δὲ μετὰ μέλιτος ἀντὶ ἐκλεικτοῦ.

Περὶ Αρκτίου. Κεφ. ρϛ'.

Αρκτιον, οἱ δὲ ἀρκτοῦρον, φλόμῳ καὶ αὐτὴ ἔχει ἐοικότα τὰ φύλλα, δασύτερα δὲ καὶ στρογγυλώτερα· ῥίζαν ἁπαλὴν, γλυκεῖαν, λευκήν· καυλὸν δὲ μαλακὸν, μακρόν· καρπὸν δὲ κυμίνῳ μικρῷ ὅμοιον. Ταύτης ἡ ῥίζα δύναται καὶ ὁ καρπὸς ἀφεψηθέντα ἐν οἴνῳ, ὀδονταλγίας διακρατούμενα πραΰνειν, καὶ πυρικαύτων καὶ χιμέτλης ἐστὶ καταύτλημα· πίνεται δὲ καὶ πρὸς ἰσχιάδας καὶ δυσουρίαν ἐν οἴνῳ.

Περὶ Αρκείου. Κεφ. ρζ'.

Αρκειον, οἱ δὲ, προσωπίδα, οἱ δὲ, προσώπιον καλοῦσι, φύλλα ἔχει ὅμοια τοῖς τῆς κολοκύνθης, μείζονα μέν τοι καὶ σκληρότερα καὶ μελάντερα καὶ δασέα· καυλὸν ὑπόλευκον, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄκαυλος ἡ πόα· ῥίζα

ῥίζα μεγάλη καὶ λευκὴ ἔνδοθεν, ἔξωθεν δὲ μέλαινα. Ἡ τις βοηθεῖσα < ά. πλῆθος μετὰ στροβίλων, αἱμοπτοϊκοῖς, ἐμπνικοῖς, παύει· καὶ τὰ ἐκ τῶν λυγισμῶν περὶ τὰ ἄρθρα ἀγήμαατα καταπλασσομένη λεία. καὶ τὰ φύλλα δὲ ὠφελίμως ἐπὶ τῶν παλαιῶν ἑλκῶν καταπλάττεται.

radice grandi, intus candida, foris nigra. Hæc drachmæ vnius pondere pota, cum pineis nucibus, puruléta & cruenta extussientibus auxiliatur: trita dolores à contorsionibus artuum contractos, illitu sedat. Folia vtiliter antiquis vlceribus illinuntur.

Πρὶ Πετασίτου. Κεφ. ρή.

Πετασίτης μόσχος ἐστὶ μείζων πήχεως, δακτύλου μεγάλου πάχος, ἐφ' οὗ φύλλον πετασῶδες μέγα, προσκείμενον ὥσπερ μύκης ποιοῦν πρὸς τὰ κακοήθη καὶ φαγεδαινικὰ ἕλκη λείον καταπλασσόμενον.

Petasites. Cap. CVIII.

Petasites pediculus cubito maior, crassitudine pollicis, à quo prægrande folium, galeri modo amplum, ceu fungus depédet. Contra phagedænas, & vlcera quæ cacoëthe vocant, efficaciter illinitur.

Πρὶ Επιπακτίδος. Κεφ. ρθ'.

Επιπακτὶς, οἱ δὲ, ἐλεβορίνην, θαμνίσκος μικρὸς, ἐλάχιστα φυλλάρια ἔχων. πρὸς τὰ θανάσιμα δὲ πίνεται, καὶ πρὸς τὰ ἐν ἥπατι πάθη.

Epipactis. Cap. CIX.

Epipactis ab aliis helleborine, parua herba, exiguis foliis. Iocineris vitiis vtilis, & contra venena pota.

Πρὶ Καπνοῦ. Κεφ. ρί.

Καπνὸς βοτανίον ἐστὶ θαμνοειδὲς, κορίῳ ἐοικὸς, τρυφερὸν πάνυ· τὰ δὲ φύλλα λευκότερα καὶ τεφροειδῆ πολλὰ πανταχόθεν· ἄνθος πορφυροῦν. τούτου ὁ χυλὸς δριμύς, ὀξυδερκὴς, δακρύων ἀγωγός· ὅθεν καὶ τοὔνομα εἵλκυσε. δύναται δὲ καὶ τὰς ἐκ τῶν βλεφάρων διπλᾶς τρίχας σὺν κόμμει καταχρισθεὶς μὴ ἐᾶν φύεσθαι. βρωθεῖσα δὲ ἡ πόα, οὖρα ἄγει χολώδη.

Capnos, seu fumaria. Ca. CX.

Fumaria fruticosa herbula est, prætenera, coriandri similis: foliis candidioribus, vndique numerosis, cineracei coloris: flore purpureo. Huius succus claritatem facit oculis, delachrymationémque: vnde nomen traxit. Illitus cũ gummi, euulsas palpebras renasci prohibet. Commanducata herba biliosam vrinam trahit.

Πρὶ

Lotus

Lotus vrbana. Cap. CXI.

Lotum vrbanam alij trifoliũ vocãt: nascitur in hortis. Extractus succus, addito melle, oculorum argema, nubeculas, cæterásque caligines discutit.

Syluestris lotus. Cap. CXII.

Syluestris lotus, quam trifolium minus appellant, plurimum in Libya gignitur, caule bicubitali, & sæpe maiore, alis multis: foliis trifolij pratensis: semine fœnigræci, multò minore, gustu medicato. Vim calfaciendi, & leniter adstringendi obtinet: vitia cutis in facie, maculásque, cum melle peruncta expurgat: trita per sese aut cum maluæ semine, in vino aut passo bibitur aptissimè contra dolores, qui vesicam malè habent.

Cytisus. Cap. CXIII.

CYTISVS, frutex est albus in totum, vt rhamnus, ramos spargens cubitales, sæpe maiores, in quibus folia fœnigræci, aut loti trifoliæ, minora, dorso medio prominente. Ea digitis trita erucam olent, gustatáque cicer recens sapiunt. Folia refrigerant: tumores inter initia discutiũt, si cum pane trita illinantur.

Decoctũ

Περὶ λωτοῦ ἡμέρου. Κεφ. ρια΄.

Λωτὸς ἥμερος, οἱ δὲ τρίφυλλον· φύεται ἐν παραδείσοις. ὃς χυλισθεὶς καὶ μιγεὶς μέλιτι, ἄργεμα καὶ νεφέλια καὶ λευκώματα καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα τῇ κόραις ἀποκαθαίρει.

Περὶ λωτοῦ ἀγρίου. Κεφ. ριβ΄.

Λωτὸς ἄγριος, οἱ δὲ, λίβυον καλοῦσι, φύεται μὲν, πλεῖστος ἐν λιβύῃ, καυλὸν φέρων δίπηχυν ἢ καὶ μείζονα, μασχάλας ἔχοντα πολλάς· φύλλα ὅμοια λωτῷ τριφύλλῳ, τῷ ἐν χορτοκοπείοις γινομένῳ· σπέρμα ἐοικὸς τήλιδι, μικρότερον δὲ πολλῷ, φαρμακῶδες ἐν τῇ γεύσει. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, ἠπίως συπτικήν. ἀποκαθαρτικὴν σπίλων τῶν ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ ἐφηλίδων σὺν μέλιτι καταχριόμενος. πινόμενος δὲ καθ' ἑαυτὸν λεῖος ἢ καὶ μετὰ μαλάχης σπέρματος σὺν οἴνῳ ἢ γλυκεῖ, τοῖς περὶ κύστιν ἀλγήμασι βοηθεῖ.

Περὶ κυτίσου. Κεφ. ριγ΄.

Κύτισος θάμνος ἐστὶ λευκὸς ὅλος ὡς ῥάμνος, κλάδους ἀνιεὶς πηχυαίους καὶ μείζονας, περὶ οὓς τὰ φύλλα ὅμοια τήλιδι, ἢ λωτῷ τριφύλλῳ μικρότερα δὲ καὶ ῥάχιν ἔχοντα μείζονα. ἐν δὲ τῷ διατρίβεσθαι τοῖς δακτύλοις ὄζοντα εὐζώμου, ἐν δὲ τῇ γεύσει ὅμοια ἐρεβίνθοις χλωροῖς. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ψυκτικήν· διαφορητικὴν τῶν ἐν ἀρχῇ οἰδημάτων σὺν ἄρτῳ λεῖα καταπλασθέντα.

θέντα. κινεῖ δὲ καὶ οὖρα. τὸ ἀφέψημα αὐτῶν πινόμενον. ἔνιοι δὲ φυτεύουσιν αὐτὸν παρὰ τοῖς σμήνεσιν ὡς ἐπακτικὸν τῶν μελισσῶν.

Περὶ λωτοῦ αἰγυπτίου. Κεφ. ριδ´.

Λωτὸς, ὁ ἐν αἰγύπτῳ γινόμενος ἐν τῷ ὕδατι τῶν ἐπικλυσθέντων πεδίων καυλός ἐστι τῷ τοῦ κυάμου ἐμφερής· ἔχων ἄνθος μικρὸν, λευκὸν, ἐοικὸς κρίνῳ, ὅ φασι κατὰ τὰς ἀνατολὰς τοῦ ἡλίου* ἀναπλοῦσθαι, δύοντος δὲ μύειν· καὶ ὅλην τὴν κωδίαν κρύπτεσθαι ἐν τῷ ὕδατι, πάλιν τε πρὸς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ὑπερκύπτειν. ἔοικε δὲ ἡ κωδία μήκωνι μεγίστῃ· ἐν ᾗ καρπὸς ὡς κέγχρος, ὃν ξηράναντες οἱ ἐν αἰγύπτῳ, βάλλουσιν εἰς ἀρτοποιΐαν. ῥίζαν δὲ ἔχει ὁμοίαν μήλῳ κυδωνίῳ, ἥ τις καὶ αὐτὴ ἐσθίεται ὠμή τε καὶ ἑφθή. ἀναλογεῖ δὲ ἑψηθεῖσα τῇ ποιότητι λεκύθῳ ᾠοῦ.

Περὶ Μυριοφύλλου. Κεφ. ριε´.

Μυριόφυλλον καυλίσκος ἐστὶ μονοφυὴς, τρυφερὸς, μονόῤῥιζος· περὶ ὃν φύλλα πολλὰ, λεῖα, μαράθρῳ ὅμοια· ὅθεν καὶ ὠνόμασται. ὁ δὲ καυλός ἐστιν ὑπόκιῤῥος, * διαποίκιλος, ὡς ἐπιτηδὲς διαῤῥινισμένος*· φύεται ἐν ἑλώδεσι τόποις. τοῦτο τηρεῖ ἀφλέγμαντα τὰ νεότρωτα τῶν ἑλκῶν σὺν ὄξει χλωρόν τε καὶ ξηρὸν καταπλασσόμενον· ποτίζεται δὲ καὶ πρὸς πτώματα σὺν ὕδατι καὶ ἁλσίν.

Περὶ

Decoctum potu vrinam ciet. Nonnulli, quòd apes adiiciat, prope aluearia ſerunt.

Lotus Ægyptia.

Cap. CXIIII.

EST & in Ægypto lotus, quæ in campis flumine inundatis prouenit, caule fabæ: flore paruo, candido, lilio ſimili, quem tradunt occidente ſole comprimi occludíque. ad ortum autem aperiri: addúntque, caput ipſum veſpera aquis condi, & ad exortum ſolis emergere. Caput quale papaueris, maximũ: & intus grana ceu milij, quæ Ægyptij exiccant, & in panes cogunt. Radicem lotos hæc habet, mali cotonei ſimilitudine, quæ cruda coctaq; mãditur: decoctáque lutei oui qualitatem exhibet.

Millefoliũ. Cap. CXV.

Myriophyllum, ſiue millefoliũ, caulis eſt tener, ſingularis, vnica nixus radice: plurimis foliis, læuibus, fœniculo ſimilib⁹: vnde nomẽ accepit. Caulis flaueſcit varius, ac veluti ex induſtria delimatus: naſcitur in paluſtribus. Vulnera recentia ab inflammatione vindicat, ſi vel viride, vel ſiccũ ex aceto, oblinatur: pręcipitatis in potu cum aqua & ſale datur.

Myrrhis.

Myrrhis. Cap. CXVI.

Myrrhis, ſimillima eſt cicutæ, caule foliisque: radix ei oblonga, mollis, rotunda, odorata, cibo non inſuauis. Quæ pota in vino, phalangiorum morſibus auxiliatur: cit menſtrua, & partus ſecundos, purgátque á puerperio fœminas: ſubuenit & phthiſicis cocta in ſorbitione. Aiunt quoq; eádem bis die térve potam ex vino, in peſtilétia ſalutaré eſſe, & ne morbi cótagia ſentiantur obſtare.

Myagrum. Cap. CXVII.

Myagron, aliqui melampyron vocant, herba eſt ſurculacea, foliis rubiæ, pallidis, tripedanea: ſemen oleoſum, fœnogræco ſimile. Quod contuſum igni torrent, perunctisq; virgis ad lucernarum lumina vtuntur hoc pingui, ſcabritias corporis leuigari, atque expoliri conſtat.

Onagra. Cap. CXVIII.

ONAGRA, ſiue onothera, aut onuris, frutex eſt arboris inſtar, prægrandis, amygdalino folio, ſed latiore, lilio non diſsimili: flore roſaceo, magno: radice candida, longa: cum ſiccata eſt, vinum olente: naſcitur in montibus, Aqua in qua radix maduerit, in potu

Περὶ Μύῤῥιδος. Κεφ. ρις'.

Μύῤῥις, οἱ δὲ μύῤῥαν καλοῦσιν, τῷ καυλῷ καὶ τοῖς φύλλοις ἔοικε κωνείῳ· ῥίζαν δὲ ἔχει ἐπιμήκη, ἁπαλὴν, περιφερῆ, εὐώδη, ἡδεῖαν βρωθῆναι. Ἡ τις πινομένη σὺν οἴνῳ φαλαγγιοδήκτοις βοηθεῖ· καθαίρει δὲ ἔμμηνα, καὶ λοχία· καθεψηθεῖσα δ' ἐν ῥοφήμασιν, ὠφελίμως φθισικοῖς δίδοται. ἱστοροῦσι δὲ ἔνιοι πινομένης αὐτῆς δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας σὺν οἴνῳ ἐν λοιμικαῖς καταστάσεσι, βοηθεῖν πρὸς τὸ ἀνόσους διαμένειν.

Περὶ *Μυάγρου. Κεφ. ριζ'.

*Μύαγρος, οἱ δὲ μελάμπυρον, πόα φρυγανώδης δίπηχυς. φύλλα ἔχουσα ἐμφερῆ τοῖς τοῦ ἐρυθροδάνου, ὠχρά· σπέρμα τραχήλῳ ἐοικὸς λιπαρόν. ᾧ χρῶνται, κόπτοντες αὐτὸ πεφωγμένον, καὶ περιπλάττοντες ῥάβδοις, καὶ ἀντὶ λύχνου χρώμενοι. δοκεῖ δὲ ἐξ αὐτῶν λίπος ὁμαλίζειν καὶ λεαίνειν τὰς τοῦ σώματος τραχύτητας.

Περὶ Ονάγρας. Κεφ. ριη'.

Ονάγρα, οἱ δὲ ὀνοθήραν, οἱ δὲ, ὄνουρίν, θάμνος ἐστὶ δενδροειδὴς, εὐμεγέθης, φύλλα ἔχων ἀμυγδαλῇ παραπλήσια *γλυκύτερα δὲ καὶ ἐμφερῆ τοῖς τοῦ κρίου· ἄνθη ῥοδοειδῆ, μεγάλα· ῥίζαν δὲ λευκὴν, μικρὰν, ἥτις ξηρανθεῖσα, οἴνου ὀσμὴν ἀποδίδωσι. φύεται ἐν ὀρεινοῖς τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ἀπόβρεγμα τῆς ῥίζης ὑπὸ

ὑπὸ τῶν ἀγρίων ζώων πινόμενον, ἡμεροῖ αὐτά· καταπλασθεῖσα δὲ πραΰνει τὰ θηριώδη ἕλκη.

Περὶ Κιρσίου. Κεφ. ριθ´.

Κίρσιον καυλός ἐστιν ἁπαλός, ὡς δίπηχυς, τρίγωνος, τὰ κάτωθεν φυλλάρια ῥοδοειδῆ ἔχοντα· τὰς γωνίας ἀκανθώδεις ἐκ διαστημάτων μαλακάς. τὰ δὲ φύλλα βουγλώσσῳ ἐμφερῆ, δασέα μετρίως καὶ μακρότερα, ὑπόλευκα, ἀκανθώδη τοῖς πέρασι. τὸ δὲ ἀνωτάτω τοῦ καυλοῦ περιφερὲς, δασὺ καὶ ἐπ' αὐτοῦ κεφάλια ἀκροπόρφυρα, ἐκπαππούμενα. ταύτης τὴν ῥίζαν ἀνδρέας ἀναγράφει ὑπὲρ τὸν ἀλγοῦντα τόπον ἀναδέμενον, παύειν κιρσῶν πόνους.

Περὶ Ἀστέρος ἀττικοῦ.
Κεφ. ρκ´.

Ἀστὴρ ἀττικὸς ῥαβδίον ξυλῶδες, ἐπ' ἄκρου ἔχον ἄνθος πορφυροῦν, ἢ μήλινον, ὥσπερ ἀνθεμίδος κεφάλιον περισχιδές· ἔχει δὲ φυλλάρια ἀστέρι ὅμοια. τὰ δὲ περὶ τὸν καυλὸν φύλλα ὑπομήκη καὶ δασέα. Ὠφελεῖ δὲ στόμαχον ἐκπυρούμενον καταπλασσόμενον, καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ βουβῶνας, καὶ τὰς προπτώσεις ἕδρας. φασὶ δὲ καὶ τὸ πορφυρίζον τοῦ ἄνθους μεθ' ὕδατος ποθὲν, συναγχικοῖς βοηθεῖν καὶ ἐπιληψίαις παίδων. ἁρμόζει δὲ καταπλασσόμενον ὑγρὸν πρὸς βουβώνων φλεγμονάς.

ξηρὸν

in potu data, feras mitigat, & cicures facit: illitu quoque tetra vlcera mulcet.

Cirſium. Cap. CXIX.

Cirſium, caulis eſt tener, duorum cubitorum, triágulo ſimilis: ab imo foliola, roſæ ſpeciem referentia: anguli ſpinoſi, per interualla molles: folia bugloſſo ſimilia, maiora, ſubcãdida, modicè hirſuta, partibus extremis aculeata: cacumen caulis orbiculatum, hiſpidum, in quo capitulo in ſummo purpurea, quæ ſoluũtur in lanugines. Radicẽ huius loco laborãti adalligatã, dolores varicum ſedare Andreas ſcripſit.

Aſter Atticus. ſeu inguinalis. Cap. CXX.

Aſter Atticus cauliculus lignoſus, florem in cacumine habẽs purpureũ, luteũmve, per ambitũ, anthemidis capituli modo diuiſum, foliolis ſtellę modo radiatis: quæ autẽ caulẽ circũdãt folia oblonga ſunt ac hirſuta. Feruenti ſtomacho, oculorum inflãmationibus, ꝓciduæ ſedi, ac inguinibus illitu auxiliatur. Tradunt purpureum florem, ſi ex aqua bibaẽ, anginis, & pueris comitiale malum ſentiẽtibus opitulari. Inguinũ inflãmationi recentẽ illinire cõuenit.

Si aridus

Si aridus flos sinistra dolentis manu decerpatur, & inguinib⁹ adligetur, dolore liberat.

Isopyrum. Cap. CXXI.

ISOPYRON, aliqui phasiolon ob similitudinem vocant, quoniam foliũ quod est aniso simile in pampinos torquetur: capitula sunt in summo caule, tenuia, plena seminis, melanthij gustum imitantis. Contra tussim, & cætera pectoris vitia, semen ex aqua mulsa bibitur: hepaticis, & sanguinem excreantibus vtile.

Viola purpurea. Cap. CXXII.

VIOLA purpurea folium habet hedera minus, tenuius ac nigrius, nec multò dissimile: cauliculus à radice medius prodit, in quo flosculus, suauissimè olens, purpureus: opacis & asperis nascitur. Refrigerandi naturam habet. Folia per se, & ex polenta illinuntur aptissimè stomacho ęstuanti, & oculorum inflammationibus, sedíque procidenti.

Cacalia. Cap. CXXIII.

CACALIA, quæ leontice vocatur, folia fert magna, alba, è quibus medius caulis emicat,

ξηρὸν δὲ ἀναιρεθὲν τῇ ἀριστερᾷ χει-
ρι* τοῦ ἀγρυπνοῦντος, καὶ περιαφθὲν
τῷ βουβῶνι, ἀπαλλάσσει τὴν ὀδύνης.

Πρὶ Ισοπύρου. Κεφ. ρκά.

Ισόπυρον, οἱ δὲ, φασίολον καλοῦ-
σιν, ἀπὸ τοῦ ἐοικέναι φασιόλῳ, τῷ
κατ' ἄκρον τὸ πέταλον ἕλικα φέ-
ρειν· ἔπεισι δὲ κεφαλαὶ ἐπ' ἄκρου
τοῦ καυλοῦ, λεπταὶ, σπερματίων
πλήρεις, παραπλησίων μελανθίῳ
τὴν γεῦσιν. τὸ δὲ φύλλον ἀνίσῳ·
τούτου τὸ σπέρμα πινόμενον σὺν
μελικράτῳ, τοὺς περὶ θώρακα
πόνους καὶ βῆχας ὠφελεῖ· αἱμο-
πτοϊκοῖς τε καὶ ἡπατικοῖς ἁρμόζει.

Πρὶ Ιου. Κεφ. ρκβ'.

Ιον* φύλλον ἔχει μικρότερον
κισσοῦ καὶ λεπτότερον, μελάντερον
δὲ καὶ οὐκ ἀνόμοιον· καυλίον μέσον
ἀπὸ τῆς ῥίζης, ἐφ' οὗ ἀνθήλιον σφό-
δρα εὐῶδες, πορφυρεῦν. φύεται
ἐν παλισκίοις καὶ τραχέσι τόποις.
Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικήν.
οὗ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα
καθ' ἑαυτὰ καὶ μετὰ ἀλφίτων,
βοηθεῖ στομάχῳ καυσουμένῳ,
καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμοναῖς, καὶ
ταῖς τῆς ἕδρας προπτώσεσι. φα-
σὶ δὲ τὸ πορφυρίζον τοῦ ἄνθους
μεθ' ὕδατος ποθὲν, συναγχι-
κοῖς βοηθεῖν καὶ ἐπιληψίαις ταῖς
ἐπὶ παίδων.

Πρὶ Κακαλίας. Κεφ. ρκγ'.

Κακαλία, οἱ δὲ, λεοντικὴν, φύλ-
λα φέρει λευκά, ἐυμεγέθη· καυλὸς
δὲ ἐξ

δὲ ἐξ αὐτῶν μέσος ὀρθός, λευκός, ἄνθος ἔχων ἐοικὸς δρυῒ ἢ ἐλαίᾳ· ἐν ὄρεσι δὲ φύεται. Ταύτης ἡ ῥίζα ἐν οἴνῳ βρεχομένη ὡς τραγάκανθα καὶ ἐκλειχομένη ἢ διαμασωμένη καθ᾽ ἑαυτὴν, βῆχας καὶ τραχύτητας τῆς ἀρτηρίας θεραπεύει. οἱ δὲ μετὰ τὴν ἐξάνθησιν ἐπιφυόμενοι κόκκοι λεῖοι, ἀναληφθέντες κηρωτῇ καὶ ἐπιχρισθέντες, τεταμένον καὶ ἀῤῥυτίδωτον τηροῦσι τὸ πρόσωπον.

Περὶ Βουνίου. Κεφ. ρκδ΄.

Βούνιον καυλὸν ἀνίησι τετράγωνον, ἐυμήκη, πάχος δακτυλιαῖον, φύλλα δὲ * ὅμοια σελίνῳ, λεπτότερα δὲ πολλῷ πρὸς τὰ τοῦ * κορίου· ἄνθος ἀνήθου· σπέρμα εὐῶδες, ὑοσκυάμου μικρότερον. Ἔστι δὲ οὐρητικὸν, θερμαντικὸν, καὶ δευτέρων ἀγωγὸν σπληνί τε καὶ νεφροῖς καὶ κύστει ἐπιτήδειον· χρῆσις δὲ αὐτοῦ ὑγροῦ τε καὶ ξηροῦ, καὶ χυλισθέντος σὺν ταῖς ῥίζαις καὶ τοῖς καυλοῖς καὶ τοῖς φύλλοις μετὰ μελικράτου.

Περὶ Ψευδοβουνίου. Κεφ. ρκε΄.

Ψευδοβούνιον θαμνίον ἐστὶ * σπιθαμιαῖον ἐν κρήτῃ, ἔχον φύλλα βουνίῳ ὅμοια δριμέα. * δύναται δὲ καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ πινόμενα κλωνία ὅσον δ΄. σὺν ὕδατι, στρόφοις καὶ στραγγουρίας, καὶ πλευρᾶς πόνον θεραπεύειν· διαφορεῖ δὲ καὶ χοιράδας μετὰ ἁλῶν καὶ οἴνου καταπλασσόμενα χλιαρά.

Περὶ

emicat, rectus, albus, florem ferens robori aut oleæ similem: nascitur in montibus. Radix in vino madefacta, vt tragacantha, delinctu aut manducatu per se tussibus, scabritiis arteriæ, medetur. Grana quæ post excussum florem innascuntur, trita & cum cerato illita, faciem erugant, & cutem extédunt.

Bunion. Cap. CXXIIII.

Bunion caulé ædit quadrangulum, procerum, digiti crassitudine, in quo ramuli minutis foliis ac floribus scatent: folia proximè radicé, apio similia, longè tenuiora, coriãdrinis pxima: flores anethi: semen odoratum, hyosciamo minus. Vrinã ciet, excalfacit, secúdas euocat: lieni, vesicæ, renibus vtile: Tam humidi q̃ sicci, expressiq; succi caulib⁹, foliis, radicibusq; vsus inualuit ex aqua mulsa.

Pseudobunion. Cap. CXXV.

Pseudobunion palmi altitudine fruticat in Creta, folia ramulósque napi ferens, acri gustu. Tormina, atque stranguriam, laterúmque dolores, sanant quaterni rami eius poti in aqua: illiti quoque cum sale & vino, tepentes, strumas discutiũt.

Chamæ-

Chamæcissus. Cap. CXXVI.

Chamæcissos, folio est hederæ, tenuiore, longiore, ramulis à radice quinis senísve, dodrãtalibus, foliosis: flore violę albę simili, candidiore, ac tenuiore, gustu supra modum amaro: radice tenui, candida, inutili: nascitur in cultis. Bibunt conuenientissimè ischiadici folia, tribus obolis in aquæ cyathis trib⁹, tricenis quadragenísve diebus. eodé pota modo, senis aut septenis diebus, regium morbum purgant.

Πρὶ Χαμαικίσσου. Κεφ. ρκϛ'.

Χαμαίκισσος φύλλα ἔχει ὅμοια κισσοῖς, μακρότερα δὲ καὶ λεπτότερα, πολλὰ, κλωνία σπιθαμιαῖα, πρίπλεα φύλλων ἀπὸ τῆς γῆς ἑ ἢ ϛ', ἄνθη λευκοΐοις ὅμοια μικρότερα, καὶ πικρὰ πρὸς τὴν γεῦσιν ἰσχυρῶς· ῥίζα λεπτὴ, λευκὴ, ἄχρηστος· φύεται ἐν ἐργασίμοις χωρίοις. Αρμόζει δὲ τὰ φύλλα ἰσχιαδικοῖς, ὅσον τριώβολος ἐν ὕδατι κυάθοις τρισὶ πινόμενα ἐπὶ ἡμέρας μ' ἢ ν'. καὶ ἴκτερον δὲ ἀποκαθαίρει, ὁμοίως πινόμενα πρὸς ϛ' ἢ ζ'. ἡμέρας.

Chamæleuce. Cap. CXXVII.

Chamæleuce lumborũ doloribus propitia est, herba virens: incuruis foliis, surculísq;: flore rosaceo.

Πρὶ χαμαιλεύκης.
Κεφ. ρκζ'.

Χαμελεύκη ποιεῖ πρὸς ὀσφύος ἀλγήματα ἐν ὕδατι λεία πινομένη.

Buglossum, seu lingua bubula. Cap. CXXVIII.

Buglossum verbasco simile est, folium in terra sparsum, nigrius, asperum, bubulas imitãs linguas. Quod in vinum deiectum, animi voluptates auget.

Πρὶ Βουγλώσσου.
Κεφ. ρκη'.

Βούγλωσσον ἔοικε φλόμῳ, φύλλον δὲ ἔχει χαμαιπετὲς, τραχύ τε καὶ μελάντερον, ὅμοιον βοὸς γλώσσῃ. ὃ πρὸς καθιέμενον εἰς τὸν οἶνον εὐφρόσυνον δοκεῖ εἶναι.

Cynoglossum. Ca. CXXIX.

Cynoglosson folia latifoliæ plantaginis habet, arctiora, minora, lanuginosa: caule vacat, & humi sternitur: ꝓuenit in sabuletis. Folia cum suillo adipe veteri, medentur morsibus canum, alopeciis, &

Πρὶ Κυνογλώσσου. Κεφ. ρκθ'.

Κυνόγλωσσον φύλλα ἔχει ἀρνογλώσσῳ τῷ πλατυφύλλῳ ἐμφρῆ, στενώτερα δὲ καὶ μικροτέρα, χροώδη, ἄκαυλον, ἐπὶ γῆς ἐστρωμένον· φύεται ἐν ἀμμώδεσι τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα λεῖα σὺν στέατι παλαιῷ ὑείῳ, κυνόδηκτα καὶ ἀλωπεκίας, καὶ

τηχίας, καὶ κατακαύματα ἰᾶται· ἑψηθεῖσα δὲ ἡ πόα καὶ πινομένη σὺν οἴνῳ, κοιλίας ἐστὶ μαλακτική.

Περὶ Φυτεύματος. Κεφ. ρλ'.

Φύτευμα φύλλα ἔχει ὅμοια στρουθίῳ, μικρότερα δέ· καρπὸν πολὺν τετρημένον· ῥίζαν μικρὰν, λεπτὴν, ἐπιπόλαιον· ἣν ἀναγράφουσί τινες ἐνθετεῖν πρὸς φίλτρον.

Περὶ Λεοντοποδίου. Κεφ. ρλα'.

Λεοντοπόδιον διδακτυλιαῖον ἐστὶ βοτάνιον, ἔχον φυλλάρια στενὰ *ἰσχυρὰ, ὡς τεσσάρων δακτύλων ἢ καὶ τριῶν τὸ μῆκος, δασέα, ἐριωδέστερα τὰ πρὸς τῇ ῥίζῃ καὶ ὑπόλευκα· ἐπ' ἄκρων δὲ τῶν καυλῶν κεφάλια ὥσπερ *τετρημένα, ἐν οἷς ἄνθη μέλανα· ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ δυσθεώρητος διὰ τὸν περικεχυμένον αὐτῷ χνοῦν· ῥίζα δ' ὕπεστι μικρά. φασὶ δὲ καὶ ταύτην *συγχρηστεῖν εἰς φίλτρα.

Περὶ Ἱππογλώσσου. Κεφ. ρλβ'.

Ἱππόγλωσσον θαμνίσκος ἐστὶ μυρσίνῃ ἀγρίᾳ καὶ λεπτῇ τὰ φύλλα ὅμοιος. κόμην δὲ ἀκανθώδη ἔχει, καὶ ἐπ' ἄκρου ὥσπερ *γλωσσίδια παρὰ τοῖς φύλλοις· δοκεῖ δὲ ἡ κόμη περίαμμα εἶναι χρήσιμον κεφαλαλγοῦσι· μίγνυται δὲ καὶ εἰς μαλάγματα ἥτε ῥίζα καὶ τὸ χύλισμα.

Περὶ Ἀντιρρίνου. Κεφ. ρλγ'.

Ἀντίρρινον, οἱ δὲ ἀνάρρινον, ἔνιοι

& ambustis. Emollit aluum, decoctum herbæ ex vino potum.

Phyteuma. Cap. CXXX.

Phyteuma folia habet radiculæ, minora: copiosum semẽ, perforatum: radicem paruã, tenuem, per summa terræ nitentem: quã ad amatoria cõuenire, nonnulli scriptũ reliquerũt.

Leontopodiũ. Cap. CXXXI.

Leontopodiõ duûm digitorum herbula est, folia ferẽs angusta, lõgitudine ternûm quaternúmve digitorũ hirsuta, q̃ iuxta radicẽ lanosiore flocco canescunt: capitula in summo caule quasi perforata: flores nigri: semẽ vsq; adeò spissa lanugine inuolutum est, vt sæpe fallat: radice parua cohæret: quã tradunt appẽsam ad amatoria prodesse, & tubercula discutere.

Hippoglossum. Cap. CXXXII.

Hippoglosson, frutex est folia habens rusci tenuis figurã, & spinosam comã, & in summo ceu linguas è foliis exeuntes. Capitis dolorem corona ex comis imposita minuit: Malagmatis radix succúsque admiscetur.

Antirrhinũ. Cap. CXXXIII.

Antirrhinõ, alij anarrinõ vocant,

cant, herbam caule & foliis anagallidi similem: flore albæ violæ, purpureo, minore tamen, ideóque syluestris lychnis nominata est: semine vituli narium simili. Tradunt perunctos ea, cum oleo lilino, venustiores fieri: nec vllo medicamento lædi posse, si quis appensum gestet.

Catanáce. Cap. CXXXIIII.

Ex eo genere vna, folia coronopi habet longa, radicé iunci modo prætenuem: capitula sena, septenáve, in quib⁹ erui semen inest. Arescens in terram flectitur, & se contrahit ad speciem vnguium milui exanimati. Altera mali parui magnitudiné explet, radice exiguæ oliuæ magnitudine: foliis quoque oliuæ colore, & figura, mollibus, diuisis, humi inclinatis, semen, vt cicer, minutum, in virgulis dependet, punicei coloris, multis foraminibus pertusum. Vtráque narrant in amatoria expeti. Thessalicæ mulieres his vti traduntur.

Tripolion. Cap. CXXXV.

Tripolion in marinis nascitur locis, quæ allidit vnda, recedénsque dimittit, neque in mari, neque in sicco: folio glasti

ἔνιοι δὲ καὶ ταύτην λυχνίδα ἀγρίαν ἐκάλεσθ, πόα ἐστὶν ἐμφερὴς ἀναγαλλίδος φύλλοις καὶ καυλῷ· τὰ δὲ ἄνθη πορφυρᾶ, ὅμοια λευκοΐῳ. μικρότερα δὲ, διὸ καὶ ἀγρία λυχνὶς ἐκλήθη· καρπὸν δὲ φέρει μόσχου ῥισὶν ὅμοιον, ῥούσιον ἰδεῖν. ἱστορεῖται δὲ τοῦτο ἀντιπαθὲς εἶναι φαρμάκοις περιαπτόμενον· ἐπίχαρίν τε ποιεῖν ἀλειφόμενον σὺν ἐλαίῳ κρινίνῳ, ἢ κυπρίνῳ.

Περὶ Κατανάγκης. Κεφ. ρλδ΄.

Κατανάγκη, ἡ μέν τις αὐτῆς ἔχει φύλλα μακρὰ ὡς κορωνόποδος, ῥίζαν λεπτὴν, σχοινώδη· κεφαλὰς δὲ ϛ΄, ἢ ζ΄. ἐν αἷς καρπὸς ὅμοιος ὀρόβῳ· κάμπτεται δὲ ξηραινόμενος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἰκτίνου ὄνυξιν ὁμοιοῦται νεκροῦ. Τὸ δὲ ἕτερον μήλου μέγεθος ἔχει μικροῦ· ῥίζαν δὲ μικρὰν ὅσον ἐλαία· τὰ δὲ φύλλα σχήματι καὶ χροιᾷ ἐοικότα ἐλαίᾳ, μαλακὰ δὲ ἐπὶ γῆς ἐστρωμένα καὶ ἐπεσχισμένα· καρπὸν ἐπὶ ῥαβδίοις μικρόν. τετρημένον κατὰ πολλὰ μέρη ὡς ἐρέβινθον φοινικοῦν ἀμφοτέρας δὲ ἱστοροῦσι τινὲς εἰς φίλτρα ἁρμόζειν. χρῆσθαι δὲ λέγουσιν αὐταῖς τὰς θεσσαλὰς γυναῖκας.

Περὶ Τριπολίου. Κεφ. ρλέ.

Τριπόλιον φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις οὓς ἐπικλύζει ἡ θάλασσα καὶ ὑποχωρεῖ, οὔτε δὲ ἐν ξηρᾷ, οὔτε ἐν θαλάσσῃ· φύλλα δὲ

ὃ ἔχει ἰσάτῃ παραπλήσια, παχύτερα μὲν, τὸν καυλὸν σπιθαμιαῖον ἄνωθεν ἐπεσχισμένον. ταύτης ἱστορεῖται τὸ ἄνθος τρὶς τῆς ἡμέρας μεταβάλλειν τὸ χρῶμα, πρωῒ μὲν λευκὸν, κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν πορφυρίζον, ὀψὲ δὲ φοινικοῦν. ῥίζα λευκὴ, εὐώδης, θερμαντικὴ γευομένῳ. ἧς πινομένη ἐν οἴνῳ < β'. πλῆθος, κατὰ κοιλίας ὕδωρ ἄγει καὶ οὖρα. τέμνεται δὲ καὶ εἰς ἀλεξιφάρμακα.

Περὶ Ἀδιάντου. Κεφ. ρλϛ'.

Ἀδίαντον, οἱ δὲ, πολύτριχον, φυλλάρια ἔχει κοριάνδρῳ ὅμοια, ἐπεσχισμένα ἐπ' ἄκρου· τὰ δὲ καυλία ἐφ' ὧν ἐκπέφυκε μέλανα, ἰσχυρῶς λεπτὰ, σπιθαμιαῖα, στίλβοντα· φύλλα ὅμοια πτέριδι, μικρὰ λίαν· οὔτε δὲ καυλὸν, οὔτε ἄνθος, οὔτε καρπὸν φέρει. ῥίζα ἄχρηστος. Δύναται δὲ τὸ ἀφέψημα τῆς πόας πινόμενον, βοηθεῖν ἀσθματικοῖς, δυσπνοϊκοῖς, ἰκτερικοῖς, σπληνικοῖς, δυσουροῦσι· θρύπτει δὲ καὶ λίθους, καὶ κοιλίαν ἵστησι, καὶ θηριοδήκτοις βοηθεῖ· καὶ στομάχου ῥεύματι σὺν οἴνῳ πινόμενον· ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα καὶ λόχια· ἵστησι δὲ καὶ αἵματος ἀναγωγήν· καταπλάττεται δὲ καὶ πρὸς θηριόδηκτα ὠμὴ, καὶ ἀλωπεκίας δασύνει, χοιράδας σκορπίζει· ἀποσμᾷ πίτυρα καὶ ἀχῶρας σὺν κονίᾳ· σὺν λαδάνῳ δὲ καὶ μυρσίνῳ,

καὶ

glasti crassiore: palmeo caule, in mucrone diuiso. Eius, vt tradunt, flores colorem ter die mutant, mane candidi, meridie purpurei, sero punicei cõspiciuntur. Radice alba, odorata, calidi gustus. Quæ drachmis duabus in vino pota, aquã, vrinámque per aluum extrahit. In medicamenta digeritur, quæ venena arcent.

Adiantũ. Cap. CXXXVI.

Adianton, polytrichon, pusilla gerit folia, similia coriandri, in summo incisuris diuisa, cauliculi, quibus exoriuntur, nigro colore nitent, prætenues, pal-mum alti: radice superuacua: neque caulem, neque fructũ, neque florem profert. Decoctum herbæ potum, prodest spirandi difficultati, suspiriosis, lieni, & felle suffusis, & vrinæ difficili. Calculos frangit, aluum sistit, serpentium morsibus auxilio est. Cõtra stomachi fluxiones in vino bibitur. Secundas ciet & menstrua, sanguinis reiectiones inhibet. Cõtra serpẽtiũ morsus cruda herba illinitur, alopecias dẽsat, strumas discutit: furfures et manãtia capitis vlcera, ex lixiuio emẽdat: defluẽtes capillos continet, cum ladano & myrtino,

ὡς πλατείας σφαίρας, ἀντιλαμβανόμενον τῶν ἱματίων μετὰ τὴν ψαῦσιν. Δύναται δὲ ὁ καρπὸς πρὶν τελείως ξηρανθῆναι, συλλεγεὶς καὶ κοπεὶς καὶ ἀποτεθεὶς εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον ξανθὰς τρίχας ποιεῖν. ἐάν τις ἐπὶ τῆς χρήσεως λαβὼν τρυβλίου πλῆθος ἐξ αὐτοῦ, διεὶς τῷ ὕδατι χλιαρῷ, καὶ προεκνιτρώσας τὴν κεφαλὴν καταπλάσῃ. τινὲς δὲ καὶ μετ' οἴνου κόψαντες αὐτὸ, ἀποτίθενται. καταπλάττεται δὲ, καὶ πρὸς οἰδήματα ὁ καρπὸς ἐπιτηδείως.

Περὶ Αἰγίλωπος. Κεφ. ρλθʹ.

Αἰγίλωψ βοτάνιον ἐστὶ φύλλα πυροῦ ἔχον ὅμοια, μαλακώτερα δὲ, ἐπ' ἄκρας δὲ τῆς κεφαλῆς, καρποὺς ἔχον βʹ ἢ γʹ. ἐρυθροὺς, ἐφ' ὧν ἀθέρες οἱονεὶ τρίχες ἐκπεφύκασι. θεραπεύει δὲ ἡ πόα μετ' ἀλεύρου καταπλασθεῖσα αἰγίλωπα, καὶ σκληρίας διαφορεῖ. ἀποτίθεται δὲ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ αὐτὰ μιγεὶς ἀλεύρῳ καὶ ξηρανθείς.

Περὶ Βρώμου. Κεφ. ρμ.

Βρῶμος πόα ἐστὶν αἰγίλωπι ἐμφερής. Δύναμιν ἔχουσα ἐπιξηραντικὴν, ἀφεψηθεῖσαν οὖν σὺν ταῖς ῥίζαις μεθ' ὕδατος, ἕως ἀποτριτωθῇ τὸ ἀπόζεμα, διυλίζων αὐτὸ ἐπίμισγε μέλι τοσοῦτον, καὶ ἕψε μέχρις ἂν γένηται πάχος ὑγροῦ μέλιτος. καὶ ποιεῖ ἐπὶ τῶν ὀζαινικῶν, εἰ βρέχων ὀθόνην προστιθείης τῷ μυκτῆρι, καὶ καθ' ἑαυτὸ μέντοι ποιεῖ οὕτως·

ἔνιοι

spinosum, qui contactu vestibus adhærescit. Is anté collectus quàm perfectè siccescat, tunditur, & fictili vase reconditur. Flauos autem facit capillos, si acetabili instar tepida aqua madescat, mox caput, nitro antè perfrictum illinatur. Alij in vino tundunt, & ita asseruant.

Semen aptissimè tumoribus imponitur.

Ægilops siue festuca. Cap. CXXXIX.

Ægilops herbula folia tritici habens, sed molliora, in summo capite semina bina ternáve rubra, quibus aristæ quasi capillaceæ exeunt. Illita cũ farina herba ægilopiis medetur, duritias discutit. Succus farinæ admixtus, siccatur, & eorundẽ gratia reponitur.

Bromus. Cap. CXL.

Bromus herba ægilopi similis, exiccatoriam vim habens, decoquitur cum sua radice in aqua ad tertias, & iuri colato par modus mellis adiicitur: rursus incoquitur, dũ liquidi mellis crassitudo fiat. Linteum eo humore imbutum, & naribus inditum, contra graueolentiam vlcerum efficax est.

 Aliqui

νεμομένη· καρπὸν δὲ φέρει βοτρυώδη ὡς ἐπιφυλλίδα πεπανθέντα δ' ἐρυθρὸν, ὑποδάκνοντα ἠρέμα ἐν τῇ γεύσει· ῥίζαν σκληρὰν, παχεῖαν· φύεται ἐν τόποις ἑλώδεσι καὶ τραχέσι. Ὑαύτης τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς θανασίμων ἐστὶν ἀντίδοτος, προπινόμενα, καὶ ἐπιπινόμενα. παραδέδοται ὅτι ἐάν τις ἀρτιγενεῖ παιδίῳ τρίψας τί τούτων δῷ πιεῖν. ὑπ' οὐδενὸς δηλητηρίου φαρμάκου βλαβήσεται. τέμνεται δὲ καὶ εἰς ἀλεξιφάρμακα.

Πρὶ Σμίλακος λεῖας.

Κεφ. ρμέ.

Σμίλαξ λεῖα, ὅμοια κισσῷ τὰ φύλλα ἔχει, μαλακώτερα δὲ καὶ λειότερα καὶ λεπτότερα· τὰ δὲ κλήματα ὥσπερ ἡ πρὸ αὐτῆς ἀκάνθας οὐκ ἔχοντα· ἑλίσσεται δὲ περὶ τὰ δένδρα. ὡς ἡ προτέρα· καρπὸν δὲ ἔχει ὥσπερ θέρμου μέλανα, μικρόν· ἀεὶ δὲ ἐπάνω ἔχοντα ἄνθη λευκὰ πολλά. κτ' πᾶσαν τὴν σμίλακα καὶ περιφερῆ, καὶ σκηναὶ δι' αὐτῆς γίνονται τοῦ θέρους· φυλοῤῥοεῖ δὲ τῷ φθινοπόρῳ. Τούτου ὁ καρπὸς μετὰ δορυκνίου πινόμενος, τριωβόλου ὁλκὴ ἑκάτερον ἐνύπνια πολλὰ, καὶ ταραχώδη ὁρᾶν ἱστορεῖται.

Πρὶ Μυρσίνης ἀγρίας.

Κεφ. ρμϛ'.

*Μυρσίνη ἀγρία, τὸ μὲν φύλλον μυρσίνῃ ἔχει ὅμοιον, πλατύτερον

Fert racemos exiles, qui maturi rubescunt, gustúmque leniter mordent. Nascitur in palustribus & asperis: radice dura, crassáque. Folia & acini, & antè & pòst epoti, venenorum antidota sunt. Tradũt, si infantibus nuper in lucẽ æditis, quid ex his trium propinetur, nulla postmodum venena nocitura. Inciditur etiam ad alexipharmaca, id est, ad ea medicamẽta quibus venena arcentur.

Læuis smilax.

Cap. CXLV.

Læuis smilacis folia hederæ similitudinem habent, molliora, læuiora, tenuiora: huius sarmenta nullis horrent spinis: cõuoluitur arborib⁹ vt prior: fructũ parit lupini modo nigrũ, exiguum: flores circunquaque exiliunt candidi, copiosi, orbiculati. Hac smilace, quadam topiariorum arte, tentoria contra æstus molestiam factitantur: folia per autumnum deci dua. Semine cũ dorycnio poto, ternis singulorũ obolis, varia & tumultuosa in somnis obseruari traduntur.

Ruscus.

Cap. CXLVI.

Syluestris myrtus, aliquibus oxymyrsine, aut myrtacãtha,

Latinis ruſcum appellatur:folium fert myrti,latius,in formā lanceæ mucronatū: baccæ per maturitaté rubeſcūt, rotundæ, à medio folio depédentes, oſſeo intus nucleo:cubitales ramuli ab radice exeunt,vitilium modo lenti,fractu cōtumaces, folioſi: radice graminis ſimili, acerba,& ſubamara. Folia & baccæ in vino potæ vrinā ciét, menſes pellunt,veſicæ calculos frangunt, ſtillicidio vrinæ medentur,dolores capitis ſanant, & regium morbū. In aſperis & præcipitibus locis enaſcit.Decoctum radicis in vino potū, eoſdem præbet effectus. Cauliculi recétes,aſparagorū vice, in cibo ſumūtur.Amari autem ſunt,ſed vrinam mouent.

Laurus Alexandrina. Cap. CXLVII.

Laurus Alexandrina, folio eſt ruſci maiore, molliore, & candidiore: ſemine inter folia rubro,ciceris magnitudine:ramos ſpargit in terra dodrātales, interdum longiores:radice ſylueſtri myrto ſimili, maiore, molliore,odorata:inuenitur in montoſis. Difficiles partus accelerat,radice pota ſex drachmarum pódere in vino dulci: &

ρον δὲ, λογχοειδὲς, ὀξὺ ἐπ' ἄκρου· τὸν δὲ καρπὸν στρογγύλον, ἐν μέσῳ δὲ τῷ πετάλῳ περιφερῆ, ἐρυθρὸν ἐν τῷ πεπαίνεσθαι, ἔχοντα τὸ ἐντὸς ὀστῶδες· κλωνία λυγοειδῆ πολλὰ ἐκ τῆς ῥίζης αὐτῆς δύσθραυστα. ὅσον πήχεως, φύλλων μεστά· ῥίζαν παραπλησίαν ἀγρώστει, γευομένῳ στρυφνὴν, ὑπόπικρον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς ἐν οἴνῳ πινόμενα, οὖρα κινεῖν, καταμήνια ἄγειν, καὶ λίθους τοὺς ἐν κύστει θρύπτειν· θεραπεύει δὲ καὶ ἴκτερον καὶ στραγγουρίαν, καὶ κεφαλαλγίαν· φύεται ἐν τραχέσι τόποις καὶ κρημνώδεσι. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τῆς ῥίζης σὺν οἴνῳ ποθὲν, τὰ αὐτὰ ποιεῖ. καὶ ἀντὶ ἀσπαράγου δὲ οἱ καυλοὶ νεοθαλεῖς λαχανευόμενοι ἐσθίονται. εἰσὶ δὲ ἔμπικροι καὶ διουρητικοί.

Περὶ Δάφνης. Κεφ. ρμζ'.

Δάφνη ἀλεξάνδρεια, οἱ δὲ ἰδαία, οἱ δὲ δανάη, οἱ δὲ ὑπόγλωττον, οἱ δὲ ζάλεια, οἱ δὲ στεφάνη, φύλλα ὀξυμυρσίνῃ ὅμοια ἔχει, μείζονα δὲ καὶ μαλακώτερα, καὶ λευκότερα· καρπὸν δὲ ἐν μέσοις ἐρυθρὸν ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος· κλῶνας ἐπὶ γῆς σπιθαμιαίους ἢ καὶ μείζονας· ῥίζαν παραπλησίαν τῇ ὀξυμυρσίνῃ, μείζονα δὲ καὶ εὐώδη καὶ μαλακωτέραν· φύεται ἐν τόποις ὀρεινοῖς. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ ῥίζα πινομένη < ς'. πλῆθος μετ' οἴνου γλυκέος, βοηθεῖν

βοηθεῖν ταῖς δυςοκούσαις καὶ ςραγγουριῶσιν. ἄγει δὲ καὶ αἷμα.

Περὶ Δαφνοειδοῦς. Κεφ. ρμή.

Δαφνοειδὲς, οἱ δὲ εὐπέταλον, οἱ δὲ χαμαιδάφνην, οἱ δὲ πέπλιον καλοῦσι, θαμνίσκος ἐςὶ πηχυαῖος, κλάδους πολλοὺς ἔχων ἱμαντώδεις πρὸς τὸ ἄνωθεν ἥμισυ, φυλλοφόρους· φλοιὸς δὲ περὶ τὰς ῥάβδοις γλίσχρος ἰσχυρῶς· φύλλα δάφνῃ ἐοικότα, μαλακώτερα δὲ καὶ ἰσχνότερα καὶ οὐκ εὔκλαςα, δάκνοντα καὶ πυροῦντα τὸ ςόμα καὶ φάρυγγα· ἄνθη λευκά· καρπὸν μέλανα, ὅταν πεπανθῇ· ῥίζα ἄχρηςος· φύεται ἐν ὀρεινοῖς τόποις· ἄγει δὲ καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ ξηρὸν ἢ νεαρὸν ποθὲν κατὰ κοιλίαν φλεγματώδη, κινεῖ καὶ ἐμέτους καὶ ἔμμηνα· καὶ διαμασσηθὲν ἀποφλεγματίζει· ἔςι δὲ καὶ πταρμικόν· καθαίρει δὲ καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ ὅσον κόκκοι ιέ πινόμενοι.

Περὶ Χαμαιδάφνης. Κεφ. ρμθ'.

Χαμαιδάφνη, οἱ δὲ καὶ ταύτην ἀλεξάνδρειαν ἐκάλεσαν, ῥάβδοις ἀνίησι πηχυαίους, ὀρθὰς, λεπτὰς καὶ λείας· καὶ ταύτης δὲ τὰ φύλλα ὅμοια δάφνῃ, λειότερα δὲ πολλῷ καὶ χλωρότερα· καρπὸν δὲ περιφερῆ, ἐρυθρὸν, τοῖς φύλλοις ἐπιπεφυκότα. Ταύτης τὰ φύλλα λεῖα καταπλασθέντα, κεφαλαλγίαις καὶ ςομάχου ἐγκαύσεσιν ἀρήγει· ποθέντα δὲ μετ' οἴνου ςρόφοις παύει· ὁ δὲ

& ſtillicidio vrinæ auxiliatur, ſed ſanguinem extrahit.

Daphnoides.
Cap. CXLVIII.

Daphnoides cubiti altitudine fruticat, ramis flexilibus obſequioſisque, multis, inde ſurſum verſus folioſis: cortex ſupra modũ viſcoſus ramos veſtit: folia lauri, graciliora, & molliora, fractu contumacia, quorum guſtatu os & fauces incenduntnr: flores candidi: bacca, cum ematuruit, nigra: radix inutilis: naſcitur in montoſis. Pituitas extrahit foliũ recens vel aridum in potu, menſes ciet & vomitus: caput inanit commanducatum, ſternutamẽta mouet. Baccę quindecim potæ aluum reſoluunt.

Chamædaphne.
Cap. CXLIX.

Chamædaphne virgas emittit cubitales, ſingulari ramulo conſtãtes, rectas, tenues, læues: folia lauri ſimilitudine, læuiora multò, ac viridiora: ſemen rotundum, rubens, annexum foliis. Illinuntur capitis doloribus trita folia, & ſtomachi ardores mulcent: ad ſedanda tormina cũ vino bibuntur.

Potus

Potus cum vino ſuccus, menſes & vrinam ciet: idem facit peſſo appoſitus.

Veratrum album.

Cap. CL.

Helleborum album, Latini veratrum album vocāt, fert folia plantaginis aut betæ ſylueſtris ſimilia, ſed breuiora, & nigriora, rubeſcentia: caulem cauum, quadrantalem, tunicis cōuolutum quas abdicat cum areſcere incipit: radicib⁹ nititur multis, tenuibus, ab oblōgo & exiguo capite ceparum modo exeuntibus: naſcitur in montibus & aſperis. Radices meſsibus colligendę. Optimū habetur candidum, friabile, carnoſum, modicè extentum, nec tamen iunci modo mucronatū, quod frangēdo pulueré emittit, & tenué habet medullā, guſtu non admodū feruens, neq; ſaliuā ſubinde ciens (huiuſcemodi auté ſtrangulat.) Primatum Cyrenaicum tenet. Galaticum auté & Cappadocicum, candidiora, & puluere quodā obſita, celerius ſtrāgulatus mouent. Vomitione autem varios extrahit humores. Collyriis admiſcetur, quæ caliginem oculorum diſcutiunt. Partus impoſitum necant, menſes pellit, ſter-

ὁ δὲ χυλὸς σὺν οἴνῳ ποτιζόμενος καταμήνια καὶ οὖρα ἄγει καὶ ἐν πεσσῷ προστεδεὶς τὸ αὐτὸ ποιεῖ.

Περὶ Ελλεβόρου λευκοῦ.

Κεφ. ρν'.

Ελλέβορος λευκὸς φύλλα ἔχει ὅμοια τοῖς τοῦ ἀρνογλώσσου, ἢ σεύτλου ἀγρίου, βραχύτερα δὲ καὶ μελάντερα καὶ ἐρυθρὰ τὴν χρόαν· καυλὸν δὲ παλαιστιαῖον, κοῖλον, περιφλοιζόμενον ὅτε ἄρξεται ξηραίνεσθαι· ῥίζαι δ' ὑπεισι πολλαὶ, λεπταὶ, ἀπὸ κεφαλίου μικροῦ καὶ ἐπιμήκους, ὡς περὶ κρομμύου συμπεφυκυῖαι· φύεται ἐν ὀρεινοῖς τόποις καὶ τραχέσι. Συλλέγειν δὲ δεῖ τὰς ῥίζας περὶ τὸν πυραμητόν. ἄριστος δέ ἐστιν αὐτοῦ, ὁ μετρίως τεταμένος καὶ λευκὸς, καὶ * εὔθραυστος καὶ σαρκώδης, οὐκ ἄποξις δὲ καὶ σχοινώδης, ἢ χνοῦν ἀφιεὶς ἐν τῷ θραύεσθαι, ἔχων δὲ καὶ τὴν ἐντεριώνην λεπτὴν, ἐκ πυρῶν τὴν γεῦσιν οὐ λίαν, οὐδὲ ἀθρόως, σίελον ἐπισσώμενος, πνιγώδης γὰρ ὁ τοιοῦτος· προστεύει δὲ ὁ * κυρηναϊκός· ὁ δὲ γαλατικὸς καὶ καππαδοκικὸς, * λευκότερος καὶ χνοώδης καὶ πνιγωδέστερος. Καθαίρει δὲ δι' ἐμέτων ἄγων ποικίλα. μίγνυται δὲ καὶ κολλυρίοις τοῖς δυναμένοις τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις ἀποκαθαίρειν. καὶ ἔμμηνα ἄγει, καὶ ἔμβρυα κτείνει προστιθέμενος. πταρ-

πταρμοὺς τε ἐρεθίζει, καὶ μύας κτείνει σὺν μέλιτι καὶ ἀλφίτῳ φυραθεὶς, συγκαθεψόμενός τε κρέασι, συντήκει αὐτά. δίδοται δὲ νήστεσι καθ' ἑαυτὸν καὶ μετὰ σησάμου καὶ θαψίας χυλοῦ, ἢ ἄλυκος, ἢ μελικράτου, ἢ πόλτου, ἢ φακοῦ ἢ ἄλλου ῥοφήματος. συσσιτοποιεῖται δὲ καὶ ἄρτῳ καὶ ὀπτᾶται. ἡ δὲ προσαγωγὴ καὶ ἐπιδιαίτησις, ἐξείργασται παρὰ τοῖς προηγουμένως περὶ τῆς δόσεως αὐτῆς γράψασι, μάλιστα δὲ συγκατατιθέμεθα φιλωνίδη τῷ σικελῷ τῷ ἀπὸ ἔννης, μακρὸν γὰρ ἔστιν ἐν ὕλης παραδόσει προηγουμένως θεραπευκτικὴν ἐκτίθεσθαι ἀγωγήν. διδόασι δὲ ἔνιοι σὺν * πολλῷ ῥοφήματι ἢ χυλοῦ πλήθει, ἢ καὶ τροφὴν ὀλίγην προδιδόντες, ἐπιδιδόασι τὸν ἐλλέβορον εὐθέως, ἐφ' ᾧν μάλιστα πνιγμὸς ὑποπτεύεται ἢ ἀσθένεια σώματος ὑπόκειται, ἀκίνδυνος γὰρ ἐπὶ τῶν οὕτω λαμβανόντων ἡ κάθαρσις· διὰ τὸ μὴ ἀκαίρως τὸ φάρμακον παρατίθεσθαι τοῖς σώμασι· καὶ βάλανοι δὲ ἐξ αὐτοῦ προστεθεῖσαι τῇ ἕδρᾳ μετ' ὄξους, ἐμέτους κινοῦσιν·

Περὶ Ελλεβόρου μέλανος.

Κεφ. ρνά.

Ελλέβορος μέλας, οἱ δὲ μελαμπόδιον, οἱ δὲ ἔκστομον, οἱ δὲ πολύῤῥιζον, μελαμπόδιον δὲ λέγεται

sternutamenta excitat, mures interficit cum melle & poléta subactũ, absumit carnes si coquatur vná. Datur per se ieiunis, & cum sesama, aut ptisanæ succo, aut halicæ, aut létis cremore, cũ aqua mulsa, aut pulte, aut quauis alia sorbitione. Cogitur cũ pane, & ita inassatur. Præparatio corporũ, ac victus ratio, diligéter tradita est, cum ab his qui de medica eius potione scriptitarũt, tum maximè à Philonide Siculo Ennési, cui nũc assentimur: quippe lógum nimis esset, in hac præsertim æditione de materia, simul medicã curandi rationé exponere. Dant nonnulli in pultis sorbitione, aut copioso halicæ cremore: aut paucũ antea cibum dari præcipientes, statim veratrũ offerunt, iis pręsertim, quibus strãgulationis suspicio imminet, aut si valetudo corp⁹ infirmat: hoc enim modo deiectio nihil periculi minatur, ꝙ cibo munitis nó intempestiuè medicamentũ corporibus offeratur. Vomitiones concitant subditę ex eo balani, cũ aceto.

Veratrum nigrum.

Cap. CLI.

Helleborũ nigrũ, appellatur melampodion, quoniam caprarũ

prarũ pastor, nomine Melampus, furẽtes in se prœtidas, primus purgasse, & sanasse fertur. Folia ei viridia, platani similia, minora, foliis sphondylij proxima, subaspera, nigriora, pluribꝰ diuisuris incisa: caulis asper: flores purpurei, candidi racematim cohęrentes: semen cnici, quod in Anticyra sesamoides vocant: quo deiectiones moliuntur: radicibus cohæret nigris, tenuibus, à capitulo, cepæ simili confibratis: quarũ est vsus: in collibus, asperis, & sitientibus locis enascitur. Optimum est quod ex huiusmodi petitur terris, vt ex Anticyra. Nigrum inibi probatissimum gignitur. Eligi debet corpulentum & plenum, in quo tenuis sit medulla, acre gustu, feruẽsque: cuiusmodi est in Helicone, Parnaso, & Ætolia natum: attamẽ Heliconium præcellit. Veratrum nigrum purgat ventrem, detrahit bilem pituitasq; datum per se, aut cum scammonia, & tribus obolis, siue drachma salis: decoquitur vel cũ lente & iusculis, quæ purgationis causa sumptitantur. Prodest morbis comitialibus, melancholicis, insanientibus, articulariis doloribus, & resolutis.

Menses

γεται), ἐπειδὴ δοκεῖ μελάμπους τὶς αἰπόλος τὰς προίτου θυγατέρας, μανείσας ἐν αὐτῷ καθᾶραι πρότος καὶ θεραπεῦσαι. ἔχει δὲ τὰ φύλλα χλωρὰ, πλατάνῳ προσεμφερῆ, ἥττονα δὲ πρὸς τὰ τῆς σπονδυλίου καὶ πολυσχιδέστερα καὶ μελάντερα καὶ ὑποτράχεα· καυλὸς τραχύς· ἄνθη δὲ λευκὰ, ἐμπόρφυρα, τῷ δὲ σχήματι βοτρυώδη· καὶ ἐν αὐτῷ καρπὸς κνίκῳ ὅμοιος, ὃν καὶ αὐτὸν καλοῦσιν οἱ ἐν ἀντικύρᾳ σησαμοειδῆ· χρώμενοι πρὸς τὰς καθάρσεις αὐτῷ. ῥίζαι δ' ὕπεισι λεπταὶ, μέλαιναι, οἱονεὶ ἀπό τινος κεφαλῆς κρομμυώδους ἠρτημέναι. ὧν καὶ ἡ χρῆσις· φύεται ἐν τραχέσι καὶ γεωλόφοις καὶ καταξήροις τόποις. Καὶ ἄριστος ὁ ἐκ τῶν τοιούτων λαμβανόμενος χωρίων. οἷός ἐστιν ὁ ἐξ ἀντικύρας. καὶ γὰρ ὁ μέλας καὶ κάλλιστος ἐν αὐτῇ γίνεται. ἐκλέγου δὲ τὸν εὔσαρκον καὶ εὔτροφον, λεπτὴν ἔχοντα τὴν ἐντεριώνην, δριμὺν ἐν τῇ γεύσει καὶ πυρώδη. τοιοῦτος δέ ἐστιν ὁ ἐν τῷ ἑλικῶνι καὶ παρνασῷ καὶ αἰτωλίᾳ φυόμενος· διαφέρει μέντοι ὁ ἑλικώνιος. Καθαίρει δὲ τὴν ἄνω κοιλίαν, ἄγων φλέγμα καὶ χολὴν, καθ' ἑαυτὸν ἢ μετὰ σκαμμωνίας διδόμενος, καὶ ἁλῶν < α ἢ τριωβόλου ὁλκῆς· συνέψεται δὲ καὶ φακῇ, καὶ ζωμοῖς τοῖς εἰς κάθαρσιν λαμβανομένοις. ὠφελεῖ δὲ ἐπιληπτικοὺς, μελαγχολικοὺς, μαινομένους, ἀρθριτικοὺς, παραλελυμένους.

προ-

προστεθεὶς δὲ, ἔμμηνα ἄγει, καὶ ἔμβρυα κτείνει, σύριγγάς τε καθαίρει καταταθεὶς καὶ μετὰ τρίτην ἐξαιρεθείς. ὁμοίως καὶ ἐπὶ δυσηκοούντων καθίεται εἰς τὸ οὖς, ἐώμενος ἐπὶ β΄. ἢ γ΄ ἡμέρας. θεραπεύει δὲ καὶ ψώρας μετὰ λιβανωτοῦ ἢ κηροῦ καὶ πίσσης καὶ κεδρίνου ἐλαίου καταχριόμενος· μετ᾽ ὄξους δὲ καθ᾽ ἑαυτὸν καταπλασσόμενος, ἀλφοὺς καὶ λειχῆνας καὶ λέπρας θεραπεύει· ἑψηθεὶς δὲ σὺν ὄξει ὀδονταλγίας πραΰνει διακλυζόμενος· σηπταῖς τε μίγνυται· μετὰ δὲ κριθίνου ἀλεύρου καὶ οἴνου, κατάπλασμά ἐστιν ὑδρωπικοῖς ὠφέλιμον· συμφυτευθεὶς δὲ ἀμπέλοις πρὸς τῇ ῥίζῃ, τὸν ἐξ αὐτῶν οἶνον καθαρτικὸν ἐργάζεται. περιρραίνουσι δὲ καὶ οἰκίαις αὐτὸν καθαρτικὸν εἶναι νομίζοντες· ὅθεν καὶ ὀρύσσοντες ἵστανται προσευχόμενοι ἀπόλλωνι καὶ ἀσκληπιῷ φυλαττόμενοι ἀετὸν, ἐφίπτασθαι γάρ φασιν οὐκ ἀκινδύνως· δίδωσι γὰρ θάνατον ὁ ὄρνις ἐάν περ ἴδῃ τὴν ὀρυχὴν τοῦ ἐλλεβόρου. συντόμως δὲ δεῖ ὀρύττειν, διὰ τὸ καρηβαρείαν ἐκ τῆς ἀποφορᾶς γίνεσθαι· ὅθεν εἰς προφυλακὴν οἱ ὀρύττοντες, ἐσθίουσι σκόροδα, καὶ οἶνον πίνουσιν. ἀβλαβέστεροι γὰρ οὕτω διατίθενται. ἐξεντερίζεται δὲ ὥσπερ καὶ ὁ λευκὸς ἐλλέβορος.

Περὶ Ση-

Menses inditum trahit, partus necat, purgat fistulas impositum, & tertia die detractum. Item contra grauitatem auditus in aurem demittitur, ibiq; in alterum aut etiam tertium diem esse sinitur. Scabiem sanat, illitum cum thure, aut cera, & pice, & cedrino oleo: vitiliginibus, lepris, impetiginibus, ex aceto medetur: dentium dolorem collutione mitigat: erodentibus medicamentis commiscetur: hydropicorum ventri vtilissimè imponitur factũ ex eo, farina hordeacea, & vino, cataplasma: consitum proximè radices vitiũ, vinum purgãdi facultate donat. Huius resparsu domos expiari arbitrãtur: quare inter fodiendum stantes, Apollinem, Æsculapiúmque precantur, ac vitãt aquilæ volatus, aduolare enim nõ sine periculo tradunt: nanque si auis effossionem hellebori conspexerit, moriturum qui succidit, auguriũ est. Celeriter effodiatur oportet, quoniam halitu caput aggrauat: quapropter, ad id arcendũ, fossuri, alliũ præsumere, & vinum bibere cõsueuerũt: nulli ita noxæ opportuni redduntur. Veratri albi modo emedullatur.

Sesa-

Sesamoides magnum.
Cap. CLII.

Sesamoides magnũ, in Anticyra helleborũ vocant, quoniam albo veratro in purgationibus misceatur. Simile est senecioni aut rutæ: longo folio: flore candido: radice gracili, ignaua: semen gustu amaro, cætera sesamæ simile. Ventrem detrahit: datur tritum ad bilis pituitæque deiectiones, quantum tribus digitis capitur, addito veratri albi sesquiobolo, ex aqua mulsa.

Πρὶ Σησαμοειδοῦς τοῦ μεγάλου. Κεφ. ρνβ'.

Σησαμοειδὲς τὸ μέγα, ἐν ἀντικύρᾳ ἐλλέβορον καλοῦσι, διὰ τὸ μίγνυσθαι ἐν ταῖς καθάρσεσι τῷ λευκῷ ἐλλεβόρῳ. ἔοικεν ἡ πόα ἠριγέροντι ἢ πηγάνῳ· φύλλα μακρά· ἄνθος λευκόν· ῥίζα ἰσχνὴ ἄπρακτος· σπέρμα ὅμοιον σησάμῳ, πικρὸν ἐν τῇ γεύσει. Ο καθαίρει * ἄνω φλέγμα τὲ καὶ χολὴν ὅσον τοῖς τρισὶ δακτύλοις λεῖον ληφθὲν μετὰ ἐλλεβόρου λευκοῦ τριῶν ἡμιωβόλων σὺν μελικράτῳ.

Sesamoides paruum.
Cap. CLIII.

Sesamoidi paruo cauliculi sunt dodrantales: folia coronopi, minora, hirsutiora: & in cauliculorum cacumine capitula, florum penè purpureorum, medio eorum albo: semen sesamæ, fuluum, amarum: radix tenuis. Detrahit bilem pituitasque, semen ex aqua mulsa potum dimidio acetabulo: illitum ex aqua, tumores ac tubercula discutit. Nascitur in asperis.

Πρὶ Σησαμοειδοῦς τοῦ μικροῦ. Κεφ. ρνγ'.

Σησαμοειδὲς τὸ μικρὸν καυλία ἔστι σπιθαμιαῖα· ἔχοντα φύλλα κορωνόποδι ὅμοια, δασύτερα μέντοι καὶ μικρότερα· ἐπ' ἄκρου δὲ τῶν καυλίων κεφάλια ἀνθίων ὑποπορφύρων, ὧν τὸ μέσον, λευκόν· ἐν οἷς σπέρμα σησάμῳ ἐοικὸς, πικρὸν, κιρρὸν· ῥίζα λεπτή. Καθαίρει * δὲ χολὴν καὶ φλέγμα κάτω πεθὲν τὸ σπέρμα, ὀξυβάφου ἥμισυ σὺν μελικράτῳ· καταπλασθὲν δὲ μεθ' ὕδατος, φύματα καὶ οἰδήματα διαφορεῖ. φύεται ἐν τραχέσι χωρίοις.

Syluestris cucumer.
Cap. CLIIII.

Cucumis syluestris fructu solo distat à satiuo cucumere, quem

Περὶ Σίκυος ἀγρίου.
Κεφ. ρνδ'.

Σίκυς ἄγριος τῷ καρπῷ μόνῳ διαφέρει τοῦ ἡμέρου σίκυος, ἐλάσσο-

ἐλάσσονα πολλῷ ἔχων βαλανείοις ἐπιμήκεσιν ἐοικότα· τὰ φύλλα καὶ τὰ κλήματα ἡμέρῳ ὅμοια· ῥίζαν δὲ λευκὴν καὶ μεγάλην· φύεται ἐν οἰκοπέδοις καὶ ἀμμώδεσι τόποις, ὅλος δὲ ὁ θάμνος πικρός. Ἁρμόζει δὲ ὁ τῶν φύλλων χυλὸς ἐνσταζόμενος ὠταλγίαις. ἡ δὲ ῥίζα καταπλασθεῖσα μετὰ ἀλφίτου παῦ οἴδημα παλαιὸν διαφορεῖ· μετὰ ῥητίνης δὲ τερεβινθίνης ἐπιτεθεῖσα, φύματα ῥήττει· μετ' ὄξους δὲ ἑψηθεῖσα καὶ καταπλασθεῖσα, ποδάγρας διαφορεῖ· καὶ ἰσχιάδος δέ ἐστιν ἔγκλυσμα. καὶ ὀδονταλγίας διάκλυσμα τὸ ἀφέψημα. ξηρὰ δὲ λεία ἀλφοὺς, λέπρας καὶ λειχῆνας σμήχει· οὐλάς τε μελαίνας καὶ σπίλοις τοὺς ἐν προσώπῳ ἀποκαθαίρει. καὶ ὁ χυλὸς δὲ τῆς ῥίζης, πλῆθος τριῶν ἡμιωβολίων τὸ ἐλάχιστον. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ ὅσον τέταρτον ὀξυβάφου καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν, καὶ μάλιστα ἐπὶ ὑδρωπικῶν, δίχα δὲ τοῦ τὸν στόμαχον ἀδικεῖν ποιεῖται τὴν κάθαρσιν, δεῖ δὲ τῆς ῥίζης λαβόντα ἡ μίλιτρον, μετὰ δυοῖν ξεστῶν οἴνου μάλιστα λιβυκοῦ λεαίνειν καὶ διδόναι ἐκ τούτου κυάθους γ'* ἕως ἂν ὁ ὄγκος ἱκανῶς συσταλῇ.

Περὶ Ελατηρίου. Κεφ. ρνέ.

Τὸ δὲ λεγόμενον ἐλατήριον, ἐκ τοῦ καρποῦ τῶν σικύων σκευάζεται τὸν

quem longè minorem parit, oblongis glandibus non dissimilem: folia atque sarmenta satiui refert: radice candida, magna: nascitur in sabuletis, & ruderibus, frutice in totum amaro. Instillatus foliorum succus, aurium dolori conuenit. Illita ex polenta radix, veterem omnem tumorem discutit: imposita cum resina terebinthina, tubercula rumpit: ischiadicis infunditur: podagras discutit, decocta ex aceto, & illita. Eius decocto dentes in dolore colluuntur. Aridæ farina impetiginem, lepras & vitiligines absterget: nigris cicatricibus colorem reddit, & in facie maculas expurgat. Radicis succus sesquioboli pondere, & item cortex, acetabuli quarta parte, bilem pituitamque deiiciunt, præsertim in hydropicis: (deiectiones autem circa stomachi iniuriam mouet) radicis sehbra, in vini præsertim Libyci hemina conteritur, dantúrque ex eo terni cyathi triduo, dum tumor abunde deprimi cernatur.

Elaterium. Cap. CLV.

E fructu huiusce cucumeris, fit medicamētū qđ elateriū vocatur, ad hūc

tur, ad hunc modum: Decerpti cucumeres, qui tacti protinus exiliunt, seruantur nocte vna: postridie imposito supra craterem rariore cribro, vtrisque manibus prȩhensi, sigillatim supino cultro, sursum versus aciem habente, finduntur, atque per cribrum humor in subiectum vas exprimitur: simúlque carnosum quod hæsit cribro, quò facilius excidat, eliditur: quod ita pressum est, residere sinitur, atque in vicinã peluim demittitur. Coaceruata auté in cribro segmina, dulci aqua perfunduntur, & denuò pressa abiiciũtur. Humor in pelui agitatur, & linteo opert⁹, soli exponitur: dúmq; steterit, tota supernatans aqua cũ humore concreto, effunditur. Hoc verò idẽtidem fieri solet, donec existens aqua liquescat: qua stillatim exhausta, sedimẽtũ mortario suscipitur, & conterendo cogitur in pastillos. Sunt qui ad hauriendam protinus succi abundantiã, cribratos cineres humi inspargant, & medium cauantes, triplicatũ linteũ obtundant, per quod eleterium cum sua humiditate diffundunt, siccatúmque, in pila, vt dictum est, conterunt.

Aliqui

τὸν τρόπον τοῦτον· τοὺς ἅμα τῷ ἅψασθαι σικύους ἀποπηδῶντας ἐκλέγων, ἀποτίθεσο, ἐῶν νύκτα· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἐπὶ κρατῆρι κόσκινον μὴ πυκνὸν ἐπιθεὶς, καὶ μαχαίριον ὕπτιον ἁρμόσας, τὴν ἀκμὴν ἔχον ἄνω, λαμβάνων ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ καθ' ἕνα τῶν σικυῶν, διαίρει καὶ ἔκθλιβε διὰ τοῦ κοσκίνου τὸ ὑγρὸν εἰς τὴν ὑποκειμένην κρατηρείαν· προσεκθλίβων καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς σαρκῶδες ὃ δὴ περιπίπτει τῷ κοσκίνῳ· ἵνα καὶ αὐτὸ διεκπίπτῃ· καὶ εἰς λεκάνην παρακειμένην τὰ ἐκθλιβόμενα βάλλε. σωρεύσας δὲ τὰ τετμημένα ἐπὶ τοῦ κοσκίνου, ὕδατι γλυκεῖ περιχέας καὶ ἀποπιέσας, ταῦτα μὲν ῥίπτε. ταράξας δὲ τὸ ἐν τῇ λεκάνῃ ὑγρὸν καὶ σκεπάσας ὀθόνῃ, τίθεσο ἐν ἡλίῳ· καὶ ὅτε στῇ, πᾶν τὸ ἐπινηχόμενον ὕδωρ μετὰ τοῦ ἐπιπάγου, ἀπόχει. καὶ τοῦτο ποίει πολλάκις ἄχρις οὗ καταστῇ τὸ ἐφιστάμενον ὕδωρ. ὃ γὰρ ἐκσπογγίσας ἐπιμελῶς, τὴν ὑπόστασιν βαλὼν εἰς θυίαν, λέαινε, καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους. ἔνιοι δὲ πρὸς τὸ ταχέως ἀνικμασθῆναι τὸ ὑγρὸν, τέφραν σεσησμένην ἐπὶ γῆς καταστρώσαντες καὶ κοιλάναντες τὸ μέσον, ὀθόνιον τριπλοῦν ἐπιθέντες, κατὰ τούτου τὸ ἐλατήριον σὺν τῇ ἰκμάδι ἐπιχέουσιν, ἀναξηρανθὲν δὲ θυίᾳ λεαίνουσιν ὡς προείρηται.

ἔνιοι

ἔνιοι δὲ ἀντὶ τοῦ ὕδατος θάλατταν παραχέοντες, πλύνουσιν. οἱ δὲ, τῇ τελευταίᾳ πλύσει μελίκρατον παραχέουσι. δοκεῖ δὲ ἐλατήριον κάλλιστον εἶναι τὸ μετὰ τοῦ λευκοῦ ἢ σύγχρουν ἔνικμον, κοῦφον, λεῖον, πικρότατον τῇ γεύσει, καὶ προσαχθὲν λύχνῳ εὐεξαπτές. τὸ μέν τι προσίζον καὶ τραχὺ καὶ θολερὸν τῇ ὄψει, γέμον ὀροβίου καὶ τέφρας, βαρύ τέ ἐστι καὶ φαῦλον. ἔνιοι δὲ καὶ τῷ χυλῷ τοῦ σικύου, μιγνύουσιν ἄμυλον, πρὸς τὸ μιμήσασθαι αὐτὸ λευκὸν καὶ κοῦφον. εἰς μέν τοι τὰ καθαρτικὰ ὁ διετὴς ἁρμόζει ἄχρι δεκαετῶν· ἡ δὲ τελεία * πόσις ὀβολός· ἡ δὲ ἐλαχίστη ἡμιωβόλιον· παιδίοις δὲ δίχαλκον· πλεῖον γὰρ ποθὲν κίνδυνον ἐπιφέρει. κινεῖ δὲ τὴν κάτω καὶ τὴν ἄνω κάθαρσιν ἄγον φλέγμα καὶ χολήν. ἀρίστη δὲ τοῖς δυσπνοοῦσιν ἡ δι᾽ αὐτοῦ κάθαρσις. εἰ μὲν οὖν θέλεις κατὰ κοιλίαν καθαίρειν διπλάσιον ἁλῶν μίξας καὶ στίμμεως ὅσον χρῶσαι δι᾽ ὕδατος ὀροβιαῖα καταπότια δίδου, ἐπιῤῥοφείτω δὲ χλιαροῦ ὕδατος κύαθον ἕνα· εἰς δὲ ἔμετον ὕδατι ἀνιεὶς, πτερῷ τοὺς ὑπὸ γλῶσσαν διάχριε τόπους ὡς ἔπι ἐσωτάτῳ· εἰ δὲ δυσεμὴς εἴη ἢ ἐλαίῳ ἢ ἰρίνῳ μύρῳ διεὶς, κώλυε δὲ κοιμᾶσθαι. τοῖς δὲ ὑπερκαθαιρομένοις, συνεχῶς προσφέρειν δεῖ οἰνέλαιον·

ἐμουμ-

Aliqui pro dulci aqua marinã perfundentes, ita eluunt. Alij in nouissima lotione, mulsam aquã respergunt. Elateriũ optimũ esse constat, leue, nõ ponderosum, cũ candore leniter humectum, gustu amarissimum, quódque lucernarũ luminibus obiectũ, facilè flagret. Porraceũ tamen scabrumq́;, si turbidũ spectetur, atq; erui cinerisq; plenũ sit, graue & vitiosum esse solet. Nec desunt, qui cucumis succo amylũ immisceãt, vt candorẽ ipsũ & læuitatẽ imitẽtur. A bimatu ad decenniũ deiectionib⁹ vtile est. Integer mod⁹, obolus est: minim⁹, semiobolus: pueris, chalci duo: siq̃dẽ copiosi⁹, periculũ adfert. Bilẽ ac pituitã vtrauis parte extrahit. Optima suspiriosis est purgatio: q̃ si ĩ animo sit deiectionẽ moliri, adiecto salis duplo, & stibij q̃d colorare sufficiat, ex aqua, erui magnitudĩe catapotia dato, postea cyath⁹ vn⁹ aquę tepidę sorbeat: ad citãdas tñ vomitiões aqua diluẽs elateriũ, subiectas linguę partes peritissimè pẽna oblinito: q̃ si q̃squã difficili⁹ euomat, oleo aut vnguẽto irino resoluito, somnũ ĩhibeto. Porrò his q̃ eximiè vacuãt cõtinuè vinũ, & oleũ dari cõuenit:

H etenim

etenim vomendo restituuntur. Quòd si vomitiones non finiantur, aqua frigida, polenta, posca, poma, & quæ stomachum densando corroborant, offerenda sunt. Ciet elaterium menses, & partus enecat, in pesso subditum: morbo regio medetur, cum lacte naribus infusum, & diuturnis capitis doloribus liberat: efficacissimè anginis illinitur, cum vetere oleo, melle, aut felle taurino.

Staphis agria.

Cap. CLVI.

Staphis agria, siue herba pedicularis, folia habet labruscæ, diuisa: & cauliculos rectos, molles nigrosq́; fert floré glasti· & folliculos virides, similes ciceri, & in his nucleum triangulum, scabrũ, ex nigro subfuluescentem, intus album, gustu acrem. Grana quindecim, si trita in aqua mulsa dentur, crassum humorem per vomitum purgãt: sed qui hauserũt, ambulare debent. prudenter tamen attendere oportet, & aquã mulsam cõtinuò potui dare: quoniã pericula strangulationis inferũt, &

ἐμοῦντες γὰρ ἀποκαθίστανται. μὴ παυομένων δὲ τῶν ἐμέτων, ὕδωρ ψυχρὸν καὶ ἀξίφιτον καὶ ὀξύκρατον καὶ ὀπώραν, καὶ ὅσα δύνανται τὸν στόμαχον πυκνῶσαι προσενεκτέον. κινεῖ δὲ τὸ ἐλατήριον καὶ ἔμμηνα, καὶ ἔμβρυα κτείνει ἐν προσθέτῳ· ἐγχυθέν τε μετὰ γάλακτος εἰς τοὺς ῥώθωνας, ἴκτερον ἀποκαθαίρει, καὶ κεφαλαλγίας τὰς χρονίους ἀπαλλάττει συναγχικοῖς τε διάχρισμα πρακτικὸν μετ' ἐλαίου παλαιοῦ ἢ μέλιτος ἢ χολῆς ταυρείας. τοῦ δὲ ἡμέρου σικύου ἡ ῥίζα λεῖα ποθεῖσα σὺν ὑδρομέλιτι < ά. ὁλκὴ, ἐμέτους κινεῖ. εἰ δέ τις μετὰ τὸ δεῖπνον πραέως ἐμέσαι ἐθέλει, ἀρκοῦσιν ὀβολοὶ β΄.

Περὶ Σταφίδος ἀγρίας.

Κεφ. ρνϛ΄.

Σταφὶς ἀγρία φύλλα μὲν ἔχει ὥσπερ ἀμπέλου ἀγρίας ἐπεσχισμένα·* καυλία ὀρθὰ, μαλακὰ, μέγανα· τὸ δὲ ἄνθος φέρει ἰσάτῃ ὅμοιον· τὸ δὲ καρπὸν ἐν θυλακίοις χλωροῖς ὥσπερ ἐρεβίνθου, τρίγωνον, τραχὺν, ὑπόκιρρον ἐν τῷ μέλανι, τὰ δὲ ἔνδον λευκὸν, γευσαμένῳ δριμύν. Τούτου κόκκους ἱ ἢ ἑ. ἐὰν τις λεάνας ἐν μελικράτῳ δῷ, καθαίρει δι' ἐμέτων πάχη· περιπατείτωσαν δὲ οἱ πεπωκότες. δεῖ μέν τοι προσέχειν συνετῶς μελίκρατον διδόντας, διὰ τὸ ἐπιφέρειν τοὺς κατὰ πνιγμὸν κινδύνους, καὶ

καὶ καίειν τὴν φάρυγγα. ἀφιώζει δὲ τριφθεῖσα καὶ ἐν ἐλαίῳ συγχρισθεῖσα πρὸς φθειριάσεις καὶ κνησμοὺς καὶ ψώρας. διαμασηθεῖσα δὲ φλέγμα ἄγει πλεῖστον· καὶ ὀδονταλγίαις ὠφελεῖ σὺν ὄξει ἑψηθεῖσα καὶ διακλυζομένη· οὖλά τε ῥευματιζόμενα στέλλει· καὶ ἄφθας τὰς ἐν στόματι θεραπεύει μετὰ μέλιτος. μίγνυται καὶ τοῖς πυρωτικοῖς μαλάγμασιν.

Περὶ Θαψίας. Κεφ. ρνζ΄.

Θαψία ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τοῦ δοκεῖν πρῶτον εὑρῆσθαι ἐν Θάψῳ τῇ νήσῳ τῇ ὁμωνύμῳ. τῇ δ' ὅλῃ φύσει ἔοικεν νάρθηκι, ἰσχνότερος δ' αὐτῆς μᾶλλον ὁ * καρπὸς καὶ τὰ φύλλα μαράθρῳ ἐμφερῆ· ἐπ' ἄκρου δὲ σκιάδια καθ' ἑκάστην ἀπόφυσιν, ἀνήθῳ ὅμοια· ἐφ' ὧν ἄνθος μήλινον· σπέρμα ὑπόπλατυ, τῷ τοῦ νάρθηκος ἐμφερὲς, ἔλαττον μέντοι· ῥίζα ἔνδοθεν λευκὴ, μεγάλη, μέλαινα δ' ἔξωθεν, παχύφλοιος, δριμεῖα. Ἥτις ὀπίζεται περιορυχθεῖσα καὶ ἐγκοπτομένη τὸν φλοιὸν, ἢ κοιλανθεῖσα, αὐτὴ ἐν ἑαυτῇ θολοειδῶς ἡ ῥίζα καὶ πωματιζομένη πρὸς τὸ καθαρὸν μένειν τὸν ὀπόν· τῇ δ' ὑστεραίᾳ δεῖ ἐπιόντας ἀναιρεῖσθαι τὸν ἐπισυλλεγμένον ὀπόν. χυλίζεται δὲ κοπεῖσα ἡ ῥίζα καὶ διὰ κυρτίδος καὶ ὀργάνου ἐκθλιβεῖσα καὶ ξηρανθεῖσα ἐν ἡλίῳ δι' ὀστρακίνου παχέος ἀγγείου.

ἔνιοι

& fauces adurunt. Trita & ex oleo illita, phthiriasi prodest: item prurigini & psoris. Cit plurimam pituitam commanducata: decocta in aceto, dentium dolori, colluto ore, subuenit: rheumatismum gingiuarum sistit: vlcera oris mananti cum melle sanat. Vrentibus malagmatis imponitur.

Thapsia. Cap. CLVII.

Thapsia nomẽ ideo accepit, quod in Thapso eiusdẽ nominis Insula, primum inuenta sit. Tota verò natura ferulæ similis est: graciliore caule: foliis fœniculi: vmbella anethi in cacumine, à singulis surculis erũpente: flore luteo: semen quale ferulæ, latiusculum, sed aliquanto minus: radix foris nigra, intus candida, longa, acris, crassiore libro vestita. Lactis extrahendi ratio hæc est: Facto in ambitu scrobe, cortices inciduntur: aut radix in fornicis speciem in se excauata, cooperitur, quò merus succus confluat: oportet illuc sequenti die se conferre, & congestũ succum extrahere. Tunditur etiam radix in pila, & succus organo per quallũ expressus fictili crasso insolatur.

 Ali-

Aliqui foliũ vnà terunt: sed inualidior huiuscemodi succus. Hoc autem interest, quoniam qui ab radice manauit, grauius olet, & humidus permanet: è foliis autẽ extractus, excicca-tur, atq; teredinũ iniuriã sentit. Qui succũ colligit, stare debet non obuersus vẽto: aut potius, cũ dies apricus est, & à flatu si-let: quoniã ob halitus acrimo-niã facies vehemẽter intume-scit, nudáq; corpora inuadunt pustulę: ob id prius liquido ce-rato, & adstringẽte, nudas par-tes illinunt, & ita muniti acce-dũt. Tam cortex radicis, q̃ suc-cus, purgandi vim habẽt, & lac-teus succus in aqua mulsa po tus: ná vtrinq; bilẽ extrahũt. Ra dicis modus, quaterni oboli, cũ trib⁹ seminis anethi drachmis: succi, terni oboli: lactis, obolus vnus: quod eo amplius assumi-tur, periculosum est. Huiusmo-di purgatio cõuenit suspiriosis, & diuturnis laterũ doloribus, reiectionibúsq;, datur in cibis aut obsonio, quibus difficile sit vomere. Tã radix, q̃ succ⁹ omniũ maximè, quæ pares cũ eis vires adepta sunt, vim habent extractoriã ex alto, vbi ex imo aliquid euocãdũ est, aut mea-tuũ laxitas aliò transferẽda est: vnde

ἔνιοι δὲ καὶ τὰ φύλλα συναπο-θλίβουσιν· ἀσθενὴς δὲ ὁ τοιοῦ-τος. διακείνεται δὲ τῷ βρωμα-τωδέστερον εἶναι τὸν ἀπὸ τῆς ῥί-ζης καὶ μᾶλλον ἔνικμον· ξηραί-νεσθαι δὲ τὸν ἀπὸ τῶν φύλλων καὶ πρωθυπιζέσθαι. ὀπίζοντα δὲ δεῖ μὴ κατ' ἀνέμου ἵστασθαι· μᾶλ-λον δὲ γλωτμίας οὔσης. ἕτεροι δεῖ γὰρ ἰσχυρῶς τὸ πρόσωπον καὶ φλυκταινοῦσθαι τὰ γυμνὰ μέρη· διὰ τὴν δεκμύτητα τῆς ἀποφορᾶς· δεῖ οὖν κηρωτῇ συ-φούσας ὑγιαῖς προχρίειν τὰ γυ-μνὰ τῶν μερῶν, καὶ οὕτω προσ-έρχεσθαι. Δώσαμεν δὲ ἔχει καθαρτικὴν, ὅ τε φλοιὸς τῆς ῥί-ζης καὶ ὁ χυλὸς, καὶ ὁ ὀπὸς σὺν μελικράτῳ πιγόμενος· ἄγω γὰρ καὶ κάτω χολὴν καθαίρουσι. δίδοται δὲ τῆς μὲν ῥίζης τε-τραώβολον μετὰ ἀνήθου σπέρμα-τος < γ. τοῦ δὲ χυλίσματος τριώβολον· τοῦ δὲ ὀπτοῦ ὀβολός· πλεῖον γὰρ δοθὲν, κινδυνώδης. ἀρμόζει δὲ ἡ δι' αὐτοῦ κάθαρ-σις πάθεσιν ἀσθματικοῖς, πλευ-ρῶν ἀλγήμασι χρονίοις, καὶ ἀνα-γωγαῖς· τοῖς δὲ δυσπέπτοις ἐν σι-τίοις ἢ ἐψήμασι δίδοται. κέκτη-ται δὲ καὶ μετασυγκριτικὴν δύ-ναμιν ὅ τε ὀπὸς καὶ ἡ ῥίζα πάν-των μᾶλλον τῶν ἰσοδυναμούν-των ὅσου τι δεῖ ἐκ βάθους ἑλκύσαι, ἢ μετὰ προσποιῆσαι.

ὅθεν

ὅθεν ἀλωπεκίας καταχριόμενος ὁ χυλὸς ἢ ἡ ῥίζα χλωρὰ προστριβομένη, δασύνῃ. ὑπωπιά τε αἴρει καὶ πελιώματα λεία ἡ ῥίζα ἢ ὁ χυλὸς σὺν λιβανωτῷ καὶ κηρῷ ἴσοις· δεῖ δὲ μὴ πλέον δυοῖν ὡρῶν ἐᾷν· μετὰ δὲ ταῦτα πυριᾶν θερμῇ θαλάττῃ· αἴρει δὲ καὶ ἔφηλιν σὺν μέλιτι καταχρισθεὶς, καὶ λέπρας ἀφίστησι· φύματά τε ῥήττει μετὰ θείου καταχριόμενος ὁ χυλὸς· χρησίμως δὲ καταχρίεται καὶ ἐπὶ τῶν χρονίας ἐχόντων διαθέσεις περὶ πλευρὸν ἢ πνεύμονα, ἢ πόδας ἢ ἄρθρον· χρησιμεύει δὲ καὶ πρὸς ἐπαγώγια ἐπὶ τῶν μὴ ἐκ περιτομῆς λειποδέρμων οἴδημα ἐγείρων, ὅπερ καταντλούμενον καὶ τοῖς λιπαίνουσι μαλαττόμενον, τὸ ἐλλειπὲς τῆς πόσθης ἐκπληροῖ.

Περὶ Σπαρτίου. Κεφ. ρνή.

Σπαρτίον θάμνος ἐστὶ φέρων ῥάβδοις μακρὰς, ἀφύλλοις, στερεὰς, δυσθραύστοις, αἷς τὰς ἀμπέλοις δεσμεύουσι· φέρει δὲ λοβοὺς ὥσπερ φασίλους, ἐν οἷς σπερμάτια φακοειδῆ· ἄνθος μήλινον ὥσπερ λευκοΐου· Τούτου ὁ καρπὸς καὶ τὰ ἄνθη ποθέντα σὺν μελικράτῳ ὁλκὴ ὀβολῶν ε. καθαίρει ἄνω μετ' ἐντάσεως ὥσπερ ὁ ἐλλέβορος ἀκινδύνως, ὁ δὲ καρπὸς κινεῖ τὴν κάτω κάθαρσιν, καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ῥάβδων ἐν ὕδατι βραχεισῶν, εἶτα κοπεισῶν καὶ χυλισθεισῶν, ἰσχια-

vnde succus illitione, aut radix recens affrictu, alopecias explent. Radix succúsque cum æquis ceræ thurísque portionibus, sugillata liuorésque tollunt: sed non plus binis horis dimittantur: locus deinde aqua maris calida foueatur. Vitia cutis in facie emendat, cum melle illitus succus: lepras tollit: tubercula discutit, perunctus cum sulphure. In diuturnis pulmonum, laterum, pedum, articulorúmque valetudinibus vtiliter illinitur. Valet ad integendam colis glandem, iis qui natura, non circuncisione, curti sunt: tumorem enim excitat, qui pinguium fotu emollitus, præputij iacturã resarcit.

Spartium. Cap. CLVIII.

Spartion frutex est, longas ferens virgas, sine foliis, firmas, fractu contumaces, quibus vites vinciuntur: semen lenticulæ, in folliculis phasiolorũ modo nascés: florem, vt albæ violæ, luteum. Purgant per supernavehementer, hellebori vice, citra periculũ flores, & semina, quinis obolis in aqua mulsa pota. Semen deiectionem mouet. Ramis in aqua maceratis, mox tusis, extractus succus,

 ischia-

iſchiadicis, & angina laborātibus auxiliatur, ſi cyathi modū ieiuni bibant. Quidam mari na aqua macerare malunt, & infundere iſchiadicis clyſtere: ſtrigmenta autē elicit cruenta.

Silybum. Cap. CLIX.

Silybon, lata ſpina eſt, folia ferens chamæleonis albi. Hæc recens cum ſale oleóque cocta eſtur. Radicis ſuccus drachmæ pondere potus, vomitiones ciet.

Glans vnguentaria.
Cap. CLX.

Glans vnguentaria, fructus eſt arboris myricæ ſimilis, magnitudine auellanæ nucis, cuius nucleus Gręcarum nucum more tritus, humorem reddit, quo ad pretioſa vnguenta pro oleo vtuntur: naſcitur in Æthiopia, Ægypto, Arabia, & Petra oppido ſecus Iudæam. Præfertur plena, recens, candida, quæ facilè delibretur. Ea drachmæ pondere pota, lienem abſumit, cum lolij farina, & aqua mulſa podagricis illinitur: pſoras lepráſque decocta in aceto, vitiligines & nigras cicatrices cum nitro, emendat: & cum lotio lentigines, varos & papulas in facie, & cutis vitia tollit. Vomi-

ἰσχιαδικῶν καὶ συναγχικῶν ἐστι βοήθημα, ὅσον κύαθος εἷς πινόμενος νήστεσιν. ἔνιοι δὲ ἐναποβρέξαντες ἀλλμῃ ἢ θαλάττῃ, ἐγκλύζουσι τοὺς ἰσχιαδικούς· ἄγει δὲ αἱματῶδες καὶ ξυσματῶδες.

Περὶ Σιλύβου. Κεφ. ρνθ'.

Σίλυβον ἄκανθά ἐστι πλατεῖα, φύλλα ἔχουσα χαμαιλέοντι ὅμοια τῷ λευκῷ. ἥ τις ἀρτιφυὴς ἐσθίεται ἑφθὴ σὺν ἐλαίῳ, καὶ ἁλσί. τῆς δὲ ῥίζης ὁ ὀπὸς ὅσον ὁλκὴ ποθεὶς σὺν μελικράτῳ, ἐμέτους κινεῖ.*

Περὶ Βαλάνου μυρεψικῆς.
Κεφ. ρξ'.

Βάλανος μυρεψικὴ καρπός ἐστι δένδρου μυρίκῃ ἐοικότος, ὅμοιος τῷ λεγομένῳ ποντικῷ καρύῳ, οὗ τὸ ἐντὸς θλιβόμενον ὥσπερ τὰ πικρὰ ἀμύγδαλα, ἐξίησιν ὑγρὸν, ᾧ εἰς τὰ πολυτελῆ μύρα ἀντ' ἐλαίου χρῶνται· γεννᾶται δὲ ἐν αἰθιοπίᾳ καὶ αἰγύπτῳ καὶ ἀραβίᾳ καὶ ἐν τῇ κατὰ ἰουδαίαν πέτρᾳ. διαφέρει δὲ αὐτῆς ἡ νέα καὶ πλήρης, λευκὴ τε καὶ εὐλέπιστος. Ἡ τις μετ' ὀξυκράτου ποθεῖσα λεῖα ὅσον < ὁλκὴ σπλῆνα τήκει καὶ καταπλάσσεται δὲ ἐπ' αὐτοῦ μετ' αἰρίνου ἀλεύρου, καὶ μετὰ μελικράτου καὶ ἐπὶ ποδαγρικῶν· σὺν ὄξει δὲ ἑψηθεῖσα ἀποσμήχει ψώραν, λέπραν· σὺν νίτρῳ δὲ ἀλφοὺς, οὐλὰς μελαίνας· σὺν οὔρῳ δὲ αἴρει φακοὺς, ἰόνθους, ἐφήλεις, ἐξανθήματα ἐν προσώποις· ἐμέτους.

ἐμέτοις δὲ κινεῖ, καὶ κοιλίαν λύει μετὰ ὑδρομέλιτος· κακοστόμαχος δέ ἐστιν ἱκανῶς, καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς ἔλαιον ποθὲν τὴν κοιλίαν ἐπάγει, στυπτικώτερος δέ ἐστιν ὁ φλοιὸς αὐτῆς· τὸ δὲ * ἐκκοπείσης καὶ ἐκθλιβείσης αὐτῆς ἐκπίεσμα, μίγνυται σμήγμασι τοῖς πρὸς τραχύτητας καὶ κνησμοὺς εὐθετοῦσιν.

Vomitiones mouet, & aluum cum hydromelite resoluit: stomacho aduersatur. Oleum quod ea exprimitur, aluũ potu ciet. Cortex eius magis adstringit: verùm tusæ & expressæ succus abstergentibus medicamentis adiicitur, quæ aduersus prurigines & scabritias idonea sunt.

Περὶ Ναρκίσσου. Κεφ. ρξά.

Ναρκίσσος, ἔνιοι καὶ τοῦτο ὥσπερ τὸ κρίνον λείριον ἐκάλεσαν, τὰ μὲν φύλλα πράσῳ ἔοικε, λεπτὰ δὲ καὶ μικρότερα κατὰ πολὺ, καὶ στενώτερα· καυλὸν κενὸν, ἄφυλλον μείζω σπιθαμῆς· ἐφ' οὗ ἄνθος λευκόν· ἔσωθεν δὲ κροκῶδες ἐπ' ἐνίων δὲ πορφυροειδές· ῥίζα δὲ λευκὴ, ἔνδοθεν στρογγύλη, βολβοειδὴς, καρπὸς ὡς ἐν ὑμένι, μέλας, προμήκης· φύεται ὁ κάλλιστος ἐν ὀρεινοῖς τόποις, εὐώδης· ὁ δὲ λοιπὸς πρασίζει, καὶ βοτανώδη τὴν ἀποφορὰν ἔχει. Τούτου ἡ ῥίζα βρωθεῖσα ἑφθὴ καὶ ποθεῖσα, ἐμέτοις κινεῖ· ἁρμόζει δὲ καὶ πυρικαύτοις σὺν μέλιτι λεία· καὶ τὰς περὶ νεῦρα διακοπὰς παρακολλᾷ καταπλασσομένη· στρέμματά τε σφυρῶν καὶ τὰ περὶ ἄρθρα χρόνια ἀλγήματα λεία σὺν μέλιτι καταπλασθεῖσα ὀνίνησι· καθαίρει καὶ ἔφηλιν καὶ ἀλφὸν σὺν κνίδης σπέρματι καὶ ὄξει· σὺν ὀρόβῳ δὲ καὶ μέλιτι τὰς

Narcissus. Cap. CLXI.

Narcissum sunt qui vt liliũ, lirium appellarint, folia porro similia, tenuia, multò minora, & angustiora: caulis vacuꝰ, & sine foliis, supra dodrantem attollitur: flos albus, intus croceus, in quibusdam purpureus: radix intus alba, rotunda, bulbosa: semen velut in tunica, nigrum, longum: probatissimus nascitur in montibus, suaui odore: cæteri porrum imitantur, atque herbaceum virus olent. Radix cocta, siue estur siue bibitur, vomitoria est: ambustis igni prodest, cum exiguo melle trita: præcisos neruos illitu glutinat: luxatis malleolis, diuturnísque articulorum doloribus, trita ex melle & imposita, subuenit: vitia cutis in facie, vitiligenésq; cum semine vrticæ, & aceto emaculat: cum eruo & melle,

vlcerum ſordes expurgat: abſceſſus rumpit cõcoctioni repugnantes: infixa corpori extrahit, illita cum lolij farina, & melle.

Hippophaës. Cap. CLXII.

Hippophaës, quo fullones veſtes interpolant, in ſabuloſis maritimíſque naſcitur, ſurculaceo frutice, vndique denſo & largo, foliis oleæ, longioribus, mollioribúſq;: inter quæ candicantes ſpinę emicant, ſiccæ, anguloſæ, interſtitio quodam diſtantes: flores hederæ corymbis ſimiles, racematim cohærent, minuſculi tamen, & molles, candidi, ex parte rubeſcentes: radix lacteo ſucco madet, craſſa, mollis, amara guſtanti: ex qua, perinde ac thapſia, ſuccus eximitur, qui per ſe, & cum erui farina ſubactus, ſiccatur, & ad vſum reconditur. Syncerus pituitas, bilem, aquáſque detrahit, oboli pondere: erui verò farina ſubactus, quatuor obolis, cum aqua mulſa. Frutex cum radicibus ſiccatus tũditur, & cum aquæ mulſæ dimidia hemina tritus datur. Radice & herba liquamentum depromitur, vti in thapſia: hui⁹ in purgationibus modus eſt drachma.

Hippo-

τὰς ἀκαθαρσίας τῶν ἑλκῶν ἀποκαθαίρει· καὶ τὰ δύσπεπτα τῶν ἀποστημάτων ῥήσει· ἄγει καὶ σκόλοπας σὺν αἰρίνῳ ἀλεύρῳ καὶ μέλιτι καταπλασσομένη.

Περὶ Ἱπποφαοῦς. Κεφ. ρξϛ'.

Ἱπποφαὲς, ᾧ γνάφουσι τὰ ἱμάτια, φύεται μὲν ἐν παραθαλαττίοις καὶ ἀμμώδεσι τόποις, θάμνος δέ ἐστι φρυγανώδης, πυκνὸς ἀμφιλαφὴς, φύλλα ἔχων μακρὰ πρὸς τὰ τῆς ἐλαίας, στενώτερα δὲ καὶ λεπτότερα καὶ μεταξὺ ἀκάνθας ξηρὰς ὑπολεύκοις, γωνιοειδεῖς, ἀπ' ἀλλήλων διεστώσας· ἄνθη κορύμβοις ἐοικότα κισσοῦ, ὡς βοτρύδια προσκείμενα ἀλλήλοις, πλὴν μικρότερα καὶ μαλακὰ, καὶ μετὰ τοῦ λευκοῦ φοινίσσοντα ἐκ μέρους· ῥίζα πάχεια καὶ μαλακὴ, ὀποῦ μεστὴ, γευσαμένῳ πικρὰ, ὀπιζομένη ὥσπερ θαψία. Ἀποτίθεται δὲ κατ' ἑαυτὸ ὁ ὀπὸς καὶ σὺν ὀροβίνῳ ἀλεύρῳ ἀναλαμβανόμενος καὶ ξηραινόμενος· καθαίρει δὲ χολῶδες, ὑδατῶδες καὶ φλεγματῶδες κάτω, ὅσον ὀβολὸς ἀκέραιος· τοῦ δὲ μετὰ τοῦ ὀροβίνου τετρώβολον σὺν μελικράτῳ καὶ ὁ θάμνος δὲ σὺν ταῖς ῥίζαις ξηραινόμενος κόπτεται, καὶ δίδοται λεῖος μετὰ μελικράτου κοτύλης μιᾶς ἡμισείας· γίνεται δὲ καὶ χύλισμα τῆς ῥίζης καὶ τῆς πόας ὥσπερ ἐπὶ τῆς θαψίας· δίδοται δὲ τούτου < ά εἰς τὰς καθάρσεις.

Περὶ Ἱππο-

Περὶ Ἱπποφαίστου. Κεφ. ρξγ'.

Ἱππόφαιστον, οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἱπποφαὲς καλοῦσι, φύεται ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις, ἐν οἷς καὶ τὸ ἱπποφαὲς, καὶ αὐτὸ γναφικῆς ἀκάνθης εἶδος ὑπάρχον· ἔστι δὲ χαμαιπετὲς, ἔχον μόνον φυλλάρια μικρὰ, ἀκανθώδη, καὶ κεφάλια χαῦνα· οὔτε δὲ καυλὸν οὔτε ἄνθος φέρει· ῥίζαν δὲ παχεῖαν καὶ μαλακήν. Ταύτης τὰ φύλλα καὶ τὴν ῥίζαν καὶ τὴν κεφαλὴν χυλίσας, ξήραινε καὶ δίδου ὁλκὴν τριωβόλου μετὰ μελικράτου ᾧ βούλει· ἡ γὰρ διὰ τούτου κάθαρσις, ὕδωρ καὶ φλέγμα ἄγει· ἰδίως δὲ ὀρθοπνοίαις ἁρμόζει καὶ ἐπιληψίαις καὶ τοῖς περὶ νεῦρα πάθεσιν ἡ διὰ τούτου κάθαρσις.

Περὶ Κίκεως. Κεφ. ρξδ'.

Κίκι ἢ κρότων, οἱ δὲ σήσαμον ἄγριον, οἱ δὲ σέσελι κύπριον, οἱ δὲ κρότωνα ὠνόμασται κρότων, διὰ τὴν πρὸς τὸ ζῶον ἐμφέρειαν τοῦ σπέρματος· δένδρον δέ ἐστι συκῆς μικρᾶς μέγεθος ἔχον· φύλλα δὲ ὅμοια πλατάνῳ, μείζονα δὲ καὶ λειότερα καὶ μελάντρα. τὰ δὲ στελέχη καὶ τὰς κράδας κοῖλα καλάμου τρόπον ἔχει· καρπὸν δὲ ἐνβότρυσι τραχέσι, λεπισθέντα, ὅμοιον κρότωνι τῷ ζώῳ. Ἐξ οὗ καὶ ἀποθλίβεται τὸ λεγόμενον κίκινον ἔλαιον. ἄβρωτον μὲν, ἀνίως δὲ χρήσιμον εἰς λύχνους καὶ ἐμπλάστρους καθαρθέντες δὲ ὅσον λ' κόκκοι τὴν ἀριθμὸν καὶ ποθὲν τὸν λεῖον,

Hippophęstũ. Cap. CLXIII.

Hippophæston, id quod aliqui hippophaës appellant, nascitur eisdem locis quibus hippophaës, estque spinæ fullonię genus, humilis herba, sine cauliculo, sine flore: inanibus tantum capitulis: foliis paruis, spinosis: radiculas habens molles, crassas. Succus radice, foliis & capitulo exprimitur, & exiccatur. Datus, cui voles, tribus obolis, in aqua mulsa, aquam pituitásque detrahit: priuatim comitialibus morbis, neruorum vitiis, & orthopnœæ cõuenit huiuscemodi purgatio.

Ricinus. Cap. CLXIIII.

CICI, aut croton, nomen accepit à ricini animalis similitudine: arbor prouenit paruæ ficus altitudine, folio platani, maiore, læuiore, & nigriore: ramis, caudicibúsque cauis in arundinis morem: semine in vuis asperis, quod corticibus exutum, ricinum animal repræsentat: ex quo oleum, nomine cicinum, exprimitur, cibis fœdum, lucernis emplastrísque vtile. Grana triginta numero purgata, trita potu, pituitas bilem

lem, aquámque per aluum extrahunt, vomitionésq; mouét, sed iniucũda admodum est, & molesta purgatio: siquidẽ stomachum vehementer subuertit. Tusa & imposita, vitia cutis in facie, varósque expurgat. Folia cum poléta trita, inflammationes oculorũ, tumorésque leniunt: rigentes mammas cohibent: eadem ex aceto illita, ignes sacros restingunt.

Tithymali. Cap. CLXV.

Tithymali genera septem, quorũ masculus characias appellatur, ab aliquib⁹ amygdaloides: alter, myrtites, qui fœmina existimatur, eumq́; myrsiniten aut caryiten vocãt: tertius, paralius, quem tithymalida appellarunt: alius, helioscopius: quintus, cyparissias: sext⁹, dendroides: septimus, platyphillos dicitur. Characiæ caules supra cubiti altitudinẽ attolluntur: rubri, lacteo succo atque acri madẽtes: foliis oleæ circum ramos, angustioribus, & longioribus: radice crassa, lignosa: pendet in cacuminibus caulium, coma iunci, sub qua caueolæ soliolis balnearũ similes, in quibus semẽ cõtinetur: nascitur in asperis, & mõtibus. Succus aluum purgat: trahit

τες λεῖον, ἄγουσιν κατὰ κοιλίαν φλέγμα καὶ χολὴν καὶ ὕδωρ· κινοῦσι δὲ καὶ ἔμετον, ἔστι δὲ λίαν ἀηδὴς καὶ ἐργώδης ἡ τοιαύτη κάθαρσις· ἀναβρέπουσα στόμαχον ἰσχυρῶς· κοπεῖσα δὲ καὶ καταπλασθεῖσα ἰόνθους καὶ ἐφήλεις καθαίρει. τὰ δὲ φύλλα τρεβέντα μετὰ παιπάλης ἀλφίτου, ὀφθαλμῶν οἰδήματα καὶ φλεγμονὰς παύει· καὶ σπαργῶντας μαστοὺς, ἐρυσιπέλατά τε σβέννυσι καθ' ἑαυτὰ καὶ μετ' ὄξους καταπλασσόμενα.

Περὶ Τιθυμάλων. Κεφ. ρξέ.

Τιθυμάλων εἴδη ζ'. ὧν ὁ μὲν ἄρρην χαρακίας καλεῖται, ὑπὸ δέ τινων κομήτης, ἢ ἀμυγδαλοειδὴς ἢ κωβιὸς ὀνομάζεται· ὁ δέ τις θῆλυς ἢ μυρτίτης, ὃν καὶ καρυΐτην ἢ μυρσινίτην καλοῦσιν· ὁ δὲ παράλιος, ὃν ἔνιοι τιθυμαλίδα ἐκάλεσαν· ὁ δέ τις ἡλιοσκόπιος. ὁ δὲ κυπαρισσίας· ὁ δὲ δενδρώδης· ὁ δὲ πλατύφυλλος. Τοῦ δὴ χαρακίου καλουμένου, καυλοὶ μὲν, ὑπὲρ πῆχυν ἐνερευθεῖς, ὀποῦ δριμέος καὶ λευκοῦ μεστοί· φύλλα δὲ περὶ τὰς ῥάβδους ὅμοια ἐλαίᾳ, μακρότερα δὲ καὶ στενώτερα· ῥίζα ἁδρὰ καὶ ξυλώδης· ἐπ' ἄκρων δὲ τῶν καυλῶν κόμη σχινοειδῶν ῥαβδίων, καὶ ὑπ' αὐτῶν ὑπόκοιλα ὅμοια πυέλοισιν, ἐν οἷς ὁ καρπός· φύεται ἐν τραχεῖ καὶ ὀρεινοῖς τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς καθαρτικὴν τῆς κάτω κοιλίας· ἄγων

ἄγων φλέγμα καὶ χολὴν ὀβολῶν β πλῆθος λαμβανόμενος μετ' ὀξυκράτου· σὺν μελικράτῳ δὲ καὶ ἔμετον κινεῖ. ὀπίζεται δὲ περὶ τὸν τρυγητόν. συναχθεισῶν τῶν ῥάβδων καὶ ἀποτμηθεισῶν, ἐγκλεῖσθαι δ' αὐτὰς δεῖ εἰς ἀγγεῖον. ἔνιοι δ' ὀρόβινον ἄλευρον μιγνύντες, συναναπλάσσουσιν ὀροβιαῖα μεγέθη. τινὲς δὲ εἰς τὰ ξηραινόμενα σῦκα ἀποστάζουσι σταλαγμοὺς γ' ἢ δ'. καὶ ξηραίνοντες ἀποτίθενται. καθ' ἑαυτὸν δὲ τριβόμενος ἐν θυίᾳ ἀναπλάσσεται καὶ ἀποτίθεται. ἐν δὲ τῷ ὀπίζειν οὐ δεῖ κατὰ ἄνεμον ἵστασθαι, οὐδὲ τὰς χεῖρας ἄγειν τοῖς ὀφθαλμοῖς· ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ ὀπίζειν τὸ σῶμα δεῖ χρίειν στέατι ἢ ἐλαίῳ μετ' οἴνου καὶ μάλιστα πρόσωπον καὶ τράχηλον καὶ ὄσχεον, τραχύνει δὲ καὶ τὴν φάρυγγα· ὅθεν δεῖ καταπότια περιπλάττειν κηρῷ ἢ μέλιτι ἑφθῷ, καὶ οὕτως διδόναι· ἰσχάδες μέντοι δύο ἢ τρεῖς λαμβανόμεναι, αὐτάρκεις εἰσὶ πρὸς κάθαρσιν. ψιλοῖ δὲ καὶ τρίχας ὁ ὀπὸς πρόσφατος ἐπιχρισθεὶς μετ' ἐλαίου ἐν ἡλίῳ, καὶ τὰς ἐπιγινομένας δὲ ξανθὰς καὶ λεπτὰς ποιεῖ· καὶ τέλος ἐκφθείρει πάσας. ἐντίθεται δὲ καὶ τοῖς βρώμασι τῶν ὀδόντων κουφίζων τὰ ἀλγήματα· κηρῷ δὲ δεῖ τοὺς ὀδόντας ἐμπλάττειν, ἵνα μὴ παραρρυεὶς κακώσῃ.

trahit pituitam bilémque, binis obolis in poſca ſumptis: & cum aqua mulſa, vomitiones mouet. Appetente vindemiarū tempore, ſuccus congeſtis ramulis, mox diſſectis, & vaſe cōcluſis, excipitur. Aliqui adiiciūt farinam erui, & in paſtillos digerūt, qui erui magnitudinem impleant. Alij in aridas ficos, ternas quaternásve guttas inſtillant, vt cum his inareſcant: quas ad vſus recondunt. Per ſe etiam tuſus in pila, & in paſtillos coactus reponitur. Però cum extrahitur lac, neque quò ventus aſpiret, ſtare quéquam, neque manus oculis admouere conuenit: ſed antequam colligas, corpus, præſertim faciem, collū, ſcrotúmque genitalis, adipe aut oleo cū vino perungere. Fauces autem exaſperat: quapropter catapotia cera aut decocto melle oblini par eſt, & hoc modo dari: binas tamen ternásve ficos, purgationis gratia ſumpſiſſe, ſatis eſt. Recens lac ex oleo, perunctos in ſole capillos euellit, renaſcentesq; flauos, & exiles efficit: denique omnes perimit. Dentiū cauernis incluſum, leuat dolores: ſed cera dētes oblinendi ne ſuo delapſu, fauces

fauces & linguam vitiet. Tollit illitu impetigines, formicantes verrucas, pensiles, & quæ thymi florem repræsentant. Valet aduersus pterygia, carbunculos, phagedænas vlcerum, gangrænas, fistulásq;. Legitur semen autumno, & siccatum sole leuiter tunditur, feruefactúmque loco mundo reponitur. Folia item siccantur. Semen & folia lactei succi effectum præbent, dimidio acetabulo pota. Sunt qui inueterant, admisto cũ lacte lepidio, & caseo cõtuso. Radix drachmæ pondere in hydromelite pota per inferna trahit. Decocta cum aceto, dentium dolori auxiliatur, colluto ore.

Tithymali fœmina.

Fœmina, quam myrsiniten, aut caryiten vocarunt, similis suapte natura daphnoidi: foliis myrthi, sed maioribus, firmis, in cacumine acutis, & pungẽtibus: ramulos ab radice mittit dodrantales: fructum fert alternis annis, nuci similem, mordaci gustu: nascitur & hęc in asperis. Succus, radix, semẽ, folia, consimilem antedicto sortiũtur facultatem: sed ad citandas vomitiones inualidior hęc est.

Aliud

κακώσῃ τὴν φάρυγγα ἢ τὴν γλῶτταν. αἴρει δὲ καὶ μυρμηκίας, καὶ ἀκροχορδόνας καὶ θύμους καὶ λειχῆνας ἐπιχριόμενος. ἁρμόζει καὶ πρὸς πτερύγια καὶ ἄνθρακας, φαγεδαίνας, γαγγραίνας, σύριγγας. καὶ ὁ καρπὸς δὲ φθινοπώρῳ συλλεγεὶς, καὶ ξηρανθεὶς ἐν ἡλίῳ, κοπεὶς τε κούφως καὶ ἀποβρασθεὶς καθαρῶς ἀποτίθεται. καὶ τὰ φύλλα ὁμοίως ξηρά. ποιεῖ δὲ καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα τὰ αὐτὰ τῷ ὀπῷ, πλῆθος ἡμίσεος ὀξυβάφου ποτιζόμενα. ἔνιοι δὲ καὶ ταριχεύουσιν αὐτὰ, μιγνύντες τῷ διὰ τοῦ γάλακτος λεπιδίῳ, καὶ τυρῷ κοπτῷ. καὶ ἡ ῥίζα δὲ ἐμπασθεῖσα < α. σὺν ὑδρομέλιτι καὶ ποθεῖσα, ἄγει κατὰ κοιλίαν, ἑψηθεῖσα δὲ σὺν ὄξει καὶ διακλυζομένη, ὀδονταλγίας βοηθεῖ.

Περὶ τοῦ θήλεος.

Ὁ δὲ θῆλυς, ὃν ἔνιοι μυρσινίτην ἢ καρυΐτην ἐκάλεσαν, προσεμφερὴς τῷ δαφνοειδεῖ τὴν φύσιν· καὶ τὰ φύλλα ὅμοια ἔχει μυρσίνῃ, μείζονα δὲ καὶ στερεὰ, ἐπ' ἄκρου ὀξέα καὶ ἀκανθώδη· κλήματα δὲ ἀπὸ τῆς ῥίζης σπιθαμιαῖα ἀφίησι· τὸν δὲ καρπὸν φέρει παρ' ἐνιαυτὸν καρύῳ ὅμοιον, ἡσυχῆ δάκνοντα τὴν γλῶσσαν· ἐν τραχέσι δὲ χωρίοις καὶ οὗτος φύεται. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς καὶ ἡ ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα ὁμοίαν τῷ περὶ αὐτοῦ· ἐμετικώτερος μέν τοι ἐκεῖνος τούτου ἐστίν.

Περὶ τοῦ

Περὶ τοῦ παραλίου.

Ο δὲ παράλιος λεγόμενος τιθύμαλος, ὃν ἔνιοι τιθυμαλίδα ἢ μήκωνα ἐκάλεσε· φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις. κλῶνας δὲ ἔχει σπιθαμιαίους ὑπερύθρους, ἑ ἢ ς' ἀπὸ τῆς ῥίζης, περὶ οὓς τὰ φύλλα στοιχηδὸν μικρὰ, ὑπόστενα, προμήκη, ἐοικότα λίνῳ· κεφαλὴν δὲ ἐπ' ἄκρου περιφερῆ, ἐν ᾗ ὁ καρπὸς ὡς ὄροβος, ποικίλος, ἄνθη λευκά. ὅλος δὲ ὁ θάμνος καὶ ἡ ῥίζα, ὀπῶ λευκῶ μεστή. καὶ τούτου χρῆσις καὶ ἀπόθεσις, ὅμοια ἐστὶ τοῖς προειρημένοις.

Aliud tithymali genus.

Aliud tithymali gen⁹ dicitur paralios, quē tithymalida, aut mecona aliqui appellauere: nascitur ī maritimis, ramis subrubētibus, palmū altis, quinis, senísve à radice exeūtibus: foliis lini, angustis, paruis, oblōgis, in versus quosdā digestis: capite in cacumine orbiculato, ī quo semen, vt eruum, vario colore emicat: flos albus. Frutex totus cū radice lacteo succo turget. Similes ad vsus reconditur.

Περὶ τοῦ ἡλιοσκοπίου.

Ο δὲ ἡλιοσκόπιος λεγόμενος, ἀνδράχνῃ ὅμοια φύλλα ἔχει, λεπτότερα δὲ καὶ περιφερέστερα· κλῶνας δὲ ἀφίησιν ἀπὸ τῆς ῥίζης δ' ἢ ἑ. σπιθαμιαίους, λεπτοὺς καὶ ἐρυθροὺς, ὀπῶ λευκῶ, μεστὸς πολλῶ· κεφαλὴ δὲ ἀνηθοειδής· καὶ ὁ καρπὸς δὲ ὥσπερ ἐν κεφαλίοις. συμπεριφέρεται δὲ τούτου ἡ κόμη τῇ τοῦ ἡλίου κλίσει. ὅθεν καὶ ὠνόμασται ἡλιοσκόπιος ἐν ἐρειπίοις δὲ μάλιστα καὶ περὶ τὰς πόλεις φύεται. συλλέγεται δὲ ὁ ὀπὸς καὶ ὁ καρπὸς ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων. Δύναμιν ἔχων τὴν ἀντὴν τοῖς προτέροις, ἀλλ' οὐκ οὕτως ἐπιτεταμένην.

Helioscopius.

Helioscopius dicit̄, foliis portulacæ, tenuioribus, rotūdioribusq́; : ramulis prodeúnbus à radice, quatuor aut quinq;, rubentibus, dodrantali altitudine, tenuibus, lactis copiosi plenis: capite anethi: semine velut in capitulis incluso: Helioscopi nomen accepit, quoniā comas cum sole circumagat: circa oppida nascitur, potissimū in ruderibus. Colligitur succus seménque, vt aliorum. Eædem quæ superioribus vires, non tamen vsque adeò validæ.

Περὶ Κυπαρυσσίου.

Ο δὲ κυπαρυσσίας, καυλὸν μὲν ἀνίησι σπιθαμιαῖον, ἢ καὶ μείζονα, ὑπέρυθρον, ἐξ οὗ βεβλάστηκε τὰ φύλλα τοῖς τῆς πίτυος ὅμοια, τρυφερώ-

Ciparissias.

CIPARISSIAS in caulem exit dodrantalem, vel maiorem, subrubrū: ex quo folia picæ similitudine exoriuntur, molliora

molliora tamē, & tenuiora: & in totum nascētem piceam æmulatur, vnde nomen traxit. Candido succo madet, cui eadem vis quæ superioribus.

Aliud dendroides nominatum.

In petris nascens, dendroides cognominatur. ampliter opacat, in cacumine frondosam spargens comam, succo lacteo prægnans, cauliculis rubētibus: foliis myrti tenuioris: fructu characiæ. Eiusdem effectus, cuius superiores, similiq; modo reconditur.

Platyphyllos.

PLATYPHLLOS, ver basco similis est. Radix, succus, & folia, per inferna trahunt aquas. Pisces necat, tusus, & aquæ insparsus. Reliqua tithymalorū genera quæ suprà scribuntur, idem efficiunt.

Pityusa. Cap. CLXVI.

Pityusam specie à cyparissia differre constat, etsi tithymalorum generi assignetur. caulis supra cubiti altitudinem assurgit, geniculatus: foliis piceæ, acutis, exilibus: flore paruo: velut purpureo: semine instar lenticulæ, lato: radice crassa, candida, succo referta, quibusdam

τρυφερώτερα μὲν τοι καὶ λεπτότερα· καὶ καθόλου ἔοικε πίτυϊ ἀρτιφυεῖ· ὅθεν καὶ ὠνόμασται. πεπλήρωται δὲ καὶ οὗτος ὀπῶ λευκῷ. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁμοίαν τοῖς πρὸ αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ ἐν ταῖς πέτραις φυομένου.

Ὁ δὲ ἐν τῇ πέτραις φυόμενος δενδροειδὴς δὲ καλούμενος, ἀμφιλαφὴς ἄνωθεν καὶ πολύκωμος, ὀπῶ μεστὸς, ὑπερύθρος τοὺς κλάδους· περὶ οὓς τὰ φύλλα μυρσίνῃ λεπτῇ προσεοικότα· καρπὸς δὲ ὅμοιος τῷ τοῦ χαρακίου, παραπλησίως δὲ καὶ οὗτος ἀποτίθεται. καὶ ἐνεργεῖ ὁμοίως τοῖς προειρημένοις.

Περὶ Πλατυφύλλου.

Ὁ δὲ πλατύφυλλος φλόμῳ ἔοικε. καὶ αὐτοῦ δὲ ἡ ῥίζα καὶ ὁ ὀπὸς καὶ τὰ φύλλα, ἄγει ὑδατώδη κατὰ κοιλίαν· ἀποκτείνει δὲ καὶ τοὺς ἰχθύας κοπεὶς καὶ διεθεὶς τῷ ὕδατι· καὶ οἱ προσεγραμμένοι δὲ τὸ αὐτὸ δρῶσι. Περὶ Πιτυούσης. Κεφ. ρξϛ'.

Πιτύουσα, οἱ δὲ κλῆμα, οἱ δὲ κραμβίον, οἱ δὲ παράλιον, οἱ δὲ κανοπικὸν καλοῦσιν· εἴδει δοκεῖ διαφέρειν τοῦ κυπαρισσίου τιθυμάλου· ὅθεν καὶ εἶδος ἐν αὐτοῖς καταριθμεῖται. ἀνίησι δὲ καυλὸν πήχεως μείζονα πολυγόνατον φυλλαρίοις ὀξέσι, λεπτοῖς κατειλημμένον, ἐμφερέσι τοῖς τῆς πίτυος· ἄνθη μικρὰ ὡσεὶ πορφυρά· καρπὸν δὲ πλατὴν ὡς φακόν· ῥίζαν λευκὴν, *παχεῖαν ὀπῶ μεστὴν εὑρίσκεται

εὑρίσκεται δὲ κατὰ τόπους σφόδρα εὐμεγέθης ὁ θάμνος. Καθαίρει δὲ κάτω ἡ μὲν ῥίζα, < β. ὁλκὴ δοθεῖσα σὺν μελικράτῳ· τοῦ δὲ καρποῦ ά. τοῦ δὲ ὀποῦ ὅσον κοχλιάριον ἐν καταποτίῳ ἀναληφθέντος ἀλεύρῳ· τῶν δὲ φύλλων ὁλκαὶ γ΄.

Περὶ Λαθυρίδος. Κεφ. ρξζ΄.

Λαθυρὶς, οἱ δὲ, καὶ ταύτην τιθύμαλον καλοῦσι, καταριθμοῦνται τινὲς καὶ αὐτὴν ἐν τοῖς τιθυμάλοις, καυλὸν ἀνίησι πήχεως τὸ ὕψος, κενὸν, πάχος δακτύλου· ἐπ' ἄκρου δὲ αὐτοῦ μασχάλαι· φύλλα δὲ τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ καυλοῦ ἐπιμήκη, ὅμοια τοῖς τῆς ἀμυγδαλῆς, πλατύτερα δὲ καὶ λειότερα· τὰ δ' ἐπ' ἄκρων τῶν κλωνίων μικρότερα, ὥσπερ ἀριστολοχίας ἢ κισσοῦ τοῦ ἐπιμήκους. καρπὸν δὲ ἔχει ἐπ' ἄκρων τῶν κλάδων τρίχωρον, περιφερῆ ὥσπερ κάππαριν, ἐν ᾧ τρία σπερμάτια διειργόμενα ἐλύτροις ἀπ' ἀλλήλων, περιφερῆ, μείζονα ὀρόβων· λεπισθέντα δὲ λευκὰ καὶ γλυκέα ἐν τῇ γεύσει. ῥίζα λεπτὴ, ἄχρηστος, ὅλος δὲ ὁ θάμνος ὀποῦ μεστὸς ὥσπερ τιθύμαλος. Δύναμιν δὲ ἔχει καθαρτικὴν κοιλίας τὰ σπέρματα, ὅσον ζ΄ ἢ η΄. τὸν ἀριθμὸν λαμβανόμενα ἐν καταποτίῳ, ἢ ἐσθιόμενα καὶ καταπινόμενα μετ' ἰσχάδων ἢ φοινίκων, ὕδατος ψυχροῦ ἐπιρροφου-

dam in locis frutex hic prægrã dis inuenitur. Detrahit per aluum radix, drachmis duabꝰ data in aqua mulſa: item ſeminis drachma: ſucci cum farina ſubacti cochlearium, in catapotio datur: modus foliorum drachmæ tres.

Lathyris. Cap. CLXVII.

Lathyris, quam aliqui tithymalum appellant, eamq; tithymalorum numero adſcribunt, caulẽ emittit cubiti altitudine, & digitali craſsitudine, inanẽ: gignuntur in cacumine alæ, & folia in caule oblõga, amygdalinis proxima, latiora, & lęuiora: quæ autẽ in ſummis ramulis exierunt, minora conſpiciuntur, ariſtolochiæ, aut oblongæ hederæ figura. In cacumine fructum ſummis ſurculis gerit, triplici loculamẽto inſignem, rotundũ, ceu capparim, in quo grana incurſantibus membranis inter ſe diſtincta continentur, eruis maiora, rotunda: quæ dum corticibus exuũtur, cãdida ſunt, & guſtu dulcia: Nullus radicis vſus. totus frutex lacteo ſucco turget, vti tithymalus. Grana ſex aut ſeptem in catapotio, aut cum ficis, aut palmulis deuorata, aluum purgant: ſed aqua frigida poſtea

ſtea ſorbenda: trahunt autem bilem, pituitam, & aquas. Succus, tithymali modo exceptus, eundem effectum præbet. Cum gallinaceo aut oleribus folia decoquuntur ad eoſdem effectus.

ἐπιρροφούμενος· ἄγει δὲ φλέγμα καὶ χολὴν καὶ ὕδωρ. καὶ ὁ ὀπὸς ἀναληφθεὶς ὥσπερ ὁ τοῦ τιθυμάλου τὸ αὐτὸ ποιεῖ. συνέψεται δὲ καὶ ὄρνιθι ἢ λαχάνοις τὰ φύλλα πρὸς τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν.

Peplus. Cap. CLXVIII.

PEPLOS frutex eſt lactei ſucci plenus, foliis paruis, vt rutæ, paulò latioribus: rotunda coma, ferè dodrantali, humi reſperſa: ſemine ſub foliis rotundo, minore quàm candidi papaueris: pluribus ſcatet auxiliis, vnicam radicem habet, ſuperuacuam, ex qua fruticat: naſcitur inter vites, & in hortis. Colligitur meſsibus: ſiccatur in vmbra, & continuè verſatur. Fructus tuſus, & feruefactus reconditur. Bilis ac pituita detrahitur, acetabulo eius in hydromelitis cyatho poto: obſonij inſperſa conturbat aluum: muria conditur.

Περὶ Πέπλου. Κεφ. ρξη.

Πέπλος, οἱ δὲ, συκῆν, οἱ δὲ μήκωνα ἀφρώδη καλοῦσι, θαμνίσκος ἐστὶν ὀποῦ λευκοῦ μεστὸς, ἔχων φύλλον μικρὸν, ὅμοιον πηγάνῳ, πλατύτερον δέ· ἡ δὲ σύμπασα κόμη ὡς σπιθαμῆς, περιφερὴς, ἐκκεχυμένη ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ὑπὸ τοῖς φύλλοις καρπὸς μικρὸς, στρογγύλος, ἥττων τῆς λευκῆς μήκωνος· πολύχρηστος δὲ ἡ πόα ῥίζαν ἔχουσα μίαν ἄχρηστον, ἀφ' ἧς ὅλος ὁ θάμνος πέφυκε· γίνεται δὲ ἐν κήποις καὶ ἀμπελῶσι. Συνάγεται ἐν πυραμητῷ ξηραινομένη ἐν σκιᾷ, καὶ συνεχῶς στρεφομένη. ἀποτίθεται δὲ ὁ καρπὸς κοπεὶς καὶ ἀποβρασθείς. ἄγει δὲ φλέγμα καὶ χολὴν ὀξυβάφου πλῆθος, μετὰ ὑδρομέλιτος *κυάθου πινόμενος· καὶ ἐν *προσοψήμασι δὲ μιγνύμενος ταράσσει τὴν κοιλίαν, ταριχεύεται δὲ εἰς ἁλμαίας.

Peplis. Cap: CLXIX.

Peplis, quam aliqui ſylueſtrẽ portulacam vocant. Hippocrates pepliõ, in maritimis maximè naſcitur, latè opaco frutice: candidi ſucci pleno: foliis ſatiuæ

Περὶ πεπλίδος. Κεφ. ρξθ.

Πεπλὶς, οἱ δὲ ἀνδράχνην ἀγρίαν, Ἱπποκράτης δὲ πέπλιον καλεῖ· φύεται μάλιστα ἐν παραθαλασσίοις τόποις, θάμνος ἀμφιλαφὴς, ὀποῦ μεστὸς λευκοῦ· φύλλα ἔχων

ἔχων ὅμοια τῇ κηπαίᾳ ἀνδράχνῃ, περιφερῆ δὲ καὶ ἐκ τῶν κάτω ἔχοντα ἐνβευθές· καὶ ὁ καρπὸς δὲ στρογγύλος ὑποκάτω τῶν φύλλων, ὥσπερ τοῦ πέπλου, πυρώδης τῇ γεύσει. ῥίζα λεπτὴ, μία, ἄχρηστος. συλλέγεται δὲ καὶ ἀποτίθεται, καὶ δίδοται ὥσπερ ὁ πέπλος, καὶ ταριχεύεται. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτήν.

Περὶ Χαμαισύκης.

Κεφ. ρό.

Χαμαισύκην, οἱ δὲ συκὴν καλοῦσι, κλῶνας ἀνίησι τετραδακτύλους ἐπὶ γῆς ἐρριμμένους, περιφερεῖς, ὀποῦ μεστούς· φύλλα φακοειδῆ, τῷ πέπλῳ ὅμοια, μικρὰ, λεπτὰ πρὸς τῇ γῇ· καρπὸς δὲ ὑπὸ τοῖς φύλλοις στρογγύλος ὡς πέπλου· οὔτε δὲ ἄνθος, οὔτε καυλὸν ἔχει· ῥίζαν λεπτὴν καὶ ἄχρηστον. Δύναμιν δὲ ἔχουσιν οἱ χλῶνες λεανθέντες σὺν οἴνῳ, τὰς περὶ μήτραν ὀδύνας παύειν, ἀντὶ πεσσοῦ προστεθέντες· καταπλασσόμενοι δὲ οἰδήματα ἀκροχορδόνας καὶ μυρμηκίας αἴρουσιν· ἑφθοὶ δὲ ἐσθιόμενοι κοιλίαν ἐκλύουσι. καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν δὲ ὀπὸς τὰ αὐτὰ δρᾷ καὶ καταχριόμενος, σκορπίου πληγῇ βοηθεῖ· ἁρμόζει καὶ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ ἀχλὺν, καὶ ἀρχομένας ὑποχύσεις, οὐλὰς, νεφέλεια, σὺν μέλιτι ἐγχριόμενος. φύεται ἐν πετρώδεσι καὶ αὐχμηροῖς τόποις,

satiuæ portulacæ, rotundis, infernè rubentibus: semine sub foliis rotundo, vti in peplo, feruente gustu: radice singulari, superuacua, tenui. Colligi & reponi ac dari, vti peplos, & sale cōdiri solet. Easdem habet vires.

Chamæsyce. Cap. CLXX.

CHAMÆSYCEN aliqui sycen nominant, ramos emittit quaternûm digitorum, teretes, succosos, in terram deiectos: folia lentis, parua, peplum planè referentia, tenuia, quæ à terra non attollūtur: semine sub foliis rotundo, vt in peplo: neque caulem, neque florem promit: radice firmatur tenui, superuacanea. Rami ex vino triti vuluæ dolores sedant in pesso appositi: tollunt tumores ac verrucas omnium generum illiti: decoctorum cibo, aluus resoluitur. Succus simili effectu prodest: illitus contra scorpionis ictum auxiliatur: aduersus caligines oculorum vtilis, & hebetudines, incipientes suffusiones, nubeculas, cicatrices, cum melle inunctꝰ. In squallidis petrosisque nascitur.

Scámonia. Cap. CLXXI.

Scámonia, ramos ab vna radice emittit trium cubitorum, multos, pingues, & qui nonnihil craſsitudinis præ ſe ferant: foliis helxinæ, aut hederaceis, mollioribus tamen, hirſutis, & triangulis: flore candido, rotũdo, in calathi modũ cauo, graueolente: radice prælõga, craſſitudine cubitali, cãdida, graui odore, ſucco grauida. Legit̃ ad hunc modũ ſuccus: Capite exempto, radix in teſtudinis ſpeciem cultro excauatur, quo fit vt in cauũ confluat ſuccus, qui conchis demum excipitur. Alij ſcrobes in terra concamerato ſinu fodiunt, in quos, ſubiectis iuglandũ foliis, profundũt ſuccum, ſiccatumq; extrahũt. Laudatur autẽ ſcámoniũ leue, nitidum, rarũ & colore quãſimillimum taurino glutini, fungoſum, tenuibus fiſtulis, quale ex Myſia regione Aſiæ deportat̃. Nec attendere ſolum par eſt, ſi linguæ tactu albeſcat (hoc enĩ euenit adulterato, qđ admiſto fit tithymali lacte) ſed lõgè magis antea narratis. item ſi non vehemẽter linguam exurat, id quod miſti tithymali argumẽtum eſt. Natione autẽ Syriacũ & Iudaicũ deterrima habetur, grauia,

Περὶ Σκαμμωνίας. Κεφ. ροά.

Σκαμμωνία κλῶνας ἀνίησι πολλοὺς, ἀπὸ μιᾶς ῥίζης τριπήχεις, λιπαροὺς, ἐμφαίνοντάς* τι παχύτητος· καὶ τὰ φύλλα δὲ δασέα. ὅμοια ἑλξίνῃ ἢ κιττῷ, μαλακώτερα μέν τοι καὶ τριγωνοειδεῖ· ἄνθη λευκὰ, περιφερῆ, κοῖλα ὡς οἱ κάλαθοι, βαρύοσμα· ῥίζα δὲ εὐμήκης, παχεῖα ὅσον* πῆχυς, λευκὴ βαρύοσμος, ὀπῶ μεστή. Συλλέγεται δὲ ὁ ὀπὸς τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τῆς ῥίζης ἀφαιρουμένης, καὶ θολοειδῶς τεμνομένης εἰς κοιλότητα, συῤῥεῖ γὰρ εἰς αὐτὴν ὁ ὀπὸς καὶ οὕτως ἀναλαμβάνεται εἰς μύακας. ἔνιοι δὲ τὴν γῆν ὀρύξαντες, θολοειδῶς καρύας φύλλα ὑποθέντες, καταχέουσι τὸν ὀπὸν, καὶ οὕτω ξηρανθέντα ἀναιροῦνται. ἔστι δὲ καλὸς ὁ διαυγὴς καὶ κοῦφος, ἀραιὸς, ταυροκολλώδης τὴν χρόαν, σήραγγας ἔχων λεπτὰς, σφογγώδης, τοιοῦτος δέ ἐστιν ὁ ἐκ μυσίας τῆς κατὰ τὴν ἀσίαν κομιζόμενος. μὴ προσέχειν δὲ μόνον τῷ λευκαίνεσθαι αὐτὸν, κατὰ τὴν τῆς γλώττης θίξιν (τοῦτο γὰρ γίνεται καὶ παραμιγέντος αὐτῷ ὀποῦ τιθυμάλου) μᾶλλον δὲ τοῖς προειρημένοις. καὶ τῷ μὴ λίαν πυροῦν τὴν γλῶσσαν, ὅπερ γίνεται τιθυμάλου μιγέντος. ὁ δὲ συριακὸς καὶ ὁ ἐν ἰουδαίᾳ γενόμενος χείριστοι βαρεῖς, πυκνοὶ, δολούμενοι

δολούμενοι τιθυμάλῳ, καὶ ὀροβίνῳ ἀλεύρῳ. Δυνάμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς ληφθεὶς σὺν μελικράτῳ, ἢ ὕδατι πλῆθος < ἢ τεβωβόλου, καθαίρειν κάτω χολὴν καὶ φλέγμα. εἰς δὲ τὸ λύσαι τὴν κοιλίαν ἀρκέσουσιν ὀβολοὶ β'. μετὰ σησάμου ἢ τινὸς ἄλλου σπέρματος λαμβανόμενοι. δίδοται καὶ πρὸς ἐνεργεστέραν κάθαρσιν τοῦ μὲν ὀποῦ τριώβολον, ἐλλεβόρου δὲ μέλανος ὀβολοὶ β'. καὶ *ἀλόης < ά. σκευάζονται δὲ καὶ ἅλες καθαρτικοὶ πρὸς κυάθους ς'. τῶν ἁλῶν ὁλκῶν κ'. τῆς σκαμμωνίας τοῦ ὀποῦ μιγνυμένου. λαμβάνεται δὲ πρὸς δύναμιν τὸ μὲν τέλειον, τρία κοχλιάρια· μέσον δὲ β'· τὸ δὲ ἐλάχιστον ά. καθαίρει δὲ καὶ τῆς ῥίζης < ά. ἢ β'. σὺν οἷς εἴρηται. ἔνιοι δὲ ἀφέψοντες αὐτὴν, πίνουσι. συνεψηθεῖσα δὲ ὄξει καὶ λεανθεῖσα μετὰ ἀλεύρου κριθίνου, ἰσχιαδικῶν ἐστι κατάπλασμα. ὁ δὲ ὀπὸς προστιθέμενος ἐν ἐρίῳ τῇ μήτρᾳ, ἔμβρυα φθείρει· διαφορεῖ δὲ καὶ φύματα σὺν μέλιτι ἢ ἐλαίῳ καταχριόμενος· ἑψηθεὶς δὲ ἐν ὄξει καὶ καταχρισθεὶς, λέπρας ἐξάγει· κεφαλαλγίας τὲ χρονίας ἐστὶν ἐπίβρεγμα σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ.

Περὶ Χαμελαίας. Κεφ. ροβ'.

Χαμελαία, οἱ δὲ πυρὸς ἄχνη ἢ ἄκνηστος, οἱ δὲ κόκκος κνίδειος· κλῶνας

grauia, densa, erui farina, & tithymalo vitiata. Succꝰ drachmæ vnius aut quaternûm obolorum pondere haustus, ex aqua pura vel mulsa, per inferna bilem & pituitam extrahit. Ad resoluendam aluum binos obolos cum sesama, alióve semine, sumpsisse satis est. Dantur efficacioris purgatiōis causa, succi tres oboli, cum duobus veratri nigri & aloës drachma vna. Fiunt purgatorij sales, drachmis viginti succi scāmoniæ, in senos salis cyathos adiectis. Horum modus proportione virium: integer quidem, tria cochlearia: medius, duo: minimus, vnum. Radicis drachmæ vna aut altera purgat, cum iis quæ retulimus. Nonnulli decoctum radicis ebibunt. Coquitur in aceto, & cum ordeacea farina teritur, cataplasmate ischiadicis vtili. Partus enecat succus, vuluæ in lana subditus: tubercula discutit cum melle aut oleo illitus: decocto in aceto peruncte lepræ abiguntur: diuturni capitis dolores ex aceto & rosaceo perfunduntur.

Chamelæa. Cap. CLXXII.

Chamelæa surculosa fruti-

 cat,

cat, ramis dodrantalibus: folia oleæ similitudinem habent, tenuiora & amara, quæ gustata linguam mordent, & arteriam deradunt. Detrahit pituitam bilémque, foliis præsertim in catapotio deuoratis: nãque duæ absinthij partes, adiecta chamelææ vna, hydromelite excipiuntur, & in catapotia coguntur: ea autem in vẽtre non liquescunt: siquidem quotquot fuere deuorata, regeruntur. Foliis cum melle tritis sordida vlcera & crustosa repurgantur.

Thymelæa. Cap. CLXXIII.

THYMELÆA est, qua granum gnidium, quod est semen ipsius, colligitur. Hoc Syri apolinum vocant, quoniam satiui lini frutex suapte natura similitudinem referat. Virgas ædit perpulchras, multas, tenues, binûm cubitorum altitudine: foliis chamelææ, angustioribus, & pinguioribus, viscosis, gummosisq; si mordeãtur: flore candido: fructu myrti in modum rotundo, qui inter initia viret, & tãdem rubescit: inuolucrum fructus durũ, foris nigrum intus album. Hoc per inferna bilem, pituitam, aquasq;

κλῶνας μὲν ἔχει σπιθαμιαίους, ὁ δὲ θάμνος φρυγανώδης· φύλλα ἔχει ἐλαίᾳ παραπλήσια, λεπτότερα δὲ καὶ πυκνὰ, καὶ πικρὰ, δάκνοντα τὴν γεῦσιν, καὶ χαράττοντα τὴν ἀρτηρίαν. Ταύτης τὰ φύλλα κάτω καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν, μάλιστα ἐν καταποτίῳ λαμβανόμενα. μιγνυμένου δι πλασίονος ἀψινθίου πρὸς ἓν μέρος τῆς χαμελαίας ἀναλαμβανέσθω δὲ ὕδατι ἢ μέλιτι εἰς καταπότιον· ἔστι δὲ ἄτηκτα. δι ἀχωρεῖται γὰρ ὅσα λαμβάνεται. ἀναλαμβανόμενα λεῖα τὰ φύλλα μετὰ μέλιτος ἀνακαθαίρει τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη καὶ ἐσχαρωμένα.

Περὶ Θυμελαίας. Κεφ. ρογ'.

Θυμελαία, οἱ δὲ χαμελαίαν, οἱ δὲ πυρὸς ἄχνην, ἢ κέστρον ἢ κνέωρον καλοῦσιν, ἐκ ταύτης ὁ κνίδειος κόκκος καρπὸς ὢν συλλέγεται. ὃν* ἐυβοεῖς μὲν αἰτώλιον καλοῦσιν, οἱ δὲ λῖνον, διὰ τὸ εἶναι τῷ σπαρτῷ λίνῳ θάμνον τῇ φύσει παρόμοιον. ῥάβδους δὲ ἀνίησι καλὰς καὶ πολλὰς ὅσον δι πήχεις· τὰ δὲ φύλλα χαμελαίᾳ ὅμοια, πλὴν στενώτερα καὶ λιπαρώτερα ὑπόγλισχρα ἐν τῷ διαμασσᾶσθαι καὶ κολλώδη· ἄνθη λευκά· καὶ μεταξὺ αὐτῷ ὁ καρπὸς, ὡς μύρτον μικρὸς, στρογγύλος, ἐν ἀρχῇ μὲν χλωρὸς, αὖθις δὲ ἐρυθρός· τὸ δὲ περικάρπιον σκληρὸν καὶ μέλαν, τὸ δ' ἐντὸς λευκόν. Ὁ περ καθαίρει κάτω χολὴν καὶ φλέγμα

καὶ

καὶ ὕδωρ, ὅσον κ΄. κόκκων τὸ ἐντὸς ποθέν· καίει δὲ τὴν φάρυγγα. διὸ μετὰ ἀλεύρου ἢ ἀλφίτου δοτέον, ἢ ἐν ῥαγὶ σταφυλῆς ἢ μέλιτι ἑφθῷ περιειλημμένον καταπιεῖν. συγχρίειν δὲ καὶ τοὺς δυσιδρῶς λεῖον μετὰ νίτρου καὶ ὄξους. τὰ δὲ φύλλα ἅπερ ἰδίως καλεῖται κνέωρον, συλλέγειν δεῖ περὶ τὸν πυραμητὸν, καὶ ἀποτίθεσθαι ξηράναντας ἐν σκιᾷ. διδόντας δὲ δεῖ κόπτειν καὶ ἀφαιρεῖν τὰς ἐν αὐτοῖς ἶνας. καθαίρει δὲ ἐπιπλασσόμενον ὅσον ὀξυβάφου πλῆθος μετὰ κράματος ἄγον ὑδατώδη· μετριωτέραν δὲ ποιεῖ τὴν κάθαρσιν μιχθὲν ἑφθῇ φακῇ καὶ λαχάνοις τριπτοῖς. ἀποτίθεται δὲ λεῖα ἀναληφθέντα ὄμφακος χυλῷ εἰς ἀρτίσκους. ἔστι δὲ κακοστόμαχος ἡ βοτάνη· προστεθεῖσα δὲ ἔμβρυα κτείνει. φύεται ἐν ὀρεινοῖς καὶ τραχέσι τόποις. Πλανῶνται δὲ νομίζοντες τὸν κνίδειον κόκκον, τῆς χαμελαίας εἶναι καρπὸν, ἀπατώμενοι διὰ τὸ τῶν φύλλων ὁμοειδές.

Περὶ Ἀκτῆς. Κεφ. ροδ΄.

Ἀκτὴ δισσή ἐστιν· ἡ μὲν γάρ τις ἐστὶ δενδρώδης, κλάδους καλαμοειδεῖς ἔχουσα, στρογγύλους, ὑποκοίλους, ὑπολεύκους, εὐμήκεις· τὰ φύλλα γ΄ ἢ δ΄. ἐκ διαστημάτων περὶ τὴν ῥάβδον, καρύᾳ βασιλικῇ ὅμοια, βαρύοσμά τε καὶ * τμητικώτερα· ἐπ' ἄκρων δὲ τῶν κλάδων ἢ τῶν

aquasq; detrahit, si viginti granorum pars interna bibatur: verùm fauces adurit. Itaq; cum farina aut polenta, aut in vuæ acino dari debet, aut melle cocto obductum deuorari. Qui ægrè desudant, trito semine cũ nitro & aceto, inunguntur. Folia, quæ peculiariter cneorum appellantur, per messes colligi debent, & siccata in vmbra recondi. Quibus dare libeat, anteà tundere, & neruos eximere conuenit. Illitum acetabuli modo cũ diluta vini potione, aquá extrahit: mediocrius purgat, addita lente cocta, aut cõtritis oleribus. Thymelææ farina vuæ acerbæ succo excipit, & in pastillos diuiditur. Herba stomacho infesta, partus impo sita necat. Nascitur in mõtibus & asperis. Hallucinãtur, q̃ coccon gnidium fructũ esse chamelææ existimãt, decepti quadam foliorum similitudine.

Sãbucus. Cap. CLXXIIII.

Sãbuci duo genera: vnũ in arboré assurgit, surculos spargés arũdinaceos, teretes, cauos, cãdicãtes, ꝓceros: folia iuglandis, terna quaternáve, ex interuallis circa ramos exeunt, grauia odore, minutim in ãbitu secta: & in ramulorum cacuminib⁹,

 cauli-

cauliculisq; circinatæ vmbellæ, quæ florem candidum pariunt, mox acinum terebintho similem, in nigredine suppurpureum, racemosum, succo madentem, vinosumq;.

Chamæacte. Cap. LXXV.

Alterum genus, Chamæacte vocatur, Romanis ebulum longè humilius est, magísque herbaceo generi assignãdum, caule quadrangulo, geniculato: foliis amygdalæ, ex interuallo longioribus, geniculatim expansis, pinnatísque, graueolentibus, in ambitu serratis: muscario sambuci: flore & acino eiusdem: radice nititur longa, crassitudine digitali. Eadem vtriusque vis, & vsus exiccans, aluo detrahens aquam, stomacho inutilis. Folia, olerum more coquuntur, ad pituitam bilémque detrahendam. Caules teneri in patinis cocti, eadem efficiunt. Radix in vino decocta, & in cibis data, hydropicos adiuuat: prodest viperarum morsibus, eodem pota modo: vulnas emollit insidentium decocto, patefacit earum spiracula, & vitia corrigit. Acini in vino poti eodem fungũtur munere: denigrant capillos illiti.

Folia

ἢ τῶν καυλῶν, σκιάδια περιφερῆ, ἔχοντα ἄνθη λευκά· καρπὸν δὲ ἐοικότα* τερμίνθῳ ἐν τῷ μέλανι ὑποπόρφυραν, βοτρυώδη, πολύχυλον, οἰνώδη.

Περὶ Χαμαιάκτης. Κεφ. ροέ.

Τὸ δὲ ἕτερον αὐτῆς χαμαιάκτη καλεῖται· αὕτη χαμαιπετὴς οὖσα ἐλάσσων ἐστὶ καὶ βοτανωδεστέρα, καυλὸν ἔχουσα τετράγωνον καὶ πολυγόνατον· τὰ δὲ φύλλα ἐκ διαστημάτων περὶ ἕκαστον γόνυ τεταρσωμένα, ὅμοια ἀμυγδαλῇ, κεχαραγμένα δὲ κύκλῳ καὶ μακρότερα, βαρύοσμα· σκιάδιον δὲ ἐπ' ἄκρου ὅμοιον τῇ πρὸ αὐτῆς ἔχουσα, καὶ ἄνθος καὶ καρπόν· ῥίζα δ' ὕπεστι μακρὰ, δακτύλου πάχος. Δύναμις δὲ ἡ αὐτὴ ἀμφοτέραις καὶ χρῆσις, ξηραντικὴ, *ὑδραγωγὸς, κακοστόμαχος μέν τοι ἑψόμενα δὲ τὰ φύλλα ὡς λάχανα, καθαίρει φλέγμα καὶ χολήν. καὶ οἱ καυλοὶ δὲ ἁπαλοὶ ἐν λοπάδι ἑφθέντες τὰ αὐτὰ ποιοῦσιν. ἡ ῥίζα δὲ αὐτῆς ἀφεψηθεῖσα σὺν οἴνῳ καὶ διδομένη παρὰ τὴν δίαιταν, ὑδρωπικοὺς ὠφελεῖ· βοηθεῖ καὶ ἐχιοδήκτοις ὁμοίως πινομένη· ἀφεψηθεῖσα δὲ μεθ' ὕδατος, ἐγκάθισμα. μαλάσσει ὑστέραν καὶ ἀναστομοῖ, καὶ διορθοῦται τὰς περὶ αὐτὴν διαθέσεις. καὶ ὁ καρπὸς δὲ σὺν οἴνῳ ποθεὶς, τὰ αὐτὰ ποιεῖ· μελαίνει δὲ καὶ τρίχας ἐγχριόμενος·

τὰ

τὰ δὲ φύλλα πρόσφατα καὶ ἁπαλὰ, φλεγμονὰς πραΰνει μετ᾽ ἀλφίτων καταπλασσόμενα· καὶ κατακαύμασιν ἁρμόζει καὶ κυνοδήκτοις καταπλασσόμενα· κολλᾷ δὲ ὑποφοράς, καὶ ποδαγρικοῖς βοηθεῖ, μετ᾽ στέατος ταυρείου ἢ τραγείου καταπλασσόμενα.

Περὶ πυκνοκόμου. Κεφ. ροϛ'.

Πυκνόκομον φύλλα ἔχει ὅμοια εὐζώμῳ, τραχέα δὲ καὶ παχέα καὶ δριμύτερα· καυλὸν τετράγωνον· ἄνθος δὲ τῷ τοῦ ὠκίμου ἐμφερές· καρπὸν δὲ, ὡς *πρασίου· ῥίζαν μέλαιναν, στρογγύλην, ὠχράν, ὡς μικρὸν μῆλον, γεῶδες ὄζουσαν· φύεται ἐν πετρώδεσι τόποις. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ καρπὸς ποθεὶς ὅσον < α΄ πλῆθος, ταραχώδη καὶ δεινὰ ἐνύπνια ποιεῖν· διαφορεῖ δὲ καὶ οἰδήματα ἐπιπλασσόμενος σὺν ἀλφίτῳ, καὶ ἀκίδας καὶ σκόλοπας ἐξάγει. καὶ τὰ φύλλα δὲ καταπλασσόμενα, φύματα καὶ δοθιῆνας διαφορεῖ. ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ λυτικὴ κοιλίας καὶ κινητικὴ χολῆς, δίδοται < β΄. ἐν μελικράτῳ.

Περὶ Ἀπίου. Κεφ. ροζ'.

Ἄπιος, οἱ δὲ, ἰσχιάδα, οἱ δὲ, χαμαιβάλανος, ὀρεινὴ ἢ ἀγρία, οἱ δὲ, λινόζωστις, κλωνία δύο ἢ τρία ἀπὸ γῆς ἀνίησι, σχοινώδη, λεπτὰ, ἐρυθρὰ μικρὸν ὑπὲρ τῆς γῆς αἴροντα· φύλλα πηγάνῳ ἐοικότα, ἐπιμηκέστερα μέν τοι καὶ στενότερα, χλωρά·

καρπὸς

Folia, si prætenera ac mollia ex polenta illinantur, inflāmationem mitigant: ambustis & canis morsibꝰ illitu ꝓsunt: vlcera quæ dehiscunt in fistulā, agglutinant: iis qui podagra tentantur, cum seuo taurino aut hircino prosunt illita folia.

Picnocomū. Ca. CLXXVI.

Picnocomon constat erucæ foliis, acrioribus, scabris, & crassis: caule quadrangulo: flore ocymi: semine marubij: radice nigra, aut pallida, rotunda, exigui mali figura, terram redoléte: inuenitur in saxosis locis. Semen grauia somnia & tumultuosa facit, drachmæ instar potum: tumores discutit, illitum cum polenta & spicula, adactósque corpori aculeos, extrahit. Folia illitu tubercula, panósq; discutiūt. Radix eius in qua mulsa duûm drachmarum pondere, aluum soluit, & bilem extrahit.

Apios. Cap. CLXXVII.

APIOS RAMVLOS duos, siue tres iunceos spargit, rubros, tenues, qui à terra parum attolluntur: foliis rutæ, oblongioribus tamen, & angustioribus, herbaceis:

 semine

semiffe paruo, radice hastulæ regiæ, in formam pyri turbinata, rotundiore tamen, succi fœcunda, intus habet corpus candidum, extra cortices nigros. Superior pars eius vomitione bilem pituitásque extrahit: inferior, per aluum: tota vtrinque purgationes mouet. Succum si libet eximere, tusa radix in fictili mergitur, & agitata aqua, quod supernatat péna selectũ, exiccat. Purgat vtraque parte is succus, sesquiobolo pot⁹.

Colocynthis. Cap. LXXVIII.

Colocynthis sarmenta foliáque satiui cucumeris emittit, per terram repentia, diuisa, fructum in speciem mediocris pilæ conglomeratum vehementer amarum: quem legere oportet, cum cœperit in pallidum colorem permutari. Medulla fructus purgatoriam vim habet, si quatuor oboli cum aqua mulsa, melle cocto, myrrha & nitro excipiãtur, & cogãtur in catapotium. Arefactæ pilæ teruntur, & infusæ clysteribus prosunt neruorum resolutioni, coxendicum doloribus, & coli vitiis, vt quæ bilem, pituitam & strigmenta,

interdum

καρπὸς μικρός. ῥίζα* ἀσφοδέλῳ παραπλήσια καὶ πρὸς τὸ τοῦ ἀπίου σχῆμα, στρογγυλωτέρα δὲ, μεστὴ ὀποῦ. φλοιὸν ἔχουσα ἔξωθεν μέλανα, ἔνδοθεν δὲ λευκόν. Ταύτης τὸ μὲν ἔνδοθεν μέρος τῆς ῥίζης ληφθὲν, δι' ἐμέτων ἄγει χολὴν καὶ φλέγμα· τὸ δὲ πρὸς τῇ ῥίζῃ κάτω καθαίρει· ὅλη δὲ ληφθεῖσα, ἀμφοτέρας τὰς καθάρσεις κινεῖ. ὀπίσαι δὲ βουληθεὶς, κόπτε τὰς ῥίζας, καὶ βαλὼν εἰς κρατῆρα ὕδατος συντάραττε, καὶ τὸ ἐφιστάμενον ὀπὸν πτερῷ ἀναλέγων ξήραινε. τούτου τρία ἡμιωβόλια ποθέντα, ἄνω καὶ κάτω καθαίρει.

Περὶ κολοκυνθίδος. Κεφ. οη'.

Κολοκυνθὶς, οἱ δὲ, κολόκυνθα ἀγρὸς, οἱ δὲ, σικύαν πικρὰν, οἱ δὲ, κολόκυνθα ἀλεξανδρίνη, κλήματα καὶ φύλλα ἐστρωμένα ἐπὶ τῆς γῆς ἀνίησιν, ὅμοια τοῖς τοῦ ἡμέρου σικύου, ἐπεσχισμένα· καρπὸν δὲ περιφερῆ, ὅμοιον σφαίρᾳ μέσῃ, πικρὸν ἰσχυρῶς· ὃν δεῖ συνάγειν ἀρχόμενον μεταβάλλειν ἐπὶ τὸ ὠχρότερον. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ μὲν ἐντεριώνη τοῦ καρποῦ καθαρτικὴν, τετρωβόλου πλῆθος μετὰ ὑδρομέλιτος λαμβανομένη σὺν νίτρῳ καὶ σμύρνῃ καὶ μέλιτι ἑφθῷ εἰς καταπότιον. αὗται δὲ αἱ σφαῖραι ξηραὶ λεῖαι, ὠφελίμως μίγνυνται κλύσμασιν ἐπὶ ἰσχιαδικῶν, καὶ παραλυτικῶν, καὶ κωλικῶν, ἄγουσαι φλέγμα καὶ χολὴν καὶ ξύσματα,

ἔθ.

ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ αἱματῶδες· ἔμβρυά τε φθείρουσι προστιθέμεναι· ὀδονταλγίας τε διάκλυσμα, ἐάν τις ἐκκαθάρας αὐτὴν καὶ περιπλάσας πηλῷ, ἐναποζέσας τε ἐν ὄξει καὶ νίτρῳ, δῷ διακλύζεσθαι· εἰ δέ τις ἐναφεψήσας μελίκρατον ἢ καὶ γλυκὺ καὶ ἐξαιθριάσας δῷ πιεῖν, καθαίρει πάχος καὶ ξύσμα· ἔστι δὲ κακοστόμαχος λίαν· προστίθεται δὲ καὶ βάλανος ἐξ αὐτῆς, πρὸς κομιδὴν τῶν περιπτωμάτων. καὶ χλωρᾶς δὲ αὐτῆς ὁ χυλὸς, ἐπὶ ἰσχιαδικῶν ἀνατριβόμενος ἁρμόζει.

interdum etiam cruorẽ eliciãt: fœtus admotę enecant: dentiũ dolorem tollit, si vna repurgetur & luto oblita cũ aceto & nitro inferuescat, hócque iure decocti dentes colluantur: si aqua mulsa aut passum in eadem incoquatur, & sub diuo refrigescat, potu crassum humorem & strigmenta alui detrahet: stomacho supra modũ aduersatur: subdita ex ea balano alui excremẽta eiiciuntur. Virẽtis succo vtilissimè ischiadici perfricantur.

Περὶ Επιθύμου. Κεφ. ροθ'.

Επίθυμον θύμου ἐστὶν ἄνθος τοῦ σκληροτέρου καὶ θύμβρᾳ ἐοικότος, ἔχει δὲ κεφαλία λεπτὰ, κοῦφα, οὐραγοὺς ἔχοντα ὡς τρίχας. Πινόμενον δὲ σὺν μέλιτι, κάτω καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν μέλαιναν. ἰδίως ἁρμόζον ἐπὶ μελαγχολικῶν καὶ ἐμπνευματομένων, ὀξυβάφου πλῆθος πρὸς ὁλκὴν < δ'. σὺν μέλιτι καὶ ἁλσὶ καὶ ὀλίγῳ ὄξει. γενναῖται δὲ πλεῖστον ἐν καππαδοκίᾳ καὶ παμφυλίᾳ.

Epithymũ. Cap. CLXXIX.

Epithymon, flos est è thymo duriore, satureię simili: capitula habet tenuia, & leuia, & in eis caudiculas, quasi capillamẽta. Potum cum melle detrahit pituitam bilémq; atram, per inferna. Priuatim prodest melãcholicis, & inflatis, acetabuli mẽsura, ad quatuor drachmas, cũ melle, sale, & aceti exiguo. Plurimum in Cappadocia & Pamphylia gignitur.

Περὶ Αλύπου. Κεφ. ρπ'.

Αλυπον φρυγανώδης ἐστὶ πόα, ὑπέρυθρος, *λεπτόκαρφος, λεπτόφυλλος· ἄνθους μαλακοῦ καὶ κούφου μεστὴ, ὡς ῥίζα τεύτλου λεπτή. μεστὴ ὀποῦ δριμέος· σπέρμα ὡς ἐπιθύμου. γενναῖται δὲ ἐν τόποις παραθαλασσίοις,

Alypum. Cap. CLXXX.

Alypon surculosa herba est, subrubra: gracilibus ramulis: tenuibus foliis: flore molli, leui, & copioso: radice betæ, tenui, referta acri succo: semine epithymi: gignitur in maritimis,

timis, maximè Libyæ, quanquam alibi quoque plurima prouenit. Semen atram bilem deiicit, si mensura epitymo pari cum sale & aceto sumatur: verùm interanea leuiter exulcerat.

Empetrum seu calcifraga.

Cap. CLXXXI.

Empetron aliqui phacoides vocant, nascitur in montibus, & maritimis, salso gustu: sed quo propius terreno fuerit, amarius sentitur. Trahit bilem, pituitam, & aquã si bibatur in iure aliquo, aut hydromelite.

Clematis. Cap. CLXXXII.

Clematis viticulosum emittit ramulum, rubescenté. Lentum, folium gustu admodum acre ac exulcerans, repit per arbores, vt smilax, semen tritum, pituitam bilémque detrahit, in aqua, aut hydromelite potum. folia eius illita lepras purgant, cum lepidio conditur ad cibos.

Vitis syluestris.

Cap. CLXXXIII.

Vitis syluestris sarmenta vitis modo prælonga emittit, aspera, lignosa, rimoso cortice foliis hortensis solani, longioribus ac latioribus: muscoso flore, & capillaceo: fructu exiguis

θαλασσίοις, μάλιστα τοῖς τῆς λιβύης τόποις πλεῖστον, καὶ ἄλλοις δὲ χωρίοις πλείστη. Καθαίρει δὲ τὸ σπέρμα μέλαιναν χολὴν κάτω λαβανόμενον τὸ ἴσον πλῆθος μετὰ ἁλῶν τῷ ἐπιθύμῳ καὶ ὄξει· τὰ δὲ ἔντερα ἐλαφρῶς ἑκοῖ.

Περὶ Εμπέτρου.

Κεφ. ρπά.

Εμπετρον, οἱ δὲ, φακοειδὲς, ἐν παραλίοις καὶ ὀρεινοῖς φύεται, ἁλυκὸν τῇ γεύσει· τὸ δὲ προσγειότερον, πικρότερον. διδόμενον δὲ ἐν ζωμῷ ἢ ὑδρομέλιτι, καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν καὶ ὑδατώδη.

Περὶ Κληματίτιδος. Κεφ. ρπβ.

*Κληματῖτις κλῆμα ἀνίησιν ὑπέρυθρον, λυγῶδες, φύλλον δριμὺ, λίαν γευομένῳ καὶ ἑκωτικόν· περιελίττεται δὲ τοῖς δένδροις ὡς σμίλαξ. Ταύτης ὁ καρπὸς λεῖος ἀπὸ ὕδατος ἢ ὑδρομέλιτος ποθεὶς, ἄγει κάτω φλέγμα καὶ χολήν. τὰ δὲ φύλλα καταπλασθέντα, λέπρας ἀφίστησι. ταριχεύεται δὲ μετὰ τοῦ λεπιδίου εἰς βρῶσιν.

Περὶ Αμπέλου ἀγρίας.

Κεφ. ρπγ.

*Αμπελος ἀγρία κλήματα ἀνίησι μακρὰ, ὡς ἀμπέλου, ξυλώδη, τραχέα, φλοιορραγοῦντα, φύλλα δὲ ὅμοια στρύχνῳ κηπαίῳ, πλατύτερα δὲ καὶ μακρότερα· ἄνθος ὡς τρίχας βρυώδεις· καρπὸν δὲ βο

δὲ βοτρυδίοις μικροῖς ὅμοιον, πεπαινόμενον ἐρυθρόν· περιφερὲς δέ ἐστι τὸ σῆμα τῶν κόκκων. Ταύτης ἡ ῥίζα ἀποζεσθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ μεθ' ὕδατος πινομένη τεθαλασσωμένων κυάθων β'. ὑδατῶδες καθαίρει· δίδοται δὲ καὶ ὑδρωπικοῖς. οἱ δὲ βότρυες ἐφήλεις ἀποκαθαίρουσι καὶ πάντα σπίλον. ταριχεύονται δὲ καὶ οἱ ταύτης ἀκρέμονες ἀρτιφυεῖς εἰς βρῶσιν.

Πρὶ ἀμπέλου λευκῆς. Κεφ. ρπδ'.

Αμπελος λευκὴ, ἡ δὲ βρυωνίαν, οἱ δὲ ὀφιοστάφυλον, οἱ δὲ χελιδόνιον, ἢ μήλωθρον, ἢ ψίλωθρον, ἢ ἀρχέζωστιν, ἢ ἄγρωστιν, ἢ κέδρωστιν καλοῦσι. ταύτης τὰ κλήματα καὶ τὰ φύλλα καὶ οἱ ἕλικες, ὅμοια τῇ ἡμέρῳ ἀμπέλῳ, δασύτερα δὲ πάντα, καὶ ἐμπλέκεται τοῖς παρακειμένοις θάμνοις ἐλλαμβανομένη τοῖς ἕλιξι· καρπὸν δὲ ἔχει βοτρυοειδῆ, πυῤῥὸν, ᾧ ψιλοῦται τὰ δέρματα. ταύτης οἱ ἀσπάραγοι κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν ἑφθοὶ ἐσθίονται οὔρησιν καὶ κοιλίαν κινοῦντες. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα δριμεῖαν· ὅθεν ἐπὶ τῶν χειρωνίων καὶ γαγγραινικῶν καὶ φαγεδαινικῶν καὶ σαπροκνήμων ἑλκῶν μεθ' ἁλὸς καταπλασσόμενα ποιεῖ. ἡ δὲ ῥίζα χρῶτα ῥίπτει καὶ τετανοῖ καὶ ἔφηλιν ἀποκαθαίρει ἰόνθους, φακοὺς, οὐλὰς μελαίνας σὺν ὀρόβῳ καὶ γῇ χίᾳ καὶ τήλει καθεψηθεῖσα δὲ μετ'

exiguis vuis similis, post maturitatem rubente: rotunda est acinorũ facies. Feruefacta radix in aqua, & in cyathis duob⁹ vini aqua marina diluti, pota, humorem alui ciet: ideò hydropicis datur. Vuæ eius, vitia cutis in facie, & maculas omneis expurgant. Enascentes viticulæ, cibi gratia sale condiuntur.

Vitis alba. Cap. CLXXXIIII.

Vitem albam aliqui bryoniam vocant. Foliis viticulis, pampinísque, satiuam vitem imitatur, sed hirsutiora sunt omnia: ea quos prope se nacta sit frutices, suis clauiculis complectitur: fructus rubens in vua dependet, quo coria pilis spoliantur. Ex ea asparagi, qui prima germinatione exeunt, decocti in cibo, aluum & vrinam cient. Folia, fructus, radix, acrem vim sortiuntur: itaque vlcerum phagedænis, gangrænis, chironiis, putrentium tibiarum tædio, efficaciter ex sale illinuntur. Radix corpus abstergit, & cutem erugat: vitia cutis in facie, varósque, lentigines, & cicatrices nigras emendat, cum eruo, creta Chia, & fœnogręco. Eodem effectu prodest decocta in

in oleo, vſque dum liqueſcat: ſugillata tollit, & reduuias cõmittit: inflammationes diſcutit illita ex vino: ſuppurationes rumpit: medicamento aptè immiſcetur, quod carnem exeſt: infracta oſſa extrahit, trita & impoſita. Datur comitialibus in potu drachmę pondere, quotidie, anno toto. Prodeſt attonitis, & vertigine laborantibus, conſimiliter aſſumpta. Contra viperarum ictus pota drachmis duabus, auxiliatur: partus necat: mentem interdũ ſubturbat: fœminarũ locis appoſita, partus ſecundáſq; morantes trahit: cit vrinam pota. Eclegma ex ea fit cum melle, difficile ſpirantibus ſtrangulatu oppreſsis, tuſsiẽtibus, vulſis, ruptis, & laterũ doloribus. Lienem ternis obolis pota ex aceto, triginta diebus, conſumit: illinitur ad eadem cum fico. Ad muliebres inſeſſus decoquitur: ſiquidem vuluas purgat, ſed abortum facit. Succus è radice vere exprimitur, qui trahit pituitam, cum aqua mulſa potus. Ad pſoras & lepras, ſemen efficaciter illinitur. Lactis abundantiam facit ſuccus eius, ſi cum tritico decocto ſorbeatur.

Vitis

μετ' ἐλαίου μέχρι τακηρωθῇ, πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει· αἴρει δὲ καὶ ὑπώπια, καὶ πτερύγια τὰ ἐν δακτύλοις συστέλλει· σὺν δὲ οἴνῳ καταπλασσομένη, διαφορεῖ φλεγμονάς· καὶ ἀποστήματα ῥήσσει· ἀνάγει δὲ καὶ ὀστᾶ, λεῖα καταπλασσομένη. σηπτικαῖς τε μίγνυται ἐπιτηδείως· πίνεται δὲ καὶ πρὸς ἐπιληψίας ὁλκὴ α. καθ' ἡμέραν πρὸς ἐνιαυτόν. ὠφελεῖ ἀποπλήκτους καὶ σκοτωματικοὺς ὁμοίως λαμβανομένη. δυοῖν δὲ < ὁλκὴ ποθεῖσα, ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ, καὶ ἔμβρυα φθείρει· ὑποταράττει δ' ἐνίοτε τὴν διάνοιαν· * καὶ οὖρα κινεῖ πινομένη, καὶ προστεθεῖσα ὑστέρᾳ ἔμβρυα καὶ δεύτερα ἐπισπᾶται. καὶ * ἔκλεικτον δὲ μετὰ μέλιτος δι' αὐτῆς τοῖς πνιγομένοις, καὶ δυσπνοοῦσι, καὶ βήσσουσι· πλευρᾶν τε ἀλγοῦσι καὶ ῥήγμασι, καὶ σπάσμασι δίδοται. καὶ σπλῆνα τήκει τριωβόλου ὁλκὴ ποθεῖσα σὺν ὄξει ἐπὶ ἡμέρας λ'. καὶ καταπλάσσεται δὲ μετὰ σύκου πρὸς τὰ αὐτὰ χρησίμως. ἀφέψεται δὲ καὶ εἰς ἐγκάθισμα· καθαρτικὸν ὑστέρας ὄν, καὶ ἐκβόλιον. χυλίζεται δὲ ἡ ῥίζα αὐτῆς ἔαρος· πίνεται δὲ σὺν μελικράτῳ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ αὐτὰ ἄγων φλέγμα. ὁ δὲ καρπὸς ποιεῖ πρὸς ψώρας καὶ λέπρας συγχριόμενος καὶ καταπλασσόμενος. κατασπᾶται δὲ καὶ γάλα ὁ καρπὸς αὐτῆς χυλισθείς. καὶ μετὰ πυρῶν ἑψημένων ῥοφηθείς.

Περὶ Ἀμπέ.

Περὶ Αμπέλου μελαίνης.
Κεφ. ρπέ.

Αμπελος μέλαινα, οἱ δὲ βρυωνία μέλαινα, οἱ δὲ χειρώνειον ἄμπελον, φύλλα ἔχει κισσῷ ὅμοια, μᾶλλον δὲ πρὸς τὰ τῆς σμίλακος· καὶ οἱ καυλοὶ, μείζονα δὲ * ταῦτα· ἐλλαμβάνεται δὲ καὶ αὕτη τῶν δένδρων τῶν ἕλιξι· καρπὸς βοτρυώδης, χλωρὸς κατ' ἀρχὴν, πεπανθεὶς δὲ μέλας γίνεται· ῥίζα μέλαινα ἔξωθεν, ἔνδοθεν δὲ πυξοειδής. Καὶ ταύτης οἱ καυλοὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν λαχανεύονται· εἰσὶ δὲ καὶ οὐρητικοὶ καὶ καταμηνίων ἀγωγοὶ, τηκτικοὶ σπληνὸς, ἐπιληπτικοῖς, καὶ σκοτωματικοῖς, καὶ παραλυτικοῖς ἁρμόζουσιν· ἔχει δὲ ἡ ῥίζα δύναμιν ὁμοίαν τῇ λευκῇ πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζουσαν, ἧττον μέν τοι ἐνεργεῖ. ποιεῖ δὲ πρὸς τοὺς τῶν ὑποζυγίων λόφους ἐπειδὰν ἑλκωθῶσι τὰ φύλλα σὺν οἴνῳ καταπλασσόμενα· καὶ πρὸς στρέμματα ὁμοίως ἐπιτίθενται.

Περὶ Πτέριδος. Κεφ. ρπϛ'.

Πτέρις, οἱ δὲ, βλῆχνον, οἱ δὲ, πολύῤῥιζον καλοῦσι, φύλλα ἐστὶν ἄκαυλα, καὶ ἀνανθῆ, καὶ ἄκαρπα ἐξ ἑνὸς μόχου, περὶ πῆχυν τὸ μέγεθος, ἐντετμημένα καὶ ἀνηπλωμένα ὡς πτέρυξ, ὑποδυσώδη· ῥίζαν δὲ ἔχει ἐπιπόλαιον, μέλαιναν, ὑπομήκη, ἐκφύσεις ἔχουσαν πολλὰς, ὑπο-

Vitis nigra.
Cap. CLXXXV.

Nigra vitis. quam aliqui nigram bryoniam vocant, folia fert hederæ, ſmilaceis proxima, ſed maiora: caules etiam cognatos, capreolis ſuis arbores, quaſi adminicula, comprehendit: fructus racematim cohærent, qui inter principia virent, & poſt maturitatem nigreſcunt: radix foris nigra, intus buxeo colore. Viticulæ quæ primo germinum partu erumpunt, in olera recipiuntur: menſes pellunt, vrinas cient, lienem abſumunt, vertiginoſis, comitialibus, neruorum reſolutione tentatis, proſunt. Radix eadem, quæ vitis alba præſtat, ſed inefficacius. Folia cum vino exulceratis iumentorum ceruicibus commodiſsimè illinuntur: luxatis itidem imponuntur.

Filix. Cap. CLXXXVI.

Filici folia ſine caule, ſine fructu, ſine flore, ex vno pediculo, cubitali lõgitudine exeunt multifida, & lateribus pẽnata, ſubgraui odore: radice per ſumma ceſpitũ nigra, oblonga, filices multas fundente, ſubaſtrin

ſubaſtringẽte guſtu:naſcitur in mõtibus,& ſaxoſis.Radix latas tineas excutit, ſumpta drachmis quatuor ex aqua mulſa: melius ſi cum ſcammoniæ aut veratri nigri totidem obolis detur: ſed qui ſumunt, allia præguſtare debent. Laborantes lienis incremento recreat. Radix & potu & illitu cum axungia vulneribus ſagitta arundinea factis,eſt auxilio: cuius rei probatio talis fertur: Peribit filix, quam per ambitũ ſata copioſior arũdo coronet: & contrà, euaneſcẽs abibit arundo, quam obſepiens multa filix in orbem cinxerit.

Filix fœmina.

Cap. CLXXXVII.

Filix fœmina foliis eſt filicis, ſurculoſis,altioribusq;, & quæ non ſingulari, vt illa, pediculo fulciantur:radicibus lõgis,pluribus,obliquis,quę ex nigro in luteũ flaueſcunt:aliquæ etiamnum rubræ inueniuntur. Pellunt lata interaneorum animalia, cum melle, eclegmate ſumpto: potæ cũ vino, drachmis tribus,teretes tineas eiiciunt: datæ fœminis, ſterilitatem faciunt, & prægnantibus abortum, ſi ſupergrediantur. Farina humidis vlceribus & cica-

ὑποςυφούσας τῇ γεύσει· φύεται ἐν ὀρεινοῖς καὶ πετρώδεσι τόποις. Ταύτης ἡ ῥίζα ἕλμινθα πλατεῖαν ἐκτινάσσει < δ'. ὁλκὴ μετὰ μελικράτου λαμβανομένη· βέλτιον δὲ εἰ μετὰ σκαμμωνίας ἢ ἐλλεβόρου μέλανος ὀβολῶν τεττάρων δοίη τίς. δεῖ δὲ προςκορδοφαγεῖν τοὺς λαμβάνοντας. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν σπληνιῶσι. καὶ μετὰ ἀξουγγίου δὲ ἡ ῥίζα ποθεῖσα καὶ καταπλασθεῖσα, ποιεῖ πρὸς τοὺς ὑπὸ καλάμου πληγέντας· ἡ δὲ δοκιμὴ τοιαύτη. ἔνθα ἐστὶ πολὺς κάλαμος καὶ πολὺ βλάχνον, στεφάνωσον. ἀφανίζεται τὸ βλάχνον.

Περὶ Θηλυπτερίδος.

Κεφ. ρπζ'.

Θηλυπτερὶς, οἱ δὲ νυμφαίαν πτέριν ὀνομάζοισι, τὰ μὲν φύλλα πτέρι δι' ὅμοια, οὐ μονόμοχα δὲ ὡς τὰ ἐκείνης, ἀλλὰ πολλὰς ἔχοντα ἀποφύσεις καὶ ὑψηλοτέρας· ῥίζαι δὲ ὕπεισι μακραὶ, πλαγεῖαι, πλείους, ὑπόξανθοι ἐν τῷ μέλανι· τινὲς δὲ ἐρυθραί. Καὶ αὗται δὲ σὺν μέλιτι ἐν ἐκλεικτῷ λαμβανόμεναι, πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκβάλλοισι. σὺν οἴνῳ δὲ πινόμεναι, < γ' πλῆθος στρογγύλην ἐκτινάσσοισιν ἕλμινθα· γυναιξὶ δὲ δοθεῖσαι, ἀσυλληψίαν ποιοῦσι, κἂν ἔγκυος δὲ διαβῇ ἐκτιτρώσκει. ξηραὶ δὲ ἐπὶ τῶν δυσαλθῶν καὶ καθύγρων ἑλκῶν ἐπι-

ἐπιπλάσσονται· λόφοις τὲ ὑποζυγίων ἰῶνται. τὰ δὲ φύλλα αὐτῆς ἀρτίβλαστα λαχανεύεται ἐφθὰ βιβρωσκόμενα, καὶ κοιλίαν μαλάσσουσιν.

cicatrici repugnãtibus inspargitur: iumentorũ ceruibus medetur. Folia recentia, in oleribus cocta manduntur, vt ventrem emolliant.

Περὶ Πολυποδίου.

Κεφ. ρπή.

Filicula, siue polypodiũ.

Cap. CLXXXVIII.

Πολυπόδιον φύεται ἐν πέτραις βρύα ἐχούσαις καὶ ἐν τοῖς ἀγρίοις πρέμνοις τοῖς ἐπὶ τῶν δρυῶν, σπιθαμῆς ἔχουσα τὸ ὕψος, ὅμοιον τῇ πτέρειδι, ὑπόδασυ, τετμημένον, οὐ μὴν οὕτω λεπτοσχιδῶς· ῥίζα δ' ὕπεστι δασεῖα, πλεκτάνας ὡσπερεὶ πολύπους ἔχουσα, πάχος μικροῦ δακτύλου, ξυσθεῖσα δὲ ἔνδοθεν, χλωρὰ, στρυφνὴ, τῇ δὲ γεύσει ὑπόγλυκυς. Δύναμιν ἔχουσα καθαρτικήν· δίδοται δὲ συγκαθεψομένη ὄρνιθι, ἢ ἰχθύσιν, ἢ σεύτλῳ, ἢ μαλάχῃ πρὸς κάθαρσιν. ξηρὰ δὲ ἐπιπασσομένη ἐν μελικράτῳ, ἄγει φλέγμα καὶ χολήν. ποιεῖ καὶ πρὸς στρέμματα ἡ ῥίζα λεία καταπλασσομένη, καὶ πρὸς ῥαγάδας τὰς ἐν μεσοδακτύλοις.

Filicula nascitur in muscosis petris, & vetustis arborũ caudicibus, præsertim quercuum, palmi altitudine, filici similis, subhirsuta, non tenui perinde diuisura: radix pilosa, in qua continentur cirri, ceu polyporum, crassitudine digiti minimi, coloris intus herbacei, austera aliquantum, & gustu subdulcis. purgandi vim habet: coquitur cum gallina, aut piscibus, aut beta, aut malua, ad aluum soluendam. Aridæ farina aquæ mulsæ insparsa, detrahit bilem & pituitam: trita luxatis efficaciter illinitur, & aduersus rimas quæ inter digitos fiunt.

Περὶ δρυοπτερίδος. Κεφ. ρπθ'.

Dryopteris. Ca. CLXXXIX.

Δρυοπτερὶς φύεται κατὰ τὰ βρυώδη μέρη τῶν παλαιῶν δρυῶν, ὁμοία πτέρειδι ἐλάττων δὲ πολλῷ τῇ σχίσει· ῥίζας δὲ ἔχει κατ' ἐπιπλοκὴν δασείας, στρυφνὰς κατὰ τὴν γεῦσιν, ἐν τῷ γλυκεῖ ῥέπουσα· Αὕτη ἐπιπλασθεῖσα λεία σὺν ταῖς ῥίζαις, τρίχας ψιλοῖ· δεῖ δὲ ἀποψᾶν τοπρῶτον

Dryopteris nascitur in veterum roborum musco, filici similis, multo minore foliorum incisura: radicibus inuicẽ implexis, hirsutis, gustu acerbis, in dulcedinem vergentibus. Psilothrum est cum radicibus trita: illinitur enim primum

mum vſque dum ſudorem euocet, mox ſudor abluitur, & recens imponitur.

Cnicus. Cap. C X C.

Cnicus foliis conſtat oblongis, per ambitũ diuiſis, aſperis, ſpinoſis: caule ſeſquipedali: capitulo magnitudine grãdis oliuæ: flore croci: ſemine candido, alioqui rufo, lõgo, anguloſo. Huius flore in obſoniis vtũtur. Seminis tuſi & expreſsi ſuccus, cũ aqua mulſa, vel iure gallinacei aluũ purgat, ſed ſtomacho aduerſatur. Ex eo autẽ fiũt offulę, quas placentulas vocãt, adiectis ſucco amygdalis, nitro, aniſo, & melle decocto, quæ aluũ emolliunt. Hæ in partes quatuor finduntur, quæ nucis iuglandis magnitudinẽ impleant: è quibus ante cœnam duas vel tres ſumpſiſſe ſatis eſt. Ratio temperãdi hæc eſt: Cnici candidi ſextarius, amygdalorum toſtorum & delibratorum cyathi tres, aniſi ſextarius vnus, aphronitri drachma vna, cum carnibus triginta caricarum. Seminis ſuccus lac cogit, & magis ipſum reſoluẽdæ alui facultate donat.

Mercurialis. Cap. C X C I.

Lynozoſtis, aliquĩ partheniõ, alij hermûbotanion appellãt: foliis

πρῶτον μετὰ τὸ ἰκμάσαι τὸν χρῶτα καὶ νεαρὸν ἐπιπλάσσειν.

Περὶ κνίκου.

Κεφ. ρϛ'.

Κνίκος φύλλα ἔχει ἐπιμήκη, ἐντετμημένα, τραχέα, ἀκανθώδη· καυλοὺς δὲ πηχυαίους ἐφ' ὧν κεφαλὴν κατὰ μέγεθος θαλλίας· ἄνθος κρόκῳ ὅμοιον· σπέρμα λευκὸν καὶ πυῤῥὸν, ἐπίμηκες, γεγωνιωμένον. Τούτῳ τῷ ἄνθει χρῶνται εἰς τὰ προσοψήματα. τὸ σπέρμα κοπτόμενον καὶ χυλιζόμενον σὺν ὑδρομέλιτι ἢ ζωμῷ ὄρνιθος, κοιλίαν καθαίρει, κακοστόμαχον δὲ ἔστι. γίνεται δὲ καὶ κοπτάρια κοιλίας μαλακτικὰ, τοῦ ὁποῦ αὐτοῦ μιγέντος ἀμυγδάλῳ καὶ νίτρῳ, καὶ ἀνίσῳ, καὶ μέλιτι ἑφθῷ. δεῖ δὲ πρὸ δείπνου λαμβάνειν εἰς δ'. διελόντα, ὡς βασιλικοῦ καρύου μέγεθος β'. ἢ γ'. σκευάζειν δὲ τὸν τρόπον τοῦτον δεῖ. κνίκη λευκοῦ ξέστην ά.* θασσίων πεφωγμένων καὶ λελεπτυσμένων κυάθους τρεῖς ἀνήσου ξέστην ἕνα, ἀφρονίτρου < ά. ἰσχάδων τῆς σαρκὸς ἀριθμῷ λ'. πήσσει δὲ καὶ γάλα ὁ χυλὸς τοῦ σπέρματος, καὶ λυτικώτερον ποιεῖ.

Περὶ Λινοζώστεως.

Κεφ. ρϛά.

Λινόζωστις, οἱ δὲ παρθένιον, οἱ δὲ ἑρμοῦ βοτάνιον καλοῦσι ἔχει

ἔχει τὰ φύλλα ὅμοια ὠκίμῳ, πρὸς τὰ τῆς ἑλξίνης, ἐλάττονα δέ· κλωνία διγόνατα, μασχάλας πολλὰς, πυκνὰς ἔχοντα· τὸν δὲ καρπὸν, ἡ μὲν θήλεια βοτρυοειδῆ καὶ πολύν· ὁ δὲ ἄῤῥην, πρὸς τοῖς πετάλοις μικρὸν, στρογγύλον ὥσπερ ὀρχίδια κατὰ δύο προσκείμενα· ὅλος δὲ ὁ θαμνίσκος σπιθαμιαῖος ἢ καὶ μείζων. Κινοῦσι δ' ἀμφότεραι κοιλίαν λαχανευόμεναι καὶ ἐσθιόμεναι· καθεψόμεναι δὲ ἐν ὕδατι καὶ πινομένου τοῦ ὕδατος, ἄγουσι χολὴν καὶ ὑδατώδη. δοκεῖ δὲ τὰ μὲν τῆς θηλείας φύλλα λεῖα πινόμενα καὶ προστιθέμενα μετὰ τὴν κάθαρσιν τοῖς αἰδοίοις, σύλληψιν θήλεως ποιεῖσθαι, τὰ δὲ τοῦ ἄῤῥενος ὁμοίως ἐπιτηδευθέντα ἀῤῥενογόνα γίνεσθαι.

Περὶ Κυνοκράμβης.
Κεφ. ρϟβ.

Κυνία ἢ κυνοκράμβη, οἱ δὲ, λινόζωστις ἀγρία ἄῤῥην, καυλίον ἀνίησι δισπιθαμιαῖον, τρυφερὸν, ὑπόλευκον· φύλλα ἐμφερῆ λινοζώστιδι ἢ κισσῷ, ὑπόλευκα ἐκ διαστημάτων· τὸν δὲ καρπὸν πρὸς τοῖς πετάλοις προσκείμενον μικρὸν, στρογγύλον. Δύναμιν δὲ ἔχει ὅ, τε καυλὸς καὶ τὰ φύλλα πινόμενα, κοιλίας κινητικήν. λαχανευόμενα. καθεψομένων δὲ, τὸ ὕδωρ ἄγει χολὴν καὶ ὑδατώδη.

Περὶ Ἡλιο-

foliis conſtat ocymi, helxinæ cognatis, ſed minoribus: ramulis duplici geniculorum nodo cinctis, alarũ cauis multis: fructu fœminæ, copioſo, quandam racemorum ſpeciem prębente: mari, è foliorum ſinu dependente, paruo, rotundo, ceu binis teſticulis vnà cohærentibus: frutice dodrãtali aut maiore. Vtraque in oleribus manditur, ad aluum ciendam: cocta in aqua, epoto iure, bilem aquámque detrahit. Conſtat vt mares gignantur, hunc facere: vt fœminæ, illam, ſi à purgatione bibantur, & trita folia genitalibus admoueantur.

Cynocrambe.
Cap. CXCII.

CYNIA aut cynocrambe, cauliculum binûm dodrantum altitudine emittit, mollem, ſubalbidum: folia mercuriali aut hederæ ſimilia, certis interſtitiis ſubalbida: ſemen foliis adhæret, paruum, rotundum. Folia cum caulibus pota, aluum cient: oleribus commendantur. Ius decocti & pituitam & bilem aquámq; detrahit.

K Helio-

Heliotropium magnum. Cap. CXCIII.

Heliotropio magno flos est effigie scorpionis caudæ, vnde scorpiuro ei nomen: & quoniam folia cum sole circumagat, heliotropion dicitur. Folia ocymi habet, hirsutiora, candidiora, & maiora: ramuli à radice terni, quaterni, aut sæpe quini exiliunt, multis alis concaui: flos in cacumine candidus, aut subfluuus incuruatur vt scorpionis cauda: radix tenuis est, & inutilis: nascitur in asperis. Decoctum herbæ ex aqua, fasciculo manus plenæ, potu pituitam bilémque per aluum extrahit: contra scorpionum ictus ex vino potum, & illitú prodest: adalligatur ad conceptus arcendos. Aiunt per horam vnam ante accessiones, seminis grana quatuor cũ vino quartanas finire: tria verò, tertianas. Illitum semen formicantes verrucas pensilésque, & thymos, & epinyctidas exiccat. Folia infantium destillationibus, quas syriaseis vocant, podagris, luxatisque vtilissimè illinuntur: menses cient: partus trita & imposita pellunt.

Heliotro-

Περὶ Ηλιοτροπίου τοῦ μεγάλου. Κεφ. ϛγ'.

Ηλιοτρόπιον τὸ μέγα, ὃ ἔνιοι ἐκάλεσαν σκορπίουρον ἀπὸ τοῦ εἶδος ἔχειν τὸ ἄνθος σήματος, ἡλιοτρόπιον δὲ ἀπὸ τοῦ συμπεριτρέπεσθαι τὰ φύλλα τῷ τοῦ ἡλίου κλίσει. ἔχει δὲ τὰ φύλλα ὠκίμου παραπλήσια, δασύτερα δὲ καὶ μελανότερα, καὶ μείζονα· κλωνία ἀπὸ τῆς ῥίζης ὅσον γ'. ἢ δ'. ἢ ε. καὶ ἐκ τούτων μασχάλας πλείους· ἐπ' ἄκρων δὲ ἄνθος λευκὸν, ὑποπύρρον, σπειρηδὸν, καθάπερ σκορπίου οὐρά· ῥίζα δὲ λεπτὴ, καὶ ἄχρηστος· φύεται ἐν τραχέσι τόποις. Τούτου ὅσον δέσμη ἀφεψηθεῖσα μετ' ὕδατος καὶ ποθεῖσα, ἄγει φλέγμα καὶ χολὴν διὰ κοιλίας· ἁρμόζει δὲ καὶ σκορποπλήκτοις μετὰ οἴνου πινομένη καὶ καταπλασσομένη· πρὸς ἀντίον δὲ περιάπτεται. φασὶ δὲ πρὸ μιᾶς ὥρας τῆς ὀπισθασίας, τοῦ καρποῦ δ'. κόκκους μετ' οἴνου πιόντας, τεταρταίους καταπαύειν· τριταίους δὲ τρεῖς. καταπλασσόμενος δὲ ὁ καρπὸς, μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ θύμους καὶ ὀπισθυκτίδας ξηραίνει. τὰ δὲ φύλλα ποδάγραις καὶ τρέμμασι καὶ σειλῶσι παιδίοις ὀπισθάπτεται ὠφελίμως· κινεῖ δὲ καὶ ἔμμηνα. καὶ ἔμβρυα ἄγει λεῖα προστιθέντα.

Περὶ

Περὶ Ηλιοτροπίου τοῦ μικροῦ.
Κεφ. ρϛδ'.

Ηλιοτρόπιον τὸ μικρὸν φύεται ἐν τελματώδεσι τόποις καὶ παρὰ λίμναις, ἔχον φύλλα παραπλήσια τῷ προειρημένῳ, ϛρογγυλώτερα δέ· καρπὸν ϛρογγύλον ἀποκρεμάμενον ὡς ἀκροχορδόνας. Δύναται δὲ ἡ πόα μετὰ τοῦ καρποῦ πινομένη σὺν νίτρῳ καὶ ὑσσώπῳ καὶ καρδάμῳ καὶ ὕδατι, ἕλμινθα πλατεῖαν καὶ ϛρογγύλην ἐκτινάσσειν· αἴρει δὲ καὶ ἀκροχορδόνας ϛὺν ἁλσὶ καταπλασσομένη.

Περὶ Σκορπιοειδοῦς. Κεφ. ρϛέ.

Σκορπιοειδὲς βοτάνιον φύλλα ἔχον ὀλίγα καὶ σπέρματα, οὐραῖς σκορπίου ἐμφερῆ. βοηθεῖ δὲ καταπλασσόμενα σκορπιοπλήκτοις ἄκρως.

Heliotropium paruum.
Cap. CXCIIII.

Heliotropion paruum, nascitur in palustribus, iuxta lacus, foliis antedicto proximis, rotundioribus: semine, acrochordonum verrucarum modo, pensili, rotundo. Herba cum suo semine pota, adiecto nitro, hyssopo, nasturtio, & aqua, latas tineas teretésq; excutit. Pensiles verrucas, quæ acrochordones vocātur, cum sale illita tollit.

Scorpioides. Cap. CXCV.

Scorpioides herbula est, foliis paucis, semine caudæ scorpionis effigie. Illita scorpionum ictibus præsentaneo est auxilio.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ.

QVARTI LIBRI FINIS.

ΠΕΔΑΚΙΟΥ

PEDANII

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia Liber quintus.

Io. Ruellio Sueßionēsi interprete.

SVPERIORIBUS quatuor libris, amicissime Aree, tradidimus de aromatibus, oleis, vnguentis, & earundem lachrymis ac fructibus: item animalibus, melle, lacte, adipe, cerealibus, oleribus, necnō de omni radicum, herbarum, succorum, seminumque ratione. In hoc autem totius operis quinto disseremus de vinis & metallicis, à vite nostram commentationem auspicati.

Vitis vinifera. Cap. I.

Folia vitium & triti capreoli, capitis dolores illitu mitigāt, & inflammationem stomachi ardorémque, cum polenta: folia etiam per se, vt quæ refrigerent & adstringant, imponi solent. Potus eorū succus dysentericis, sanguinē excreantibus, stoma-

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΑΠΟΔΟΝΤΕΣ ἐν τοῖς προγραφεῖσι τέτρασι βιβλίοις φίλτατ᾽ Ἄρειε τὸν περὶ ἀρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καρπῶν τε καὶ δακρύων· ἔτι τε ζώων καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος καὶ στεάτων καὶ τῶν καλουμένων σιτηρῶν καὶ λαχάνων. καὶ τὸν σύμπαντα περὶ ῥιζῶν καὶ βοτανῶν καὶ χυλισμάτων, καὶ σπερμάτων λόγον. ἐν τούτῳ τελευταίῳ ὑπάρχοντι τῆς ὅλης πραγματείας. διαλεξόμεθα περί οἴνων καὶ τῶν καλουμένων μεταλλικῶν ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς περὶ ἀμπέλου παραδόσεως.

Περὶ Ἀμπέλου οἰνοφόρου. Κεφ. α.

Ἀμπέλου οἰνοφόρου τὰ φύλλα καὶ αἱ ἕλικες λεῖαι καταπλασσόμεναι κεφαλαλγίας πραΰνουσι, φλεγμονήν τε τοῦ στομάχου καὶ καῦσον σὺν ἀλφίτῳ· καὶ καθ᾽ ἑαυτὰ ἐπιτιθέμενα τὰ φύλλα ψυκτικὰ καὶ στυπτικὰ ὄντα. καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν δὲ χυλὸς ποθεὶς ὠφελεῖ δυσεντερικοὺς καὶ αἱμοπτοϊκοὺς

καὶ

καὶ στομαχικοὺς καὶ κισσώσας. ἀποβραχεῖσαι δὲ καὶ αἱ ἕλικες ἐν ὕδατι καὶ ποθεῖσαι, τὰ αὐτὰ ποιοῦσι. τὸ δὲ δάκρυον αὐτῆς ὅμοιον ὂν κόμμει, περιπηγνύμενον τοῖς στελέχεσι, λίθοις ἐκτινάσσει πινόμενον σὺν οἴνῳ· ἰᾶται δὲ καὶ λειχῆνας καὶ ψώρας καὶ λέπρας καταχριόμενον, δεῖ δὲ προεκνιτροῦν τὸν τόπον· σὺν ἐλαίῳ δὲ ἐγχριόμενον συνεχῶς, ψιλοῖ τὰς τρίχας, καὶ μάλιστα ὁ ἀπὸ τῆς χλωροῦ καιομένου κλήματος ἀφιδρούμενος ἰχώρ· ὃς καὶ μυρμηκίας ἐπιχριόμενος ἐκβάλλει. ἡ δὲ ἐκ τῶν κλημάτων καὶ στεμφύλων τέφρα, τὰ περὶ δακτύλιον ἀφαιρεθέντα κονδυλώματα καὶ θύμια, σὺν ὄξει καταπλασθεῖσα θεραπεύει, καὶ στρέμματα, καὶ ἐχιοδήκτους ὠφελεῖ, καὶ σπληνὸς φλεγμονὰς σὺν ῥοδίνῳ καὶ πηγάνῳ καὶ ὄξει καταπλασσομένη.

Περὶ Αμπέλου ἀγρίας. Κεφ. β'.

Αμπελος ἀγρία διττὴ, ἡ μὲν γὰρ αὐτῆς οὐ περκάζει τὴν σταφυλὴν, ἄγρι δ' ἀνθήσεως ἄγει τὴν λεγομένην οἰνάνθην. ἡ δέ τις τελεσφορεῖ μικρόῤῥαξ οὖσα, καὶ μέλαινα, καὶ στυπτική. Δύναμιν δὲ ἔχει ταύτης τὰ φύλλα καὶ αἱ ἕλικες καὶ οἱ καυλοὶ, ὁμοίως τῇ ἡμέρῳ.

Περὶ Σταφυλῆς. Κεφ. γ'.

Σταφυλὴ, ἡ μὲν πρόσφατος πᾶσα ἐκταράσσει κοιλίαν· καὶ ἐμ-

stomachicis, & grauidarum malaciæ medetur. Eadem efficiunt madefacti in aqua capreoli & poti. Lachryma vitium, quę veluti gummi in caudicibus concrescit, ex vino pota calculos pellit: illita lichenas & psoras leprásque nitro prius perfrictas sanat: eadem cũ oleo sæpius pilis illitis, psilothri effectum habet: maximéque sanies, quam accensa sarmenta vitium viridia exudarunt: qua & perunctæ verrucarum informicationes extrahuntur. Cinis sarmentorum & vinaceorum, detractis in sede condylomatis, & thymiis, illitus ex aceto medetur: prodest luxatis & viperarum morsibus: contra lienis inflammationem illinitur, cum rosaceo & ruta & aceto.

Labrusca. Cap. II.

Labrusca duorum generum est: alterius vua non maturescit, sed flore tenus œnanthen nominatam perducit. Altera ad frugem peruenit, paruis acinis, nigra, & adstringens. Folia, caules, & clauiculæ quibus repunt, vim habent cultæ viti similem.

Vua. Cap. III.

Vuæ recentes aluũ turbant,

in oleo, vsque dum liquescat: sugillata tollit, & reduuias cómittit: inflammationes discutit illita ex vino: suppurationes rumpit: medicamento aptè immiscetur, quod carnem exest: infracta ossa extrahit, trita & imposita. Datur comitialibus in potu drachmę pondere, quotidie, anno toto. Prodest attonitis, & vertigine laborantibus, consimiliter assumpta. Contra viperarum ictus pota drachmis duabus, auxiliatur: partus necat: mentem interdū subturbat: fœminarū locis apposita, partus secundásq; morantes trahit: cit vrinam pota. Eclegma ex ea fit cum melle, difficile spirantibus strangulatu oppresśis, tusśiétibus, vulsis, ruptis, & laterū doloribus. Lienem ternis obolis pota ex aceto, triginta diebus, consumit: illinitur ad eadem cum fico. Ad muliebres insessus decoquitur: siquidem vuluas purgat, sed abortum facit. Succus è radice vere exprimitur, qui trahit pituitam, cum aqua mulsa potus. Ad psoras & lepras, semen efficaciter illinitur. Lactis abundantiam facit succus eius, si cum tritico decocto sorbeatur.

Vitis

μετ' ἐλαίου μέχρι τακερωθῇ, πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει· αἴρει δὲ καὶ ὑπώπια, καὶ πτερύγια τὰ ἐν δακτύλοις συστέλλει· σὺν δὲ οἴνῳ καταπλασσομένη, διαφορεῖ φλεγμονάς· καὶ ἀποστήματα ῥήσσει· ἀνάγει δὲ καὶ ὀστᾶ, λεία καταπλασσομένη. σηπτικαῖς τε μίγνυται ἐπιτηδείως· πίνεται δὲ καὶ πρὸς ἐπιληψίας ὁλκὴ ά. καθ' ἡμέραν πρὸς ἐνιαυτόν. ὠφελεῖ ἀποπλήκτους καὶ σκοτωματικοὺς ὁμοίως λαμβανομένη. δυοῖν δὲ < ὁλκὴ ποθεῖσα, ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ, καὶ ἔμβρυα φθείρει· ὑποταράττει δ' ἐνίοτε τὴν διάνοιαν· * καὶ οὖρα κινεῖ πινομένη, καὶ προστεθεῖσα ὑστέρᾳ ἔμβρυα καὶ δεύτερα ἐπισπᾶται. καὶ *ἔκλεικτον δὲ μετὰ μέλιτος δι' αὐτῆς τοῖς πνιγομένοις, καὶ δυσπνοοῦσι, καὶ βήσσουσι· πλευρὰν τε ἀλγοῦσι καὶ ῥήγμασι, καὶ σπάσμασι δίδοται. καὶ σπλῆνα τήκει τριώβολον ὁλκὴ ποθεῖσα σὺν ὄξει ἐπὶ ἡμέρας λ'. καὶ καταπλάσσεται δὲ μετὰ σύκου πρὸς τὰ αὐτὰ χρησίμως. ἀφέψεται δὲ καὶ εἰς ἐγκάθισμα· καθαρτικὸν ὑστέρας ὄν, καὶ ἐκβόλιον. χυλίζεται δὲ ἡ ῥίζα αὐτῆς ἔαρος· πίνεται δὲ σὺν μελικράτῳ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ αὐτὰ ἄγων φλέγμα. ὁ δὲ καρπὸς ποιεῖ πρὸς ψώρας καὶ λέπρας συγχριόμενος καὶ καταπλασσόμενος. κατασπᾷ δὲ καὶ γάλα ὁ καρπὸς αὐτῆς χυλισθείς. καὶ μετὰ πυρῶν ἑψημένων ῥοφηθείς.

Περὶ Ἀμπέ.

Περὶ Ἀμπέλου μελαίνης.
Κεφ. ρπέ.

Ἄμπελος μέλαινα, οἱ δὲ βρυωνίαν μέλαιναν, οἱ δὲ χειρώνιον ἄμπελον, φύλλα ἔχει κισσῷ ὅμοια, μᾶλλον δὲ πρὸς τὰ τῆς σμίλακος· καὶ οἱ καυλοὶ, μείζονα δὲ * ταῦτα· ἐλλαμβάνεται δὲ καὶ αὕτη τῶν δένδρων τῇ ἕλικι· καρπὸς βοτρυώδης, χλωρὸς καθ' ἀρχὴν, πεπανθεὶς δὲ μέλας γίνεται· ῥίζα μέλαινα ἔξωθεν, ἔνδοθεν δὲ πυξοειδής. Καὶ ταύτης οἱ καυλοὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν λαχανεύονται· εἰσὶ δὲ καὶ οὐρητικοὶ καὶ καταμηνίων ἀγωγοὶ, τηκτικοὶ σπληνὸς, ἐπιληπτικοῖς, καὶ σκοτωματικοῖς, καὶ παραλυτικοῖς ἁρμόζουσιν· ἔχει δὲ ἡ ῥίζα δύναμιν ὁμοίαν τῇ λευκῇ πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζουσαν, ἧττον μέν τοι ἐνεργεῖ. ποιεῖ δὲ πρὸς τοὺς τῶν ὑποζυγίων λόφους ἐπειδὰν ἑλκωθῶσι τὰ φύλλα σὺν οἴνῳ καταπλασσόμενα· καὶ πρὸς στρέμματα ὁμοίως ἐπιτίθενται.

Vitis nigra.
Cap. CLXXXV.

Nigra vitis. quam aliqui nigram bryoniam vocant, folia fert hederæ, ſmilaceis proxima, ſed maiora: caules etiam cognatos, capreolis ſuis arbores, quaſi adminicula, comprehendit: fructus racematim cohærent, qui inter principia virent, & poſt maturitatem nigreſcunt: radix foris nigra, intus buxeo colore. Viticulæ quæ primo germinum partu erumpunt, in olera recipiuntur: menſes pellunt, vrinas cient, lienem abſumunt, vertiginoſis, comitialibus, neruorum reſolutione tentatis, proſunt. Radix eadem, quæ vitis alba præſtat, ſed inefficacius. Folia cum vino exulceratis iumentorum ceruicibus commodiſsimè illinuntur: luxatis itidem imponuntur.

Περὶ Πτέρεως. Κεφ. ρπς΄.

Πτέρις, οἱ δὲ, βλῆχνον, οἱ δὲ, πολύρριζον καλοῦσι, φύλλα ἐστὶν ἄκαυλα, καὶ ἀνανθῆ, καὶ ἄκαρπα ἐξ ἑνὸς μόσχου, περὶ πῆχυν τὸ μέγεθος, ἐντετμημένα καὶ ἀνηπλωμένα ὡς πτέρυξ, ὑποδυσώδη· ῥίζαν δὲ ἔχει ἐπιπόλαιον, μέλαιναν, ὑπομήκη, ἐκφύσεις ἔχουσαν πολλὰς, ὑπο-

Filix. Cap. CLXXXVI.

Filici folia ſine caule, ſine fructu, ſine flore, ex vno pediculo, cubitali lõgitudine exeunt multifida, & lateribus pẽnata, ſubgraui odore: radice per ſumma ceſpitũ nigra, oblonga, filices multas fundente, ſubaſtrin

ἐπιπλάσσονται· λόφοις τὲ ὑποζυγίων ἰῶνται. τὰ δὲ φύλλα αὐτῆς ἀρτίβλαστα λαχανεύεται ἐφθὰ βιβρωσκόμενα, καὶ κοιλίαν μαλάσσουσιν.

Περὶ Πολυποδίου.

Κεφ. ρπή.

Πολυπόδιον φύεται ἐν πέτραις βρύα ἐχούσαις καὶ ἐν τοῖς ἀγρίοις πρέμνοις τοῖς ἐπὶ τῶν δρυῶν, σπιθαμῆς ἔχουσα τὸ ὕψος, ὅμοιον τῇ πτέριδι, ὑπόδασυ, τετμημένον, οὐ μὴν οὕτω λεπτοσχιδῶς· ῥίζα δ' ὕπεστι δασεῖα, πλεκτάνας ὡσπερεὶ πολύπους ἔχουσα, πάχος μικροῦ δακτύλου, ξυσθεῖσα δὲ ἔνδοθεν, χλωρὰ, στρυφνὴ, τῇ δὲ γεύσει ὑπόγλυκυς. Δύναμιν ἔχουσα καθαρτικήν· δίδοται δὲ συγκαθεψομένη ὄρνιθι, ἢ ἰχθύσιν, ἢ σεύτλῳ, ἢ μαλάχῃ πρὸς κάθαρσιν. ξηρὰ δὲ ἐπιπασσομένη ἐν μελικράτῳ, ἄγει φλέγμα καὶ χολήν. ποιεῖ καὶ πρὸς στρέμματα ἡ ῥίζα λεία καταπλασσομένη, καὶ πρὸς ῥαγάδας τὰς ἐν μεσοδακτύλοις.

Περὶ δρυοπτερίδος. Κεφ. ρπθ'.

Δρυοπτερὶς φύεται κατὰ τὰ βρυώδη μέρη τῶν παλαιῶν δρυῶν, ὁμοία πτέριδι ἐλάττων δὲ πολλῷ τῇ σχίσει· ῥίζας δὲ ἔχει κατ' ἐπιπλοκὴν δασείας, στρυφνὰς κατὰ τὴν γεῦσιν, ἐν τῷ γλυκεῖ ῥέπουσα· Αὕτη ἐπιπλασθεῖσα λεία σὺν ταῖς ῥίζαις, τρίχας ψιλοῖ· δεῖ δὲ ἀποψᾶν τοπρῶτον

cicatrici repugnãtibus inspargitur: iumentorũ ceruibus medetur. Folia recentia, in oleribus cocta manduntur, vt ventrem emolliant.

Filicula, siue polypodiũ.

Cap. CLXXXVIII.

Filicula nascitur in muscosis petris, & vetustis arborũ caudicibus, præsertim quercuum, palmi altitudine, filici similis, subhirsuta, non tenui perinde diuisura: radix pilosa, in qua continentur cirri, ceu polyporum, crassitudine digiti minimi, coloris intus herbacei, austera aliquantum, & gustu subdulcis. purgandi vim habet: coquitur cum gallina, aut piscibus, aut beta, aut malua, ad aluum soluendam. Aridæ farina aquæ mulsæ insparsa, detrahit bilem & pituitam: trita luxatis efficaciter illinitur, & aduersus rimas quæ inter digitos fiunt.

Dryopteris. Ca. CLXXXIX.

Dryopteris nascitur in veterum roborum musco, filici similis, multo minore foliorum incisura: radicibus inuicẽ implexis, hirsutis, gustu acerbis, in dulcedinem vergentibus. Psilothrum est cum radicibus trita: illinitur enim primum

mum vsque dum sudorem euocet, mox sudor abluitur, & recens imponitur.

Cnicus. Cap. CXC.

Cnicus foliis constat oblongis, per ambitũ diuisis, asperis, spinosis: caule sesquipedali: capitulo magnitudine grãdis oliuæ: flore croci: semine candido, alioqui rufo, lõgo, anguloso. Huius flore in obsoniis vtũtur. Seminis tusi & expressi succus, cũ aqua mulsa, vel iure gallinacei aluũ purgat, sed stomacho aduersatur. Ex eo autẽ fiũt offulę, quas placentulas vocãt, adiectis succo amygdalis, nitro, aniso, & melle decocto, quæ aluũ emolliunt. Hæ in partes quatuor finduntur, quæ nucis iuglandis magnitudinẽ impleant: è quibus ante cœnam duas vel tres sumpsisse satis est. Ratio temperãdi hæc est: Cnici candidi sextarius, amygdalorum tostorum & delibratorum cyathi tres, anisi sextarius vnus, aphronitri drachma vna, cum carnibus triginta caricarum. Seminis succus lac cogit, & magis ipsum resoluẽdæ alui facultate donat.

Mercurialis. Cap. CXCI.

Lynozostis, aliquĩ partheniõ, alij hermûbotanion appellãt: foliis

πρῶτον μετὰ τὸ ἰκμάσαι τὸν χρῶτα καὶ νεαρὸν ἐπιπλάσσειν.

Περὶ κνίκου.

Κεφ. ρϛ'.

Κνίκος φύλλα ἔχει ἐπιμήκη, ἐντετμημένα, τραχέα, ἀκανθώδη· καυλοὺς δὲ πηχυαίους ἐφ' ὧν κεφαλὴν κατὰ μέγεθος θαλλίας· ἄνθος κρόκῳ ὅμοιον· σπέρμα λευκὸν καὶ πυῤῥὸν, ἐπίμηκες, γεγωνιωμένον. Τούτῳ τῷ ἄνθει χρῶνται εἰς τὰ προσοψήματα. τὸ σπέρμα κοπτόμενον καὶ χυλιζόμενον σὺν ὑδρομέλιτι ἢ ζωμῷ ὄρνιθος, κοιλίαν καθαίρει, κακοστόμαχον δέ ἐστι. γίνεται δὲ καὶ κοπτάρια κοιλίας μαλακτικὰ, τοῦ ὀποῦ ἀυτοῦ μιγέντος ἀμυγδάλῳ καὶ νίτρῳ, καὶ ἀνίσῳ, καὶ μέλιτι ἑφθῷ. δεῖ δὲ πρὸ δείπνου λαμβάνειν εἰς δ'. διελόντα, ὡς βασιλικοῦ καρύου μέγεθος β'. ἢ γ'. σκευάζειν δὲ τὸν τρόπον τοῦτον δεῖ. κνίκου λευκοῦ ξέστην ά.* θασσίων πεφωγμένων καὶ λελεπτυσμένων κυάθους τρεῖς ἀνήσου ξέστην ἕνα, ἀφρονίτρου < ά. ἰσχάδων τῆς σαρκὸς ἀριθμῷ λ'. πύσσει δὲ καὶ γάλα ὁ χυλὸς τοῦ σπέρματος, καὶ λυτικώτερον ποιεῖ.

Περὶ Λινοζώστεως.

Κεφ. ρϛά.

Λινόζωστις, οἱ δὲ παρθένιον, οἱ δὲ ἑρμοῦ βοτάνιον καλοῦσι ἔχει

ἔχει τὰ φύλλα ὅμοια ὠκύμῳ πρὸς τὰ τῆς ἑλξίνης, ἐλάττονα δέ· κλωνία διγόνατα, μαχάλας πολλὰς, πυκνὰς ἔχοντα· τὸν δὲ καρπὸν, ἡ μὲν θήλεια βοτρυοειδῆ καὶ πολύ· ὁ δὲ ἄῤῥην, πρὸς τοῖς πετάλοις μικρὸν, στρογγύλον ὥσπερ ὀρχίδια κατὰ δύο προσκείμενα· ὅλος δὲ ὁ θαμνίσκος σπιθαμιαῖος ἢ καὶ μείζων. Κινοῦσι δ' ἀμφότεραι κοιλίαν λαχανευόμεναι καὶ ἐσθιόμεναι· καθεψόμεναι δὲ ἐν ὕδατι καὶ πινομένου τοῦ ὕδατος, ἄγουσι χολὴν καὶ ὑδατώδη. δοκεῖ δὲ τὰ μὲν τῆς θηλείας φύλλα λεῖα πινόμενα καὶ προστιθέμενα μετὰ τὴν κάθαρσιν τοῖς αἰδοίοις, σύλληψιν θήλεως ποιεῖσθαι, τὰ δὲ τοῦ ἄῤῥενος ὁμοίως ἐπιτηδευθέντα ἀῤῥενογόνα γίνεσθαι.

Περὶ Κυνοκράμβης.

Κεφ. ρϛϐ'.

Κυνία ἢ κυνοκράμβη, οἱ δὲ, λινόζωστις ἀγρία ἄῤῥην, καυλίον ἀνίησι δισπιθαμιαῖον, τρυφερὸν, ὑπόλευκον· φύλλα ἐμφερῆ λινοζώστιδι ἢ κισσῷ, ὑπόλευκα ἐκ διαστημάτων· τὸν δὲ καρπὸν πρὸς τοῖς πετάλοις προσκείμενον μικρὸν, στρογγύλον. Δύναμιν δὲ ἔχει ὅ, τ' καυλοὺς καὶ τὰ φύλλα πινόμενα, κοιλίας κινητικήν. λαχανευόμενα. καθεψομένων δὲ, τὸ ὕδωρ ἄγει χολὴν καὶ ὑδατώδη.

Περὶ Ηλιό-

foliis constat ocymi, helxinæ cognatis, sed minoribus: ramulis duplici geniculorum nodo cinctis, alarũ cauis multis: fructu fœminæ, copioso, quandam racemorum speciem prębente: mari, è foliorum sinu dependente, paruo, rotundo, ceu binis testiculis vnà cohærentibus: frutice dodrãtali aut maiore. Vtraque in oleribus manditur, ad aluum ciendam: cocta in aqua, epoto iure, bilem aquámque detrahit. Constat vt mares gignantur, hunc facere: vt fœminæ, illam, si à purgatione bibantur, & trita folia genitalibus admoueantur.

Cynocrambe.
Cap. CXCII.

CYNIA aut cynocrambe, cauliculum binûm dodrantum altitudine emittit, mollem, subalbidum: folia mercuriali aut hederæ similia, certis interstitiis subalbida: semen foliis adhæret, paruum, rotundum. Folia cum caulibus pota, aluum cient: oleribus commendantur. Ius decocti & pituitam & bilem aquámq; detrahit.

Heliotropium magnum. Cap. CXCIII.

Heliotropio magno flos est effigie scorpionis caudæ, vnde scorpiuro ei nomen: & quoniam folia cum sole circumagat, heliotropion dicitur. Folia ocymi habet, hirsutiora, candidiora, & maiora: ramuli à radice terni, quaterni, aut sæpe quini exiliunt, multis alis concaui: flos in cacumine candidus, aut subfuluus incuruatur vt scorpionis cauda: radix tenuis est, & inutilis: nascitur in asperis. Decoctum herbæ ex aqua, fasciculo manus plenæ, potu pituitam bilémque per aluum extrahit: contra scorpionum ictus ex vino potum, & illitũ prodest: adalligatur ad conceptus arcendos. Aiunt per horam vnam ante accessiones, seminis grana quatuor cũ vino quartanas finire: tria verò, tertianas. Illitum semen formicantes verrucas pensilésque, & thymos, & epinyctidas exiccat. Folia infantium destillationibus, quas syriaseis vocant, podagris, luxatisque vtilissimè illinuntur: menses cient: partus trita & imposita pellunt.

Heliotro-

Περὶ Ηλιοτροπίου τοῦ μεγάλου. Κεφ. ρϛγ'.

Ηλιοτρόπιον τὸ μέγα, ὃ ἔνιοι ἐκάλεσαν σκορπίουρον ἀπὸ τοῦ περὶ τὸ ἄνθος σχήματος, ἡλιοτρόπιον δὲ ἀπὸ τοῦ συμπεριτρέπεσθαι τὰ φύλλα τῇ τοῦ ἡλίου κλίσει. ἔχει δὲ τὰ φύλλα ὠκύμῳ παραπλήσια, δασύτερα δὲ καὶ * μελάντερα, καὶ μείζονα· κλωνία ἀπὸ τῆς ῥίζης ὅσον γ'. ἢ δ'. ἢ ε'. καὶ ἐκ τούτων μαστάλας πλείοις· ἐπ' ἄκρων δὲ ἄνθος λευκὸν, ὑπόπυῤῥον, ἐπικαμβὲς, καθάπερ σκορπίου οὐρά· ῥίζα δὲ λεπτὴ, καὶ ἄχρηστος· φύεται ἐν τραχέσι τόποις. Τούτου ὅσον δέσμη ἀφεψηθεῖσα μεθ' ὕδατος καὶ ποθεῖσα, ἄγει φλέγμα καὶ χολὴν κατὰ κοιλίας· ἁρμόζει δὲ καὶ σκορπιοπλήκτοις μετὰ οἴνου πινομένη καὶ καταπλασσομένη· πρὸς ἀτόκιον δὲ περιάπτεται. φασὶ δὲ πρὸ μιᾶς ὥρας τῆς ἐπισημασίας, τοῦ καρποῦ δ'. κόκκοις μετ' οἴνου ποθέντας, τεταρταίοις καταπαύειν· τριταίοις δὲ τρεῖς. καταπλασσόμενος δὲ ὁ καρπὸς, μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ θύμους καὶ ἐπινυκτίδας ξηραίνει. τὰ δὲ φύλλα ποδάγραις καὶ στρέμμασι καὶ σιριῶσι παιδίοις ἐπιπλάττεται ὠφελίμως· κινεῖ δὲ καὶ ἔμμηνα. καὶ ἔμβρυα ἄγει λεῖα προστεθέντα.

Περὶ

Περὶ Ηλιοτροπίου τοῦ μικροῦ.
Κεφ. ρϛδ'.

Ηλιοτρόπιον τὸ μικρὸν φύεται ἐν τελματώδεσι τόποις καὶ παρὰ λίμναις, ἔχον φύλλα παραπλήσια τῷ προειρημένῳ, στρογγυλώτερα δέ· καρπὸν στρογγύλον ἀποκρεμάμενον ὡς ἀκροχορδόνας. Δύναται δὲ ἡ πόα μετὰ τοῦ καρποῦ πινομένη σὺν νίτρῳ καὶ ὑσσώπῳ καὶ καρδάμῳ καὶ ὕδατι, ἕλμινθα πλατεῖαν καὶ στρογγύλην ἐκτινάσσειν· αἴρει δὲ καὶ ἀκροχορδόνας σὺν ἁλσὶ καταπλασσομένη.

Περὶ Σκορπιοειδοῦς. Κεφ. ρϛέ.

Σκορπιοειδὲς βοτάνιον φύλλα ἔχον ὀλίγα καὶ σπέρματα, οὐραῖς σκορπίου ἐμφερῆ. βοηθεῖ δὲ καταπλασσόμενα σκορπιοπλήκτοις ἄκρως.

Heliotropium paruum.
Cap. CXCIIII.

Heliotropion paruum, nascitur in palustribus, iuxta lacus, foliis antedicto proximis, rotundioribus: semine, acrochordonum verrucarum modo, pensili, rotundo. Herba cum suo semine pota, adiecto nitro, hyssopo, nasturtio, & aqua, latas tineas teretésq; excutit. Pensiles verrucas, quæ acrochordones vocātur, cum sale illita tollit.

Scorpioides. Cap. CXCV.

Scorpioides herbula est, foliis paucis, semine caudæ scorpionis effigie. Illita scorpionum ictibus præsentaneo est auxilio.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ.

QVARTI LIBRI FINIS.

ΠΕΔΑΚΙΟΥ

PEDANII

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de medicinali materia Liber quintus.

Io. Ruellio Sueßionẽsi interprete.

SVPERIOribus quatuor libris, amicißime Aree, tradidimus de aromatibus, oleis, vnguentis, & earundem lachrymis ac fructibus: item animalibus, melle, lacte, adipe, cerealibus, oleribus, necnõ de omni radicum, herbarum, succorum, seminumque ratione. In hoc autem totius operis quinto disseremus de vinis & metallicis, à vite nostram commentationem auspicati.

Vitis vinifera. Cap. I.

Folia vitium & triti capreoli, capitis dolores illitu mitigãt, & inflammationem stomachi ardorémque, cum polenta: folia etiam per se, vt quæ refrigerent & adstringant, imponi solent. Potus eorũ succus dysentericis, sanguiné excreantibus, stoma-

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΥΛΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΑΠΟΔΟΝΤΕΣ ἐν τοῖς προγεγραφεῖσι τέτρασι βιβλίοις φίλτατε ἄρειε τὸν περὶ ἀρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καρπῶν τε καὶ δακρύων· ἔτι τε ζώων καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος καὶ στεάτων καὶ τῶν καλουμένων σιτηρῶν καὶ λαχάνων. καὶ τὸν σύμπαντα περὶ ῥιζῶν καὶ βοτανῶν καὶ χυλισμάτων, καὶ σπερμάτων λόγον. ἐν τούτῳ τελευταίῳ ὑπάρχοντι τῆς ὅλης πραγματείας. διαλεξόμεθα περὶ οἴνων καὶ τῶν καλουμένων μεταλλικῶν ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς περὶ ἀμπέλου παραδόσεως.

Περὶ Ἀμπέλου οἰνοφόρου. Κεφ. α.

Ἀμπέλου οἰνοφόρου τὰ φύλλα καὶ αἱ ἕλικες λεῖαι καταπλασσόμεναι κεφαλαλγίας πραΰνουσι, φλεγμονὴν τοῦ στομάχου καὶ καῦσον σὺν ἀλφίτῳ· καὶ καθ' ἑαυτὰ ἐπιτιθέμενα τὰ φύλλα ψυκτικὰ καὶ στυπτικὰ ὄντα. καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν δὲ χυλὸς ποθεὶς ὠφελεῖ δυσεντερικοὺς καὶ αἱμοπτοϊκοὺς

καὶ

καὶ στομαχικοὺς καὶ κισσώσας. ἀποβραχεῖσαι δὲ καὶ αἱ ἕλικες ἐν ὕδατι καὶ ποθεῖσαι, τὰ αὐτὰ ποιοῦσι. τὸ δὲ δάκρυον αὐτῆς ὅμοιον ὂν κόμμει, περιπηγνύμενον τοῖς στελέχεσι, λίθους ἐκτινάσσει πινόμενον σὺν οἴνῳ· ἰᾶται δὲ καὶ λειχῆνας καὶ ψώρας καὶ λέπρας καταχριόμενον, δεῖ δὲ προεκνιτροῦν τὸν τόπον· σὺν ἐλαίῳ δὲ ἐγχριόμενον συνεχῶς, ψιλοῖ τὰς τρίχας, καὶ μάλιστα ὁ ἀπὸ τοῦ χλωροῦ καιομένου κλήματος ἀφιδρούμενος ἰχώρ· ὃς καὶ μυρμηκίας ἐπιχριόμενος ἐκβάλλει. ἡ δὲ ἐκ τῶν κλημάτων καὶ στεμφύλων τέφρα, τὰ περὶ δακτύλιον ἀφαιρεθέντα κονδυλώματα καὶ θύμια, σὺν ὄξει καταπλασθεῖσα θεραπεύει, καὶ στρέμματα, καὶ ἐχιοδήκτους ὠφελεῖ, καὶ σπληνὸς φλεγμονὰς σὺν ῥοδίνῳ καὶ πηγάνῳ καὶ ὄξει καταπλασσομένη.

Περὶ Αμπέλου ἀγρίας. Κεφ. β'.

Αμπελος ἀγρία διττὴ, ἡ μὲν γὰρ αὐτῆς οὐ περκάζει τὴν σταφυλὴν, ἄχρι δ' ἀνθήσεως ἄγει τὴν λεγομένην οἰνάνθην. ἡ δέ τις τελεσφορεῖ μικρόῤῥαξ οὖσα, καὶ μέλαινα, καὶ στυπτική. Δύναμιν δὲ ἔχει ταύτης τὰ φύλλα καὶ αἱ ἕλικες καὶ οἱ καυλοὶ, ὁμοίως τῇ ἡμέρῳ.

Περὶ Σταφυλῆς. Κεφ. γ'.

Σταφυλὴ, ἡ μὲν πρόσφατος πᾶσα ἐκταράσσει κοιλίαν· καὶ ἐμ-

stomachicis, & grauidarum malaciæ medetur. Eadem efficiunt madefacti in aqua capreoli & poti. Lachryma vitium, quę veluti gummi in caudicibus concrescit, ex vino pota calculos pellit: illita lichenas & psoras leprásque nitro prius perfrictas sanat: eadem cũ oleo sæpius pilis illitis, psilothri effectum habet: maximéque sanies, quam accensa sarmenta vitium viridia exudarunt: qua & perunctæ verrucarum informicationes extrahuntur. Cinis sarmentorum & vinaceorum, detractis in sede condylomatis, & thymiis, illitus ex aceto medetur: prodest luxatis & viperarum morsibus: contra lienis inflammationem illinitur, cum rosaceo & ruta & aceto.

Labrusca. Cap. II.

Labrusca duorum generum est: alterius vua non maturescit, sed flore tenus œnanthen nominatam perducit. Altera ad frugem peruenit, paruis acinis, nigra, & adstringens. Folia, caules, & clauiculæ quibus repunt, vim habent cultæ viti similem.

Vua. Cap. III.

Vuæ recentes aluũ turbant,

& stomachum inflant: innocentiores, quæ decerptæ diu pependere, (ideo quòd in eis copia humoris exiccatur) vtilesq; fiũt stomacho, ægrisque, atque cibi auiditatem excitãt. In vinaceis & ollis seruatæ, ori & stomacho gratæ sunt: aluum sistunt (sed vesicam & caput tentant) & sanguinem excreantibus conueniunt. Similesque, quæ in musto fuere. Sapa aut passo conditæ, stomachum magis infestant. At quæ solem prius passæ in aqua cœlesti conduntur, minus vinosæ sunt, siticulosis, ardentibus & longis febribus salubres. Reconditi vinacei inflammatis mammis, rigentibus ac præduris, cum sale illinuntur: decoctura eorum dysentericos, cœliacos, & fœminas fluxione vuluæ laborantes iuuat infusa: ad desessiones, ac fotus assumitur. Nuclei acinorũ adstringendi vim obtinẽt, stomacho vtiles sunt: inspargitur farina tostorũ, polentæ modo, dysentericis, & cœliacis, & solutis stomacho.

Vua passa alba.
Cap. IIII.

Vua passa alba adstringẽtior est:

καὶ ἐμπνευματοῖ στόμαχον· αἱ δὲ ἐπὶ χρόνον τινὰ κρεμασθεῖσαι, ὀλίγον μετέχει τούτων (διὰ τὸ πολὺ τῆς ἰκμάδος ἀνεξηράνθαι) εὐστόμαχός τε ἐστὶ καὶ ὀρέξεως ἀνακλητικὴ, καὶ ἐπιτήδειος πρὸς τοὺς ἀσθενοῦντας. αἱ δὲ ἐκ τῶν στεμφύλων καὶ ἐκ τῶν βικῶν, εὔστομοι, εὐστόμαχοι· κοιλίας ἐφεκτικαὶ (κύστεως δὲ καὶ κεφαλῆς ἅπτονται) ἁρμόζουσι δὲ καὶ αἱμοπτοϊκοῖς. ὅμοιαι δέ εἰσι καὶ αἱ εἰς τὸ γλεῦκος ἐμβαλλόμεναι. αἱ δὲ ἐκ τοῦ ἑψήματος καὶ γλυκέοις κακοστομαχώτεραι. (συντίθενται δὲ καὶ μετ' ὀμβρίου ὕδατος προσταφιδωθεῖσαι, γίνονται δὲ αἱ τοιαῦται ἐπ' ὀλίγον οἰνώδεις, διψώδεσι δὲ καὶ καυσώδεσι καὶ χρονίοις πυρετοῖς χρήσιμοι. τὸ δὲ στέμφυλον αὐτῶν ἀποτεθὲν, καταπλάττεται μεθ' ἁλῶν πρὸς φλεγμονὰς καὶ σκληρίας καὶ σπαργώσεις μαστῶν· τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν στεμφύλων, δυσεντερικοῖς καὶ κοιλιακοῖς καὶ ῥοϊκαῖς ὠφελεῖ ἐνιέμενον· καὶ εἰς ἐγκαθίσματα καὶ προσκλύσματα λαμβάνεται. Τὰ δὲ ἐξ αὐτῶν γίγαρτα στυπτικὰ, εὐστόμαχα· φρυγέντα δὲ καὶ ἀντὶ ἀλφίτου ἐπιπλαττόμενα λεῖα, ἁρμόζει δυσεντερικοῖς, καὶ κοιλιακοῖς καὶ τοῖς τὸν στόμαχον ἀναλελυμένοις.

Περὶ Σταφίδος. Κεφ. δ'.

Τῆς δὲ σταφίδος στυπτικωτέρα ἐστὶν ἡ λευκή·

ἡ λευκή· ὠφελεῖ δὲ καὶ ἡ σὰρξ αὐτῶν ἐσθιομένη ἀρτηρίας καὶ βῆχας καὶ νεφροὺς καὶ κύστιν καὶ δυσεντερίαν σὺν τοῖς γιγάρτοις ἐσθιομένη καθ' ἑαυτήν· μιγεῖσα δὲ ἀλεύρῳ κεγχρίνῳ καὶ κριθίνῳ καὶ ὠῷ, καὶ τηγανισθεῖσα μετὰ μέλιτος καὶ λαμβανομένη, εἴς τε ἀποφλεγματισμοὺς καθ' ἑαυτήν· καὶ σὺν πεπέρει μασσωμένη εὐθετεῖ. διδύμων τε φλεγμονὰς παύει, καταπλασθεῖσα μετὰ ἀλεύρου κυαμίνου, καὶ κυμίνου. ἐπινυκτίδας δὲ καὶ ἄνθρακας καὶ κηρία καὶ τὰς περὶ ἄρθρα σηπεδόνας καὶ γαγγραίνας, χωρὶς γιγάρτων ἰᾶται λεία σὺν πηγάνῳ ἐπιτιθεμένη· πρὸς τὰς ποδάγρας ἁρμόζει μετὰ τοῦ ὀποπάνακος καταπλασσομένη· καὶ ὄνυχας δὲ θᾶττον ἀφίστησι σαλευθέντας ἐπιπλασθεῖσα.

Περὶ οἰνάνθης. Κεφ. έ.

Οἰνάνθη καλεῖται ὁ τῆς ἀγρίας ἀμπέλου καρπὸς, ὁπότε ἀνθεῖ. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ εἰς ἀκόνιτον ἀγγεῖον ὀστράκινον, συλλέγοντας καὶ ξηραίνοντας ἐπὶ ὀθονίου, ἐν σκιᾷ. καλλίστη δὲ γίνεται ἐν συρίᾳ καὶ κιλικίᾳ καὶ φοινίκῃ. Δύναμις δὲ αὐτῆς στυπτική. ὅθεν πινομένη εὐστόμαχος καὶ οὐρητική· κοιλίαν ἐφιστῶσα καὶ αἵματος πτύσιν· ξηρὰ δὲ καταπλασθεῖσα, καὶ πρὸς ἀσώδη καὶ ὀξύνοντα στόμαχον ποιεῖ· ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγίαις ἐμ-

est: prodest esitata caro earum tussi, faucibus, renibus ac vesicæ. Estur in dysenteria per se cum nucleis: & decocta in patinis cum melle, admista milij ac hordei farina & ouo, valet ad purgandum caput: eiusdemq; gratia cum pipere com manducatur. Testium inflammationes sedat, illita cum lomento fabarum, aut cumini farina. Fauos, epinyctidas, carbunculos, enatas in articulis putredines, & gangrænas, sine nucleis trita, & cum ruta imposita sanat: podagræ conuenienter cũ panacis succo illinuntur: mobiles vngues illita celerius extrahit.

Oenanthe. Cap. V.

Oenanthe vocatur vitis syluestris fructus, cum floret. Recondi debet fictili non picato, collectáque substrato linteo, in vmbra siccatur. Laudatissima in Syria & Cilicia & Phœnice. Vis ei adstrictoria: quare pota stomacho ac ciundæ vrinæ vtilis: aluum sistit, ac sanguinis excreationes: contra fastidia, & acorem stomachi, sicca & illita efficax est: capitis doloribus

 tam

tam viridis, quàm ſicca: ex aceto & roſaceo perfunditur: ſanguolenta vulnera cataplaſmate, & incipientes ægilopas, oris vlcera, & genitalium nomas, trita cum melle, croco, myrrha, & roſaceo, ab inflammatione vindicat: peſsis miſcetur, ad ſiſtendum ſanguinem: contra oculorum delachrymationem, & ſtomachi ardores, cum pollinæ polentæ & vino illinitur. Cinis crematæ in teſta, candentibus prunis, facit ad oculorum medicamẽta: reduuias & pterygia, abſcedentes gingiuas, cruentáſque, cum melle ſanat.

Omphacium. Cap. VI.

Omphacion, ſuccus eſt acerbæ vuæ, nondũ matureſcentis, è Thaſia vite aut Aminæa. Oportet autẽ ante Canis ortum, expreſſam melliginẽ in rubro ære, linteo cooperto, inſolare, vſq; dum cogatur, ſemperque quod ceruici vaſis cõcretũ hęſit, reliquo humori permiſcere: noctúq; à ſubdialibus locis in lectũ referre: quãdoquidẽ nocturni rores ipſum cõcreſcere non ſinunt. Eligendũ eſt flauũ, friabile, vehemẽter adſtringẽs, & linguam mordens. Sunt qui coquendo mellignem cogant.

Prodeſt

ἔμβρεγμα, σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ χλωρά τε καὶ ξηρά· κατάπλασμά τε ἐναίμων ἀφλέγμαντον, καὶ ἀρχομένων αἰγιλώπων, καὶ τῶν ἐν στόματι οὐλῶν, καὶ νομῶν τῶν ἐν αἰδοίοις, σὺν μέλιτι καὶ κρόκῳ καὶ ῥοδίνῳ καὶ σμύρνῃ λεανθεῖσα· εἴς τε πεσσοὺς μίγνυται πρὸς ἐπίσχεσιν αἵματος καὶ ῥεύματα ὀφθαλμῶν καὶ καυσούμενον στόμαχον καταπλάσσεται σὺν παιπάλῃ ἀλφίτου καὶ οἴνου. καυθεῖσα δὲ ἐπ' ὀστράκου διαπύροις ἄνθραξι, ποιεῖ πρὸς τὰ ὀφθαλμικά· παρωνυχίας τε καὶ πτερύγια καὶ οὖλα ἀφεστῶτα καὶ αἱμασσόμενα σὺν μέλιτι θεραπεύει.

Περὶ Ομφακίου.

Κεφ. ϛ'.

Ομφάκιον, ἔστι μὲν χυλὸς ὄμφακος θασίας σταφυλῆς μήπω περκαζούσης, ἢ ἀμιναίας. δεῖ δὲ πρὸ κυνὸς ἐκθλίβοντα τὸν χυλὸν ἡλιάζειν ἐν χαλκώματι ἐρυθρῷ ἐσκεπασμένῳ ὀθονίῳ μέχρις οὗ συστραφῇ ὅλον ἀεὶ τὸ περιπηγνύμενον μίσγοντα τῷ ὑγρῷ· νύκτωρ δὲ αἴρειν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπαιθρίου· κωλύουσι γὰρ αἱ δρόσοι τὴν σύστασιν αὐτῶν. ἐκλέγου δὲ τὸ ξανθὸν, καὶ εὔθρυπτον, στύφον ἱκανῶς καὶ δάκνον τὴν γλῶσσαν. ἔνιοι δὲ ἕψοντες τὸν χυλὸν συστρέφουσιν.

Αρμόζει

Ἁρμόζει δὲ πρὸς παρίσθμια καὶ σταφυλήν· ἄφθας, οὖλα πλαδαρὰ, ὦτα πυορρόοῦντα σὺν μέλιτι ἢ γλυκεῖ· πρὸς δὲ σύριγγας καὶ παλαιὰ ἕλκη καὶ νομὰς σὺν ὄξει. ἐγκλύζεται δὲ ἐπὶ δυσεντερικῶν καὶ ῥοϊκῶν· ἔστι δὲ καὶ ὀξυδερκὲς, τραχύτησι δὲ ὀφθαλμῶν ἁρμόζει καὶ περιβρώσεσι κανθῶν· πίνεται καὶ πρὸς αἵματος πτύσιν τὴν πρόσφατον καὶ κατὰ ῥῆξιν γενομένην· ὑδαρεῖ δὲ δεῖ χρῆσθαι λίαν καὶ ὀλίγῳ· ἐπικαίει γὰρ ἱκανῶς.*

Περὶ ποιότητος τῶν οἴνων ἐκ τῆς ἡλικίας. Κεφ. ζ.

Οἶνοι οἱ μὲν παλαιοὶ νεύρων βλαπτικοὶ καὶ τῶν λοιπῶν αἰσθητηρίων, πρὸς δὲ γεῦσιν ἡδίονες· ὅθεν ἐπὶ τῶν ἀσθενές τι μέρος ἐχόντων ἔνδον, παραιτητέον. ἐπὶ μέντοι τῆς ἐν ὑγείᾳ χρήσεως ὀλίγος τε καὶ ὑδαρὴς λαμβάνεται ἀβλαβῶς. ὁ δὲ νέος ἐμπνευματικὸς, δύσπεπτος, δυσόνειρος, οὐρητικός. ὁ δὲ μέσος τῇ ἡλικίᾳ, ἐκπέφευγε τὰ ἀμφότερα ἐλαττώματα· ὅθεν ἐκκριτέος ἐστὶν ἔν τε ὑγείας καὶ ἀσθενείας χρήσεσιν.

Ἐκ τῆς χρόας Κεφ. η.

Ἔτι ὁ μὲν λευκὸς λεπτός τε καὶ εὐανάδοτος καὶ εὐστόμαχος ὑπάρχει. ὁ δὲ μέλας παχὺς καὶ δύσπεπτος· μέθης καὶ σαρκῶν γεννητικός. ὁ δὲ

Prodest contra tõsillas, vuam, vlcera oris, humida gingiuarũ vitia, purulẽtas aureis, cũ melle aut passo: itẽ ad fistulas, vetera vlcera, nomásq;, ex aceto. Dysentericis, & mulierib⁹ fluxione vuluæ laborãtibus clystere infunditur: oculorum claritati, & scabritiæ, & erosionib⁹ angulorũ cõuenit. Bibitur ad recentẽ sanguinis excreationẽ, etiã si rupta parte aliqua cõtingat, sed pauco, et aquatiore est vtendũ: valde siquidẽ exurit.

Vini natura.
Cap. VII.

VINO vetere nerui lædũtur, & reliqui sensus, quod tamen gustu suauius est: quare cauendum ijs qui intestinæ alicuius partis imbecillitatẽ sentiunt. Attamen in secunda valetudine paucum, aqua dilutũ, innoxiè sumitur. Nouũ inflat, ægrè coquitur, insomnia parit grauia, & vrinam ciet. Ætate medium, vtraque vitia fugit: quare ad victus sanorũ ægrorúmque vsurpatur.

Vinũ album. Cap. VIII.

Albũ, tenue, stomacho vtile est, ac facile in membra distribuitur. Nigrum verò, crassum est, & concoctu difficile: carnem alit, & ebrietatem creat. Giluum,

Giluũ, vtpote quod mediũ eſt, medias inter vtrũque vires habet: in ſecũda tamen & ſiniſtra valetudine, cũ primis laudat̃ album. Quin & vina ſapore diſtãt.

Vinum ſapore differens, & mixtione. Cap. IX.

Siquidem dulce craſsis partibus cõſtat, & difficilius à corpore expirat: ſtomachũ inflat: aluum & interanea, vt muſtũ, turbat: ſed minus inebriat, renibus & veſicæ aptiſsimũ. Auſterum, per vrinam celerius tranſit: ſed capita dolore tentat, & temulẽtiam gignit. Acerbũ, ad ciborum per mẽbra digeſtionem accõmodatiſsimũ: aluum, & cæteras fluxiones cohibet, minúsq; vriná expellit. nouum neruos minus tentat. Vinum aqua marina factũ, ſtomacho aduerſatur: ſitim ſtimulat, neruos infeſtat, aluo aptum, à valetudine ſe recolligentibus inutile. Paſſũ, quod vuis ſole ſiccatis in area, aut in ſarmento torrefactis exprimitur, Creticũ cognomine, aut pramnion, aut protropon: & ſapa quæ fit muſto igni decocto, Græci ſirion aut hepſema appellãt: nigra quidé, & quæ dicũtur melãpſithia, craſſa ſunt, & corpora multũ alũt. candidũ, tenuius &

ὁ δὲ κιῤῥὸς μέσος ὢν, μέσην ἔχει, καὶ τὴν πρὸς ἑκάτερα τούτων δύναμιν· αἱρετώτερος μὲν τοι ἔν τε ὑγείᾳ καὶ ἀσθενείᾳ ὁ λευκός. ἔτι καὶ πρὸς τὴν ποιότητα διαφέρουσιν.

Ἐκ τῆς γεύσεως καὶ τῶν μεμιγμένων. Κεφ. θ΄.

Ὁ μὲν γὰρ γλυκὺς οἶνος, ἁδρομερής τε ἐστὶ καὶ δυσδιάπνευστος· στομάχου πνευματωτικός. κοιλίας τε καὶ ἐντέρων ταρακτικὸς, ὥσπερ καὶ τὸ γλεῦκος· ἧττον δὲ μεθύσκει. κύστει δὲ καὶ νεφροῖς εὔθετος. ὁ δὲ αὐστηρὸς οὐρητικώτερος· κεφαλαλγίας τε καὶ μέθης ποιητικός, ὁ δὲ στρυφνὸς εὐθετώτατος πρὸς ἀνάδοσιν σιτίων· κοιλίας τε σταλτικὸς, καὶ τῶν ἄλλων ῥευματισμῶν. ὁ δὲ ἁπαλὸς ἧττον ἅπτεται τῶν νευρώδους, καὶ ἧττον ἐστὶν οὐρητικός. ὁ δὲ τεθαλασσωμένος, κακοστόμαχος, διψοποιὸς, νεύρων κακωτικὸς, εὐκοίλιος, ἀνεπιτήδειος τοῖς ἐξ ἀσθενείας. ὁ δ᾽ ἐκ τῆς ἡλιοπεδευθείσης σταφυλῆς ἢ ἐπὶ τῶν κλημάτων ὀπτηθείσης, καὶ πειβομένης γινόμενος, γλυκὺς καλούμενος κρητικὸς ἢ πρότροπος ἢ πράμνιος· καὶ ὁ καθεψομένου τοῦ γλεύκους σίριος, ἢ ἕψημα καλούμενος· ὁ μὲν μέλας, καλούμενος δὲ μελαμψίθιος παχύς ἐστι καὶ πολύτροφος· ὁ δὲ λευκὸς, λεπτότερος.

ὁ δὲ

ὁ δὲ μέσος, μέσην ἔχει καὶ τὴν δύναμιν. στυπτικὸς δὲ πᾶς ἐστι, σφυγμῶν ἀνακτητικός· ποιῶν πρὸς πάντα τὰ θανάσιμα ὅσα κατὰ ἕλκωσιν ἀναιρεῖ. πινόμενος σὺν ἐλαίῳ, καὶ ἐξεμούμενος· καὶ πρὸς μηκώνειον δὲ καὶ φαρικὸν, καὶ τοξικὸν, καὶ κώνειον. καὶ γάλα θρομβωθέν· καὶ πρὸς κύστιν καὶ νεφροὺς ὀδαξουμένους καὶ εἱλκομένους. εἰσὶ δὲ πνευματικοὶ καὶ κακοστόμαχοι. ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν τὴν κοιλίαν ῥευματιζομένων ἁρμόζει* ὁ μελαμψίθιος. ὁ δὲ λευκὸς μαλακτικὸς κοιλίας τῶν ἄλλων μᾶλλον. ὁ δὲ τὴν γύψον ἔχων κακωτικὸς* τῶν νεύρων, καρηβαρικὸς, πυρώδης, κύστει ἄθετος· πρὸς δὲ τὰ θανάσιμα τῶν ἄλλων εὐθετώτερος. οἱ δὲ πίσσαν ἢ ῥητίνην πιτυΐνην ἔχοντες θερμαντικοὶ, καὶ πεπτικοί· ἄθετοι δὲ τοῖς αἱμοπτοϊκοῖς. οἱ δὲ καλούμενοι ἀπαράχυτοι, ἔχοντες δὲ ἕψημα μεμιγμένον, κεφαλῆς εἰσὶ πληρωτικοὶ, μέθης γεννητικοὶ, δυσδιάπνευστοι, κακοστόμαχοι.

Περὶ Διαφορᾶς ἐκ τῶν τόπων. Κεφ. ι.

Ο μὲν οὖν δοκῶν πρωτεύειν τῶν ἐν ἰταλίᾳ οἴνων φάλερνος δὲ καλούμενος, παλαιοθεὶς ἄγαν εὔπεπτος, σφυγμῶν ἀνακλητικὸς, κοιλίας στεγνωτικὸς, καὶ εὐστόμαχος· κύστει ἄθετος, καὶ ἀμβλυωποῦσι, καὶ

& heluola ĩter hęc media, medias ſortiuntur vires. Omnia tamẽ adſtringunt, & pulſus reuocant: faciunt aduerſus venena, quæ exulcerando necãt, ex oleo pota, & vomitionib⁹ reddita, cõtra cicutas, meconium, pharicon, toxica & cõcretum in grumos lac: item contra renum ac veſicæ pruritus, roſiones, exulcerationésque. Inflant tamen, & ſtomacho aduerſantur. Priuatim, prodeſt melampſithium, ſi vẽter rheumatiſmũ ſentiat. Albũ, magis cæteris emollit aluum. Gipſo conditum neruis officit, caput aggrauat, & incendit, ac veſicæ aduerſatur: cõtra venena cæteris apti⁹. Picata, aut reſinata, excalfaciunt, concoquunt: ſanguinem excreantibus inimica. Quę verò aparachyta vocant, vt quæ admiſtam ſapam recipiunt, caput implent, temulentiam gignunt, ægrius in halitum expirant, ſtomachum malè habent.

Vinũ loco differẽs. Cap. X.

INTER Italica vina Falernum principem locũ obtinet, quod inueteratũ perquã facilè coquitur, pulſus exuſcitat, aluum adſtrĩgit, ſtomacho vtile: ſed veſicæ nocet, atque iis qui viſus hebetudinem ſentiunt, &

& ad potus crebros minimè idoneum. Albana craſsioribus conſtant partibus, dulcia ſtomachum inflant, ventrem emolliunt (ſed concoctionem non æquè adiuuant,) & neruoſa minus, infeſtant: vetuſtate, eadem auſterum ſaporem cōcipiunt. Cecubum cum ſit dulce, eſt & Albano craſsius: corpus & colorem alit: ægrè tamē coquitur. Surrentinū valde auſterum eſt: quare inteſtinorum & ſtomachi fluxiones cohibet, & cum tenue ſit, caput minus tentat: inueteratū ſuauius redditur, & ſtomacho vtile. Adrianum & Mamertinū in Sicilia æquè craſsis partibus gignunt: modicè adſtringunt, & ocyſsimè inueterantur, minusq́;, ob ſuam tenuitatē, neruos tētant, Parætypianum, quod ex Adriatico ſinu defertur, odoratū ac tenuius eſt: quare liberaliter epotum fallit, diu ſeruat ebrietatem, & ſoporem adfert. Iſtricum Parætypiano ſimile eſt, ſed vrinam vehementius pelit. Chium tamen antedictis mollius, et aptū potui eſt: bene alit, & min⁹ inebriat, fluxiōes cohibet, oculorū medicamētis vtile. Lesbium facilè mēbra ſubit, Chio leuius, & aluo idoneū.

Epheſium

καὶ πρὸς πολυποσίαν ἀναρμόστος. ὁ δὲ ἀλβανὸς ἁδρομερέστερος τοῦ φαλερίνου ἔγγλυκος· ἐμπνευματῶν στόμαχον, κοιλίαν τὲ μαλάττων (πέψει τὲ οὐχ ὁμοίως συμβγῶν) τοῦ δὲ νευρώδους ἧττον κακωτικός· παλαιωθεὶς δὲ καὶ οὗτος αὐστηρὸς γίνεται. ὁ δὲ κέκουβος γλυκὺς ὤν, ἁδρομερέστερός ἐστι τῶν ἀλβανοῦ· σαρκῶν τε καὶ εὐχροίας γεννητικός· πέψει δὲ ἄθετος. ὁ δὲ συρεντῖνος αὐστηρὸς ἱκανῶς ἐστιν· ὅθεν ἐντέρων καὶ στομάχου ῥεῦμα ἵστησι, κεφαλῆς τε ἧττον ἅπτεται λεπτομερὴς ὤν· παλαιωθεὶς δὲ εὐστόμαχος καὶ ἡδίων γίνεται. ὁ δὲ ἀδριανὸς καὶ ὁ μαμερτιανὸς γεννώμενοι ἐν σικελίᾳ, κατ' ἴσον εἰσὶν ἁδρομερεῖς· μετρίως στύφοντες, καὶ τάχιον παλαιοῦνται, ἧττον τὲ τοῦ νευρώδους ἅπτονται, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς λεπτόν. *οἱ δὲ πραιπιανὸς καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν κατ' ἀδρίαν κομιζόμενος τόπων, εὐώδης καὶ λεῖότερός ἐστιν. οὐ δὲ λανθάνει πολὺς πινόμενος, φυλάττει τὲ ἐφ' ἱκανὸν τὴν μέθην καὶ καροῖ. ὁ δ' ἰστρικὸς λεγόμενος, ἔοικε τῷ πραιπιανῷ, οὐρητικώτερος ὑπάρχων· ὁ μέντοι χῖος ἁπαλώτερος τῶν προειρημένων, εὔτροφος, πότιμος, ἧττον μεθύσκων, ῥεύματος σταλτικὸς, χρήσιμος εἰς τὰ ὀφθαλμικά· ὁ δὲ λέσβιος εὐανάδοτος, κουφότερος τοῦ χίου καὶ εὐκοίλιος.

τὴν

τὴν αὐτὴν δὲ τούτῳ κέκτηται δύναμιν, ὁ κατὰ ἔφεσον γεννώμενος, καλούμενος δὲ φυγελίτης· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἀσίας μεσογείτοις ἐκ τοῦ μώλου, κεφαλαλγὴς καὶ νεύρων βλαπτικός. ὁ δὲ κῶος, καὶ κλαζομένιος διὰ τὸ θαλάττης πολλῆς μετέχειν εὔφθαρτος, καὶ ἐμπνευματώδης, κοιλίας τε ταρατικὸς καὶ νεύρων ἐστὶ βλαττικός.

Ephesium eandem vim habet, quod Phygelites nominatur: verùm Asianũ è Tmolo mõte, Mesogites appellatum, capitis dolores ciet, & neruos lædit. Coum verò et Clazomenium, quoniã multã sibi maris aquã vendicant, facilè corrũpuntur: flatus mouent, aluum turbant, neruis officiunt.

Περὶ δυνάμεως τῶν οἴνων. Κεφ. ιά.

Vini facultas. Cap. XI.

Κοινῶς δὲ πᾶς ἀμιγὴς οἶνος καὶ ἀκέραιος, αὐστηρὸς δὲ τὴν φύσιν, θερμαντικὸς, εὐανάδοτος, εὐστόμαχος, ὀρεκτικὸς, θρεπτικὸς, ὑπνοποιὸς, ῥωστικὸς, εὐχροίας παρασκευαστικός. ἱκανῶς δὲ ποθεὶς, βοηθεῖ τοῖς κώνιον, ἢ κόριον, ἢ φαρικὸν, ἢ ἰξίαν, ἢ μηκώνειον, ἢ λιθάργυρον, ἢ σμίλακα, ἢ ἀκόνιτον, ἢ μύκητας εἰληφόσι. πρός τε ἑρπετῶν δηγμοὺς καὶ πληγὰς πάντων, ὅσα πλήξαντα ἢ δακόντα κατὰ ψύξιν ἀναιρεῖ ἢ ἀνατρέπει στόμαχον. ποιεῖ καὶ πρὸς ἐμπνευμάτωσιν χρονίαν καὶ δῆξιν ὑποχονδρίου, καὶ πλατυσμὸν, καὶ λύγγα στομάχου, ἐντέρων τε καὶ κοιλίας ῥευματισμόν. καὶ ἐφιδροῦσι καὶ διαφορουμένοις ἁρμόζοισι, μάλιστα δὲ οἱ λευκοὶ καὶ παλαιοὶ καὶ εὐώδεις. οἱ μέν τοι παλαιοὶ καὶ γλυκεῖς, καὶ

Vinum omne (vt reliqua in commune dicãtur) merum ac syncerum, & sua natura austerum excalfacit, facilè in membra distribuitur, stomachũ adiuuat appetentiam ciborũ inuitat, vires alit, ac robur auget: somnum conciliat, & cõmendat colorem. Potum liberalius auxilio est contra assumptã cicutam, coriãdrum, pharicum, ixiam, meconiũ, argéti spumã, taxum, aconita, fungósve: contra serpentiũ morsus, et omniũ ictus quæ refrigerando necãt, aut stomachum in vomitiones effundunt. Facit ad lõgas inflationes, rosionesq́; p̃cordiorũ, ac distẽtiones, stomachi resolutioné, & si vẽter aut interanea rheumatismũ sentiant. Cõueniũt sudatoribus. & quib⁹ corpus immodico sudore digerit̃, maximè alba vetera et odorata. Quæ

Quę tamē vetuſtate dulceſcūt, renibus ac veſicæ accōmodatiora reddūtur: vulneribus, inflammationibúſque in ſuccida lana imponuntur: tetra vlcera, & phagedænica, & fluxionib⁹ obnoxia, cōmodè perfunduntur. Quæ marinam nō receperunt, auſtera & alba, ad ſanorum victus vſurpantur. In his præſtāt Italica, Falernum, Surrentinū, Cecubum, Signinum, & permulta Campaniæ, & Parætypianū ab Adriatico ſinu, & Siculū quod Mamertinum appellatur. Ex Græcis Chium, Lesbium, & Phygelites ex Epheſo. Craſſa verò & nigra, ſtomacho negotium exhibēt, inflationem pariunt, corpus augent. Tenuia tamen & auſtera ſtomacho proſunt, & minus carnes alunt. Vetera valde tenuia, & candida vehementius vrinam ciunt, & dolores capitis mouent, neruóſque largius pota tentāt. In media ætate, vt à ſeptimo anno, potui ſaluberrima ſunt. Modus autem pro ætate, & tempore anni, & cōſuetudine, & qualitate vini definiatur. Non ſitire, & modicè cibos prolui, optimū eſt pręceptū. Nocet ebrietas omnis, & maximè aſsidua: ſiquidem

καὶ πρὸς τὰ περὶ κύστιν καὶ νεφροὺς ἐπιτηδειότεροι· πρός τε τραύματα καὶ φλεγμονὰς σὺν ἐρίοις οἰσυπηροῖς ἐπιτιθέμενοι. καταντλοῦνται δὲ ὠφελίμως πρὸς τὰ θηριώδη καὶ φαγεδαινικὰ καὶ ῥευματιζόμενα ἕλκη. πρὸς δὲ τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν εὔθετοι οἱ ἀθάλασσοι αὐστηροὶ καὶ λευκοί. διαφέρουσι δὲ τούτων οἱ ἰταλικοί. ὡς ὁ φαλερίνος, συρεντῖνος καὶ κέκουβος, ὁ τε σιγνηνὸς καὶ ἄλλοι πολλοὶ οἱ ἀπὸ τῆς καμπανίας, καὶ ὁ πραιπιανὸς ἀπὸ τοῦ* ἀδριανοῦ, καὶ σικελιωτικὸς ὁ μαμερτινὸς καλούμενος. ἑλληνικῶν δὲ χῖος, λέσβιος, φυγελλίτις ὁ ἐν ἐφέσῳ γεννώμενος. οἱ δὲ παχεῖς καὶ μέλανες κακοστόμαχοι, φυσσώδεις, σαρκὸς μέν τοι γεννητικοί. οἱ μέν τοι λεπτοὶ καὶ αὐστηροὶ εὐστόμαχοι, ἧττον δὲ σαρκοποιοί. οὐρητικώτεροι δὲ καὶ κεφαλαλγεῖς οἱ σφόδρα παλαιοὶ καὶ λεπτοὶ καὶ λευκοὶ, ἅπτονται δὲ τοῦ νευρώδους πλεονασθέντες. οἱ μέσοι δὲ τὴν ἡλικίαν ἄριστοι πρὸς πόσιν. ὡς οἱ ἀπὸ ζ' ἐτῶν, ἡ δὲ ποσότης παρὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν τοῦ ἔτους ὥραν, καὶ ἔθη καὶ ποιότητα τοῦ οἴνου ὁριζέσθω. καὶ τὸ μὴ διψῆν δὲ ἄριστον ἐστὶ παράγγελμα, καὶ τὸ μετρίως βραχῆναι τὴν τροφήν. μέθη δὲ πᾶσα, καὶ μάλιστα ἡ συνεχὴς ἐπιβλαβής·

τά

τά τε γὰρ νεῦρα πολιορκούμενα καθ' ἑκάστην ἐνδίδωσι καὶ παθῶν ὀξέων ἀρχὰς ἐμποιεῖ καθημέραν ἡ πολυποσία. μετρίως δὲ οἰνοῦσθαι ἐπί τινων ἡμερῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ ὑδροποσίας ὠφελίμου· μετασυγκρίνει γάρ πως τάς τε αἰσθητὰς ἀνακαθαῖρον ἐκκρίσεις, καὶ ἀδήλως προποιοῦν. δεῖ μέν τοι γε μετὰ τὴν οἴνωσιν ὕδωρ πίνειν· ἀπὸ θεραπείας γάρ τινος χάριν τῆς συγκειμένης οἰνώσεως, τρόπον ἀπάγει βοηθείας.

Περὶ ὀμφακίτου οἴνου. Κεφ. ιβ'.

Ο δὲ καλούμενος ὀμφακίτης σκευάζεται ἰδίως ἐν λέσβῳ, θηλοπαιδευομένης μήπω κατὰ πάντα πεπείρου τῆς σταφυλῆς οὔσης, ἔτι δὲ ὀξιζούσης, ἐπὶ ἡμέρας γ' ἢ δ'. ἕως ἂν ῥυσσωθῶσιν οἱ βότρυες, καὶ μετὰ τὸ ἐκθλιβῆναι ἡλιάζεται ἐν κεραμίοις οἶνος. Στυπτικὴν δὲ ἔχει τὴν δύναμιν καὶ εὐστόμαχον, καὶ κισσώδεσι καὶ εἰλεώδεσι καὶ τοῖς δυσπέπτοις καὶ ἐκλελυμένοις τὸν στόμαχον ἁρμόζουσαν· δοκεῖ δὲ καὶ λοιμικαῖς διαθέσεσι βοηθεῖν καταροφούμενος. χρήζουσι δὲ ἡ τοιοῦτοι οἶνοι ἐτῶν πλειόνων, ἄλλως γὰρ οὐκ εἰσὶ πότιμοι.

Περὶ Δευτερίας καὶ ἀδυνάμου. Κεφ. ιγ'.

Ο δὲ καλούμενος δευτερίας, ὃν ἔνιοι πότιμον καλοῦσι, σκευάζεται τοῦτον τὸν τρόπον· εἰς τὰ στέμφυλα, ὧν

siquidé obsessos neruos quotidie remittit: largiórq; potꝰ, acutorum morborũ adfert initia. Mediocris tamen vinolentia, aliquot diebus, maximè post aquæ potus, vtilis: nanq; modo quodã ex alto euocat, sensiléſque expurgat excretus, & per cæca corporis ducit spiracula. Sed aquã post vinolẽtiã bibere oportet: siquidé valetudinis alicuius gratia factæ temulentiæ remedium affert frigida.

Omphacites. Cap. XII.

OMPHACITES nomine, peculiariter fit in Lesbo, siccata sole acri vua, paulò ante maturitatẽ decerpta, triduo aut quatriduo, donec racemi in rugas contrahantur, expressúmque vinum cadis insolatur. Vim adstringendi habet: prodest dissolutis stomacho, & ilei dolore laborantibus: item prægnantium malaciæ, & crudis: in pestilentia quoque sorptum auxiliari dicitur. Huiusmodi vina non nisi post multos annos bibi possunt.

Lora. Cap. XIII.

Lora, quã deuteriã, alij potimõ appellãt, fieri solet, adiectis metretis tribꝰ aquæ, ĩ vinacea, quibus

quib⁹ triginta vini metretę extractæ fuerint: calcatis vinaceis, expressóq; decocto ad tertias parteis, & additis in singulos congios modi eius qui remansit, binis salis sextariis, post hyemem transfunditur in vasa. Lora intra annum vtédum: etenim celeriter exolescit. Cóuenit ægris quib⁹ timemus noxam vini, coacti sæpe desideriis eorum obtemperare: item à longa valetudine se recolligentibus. Fit & vinum quod adynamon vocant, loræ vires habens, hoc modo: Pares aquæ, & musti mensuræ coquũtur molli igne, donec absumatur aqua: quod, vbi refrixerit, elutriaton, picato vase reconditur. Alij marinæ, & cœlestis aquæ, mellis & musti pares miscent portiones, decapulant, & quadraginta dieb⁹ insolant: quo ad annum vtuntur ad omnia eadem.

Vinum è syluestri vua expressum. Cap. XIIII.

VINVM è syuestri vua nigrum adstringit: prodest alui & stomachi fluxionibus, & cæteris quibus constrictione, & contractione opus est.

Vinum

ὧν ἐξέθλιψας οἴνου μετρητὰς λ'. βάλε ὕδατος μετρητὰς γ'. καὶ μίξας καὶ πατήσας ἔκθλιψον, καὶ ἀφέψησον εἰς τὸ τρίτον, χρεῖ δὲ ἑκάστῳ τῶν ὑπολειφθέντων μετρητῶν, μίξον ἁλὸς ξέστας β'. καὶ μετὰ τῶν χειμῶνα διάχει εἰς κεράμια. χρῶ δὲ αὐτῷ μετ' ἐνιαυτόν· ταχέως γὰρ ἐξίτηλος γίνεται. ἁρμόζει δὲ ἐφ' ὧν διστάζομεν οἶνον διδόναι, ἀναγκαζόμενοι δι' ἐπιθυμίαν τοῦ νοσοῦντος. καὶ ἐπὶ τῶν νόσων ἀναλαμβανόντων χρονίως. Γίνεται δὲ καὶ ἀδύναμος λεγόμενος τὴν αὐτὴν ἔχων τῷ δευτερίῳ δύναμιν. δεῖ δὲ ἴσα μέτρον ὕδατος τῷ τοῦ γλεύκους μίξαντας, ἑψῆσαι πρᾴέως πυρὶ μαλακῷ ἄχρις ἂν ἐξαναλωθῇ τὸ ὕδωρ· καὶ μετὰ τοῦτο ψύξαντας καταγγίζειν εἰς ἀγγεῖον πεπισσωμένον. ἔνιοι δὲ θαλάττης πελαγίος καὶ ὕδατος ὀμβρίου καὶ μέλιτος καὶ γλεύκους ἴσα μίξαντες καὶ καταγγίσαντες, ἡλιάζουσιν ἐπὶ ἡμέρας μ'. χρῶνται δὲ αὐτῷ πρὸς τὰ αὐτὰ μετ' ἐνιαυτόν.

Περὶ οἴνου ἐκ τῆς ἀγρίας σταφυλῆς. Κεφ. ιδ'.

Ο δὲ, ἐκ τῆς ἀγρίας σταφυλῆς μέλας, στυπτικὸς ὑπάρχων, ἁρμόζει κοιλίᾳ ῥευματιζομένῃ, καὶ στομάχῳ, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ὅσα στύψεως καὶ συστολῆς χρήζει.

Περὶ Μελι-

Περὶ Μελιτίτου οἴνου. Κεφ. ιέ.

Οἶνος μελιτίτης, δίδοται μὲν ἐν χρονίοις πυρετοῖς ἀσθενῆ στόμαχον ἔχουσιν· ὑπομαλάττει γὰρ τὴν κοιλίαν, οὖρα κινεῖ, στόμαχον ἀποκαθαίρει, ἁρμόζει καὶ ἀρθριτικοῖς, καὶ νεφριτικοῖς, καὶ τοῖς ἀσθενῆ τὴν κεφαλὴν ἔχουσι· χρήσιμος δὲ καὶ γυναιξὶν ὑδροποτούσαις· εὐώδης γάρ ἐστι καὶ θρεπτικός. διαφέρει δὲ τοῦ οἰνομέλιτος, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἐξ αὐστηροῦ οἴνου, καὶ παλαιοῦ καὶ ὀλίγου μέλιτος σκευάζεται. ὁ δὲ μελιτίτης πρὸς ε. χόας αὐστηροῦ γλεύκους, μέλιτος χοῦν ἕνα καὶ ἁλὸς κύαθον ἕνα. σκευάζειν δὲ δεῖ ἐν μεγάλῳ ἀγγείῳ ἵνα τόπον ἔχῃ πρὸς τὸ ὑπεζεῖν παραπάσσοντας τοῦ προειρημένου ἁλὸς κατ' ὀλίγον ἄχρις ἂν ἐκζέσῃ, παυσαμένου δὲ καταγγίζειν εἰς ἕτερα κεράμια. Περὶ οἰνομέλιτος, Κε. ιϛ'.

Οἰνόμελι δὲ διαφέρει τὸ ἐκ τοῦ παλαιοῦ οἴνου καὶ αὐστηροῦ καὶ μέλιτος καλοῦ γινόμενον· ἧττον γὰρ πνευματοῖ καὶ ταχέως παρίσταται τὸ τοιοῦτον. ἔστι δὲ τὸ μὲν παλαιὸν θρεπτικόν· τὸ δὲ μέσον εὐκοίλιον, οὐρητικόν· βλάπτει δὲ ἐπὶ τροφῇ ληφθέν· πινόμενον δὲ ἐν ἀρχῇ πληροῖ· ὄρεξιν δὲ μετὰ ταῦτα κινεῖ. σκευάζεται δὲ πρὸς δύο μετρητὰς ὡς ἐπιτοπολὺ, οἴνου ἑνὸς μετρητοῦ μέλιτος μιγνυμένου. οἱ δὲ, ἵνα τάχιον αὐτὸ παραστήσωσι, συνεψοῦσι τὸ μέλι τῷ οἴνῳ, καὶ οὕτω καταγγίζουσιν.

ἔνιοι

Vinũ melitites. Cap. XV.

Melitites datur in longis febribus, quæ stomachum infirmarunt: nanque aluum leuiter emollit, vrinam ciet, stomachũ expurgat. Prodest articulario morbo, renum viciis, imbecillo capiti, & mulieribus abstemis: odoratum siquidem est, & corpus alit. Distat à mulso qđ fit è vino vetere, austero, & melle exiguo. Melitites autem adiecto ad quinq; cõgios austeri musti, mellis cõgio, & salis cyatho. Cortinis magnis, quo magis ad efferuescendum locus pateat, fieri oportet, sensim asperso sale: cúmque efferuere desierit, in alia vasa trãsfunditur.

Mulsum. Cap. XVI.

Mulsum è vetere vino austeróque, & bono melle factum, præfertur: minus enim inflat, ac celeriter id genus in vsum venit. Vetus, corpus alit: media ætate, aluo prodest, vrinã pellit: à summo cibo sumptũ, nocet: & inter initia potum, implet: dein appetendi auiditatem reuocat. Fit mulsum duabus vini metretis, admixta vna mellis. Aliqui, quo celeri⁹ præberi possit, mel cum vino coquunt, & ita transfundunt.

Alij vtilitatis gratia, ad sextarios sex musti feruentis, vnum mellis adiiciunt: & vbi ferbuerit vase recondunt. Dulce autem permanet.

Aqua mulsa. Cap. XVII.

Aqua mulsa easdē quas mulsum vires possidet. Cruda vtimur, cū moliri deiectionē, aut vomitionē incitare volum⁹, vt iis qui venena hauserunt, ex oleo. Decocta datur imbecillis, & hominibus elāguescētis pulsus, quos illi dixere microsphyctos, tussiētib⁹, peripneumonicis, & iis q̄ immodico sudore digerunt. Iā paratū cōditiuū, quod aliqui hydromeli ꝓpriè vocant, media ætate adynamo vino, aut loræ in recreādis viribus respōdet, & similem vim adipiscitur: quare inflāmationibus alicuius mēbri plus q̄ lora ꝓdest. Inueterati tamē vsus dānatur, inflāmatis, aut cōstrictis: sed laborāti stomacho, aut cibū fastidiēti, sudatoribúsve cōuenit. Fit, duabus pluuiæ aquæ veteris ad vnā mellis partē additis, & insolatis. Alij fontanam aquam adiiciunt, & ad tertias parteis decoquūt, & ita recōdunt. Nec desunt q̄ hydromeli appellēt, q̄ à melle elutis aqua fauis confici ac seruari soleat: sed

ἔνιοι δὲ διὰ λυσιτέλειαν, γλεύκους ζέοντος ξέσας ς'. πρὸς ξέσας ἀ. μέλιτος μιγνῦντες μετὰ τὸ ἀποζέσαι καταγίζουσι. μᾶλλον δὲ γλυκύ.

Περὶ Μελικράτου. Κεφ. ιζ'.

Μελίκρατον δὲ τὸ αὐτὸ τῷ οἰνομέλιτι δυνάμιν κέκτηται. χρώμεθα δὲ τῷ ἀφεψημένῳ, ἐφ' ὧν κοιλίαν μαλάξαι βεβούλεθα. ἢ ἔμετον κινῆσαι, ὡς ἐπὶ τῶν θανάσιμον πεπωκότων. διδόντες αὐτὸ μετ' ἐλαίου, τῷ δὲ ἀφεψημένῳ ἐπὶ τῶν μικροσφύκτων καὶ ἀδένων καὶ βηττόντων καὶ περιπνευμονικῶν καὶ διαφορημένων. Τὸ δὲ σκευαστὸν καὶ ἀπόθετον ὁ ἴδιος, ἔνιοι ὑδρόμελι καλοῦσι, μίσον μὲν τῇ ἡλικίᾳ ὑπάρχον ἀναλογεῖ τῷ δευτείᾳ καὶ ἀδυνάμῳ οἴνῳ ὅσον ἐπὶ τῷ παὶ δυνάμεις ἀνακτᾶσθαι· ὅθεν ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων τὶ μέρος ὀξὺν οὔθετον μᾶλλον τὸ δευτείᾳ. τὸ δὲ παλαιότερον. ἀδόκιμον ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων καὶ στεγνῶν· ἐπὶ δὲ τῶν στόμαχον πεπονθότων ἢ ἀγορίκτων ἢ διαφορημένων ἐπιτήδειον. Σκευάζεται δὲ πρῶς ἓν μέλιτος μέρος, δύο ὕδατος ὀμβρίου παλαιᾶ μιγνυμένῳ καὶ ἡλιαζομένῳ. οἱ δὲ, πηγαῖον μίξαντες ἀφεψῆσιν εἰς τὸ βίτον καὶ ἀποτίθενται. καλοῦσι δέ τινες καὶ τὸ ἀπὸ μέλιτος ἐκπλυνομένων τῶν κηρίων ὕδατι σκευαζόμενον, ὑδρόμελι, καὶ ἀποθέμενον·

τιθέμενον. δεῖ δὲ αὐτὸ καὶ ἀκρατέστερον ποιεῖν. οἱ δὲ, καὶ τοῦτο ἕψουσι. ἔστι δὲ ἄθετον ἐπὶ νοσούντων, διὰ τὸ πλεῖστον ἔχειν κηρανθέμου.

Περὶ ὕδατος. Κεφ. ιή.

Ὕδωρ, τὴν μὲν ἐν τῷ καθόλου ἐπίκρισιν δυσχερῆ ἔχει διὰ τὰς τῶν τόπων ἰδιότητας καὶ ἰδιοσυγκρισίας, καὶ τοὺς ἀέρας καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα. ὡς δὲ ἐπιτοπολὺ ἄριστόν ἐστι τὸ καθαρὸν καὶ γλυκὺ, ἀμέτοχον δὲ οἵας δηποτοῦν ποιότητος καὶ τοῖς ὑποχονδρίοις μὴ δ' ἐλάχιστον χρόνον ἐπιμένον. ἔτι τὲ ἀλύπως εὐοδοῦν καὶ ἐμπνευματοῦν μὴ δὲ διαφθειρόμενον.

Περὶ Θαλασσίου ὕδατος.

Κεφ. ιθ'.

Θαλάττιον ὕδωρ θερμὸν, δριμὺ, κακοστόμαχον (κοιλίας γὰρ τὰ ῥακτικὸν) ἄγον φλέγμα. θερμὸν δὲ καταντλούμενον, ἐπισσᾶται καὶ διαφορεῖ· ἁρμόζον τοῖς περὶ νεῦρα πάθεσι καὶ χιμέτλοις πρὸ τοῦ ἑλκωθῆναι. ὠμηλύσεσί τε ἐπιτηδείως μίγνυται, καὶ ἐμπλάστροις καὶ μαλάγμασι διαφορητικοῖς εὔθετον. καὶ πρὸς τὰ κενώματα ἐνιέμενον χλιαρόν· καὶ πρὸς στρόφοις θερμὸν, ψώρας τὲ καὶ κνησμῶν καὶ λειχήνων καὶ κονίδων, καὶ μαστῶν σπαργώντων καταντλημα. διαφορεῖ καὶ πελιώματα πυριώμενον, καὶ πρὸς τὰ τῶν θηρίων δήγματα ἴσα

sed meracius confieri cõuenit: aliqui id coquunt. Ægrotantibus noxium est, quoniam plurimum ceraginis sibi vẽdicat.

Aqua. Cap. XVIII.

De aquis in vniuersum decernere, ꝓpter locorũ proprietates, & peculiares naturas, cœlum, & alia pleraq; difficile est. Magna tamẽ ex parte optima est dulcis, syncera, nullius omnino qualitatis particeps, & q̃ ne minimo quidẽ tempore in præcordiis cõmoratur: ad hęc, quæ & facili via fertur, & citra molestiã, nec inflationes creat, & minimè computrescit.

Aqua marina. Cap. XIX.

AQVA maris calida est, & acris: stomacho aduersatur (aluum enim conturbat) pituitam expellit. Si verò calida ad fotus adhibeatur, elicit & discutit: neruorum vitiis, & pernionibus, ante vlcera prodest. Miscetur cataplasmatis ex hordeacea farina, & emplastris, & discutientibus malagmatis. Ad mouendas deiectiones tepefacta infunditur & ad tormina: calida, psoras, pruritus, impetigines, lendes, & mãmas rigẽtes, foueri vtile est: liuores fotu discutit: ad venenatos ictus,

qui tremorem & refrigerationem adferunt, ſalutaris intelligitur, maximè ſcorpionum, phalangiorum, aſpidúmque: etiam ſi quis in calidam deſcendat, auxiliatur. Et malo habitu confectis iam diu corporibus, neruísque, balneæ ex ea vtiles: hydropicos, capitis dolores, auriú grauitates, feruentis vapor leuat. Syncera, & ſine potabilis aquæ miſtione repoſita, virus deponit. Sunt qui etiam præcoquant, & ita recondant. Datur ad purganda corpora per ſeſe, aut ex poſca, aut cum vino, aut melle: verùm poſt deiectionem, dant gallinæ aut piſcium iuſcula, ad domandá morſus acrimoniam.

Thalaſſomeli.

Cap. XX.

QVOD thalaſſomeli vocatur, vehementer purgare cõſtat. Temperatur autem æquis portionibus maris, mellis, & imbris ex alto, defæcatis, & picato vaſe per Canis æſtus inſolatis. Alij ad binas marinæ coctæ ſingulas mellis adiiciút, & vaſe condunt: huiuſmodi moderati⁹ eſt aqua marina & mitius.

Acetum. Cap. XXI.

Acetú refrigerat, & adſtringit: ſtomacho

ὅσα τρόμους καὶ ψυγμοὺς φέρει, μάλιστα δὲ σκορπίων καὶ φαλαγγίων, καὶ ἀσπίδων, καὶ εἰ προσεμβαίνει τις εἰς θερμὸν αὐτὸ ὠφελεῖ. καὶ ταῖς χρονίαις καχεξίαις τοῦ σώματος καὶ τῶν νεύρων, ὠφέλιμον τὸ δι' αὐτοῦ λουτρόν· ὑπατμιζόμενον δὲ θερμόν, ὑδρωπικοὺς, κεφαλαλγίας καὶ δυσηκοΐας παρηγορεῖ. ἀποτεθεῖσα δὲ ἡ ἀκέραιος θάλασσα καὶ ἀμιγὴς ποτίμου ὕδατος, ἄβρωμος γίνεται. οἱ δὲ, προέψουσιν αὐτὴν καὶ οὕτως ἀποτίθενται. δίδοται δὲ καὶ πρὸς κάθαρσιν καθ' ἑαυτὴν ἢ μετὰ ὀξυκράτου, ἢ οἴνου ἢ μέλιτος· καὶ μετὰ τὸ καθαρθῆναι, ἐπιδιδόασι ζωμὸν ὄρνιθος ἢ ἰχθύων, πρὸς τὸ κατακεράσαι τὴν τῆς δήξεως δριμύτητα.

Πρὶ Θαλασσωμέλιτος.

Κεφ. κ'.

Θαλασσώμελι δοκεῖ καθαίρειν ἀνδρικῶς. σκευάζεται δὲ ἐν μέλιτος καὶ ὕδατος ὀμβρίου καὶ θαλάσσης, ἴσων διυλισθέντων καὶ ἡλιασθέντων ἐν ἀγγείῳ πεπισσωμένῳ ἐν τοῖς ὑπὸ κυνὰ καύμασιν. οἱ δὲ, δύο μέρη θαλάσσης ἀφεψημένης καὶ ἓν μέλιτος καταμίξαντες, καταγγίζουσι· μετριώτερον δὲ γίνεται καὶ ἐπιεικέστερον τὸ τοιοῦτον τῆς θαλάσσης.

Πρὶ Οξους. Κεφ. κά.

ΟΞΟΣ ψύχει καὶ στύφει, εὐστόμαχόν

εὐστόμαχόν τε ἐστὶ καὶ εὐόρεκτον σταλτικόν τε αἱμοῤῥαγίας πάσης, πινόμενόν τε καὶ ἐγκαθιζόμενον· καὶ ἐπὶ ῥευμάτων κοιλίας συνεψόμενον ταῖς τροφαῖς ἁρμόζει· ἔναιμόν τε ἐστὶ καὶ ἀφλέγμαντον σὺν ἐρίοις οἰσυπηροῖς ἢ σπόγγοις ἐπιτιθέμενον· στέλλει καὶ ὑστέραν καὶ ἕδραν προπεπτωκυῖαν· καὶ οὖλα ἀφεστῶτα καὶ αἱμοῤῥαγοῦντα. ποιεῖ καὶ πρὸς νομὰς καὶ ἐρυσιπέλατα, ἕρπητας, λέπρας, λειχῆνας, πτερύγια, σύν τινι τῶν ἐπιτηδείων μιγνύμενον· φαγεδαινικά τε ἕλκη συνεχῶς ἀπαντλούμενον, καὶ νομὰς ἵστησιν· ὠφελεῖ καὶ ποδαγρικοὺς καταντλούμενον θερμὸν μετὰ θείου· ὑπώπιά τε αἴρει σὺν μέλιτι καταχριόμενον· πρός τε τὰς ἐγκαύσεις τῆς κεφαλῆς σὺν ῥοδίνῳ καὶ οἰσυπηροῖς ἐρίοις ἢ σπόγγῳ· ὑδρωπικούς τε καὶ δυσηκόους ὑπατμισθὲν θερμὸν ὠφελεῖ, καὶ ἤχους καὶ συριγμούς· ἐνσταχθὲν δὲ κτείνει τοὺς ἐν ὠσὶ σκώληκας. στέλλει καὶ φύγεθλα χλιαρὸν καταντλούμενον, ἢ διὰ σπόγγων ἐπιτιθέμενον, καὶ κνησμοὺς παρηγορεῖ. πρός τε θηρίων δήγματα ὅσα ψύχει καταίτλημα θερμόν· ψυχρὸν δὲ τοῖς πυροῦσι τῶν ἰοβόλων. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα πάντα πινόμενον θερμὸν καὶ ἐξεμούμενον, μάλιστα

stomacho vtile, & appetētiam excitat: erumpentem vndecūque sanguinem, potu insessúve sistit: prodest alui fluxionibus coctum cū cibis: cruentis vulneribus inditur, & inflāmationes arcet, in succidis lanis aut spongia impositum: reprimit procidentia sedis, vuluæq́; : itē abscedētes gingiuas, & sanguine manantes. Ad nomas, & ignem sacrum, vlcera quæ serpūt, lepras, impetigines, pterygia, cū aliquo conuenienti efficax est: phagedęnas vlcerum, nomásque fotu continuo cohibet: podagricis calido fotu, cum sulphure auxiliatur: sugillationes rapit, cum melle illitū. Contra capitis ardores cū rosaceo in succidis vellerib⁹, aut spongia imponitur. Ad aquam inter cutē, grauitatē aurium, & sonit⁹, sibilosq́; feruētis vapor proficit: instillatū quoq; auriū vermes necat. Panos coërcet tepidi fotus, aut si imbuta aceto spōgia admoueatur, & pruritus ꝑmulcet. Cōtra venenatos serpentiū ictus, qui refrigerādo nocēt, calidū cōmodè fouetur: & frigidū, iis q̄ exurēs virus eiaculant̄. Calidū potū, atq; vomitionibus redditū, aduersus omnia venena efficax est,

 pręser-

præsertim contra meconium, & haustam cicutam, conglobatum in ventre sanguinem, lac coagulatum, fungos, ixiam, taxúmque, cum sale. Haustu voratas hirudines, si forbeatur, eiicit: tussim veterem mitigat, & recentem lacessit. In orthopnœa calidum commodè forbetur: gutturis fluxiones gargarizatum inhibet, anginis & vuæ procidenti cõuenit: contra dentiũ doloré, calidum colluitur.

μετὰ θερὸς μηκωνείου καὶ κωνείου πόσιν, ἢ αἵματος καὶ γάλακτος θρόμβωσιν ἐν κοιλίᾳ, θερός τε μύκητας καὶ ἰξίαν, καὶ σμίλακας συὸ ἁλσί. βδέλλας τὸ πεθὲν σας καταῤῥοφούμενον ἀποβάλλει· καὶ βῆχα χρονίαν θεραύνει, πίνω δὲ θερόφατον ῥεθίζει. ἁρμόζει ἢ καὶ θερὸς ὀρθόπνοιαν θερμὸν καταῤῥοφούμενον· στέλλει δὲ ἀναγαργαριζόμενον καὶ τὰ ἐν βρόγχοις ῥεύματα, συναγχικοῖς τε ἁρμόζει ἢ θερὸς κιονίδα κεχαλασμένων ἢ θερὸς ὀδόντων πόνον θερμὸν διακλυζόμενον.

Acetũ mulsum. Cap. XXII.

Acetum mulsum, quod oxymel vocant, hoc modo temperatur: Aceti heminas quinque, salis marini pondo, mellis minas decẽ, aquæ sextarios quinque pariter coquito, decies efferuescente cortina: atque vbi refrixerit, diffundito. Sumptum crassos humores extrahere, & ischiadicis, comitialibus, & arti culorũ morbo conflictatis, pdesse credit. Cõtra morsũ eius viperæ quam sepa vocant, haustũ meconiũ, ixiámve, auxilio est. Anginis vtiliter gargarizat.

Πρὶ Ὀξυμέλιτος. Κεφ. κβ΄.

Ὀξύμελι σκευάζεται οὕτως· λα ζὰν ὄξους κοτύλας ε. καὶ ἁλὸς θαλασσίου μνᾶν μίαν, μέλιτος μνᾶς ι. ὕδατος κοτύλας ι. μίξας ἕψησον ἄχρις οὗ δεκάκις ἀναζέσῃ. ἢ ψύξας κατάγγισον, δοκεῖ δὲ λαμβανόμενον πάχος ἄγειν, ὠφελεῖν ἰσχιαδικοὺς, ἢ ἀρθριτικοὺς ἢ ἐπιληπτικούς. ἁρπᾷ δὲ ἢ τοῖς ὑπὸ ἐχίδνης τῆς καλουμένης σκπὲς δηχθεῖσι, καὶ τοῖς μηκώνειον ἢ ἰξίαν πιοῦσιν. ἀναγαργάρισμά τε συναγχικῶν ὠφέλιμον.

Acida muria. Cap. XXIII.

Acida muria, quã Græci oxalmen vocãt, cõtra nomas fotu, putrida vlcera, canũ morsũ, &

Πρὶ Ὀξάλμης. Κεφ. κγ΄.

Ὀξάλμη ὠφελεῖ καταπλασμένη θερὸς νομὰς, σκπεδόνας, κυνόδηκτα, ἢ

κτα, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ἰοβόλων δήγματα. στέλλει δὲ καὶ τὰς ἐπὶ τῶν λιθοτομηθέντων αἱμοῤῥαγίας, εὐθέως μετὰ τὴν χειρουργίαν θερμὴ ἐγκλυζομένη, καὶ ἕδραν προπεπτωκυῖαν· ἐγκλύζεται δὲ ἐπὶ τῶν μετὰ νομῆς δυσεντερικῶν· δεῖ δὲ ἐπεγχυματίζειν γάλακτι. κατοῤῥοφουμένη δὲ καὶ ἀναγαργαριζομένη βδέλλας κτείνει· σμήχει δὲ καὶ πίτυρα καὶ ἀχῶρας.

& venenatos ictus auxilatur. Sanguinis fluxiones post excisos calculos sistit, si statim calida in vulnus iniiciatur, & prociduam sedem reprimit: dysentericis, si nomas sentiant, infunditur: oportet autem ex lacte instillare. Hirudines sorbitione aut gargarizatu necat furfures, & manantia capitis vlcera exterget.

Πρὶ Θυμοξάλμης. Κεφ. κδ'.

Θυμοξάλμη, ἣν ἐχρῶντο οἱ ἀρχαῖοι ἐπὶ τῶν ἀσθενῆ τὸν στόμαχον ἐχόντων. κατὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας κυάθους πρὸς ὕδωρ θερμὸν κεραννύντες καὶ διδόντες, καὶ ἐπὶ ἀρθριτικῶν καὶ πνευματουμένων. ἄγει δὲ παχέα καὶ μέλανα. σκευάζεται δὲ οὕτω. θύμου λείου ὀξύβαφον, ἁλῶν ἴσον ἀλφίτων, πηγάνου, γλήχωνος, ἑκάστου ὀλίγον βαλὼν εἰς ἄγγος, ἐπίχει ὕδατος κοτύλας ς'. ὄξους ἡμικοτύλιον περιθείς τε ὀθόνιον ἐξαιθρίαζε.

Thymoxalme. Cap. XXIIII.

Thymoxalme veteres vtebãtur, dabãtq; laborãtibus imbecillitate stomachi, ternos quaternósve cyathos, aqua calida dilutos, in articularib⁹ morbis, et inflationib⁹. Crassos humores, atrósq; trahit, Hoc modo factitat: Thymi triti acetabulũ, salis idẽ mod⁹, rutæ, pulegij, polentæ, singulorũ exiguæ portiones in vas coniiciuntur, aquæ terni sextarij, & aceti terni cyathi infunduntur, & circũposito linteo sub dio madescunt.

Πρὶ Σκιλλητικοῦ ὄξους.

Κεφ. κέ.

Τὸ δὲ σκιλλητικὸν ὄξος σκευάζεται τοῦτον τὸν τρόπον· καθάρας λευκὴν σκίλλαν καὶ κατατεμῶν καὶ διείρας λίνῳ ὥς τε μὴ θιγγάνειν τοὺς τόμους ἀλλήλων, ξηράνας ἐν σκιᾷ ἐπὶ ἡμέρας μ', λαβὼν μνᾶν μίαν ἔξ αὐτῆς κάθες

Scillinum acetum.

Cap. XXV.

SCILLINVM acetum hoc modo fit: Scilla, quæ candida fuerit, expurgata concidi tur, traiectáque lino segmenta modicis interuallis, ne se contingãt, siccãtur in vmbra quadraginta diebus: mina eorum

in aceti boni ſextarios duodecim immergitur, & vaſe diligẽter operto ſeptenis diebus in ſole madeſcit: poſt eum numerum dierum ſcilla eximitur, & expreſſa abiicitur: defæcatum acetum transfunditur, & reponitur. Aliqui ſcillæ minã, quinque aceti ſextariis miſcent. Alij circa exiccationem repurgantes, parem menſuram adiiciũt, & ſenis menſibus macerari patiuntur. Id multò magis humorum lentitias digerit: gingiuas humore prægnãtes collutione ſtringit firmatq́;, & motos dentes ſtabilit: putredines oris, & graues halitus tollit: durat fauces ſorbitione, & calloſas facit: vocem expedit, & lympidã canoramq́; reddit. Datur ſtomachicis, ægrè cibum concoquẽtibus, melancholicis, comitialibus, vertiginoſis, mẽte captis: item vuluarum ſtrangulationibus, lienis incremento laborãtibus, iſchiadicisq́;. Imbecillos admodũ recreat: corpus ſanũ reddit, & bonum colorẽ præſtat: oculorum aciem exacuit: tarditatem quoque auriũ infuſione purgat. In ſũma, ad omnia efficax. Cauẽdum tamẽ inteſtinis exulcerationibus, in capitis dolore, aut neruorũ vitiis.

Datur

κάθες εἰς ξέστας ὄξους καλοῦ ιβ'. ἄφες τὲ ἡλίῳ ἡμέρας ζ'. βρέχεσθαι, πωμάσας τὸ ἀγγεῖον ἐπιμελῶς· μετὰ δὲ ταῦτα ἀνελόμενος τὴν σκίλλαν καὶ ἐκπιέσας, αὐτὴν μὲν ῥίψον· τὸ δὲ ὄξος ὑλίσας, κατάγγιζε καὶ ἀποτίθεσο. ἔνιοι δὲ μνᾶν πρὸς ὄξους ξέστας ε'. μίσγουσιν. οἱ δὲ, αὐτόθεν καθάραντες δίχα τῶν ξηράναι, τὸν σταθμὸν ἴσον βάλλουσι, καὶ ἐῶσι μῆνας ς'. γίνεται δὲ τὸ τοιοῦτον τμητικώτερον. Εὐθετεῖ δὲ διακλυζόμενον, πρὸς οὖλα μυδῶντα στέλλον καὶ στερροποιοῦν αὐτά· καὶ ὀδόντας κινουμένους· καὶ τὰς περὶ τὸ στόμα σηπεδόνας καὶ δυσωδίας, ἱκανῶς ἀνασκευάζον· καταῤῥοφούμενον δὲ τόν τε βρόγχον στερεοῖ καὶ τυλώδη ποιεῖ καὶ τὸν ἦχον εὔτονον καὶ λαμπρὸν ἀποτελεῖ. παραλαμβάνεται δὲ πρὸς στομαχικοὺς καὶ δυσπεπτοῦντας, ἐπιληπτικοὺς, σκοτοδινιῶντας, μελαγχολικοὺς, ἀπηλιθιωμένους· ἔτι δὲ καὶ πρὸς ὑστερικὰς πνίγας, καὶ σπλῆνας ὑπερόγκους καὶ ἰσχιάδας. ἀναλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς λίαν ἀσθενεῖς· καὶ τὸ σῶμα ὑγιεινὸν, καὶ εὔχρουν κατασκευάζει· ἔστι δὲ καὶ ὀξυδερκές· καὶ πρὸς δυσηκοίαν ἐνσταγῆναι δυνατὸν, ἐὰν ἐγχυματίζηται. καὶ καθόλου πρὸς ἅπαντα ἐνεργεῖ. πλὴν ἑλκώσεων τῶν ἐντὸς κεφαλαλγιῶν καὶ νευρικῶν.

δίδου

δίδου δὲ καθ' ἡμέραν ῥοφεῖν νήστει, τὴν μὲν ἀρχὴν ὀλίγου, καταβραχὺ δὲ προσαύξων ἄχρι κυάθου. τινὲς δὲ κυάθους β' διδόασιν ἢ καὶ πλεῖον.

Datur quotidie ieiunis ſorbendum, inter initia exiguum, paulatim adaugendo, ad cyathum vſque. Nonnulli binos dãt cyathos, aut largius.

Περὶ Σκιλλητικοῦ οἴνου.

Scillinum vinum.

Κεφ. κϛ'.

Cap. XXVI.

Ο δὲ ἀπὸ τῆς σκίλλης οἶνος γίνεται οὕτως· κατατεμὼν ὡς εἴρηκα τὴν σκίλλαν, ξήρανον ἐν ἡλίῳ, ἔπειτα κόψας αὐτῆς μνᾶν μίαν καὶ διασήσας λεπτῷ κοσκίνῳ, ἔνδησον ὀθονίῳ ἀραιῷ, καὶ κάθες εἰς γλεύκους καλοῦ καὶ προσφάτου ξέστας κ'. τρίμηνόν τε ἔασον βραχῆναι, μετὰ δὲ ταῦτα μετεράσας τὸν οἶνον εἰς ἕτερον ἀγγεῖον, ἀπόθου περισφηκώσας ἐπιμελῶς. ἔνεστι δὲ καὶ ὑγρᾷ τῇ σκίλλῃ χρῆσθαι. ἐπιτέμνοντα αὐτὴν γογγυλίδος τρόπον, καὶ τὴν ὁλκὴν διπλασιάσαντα· δεῖ δὲ ἡλιάζειν ἐπὶ ἡμέρας μ'. καὶ παλαιοῦν ἄγαν. Ετι δὲ καὶ οὕτω σκευάζεται ὁ προειρημένος οἶνος· λαβὼν σκίλλης ἐντετμημένης καὶ κεκαθαρμένης μνᾶς γ'. κάθες εἰς γλεύκους καλοῦ μετρητὴν ἰταλικόν, καὶ μῆνας ἓξ ἔασον πωμάσας· εἶτα ὑλίσας καὶ μετεράσας ἀπόθου, εὐθετεῖ δὲ πρὸς ἀπεψίας καὶ διαφθορὰς τροφῆς, καὶ τοὺς ἀπεμοῦντας ταύτην. ἐφ' ὧν τε πάχος κοιλίᾳ παράκειται ἢ στομάχῳ. σπληνικοῖς καὶ καχέκταις, καὶ ὑδρωπικοῖς, ἰκτε-

Scillinum vinum fit hoc modo: Diſſectam, vti dictum eſt, ſcillam, & ſole ſiccatã contundito, minam eius tenui cribro incernito, & linteo raro illigatam, in vicenos ſextarios muſti recẽtis ac boni demergito: vbi trimeſtri ſpatio maduerit, elutriatum vinum, obſtructo diligenter vaſe, recondito. Licet quoque ſic humida ſcilla vti: In orbiculos rapi modo, diſſectam duplicato pondere, quadraginta diebus inſolari oportet, & valde inueteraſcere. Alia parandi ratio: Scillæ diſſectæ & repurgatæ tres minas, in Italicam metretã muſti demittito, & ſenos menſes in vaſe obſtructo macerari ſinito: poſt id tempus defæcatum & excolatum vinum recondito. Vtile eſt cõtra cruditates, & ciborum corruptiones: itẽ iis qui reuomũt cibum, etſi pituita in ventre, aut ſtomacho coierit. Prodeſt lienoſis, malè habitis corporibus, aquæ inter cutem, regio

regio morbo, difficili vrinę, tor minosis, inflationibus, resolutioni neruorum, horroribus longis, vertiginosis, & vulsis. Menses pellit, miniméque neruos infestat. Hoc vinum vetustate fit melius. Cauendus in febre vsus, aut si interanea vlcus sentiant.

Marina vina. Cap. XXVII.

Marina variè factitantur: Aliqui enim statim quum decerptæ sunt vuæ, aquam maris admiscent. Alij in area vuas sole siccant: quibus calcatis, marinam adiiciunt. Alij passas prius vuas in doliis marina aqua macerãt, mox calcatas exprimũt: id magis pasi generibus adscribitur. Quæ tamen austeriore gustu temperantur, contra febrium aduẽtantium indicia valent, si modo meliora non adsint: aluum subducunt: prosunt purulenta extussientibus, aut si dura alu⁹ exerceat. Quæ ex Aminæis vuis fiunt, caput tentãt, stomacho aduersantur, flatus creant. Verùm quo plenior habeatur historia, iis qui huius studio tenentur, non inutile existimamus varias vinorum compositiones adferre, non

ἰκτερικοῖς, δυσουροῦσι, στροφουμένοις, πνευματουμένοις, παραλυτικοῖς, ῥίγεσι χρονίοις, σκοτωματικοῖς. σπάσμασι, καταμηνίων τὲ ἀγωγός. ἥκιστα δὲ νεῦρα λυπεῖ, ἀμείνων δὲ ὁ παλαιότερος. φυλάσσεσθαι δὲ δεῖ αὐτοῦ τὴν χρῆσιν ἔν τε πυρετοῖς, καὶ ἐπὶ τῶν ἐντὸς ἐχόντων ἕλκος.

Περὶ Θαλαττίων οἴνων. Κεφ. κζ'.

Οἱ δὲ διὰ θαλάττης οἶνοι, ποικίλως σκευάζονται· οἱ μὲν γὰρ εὐθέως αὐτῶν μετὰ τὸ τρυγηθῆναι τὴν σταφυλὴν, μιγνύουσι θάλασσαν. ἔνιοι δὲ προθειλοπεδεύουσι· καὶ οὕτω πατοῦσι μιγνύντες θάλασσαν. οἱ δὲ, σταφιδώσαντες τὴν σταφυλὴν, βρέχουσιν ἐν πίθοις μετὰ θαλάσσης, καὶ οὕτω πατοῦντες ἐκθλίβουσι. γίνεται δὲ ὁ τοιοῦτος γλυκύς. οἱ μέν τοι γε πρὸς τὴν γεῦσιν αὐστηρότερον σκευαζόμενοι, ποιοῦσι καὶ πρὸς πυρετῶν παρασκευὴν εἰ μὴ παρεῖεν ἀμείνους, καὶ πρὸς κοιλίας ὑπαγωγὴν, καὶ ἐμπύοις, σκληροκοιλίοις, καὶ ὅσοι ὑπὸ τῶν ἀμιναίων ψαύονται κεφαλῆς. κακοστόμαχοι μέν τοι καὶ οὗτοι καὶ πνευμάτων γενητικοί. Οὐκ ἄχρηστον δὲ ὑπογράψαι νομίζομεν πρὸς τὸ πλήρη τὴν ἱστορίαν τοῖς φιλιστοροῦσι γενέσθαι καὶ τὴν τῶν ποικιλοτέρων οἴνων σκευασίαν, οὐχ

οὐχ ὅτι πολλή τις ἐστὶν ἢ ἀναγκαία ἡ χρῆσις αὐτῶν, ἀλλ' ἵνα κατὰ μηδὲν αὐτῶν ἐλλείπειν δοκῶμεν. εἰσὶ δὲ αὐτῶν ἔνιοι, ἧττον περίεργοι καὶ πίπτοντες εἰς τὴν χρῆσιν· ὡς ὁ διὰ τῶν κυδωνίων καὶ ἀπίων καὶ κερατίων· ἔτι δὲ καὶ ὁ διὰ μύρτων σκευαζόμενος.

Περὶ Κυδωνίτου οἴνου.

Κεφ. κή.

Ὁ μὲν οὖν κυδωνίτης ὃν ἔνιοι μηλίτην καλοῦσι, σκευάζεται οὕτω· μήλων κυδωνίων ἐξελὼν τὸ σπέρμα καὶ τεμὼν ὡς γογγυλίδα εἰς μετρητὴν γλεύκους, χάλασον μνᾶς ιβ. πρὸς ἡμέρας λ', εἶτα διυλίσας ἀπόθου. σκευάζεται δὲ καὶ οὕτω· δεῖ μετὰ τὸ κόψαι καὶ ἐκθλίψαι τὰ κυδώνια, τοῦ χυλοῦ τούτων μίξαι τοῖς ιβ ξέσταις, ἕνα ξέστην μέλιτος, καὶ οὕτω χρὴ ἀποθέσθαι. ἔστι δὲ στυπτικὸς, εὐστόμαχος, δυσεντερίαις ἁρμόζων, ἡπατικοῖς, νεφριτικοῖς τε, καὶ δυσουροῦσι.

Περὶ Μηλομέλιτος. Κεφ. κθ'.

Καὶ μηλόμελι δὲ ὃ καὶ κυδωνόμελι ὀνομάζεται, σκευάζεται οὕτω· μήλων κυδωνίων ἐξαιρεθέντων τὰ σπέρματα καὶ βληθέντων εἰς μέλι ὅτι πλεῖστον, ὥς τε ἐνεσφηνῶσθαι· γίνεται προσηνὲς μετ' ἐνιαυτὸν, οἰνομέλιτι ἐοικός. ἁρμόζον πρὸς ἃ καὶ ἡ πρὸ αὐτοῦ σκευασία.

Περὶ

non quod frequẽs eorum aut necessarius existat vsus, sed ne quid omisisse videamur, quod ad eorum rationẽ attinet. Sunt autem quædam ex iis factitia, minoris curæ ac impẽdij, quæ cadunt in vsus: vti quæ ex cotoneis, malis, pyris, siliquis, itẽ myrti baccis componuntur.

Cydonites. Cap. XXVIII.

Cydonites nomine alio melites appellat̃, & ita fieri cõsueuit: Mala cotonea exẽptis seminib⁹, frustatim rapi modo scinduntur, & duodecim minarũ põdo, in musti metretã, triginta dieb⁹ macerãtur, postea defęcatũ vinũ reponitur. Alia faciendi ratio: Oportet ad singulos mellis sextarios, denos succi cotoneorũ tusorũ pressorúmq; adiicere, & ita recõdere. Vinũ hoc adstringit: ꝓdest stomacho, dysenteriæ, hepaticis, renũ vitiis, & vrinæ difficultati.

Melomeli. Cap. XXIX.

Melomeli, quod & cydonomeli nominant, sic fit: Cotonea mala seminibus suis castrata, in quamplurimum mellis, quo penitus demersa contegantur, coniiciuntur: id post annum mitescit, mulso nõ dissimile. Præstat eadem quæ superior compositio.

Hydro-

Hydromelum.
Cap. XXX.

Fit hydromelon duabus mẽ ſuris aquæ coctæ, & ſub caniculæ ſydus inſolatæ, additis ad vnam melomelitis facti ex cotoneis. Vis huius eadem eſt.

Omphacomelites.
Cap. XXXI.

Omphacomelitis faciẽdi ratio hæc eſt: Acerbæ vuæ adhuc immaturę, & tribus diebus inſolatæ exprimuntur, & ad ternas ſucci partes mellis optimi, deſpumati ſingulæ partes adiiciũtur: & inſolatur in vaſa trãſfuſum. Vim reprimendi ac refrigerandi habet: ſtomachicis cœliacísq; conuenit. Vſus poſt annum eſt.

Apiites. Cap. XXXII.

Fit & è pyris, perinde atque cotoneis, vinũ, apiites nomine, ſed ita vt pyra nõ magnopere matureſcant. Ex ſiliquis etiam, meſpilis, ſorbis, ſimili modo tẽperatur. Omnia hæc genera acerba ſunt, & adſtringunt: ſtomacho vtilia ſunt atque inteſtinas fluxiones cohibent.

Oenanthinũ. Cap. XXXIII.

Fit è feraci vite ſylueſtri, quod vocatur œnãthinũ: Sicci flores minis duab⁹ muſti cado macerati, poſt triginta dies mutantur,

Περὶ Ὑδρομήλου. Κεφ. λ'.

Ὑδρόμηλον δὲ σκευάζετο μιγνυμένου τοῦ ἐκ τῶν κυδωνίων μηλομέλιτος μεβήτου ἑνὸς πρὸς β' μετρητὰς ἀφεψημένου ὕδατος καὶ ἡλιαζομένου ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα. Δύναμις δὲ καὶ τούτου ἡ αὐτή.

Περὶ Ὀμφακομέλιτος.
Κεφ. λά.

Ὀμφακόμελι δὲ σκευάζετο τοῦτον τὸν τρόπον· λαβὼν ὄμφακας μήπω πρωκαζούσας, ἡλίαζε ἐπὶ ἡμέρας γ'. καὶ μετὰ ταῦτα ἐνθλίψας, βάλε πρὸς γ' μέρη τοῦ χυλοῦ μέλιτος καλλίστου ἀπηφρισμένου μετρητοῦ μέρος ἕν· καὶ ἡλίαζε καταγγίσας εἰς κεράμους. Δύναμιν δὲ ἔχει σταλτικὴν, ψυκτικὴν· ὅθεν ἁρμόζει στομαχικοῖς, κοιλιακοῖς. ἡ χρῆσις δὲ αὐτοῦ μετ' ἐνιαυτόν.

Περὶ ἀπίτου οἴνου. Κεφ. λβ'.

Ἀπίτης σκευάζεται ὁμοίως, ὥσπερ καὶ ὁ κυδωνίτης, μὴ λίαν δὲ ἔστωσαν οἱ ἄπιοι πέπειροι. καὶ ὁ τῶν κερατίων δὲ καὶ ὁ τῶν μεσπίλων καὶ οὔων, ὁμοίως σκευάζεται. πάντες δὲ εἰσὶ στυπτικοὶ, στρυφνοὶ, εὐστόμαχοι, ῥεύματα ἔνδον ἐπέχοντες.

Περὶ Οἰνανθίνου.
Κεφ. λγ'.

Ὁ δὲ οἰνάνθινος σκευάζετο οὕτω· λαβὼν τῆς ἀγρίας ἀμπέλου τὸ ἄνθος βρυούσης ξηρὸν μιᾶς β'. εἰς μεβητὴν γλεύκους πρὸς ἡμέρας λ'.

εἶτα

ἕως τὰ δυλίσους ἀπόδου. ποιεῖ δὲ πρὸς ἀλογίαν στομάχου, ἀνορεξίαν, κοιλιακοὺς, καὶ δυσεντερικούς.

Περὶ Ροΐτου οἴνου.

Κεφ. λδ'.

Ὁ δὲ ροΐτης οἶνος σκευάζεται οὕτως· ῥόας ἀπυρηνίους λαβὼν ὠείμους καὶ ἀποθλίψας τὸν χυλὸν τῶν κόκκων ἀπόδου, ἢ ἀφεψήσας εἰς τρίτον οὕτως ἀποτίθεσο· ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐντὸς ῥεύματα καὶ πυρετοὺς ῥοώδεις. ἔστι δὲ εὐστόμαχος καὶ στρωτικὸς κοιλίας, καὶ οὐρητικός.

Περὶ Ροδίτου οἴνου.

Κεφ. λέ.

Ροδίτης δὲ ὅτω σκευάζεται· ῥόων ξυρῶν κεκομμένων μναῦν μίαν ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, κάθες εἰς γλεύκους ξέστας ἡ· μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας δυλίσας μετάγγιζε καὶ ἀποτίθεσο. χρήσιμος ἡ ἀπυρέκτοις, πρὸς στόμαχου πόνους καὶ πόνους ὀπισθονόμους, πρός τε καθύγρους κοιλίας καὶ δυσεντερίας. σκευάζεται δὲ καὶ διὰ χυλοῦ ῥόδων, καὶ μέλιτος μυρσινίτου, ὃ καλεῖται ῥοδόμελι, ἁρμόζει πρὸς τὰς ἐν ἀφηπείᾳ τραχύτητας.

Περὶ Μυρτίτου οἴνου. Κεφ. λς'.

Μυρτίτης δὲ σκευάζεται ὅτω· δεῖ μύρτα μέλανα παρασκευάζοντα λαβόντα, κόπτειν καὶ ἐκθλίβειν τὸν χυλὸν δι' ὀργάνου καὶ καταγγίζειν. ἔνιοι δὲ καὶ ἀφεψοῦσιν εἰς τρίτον, οἱ δὲ,

tantur, mox colatum vinũ recõditur. Facit aduersus stomachi imbecillitatẽ, cibi fastidia, cœliacos, & dysentericos.

Rhœtes. Cap. XXXIIII.

Fit è punicis malis maturis quod rhœten nominãt, succo expresso ab acinis eorũ, quib⁹ lignosus nucleus abest, apyrena vocant, ac decocto ad tertias, & ita repositio. Efficax est cõtra fluxiones internas, & febrim cũ alui profluuio exortam: stomacho vtile: astringit aluum, & vrinam mouet.

Rhodites. Cap. XXXV.

Rhodites sic fit: Rosarũ siccarum tusarúmque minã linteolo deligatam in sextarios octo musti demergito: & post tres menses, defæcatum vinum transfundens, recondito. Vtile iis qui febri carent, & ad stomachi coctiones, & dolores à cibo potum, & cõtra humidas aluos, & dysenterias. Fit quoq; ex succo rosarũ, addito melle, quod rhodomeli vocant, quod arteriæ scabritiis conuenit.

Myrtites. Cap. XXXVI.

MYRTITES fit, baccis nigris, quę maturitatem excesserint, tusis, & organo expressis. Aliqui ad tertias coquunt.

Alij

Alij baccas prius ſole torrent, & quaternis ſextariis contuſarum, ternas aquæ heminas adiiciunt, & vini veteris parē modum poſtea exprimunt, & ſeruant. Magnopere adſtringit: ſtomacho vtile: fluxionibus vētris ac ſtomachi prodeſt: & cōtra inteſtinas vlcerationes, & profluuia: denigrat capillos.

Myrſinites. Cap. XXXVII.

Myrſinites ſic tēperatur: Rami nigræ myrti cū ſuis baccis & foliis tuſi, decem minarum pondo, in tribus muſti congiis ferueſcunt, donec duo ſuperſint, aut certè dimidium: id vinum colatum ad vſus reconditur. Contra furfures, vlcera in capite manātia, eruptiones papularum, gingiuas, tonſillas, & purulentas aureis efficax eſt: ſudores ſiſtit.

Lentiſcinum.
Cap. XXXVIII.

Lentiſcinū ſimiliter vt myrſinites temperatur.

Terebinthinum.
Cap. XXXIX.

Nec ſecus terebinthinū paratur. Nanq; bacciferi eorū rami ſumi debēt. Similes inſunt vires: adſtringunt, ſtomacho accōmodantur, & defluxionibus inte-

οἱ δὲ, καὶ προθειλοπεδεύουσιν ἐν ἡλίῳ, καὶ ξηράναντες μίσγουσι τῇ χοίνικι κοπείσῃ, τρεῖς κοτύλας ὕδατος καὶ οἴνου παλαιοῦ τὸ αὐτὸ, οὕτω τε ἐκθλίβουσι καὶ ἀποτίθενται. ἱκανῶς δὲ ἐστὶ στυπτικὸς καὶ εὐστόμαχος, ῥευματιζομένῳ τε στομάχῳ καὶ κοιλίᾳ χρήσιμος πρός τε τὰς ἐντὸς ἑλκώσεις καὶ ῥοῦν· μελαίνει δὲ καὶ τρίχας ἐν κεφαλῇ.

Περὶ Μυρσινίτου οἴνου.
Κεφ. λζ'.

Μυρσινίτης δὲ σκευάζεται οὕτω· δεῖ λαβόντα τῶν μελαίνων μυρσινῶν τοὺς ἀκρέμονας καὶ τὰ φύλλα σὺν τοῖς μύρτοις κόπτειν, καὶ βάλλειν εἰς τοὺς τρεῖς τῶν γλεύκους χόας, τῆς μυρσίνης κεκομμένης μνᾶς ι. καὶ ἕψειν ἄχρις ἂν δύο ὑπολειφθῶσιν ἢ τὸ ἥμισυ, καὶ διυλίσαντας ἀποτίθεσθαι. ποιεῖ δὲ οὗτος πρός τε ἀχῶρας καὶ πίτυρα, ἐξανθήματα, οὖλα, παρίσθμια, ὦτα πυορροῦντα· στέλλει καὶ ἱδρῶτας.

Περὶ Σχινίνου οἴνου. Κεφ. λη'.

Καὶ ὁ σχίνινος δὲ ἐοικότως τῷ μυρσινίτῃ σκευάζεται.

Περὶ Τερεμινθίνου οἴνου.
Κεφ. λθ'.

Καὶ ὁ τερεμίνθινος ὁμοίως. ἔγκαρποι γὰρ καὶ τούτων οἱ ἀκρέμονες λαμβάνονται. καὶ παραπλησίας εἰσὶ δυνάμεως, στυπτικοὶ καὶ εὐστόμαχοι, ῥευμασί τε ἁρμό-

ἁρμόζοντες στομάχου, ἐντέρων, κύστεως, αἱμορραγίας· καὶ ἑλκώσι δὲ καὶ τὰ ῥευματικὰ πάντα ἕλκη ἐπαιτλούμωσι· τοῖς τε περὶ ὑστέραν καὶ ἕδραν ῥευματισμοῖς στέλλοσιν ἐγκαθιζόμωσι.

inteſtinorum, veſicę, & ſtomachi, & ſanguinis profluuio: vlcera omnia fluxionibus obnoxia, fotu ad cicatricem perducunt: fluxiones vuluæ ac ſedis, inſeſſione cohibent.

Περὶ Φοινικίτου οἴνου.

Κεφ. μά.

Φοινικίτης· λαβὼν φοίνικας τοὺς χυδαίους πεπειρωμένους, βάλε εἰς πιθάκνιον τετρημένον ἐν τῷ πυθμένι, καὶ ἐσφλωμωμένον καλάμῳ πεπλωμένῳ· τὸ δὲ πρῆμα λίνῳ βεβύσθω, ἐπίχεε δὲ τοῖς δέκα χοίνιξιν ὕδατος χόας γ'. εἰ δὲ μὴ λίαν αὐτὸ γλυκὺ θέλοις εἶναι, πέντε χόας ἐπίχει. ἔα δὲ ὅπου ἡμέρας ἑ. τῇ δὲ ἑ. ἀφαιρῶν τὸ ἀπὸ τοῦ καλάμου ὀθόνιον, ἀπόδεχου οἶνον παχὺν καὶ γλυκὺν καὶ ἀποτίθεσο. Ἔστι δὲ ὑδὺς μὲν, κεφαλαλγὴς δέ· πιοῦσι γὰρ ῥεύματα διὰ τὸ σύφλυσθεν στομαχικοῖς, καὶ κοιλιακοῖς, καὶ αἱμοπτοϊκοῖς, καὶ ἁρμόζει. ἔνιοι δὲ τὸ αὐτὸ πάλιν τῷ ὕδατος μίσγοντες δέχονται, καὶ τοῦτο τρίτον ποιοῦσι, καὶ τέταρτον, καὶ πέμπτον, ὅτε λοιπὸν ὀξίζει.

Palmeum vinum.

Cap. XL.

Palmulas maturas, quas vocãt chydæas, in vrceolum imo pertuſum, & obſtructũ picata arundine, demittito: lino foramẽ ſit obturatũ, & quadragenis ſextariis ternos aquæ congios infundito: qđ ſi ipſum ita dulce eſſe nõ libeat, quinq; cõgios infudiſſe ſatis eſt. poſt decẽ dies detracto ab arũdine linteo, aſſumito vinũ craſſum & dulce, & reponito. Suaue illud quidẽ, ſed capiti noxiũ: contra fluxiones, propter adſtrictoriã vim, efficax: ſtomachicis, cœliacis, ſanguinem expuentibus conuenit. Aliqui idẽ addita aqua iterũ capiũt, & tertio, quarto, quinto, ſextóve faciũt, quod tandem acore vitiatur.

Περὶ Κατορχάτου οἴνου. Κεφ. μά.

Καὶ ὁ κατορχάτης δὲ, ὃν ἔνιοι συκίτην καλοῦσι, ἐν κύπρῳ σκευάζεται ὁμοίως τῷ φοινικίτῃ· διαφέρει δὲ ὅτι ἐπὶ τάτε ἔνιοι αὐτὸ ὕδαλος, στεμφύλων ἀπόζεγμα νεοθλίπτων, τὸ ἴσον μέτρον βάλλουσιν. ἐκθ-

Catorchites. Cap. XLI.

Catorchites, aliquibus ſycites vocatur, in Cypro fit, ita vt palmum: ſed hoc intereſt, quoniam pro aqua tãtundem humoris adiiciũt, in quo recenter preſſa vinacea maduerint.

Cari-

Caricæ quæ chelidoniæ, aut phœniceæ appellantur, præsertim nigræ macerantur, vti diximus, & post decem dies humor excipitur, atque iterum aut tertio, idem modus aquæ in qua vinacea maduerint infunditur: simili modo intercedéte spatio, quarto aut quinto assumitur. De maceratarum liquor non secus acoré contrahit, & aceti vsum prębet. Id tenue est: flatus gignit, stomacho aduersatur, fastidiũ parit, aluo tamen prodest, vrinã ciet, menses trahit, lactis vbertatem facit, vitiosum sanguinem creat, & elephantiasin adfert, vt potio quam zython appellamus. Aliqui sex amphoris: decem salis sextarios adiiciunt. Alij muriæ amphoram: quod non facile vitiatur, & aluo idoneum fore censent. Alij thymum & fœniculum imo subiiciunt, & caricas superponunt: & ita vicissim, donec vas expleuerint.

Vinũ è sycomoris factũ.

Cap. XLII.

Fit & è sycomoris eodé modo vinũ, sed in acetũ acre degenerat: quoniã non ita præualet vis eorum, vt fluentis liquoris dulcedinem retinere possit. Resi-

ἰσχάδες δὲ λαμβάνονται αἱ χελιδόνιοι καλούμεναι, ἢ φοινικαὶ, μέλαιναι δὲ εἰσὶ καὶ ἀποβρέχονται ὡς προείρηται, μετὰ δὲ ἡμέρας δέκα ἐκλαμβάνεται τὸ ὑγρὸν, καὶ ἐκ δευτέρου καὶ τρίτου ἐπιχεῖται, τοῦ ἐκ τῶν στεμφύλων ἀποβρέγματος τὸ αὐτὸ μέτρον· ὁμοίως δὲ ἐκ διαστημάτων ἐκλαμβάνεται τὸ δ'. καὶ ε'. ἀπόβρεγμα ὁμοίως ὀξίζον, ᾧ ἀντὶ ὄξους χρῶνται. Λεπτομερὴς δέ ἐστι καὶ φυσώδης καὶ κακοστόμαχος, ἀποστρέφων ὄρεξιν, εὐκοίλιος μέν τοι καὶ οὐρητικὸς, κατασσᾷ δὲ καὶ ἔμμηνα, καὶ γάλα δαψιλὲς ποιεῖ, αἷμα δὲ φαῦλον κατασκευάζει, καὶ ἐλεφαντιάσεως ἐστὶ ποιητικὸν, ὡς καὶ τὸ ζῦθος, ἔνιοι δὲ καὶ ἁλῶν τοῖς ἓξ κεραμίοις ξέστας ἐμβάλλουσι δέκα. οἱ δὲ, ἅλμης κεράμιον· δυσμετάβλητον καὶ εὐκοίλιον ἔσεσθαι διανοούμενοι. οἱ δὲ, καὶ θύμον καὶ μάραθρον προστιθέασι τῷ πυθμένι, εἶτα τὰς ἰσχάδας, καὶ ἐναλλὰξ τοῦτο ποιοῦσιν ἄχρις ἂν πληρώσωσι τὸ ἀγγεῖον.

Περὶ Συκομορίτου οἴνου.

Κεφ. μβ'.

Σκευάζεται δὲ καὶ ὁ ἐκ τῶν συκομόρων ὡσαύτως, ὄξος δὲ γίνεται δριμὺ, διὰ τὸ μὴ ἐξισχύειν τὴν δύναμιν αὐτῶν φυλάσσειν τὴν γλυκύτητα τοῦ ῥυέντος.

Περὶ

Περὶ Ρητινίτου οἴνου.

Κεφ. μγ'.

Ο δὲ ῥητινίτης καὶ κατὰ τὰ ἔθνη σκευάζεται· πλεονάζει δὲ ἐν γαλατίᾳ διὰ τὸ ἀποξυνέσθαι τὸν οἶνον ἀπεπάντου μενούσης τῆς σταφυλῆς, διὰ τὸ ψύχειν, εἰ μὴ παραπλακῇ πευκίνῃ. κόπτεται δὲ σὺν τῷ φλοιῷ ἡ ῥητίνη, καὶ τῷ κεραμίῳ μίγνυται ἡμικοτύλιον. καὶ οἱ μὲν, ἀπηθοῦσι μετὰ τὸ ἀποζέται χωρίζοντες τὴν ῥητίνην. οἱ δὲ, ἐῶσι. παλαιωθέντες δὲ γίνονται ἡδεῖς. Πάντες δὲ κεφαλαλγεῖς οἱ τοιοῦτοι καὶ σκοτωματικοὶ, πεπτικοὶ μέν τοι καὶ οὐρητικοὶ, καταῤῥοιζομένοις καὶ βήσσουσιν ἁρμόζοντες· κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, ὑδρωπικοῖς, καὶ ῥοϊκαῖς γυναιξί· τοῖς δὲ ἐν βάθει εἱλκωμένοις ἔγκλυσμα. συπτικώτερος μέν τοι τοῦ λευκοῦ ἔστιν ὁ μελανίζων.

Περὶ Στροβιλίτου οἴνου.

Κεφ. μδ'.

Στροβιλίτης δὲ σκευάζεται ἐναποβρεχομένων τῷ γλεύκει στροβύλων προσφάτων καὶ τεθλασμένων. ποιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ τῷ ῥητινίτῃ, ἐὰν δὲ γλεύκει ἐναποβρέξας τὶς τοὺς στροβίλους ἑψήσῃ, ἁρμόζει καὶ φθινώδεσιν ἱκανῶς πινόμενος.

Περὶ Κεδρίνου. Κεφ. μέ.

Ο δὲ κέδρινος ἢ ἀρκεύθινος, ἢ κυπαρίσσινος, ἢ δάφνινος ἢ πιτύϊνος, ἢ ἐλά-

Resinatum vinum.

Cap. XLIII.

Resinatum vinũ populatim factitari solet: copiosum in Galatia: quoniã vinum illic coacescat, vua non maturescente, ob cœli algorẽ, nisi picea resina temperetur. Resina autem cum cortice tonditur, & amphoræ dimidiata hemina permiscetur. Aliqui vbi efferbuit, excolant, separantes resinã: alij relinquũt. Hæc vina vetustate dulcescunt, Omnia capitis dolorẽ, & vertigines faciunt, concoctionẽ tamen adiuuant, & vrinã cient: tussientibus, ac destillatione vexatis conueniunt: item cœliacis, dysentericis, & hydropicis, & fœminis fluxione vuluæ laborãtibus: altis exulcerationibus infunditur. In hoc autẽ genere nigricans magis albo constringit.

Strobilites. Cap. XLIIII.

Strobilites fit maceratis in musto nucibus, pineis, recentibus fractísq;, præbétq; resinati effectus. Si quis madefactas nuces pini musto decoquat, potum affatim conuenit iis, qui tabitudine conficiuntur.

Cedrinum vinũ. Cap. XLV.

Cedrinum, iuniperinum, cupressinũ, laurinum, pineũ, aut

abiegnum, simili ratione fiunt. Diuisos recenter ramos, cùm fructum ædût, aut soli, aut balneo, aut igni, admouere oportet, vti confudent, congióque vini minam vnam permiscere, & post duos menses transfundere, & antequàm recondantur, insolare. Factitiorum vinorum vasa impleri debét: nanq; non plenis vasis, vina in acoré corrumpuntur. Medicata autē vina, rectè valentibus insalubria. Omnia excalfaciunt, vrinam cient, & substringût. Laurinum tamen vehemētius excalfacit. Fit quoq; è fructu cedri maioris vinum, congio musti, adiecta tusarum baccarum selibra: diebus quadraginta insolari debet, & defæcatum in vasa transferri.

Vinum è iuniperis.

Cap. XLVI.

Fit etiam vinum è baccis iuniperi, non aliter quàm cedrites, & ad eadem valens.

Cedrites. Cap. XLVII.

Cedrites hoc modo fit: Cedriā dulci aqua lauāt, & singulas amphoras singulis cyathis diluût, & ita musto replēt. Hoc genus vini excalfacit, extenuat, tussi antiquæ vtile sine febre, pectoἐλάτινος, σκευάζεται ὁμοίως. χρὴ γὰρ τὰ ξύλα νεότμητα σχίζοντας, ὅτε τὸν καρπὸν ἐκδίδωσι, πτέναι πρὸς ἥλιον ἢ ἐν βαλανείῳ, ἢ ἐν πυρὶ ὡς τε σωιδρῶσαι, καὶ μίσγειν τῷ χρὶ τοῦ οἴνου μιᾶν μίαν καταμίξαντάς τε ἓξ μιῶας β'. εἶτα μεταγγίζειν, καὶ ἡλιάσαντα ἀποτίθεσθαι. πληροῦσθαι δὲ τὰ ἀγγεῖα τῶν σκευαζομένων οἴνων· ἀποξυῶσι γὰρ τὰ ἀπόκενα. ἄθικτοι μὲν τοῖς φαρμακώδεσι οἶνοι τοῖς ὑγιαίνουσι. θερμαντικοὶ δὲ πάντες, οὐρητικοὶ, ὑποσύφοντες. ὁ μὲν τοι δάφνινος θερμαντικώτερος. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ τῶν μειζόνων κέδρων οἶνος, δεῖ δὲ τῷ χρὶ τοῦ γλεύκους ἡμιμναίου κεκομμένων τῶν καρίδων μίξαι· ἡλιάζειν τε ἐφ' ἡμέρας μ'. μὴ δὲ ταῦτα διυλίζειν, μεταγγίζειν.

Περὶ Ἀρκευθίδινου οἴνου.

Κεφ. μς'.

Γίνεται καὶ ἐκ τῶν τῶν ἀρκευθίδων καρποῦ. ὁμοίως τῷ κεδρίτῃ τὰ ἄλλα ποιῶν.

Περὶ Κεδρίτου. Κεφ. μζ'.

Κεδρίτης δὲ γίνεται οὕτω· κεδρίαν πλύναντες ὕδατι γλυκεῖ, διακλύζουσιν ἕκαστον χερσὶν κυάθῳ ἑνὶ, καὶ οὕτω πληροῦσι γλεύκους. θερμαντικὸς δὲ, καὶ οὗτος γίνεται καὶ λεπτυντικὸς, βηχὶ παλαιᾷ ἁρμόζων δίχα πυρετοῦ, καὶ πό-

καὶ πόνοις θώρακος, πλευρῶν, στρόφοις, ἕλκεσι τοῖς ἐν κοιλίᾳ, καὶ ἐντέροις, ἐμπυϊκοῖς, ὑδρωπικοῖς, ὑστερικαῖς· ποιεῖ καὶ πρὸς ἕλμινθας, καὶ πρὸς ῥίγη· βοηθεῖ θηριοδήκτοις καὶ ἑρπετὰ κτείνει· ὠταλγίας τε ἐνσταζόμενος ἰᾶται.

Περὶ Πισσίτου οἴνου.

Κεφ. μή.

Οἶνος πισσίτης σκευάζεται διὰ πίσσης ὑγρᾶς, καὶ γλεύκους. δεῖ δὲ τὴν πίσσαν πρῶτον πλύνειν θαλάσσῃ ἢ ἅλμῃ ἐφ' ἱκανὸν μέχρις ἂν λευκανθῇ, καὶ ἡ θάλασσα καθαρὰ ἀποῤῥέῃ, ἔπειτα ὕδατι γλυκεῖ· καὶ τοῖς ἡ. χοεῦσι μίσγειν οὐγγίας πίσσης α'. ἢ β'. καὶ ἐᾶν· μετὰ δὲ τὸ ἀναζέσαι καὶ καταστῆναι καταγγίζειν. ἔστι δὲ θερμαντικὸς, πεπτικὸς, σμηκτικὸς, ἀνακαθαρτικός· εὔθετος τοῖς περὶ θώρακα, κοιλίαν, ἧπαρ, σπλῆνα καὶ ὑστέρας πόνοις, δίχα πυρετοῦ, καὶ χρονίοις ῥεύμασι, καὶ ἑλκώσεσι τοῖς ἐν βάθει· ποιεῖ καὶ πρὸς βῆχας, βραδυπεψίας, πνευματώσεις, ἄσθματα, καὶ πρὸς στρέμματα δὲ μᾶλλον μετ' οἰσυπηρῶν ἐρίων.

Περὶ Ἀψινθίτου οἴνου. Κεφ. μθ'.

Ἀψινθίτης ποικίλως σκευάζεται. οἱ μὲν γὰρ τοῖς μ'. καὶ ἡ. ξέσταις τῶν ἰταλικῶν κεραμίων, μίξαντες ἀψινθίου ποντικοῦ λίτραν μίαν ἕψουσι μέχρι τὸ γ' ἀπολιφθῇ. ἔπειτα

pectoris laterúmq; doloribus, torminib⁹, vẽtris & interaneorũ vlceribus, purulentis excreationibus, mulierib⁹ vuluæ causariis, hydropicísq;: facit aduersus ventris tineas & horrores: cõtra venenatos ictus auxiliatur: serpentes necat: aurium doloribus instillatum medetur.

Picatũ vinũ. Cap. XLVIII.

Picatum ex liquida pice & musto tẽperatur. Picem autem primum marina aut muria tãtisper eluere oportet, dũ inalbuerit, & syncera maris aqua defluat, mox aqua dulci proluẽda: cõgiis octo musti, vncia picis vna aut altera adijcitur: vbi efferbuerit & cõstiterit, in vasa diffunditur. Hoc genus vini excalfacit, cõcoquit, purgat, abstergit: vtile doloribus pectoris, alui, iocineris, lienis & vuluæ, si sine febre sint, veteri rheumatismo, exulcerationib⁹ in altũ recedẽtibus, tussi, suspiriis, cõcoctionibus tardis, inflationibus, & luxatis, præsertim in succida lana impositum.

Absinthites. Cap. XLIX.

Absinthitę faciũdi ratio euariat. Aliqui enim duodequinquaginta sextariis Italicarũ amphorarũ, admistã absinthij Põtici librã decoquũt ad tertias:

& vbi ĩfuderint ſex aceti ſextarios, & abſinthij ſelibrã, ac diligẽter ꝑmiſcuerint, diffundũt in vas: dũq; cõquieuerit, defæcãt. Alij abſinthij minã ĩ amphorã demittũt, tuſamq;, & raro lĩteo deligatã, ĩ cado muſti macerãt, binis mẽſib⁹. Alij abſinthij quadrãtẽ, alij triẽtẽ, & nardi Syriacæ, cinnamomi, caſsiæ, floris iũci odorati, calami, elatæ, palmarũ, ſingulos ſextãtes iniiciũt in metretã muſti, et tũdẽtes pri⁹ pila, obſtructo vaſis ſpiraculo, binis terníſve mẽſib⁹ dimittũt: poſtea defæcatũ vinũ trãsfundũt ad vſus. Alij addũt ĩ muſti cadũ, Celticæ nardi darchmas xiiij. & abſinthij drachmas xl. linteo ĩuolutas: & poſt quadrageſimũ diẽ elutriãt. Alij in ſenos ſextarios muſti, abſinthij librã, & ſiccę pini reſinę ſextãtẽ immittũt, & poſt decẽ dies excolãt, et recõdũt. Vtile eſt ſtomacho: vrinã cit: tardã cõcoctionẽ accelerat: hepaticis, regio morbo, et renũ vitiis auxiliat̃: faſtidia diſcutit: iis ꝓdeſt quib⁹ ſtomach⁹ negotiũ exhibet: valet cõtra lõgã p̃cordiorũ diſtẽtionẽ, & ĩflationes, teretéſq; vẽtris tineas, & remoratos mẽſes: cõtra hauſta ixię venena q̃plurimũ potũ, & vomitionibus redditũ, auxiliat̃.

Hyſſo-

ἔπειτα προσεπιχέαντες * γλεύκοις ξέστας ς΄· καὶ ἀψινθίου ἡμίλιτρον ἐπιμελῶς μίξαντες. καταγγίζουσι· κατασταθέντα δὲ διυλίζουσιν. οἱ δὲ, μνᾶν ἀψινθίου εἰς τὸ κεράμιον καθιᾶσι, * κόψαντες καὶ ἐνδήσαντες εἰς ὀθόνιον ἀραιὸν ἐῶσιν ἐπὶ μῆνας δύο. οἱ δὲ, ἀψινθίου οὐγγίας γ΄. ἔνιοι δὲ τέσσαρας, καὶ νάρδου συριακῆς, κιννα-μώμου, κασσίας, σχίνου ἄνθους, καλάμου, ἐλάτης, φοινίκης ἀνὰ οὐγγίας β΄. καθιᾶσιν εἰς μετρητὴν γλεύκοις, καὶ εἰς ὅλμον κόψαντες καὶ σφηκώσαντες, ἐῶσι δίμηνον ἢ τρίμηνον· εἶτα διυλίσαντες καὶ μεταγγίσαντες ἀποτίθεντ). Οἱ δὲ, εἰς γλεύκους μετρητὴν νάρδου κελτικῆς < ιδ΄ καὶ ἀψινθίου < μ΄. καθιᾶσιν ἐν ὀθονίῳ δήσαντες· καὶ μεθ' ἡμέρας μ΄ μεταγγίζουσιν. οἱ δ, εἰς τοὺς ξέστας κ΄ τοῦ γλεύκοις λίτρας α΄. ἀψινθίου ἐμβάλλουσι, καὶ πιτυΐνης ξηρᾶς ῥητίνης οὐγγίας β΄. μετὰ δὲ ἡμέρας ι΄. διυλίσαντες ἀποτίθενται. ἔστι δὲ εὐστόμαχος, οὐρητικὸς, χρήσιμος βραδυπεπτοῦσιν, ἡπατικοῖς τε καὶ νεφριτικοῖς, καὶ ἰκτερικοῖς, ἀνορέκτοις, κακουμένοις στόμαχον· καὶ πρὸς ὑποχονδρίων τάσιν χρόνιον, καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις, ἕλμινθας στρογγύλας· ἔμμηνα ἐπεχόμενα· πρὸς τῆς ἰξίου πόσιν πλεῖστος ποθεὶς καὶ ἐξεμούμενος ἁρμόζει.

Περὶ Υσσω-

Περὶ Ὑσσωπίτου οἴνου. Κεφ. ν'.

Ὑσσωπίτης δὲ ὁ ἐν τοῦ κιλικίου ὑσσώπου, καλλιστός ὅτι, σκευάζεται δὲ ὁμοίως τῷ ἀψινθίτῃ, δεῖ δὲ τῷ κεραμίῳ τῶ γλεύκους λίτραν μίαν τῶ ὑσσώπου κεκομμένων τῶν φύλλων περιδῆσαι. ἐπειλοῦντας εἰς ὀθόνιον ἀραιὸν, συγκαθιέναι δὲ λιθάρια, ἵνα τῷ πυθμένι προσκαθίσῃ ὁ ἔνδεσμος· μετάγγιζε δὲ δι' ἡμέρας μ' δυλίζων. αἱρεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐν θώρακι καὶ πλευρῷ καὶ πνεύμονι πάθη, βῆχας τε παλαιὰς, καὶ ἆθμα· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸς, καὶ τροφυσμένοις αἱρεῖ, πρός τε ῥῖγη τὰ ἐν περιόδοις· κινεῖ δὲ καὶ ἔμμηνα.

Περὶ Χαμαιδρυΐτου οἴνου.

Κεφ. να'.

Καὶ ὁ Χαμαιδρυΐτης ὁμοίως τῷ ὑσσωπίτῃ σκευάζεται. θερμαντικὸς ὢν καὶ διαλυτικός· αἱρεῖ δὲ πρὸς ἀσθμοῖς καὶ ἰκτέρῳ, ὑστερικαῖς πνευματώσεσι, βραδυπεψίαις, ὕδρωπι ἀρχομένῳ. ἀμείνων δὲ παλαιούμενος γίνεται.

Περὶ Σπυκαδίτου οἴνου.

Κεφ. νβ'.

Σκευάζεται καὶ σπυκαδίτης ὁμοίως. δεῖ δὲ τοῖς ς' χοεῦσι μιᾶς μίαν σπυκάδος διδόναι. διαλύει δὲ πάχη, καὶ πνευματώσεις, καὶ πόνους πλευρᾶς καὶ νεύρων, καὶ κατάψυξιν· δίδο-

Hyssopites. Cap. L.

Hyssopites è Cilicio hyssopo maximè laudatur, fitque similiter, foliorum hyssopi tusorum libra in amphoram musti coniecta, linteolo raro, cum quibusdam lapillis, folia inuoluuntur, vt degrauatus ponduſculo fasciculus fidat: vinū post quadraginta dies defæcatū eluatur, Contra pectoris, laterum, & pulmonis vitia, veterem tussim, & suspiria prodest: vrinam cit: torminibus, & horroribus febrium circuitu repetentibus auxiliatur: menses mouet.

Chamædryites. Cap. LI.

Simili modo chamædryites fieri solet. Excalfacit, discutit: conuulsis, regio morbo, vuluæ inflationibus, tardæ concoctioni, incipiēti aquæ inter cutem, subuenit. Inueteraſcens melius redditur.

Stœchadites. Cap. LII

Stœchadites nō secus tēperatur. Cōgiis sex stœchadis minā addere oportet. Crasitié, inflationes, laterū, neruorūq; cruciatus, & perfrictiones discutit:

comitialibus commodè datur, cum pyrethro & ſagapeno.

Acetũ ex ſtœchade herba.

Cap. LIII.

Fit ad eadem acetum è ſtœchade herba, vt paulò ante diximus, aceto macerata, quod eoſdem implet effectus.

Vinum è betonica.

Cap. LIIII.

Fit vinum è betonica, quam ceſtron pſychotrophon appellant. Herbam ſemine maturo prægnantem, cum ſuis ramulis minæ pondo, congiis duobus vini macerant, & poſt ſeptimũ menſem transfundũt. Ad multa interaneorum vitia, vt frutex ipſe, pollet. Et vt in vniuerſum dicatur, factitia vina, ſibi miſturarũ vires adſciſcũt: quare non difficile fuerit, iis qui illarum naturas norint, vinorum vires coniectura quadam conſequi: veruntamen vinorum vſus febricitantibus abdicandus. Fit etiamnum è betonica acetum, ad eadem vitia vtile.

Tragoriganites. Cap. LV.

Tragoriganites fit quaternis tragorigani drachmis linteolo colligatis, in quaternos muſti ſextarios cõiectis, et poſt tertiũ mẽſẽ trãsfuſis. Prodeſt tormini bus, vulſis,

δίδοτ᾽ δὲ καὶ ἐπιληπτικοῖς ὠφελίμως μετὰ πυρέθρου καὶ σαγαπηνοῦ.

Περὶ Ὄξους στιχαδικοῦ.

Κεφ. νγ'.

Γίνεται καὶ ὄξος διὰ στιχάδος πρὸς τὰ εἰρημένα, ἐναποβρεχομένης ὄξει τῆς πόας ὡς προείρηται, ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ αὐτά.

Περὶ Κεστρίτου οἴνου.

Κεφ. νδ'.

Γίνεται καὶ ἐκ τοῦ κέστρου τοῦ ψυχοτρόφου οἶνος. δεῖ δὲ λαμβάνειν τὴν πόαν σπέρματος πλήρη πεπείρου σὺν τοῖς κλάδοις, καὶ μνᾶν μίαν βάλλειν εἰς οἴνου χοὰς β'. ἐᾷν τε ἑπτὰ μῆνας, καὶ οὕτω μεταγγίζειν. ποιεῖ δὲ πρὸς πολλὰ τῶν ἐντὸς καθάπερ καὶ ὁ θάμνος αὐτῆς. καὶ καθόλου πάντες οἱ σκευαστοὶ οἶνοι ἀναλαμβάνουσι τὴν δύναμιν τῶν μιγμάτων· διὸ τοῖς τὰς ἐκείνων ἐπιγνωκόσι φύσεις εὐχερὲς καὶ τὰς τῶν οἴνων δυνάμεις συμβάλλειν· ἀπυρέτοις μέν τοι ἐστὶν ἡ τῶν οἴνων χρῆσις. καὶ ὄξος δὲ ἐξ αὐτοῦ γίνεται πρὸς τὰ ἐοικότα πάθη χρησιμεῦον.

Περὶ Τραγοριγανίτου οἴνου.

Κεφ. νέ.

Τραγοριγανίτης· τραγοριγάνου < δ'. εἰς γλεύκους ξέστας δ'. ἐν ὀθονίῳ χάλα πρὸς μύνας γ'. καὶ μετάγγιζε. ἁρμόζει στρόφοις, σπάσμασι

σπάσμασι, ῥήγμασι, πόνοις πλευρῶν, πνευμάτων διαδρομαῖς, δυσπεψίαις.

Περὶ Βουνίτου οἴνου.

Κεφ. νς΄.

Οἶνος διὰ βουνίου· βουνίου < β΄ κόψας, κάθες εἰς κοτύλας γλεύκους τέσσαρας, καὶ τ᾽ ἄλλα ὁμοίως ποίει. ἁρμόζει δὲ στομαχικοῖς κακοπωμένοις δι᾽ ὁπλομαχίαν, ἢ ἱππασίαν πολλήν.

Περὶ Δικταμνίτου οἴνου.

Κεφ. νζ.

Δικταμνίτης· δικτάμνου < δ΄ * εἰς γλεύκους κοτύλας ή. ἀπόβρεχε ὁμοίως. ποιεῖ δὲ ἀσιτωμένοις στόμαχον, ἄγει καὶ λόχια καὶ ἔμμηνα.

Περὶ Πρασίτου οἴνου.

Κεφ. νη΄.

Ο διὰ πρασίου· πρασίου τοῦ ἀκμαίου φύλλα κόψας χοίνικας β΄, κάθες εἰς μετρητὴν γλεύκους, καὶ τ᾽ ἄλλα ὁμοίως ποίει· ἁρμόζει δὲ τοῖς περὶ θώρακα, καὶ πρὸς ὅσα τὸ πράσιον.

Περὶ Θυμίτου οἴνου.

Κεφ. νθ΄.

Θυμίτης· θύμου κεκομμένου καὶ σεσησμένου οὐγγίας ρ΄ ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, κάθες εἰς γλεύκους κεράμιον. ἁρμόζει πρὸς δυσπεψίας, ἀνορεξίας, δυσεντερείας, νεύρων πόνοις, ὑποχονδρείων,

φεί-

bus, vulsis, ruptis, laterũ doloribus, spirituum discursationi, ægris concoctionibus.

Bunites vinum.

Cap. LVI.

E napis fit vinum, nomine bunites, drachmis duabus tusi napi in sextarios duos musti additis, & cæteris eodem modo factis, Prodest stomachicis, & dimicatione, aut longo equitatu fatigatis.

Dictamnites.

Cap. LVII.

Dictamni drachmas quatuor macerato quaternis musti sextariis. Facit aduersus stomachi fastidia: menses, & purgamentum à partu subducit.

Vinum ex marrubio.

Cap. LVIII.

Marrubij adulti folia tundito, & sextarios octo in musti metretam demittito, & reliqua consimiliter facito. Conuenit hoc vinũ pectoris vitiis, & omnibus quibus marrubiũ.

Vinum ex thymo.

Cap. LIX.

Thymi tusi & cribrati vncias centum linteo colligatas, in amphoram musti adiicito. Valet cõtra ægras coctiones, fastidia, dysenteriam, neruorum & præcordiorũ dolores,

 hyber

hybernos algores, & venenata animalia, quorũ morsum frigo insequitur, aut putrescit locus.

Vinum è satureia.

Cap. LX.

Simili modo è satureia vinũ fit, quod eadem quæ thymites præstat.

Origanites.

Cap. LXI.

Sic quoque origanites ex heracleotico origano conficitur similiter cum supradicto. Facit eadem quæ thymites.

Vinum è calamintha.

Cap. LXII.

E calamintha, pulegio, & abrotono vina fiunt eodem quo thymites modo, prosunt stomachicis, cibũ fastidiétibus, & regio morbo: ꝙ vriná moueant.

Vinum è conyza.

Cap. LXIII.

Fit item è conyza vinum, contra venenata ante alia efficax.

Aromatites.

Cap. LXIIII.

Aromatites ita fit: Palmæ, aspalathi, calami, nardi gallici, singulorum quatuor sextarios sumito: postquam contrieris, passo subigito, coactis ingentibus offis, & in sextarios duodecim austeri musti deiectis, operφείκας χειμερινὰς, καὶ πρὸς ἰοβόλα τὰ ψύχοντα καὶ σύπεντα.

Πρὶ Θυμβρίτου οἴνου.

Κεφ. ξ

Θυμβρίτης ὁμοίως σκευάζεται, καὶ πρὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ, πρὸς ἃ καὶ ὁ θυμίτης.

Πρὶ Οριγανίτου οἴνου.

Κεφ. ξά.

Οριγανίτης δ' ὁριγάνου ἡρακλεωτικῆς σκευάζεται ὁμοίως τῷ θυμίτη· ποιῶν πρὸς τὰ αὐτά.

Περὶ Καλαμινθίτου γληχωνίτου καὶ ἀβροτονίτου οἴνου.

Κεφ. ξβ'.

Καλαμινθίτης γληχωνίτης, ἀβροτονίτης, ὁμοίως σκευάζεται τῷ διὰ θύμου· ποιοῦσι δὲ στομαχικοῖς καὶ ἀνορεκτοῦσι, καὶ πρὸς ἴκτερον· οὐρητικοὶ γάρ εἰσιν.

Πρὶ Κονυζίτου οἴνου.

Κεφ. ξγ'.

Οἶνος κονυζίτης ὁμοίως σκευάζεται· ἔστι δὲ πάντων μᾶλλον θηριακός.

Περὶ Αρωματίτου οἴνου.

Κεφ. ξδ'.

Ο δὲ ἀρωματίτης οὕτω κατασκευάζεται φοίνικος· ἀσπαλάθου, καλάμου, νάρδου κελτικῆς, ἑκάστου χοίνικα λειώσας, φύραμα γλυκεῖ, καὶ ποιήσας ὑμιγέθεις μάζας, βάλε εἰς γλεύκους ἀυστηροῦ ξέστας ιϛ'.

καὶ ἔα-

καὶ ἔασον ἡμέρας μ΄. σφηκώσας ἀγγεῖον· εἶτα διυλίσας ἀποτίθεσο. σκευάζεται δὲ καὶ ἄλλως· καλάμου ὁλκὰς ἡ. φοῦ < ζ΄. κόστου < β΄. ναρδου συριακῆς < ς΄. κασίας < ἡ. κρόκου < δ΄. ἀμώμου < ε΄. ἀσάρου < δ΄. ταῦτα ὁμοῦ λειώσας καὶ ἐν ὀθονίῳ δήσας χάλασον εἰς μετρητὴν γλεύκοις, καὶ μετὰ τὸ ἀποζέσαι τὸν οἶνον μετάγγιζε. ποιεῖ δὲ πρὸς πόνοις θώρακος, πλευροῦ, πνεύμονος, δυσουρίαις τε καὶ ῥίγεσιν, ἐμμηνίοις ἐπισχεθεῖσι, καὶ τοῖς διὰ κρυμόν, ὁδεύουσιν ἁρμόζει πινομένος· καὶ πρὸς τοὺς πάχος γεννῶντας· περιποιεῖ δὲ καὶ εὔχροιαν, ὑπνωτικός τε ἐστὶ καὶ ἀνώδυνος τοῖς περὶ κύστιν, καὶ νεφροῦς ἁρμόζων πάθεσι.

Περὶ οἴνου τοῦ ἐκ σμύρνης, πεπέρεως, καὶ ἴρεως.

Κεφ. ξέ.

Σκευάζεται δὲ οἶνος πρὸς κατάῤῥους, βῆχας, ὠμότητας, ἐμπνευματώσεις καὶ πλάδον στομάχου· σμύρνης < β΄. πεπέρεως λευκοῦ < α΄. ἴρεως < ς΄. ἀνήθου* < γ΄. ταῦτα ὁλόκοπα* ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, κάθες εἰς ξέστας ς΄. οἴνου μετὰ δὲ τρίτην διυλίσας ἀποτίθεσο εἰς λάγηνον. καὶ πότιζε μετὰ περίπατον διδοὺς ἄκρατον κύαθον α΄.

Περὶ

operculato vase, quadraginta diebus quiescere sinito: deinde vbi fæce expurgatũ fuerit, recõdito. Alia eius ratio: calami vncia, phu drachmę septem, costi drachmæ duæ, nardi syriaci drachmæ sex, cassiæ vncia, croci drachmæ quatuor, amomi drachmæ quĩq;, asari drachmæ quatuor: omnia simul trita & linteo colligata in cadũ musti demerguntur, & postquã vinũ deferbuerit, trãsfunditur. Facit ad pectoris, & laterum, & pulmonis dolores: difficili vrinæ, horrorib⁹, retardatis mẽsibus, atq; iis qui per frigora iter faciũt, potũ cõuenit: pituitæ crastiẽ extenuat: coloré alit, somnũ conciliat, dolorem finit, renum & vesicæ vitiis auxiliatur.

Vinum ex myrrha, pipere & iride. Cap. LXV.

Fit & vinũ ad destillatiões, cruditates, tussim, inflationes, & si humor in stomacho coiit: Myrrhæ duæ drachmę, piperis cãdidi drachma vna, iridis drachmę sex, anisi drachmæ tres: oĩa plenius tusa & linteolo inuoluta ĩ sex vini sextarios cõiiciunt: vinum post triduũ colatur, & in lagena reconditur. Datur post deambulationem, meraculum, cyathi vnius mensura.

Nectarites

Nectarites. Cap. LXVI.

FIT quoque nectarites ex helenio herba: Radice ſicca pondo quinque drachmarum linteolo colligata, & in cõgios ſex muſtis addita, & poſt tres mẽſes effuſa. Facit ad ſtomachi & pectoris vitia: vrinam pellit.

Vinum ex Syriaca nardo, & Celtica, malabatróq;. Cap. LXVII.

E Syriaca nardo, & Celtica, malabathróq; vinũ factitatur, hac ratione: Singulorũ ſelibrã in binos muſti cõgios mittito, poſt menſes duos colato. Datur cyathus vn⁹ cũ trib⁹ aquę. Hoc vinum efficax eſt contra vitia renum, hepaticos, regium morbum, & vrinæ difficultatẽ: prodeſt ſtomachicis, atque iis quos pallor decolorat, Alij vnciam, aut ſextantem acori, & Celticæ nardi quadrantem, in muſti amphoram adiiciunt.

Vinum aſarites. Cap. LXVIII.

Aſari quadrantem in ſenos muſti ſextarios itidem demittito. Id vini genus vrinam ciet: hydropicis, & regio morbo laborantibus, hepaticis, iſchiadicíſque conuenit.

Vinum

Περὶ Νεκταρίτου οἴνου. Κεφ. ξϛ'.

Ὁ δὲ νεκταρίτης σκευάζεται ἐκ τοῦ ἑλενίου· ὃ ἔνιοι μηδικὸν, οἱ δὲ σύμφυτον, οἱ δὲ, ἰδαῖον φλόμον, οἱ δὲ, ὀρέστιον, οἱ δὲ νεκτάρειον καλοῦσιν· ἑλενίου ῥίζης ξηρᾶς < ε. ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, κάθες εἰς χόας ϛ'. γλεύκους, καὶ μετὰ γ'. μῆνας ἀπόχει. ποιεῖ δὲ πρὸς στόμαχον, θώρακα· ἄγει δὲ καὶ οὖρα.

Περὶ τοῦ διὰ συριακῆς νάρδου καὶ κελτικῆς καὶ μαλαβάθρου οἴνου. Κεφ. ξζ'.

Ὁ δὲ διὰ συριακῆς νάρδου, καὶ κελτικῆς, καὶ μαλαβάθρου, σκευάζεται οὕτως· ἑκάστου ἡμίμναιον λαβὼν, εἰς δίχουν γλεύκους κάθες καὶ μετὰ μῆνας β'. διύλιζε. δίδου δὲ καὶ κύαθον α. πρὸς τρεῖς ὕδατος. ποιεῖ νεφριτικοῖς, ἰκτερικοῖς, ἡπατικοῖς, δυσουροῦσιν, ἀχροοῦσι, στομαχικοῖς. οἱ δὲ ἀκόρου οὐγγίας α' ἢ β'. κελτικῆς νάρδου οὐγγίας γ'. ἐν κεραμίῳ γλεύκους σκευάζουσιν.

Περὶ Ἀσαρίτου οἴνου. Κεφ. ξη'.

ΑΣΑΡΙΤΗΣ ἀσάρου οὐγγίας γ'. κάθες εἰς γλεύκους κοτύλας ιβ'. ὁμοίως. ἔστι δὲ διουρητικός, ὑδρωπικοῖς ἁρμόζων, καὶ ἰκτεριῶσιν, ἡπατικοῖς, ἰσχιαδικοῖς.

Περὶ

Περὶ τοῦ διὰ τῆς ἀγρίας νάρδου οἴνου. Κεφ. ξθ'.

Ὁ δὲ διὰ τῆς ἀγρίας νάρδου· νάρδου ἀγρίας τῆς ῥίζης προσφάτου λειώσας σεσησμένης καθεὶς οὐγγίας η'. εἰς χοῦν γλεύκους ὁμοίως. καὶ ἔα μῆνας β'. χρήσιμος ἡπατικοῖς, δυσουροῦσι, πνευματουμένοις, στομαχικοῖς.

Vinum ex nardo syluestri. Cap. LXIX.

Radicis syluestris, nardi recentis & tritæ cribratæq; bessem in congium musti coniicito, duos menses quiescere finito. Vtile est hepaticis, difficili vrinæ, inflationibus, stomachicis.

Περὶ δαυκίτου οἴνου. Κεφ. ο'.

Δαυκίτης δαύκου τῆς ῥίζης ὁλοκόπου < ς'. εἰς γλεύκους κεράμιον καθεὶς ὁμοίως καὶ μετάγγιζε. ποιεῖ δὲ πρὸς πόνους θώρακος, ὑποχονδρίων, ὑστέρας· ἄγει ἔμμηνα, ἐρυγὰς κινεῖ, καὶ οὖρα· ἁρμόζει βηχὶ, σπάσμασι, ῥήγμασιν.

Vinum ex dauco herba. Cap. LXX.

Radicis dauci contusæ drachmas sex in musti amphoram imponito, & similiter trásfundito. Facit ad dolores thoracis, præcordiorum, & vuluæ: menses pellit, ructus ciet, & vriná: prodest tussi, ruptis, vulsisq;.

Περὶ ἐλελισφακίτου οἴνου. Κεφ. οα'.

Ἐλελισφακίτης ὁμοίως· ἐλελισφάκου οὐγγίας η'. ὁμοίως εἰς γλεύκους ἀμφορέα* ὅ ἐστι κεράμιον, καθεὶς. ποιεῖ δὲ πρὸς νεφρῶν πόνους, καὶ κύστεως καὶ πλευρῶν, αἵματος ἀναγωγὰς, βῆχα, ῥήγματα, σπάσματα, θλάσματα, ἔμμηνα ἐπεχόμενα.

Vinum ex saluia. Cap. LXXI.

SALVIÆ vnciam in musti amphorá, quod idem cum ceramio est, mittito. Valet cótra renum, vesicæ, & laterum dolores, reiectiones sanguinis, tussim, rupta, vulsa, & suppressos menses.

Περὶ πανακίτου οἴνου. Κεφ. οβ'.

Πανακίτης, πάνακος οὐγγίαν α'. εἰς χόα γλεύκους καθεὶς ὁμοίως μετάγγιζε. ποιεῖ σπάσμασι, ῥήγμασι, θλάσμασιν, ὀρθοπνοίαις· λεπτυντικὸς πάχους σπληνός· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς στρόφους, ἰσχιάδας, βραδυπεψίας·

Vinũ ex panace. Ca. LXXII.

Panacis vnciã in musti congium mittito, & transfundito. Prodest ruptis, vulsis, contusis, orthopnœæ: lienis crassitiem extenuat: contra tormina, coxendicum dolores, efficax est: tardas

tardas cõcoctiones accelerat: mẽses & partus extrahit: aquæ inter cutem, & serpentiũ ictibus auxiliatur.

Vinũ ex acoro. Ca. LXXIII.

Vinum ex acoro & dulci radice cõsimili modo fiũt. Oportet enĩ singulorũ vncias octo in senos cõgios mittere, tribus mẽsibus macerare, mox in vas transferre. Faciũt ad pectus, & latera, & vrinam mouent.

Vinũ ex apio. Ca. LXXIIII.

Seminis apij recentis, maturi & cribrati vnciæ nouẽ in linteo colligatæ in musti amphorã demittanẽ. Appetitũ excitat: stomachicis, & difficili vrinæ auxiliatur: faciles spiritus facit.

Vinum ex fœniculo & anetho. Cap. LXXV.

Ex fœniculo, anetho, & petroselino, vina eodem modo fiunt, & ad eadem efficacia.

Vinum ex salis flore. Cap. LXXVI.

Fit & è flore salis vinũ, multò ad purgandum efficacius, q̃ vinũ aqua marina tẽperatum. Fauces, vesicã, renes, & stomachum infestat: quare neque in secunda, neque aduersa valetudine prodest.

Vinũ phthoriõ. Ca. LXXVII.

Fit etiã vinũ qđ phthoriõ vocant,

βραδυπεψίας· καταμηνία ἄγει καὶ ἔμβρυα ὑδρωπικοῖς, καὶ σπριδήκτοις ἁρμόζει.

Περὶ Ἀκοείτου οἴνου.

Κεφ. ογ'.

Ἀκοείτης δὲ καὶ ὁ ἀπὸ γλυκυρίζης ὁμοίως σκευάζεται. δεῖ γὰρ ἐκθύσου οὐγγίας * π'. εἰς χόας ς'. σὺν μηνὸς γ'. ἀποβρέχοντας μεταγγίζειν. ποιοῦσι δὲ πρὸς πλευρὰν, καὶ θώρακα, καὶ νεφροῦντες καὶ οὖρησιν.

Περὶ Σελινίτου οἴνου. Κεφ. οδ'.

Σελίνου σπέρματος ὠείμου νέου σεσεσμένης ἀγγίας θ'. ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, βάλε εἰς καρδάμινον γλεύκους ὁμοίως. ποιεῖ δὲ ὄρεξιν· καὶ στομαχικοῖς ἁρμόζει, καὶ δυσεξοῦσιν. ἔστι δὲ καὶ εὔπνους.

Περὶ Μαραθρίτου καὶ ἀνηθίνου οἴνου. Κεφ. οε'.

Καὶ μαραθρίτης καὶ ἀνήθινος, καὶ πετροσελινίτης ὁμοίως σκευάζονται πρὸς τὰ αὐτὰ ποιοῦντες.

Περὶ Ἁλοσταθήνου.

Κεφ. ος'.

Σκευάζεται καὶ δι' ἁλὸς ἄνθους καθαρτικώτερος ἢ διὰ τῆς λάπης. κακοῖ δὲ φάρυγγα, καὶ νεφροὺς, κύστιν, στόμαχον· ὅθεν οὔτε πρὸς ὑγείαν ὅτε πρὸς πάθη χρήσιμος ὁ τοιοῦτος.

Περὶ Θυείου ἐμβρύων.

Κεφ. οζ'.

Γίνεται δὲ καὶ φθόριος ἐμβρύων οἶνος,

οἶνος, φυτευομένοις γὰρ ταῖς ἀμπέλοις συμφύεται ἐλλέβορος ἢ σίκυς ἄγριος, ἢ σκαμμωνία, ὧν ἀναλαμβάνει ἡ σταφυλὴ τὴν δύναμιν. καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν οἶνος γίνεται φθόριος. γίνεται δὲ προεμημεκυίαις νήστεσι κυάθων πλῆθος ἡ κεκραμένος.

cant, quoniam partus necat, & abortꝰ facit, veratro aut scāmonia, aut syluestri cucumere, iuxta radices vitiū sato: siquidem vites sibi illorū vires adsciscūt. Id vinū partꝰ enecat: datur ieiunis mulieribus, quæ antè vomuerunt, cyathorum octo mēsura, dilutum.

Πρὶ Θυμελαΐτου οἴνου.
Κεφ. οή.

Vinum ex thymelæis.
Cap. LXXVIII.

Ο θυμελαΐτης τῶν κλώνων σὺν τοῖς φύλλοις καὶ τῷ καρπῷ < λ'. βάλε εἰς γλεύκους χόας γ'. καὶ σκεύαζε ἕψων κούφως, ἄχρις ἂν β'. ἀπολιφθῶσι χόες, καὶ διυλίσας ἀποτίθεσο. καθαίρει ὑδατώδη καὶ σπλῆνα τήκει.

Rhamorū thymelææ cū suis foliis, & fructu triginta drachmas mittito in cōgios tres musti, & leui igne coquito, donec congij duo supersint, defæcatūq; recondito. Aquosa purgat excremēta, & lienē absumit.

Πρὶ Χαμαιλαΐτου.
Κεφ. οθ'.

Vinum ex chamelæa.
Cap. LXXIX.

Χαμαιλαΐτης ἐπειδὰν ἀνθῇ ὁ θάμνος, μετὰ τῶν φύλλων κόψας καὶ σήσας βάλε < ιβ'. εἰς γλεύκους χοῦν, καὶ μετὰ μῆνας β'. μετάγγιζε. ποιεῖ δὲ ὑδεριῶσιν, ἡπατικοῖς, κεκοπωμένοις. καὶ τῶν ἐκ τοκετῶν δυσκαθάρτοις.

Chamelæa dum floret, cū foliis tusa & cribrata decē drachmarum pondere, in musti cōgium additur. Post duos menses vinum in vas transfertur. Aquæ inter cutem, hepaticis, & lassitudine cōfractis, efficax est: item mulieribus quę à partu ægrè purgantur.

Πρὶ Χαμαιπιτυΐνου.
Κεφ. π'.

Chamæpityinum.
Cap. LXXX.

Χαμαιπιτύϊνος ὁμοίως σκευάζεται, καὶ πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει διουρητικὸς ὤν.

Chamæpityinum simili modo fit, & ad eadē conueniens: vrinam quoque ciet.

Πρὶ

Vinum

Vinum ex mandragora.
Cap. LXXXI.

Librum radicis mādragoræ cōcidito, ſegmēta lino traiicito, quod ſelibrā ęquat in muſti cadum demittito, ibiq́; eſſe ſinito ad mēſes treis, deinde traſfundito. Media potio, heminæ dimidiū: bibit, paſſo in duplū addito. Aiunt heminā vini cōgio miſtā, potu ſoporem adferre: cyathus vnus cū ſextario vini pot⁹, enecat: mediocris vſus ei⁹ doloris ſenſū aufert: fluxiones incraſſat: olfactu, potúq;, & cum inditur idē præſtat.

Vinū ex verano. Ca. LXXXII.

In cōgiū muſti aqua marina diluti, drachmas xij. nigri veratri triti ī linteo mūdo, mittito: dūq́; efferbuerit, in marinæ aquæ cōgios xiiij. aut xv, vbi pleniuſcule fregeris, iniicito: poſt aliquot dies colato, & vtitor. Dato cyathum vnum ex aqua balnei in potu, ad aluū ſoluēdā, iis qui euomuerūt à cœna. Alia ratio: Veratri drachmas viginti, iūci odorati vncias duodecī, ſpicæ Syriacæ vncias tredecim, cribratas, & linteo colligatas in ſeptē vini Coi ſextarios dieb⁹ quadraginta macerādas indito, poſtmodum calato: dabis in potu ſeſquiheminam.

Aliter:

Περὶ Μανδραγορίτου.
Κεφ. πά.

Μανδραγορίτης, τοῦ φλοιοῦ τῆς ῥίζης κατατεμὼν, ἔνειρον εἰς λίνον ἡ μιμναῖον, καὶ κάθες εἰς μετρητὴν γλεύκους πρὸς μηνᾶς γ΄. εἶτα μετάγγιζε. ἡ μέση πόσης ἡμικοτύλιον· πίνεται δὲ γλυκέως προσδιδομένου εἰς διπλάσιον. φασὶ δὲ κοιμίζειν καὶ καρουῦ κοτύλην αὐτοῦ χοὶ ἑνὶ μιχθεῖσαν, καὶ ποθεῖσαν· μετὰ ξέστου δὲ οἴνου κύαθος εἷς ποθεὶς ἀναιρεῖ· ἔστι δὲ ἡ σύμμετρος χρῆσις ἀνώδυνος· ῥευμάτων παχυντική· ὀσφραινόμενος δὲ καὶ ἐγκλυζόμενος τὸ αὐτὸ ποιεῖ.

Περὶ Ελλεβορίτου.
Κεφ. πβ΄.

Ελλεβορίτης εἰς χοῦν γλεύκους τεθαλασσωμένου μέλανος ἐλλεβόρου < ιβ΄ λείου βάλε ἐν ὀθονίῳ καθαρῷ, μετάχει δὲ ὅταν ἀναζέσῃ* εἰς θαλάσσης χόας ιέ. ἢ ιδ΄. ὁλοσχερῶς συνθλάσας βάλε, καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς διυλίσας χρῶ. πότιζε δὲ κύαθον ά, πρὸς κοιλίας λύσιν μεθ' ὕδατος ἐκ βαλανείου, ἐμημεκόσιν, ἀπὸ δείπνου. ἢ ἐλλεβόρου < κ΄. σχίνου οὐγγίας ιβ΄. στάχυος σειριακοῦ οὐγγίας ιγ΄. σεσησμένα ἐν ὀθονίῳ δήσας. κάθες εἰς κοτύλας ιδ΄. κώου οἴνου ἐπὶ ἡμέρας μ΄, εἶτα ἀπηθήσας πότιζε τρία ἡμικοτύλια.

ἢ εἰς

ἢ εἰς γλεύκους κεράμιον θαλάττης πελαγίας ἑψημένης ξέστας ιβ΄. ἐλλεβόρου λευκοῦ λίτρας ς΄. ἔμβρεχε ἡμέρας μ΄. καὶ ἀπηθήσας χρῶ. ἢ ἐλλεβόρου < ιβ΄. ἀφρονίτρου < δ΄ γλεύκοις κοτύλας ιβ΄. βρέχε ἐπὶ ἡμέρας ιε΄. καὶ ἀπηθήσας χρῶ μετὰ μυῶας ἑξ. τοῦτο καὶ βρέφη ἐκτιτρώσκει, ἢ καὶ ἐκθειλοπεδευομένης σταφυλῆς βάλε εἰς γλεύκους μετρητὴν (ἔστι δὲ ὁ μετρητὴς χόες ι) καὶ βάλε γύψον εἰς τὸν οἶνον < κ΄. καὶ ἔασον ἡμέρας β΄. καὶ κάθες ἔνδεσμον ἐλλεβόρου μέλανος* οὐγγίας λ΄. σχίνου οὐγγίας λ΄. καλάμου οὐγγίας λ΄. ἀρκευθίδων ἡμιχοίνικον καὶ δ΄. σμύρνης δὲ καὶ κρόκου ἀνὰ οὐγγίαν α΄. ἐνειλίσας ὀθονίῳ κρέμασον ἡμέρας μ΄. εἶτα διύλιζε καὶ δίδου κυάθους γ΄. ἢ β΄. κεράσας.

καθαίρει τὰς ἐκ τοκετῶν καὶ ἐκ βωσμῶν· κατασσᾷ δὲ καὶ ἔμβρυα καὶ πρὸς τὰς ὑστερικὰς πνίγας ποιεῖ.

Πρὶ Σκαμμωνίτη.
Κεφ. πγ΄.

Σκαμμωνίτης· σκαμμωνίας τῆς ῥίζης < ιε΄. ὀρυττομένης ἐν πυραμητῷ ἔμβαλε εἰς γλεύκους χοῦν ἑνὰ λείας, δήσας ἐν ὀθονίῳ ἐπὶ ἡμέρας λ΄.

καθαίρει

Aliter: Decoctæ marinæ aquæ ex alto petitæ sextarios duodecim, veratri candidi libras sex, in musti amphora quadragesimo die, q̃ madefeceris, colato, & vtitor. Alia ratio: Veratri drachmas duodenas, et aphronitri quaternas, in senis, musti sextariis diebus quinisdenis macerato, mox colato: & semestri ex acto, vtitor. Id vini genus abortus facit, & partus necat. Aut vuas in sole siccatas imponito in musti metretã (implet autẽ metreta cõgios duodecim) & gypsum in vinũ mittito pódo drachmarum viginti, & biduo residere sinito, coniicio veratri nigri drachmas triginta, iunci odorati, calami, singulorũ drachmas triginta, baccarũ iuniperi sextarios duos, & triẽtẽ, myrrhæ & croci singulorũ drachmam, inuoluẽs linteolo diebus quadraginta appẽdito, postea colato. Dabis heminas treis aut duas dilutas. Purgat à partu, & abortu fœminas: fœt⁹ extrahit, cõtra strãgulat⁹ vuluæ efficax.

Scãmonites. Cap. LXXXIII.

Scammonites sic fit: Radicis scammoniæ per messes effossæ, tritæ, & linteo colligatæ drachmas quinq; in musti cõgium mittito, ad dies triginta.

Aluum

Aluum purgat, bilem & pituitam extrahit.

METALLICA OMnia, & primum Cadmia. Cap. LXXXIIII.

Ex cadmiæ generibus optima est Cypria, botryitis nomine, densa, modicè grauis, & in leuitatem magis declinans, racemosa facie, colore spodij, q̃ fracta cinerulenta est, & erugi nosa. Proxima habet̃ foris cœrulea, intus candidior, internatis venarum discursibus, onychitæ lapidi similis, cuiusmodi sunt, quæ è veteribus metallis effodiuntur. Quædam etiã placodes, id est, crustosa dicit̃, segmentis quibusdã perinde quasi zonis cincta, ob quod eam zonitin appellauere. Alia ostracitis nominatur, gracilis, & magna ex parte nigra. Sed quæ testaceam faciem habet, terrã amplexa est. Improbatur candida. Oculorum medicamentis botryitis nomine, & onychitis, vtiles: reliquæ ad emplastra, & farinas quę cicatricibus inducendis insparguntur. Ad eadem Cypria prodest. Ex Macedonia verò, Thracia, & Hispania delata improbãtur. Cadmiæ effectus adstringere, caua explere, sordes expurgare, exiccare,

καθαίρει δὲ κοιλίαν, ἄγων χολὴν καὶ φλέγμα.

ΠΕΡΙ ΠΑΝΤΟΣ λιθοῦ μεταλλικοῦ.

Περὶ Καδμείας. Κεφ. πδ'.

Καδμείας ἀρίστη μὲν ἐστιν ἡ κυπρία, καλουμένη δὲ βοτρυΐτις, πυκνὴ, βαρεῖα μέσως, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τὸ κουφότερον ῥέπουσα, ἔχουσα τὴν ἐπιφάνειαν βοτρυώδη, χρώματι σποδοειδὴς, θλασθεῖσα δὲ ἔντεφρος ἔνδοθεν καὶ ἰώδης. ἐχομένη δέ ἐστιν ἡ ἔξωθεν μὲν κυανίζουσα, ἔνδοθεν δὲ λευκοτέρα, διαφύσεις ἔχουσα ἐμφερεῖς ὀνυχίτῃ λίθῳ, τοιαῦται γάρ εἰσιν αἱ ἐκ τῶν παλαιῶν μετάλλων ὀρυσσόμεναι. Εστι δὲ καὶ πλακώδης τις λεγομένη ὥσπερ ζώνας ἔχουσα τὰς διαφύσεις, ὅθεν καὶ ζωνῖτιν αὐτὴν ἐκάλεσε. καλεῖται δέ τις καὶ ὀστρακῖτις ἰσχνὴ, καὶ ὡς ἐπιτοπολὺ μέλαινα. γεώδης δὲ ἡ ὀστρακώδει κεχρημένη ἐπιφανίᾳ. φαύλη δὲ ἡ λευκή. χρησιμεύει δὲ πρὸς μὲν τὰ ὀφθαλμικὰ φάρμακα ἡ βοτρυῖτις καὶ ὀνυχῖτις καλουμένη· αἱ δὲ λοιπαὶ εἰς ἐμπλάστρους καὶ ξηρὰ κατουλοῦν δυνάμεναι. καὶ πρὸς ταῦτα χρησιμεύει ἡ κυπρία. ἡ γὰρ ἐκ μακεδονίας καὶ θράκης καὶ ἱσπανίας κομιζομένη, ἄθετος. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, κοιλωμάτων ἀναπληρωματικὴν, καθαρτικὴν ῥυπαριῶν παρεμπλάσσει

παρεμπλάστει δὲ καὶ ξηραίνει καὶ ἐσχαροῖ, καὶ στέλλει τὰ ἐκσαρκώματα, καὶ τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἀπουλοῖ. Γεννᾶται δὲ ἡ καδμεία ἐκ τοῦ χαλκοῦ καμινευομένου, προσιζανούσης τῆς λιγνύος τοῖς τοίχοις καὶ τῇ κορυφῇ τῶν καμίνων. εἰσὶ δὲ αὗται σιδηραὶ παμμεγέθεις, ὑπὸ τῶν μεταλλουργῶν καλούμεναι ἀκεστίδες, κατὰ κορυφὴν συνημμέναι πρὸς τὸ κατέχεσθαι καὶ ἐφιζάνειν τὰ ἀναφερόμενα σώματα ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ. ἅπερ δὴ καὶ μᾶλλον ἐφιζάνοντα ἐπισωματοῦται, καὶ ποτὲ μὲν ἓν εἶδος αὐτῆς, ποτὲ δὲ δύο, ἢ ἅπαντα ἀποτελεῖται. μεταλλουργεῖται δὲ ἐκ τοῦ προϋπερκειμένου σολέων ὄρους τοῦ λεγομένου πυρίτου λίθου καιομένου· ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ὄρει εὑρίσκεται οἱονεὶ διαζώματά τινα χαλκίτεως, μίσυος, σώρεως, μελαντηρίας κυανοῦ, χρυσοκόλλης, χαλκάνθου, διφρυγοῦς. τινὲς δὲ καὶ ἐν μετάλλοις φασὶ λιθίνοις εὑρίσκεσθαι καδμείαν πλανώμενοι ὑπὸ λίθων πολλὴν ἐμφέρειαν ἐχόντων· ὥσπερ καὶ ὁ ἐν τῇ κύμῃ λίθος εὑρισκόμενος. Δύναμιν δὲ οὐδεμίαν ἐνδεικνύμενος. ἐπιγινωσκομένων αὐτῶν ἐκ τοῦ κουφοτέρους αὐτοὺς εἶναι τῆς καδμείας, καὶ διαμασσηθέντας μὴ *ἐπιεικεῖς ἐν τῇ γεύσει.

ἀγανακτεῖν

exiccare, corporis meatus infarcire, excreſcentia in carne coërcere, cruſtas creare, & vlcera quæ cachoëte vocantur, ad cicatricem perducere. Gignitur cadmia ex ære in fornacibus candente, fuligine egeſta flatu, & lateribus cameríſque fornacum inhærẽte. Prægrandes autem ac ferreæ ſunt rudes ab officinis appellatę aceſtides, per ſũma faſtigia cõnexæ & concameratæ, vt quæ ab ære iactantur ſurſum corpuſcula cohæreãt, & inibi detineantur: quæ cum ſpiſsius inſident, in corpus concreſcunt, & modo gen9 vnũ eius, modo duo, modo omnia perficiunt. Extrahitur & cadmia ĩ Cypro è monte, qui Solis incumbit, cremato lapide cui pyritæ cognomen eſt: in quo etiã monte quædam quaſi venæ chalcitis, miſyos, ſoreos, melanteriæ, cærulæi, chryſocollæ, atramẽti ſutorij, diphrygisq; inueniunt. Nec deſunt qui cadmiã in lapidum fodinis inueniri tradant, falſi quadã lapidum cognatione: qualis inuenit, & apud Cumas lapis, nullam ſui vim oſtẽdens. Ii eo deprehenduntur, ꝙ ſunt cadmia leuiores, nullumq; alienũ mãdẽtibus ſaporẽ exhi-

bent

bent:commanducatus item lapis, dentes offendit:cadmia, vtpote cum cedat, esum non respuit. Alio autem discerni possunt argumento: Cadmia in farinā detrita, & aceto subacta, atq; in sole siccata, coit:quod in lapide nō accidit. Item trit⁹ & igni appositus lapis, prosilit, & fumum igni similem eiaculatur: cadmia verò quieta manet, fuliginéq; luteo colore aut æreo splendentem expuit, vario zonarum discursu. Insuper lapis ignem expertus, atq; refrigeratus, colorem mutabit, ac leuior multò fiet. sed cadmia nihil euariat, nisi quis eam multis diebus cremauerit. Fit & in argenti fornacibus candidior, ac minus ponderosa, sed viribus nequaquam comparāda ærarię. Vritur cadmia superior carbonibus obruta, donec translucida spectetur, & ferrei stercoris modo bullet:mox extinguitur vino Aminęo, q̄ ad emplastra præparatur:sed quæ ad psorarum medicamenta præparatur, aceto. Alij hoc modo exustā conterunt in vino, rursúmq; fictili crudo torrēt, donec pumicosa videatur:iterūq; tritam ex vino, tertio vrūt, donec prorsus in cinerē redigatur,

ἀγανακτεῖν δὲ τοὺς ὀδόντας ἐν τῇ γεύσει εἰ λίθος εἴη ἐν τῇ διαμασσήσει. εἰ δὲ καδμεία εἴη, ἀνέχεσθαι τῆς διαβρώσεως συνοικούσης αὐτῇ. ἔτι διακρίνεται καὶ τῶν τῶν μὲν καδμείαν λειοτριβηθεῖσαν, σὺν ὄξει, καὶ ξηρανθεῖσαν ἐν ἡλίῳ ἐκπιέζειν. τὸν δὲ λίθον μὴ πάσχειν τοῦτο. καὶ ἐκ τοῦ ἐπιθέντα μὲν τὸν λίθον τετριμμένον πυρὶ ἀποπηδᾶν, καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ καπνὸν ὁμοειδῆ ὑπάρχειν τῷ πυρί· τὴν δὲ καδμείαν, μένειν τε καὶ ἀναδιδόναι αἰθάλην μηλίζουσαν καὶ χαλκοφανῆ, ὥσπερ εἰ ζώνην τινὰ ποικίλην. ἔτι ὁ μὲν λίθος πυρωθεὶς καὶ ψυγεὶς ἀλλοιωθήσεται τῷ χρώματι, καὶ κουφότερος ἔσται. ἡ δὲ καδμεία κατ' οὐδὲν μεταβάλλει, εἰ μή τις αὐτὴν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας ἐγκαύσει. γεννᾶται δὲ καὶ ἐκ τῶν ἀργυρίων λευκοτέρα καὶ κουφοτέρα οὖσα, κατὰ δὲ τὴν δύναμιν ἥττων, καυστέον δὲ τὴν προειρημένην καδμείαν ἐγκρύπτοντας εἰς ἄνθρακας, ἕως οὗ διαφανὴς γένηται, καὶ πομφολυγήσῃ ὡς σιδήρου σκωρία· εἶτα ἐν οἴνῳ σβεννύναι ἀμιναίῳ, τὴν δὲ εἰς τὰ ψωρικὰ ὄξει. τινὲς δὲ τὴν οὕτω καεῖσαν ἀναλεάναντες, οἴνῳ κατοπτῶσι πάλιν ἐν ὠμῇ χύτρᾳ μέχρι κισσηρώδης τὴν ὄψιν γένηται· πάλιν δὲ μετ' οἴνου λειοτριβήσαντες τρίτον, καίουσι μέχρι τελείως εἰς σποδὸν ἀναλυθῇ,

μηδὲν

μηδὲν ἔχουσα τραχύ· καὶ ἀντὶ σποδίου χρῶνται τῇ τοιαύτῃ. πλύνεται δὲ ἐν θυΐᾳ τριβομένη σὺν ὕδατι, ἀποχεομένου τοῦ ὕδατος ἄχρι μηδὲν ἐφιστῆται ῥύπα ῥόν, καὶ ἀναπλασθεῖσα ἀποτίθεται.

Περὶ Πομφόλυγος.

Κεφ. πέ.

Πομφόλυξ σποδίου εἰδικῶς διαφέρει, γενικὴν γὰρ οὐκ ἔχει παραλλαγήν. ἡ μὲν γὰρ ὑπομελανίζει καὶ βαρυτέρα ἐστὶ κατὰ τὸ πλεῖστον, ἔμπλεως καρφῶν, καὶ τρίχων καὶ γῆς ὡσὰν ἀπόψηγμά τι καὶ σύρμα τῶν ἐν τοῖς χαλκουργείοις ἐδάφων καὶ καμίνων οὖσα· ἡ δὲ πομφόλυξ λιπαρὰ ὑπάρχει καὶ λευκὴ, ἔτι δὲ κουφοτάτη, ὡς δύνασθαι ἐπιποτᾶσθαι τῷ ἀέρι. καὶ ταύτης δὲ δύο ἐστὶν εἴδη. τὸ μὲν, ἀερίζον καὶ ὑποπίμελον· τὸ δὲ, λίαν λευκὸν, καὶ ἄκραν ἔχον κουφότητος. γίνεται δὲ ἡ λευκὴ πομφόλυξ, ὅταν ἐν τῇ κατεργασίᾳ καὶ τελειώσει τοῦ χαλκοῦ, πυκνότερον οἱ ἐκ τῶν χαλκουργείων συνεμπάσσωσι λελεασμένην καδμείαν, βελτιοῦν αὐτὴν βουλόμενοι. ἡ γὰρ ἀπὸ ταύτης ἀναφερομένη αἰθάλη λευκοτάτη οὖσα πομφυλογοῦται οὐ μόνον δὲ ἐκ τῆς τοῦ χαλκοῦ κατεργασίας τε καὶ ὕλης γίνεται πομφόλυξ, ἀλλὰ καὶ ἐκ καδμείας προηγουμένως ἐκφυσσωμένης εἰς γένεσιν αὐτῆς.

ποιεῖται

tur, nihil ſcabritiæ retinẽs: hac ſpodij vice vtuntur. Lauatur autem in mortario trita, effuſa ſubinde aqua, dum ſordidum nihil emergat: dein coacta in paſtillos reponitur.

Pompholyx.

Cap. LXXXV.

Pompholyx ſpecie ſola, non genere, à ſpodio diſtat. Siquidẽ ſpodos nigricat, & plerunque ponderoſior eſt, palearum pilorúmque plena, quaſi purgamentum quoddam, quod ab ærariarum officinarum pauimẽtis & fornacibus euerritur, pompholyx verò pinguis eſt, & candida, vſqueadeo leuis, vt in auras euolare poſsit. Cuius duo fluxerũt genera: vnum ad aëris colorem vergens, ſubpingue: alterum magnopere candidum, ſummámque leuitatem nactum. Candida fit pompholyx, quoties in perficiũdo ære, fabri præſtantiorem facere volentes, detritam cadmiam cumulatius inſparſerint. Nanque tenuiſsima fauilla, quæ effertur, in pompholygen coit. Cæterùm pompholyx non ex æris modo materia, & fabrili induſtria factitatur, ſed ex cadmia quoque, ad gignẽdam ipſam, eximiè follibus proflata.

Cuius faciundæ ratio hæc est: In domo gemina cótignatione operta, fornax extruitur, iuxta quã mediocris fenestra ad tabulatum à supernis partibus pateat: domicilij paries fornaci proximus, tenui foramine ad fornacé vsque perforetur, ad excipiendam follis narem: ostium mediocre habeat, pro exitu ingressúq; artificis fabricatum: domũcula altera huic coniuncta sit, in qua & folles, & flator suo munere fungantur: deinde carbonibus in camino succensis, assidens artifex cadmiam particulatim fractam inspargit, à locis supra infurnibulum extructis: idem negotium obit inferné artificis minister, simúlq; carbones adiicit, vsque dum indita cadmiæ copia prorsus absumatur. Itaq; egesta suffitu tenuis pars, & leuis materiæ in summã donũ euolat, & parietibus, tectis, forniciq; adherescit: cóflatum autem inde corpus, inter initia erumpentibus aquarum bullis simile prodit, postea maius incrementũ capessens, glomusculis vellerũ simile redditur. Ponderosius auté in ima loca se recipit: sed hoc fornacib⁹ effũdit, illud dom⁹ pauiméto cohęret.

Quod

ποιεῖται δὲ οὕτως· ἐν οἴκῳ διστέγῳ κατασκευάζεται κάμινος, καὶ κατὰ ταύτην πρὸς τὸ ὑπερῷον ἐκτομὴ σύμμετρός τε καὶ ἐκ τῶν ἄνωθεν μερῶν ἀνεωγμένη. ὁ δὲ τοῖχος τοῦ οἰκήματος ᾧ πλησιάζει ἡ κάμινος, τιτρᾶται λεπτῷ τρήματι ἄχρις αὐτῆς τῆς χώνης εἰς παραδοχὴν φυσσητῆρος· ἔχει δὲ καὶ θύραν σύμμετρον πρὸς εἴσοδον καὶ ἔξοδον κατεσκευασμένην ὑπὸ τοῦ τεχνίτου· συνῆπται δὲ τούτῳ τῷ οἰκήματι ἕτερος οἶκος, ᾧ αἱ φύσσαι καὶ ὁ φυσσητὴρ ἐργάζεται· λοιπὸν ἄνθρακες ἐντίθεται τῇ καμίνῳ καὶ πυροῦνται, ἔπειτα παρεστὼς ὁ τεχνίτης ἐμπάσσει λελεπτοκοπημένην τὴν καδμείαν ἐκ τῶν ὑπὲρ κεφαλὴν τῆς χώνης τόπων· ὁ ὑπὸ χεῖρά τε τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἅμα καὶ ἀνθρακιὰν προσεμβάλλει, ἄχρις ἂν ὃ προστέθειται πλῆθος ἀναλώσῃ. ἐκθυμιωμένης οὖν αὐτῆς, τὸ μὲν λεπτομερὲς καὶ κοῦφον, εἰς τὴν ἄνω ἀναφέρεται οἶκον, καὶ προσιζάνει τοῖς τοίχοις αὐτοῦ καὶ τῇ ὀροφῇ· τὸ δὲ σῶμα τὸ ποιούμενον ὑπὸ τῶν ἐπιφερομένων, κατ' ἀρχὰς μὲν τῶν ἐπανισταμένων τῶν ὑδάτων πομφόλυξιν ἐοικὸς γίνεται, ὕστερον δὲ πλείονος τῆς αὐξήσεως συμβαινούσης ἐρίων τολύπαις ἀφομοιοῦνται· τὸ δὲ βαρύτερον εἰς τοὺς ὑπὸ πόδα χωρεῖ τόπους, καὶ περιχεῖται τοῦτο μὲν τῇ καμίνῳ, τοῦτο δὲ τῷ ἐδάφει τοῦ οἴκου·

ὃ καὶ

ὃ καὶ φαυλότερον τοῦ λεπτομεροῦς ἡγητέον, διὰ τὸ γεῶδες καὶ ἔμπλεων ἀκαθαρσίας εἶναι ἐν τῇ συγκομιδῇ. τινες δὲ μόνως οὕτως οἴονται γίνεσθαι τὴν προειρημένην σποδόν. ἀρίστην δὲ ἡγητέον τὴν κυπρίαν ἐν τῷ ὄξει φυραθεῖσαν, ἀποφορὰν μὲν ἔχουσαν χαλκοῦ, χρόαν δὲ πισσίζουσαν ποσῶς, ἔτι δὲ βορβορίζουσαν ἐν τῇ γεύσει· κἂν ἐπ' ἄνθρακος διαπύρου ἐπιτεθῇ ἄδολος, ἐπιζεῖ ἀστόχρους γινομένη. ἐπιμελῶς δὲ προσεκτέον τοῖς προειρημένοις κριτηρίοις. δολοῦται γὰρ ὑπό τινων ταυροκόλλῃ ἢ πνεύμοσιν ἀρνείοις ἢ θαλασσίοις ἢ κεκαυμένοις ὀλύνθοις καί τισιν ἄλλοις παραπλησίοις, εὐχερὲς δὲ τὸ διαγνῶναι· οὐδὲν γὰρ τῶν προειρημένων ἐν τῇ δοκιμασίᾳ ἐπὶ τούτων εὑρίσκεται. πλυτέον δὲ κοινῶς πομφόλυγα τὸν τρόπον τοῦτον· ἐνδήσας αὐτὴν ἐν καθαρῷ ὀθονίῳ μέσως ἔχουσαν ἀραιότητος, ἢ ξηρὰν ἢ ὕδατι πεφυραμένην, κάθες εἰς λεκάνην ὕδωρ ἔχουσαν ὄμβριον. καὶ ἔγκλυζε ὧδε κἀκεῖσε διαφέρων τὸν ἔνδεσμον· οὕτω γὰρ τὸ μὲν ἰλυῶδες καὶ νόστιμον αὐτῆς ἀπορρυήσεται, τὸ δὲ σκύβαλον πᾶν ἐν τῷ ὀθονίῳ μενεῖ. εἶτα ἐάσας καταστῆναι, ἀπόθησον τὸ ὕδωρ σὺν τῇ σποδῷ, καὶ πάλιν ἄλλο ἐπιχέας ἀνατάρασσε καὶ ἀπόχει· καὶ

Quod tenuiore deterius existimandum est, ideo quod multum terræ collegerit, & spurcitia in aceruatione referciatur. Sunt qui hoc modo tantũ fieri spodium arbitrantur, de qua antedictum est. Optima creditur Cypria, quę accepto aceto halitum æris præstat, colore aliquantum piceo, sapore cœni horrido: & si fraudem nõ experta flagranti carbone inferuescit, aëreum colorem contrahit. Antedictis autem notis diligenter attẽdendum est. Siquidem à nonnullis adulteratur à taurino glutine, ouillo pulmone aut marino, aut crematis grossis, & quibusdã cõsimilibus, quod facile cognitu fuerit: quippe nihil in iis probandis inuenietur eorum quæ ante dicta sunt. Pompholygẽ in cõmune ita lauari oportet: Ligatã linteo mũdo modiceq; raro, aut siccã, aut aqua respersam, in labellũ demittito, quod imbrẽ contineat, & huc atque illuc fasciculũ deferẽs, immergito: ita enim limosa pars eius ac vtilis effluet, & omne sedimentũ in linteolo remanebit. Postea residere sinẽs, aquã cũ cinere colis incernito, & nouã infundẽs, agitato, & effundito:

mutatá tantiſper aqua, & colata, dum arenoſi nihil ſidat. Demum aquam exprimito, & ſiccatum cinerem recondito. Alij, quantum maximè fieri poteſt, ſiccant, & manibus in aqua conterunt, dum mellis craſſamentum imitetur. deinde linteo faucibus excepturi vaſis obtento, aut laxius illigato, colát, & quò facilius tranſeat, infuſa per linteum largiore aqua, cinerem conturbant: mox ſpumoſum, quod traiectum eſt. & ſupernatat vaſi, concha excipiunt, & fictili nouo ad vſus recondunt. Quod vero reſedit, ſenſim cribratum in aliud vas transfundunt, relicto arenoſo quod peſſum ierat: rurſus lapidoſa ſidere patiuntur, & in vas aliud excolant: hoc identidem faciũt, donec cinis merus & arenæ expers inueniatur. Alij paulatim integram in aqua reſpergunt, arbitrati arenas lapillóſque ſuo pôduſculo degrauatos, peſſum ire: pilos autem & paleas leuitate ſua in ſublime attolli. Cæterùm cinerem medium ſeparant, & in pilá coniectum, vt cadmiam, eluunt.

Quinetiã

καὶ ταῦτα ποίει ἀπηθῶν τε καὶ ἀποχέων, μέχρις ἂν μηδὲν ἀμμῶδες ὑφιζάνῃ. λοιπὸν τὸ μὲν ὕδωρ ἐξίπωσον, τὴν δὲ σποδὸν ξηράνας ἀποτίθεσο. τινὲς δὲ ξηράναντες ἐφ' ὅσον ἐνδέχεται, τῶν χερσὶ λεαίνουσι μετὰ ὕδατος, καὶ μελιτώδη τὴν σύστασιν ποιήσαντες, διηθοῦσι δι' ὀθονίου περιπετάσαντες αὐτὸ τὸ ὑποδέχεσθαι μέλλοντι* ἀγγείῳ, ἢ καὶ ἀποδήσαντες οὐ λίαν ἀποτεταμένον, πρὸς δὲ τὸ ῥαδίως διεξελθεῖν δαψιλὲς ὕδωρ ἐπιχέαντες τῷ ὀθονίῳ, ἀναταράσσουσι τὴν σποδόν· εἶτα τὸ διυλισθὲν καὶ ἐπινηχόμενον αὐτῆς τῷ ἀγγείῳ ἀφρῶδες ὄν, αὐτόθεν μύακε ἀναλαμβάνοντες, ἀποτίθεντο εἰς ὀστράκινον καινὸν ἀγγεῖον. τὸ δὲ ἐγκαθήμενον πρᾴως διασήσαντες μεταχέουσιν εἰς ἕτερον ἀγγεῖον, ἀπολειπομένου τοῦ ἐν τῷ πυθμένι ἀμμώδους· πάλιν δὲ ἐάσαντες ὑποστῆναι τὰ λιθώδη εἰς ἄλλο ἀγγεῖον καθαρὸν, ἀπηθοῦσι· καὶ τοῦτο πολλάκις δρῶσιν ἕως ἂν καθαρὰ καὶ ἀμέτοχος ἄμμου γένηται ἡ σποδός. ἄλλοι δὲ ὡς ἔστιν ὁλομερὴς εἰς ὕδωρ κατ' ὀλίγον ἐμπάσσουσι τὴν προειρημένην, οἰόμενοι ἄμμον μὲν καὶ τὰ λιθώδη τῷ ἰδίῳ βάρει εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ἀγγείου καταῤῥυήσεσθαι· τρίχας δὲ καὶ κάρφη καὶ τὰ ὅμοια ἐπαιωρηθήσεσθαι διὰ τὴν κουφότητα· λοιπὸν χωρίσαντες αὐτῶν τὴν σποδὸν ἐν μέσῳ οὖσαν καὶ εἰς θυΐαν βαλόντες, πλύνουσιν ὡς καδμείαν·

πλύνεται

πλύνεται δὲ καὶ οἴνῳ χίῳ τεθαλασσωμένῳ κατὰ τοὺς προειρημένους τρόπους· καὶ γίνεται στυπτικωτέρα τῆς ὕδατι πλυνομένης. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ πομφόλυξ στυπτικὴν, ψυκτικὴν, ἀναπληρωτικὴν, καθαρτικὴν, προσπλαστικὴν, καὶ ποσῶς ξηραντικὴν*. ἐὰν δὲ ὀπτῆσαι δέῃ τὴν σποδὸν, λεάνας ἐπιμελῶς αὐτὴν καὶ ἀναδεύσας ὕδατι, ποιήσας τροχίσκους, θὲς ἐπ' ὄστρακον καινὸν, ἐπιτίθει δὲ τοῦτο ἐπὶ λεπτὴν καὶ κούφην ἀνθρακιὰν, καὶ στρέφε τοὺς κυκλίσκους συνεχῶς, ἄχρις ἂν πυῤῥοὶ καὶ ξηροὶ γένονται. γνωστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἔτι δὲ καὶ μολύβδου γίνεται σποδιὰ· καὶ ἔστι μετὰ τὴν κυπρίαν ἡ ἐκ τοῦ μολύβδου ἀρίστη.

Πρὶ Αντισπόδων. Κεφ. πϛ'.

Επειδὴ δὲ καὶ τὰ ἀντίσποδα ἱκανῶς εὐχρηστεῖ, ὑστερούσης πολλάκις σποδοῦ, τὰ ἰσοδυναμοῦντα ἀναγκαῖον ἐστὶν ὑποδεῖξαι, τίνα τε ὑπάρχει καὶ ὃν τρόπον παραληφθείη. λαβὼν τοίνυν μυρσίνης τὰ φύλλα σὺν τοῖς ἄνθεσι καὶ τοῖς μύρτοις ἀώροις ἔτι οὖσιν, ἔμβαλε εἰς ὠμὴν χύτραν, καὶ περιπλάσας τὸ πῶμα κατατετρημένον συνεχέσιν ὁ παῖς, δὸς εἰς κάμινον κεραμικὴν, ὅταν δὲ ὀπτηθῇ ὁ κέραμος, εἰς ἄλλην χύτραν ὠμὴν μετάρασον αὐτὸ, καὶ πάλιν κατοπτηθείσης καὶ τῆς δευτέρας, ἐξελὼν πλύνε καὶ χρῶ.

ὡσαύτως

Quinetiã lauat̃ vino Chio marina aqua diluto, modis quos suprà diximus: & ita reddit̃ adstringentior, quàm aquis elota. Vis põpholygis adstringere, refrigerare, explere, purgare, obstruere, & aliquãtum exiccare. Inter medicaméta numeratur, quę leniter crustas obducunt. Quod si spodó torrere libet, diligenter tritam, & irrigatam aqua, colliges in pastillos, fictiliq; nouo, subiectis leuibus prunis, orbiculos cõtinuò versabis, dum assicati fuluescant Neq; ignorãdum, ex auro, argéto, plumbóq; fieri spodion: verùm post Cypriũ, plũbeum maximè commendatur.

Antispoda. Cap. LXXXVI.

Quoniam spodos sæpenumero desideratur, necesse est ostédere, quę simili virtute polleant, vt in spodij locum suffici possint, antispoda vocant, quóque modo sumi debeant. Folia itaque myrti, cum floribus & baccis immaturis, in fictile crudum coniecta, indito operculo continua foramina habente, vruntur fornacib⁹ donec figlinum percoquatur: iterum in fictile aliud crudũ trãsferuntur, quod vbi perassatum fuerit, exépta lauãtur ad vsus.

Idem quoq; fit è termite syluestris oliuæ, si habeatur: si secus, satiuæ cū suis florib⁹, aut malis cotoneis dissectis, & detractis ossibus, aut gallis, aut laceratis linteolis: item ex moris immaturis, id est cādidis, in sole pri⁹ arefactis, aut terebintho, aut lētisco, œnāthe, aut mollibus rubi foliis, vel è buxi coma, vel pseudocypero cum flore. Alij ficulneas frondes in sole antea siccatas, eodem modo parant: alij taurinum gluten: alij succidas lanas asperas, pice aut melle irrigatas: quæ omnia in spodij vicem vsurpantur.

Æs vstum. Cap. LXXXVII.

ÆS vstum probatur rubrum, & quod contritu colore cinnabarim imitetur: nigrum verò plusquam deceat, exustum est. Fit autem è clauis solutarum nauiū, fictili crudo compositis: subsperso sulphure cum sale pari, omnibus vicissim insparsis, fictile, circūlito figulari creta spiramento, fornacibus inditur, donec figilinum percoquatur. Quidā pro sulphure & sale alumē inspargunt. Alij sine sulphure ac sale, fictili multos dies vrunt. Alij sulphure solo vtuntur, fuliginem tamen excutiunt.

Alij

ὡσαύτως δὲ καὶ θαλλίαν σκευάσας παραλάμβανε. ἔστω δὲ τῆς ἀγρίας ἐλαίας· εἰ δὲ μὴ, τῆς ἡμέρου σὺν τοῖς ἄνθεσιν, ἢ δὲ μὴ μῆλα κυδώνια κατατετμημένα, καὶ ἐξοστεισμένα, ἢ κηκίδα, ἢ ῥακώλια, ἢ ἄωρα συκάμινα λευκὰ προεξηραμμένα ἐν ἡλίῳ, ἢ σχοῖνον, ἢ τέρμινθον, ἢ οἰνάνθην, ἢ βάτου τὰ ἁπαλὰ φύλλα, ἢ πύξου κόμας, ἢ τὸ λεγόμενον ψευδοκύπερον σὺν τῷ ἄνθει. τινὲς δὲ κράδας συκῆς προεξηραμένας ἐν ἡλίῳ, ὡσαύτως σκευάζουσιν· ἄλλοι δὲ ταυρείαν κόλλαν· οἱ δὲ, ἔρια οἰσυπηρὰ τραχέα πίσσῃ ἢ μέλιτι δεύσαντες, ὁμοίως σκευάζουσι*.

Περὶ κεκαυμένου χαλκοῦ. Κεφ. πζ

Ὁ δὲ κεκαυμένος χαλκὸς ἔστι καλὸς ὁ ἐρυθρὸς καὶ ἐν τῇ τρίψει κινναβαρίζων· ὁ δὲ μέλας πλέον ἢ δεῖ κέκαυται. σκευάζεται δὲ ἐκ τῶν ἥλων τῶν λελυμένων πλοίων, συντιθεμένων ἐν ὠμῇ χύτρᾳ, ὑποπασσομένου θείου μετὰ ἁλῶν ἴσων, καὶ ἐπιπασσομένων ἐναλλάξ, πωμασθεῖσα δὲ ἡ χύτρα καὶ ὑποχριθεῖσα πηλῷ κεραμικῷ, δίδοται εἰς κάμινον, ἄχρις οὗ τελείως ὀπτηθῇ. οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ θείου καὶ τῶν ἁλῶν στυπτηρίαν παρεμπάσσουσιν. ἔνιοι δὲ δίχα τοῦ θείου καὶ τῶν ἁλῶν συνθέντες ἐν χύτρᾳ, καίουσιν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας. οἱ δὲ, τῷ θείῳ μόνῳ χρῶνται, ἀποσβολοῦνται μέντοι.

ἄλλοι

ἄλλοι δὲ χρίοντες τοὺς ἥλους σχιστῇ στυπτηρίᾳ μετὰ θείου καὶ ὄξους, καίουσιν ἐν ὠμῇ χύτρᾳ. ἄλλοι δὲ ἐν χαλκῇ χύτρᾳ ὄξει καταῤῥαίνοντες αὐτοὺς οὕτως ὀπτῶσι, μετὰ δὲ τὸ καῦναι πάλιν τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν ἐπὶ τρεῖς, ἔπειτα ἀποτίθενται. πρωτεύει δὲ ὁ ἐν μέμφιδι καιόμενος· ἔπειτα ὁ ἐν κύπρῳ. δύναται δὲ στύφειν, ξηραίνειν, λεπτύνειν, καταστέλλειν, ἐπισπᾶσθαι, ἀνακαθαίρειν ἕλκη ἀπουλοῦν· σμήχει τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς, τήκει τὰ ὑπερσαρκοῦντα, νομὰς ἱστᾷ. κινεῖ δὲ καὶ ἐμέτους μετ᾽ ὑδρομέλιτος ποθεὶς ἢ ἐκλειχθεὶς σὺν μέλιτι, ἢ διαχριόμενος. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία τετράκις τῆς ἡμέρας διαρασσομένου τοῦ ὕδατος, ἄχρι μηδεμία ἐφίστηται λάμπη. καὶ ἡ σκωρία δὲ αὐτοῦ ὡσαύτως πλυνομένη, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, ἀσθενεστέραν μέντοι.

Περὶ Ἄνθους χαλκοῦ. Κεφ. πή.

Χαλκοῦ δὲ ἄνθος ὅ τινες τῶν παλαιῶν ἥλων ψῆγμα ἐκάλεσαν, ἄριστόν ἐστι τὸ εὔθρυπτον καὶ κατάπυῤῥον ἐν τῷ λεαίνεσθαι, κεγχροειδές τε τῷ ῥυθμῷ καὶ βραχὺ καὶ βαρὺ καὶ μέσως στίλβον, ἔτι δὲ ῥινισμάτων χαλκοῦ ἀμέτοχον οἷς δολοῦται. ἐλέγχεται δὲ πλατυνομένων αὐτῶν ταῖς τῶν ὀδόντων ἐπερείσεσι. γίνεται

Alij oblitos scissili alumine clauos, cum sulphure & aceto, fictili crudo cremant. Alij in ænea olla aceto respersos, vrũt. & iterum ac tertio idem efficiunt, postea recondunt. Principem locum tenet, in Memphide combustum: proximum in Cypro. Adstringit, exiccat, reprimit, extenuat, attrahit: vlcera purgat, & ad cicatricem perducit: vitia oculorum emédat, excrescétia in carne consumit, nomas cohibet, vomitus ciet, cum hydromelite potum, aut cum melle delinctum, illitúmve. Lauatur vt cadmia, mutata quater die aqua, donec nulla prorsus sordes emergat. Aeris recrementum, stercúsve quam scoriam vocant, eodem modo lauatur: & eãdem vim, sed imbecilliorem habet.

Flos æris. Cap. LXXXVIII.

Flos æris, qué nõnulli clauorum veterũ psegma quasi resegmé aut segmentũ, nominarũt, optimus est friabilis, in attritu fulvescens, milij effigie, & numero, breuis, pốderosus, modicè splédens, atq; cóstringés, q delimatá ęris scobé nó recepit, qua sæpe adulteratur. Sed id facile deprehéditur, cũ dentium illitu dilatantur ramenta.

Fit

Fit autem, cum es fornacibus fusum, in receptacula delabitur, per cola fistularum ad ea pertinentium: tum huic negotio addicti ministri, sordes expurgantes, aquam clarissimam infundunt, refrigerandi proposito: itaque repentino concretu, ac addensatione, velut expuitur, & erumpit antedictus flos. Astringit, & excrescétia coërcet: offusam oculis caliginé emendat, sed magnopere mordet. Quaternûm obolorum pondere datus, crassum humorem extrahit: carnosa narium & sedis vitia absumit: eruptiones papularum cum vino cohibet. Candidus contra diuturnas aurium grauitates tritus, in eas per fistulam flatu impellitur: vuam, tonsillásque reprimit, farina eius cum melle admota.

Squáma ęris. Cap. LXXXIX.

Squáma ęris excussa ex Cypriis officinarum clauis, crassa quidé ipsa pręstátior quæ helitis, id est clauaris, nominatur. sed ex vili promiscuóq; ęre, aut cádido vitiosa intelligitur: quá, vtpote tenué, & inualidá, damnamus, maximè approbantes crassam, rufam, præsertim si aceti respersu ęruginé cótrahat.

Vim

γίνεται δὲ οὕτως, ὅταν ἐν μεταλλικαῖς χώναις τακεὶς ὁ χαλκὸς εἰς τὰς δεξαμενὰς καταῤῥυῇ διὰ τῶν ἠθμῶν τῶν διηκόντων σωλήνων, διακαθαίροντες τὴν ἀκαθαρσίαν οἱ πρὸς τούτοις ὄντες, ὕδωρ ἐπιχέουσιν ἀκραιφνέστατον αὐτῷ, ψύξαι προαιρούμενοι· ὑπὸ οὖν τῆς αἰφνιδίου πυκνώσεως καὶ συναγωγῆς, ὡσπερεὶ ἐκπτύεται καὶ ἐπανθεῖ τὸ προειρημένον. στύφει δὲ καὶ τοῦτο καὶ καταστέλλει τὰς ὑπεροχάς· καὶ σμήχει τὰ ταῖς κόραις ἐπισκοτοῦντα δάκνον ἱκανῶς. ἔστι δὲ καὶ πάχους ἀγωγὸν τετραωβόλου πλῆθος διδόμενον· ἐκτήκει δὲ καὶ τὰ ἐν μυκτῆρσι σαρκώματα· καὶ δακτυλίων ἐξανθήματα σὺν οἴνῳ στέλλει. καὶ πρὸς δυσκώφους χρονίους τὸ λευκὸν ἐμφυσᾶται διὰ σίφωνος λεῖον· στέλλει δὲ καὶ κιονίδας καὶ παρίσθμια, λεῖον σὺν μέλιτι προσαπτόμενον.

Περὶ Λεπίδος.

Κεφ. πθ'.

Λεπὶς δὲ ἡ μὲν ἐκ τῶν κυπρίων * χαλκουργικῶν ἥλων, παχεῖα καλουμένη δὲ ἡλῖτις, καλή. φαύλη δὲ ἡ ἐκ τοῦ χαλκοῦ λευκοῦ λεπτὴ καὶ ἀσθενὴς ὑπάρχουσα, ἣν ἀποδοκιμάζομεν, ἐγκρίνοντες τὴν παχεῖαν καὶ ἔγκιῤῥον, καὶ ὄξους ἐπιῤῥαινομένου ἰουμένην.

Δύναμιν

Δύναμιν δὲ ἔχει σταλτικὴν, λεπτυντικήν· νομῶν ἐφεκτικὴν, σηπτικὴν, ἀπουλωτικήν· πινομένη δὲ μετὰ μελικράτου, ὕδωρ ἄγει. τινὲς δὲ φυρῶντες αὐτὴν μετ᾽ ἀλεύρου, ἐν καταποτίῳ διδόασι. μίγνυται δὲ καὶ ταῖς ὀφθαλμικαῖς δυνάμεσι, ξηραίνει γὰρ * τὰ βλέφαρα τὰ τραχέα ἀποτήκουσα, καὶ τὰ ῥεύματα. πλύνεται δὲ οὕτως· καθαρᾶς τῆς ξηρᾶς λεπίδος ἡμιμναῖον, βάλε εἰς θυΐαν μεθ᾽ ὕδατος διαυγοῦς, καὶ συνταράξας τῇ χειρὶ ἐπιμελῶς, ἄχρις οὗ ὑποστῇ ἡ λεπίς· ἀφαίρει τὰ ὑφεστῶτα, ἀποχέας τε τὸ ὕδωρ, ἐπίχει ὀμβρίου ὕδατος κύαθον α΄. πλατεῖα τε τῇ χειρὶ τρίβε εὐτόνως ἐν τῇ θυΐᾳ, οἱονεὶ ἀποψήχων· ἐπὰν δὲ ἄρξηται ἀνιέναι τινὰ γλισχρότητα, κατὰ μικρὸν ὕδωρ προσεπίχει ἄχρι κυάθων ς΄. τρίβων εὐτόνως· ἀναλαβών τε τὴν λεπίδα τῇ χειρὶ, ὡς πρὸς τὸ πλευρὸν τῆς θυΐας, τρίβε εὐτόνως· καὶ ἐξιπώσας ἄνελε τὸ ἀπορρυὲν εἰς πυξίδα ἐρυθροῦ χαλκοῦ. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ὥσπερ ἄνθος τῆς λεπίδος καὶ εὔτονον τῇ δυνάμει, καὶ εὐτονοῦν εἰς τὰ ὀφθαλμικά. τὸ δὲ λοιπὸν, ἄτονον καὶ τὸ καταλειφθὲν ἐστὶν ὁμοίως, πλύνων, ἀναιροῦ μέχρις ἂν μηδεμίαν γλισχρότητα ἀποκρίνῃ, τὸ δὲ λοιπὸν σκεπάσαντα δεῖ ὀθονίῳ ἐᾶσαι ἀκίνητον ἐπὶ δύο ἡμέρας, εἶτα

Vim habet adſtrictoriam, extenuantem, reprimentem, & erodentem: nomas coërcet, vlcera ad cicatricem perducit: pota ex aqua mulſa, aquam trahit. Aliqui farina ſubactam, dant in catapotio. Additur ad oculorum medicaméta. quòd genarum ſcabritiam abſumit, & fluxiones exiccat. Lauatur hoc modo: Siccæ æris ſquammæ expurgatæ ſelibra, cum nitida aqua in mortario manu diligenter conturbatur, quouſque peſſum ierit: abiicitur quod ſubſidit, & effuſa aqua, hemina cœleſtis imbris adiicitur, & diſtenta manu, ſquamma, quaſi deſtringenda ſit, vehementer confricatur: dúmque lentorem emittere cœperit, aqua ſenſim ad ſex heminas vſque ſuperinfunditur, terendo validé: ſquamma ad latus mortarij colligitur, ibíque apprimitur: quo facto, expreſſus humor pyxide ex ære rubro facta, excipitur. Hoc eſt enim velut flos ſquammæ, valẽs viribus, & ad ocularia medicaméta cũ primis efficax. Inutile imbecillumque quod ſupereſt, lauatur donec nullam prorſus lẽtitiã excernat, & linteo apertũ biduo cǫquieſcere ſinitur, effu

effusaque extãte aqua, vbi siccatum erit, reconditur pyxidicula. Alii vt cadmiam lauant, & reponunt.

Stomoma. Cap. XC.

Squammæ ex acie aut mucronibus decussæ, quam vocant stomoma, eadem vis. Lauatur modo simili, & reconditur: sed ad moliendam alui deiectionem, inefficacior est.

Ærugo rasilis. Cap. XCI.

Ærugo rasa fit his modis: In cadum, aut aliud consimile vas acetũ quàm acerrimũ infunditur: superponitur inde inuersum æneum vas, præsertim cõcameratum: sin minus, planũ: sitq; obstructum, nullumq; habeat spiramentum, exempto, quo doliũ obturaueris operculo: decimum post diem insidẽs ærugo deraditur. Aut æris lamina in cadis super acetum ita suspenditur, ne ipsum attingat, & totidẽ post dies raditur. Aut massula æris, aut lamina vna plurésve, vinaceis nõ recẽtib⁹, sed iã acescẽtibus cõduntur, & simili modo versantur. Quinetiam ex delimata æris scobe æruginem facere licet, necnon è laminis, quibus bracteæ auri conclusæ malleo ducuntur: si quis

εἶτα ἀποχέαντας τὸ ἐφεστηκὸς ὕδωρ καὶ ξηράναντες ἀποτίθεσθαι εἰς πυξίδα. ἔνιοι δὲ καὶ ταύτην πλύναντες, ὡς τὴν καδμείαν ἀποτίθενται.

Περὶ Λεπίδος στομώματος. Κεφ. ϛ'.

Λεπίδος δὲ στομώματος δύναμις ἐστὶν ἡ αὐτὴ τῇ τοῦ χαλκοῦ λεπίδι. καὶ πλύσις καὶ ἀπόθεσις ὁμοία· ἐν μέν τοι τῷ τὴν κοιλίαν καθαίρειν λείπεται τῆς τοῦ χαλκοῦ.

Περὶ Ιοῦ ξυστοῦ. Κεφ. ϛά.

Ιὸν δὲ ξυστὸν οὕτω σκευαστέον· εἰς πιθάκνην ἢ ἄλλο ὅμοιον ἀγγεῖον ἐγχέας δριμύτατον ὄξος· ἐπικατάστρεψον χαλκοῦν ἀγγεῖον, καλὸν μὲν εἰ καμαροειδές· εἰ δὲ μή γε, ἰσόπεδον· ἔστω δ' ἐσμηγμένον καὶ διαπνοὴν μηδεμίαν ἔχον, διὰ δὲ ἡμερῶν δέκα ἀναιρούμενος τὸ πῶμα, ἀπόξυε τὸν ἐπιτρέχοντα ἰόν. ἢ λεπίδα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιήσας χαλκοῦ, ἐγκρέμασον εἰς τὸ ἀγγεῖον, ἵνα μὴ ψαύσῃ τοῦ ὄξους, καὶ διὰ τῶν ἴσων ἡμερῶν ἀπόξυε. ἢ εἰς τὰ στέμφυλα* μὴ πρόσφατα ὄντα ὀξίζοντα ἐγκρύψας μάζαν ἢ λεπίδα μίαν ἢ καὶ πλείονας, ὡσαύτως ἀνάστρεφε. ἔνεστι δὲ καὶ ἐκ ῥινισμάτων ποιῆσαι ἢ λεπίδων, αἷς περιεχόμενα τὰ χρυσᾶ πέταλα ἐλαύνεται, ἐάν τις

ἐάν τις αὐτὰ ἐπιῤῥαίνων ὄξει, ἀνακινῆ τρὶς ἢ τετράκις, ἄχρις ἂν παντελῶς ἰωθῇ. γεννᾶσθαι δέ φασι τοῦτον τὸν ἰὸν καὶ ἐν τοῖς κυπριακοῖς μετάλλοις, τὸν μὲν, λίθοις τισὶν ἐπανθοῦντα ἔχουσι τὸν χαλκόν· τὸν δὲ ἔκ τινος σπηλαίου σταζόντα ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι· καὶ τὸν μὲν ὀλίγον τε καὶ κάλλιστον εἶναι· τὸν δὲ ἐκ τοῦ σπηλαίου, δαψιλῆ μὲν ἐπιῤῥεῖν καὶ εὔχρουν, φαῦλον δὲ ὑπάρχειν διὰ τὸ πολλοῖς ἀναμεμίχθαι λιθώδεσι. δολοῦται δὲ καὶ ἄλλοις πολλοῖς μισγόμενος, μᾶλλον δὲ τούτοις· τινὲς μὲν γὰρ κισσήρει· οἱ δὲ, μαρμάρῳ, ἄλλοι δὲ χαλκάνθῳ κυκῶσιν αὐτόν. καταληψόμεθα δὲ τὴν μὲν κίσσηριν καὶ τὸ μάρμαρον, διὰ τοῦ νοτίσαι καὶ τὸν ἀντίχειρα τῆς εὐωνύμου χειρὸς καὶ τῷ ἑτέρῳ προστρίβειν τὶ μέρος ἰοῦ· συμβαίνει γὰρ τὸ μὲν, αὐτοῦ διαχεῖσθαι, τὰ δ' ἀπὸ τῆς κισσήρεως καὶ μαρμάρου μέρη ἀδιάχυτα μένειν, καὶ τέλος ἀπολευκαίνεσθαι τῇ ἐπιπλέον παραβρίψει καὶ τῇ τοῦ ὑγροῦ παραπλοκῇ. οὐ μὴν, ἀλλὰ διὰ τῆς καὶ τῶν ὀδόντων ἐπιρείσεως· λεῖον γὰρ ὑποπίπτει καὶ οὐ τραχὺ τὸ ἀμιγές. τὸ δὲ χάλκανθον ἀπελέγχεται τῷ πυρὶ· εἰ γάρ τις ἐμπλάσας τὸν οὕτω δεδολωμένον ἰὸν ἐπὶ λεπίδα ἢ ὄστρακον, καὶ τὸ ἕτερον τούτων ἐπιθήσει ἐν θερμῇ τέφρα ἢ ἐπὶ ἄνθραξι, μετα-

si quis eas aceto respargat, & ter aut quater verset, donec æruginem contrahant. Tradunt ęruginem in Cypriis metallis gigni, lapidibus quibusdam nonnihil æris habétibus, quibus ærugo efflorescit: adduntque per caniculæ æstus è quodam specu manare: sed illam paucam & optimam esse: hanc speluncis effluentem, copiosam quidem, & boni coloris, sed vitiosam, quòd lapides multos collegerit. Pluribus autem modis adulterant: aliqui pumice admisto, alij marmore, alij atramento sutorio. Sed deprehendemus pumicem aut marmor, dum pollice sinistræ manus madefacto, æruginis portiunculam altero atterimus: siquidem eam diffundi constat, marmoris autem pumicisque partes coëunt nó dissipatæ, demúmque tractatione crebra & humoris complexu dealbescunt. Quin & dentium appressu: si quidem syncera cedit, læuis, & sine asperitate. Atramentum verò sutorium igne coarguitur: nanque si fictile, aut lamina, adulterata ærugine illinatur, & feruenti cinere aut carbonibus incalescat alterutrum, muta-

mutabitur, rubeſcetq́; id quod atramentum ſutorium accepe rit: quod id vſtum ſuapte natu ra talem ſortitur colorem.

Scolecia. Cap. XCII.

Æruginis quam vocant ſcoleciam, duo ſunt genera quædam foſsilis eſt, altera factitia ad hunc modum: In mortario Cyprij æris dimidiam heminam aceti albi acrisq́ue, piſtillo cupreo conterito, donec ſtrigméti craſsitudiné imitetur: deinde aluminis rotũdi drachmã vnam, cũ ſalis foſsitij, trãſlucentis, aut marini quàm albiſsimi, ſolidíque, aut certè cũ nitri pari pondere terito in ſole, æſtuoſiſsimis dieb⁹, ſub ſydus caniculæ, donec coloré æruginis cõtrahat, & cõcretu ſtrigmentoſum fiat: vbi auté ſe in vermiculorũ Rhodiacis ſimiliũ ſpeciẽ coëgerit, recõdito. Efficax & valde boni coloris redditur, ſi duas parteis vrinę veteris cũ vna aceti adieceris, & alia, quę dicta ſunt, peregeris. Sũt q̃ æruginé raſilé, quę in apparatu nõ reſpõdit, gũmi miſto digerãt in formas, & ita vẽdant: quod genus, vt vitioſum, improbatur. Fit & quædã ærugo ab aurifici b⁹, mortario & piſtillo Cyprij æris, cum vrina pueri impubis, qua

μεταβάλλεται, καὶ ἐρυθραίνεται τὸ χαλκανθῶδες· διὰ τὸ φύσει καιόμενον αὐτὸ τοιαύτην ἔχει χροιάν.

Περὶ Ιοῦ σκώληκος.

Κεφ. ϛϐ.

Τοῦ δὲ λεγομένου σκώληκος ἰοῦ διοσὸν εἶδος ὑπάρχει· ὁ μὲν γὰρ ὀρυκτός ἐστιν, ὁ δὲ, σκευάζεται οὕτως· εἰς θυΐαν κυπρίου χαλκοῦ ἔχουσαν δὲ καὶ * δοίδυκα ἀπὸ τῆς αὐτῆς πεποιημένον ὕλης, ἐγχέας ὄξους λευκοῦ, καὶ δριμέως κοτύλης ἥμισυ, τρίβε ἕως οὗ γλοιωθῇ· εἶτα ἔμβαλλε ϛυπτηρίας ϛρογγύλης * ∠ ά. καὶ ἁλὸς ὀρυκτοῦ διαφανοῦς, ἢ θαλασσίου ὡς ὅτι λευκοτάτου καὶ ϛερεοῦ, εἰ δὲ μή γε νίτρου τὸ ἴσον, εἶτα λέαινε ἐν ἡλίῳ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν, ἕως τῇ μὲν χροιᾷ ἰώδης, τῇ δὲ συϛάσει γλοιώδης γένηται· καὶ οὕτως ἀναπλάσας σκώληκας τοῖς ῥοδιακοῖς ὁμοίοις, ἀποτίθεσο. ἐνεργὴς δὲ καὶ εὔχροις γίνεται ἄγαν, ἐὰν ὄξους μὲν λάβῃ μέρος ἕν. οὔρου δὲ παλαιοῦ μέρη δύο, τὰ δ' ἄλλα ὡς προείρηται. τινὲς δὲ τὸν ἀποτετευγμένον ἐν τῷ ξυϛῷ κόμμει μίξαντες ἀναπλάσσουσι, * ὃν παραιτητέον ὡς φαῦλον. ἔϛι δέ τις καὶ ὑπὸ τῶν χρυσοχόων γινόμενος ἰὸς διὰ θυΐας καὶ δοίδυκος κυπρίου χαλκοῦ, ἔτι δὲ οὔρου παιδίου,

ᾧ τὸ

ᾧ τὸ χρυσίον κολλῶσιν. ἀναλογοῦσι δὲ κοινῶς οἱ προειρημένοι ἰοὶ κεκαυμένῳ χαλκῷ, μᾶλλον δ' ἐρρωμένοι περὶ τὴν ἐνέργειαν. ἰστέον δὲ ὅτι προέχει μὲν αὐτῶν ὁ ὀρυκτὸς σκώληξ· ἐχόμενος δέ ἐστιν ὁ ξυστός· εἶτα ὁ σκευαστός. δηκτικώτερος μέν τοι καὶ μᾶλλον στύφων οὗτος ὑπάρχει. ὁ δὲ τῶν χρυσοχόων ἀνάλογος τῷ ξυστῷ. Δύναται δὲ πᾶς ἰὸς στύφειν, θερμαίνειν, ἀποσμᾶν τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλὰς καὶ λεπτύνειν, δάκρυον ἄγειν, νομὰς ἴσχειν, τραύματα ἀφλέγμαντα τηρεῖν. ἀπουλοῦν ἕλκη σὺν ἐλαίῳ καὶ κηρῷ· σὺν μέλιτι δὲ ἑψηθέντες, τύλους καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν ἀνακαθαίρουσιν· ἀμμωνιακῷ δὲ ἀναληφθέντες εἰς κολλύρια, σύριγγας καὶ τύλους ἐκτήκουσι. χρήσιμοι δὲ καὶ πρὸς ἐπουλίδας καὶ τὰς τῶν οὔλων ἐξοχάς. ἱκανῶς δὲ καὶ βλέφαρα λεπτύνουσι σὺν μέλιτι ἐγχριόμενοι· δεῖ δὲ πυριᾶν μετὰ τὴν ἔγχρισιν σπόγγῳ ἐξ ὕδατος θερμοῦ. ἀναληφθέντες δὲ ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ σὺν χαλκῷ ἢ νίτρῳ, λέπρας ἐξάγουσι. καυστέον δὲ ὃν ἂν ἐθέλῃς ἰὸν οὕτω, θλάσας αὐτὸν εἰς ὁλοσφυρέστατα μέρη, καὶ πηγαίῳ κεραμέῳ ἐπιθείς, ἀπερείσας ἐφ' ἀνθράκων διαπύρων, κίνει ἕως ἂν μεταβάλλῃ καὶ ὑποσποδίσῃ τῇ χρόᾳ· λοιπὸν δὲ ψύξας ἀπο-

qua aurũ ferruminãt. Antedicta æruginum genera, vsto æri omnino respondent, sed magis effectu valent. Sciendum fossilem scoleciam præstantissimã esse: derasam sequi: postremo loco factitiã. Mordacissima tamen est hæc, & magis adstringens. Aurificum autem ærugo rasæ respondet. Ærugines omnes adstringunt, extenuant, excalfaciunt: oculorum cicatrices emendant, lachrymas ciẽt, nomas sistunt, vulnera ab inflammatione tuẽtur. Vlcera ex oleo ceráque ad cicatricẽ perducunt: callos & sordida vlcera purgant, cum melle coctæ: callum fistularũ erodunt, cum ammoniaco, collyrij modo in eas adactæ. Ad gingiuarũ autẽ excrescentias, & extuberationem vtiles. Magnopere extenuant genarũ crassitiem, cum melle illitæ: verùm post illitionẽ spongia ex aqua calida locus fouendus est. Resina terebinthina exceptæ, cum ære & nitro lepras abigũt. Vritur ærugo, quancunq; velis, minutissimè fracta cõminutáq;, in fictili patina, flagrãtibus prunis superposita: versatúrque donec se mutet, & colorem cinereũ concipiat: postea refrigerata repo-

reponitur ad vſum, Sunt qui cruda olla eã vrant, vti dictum eſt: ſed non prorſus eundẽ colorem cremata reddit.

ἀποτίθεσο καὶ χρῶ. τινὲς δὲ ἐν ὠμῇ χύτρᾳ καίουσιν αὐτὸν ὡς προείρηται. οὐκ εἰς τὸ αὐτὸ δὲ πάντοτε καιόμενος μεταβάλλει χρῶμα.

Rubigo ferri. Cap. XCIII.

Rubigo ferri reſtringit: ſiſtit fœminarũ profluuia, admota, potúq; præſtat ne concipiant. Illita ex aceto, ignibus ſacris, & papularũ eruptionibus medetur. Perquàm vtilis ad ſcabritias genarũ, reduuias, & pterygia, condylomatis prodeſt, gingiuas firmat, podagras illita lenit, alopecias replet. Vinum aquáve in qua candens ferrum ſit reſtinctum, potu cœliacis, dyſentericis, lienoſis, cholera laborantibus, & diſſolutis ſtomacho auxiliatur.

Περὶ Ἰοῦ σιδήρου. Κεφ. ϛγ´.

Ἰὸς δὲ σιδήρου στύφει· ῥοῦν τε γυναικεῖον προστεθεὶς ἴσχει, πινόμενός τε ἀσυλληψίαν ποιεῖ. ἐπιχριόμενος δὲ σὺν ὄξει ἐρυσιπέλατα καὶ ἐξανθήματα ἰᾶται. πρὸς δὲ παρωνυχίας καὶ πτερύγια καὶ τραχέα βλέφαρα εὔχρηστος, καὶ κονδυλώματα καὶ οὖλα κρατύνει, ποδαγρικοῖς τε ὠφελεῖ ἐπιχριόμενος, καὶ ἀλωπεκίας δασύνει. σίδηρος δὲ πεπυρωμένος ἐνσβεσθεὶς ὕδατι ἢ οἴνῳ καὶ πινόμενος, ἁρμόζει κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, σπληνικοῖς, χολεριῶσι, καὶ στομάχῳ ἀναλελυμένῳ.

Scoria ferri. Cap. XCIIII.

Stercus ferri, quam ſcoriã vocant, eadẽ poteſt quæ rubigo, ſed inefficacius. Aconito, ex aceto mulſo potum, opitulatur.

Περὶ Σκωρίας σιδήρου. Κεφ. ϛδ´.

Ἡ δὲ σκωρία τοῦ σιδήρου δύναται ὅσα καὶ ὁ ἰὸς τοῦ σιδήρου, ἐπ' ἔλαττον δέ. βοηθεῖ δὲ ἀκονίτῳ μετ' ὀξυμέλιτος ποθεῖσα.

Plumbum elotum. Cap. XCV.

Lotura plumbi ſic fit: In mortarium plumbeum aquam iniiciens, piſtillo plumbeo terito, donec nigreſcat aqua, & limi modo craſſeſcat, aut lutulenta reddatur: linteolo deinde colato, aquam ſuperinfundens, quo

Περὶ Μολίβδου πεπλυμένου. Κεφ. ϛε´.

Σκευάζεται καὶ ὁ πεπλυμένος μόλιβδος τοῦτον τὸν τρόπον· βαλὼν εἰς μολιβδίνην * θυίαν ὕδωρ, τρίβε μολιβδίνῳ δοίδυκι, ἕως ἂν μελανθῇ τὸ ὕδωρ καὶ γένηται ἰλυῶδες· εἶτα διήθει αὐτὸ δι' ὀθονίου, προσεπιχέων τὸ ὕδωρ, ἵνα

ἵνα πᾶν τὸ διαλυθὲν ὑλισθῇ· καὶ ποίει τὸ αὐτὸ πάλιν ἄχρις ἄν σοι αὐτάρκως ἔχειν δόξῃ. εἶτα ἐάσας καταστῆναι τὸ πεπλυμένον, ἀποχέας τε τὸ ὕδωρ καὶ ἄλλο ἐπιχέας, πλῦνε ὡς τὴν καδμείαν, ἄχρις ἂν μηκέτι ἐφίστηταί τις μελανία· ἀναπλάσας δὲ τροχίσκοις ἀποτίθεσο. οἱ δὲ, καθαρὸν μόλιβδον ῥινήσαντες, τρίβουσιν ἐν λιθίνῃ θυΐᾳ δοίδυκι λιθίνῳ, ἢ ταῖς χερσὶ μεθ' ὕδατος ὑπὸ χεῖρα κατ' ὀλίγον ἐπιχέοντες τὸ μελαινόμενον· ὅπερ ἐάσαντες ὑποστῆναι καὶ ἀποχέαντες, ἀναπλάσσουσιν εὐθέως. τὸ γὰρ ἐφ' ἱκανὸν τριβόμενον, γίνεται ψιμμυθίῳ ὅμοιον. ἔνιοι δὲ προσεμβάλλουσι τοῖς ῥινίσμασιν ὀλίγην μολίβδαιναν, φάσκοντες βελτίονα εἶναι τὸν οὕτω πλυνόμενον μόλιβδον· Δύναται δὲ ψύχειν, στύφειν, παρεμπλάττειν, μαλάττειν, πληροῦν τὰ κοιλώματα, στέλλειν τὰ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ῥεύματα, καὶ τὰ ὑπερσαρκοῦντα τῶν ἑλκῶν. ἔστι δὲ καὶ ἴσχαιμος· καὶ πρὸς τὰ ἐν τῷ δακτύλῳ ἕλκη, κονδυλώματα, αἱμοῤῥοΐδας μετὰ ῥοδίνου· καὶ τὰ δυσκατούλωτα· καὶ καθόλου ποιεῖ ὅσα καὶ ἡ σποδὸς, δίχα τοῦ ἐσχαροῦν. ὁ δὲ ἀκέραιος μόλιβδος παρατριβόμενος βοηθεῖ τῇ τοῦ θαλασσίου σκορπίου καὶ δράκοντος πληγῇ.

Περὶ

quo facilius quicquid eſt reſolutum incerni poſsit. Hoc iterum facito, vſque dum ſatis tibi habuiſſe videatur. Vbi conſederit, priore aqua effuſa, nouam adiiciens, vt cadmiam lauato, donec nulla extet nigritia: poſtea in paſtillos cogens reponito. Quidã ſcobem mundi plumbi lima quæſitam, mortario piſtillóque lapideis terunt, aut manibus cum aqua paulatim adiecta fricant, donec nigreſcat: mox vbi id peſſum ierit, effuſa aqua colligunt in paſtillos. Nam tritum vehementer, ceruſæ ſimile redditur. Alij elimatæ ſcobi modicam plumbaginem adiiciũt, affirmantes ita elotum plumbum præſtantius eſſe. Poteſt refrigerare, adſtringere, inducere, mollire, explere caua, ſiſtere oculorum fluxiones, & vlcerum excreſcentia. Sanguinem ſupprimit: prodeſt contra ſedis vlcera, condylomata, & hæmorrhoidas, ex roſaceo: item ad ea quæ ægrè cicatricẽ ducunt: & in totũ ſpodij effectus præbet, niſi quod non obducit cruſtas. Syncerum plumbum affrictu, marini ſcorpionis draconíſq; plagis auxiliatur.

O Plum-

Plumbum vstum. Cap. XCVI.

Vritur plumbum sic: Super quamtenuissimas plumbi laminas, fictili nouo inditas, sulphur inspargito, additísque aliis rursus laminis, interiecto semper sulphure, vsquedũ vas expleueris, succẽdito: flagrante autem plumbo, ferrea rude versato, donec perfectè redigatur in cinerẽ, nihílq; è plumbo vstũ hæserit: tũ demũ, obstructis naribus, eximito: alioquin halitus plũbi noxius sentitur. Aut elimatam plumbi scobem in olla sulphure vrito. Alij laminas in fictili crudo, vt dictum est, imponũt fornaci, aut foco, & circumlinentes operculum, dato exili spiramento, vrunt. Alii pro sulphure cerusam aut hordeum inspargunt. Alii integras laminas imponẽtes, acri igne vtuntur, & rudicula ferrea continuè mouent, dum in cinerem soluátur. Sed difficilis huiusmodi vstio, & si vehementius vratur, contrahit spumę argenti colorẽ. Magis tamen nobis placet prima vrẽdi ratio. Plumbum vstum lauatur vt cadmia, & recõditur. Eosdẽ effectus habet, quos plumbum elotum, sed multò acriores.

Scoria

Περὶ Μολίβδου κεκαυμένου. Κεφ. ϛϛ'.

Καίεται δὲ ὁ μόλιβδος οὕτω· λαβὼν μολίβδου ἐλάσματα ὡς ὅτι λεπτότατα, ἔπιθες εἰς καινὴν λοπάδα, καὶ ἐπιπάσας θεῖον, πάλιν ἕτερα ἔπιθες πέταλα, καὶ θεῖον ἐπίπασσε, καὶ πάλιν ἕτερα, καὶ τοῦτο ποίει ἄχρις ἂν πληρώσῃς τὴν λοπάδα, εἶτα ὑπόκαιε· ἀναφθέντος δὲ τοῦ μολίβδου, κίνει σιδήρῳ ἄχρις ἂν ἀποτεφρωθῇ τελέως καὶ μηδὲν ἔχῃ μολιβδῶδες· καὶ ἀναιροῦ σκεπάσας τοὺς ῥώθωνας· βλαβερὰ γὰρ ἡ ἀποφορά. ἢ ῥινίσματα μολίβδου βαλὼν μετὰ θείου εἰς λοπάδα οὕτω καῖε· οἱ δὲ, εἰς χύτραν ὠμὴν βαλόντες τὰ πέταλα ὡς εἴρηται, καμίνῳ ἐντιθέασιν, ἢ ἐπ' ἐσχάρας περιπλάσαντες τὸ πῶμα καὶ ὀλίγην δόντες ἀναπνοὴν, καίουσιν. οἱ δὲ, ψιμμίθιον παρεμπάσσουσιν ἀντὶ τοῦ θείου ἢ κριθάς. οἱ δὲ, ἀκεραίοις τὰς λεπίδας ἐπιθέντες ὄξει, πυρὶ χρῶνται, καὶ κινοῦσιν ἐπιτεταμένως σιδηρίῳ, ἄχρις ἂν ἐκτεφρωθῇ. ἔστι δὲ δυσχερὴς ἡ τοιαύτη καῦσις, καὶ ἐπιπλέον δὲ καεὶς, οὕτω λιθαργύρου λαμβάνει τὸ χρῶμα. ἡμῖν μὲν τοι ἀρέσκει ἡ πρώτη καῦσις. δεῖ δὲ πλύνειν αὐτὸν ὡς τὴν καδμείαν καὶ ἀποτίθεσθαι. Δύναμιν δὲ ἔχει ἣν καὶ ὁ πεπλυμένος μόλιβδος, εὐτονωτέραν δὲ μᾶλλον.

Περὶ Σκω-

Περὶ Σκωρίας μολίβδου.
Κεφ. ϛζ'.

Σκωρία μολίβδου, ἀρίστη ἐστὶν ἡ ψιμμιθιοφανὴς, πυκνὴ καὶ δύσθραυστος, μηδὲν ἔχουσα μολιβδῶδες, μηλοειδὴς δὲ τῷ χρώματι καὶ ὑελίζουσα. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῷ κεκαυμένῳ μολίβδῳ στύφουσα μᾶλλον. πλύνεται δὲ ἐν θυΐᾳ ἐπιχεομένου ὕδατος* καὶ ἀποχεομένου τοῦ ἐφισταμένου μηλίνου χρώματος· πολλάκις τε τοῦτο γίνεται ἄχρις ἂν ἀναλωθῇ ἡ σκωρία. τὸ τ' λοιπὸν ἐάσαντες ὑποστῆναι αὐτὴν, ἀποχέομεν τὸ ὕδωρ, καὶ οὕτως ἀναπλάσσομεν.

Scoria plumbi.
Cap. XCVII.

Recrementũ plumbi, quod scoriã vocant, optimũ est densum, fractu cõtumax, cerusam planè repræsentans, nihil plumbosi habens, quod ad luteũ colorem accedit, & vitri splendorem imitatur. Eadẽ quæ plumbum exustũ potest, sed magis adstringit. Lauatur in mortariis infusa aqua, & refusa summa aquæ parte, quę luteum colorem duxit: idque sæpius, dum recremẽtum absumatur. Dein vbi consederit crassamentum, aqua effusa, digeritur in pastillos.

Περὶ τοῦ μολιβδοειδοῦς λίθου. Κεφ. ϛή.

Καὶ ὁ μολιβδοειδὴς δὲ λίθος, ἀνάλογον ἔχει τὴν δύναμιν τῇ σκωρίᾳ, πλύνεται δὲ ὁμοίως.

Lapis molybdoides.
Cap. XCVIII.

Molybdoides lapis à plumbi similitudine dictus, respondentem excremento vim habet, & eodem modo lauatur.

Περὶ Στίμμεως.
Κεφ. ϛθ'.

Στίμμι δὲ κράτιστον ἐστὶ τὸ στιλπνότατον, καὶ λαμπυρίζον, ἐν τῇ θραύσει πλακῶδες, μηδὲν ἔχον γεῶδες ἢ ῥυπαρὸν, εὐχερῶς τε θλώμενον, τοῦτο οἱ μὲν στίβι, οἱ δὲ, πλατυόφθαλμον, οἱ δὲ, λάρβασον ἐκάλεσαν. Δύναμιν δὲ ἔχει ἐμπλαστικὴν, στυπτικὴν, ψυκτικὴν, σταλτικὴν τῶν ὑπερσαρκούντων, ἀπουλωτικὴν ἑλκῶν καὶ κα-

Stibium. Cap. XCIX.

Stimmi optimũ, quod splendidissimum est, modóque nitedularum emicat, confractu crustosum, nihil terræ aut sordidi habẽs, friabile, quod stibi appellarunt, alii platyophthalmon. Vis ei⁹ adstringere, meatus obstruere, refrigerare, excrescentia in carne cohibere, vlcera ad cicatricẽ perducere,

sordes & vlcera oculorum expurgare. Sistit & sanguinem è cerebri membrana profluentem: & vt in vniuersum dicatur, vis vsto plumbo similis est. Priuatim, ambusta igni, in pustulas erumpere non patitur, cum adipe recenti illitum: crustosas vlcerationes ad cicatricem perducit, cum cera & exigua cerusa. Torretur pinsita farina circumlitum, & carbonibus obrutum, donec carbũculetur crusta, exemptúmque restringuitur mulieris lacte, quæ marẽ peperit, aut vetere vino. Vritur etiã carbonib9 succẽsis efflatũ, quo ad igni deflagret: si enim paulò magis cõcremetur, plumbum fit. Lauatur, vt cadmia & æs. Sunt qui vt plũbi recrementum eluant.

Molybdæna, seu plumbago. Cap. C.

Molybdęna optima est flaua, argẽteæ spumę æmula, modicè splendẽs, cũ teritur rufa, cocta cũ oleo iocineris colorẽ trahit. Vitiosa est, quę aërẽ aut colorẽ plũbeũ refert. Gignitur ex auro & argẽto. Est etiã quędã fossilis, ad Sebastiam & Corycũ inuenta. Quo in genere probatur, quæ lapidosa nõ sit, aut recremẽtosa, sed nitens & flaua. Vim

καὶ καθαρτικὴν ῥυπαρῶν καὶ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἑλκῶν. ἐπέχει δὲ καὶ τὰς ἐκ μήνιγγος αἱμοῤῥαγίας· καὶ καθόλου δὲ ἐμφερής ἐστιν ἡ δύναμις αὐτοῦ τῷ κεκαυμένῳ μολίβδῳ. ἰδίως δὲ τὰ κατακαύματα οὐκ ἐᾷ ἐσχαροῦσθαι σὺν στέατι καταχρισθὲν νεαρῷ· καὶ ἀπουλοῖ τὰ ἐσχαροῦντα κηροῦ καὶ ὀλίγου ψιμμυθίου μιχθέντων. ὀπτᾶται δὲ στέατι περιπλασθὲν καὶ ἐγκρυβὲν εἰς ἄνθρακας, ἄχρις ἂν ἀνθρακωθῇ τὸ στέαρ, ἐξαιρεθὲν δὲ σβέννυται γάλακτι ἀῤῥενοτόκου γυναικὸς ἢ οἴνῳ παλαιῷ. καίεται δὲ ἐπ' ἀνθράκων ἐπιτεθὲν καὶ ἐμφυσηθὲν ἄχρι πυρώσεως· ἐὰν γὰρ ἐπιπλέον καῇ μολιβδοῦται. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία καὶ ὁ χαλκός. ἔνιοι δὲ ὁμοίως τῇ τοῦ μολίβδου πλύνουσι σκωρείᾳ.

Περὶ Μολιβδαίνης. Κεφ. ρ΄.

Μολίβδαινα δὲ ἀρίστη ἐστὶν ἡ λιθαργυροφανὴς, ξανθὴ, ὑποστίλβουσα καὶ κιῤῥὰ ἐν τῷ λειοτριβεῖσθαι, ἑψηθεῖσα τε ἐλαίῳ, ἡπατοειδὴς τῷ χρώματι γίνεται. ἡ δὲ ἀερίζουσα ἢ μολιβδόχρους φαύλη. γεννᾶται δὲ ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ. ἔστι δέ τις καὶ ὀρυκτὴ κατὰ Σεβάστειαν καὶ Κώρυκον εὑρισκομένη. καὶ ταύτης ἐστὶ βελτίων ἡ μὴ σκωριώδης μηδὲ λιθώδης, ξανθὴ δὲ καὶ στίλβουσα. Δυνά-

Δύναμιν δὲ ἔχει ὁμοίαν λιθαργύρῳ καὶ σκωρίᾳ μολίβδου. πλύσιν δὲ καὶ καῦσιν τὴν αὐτήν. μίγνυται δὲ ἐπιτηδειότερον αὕτη, καὶ ταῖς λιπαραῖς καὶ ἀνεπιδήκτοις ἐμπλάστροις χρησίμως. οὖσα σαρκωτικὴ καὶ ἀπουλωτική· ταῖς μέντοι κολλητικαῖς καὶ σμηκτικαῖς οὐχ ἁρμόζει δυνάμεσιν.

Vim habet ſpumæ argenti, aut recreméto plũbi ſimilẽ. Vritur lauaturq; eodẽ modo. Miſcetur cõuenientiſsimè medicamẽtis, quæ liparas vocãt, atq; emplaſtris minimè mordẽtibus. Carnem recreat, & vlcera ad cicatricẽ perducit: glutinantibus tamen medicamentis, aut abſtergentibus non conuenit.

Περὶ Σκωρίας ἀργύρου.

Argenti recrementum.

Κεφ. ρά.

Cap. CI.

Η δὲ τοῦ ἀργύρου σκωρία καλεῖται ἕλκυσμα, ἢ ἔγκαυμα, τὴν αὐτὴν δὲ ἔχει δύναμιν τῇ μολυβδαίνῃ· ὅθεν ἐμπλάστροις φαιαῖς μίγνυται καὶ ἀπουλωτικαῖς, στυπτικὴ οὖσα καὶ ἐπισπαστική.

Recremẽtũ argẽti quod ſcoriã vocãt, aut helcyſma, aut encauma, molybdenę vim habet: quare emplaſtris quas phæas appellãt, additur, ac medicamẽtis quę cicatricẽ obducũt, vtpote cũ adſtringat, extrahatq;.

Περὶ Λιθαργύρου.

Spuma argenti.

Κεφ. ρβ'.

Cap. CII.

Λιθάργυρος, ἡ μέν τις ἐκ τῆς μολιβδίτιδος καλουμένης ἄμμου γενναται χωνευομένης ἄχρι τελείας ἐκπυρώσεως. ἡ δ' ἐξ ἀργύρου· ἡ δ' ἐκ μολίβδου. διαφέρει δὲ ἡ ἀττική· δευτερεύει δὲ ἡ ἱσπανή· μεθ' ἃς ἡ ἐν δικαιαρχίᾳ, καὶ ἐν καμπανίᾳ, καὶ σικελίᾳ· πλείστη γὰρ ἐν τοῖς δε τοῖς τόποις γενναται· μολιβδίνων ἐλασμάτων ἐκφλογουμένων. καλεῖται δὲ ἡ μὲν ξανθὴ καὶ στίλβουσα χρυσῖτις, ἥ τις ἐστὶ κρείττων· ἡ δ' ἐν σικελίᾳ ἀργυρῖτις· ἡ δ'

Spuma argẽti quædã gignitur ex arena, quã molybditin vocãt, in fornacib⁹ cõflata, donec ꝑfectè igni incãdeſcat. Altera ex argẽto: tertia ex plũbo. Probatiſsima eſt Attica: ſecũda, Hiſpanienſis: has ſequitur quæ fit Dicæarchiæ, id eſt Puteolis, Baiis, in Cãpania, & Sicilia: plurima enim hiſce locis è flagrãtibus laminis plumbeis gignitur. Quæ flauo colore ſplẽdet, chryſitis appellatur, omniũ optima: quæ in Sicilia, argyritis:

quæ ex argento, calabritis. Vis aût adstringere, mollire, explere caua, excrescétia in carne reprimere, ad cicatricẽ ducere, refrigerare, & occludere. Vritur argéti spuma, cófractis partib⁹ ad magnitudiné iuglandiû, prunæ superpositis: ita accésa follibus, vt conflagret, abstergitur insidens spurcitia, & recóditur. Aliqui ter aceto aut vino restinguétes, rursus vrunt, & eadem prosequuti, reponunt. Lauatur vt cadmia. Vt argyritidi nominatæ, aut, si desideretur, alteri candor detur, ea in parteis magnitudine fabarum cófracta, chœnicis atticæ mensura, fictili nouo superfusa aqua, addito candidi tritici pari pondere, priuatimq; pugillo hordei, linteolo puro, raro, ansulis vasis alligato, coquitur, donec hordeum fractum dissiliat: deinde omnia in nouum crateré oris ampli transfunduntur: triticum abiicitur, spuma argenti veheméter manibus affricando infusa aqua lauatur, asiccatáque in Thebaico mortario teritur, affusa feruéte aqua, donec soluta fatiscat: excolata aqua, iterum tota die teritur, & vesperi infusa calida aqua sinitur: mane coiis excernitur,

alia

ἡ δ' ἐκ τοῦ ἀργύρου καλαυρῖτις. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, μαλακτικὴν, κοιλωμάτων πληρωτικὴν, σταλτικὴν, τῶν ἐκσαρκούντων καὶ ἀπουλωτικὴν, ψυκτικὴν, παρεμπλαστικήν. καίεται δὲ αὐτὴν οὕτω· κατακόψας εἰς καρύων μεγέθη, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' ἄνθρακας, ἐκφυσήσας τε ἄχρι πυρώσεως, καὶ περιμάξας τὴν περικειμένην ἀκαθαρσίαν, ἀποτίθεσο. ἔνιοι δὲ ὄξει ἢ οἴνῳ σβέσαντες αὐτὴν ἐκ τρὶς, πάλιν καίουσι, καὶ ταῦτα ποιήσαντες ἀποτίθενται. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία. λευκαίνεται δὲ οὕτω· λαβὼν τῆς ἀργυρίτιδος λεγομένης, εἰ δὲ μή γε τῆς ἄλλης, κατάθραυσον εἰς μεγέθη κυάμων, ὅσον χοίνικα ἀττικὴν, βαλὼν τε εἰς καινὴν χύτραν, ἐπίχει ὕδωρ, προσεμβάλλων πυρῶν λευκῶν χοίνικα, καὶ ἰδίᾳ ἐν ὀθονίῳ καθαρῷ ἀραιῷ κριθῶν δράκα δήσας ἀπὸ τῶν ὤτων τῆς χύτρας κρέμασον, ἕψε δὲ ἕως ἂν ῥαγῶσιν αἱ κριθαί· εἶτα κατεράσας πάντα εἰς κρατῆρα πλατύστομον καινόν. τοὺς μὲν πυροὺς ῥῖψον χωρίσας, τὴν δὲ λιθάργυρον πλῦνον ἐπιχέας ὕδωρ, βιαίως ταῖς χερσὶ προστρίβων ἅμα, εἶτα ἀνελόμενός τε αὐτὴν καὶ ξηράνας, τρίβε ἐν θυίᾳ Θηβαϊκῇ, ἐπιχέων θερμὸν ὕδωρ, ἕως ἂν διαλυθῇ, καὶ ἀπηθήσας τὸ ὕδωρ πάλιν τρίβε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, εἰς ἑσπέραν δὲ ἐπιχέας ὕδωρ θερμὸν ἔασον· καὶ πρωῒ ἀπηθήσας

ἄλλο

ἄλλο ἐπίχει καὶ ἀπίθει τῆς ἡμέρας τείς. τοῦτο ποίει ἐπὶ ἡμέρας ζ. εἶτα μίξας τῇ μνᾷ τῆς λιθαργύρου ἀλῶν ὀρυκτῶν < ἑ. θερμόν τι παρασχέων, λέαινε τεὶς τῆς ἡμέρας ἀπιθῶν καὶ μιγνὶς ὕδωρ. ὅταν δὲ λευκὴ γένηται θερμὸν ἐπίχεων, τὸ αὐτὸ ποίει ἄχρις αὖ μηδεμιᾶς ἔμφασιν ἀλυκότητος ἔχει. καὶ ξηράνας ὀξυτάτῳ ἁλίῳ, παρεκβάλλων τῷ ἱκμάδι ἀποτίθεσο. εἰ δὲ μὴ, μιᾶ μίαν λαβὼν τῆς ἀργυρίτιδος, λέανον ἐπιμελῶς. καὶ τείψας μίξον ἁλῶν τειπλάσιον, λείων, ὀρυκτῶν, καὶ βάλλε εἰς χανλιὼ χύτραν ἐπίχεας τὸ ὕδωρ, ὥς τε ὑπερέχειν αὐτὸ, κίνει ἐκάστης ἡμέρας πρωῒ καὶ δείλης προστιθεὶς ὕδωρ, μηδὲν τοῦ πρώτου ἀποχέων. καὶ ποίει τοῦτο ἐπὶ ἡμέρας λ'. μὴ κινουμένου δὲ ἀποφρυκοῦται. μετὰ δὲ ταῦτα ἀποχέας πρωΐας τῷ δηλίῳ ἐν θηβαϊκῇ θυΐα, τῷ λιθάργυρον λέαινε, καὶ βαλὼν αὐτῷ εἰς κεραμεᾶν ἀγγεῖον, ἐπίχεας τὸ ὕδωρ, κίνει τῇς χερσὶν ἐπιμελῶς, ἀποχέων τὸ πρῶτον καὶ ἐπίχεων τὸ ἕτερον, ἄχρις αὖ μηδεμίαν ἔμφασιν λευκότητος ἔχῃ. εἶτα ἀποχέας τὸ λευκὸν ἐκ λιθαργύρου εἰς δηλῷ ἀγγεῖον, ἀνάπλαττε προχύτοις καὶ ἀπόθου εἰς μολιβδίνην πυξίδα. οἱ δὲ καταθραύσαντες εἰς μεγέθη κυάμων τὴν λιθάργυρον, καὶ

alia infunditur, atq; ter die excolatur. Id septem diebus fieri solet: postea additis ad singulas minas spumæ argenti, quinis salis fossilis drachmis, infusaque calida aqua, ter die teritur, & addita aqua excolatur: cúmq; inalbuerit, calida infusa, idem facito, dum nullam prorsus salsedinē resipiat. Demum ardentissimo sole siccata, eiecto prius humore, reconditur. Sin minus, mina spumæ argyritidis diligenter teritur, addito sale fossili trito, triplicato pondere, in fictile nouum coniicitur, aqua infunditur, itavt superemineat: mouetur quotidie mane & vesperi, aquáque superinfunditur, priore nequaquam effusa. Hoc fit triginta diebus: nanq; nisi moueatur, crassescit, vsque in duritiem testæ. Post hæc effusa leniter muria, in Thebaico mortario spuma argenti teritur, coniectáq; in fictile aquā continens, manibus diligenter agitatur, mutata subinde aqua donec nullū salsuginis indiciū præbeat. Deinde quod ex argēti spuma candidum apparet, in vas aliud trāsfertur, & redactū in pastillos, plūbea pyxide cōditur. Alij spumā argenti in fabarū magnitudines confractā,

in ventre ſuillo crudo ex aqua coquunt, dũ viſcus eliqueſcens contabeſcat, exemptámq; cum ſale pari terunt, & vt ſuprà dictum eſt lauant. Sunt qui ſalis libram vnam, & ſpumæ argenti tantundem, in ſole terant, aqua continuè mutata, dũ candor ei detur. Alia ratio: Sumito quantam vis argenti ſpumam: vbi lana candida inuolueris, fictili nouo indita aqua, cum pugillo fabarum recentiũ repurgatarúmq; decoquito. Cumq́; fabæ diſruptę dehiſcent, lanáq; non denigretur, exemptam argenti ſpumã, & altera lana inuolutam, iterum coquito, cyathum aquæ & parem fabarum modum adiiciens: eadẽ tertio, quę ſuprà, facito: in ſumma, tãtiſper, dũ lana iam non inficiatur. Inſuper trãsfundẽs in mortarium, ad ſingulas ſalis foſsitij libras, adiicito octogenas ſpumæ argenti drachmas Atticas, & terito: intermittensq́ue, nitri quamalbiſsimi cũ aqua diluti drachmas quadraginta ſeptem indito: iterum terito, donec ſatis candoris cõtraxiſſe videatur. Ita autẽ fundens eã ex alto in fictile oris ampli, adiecta largiore aqua, vbi conſidere deſierit, colato: tum nouam ſuper

καὶ βαλόντες εἰς χοίρειον κοιλίαν ὠμὴν ἕψουσιν ἐν ὕδατι, ἄχρις ἂν τακερωθῇ τὸ πλάγχνον, εἶτα ἐξελόντες καὶ μετὰ ἴσων ἁλῶν τρίψαντες, πλύνουσιν ὡς προείρηται. ἔνιοι δὲ ἁλῶν λίτραν μίαν καὶ λιθαργύρου τοσοῦτον, τρίβουσιν ἐν ἡλίῳ μεθ' ὕδατος συνεχῶς ἀποχέοντες ἄχρις ἂν λευκὸν γένηται. ἢ καὶ οὕτω· λαβὼν τῆς λιθαργύρου ὅσον θέλεις, καὶ εἰλήσας ἐρίοις λευκοῖς, καὶ θεὶς εἰς κεραμέαν χύτραν καινὴν, ἐπιδοὺς τε ὕδωρ καὶ κυάμων καθαρῶν καὶ νέων δράκα μίαν ἕψε. ὅταν δὲ οἱ κύαμοι διαῤῥαγῶσι, τό, τε ἔριον λεανθῇ, ἐξελῶν τὴν λιθάργυρον καὶ ἑτέρῳ εἰλήσας ἐρίῳ, ἐκ δευτέρου ἕψε, κύαθον ἐπιδοὺς ὕδατος, κυάμων τε τὸ ἴσον πλῆθος, καὶ τὰ αὐτὰ ποίει τοῖς προειρημένοις ἐκ τρίτου· καὶ καθόλου ἕως τὸ ἔριον μηκέτι βάπτηται. καὶ τὸ λοιπὸν κατεῤῥάσας εἰς θυΐαν πρὸς < π'. ἀττικὰς λιθαργύρου, μίξον ἁλὸς ὀρυκτοῦ λίτραν α'. καὶ λέαινε. διαλιπών τε ἐπίδος νίτρου πάνυ λευκωτάτου διειλημμένου μεθ' ὕδατος ὁλκὰς μζ'. καὶ πάλιν τρίβε ἄχρις ἂν ἡ λιθάργυρος ἱκανῶς λευκὴ γένηται. οὕτω δὲ * καταντλήσας αὐτὴν εἰς κεραμεοῦν πλατύστομον ἀγγεῖον, καὶ προσεπιχέας δαψιλὲς ὕδωρ, ἐάσας τε καταστῆναι, τὸ μὲν ἀπήθησον· ἕτερον δὲ ἐπι-

ἐπιδοὺς ὕδωρ καὶ ταῖς χερσὶν ἀναταράξας, πάλιν ἐάσας καταστῆναι ἀπήθησον. ἐναλλὰξ δὲ τοῖς προειρημένοις ποίει, ἕως ἂν καθαρὸν ἄγαν τὸ ἀποῤῥέον ὕδωρ, καὶ γλυκὺ καὶ ἁλυκότητος ἀμέτοχον γένηται. ἐπὶ πᾶσι δὲ κατεῤῥάσας αὐτὴν εἰς λοπάδα κεραμέαν καινὴν, ἀπηθημένου παντὸς πράως τοῦ ὑγροῦ, θὲς ἐν ἡλίῳ ἡμέρας μ΄. ὑπὸ κύνα, καὶ ξηράνας χρῶ. δοκεῖ δὲ ἡ πεπλυμένη ἁρμόζειν εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ, καὶ οὐλὰς ἀπρεπεῖς, καὶ ἐῤῥακωμένα πρόσωπα· καὶ σπίλων ἔμπλεα.

Περὶ Ψιμμιθίου. Κεφ. ργ΄.

Ψιμμίθιον δὲ γίνεται οὕτως· εἰς πιθάκνην πλατύστομον ἢ εἰς κεραμέαν γάστραν, ἐγχέας δριμύτατον ὄξος, ἀπέρεισον μολιβδίνην πλήνθον ἐπὶ τὸ στόμα* τῆς κεραμέας, προυποκειμένου καλαμίνου ψιαθίου· ἄνωθέν τε αὐτὴν ἐπίῤῥιψον σκεπάσματα πρὸς τὸ μὴ διαπνεῖσθαι τὸ ὄξος, ὡσὰν διαλυθῇ, καὶ συγκαταῤῥυεῖσα διαπέσῃ, καὶ τὸ μὲν ἐπαιωρούμενον καὶ καθαρὸν ὑγρὸν ἀπήθει, τὸ δὲ γλοιῶδες εἰς ἀγγεῖον ἐγχυτέον· καὶ ξηραντέον ἐν ἡλίῳ, εἶτα ἀλεστέον ἐν χειρομύλωνι, ἢ λεαντέον ἄλλως καὶ σηστέον* καὶ μετὰ ταῦτα λοιπὸν τοῦ στερεμνίου λεπτοποιητέον, καὶ σηστέον ἐναλλάξ τε τὰ αὐτὰ καὶ τρίτον καὶ τέταρτον ποιητέον. ἄμεινον

superadiiciés aquam, manibus probè versatam, sinito vt considat, ac rursus per collum traiicito. Alternis eadé prosequere, dum pura aqua dulcisq́; effluat, & nullá salsediné præ se ferat. Postremò in fictile nouũ tráslatam, colato sensim omni humore, soli quadraginta diebus sub caniculæ sydus exponito, & siccata vtitor. Elotá autem constat ad oculorũ collyria ꝓdesse, & ad cicatricũ fœditates tollédas, ad rugosas facies, & cicatricosas, laceratásque, & macularum plenas.

Cerusa. Cap. CIII.

Cerusa fit hoc modo: Infuso in vrceum oris lati, aut fictile labellum quamacerrimo aceto, laminam plumbeam supra fictilis spiraculũ, subiecta prius arundinea tegete, firmato: superiectísque velaminibus, ne halitum expiret acetũ, vbi resoluta fuerit, defluénsque deciderit, humorem purũ ad summa delatum colato, crassamétúmq; trãsfundito: debet quoque siccari in sole, mox trusatili mola teri, aut aliâs tritũ cribrari. Postea quod superest duri, in tenues partes redigendũ, cribrandúmque: vicissim eadem tertio quartoq́; facienda.

Melior,

Melior, quę primò cribrata eſt, & medicamétis oculorum aſſumenda. Secúdum locum tenet ſequens, & reliquæ ſuo ordine. Nec deſunt qui ligneas rudes, in medio vaſe appendant, & deraſo ceu ſitu impoſito, ita vt acetum non contingat, inditóque operculo circumlinentes dimittunt. Poſt dies decem, laxato obturaméto viſunt: cúmque reſoluta materia fuerit, reliqua, vt ſuprà diximus, exequuntur. Si autem quis in paſtillos velit digerere, aceto acri ſubacta, diuiditur in paſtillos, qui in ſole ſiccantur. Æſtate tamen ſupradictũ opus obeundum eſt: ita enim candida atque efficax redditur. Quinetiam hyeme paratur, vrceis ſupra furnos, balnea, aut fornaces impoſitis: aſcendens enim calor, idem quod ſol præſtat. Laudatiſsimam fieri putãt Rhodi, & Corinthi, aut Lacedæmone, proximam Puteolis. Torretur hoc modo: Flagrantibus igni carbonibus, fictili nouo, maximè Attico, tritam ceruſam imponito, & aſsiduè verſato, cúmque cinereum colorem traxit, eximens refrigerato, & vti or. Eſt & aliud vrendi genus: Trita

ἄμεινον δέ ἐστι τὸ πρῶτον ἀποσηθὲν, ὃ καὶ εἰς τὰς ὀφθαλμικὰς παραληπτέον δυνάμεις. δευτερεύει δὲ τὸ ἐχόμενον, καὶ κατὰ τάξιν τὰ λοιπά.* τινὲς δὲ κατὰ μέσον τὸ ἀγγεῖον κατερείσαντες τὴν ῥίπον ἐπιτιθέασιν ὡς μικρὸν ψαύειν τοῦ ὄξους, τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ πωμάσαντες καὶ περιχρίσαντες ἐῶσι. καὶ δι' ἡμερῶν ἀφαιρούμενοι τὸ πῶμα ἐπισκοποῦνται· ὅ τε δὲ διαλυθῇ, τὰ ἀλλὰ ποιοῦσιν ὁμοίως τοῖς προειρημένοις. εἰ δὲ ἀναπλάσαι τὶς αὐτὸ ἐθέλει, ὄξει δριμεῖ φυρατέον, καὶ οὕτως ἀναπλαστέον, καὶ ξηραντέον ἐν ἡλίῳ θέρους μέν τοι ἐργαστέον τὰ προειρημένα. οὕτω γὰρ λευκὸν καὶ ἐνεργὲς γίνεται. σκευάζεται δὲ καὶ χειμῶνος τῶν πιθακνῶν ὑπεράνω ἴπνων ἢ βαλανείων ἢ καμίνων τιθεμένων· ἡ γὰρ ἄνωθεν φερομένη θερμασία τὸ αὐτὸ δρᾷ τῷ ἡλίῳ. κάλλιστον δὲ ἡγητέον τὸ ἐν ῥόδῳ σκευασθὲν, ἢ ἐν κορίνθῳ, ἢ ἐν λακεδαίμονι, δευτερεύει δὲ τὸ ἐκ δικαιαρχίας. ὀπτητέον δὲ αὐτὸ τὸν τρόπον τοῦτον· ἐπ' ἀνθράκων πεπυρωμένων θεὶς ὄστρακον καινὸν καὶ μάλιστα ἀττικὸν, ἔμπλασσον λεῖον τὸ ψιμμίθιον, καὶ κίνει συνεχῶς, ὅταν δὲ τῇ χρόᾳ ἔνσπονδον γένηται, ἀνελόμενος ψύχε καὶ χρῶ.* καῦσαι δὲ θέλων εἰς κοίλην λοπάδα λεῖον ἀπόδος, ἐπιθεὶς

ἐπιθείς τε ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας, νάρθηκι κίνει ἕως ἂν τὴν χρόαν ἐοικὸς σανδαράχῃ γένηται· καὶ ἀνελόμενος χρῶ. τὸ δὲ οὕτω σκευασθὲν, σάνδυξ ὑπό τινων λέγεται. πλύνεται δὲ τὸ ψιμμίθιον ὁμοίως τῇ καδμείᾳ. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικὴν, ἐμπλαστικὴν, μαλακτικὴν, πληρωτικὴν, λεπτυντικήν· ἔτι τὲ πράως κατασταλτικὴν ὑπεροχῶν, καὶ κατουλωτικήν. μιγνυμένον κηρωταῖς καὶ λιπαραῖς ἐμπλάστροις, καὶ τροχίσκοις· ἔστι δὲ καὶ τῶν ἀναιρετικῶν.

Περὶ Χρυσοκόλλης. Κεφ. ρδ'.

Χρυσοκόλλα δὲ διαφέρει ἡ ἀρμενιακὴ, τῇ χρόᾳ κατακόρως πρασίζουσα. δευτερεύει δὲ ἡ μακεδονικὴ, εἶτα ἡ κυπρία, καὶ ταύτης τὴν καθαρὰν προκριτέον· τὴν δὲ γῆς καὶ λίθων ἔμπλεων ἀποδοκιμαστέον. πλυτέον τε τὴν προειρημένην οὕτω· κόψας αὐτὴν ἔμβαλε εἰς θυΐαν, καὶ ἐπιχέας ὕδωρ τρίβε πλατείᾳ τῇ χειρὶ πρὸς τὴν ἴγδην εὐτόνως, εἶτα ἐάσας ἀποκαταστῆναι, ἀπήθησον. καὶ ἕτερον ἐπιχέας ὕδωρ πάλιν τρίβε· ταῦτα δὲ ποίει ἐναλλὰξ, ἕως καθερὰ καὶ εἰλικρινὴς γένηται. λοιπὸν ξηράνας ἐν ἡλίῳ, ἀποτίθεσο, καὶ χρῶ. ἐὰν δὲ καῦσαι θέλῃς καῖε τὸν τρόπον τοῦτον, λεάνας αὐτῆς τὸ αὔταρκες, ἐπίθες εἰς τήγανον, καὶ ἀπόθου ἐπ' ἀνθράκων, καὶ

Trita patinis nouis ſupra prunas imponit̃, & ferulacea rude mouet̃, donec colore ſimilis ſandarachæ fiat: extractaq́; ad vſus miniſtratur. Quæ verò ita parata eſt, ſandyx à quibuſdã dicit̃. Lauat̃ ceruſa cadmiæ modo. Vis ei refrigerare, occludere, emollire, explere, extenuaréq; inſup excreſcentia leniter reprimere, & ad cicatricẽ ꝑducere. Miſcet̃ ceratis, & emplaſtris, q́ liparæ vocant̃, paſtillíſque: eſt autẽ letalis eius potus.

Chryſocolla. Cap. CIIII.

Chryſocolla laudatiſsima Armeniaca, colorem porri quãſimillimè reddens. Secundum locum ſibi vendicat Macedonica, & proximnm Cypria, quo in genere præfertur pura: damnatur, quæ terram aut calculos collegerit. Ratio lauandi hæc eſt: Tuſam infuſa aqua, mortario expaſſa manu ad pilam vehemẽter fricato, & ſtatim quàm conſederit, colato. Alterã infundens aquã, rurſum terito: hæc viciſsim ꝓſequere: donec pura ſynceráque ſpectetur. Dein ſiccato in ſole, et ad vſus recõdito. Quòd ſi vrere volueris, ex ea terens quod ſatis eſſe videbitur, patinis ſupra carbones adponito, & alia

& alia facito quæ ſuprà diximus. Dos chryſocollæ ad purgandas cicatrices: excreſcentem carnem coercet: adſtringit, purgat, excalfacit, & modicè corpus mordendo exeſt. Inter medicaméta intelligitur, quæ vomitiones concitant, & necem inferre poſſunt.

Lapis armeni⁹. Cap. CV.

Armenius lapis pręfertur lęuis, colore cœruleo, perquàm æquabilis, calculo carés, & friabilis. Eadem quæ chryſocolla præſtat, ſed inefficacius. Quinetiam vſum habet ad pilos in palpebris alendos.

Cœruleus. Cap. CVI.

COERVLEI origo ex ærariis metallis in Cypro: copioſior ex arena littorali: ſecundum quoſdam ſub cauatos ſpecus maris inuenitur, qui magis probatur. Eligi debet inebriatus. Vritur vt calcitis, lauatur vt cadmia. Vim habet reprimentem, & modicè erodentem: cruſtas gignit, & exulcerat.

Indicum. Cap. CVII.

Indici duo genera, vnum ſua ſpóte naſcit, tanquá ſpuma, germinatione Indicis arúdinibus exiés. Alterũ infectorię dát officinæ: & eſt ſpuma purpurea innatans

καὶ τὰ ἄλλα ποίει ὡς προείρηται ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ. Δύναμιν δὲ ἔχει ἡ χρυσοκόλλα σμηκτικὴν οὐλῶν, κατασταλτικὴν σαρκωμάτων, καὶ ἀνακαθαρτικὴν, στυπτικήν τε καὶ θερμαντικὴν, σηπτικὴν πράως μετὰ τοῦ ἐπὶ ποσὸν δάκνειν. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἔμετον κινούντων καὶ ἀναιρεῖν δυναμένων.

Περὶ Αρμενίου λίθου. Κεφ. ρέ.

Αρμένιον δὲ προκριτέον τὸ λεῖον καὶ τὸ χρῶμα κυάνεον, ὁμαλόν τε ἄγαν καὶ ἄλιθον, εὐθρυβές. τὰ αὐτὰ ποιεῖ τῇ χρυσοκόλλῃ, περὶ τὴν εὐτονίαν μόνον λειπόμενον αὐτῆς. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἐν βλεφάροις τριχῶν αὐξητικόν.

Περὶ Κυανοῦ. Κεφ. ρϛ'.

Κυανὸς δὲ γενναῖται μὲν ἐν κύπρῳ ἐκ τῶν χαλκουργῶν μετάλλων· ὁ δὲ πλείων ἐκ τῆς αἰγιαλίτιδος ἄμμου εὑρισκόμενος κατά τινας σπηλαιώδεις ὑποσκαφὰς τῆς θαλάσσης, ἥ τις καὶ διαφέρει. παραληπτέον δὲ τὴν σφόδρα κατακορῆ. καυστέον δὲ ὡς χαλκῖτιν, καὶ πλυτέον ὡς καδμείαν. Δύναμιν δὲ ἔχει κατασταλτικὴν καὶ μετρίως σηπτικὴν, ἐσχαρωτικήν τε καὶ ἑλκωματικήν.

Περὶ ἰνδικοῦ λίθου. Κεφ. ρζ'.

Τοῦ δὲ λεγομένου ἰνδικοῦ, τὸ μὲν αὐτομάτως γίνεται, οἱονεὶ *ἔκβρασμα ὂν τῶν ἰνδικῶν καλάμων, τὸ δὲ βαφικόν ἐστιν ἐπανθισμὸς πορφυροῦς ἐπαιωρούμενος

ἐπαιωρούμενος τοῖς χαλκείοις, ὃν ἀποσύραντες ξηραίνουσιν οἱ τεχνῖται. ἄριστον δὲ ἡγητέον εἶναι τὸ κυανοειδές τε καὶ ἔγχυλον, λεῖον. ἔστι δὲ τῶν στυφόντων ἐλαφρῶς καὶ ῥησσόντων φλεγμονὰς καὶ οἰδήματα· ἀνακαθαίρει δὲ καὶ καταστέλλει ἕλκη.

innatās cortinis, quā detractā artifices siccant. Optimū existimatur quod cœrulei speciem præbet, succū suum sorbet, & læue. Inter medicamenta est q̄ læuiter adstringunt, & inflammationes, tumoresq́; rumpūt: purgat, & reprimit vlcera.

Περὶ Ὤχρας, Κεφ. ρή.

Ὤχραν δὲ λητέον τὴν κυφοτάτην καὶ μηλίνην διόλου. κατακορῆ δὲ καὶ ἄλιθον καὶ εὐθρυβῆ, ἀττικὴν δὲ τῷ γένει. καυστέον δὲ, καὶ πλυτέον καὶ ταύτην ὡς τὴν καδμείαν. Δύναμιν δὲ ἔχει σηπτικὴν, σκεδαστικὴν φλεγμονῶν καὶ φυμάτων· καταστέλλει τὲ τὰ ὑπερσαρκοῦντα· καὶ τὰ κοῖλα πληροῖ σὺν κηρωτῇ, καὶ πώροις θρύπτει.

Ochra. Cap. CVIII.

Ochrā læuissimā, & omnino luteā eligere oportet, saturatā, nō lapidosam, friabilē, natione Atticā. Vritur hæc, & lauatur cadmiæ modo. Vis eius adstringere, erodere, collectiones & tubercula dissipare: excrescētia in carne reprimit: caua cum cerato explet, & articulorum tofos comminuit.

Περὶ Κιννάβαρεως. Κεφ. ρθ'.

Κιννάβαρι οἴονταί τινες ταυτὸν ὑπάρχειν τῷ καλουμένῳ ἀμμίῳ, πλανώμενοι. τὸ μὲν γὰρ ἄμμιον σκευάζεται ἐν ἱσπανίᾳ, ἐκ λίθου τινὸς μεμιγμένου τῇ ἀργυρίτιδι ψάμμῳ, ἄλλως δὲ οὐ γινώσκεται. ἐν δὲ τῇ χώνῃ μεταβάλλει εἰς εὐανθέστατον καὶ φλογωδέστατον χρῶμα· ἔχει δὲ τὴν ἀποφορὰν ἐν τοῖς μετάλλοις πνιγώδη. περιτίθενται γοῦν οἱ ἐπιχώριοι τοῖς προσώποις φύσας πρὸς τὸ βλέπειν μὲν, μὴ σπᾶν δὲ τὴν ἀέρα. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ ζωγράφοι εἰς τὰς πολυτελεῖς τῶν τοίχων ἐκκοσμήσεις. Τὸ

Cinnabaris. Cap. CIX.

Hallucinantur qui cinnabarin minio eandem esse existimant. Minium enim in Hispaniis ex lapide quodam argenteæ arenæ permisto, temperari solet, alioqui non dignoscitur. Fornacibus autē in florētissimum flagrātissimúmq; colorē permutatur: in metallis verò strangulantem halitum eructat: itaq; facies incolæ vesicis obuelant, vt per illas spectent, nec respirando noxiū aërē attrahant. Eo pictores ad sūptuosa parietum ornamēta vtūtur.

Cinnabaris

Cinnabaris verò ex Aphrica defertur, & magno cõstat: hacten⁹ inuenitur, vt vix versicoloribus pictorũ lineis satisfaciat: intẽto colore nec diluto p̃ditũ: quare quidã sanguinẽ esse draconis existimauerunt. Vim habet cinnabaris hæmatitæ lapillo eandẽ: cõuenit ad oculorũ medicamẽta, verùm efficacius: magis enim adstringit, & sanguinem cohibet. Ambustis igni, & papularũ eruptionibus cerato excepta medetur.

Argentũ viuũ. Cap. CX.

ARGENTVM viuum fit ex minio, quod abusiuè cinnabaris dicitur, patinis fictilibus, imposita ferrea cõcha cinnabarin continente, & calice cooperta, argilla superlita, carbonibus succendunt: siquidem detersa fuligo, quæ calici insidet, refrigerata in argentum viuum coit. Quinetiam inuenitur in argenti fodinarum tectis, stillatim concretum. Alij per sese in metallis inueniri tradunt. Seruatur in vitreis, aut plumbeis, aut stagneis, aut argenteis vasis: siquidem aliam materiam omnem exedit, & defluere facit. Potum vim pernicialẽ habet: suo enim pondere interna exest.

Remedio

σεις. Τὸ δὲ κιννάβαρι τοῦτο κομίζεται μὲν ἀπὸ λιβύης, πιπράσκεται δὲ πολλοῦ· καὶ τοσοῦτον ἐστὶν ὡς μόλις ἐξαρκεῖν τοῖς ζωγράφοις εἰς τὴν ἐν ταῖς γραμμαῖς ποικιλίαν· ἔστι δὲ καὶ βαρύχρουν, ἢ βαθύχρουν· ὅθεν ἐνόμισε τινὲς αὐτὸ εἶναι αἷμα δράκοντος, Δύναμιν δὲ ἔχει τὸ κιννάβαρι τὴν αὐτὴν τῷ αἱματίτῃ. ἁρμόζον εἰς ὀφθαλμικὰ, πλὴν ἐπιτεταμένως· μᾶλλον γὰρ στύφον ἐστὶ καὶ ἰσχαίμον, καὶ πυρίκαυτα καὶ ἐξανθήματα ἀναληφθὲν κηρωτῇ θεραπεύει.

Περὶ Ὑδραργύρου. Κεφ. ρι'.

Ὑδράργυρος δὲ σκευάζεται ἀπὸ τοῦ ἀμμίου λεγομένου, καταχριστικῶς δὲ καὶ τούτου κινναβαρέως λεγομένου, θέντες γὰρ ἐπὶ λοπάδος κεραμέας κόγχον σιδηροῦν ἔχοντα κιννάβαρι, περικαθάπτουσιν ἄμβικα περιαλείψαντες πηλῷ, εἶτα ὑποκαίουσιν ἄνθραξιν· ἡ γὰρ προσίζουσα τῷ ἄμβικι αἰθάλη ἀποζεσθεῖσα καὶ ἀποψυχθεῖσα, ὑδράργυρος γίνεται. εὑρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῷ μεταλεύεσθαι τὸν ἄργυρον ἐν τοῖς στέγαις κατὰ σταλαγμοὺς συνεστῶσα. ἔνιοι δὲ ἱστοροῦσι καὶ καθ' ἑαυτὴν ἐν τοῖς μετάλλοις εὑρίσκεσθαι τὸν ὑδράργυρον. φυλάττεται δὲ ἐν ὑελίνοις ἢ μολιβδίνοις ἢ κασσιτερίνοις ἢ ἀργυροῖς ἀγγείοις· τὴν γὰρ ἀλλὴν ὕλην πᾶσαν διεσθίει, καὶ ποιεῖ ἀποῤῥεῖν.

Δύναμιν

Δύναμιν δὲ ἔχει φθαρτικὴν ποθεῖσα· τῷ βάρει διαβιβρώσκουσα τὰ ἐντός. βοηθεῖται δὲ γάλακτι πολλῷ πινομένῳ καὶ ἐξεμουμένῳ, ἢ οἴνῳ σὺν ἀψινθίῳ, ἢ ἀφεψήματι σελίνου, ἢ ὀρμίνου σπέρματι ἢ ὀριγάνῳ, ἢ ὑσσώπῳ σὺν οἴνῳ.*

Remedio est lac multum subinde potum, & vomitionibus reiectum, aut vinũ cum absinthio, aut apij decoctũ, aut semen hormini, aut origanũ, vel hyssopũ cũ vino: auri limata, scobs, id est, ramẽtũ q̃tenuissimũ epotũ mirabili est auxilio.

Περὶ Μίλτου σινωπικῆς.

Κεφ. ριά.

Μίλτος σινωπική· κρατίστη ἡ πυκνὴ, καὶ βαρεῖα, ἡπατίζουσα, ἄλιθος, ὁμόχροις, πολύχυτος ἐν τῇ ἀνέσει. συλλέγεται δὲ ἐν τῇ καππαδοκίᾳ ἐν σπηλαίοις τισὶ, διυλίζεται δὲ καὶ φέρεται εἰς σινώπην καὶ πιπράσκεται· ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχηκε. Δύναμιν δὲ ἔχει ξηραντικὴν, ἐμπλαστικήν· διὸ καὶ ἐμπλάστροις τραυματικαῖς μίγνυται, καὶ τροχίσκοις ξηραντικοῖς καὶ στεγνωτικοῖς. ἵστησι δὲ καὶ κοιλίαν ἐν ᾠῷ λαμβανομένη καὶ ἔγκλυζομένη· δίδοται καὶ ἡπατικοῖς.

Rubrica Sinopica.

Cap CXI.

Rubrica Sinopis maximè ꝓbatur grauis, dẽsa, ad iocineris imaginẽ vergẽs, calculorũ expers, cõcolor, cũ diluit̃ ĩpẽdio fusilis. Effoditur ĩ Cappadocia, speluncis q̃busdã, expurgataq́; defert̃ in Sinopẽ vrbẽ, ĩ qua vẽdit̃: vnde cognomẽtũ accepit. Vim habet exiccatoriã, quasi inducendo obstruentẽ, & adstrictoriã: quapropter vulnerariis emplastris, & pastillis exiccãtibus, & adstrictoriis cõmisceri solet. Aluum sistit, in ouo sumpta aut clystere infusa: datur iocineris vitio laborãtib⁹.

Περὶ Τεκτονικῆς.

Κεφ. ριβ'.

Η δὲ τεκτονικὴ ἥττων ἐστὶ κατὰ παίτα τῆς σινωπικῆς. ἀρίστη δὲ ἡ αἰγυπτιακὴ καὶ ἡ καρχηδονικὴ, ἄλιθος, εὐθρυβής. γεννᾶται καὶ ἐν τῇ πρὸς ἑσπέραν ἰβηρίᾳ, τῆς ὤχρας καιομένης καὶ μεταβαλλούσης εἰς μίλτον.

Rubrica fabrilis.

Cap. CXII.

Rubrica fabrilis, ad omnia Sinopide ĩferior est. Optima Ægyptia, & Carthaginensis, lapidum expers, friabilis. Gignitur etiam in Iberia, quæ ad occidẽtem spectat, ochra exusta, & degenerante in rubricam.

Περὶ

Lemnia

Lemnia terra.

Cap. CXIII.

Lemnia terra, cuniculoso in specu nata è Lemno insula, palustri loco defertur, inibi electa, & caprino sanguini permista: quam incolæ cogunt in pastillos, et imagine caprę signāt: vnde & sphragida ægos, hoc est, sigillum capræ, appellauere. Vim antidoti habet contra perniciosa venena singularem, pota cum vino, & præsumpta, euomi venena cogit. Contra ictus morsúsque animalium, quę exitiale virus eiaculantur, prodest. Antidotis familiaris. Sunt qui hac ad sacrificia vtātur: est & dysenteriæ vtilis.

Atramentum sutorium.

Cap. CXIIII.

Atramentum sutorium genere quidem vnum & idem est, molle & concretum: sed in specie differentias treis habet. Vnum nanque humoribus stillatim in cuniculos quosdā collatis, concrescit: quare ab iis qui Cypria metalla perficiunt, stillatitium appellatur. Peteesius ipsum pinarion vocat: alij stalacticon, id est, stillatitium. Alterum simplici ratione fit in speluncis: postea transfusum in excauatos scrobes, cōcrementum

Περὶ Λημνίας γῆς.

Κεφ. ριγ'.

Ἡ δὲ λημνία γεννωμένη γῆ, ἔστιν ἔκ τινος ὑπονόμου ἀνθρώδους, ἀναφερομένη ἀπὸ λήμνου τῆς νήσου, ἐχούσης ἑλώδη τόπον, κἀκεῖθεν ἐκλέγεται καὶ μίγνυται αἵματι αἰγείῳ· ὧν οἱ ἐκεῖ ἄνθρωποι ἀναπλάσσοντες καὶ σφραγίζοντες εἰκόνι αἰγὸς, σφραγίδα καλοῦσιν αἰγός. Δύναμιν δὲ ἔχει ἀντιδότου θανασίμων φαρμάκων ἔξοχον, πινομένη σὺν οἴνῳ, καὶ προληφθεῖσα ἐξεμεῖσθαι ἀναγκάζει τὰ δηλητήρια. ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς τὰς τῶν θανασίμων ἰοβόλων πληγὰς καὶ δήξεις. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις. χρῶνται δέ τινες καὶ εἰς τελετὰς αὐτῇ. ἔστι δὲ καὶ δυσεντερίαις χρήσιμος.

Περὶ Χαλκάνθου. Κεφ. ριδ'.

Χάλκανθον τῶν μὲν γένει ἓν καὶ ταυτὸν ὑπάρχει, ὑγρὸν γάρ ἐστι, πεπηγός· εἰδικὰς δὲ ἔχει διαφορὰς τρεῖς. τὸ μὲν, γὰρ κατὰ σταλαγμὸν διηθουμένων ὑγρῶν εἴς τινας ὑπονόμους συνίσταται· ὅθεν καὶ σταλακτὶς καλεῖται ὑπὸ τῶν τὰ κυπριακὰ μέταλλα ἐργαζομένων. Πετεήσιος δὲ αὐτὸ καλεῖ πινάριον· οἱ δὲ, σταλακτικὸν, πηκτὸν, ἑφθὸν, ἀρακτὸν, λογχωτόν. τὸ δὲ ἁπλῶς ἐργαζόμενον ἐν σπηλαίοις· ἔπειτα μεταχεόμενον εἰς βόθρους,

τὴν

τὸ πῆξιν λαμβάνον... ὃ δὴ καὶ πηκτὸν ἰδίως ὀνομάζεται. τὸ δὲ τρίτον καλεῖται μὲν ἑφθὸν, σκευάζεται δὲ ἐν Ἰσπανίᾳ· σκευὴν δὲ ἔχει τοιαύτην* ἄχρηστόν τι καὶ ἀσθενέστατον ὑπάρχον. ὕδατι δεύσαντες αὐτὸ ἕψουσιν, εἶτα εἰς τὰς δεξαμενὰς καταῤῥάσαντες, ἐῶσι. τοῦτο δὴ πήγνυται τεταγμέναις ἡμέραις, εἰς πολλὰ διαιρούμενον κυβοειδῆ σχήματα, βοτρυδὸν ἀλλήλοις* προσεχόμενα. ἄριστον δ' αὐτοῦ ἡγητέον τὸ κυάνεον καὶ βαρὺ, πηκτόν τε καὶ διαυγές· οἷόν ἐστι τὸ σταλακτὸν, ὑπ' ἄλλων δὲ λογχωτὸν καλούμενον. ἐχόμενον δὲ τὸ * πηκτόν. τὸ δὲ ἑφθὸν πρὸς μὲν βαφὰς καὶ μελάσματα ἐπιτηδειότερον τῶν ἄλλων δοκεῖ εἶναι· πρὸς δὲ ἰατρικὴν, ἀσθενέστερον ἡ πεῖρα δείκνυσι. Δύναται δὲ στύφειν, θερμαίνειν, ἐσχαροῦν· ἕλμινθας πλατείας ἀναιρεῖν < α. βάρος καταπινόμενον, ἢ μετὰ μέλιτος ἐκλειχόμενον· ἐμέτους τε κινεῖ καὶ μύκητας λαβοῦσι βοηθεῖ σὺν ὕδατι ποθέν· κεφαλήν τε καθαίρει ἐντεῦθεν ὕδατι καὶ δι' ἐρίου ῥινεγχυτούμενον. καίεται δὲ ὡς ὑποδείξομεν αὐτίκα ἐπὶ τῆς χαλκίτεως.

Περὶ Χαλκίτεως. Κεφ. ριε.

Χαλκῖτιν προκριτέον τὴν χαλκοειδῆ καὶ εὔθρυπτον, ἄλιθόν τε καὶ οὐ παλαιὰν, ἔτι δὲ τὰς ἶνας ἐπιμήκεις

cõcrementũ capeſsit, quod pecton, id eſt cõcretitiũ, propriè nominaẽ. Tertiũ dicitur coctile, & in Hiſpania fieri ſolet: ſed inutile ac iualidiſsimũ eſſe cõſtat. Ratio parãdi hęc eſt: Aqua madefactũ decoquũt, mox in piſcinas trãsfundũt, & reſidere patiũtur. Hoc certis dieb⁹ coaleſcit, in complureis formulas digeſtũ, teſſerarũ ſpeciẽ reddẽtes, quæ racematim inter ſe cõhæreſcunt. Optimũ eſſe creditur, cœruleũ, graue, cõcretum, trãſlucẽs: cuiuſmodi ſtillatitiũ eſt, ab aliis lóchoton nominatum. Proximũ, cõcretitiũ. Coctile verò ad infectus & denigrationes, apti⁹ cæteris eſſe cõpertũ eſt: ſed ad medicinæ vſũ inualidius eſſe, experimẽta docẽt. Valet adſtringere, calfacere, & cruſtas inducere: latas vẽtris tineas necat, drachmæ põdere deuoratũ, aut cum melle linctũ: vomit⁹ ciet: aduerſ⁹ hauſta fungorum venena, ex aqua potũ auxiliatur: purgat caput, aqua dilutũ, & in vellere naribus inſtillatũ. Vritur, vt paulò poſt in mẽtiõe chalcitis oſtẽdemus.

Chalcitis. Cap. CXV.

Chalcitis præfertur ſimilis æri, friabilis, nec lapidoſa, nec inueterata, intercurſantibus

 oblõgis

oblongis venis, splédentibúsq;. Huic absterſoria vis eſt, excalfaciés, & cruſtas vlcerib⁹ obducens: purgat q̃ oculis & eorũdem angulis hærét. In genere leuiter exedétium eſt. Ad ignẽ ſacrũ, & vlcera quæ ſerpũt, efficax eſt. Sãguinẽ è vulua, & narib⁹ erũpentẽ, cum ſucco porriſiſtit: gingiuarũ vitia, depaſcẽtia vlcera, tõſillásq;, eius farina cõpeſcit. Vſta, & cum melle trita, oculorũ medicamentis lõgè vtilior redditur. Callum genarum, & ſcabritiẽ abſumit, abſtergétque. Fiſtulas tollit, collyrij modo in eas adacta.

Pſoricum. Cap. CXVI.

Fit ex calcite medicamétum quod pſoricon vocát, duabus eius partibus, cũ vna Cadmiæ additis, et ex aceto tritis. Oportet autem in fictili obruere fimo, dieb⁹ quadraginta, ꝑ caniculæ ardores: ſic enim fit acri⁹. Idẽ quod chalcitis poteſt. Alij pares vtriuſq; portiones in vino terũt, & eadẽ ꝓſequuntur. Vritur chalcitis fictili nouo, viuis carbonib⁹ ſuperpoſito. Modus aũt vſtionis in humidioribus eſt, dum ipſa chalcitis bullas excitare deſierit, & ꝑfectè inaruerit: in reliquis verò, dum mutata ĩ floridũ colorẽ fuerit, &

ἐπιμήκεις καὶ ἀποστιλβούσας ἔχουσαν. Δύναμιν δὲ ἔχει * στυπτικήν τε καὶ θερμαντικὴν, καὶ ἐσχαρωτικήν· ἀποκαθαρτικὴν τῶν περὶ κανθοὺς καὶ ὄμματα. ἔστι δὲ καὶ τῶν μετρίως * στυφόντων. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατα, ἕρπητας. αἱμορραγίας τὰς ἐξ ὑστέρας καὶ μυκτήρων σὺν πράσου χυλῷ· ξηρὰ δὲ πρός τε ἐπουλίδας καὶ νομὰς καὶ παρίσθμια. κεκαυμένη δὲ πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ μᾶλλον χρησιμεύει λεία σὺν μέλιτι. τετυλωμένα μὲν βλέφαρα καὶ τραχέα ἀποτήκει καὶ σμήχει. σύριγγας δὲ αἴρει ἐν κολλυρίου χρίματι ἐντιθεμένη.

Περὶ Ψωρικῦ. Κεφ. ρις'.

Σκευάζεται δὲ ἐξ αὐτῆς τὸ καλούμενον ψωρικὸν. διπλασίονος χαλκίτεως πρὸς ἁπλῆν καδμείαν μιγνυμένου, καὶ σὺν ὄξει λεαινομένου· δεῖ δὲ ἐν κεραμέῳ ἀγγείῳ κατορύσσειν ἐν κοπρίᾳ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἡμέρας μ'. γίνεται δὲ δριμύτερον. δυνάμενον ὅσα καὶ ἡ χαλκῖτις. ἔνιοι δὲ ἴσα μίξαντες οἴνῳ λεαίνουσι καὶ τὰ αὐτὰ ποιοῦσι. καυστέον δὲ αὐτὴν ἐν ὀστράκῳ καινῷ ἐντιθέντας, καὶ διαπύροις ἄνθρα ξιν ἀπερεισαμένους. μέτρον δὲ ἔστω τῆς καύσεως, ἐπὶ μὲν τῶν πολύγρων τὸ ἀπομφολύγωτον καὶ καλῶς ξηρὸν γένεσθαι· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἡ ἐπὶ τὸ εὐανθέστερον μεταβολὴ, ὅταν

ὅταν γὰρ μιλτώδης γένηται τὴν χρόαν κατὰ βάθος, ἀναιρετέον αὐτήν. τὴν τῆς προσκαθημένην ἀκαθαρσίαν ἀποφυσσητέον καὶ ἀποθετέον. ὀπτᾶται δὲ ἐπ' ἀνθράκων ἐμφυσσωμένων, μέχρι τοῦ ὕπωχρον αὐτὴν γενέσθαι· ἢ ὑπ' ὀστράκου καὶ διαπύρων ἀνθράκων στρεφομένη πυκνῶς, ἕως ἂν πυρωθῇ καὶ μεταβάλλῃ τὴν χρόαν.

Περὶ Μίσυος. Κεφ. ριζ'.

Μίσυ δὲ παραληπτέον τὸ κύπριον, χρυσοφανὲς, σκληρὸν, καὶ ἐν τῷ θραυσθῆναι χρυσίζον, καὶ ἀποστίλβον ἀστεροειδῶς. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ καῦσιν τὴν αὐτὴν τῇ χαλκίτιδι, δίχα τῆς τοῦ ψωρικοῦ κατασκευῆς, ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον διαφέρον. τὸ δὲ αἰγύπτιον, πρὸς μὲν τ' ἄλλα διαφέρει ἐμπρακτικώτερον ὄν, πρὸς δὲ τὰς ὀφθαλμικὰς δυνάμεις, πολλῷ λείπεται τοῦ προειρημένου.

Περὶ Μελαντηρίας. Κεφ. ριή.

Τῆς δὲ μελαντηρίας, ἡ μέν τις τοῖς τῶν ὀρυγμάτων στομίοις ἀφ' ὧν ἂν μεταλλευθῇ ὁ χαλκὸς ἐπιπήσσεται ἁλμυρίδος τρόπον. ἡ δὲ, ἐκ τῆς ἄνωθεν ἐπιφανείας τῶν προειρημένων τόπων, ἥ τις καὶ γεώδης ἐστίν. εὑρίσκεται δέ τις καὶ ὀρυκτὴ ἐν κιλικίᾳ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶ τόποις. διαφέρει δ' αὐτῆς ἡ θειόχρους λεία, ὁμαλὴ, καθαρὰ, καὶ ἐν τῷ θίγειν ὕδατος μελαινομένη ταχέως.

Δύναμιν

& ſanguineũ aut miniatũ colorem cõtraxerit, tum demum eximenda eſt. Inſidens autem ſpurcitia flatu expellenda, mox reponenda. Torretur etiãnum perflatis carbonib⁹, vſquedum luteo colore palleſcat: aut ficti li ſubditis candentibus prunis ſubinde verſata, donec igni cõflagret, & colorem mutet.

Miſy. Cap. CXVII.

Miſy aſsumendũ natiõe Cyprium, auri ſimile, durũ quod friãdo auri colorẽ imitatur, & ſtellæ modo ſplendet. Vim habet, & vſtionẽ cum chalcitide eandẽ, pręterquã ꝙ pſoricũ ex eo non cõficitur, exceſſus defectusq́; ratiõe tantũ differẽs. Ægyptium autem cæteris pręſtat, vtpote qđ efficaci⁹ habeatur, ſed ad ocularia medicamẽta multò ſupradicto inferius.

Melãteria. Cap. CXVIII.

Melãteria geminæ eſt originis: quædã in faucibus cuniculorũ qb⁹ æs eruit̃, ſalis modo cõcreſcit. Alia verò in ſũma facie ſupradictorũ locorũ coit, q̃ terrena eſt. Quinetiã inuenitur in Cicilia, & aliis quibuſdã regionibus, foſsilis quędam. Præſtat, quæ ſulphuris colorẽ trahit, leuis, pura, æquabilis, & quæ cõtactu aquæ cõfeſtim nigreſcit,

Vim causticam eam obtinet, quam & misy.

Sory. Cap. CXIX.

Sory existimarũt aliqui melanteriã esse, aberrãtes, siquidẽ sui generis est sory, ei nõ absimile: verũ sorëi virus inest graue, & nauseã mouẽs. Inuenitur etiã in Ægypto, & aliis quibusdã regionibus, vt in Libya, Hispania, & Cypro. Præfert Ægyptiũ, quodq; friãti nigrius apparet, ĩ multa foramina dehiscẽs, suppingue, insuper adstringẽs, & olfactu deuorationeq; magnũ virus olẽs, ita vt stomach⁹ in vomitiones effundat. Quod autem friatũ scintillas misyos modo nõ emittit, & alteri⁹ generis esse, & inualidũ cẽsendũ est. Vim & vstionẽ supradictis similẽ habet: dolori dentiũ, cauernis inditũ medetur, eósque labãtes firmat: ischiadicis ex vino infusum auxiliatur: illitũ cũ aqua, varos extinguit. Medicamẽtis admiscetur, quæ capillos denigrãt. Hæc aũt ferè omnia, & alia quæ vstionẽ experta nõ sunt, perustis validiora esse existimantur: prȩter salem, & vini fæcem, nitrum, calcem, & consimilia, quæ cruda remissiora sunt. Combusta enim, viribus efficaciora redduntur.

Diphryges.

Δύναμιν δὲ ἔχει καυστικὴν τὴν αὐτὴν τῷ μίσυϊ.

Περὶ Σώρεως. Κεφ. ριθʹ.

Τὸ δὲ σῶρυ ἔνιοι ὑπέλαβον μελαντηρίαν πλανώμενοι, ἴδιον γάρ ἐστι γένος, οὐκ ἀφόμοιον· βρομωδέστερον δὲ τὸ σῶρυ καὶ ναυτίας ποιητικόν. εὑρίσκεται δὲ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ τόποις, ὡς ἐν Λιβύῃ καὶ Ἰσπανίᾳ καὶ Κύπρῳ. προκριτέον δὲ τὸ Αἰγύπτιον, καὶ ἐν τῷ θραυσθῆναι μελάντερον φαινόμενον, κατατετρήσεις τε πολλὰς ἔχον, καὶ ὑπολίπαρον, ἔτι δὲ στῦφον, καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν καὶ ὄσφρησιν βρομῶδες καὶ ἀναστρεπτικὸν στομάχου. τὸ δὲ μὴ λαμπυρίζον ἐν τῷ θραυσθῆναι ἐμφερῶς μίσυϊ, ἑτερογενές τι καὶ ἀσθενὲς οἰητέον εἶναι. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ καῦσιν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένοις· ἰᾶται δὲ καὶ ὀδονταλγίας ἐντιθέμενον εἰς τὰ βρώματα, καὶ τοὺς ὑποσείοντας δὲ ὀδόντας κρατύνει· καὶ ἰσχιαδικοῖς βοηθεῖ μετ' οἴνου ἐγκλυζόμενον· ἴονθους τε σβέννυσι μεθ' ὕδατος καταχρισθέν. μίγνυται καὶ εἰς τριχῶν μελάσματα. κοινῷ δὲ τρόπῳ ἐπὶ τούτων σχεδὸν καὶ τῶν ἄλλων πάντων δυναμικώτερα τὰ ἄκαυστα τῶν κεκαυμένων ἡγητέον· πλὴν ἁλῶν καὶ τρυγὸς, καὶ νίτρου καὶ τιτάνου καὶ τῶν ὁμοίων, ὅσα ὠμὰ ὄντα ἀνίεται. καιόμενα γὰρ τὴν δύναμιν ἐμπρακτότερα γίνεται.

Περὶ

Περὶ Διφρυγοῦς. Κεφ. ρκ´.

Τοῦ δὲ διφρυγοῦς τρία ἡγητέον εἴδη. τὸ μὲν γὰρ μεταλλικόν ἐστιν, ὃ δὴ ἐν κύπρῳ μόνῃ γίνεται· πηλῶδες γὰρ ὂν ἀναφέρεται ἐκ βυθοῦ τινὸς τῶν ἐκεῖ τόπων* εἶτα ἀνενεχθὲν ξηραίνεται ἐν ἡλίῳ καὶ μετὰ ταῦτα φρυγάνοις κύκλῳ περιτεθειμένοις καίεται· ὅθεν καὶ διφρυγὲς ἐκλήθη, διὰ τὸ ὑπὸ ἡλίου καὶ τῶν φρυγάνων καίεσθαι, καὶ ξηροποιεῖσθαι, καὶ οἱονεὶ φρύγεσθαι. τὸ δὲ ἕτερον ἐστὶ τοῦ κατεργαζομένου χαλκοῦ ὥσπερ ὑποστάθμη τις καὶ τρὺξ ὑπάρχει· μετὰ γὰρ τὴν τοῦ ψυχροῦ ὕδατος περίχυσιν, ὡς ἀνωτέρω ἔφαμεν περὶ ἄνθους χαλκοῦ διαλεγόμενοι, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ χαλκοῦ εὑρίσκεται ἐν τῇ χώνῃ ἐγκείμενον τῷ πυθμένι αὐτῆς τὸ τοιοῦτον εἶδος, τήν τε στύψιν καὶ τὴν γεῦσιν χαλκοῦ ἔχον. τὸ δὲ τρίτον σκευάζεται οὕτω· λίθον τὸν λεγόμενον πυρίτην συνθέντες εἰς κάμινον οἱ πρὸς τούτοις ὄντες, καίουσιν ἐπὶ ἡμέρας ἱκανὰς τίτανον, ὅταν δὲ ἡ χρόα μιλτώδης γένηται, ἀνελόμενοι ἀποτίθενται. τινὲς δέ φασιν ἐκ μόνης τῆς τὸν χαλκοῦν λίθον ἀποτελούσης ὕλης γίνεσθαι τὸ προειρημένον· ὅταν ὀπτηθεῖσα ἐν ταῖς λεγομέναις ἅλωσιν*, ἀνενεχθῇ εἰς τοὺς βόθρους καὶ ἐνταῦθα καίηται. τόν τε γὰρ κύκλῳ τόπον τῶν βόθρων ἐπιλαμβάνει, καὶ μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν λίθων οὐδὲν ἧττον εὑρίσκεται. προ-

κριτέον

Diphryges. Cap. CXX.

Diphrygis tria genera esse. creduntur. Quoddam enim metallicum est, quod in Cypro sola gignitur: lutosum nanque extrahitur, ex luto cuiusdam inibi specus: extractum, sole siccatur, mox circumpositis sarmentis vritur. diphryges ideo vocatú est, quod & à sole, & à sarmentis vratur, arescat, & fermè torreatur. Alterum perfecti æris, quasi subsidens fæx est: siquidem post frigidæ aquæ offusionem, vt suprà retulimus, cum de flore æris dissereremus, sublato ære, fornacum ima parte cohærens id genus inuenitur, & adstrictionem & gustum æris habens. Tertium sic fit: Lapidem pyriten, vt calcem multos dies cremant in camino: cúmque colorem rubricæ contraxerit, eximentes recondunt. Quidam tradunt hoc ex sola materia, quæ lapidem æris gignit fieri: quãdo in dictis arëis assata, & in scrobes trãslata peruritur. Túc enim ambienté scrobis locum comprehendit, & exemptis lapidib⁹ nihilominus inuenitur.

 Pręfertur

Pręferť quod ſaporé æris reddit, æruginisq́;, adſtringens, & vehemẽter exiccans linguã: qđ ſibi exuſta ochra nõ vendicat: quę cremata diphrygis vice vęnit. Vis ei⁹ adſtringere perpurgare, extergere, ſiccare, excreſcentia conſumere, vlcera ſerpentia, & quę cacoëthe vocãt, ad cicatricem perducere. Suppuratiões terebinthina aut cerato exceptum diſcutit.

Auripigmentũ. Cap. CXXI.

Auripigmentũ in eiſdẽ metallis, quib⁹ ſandaracha gignitur. Optimũ exiſtimať cruſtoſum, aureo colore micãs, nulli materiæ permiſtũ, in ſquãmas fiſsile: quale in Myſia Helleſpõti naſcitur. Huius duo genera fluxerunt: Vnum ſupradictum eſt. Alterũ glandis effigie, pallidũ, & colore ſandarachã imitans, gleboſum, ex Ponto & Cappadocia defertur: qđ etiã ſecũdum locũ tenet. Torretur in teſta noua viuis carbonibus ſubiectis, aſsiduoq́; verſať, donec igne flagret, & mutet colorem: deinde refrigeratũ, tritúmque recõditur. Vim habet adſtrictoriã, & erodenté, cruſtas cum vehemẽti vredine, & violẽto morſu excitat: reprimit q́ excreſcũt, & capillos euellit.

Sanda-

κριτέον δ' αὐτοῦ τὸ τῇ γεύσει ἔγχαλκον. *ἴϊζον στύφον τε καὶ ἀναξηραῖνον ἱκανῶς τὴν γλῶσσαν. ὃ περὶ ἡ κεκαυμένη ὤχρα οὐ κέκτηται· ἣν δὴ καίοντες ἀντὶ διφρυγοῦς πιπράσκουσι. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν τε ἀνακαθαρτικὴν ἐπιτέταμένως, σμηκτικήν τε καὶ ξηραντικὴν καὶ κατασταλτικὴν ὑπερσαρκώσεως, ἀπουλωτικὴν κακοήθων καὶ ἑρπυστικῶν. διαφορεῖ καὶ ἀποστήματα ἀναληφθέν τερεβιθίνῃ ἢ κηρωτῇ.

Περὶ Αρσενικοῦ. Κεφ. ρκά.

Αρσενικὸν κατὰ τὰ αὐτὰ γενναῖται μέταλλα τῇ σανδαράχῃ. ἄριστον δὲ ἡγητέον τὸ πλακώδες καὶ χρυσίζον τῇ χρόᾳ, τάς τε πλάκας λεπιζομένας ἔχον ὡς ἀεὶ ἐπικειμένας ἀλλήλαις· ἔστι δὲ ἀμιγὲς ἑτέρας φύσεως· τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ γεννώμενον ἐν μυσίᾳ τῇ ἐν ἑλλησπόντῳ. ἔστι δὲ αὐτοῦ δύο εἴδη. τὸ μὲν ἓν οἷον προείρηται. *τὸ δὲ ἄλλο βαλανοειδὲς καὶ ὠχροειδὲς καὶ σανδαραχίζον τῇ χρόᾳ* ἐκ πόντου καὶ καππαδοκίας φερόμενον· δευτερεύει δὲ τὸ τοιοῦτον. ὀπτᾶται δὲ οὕτως*. ἐπ' ὀστράκου καινοῦ ἐπερεισάμενος αὐτὸ θὲς ἐπὶ διαπύρου ἄνθρακος καὶ στρέφε συνεχῶς, ὡς δ' ἂν πυρωθῇ καὶ μεταβάλλῃ, ψύξας καὶ λεάνας ἀποτίθεσο. Δύναμιν δὲ ἔχει σηπτικήν τε καὶ στυπτικὴν καὶ ἐσχαρωτικὴν μετὰ πυρώσεως καὶ βιαίου δήξεως· ἔστι δὲ καὶ τῶν στελλόντων, ψιλοῖ δὲ τρίχας.

Περὶ

Περὶ Σανδαράχης. Κεφ. ρκβ'.

Σανδαράχην δὲ προκριτέον τὴν κατακορῆ, πυῤῥὰν, εὔθραυστον, εὐλέαντόν τε καὶ καθαρὰν, κιννα βαρίζουσαν τὴν χρόαν, ἔτι δὲ θειώδη ἀποφορὰν ἔχουσαν. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ ὄπτισιν τὴν αὐτὴν τῷ ἀρσενικῷ· θεραπεύει δὲ καὶ ἀλωπεκίας ἀναληφθεῖσα ῥητίνῃ, καὶ λεπροὺς ὄνυχας σὺν πίσσῃ ἀφίστησι· καὶ πρὸς φθειριάσεις σὺν ἐλαίῳ ποιεῖ φύματά τε σὺν στέατι διαφορεῖ. ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς τὰ ἐν ῥισὶ καὶ στόμασιν ἕλκη, καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ ἐξανθήματα σὺν ῥοδίνῳ· καὶ πρὸς κονδυλώματα. διδόται καὶ ἐμπυϊκοῖς, σὺν οἰνομέλιτι. καὶ ὑποθυμιᾶται σὺν ῥητίνῃ καὶ πρὸς παλαιὰν βῆχα, διὰ σίφωνος ἑλκωμένου τοῦ ἀτμοῦ τῷ στόματι. φωνήν τε ἀποκαθαίρει ἐκλειχομένη σὺν μέλιτι, καὶ ἀσθματικοῖς σὺν ῥητίνῃ καταπότιον δίδοται.

Περὶ Στυπτηρίας. Κεφ. ρκγ'.

Στυπτηρίας δὲ σχεδὸν πᾶν εἶδος, ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐν τῇ αἰγύπτῳ μετάλλων εὑρίσκεται· ἔστι γὰρ σχιστὴ οἱονεὶ τῆς βωλίτιδος ἄνθος. γεννᾶται δὲ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶ τόποις, ἐν μήλῳ, ἐν μακεδονίᾳ, ἐν λιπάραις, καὶ σαρδονίᾳ, καὶ ἱεραπόλει τῆς φρυγίας, λιβύῃ, ἀρμενίᾳ, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ τόποις πλείοσιν ὥσπερ ἡ μίλτος· ἔστι δὲ αὐτῆς εἴδη πλεῖστα.

πρὸς

Sandaracha. Cap. CXXII.

Sandaracha probatur rufa, & ſaturatior, & aliena materia vacans, friabilis, cinnabaris colore, ſulphuris virus redolens, Dos eadem & vſtio, quæ auripigmento: explet alopecias, reſina excepta, & ſcabros vngues cum pice eximit: contra phthiriaſin ex oleo efficax eſt. Tubercula cum adipe diſcutit. Prodeſt ad narium oríſque vlcera, & cæteras pabularum eruptiones cum roſaceo: item condylomata. Datur ex mulſo, puruléta extuſsiétibus. Suffitur quoq; cum reſina, aduerſus veterem tuſsim, rapto per fiſtulam nidore: vocem expedit, cũ melle delincta ſuſpirioſis cum reſina in catapotio optimè datur.

Alumen. Cap. CXXIII.

OMNE aluminis genus ferè in Ægypto, & in eiſdé metallis inuenitur: etenim ſciſsile quoddam, quaſi flos gleboſi intelligitur. Gignitur & in aliis quibuſdam locis, in melo, in Macedonia, in Liparis, Sardinia, Hierapoli Phrygiæ. Aphrica, Armenia, & pleriſque aliis regionibus, ſicut & rubrica. Plurimæ eius ſpecies:

verũ ad medẽdi vſum, ſciſsille, rotundũ, et liquidũ expetũtur. Optimũ eſt ſciſsile, præſertim recens, cãdidiſsimũ, guſtu perquàm adſtringẽs, graue olens, calculorũ expers, nec glebuloſe aut aſſuloſe cõpactũ, ſed ſigillatim in capillamẽta quædã caneſcẽtia dehiſcens, quale eſt quod trichites, quaſi capillare nominat̃, in Ægypto natũ. Reperitur quoq; lapis huic alumini perſimilis, qui guſtus iudicio dignoſcit̃, quod nõ adſtringat. Dãnat̃ in rotũdi genere, quod manu confictũ eſt. ſed ex figura deprehenditur. Aſsumendũ autem ſuapte natura rotundũ, bullis turgẽs, albo propius, atque validius adſtringens, præterea nõnihil palloris cũ quadã pinguitudine præ ſe ferens, ſine arenis, friabile, natiõe Ægyptiũ, aut ex inſula Melo. Liquidi probatio, vt ſit lympidũ, lacteum, æquale, & ſemper ſucco madẽs, ſine lapidibus, atque quendã coloris igniculũ expirãs. Vim habent excalfaciendi ſtringẽdi, & expurgãdi, q̃ caliginẽ pupillis oculorũ offũdũt: genarũ carnẽ, cæterásq; excreſcẽtias extenuãt. Sciſsile rotundo efficacius intelligitur. Vri et torreri chalcitidis mõ debent.

Putreſcẽtia

πρὸς δὲ ἰατρικὴν χρῆσιν λαμβάνεται ἡ σχιστή τε καὶ ἡ στρογγύλη καὶ ἡ ὑγρά. ἀρίστη δὲ ὑπάρχει ἡ σχιστὴ, καὶ ταύτης ἡ πρόσφατος καὶ λευκὴ ἄγαν, καὶ ἄλιθος* καὶ βαρύοζος στύφουσά τε εὐτόνως, ἔτι τε οὐ πεπιεσμένη βωληδὸν, ἢ σχιδακηδὸν, ἀλλ' ἐξασμένη κατὰ μόνοδας πολιαῖς θριξὶν ἐμφερῶς, οἷα ἐστὶν ἡ λεγομένη τριχίτις, γεννομένη δὲ ἐν αἰγύπτῳ. εὑρίσκεται δὲ καὶ λίθος ἐμφερὴς αὐτῇ ἄγαν, ὃν διακριτέον τῷ τῆς γεύσεως κριτηρίῳ μὴ στύφοντα. τῆς δὲ στρογγύλης ἡ χειροποίητος ἀδόκιμος ὑπάρχει· γνωρίζεται δὲ ἐκ τοῦ σχήματος. παραληπτέα δ' ἂν εἴη ἡ φυσικῶς στρογγύλη καὶ πομφολυγώδης, ὑπόλευκός τε καὶ στύφουσα ἐῤῥωμένως, ἔτι δὲ ποσὸν ὠχρότητος ἅμα καὶ λιπαρίας ἔχουσα, πρὸς δ' τούτοις ἄλιθός τε καὶ εὐθρυβὴς, καὶ γένει μηλία ἢ αἰγυπτία. τὸν δὲ ὑγρᾶς τὴν μάλιστα διαφανῆ προκριτέον καὶ γαλακτώδη, ὁμαλὴν τε καὶ διόλου χυλώδη, ἔτι δὲ ἄλιθον καὶ πυρῶδες ἀποπνέουσαν. Δύναμιν δὲ ἔχουσι θερμαντικὴν, στυπτικὴν, *ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων τοῦ κόραις· τήκουσαν δὲ καὶ τὰς ἐπὶ τῶν βλεφάρων σάρκας καὶ τὰ ἄλλα ὑπερσαρκώματα. ἐνεργεστέραν δὲ τῆς στρογγύλης τὴν σχιστὴν ἡγητέον. καίονται δὲ καὶ ὀπτῶνται ὡς χαλκῖτις·

ἴσχουσι

ἴσχουσι δὲ καὶ σηπεδόνας· αἱμοῤῥαγίας· οὖλα πλαδῶντα στέλλουσι· καὶ ὀδόντας σειομένους κρατύνουσι σὺν ὄξει ἢ μέλιτι. ἄφθας δὲ ὠφελεῖ σὺν μέλιτι, καὶ ἐξανθήματα καὶ ῥεύματα ἐν ὠσὶ σὺν πολυγόνου χυλῷ· λέπραις δὲ ἁρμόζουσι σὺν κράμβης φύλλοις, ἢ σὺν μέλιτι ἑψηθεῖσαι· καὶ κνησμοῖς, ὄνυξί τε λεπροῖς καὶ πτερυγίοις καὶ χιμέτλοις σὺν ὕδατι καταιονούμεναι. σὺν τρυγὶ δὲ ὄξους καταχριόμεναι μετὰ κηκίδος ἴσης κεκαυμένης πρὸς φαγεδαινικὰ, πρὸς δὲ νομὰς σὺν ἁλσὶ διπλοῖς· πιτυριάσεις δὲ σὺν ὀρόβῳ καὶ πίσσῃ σμήχουσι καταχριόμεναι· κονίδων τε καὶ φθειρῶν καὶ πυρικαύτων σὺν ὕδατι καταχριόμεναι, βοήθημα. * οἰδήμασί τε καὶ μασχαλῶν καὶ βουβώνων δυσωδίαις κατάχριστοι. ἡ δὲ μηλία καὶ πρὸς ἀσυλληψίαν συνεργεῖ πρὸ τῆς συνόδου παρατεθεῖσα τῷ στόματι τῆς ὑστέρας· καὶ ἔμβρυα ἐκτινάσσει· ἐπουλίσι τε καὶ σταφυλαῖς καὶ παρισθμίοις ἐπιτήδειοι· καὶ στόμασι καὶ πρὸς ὦτα καὶ αἰδοῖα σὺν μέλιτι ἐπίχριστοι.

Περὶ Θείου. Κεφ. ρκδ'.

Θεῖον δὲ ἄριστον ἡγητέον, τὸ ἄπυρον καὶ λαμπυρίζον τῇ χρόᾳ, διαφανές τε καὶ ἀγίθον. τοῦ δὲ πεπυρωμένου, τὸ χλωρόν τε καὶ εὐλιπές. γεννᾶ-

Putrescétia vlcera compescũt: sanguinis fluxiones inhibent: gingiuas humore prægnantes cõprimũt: motus dẽtiũ cũ aceto & melle firmãt. Prosunt cũ melle vlcerib⁹ oris, eruptionibus papularũ, & fluxionibus auriũ, cum sanguinalis herbæ succo: lepris cõueniũt cũ brassicæ foliis aut melle cocta: itẽ pruritui, & vnguium scabritiis, pterygiis, & pernionib⁹, aspersa cũ aqua. Valent cũ aceti fæcę, & galla, pari põdere cremata, ad phagedænas vlcerum, & cũ salis duab⁹ partib⁹, ad vitia quę pascũt: furfures cũ eruo et pice illita abstergũt: ad lendes, pediculos, ambusta, cum aqua illita auxilio sunt. Cõtra tumores, & graue alarũ inguinũque vir⁹, illinunt. Ex Melo aũt aduectũ, mulieribus pręstat ne cõcipiãt, ante coitũ ori vuluæ inditũ: partus quoq; extrahit: gingiuis, si caro excreuit, vuæ ac tõsillis accõmodãtur: ori, auribus & verẽdis cũ melle illinuntur.

Sulphur. Cap. CXXIIII.

Sulphur optimũ existimatur viuũ, quod apyron vocãt, nitedulæ modo splẽdidũ, perlucẽs, minimè lapidosum. Probat̃ in genere sulphuris ignẽ expti, qđ viret, ac præpingue spectatur. Pluri-

Plurimum in Melo & Lipara gignitur. Supradictum sulphur calfacit, discutit, & celeriter cõ coquit: prodest tussib⁹, suspiriosis, purulenta extussientibus in ouo sumptũ, aut suffitum: præterea partus, vsti nidore extrahit: lepras, lichenas, scabros vngues, cum resina terebinthina mistum, aufert: cum aceto autẽ illitum, ad lepras efficax est: vitiligines tollit: scorpionis ictibus, addita resina, medetur cũ aceto verò, draconis marini scorpionisq́; plagas sanat. Pruritus toto corpore erumpẽtes, cum nitro detersum, sedat: regium morbum emendat, insparsum fronti cochlearis mensura, aut in sorbili ouo sumptũ. Facit ad grauedinẽ, & destillationes: sudores quoq; conspersum inhibet: podagricis, cũ aqua & nitro illitum, conducit: grauitatem auditus, suffiti nidore raptim per fistulam hausto, sanat: lethargicos suffitu excitat: erumpẽtem vndecunque sanguinem sistit: contusis auribus, cum vino & melle illitum medetur.

γενναται δὲ πλεῖστον ἐν μήλῳ καὶ λιπάρᾳ. θερμαίνει δὲ τὸ προειρημένον καὶ διαφορεῖ καὶ πεπαίνει ταχέως· βῆχας τὲ καὶ ἐμπύους καὶ ἀσθματικοὺς ὠφελεῖ ἐν ὠῷ λαμβανόμενον καὶ ὑποθυμιώμενον· πρὸς δὲ τούτοις ἔμβρυα κατασσᾷ ὑποθυμιασθέν· καὶ λέπρας, ἔτι δὲ λειχῆνας καὶ ὄνυχας λεπροὺς αἴρει τερεβινθίνῃ μιχθὲν ῥητίνῃ· σὺν ὄξει δὲ καταχριόμενον, ποιεῖ μὲν καὶ πρὸς λέπρας· αἴρει δὲ καὶ ἀλφοὺς· ἰᾶται καὶ σκορπίων πληγὰς μιγὲν ῥητίνῃ· σὺν ὄξει δὲ καὶ δρακοντίου θαλασσίου καὶ σκορπίων πληγὴν ἰᾶται. παύει καὶ τοὺς καθ' ὅλον τὸ σῶμα κνησμοὺς σὺν νίτρῳ σμηχόμενον· ἀποκαθαίρει δὲ καὶ ἴκτερον, κοχλιαρίου πλῆθος ἐπιπασσόμενον τῷ μετώπῳ, ἢ μετ' ὠοῦ ῥοφητοῦ λαμβανόμενον. καὶ πρὸς κόρυζαν δὲ καὶ κατάῤῥουν ποιεῖ· καὶ ἱδρῶτας στέλλει καταπασσόμενον· καὶ ποδαγρικοῖς σὺν νίτρῳ καὶ ὕδατι καταχρισθὲν συμβάλλεται· καὶ δυσηκοΐαν ὑποθυμιώμενον διὰ σίφωνος θεραπεύει· καὶ ληθαργικοὺς ὑποθυμιώμενον· αἱμοῤῥαγίαν τε ἴσχει· θλάσεις τὲ ὤτων σὺν οἴνῳ * καὶ μέλιτι καταχριόμενον ἰᾶται.

Pumex. Cap. CXXV.

Pumicis probatio, vt magnopere leuis, spongiosus, scissilis, nec arenosus, item teri facilis, &

Περὶ Κισσήρεως. Κεφ. ρκέ.

Κίσσηριν δὲ προκριτέον τὴν ἄγαν κούφην, καὶ πολύκενον, σχιστήν τε καὶ ἄλιθον, ἔτι δὲ ψαθυράν τε καὶ

καὶ λευκήν. καυστέον δὲ οὕτω· λαβὼν αὐτῆς ὁπόσον ἂν θέλῃς, διαπύροις ἔγκρυψον ἄνθραξιν, ὡς δ' ἂν ἐκπυρωθῇ, ἀνελόμενος σβέσον οἴνῳ εὐώδει· καὶ πάλιν πυρώσας σβέσον· τὸ δὲ τρίτον ἀνελόμενος αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν, ἔα ψυγῆναι, καὶ ἀποθέμενος χρῶ. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικήν τε καὶ σμηκτικὴν οὔλων, ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς κόραις μετὰ τοῦ θερμαίνειν· ἑλκῶν τε πληρωτικὴν καὶ κατουλωτικήν· ἔτι δὲ καὶ κατασταλτικὴν ὑπερόχων, καὶ σμηκτικὴν ὀδόντων λεία. καὶ ἐσχαρωτικὴν σώματος· καὶ εἰς ψίλωσιν τριχῶν ἐπιτήδειον. Θεόφραστος δὲ ἱστορεῖ, ἐὰν εἰς ζέοντά τις οἴνου πίθον καθῇ κίσσηριν, παύεσθαι παραχρῆμα τὴν ζέσιν τοῦ οἴνου.

Περὶ Ἁλῶν. Κεφ. ρκϛ'.

Τῶν δὲ ἁλῶν ἐνδογέστερον μέν ἐστι τὸ ὀρυκτόν· τούτου δὲ κοινῶς μὲν τὸ ἄλιθον καὶ λευκὸν καὶ διαφανὲς, πυκνόν τε καὶ ὁμαλὸν τῇ συγκρίσει. ἰδίως δὲ τὸ ἀμμωνιακὸν τῷ γένει, εὔσχιστόν τε καὶ εὐθείας τὰς διαφύσεις ἔχον. τοῦ δὲ θαλασσίου τὸ πυκνὸν παραληπτέον καὶ λευκὸν καὶ ὁμαλόν. κάλλιστον δὲ ἐν κύπρῳ καὶ κύπρου τῇ σαλαμῖνι γίνεται καὶ μεγάροις, καὶ ἐν σικελίᾳ καὶ λιβύῃ. ἐν τοῖς λεγομένοις δὲ καὶ τὰ λιμναῖα προκριτέον. εὐτονώτατον δὲ

& candidus. Crematur flagrātissimis carbonibus obrutus, & vbi canduerit, extractus, vino restinguitur odorato: iterumque incensus extinguitur: & tertia vstione exemptus, & per se refrigeratus, ad vsus conditur. Vis eius adstringere, gingiuas abstergere: purgat cum calfactione, quæ caliginem pupillis offundunt: explet vlcera, & ad cicatricem perducit: excrescentia cohibet. Fit ex farina eius dentifricium. Corpori crustam obducit: auellendis capillis aptus. Theophrast⁹ author est, si quisquam in bullientem vrceum vini pumicem iniecerit, feruorem statim sedari.

Sal. Cap. CXXVI.

Sal fossilis efficacior est: cōmuniter, si est candidus, calculis vacans, & perspicuus, densus, æquali compage. Peculiariter ammoniacus natione laudatur, si modo findi facilè possit, & in recta segmenta diduci. In marino sale eligendus est cādidus, æqualis, dēsus. Probatissimus in Cypro fit, & Salamine Cypri, & Megaris, in Sicilia & Aphrica. Sed inter dicta salis genera lacustris præfertur: sed multò validissimus est

est Phrygius nomine tapeus, aut tritæus, aut gātæus. Salis natura in commune perquā vtilis est: adstringit, absterget, expurgat, dissipat, reprimit, extenuat, & crustas inducit. Sed hoc interest, quod alius alio sit præstantior. Quin & à putredine vindicat. Admiscetur medicamentis psoras abstergentibus. Excrescentia in oculis reprimit, & pterygia cōsumit, cæterásq; carnis extuberationes tollit: clysteribus infunditur: discutit lassitudines ex oleo illitus. Contra hydropicorum tumores auxiliatur, dolorésq; in saccis fotu mitigat, & pruritus sedat, ex oleo & aceto infrictus ad ignem, donec sudent. Item lichenas, lepras, psorásque. Anginam ex melle, aceto, & oleo illitus leuat: tonsillis vuęque, cum melle tostus. Vlceribus in ore manantibus, gingiuis quas humor vexat, & phagedænis vlcerum, cum polenta crematus illinitur. aduersus scorpionum ictus, cum lini semine: contra serpentium morsus, cum origano, melle, hyssopo: aduersus cerasten, cū pice, aut cedria, aut melle auxiliatur. Contra scolopendræ morsus, cum melle & aceto: aduer-

δὲ αὐτοῦ ἐστι τὸ φρύγιον, καλούμενον δὲ τατταῖον. Δύναμιν δὲ ἔχουσιν οἱ προειρημένοι ἅλες κοινῶς πολύχρηστον, στυπτικήν τε καὶ σμηκτικὴν, καὶ ἀποκαθαρτικὴν καὶ διαχυτικὴν, ἔτι δὲ κατασταλτικὴν καὶ ἰσχνωτικὴν, καὶ ἐσχαρωτικήν. τῷ μᾶλλον καὶ ἧττον διαφέροντες. εἰσὶ δὲ καὶ σηπεδόνων ἐφεκτικοί. καὶ σμήξεσι ψωρικαῖς μίγνυται. στέλλουσι καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ὑπεροχὰς, καὶ πτερύγια τήκουσι, καὶ τὰς ἄλλας δὲ ὑπερσαρκώσεις αἴρουσι· καὶ κλυσμοῖς εὔθετοι· καὶ κόπου λυτήριοι, σὺν ἐλαίῳ χριόμενοι. καὶ πρὸς τὰ οἰδήματα τῶν ὑδρωπικῶν, πυρία τε ἡ δι' αὐτῶν ἐν σακκίοις πραϋντικὴ ἀγημάτων, καὶ κνησμοὺς δὲ παύουσι μετ' ἐλαίου καὶ ὄξους συγχριόμενοι παρὰ πυρὶ ἄχρις ἂν ἱδρώσωσιν. ὁμοίως καὶ λειχῆνας καὶ ψώρας καὶ λέπρας. συναγχικοὺς τε κουφίζουσι σὺν μέλιτι καὶ ὄξει καὶ ἐλαίῳ διαχριόμενοι. πρὸς δὲ παρίσθμια καὶ κιονίδας (σὺν μέλιτι ὀπτοὶ καὶ ἄφθας καὶ οὔλων πλάδον καὶ πρὸς φαγεδαίνας (σὺν ἀφίτῳ κεκαυμένοι καταπλάσσον). πρὸς δὲ σκορπίων πληγὰς σὺν λινοσπέρμῳ· πρὸς δὲ * ἔχεων δήγματα σὺν ὀριγανῷ καὶ μέλιτι καὶ ὑσσώπῳ· πρὸς δὲ κεράστου μετὰ πίσσης ἢ κεδρίας ἢ μέλιτος· πρὸς δὲ σκολοπένδρας δῆγμα σὺν μέλιτι καὶ ὄξει· πρὸς

πρὸς δὲ σφηκῶν πληγὰς καὶ τερηδόνας καὶ πρὸς ψυδράκια τὰ ἐν κεφαλῇ, θύμους τε καὶ φύματα σὺν στέατι μοσχείῳ ἀναληφθέντες· σὺν σταφίδι δὲ ἢ στέατι ὑείῳ ἢ μέλιτι, δοθιῆνες διαφοροῦσι. καὶ ὄρχεων οἰδήματα, σὺν ὀριγάνῳ καὶ ζύμῃ θᾶττον *πεπαίνουσι. καὶ κροκοδειλοδήκτοις βοηθοῦσιν, ἐνδεθέντες εἰς ὀθόνιον λεῖοι, καὶ βαπτόμενοι εἰς ὄξος στυφομένων τῶν μερῶν τοῖς ἐνδέσμοις. θηριοδήκτοις τε βοηθοῦσι, καὶ πρὸς ὑπώπια προσώπου σὺν μέλιτι. καὶ πρὸς ὀποῦ μήκωνος πόσιν, καὶ πρὸς μύκητας σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενοι, πρὸς δὲ στρέμματα σὺν ἀλεύρῳ καὶ μέλιτι· πρὸς πυρίκαυτα δὲ σὺν ἐλαίῳ ἐπιτεθέντες οὐκ ἐῶσι φλυκταινοῦσθαι· ποδαγρικοῖς τε ὁμοίως ἐπιτίθενται, πρὸς ὠταλγίαν τε σὺν ὄξει· ἐρισιπέλατά τε καὶ ἕρπητας ἴσχουσι μετ' ὄξους καταχρισθέντες ἢ καταπλασθέντες σὺν ὑσσώπῳ. καυστέον δὲ αὐτοὺς εἰς ὀστράκινον ἀγγεῖον ἐμβαλόντας καὶ ἐπιμελῶς πωμάσαντες, ἵνα μὴ ἐξαλίωνται, ἀνθρακιᾷ τε ἐγκρύψαντας ἄχρις ἐκπυρώσεως. τινὲς δὲ τοὺς ὀρυκτοὺς σταιτὶ περιπλάσαντες εἰς ἄνθρακας ὑποτιθέντες, ἐῶσιν ἄχρις ἂν τὸ σταῖς κατακαῇ. ἔνεστι δὲ καὶ τοὺς κοινοὺς ἁλῶς τοῦτον τὸν τρόπον καίειν. ἀποκλύσας αὐτοὺς ἅπαξ ὕδατι, καὶ ἐάσας ξηρανθῆναι, ἔμβαλε εἰς χύτραν, καὶ πωμάσας ὑπόκαιε κινῶν ἕως ἂν μηκέτι ἐξαλίωνται.

Περὶ

aduersus vesparum ictus, & teredines, albidasque capitis pustulas, thymos & tubercula, cum seuo vitulino: furunculos cum vua passa, aut suillo adipe, aut melle discutit. Testium tumores cum origano, & fermento maturius concoquit. Crocodilorum morsibus auxiliatur, tritus, in linteolo & intinctus aceto, ita vt vinculis loca constringantur. Prodest ad bestiarum morsus, sugillationes in facie, ex melle. Contra haustũ opium & fungos, cũ aceto multo bibitur. Luxatis imponitur cũ farina, & melle: ambustis igni cũ oleo impositus, pustulas erumpere nõ patitur. Podagricis itidem imponitur, & aurium doloribus cum aceto: ignes sacros, & vlcera quæ serpunt cum aceto aut hyssopo illitus sistit. Vritur fictili, diligenter opertus ne exiliat, conditúsque prunis, vsquedum efferuescat. Aliqui fossilem subacto polline obliniunt, & carbonibus subiiciunt, vsquedum eius crusta exuratur. Solet & sal communis hoc modo vri: Aqua semel abluitur, & siccatus in ollam coopertam mittitur, subito igne, moueturque, donec iam non exiliat.

Salis

Salis ſpuma.
Cap. CXXVII.

Spuma ſalis, ſpumoſi maris lanugo ſiue ramentum eſt, in exilibus petris inuentum, cui vis eadem quæ ſali.

Muria. Cap. CXXVIII.

Muria effectus ſalis præbet, abſtergítq;: dyſentericis infunditur, etiamſi nome inteſtina corripit: & iſchiadicis veteribus. Ad fotus, aquæ marinæ vſum præſtat.

Flos ſalis. Cap. CXXIX.

Flos ſalis flumine Nilo defluit: lacubus tamen quibuſdã innatat. Aſſumendus qui crocei coloris eſt, odore ingrato, ceu gari. Interdum longè magis virus olet, guſtúque morda citer, & pinguiter lentus. Fucatus autem rubrica, aut ſcrupuloſus, improbatur. Prętereaſyncerus non niſi oleo reſoluitur: adulteratus nõnulla ex parte, etiã aqua diluéte factitiũ colorẽ. Ad vlcera quæ cacoẽthe vocãtur, & phagedęnas, genitaliũ nomas, & purulẽtas aureis, efficax eſt: oculorũ hebetudines, cicatrices, albuginéſque tollit. Emplaſtris vnguentíſq; coloris cauſa, vtroſaceo, miſcet: ſudorẽcit: aluũ turbat, in vino aut aqua ſũptus: ſtomachũ male habet. Additur

Περὶ Ἀχνης ἁλός.
Κεφ. ρκζ'.

Ἁλος ἄχνη ἐπιψηγμά ἐστιν ἁλὸς ἀφρώδους, εὑρισκόμενον ἐπὶ τῶν πετριδίων. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τοῖς ἁλσὶν.

Περὶ Ἁλμης. Κεφ. ρκή.

Ἁλμη τὴν αὐτὴν τοῖς ἁλσὶν ἔχει ἐνέργειαν, σμηκτικήν· δυσεντερικοῖς τέ ἐστι τοῖς κατὰ νομὴν ἔγκλυσμα, καὶ ἰσχιαδικοῖς χρονίοις. πρός τε καταντλήσεις ἁρμόζει ἐφ' ὧν θάλαττά ἐστι χρησίμη.

Περὶ Ἄνθους ἁλός. Κεφ. ρκθ'.

Ἁλὸς δὲ ἄνθος καταῤῥεῖ μὲν τῷ νείλῳ ποταμῷ· ἐφίσταται δὲ λίμναις τισί. παραληπτέον δὲ τὸ κροκίζον τῇ χρόᾳ ὑποδυσωδέστερον, ὥσπερ γάρος. ἐνίοται δὲ καὶ * δυσωδέστερον μᾶλλον καὶ τῇ γεύσει δηκτικώτερον καὶ ὑπολίπαρον. τὸ δὲ ἔμμιλτον ἢ θρόμβους ἔχον, φαῦλον ἡγητέον. ἔτι τὸ ἀκέραιον ἐλαίῳ συνανίεται μόνον· τὸ δεδολωμένον δὲ ἐκ μέρους καὶ ὕδατος. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ κακοήθη καὶ φαγεδαινικὰ ἕλκη, καὶ νομὰς τὰς ἐν αἰδοίοις, καὶ ὦτα πυοῤῥοῦντα, καὶ ἀμβλυωπίας καὶ τὰς οὐλὰς αἴρει καὶ λευκώματα. μίγνυται καὶ ἐμπλάστροις καὶ μύροις εἰς χρῶσιν ὡς καὶ ῥοδίνῳ· ἔστι δὲ καὶ ἱδρώτων κινητικόν· κοιλίας ταρακτικὸν, σὺν οἴνῳ καὶ ὕδατι ληφθέν· κακοστόμαχον· μίγνυ-

μίγνυται καὶ ἀκόποις καὶ σμήγμασι πρὸς τρίχων * λευκασμόν· καὶ καθόλου ἐστὶ δριμὺ, πυρωτικὸν ὥσπερ οἱ ἅλες.

Περὶ Νίτρου. Κεφ. ρλ'.

Νίτρον προκριτέον τὸ κοῦφον, καὶ ῥοδωπὸν ἢ λευκὸν τὴν χρόαν, κατατετρημένον, οἱονεὶ σπογγῶδές τι, τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἐκ τῶν βουνῶν. Δύναμιν δὲ ἔχει μετασυγκριτικήν.

Περὶ Αφροῦ νίτρου.

Κεφ. ρλά.

Αφρὸς δὲ νίτρου, ἄριστος μὲν εἶναι δοκεῖ ὁ κουφότατος καὶ πλακώδης, εὔθρυπτός τε καὶ ἐμπόρφυρος ἢ ἀφρώδης, ἔτι δὲ δηκτικός· οἷος ἐστὶν ὁ ἐκ φιλαδελφίας κομιζόμενος τῆς ἐν λυδίᾳ. δευτερεύει δὲ ὁ αἰγύπτιος. γενναῖται δὲ καὶ ἐν μαγνησίᾳ τῆς καρίας. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ καῦσιν οὗτος τε καὶ τὸ νίτρον ἁλσὶν ἐμφρῆ. ἐκ περισσοῦ δὲ τὸ νίτρον καὶ στρόφους παύει λεανθὲν μετὰ κυμίνου καὶ ποθὲν μετὰ ὑδρομέλιτος ἢ μετὰ ἑψήματος ἢ τινὸς τῶν διαφορεῖν δυναμένων πνεύματα, οἷον πηγάνου ἢ ἀνήθου. ἔστι δὲ καὶ περιοδικῶν σύγχρισμα πρὸ τῆς ὑπόπτου προσβολῆς. μίγνυται καὶ διαφορητικαῖς καὶ ἐπισπαστικαῖς καὶ λεπρικαῖς ἐμπλάστροις καὶ λεπτυντικαῖς. σὺν ὕδατι δὲ θερμῷ ἢ οἴνῳ ἐγχεόμενον ἐμπνευματώσεις τε καὶ ἤχοις ὤτων ἰᾶται καὶ πυορροΐας. καθαί-

bet. Additur acopis, & smegmatis, quæ albādi capilli gratia cōponūtur: & in vniuersum acris est, & feruētis naturæ, vt sal.

Nitrum. Cap. CXXX.

Prefertur nitrum leue, roseo colore, aut cādido, in foramina dehiscés, perinde quasi spōgiosum quiddam, quale ex Bunis affertur. Humores euocat, qui in alto concreuerunt.

Spuma nitri.

Cap. CXXXI.

Spuma nitri optima esse putatur, leuissima, glebosa, friabilis, colore penè purpureo, aut spumosa, & mordés: qualis ex Philadelphia Lydiæ defertur. Secunda est Ægyptia. Quin & in Magnesia Cariæ gignitur. Vim & vstioné salis habet, tā nitrū, quàm spuma eius. Præterea nitrū tormina sedat, si tritum cū cumino bibatur, in hydromelite, aut sapa, aut aliquibus quæ inflationes discutere possunt, vti ruta, vel anetho. Febribus circuitu redeuntibus illinitur, ante suspectam accessionem. Miscetur emplastris, quę extrahunt, & discutiunt, extenuant, & lepras abstergunt. Cum aqua auté calida aut vino infusum, inflationes, purulētas aureis, & sonitus earūdem sanat, sordes

ſordes expurgat, cum aceto inſtillatum. Canum morſibus ex aſinino adipe aut ſuillo medetur: reſinæ terebinthinæ admiſtum furunculos aperit: aquæ inter cutem cum fico illinitur: oculis ad claritatem viſus cum melle ſuccurrit: & venenis fungorũ, ex poſca potũ: aut ſi bupreſtis momorderit, ex aqua: iis verò qui taurinum ſanguiné biberint, ex laſerpitio: iisq́ue qui cibum non ſentiunt, vtiliter obducitur: opiſthotonisq́ue iam remiſsioribus, & luxatis, cum cerato: in reſolutione linguæ, pani commodè permiſcetur. Aliqui ſupradicta carbonibus vrũt, ſubiecta prius teſta noua, donec incandeſcant.

Fæx. Cap. CXXXII.

ELIGENDA fæx maximè à vino vetere, Italico: ſin minus, ab alio conſimili. Fæx aceti viribus longè acrior eſt. Crematur vt alcyonium, antè diligenter ſiccata. Sunt qui noua teſta igni largo vrãt, vſque dum penitus incendatur. Alij viuis carbonibus fæcis glebam obruunt, & idem opus proſequuntur. Experimentum eſt legitimæ vſtionis, vt aërio nitore inalbeſcat. linguámq;

καθαίρει δὲ καὶ ῥῦπον σὺν ὄξει ἐγχρόμενον. κυνοδήκτοις τε ἰᾶται σὺν στέατι ὀνείῳ ἢ ὑείῳ· ἀναστομοῖ δὲ καὶ δοθιήνας ἀναληφθὲν τερμινθίνη ῥητίνη· μετὰ σύκων δὲ ὑδρωπικῶν ἐστι κατάπλασμα· σὺν μέλιτι δὲ ἐγχριόμενον ὀξυδερκές· καὶ πρὸς μύκητας σὺν ὀξυκράτῳ ποθὲν ἁρμόζει· πρὸς δὲ βουπρήστεις σὺν ὕδατι· πρὸς ταύρειον δὲ αἷμα σὺν σιλφίῳ· ἀτροφοῦσι τε χρήσιμον κατάπλασμα· παρακμάζουσί τε ὀπισθοτονικοῖς πάθεσι σὺν κηρωτῇ, καὶ στρέμμασι· μίγνυται καὶ ἄρτῳ ὠφελίμως ἐπὶ τῶν τῶν γλῶτταν παραλελυμένων. ἔνιοι δὲ καίουσι τὰ προειρημένα ἐπ' ἄνθρακας πεπυρωμένους ἀπερεισάμενοι, προϋποκειμένου καινοῦ ὀστράκου, ἕως ἂν ἐκπύρωθῇ.

Περὶ Τρυγός. Κεφ. ρλβ'.

Τρύγα δὲ παραληπτέον μάλιστα μὲν τὴν ἀπὸ οἴνου παλαιοῦ ἰταλικοῦ· εἰ δὲ μὴ ἀπὸ ἄλλου ὁμοίου. ἡ γὰρ ἀπὸ ὄξους ἐπιτέταται τῇ δύναμει. καυστέον δὲ ὡς ἀλκυόνιον προεξηραμένην ἐπιμελῶς. τινὲς δὲ ἐπ' ὀστράκων καινῶν θέντες καίουσι πυρὶ δαψιλεῖ, ἕως ἂν ἐμπυρωθῇ κατὰ βάθος. ἄλλοι δὲ εἰς ἄνθρακας πεπυρωμένους ἐγκρύψαντες βῶλον, τὸ ὅμοιον ποιοῦσι. σημεῖον δὲ τῆς δεούσης καύσεως ἡγητέον, τὸ λευκὸν ἢ ἀερόχρουν τοῦ χρώματος.

καὶ τὸ

καὶ τὸ προσενεχθεῖσαν τῇ γλώσσῃ οἱονεὶ φλέγειν αὐτήν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἀπὸ ὄξους καίεται. Δύναμιν δὲ ἔχει καυστικὴν σφόδρα, καὶ σμηκτικὴν, κατουλωτικὴν, στυπτικὴν, καὶ σηπτικὴν ἄγαν καὶ ξηραντικήν. χρηστέον δὲ τῇ τρυγὶ προσφάτῳ οὔσῃ. ταχὺ γὰρ διαπνεῖται· ὅθεν οὐδὲ ἀσκέπαστον, οὐδὲ χωρὶς ἄγγους αὐτὴν ἀποθετέον. πλύνεται δὲ αὕτη ὡς πομφόλυξ. ἡ δὲ ἄκαυστος στέλλει οἰδήματα καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ μετὰ μυρσίνης· κοιλίαν τὲ καὶ στόμαχον ῥευματιζόμενον καταπλασθεῖσα στέλλει· καὶ ῥοῦν γυναικεῖον κατὰ ἤτρου καὶ αἰδίου καταπλαττομένη, πραΰνει· καὶ φύγεθλα ἀνέλκωτα διαφορεῖ καὶ φύματα· μαστοίς τε σπαργῶντας ῥέοντας γάλα σβέννυσι σὺν ὄξει καταχρισθεῖσα. ἡ δὲ κεκαυμένη λεπροὺς ἀφίστησιν ὄνυχας σὺν ῥητίνῃ· καὶ μετὰ σχινίνου ἐλαίου συγχρισθεῖσα νύκτα ὅλην, ξανθὰς ποιεῖ τὰς τρίχας. πλυθεῖσα δὲ μίγνυται εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ, ὡς σποδός· σμήχει τὲ οὐλὰς καὶ ἀχλῦς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ἡ τοιαύτη.

Περὶ Ασβέστου. Κεφ. ρλγ'.

Ασβεστος γίνεται οὕτω· τῶν θαλαττίων κηρύκων τὰ ὄστρακα λαβὼν, πυρὶ ἔγκρυψον, ἢ εἰς κλίβανον διάπυρον καθεὶς ἄφες ἐννυκτερεῦσαι· τῇ δὲ ἐχομένῃ ἐὰν μὲν λευκοτάτη γένηται ἀνελοῦ· εἰ δὲ

linguámq; tactu vrere videatur. Eadem vrendæ fæcis aceti ratio. Vis ei supra modũ vrens, & abstergens: vlcera ad cicatricem perducit, adstringit, vehementer exest, siccátque. Sed recenti vtendum est, quoniam celeriter exanimatur: proinde non nisi in reconditorio, & vase aliquo reponi debet. Lauatur, vt pompholyx. Quæ vstionem experta non est, tumores & per sese, & cum myrto cohibet: ventris stomachíque fluxiones illita sistit: muliebre profluuium, imo ventri aut genitalibus imposita, mitigat: panos discutit, nondum exulceratos, & tubercula: rigentes mammas, suíque lactis impatientes, cum aceto peruncta extinguit. Cremata verò, vngues scabros cum resina aufert: addito lentiscino oleo, illita nocte tota, rufat capillum. Elota oculorum medicamentis, vt spodos, adijcitur: cicatrices eorum & caligines eadem abstergit.

Calx viua. Cap. CXXXIII.

Calx viua hoc modo fit: Marinorũ buccinorum testas igni condito, aut feruenti clibano, nocte dimittito: postera die, si cãdidíssimæ fuerint, extrahito:

ſin aliter, iterum vrito, vſquedũ vehementer inalbuerint. Dein vbi in aquam frigidam immerſæ fuerint, in fictile nouũ cõiicito, & exactè pannis operiẽs, noctẽ vnam cõquieſcere ſinito: mane eã extrahẽs, vbi perfecto omni opere elaborata fuerit calx, recondito. Fit & è littoralibus calculis igne crematis, necnon è vili & fuſaneo marmore, quæ cæteris præfertur. Vis omni calci in cõmune ignea, mordens, adurẽs, & cruſtas inducens: quibuſdam aliis immiſta, vt adipi, oleo, concoquendi vim aſſumit, mollit & diſsipat: vlcera ad cicatricem perducit. Efficacior exiſtimatur recens, nec aſperſa aquis.

εἰ δὲ μὴ, πάλιν καὶ ἄχρις ἂν ἱκανῶς λευκανθῇ. εἶτα ἀποβάψας αὐτὰ εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, ἔμβαλε εἰς χύτραν καινὴν, καὶ σκεπάσας αὐτὰ ῥάκεσιν ἐπιμελῶς, ἔασον ἐνταῦθα νύκτα μίαν· πρωῒ δὲ ἀνελόμενος ἀπεληφυῖαν τὸ παντελὲς τῆς κατεργασίας ἀποτίθεσο. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ λίθων κοχλάκων καιομένων, καὶ ἐκ τῆς χυδαίας μαρμάρου, ἥ τις καὶ προκρίνεται τῶν ἄλλων. Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶσα κοινῶς ἄσβεστος πυρωτικὴν, δηκτικὴν, καυστικὴν, ἐσχαρωτικήν· μιγνυμένη δέ τισιν ἑτέροις ὡς στέατι ἢ ἐλαίῳ, γίνεται πεπτικὴ, μαλακτικὴ, διασκεδαστικὴ, κατουλωτική. ἐνεργεστέραν δὲ αὐτῆς ἡγητέον τὴν πρόσφατον καὶ ἄβροχον.

Gypſum. Cap. CXXXIIII.

Gypſum vim habet adſtringendi, obſtruendi: ſanguinis eruptiones ſudoresque cohibet: ſed potum, ſtrangulationis modo iugulat.

Περὶ Γύψου. Κεφ. ρλδ'.

Γύψος δύναμιν ἔχει στυπτικὴν, ἐμπλαστικήν· αἱμοῤῥαγίας τὲ καὶ ἱδρώτων ἐφεκτικήν· ποθεῖσα δὲ πνίγει τῷ κατὰ πνιγμὸν τρόπῳ.

Sarmentitius cinis.
Cap. CXXXV.

Sarmentorum cinis vrendi vim habet: cum axungia autem vel oleo illitus, fractis neruis, articulorum colliſionibus, & neruorum nodis prodeſt: cum nitro & aceto, excreſcentias carnis in ſcroto reprimit: ſerpen

Περὶ Τέφρας κληματίνης.
Κεφ. ρλέ.

Τέφρα κληματίνη δύναμιν ἔχει καυστικήν· σὺν ὀξυγγίῳ δὲ ἢ ἐλαίῳ καταπλασθεῖσα, θλάσματα νεύρων καὶ ἄρθρων λυγίσματα καὶ συστροφὰς νεύρων ὠφελεῖ· σὺν νίτρῳ δὲ καὶ ὄξει σαρκώσεις ὀσχέου στέλλει· κατα-

καταπλασθεῖσα δὲ σὺν ὄξει, ἑρπετόδηκτα καὶ κυνόδηκτα ἰᾶται· ἐσχαρωτικαῖς τε μίγνυται. καὶ γίνεται ἡ ἐξ αὐτῆς κονία πρὸς πτώματα, καὶ μύκητας σὺν ὄξει καὶ ἁλσὶ καὶ μέλιτι.

Περὶ Αλκυονίου. Κεφ. ρλϛ'.

Τοῦ δὲ ἀλκυονίου πέντε γνωστέον εἴδη ὑπάρχειν· τὸ μὲν γὰρ πυκνόν ἐστι καὶ στρυφνὸν, καὶ τῷ ἰδεῖν σπογγῶδες, ἔτι δὲ βρωμῶδες * καὶ βαρὺ, καὶ ἰχθύος ὄζον, ὃ δὴ πλεῖστον ἐπὶ τῶν ἠϊόνων εὑρίσκεται. τὸ δὲ ἑξῆς κατὰ μὲν τὸ σχῆμα πτερυγίῳ ὀφθαλμικῷ ἢ σπόγγῳ ἔοικε κοῦφόν τέ ἐστι καὶ πολύκενον, καὶ φυκώδη ἀποφορὰν ἔχον. τὸ δὲ τρίτον σκωληκοειδὲς ὑπάρχει τῷ τύπῳ, καὶ τῇ χρόᾳ πορφυρώτερον, ὅ τινες μιλήσιον καλοῦσι. τὸ τέταρτον δὲ ἐρίοις οἰσυπηροῖς ὅμοιον, πολύκενον, κοῦφον. τὸ δὲ πέμπτον ἔοικε μὲν κατὰ σχῆμα μύκητι ἄνοσμόν τέ ἐστι καὶ τραχὺ, ἔνδοθεν μὲν κισσήρει κατά τι ἐοικὸς, ἔξωθεν δὲ λεῖον, δριμὺ, ὃ πλεῖστον ἐν τῇ προποντίδι κατὰ τὴν καλουμένην βέσβικον νῆσον γενναῖται, ὃ ἐπιχωρίως ἁλὸς ἄχνην καλοῦσι· τούτων τὸ μὲν πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, εἰς σμήγματα παραλαμβάνεται γυναικῶν, καὶ πρὸς φακοὺς, λειχῆνάς τε καὶ λέπρας ἀλφοὺς τε καὶ μελανίας καὶ σπίλους τοὺς ἐπὶ προσώπου καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος.

serpétiũ canúmq; morsibus illitus ex aceto medetur: crustas obducétibus medicamétis admiscetur. Fit ex eo lixiuiũ cótra pręcipitationes, & fungorũ venena, cũ aceto sale & melle.

Alcyoniũ. Cap. CXXXVI.

Alcyonij quinque esse genera compertum est: vnum enim spissum, acerbi saporis, spongiosa facie, item tetri odoris, ponderosum, & piscem olens, quod plurimum in littoribus inuenitur. Alterũ pinnulæ oculorum aut spongiæ simile, fistulosum, & leue, odorem algæ referens. Tertium vermiculi forma, & colore magis purpureum, quod Milesium quidam vocant. Quartum succidis velleribus non dissimile, multis inanitatibus, hians, leue. Quintum figura fungi, sine odore, asperum, parte interna quodam modo pumicosum, foris læue, acre, quod plurimum in Propontide iuxta insulam Besbicon appellatum gignitur, patrio nomine halos achnen vocant. Duo priora in fœminarũ smegmata assumuntur contra lentigines, lichenas, lepras, vitiligines, nigritias, & maculas in facie reliquóque corpore.

Tertium iis qui difficili vrina vexantur, aut arenulas in vesica colligunt, idoneum est: item renibus affectis, aquæ inter cutem, lieni. Vstum autem, & ex vino illitum, alopecias replet. Postremum dealbandis dentibus aptum est: in alia smegmata, psilothráque assumitur, cum sale mistum. Si quisquã alcyonium cremare velit, cum sale in crudũ fictile mittat, & obliniés vasis spiraculum luto, ita fornaci mandet, & cum figlinum percoctum fuerit, extrahens ad vsus recondat. Lauatur vt cadmia.

Adarces. Cap. CXXXVII.

Fit in Cappadocia quod adarces appellatur: est autem tanquam concreta salsilago, humidis & palustribus locis siccitate emergens, & arundinibus ac herbis agglutinata, colore flori lapidis Asij similis, & omni forma molli alcyonio, & aliquantum cauo proxima, vt videri possit lacustre alcyonium. Ad euellendas lepras, lentigines, lichenas, & vitia cutis in facie, & similia, accommodatur: & in summa, vis ei acris. Humorem euocat qui in alto concreuit, & ischiadicis prodest.

Spongiæ.

τὸ δὲ τρίτον εὐθετεῖ πρὸς δυσουροῦντας καὶ ἀμμώδη συλλέγοντας ἐν τῇ κύστει· καὶ πρὸς νεφρικούς, πρὸς ὕδρωπα, σπλῆνα. καὲν δὲ καὶ καταπλασθὲν σὺν οἴνῳ, ἀλωπεκίας δασύνει. τὸ δὲ ὕστατον ὀδόντας λευκαίνειν δύναται. παραλαμβάνεται δὲ καὶ πρὸς ἄλλα σμήγματα καὶ ψίλωθρα μιγνύμενον σὺν ἁλσί. καῦσαι δέ τι τούτων βουλόμενος, μεθ' ἁλῶν εἰς ὠμὴν χύτραν ἔμβαλε, καὶ περιαλείψας τὸ στόμα αὐτῆς πηλῷ, δὸς εἰς κάμινον, ὅταν δὲ ὀπτηθῇ ὁ κέραμος αὐτῆς, ἀνελόμενος ἀπόθου καὶ χρῶ. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία.

Περὶ Ἀδάρκου. Κεφ. ρλζ΄.

Ὁ δὲ προσαγορευόμενος ἀδάρκης, γίνεται μὲν ἐν γαλατίᾳ· ἔστι δέ, ὥσπερ ἐπίπαγος ὑφαλμυρίζων, καθ' ὑγρῶν καὶ τελματωδῶν τόπων ἐν ξηρασίᾳ ἐπιγινόμενος, καὶ περιπηγνύμενος καλάμοις καὶ χορταρίοις, ἔοικε δὲ τὴν χρόαν ἄνθει ἀσίας λίθου, τῷ δὲ ὅλῳ τύπῳ ἀλκυονίῳ τῷ μαλακῷ, καὶ πολυκένῳ, καὶ ἔστιν οἱονεὶ λιμναῖον ἀλκυόνιον. εὐθετεῖ δὲ πρὸς ἐκδορὰν λεπρῶν καὶ ἐφηλίδων καὶ λειχήνων, καὶ φακῶν, καὶ τῶν ὁμοίων· καθόλου δ' ἐστὶ δριμύ. καὶ μετασυγκριτικόν, ὠφελεῖ καὶ ἰσχιαδικούς.

Περὶ

Περὶ Σπόγγων. Κεφ. ρλή.

Τῶν δὲ σπόγγων τοὺς μὲν ἄῤῥενας ἐκάλεσάν τινες λεπτοτρήτους καὶ πυκνοὺς ὄντας· ὧν τοὺς σκληρωτέρους τράγους ὠνόμασαν. τοὺς δὲ, θήλεις οἱ ἐναντίως τοῖς προειρημένοις διάκειν). καῦσιν δὲ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀλκυωνίῳ. ὁ κενὸς δὲ καὶ ἀλυπὴς, τραυματικός τέ ἐστι καὶ οἰδήματα στέλλει· καὶ τὰ νεότρωτα κολλᾷ σὺν ὕδατι ἢ ὀξυκράτῳ· σὺν μέλιτι δὲ ἐφθῷ παλαιοὺς κόλποις παρακολλᾷ. ὁ δὲ παλαιὸς ἄχρηστος. διαστέλλουσι δὲ καὶ μεμυκότα ἕλκη, καὶ τύλους ἀποδεσμούμενοι λίνῳ καὶ αὐτοὶ ξηροὶ παρεντιθέμενοι ὥσπερ μότα, τὰ δὲ ῥευματικὰ ὑπόνομα καὶ χρόνια ἕλκη, ἐξικμάζουσιν ἐπιθέμενοι ἄνικμοι νέοι καὶ κενοί· ἐπέχουσι δὲ καὶ αἱμοῤῥαγίαν. σὺν ὄξει δὲ κεκαυμένοι, πρὸς ξηροφθαλμίας, καὶ ὅπου δεῖ σμῆξαί τι, ἢ στύψαι. βέλτιον δὲ ποιοῦσι πλυθέντες εἰς τὰ ὀφθαλμικά. σὺν δὲ πίσσῃ καέντες πρὸς αἱμοῤῥαγίαν ἁρμόζουσι. λευκαίνονται δὲ αὐτῶν οἱ ἁπαλώτατοι ἐν τοῖς* καύμασι, βρεχόμενοι τῇ ἐπὶ τῶν πετρῶν συνισταμένῃ ἁλὸς ἄχνῃ, καὶ ἡλιαζόμενοι, ἐπιβλεπέτω δὲ τὸ μὲν κοῖλον αὐτῶν ἄνω, κάτω δὲ ἡ ἀποτομή. εἰ δὲ εἴη αἰθρία θερία καὶ ὑπὸ τὴν σελήνην τίθενται βρεχόμενοι ἁλὸς ἄχνῃ θαλάσσῃ, γίνονται δὲ λευκότατοι οἱ τοιοῦτοι.

Περὶ Κο-

Spongiæ. Cap. CXXXVIII.

E ſpongiis alias mares appellauere, tenui fiſtula, ſpiſſas: quarũ duriores tragos nominarũt. Fœminas autẽ, quæ contrarias dotes habẽt. Vruntur eæ vt alcyoniũ. Recentes ſine pinguetudine, vulnerariæ ſunt, & tumores reprimunt: recẽtia vulnera ex aqua poſcáve cõglutinant: veteres ſinus ex decocto melle iungũt. Vetuſtæ autẽ inutiles. Aridæ ligatæ lino, ſi penicilli modo adigãtur, occluſa vlcera, callóſq; laxant, ſiccę recentes & vacuæ ſenilia vlcera, & quæ fluxione laborant, aut cuniculatim excedũt, impoſitu ſiccant: ſanguinis profluuiũ ſiſtũt. Crematarũ cinis ex aceto, aridæ lippitudini auxiliatur: & vbi q̃d abſtergere, aut adſtrĩngere op⁹ eſt. Vtilius, in oculorũ medicamẽtis lauare cinerem. Omniũ cinis cũ pice crematarũ, profluẽtem ſanguinẽ ſiſtit. Cãdidę cura fiũt, è molliſsimis recẽtes, per ęſt⁹ tinctę ſalis ſpuma, quę petris cohæret: inſolãtur inuerſæ, hoc eſt, parte caua ſurſum ſpectãte, & qua abſciſſę fuerũt, deorſum. Si verò æſtiua ſerenitate ad lunã ſternanẽ, perfuſæ ſalis ſpuma, aut maris aqua, maximũ cãdorẽ referẽt.

Coralliũ. Cap. CXXXIX.

Coralliũ, quod aliqui lithodendron appellarunt, marinũ esse fruticem constat, qui alto extractus, duratur statim atq; emergit, tanquam offuso aëre protinus cõcrescat. Plurimum inuenitur ad Syracusas, in ꝑmontorio cui Pachyno nomẽ est. Laudatissimum, rubens, colore antherici aut sandycis saturatæ, nec secus terenti facile cedens, æquabili vsquequaque concremento, rursus algæ aut fuci marini odore, quàm ramosissimũ, forma fruticis, cinnamomi æmulum. Quod autẽ in lapidis duritiã coit, scrupulosum, inane, & lacunosum, vitiosum existimatur. Adstringit, & refrigerat mediocriter: excrescentia coërcet: oculorũ cicatrices abstergit: vlcerũ caua, & cicatrices explet: contra sanguinis reiectiones magnopere efficax est, vrinæ difficultati auxiliatur. Quin & potum ex aqua lienem absumit.

Περὶ Κοραλλίου. Κεφ. ρλθʹ.

Τὸ δὲ κοράλλιον ὃ ἔνιοι λιθόδενδρον ἐκάλεσαν, δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐνάλιον, σκληρύνεσθαι δὲ ὅταν ἐκ τοῦ βυθοῦ ἐξαιρεθῇ, ἔξαλον γινόμενον, καὶ βαπτόμενον ἤτοι πηγνύμενον ὥσπερ ὑπὸ τοῦ περικεχυμένου ἡμῖν ἀέρος. εὑρίσκεται δὲ πλεῖστον ἐν τῷ κατὰ Συρακούσας ἀκρωτηρίῳ τῷ καλουμένῳ Παχύνῳ. ἄριστον δέ ἐστι τὸ πυῤῥὸν τῇ χρόᾳ καὶ ἐμφερὲς ἀνθερικῷ χρώματι, ἢ σάνδυκι κατακορεῖ, εὔτριβές τε ὡσαύτως, καὶ ὁμαλὸν δι' ὅλης τῆς συγκρίσεως, ἔτι δὲ ὀσμὴν βρυώδη καὶ φυκίοις ἐμφερῆ ἔχον. πρὸς δὲ τούτοις πολύοζον καὶ κινναμωμίζον τῷ τύπῳ τῶν θαμνίσκων. τὸ δὲ λιθῶδες τῇ συγκρίσει καὶ τῇ χρόᾳ ψαφαρὸν, σεσηραγγωμένον τε καὶ χαῦνον, φαῦλον οἰητέον εἶναι. στύφει δὲ τῇ δυνάμει καὶ ψύχει ἐπιεικῶς. καταστέλλει δὲ τὰ ὑπερέχοντα, καὶ οὐλὰς σμήχει τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς. πληροῖ δὲ καὶ κοιλώματα καὶ οὐλάς. πρός τε αἵματος ἀναγωγὰς ἱκανῶς ἐνεργεῖ, καὶ δυσουροῦσιν ἁρμόζει. καὶ σπλῆνα τήκει σὺν ὕδατι πινόμενον.

Antipathes, Cap. CXL.

Quod antipathes vocãt, corallium esse arbitrantur, specie tantum distans. Est autem colore nigro, arboris figura, ramosum magis. Vires supradicti habet.

Περὶ Ἀντιπαθοῦς. Κεφ. ρμʹ.

Καὶ τὸ καλούμενον δὲ ἀντιπαθὲς, κοράλλιον οἰητέον ὑπάρχειν, εἴδει μὲν ἔχον διαφοράν. ἔστι δὲ τῇ μὲν χρόᾳ μέλαν, δενδρίζον δὲ καὶ αὐτὸ καὶ ὀζῶδες μᾶλλον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ.

Περὶ Φρυγίου λίθου. Κεφ. ρμά.

Λίθος φρύγιος, ᾧ οἱ βαφεῖς ἐν φρυγίᾳ χρῶνται, ὅθεν καὶ ὠνόμασται, γεννᾶται ἐν καππαδοκίᾳ. ἄριστος δ' ἐστὶν ὁ ὠχρὸς καὶ μέσως βαρὺς, οὐκ εὔτονος τῇ συγκρίσει τοῦ σώματος, ἔχων δὲ διαφύσεις λευκὰς ὡς καδμεία. καίεται δ' ὁ λίθος οὕτω· βρέξας αὐτὸν καλλίστῳ οἴνῳ, διαπύροις ἔγκρυψον ἄνθραξι, καὶ ῥίπιζε συνεχῶς, ἐὰν δὲ μεταβάλλῃ τὴν χρόαν κιῤῥότερος γενόμενος, ἐξελὼν αὐτὸν τῷ αὐτῷ * σβέσον οἴνῳ. καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἄνθρακας ἀποθέμενος τὰ αὐτὰ ποίει. καῖε δὲ αὐτὸν ἐκ τρίτου, προσέχων μὴ θρυβῇ καὶ ἀπασβολωθῇ. Δύναμιν δὲ ἔχει ὠμός τε καὶ κεκαυμένος στυπτικὴν ἐνεργῶς, ἔτι δὲ ἀνακαθαρτικὴν καὶ ἐσχαρωτικὴν ποσῶς, καταπλασμάτων τε ἰατικὴν σὺν κηρωτῇ. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία.

Phrygius lapis. Cap. CXLI.

Phrygius lapis, quo infectores in Phrygia vtuntur, à qua nomẽ accepit, nascitur in Cappadocia. Optimus habetur pallidus, modicè grauis, non solida corporis compage, intercedentibus albis segmentis, vt in cadmia. Vritur autem vino optimo perfusus, viuísque carbonibus obrutus, perflatur assiduè follibus, donec mutato colore rufescat: rursus extractus eodem vino restinguitur. Hoc iterum & trinis vicibus faciendum: attendendum tamẽ, ne minutim cõfringatur, & in fuliginem euanescat. Vis crudo vstóque adstrictoria, expurgans: vlceribus crustas quadamtenus inducit, ambustis cum cerato medetur. Lauatur vt cadmia.

Περὶ Ἀσίου λίθου. Κεφ. ρμβ.

Ἄσιον δὲ λίθον παραληπτέον τὸν κισσηρώδη τὴν χρόαν, χαῦνόν τε καὶ κοῦφον, ἔτι δὲ εὐθρυβῆ καὶ διαφύσεις μηλίνας ἔχοντα διὰ βάθος. τὸ δὲ ἄνθος αὐτοῦ ἐστιν ἡ ἐφιζάνουσα ἐπίξανθος ἁλυνεὶς τῇ ἐπιφανείᾳ τῶν λίθων, τῇ μὲν συστάσει λεπτὴ, τῇ δὲ χρόᾳ τὸ μέντοι λευκόν ἐστι, τὸ δέ τι ἔοικε κισσήρει, ἐπὶ τὸ μήλινον τετραμμένον· προσαγόμενόν τε τῇ γλώττῃ δάκνει ποσῶς. Δύνα-

Asius lapis. Cap. CXLII.

Asius lapis assumi debet pumicis colore, leuis, fungosus, item friabilis, scissiles venas lutei coloris ad imum actas habens. Eius flos, salsugo subflaua est, summo lapide insidens, compage tenui, colore in aliquibus albo, in aliis pumici simili, ad luteũ vergente: admotus linguæ aliquãtum mordet.

Vim habet vterque adstrictoriam, & modicè erodentem: admistus liquidæ pici, aut terebinthinæ, tubercula discutit. Longe validior flos existimatur. De cętero siccatus flos, vetera vlcera & cicatrici repugnantia sanat: excrescentia cohibet, tetráque vlcera & fungis similia, cum melle expurgat: vlcerum caua explet, & expurgat cum melle: depascentiaque cum cerato sistit. Fit cataplasma ex eo podagris, misto fabæ lométo: & lienosis, ex aceto & viua calce. Prodest flos ex melle phthisicis linctu. Podagrici iuuantur, pedibus in solio ex eo lapide excauato inditis. Fiunt quoque pulueres, qui corpora erodunt, & luxuriantem carnem, & corporum crassitiem absumút, cum vice nitri in balneo sparguntur. Si lauare libet, cadmiæ modo lauatur.

Pyrites. Cap. CXLIII.

PYRITES lapidis genus est, à quo æs conflatur. Eligi debet æris similitudine, facile scintillas ædens. Vritur sic: Melle irrigatus molli pruna continuò flatur follibus, donec

Δύναμιν δὲ ἔχει ἑκάτερον στυπτικὴν, σηπτικὴν ἡσυχῇ, καὶ διαφορητικὴν φυμάτων τερεβινθίνῃ ἀναλαμβανόμενον ῥητίνῃ ἢ ὑγρᾷ πίσσῃ. εὐτονώτερον δὲ τὸ ἄνθος ἡγητέον. ἐκ περισσοῦ δὲ τοῦτο ξηραινόμενον, τὰ παλαιὰ καὶ δυσκατούλωτα ἕλκη ἰᾶται· καταστέλλει δὲ τὰ ὑπερσαρκοῦντα καὶ ἀνακαθαίρει σὺν μέλιτι, τὰ μύκησιν ὅμοια καὶ θηριώδη· πληροῖ δὲ καὶ τὰ κοῖλα τῶν ἑλκῶν καὶ ἀνακαθαίρει σὺν μέλιτι· καὶ τὰ νεμόμενα δὲ ἵστησι μιγὲν κηρωτῇ. καὶ ποδαγρικοῖς ἐν καταπλάσμασι μετ' ἐρέγμου· καὶ σπληνικοῖς μετ' ὄξους καὶ ἀσβέστου. ἐκλειχόμενόν τε τὸ ἄνθος μετὰ μέλιτος φθισικοὺς ὠφελεῖ. κατασκευάζονται δὲ καὶ πύελοι ἐκ τοῦ λίθου, εἰς ἃς οἱ ποδαγρικοὶ τοὺς πόδας ἐντιθέντες ὠφελοῦνται. καὶ σοροὶ σαρκοφάγοι γίνονται. ἰσχναίνουσαι τὰ πολύσαρκα καὶ παχέα σώματα, καταπλασσόμεναι ἀντὶ νίτρου ἐν βαλανείῳ. ἐὰν δέ τις πλῦναι θέλῃ τὰ προγεγραμμένα, πλυνέτω ὡς τὴν καδμείαν.

Περὶ Πυρίτου λίθου. Κεφ. ρμγ'.

Πυρίτης εἶδός ἐστι λίθου, ἀφ' οὗ χαλκὸς μεταλλεύεται· ληπτέον μὲν τοι τὸν χαλκοειδῆ, εὐχερῶς δὲ σπινθῆρας ἀφιέντα. καυστέον δὲ τρόπῳ τοιούτῳ. μέλιτι δεύσας αὐτὸν, ἔνθες εἰς ἀνθρακιὰν μαλακὴν, καὶ ῥί-

καὶ ῥίπιζε συνεχῶς, ὡς ἂν τὴν χροιὰν κιῤῥὸς γένηται. ἔνιοι δὲ εἰς πολλοὺς καὶ πεπυρωμένους ἄνθρακας ἀποτίθενται ἱκανῶς βεβρεγμένον τῷ μέλιτι τὸν λίθον. ὅταν δὲ μέλλῃ τρέπεσθαι ἐπὶ τὸ κιῤῥὸν ἀναιροῦνται· καὶ ἀποφυσήσαντες τὴν ἀποδὸν, πάλιν καίουσι διάβροχον, ἕως ἂν ψαθυρώτερος γένηται ὁμαλῶς· πολλάκις γὰρ μόνον ἐπικαίεται τὴν ἐπιφάνειαν. οὕτω δὲ ἀποκαύσαντες καὶ ξηράναντες ἀποτίθενται. ἐὰν δὲ πεπλυμένου χρεία ὑπάρχῃ, πλυτέον ὡς καδμείαν. Δύναμιν δὲ ἔχει κεκαυμένος καὶ ὠμὸς θερμαντικὴν, σμηκτικὴν, ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς ὄψεσι, διαφορητικήν τε καὶ πεπτικὴν σκληρωμάτων. ἀναληφθεὶς δὲ ῥητίνῃ καταστέλλει τὰ ὑπερσαρκοῦντα μετὰ ποσῆς θερμασίας καὶ στύψεως. καλοῦσι δὲ ἔνιοι τὸν οὕτω καέντα διφρυγές.

Περὶ Αἱματίτου λίθου.

Κεφ. ρμδ'.

Αἱματίτης δὲ λίθος ἄριστός ἐστιν ὁ εὐθρυβὴς μὲν καὶ κατακορὴς, ἤτοι μέλας, ἐν ἑαυτῷ δὲ σκληρὸς, καὶ ὁμαλὸς, ἀνεπίμικτος ῥυπαρίας τινὸς ἢ διαζωμάτων. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, θερμαντικὴν ποσῶς, καὶ λεπτυντικὴν καὶ σμηκτικὴν οὔλων τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ τραχωμάτων σὺν μέλιτι· σὺν δὲ γάλακτι γυναικείῳ πρὸς

donec rufescat. Alij in multos carbones igni candentes, lapidem copioso melle perfusum deiiciũt, & vbi ad fuluum colorem vergere cœperit, extrahunt: efflatóque cinere, rursus madefactum cremant, donec æqualiter assicatus, friabilis reddatur: siquidem sæpe facies summa solùm vritur. Ita crematus, siccatúsque, reconditur. Si eloto opus sit, lauari debet vt cadmia. Tam crudi quàm vsti vis est, excalfacere, abstergere, offusam oculis caliginem expurgare, duritias cõcoquere, & concoctas discutere. Resina exceptus excrescentia in carne cohibet, sed calorem quẽdam & adstrictionẽ parit. Ita vstum nonnulli diphryges appellãt.

Hæmatites. Cap. CXLIIII.

Hæmatites optimus habetur friabilis, saturato colore niger, durus & suopte ingenio æqualis, nulla sorde admista, nullóque zonarum discursu. Vim habet adstringentẽ, & excalfactoriam aliquãtum extenuantémque: oculorũ cicatrices, & scabritiã cum melle purgat, cum lacte autẽ muliebri, lippitudini,

lippitudini, fractis, & oculis cruore suffusis conuenit: bibitur cõtra difficultatem vrinæ, & fluxiones mulierum in vino: & ab iis qui sanguinem reiecerunt, cum succo punici mali. Fiunt ex eo coticulæ & collyria oculorum vitiis apta. Vritur vt Phrygius, sine vino duntaxat. Modus vstionis est, vt modicè leuis fiat, & bullis quibusdam intumescat. Sũt qui hæmatiten ita adulterãt. Densam glebam rotundámq; schisti lapidis, cuiusmodi sunt quæ eius radices vocantur, in vrceum figlini operis, qui feruẽtem cinerem contineat, condunt, paucáque interiecta mora eximunt, experiuntúrque si trita ad cotem hæmatitæ colorem reddat: quòd si ita res se habet, reponunt: sin minus, iterum obruunt, & subinde cõspicientes, periculum faciunt: siquidem in cinere diu dimissus, colore mutato diffunditur. Coarguitur malè confictus, primum scissilibus venis: quippe in rectos venarum discursus refringitur. At hæmatites lõge secus se in colore habet: nanque hic floridum reddit: hæmatites verò saturatiorem, atq; cinnabarin imitantẽ. Inuenitur

πρὸς ὀφθαλμίας καὶ ῥήξεις, καὶ ὑφαίμους ὀφθαλμούς. πίνεται δὲ σὺν οἴνῳ πρὸς δυσουρίαν καὶ ῥοϊκὰς. καὶ πρὸς αἵματος πτύσεις σὺν χυλῷ ῥοιᾶς. γίνεται δὲ καὶ κολλύρια ἐξ αὐτοῦ καὶ ἀκόνια πρὸς τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς πάθη ἐπιτήδεια. καίεται δ' ἐμφερῶς τῷ φρυγίῳ λίθῳ τοῦ οἴνου περιῃρημένου. μέτρον δὲ ἔστω τῆς καύσεως τὸ γενέσθαι αὐτὸν μέσως κοῦφον καὶ πεπομφολυγωμένον. δολοῦσι δέ τινες τὸν προειρημένον οὕτω· λαβόντες βῶλον σχιστοῦ λίθου πυκνόν τε καὶ στρογγύλον, τοιαῦται δέ εἰσιν αἱ λεγόμεναι ῥίζαι αὐτοῦ, εἰς κεραμίαν γάστραν ἔχουσαν θερμοσποδιὰν θερμὴν ἐγκρύπτουσιν, εἶτα διαλιπόντες μικρὸν ἀναιροῦνται, καὶ ἐπ' ἀκόνης τρίβουσι δοκιμάζοντες, εἰ τὴν τοῦ αἱματίτου χρόαν ἀπείληφε· κἂν μὲν οὕτως ἔχῃ, ἀποτίθενται· εἰ δὲ μή, πάλιν ἐγκρύπτουσι, συνεχῶς ἐφορῶντες καὶ δοκιμάζοντες· ἀφεθεὶς γὰρ ἐπιπολὺ ἐν τῇ σποδιᾷ, μεταβάλλει τῷ χρώματι, ἔπειτα διαχεῖται. ἀπελέγχεται δὲ ὁ κακοτεχνημένος πρῶτον μὲν ταῖς διαφύσεσι· ὁ μὲν γὰρ εἰς κτήδονας ἐπ' εὐθείας ἀποκλᾶται. ὁ δὲ αἱματίτης οὐχ οὕτως ἔχει ἐν τῇ χρόᾳ· ὁ μὲν γὰρ ἐναυθῆ ἀνίησιν· ὁ δὲ αἱματίτης βαθυτέραν καὶ τῷ κινναβάρει ἐοικυῖαν, εὑρίσκεται

εὑρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῇ σινωπικῇ μίλτῳ, καὶ ἐκ τῆς μαγνήτιδος πέτρας καιομένης ἐφ᾽ ἱκανὸν, κατασκευάζεται αἱματίτης. ὁ δὲ αὐτοφυὴς ἐν αἰγύπτῳ μεταλλεύεται.

Περὶ Σχιστοῦ λίθου. Κεφ. ρμέ.

Σχιστὸς δὲ λίθος γίνεται μὲν ἐν τῇ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἰβηρείᾳ. ἄριστος δὲ εἶναι δοκεῖ ὁ παρακροκίζων τῇ χρόᾳ, εὔθρυβής τε καὶ εὔσχιστος ὡς ἐν ἑαυτῷ. ἔοικε δὲ τῆς συνθέσεως ἕνεκεν καὶ τῆς ἀλληλουχίας τῶν κτηδόνων αὐτοῦ ἀμμωνιακῷ ἁλί. Δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν τῷ αἱματίτῃ εἰσφέρεται, τῇ εὐτονίᾳ μόνον λειπόμενος αὐτοῦ. πληροῖ δὲ καὶ κοιλώματα γυναικείῳ διεθεὶς γάλακτι, καὶ πρὸς ῥήξεις καὶ προπτώσεις, ἔτι δὲ παχύτητας βλεφάρων καὶ σταφυλώματα λίαν ἐνεργεῖ.

Περὶ Γαγάτου λίθου. Κεφ. ρμϛ´.

Τοῦ δὲ γαγάτου προκριτέον τὸν ταχέως ἐξαπτόμενον, καὶ ἀσφαλτίζοντα τῇ ὀσμῇ· μέλας δὲ κοινῶς ὑπάρχει καὶ αὐχμηρὸς, ἔτι δὲ πλακώδης καὶ κοῦφος ἄγαν. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν καὶ διαφορητικήν. ἔστι δὲ καὶ ἐπιληπτικῶν ἔλεγχος ὑποθυμιαθεὶς, καὶ ὑστερικὰς ἀνακαλεῖται· διώκει δὲ καὶ ἑρπετὰ θυμιαθεὶς καὶ ποδαγρικαῖς καὶ ἀκόποις μίγνυται δυνάμεσι. γίνεται δὲ ἐν κιλικίᾳ κατά τινα ποταμοῦ εἰσρέον εἰς θάλασσαν ἐκχεομένου,

ἔστι

Inuenitur in Sinopica rubrica. Fit & è magnete lapide, vehementer ambusto. In Ægypto ſponte naturæ cum metallis enaſcitur.

Schiſtus lapis. Cap. CXLV.

Schiſtus lapis in Iberia Hiſpaniæ gignitur. Probatur maximè qui croci colorem ęmulatur, friabilis, ſuapte natura fiſsilis, concremento & alterno cohærétium venarum diſcurſu pectinum modo, ammoniaco ſali ſimilis. Vim exhibet hæmatitæ, ſed ad omnia infirmiorem. Quin & caua replet muliebri lacte perfuſus: ad ꝑcidentia, rupta, item genarum craſsitiem, & vuas oculorum, magnopere efficax eſt.

Gagates. Cap. CXLVI.

IN Gagatarum lapidum genere, præferendus qui celeriter accenditur, & odorem bituminis reddit: niger eſt plerunque, & ſquallidus, cruſtoſus, perquàm leuis. Vis ei molliendi, & diſcutiendi: deprehendit ſonticum morbum ſuffitus, recreátque vuluæ ſtrangulationes: fugat ſerpentes nidore: podagricis medicaminibus, & acopis additur. In Cilicia naſci ſolet, qua influens amnis in mare effunditur,

proximè

ſin aliter, iterum vrito, vſquedũ vehementer inalbuerint. Dein vbi in aquam frigidam immerſæ fuerint, in fictile nouũ cõiicito, & exactè pannis operiẽs, noctẽ vnam cõquieſcere ſinito: mane eã extrahẽs, vbi perfecto omni opere elaborata fuerit calx, recondito. Fit & è littoralibus calculis igne crematis, necnon è vili & fuſaneo marmore, quæ cæteris præfertur. Vis omni calci in cõmune ignea, mordens, adurẽs, & cruſtas inducens: quibuſdam aliis immiſta, vt adipi, oleo, concoquendi vim aſſumit, mollit & diſsipat: vlcera ad cicatricem perducit. Efficacior exiſtimatur recens, nec aſperſa aquis.

Gypſum. Cap. CXXXIIII.

Gypſum vim habet adſtringendi, obſtruendi: ſanguinis eruptiones ſudoresque cohibet: ſed potum, ſtrangulationis modo iugulat.

Sarmentitius cinis.
Cap. CXXXV.

Sarmentorum cinis vrendi vim habet: cum axungia autem vel oleo illitus, fractis neruis, articulorum colliſionibus, & neruorum nodis prodeſt: cum nitro & aceto, excreſcentias carnis in ſcroto reprimit: ſerpen

εἰ δὲ μὴ, πάλιν καὶ ἄχρις ἂν ἱκανῶς λευκανθῇ. εἶτα ἀποβάψας αὐτὰ εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, ἔμβαλε εἰς χύτραν καινὴν, καὶ σκεπάσας αὐτὰ ῥάκεσιν ἐπιμελῶς, ἔασον ἐνταῦθα νύκτα μίαν· πρωῒ δὲ ἀνελόμενος ἀπειληφυῖαν τὸ παντελὲς τῆς κατεργασίας ἀποτίθεσο. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ λίθων κοχλάκων καιομένων, καὶ ἐκ τῆς χυδαίας μαρμάρου, ἥ τις καὶ προκρίνεται τῶν ἄλλων. Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶσα κοινῶς ἄσβεστος πυρωτικὴν, δηκτικὴν, καυστικὴν, ἐσχαρωτικήν· μιγνυμένη δέ τισιν ἑτέροις ὡς στέατι ἢ ἐλαίῳ, γίνεται πεπτικὴ, μαλακτικὴ, διασκεδαστικὴ, κατουλωτική. ἐνεργεστέραν δὲ αὐτῆς ἡγητέον τὴν πρόσφατον καὶ ἄβροχον.

Περὶ Γύψου. Κεφ. ρλδ'.

Γύψος δύναμιν ἔχει στυπτικὴν, ἐμπλαστικὴν· αἱμοῤῥαγίας τε καὶ ἱδρώτων ἐφεκτικὴν· ποθεῖσα δὲ πνίγει τῷ κατὰ πνιγμὸν τρόπῳ.

Περὶ Τέφρας κληματίνης.
Κεφ. ρλέ.

Τέφρα κληματίνη δύναμιν ἔχει καυστικὴν· σὺν ὀξυγγίῳ δὲ ἢ ἐλαίῳ καταπλασθεῖσα, θλάσματα νεύρων καὶ ἄρθρων λυγίσματα καὶ συστροφὰς νεύρων ὠφελεῖ· σὺν νίτρῳ δὲ καὶ ὄξει σαρκώσεις ὀσχέου στέλλει· κατα-

καταπλασθεῖσα δὲ σὺν ὄξει, ἑρπετόδηκτα καὶ κυνόδηκτα ἰᾶται· ἐσχαρωτικαῖς τε μίγνυται. καὶ γίνεται ἡ ἐξ αὐτῆς κονία πρὸς πτώματα, καὶ μύκητας σὺν ὄξει καὶ ἁλσὶ καὶ μέλιτι.

Περὶ Αλκυονίου. Κεφ. ρλϛ'.

Τοῦ δὲ ἀλκυονίου πέντε γνωστέον εἴδη ὑπάρχειν· τὸ μὲν γὰρ πυκνόν ἐστι καὶ στρυφνὸν, καὶ τῷ ἰδεῖν σπογγῶδες, ἔτι δὲ βρωμῶδες * καὶ βαρὺ, καὶ ἰχθύος ὄζον, ὃ δὴ πλεῖστον ἐπὶ τῶν ἠϊόνων εὑρίσκεται. τὸ δὲ ἑξῆς κατὰ μὲν τὸ σχῆμα πτερυγίῳ ὀφθαλμικῷ ἢ σπόγγῳ ἔοικε κοῦφόν τέ ἐστι καὶ πολύκενον, καὶ φυκώδη ἀποφορὰν ἔχον. τὸ δὲ τρίτον σκωληκοειδὲς ὑπάρχει τῷ τύπῳ, καὶ τῇ χρόᾳ πορφυρώτερον, ὅ τινες μιλήσιον καλοῦσι. τὸ τέταρτον δὲ ἐρίοις οἰσυπηροῖς ὅμοιον, πολύκενον, κοῦφον. τὸ δὲ πέμπτον ἔοικε μὲν κατὰ σχῆμα μύκητι ἄνοσμόν τέ ἐστι καὶ τραχὺ, ἔνδοθεν μὲν κισσήρει κατά τι ἐοικὸς, ἔξωθεν δὲ λεῖον, δριμὺ, ὃ πλεῖστον ἐν τῇ προποντίδι κατὰ τὴν καλουμένην βέσβικον νῆσον γεννᾶται, ὃ ἐπιχωρίως ἁλὸς ἄχνην καλοῦσι· τούτων τὸ μὲν πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, εἰς σμήγματα παραλαμβάνεται γυναικῶν, καὶ πρὸς φακοὺς, λειχῆνάς τε καὶ λέπρας ἀλφοὺς τε καὶ μελανίας καὶ σπίλους τοὺς ἐπὶ προσώπου καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος.

serpétiũ canúmq; morsibus illitus ex aceto medetur: crustas obducétibus medicamétis admiscetur. Fit ex eo lixiuiũ cõtra pręcipitationes, & fungorũ venena, cũ aceto sale & melle.

Alcyoniũ. Cap. CXXXVI.

Alcyonij quinque esse genera compertum est: vnum enim spissum, acerbi saporis, spongiosa facie, item tetri odoris, ponderosum, & piscem olens, quod plurimum in littoribus inuenitur. Alterũ pinnulæ oculorum aut spongiæ simile, fistulosum, & leue, odorem algæ referens. Tertium vermiculi forma, & colore magis purpureum, quod Milesium quidam vocant. Quartum succidis velleribus non dissimile, multis inanitatibus, hians, leue. Quintum figura fungi, sine odore, asperum, parte interna quodam modo pumicosum, foris læue, acre, quod plurimum in Propontide iuxta insulam Besbicon appellatum gignitur, patrio nomine halos achnen vocant. Duo priora in fœminarũ smegmata assumuntur contra lentigines, lichenas, lepras, vitiligines, nigritias, & maculas in facie reliquóque corpore.

Tertium iis qui difficili vrina vexantur, aut arenulas in vesica colligunt, idoneum est: item renibus affectis, aquæ inter cutem, lieni. Vstum autem, & ex vino illitum, alopecias replet. Postremum dealbandis dentibus aptum est: in alia smegmata, psilothráque assumitur, cum sale mistum. Si quisquã alcyonium cremare velit, cum sale in crudũ fictile mittat, & obliniés vasis spiraculum luto, ita fornaci mandet, & cum figlinum percoctum fuerit, extrahens ad vsus recondat. Lauatur vt cadmia.

τὸ δὲ τέτον ἐυθετεῖ πρὸς δυσουρούντας καὶ ἀμμώδη συλλέγοντας ἐν τῇ κύστει· καὶ πρὸς νεφριτικοὺς, πρὸς ὕδρωπα, σπλῆνα. κἂν ᾖ καὶ καταπλαθὲν σὺν οἴνῳ, ἀλωπικίας διασώει. τὸ δ' ὕστατον ὀδόντας λευκαίνειν δύναται. παραλαμβάνεται δὲ καὶ πρὸς ἄλλα σμήγματα καὶ ψίλωθρα μιγνύμενον σὺν ἁλὶ. καῦσαι δέ τι τούτων βουλόμενος, μεθ' ἁλῶν εἰς ὠμιλῶ χύτραν ἔμβαλε, καὶ πειαλείψας τὸ στόμα αὐτῆς πηλῷ, δὸς εἰς κάμινον, ὅταν δὲ ὀπτηθῇ ὁ κέραμος αὐτῆς, ἀνελόμενος ἀπόθου καὶ χρῶ. σπλώεται δὲ ὡς ἡ καδμεία.

Adarces. Cap. CXXXVII.

Fit in Cappadocia quod adarces appellatur: est autem tanquam concreta salsilago, humidis & palustribus locis ficcitate emergens, & arundinibus ac herbis agglutinata, colore flori lapidis Asij similis, & omni forma molli alcyonio, & aliquantum cauo proxima, vt videri possit lacustre alcyonium. Ad euellendas lepras, lentigines, lichenas, & vitia cutis in facie, & similia, accommodatur: & in summa, vis ei acris. Humorem euocat qui in alto concreuit, & ischiadicis prodest.

Περὶ Ἀδάρκου. Κεφ. ρλζ'.

Ὁ δὲ θεσσαλορευόμενος ἀδάρκης, γίνεται μὲν ἐν γαλατίᾳ· ἔστι δὲ, ὥσπερ ἐπίπαγος ὑφαλμυρίζων, καθ' ὑγρῶν καὶ τελματωδῶν τόπων ἐν ξηρασίᾳ ἐπιγινόμενος, καὶ θειπηγύμενος καλάμοις καὶ χορταρίοις, ἔοικε δὲ τὴν χρόαν λίθου ἀσίας, τῷ δὲ ὅλῳ τύπῳ ἀλκυωνίῳ τῷ μαλακῷ, καὶ πολυκένῳ, καὶ ἔστιν οἱονεὶ λιμναῖον ἀλκυόνιον. ἐυθετεῖ δὲ πρὸς ἐκδορὰν λεπρῶν καὶ ἐφηλίδων καὶ λειχήνων, καὶ φακῶν, καὶ τῶν ὁμοίων· καθόλου δ' ὅτι δριμύ. καὶ μετασυγκριτικὸν, ὠφελεῖ καὶ ἰσχιαδικούς.

Spongiæ.

Περὶ

Περὶ Σπόγγων. Κεφ. ρλή.

Τῶν δὲ σπόγγων τοὺς μὲν ἄῤῥενας ἐκάλεσάν τινες λεπτοτρήτους καὶ πυκνοὺς ὄντας· ὧν τοὺς σκληροτέρους τράγους ὠνόμασαν. τοὺς δὲ, θήλεις οἱ ἐναντίως τοῖς προειρημένοις διάκειν(ται). καῦσιν δ' ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀλκυονίῳ. ὁ καινὸς δὲ καὶ ἄλιπης, τραυματικός τέ ἐστι καὶ οἰδήματα στέλλει· καὶ τὰ νεότερα τὰ κολλᾷ σὺν ὕδατι ἢ ὀξυκράτῳ· σὺν μέλιτι δὲ ἑφθῷ παλαιοὺς κόλπους παρακολλᾷ. ὁ δὲ παλαιὸς ἄχρηστος. διαστέλλουσι δὲ καὶ μεμυκότα ἕλκη, καὶ τύλους ἀποδεσμούμενοι λίνῳ καὶ αὐτοὶ ξηροὶ παρεντιθέμενοι ὥσπερ μότα, τὰ δὲ ῥευματικὰ ὑπόνομα καὶ χρόνια ἕλκη, ἐξικμάζουσιν ἐπιτιθέμενοι ἄνικμοι νέοι καὶ καινοί· ἐπέχουσι δὲ καὶ αἱμοῤῥαγίαν. σὺν ὄξει δὲ κεκαυμένοι, πρὸς ξηροφθαλμίας, καὶ ὅπου δεῖ σμῆξαί τι, ἢ στύψαι. βέλτιον δὲ ποιοῦσι πλυθέντες εἰς τὰ ὀφθαλμικά. σὺν δὲ πίσσῃ καέντες πρὸς αἱμοῤῥαγίαν ἁρμόζουσι. λευκαίνονται δὲ αὐτῶν οἱ ἁπαλώτατοι ἐν τοῖς* καύμασι, βρεχόμενοι τῇ ἐπὶ τῶν πετρῶν συνισταμένῃ ἁλὸς ἄχνῃ, καὶ ἡλιαζόμενοι, ἐπιβλεπέτω δὲ τὸ μὲν κοῖλον αὐτῶν ἄνω, κάτω δὲ ἡ ἀποτομή. εἰ δὲ εἴη αἰθρία θερεία καὶ ὑπὸ τὴν σελήνην τίθενται βρεχόμενοι ἁλὸς ἄχνῃ θαλάσσῃ, γίνονται δὲ λευκότατοι οἱ τοιοῦτοι.

Περὶ Κο-

Spongiæ. Cap. CXXXVIII.

E ſpongiis alias mares appellauere, tenui fiſtula, ſpiſſas: quarũ duriores tragos nominarũt. Fœminas auté, quæ contrarias dotes habẽt. Vruntur eæ vt alcyoniũ. Recentes ſine pinguetudine, vulnerariæ ſunt, & tumores reprimunt: recẽtia vulnera ex aqua poſcáve cõglutinant: veteres ſinus ex decocto melle iungũt. Vetuſtæ auté inutiles. Aridæ ligatæ lino, ſi penicilli modo adigãtur, occluſa vlcera, callóſq; laxant, ſiccę recentes & vacuæ ſenilia vlcera, & quæ fluxione laborant, aut cuniculatim excedũt, impoſitu ſiccant: ſanguinis profluuiũ ſiſtũt. Crematarũ cinis ex aceto, aridæ lippitudini auxiliatur: & vbi q̃d abſtergere, aut adſtrĩngere op⁹ eſt. Vtilius, in oculorũ medicamẽtis lauare cinerem. Omniũ cinis cũ pice crematarũ, profluẽtem ſanguinẽ ſiſtit. Cãdidę cura fiũt, è molliſsimis recẽtes, per ęſt⁹ tinctę ſalis ſpuma, quę petris cohæret: inſolãtur inuerſæ, hoc eſt, parte caua ſurſum ſpectãte, & qua abſciſſę fuerũt, deorſum. Si verò æſtiua ſerenitate ad lunã ſternanť, perfuſæ ſalis ſpuma, aut maris aqua, maximũ cãdoré referẽt.

Coralliũ. Cap. CXXXIX.

Coralliũ, quod aliqui lithodendron appellarunt, marinũ esse fruticem constat, qui alto extractus, duratur statim atq; emergit, tanquam offuso aëre protinus cõcrescat. Plurimum inuenitur ad Syracusas, in ꝓmontorio cui Pachyno nomẽ est. Laudatissimum, rubens, colore antherici aut sandycis saturatæ, nec secus terenti facile cedens, æquabili vsquequaque concremento, rursus algæ aut fuci marini odore, quàm ramosissimũ, forma fruticis, cinnamomi æmulum. Quod autẽ in lapidis duritiã coit, scrupulosum, inane, & lacunosum, vitiosum existimatur. Adstringit, & refrigerat mediocriter: excrescentia coërcet: oculorũ cicatrices abstergit: vlcerũ caua, & cicatrices explet: contra sanguinis reiectiones magnopere efficax est, vrinæ difficultati auxiliatur. Quin & potum ex aqua lienem absumit.

Περὶ Κοραλλίου. Κεφ. ρλθ'.

Τὸ δὲ κοράλλιον ὅ τινες ἔνιοι λιθόδενδρον ἐκάλεσαν, δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐνάλιον, σκληροποιεῖσθαι δὲ ὅταν ἐκ τοῦ βυθοῦ ἐξαιρεθῇ, ἔξαλον γινόμενον, καὶ βαπτόμενον ἤτοι πηγνύμενον ὥσπερ ὑπὸ τοῦ περικεχυμένου ἡμῖν ἀέρος. εὑρίσκεται δὲ πλεῖστον ἐν τῷ κατὰ Συρακούσας ἀκρωτηρίῳ τῷ καλουμένῳ Παχύνῳ. ἄριστον δέ ἐστι τὸ πυῤῥὸν τῇ χρόᾳ καὶ ἐμφερὲς ἀνθερικῷ χρώματι, ἢ σάνδυκι κατακορεῖ, εὔτριβές τε ὡσαύτως, καὶ ὁμαλὸν δι' ὅλης τῆς συγκρίσεως, ἔτι δὲ ὀσμὴν βρυώδη καὶ φυκίοις ἐμφερῆ ἔχον. πρὸς δὲ τούτοις πολύοζον καὶ κινναμωμίζον τῷ τύπῳ τῶν θαμνίσκων. τὸ δὲ λιθῶδες τῇ συγκρίσει καὶ τῇ χρόᾳ ψαφαρὸν, σεσηραγγωμένον τε καὶ χαῦνον, φαῦλον οἰητέον εἶναι. στύφει δὲ τῇ δυνάμει καὶ ψύχει ἐπιεικῶς. καταστέλλει δὲ τὰ ὑπερέχοντα· καὶ οὐλὰς σμήχει τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς πληροῖ δὲ καὶ κοιλώματα καὶ οὐλάς· πρός τε αἵματος ἀναγωγὰς ἱκανῶς ἐνεργεῖ, καὶ δυσουροῦσιν ἁρμόζει. καὶ σπλῆνα τήκει σὺν ὕδατι πινόμενον.

Antipathes. Cap. CXL.

Quod antipathes vocãt, corallium esse arbitrantur, specie tantum distans. Est autem colore nigro, arboris figura, ramosum magis. Vires supradicti habet.

Περὶ Ἀντιπαθοῦς. Κεφ. ρμ'.

Καὶ τὸ καλούμενον δὲ ἀντιπαθὲς, κοράλλιον οἰητέον ὑπάρχειν, εἰδικὴν ἔχον διαφοράν. ἔστι δὲ τῇ μὲν χρόᾳ μέλαν, δενδρίζον δὲ καὶ αὐτὸ καὶ ὀζῶδες μᾶλλον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ.

Περὶ Φρυγίου λίθου. Κεφ. ρμά.

Λίθος φρύγιος, ᾧ οἱ βαφεῖς ἐν φρυγίᾳ χρῶνται, ὅθεν καὶ ὠνόμασται, γεννᾶται ἐν καππαδοκίᾳ. ἄριστος δ' ἐστὶν ὁ ὠχρὸς καὶ μέσως βαρὺς, οὐκ εὔτονος τῇ συγκρίσει τοῦ σώματος, ἔχων δὲ διαφύσεις λευκὰς ὡς καδμεία. καίεται δ' ὁ λίθος οὕτω· βρέξας αὐτὸν καλλίστῳ οἴνῳ, διαπύροις ἔγκρυψον ἄνθραξι, καὶ ῥίπιζε συνεχῶς, ἐὰν δὲ μεταβάλλῃ τὴν χρόαν κιῤῥότερος γενόμενος, ἐξελὼν αὐτὸν τῷ αὐτῷ * σβέσον οἴνῳ. καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἄνθρακας ἀποθέμενος τὰ αὐτὰ ποίει. καῖε δὲ αὐτὸν ἐκ τρίτου, προσέχων μὴ θρυβῇ καὶ ἀπασβολωθῇ. Δύναμιν δὲ ἔχει ὠμός τε καὶ κεκαυμένος στυπτικὴν ἐνεργῶς, ἔτι δὲ ἀνακαθαρτικὴν καὶ ἐσχαρωτικὴν ποσῶς, καταπλασμάτων τε ἰατικὴν σὺν κηρωτῇ. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία.

Phrygius lapis. Cap. CXLI.

Phrygius lapis, quo infectores in Phrygia vtuntur, à qua nomẽ accepit, nascitur in Cappadocia. Optimus habetur pallidus, modicè grauis, non solida corporis compage, intercedentibus albis segmentis, vt in cadmia. Vritur autem vino optimo perfusus, viuísque carbonibus obrutus, perflatur assiduè follibus, donec mutato colore rufescat: rursus extractus eodem vino restinguitur. Hoc iterum & trinis vicibus faciendum: attendendum tamẽ, ne minutim cõfringatur, & in fuliginem euanescat. Vis crudo vstóque adstrictoria, expurgans: vlceribus crustas quadamtenus inducit, ambustis cum cerato medetur. Lauatur vt cadmia.

Περὶ Ἀσίου λίθου. Κεφ. ρμβ.

Ἄσιον δὲ λίθον παραληπτέον τὸν κισσηρώδη τὴν χρόαν, χαῦνόν τε καὶ κοῦφον, ἔτι δὲ εὐθρυβῆ καὶ διαφύσεις μηλίνας ἔχοντα διὰ βάθος. τὸ δὲ ἄνθος αὐτοῦ ἐστιν ἡ ἐφιζάνουσα ἐπίξανθος ἁλυνεὶς τῇ ἐπιφανείᾳ τῶν λίθων, τῇ μὲν συστάσει λεπτὴ, τῇ δὲ χρόᾳ τὸ μέντοι λευκόν ἐστι, τὸ δέ τι ἔοικε κισσήρει, ἐπὶ τὸ μήλινον τετραμμένον· προσαγόμενόν τε τῇ γλώττῃ δάκνει ποσῶς. Δύνα-

Asius lapis. Cap. CXLII.

Asius lapis assumi debet pumicis colore, leuis, fungosus, item friabilis, scissiles venas lutei coloris ad imum actas habens. Eius flos, salsugo subflaua est, summo lapide insidens, compage tenui, colore in aliquibus albo, in aliis pumici simili, ad luteũ vergente: admotus linguæ aliquãtum mordet.

Vim habet vterque adſtrictoriam, & modicè erodentem: admiſtus liquidæ pici, aut terebinthinæ, tubercula diſcutit. Longe validior flos exiſtimatur. De cętero ſiccatus flos, vetera vlcera & cicatrici repugnantia ſanat: excreſcentia cohibet, tetráque vlcera & fungis ſimilia, cum melle expurgat: vlcerum caua explet, & expurgat cum melle: depaſcentiaque cum cerato ſiſtit. Fit cataplaſma ex eo podagris, miſto fabæ lométo: & lienoſis, ex aceto & viua calce. Prodeſt flos ex melle phthiſicis linctu. Podagrici iuuantur, pedibus in ſolio ex eo lapide excauato inditis. Fiunt quoque pulueres, qui corpora erodunt, & luxuriantem carnem, & corporum craſsitiem abſumũt, cum vice nitri in balneo ſparguntur. Si lauare libet, cadmiæ modo lauatur.

Pyrites. Cap. CXLIII.

PYRITES lapidis genus eſt, à quo æs conflatur. Eligi debet æris ſimilitudine, facile ſcintillas ædens. Vritur ſic: Melle irrigatus molli pruna continuò flatur follibus, donec

Δύναμιν δὲ ἔχει ἑκάτερον στυπτικὴν, σηπτικὴν ἡσυχῆ, καὶ διαφορητικὴν φυμάτων τερεβινθίνῃ ἀναλαμβανόμενον ῥητίνῃ ἢ ὑγρᾷ πίσσῃ. εὐτονώτερον δὲ τὸ ἄνθος ἡγητέον. ἐκ περισσοῦ δὲ τοῦτο ξηραινόμενον, τὰ παλαιὰ καὶ δυσκατούλωτα ἕλκη ἰᾶται· καταστέλλει δὲ τὰ ὑπερσαρκοῦντα καὶ ἀνακαθαίρει σὺν μέλιτι, τὰ μύκησιν ὅμοια καὶ θηριώδη· πληροῖ δὲ καὶ τὰ κοῖλα τῶν ἑλκῶν καὶ ἀνακαθαίρει σὺν μέλιτι· καὶ τὰ νεμόμενα δὲ ἵστησι μιγὲν κηρωτῇ. καὶ ποδαγρικοῖς ἐν καταπλάσματι μετ᾽ ἐρέγμου· καὶ σπληνικοῖς μετ᾽ ὄξους καὶ ἀσβέστου. ἐκλειχόμενόν τε τὸ ἄνθος μετὰ μέλιτος φθισικοὺς ὠφελεῖ. κατασκευάζονται δὲ καὶ πύελοι ἐκ τοῦ λίθου, εἰς ἃς οἱ ποδαγρικοὶ τοὺς πόδας ἐντιθέντες ὠφελοῦνται. καὶ σαρκοφάγοι γίνονται. ἰσχναίνουσι τὰ πολύσαρκα καὶ παχέα σώματα, καταπλαττόμεναι ἀντὶ νίτρου ἐν βαλανείῳ. ἐὰν δέ τις πλῦναι θέλῃ τὰ προγεγραμμένα, πλυνέτω ὡς τὴν καδμείαν.

Περὶ Πυρίτου λίθου. Κεφ. ρμγʹ.

Πυρίτης εἶδός ἐστι λίθου, ἀφ᾽ οὗ χαλκὸς μεταλλεύεται· ληπτέον μέν τοι τὸν χαλκοειδῆ, εὐχερῶς δὲ σπινθῆρας ἀφιέντα. καυστέον δὲ τρόπῳ τοιούτῳ. μέλιτι δεύσας αὐτὸν, ἔνθες εἰς ἀνθρακιὰν μαλακὴν, καὶ ῥι-

καὶ ῥίπτζε συνεχῶς, ὡς ἂν τὴν χροιὰν κιῤῥὸς γένηται. ἔνιοι δὲ εἰς πολλοὺς καὶ πεπυρωμένους ἄνθρακας ἀποτίθεντες ἱκανῶς βεβρεγμένον τῷ μέλιτι τὸν λίθον. ὅταν δὲ μέλλῃ τρέπεσθαι ἐπὶ τὸ κιῤῥὸν ἀναιρούντες· καὶ ἀποφυσήσαντες τὴν σποδὸν, πάλιν καίουσι διάβροχον, ἕως ἂν ψαθυρώτερος γένηται ὁμαλῶς· πολλάκις γὰρ μόνον ἐπικαίεται τὴν ἐπιφάνειαν. οὕτω δὲ ἀποκαύσαντες καὶ ξηράναντες ἀποτίθενται. ἐὰν δὲ πεπλυμένου χρεία ὑπάρχῃ, πλυτέον ὡς καδμείαν. Δύναμιν δὲ ἔχει κεκαυμένος καὶ ὠμὸς θερμαντικὴν, σμηκτικὴν, ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς ὄψεσι, διαφορητικήν τε καὶ πεπτικὴν σκληρωμάτων. ἀναληφθεὶς δὲ ῥητίνῃ καταστέλλει τὰ ὑπερσαρκοῦντα μετὰ ποσῆς θερμασίας καὶ στύψεως. καλοῦσι δὲ ἔνιοι τὸν οὕτω καέντα διφρυγές.

Περὶ Αἱματίτου λίθου.

Κεφ. ρμδ'.

Αἱματίτης δὲ λίθος ἄριστός ἐστιν ὁ εὐθρυβὴς μὲν καὶ κατακορὴς, ἤτοι μέλας, ἐν ἑαυτῷ δὲ σκληρὸς, καὶ ὁμαλὸς, ἀνεπίμικτος ῥυπαρίας τινὸς ἢ διαζωμάτων. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, θερμαντικὴν ποσῶς, καὶ λεπτυντικὴν καὶ σμηκτικὴν οὐλῶν τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ τραχωμάτων σὺν μέλιτι· σὺν δὲ γάλακτι γυναικείῳ πρὸς

donec rufescat. Alij in multos carbones igni candentes, lapidem copioso melle perfusum deiiciũt, & vbi ad fuluum colorem vergere cœperit, extrahunt: efflatóque cinere, rursus madefactum cremant, donec æqualiter assicatus, friabilis reddatur: siquidem sæpe facies summa solùm vritur. Ita crematus, siccatúsque, reconditur. Si eloto opus sit, lauari debet vt cadmia. Tam crudi quàm vsti vis est, excalfacere, abstergere, offusam oculis caliginem expurgare, duritias cõcoquere, & concoctas discutere. Resina exceptus excrescentia in carne cohibet, sed calorem quẽdam & adstrictionẽ parit. Ita vstum nonnulli diphryges appellãt.

Hæmatites. Cap. CXLIIII.

Hæmatites optimus habetur friabilis, saturato colore niger, durus & suopte ingenio æqualis, nulla sorde admista, nullóque zonarum discursu. Vim habet adstringentẽ, & excalfactoriam aliquãtum extenuantémque: oculorũ cicatrices, & scabritiã cum melle purgat, cum lacte autẽ muliebri, lippitudini,

lippitudini, fractis, & oculis cruore suffusis conuenit: bibitur cōtra difficultatem vrinæ, & fluxiones mulierum in vino: & ab iis qui sanguinem reiecerunt, cum succo punici mali. Fiunt ex eo coticulæ & collyria oculorum vitiis apta. Vritur vt Phrygius, sine vino duntaxat. Modus vstionis est, vt modicè leuis fiat, & bullis quibusdam intumescat. Sūt qui hæmatiten ita adulterāt. Densam glebam rotundámq; schisti lapidis, cuiusmodi sunt quæ eius radices vocantur, in vrceum figlini operis, qui feruētem cinerem contineat, condunt, paucáque interiecta mota eximunt, experiuntúrque si trita ad cotem hæmatitæ colorem reddat: quòd si ita res se habet, reponunt: sin minus, iterum obruunt, & subinde cō spicientes, periculum faciunt: siquidem in cinere diu dimissus, colore mutato diffunditur. Coarguitur malè confictus, primum scissilibus venis: quippe in rectos venarum discursus refringitur. At hæmatites lōge secus se in colore habet: nanque hic floridum reddit: hæmatites verò saturatiorem, atq; cinnabarin imitantē.

Inuenitur

πρὸς ὀφθαλμίας καὶ ῥήξεις, καὶ ὑφαίμους ὀφθαλμούς. πίνεται δὲ σὺν οἴνῳ πρὸς δυσουρίαν καὶ ῥοϊκὰς. καὶ πρὸς αἵματος πτύσεις σὺν χυλῷ ῥοιᾶς. γίνεται δὲ καὶ κολλύρια ἐξ αὐτοῦ καὶ ἀκόνια πρὸς τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς πάθη ἐπιτήδεια. καίεται δ' ἐμφερῶς τῷ φρυγίῳ λίθῳ τοῦ οἴνου περιηρημένου. μέτρον δὲ ἔστω τῆς καύσεως τὸ γενέσθαι αὐτὸν μέσως κοῦφον καὶ πεπομφολυγωμένον. δολοῦσι δέ τινες τὴν προειρημένον οὕτω· λαβόντες βῶλον σχιστοῦ λίθου πυκνόν τε καὶ στρογγύλον, τοιαῦται δέ εἰσιν αἱ λεγόμεναι ῥίζαι αὐτοῦ, εἰς κεραμίαν γάστραν ἔχουσαν θερμοσποδιὰν θερμὴν ἐγκρύπτουσιν, εἶτα διαλιπόντες, μικρὸν ἀναιροῦνται, καὶ ἐπ' ἀκόνης τρίβουσι δοκιμάζοντες, εἰ τὴν τοῦ αἱματίτου χρόαν ἀπείληφε· κἂν μὲν οὕτως ἔχῃ, ἀποτίθενται· εἰ δὲ μὴ πάλιν ἐγκρύπτουσι, συνεχῶς ἐφορῶντες καὶ δοκιμάζοντες· ἀφεθεὶς γὰρ ἐπιπολὺ ἐν τῇ σποδιᾷ μεταβάλλει τῷ χρώματι, ἔπειτα διαχεῖται. ἀπελέγχεται δὲ ὁ κακοτεχνημένος πρῶτον μὲν ταῖς διαφύσεσι· ὁ μὲν γὰρ εἰς κτήδονας ἐπ' εὐθείας ἀποκλᾶται. ὁ δὲ αἱματίτης οὐχ οὕτως ἔχει ἐν τῇ χρόᾳ· ὁ μὲν γὰρ εὐανθῆ ἀνίησιν· ὁ δὲ αἱματίτης βαθυτέραν καὶ τῷ κιννάβαρει ἐοικυῖαν,

εὑρίσκεται

εὑρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῇ σινωπικῇ μίλτῳ, καὶ ἐκ τῆς μαγνήτιδος πέτρας καιομένης ἐφ' ἱκανὸν, κατασκευάζεται αἱματίτης. ὁ δὲ αὐτοφυὴς ἐν αἰγύπτῳ μεταλλεύεται.

Περὶ Σχιστοῦ λίθου. Κεφ. ρμέ.

Σχιστὸς δὲ λίθος γεννᾶται μὲν ἐν τῇ κατ' ἑσπέραν ἰβηρίᾳ. ἄριστος δὲ εἶναι δοκεῖ ὁ παρακροκίζων τῇ χρόᾳ, εὐθρυβὴς τε καὶ εὔσχιστος ὡς ἐν ἑαυτῷ. ἔοικε δὲ τῆς συνθέσεως ἕνεκεν καὶ τῆς ἀλληλουχίας τῶν κτηδόνων αὐτοῦ ἀμμωνιακῷ ἁλί. Δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν τῷ αἱματίτῃ εἰσφέρεται, τῇ εὐτονίᾳ μόνον λειπόμενος αὐτοῦ. πληροῖ δὲ καὶ κοιλώματα γυναικείῳ διεθεὶς γάλακτι, καὶ πρὸς ῥήξεις καὶ προπτώσεις, ἔτι δὲ παχύτητας βλεφάρων καὶ σταφυλώματα λίαν ἐνεργεῖ.

Περὶ Γαγάτου λίθου. Κεφ. ρμς'.

Τοῦ δὲ γαγάτου προκριτέον τὸν ταχέως ἐξαπτόμενον, καὶ ἀσφαλτίζοντα τῇ ὀσμῇ· μέλας δὲ κοινῶς ὑπάρχει καὶ αὐχμηρὸς, ἔτι δὲ πλακώδης καὶ κοῦφος ἄγαν. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν καὶ διαφορητικήν. ἔστι δὲ καὶ ἐπιληπτικῶν ἔλεγχος ὑποθυμιαθεὶς, καὶ ὑστερικὰς ἀνακαλεῖται· διώκει δὲ καὶ ἑρπετὰ θυμιαθεὶς καὶ ποδαγρικαῖς καὶ ἀκόποις μίγνυται δυνάμεσι. γεννᾶται δὲ ἐν κιλικίᾳ κατά τινα ποταμοῦ εἴσρεσιν εἰς θάλασσαν ἐκχεομένου, ἔστι

Inuenitur in Sinopica rubrica. Fit & è magnete lapide, vehementer ambusto. In Ægypto sponte naturæ cum metallis enascitur.

Schistus lapis. Cap. CXLV.

Schistus lapis in Iberia Hispaniæ gignitur. Probatur maximè qui croci colorem ęmulatur, friabilis, suapte natura fissilis, concremento & alterno cohærētium venarum discursu pectinum modo, ammoniaco sali similis. Vim exhibet hæmatitæ, sed ad omnia infirmiorem. Quin & caua replet muliebri lacte perfusus: ad ꝓcidentia, rupta, item genarum crassitiem, & vuas oculorum, magnopere efficax est.

Gagates. Cap. CXLVI.

IN Gagatarum lapidum genere, præferendus qui celeriter accenditur, & odorem bituminis reddit: niger est plerunque, & squallidus, crustosus, perquàm leuis. Vis ei molliendi, & discutiendi: deprehendit sonticum morbum suffitus, recreátque vuluæ strangulationes: fugat serpentes nidore: podagricis medicaminibus, & acopis additur. In Cilicia nasci solet, qua influens amnis in mare effunditur, proximè

ſin aliter, iterum vrito, vſquedũ vehementer inalbuerint. Dein vbi in aquam frigidam immerſæ fuerint, in fictile nouũ cõiicito, & exactè pannis operiẽs, noctẽ vnam cõquieſcere ſinito: mane eã extrahẽs, vbi perfecto omni opere elaborata fuerit calx, recondito. Fit & è littoralibus calculis igne crematis, necnon è vili & fuſaneo marmore, quæ cæteris præfertur. Vis omni calci in cõmune ignea, mordens, adurẽs, & cruſtas inducens: quibuſdam aliis immiſta, vt adipi, oleo, concoquendi vim aſſumit, mollit & diſsipat: vlcera ad cicatricem perducit. Efficacior exiſtimatur recens, nec aſperſa aquis.

Gypſum. Cap. CXXXIIII.

Gypſum vim habet adſtringendi, obſtruendi: ſanguinis eruptiones ſudoresque cohibet: ſed potum, ſtrangulationis modo iugulat.

Sarmentitius cinis.
Cap. CXXXV.

Sarmentorum cinis vrendi vim habet: cum axungia autem vel oleo illitus, fractis neruis, articulorum colliſionibus, & neruorum nodis prodeſt: cum nitro & aceto, excreſcentias carnis in ſcroto reprimit: ſerpen

εἰ δὲ μὴ, πάλιν καὶ ἄχρις ἂν ἱκανῶς λευκανθῇ. εἶτα ἀποβάψας αὐτὰ εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, ἔμβαλε εἰς χύτραν καινὴν, καὶ σκεπάσας αὐτὰ ῥάκεσιν ἐπιμελῶς, ἔασον ἐνταῦθα νύκτα μίαν· πρωῒ δὲ ἀνελόμενος ἀπεληφυῖαν τὸ παντελὲς τῆς κατεργασίας ἀποτίθεσο. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ λίθων κοχλάκων καιομένων, καὶ ἐκ τῆς χυδαίας μαρμάρου, ἥ τις καὶ προκρίνεται τῶν ἄλλων. Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶσα κοινῶς ἄσβεστος πυρωτικὴν, δηκτικὴν, καυστικὴν, ἐσχαρωτικήν· μιγνυμένη δέ τισιν ἑτέροις ὡς στέατι ἢ ἐλαίῳ, γίνεται πεπτικὴ, μαλακτικὴ, διασκεδαστικὴ, κατουλωτική. ἐνεργεστέραν δὲ αὐτῆς ἡγητέον τὴν πρόσφατον καὶ ἄβροχον.

Περὶ Γύψου. Κεφ. ρλδ'.

Γύψος δύναμιν ἔχει στυπτικὴν, ἐμπλαστικὴν· αἱμοῤῥαγίας τὲ καὶ ἱδρώτων ἐφεκτικήν· ποθεῖσα δὲ πνίγει τῷ κατὰ πνιγμὸν τρόπῳ.

Περὶ Τέφρας κληματίνης.
Κεφ. ρλέ.

Τέφρα κληματίνη δύναμιν ἔχει καυστικήν· σὺν ὀξυγγίῳ δὲ ἢ ἐλαίῳ καταπλασθεῖσα, θλάσματα νεύρων καὶ ἄρθρων λυγίσματα καὶ συστροφὰς νεύρων ὠφελεῖ· σὺν νίτρῳ δὲ καὶ ὄξει σαρκώσεις ὀσχέου στέλλει· κατα-

καταπλασθεῖσα δὲ σὺν ὄξει, ἑρπετόδηκτα καὶ κυνόδηκτα ἰᾶται· ἐσχαρωτικαῖς τε μίγνυται. καὶ γίνεται ἡ ἐξ αὐτῆς κονία πρὸς πτώματα, καὶ μύκητας σὺν ὄξει καὶ ἁλσὶ καὶ μέλιτι.

Περὶ Αλκυονίου. Κεφ. ρλϛ'.

Τοῦ δὲ ἀλκυονίου πέντε γνωστέον εἴδη ὑπάρχειν· τὸ μὲν γὰρ πυκνόν ἐστι καὶ στρυφνὸν, καὶ τῷ ἰδεῖν σπογγῶδες, ἔτι δὲ βρωμῶδες * καὶ βαρὺ, καὶ ἰχθύος ὄζον, ὃ δὴ πλεῖστον ἐπὶ τῶν ἠϊόνων εὑρίσκεται. τὸ δὲ ἑξῆς κατὰ μὲν τὸ σχῆμα πτερυγίῳ ὀφθαλμικῷ ἢ σπόγγῳ ἔοικε κοῦφόν τέ ἐστι καὶ πολύκενον, καὶ φυκώδη ἀποφορὰν ἔχον. τὸ δὲ τρίτον σκωληκοειδὲς ὑπάρχει τῷ τύπῳ, καὶ τῇ χρόᾳ πορφυρώτερον, ὅ τινες μιλήσιον καλοῦσι. τὸ τέταρτον δὲ ἐρίοις οἰσυπηροῖς ὅμοιον, πολύκενον, κοῦφον. τὸ δὲ πέμπτον ἔοικε μὲν κατὰ σχῆμα μύκητι ἄνοσμόν τέ ἐστι καὶ τραχὺ, ἔνδοθεν μὲν κισσήρει κατά τι ἐοικὸς, ἔξωθεν δὲ λεῖον, δριμὺ, ὃ πλεῖστον ἐν τῇ προποντίδι κατὰ τὴν καλουμένην βέσβικον νῆσον γενῶται, ὃ ἐπιχωρίως ἁλὸς ἄχνην καλοῦσι· τούτων τὸ μὲν πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, εἰς σμήγματα παραλαμβάνεται γυναικῶν, καὶ πρὸς φακοὺς, λειχῆνάς τε καὶ λέπρας ἀλφοὺς τε καὶ μελανίας καὶ σπίλους τοὺς ἐπὶ προσώπου καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος.

serpétiũ canúmq; morsibus illitus ex aceto medetur: crustas obducétibus medicamétis admiscetur. Fit ex eo lixiuiũ cõtra pręcipitationes, & fungorũ venena, cũ aceto sale & melle.

Alcyoniũ. Cap. CXXXVI.

Alcyonij quinque esse genera compertum est: vnum enim spissum, acerbi saporis, spongiosa facie, item tetri odoris, ponderosum, & piscem olens, quod plurimum in littoribus inuenitur. Alterũ pinnulæ oculorum aut spongiæ simile, fistulosum, & leue, odorem algæ referens. Tertium vermiculi forma, & colore magis purpureum, quod Milesium quidam vocant. Quartum succidis velleribus non dissimile, multis inanitatibus, hians, leue. Quintum figura fungi, sine odore, asperum, parte interna quodam modo pumicosum, foris læue, acre, quod plurimum in Propontide iuxta insulam Besbicon appellatum gignitur, patrio nomine halos achnen vocant. Duo priora in fœminarũ smegmata assumuntur contra lentigines, lichenas, lepras, vitiligines, nigritias, & maculas in facie reliquóque corpore.

Tertium iis qui difficili vrina vexantur, aut arenulas in vesica colligunt, idoneum est: item renibus affectis, aquæ inter cutem, lieni. Vstum autem, & ex vino illitum, alopecias replet. Postremum dealbandis dentibus aptum est: in alia smegmata, psilothráque assumitur, cum sale mistum. Si quisquã alcyonium cremare velit, cum sale in crudũ fictile mittat, & obliniés vasis spiraculum luto, ita fornaci mandet, & cum figlinum percoctum fuerit, extrahens ad vsus recondat. Lauatur vt cadmia.

Adarces. Cap. CXXXVII.

Fit in Cappadocia quod adarces appellatur: est autem tanquam concreta salsilago, humidis & palustribus locis siccitate emergens, & arundinibus ac herbis agglutinata, colore flori lapidis Asij similis, & omni forma molli alcyonio, & aliquantum cauo proxima, vt videri possit lacustre alcyonium. Ad euellendas lepras, lentigines, lichenas, & vitia cutis in facie, & similia, accommodatur: & in summa, vis ei acris. Humorem euocat qui in alto concreuit, & ischiadicis prodest.

Spongiæ.

τὸ δὲ τρίτον εὐθετεῖ πρὸς δυσουρούντας καὶ ἀμμώδη συλλέγοντας ἐν τῇ κύστει· καὶ πρὸς νεφρικοὺς, πρὸς ὕδρωπα, σπλῆνα. καὲν δὲ καὶ καταπλασθὲν σὺν οἴνῳ, ἀλωπεκίας δασύνει. τὸ δ' ὕστατον ὀδόντας λευκαίνειν δύναται. παραλαμβάνεται δὲ καὶ πρὸς ἄλλα σμήγματα καὶ ψίλωθρα μιγνύμενον σὺν ἁλσὶ. καῦσαι δέ τι τούτων βουλόμενος, μεθ' ἁλῶν εἰς ὠμὴν χύτραν ἔμβαλε, καὶ περιαλείψας τὸ στόμα αὐτῆς πηλῷ, δὸς εἰς κάμινον, ὅταν δὲ ὀπτηθῇ ὁ κέραμος αὐτῆς, ἀνελόμενος ἀπόθου καὶ χρῶ. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία.

Περὶ Αδάρκου. Κεφ. ρλζ'.

Ο δὲ προσαγορευόμενος ἀδάρκης, γίνεται μὲν ἐν γαλατίᾳ· ἔστι δὲ, ὥσπερ ἐπίπαγος ὑφαλμυρίζων, καθ' ὑγρῶν καὶ τελματωδῶν τόπων ἐν ξηρασίᾳ ἐπιγινόμενος, καὶ περιπηγνύμενος καλάμοις καὶ χορταρίοις, ἔοικε δὲ τὴν χρόαν ἄνθει ἀσίας λίθου, τῷ δὲ ὅλῳ τύπῳ ἀλκυωνίῳ τῷ μαλακῷ, καὶ πολυκένῳ, καὶ ἔστιν οἱονεὶ λιμναῖον ἀλκυόνιον. εὐθετεῖ δὲ πρὸς ἐκδορὰν λεπρῶν καὶ ἐφηλίδων καὶ λειχήνων, καὶ φακῶν, καὶ τῶν ὁμοίων· καθόλου δέ ἐστι δριμύ. καὶ μετασυγκριτικὸν, ὠφελεῖ καὶ ἰσχιαδικούς.

Περὶ

Περὶ Σπόγγων. Κεφ. ρλή.

Τῶν δὲ σπόγγων τοὺς μὲν ἄῤῥενας ἐκάλεσάν τινες λεπτοτρήτοις καὶ πυκνοὺς ὄντας· ὧν τοὺς σκληρωτέροις τράγοις ὠνόμασαν. τοὺς δὲ, θήλεις οἱ ἐναντίως τοῖς προειρημένοις διάκειν). καῦσιν δὲ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀγκυωνίῳ. ὁ κενὸς δὲ καὶ ἀγυπὴς, τραυματικός τέ ἐστι καὶ οἰδήματα στέλλει· καὶ τὰ νεότρωτα κολλᾷ σὺν ὕδατι ἢ ὀξυκράτῳ· σὺν μέλιτι δὲ ἑφθῷ παλαιοὺς κόλποις παρακολλᾷ. ὁ δὲ παλαιὸς ἄχρηστος. διαστέλλουσι δὲ καὶ μεμυκότα ἕλκη, καὶ τύλοις ἀποδεσμούμενοι λίνῳ καὶ αὐτοὶ ξηροὶ παρεντιθέμενοι ὥστερ μότα, τὰ δὲ ῥευματικὰ ὑπόνομα καὶ χρόνια ἕλκη, ἐξικμάζουσιν ἐπιθέμενοι ἄνικμοι νέοι καὶ κενοί· ἐπέχουσι δὲ καὶ αἱμοῤῥαγίαν. σὺν ὄξει δὲ κεκαυμένοι, πρὸς ξηροφθαλμίας, καὶ ὅπου δεῖ σμῆξαί τι, ἢ στύψαι. βέλτιον δὲ ποιοῦσι πλυθέντες εἰς τὰ ὀφθαλμικά. σὺν δὲ πίσσῃ καέντες πρὸς αἱμοῤῥαγίαν ἁρμόζουσι. λευκαίνονται δὲ αὐτῶν οἱ ἁπαλώτατοι ἐν τοῖς* καύμασι, βρεχόμενοι τῇ ἐπὶ τῶν πετρῶν συνισταμένῃ ἁλὸς ἄχνῃ, καὶ ἡλιαζόμενοι, ἐπιβλεπέτω δὲ τὸ μὲν κοῖλον αὐτῶν ἄνω, κάτω δὲ ἡ ἀποτομή. εἰ δὲ εἴη αἰθρία θερία καὶ ὑπὸ τὴν σελήνην τίθενται βρεχόμενοι ἁλὸς ἄχνῃ θαλάσσῃ, γίνονται δὲ λευκότατοι οἱ τοιοῦτοι.

Περὶ Κο-

Spongiæ. Cap. CXXXVIII.

E ſpongiis alias mares appellauere, tenui fiſtula, ſpiſſas: quarũ duriores tragos nominarũt. Fœminas autẽ, quæ contrarias dotes habẽt. Vruntur eæ vt alcyoniũ. Recentes ſine pinguetudine, vulnerariæ ſunt, & tumores reprimunt: recẽtia vulnera ex aqua poſcáve cõglutinant: veteres ſinus ex decocto melle iungũt. Vetuſtæ autẽ inutiles. Aridæ ligatæ lino, ſi penicilli modo adigãtur, occluſa vlcera, callóſq; laxant, ſiccę recentes & vacuæ ſenilia vlcera, & quæ fluxione laborant, aut cuniculatim excedũt, impoſitu ſiccant: ſanguinis profluuiũ ſiſtũt. Crematarũ cinis ex aceto, aridæ lippitudini auxiliatur: & vbi q̃d abſtergere, aut adſtrĩngere op⁹ eſt. Vtilius, in oculorũ medicamẽtis lauare cinerem. Omniũ cinis cũ pice crematarũ, profluẽtem ſanguinẽ ſiſtit. Cãdidę cura fiũt, è molliſsimis recẽtes, per ęſt⁹ tinctę ſalis ſpuma, quę petris cohæret: inſolãtur inuerſæ, hoc eſt, parte caua ſurſum ſpectãte, & qua abſciſſę fuerũt, deorſum. Si verò æſtiua ſerenitate ad lunã ſternanť, perfuſæ ſalis ſpuma, aut maris aqua, maximũ cãdorẽ referẽt.

Coralliũ. Cap. CXXXIX.

Coralliũ, quod aliqui lithodendron appellarunt, marinũ esse fruticem constat, qui alto extractus, duratur statim atq; emergit, tanquam offuso aëre protinus cõerescat. Plurimum inuenitur ad Syracusas, in ꝓmontorio cui Pachyno nomẽ est. Laudatissimum, rubens, colore antherici aut sandycis saturatæ, nec secus terenti facile cedens, æquabili vsquequaque concremento, rursus algæ aut fuci marini odore, quàm ramosissimũ, forma fruticis, cinnamomi æmulum. Quod autẽ in lapidis duritiã coit, scrupulosum, inane, & lacunosum, vitiosum existimatur. Adstringit, & refrigerat mediocriter: excrescentia coërcet: oculorũ cicatrices abstergit: vlcerũ caua, & cicatrices explet: contra sanguinis reiectiones magnopere efficax est, vrinæ difficultati auxiliatur. Quin & potum ex aqua lienem absumit.

Antipathes. Cap. CXL.

Quod antipathes vocãt, corallium esse arbitrantur, specie tantum distans. Est autem colore nigro, arboris figura, ramosum magis. Vires supradicti habet.

Phry-

Περὶ Κοραλλίου. Κεφ. ρλθ'.

Τὸ δὲ κοράλλιον ὅ περ ἔνιοι λιθόδενδρον ἐκάλεσαν, δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐνάλιον, στερροποιεῖσθαι δὲ ὅταν ἐκ τοῦ βυθοῦ ἐξαλιον γινόμενον, καὶ βαπτόμενον ἤτοι πηγνύμενον ὥσπερ ὑπὸ τοῦ περικεχυμένου ἡμῖν ἀέρος. εὑρίσκεται δὲ πλεῖστον ἐν τῷ κατὰ συρακούσας ἀκρωτηρίῳ τῷ καλουμένῳ παχύνῳ. ἄριστον δέ ἐστι τὸ πυῤῥὸν τῇ χρόᾳ καὶ ἐμφερὲς ἀνθηρικῷ χρώματι, ἢ σάνδυκι κατακορεῖ, εὐτριβές τε ὡσαύτως, καὶ ὁμαλὸν δι' ὅλης τῆς συγκρίσεως, ἔτι δὲ ὀσμὴν βρυώδη καὶ φυκίοις ἐμφερῆ ἔχον. πρὸς δὲ τούτοις· πολύοζον καὶ κινναμωμίζον τῷ τύπῳ τοῦ θαμνίσκων. τὸ δὲ λιθῶδες τῇ συγκρίσει καὶ τῇ χρόᾳ ψωρὸν, σεσηραγγωμένον τε καὶ χαῦνον, φαῦλον οἰητέον εἶναι. στύφει δὲ τῇ δυνάμει καὶ ψύχει ἐπιεικῶς. καταστέλλει δὲ τὰ ὑπερέχοντα· καὶ οὐλὰς σμήχει τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς· πληροῖ δὲ καὶ κοιλώματα καὶ οὐλάς· πρός τε αἵματος ἀναγωγὰς ἱκανῶς ἐνεργεῖ, καὶ δυσουροῦσιν ἁρμόζει. καὶ σπλῆνα τήκει σὺν ὕδατι πινόμενον.

Περὶ Ἀντιπαθοῦς. Κεφ. ρμ'.

Καὶ τὸ καλούμενον δὲ ἀντιπαθὲς, κοραλλίον οἰητέον ὑπάρχειν, εἰδικὴν ἔχον διαφοράν. ἔστι δὲ τῇ μὲν χρόᾳ μέλαν, δενδρίζον δὲ καὶ αὐτὸ καὶ ὀζῶδες μᾶλλον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ.

Περὶ Φρυ-

Περὶ Φρυγίου λίθου. Κεφ. ρμά.

Λίθος φρύγιος, ᾧ οἱ βαφεῖς ἐν φρυγίᾳ χρῶνται, ὅθεν καὶ ὠνόμασται, γεννᾶται ἐν καππαδοκίᾳ. ἄριστος δ' ἐστὶν ὁ ὠχρὸς καὶ μέσως βαρὺς, οὐκ εὔτονος τῇ συγκρίσει τοῦ σώματος, ἔχων δὲ διαφύσεις λευκὰς ὡς καδμεία. καίεται δ' ὁ λίθος οὕτω· βρέξας αὐτὸν καλλίστῳ οἴνῳ, διαπύροις ἔγκρυψον ἄνθραξι, καὶ ῥίπιζε συνεχῶς, ἐὰν δὲ μεταβάλλῃ τὴν χρόαν κιῤῥότερος γενόμενος, ἐξελὼν αὐτὸν τῷ αὐτῷ * σβέσον οἴνῳ. καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἄνθρακας ἀποθέμενος τὰ αὐτὰ ποίει. καῖε δὲ αὐτὸν ἐκ τρίτου, προσέχων μὴ θρυβῇ καὶ ἀπασβολωθῇ. Δύναμιν δὲ ἔχει ὠμός τε καὶ κεκαυμένος στυπτικὴν ἐνεργῶς, ἔτι δὲ ἀνακαθαρτικὴν καὶ ἐσχαρωτικὴν ποσῶς, καταπλασμάτων τε ἰατικὴν σὺν κηρωτῇ. πλύνεται δὲ ὡς ἡ καδμεία.

Phrygius lapis. Cap. CXLI.

Phrygius lapis, quo infectores in Phrygia vtuntur, à qua nomẽ accepit, nascitur in Cappadocia. Optimus habetur pallidus, modicè grauis, non solida corporis compage, intercedentibus albis segmentis, vt in cadmia. Vritur autem vino optimo perfusus, viuísque carbonibus obrutus, perflatur assiduè follibus, donec mutato colore rufescat: rursus extractus eodem vino restinguitur. Hoc iterum & trinis vicibus faciendum: attendendum tamẽ, ne minutim cõfringatur, & in fuliginem euanescat. Vis crudo vstóque adstrictoria, expurgans: vlceribus crustas quadamtenus inducit, ambustis cum cerato medetur. Lauatur vt cadmia.

Περὶ Ἀσίου λίθου. Κεφ. ρμβ.

Ἄσιον δὲ λίθον παραληπτέον τὸν κισσηρώδη τὴν χρόαν, χαῦνόν τε καὶ κοῦφον, ἔτι δὲ εὐθρυβῆ, καὶ διαφύσεις μηλίνας ἔχοντα διὰ βάθος. τὸ δὲ ἄνθος αὐτοῦ ἐστιν ἡ ἐφιζάνουσα ἐπίξανθος ἁλυνρὶς τῇ ἐπιφανείᾳ τῶν λίθων, τῇ μὲν συστάσει λεπτὴ, τῇ δὲ χρόᾳ τὸ μέντοι λευκόν ἐστι, τὸ δέ τι ἔοικε κισσήρει, ἐπὶ τὸ μήλινον τετραμμένον· προσαγόμενόν τε τῇ γλώττῃ δάκνει ποσῶς. Δύνα-

Asius lapis. Cap. CXLII.

Asius lapis assumi debet pumicis colore, leuis, fungosus, item friabilis, scissiles venas lutei coloris ad imum actas habens. Eius flos, salsugo subflaua est, summo lapide insidens, compage tenui, colore in aliquibus albo, in aliis pumici simili, ad luteũ vergente: admotus linguæ aliquãtum mordet.

Vim habet vterque adstrictoriam, & modicè erodentem: admistus liquidæ pici, aut terebinthinæ, tubercula discutit. Longe validior flos existimatur. De cętero siccatus flos, vetera vlcera & cicatrici repugnantia sanat: excrescentia cohibet, tetráque vlcera & fungis similia, cum melle expurgat: vlcerum caua explet, & expurgat cum melle: depascentiaque cum cerato sistit. Fit cataplasma ex eo podagris, misto fabæ lomẽto: & lienosis, ex aceto & viua calce. Prodest flos ex melle phthisicis linctu. Podagrici iuuantur, pedibus in solio ex eo lapide excauato inditis. Fiunt quoque pulueres, qui corpora erodunt, & luxuriantem carnem, & corporum crassitiem absumũt, cum vice nitri in balneo sparguntur. Si lauare libet, cadmiæ modo lauatur.

Pyrites. Cap. CXLIII.

PYRITES lapidis genus est, à quo æs conflatur. Eligi debet æris similitudine, facile scintillas ædens. Vritur sic: Melle irrigatus molli pruna continuò flatur follibus, donec

Δύναμιν δὲ ἔχει ἑκάτερον στυπτικὴν, σηπτικὴν ἡσυχῇ, καὶ διαφορητικὴν φυμάτων τερεβινθίνῃ ἀναλαμβανόμενον ῥητίνῃ ἢ ὑγρᾷ πίσσῃ. εὐτονώτερον δὲ τὸ ἄνθος ἡγητέον. ἐκ πρισσοῦ δὲ τοῦτο ξηραινόμενον, τὰ παλαιὰ καὶ δυσκατούλωτα ἕλκη ἰᾶται· καταστέλλει δὲ τὰ ὑπερσαρκοῦντα καὶ ἀνακαθαίρει σὺν μέλιτι, τὰ μύκησιν ὅμοια καὶ θηριώδη· πληροῖ δὲ καὶ τὰ κοῖλα τῶν ἑλκῶν καὶ ἀνακαθαίρει σὺν μέλιτι· καὶ τὰ νεμόμενα δὲ ἵστησι μιγὲν κηρωτῇ. καὶ ποδαγρικοῖς ἐν καταπλάσμασι μετ' ἐρέγμου· καὶ σπληνικοῖς μετ' ὄξους καὶ ἀσβέστου. ἐκλειχόμενόν τε τὸ ἄνθος μετὰ μέλιτος φθισικοὺς ὠφελεῖ. κατασκευάζονται δὲ καὶ πύελοι ἐκ τοῦ λίθου, εἰς ἃς οἱ ποδαγρικοὶ τοὺς πόδας ἐντιθέντες ὠφελοῦνται. καὶ σοροὶ σαρκοφάγοι γίνονται. ἰσχναίνουσι τὰ πολύσαρκα καὶ παχέα σώματα, καταπλασσόμεναι ἀντὶ νίτρου ἐν βαλανείῳ. ἐὰν δέ τις πλῦναι θέλῃ τὰ προγεγραμμένα, πλυνέτω ὡς τὴν καδμείαν.

Περὶ Πυρίτου λίθου. Κεφ. ρμγ'.

Πυρίτης εἶδός ἐστι λίθου, ἀφ' οὗ χαλκὸς μεταλλεύεται· ληπτέον μέν τοι τὸν χαλκοειδῆ, εὐχρῶς δὲ σπινθῆρας ἀφιέντα. καυστέον δὲ τρόπῳ τοιούτῳ. μέλιτι δεύσας αὐτὸν, ἔνθες εἰς ἀνθρακιὰν μαλακὴν, καὶ ῥί-

καὶ ῥίπιζε συνεχῶς, ὡς ἂν τὴν χροιὰν κιῤῥὸς γένηται. ἔνιοι δὲ εἰς πολλοὺς καὶ πεπυρωμένους ἄνθρακας ἀποτίθεντες ἱκανῶς βεβρεμένον τῷ μέλιτι τὸν λίθον. ὅταν δὲ μέλλῃ βέπεσθαι ἐπὶ τὸ κιῤῥὸν ἀναιρεῖν· καὶ ἀποφυσήσαντες τὴν σποδὸν, πάλιν καίουσι διάβροχον, ἕως ἂν ψαθυρώτερος γένηται ὁμαλῶς· πολλάκις γὰρ μόνον ἐπικαίεται τὴν ἐπιφάνειαν. οὕτω δὲ ἀποκαύσαντες καὶ ξηράναντες ἀποτίθενται. ἐὰν δὲ πεπλυμένου χρεία ὑπάρχῃ, πλυτέον ὡς καδμείαν. Δύναμιν δὲ ἔχει κεκαυμένος καὶ ὠμὸς θερμαντικὴν, σμηκτικὴν, ἀποκαθαρτικὴν τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς ὄψεσι, διαφορητικήν τε καὶ πεπτικὴν σκληρωμάτων. ἀναληφθεὶς δὲ ῥητίνῃ καταστέλλει τὰ ὑπερσαρκοῦντα μετὰ ποσῆς θερμασίας καὶ στύψεως. καλοῦσι δὲ ἔνιοι τὸν οὕτω καέντα διφρυγές.

donec rufescat. Alij in multos carbones igni candentes, lapidem copioso melle perfusum deiiciút, & vbi ad fuluum colorem vergere cœperit, extrahunt: efflatóque cinere, rursus madefactum cremant, donec æqualiter assicatus, friabilis reddatur: siquidem sæpe facies summa solùm vritur. Ita crematus, siccatúsque, reconditur. Si eloto opus sit, lauari debet vt cadmia. Tam crudi quàm vsti vis est, excalfacere, abstergere, offusam oculis caliginem expurgare, duritias cõcoquere, & concoctas discutere. Resina exceptus excrescentia in carne cohibet, sed calorem quédam & adstrictioné parit. Ita vstum nonnulli diphryges appellãt.

Περὶ Αἱματίτου λίθου.

Κεφ. ρμδ'.

Αἱματίτης δὲ λίθος ἄριστός ἐστιν ὁ εὐθρυβὴς μὲν καὶ κατακορὴς, ἤτοι μέλας, ἐν ἑαυτῷ δὲ σκληρὸς, καὶ ὁμαλὸς, ἀνεπίμικτος ῥυπαρίας τινὸς ἢ διαζωμάτων. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, θερμαντικὴν ποσῶς, καὶ λεπτυντικὴν καὶ σμηκτικὴν ὕλων τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ τραχωμάτων σὺν μέλιτι· σὺν δὲ γάλακτι γυναικείῳ πρὸς

Hæmatites. Cap. CXLIIII.

Hæmatites optimus habetur friabilis, saturato colore niger, durus & suopte ingenio æqualis, nulla sorde admista, nullóque zonarum discursu. Vim habet adstringenté, & excalfactoriam aliquãtum extenuantémque: oculorũ cicatrices, & scabritiã cum melle purgat, cum lacte auté muliebri, lippitudini,

lippitudini, fractis, & oculis cruore suffusis conuenit: bibitur cótra difficultatem vrinæ, & fluxiones mulierum in vino: & ab iis qui sanguinem reiecerunt, cum succo punici mali. Fiunt ex eo coticulæ & collyria oculorum vitiis apta. Vritur vt Phrygius, sine vino duntaxat. Modus vstionis est, vt modicè leuis fiat, & bullis quibusdam intumescat. Sút qui hæmatiten ita adulterát. Densam glebam rotundámq; schisti lapidis, cuiusmodi sunt quæ eius radices vocantur, in vrceum figlini operis, qui feruétem cinerem contineat, condunt, paucáque interiecta mora eximunt, experiuntúrque si trita ad cotem hæmatitæ colorem reddat: quòd si ita res se habet, reponunt: sin minus, iterum obruunt, & subinde cóspicientes, periculum faciunt: siquidem in cinere diu dimissus, colore mutato diffunditur. Coarguitur malè confictus, primum scissilibus venis: quippe in rectos venarum discursus refringitur. At hæmatites lóge secus se in colore habet: nanque hic floridum reddit: hæmatites verò saturatiorem, atq; cinnabarin imitanté. Inuenitur

πρὸς ὀφθαλμίας καὶ ῥήξεις, καὶ ὑφαίμους ὀφθαλμούς. πίνεται δὲ σὺν οἴνῳ πρὸς δυσουρίαν καὶ ῥοϊκάς. καὶ πρὸς αἵματος πτύσεις σὺν χυλῷ ῥοιᾶς. γίνεται δὲ καὶ κολλύρια ἐξ αὐτοῦ καὶ ἀκόνια πρὸς τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς πάθη ἐπιτήδεια. καίεται δ' ἐμφερῶς τῷ φρυγίῳ λίθῳ τοῦ οἴνου περιῃρημένου. μέτρον δὲ ἔστω τῆς καύσεως τὸ γενέσθαι αὐτὸν μέσως κοῦφον καὶ πεπομφολυγωμένον. δολοῦσι δέ τινες τὸν περιῃρημένον οὕτω· λαβόντες βῶλον σχιστοῦ λίθου πυκνόν τε καὶ στρογγύλον, τοιαῦται δέ εἰσιν αἱ λεγόμεναι ῥίζαι αὐτοῦ, εἰς κεραμίαν γάστραν ἔχουσαν θερμοσποδιὰν θερμὴν ἐγκρύπτουσιν, εἶτα διαλιπόντες μικρὸν ἀναιροῦνται, καὶ ἐπ' ἀκόνης τρίβουσι δοκιμάζοντες, εἰ τὴν τοῦ αἱματίτου χρόαν ἀπείληφε· κἂν μὲν οὕτως ἔχῃ, ἀποτίθενται· εἰ δὲ μὴ, πάλιν ἐγκρύπτουσι, συνεχῶς ἐφορῶντες καὶ δοκιμάζοντες· ἀφεθεὶς γὰρ ἐπιπολὺ ἐν τῇ σποδιᾷ, μεταβάλλει τῷ χρώματι, ἔπειτα διαχεῖται. ἀπελέγχεται δὲ ὁ κακοτεχνημένος πρῶτον μὲν ταῖς διαφύσεσι· ὁ μὲν γὰρ εἰς κτήδονας ἐπ' εὐθείας ἀποκλᾶται. ὁ δὲ αἱματίτης οὐχ οὕτως ἔχει ἐν τῇ χρόᾳ· ὁ μὲν γὰρ εὐανθῆ ἀνίησιν· ὁ δὲ αἱματίτης βαθυτέραν καὶ τῷ κινναβάρει ἐοικυῖαν, εὑρίσκεται

εὑρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῇ σινωπικῇ μίλτῳ, καὶ ἐκ τῆς μαγνήτιδος πέτρας καιομένης ἐφ' ἱκανὸν, κατασκευάζεται αἱματίτης. ὁ δὲ αὐτοφυὴς ἐν αἰγύπτῳ μεταλλεύεται.

Περὶ Σχιστοῦ λίθου. Κεφ. ρμέ.

Σχιστὸς δὲ λίθος γεννᾶται μὲν ἐν τῇ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἰβηρείᾳ. ἄριστος δὲ εἶναι δοκεῖ ὁ παρακροκίζων τῇ χρόᾳ, εὔθρυβής τε καὶ εὔσχιστος ὡς ἐν ἑαυτῷ. ἔοικε δὲ τῆς συνθέσεως ἕνεκεν καὶ τῆς ἀλληλουχίας τῶν κτηδόνων αὐτοῦ ἀμμωνιακῷ ἁλί. Δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν τῷ αἱματίτῃ εἰσφέρεται, τῇ εὐτονίᾳ μόνον λειπόμενος αὐτοῦ. πληροῖ δὲ καὶ κοιλώματα γυναικείῳ διεθεὶς γάλακτι, καὶ πρὸς ῥήξεις καὶ περιπτώσεις, ἔτι δὲ παχύτητας βλεφάρων καὶ σταφυλώματα λίαν ἐνεργεῖ.

Περὶ Γαγάτου λίθου. Κεφ. ρμς'.

Τοῦ δὲ γαγάτου προκριτέον τὸν ταχέως ἐξαπτόμενον, καὶ ἀσφαλτίζοντα τῇ ὀσμῇ· μέλας δὲ κοινῶς ὑπάρχει καὶ αὐχμηρὸς, ἔτι δὲ πλακώδης καὶ κοῦφος ἄγαν. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν καὶ διαφορητικήν. ἔστι δὲ καὶ ἐπιληπτικῶν ἔλεγχος ὑποθυμιαθεὶς, καὶ ὑστερικὰς ἀνακαλεῖται· διώκει δὲ καὶ ἑρπετὰ θυμιαθεὶς καὶ ποδαγρικοῖς καὶ ἀκόποις μίγνυται δυνάμεσι. γεννᾶται δὲ ἐν κιλικίᾳ κατά τινα ποταμοῦ εἰσρέον εἰς θάλασσαν ἐκχεομένου,

ἔστι

Inuenitur in Sinopica rubrica. Fit & è magnete lapide, vehementer ambusto. In Ægypto sponte naturæ cum metallis enascitur.

Schistus lapis. Cap. CXLV.

Schistus lapis in Iberia Hispaniæ gignitur. Probatur maximè qui croci colorem æmulatur, friabilis, suapte natura fissilis, concremento & alterno cohærétium venarum discursu pectinum modo, ammoniaco sali similis. Vim exhibet hæmatitæ, sed ad omnia infirmiorem. Quin & caua replet muliebri lacte perfusus: ad procidentia, rupta, item genarum crassitiem, & vuas oculorum, magnopere efficax est.

Gagates. Cap. CXLVI.

IN Gagatarum lapidum genere, præferendus qui celeriter accenditur, & odorem bituminis reddit: niger est plerunque, & squallidus, crustosus, perquàm leuis. Vis ei molliendi, & discutiendi: deprehendit sonticum morbum suffitus, recreátque vuluæ strangulationes: fugat serpentes nidore: podagricis medicaminibus, & acopis additur. In Cilicia nasci solet, qua influens amnis in mare effunditur,

proximè

proximè oppidum quod Plagiopolis dicitur. Vocatur autem & locus & amnis Gagas, in cuius faucibus ij lapides inueniuntur.

ἔστι δὲ πλησίον τῆς λεγομένης πλαγιουπόλεως. καλεῖται δὲ ὁ τόπος ἢ ὁ ποταμὸς γάγας, παρ' οὗ τῷ στόματι εὑρίσκονται οὗτοι οἱ λίθοι.

Lapis thracias. Ca. CXLVII.

LAPIS thracias dictus, nascitur in flumine quodam Scytiæ, cui Ponto nomen est. Vis ei gagatæ. Traditur aqua accédi, & oleo restingui: quod in bitumine accidit.

Περὶ Θρακίου λίθου. Κεφ. ρμζ'.

Ο δὲ λεγόμενος θρακίας, γεννᾶται μὲν ἐν σκυθίᾳ ἐν ποταμῷ τῷ λεγομένῳ πόντῳ. Δύναται δὲ τὰ αὐτὰ τῷ γαγάτῃ. ἱστορεῖται δὲ ἐκκαίεσθαι μὲν αὐτὸ ὕδατι, σβέννυσθαι δὲ ὑπὸ ἐλαίου· ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἀσφάλτου γίνεται.

Magnes. Cap. CXLVIII.

Magnes lapis optimus est, qui ferrum facilè trahit, colore ad cœruleum vergente, densus, nec admodum grauis. Datur cum aqua mulsa, triũ obolorum pondere, vt crassos humores eliciat. Sũt qui magneté crematũ pro hęmatite vendãt.

Περὶ Μαγνίτου λίθου. Κεφ. ρμή.

Τοῦ δὲ μαγνίτου λίθου ἄριστός ἐστιν ὁ τὴν σίδηρον εὐχερῶς ἕλκων καὶ τὴν χρόαν κυανίζων, πυκνός τε καὶ οὐκ ἄγαν βαρύς. Δύναμιν δὲ ἔχει πάχους ἀγωγὸν, διδόμενος μετὰ μελικράτου τριωβόλου βάρος. ἔνιοι δὲ τοῦτον καίοντες ἀντὶ αἱματίτου πιπράσκουσιν.

Arabicus. Cap. CXLIX.

Arabicus lapis maculoso 'ebori similis. Is tritus illitu hæmorrhoidas exiccat: eius cinis dentifricio optimus.

Περὶ Αραβικοῦ λίθου. Κεφ. ρμθ'.

Ο δὲ ἀραβικὸς λεγόμενος λίθος ἔοικεν ἐλέφαντος σπίλῳ. οὗτος λεῖος καταπλασθεὶς αἱμορροΐδας ἀποξηραίνει· ὀδόντων δὲ σμῆγμα γίνεται καυθείς.

Galactites. Cap. CL.

Galactites appellatur, quòd lacteum succum resudet: cinerei tamen est coloris, ac gustu dulcis. Ad oculorũ fluxiones & vlcera cõueniéter illinitur. Oportet autem in aqua tritũ, pyxide

Περὶ γαλακτίτου λίθου. Κεφ. ρν'.

Ο δὲ γαλακτίτης ὠνόμασται, ἀπὸ τοῦ γαλακτῶδες ἀνιέναι. ἔστι μέν τοι διῄως ἐντέφρος τὴν χρόαν, γλυκὺς πρὸς τὴν γεῦσιν· ἁρμόζει δὲ πρὸς ὀφθαλμῶν ῥεύματα καὶ ἕλκη ἐγχριόμενος· δεῖ δὲ τρίψαντες αὐτὴν ὑδατι ἀποτί-

τι ἀποτίθεσθαι ἐν πυξίδι μολιβδίνῃ διὰ τὸ περὶ αὐτὴ κολλῶδες.

Περὶ Μελιτίτου λίθου. Κεφ. ρνά.

Ο δὲ μελιτίτης κατὰ πάντα ἔοικε τῷ γαλακτίτῃ· διαφέρων ἐν τῷ γλυκύτερον ἀνιέναι τὸν χυλόν. ποιεῖ δὲ πρὸς ἃ καὶ ὁ γαλακτίτης.

Περὶ Μορόχθου λίθου. Κεφ. ρνβ'.

Λίθος μόροχθος, ὃν ἔνιοι γαλαξίαν ἢ λευκογραφίδα ἐκάλεσαν, ἐν αἰγύπτῳ γεννᾶται· ᾧ καὶ οἱ ὀθονοποιοὶ πρὸς λεύκωσιν τῶν ἱματίων χρῶνται μαλακῷ καὶ ἐυανέτῳ ὄντι. δοκεῖ δὲ παρεμπλάσσειν, ἁρμόζων ἐπὶ αἱμοπτοικῶν, καὶ κοιλιακῶν, καὶ κύστεων ἀλγήματα σὺν ὕδατι πινόμενος· καὶ ῥοϊκαῖς ὁμοίως, καὶ ἐν προσθέματι. εἴς τε τὰ μαλακὰ ὀφθαλμικὰ μίγνυται· πληροῖ γὰρ κοιλώματα, καὶ ῥεύματα ἵστησι. σὺν δὲ κηρωτῇ ἀναληφθεὶς τὰ τρυφερὰ τῶν ἑλκῶν ἀπουλοῖ.

Περὶ Αλαβαστρίτου λίθου.

Κεφ. ρνγ'.

Λίθος ἀλαβαστρίτης ὁ καλούμενος ὄνυξ, ἀναληφθεὶς κεκαυμένος ῥητίνῃ ἢ πίσσῃ, διαφορεῖ σκληρίας· στομάχου δὲ ἀλγήματα μετὰ κηρωτῆς παρηγορεῖ, στέλλει δὲ καὶ οὖλα.

Περὶ Θυΐτου λίθου. Κεφ. ρνδ'.

Λίθος ὁ καλούμενος θυΐτης, γεννᾶται μὲν ἐν τῇ αἰθιοπίᾳ, ἔστι δὲ ὑπόχλωρος, ἰασπίζων· ἐν δὲ τῷ ἀνίεσθαι,

pyxide plũbea recondere, propter vim glutini: qđ ei obhęret.

Melitites. Cap. CLI.

Melitites omnia galactitę similis hoc tantũ interest, ꝙ dulciorem succum remittit. Eiusdem vt galactites effectus.

Morochthus. Cap. CLII.

Morochthus lapis, quẽ aliqui galaxiã, aut leucographida vocauerunt, in Ægypto nascitur: quo, vtpote molli, & facilè liquescẽte, linteones dealbandis vestibus vtũtur. Spiracula corporis obstruere videtur, cõueniẽs iis q̃ sanguinẽ expuũt, cœliacis, & vesicæ dolorib⁹, cũ aqua potus: itidẽ fluxionib⁹ vuluæ, & imposit⁹ velleri. Mollib⁹ oculorũ collyriis miscet: explet enĩ caua, atq; delachrymatiões sistit. Idẽ cerato exceptus, vlcera q̃ fiũt in teneris partib⁹ corporis, ad cicatricem perducit.

Alabastrites. Cap. CLIII.

Alabastrites vocatus onyx, crematus, resina aut pice assũpta duritias discutit: stomachi dolores cum cerato leuat, & gingiuas comprimit.

Thyites. Cap. CLIIII.

Lapis nomine thyites, in Æthiopia gignit, subuiridi colore iaspidẽ imitatus: cum diluitur tamen

tamen lacteum ſuccum reddit. Vehemẽter mordet: tenebras, quę pupillis obuerſantur, expurgat.

Lapis iudaicus. Cap. CLV.

Iudaicus lapis in Iudæa naſcitur, glãdis effigie, cãdidus, ſcita admodũ cõfiguratione, lineis æqualiter inter ſe diſtantibus quaſi induſtria detornatis: ſolutus nullã qualitatẽ manifeſtam guſtui repræſentat. Poteſt ciceris magnitudine tritus ad cotẽ, vt collyriũ, cum calidæ aquæ cyathis tribus, potu difficultati vrinæ auxiliari, & calculos in veſica comminuere.

Amiantus. Cap. CLVI.

AMIANTVS lapis in Cypro naſcitur, ſciſſo alumini ſimilis: quo, vtpote flexili, telas & vela tantum ſpectaculi gratia texunt, quæ ignibus iniecta ardẽt quidem, ſed flammis inuicta ſplendidiora exiunt.

Sapphirus. Cap. CLVII

SAPPHIRVS lapis, percuſsis à ſcorpione, potu prodeſſe exiſtimatur. Contra inteſtinas exulcerationes bibitur. Excreſcentia in oculis, vuásque & puſtulas inhibet, & ruptas membranas cogit.

Méphites

θαι, γαλακτώδης φαινόμενος, ἀναδάκνων σφοδρῶς. Δύναμιν δὲ ἔχει ἀποκαθαρτικὴν τῶν ταῖς κόραις ἐπισκοτούντων.

Περὶ ἰουδαϊκοῦ λίθου. Κεφ. ρνέ.

Ο δὲ ἰουδαϊκὸς λίθος γενῶται μὲν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, τῷ σχήματι βαλανοειδὴς, λευκὸς, εὔρυθμος ἱκανῶς, ἔχων καὶ γραμμὰς παραλλήλους, ὡς ἀπὸ τόρνου· ἀνιέμενος δ' ἐστὶν ἄποιος ἐν τῇ γεύσει. δύναται δὲ ἐρεβινθιαῖον μέγεθος διεθὲν ὡς κολλύριον ἐπ' ἀκόνης σὺν ὕδατος θερμοῦ κυάθοις τρισὶ καὶ ποθὲν δυσουρίαις βοηθεῖν, καὶ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτειν.

Περὶ Αμιάντου λίθου. Κεφ. ρνϛ'.

Λίθος ἀμίαντος γενῶται μὲν ἐν κύπρῳ, στυπτηρίᾳ σχιστῇ ἐοικός· ὃν ἐργαζόμενοι ὑφάσματα ποιοῦσιν ἐξ αὐτοῦ ὄντος ἱμαντώδους πρὸς θέαν, ἃ βληθέντα εἰς πῦρ φλογοῦνται μὲν, λαμπρότερα δὲ ἐξέρχονται μὴ κατακαιόμενα.

Περὶ Σαπφείρου λίθου.
Κεφ. ρνζ'.

Λίθος σάπφειρος δοκεῖ ὠφελεῖν σκορπιοπλήκτους πινόμενος· πίνεται δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐντὸς ἑλκώσεις, καὶ πρὸς τὰς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς δὲ ὑπεροχὰς, καὶ σταφυλώματα, καὶ φλυκταίνας στέλλει, καὶ τὰς ῥήξεις τῶν ὑμένων συνάγει.

Περὶ

Περὶ Μεμφίτου λίθου.
Κεφ. ρνή.

Λίθος μεμφίτης εὑρίσκεται ἐν αἰγύπτῳ κατὰ μέμφιν, ἔχων ψηφίδων μέγεθος, λιπαρὸς καὶ ποικίλος. οὗτος ἱστορεῖται καταχρισθεὶς λεῖος ἐπὶ τῶν μελλόντων τέμνεσθαι ἢ καίεσθαι τόπων, ἀναισθησίαν ἀκίνδυνον ἐπιφέρειν.

Περὶ Σεληνίτου λίθου. Κεφ. ρνθ'.

Λίθος σεληνίτης, ὃν τινες ἀφροσέληνον ἐκάλεσαν διὰ τὸ εὑρίσκεσθαι αὐτὸν νυκτὸς μεστὸν ἐν τῇ τῆς σελήνης παραυξήσει. γεννᾶται δὲ ἐν ἀραβίᾳ, λευκὸς, διαυγὴς, κοῦφος. τοῦτον ὑποξύσαντες, διδόασι πόμα ἐπιληπτικοῖς. καὶ ἀντὶ φυλακτηρίου δὲ περιάμματι αὐτῷ αἱ γυναῖκες χρῶνται. δοκεῖ δὲ καὶ δένδρεσι προδεθεὶς, καρπογόνος εἶναι.

Περὶ ἰάσπιδος λίθου. Κεφ. ρξ'.

Λίθος ἴασπις, ὁ μὲν τις ἐστὶ σμαραγδίζων· ὁ δὲ κρυσταλλώδης, ἐοικὸς φλέγματι· ὁ δὲ ἀερίζων· ὁ δὲ καπνίας, ὡσπερεὶ κεκαπνισμένος· ὁ δέ τις καὶ διαφύσεις ἔχων διαλεύκους, καὶ ἀποστιλβούσας ἀσσύριος καλούμενος· ὁ δέ τις τερεβινθίζων λέγεται· καλαΐνῳ χρώματι προσόμοιος. λέγονται δὲ πάντες εἶναι φυλακτήρια περίαπτα καὶ ὠκυτώκια μηρῷ περιαπτόμενα.

Περὶ

Lapis Memphites.
Cap. CLVIII.

Memphites in Ægypto iuxta Memphin inuenitur, calculorũ magnitudine, pinguis, versicolor. Tradunt trito & illito, quæ vrenda aut secanda sunt, sine periculo obstupescere, ita vt non sentiant cruciatum.

Lapis Selenites. Ca. CLIX.

Selenites lapis, quem aliqui aphroselenon appellarũt, quoniã noctu inuenitur lunæ imaginé reddere, quę cum ea quidem augetur & decrescit. Nascitur in Arabia, candidus, trãslucens, leuis, Huius raméta comitialibus in potu dari iubét. Eo ceu gestamine ad amuleta mulieres vtunt. Arbores ad alligato eodé frugiferæ reddũtur.

Lapis Iaspidis. Ca. CLXXX.

Iaspidũ quędã smaragdũ imitatur, alia crystallũ, colore similis pituitę: alia nõ dissimilis aëri, ob id vocat aërizusa: alia veluti fumo infecta, q̃ capnias ex arguméto vocat: quædã lineis albis & resplendétibus præcingitur. Assyrios appellata: alia terebinthinæ similis, q̃ terebinthizusa dicitur: alia colore callaida gémã æmulatur. Omnes amuleta esse tradũtur, & accelerare partũ femorib⁹ appésæ.

Aëtites,

Aëtites. Cap. CLXI.

Aëtites lapis est veluti prægnans, cum quatitur, alio in vtero sonante. Grauidis continet partus, cum lubricæ sunt vuluæ & parum tenaces, sinistro brachio adalligatus: sed parturiētibus è brachio amoueatur, & feminibus alligetur, vt sine doloribus pariant. Furem deprehendit, si quis in pane conditum offerat: fur enim mansum deuorare non poterit. Quinetiam concoctus, furem coarguit: quippe decocta cum eo, deuorare non poterit. Tritus, & cerato exceptus, cyprino, aut gleucino, aut alio excalfaciente, comitiales magnificè iuuat.

Πρὶ Αετίτου λίθου· Κεφ. ρξά.

Αετίτης λίθος ὁ ἐν τῷ κινεῖσθαι ἦχον ἀποτελῶν, ὡς ἑτέρου ἐγκύμων λίθου ὑπάρχων. κατόχιον ἐμβρύων ἐστὶν, ὅταν ὀλισθηραὶ ὦσιν αἱ μῆτραι, περιαπτόμενος ἀριστερῷ βραχίονι· ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς ἀποτέξεως, ἄρας ἐκ τοῦ βραχίονος, περίαπτε τῷ μηρῷ, καὶ ἐκτὸς ὠδίνων τέξεται. ἔστι δὲ κλεπτέλεγχος, εἰ ἐπιθείη τὶς εἰς τὸν προσφρόμενον ἄρτον· ὁ γὰρ κλέψας οὐκ ἂν δυνηθείη καταπιεῖν τὰ μασσηθέντα. φασὶ δὲ ὅτι καὶ συνεψόμενος ὁ ἀετίτης τοῖς ἐδέσμασι, κλεπτέλεγχος γίνεται· οὐ γὰρ δυνήσεται ὁ κλέψας καταπιεῖν τὰ συνεψόμενα αὐτῷ. λειωθεὶς δὲ καὶ ἀναλαμβανόμενος κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ κυπρίνου ἢ γλευκίνου ἢ τινὸς ἑτέρου τῶν θερμαιόντων, οἰνίνησι μεγάλως ἐπιληπτικούς.

Lapis ophites. Cap. CLXII.

Ophitæ genera multa: quidā pōderosus & niger: alter cinereo colore spectatur, pūctis distinctus: tertius lineis quibusdā cādidis intercinct⁹ est. Omnes alligati contra capitis dolores, & serpentiū ictus ꝓsunt. Ferūtur q̄ lineas habent, lethargo, & capitis dolorib⁹ auxiliari.

Πρὶ Οφίτου λίθου. Κεφ. ρξβ'.

Λίθος ὀφίτης· ὁ μέν, τις ἐστὶ βαρὺς, καὶ μέλας· ὁ δὲ, σποδοειδὴς τὴν χρόαν καὶ κατεστιγμένος· ὁ δέ τις γραμμὰς ἔχων λευκάς. πάντες δ' εὐχρηστοῦσι περιαπτόμενοι ἐπὶ ὀφιοδήκτων καὶ κεφαλαλγούντων. ὁ δὲ τὰς γραμμὰς ἔχων, ἰδίως ἱστορεῖται ληθάργῳ, καὶ κεφαλαλγίαις βοηθεῖν.

Lapides qui in spongiis inueniuntur. Ca. CLXIII.

Lapides in spongiis inueniuntur, qui vesicæ calculos rumpunt,

Πρὶ τῶν ἐν τοῖς σπόγγοις λίθων. Κεφ. ρξ'.

Λίθοι οἱ ἐν τοῖς σπόγγοις εὑρισκόμενοι, σὺν οἴνῳ ποθέντες τοὺς

τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτουσιν.

Περὶ Λιθοκόλλης. Κεφ. ρξδ'.

Ἡ δὲ λιθοκόλλα μίγμα οὖσα μαρμάρου ἢ λίθου παρίου καὶ ταυροκόλλης. δύναται διὰ μηλωτίδος πεπυρωμένης, τρίχας ἀνακολλᾷν τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς.

Περὶ ὀστρακίτου λίθου. Κεφ. ρξέ.

Λίθος ὀστρακίτης ὅμοιός ἐστιν ὀστράκῳ πλακώδης καὶ εὔσχιστος, ᾧ χρῶνται ἀντὶ κισσήρεως πρὸς τρίχων ἄρσιν αἱ γυναῖκες. ἴσχει δὲ καὶ καταμήνια πινόμενος σὺν οἴνῳ < ά. πλῆθος. δυοῖν δὲ < βάρος ἐὰν πίνῃ τις ἐφ' ἡμέρας δ'. μετὰ τὴν ἄφεδρον, ἀσυλληψίαν ποιεῖ· σὺν μέλιτι δὲ ἐπιτιθέμενος, φλεγμαίνοντας μαστοὺς παρηγορεῖ καὶ νομὰς ἵστησι.

Περὶ Σμύριδος.

Κεφ. ρξς'.

Σμύρις λίθος ἐστὶν, ᾗ τὰς ψήφους οἱ δακτυλογλύφοι σμήχουσι, χρησίμη εἰς * σήπτας καὶ καυστικά· καὶ πρὸς οὔλων πλάδον καὶ ὀδόντων σμῆξιν.

Περὶ Αμμου.

Κεφ. ρξζ'.

Αμμος ἡ παρὰ τοῖς αἰγιαλοῖς πυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἐξικμάζει τὰ ὑδερώδη σώματα περιχωννύμενα δίχα κεφαλῆς. φώγνυται δὲ καὶ εἰς τὰς ξηρὰς πυρίας ἀντὶ κέγχρου ἢ ἁλῶν.

rumpunt, in vino poti.

Lithocolla. Ca. CLXIIII.

Lithocolla glutinum, quo lapides coniunguntur: conflatur autem ex marmore, lapide Pario, & taurino glutine. Potest candēte specillo admotū, incō modos oculis pilos replicare.

Ostracites. Cap. CLXV.

Ostracites testæ similitudinē habet, crustosus, & in laminas fissilis, quo mulieres ad detrahendos pilos, pro punice vtuntur. Menses drachmæ pondere potus ex vino, sistit. Si quatuor dieb⁹ à purgatione bibatur sicilici pōdere, fœminis præstat ne concipiant. Cum melle autem imposit⁹, mammarum inflammationes lenit, & nomas cohibet.

Smyris. Cap. CLXVI.

Smyris lapis est, quo annularij sculptores lapides expurgāt ad erodendū & vrendū vtilis: gingiuis, quas humor vexat, ꝓdest: dentifricio cōmendatur.

Arena ex littoribus.

Cap. CLXVII.

ARENA è littoribus sole feruefacta, hydropicorum tumores exugit, si capitétenus, in ea obruantur. Torreri solet ad aridos fotus, pro milio aut sale.

Naxia è cote. Cap. CLXVIII.

E cote Naxia, quod exacuẽdo ferro deterit, illitũ alopecias ad pilũ reducit: virginũ mãmas cohibet, nec ĩcrescere patitur. potũ ex aceto, liené absumit, & comitialibus prodest.

Περὶ ἀκόνης. Κεφ. ρξή.

Ἀκόνης ναξίας τὸ ἀπότειμμα τοῦ πρὸς αὐτὴν ἀκονηθέντος σιδήρου ἐγχριθὲν, ἀλωπεκίας τριχοῖ. καὶ μαστοὺς παρθένων κωλύει αὔξεσθαι. ποθὲν δὲ μετ' ὄξους, σπλῆνα τήκει καὶ ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ.

Geodes. Cap. CLXIX.

Geodes lapis, adstringit, siccat, caligines oculorum discutit. Illitus autem ex aqua, testium mammarúmque inflammationes sedat.

Περὶ Λίθου γεώδους. Κεφ. ρξθ'.

Λίθος γεώδης στύφει, ξηραίνει, ἀποκαθαίρει τὰ ἐπισκοτοῦντα τοῖς ὀφθαλμοῖς. καταχριθεῖσα δὲ μεθ' ὕδατος, μαστῶν καὶ ὄρχεων παύει φλεγμονάς.

Terra. Cap. CLXX.

Omnis terra ad medẽdi vsum recepta, summã & primã vim habet refrigerandi, meatúsque obducẽdi, occludẽdiq;: sed specie distat, cũ alia adiũctis quibusdam ad alia sit vtilis.

Περὶ γῆς. Κεφ. ρό.

Γῆ πᾶσα ἡ πίπτουσα εἰς ἰατρικὴν χρῆσιν, τὴν μὲν ἀνωτάτω δύναμιν ἔχει ψύχουσαν καὶ παρεμπλάττουσαν· κατ' εἶδος δὲ διαφέρει, ἄλλης εἰς ἄλλα μετά τινος σκευασίας χρησιμευούσης.

Eretriades. Cap. CLXXI.

Eretriades duæ sunt, vna vehementer alba est, altera cinericia. Optima habetur ad cinereum colorem vergés, perquàm mollis, quæ si per æramenta tractum ducatur, lineam violaceam refert. Lauatur vt cerussa, aut hunc in modum. Teritur seorsum, & cum aqua, & vbi pessum ierit, humor leuiter excolatur: siccata solib⁹, iterum teritur interdiu, adiecta aqua, vt vespere considat: antelucanis colo excernitur, &

Περὶ Ἐρετριάδος γῆς. Κεφ. ροά.

Γῆς ἐρετριάδος γῆς, ἡ μέν ἐστι λευκὴ ἐπιτεταμένως, ἡ δὲ, σποδοειδής. ἀρίστη δὲ ὑπάρχει ἡ τῇ χρόᾳ σποδίζουσα καὶ μαλακὴ λίαν, πρὸς τὰ χαλκώματα ἑλκυσθεῖσα γραμμὴν ἰώδη ἀποφερομένη. πλύνεται δὲ ὡς ψιμύθιον· ἢ οὕτω λεάνας αὐτῆς ὅσον ἂν θέλῃς κατ' ἰδίαν τε καὶ σὺν ὕδατι, ἔασον καταστῆναι, εἶτα τὸ μὲν ὑγρὸν ἐλαφρῶς ἀπήθησον· τὴν δὲ γῆν ἐν ἡλίῳ ξηράνας, πάλιν τρῖβε ἐπὶ ἡμέρας ἐπιδοὺς ὕδωρ, ἑσπέρας δὲ ἐάσας ὑποστῆναι, περὶ τὸν ὄρθρον ἀπήθησον, καὶ

καὶ λεάνας ἐν ἡλίῳ τροχίσκους ἀνάπλασσε ὡς δυνατόν. ἐὰν δὲ καὶ ὠπτημένης χρεία ὑπάρχῃ, λαβὼν ἐρεβινθιαῖα μεγέθη τῆς γῆς δὸς εἰς ἀγγεῖον κεραμεῦν κατατετρημμένον, πωμάσας τὲ τὸ στόμα ἐπιμελῶς, ἔνθες εἰς διαπύρους ἄνθρακας, καὶ ῥίπιζε συνεχῶς. *ὅτε δὲ ἡ σποδὸς αἰθαλωθῇ ἤτοι ἀρώδης μᾶλλον γένηται τὴν χρόαν, ἀνελόμενος ἀπόθου. Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν καὶ ψυκτικὴν, κούφως μαλακτικὴν καὶ κοιλωμάτων πληρωτικὴν, καὶ ἐναίμων κολλητικήν.

Περὶ Σαμίας γῆς. Κεφ. ροβ'.

Τῆς δὲ σαμίας γῆς τὴν ἄγαν λευκὴν προκριτέον, καὶ ἐλαφράν. καὶ ἐν τῷ θίγειν τὴν γλῶσσαν, κρατουμένην ἐχεκόλλως, ἔτι τὲ εὔχυλον καὶ μαλακὴν καὶ εὐθρυβῆ, οἵα ἐστιν ἣν τινες κολλύριον καλοῦσιν. ἔστι γὰρ αὐτῆς δύο εἴδη· τό, τὲ προειρημένον· καὶ ὁ καλούμενος ἀστὴρ, πλακώδης ὢν καὶ πυκνὸς, ὡς ἀκόνη. Δύναμιν δὲ ἔχει καὶ καῦσιν καὶ πλύσιν ἐμφερῆ ἐρετριάδι. ἵστησι δὲ αἵματος ἀναγωγὴν, καὶ ῥοϊκαῖς δίδοται γυναιξὶ σὺν βαλαυστίῳ. καὶ ὄρχεων καὶ μαστῶν φλεγμονὰς καταχριομένη σὺν ὕδατι καὶ ῥοδίνῳ παύει· στέλλει καὶ ἱδρῶτας· καὶ θηριοδήκτοις καὶ θανασίμοις ἀρήγει σὺν ὕδατι πινομένη.

Περὶ τοῦ ἐν σάμῳ λίθου. Κεφ. ρογ'.

Εὑρίσκεται δέ τις ἐν τῇ σαμίᾳ γῇ

& demum in sole trita, si fieri potest, digeritur in pastillos. Quòd si tosta desideretur, pastili magnitudine ciceris in fictile perforatũ cõiiciunt, oreq; vasis diligẽter obturato, supra carbones candẽtes cõtinenter follibus perflãtur: vbi verò cinis in fauillas se conuertit, aut aëreum colorẽ cõtraxit, exẽpti recondũtur. Vim habet adstringentẽ, & refrigeratoriã, leuiter mollientẽ: caua explet, & sanguinolenta conglutinat.

Terra Samia. Cap. CLXXII.

Samia præfertur cãdida, leuis, tangẽti linguæ glutinis modo adhærescẽs, mollis, succosa, friabilis: cuiusmodi est quã aliqui collyrion vocãt. Duę enim species eius: vnã, antè diximus: altera aster appellatur, crustacea, & cotis modo prædensa. Vritur ac lauat̃ vt eretria, vímque consimilẽ habet: sanguinis reiectiões sistit, & fœminis fluxione vuluæ laborãtibus, cum flore syuestris punicę dat̃. Testium & mãmarũ inflãmationes, illita ex rosaceo & aqua, refrigerat: sudores arcet: cõtra serpentium morsus & venena, pota ex aqua auxiliatur.

Lapis Samius. Ca. CLXXIII.

Samius lapis, in Samia terra

inuenitur, quo artifices vtuntur poliendo auro, vt resplendeat. Probatur candore, & duritia. Vis ei adstrictoria, & refrigerans: prodest stomachicis potus: sensus hebetat: verùm ad fluxiones oculorum & vlcera, cum lacte efficax est: partus, vt tradunt, adligatus accelerat, & conceptus fœminarum custodit.

Terra chia. Cap. CLXXIIII.

Chia eligi debet candida, vergens ad cinereum, Samiæ similis: est autem crustosa, albáque, sed fictitiis formis differens. Vis eadem quę & Samię, extédit faciem, & erugat, atq; splendidá reddit: coloré in facie & corpore toto cómédat: in balneis pro nitro deterget.

Terra Selinusia.

Cap. CLXXV.

EADEM præstat Selinusia: maximè laudatur, quæ vehementer resplendet, candida, friabilis, & humore dilui celerrima.

Cimolia. Cap. CLXXVI.

Cimoliæ duo genera, candida, & ad purpureum inclinás. Optima existimatur, quæ innatam habet pinguitudinem, tactúque frigida sentitur. Vtraque aceto diluta, parotidas, &

γῆ λίθος, ᾧ οἱ χρυσοχόοι χρῶνται πρὸς τὸ λεαίνειν καὶ στιλβοῦν. διαφέρει δὲ ὁ λευκὸς καὶ στιβαρός.

Δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικήν· ὠφελῶν στομαχικοὺς ἐν ποτῷ· ἀμβλυντικὴν τοῖς αἰσθητηρίοις· ποιεῖ πρὸς τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ῥεύματα καὶ ἕλκη σὺν γάλακτι· δοκεῖ δὲ καὶ ὠκυτόκιος εἶναι καὶ φυλακτήριος τῶν συνειληφυῶν πριαπτόμενος.

Περὶ Χίας γῆς. Κεφ. ροδ'.

Καὶ τῆς χίας δὲ τὴν λευκὴν καὶ ὑπότεφρον παραληπτέον, καὶ τῇ σαμίᾳ ἐμφερῆ· πλακώδης δέ ἐστι καὶ λευκὴ, τοῖς δὲ σχήμασι τῆς ἀναπλάσεως διαφέρουσα. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ σαμίᾳ· τετανὸν δὲ καὶ στίλβον ἔτι δὲ εὔχρουν τὸ πρόσωπον καὶ ὅλον τὸ σῶμα ἀποτελεῖ· σμήχει δὲ ἀντὶ νίτρου ἐν βαλανείῳ.

Περὶ Σελινουσίας.

Κεφ. ροε.

Τὰ αὐτὰ δὲ ποιεῖ καὶ ἡ σελινουσία γῆ· ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ ἄγαν στίλβουσα καὶ λευκὴ, εὐθρυβὴς δὲ καὶ ταχέως ἄγαν χυλουμένη ἐπειδὰν ὑγρὸν λάβῃ.

Περὶ Κιμωλίας γῆς. Κεφ. ροϛ'.

Τῆς δὲ κιμωλίας ἡ μὲν ἐστι λευκή· ἡ δὲ ἐμπόρφυρος· καὶ λιπαρίαν τινὰ ἔμφυτον κεκτημένη, πρός τε τὴν ἀφὴν κατάψυχρος, ἣν ἀρίστην ἡγητέον. ἑκάτεραι δὲ διαφοροῦσιν ὄξει διειμέναι, παρωτίδας καὶ

καὶ τὰ ἄλλα φύματα· πρὸς δὲ τὰ πυρίκαυτα ποιοῦσιν ἐπιχριόμεναι παραχρῆμα, ὥστε ἀφλύκταινα διατηρεῖν τὰ πεπονθότα μέρη· καταστέλλουσι δὲ καὶ διδύμων σκληρείας καὶ φλεγμονὰς τὰς περὶ ὅλον τὸ σῶμα· ἔτι δὲ ἐρυσιπέλασιν ἐνίσανται. καθόλου δὲ πολύχρηστοί εἰσιν αἱ γνήσιοι ἐὰν μὴ νόθοι παραλαμβάνονται.

& alia tubercula diſcutit: ambuſta igni, ſi ſtatim cimolia oblinantur, puſtulas non ſentient: teſtiũ duritias, & totius corporis collectiões cohibet: igni ſacro imponitur. In ſumma, vtraque multum in medicina commendatur, ſi incorruptæ originis nec ſpuria aſſumatur.

Περὶ Πνιγίτιδος γῆς. Κεφ. ροζ΄.

Ἡ δὲ λεγομένη πνιγῖτις γῆ, τῇ χρόᾳ ἔοικέ πως τῇ ἐρετριάδι, ἔστι δὲ ἁδρόβωλος· ψυκτικὴ πρὸς τὰς τῶν χειρῶν ἐπιβολάς· τῇ τε γλώσσῃ μάλιστα κολλᾶται ὡς ἐκκρεμᾶσθαι. δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει τῇ κιμωλίᾳ, βραχὺ τῆς εὐτονίας ὑστεροῦσα· ταύτην ἀντὶ ἐρετριάδος τινὲς πιπράσκουσι.

Pnigitis. Cap. CLXXVII.

QVÆ pnigitis dicitur, colore ferè eretriæ ſimilis eſt, grandioribus tãtum glebis: manum ſi quis admoueat, refrigerabit: tactu linguæ, vſqueadeò glutinoſa, vt penſilis hæreat. Cui effectus idem qui cimoliæ, paulò tamen infirmior. Hãc aliqui pro eretriade vendunt.

Περὶ Ὀστράκων. Κεφ. ροη΄.

Ὄστρακα δὲ τὰ ἐξ ἰπνῶν τὰ λίαν κατοπτα, ἐσχαρωτικά· ὅθεν ἐπιχριόμενα σὺν ὄξει, κνησμοὺς καὶ ἐξανθήματα ἰᾶται, καὶ ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ· ἀναληφθέντα τε κηρωτῇ χοιράδας διαφορεῖ.

Teſta fornacea. Cap. clxxviij.

Fornaceæ teſtæ vehementer toſtæ, cruſtas vlceribus obducunt: quare prurigini & papularum eruptionibus medẽtur. Podagricis ꝓſunt: ſtrumas diſcutiunt, cerato exceptæ.

Περὶ τῆς ἐκ τῶν καμίνων γῆς. Κεφ. ροθ΄

Καὶ ἡ ἐκ τῶν καμίνων δὲ κατοπτος γῆ πυῤῥά, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τοῖς ὀστράκοις.

Terra fornacum. Cap. CLXXIX.

Fornacum terræ, quæ retorrida fulueſcit, eiuſdem cum teſta effectus.

Περὶ Μηλίας γῆς. Κεφ. ρπ΄.

Ἡ δὲ μηλία τὴν μὲν χρόαν καὶ αὐτή ἐστιν ἐμφερὴς ἐρετριάδι τῇ σποδοειδεῖ

Melia. Cap. CLXXX.

MELIA COLORE cineream eretriam imitatur,

aspera tactu: ea digitis friata, derasi pumicis modo crepitat. Vim habet aluminosã, sed remissiusculã, id quod gustu deprehẽditur: nã modicè linguã siccat: purum corpus reddit, & colorem cõmendat: pilos extenuat. vitiligines, & lepras abstergit. Pictorib⁹ vsum præbet, vt colores diutius perennent: emplastris viridibus, quæ chloræ dicuntur, efficaciter inseritur. Ex omni Melia terra, & omni alia in vniuersũ, eligi debet recens, mollis, non lapidosa, friabilis, quæ cum humorem attigerit, facilè resoluatur.

Terra ampelitidis.

Cap. CLXXXI.

Ex ampelitide terra, quę pharmacitis nomine, in Seleucia Syriæ nascitur, laudatur in primis nigra, piceæ longos carbones referens, modicè assulosa, æquabili splendore, quæ detrita, accepto oleo, statim eliquescit. Vitiosa censetur cãdida, & cinerea, quę in liquorẽ non resoluitur. Vim dissipandi & refrigerandi habet: ad calliblephara additur, tingendis capillis idonea. Vsus eius ad illinẽdas vites sub germinationis tempus, vtpote cum innascentes vermiculos enecet.

Fuligo

δεῖ ἐν τραχὺς δὲ καὶ παρατριβομένη τοῖς δακτύλοις, ὡς ψιθυρισμόν τινα ἀποτελεῖν ὅμοιον ψυχομένῃ κισσήρει. τῇ δὲ δυνάμει στυπτηριώδης ἐστὶν, ἀνειμένως δὲ μᾶλλον ὁ δὴ καὶ διὰ τῆς γεύσεως ἐμφαίνει· ἀναξηραίνει δὲ καὶ τὴν γλῶσσαν πρᾳέως· δύναται δὲ καθαρὸν καὶ εὔχρουν ἀποτελεῖν τὸ σῶμα· λεπτύνει δὲ καὶ τὰς τρίχας καὶ ἀφθὰς καὶ λέπρας σμήχει. χρησιμεύει δὲ καὶ ζωγράφοις πρὸς πλείονα παραμονὴν χρωμάτων· καὶ χλωραῖς δυνάμεσι συνεργεῖ. καὶ ταύτης δὲ κοινῶς ἁπάσης γῆς τὴν ἀγιθὸν ἐκλεκτέον καὶ πρόσφατον μαλακήν τε καὶ εὐθρυβῆ, καὶ εὔλυτον ὅταν ὑγροῦ θίγῃ.

Περὶ ἀμπελίτιδος γῆς. Κεφ. ρπά.

Τῆς δὲ ἀμπελίτιδος γῆς, ἣν τινες φαρμακῖτιν καλοῦσι γεννωμένης ἐν σελευκείᾳ τῇ κατὰ συρίαν, τὴν μέλαιναν προκριτέον, καὶ πευκίνοις ἄνθραξι μικροῖς ἐμφερής ἐστιν, ὑποσχιδακώδης τε καὶ στίλβουσα ἴσως, ἔτι δὲ οὐδὲ βραδέως τηκομένη, ὅταν λεανθείσῃ ἐπιχυθῇ ποσῶς ἔλαιον. τὴν δὲ λευκὴν καὶ τεφρώδη καὶ ἄτηκτον, φαύλην ἡγητέον. Δύναμιν δὲ ἔχει διαχυτικὴν καὶ ψυκτικήν· παραλαμβάνεται δὲ καὶ πρὸς καλλιβλέφαρα καὶ βαφὰς τριχῶν. καὶ τὰς τῶν ἀμπέλων χρίσεις πρὸς τὴν τῆς ἐκβλαστήσεως ὥραν, κτείνουσα τοὺς ἐπιγινομένους σκώληκας.

Περὶ

Πρὶ Ἀσβόλης.

Κεφ. ρπβ'.

Ἀσβόλη ᾗ οἱ ζωγράφοι χρῶνται, λαμβάνεται μὲν ἐκ τῶν ὑελουργῶν. διαφέρει γὰρ αὕτη. Δύναμιν δὲ ἔχει σηπτικὴν, στυπτικήν· ἀπουλοῖ δὲ καὶ κατάγματα σὺν ῥοδίνῃ κηρωτῇ.

Πρὶ Μέλανος.

Κεφ. ρπγ'.

Μέλαν ᾧ γράφομεν, συνάγεται ἐκ λιγνύος συναγομένης ἐκ δαδίων. μίγνυται δὲ πρὸς τὴν λίτραν τοῦ κόμμεως οὐγγίας τρεῖς λιγνύος, σκευάζεται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ῥητίνης λιγνύος καὶ τῆς προειρημένης ζωγραφικῆς ἀσβόλης. δεῖ δὲ τῆς μὲν ἀσβόλης μνᾶν μίαν λαμβάνειν, κόμμεως δὲ λίτραν μίαν ἥμισυ, ταυροκόλλης οὐγγίαν μίαν ἥμισυ, χαλκάνθου οὐγγίαν μίαν ἥμισυ. ἁρμόζει δὲ εἴς τε σύπτας. καὶ πυρίκαυστα καταχριόμενον μεθ' ὕδατος παχὺ, καὶ ἐώμενον ἄχρις ἀπουλώσεως· ἀποπίπτει γὰρ αὐτόματον ὑγιασθέντων τῶν ἑλκῶν. Καὶ δὴ σχεδὸν ἐφ' ὅσον ἱκανὸν ἐδόξαμεν ὦ φίλτατε ἄρειε ἅμα εἶναι καὶ μήκους συντάξεως, καὶ πλήθους ὕλης τε καὶ βοηθημάτων ταμιεύσασθαι, ἅλις ἔχει.

Fuligo pictoria.

Cap. CLXXXII.

Fuligo qua pictores vtũtur, ex vitrariis officinis colligi solet: siquidé ei palma tribuitur. Vis ei ad astringẽdum & erodẽdũ efficax: fracta cũ rosaceo cerato ad cicatricem perducit.

Atramentum librarium.

Cap. CLXXXIII.

Atramẽtum quo scribimus, fuligine è tedis coacta colligitur. In singulas libras gummis, ternæ fuliginis vncię adiiciuntur. Fit etiã è resinarũ & pictoria fuligine, de qua paulò ante diximus. Assumitur autem fuliginis mina, gũmis sesquilibra, glutinis taurini, atr amẽti sutorij, singulorum sescuncia. Additur conuenienter erodentibus medicamentis: Ambustis, ex aqua commodè crassius illinitur, sed nõ antè soluatur, quàm cicatricem induxerit: sanatis siquidem vlceribus, sua sponte decidit. Cæterùm habes, amicissimè Areë, ferè qua tradenda duximus pro operis modo, quem destinaueramus, & materiæ auxiliorúmque medicinalium copia.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ.

QVINTI LIBRI FINIS.

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei de venenis, quóque modo arceantur, vitentúrque, Liber Sextus.

SVPERIOribus amicissime Arēe libris, tradidim⁹ de aromatib⁹ oleis, vnguentis, arboribus, & earúdem fructibus, lachrymísque: item animalibus, melle, lacte, seuo, frumentis, oleribus, herbis, radicibus, liquamentis, vinis, metallísque. In hoc verò totius operis vltimo, facultates medicamentorum recensebimus, quæ prodesse nobis, aut officere possint. Vitata igitur orationis prolixitate, opus institutum prosequamur. Huiuscemodi autem tractatus, cum bifariam distributus sit: in partem venena pręcauentem, ita vt ne fallant sumentes, aut si quando per imprudentiam dentur, vt tum quoque innoxia fiant, irritáque: & in rationem iis succurrendi, qui iam noxiam sentiunt: primum disseram de præcauendi modo, quem

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙδου Ανασαρβέως περὶ Δηλητηρίων φαρμάκων καὶ τῆς αὐτῶν προφύλακης βιβλίον ἕκτον.

ΑΠΟΔΟΝτες ἐν τοῖς προγραφεῖσι βιβλίοις φίλτατε Αρειε, τὰ περὶ ἀρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καρπῶν καὶ δακρύων· ἔτι τὲ ζώων καὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος καὶ στέατος, καὶ τῶν λεγομένων σιτηρῶν καὶ λαχάνων, ἔτι τὲ τὸν σύμπαντα περὶ ῥιζῶν καὶ βοτανῶν καὶ χυλισμάτων, καὶ οἴνων καὶ μεταλλικῶν λόγον. ἐν τούτῳ τελευταίῳ ὑπάρχοντι τῆς ὅλης πραγματείας καταλεξόμεθα, περὶ τῆς τῶν ὠφελεῖν ἡμᾶς ἢ βλάπτειν δυναμένων φαρμάκων ἐνεργείας. Παραιτησάμενοι οὖν τὴν πολυλογίαν, ἐπάνιμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον. μεριζομένου δὲ τοῦ τοιούτου διχῇ· εἴς τε προφυλακὴν τοῦ μὴ δὲ τὴν ἀρχὴν λαμβάνειν, ἢ εἰ καί ποτε λάθοι διδόμενα, ἀνενέργητα γενέσθαι· καὶ εἰς τὸ βοηθηματικὸν τῶν πεπτωκότων. Πρῶτον δίειμι περὶ τοῦ προφυλακτικοῦ τρόπου, δυσχερῆς

δυχερῶς ὄντος ὡς οἱ ἀρχαῖοι ὑπέλαβον, διὰ τὸ τὸν λάθρα διδόντας οὕτω μηχανᾶσθαι, ὡς ἂν τὸν ἐμπειροτάτους ἐξαπατῆν· τὰς μὲν γὰρ πικρίας ἐξαμβλύνουσι τῶν φθαρτικῶν φαρμάκων ταῖς μιγνυμέναις γλυκύτησι, ταῖς δὲ δυσωδίας ταῖς τῶν ἀρωμάτων καταμίξεσιν ἢ ταῖς τῶν ὑλῶν ἐπ' ὠφελείᾳ δοκουσῶν προσφέρεσθαι. μάλιστα δ' ἐν τοῖς ἀθενίαις ὡς ἀψινθίῳ ἢ τραγορειγάνῳ ἢ ὑσσώπῳ, ἢ θύμβρᾳ, θύμῳ τε καὶ σατορείᾳ ἢ ἀβροτόνῳ, ἢ ἴριδι ἢ κασσίᾳ, καὶ εἴ τι δοκεῖ κατάλληλον τοῖς καταρρυμένοις φαρμάκοις ἔχειν ποιότητα. ὁπόταν δὲ τῶν πινομένων ἐν οἴνοις σκληροῖς ἢ ζωμοῖς, ἢ ἐν γλυκεῖ, ἢ ἐν μελικράτῳ, ἢ ἐν γλεύκει, ἢ ἐν χυλοῖς, ἢ φακῷ, ἢ ἐν ἀλφίτοις· ἢ ἐν φαρμάκοις ἢ ἐν ἄλλοις τισὶ τῶν προσφερομένων συστοποιοῦντες. ὅθεν τὸν ὑποπλέοντα δεῖ προσγιτεῖσθαι τὰ κατηρτισμένα τῶν ἐδεσμάτων, καὶ πᾶσαν ὀπτεταμένην ποιότητα γεύσεων, ὅσαι εἰσὶ διὰ τῶν γλυκέων ἢ ἁλυκῶν ἢ ὀξέων διαφυλάττεσθαι καὶ τοὺς δεδιψηκότας ἢ πεινῶντας δ' ἐπιτάσεως, μὴ ἀθρόως πίνειν ἢ ἐσθίειν προσέχοντας τῇ ποιότητι τούτων, μάλιστα δὲ ψυχρὸν ὕδωρ προλαμβάνειν πίνοντας.

quem esse difficillimum plerique maiorũ arbitrantur, quod dantes clàm venena, ita insidias temperant, vt peritissimum quenque decipiant. Siquidem venena sua amaritudine, permistis dulcibus, spoliant, & graue odoris virus mistura odoramentorũ eximunt: aut medicamenta immiscent, quæ tuendæ sanitatis gratia dari putantur: & præsertim in valetudine, vt absinthium, tragoriganum, satureiam, aut hyssopum, quinetiam thymum, irim, origanum, abrotonum, castorium, aut si quid medicamentis purgatoriis cognatam habere qualitatem videatur. Aut potionibus inserunt: vt vinis asperis, iuribus, passo, mulsæ aquæ, musto, succis, vt in cremore lentis, polentis: aut medicaminibus, aut aliis quæ assumuntur edulij speciem referentibus. Quare qui in ea suspicione sunt, cõditos cibos vitare debent, omníq; intenso sapore dulcium, aut salsorum, aut acidorum, abstinere: nec sitibũdi affatim bibere, aut esu rientes voraciter comesse, sempérq; ad saporẽ horum diligẽter attendere, præsertimq; potu frigidam aquam præsumere.

Satiato

Satiato enim appetitu, qualitates ægerrimè postea concoquuntur. In ægris quidem facile cauemus potiones auxilij prætextu dari solitas, quas offerunt improbi veneficiorum: artifices: itaque ob id laborantes morbo non perinde audentium iniuriis patent. Et hæc quidem ne facile incauti seductíque homines capiantur dolis veneficorum, ratio est, & facultas. Sed alia superest expeditior, vt suspiciosi aliqua præsumant, quæ venenorum vires hebetent, & inefficaces irritásque reddant: cuiusmodi caricæ sunt cum iuglandium nucibus manducatæ, & quæ cedromela vocant, id est citria, seminísque napi drachma cum vino. Item folia calaminthæ, aut creta quæ Lemnia sphragis appellatur, pondere pari cum vino: aut rutæ folia & nucis iuglãdis nucleum: aut caricas duas, & salis callũ ieiuni sumant, & nullo veneni genere lædentur. Antidota ex vino sumpta eũdem effectum præbent: inter quæ intelligitur magnũ Mithridatium, & quod scinco, & quod sanguine temperatur. Quin & sæpe venenis obsistunt peculiares quidã corpo

ἀποπληρωθείσης γὰρ τῆς ὀρέξεως, ἀπεπτότατοι γίνονται τὸ λοιπὸν αἱ ποιότητες· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἀσθενούντων, καλῶς παραιτούμεθα τὰς * παρὰ τῶν ἐν ἐπ' ὠφελείᾳ δίδοσθαι φαρμάκων πόσεις, ἃς εἰσφέρουσιν οἱ κακουργόντες τὰ δηλητήρια· ὥς τε διὰ τοῦτο δυσεπιχειρήτους γίνεσθαι τοὺς νοσοῦντας. καὶ ἡ μὲν πρὸς τὸ μὴ εὐχερῶς ἁλίσκεσθαι πλανωμένους ἔφοδος, αὕτη. ἑτέρα, δὲ ἥ τις ἐστὶν ἀνυτικωτέρα, δεῖ τοὺς ὑποπτεύοντάς τι τοιοῦτον, προλαμβάνειν τὶ, καὶ ἀδύνατα κατασκευάζειν τὰ φάρμακα· ὡς τάς τε ἰσχάδας μασσωμένους μετὰ βασιλικῶν καρύων, καὶ τὰ καλούμενα δὲ κεδρόμηλα, βουνιάδος τὲ σπέρματος ὁλκὴν μετ' οἴνου, ἢ καλαμίνθης τῶν φύλλων ὁμοίως, ἢ μίλτου τῆς καλουμένης λημνίας σφραγίδος, τὸ αὐτὸ πλῆθος σὺν οἴνῳ· ἢ πηγάνου φύλλα καὶ καρύων βασιλικῶν τὸ ἐντὸς, ἢ ἁλῶν χόνδρον καὶ ἰσχάδας δύο νήστεις προσφερέσθωσαν, καὶ ὑπ' οὐδενὸς ὁτιοῦν βλαβήσονται φαρμάκου. καὶ ἀντίδοτοι δὲ προσλαμβανόμεναι μετ' οἴνου τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν· ὧν ἐστι ἡ διὰ τοῦ σκίγκου, καὶ ἡ διὰ τῶν αἱμάτων, καὶ ἡ καλουμένη μεγάλη μιθριδάτειος. ἀντιπάσχουσι δὲ πολλάκις καὶ ἰδιοσυγκρίσεις σωμά-

σωμάτων αἱ πρὸς διαθέσεις. διά τινας βρωμάτων ἢ πομάτων ποιότητας, ἢ πλῆθος οἴνου· ἐκλύουσι γὰρ τὰς ἐνεργείας τῶν ἐπισαγομένων φαρμάκων, καὶ τὴν ἀνάδοσιν αὐτῶν κωλύουσι προπεπληρωμένων τῶν πόρων ὑπὸ τῆς προληφθείσης τροφῆς. Επειδὴ δὲ καὶ περιστάσεις τινὲς ἐν ἀποδημίᾳ δίχα ἐπιβουλῆς πολλάκις ἐπιφέρουσιν ὁμοίους κινδύνους, ἀναγκαῖον ὑπολαμβάνω καὶ περὶ τούτου διαλαβεῖν. δεήσει γὰρ πρῶτον μὲν ἐν ὑπαίθροις τόποις, ὡς δυνατὸν ἕψειν. καὶ ἑτοιμάζειν τὰ πρὸς βρῶσιν καὶ πόσιν. δεύτερον δ' ἐν ὑποστέγῳ* ἐπιμελῶς καταμανθάνειν τὰς ὀροφάς. πολλάκις γὰρ ἐκ τῶν ὑπερκειμένων πίπτει ζωύφια φθοροποιὰ, ὥσπερ φαλάγγια. καὶ ἄλλα τινὰ ἑρπετά. καὶ ὁ καλούμενος ἀσκαλαβώτης. καὶ τοῖς παραχέουσι δὲ τὸν οἶνον ἀγγείοις ἐναργῶς καὶ ἐπιμελῶς προσέχειν δεῖ. ἕλκεται γὰρ ὑπὸ τῆς ὀσμῆς τοῦ οἴνου τὰ ἑρπετὰ, ἅ τινα πολλάκις πιόντα μὲν τὸν ἰὸν ἀπύμεσαν, ἐμπεσόντα δὲ ἀπέθανον, καὶ ἀπωλείας ἐγένοντο αἴτια τοῖς προσενεγκαμένοις. Πρὸς μὲν τὸ ἀνεπιβούλευτον εἶναι, καὶ προφυλάσσεσθαι, ταῦτα εἰρήσθω. εἰ δέ τινες ἑκουσίᾳ γνώμῃ προσενέγκοιντο, ἢ καὶ ἐξ ἐπιβουλῆς τινων

corporũ affectus certo quodã modo cõstitutorũ cũ quadã cibi potúsq; qualitate, tũ vini copia ita tẽperatorũ, vt cũ venenis dissentiãt: siquidẽ ingesti veneni vires frangũt, atq; iã priore alimento farctis præclusisq́; meatibus, obstãt ne membratim per digestionem insinuetur. Verumenimuerò, quoniã fortunæ necessitas interdũ similia discrimina peregrè agentibus affert, absque vllis insidiis hominũ, nõnihil differendum mihi de hac re necessariũ duco. Iam primũ igitur culinã apparare loco subdiali cõuenit, cibósq; & potus in huiusmodi loco struere. Si id fieri cõmodè nequit, secunda erit cõditio hæc, apparãdi apponẽdíq; sub tecto. Sed tũ diligẽter laquearia animaduertẽda: frequenter enim à superioribus cõtabulamẽtis animalia decidũt, exigua quidẽ, sed quę nõ modicã perniciem moliantur, vt phalãgia, stelliones, & alia quædã reptilia. Porrò vinaria vasa diligẽter intuerit oportet: nanq; reptilia odore vini illiciuntur, quæ interdũ sorbendo, noxiũ virus eructarũt, interdũ verò delapsa immersaq́; expirarũt, & exitij causas hauriẽtibus attulerunt.

Sed

Sed hęc hactenus dicta sint, ne cauti & ꝓuidi īsidiis pateāt. ꝙ si q̄ sua spōte, aut ex quorundā īsidiis sūpserūt, auxiliari primo quoq; tpe oportebit: siq̄dē dū comites singulorū venenorū notę expectāt, īmedicabile fit venenū, & paulisper neglectū, medicamētis ęgrè cedit. Quare si q̄ ꝓ cōperto se virus sūpsisse intelligāt, & fateāt, aut eorū q̄ aderāt testimonio cōstet, protinus ad idonea remedia trāseūtes, facilè peculari natiuęq́; cōstitutiōi restituem⁹. Neq; enim iis assentimur, q̄ prorsus auxilia ī huiuscemodi frustrà adhiberi cōtēdūt. Quo.n. modo morbi, quorū causę cęcę latētésq; corporib⁹ insidēt, medicinā admittūt, & q́ forinsec⁹ incurrūt venena, medēdi rationē aspernātur? Æquè verò oēs morbi pro causarū īgruētiū magnitudine, próq; antecedētib⁹ affectiōib⁹ qualitibúsq;, q̄b⁹ sit opportunū corp⁹, vel medicabiles sunt, vel nullis cedūt medicamētis. ꝙ si q̄ forsan obmutescētes, aut temuléti, aut nolētes alioq̄ venenū à se egeri, nullā nobis ei⁹ cognitioné prębeāt, tū ꝓtin⁹ accedēdū ad ea q́ cūmuniter epotis q̄buscūq; venenis opitulari cōsueuerūt. Atqui nullū magis in omnia

νων λάβοιεν, δεήσει μηδὲν ἀναβαλλομένοις βοηθεῖν· εἰς γὰρ τὸ περιμένειν τὰ παρακολουθοῦντα σημεῖα ἑκάστου τῶν φαρμάκων ἀνία τόν ἐστι, δυσβοηθήτων αὐτῶν διὰ τὸν χρόνον γινομένων. ἐὰν μὲν οὖν οἱ προσενεγκάμενοι νοήσαντες ὁμολογήσωσι τὸ ποθὲν φάρμακον, ἤ τινες τῶν συμπαρόντων, παραχρῆμα ἐλθόντες ἐπὶ τὰ κατάλληλα βοηθήματα, ῥαδίως εἰς τὸ κατὰ φύσιν καὶ οἰκεῖον ἄξομεν αὐτοὺς κατάστημα. οὐ συγκατατιθέμεθα τοῖς λέγουσιν ἐπ' αὐτῶν κατὰ πᾶν ἀθεράπευτα γίνεσθαι. πῶς γὰρ τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ σώματι γινομένων αἰτίων πάθη, θεραπείαν ἐπιδέχεται, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἔξωθεν συμπίπτοντα φαρμάκων ἀθεράπευτα τύγχανει; ὁμοίως γὰρ πάντα τὰ περὶ τὰ σώματα γινόμενα νοσήματα, θεραπευτά τε καὶ ἀθεράπευτα, κατὰ τὰ μεγέθη τῶν προσπιπτόντων αἰτίων, καὶ τὰς προδιαθέσεις καὶ ἐπιτηδειότητας τῶν σωμάτων. εἰ δέ τινες αὐτῶν καταληφθέντες ἀφωνίαις ἢ παροινίαις, ἢ ἄλλῳ διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι ἐξάγειν αὐτὸ ἀσυμφανὲς ἡμῖν ποιοῦσι τὸ φάρμακον, τό τε δεῖ ταχέως ἔρχεσθαι ἐπὶ τὰ κοινῶς ἁρμόττοντα τοῖς οἱονδήποτε φάρμακον πεπωκόσιν. οὐδὲν δὲ δύναται κοινότερον βοήθημα δίδοσθαι, τοῦ τὸ δοθὲν φάρμακον

πρὸ

πρὶν τοῦ ἐγχύται, διὰ τοῦ ἔγγιστα τόπου κενοῦν εἰς τὸ ἐκτός. ὅθεν μηδὲν ἀναβαλλομένους προσφέρειν δεῖ ἔλαιον θερμὸν, ἢ καθ' ἰδίαν ἢ μεθ' ὕδατος ἐμεῖν ἀναγκάζοντας. εἰ δὲ μὴ παρείη ἔλαιον τῶν τόπων μὴ φερόντων, βούτυρον ἀντὶ ἐλαίου μεθ' ὕδατος θερμοῦ ἢ μαλάχης, ἢ λινοσπέρμου ἢ τράγου, ἢ τήλεως, ἢ κνίδης σπέρματος, ἢ χόνδρου ἀφεψήματος. οὐ μόνον γὰρ κενώσει ταῦτα διὰ τῶν ἐμέτων εὐχερῶς χαλασμὸν καὶ ναυτίαν ἐμποιοῦντα, ἀλλὰ καὶ ὑπάξει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐναντιωθήσεται τῇ κενώσει τῶν σωμάτων, ἀμβλυντικὰ τῶν δριμυτήτων καθεστῶτα. ἔστι δὲ ἐναργῶς καταλαβέσθαι τοῦτο· εἰ γάρ τις ἑλκῶσαι προαιρούμενος δι' ἀσβέστου, ἢ τρυγὸς ἢ κανθαρίδος ἤ τινος ἄλλου δριμέως τὸ σῶμα, ὑποχρίσει ἐλαίῳ, οὐχὶ ἑλκωθήσεται ὑπὸ τούτου. καὶ μὴν οὐδ' εἴ τις στύψαι θελήσει ἰσχυρῶς ἢ ψύξαι, δύναται προλιπαίνων. ἔστι μὴν ἔμετος οὐ μόνον καθ' ὃ κενοῖ καὶ ἀποκρίνει τὸ βλάπτον ὠφελεῖ, ἀλλ' ὅτι καὶ δείκνυσι τὸ ληφθὲν ἐνίοτε, ἔκ τε ὀσμῆς ἢ θρόμβων ἢ χρώματός τινος· ἐκ μὲν γὰρ τῆς ὀσμῆς, καὶ πικρίας, μηκώνειον· ἐκ δὲ χρόας ψιμύθιον ἢ γύψον· ἀπὸ δὲ θρόμβου, γάλα ἢ τὸ νεοσφαγὲς αἷμα ἀπὸ

in omnia valés auxiliũ dari potest,q̃ vt proximo loco vir⁹ foras exhauriatur,priusq̃ inualescat. Quare sine mora, calidũ oleũ ex aqua,aut seorsũ,vt vomitare cogãtur,dari conuenit. Aut si oleũ natura loci negat, butyrum cum aqua calida,aut malua,aut lini semine, aut trago,vrtica,fœnogręco,aut halicę decocto,vicé ei⁹ exhibebit. Hęc.n. nõ modò vomitionib⁹ exigent vi illa sua laxatrice,aut nauseã ciéte, sed aluum quoq; subducét,& corporũ inanitione ita aduersabũtur,vt acrimonias venenorũ hebetent.Id qđ euidéter huiuscemodi argumẽto deprehendere licet: Esto,vt quisq̃ viua calce vel fæce, aut cãtharidib⁹,aut alio quouis acri,corp⁹ exulcerare statuerit, is si ipsũ oleo leniter illinat,exulcerationé nõ accipiet. Atqui neq;veheméter adstrĩgi corp⁹, neq; refrigerari poterit, si antea perungat.Quinetiã vomit⁹ non ob id modò qđ vacuet,& noxiũ humoré excernet,iuuamẽtũ adfert,sed ꝙ assũptũ vir⁹ nónunq̃ odore,coagulatis grumis aut colore, ꝓdat: q̄ppe cũ odore & amaritudine, meconiũ: colore,cerusã, gypsũmve: grumis lac aut sangninem animalis.

malis recens iugulati oſtédat. Nam grauis odor regeſtorum, leporis marini, aut rubetæ veneficia deprehendit, ita vt nõnulla ab iis remedia peti poſſint, ad idonea ſingulorum auxilia trãſeuntibus. Oleo etiam maluæ decoctum admiſcetur, aut glauciũ, aut adeps anſerinus, aut pinguium carnium iura, aut lixiuium lignorũ cinere factum. Vbi verò vomitus diligéter citatus fuerit, ne quid in ventre coierit, quæ hæſerunt inteſtinis reliquiæ, clyſtere acri deuocentur. Facit & nitrum tritum cum hydromelite ſumptum & vina vetera liberalius epota, gallinacea iura, præpingnes piſces, vetuſtæ carnes pinguéſque, & quę adipe aut recenti butyro parantur. Aluum nanque ſubducũt, vti diximus: & ſtomachum reſoluétia, proniorem ipſum ad vomitionem reddunt: & venenorum acrimonias hebetant, atque meatus obſtruentia, celerem virium penetrationé inhibent. Quinetiã medicamenta dantur, quæ communi dote proſunt: vt Lemnia terra, agaricum, abrotonum, irio, radix eryngij, ſemen paſtinacæ, & calaminthæ, nardum gallicum, caſto-

ἀπὸ δὲ βρώμου καὶ ποιότητος τοῦ ἐμουμένου καὶ ὀσμῆς, λαγωὸν θαλάττιον καὶ φρῦνον, ὡς διὰ τοῦτο ἢ δι' ἕτερον ἔνια δύνασθαι βοηθεῖν, ἐρχομένους ἐπὶ τὰ ἑκάστῳ ἁρμόζοντα βοηθήματα. παραμίγνυται δὲ τῷ ἐλαίῳ μαλάχης ἀφέψημα, ἢ γλαύκιον, ἢ στέαρ χήνειον, ἢ ζωμὸς ἐκ λιπαρῶν κρεῶν γεγονὼς, ἢ κονίᾳ ἡ διὰ τῶν ξύλων. κομισαμένους δὲ διὰ τῶν ἐμέτων ἐπιμελῶς, διὰ τὸ μηδὲν ὑπολείπεσθαι ἐν τῇ κοιλίᾳ, τὸ ἐμμεῖναν ἐν τοῖς ἐντέροις κλύσματι δριμεῖ κομιούμεθα. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ νίτρον λεῖον σὺν ὑδρομέλιτι παραλαμβανόμενον, καὶ οἶνοι πολλοὶ καὶ παλαιοὶ πινόμενοι, καὶ ζωμοὶ ὀρνίθειοι, ἰχθύες λιπαροὶ, καὶ κρέα παλαιὰ καὶ λιπαρὰ, καὶ τὰ διὰ στέατος ἢ βουτύρου προσφάτου. ὑπάγοντα γὰρ τὴν κοιλίαν ὥσπερ εἶπον καὶ τὸν στόμαχον ἀναλύοντα, ἑτοιμότερον κατασκευάζει τὸν στόμαχον πρὸς τὸν ἔμετον· ἀμβλύνει τὲ τὴν δριμύτητα αὐτῶν, καὶ παρεμπλασσόμενα τοῖς πόροις κωλύει τὴν ὀξύτητα τῆς τῶν φαρμάκων δυνάμεως. δίδονται δὲ καὶ ἁρμόζοντα φάρμακα κοινῶς· ὧν ἐστι ἡ λημνία μίλτος, ἀγαρικὸν, ἀβρότονον, ἐρύσιμον, ἠρυγγίου ῥίζα, σταφυλίνου σπέρμα καὶ καλαμίνθης, νάρδος κελτικὴ, καστό-

καστόρειον, νάρθηκος χλωροῦ ἐντεριώνη, ῥοδοδένδρου τοῦ καλουμένου ῥοδοδένδρου ἄνθος, πρασίου χυλὸς. σίλφιον, ἢ ὁ ὀπὸς αὐτοῦ, σαγάπηνον, ὀποπάναξ, πευκεδάνου ὀπὸς, καὶ ἡ ῥίζα * ἣν καὶ μανδραγόραν ἐκάλεσαν, ἀριστολοχία μακρὰ, πηγάνου ἀγρίου σπέρμα, κέστρου τῆς βετλονίκης καλουμένης τὰ φύλλα· δίδοται δὲ ἕκαστον σὺν οἴνῳ < ά πλῆθος. ποιεῖ καὶ πολίου ἀφέψημα * καὶ σέσελι καὶ πίσσα ὑγρὰ λεία ἐκλειχομένη. γενναιότατα δὲ βοηθοῦσι καὶ αἱ ἀντίδοτοι, ὧν τὰς σκευασίας ἐπὶ τέλει ἀναγράψομεν. κοινῶς δὲ βοηθητέον τούτοις τὸν τρόπον τοῦτον· δυνατὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν παρακολουθούντων συμπτωμάτων, κοινὰ καὶ τὰ βοηθήματα συμπαραλαμβάνεσθαι. σχεδὸν γὰρ αἱ τῶν πλείστων φαρμάκων δυνάμεις, εἰς ὁμοιοτρόπους περιάγουσι τὸ σῶμα διαθέσεις. δι' ἣν αἰτίαν ἐπὶ τῶν πλείστων τὰ κοινὰ βοηθήματα ἀνύει· ποικίλα μὲν γὰρ τὰ δηλητήρια φάρμακα, κοιναὶ δὲ καὶ οὐ πολλαί αἱ ἐξ αὐτῶν γινόμεναι διαθέσεις. ἀδύνατον γὰρ πάντα τὰ συμπτώματα ἑνὶ παρακολουθῆσαι. εἰ γὰρ ἦν τοῦτο, περιεῖλκεν ἂν ἡ καθ' ἕκαστον φάρμακον διὰ τῶν βοηθημάτων παράδοσις. τό, τε γὰρ δήγειν στόμαχόν τε κοιλίαν καὶ ἔντερα ἧπάρ τε καὶ

castoriū, ferulę virentis medulla, flos rhododédri, succus marrubij, laser aut laserpitium, sagapenū, peucedani succus, aut panacis, & radix quam magudarim appellarūt, aristolochia longa, syluestris rutæ semé, & betonicæ, quā cestron nominät, folia: singula cū vino drachmę pondo sumi debét. Effectum præbet polij decoctū, & seseli, & liquida pix lincta. Magnificè ferūt opé antidota, quę in calce operis scripta reliquimus. Cōmunis ratio præstandi auxilij ita se habet. Cæterū ab iis quæ consueuerunt euenire, cōmunia remedia sumptitari possunt. Ferè enim vires venenorū quamplurimorū, in affectus consimiles corpus tandē redigūt. Quam ob causam plerisq; cōmunia conducūt auxilia: varia etenim sunt venenorū genera, cōmunes tamé nec multi iidé affect⁹ oriūtur. Neq; fieri potest, vt oés cōcurrétésq; casus quæ symptomata vocāt, vnū venenum sequātur. Alioquin superuacanea fuisset venenorū singulorū traditio cū suis remediis ab authorib⁹ descripta, Neq; verò in vno eodéq; promptū est inuenire, vt quis stomachi, alui, intestinorū, iecoris

iecoris, renũ, & veſicæ dolore vehemẽter crucietur, vt ſingultiat, erodatur, contremiſcat, refrigeretur, obmuteſcat, cõuellatur, pulſus elangueſcat, ſpiritus difficilis fiat, veterno prematur, vertigo obuerſetur, caligẽt ſenſus, ſtrãguletur, ſitiat, ſãguis erũpat, febre cõflictetur, ægrè lotium reddat, torminibus vexetur, crebrò vomitet, nauſea prematur, rubeſcat, liuore ſugilletur, palleſcat, deſipiat, ſtertat, virib⁹ deficiatur, & pleraq; alia faciat, patiatúrque: ſingula enim in generales affect⁹ deducta, pauca numero, & communia ea demõſtrãt, quæ euenire cõſueuerũt. Quare in ſingulis quę ſuprà dixim⁹ nõ facile fuerit deuoratũ virus cognoſcere. Nam oris & linguæ eroſio, ſtomachi, vẽtris, veſicæ ac renum inflãmatio, vehemẽs vrinę difficultas, & interdũ cruoris cũ eo exitus lãcinatio, & in plurimis partibus quidã aduſtionis ſenſus, nõ in cãtharidibus modò potis reperiũtur, ſed in erucis quoq; pinorum, & bupreſte, & ſalamandra. Porrò non modo eos qui meconium hauſerũt, veterno aut ſopore premi, ſtertere, liuore ſugillari, torpere, refrigerari, ſtupeſcere, toto

καὶ νεφροὺς καὶ κύστιν, ἔτι δὲ λύζειν καὶ δάκνεσθαι καὶ τρέμειν, ἀφώνους τὲ εἶναι καὶ περιψύχεσθαι, σπᾶσθαί τε καὶ ἀσφυκτεῖν καὶ δυσπνοεῖν, καὶ καταφέρεσθαι καὶ σκοτοῦσθαι καὶ πνίγεσθαι καὶ διψᾶν καὶ αἱμοῤῥαγεῖν, πυρέσσειν τὲ καὶ δυσουρεῖν, καὶ στροφοῦσθαι, καὶ ἐμεῖν πυκνὰ ἢ ναυτιᾶν, ἐρυθραίνεσθαί τε καὶ πελιδνοῦσθαι καὶ ὠχριᾶν, παραφρονεῖν τε καὶ ῥέγχειν καὶ παρίεσθαι, καὶ ἄλλα πολλὰ ποιεῖν καὶ διάφορα πάσχειν· ἑνὶ μόνῳ δύσκολον εὑρεῖν παρεπόμενον, ἕκαστον μερισθὲν εἰς καθολικὰς διαθέσεις ὀλίγων ἀριθμὸν καὶ κοινῶν ὑποδεῖξαι συμπτωμάτων. διὸ καὶ ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν προειρημένων οὐκ εὔκολον τὸ εἰλημμένον φάρμακον γινώσκεσθαι. τὸ γὰρ δάκνεσθαι τὸ στόμα καὶ γλῶτταν, καὶ φλεγμαίνειν στόμαχον καὶ κοιλίαν τὲ καὶ νεφροὺς καὶ κύστιν, δυσουρεῖν τε ἰσχυρῶς, ἐνίοτε δὲ καὶ αἷμα δι' οὔρων πορεύεσθαι, καὶ λακιδοῦσθαι, διαπεπρῆσθαί τε πολλὰ μέρη τοῦ σώματος, οὐ μόνον ἐπὶ κανθαρίδων εὑρίσκεται παρακολουθοῦντα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πιτυοκάμπης καὶ βουπρήστεως καὶ σαλαμάνδρας. τό, τε καταφέρεσθαι ἢ καροῦσθαι ἢ ῥέγχειν, πελιοῦσθαί τε καὶ νωθριᾶν καὶ καταψύχεσθαι καὶ ναρκᾶν, ἀνεσθητεῖν τε καὶ ὀδα-

καὶ ὀδαξεῖσθαι τὸ ὅλον σῶμα, οὐ μόνον τοῖς τὸ μηκώνειον πεπωκόσι παρέπεται, ἀλλὰ καὶ τοῖς μανδραγόραν ἢ κώνειον προσενεγκαμένοις. τό, τε παραφρονεῖν, οὐ μόνον ὑοσκύαμος ἐπιφέρει, ἀλλὰ καὶ τὰ τοξικὰ καλούμενα τῶν φαρμάκων· καὶ ἀκόνιτον δὲ, καὶ τὸ μέλι τὸ γεννώμενον ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ. καὶ τὸ πνίγεσθαι δὲ οὐ μόνον ἐπὶ μυκήτων ὁρᾶται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ αἵματος ταυρείου, καὶ γάλακτος καὶ ἀκονίτου καὶ γύψου καὶ ψιμμιθίου. καὶ καθόλου δύσκολον ἐὰν θέλῃς εὑρεῖν σημεῖον δυνάμενόν τι τῶν πινομένων καὶ γενομένων φαρμάκων δηλῶσαι· καὶ μάλισθ' ὅτι κοινὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιγινομένοις πάθεσι παρακολουθεῖ ταῦτα. πλὴν ἐπὶ μὲν τῶν ὀξέως ἀναιρούντων, ἔστι που καὶ σημειώσασθαι τὸ βλεπόμενον ὡς παραδώσομεν. ἐπὶ δὲ τῶν χρονίας διαθέσεις παρασκευαζόντων, δύσκολον οὐδὲν πρὸς τὴν θεραπείαν τοῦ περὶ τὴν σημείωσιν δυσχεροῦς βλάπτοντος, ἐκφυγόντα γὰρ τὴν ὀξύτητα τῆς ἐνεργείας τὰ φάρμακα, καὶ μεταληφθέντα εἰς χρονίους, κοινῶς λαμβάνει τοῖς λοιποῖς πάθεσι τὰς κατασκευὰς, καὶ τὰς βοηθείας, τῆς ἰδιότητος τῶν πινομένων φαρμάκων μηκέτ' ἐνούσης.

toto corpore pruritum ſentire, ſenſu priuari cõſtat, ſed eos etiam qui mandragorã aut cicutam deuorarũt. Deliriũ non hyoſciamus tantum infert, verumetiã quæ toxica appellantur: itidem aconitum, & mel quod in Heraclea Pontica gignitur. Stangulatio non minus in fungis, quàm in ſanguine taurino, lacte, aconito, ceruſa, gypſo conſpicitur. In ſumma, difficile vnũ vni veneno proprium inuenire ſignum, quod hauſtum, guſtatumque virus prodere poſsit: maximè quod hæc cæterorum etiam vitiorum, quæ in corpore exoriuntur, communia ſequi ſolent. Cæterum in his quæ celeriter enecant, noxam ſignis forſitan indicare poſsis, ſi ad ea reſpexeris quæ ſumus dicturi. Sed in iis qui ad longas ægritudines ſpectant, nihil ad medendi rationem difficile, dũtaxat quod pertineat ad indicia noxæ, vtpote cum venena ſtatim atque præſentaneam vim illam perdiderunt, tranſmutata in longos affectus, cõmunia reliquorum vitiorum remedia, compoſitionéſque flagitent, cum venefica proprietas non amplius inſit.

Si verò longa ſit affectio, in aliquod diuturnorũ morborum genus recidet, à quibus facilè fuerit medédi rationé aſſumere. Sed de iis quæ generaliter auxiliantur, hactenus. Conſequenter quæ priuatim ſingulis proſunt, ſcriptis mãdabimus, ſi prius ſigillatim expoſuerimus, quæ ex ſingulis ordinibus exitialem aut maleficam vim ſortiũtur, vt medicinæ ſtudioſi ea cautè obſeruét, quę ad rationé ſalutis ſcripta inueniuntur: ꝙ nonnulla eorũ quibus vtũtur, venenis ſint commiſta. Incuria enim magnas adfert noxas, & ſæpe cõtinuo vſu eorũ, homo in pernicié agitur. Proinde animalia quæ exitioſã vim habét, hęc ſũt: cãtharides, bupreſtis, ſalamãdra, pinorũ erucæ, lep⁹marinus, rubeta, & rana paluſtris muta, deuoratæ hirudines. Semina ſũt: hyoſcyam⁹, coriãdrũ cicuta, gith, pſylliõ. liquaméta: meconiũ, opocarpaſõ, thapſiæ ſuccus, elateriũ, mandragoras. Radices, quas mittit chamæleo, aconitũ, thapſia, veratrũ, ixia, agaricũ nigrum, ephemerum, quod aliqui Colchicum vocant, quod in Colchide naſcitur. Herbæ oleráque: ſmilax, quã aliqui tithymalũ appellãt, Roma-

διαθέσεως δὲ χρονίου κατεσκευασμένης ὑπ' αὐτῶν ἡ διάθεσις πάντων εἰς ἕν τι γένος τῶν χρονίων ἐμπίπτει παθῶν, ἐφ' ὧν εὐχερές ἐστι καὶ τὴν θεραπείαν ἀναλαμβάνειν. καὶ τὰ μὲν κοινῶς βοηθοῦντα ταῦτ' ἐστίν. οἷς ἀκολούθως ἀναγράψομεν καὶ τὰ ἰδία ἑκάστοις ἁρμόζοντα προεκθέμενοι ὑφ' ἓν ὅσα φθαρτικὴν ἢ κακωτικὴν ἔχει δύναμιν ἑκάστης τάξεως, καὶ ἵνα πεφυλαγμένως εἴ τινα τῶν πρὸς ὑγείαν ἀναγεγραμμένων φαρμάκων ἔχοιέν τινα τούτων μεμιγμένα φάρμακα οἱ φιλιατροῦντες οἷς χρῶνται. τὸ γὰρ ἀπερίσκεπτον μεγάλας ἐπιφέρει βλάβας, καὶ πολλάκις διὰ τὴν συνεχῆ χρῆσιν αὐτῶν, ἀπωλείας αἴτια γίνεται. ζῶα μὲν οὖν ἐστι φθαρτικὰ τάδε· κανθαρίδες, βούπρηστις, σαλαμάνδρα, πιτυοκάμπη, λαγωὸς θαλάσσιος, φρῦνος ὁ λεῖος, βάτραχος ἕλειος ἄφωνος, βδέλλαι καταποθεῖσαι. σπερμάτων, ὑοσκύαμος, κόριον, κώνειον, μελάνθιον, ψύλλιον. ὀπισμάτων δὲ μηκώνειον, ὀποκάρπασον, θαψίας χυλὸς, ἐλατήριον, μανδραγόρας. ῥιζῶν δὲ χαμαιλέων, ἀκόνιτον, θαψία, ἐλλέβορος, ἰξίας, ἀγαρικὸν τὸ μέλαν, ἐφήμερον ὃ ἔνιοι κολχικὸν καλοῦσι διὰ τὸ ἐν κολχίδι γίνεσθαι. ποῶν δὲ καὶ λαχάνων, σμίλαξ, ἣν ἔνιοι* τιθύμαλον, ῥωμαῖοι

ῥωμαῖοι δὲ τάξιον ἢ τάξον καλοῦσι, στρύχνον μανικὸν ὃ καὶ δορύκνιον καλοῦσιν, ἤ τε σαρπηδόνιος πόα οὖσα βατραχίου εἶδος, μήκων, κερατῖτις, φαρικὸν, τοξικὸν, πήγανον ἄγριον, μύκητες. ἀπὸ ζώων δὲ αἷμα ταύρειον νεαρὸν, καὶ τὸ ἐμπυτιασθὲν γάλα, μέλι τε τὸ ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ γινόμενον. μεταλλικὰ δὲ, γύψος, ψιμμύθιον, τίτανος, ἀρσενικὸν, σανδαράχαι δύο, λιθάργυρος, ἀδάρκη, μόλιβδος, καὶ ἡ καλουμένη ὑδράργυρος. τῶν δὲ συμφύλων, οἶνος ἀθρόως ποθεὶς πολὺς ἀπὸ βαλανείου ἢ γλυκὺ, ἢ ψυχρὸν ὕδωρ ὁμοίως.

Περὶ Κανθαρίδων. Κεφ. α.

Τοῖς οὖν κανθαρίδας προσενηνεγμένοις, παρέπεται χαλεπώτατα σημεῖα. σχεδὸν γὰρ ἀπὸ τοῦ στόματος μέχρι κύστεως πάντα δάκνεσθαι δοκεῖ αὐτοῖς, καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν, πίσσῃ ἢ κεδρίᾳ ὅμοιόν τι ἐγγίνεσθαι· φλεγμαίνουσι δὲ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον καὶ δυσουροῦσι· πολλάκις δὲ αἷμα προΐενται δι᾽ οὔρων· φέρεται δ᾽ αὐτοῖς κατὰ κοιλίαν* ὅμοια τοῖς ἐπὶ δυσεντερικῶν· λειποθυμίαις τε καὶ ἄσαις καὶ σκοτοδινίαις περιπίπτουσιν· ἐπὶ τέλει δὲ παραφέρουσι τὴν διάνοιαν. δεῖ οὖν πρὸ τοῦ παρακολουθῆσαί τι τοιοῦτον, ἀναγκάζειν ἐμεῖν, διδόντας αὐτοῖς τὸ ἔλαιον, ἢ ἄλλο τι τῶν προειρημένων.

καὶ μετ

Romani taxum, ſolanũ manicũ, quod & dorycniũ dicitur: ſardinia herba, quæ ranunculi genus eſt, corniculatum papauer, pharicũ, toxicum, ruta ſylueſtris, fungi. Ab animalibꝰ, taurinus ſanguis recẽs, coagulatũ lac, mel Heracleæ in Ponto genitum. Metalla: gypſum, ceruſa, calx, auripigmentum, duo ſandarachæ genera, ſpuma argenti, adarce, plumbum, & quod argentum viuum dicitur. E liquoribus domeſticis: vinum abunde poſt balneas potum; aut paſſum; & frigida aqua ſimiliter.

Cantharides. Cap. I.

Quibus datæ ſunt cantharides, ſigna eueniunt grauiſsima. Ab ore enim ad veſicam vſque cuncta erodi ſentiũtur; picẽ aut ſimilem quiddam cedriæ reſipiunt, dextra præcordia inflammãtur: vrinam ægrẽ reddunt, & ſubinde cum lotio ſanguinem emittunt: ſtrigmẽta non ſecus atque dyſentericis, aluo deferuntur: faſtidia urgent: animo linquuntur, obortáq; vertigine concidunt: poſtremò mẽte abalienantur. Ergo antea quàm tale nõnihil accidat, dato oleo, aut ſupradictorũ aliquo, vomere cogãtur:

mox vbi vomtiõe plurima reiecerũt, halicæ aut orizæ, tragi aut ptiſanæ cremor, aut decoctũ maluæ, aut ſeminis lini, aut fœnigræci, aut radicũ althææ, quam Latinus ſermo ibiſcum appellat, clyſtere infundatur. Præterea nitrũ eiſdem dandũ, ex hydromelite, vt quę ſtomacho adhuc aut inteſtinis adhęrẽt, eluẽdo excernantur, ac deſcẽdant. Quæ niſi ſic diſcutiantur, ingeſta in aluũ ex nitro aqua mulſa, vacuari debẽt. Detur deinde vinũ aut paſſum, in quo pineoli nuclei, aut cucumeris ſemina contrita ſint, aut ex lacte, aut mulſa, aut anſerinus adeps in paſſo liquefactus. Inflãmatæ autẽ partes hordei farina cũ mulſa decocta perũgantur. Ab initio admota cataplaſmata nocent, quòd citatus ab eis calor, illapſum virus ita remoratur, vt in principes ſe parteis inſinuet: ipſa tamen, interiecto tempore, moleſtiſsimis inflãmationibus opitulantur, vtpote quę dolores & permulceant & leniant. Tum vbi corpus calfaciente oleo inunctum fuerit, in ſoliũ deſcẽdere oportet, ac lauare, vt per cutẽ ſummam quæ corpori noxia inhæſerũt, etiam excernantur.

Et

καὶ μετὰ τὸ κομίσασθαι τὰ πλεῖστα διὰ τῶν ἐμέτων ἐνιέναι διὰ κλυστῆρος χυλὸν χόνδρου, ἢ ὀρύζης, ἢ τράγου, ἢ πτισάνης, ἢ μαλάχης ἀφέψημα, ἢ λινοσπέρμου, ἢ τήλεως, ἢ τῶν ῥίζων τῆς ἀλθαίας, ἣν ἐβίσκον ὀνομάσουσι ῥωμαῖοι. ἐπιδιδόναι τε αὐτοῖς νίτρον σὺν ὑδρομέλιτι πρὸς τὸ καταβιβάσαι καὶ ἐκνίψαι τὰ ἔτι παρακείμενα τῷ στομάχῳ καὶ ἐντέροις. καὶ ἐὰν μὴ διακοπῇ, κενοῦν δεῖ μελίκρατον ἐνιέντας μετὰ νίτρου. καὶ ἐπιδιδόνα οἶνον ἢ γλυκὺ, συντεθριμμένων αὐτῷ στροβίλων καὶ σικύων σπέρματος, ἢ γάλακτος ἢ μελικράτου, ἢ στέαρ χήνειον συντετηκὸς ἐν γλυκεῖ. τὰ δὲ φλεγμαίνοντα μέρη καταπλάσσοντας κριθῶν ἀλεύρῳ ἑψημένῳ μετὰ μελικράτου. καταρχὰς μὲν οὖν παραλαμβανόμενα τὰ καταπλάσματα, βλάπτει διὰ τὸ ὑπὸ τῆς γενομένης θερμασίας κατέχεσθαι τὸ δοθὲν, στηρίζον ἐπὶ τοὺς τόποις ὄντας κυρίοις· χρονισθέντων δὲ ὠφελεῖ τὰς χαλεπωτάτας φλεγμονάς, παρηγοροῦντα καὶ παραμυθούμενα τὰς ἀλγηδόνας. ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ ἁρμόζει προλιπαίαντας, ἐλαίῳ θερμαντικῷ τὸ σῶμα λούειν, καθιέντας εἰς ἔμβασιν, ἑκάστω δὲ ἡ ἰατρεία, διὰ τῆς ἐπιφανείας τὰ ἐπιβλαβῆ παρατεθέντα τῷ σώματι ἐκκρίνεσθαι.

καὶ

καὶ καθόλου παντοίως δεῖ κινεῖν τὰς ἐκκρίσεις, πρὸς τὸ μὴ ἔμμονον κατασκευὴν λαμβάνειν τὴν διάθεσιν. διδόναι δὲ καὶ κρέα ὀρνίθεια καὶ ἄρνεια δελφάκια καὶ ἐρίφεια, λιπαρὰ δὲ ταῦτα καὶ ἁπαλώτατα καὶ καθεψημένα σὺν λινοσπέρμῳ· εὐκοίλια γάρ ἐστι καὶ ἀμβλυντικὰ τῶν δριμέων. καὶ οἶνον γλυκὺν καὶ πολύν. ἁρμόζει δ' ἐπ' αὐτῶν καὶ λιβάνου φλοιὸς, καὶ γῆς τῆς καλουμένης ἀστέρος, ἑκάστου < δ'. μετὰ γλυκέος < ά λαμβανομένη. γλήχων τε μεθ' ὕδατος τριφθεὶς καὶ ἴρινον ἢ ῥόδινον μῦρον μετὰ πηγάνου ἀφεψόμενον, καὶ ἀμπέλου ἀκρέμονες ἁπαλοὶ λεῖοι μετὰ γλυκέος. δυνατώτατα δὲ πάντων βοηθοῦσιν αἱ ἀντίδοτοι πινόμεναι σὺν μελικράτῳ πλῆθος < δ'.

Περὶ Πιτυοκάμπης. Κεφ β'.

Τοῖς δὲ πιτυοκάμπην λαβοῦσιν εὐθέως πόνος περὶ τὸ στόμα καὶ τὸν οὐρανίσκον παρακολουθεῖ· φλεγμονή τε ἰσχυρὰ γλώσσης καὶ στομάχου καὶ κοιλίας· καὶ ἐντέρων πόνος ἰσχυρὸς μετὰ τοῦ δοκεῖν ὀδάξεσθαι τὰ ἐντός· πύρωσίς τε καθ' ὅλον τὸ σῶμα. τούτοις βοηθητέον ὁμοίως τοῖς τὰς κανθαρίδας πεπωκόσιν. ἰδίως δὲ ἐπ' αὐτῶν παραληψόμεθα ἀντὶ ἐλαίου τοῦ λιτοῦ καὶ ἰρίνου τὸ μήλινον, κατασκευαζόμενον ἐκ μήλων κυδωνίων καὶ ἐλαίου.

Et deiectiones multifariã moliri oportet, ne affectus infigatur, & stabilitatẽ capessat. Gallinaceis carnibus & hœdinis, aut suillis catulis, maximè pinguibus & tenerrimis, ac cũ lini semine coctis, vesci debent: siquidẽ aluũ cient, atq; venenorũ acrimonias hebetant. Vinũ dulce liberalius ebibatur. Prodest thuris cortex, & samia terra, quæ aster appellatur, si quaternæ singulorũ drachmæ cũ passo sumantur. Item pulegiũ ex aqua tritum, irinum aut rosaceum, cum rutę decocto, recentes vitis ramuli, cum passo detriti. Longè omnium potentissimè, antidota auxiliantur, cum aqua mulsa, drachmis quatuor pota.

Pinorum erucæ. Cap. II.

Iis qui erucas pinorũ hauserũt, illico dolor in ore & palato exorit: vehemẽs alui, linguæ ac stomachi ĩflãmatio torquet: intestina dolor excruciat, ita vt pruriginẽ sentire videãtur: corpus totũ exæstuat: fastidiũ vrget. Quibus est succurrẽdũ remediis, quæ deuoratis cantharidibus dantur. Peculiariter tamẽ pro simplici oleo & irino melinũ quod è cotoneis pomis & oleo tẽperatur, accipiemus.

Bupreſtis. Cap. III.

Qui bupreſtin biberunt, nõ diſsimile nitro virus ſapiũt: ſtomachi ventriſq; vehemens dolor inſequitur: tam vẽter quàm ſtomachus mirum in modum, vt in aqua inter cutem, diffla-tus, intumeſcit. Vniuerſa corporis facies contenditur: vrina ſupprimitur. Quibus eadẽ quæ potis cantharidibus auxiliãtur. Priuatim poſt vomitus & vacuationes quas clyſteribꝰ molimur, aridæ ficus proſunt: item earum decoctum, ex vino. Vbi verò iam ferè pericula inclinantur, Thebaicarum palmularum cibo, aut earundem tritarum in mulſo aut lactis potu, iuuantur. Pyrorum etiam-num omne genus eſſe, & lac humanum bibere, conuenit.

Περὶ Βυπρήστεως. Κεφ. γ'.

Τοῖς δὲ βούπρηστιν πεπωκόσι, δοκεῖ κατὰ τὴν γεῦσιν ὅμοιόν τι βρωμώδει γίγνῳ· παρακολουθεῖ δὲ ἄλγημα στομάχου καὶ κοιλίας σφοδρόν· ὄγκος τε στομάχου καὶ κοιλίας σφοδρὸς ὁμοίως ὑδρωπικοῖς. καὶ περιτείνεται αὐτοῖς ἡ ἐπιφάνεια ὅλου τοῦ σώματος· τά τε οὖρα ἐπέχεται. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ὅσα καὶ τοῖς καυθαρίδας πεπωκόσιν. ἰδίως δὲ ἀφελοῦνται μετὰ τὸ τῶν ἐμέτων καὶ τοῦ κλυσῆρος κενωθῆναι σύκα ξηρὰ λαμβάνοντες· καὶ τὸ ἄφεψημα δὲ αὐτῶν σὺν οἴνῳ. παρακμάζοντος δὲ τοῦ κατ' ὀξύτητα κινδύνου, ὠφελοῦνται φοινικοβαλάνοις ἐδίοντες, ἢ λελασμένας ζωὸ οἰνομέλιτι, ἢ γάλακτι πίνοντες. ἢ καὶ ἀπίων ἅπαν τὸ γένος ἐδίοντες καὶ γάλα γυναικεῖον πίνοντες.

Salamandra. Cap. IIII.

Si ſalamandram hauſerunt, linguæ inflãmatio cõſequitur, mẽs & ſermo præpeditur, tremor cum torpore aut horrore quodã ac exolutione accedit: partes nõnullę corporis liuoribus circunquaq; ſugillantur: ſæpéque, diutius immorante veneno putreſcẽtes defluũt. Quibus præſtabimus cũcta quæ potis cantharidibus.

Περὶ Σαλαμάνδρας. Κεφ. δ'.

Τοῖς δὲ σαλαμάνδραν λαβοῦσι, παρέπεται γλώσσης φλεγμονὴ, καὶ διανοίας ἐμποδισμὸς καὶ τρόμος μετὰ ναρκώσεως ἢ φρίκης πόνου καὶ συλύσεως· πελιοῦνται δέ τινα μέρη κυκλοτερῶς αὐτοῖς τοῦ σώματος· ὧν πολλάκις ἐμμεινάντων ὑπὸ φαρμάκου, σπόμβυα ἀποῤῥεῖν, ἐφ' ὧν πάντα ποιεῖ σάμβοι ὅσα καὶ ἐπὶ καυθαρίδων.

Pecu-

ἰδιαίτε-

ἰδιαίτερον αὐτοῖς προσφέρομεν φάρμακον ῥητίνην τὴν πιτυΐνην, ἢ χαλβάνην σὺν μέλιτι ἀντὶ ἐκλεκτοῦ, καὶ χαμαιπίτυος ἀφέψημα συνεκλεανθέντων αὐτῷ στροβίλων· ἢ κνίδης φύλλα συνεψηθέντα κρίνω μετ' ἐλαίου. ποιεῖ δὲ ἐπ' αὐτῶν καὶ θαλασσίας χελώνης ἢ χερσαίας ὠὰ, ὁ ποῖα ἂν ἦ ἑψημένα· καὶ βατραχίων ζωμὸς, συγκαθεψηθείσης αὐτοῖς ἠρυγγίου ῥίζης.

Περὶ Εφημέρου. Κεφ. ε.

Τοῖς δὲ ἐφήμερον λαβοῦσιν, ὃ ἔνιοι καλοῦσι κολχικὸν ἢ βολβὸν ἄγριον, παρακολουθεῖ κνησμὸς καθ' ὅλον τὸ σῶμα, ὡς ὑπὸ σκίλλης ἢ κνίδης ἐρεθιζομένοις· τὰ δὲ ἐντὸς ἀναδάκνονται· καυσοῦνται δὲ τὸν στόμαχον μετὰ βάρους ἱκανοῦ. ἐπισχύοντος δὲ τοῦ πάθους. κατὰ κοιλίαν φέρεται αἱματώδη, ξύσμασι μεμιγμένα. οἷς βοηθητέον καθάπερ καὶ τοῖς σαλαμάνδραν πεπωκόσι, διά τε ἐμέτων καὶ κλυσμάτων· πρὸ δὲ τοῦ ἐνισχύσαι τὸ φάρμακον, μεταδοτέον αὐτοῖς δρυὸς τῶν φύλλων ἢ βαλάνων ἢ σιδίων ἀφέψημα· ἢ ἑρπύλλου σὺν γάλακτι πίνειν· ἢ πολυγόνου χυλὸν ἢ ἀμπέλου ἀκρεμόνων, ἢ βάτου ἢ νάρθηκος ἁπαλοῦ τῆς ἐντεριώνης, ἢ μύρτου μετ' οἴνου. αὐτὰ δὲ τὰ μύρτα λεῖα κοπέντα καὶ ἀποβραχέντα ἐν ὕδατι, βοηθεῖ τοῦ ἐξ αὐτῶν ὑγροῦ λαμβανομένου.

ποιεῖ

Peculiaria verò remedia, resina pinus, aut galbanum ex melle linctum, & aiugæ decoctũ, in quo nuclei pinei conterantur: vrticæ quoq; folia, cũ liliis & oleo decocta. Prosunt etiam oua testudinis marinæ aut terrestris, cocta: item ranarum ius, cum quibus eryngij radix incocta sit.

Ephemerum. Cap. V.

Sumpto ephemero, quod aliqui Colchicon, aut syluestré bulbum appellant, pruritus in toto corpore excitatur, nõ secus atq; iis qui vrtica aut scilla lacessuntur: interna rosionem sentiunt: stomachus cũ ingenti grauitate exæstuat. Cæterũ inualescente morbo, cruor strigmẽtis admistus, per aluũ exigitur. Quibus, vt iis qui salamandram hauserũt, vomitione aut clysteribus auxiliari cõueniet: sed antea q̃ venenũ inualescat, dandũ est decoctũ frondium quercus, aut glãdiũ, aut malicorij: lac bibere prodest, in quo serpillũ sit decoctũ: itẽ succum sanguinalis herbæ, aut ramorũ vitis, aut rubi, aut medullę recẽtis ferulæ, aut myrti cum vino. Baccæ autem myrti tusæ tritæque, & aqua maceratæ, vt liquor inde sumatur, opẽ ferũt.

Media castanearũ tunicula, similem effectum præbet, si cruda in aliquo supradictorum succo sumptitetur: origanum quoque cum lixiuio epotum: eximiè iuuantur asinini lactis aut bubuli calidi potu, etiam si in ore contineant: ita vt quibus copia lactis huius adsit, nõ aliud desideretur.

Dorycnium.

Cap. VI.

Dorycnion, quod aliqui manicon solanum appellarunt, epotum, lactis saporem in gustu refert: continentes singultus ciet, humor linguam vexat, sanguis confertim reiicitur: mucosa quædam perinde quasi dysentericis, aluo egeruntur. Itaque antequam aliquid ex iis eueniat, auxilio sunt antedicta, vomitus, clyster, & quæcunque potum venenum expellere possunt. Priuatim iis opitulatur, aqua mulsa, lac caprillum, aut asininum, dulce vinum, quod tepidum cum aniso bibatur, amygdalæ amaræ, gallinacea pectora decocta. Quinetiam conchylia omnia, tam cruda quàm tosta esse salutare est. Conueniunt & locustæ marinæ, & gammari, & pota eorundem iuscula.

Aconi-

ποιεῖ δὲ ὡσαύτως καὶ ὁ τῶν σαρδονίων βαλανῶν ὑμὴν μέσος, ὠμὸς λαμβανόμενος μετά τινος τῶν προειρημένων χυλῶν· ὀρίγανός τε σὺν κονίᾳ ποθεῖσα· ἀκριβῶς δὲ βοηθοῦνται οἱ τὸ ὄνειον ἢ βόειον γάλα θερμὸν πίνοντες καὶ κατέχοντες ἐν τῷ στόματι· ὥς τε τοὺς εὐπορήσαντας τούτου, ἄλλου μηδενὸς χρήζειν βοηθήματος.

Περὶ Δορυκνίου.

Κεφ. ϛ'.

Δορυκνίου δὲ ποθέντος ὁ ἔνιοι στρύχνον μανικὸν ἐκάλεσαν, παρακολουθεῖ ὥσπερ γάλακτος ποιότης ἐν τῇ γεύσει, καὶ λυγμοὶ συνεχεῖς, γλώττης τε ὑγρότης, καὶ αἵματος ἀναγωγὴ ἀθρόα· κατὰ κοιλίαν δὲ αὐτοῖς μυξώδη φέρεται ὡς ἐπὶ δυσεντερικῶν. οἷς βοηθεῖ πρὸ τοῦ τούτων τὶ παρακολουθῆσαι, ἃ καὶ τοῖς προειρημένοις ὅ, τε ἔμετος καὶ τὸ κλύσμα, καὶ ὅσα δύναται τὸ ποθὲν ἐκκρίναι φάρμακον. ἰδίως δ' ἐπ' αὐτῶν βοηθεῖ τὸ μελίκρατον ἢ ὄνειον ἢ αἴγειον γάλα, καὶ γλυκὺς οἶνος χλιαρὸς μετ' ἀνίσου πινόμενος, καὶ ἀμύγδαλα πικρὰ, στήθη τε ὀρνίθεια καθεψημένα. καὶ πάντα τὰ κογχύλια ὠμὰ καὶ ὀπτὰ ἐσθιόμενα, καὶ κάραβοι, καὶ ἀστακοὶ, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν ζωμὸς πινόμενος.

Περὶ

Πρὶ Ἀκονίτου. Κεφ. ζ'.

Τὸ δὲ ἀκόνιτον εὐθέως ἅμα τῷ πίνεσθαι γλυκαίνει τὴν γλῶσσαν μετά τινος στύψεως· καὶ ἀπὸ τοῦ γλυκασμοῦ σκοτοδινίαν, καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἐξανίστασθαι, καὶ ὑγρότητας ὀφθαλμῶν ἐπιφέρει· βάρος τὲ θώρακος, καὶ ὑποχονδρίου μετὰ τοῦ πολλὰ πνεύματα ἀποδίδοσθαι. ἐφ' ὧν δὲ δι' ἐμέτων ἐκκομισθῆναι δεῖ τὸ φάρμακον, ἢ καὶ διὰ κλυστήρος καθαρθῆναι τὴν κοιλίαν. χρησόμεθα προποτισμῷ ὀριγάνῳ, ἢ πηγάνῳ, ἢ πρασίῳ. *ἢ ἀψινθίου ζέματι μετ' οἴνου ἀψινθίτου, ἢ ἀειζώου, ἢ ἀβροτόνου, ἢ χαμελαίας, ἢ χαμαιπίτυος. ἁρμόζει δὲ αὐτοῖς καὶ ἀποβαλσάμου ὁλκὴ < ά. σὺν μέλιτι ἢ καὶ καστορίου καὶ πεπέρεως καὶ πηγάνου ἴσης ὁλκῆς σὺν οἴνῳ. καὶ πιτύα ἐρίφου, ἢ λαγωοῦ ἢ νέβρου σὺν ὄξει, καὶ σιδήρου σκωρία, ἢ αὐτὸς ὁ σίδηρος, ἢ χρυσὸς, ἢ ἄργυρος διάπυρος ἐν οἴνῳ σβεσθέντα, τοῦ ὑγροῦ λαμβανομένου· κονιάτε σὺν οἴνῳ, καὶ ὄρνιθι καθεψηθεῖσα, ἢ κρεῶν λιπαρῶν βοείων ζωμὸς λαμβανόμενος σὺν οἴνῳ. λέγεται δὲ καὶ ἡ χαμαιπίτυς ἰδίως ἐπ' αὐτῶν ἁρμόζειν.

Aconitum. Cap. VII.

Aconitum ſtatim in lingua inter bibendum, cum adſtrictione quadam dulceſcit: & ſubinde potiſsimum cum exurgere conátur, vertigines offundit: lachrymas ciet: grauitatem pectori, & præcordiis adfert, ſimúlque crebri ſpiritus deflantur. Quare venenum vomitione abigi, aut clyſtere per aluum egeri opus eſt. Vtimur inter propinandum, origano, ruta, marrubio, vel abſinthij decocto, cum vino abſinthite, vel ſemperuiuo, vel abrotono, vel chamelæa, aut aiuga. Prodeſt etiamnum opobalſami drachma, cum melle aut lacte, cum caſtorio, pipere & ruta, æquis póderibus ex vino. Coagulũ hœdi, leporis, aut hinnuli cũ aceto, ferri quoque ſtercus, ité vinum in quo aurum, ferrũ, argentúmve candens reſtinguatur, potum: lixiuiaq; cum gallina & vino decocta, aut carnium bubularũ præpinguium iura, cum vino ſumpta. Fertur & aiuga priuatim ipſis ſubuenire.

Πρὶ τοῦ ἐν ἡρακλείᾳ μέλιτος. Κεφ. η'.

Μέλι τὸ ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ ἐν ᾗ καὶ τὸ ἀκόνιτον γεννᾶται, ἀθήνησι

Mel Heracliæ. Cap. VIII.

MEL in Heraclia Ponti, vbi aconitum gigni ſolet, inuenitur:

inuenitur: quod qni edunt bibúntve, non secus afflictantur, quàm qui aconitum ebiberunt. Iis eadem quæ poto aconito conueniunt: adiuuantur in primis cõtinuò vini mulsi potu, cui rutæ folia sint adiecta.

Coriandrum. Cap. IX.

Coriandrum ob odorẽ latêre non potest: epotum autẽ vocem exasperat, insaniã adfert, à temulẽtijs non abhorrẽtem. Qui sumpserunt, pudenda dictu blaterant, totiúsq; corporis odore venenũ fatẽtur. Quibus post vomitionẽ irino oleo concitatam, vti retulimus, merũ & per sese, & ex absinthio potum auxiliatur. Item oleum, nec secus oua in eodem exinanita, si liquefacta in muria sorbeantur: & epota muria, & ius salsum ex gallina & ansere passum quoq; cũ lixiuia sumptũ.

Psyllium. Cap. X.

Psyllion epotũ, corpori toti frigus & torporem cum exolutione & mœrore quodam affert: ita vt animum despondeant. Cui omnia quæ exhausto coriano auxiliantur.

Cicuta. Cap. XI.

Cicuta pota vertiginẽ excitat, oculisq; caliginẽ offundit, ita vt

νησι δ' ἰωνίᾳ καλεῖται, ἐν εὐβοίᾳ σι δηρῖτις. ὁμοίως δὲ πάσχουσι καὶ οἱ ἐν ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ τὸ μέλι γεννώμενον φαγόντες, ἢ πιόντες. ἐφ' ὧν ἁρμόζει τὰ αὐτὰ τῷ ἀκονίτῳ· εἰσὶ δὲ εὐβοήθητοι μάλιστα ὠφελούμενοι ὑπὸ οἰνομέλιτος συνεχῶς αὐτὸ πίνοντες, μιγνυμένων αὐτῷ πηγάνου φύλλων. Περὶ κορίου. Κε. θ'.

Τὸ δὲ κόριον λαθεῖν μὲν οὐ δύναται διὰ τὴν ὀσμὴν, ποθὲν δὲ τὴν φωνὴν δασύνει, καὶ μανίαν ἐπιφέρει ὁμοίαν τοῖς διὰ* μέθην βλαβεῖσι μετ' αἰσχρολογίας, καθ' ὅλου δὲ τοῦ σώματος αὐτῶν, ἡ ὀσμὴ διαφαίνεται τοῦ κορίου. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξαιρεθῆναι διὰ τοῦ ἰρίνου ἐλαίου ὡς προείρηται, ἔλαιον σὺν ἀψινθίῳ πινόμενον ἢ καθ' ἑαυτό. ἢ ἔλαιον ὠά τε κενωθέντα ἐπὶ αὐτὸ καὶ χλιανθέντα σὺν ἅλμῃ καὶ ῥοφούμενα· καὶ ἅλμη δὲ πινομένη καὶ ζωμὸς ἁλμυρὸς ἔκ τε ὄρνιθος καὶ χηνός γλυκύς τε σὺν κονίᾳ παραλαμβανόμενος.

Περὶ Ψυλλίου. Κεφ. ι'.

Καὶ τὸ ψύλλιον δὲ καλούμενον ποθὲν, ἐπιφέρει ψύξιν ὅλου τοῦ σώματος, καὶ νάρκην μετ' ἐκλύσεως καὶ ἀδημονίας. ᾧ βοηθεῖ πάντα ὅσα τοῖς κόριον πεσπωκόσι.

Περὶ Κωνείου. Κεφ. ια'.

Κώνειον δὲ ποθὲν ἐπιφέρει σκοτώματα καὶ ἀχλὺν, ὥς τε μὴ δὲ

μὴ δ' ἐπ' ὀλίγον βλέπειν· λυγμόν τε καὶ διανοίας παραφορὰν, καὶ ψύξιν ἄκρων· ἐπὶ τέλει δὲ σπώμενοι πνίγονται, στάσιν λαμβάνοντος τοῦ κατὰ τὴν ἀρτηρίαν πνεύματος. καταρχὰς μὲν οὖν ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων διὰ τῶν ἐμέτων αὐτὸ κομιούμεθα· ἔπειτα κενώματι χρησάμενοι, τὸ εἰς τὰ ἔντερα παρολισθηκὸς ἐκκρινοῦμεν· καὶ τό τε ὡς ἐπὶ μέγιστον βοήθημα ἐπὶ τὴν ἀκρατοποσίαν παραγινόμεθα· διδόντες μεταξὺ* διάστημα, ἐν οἷς πιεῖν δι δόμενον βοηθεῖ γάλα ὄνειον ἢ ἀψίνθιον μετὰ πεπέρεως καὶ οἴνου, καὶ καστορίου καὶ πηγάνου καὶ ἡδυόσμου σὺν οἴνῳ, ἢ καρδαμώμου ἢ στήρακος, ἢ πεπέρεως μετὰ κνίδης σπέρματος σὺν οἴνῳ, ἢ δάφνης τὰ φύλλα, ὁμοίως τῆς σιλφίου ὀπὸς σὺν ἐλαίῳ καὶ γλυκεῖ, καὶ ὁ γλυκὺς οἶνος δὲ καθ' ἑαυτὸν πολὺς πινόμενος, ἱκανῶς ἁρμόζει.

Περὶ Σμίλακος. Κεφ. ιβ'.

Ἡ δὲ καλουμένη σμίλαξ, ὑπ' ἐνίων δὲ θύμιον καὶ παρὰ ῥωμαίοις τάξον· ποθεῖσα ἐπιφέρει ψύξιν καθ' ὅλου τοῦ σώματος, καὶ πνιγμὸν, ὀξύν τε τὸν θάνατον. οἷς βοηθεῖ πάντα ἃ καὶ τοῖς τὸ κώνειον πεπωκόσι.

Περὶ Ὀποῦ καρπάσου.

Κεφ. ιγ'.

Καὶ ὁ τῆς καρπάσου ὀπὸς ποθεὶς, κάρον ἐπιφέρει καὶ πνιγμὸν ὀξύν· βοηθοῦνται

ita vt minimum cernatur: singultus ciet, menté turbat, extremi artus gelantur: deniq; conuulsi, suppresso arteriæ spiritu, strangulantur. Quare inter initia, vti in reliquis, cicutam vomitu excutiemus: postmodum deiectioné moliemur, vt quod ad intestina prolapsum sit, excernamus: tum demum in meracam potionem, quæ maximo est auxilio, deueniemus: repetendum, per interualla, in quibus proderit lac asininum, aut bubulum potui datum, aut absinthium cum pipere & vino, castorio, ruta, mentha cum vino, aut amomi, cardamomi, aut styracis vncia, aut piperis cum semine vrticæ & vino, aut lauri folia. Item laser ex oleo & passo, & passum per sese largius potú proficit.

Taxus. Cap. XII.

Smilax, à quibusdam tithymalum, à Latinis taxus appellatur: frigus vniuerso corpori strangulatus, & celerem interitum infert. Cui eadem quæ cicutæ conueniunt.

Carpasi succus.

Cap. XIII.

Epotus carpasi succ⁹ soporé, citamq; strágulationé adducit. Adiuuantur

Adiuuantur autem qui hauſerunt, epotæ cicutæ remediis.

Sardonia herba.

Cap. XIIII.

Sardonia ranunculi herbæ generi aſsignatur, quæ veſcentibus mentem adimit, & quadam neruorum diſtentione labia in rictum cõtrahit, vt riſus ſpeciem præbeant: à qua quidẽ affectione, de Sardonio riſu adagiũ in vulgus infauſto omine manauit. Poſt vomitum peculiariter conuenit aqua mulſa & lac, liberalius epota: irrigatio, perũctioq; à pinguibus medicamẽtis, totũ corpus excalfaciẽtibus: in calidã aquam oleumq; deſcendãt, ſed tũ multum perfricare, & inũgere expedit: & in ſumma, curã omnẽ, quæ cõuulſioni neruorum adhibetur, exequi oportet.

Hyoſciamus. Cap. XV.

Hyoſcyamũ potũ aut comeſum, ſimilẽ ebriis abalienationẽ mouet: ſed facilè medicamẽtis cedit. Auxiliat̃ aqua mulſa copioſe data, lacq;, pręſertim aſininũ, ſi id deſiderat̃, caprillũ, vel bubulũ, vel aridarũ ficuum decoctũ. Faciũt ad id etiã nuclei pinei, aut cucumis ſemen ex paſſo ſumptum, & vinum ſalſum cum adipe ſuilla recẽti, paſſoq;

βοηθοῦνται δὲ καὶ οἷοι ὑφ' ὧν καὶ οἱ τὸ κώνειον πεπωκότες.

Πρὶ Σαρδονίας πόας.

Κεφ. ιδ'.

Η δὲ σαρδόνιος λεγομένη πόα, βατράχου εἶδος οὖσα, ποθεῖσα ἢ βρωθεῖσα, παραφθόραν διανοίας ἐπιφέρει καὶ σπάσματα μετὰ συνολκῆς χειλέων, ὥς τε γέλωτος φαντασίαν παρέχειν· ὑφ' ἧς διαθέσεως καὶ ὁ σαρδόνιος γέλως οὐκ εὐφήμως ἐν τῷ βίῳ καθωμίληται. ἐφ' ὧν ἰδίως καὶ μετὰ τὸν ἔμετον, ἁρμόζει μελίκρατον πολὺ διδόμενον καὶ γάλα· ἐμβροχή τε καὶ λιπασμὸς ὅλου τοῦ σώματος διὰ θερμαντικῶν φαρμάκων, καὶ ἐμβάσεις δι' ὑδρελαίου θερμοῦ. ἐπαλείφειν μέν τοι ἱκανῶς δεῖ καὶ ἀνατρίβειν μετὰ τὴν ἔμβασιν αὐτούς. καθόλου δὲ ὡς πρὸς σπασμὸν, ὅλην τὴν θεραπείαν δεῖ ποιεῖσθαι.

Πρὶ Ψοσκυάμου. Κεφ. ιε.

Ψοσκύαμος δὲ ποθεὶς ἢ βρωθεὶς παρακοπὴν τοῖς μεθύουσιν ὁμοίαν ἐπιφέρει· ἔστι δὲ εὐΐατος. βοηθούμενος μελικράτῳ πολλῷ ποτιζομένῳ, καὶ γάλακτι μάλιστα ὀνείῳ, *εἰ δὲ μή γε βοείῳ, ἢ σύκων ξηρῶν ἀφεψήματι· ποιοῦσι δ' ἐπ' αὐτῶν καὶ στρόβιλοι, καὶ τὸ σικύων σπέρμα σὺν γλυκεῖ λαμβανόμενον καὶ ἁλμυρὸς οἶνος σὺν στέατι ὑείῳ νεαρῷ, καὶ

καὶ γλυκεῖ σὺν ὕδατι, καὶ κνίδης σπέρμα ὁμοίως· ἢ νίτρον σὺν ὕδατι. ἁρμόζει καὶ κιχώριον, καὶ νάπυ, καὶ κάρδαμος καὶ ῥάφανον καὶ κρόμμυα, καὶ σκόροδα· ἕκαστον τούτων σὺν οἴνῳ λαμβανόμενον· ἡσυχάζειν δὲ αὐτοὺς ἀναγκάζειν δεῖ, ὥσπερ οἱ τὸν οἶνον πίοντες*.

Περὶ Μανδραγόρου. Κεφ. ιϛ.

Μανδραγόρου δὲ ποθέντος εὐθέως, κάρος ἐπακολουθεῖ καὶ ἔκλυσις καταφορά τε ἰσχυρὰ κατὰ μηδὲν διαφέρουσα πάθοις τοῦ λεγομένου ληθάργου, ᾧ πρὸ τοῦ τί τούτων συμβῆναι, ἁρμόζει ὅ, τε ἔμετος καὶ μελίκρατον, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ νίτρον· καὶ ἀψίνθιον σὺν γλυκεῖ ἢ οἴνῳ γλυκάζοντι λαμβανόμενα. καὶ ἡ τῆς κεφαλῆς ἐμβροχὴ διὰ ῥοδίνου καὶ ὄξους· καὶ διέγερσις δὲ καὶ κίνησις τοῦ σώματος. καὶ ἡ δι' ὀσφραντικῶν καὶ εὐπατορίου καὶ πεπέρεως καὶ νάπυος, καὶ καστορίου καὶ πηγάνου ὄξει τετριμμένων· καὶ πίσσης ὑγρᾶς καὶ τῶν κεκαυμένων, καὶ ἐσβεσμένων ἐλλυχνίων· δυσανακλήτως δὲ αὐτῶν ἐχόντων, καὶ πταρμικὰ ἐπάγειν. καὶ τοῖς ἄλλοις κοινοῖς βοηθήμασι χρῆσθαι καὶ ἐπὶ τούτων.

Περὶ Μήκωνος. Κεφ. ιζ'.

Μήκωνος δὲ ὀποῦ ποθέντος, παρακολουθεῖν καταφορὰ μετὰ καταψύξεως καὶ κνησμοῦ ἐπιτεταμένου. ὡς πολλάκις ἐνισχύοντος τοῦ φαρμάκου, ἐπιγίνεσθαι τοσοῦτον κνησμὸν,

passóque: itidem vrticæ semé, aut nitrum ex aqua, & intub⁹ erraticus, & sinapis, & nasturtium, radix, cepa, & allium: & hæc singula cum vino sumantur. Postea sinendi quiescere, quemadmodum qui vinum biberunt, vt excoquant.

Mádragora. Cap. XVI.

Mandragora si bibatur, cófestim sopor insequitur, exolutio, ac vehemens veternus, nihil temerè distans à lethargo. Cui, antequàm aliquid ex iis accidat, vomitus & aqua mulsa proderit: postea nitrum & absinthium, ex vino dulci aut passo sumantur. Caput rosaceo & aceto perfundatur. Proficit excitatio, & motus corporis, & olfactus eupatorij, & piperis, sinapis, castorij, & rutæ, tritorum in aceto: & liquidæ picis, & odor è lucernarum exustione & extinctu. Quòd si ægrè ij reuocentur, sternutamenta mouere, aliísque communibus auxiliis vti conueniet.

Meconium. Cap. XVII.

Epoto papaueris succo, qué meconió vocát, cósequit veternus cú perfrictione & pruritu vehementi, ita vt sæpe inualescente veneno, tanta erumpat prurigo,

prurigo, vt hominem excitet. Corpus id medicamentũ olet. Post citatam oleo vomitionẽ, acres clysteres auxiliãtur, acetúmque mulsum cum sale potum, aut mel cum rosaceo calido: merũ cum absinthio aut cinnamomo, copiosum, aut calidum per sese acetum, nitrum ex aqua, & origanum cum lixiuia aut passo, & rutæ syluestris semen cum pipere, vino, & panace: pipérq; cum castorio & aceto mulso, vel cum satureiæ aut origani decocto, cũ vino. Hi olfactilibus excitandi, & ob enatam pruriginem in balneas descendant, & foueantur. Post lauacrum prodest iurium pingium vsus, cum vino aut passo: medulla etiam ex oleo pota.

Corniculatum papauer. Cap. XVIII.

QVOD corniculatum papauer appellant, & potu & cibo eadem inferre consueuit, quæ papaueris succus: nec aliis expugnatur auxiliis.

Pharicum. Cap. XIX.

Quod pharicon vocãt, sapore syluestre nardum imitatur. Resolutionẽ neruorum potũ affert, cũ cõuulsiõe & delirio. Oportet autẽ post vacuatiões vinum

κνησμὸν, ὥς τε διεγείρεσθαι ὑπ' αὐτοῦ· ὀσμή τε τοῦ φαρμάκου δι' ὅλου τοῦ σώματος ἐκδίδοται. οἷς βοηθεῖ μετὰ τὸν τοῦ ἐλαίου ἔμετον, καὶ κλυσθῆναι δριμεῖ κλύσματι, ὀξύμελι σὺν ἁλσὶ πινόμενον ἢ μέλι σὺν ῥοδίνῳ θερμῷ. καὶ ἄκρατος πολὺς σὺν ἀψινθίῳ ἢ κινναμώμῳ, ἢ ὄξος θερμὸν καθ' ἑαυτό· νίτρον τε σὺν ὕδατι καὶ ὀρίγανον σὺν κονίᾳ* πηγάνου τε ἀγρίου σπέρμα σὺν πεπέρει καὶ οἴνῳ καὶ πάνακι, πέπρί τε μετὰ καστορίου καὶ ὀξυμέλιτος, ἢ μετὰ θύμβρας ἢ ὀριγάνου σὺν οἴνῳ. δεῖ δὲ καὶ τούτους διεγείρειν τοῖς ὀσφραντικοῖς καλουμένοις καὶ ἐμβιβάζειν εἰς θερμὸν καὶ πυριᾶν διὰ τὸν ἐπιγινόμενον κνησμόν. ὀνήσει αὐτοὺς καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν χρῆσθαι ζωμοῖς λιπαροῖς, μετὰ οἴνου ἢ γλυκέως· καὶ μυελὸς δὲ μετ' ἐλαίου πινόμενος.

Περὶ Μήκωνος κερατίτιδος. Κεφ. ιη'.

Ἡ δὲ λεγομένη κερατῖτις μήκων, ἐν τῷ βρωθῆναι ἢ ποθῆναι τὰ αὐτὰ ἐπιφέρουσα τῷ ὀπῷ τῆς μήκωνος συμπτώματα· τοῖς αὐτοῖς βοηθήμασιν ὑποπίπτει.

Περὶ Φαρικοῦ. Κεφ. ιθ'.

Τὸ δὲ καλούμενον φαρικὸν, τὴν μὲν γεῦσιν πάσαν νάρδῳ ἀγρίᾳ ἔοικεν. ἐπιφέρει δὲ παράλυσιν ποθὲν μετὰ παρακοπῆς καὶ σπασμοῦ. δεῖ δὲ μετὰ τὸ ἐξεράσαι αὐτοὺς, ποτίζειν

ποτίζειν οἶνον ἀψινθίτην, σὺν κινναμώμῳ ἢ σμύρνῃ ἢ νάρδῳ κελτικῇ ἣν ἔνιοι σερίνην ἐκάλεσαν· ἢ ναρδοστάχυος ὁλκὰς β΄. καὶ σμύρνης β΄. ὀβολοὺς μεμιγμένους σὺν γλυκεῖ ἢ ἶριν μετὰ κρόκου σὺν οἴνῳ· δεῖ δὲ καταπλάσσειν δὲ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ξυρήσαντας, κριθίνῳ ἀλεύρῳ σὺν πηγάνῳ λείῳ καὶ ὄξει.

vinum absinthiten potui dare, cum cinnamomo, aut myrrha, aut nardo gallico, quod serinē aliqui vocauerunt: aut spicæ nardi duas drachmas, & myrræ totidē obolos, cū passo, aut irim cum croco ex vino: derasúq; caput illinire hordeacea farina cum aceto, & trita ruta.

Περὶ τοξικοῦ. Κεφ. κ΄.

Τὸ δὲ τοξικὸν, δοκεῖ μὲν ὀνομάσθαι, ἐκ τοῦ τὰ τόξα τῶν βαρβάρων ὑπ᾽ αὐτοῦ χρίεσθαι. παρακολουθεῖ δὲ τοῖς πεπωκόσι χειλέων καὶ γλώττης φλεγμονή· μανία τε ἀκατάσχετος ποικίλαις ἐπιβάλλουσα φαντασίαις· ὡς καὶ διὰ τοῦτο δυσιάτους εἶναι ἐν ταῖς θεραπείαις· σπανίως δὲ καὶ σώζεσθαί τινας τῶν πεπωκότων. δεῖ μέντοι συνέχειν αὐτοὺς δεσμοῖς ἀναγκάζοντας καὶ βιαζομένους γλυκὺν οἶνον σὺν ῥοδίνῳ πίνειν, καὶ ἐξεμεῖν· τότε τῆς γογγύλης σπέρμα σὺν οἴνῳ. ἰδίως δ᾽ ἐπ᾽ αὐτοῦ ἁρμόζει καὶ ἡ τῆς πενταφύλλου ῥίζα, αἷμά τε τράγου, ἢ αἰγὸς ὁμοίως λαμβανόμενα, δρυός τε φλοιὸς ἢ φηγοῦ, ἢ πρίνου γάλακτι συνεκλεανθείς· καὶ μῆλα κυδώνια ἐσθιόμενα ἢ λεῖα σὺν γλήχωνι καὶ ὕδατι πινόμενα, ἄμωμόν τε καὶ βαλσάμου καρπὸς σὺν οἴνῳ. καὶ εἴ τινες αὐτοῦ φύγοιεν τὸν κίνδυνον, πολὺν χρόνον κλινοπετεῖς διαμένουσι, καὶ ἀναστάντες ἐπτοημένοι τὸν λοιπὸν χρόνον διάγουσι.

Περὶ

Toxicum. Cap. XX.

Toxicum ex eo nominari videtur, quòd barbarorum sagittæ eo illinebantur. Qui biberint, labiorum & linguæ inflammatione torquētur: incoërcitus furor varias iis imagines obuersat: quare vix medicinæ locus est: raróq; qui hauserunt, euadent. Vinculis ergo cohibendi, vt vinum dulce cū rosaceo bibere, & reuomere cogantur: rapi semen bibendum cum vino. Priuatim iis cōuenit, quinque folii radix, & hircinus sanguis, aut caprillus, eodem modo sumptus: roboris, fagi, aut ilicis cortex cum lacte tritus: maláque cotonea trita esse, aut cum pulegio & aqua bibere, conueniet, amomum & balsami semen ex vino. Sed qui periculis defuncti sunt, diu lecticis decumbunt, & vbi surrexere, stupidi reliquum vitæ tempus degunt.

Ixia.

μὴ παρακοπῆς καὶ δυσεντερίας. οἷς ἁρμόζει μελίκρατον διδόναι ἢ σύκων ἢ μαλάχης ἀφέψημα, ἢ γάλα θερμὸν ἢ σίσαμον λεῖον μετ' οἴνου, ἢ κονίαν κληματίνην, ἢ ἀμαράκινον ἔλαιον ἢ ἴειον, ἢ περσικῶν τὰ ὀστᾶ. * δεύτερον δὲ ὠὰ σὺν λιβάνῳ ἢ κριθίνῳ ἀφεψήματι, ἢ κοκκυμήλοις, ἢ κόμμει πτελείας, ἢ τὸ ἐν τοῖς φύλλοις τῆς πτελείας ὑγρὸν μετὰ χλιαροῦ ὕδατος. * ἁρμόζει δ' ἐπ' αὐτῶν καὶ θαψίας χυλὸς, ἢ σκαμμωνίας ὀπὸς σὺν μελικράτῳ πινόμενα.

Περὶ Μυκήτων. Κεφ. κγ'.

Μυκήτων δ' οἱ μὲν τῷ γένει βλάπτουσιν, οἱ δὲ τῷ πλήθει· ἐπιφέρουσι δὲ πάντες * πνίγμους ἐποικοῦντας ἀσχόνους. οἷς εὐθέως βοηθεῖν δεῖ κοινῶς, ἀναστρέφοντας ἐμεῖν δι' ἐλαίου· θαυμαστῶς δ' ὀφελοῦνται πίνοντες κονίαν κληματίνην, ἢ ἐξ ἀχράδινα ξύλα, μετὰ ὀξυκράτου καὶ ἁλῶν ἢ νίτρου. καὶ συνεφόλμια δὲ αἱ ἀχράδες ἢ τὰ φύλλα τοῖς μύκησιν ἀφαιροῦσι τὸ πνιγῶδες αὐτῶν, ἐσθιόμεναι δ' ὠφελοῦσι. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ἀλεκτορείδων ὠὰ σὺν ὀξυκράτῳ πινόμενα μετὰ ἀριστολοχίας ὁλκῆς ά. ἢ ἀψινθίου σὺν οἴνῳ καὶ μέλιτι ἐσθιόμενον καὶ πινόμενον σὺν ὕδατι, μελισσόφυλλόν τι σὺν οἴνῳ παιωνίου τι ῥίζα, καὶ

mens labat, mẽbra torpescunt. Quib⁹ dare cõuenit aquã mulsam, aut ficuũ aut maluæ decoctũ, aut lac calidũ, aut sesamã ex vino tritã, vel lixiuiã ex sarmentis factã, amaricinũ oleum aut irinũ, persicorũ ossa cum hordei decocto: colũbina oua cũ thure, aut hordei decocto, aut prunis, aut gũmi qđ vlmus plorauit, aut humor quẽ vlmea folia reddiderunt, cũ tepida aqua: sed tũ quoq; vomãt. Cõuenit etiã thapsiæ succus, aut scãmoniæ, cũ aqua mulsa potus.

Fungi. Cap XXIII.

Fungorum alij genere, alij copia lædunt: omnes tamen strangulatus suspendio similes concitant. Quibus confestim succurrendum: cõmuniter ex oleo vomere cogendi: mirificè iuuat lixiuia ex sarmentis, aut pyrastri surculis, epota cũ sale, posca & nitro. Fructus, aut folia pyrastri cum fungis decocta, strangulantem illam vim auferunt, esitatáque eisdem auxiliãtur. Aduersus fungos gallinacea oua cum posca proficiunt, adiecta aristolochiæ drachma: item absinthiũ cum vino melléque sumptum, & ex aqua potum apiastrum: ex nitro panacis radix,

& ſemen in vino, fæx vini cremata cum aqua, atramentum ſutorium ex aceto: radix, vel ſinapis, aut naſturtiũ eſu ꝓſunt.

Gypſum. Cap. XXIIII.

Lapideſcens gypſum ſtrãgulationem creat: quare eadem proferenda ſunt, quæ manſis fungis, auxilia, & ad hęc maluę decoctum, quod etiam olei vicem pẽſat: vtpote cùm pingue ſit, euomendo lubricas vias & faciles reddit, deradiq́; corpora non ſinit. Quod vbi duratur in lapidẽ, gypſum efficit. Quin etiam prodeſt oleum ex aqua mulſa, aut ficorũ decocto: & lixiuia è ſiculneo cinere, aut ſarmentis facta, cum vino copioſiore pota: & origanum aut thymum cum lixiuia, aut aceto, aut paſſo: hiq́; decocto maluæ proluendi.

Sanguis taurinus.

Cap. XXV.

Tauri recẽs iugulati ſanguis epotus, ſpirandi difficultatem ſtrangulatũq́; cõcitat: faucium tonſillarũq́; meatus cũ neruorũ diſtẽtione præcludit: lingua rubeſcit: dentes inficiũtur, & quædam cõcreti ſanguinis veſtigia, inter eorum commiſſuras reſtãt. Quare vomitũ vitabimus: ſanguinis enim globi, attractu

καὶ καρπὸς σὺν οἴνῳ, τρύξ τε οἴνου κεκαυμένη μεθ' ὕδατος, καὶ* χάλκανθος σὺν ὄξει. ῥάφανός τε ἢ νάπυ ἢ καρδάμωμον ἐσθιόμενα.

Περὶ Γύψου. Κεφ. κδ'.

Καὶ ἡ γύψος πνιγμὸν ἐπιφέρει λιθουμένη· ὅθεν καὶ τούτοις ἁρμόζει διδόναι τὰ πρὸς τοὺς μύκητας βοηθήματα καὶ ἐπὶ τούτων τὸ τῆς μαλάχης ἀφέψημα, ὃ παραληπτέον ἀντὶ τοῦ ἐλαίου· λιπαρὸν γὰρ ὂν καὶ ἐν τῷ ἐξεμεῖσθαι ὄλισθον ἐμποιοῦν, οὐκ ἐᾶ καταξύεσθαι τὰ σώματα. λιθουμένη γὰρ ἡ γύψος ἐργάζεται τοῦτο. ἁρμόζει δὲ καὶ τὸ ἔλαιον σὺν μελικράτῳ ἢ σύκων ἀφεψήματι· καὶ κονία συκίνη ἢ κληματίνη σὺν οἴνῳ πολλῷ πινομένη· καὶ ὀρίγανος ἢ θύμος σὺν κονίᾳ, ἢ ὄξει, ἢ γλυκεῖ· δεῖ δὲ τούτους* ὑποκλύζειν τῷ τῆς μαλάχης ἀφεψήματι.

Περὶ Αἵματος ταυρίου.

Κεφ. κέ.

Αἷμα δὲ ταύρειον νεοσφαγὲς ποθὲν, δύσπνοιαν ἐπιφέρει καὶ πνιγμόν· ἐμφράττον τοὺς περὶ τὰ παρίσθμια καὶ τὴν κατάποσιν πόρους μετὰ σπασμοῦ ἰσχυροῦ· εὑρίσκεται τε ἐπ' αὐτῶν ἡ γλῶττα ἐρυθρά· καὶ ὀδόντες βεβαμμένοι, καὶ θρομβία μεταξὺ αὐτῶν, ἐφ' ὧν τὸν ἔμετον παραιτούμεθα, τῶν θρόμβων μᾶλλον

μᾶλλον ἐν τῷ στομάχῳ σφηνουμένων διὰ τὸ μετεωρίζεσθαι αὐτοὺς κατὰ τὴν ὁλκήν. δίδοται δὲ ὅσα δύναται τὴν πῆξιν διαλῦσαι τοῦ αἵματος, καὶ τὴν κοιλίαν ὑπάγειν. τούς τε ὀλύνθους πλήρεις ὄντας τοῦ ὀποῦ σὺν ὀξυκράτῳ, καὶ νίτρον δὲ καθ' ἑαυτὸ ὠφελεῖ· καὶ πιτύα ἅπαντα σὺν ὄξει καὶ σιλφίου ῥίζῃ ἢ τῷ ὀπῷ· ὁμοίως καὶ κράμβης σπέρμα, κονία τε συκίνη· καὶ κονύζης σπέρμα σὺν πεπέρει, καὶ βάτου χυλὸς σὺν ὄξει. δεῖ δὲ τὴν κοιλίαν ὑπάγειν. εἰώθει δὲ τοῖς σωζομένοις ἀποδίδοσθαι διὰ τῆς ἕδρας καὶ ῥοώδη. καταπλάσσειν δὲ καὶ στόμαχον καὶ τὴν κοιλίαν, ἀλεύρῳ κριθίνῳ μετὰ μελικράτου.

Περὶ Γάλακτος ἐμπυτιασθέντος. Κεφ. κς΄.

Καὶ τοῖς λαβοῦσιν ἐμπυτιασθὲν γάλα, ἀθρόως πολὺς πνιγμὸς γίνεται διὰ τὸ θρομβοῦσθαι. οἷς βοηθοῦντας προσφέρειν δεῖ ὥσπερ ἀντίδοτον πυτίαν σὺν ὄξει, πολλάκις ἀναγκάζοντας πίνειν. καὶ καλαμίνθης τὰ φύλλα ξηρὰ ἢ τὸν χυλὸν ὁμοίως· ἢ σιλφίου ῥίζαν ἢ τὸν ὀπὸν σὺν ὀξυκράτῳ· θύμον τε σὺν ὄξει, καὶ τὴν πηλοποιητικὴν κονίαν. ἁλυκὸν δὲ μηδὲν προσφερέσθω, μᾶλλον γὰρ πήγνυται καὶ τυροῦται τὸ γάλα. ἀλλ' οὐδὲ τούτους ἐμεῖν δεῖ· ἐνιστάμενον γὰρ ἐπὶ τὰ τοῦ στομάχου στενὰ τε θρομβούμενον πνίγει.

Περὶ

attractu illo in sublime relati, magis gulæ inculcantur. Dari ergo opus est quæ concretum sanguinem discutiũt, & aluum subducũt. Grossi lacteo succo turgentes ex posca, & nitrum per sese, auxiliantur: nec secus coagulum omne cum aceto et laserpitij radice, aut lasere: itidem & brassicæ semen, & è cinere ficulneo lixiuia: conyxæ folia cũ pipere, & rubi succus ex aceto. Aluus resoluẽda. Iis q̃ seruantur, stercorosa & fluida per sedem egeri consueuerũt. Stomachũ aluúmque hordeacea farina ex aqua mulsa perungere oportet.

Lac coagulatũ. Cap. XXVI.

Eos qui coagulatũ lac hauserũt, frequẽs illico strãgulatio inuadit, quod ĩ globulos quosdã lac coalescat. Quib⁹ iuuandis ꝑ antidoto, coagulũ ex aceto dam⁹, & bibere sæpi⁹ cogimus. Dam⁹ & calaminthæ folia arida, itẽ succũ: aut laserpitij radicẽ, au lasercum posca: thymũq; ex vino, & cum luto suo lixiuiã. Sed nulla salsilago obiiciatur, quoniã magis lac coiret, & in caseũ densaretur. Neque illos vomere conuenit: siquidẽ cõcretũ lac sese in gulæ angustias insinuans, strãgulat.

Argéti ſpuma. Cap. XXVII.

Spuma argenti pota, ſtomacho, vétri, & interaneis grauitatem cum magnis torminib⁹ adfert, & nonnunquá pondere ſuo inteſtina vulnerat, vrinámq; ſupprimit: corpus intumet, plúbeamq́; deformitatem cócipit. Quib⁹ ſubuenit ſecúdú vomitioné, potú ſylueſtris hormini ſemen, myrrhæ drachmę octo, abſinthiú, hyſſopú, apij ſemen, aut piper, aut liguſtri flos ex vino: aridú palúbis fimum, cum nardo & vino.

Argentum viuum.
Cap. XXVIII.

Argentum viuum potum eadem quæ ſpuma argenti infert, eiſdémque vtendum auxiliis. Lac copioſæ potum auxiliari conſtat: ſed poſtea euomant, qui hauſerunt.

Calx, ſandaracha, auripigmentum. Cap. XXIX.

Calx, ſandaracha, & auripigmentum, pota aluum, & inteſtina cum vehementi eroſione excruciant. Præbenda cuncta quæ ſuo admiſtu illorum acrimoniam hebetant, ac ſoluunt, & facilem lubricámque aluum reddút, cuiuſmodi ibiſci & maluæ ſuccus eſt: natura enim vtrique perlubrica.

Πρὶ Λιθαργύρου. Κεφ. κζ'.

Λιθάργυρος δὲ ποθεῖσα βάρος ἐπιφέρει στομάχῳ καὶ κοιλίᾳ, καὶ ἐντέροις μετὰ στρόφων ἐπιτεταμένων, ἐνίοτε δὲ καὶ τιτρώσκει τὰ ἔντερα διὰ τὸ βάρος, *καὶ ἐπέχει τὰ οὖρα· παροιδεῖ δὲ αὐτῶν τὸ σῶμα, καὶ μολιβδώδη ἀπρέπειαν λαμβάνει. ἐφ' ὧν ἁρμόζει μετὰ τὸν ἔμετον πινόμενα σὺν οἴνῳ ὁρμίνου ἀγρίου σπέρμα, *ἢ πέπερι, ἢ κύπρου ἄνθος σὺν οἴνῳ· περιστερῶν τε ἀγρίων ἄφοδος ξηρὰ μετὰ νάρδου καὶ οἴνου.

Πρὶ Υδραργύρου.
Κεφ. κή.

Υδράργυρος δὲ ποθεῖσα, τὰ αὐτὰ ἐπιφέρει τῇ λιθαργύρῳ, καὶ ἐπὶ τούτων δεῖ τοῖς αὐτοῖς βοηθήμασι χρῆσθαι. δοκεῖ δὲ αὐτοὺς ὠφελεῖν γάλα πινόμενον· ἐμείτωσαν δὲ καὶ οὗτοι.

Πρὶ Τιτάνου.
Κεφ. κθ'.

Τίτανος, σανδαράχη καὶ ἀρσενικὸν ποθέντα. τὰ αὐτὰ ἀλγήματα κοιλίας καὶ ἐντέρων ἐπιφέρει μετὰ δηγμοῦ σφοδροῦ. ὅθεν προσφέρειν δεῖ ἅπαντα ὅσα μετὰ τοῦ κιρνάναι, δύναται τὸ ἐυεμές, καὶ πρὸς τὴν κοιλίαν ὀλισθηρὸν παρέχειν, οἷος ἐστιν ὁ τοῦ ἐβίσκου καὶ τῆς μαλάχης χυλὸς, λίαν ὀλισθηρὸς ὑπάρχων.

Dandum

παρέχειν

παρέχειν δὲ δεῖ ἢ ἀφέψημα λινοσπέρμου, ἢ ὁ τῆς πράσου καλυμμύνης βοτάνης καρπὸς, ἢ ὀρύζης, ἢ γάλα πολὺ σὺν μελικράτῳ, ἢ ξωμοὶ λιπαροὶ ἢ εὔχυμοι.

Πρὶ Λαγωοῦ θαλαττίου

Κεφ. λ'.

Λαγωοῦ δὲ θαλαττίου πεφθέντος παρακολουθεῖ χυῦσις ὁμοία ἰχθύσι βρωμώδεσιν· ἐν δὲ τῷ χρονίσαι, κοιλία τε ἀλγεῖ, ἢ οὖρα ἐπέχεται· εἴποτε δὲ ἐκκριθείη, πορφυρίζοντα τὴν χρόαν ὁρᾶται. ἀποστροφή τε καὶ μῖσος πρὸς πάντα ἰχθύς· καὶ ἱδροῦσι δυσώδη. παρέπεται δὲ αὐτοῖς καὶ ἔμετος χολώδης, ἐνίοτε αἵματι μεμιγμένος. οἷς δοτέον γάλα ὄνειον ἢ γλυκὺ συνεχῶς, καὶ μαλάχης ῥίζης καὶ τῶν φύλλων τὸ ἀφέψημα, ἢ κυκλαμίνου ῥίζαν λείαν σὺν οἴνῳ, ἢ ἐλλεβόρου μέλανος ἢ σκαμμωνίας ὀπὸν μὴ μελικράτου, ῥοῶν τε πυρίνων. ἢ καθαρσίας λείας μετ' οἴνου. ποιεῖ καὶ χυμὸς αἷμα πολὺν θερμόν. μὴ δυναμένοις δὲ οὗτοι ἰχθύας προσενέγκασθαι, μόνους τοὺς ποταμίους καρκίνους ἐφθοὺς ἐδίοισι, * καὶ πίνοισιν οἴνῳ μεμιγμένῳ ἐπ' αὐτῶν. τεκμήριον δ' ὅτι ἐπ' αὐτῶν σωτηρίας ὅταν ἄρξωνται ἰχθύας προσφέρειν.

Dádum decoctum seminis lini, vel semen tragi herbæ, vel oryzæ, lacq; cum aqua mulsa copiosum, iura pinguia, & boni succi.

Lepus marinus.

Cap. XXX.

QVI leporem marinum biberunt, piscium virus olent: procedéte tempore, aluus dolore afficitur, & vrina sistitur: etsi quando eam reddere contingat, purpureum coloré referet. Omne piscis genus auersantur, & odio habent: fœtido ac graui sudore manant: biliosus vomitus, interdum sanguini promiscuus, subsequitur. His dandum lac asininum, vel passum cõtinuè, aut radicis maluę foliorúmque decoctũ, aut trita cyclamini radix cum vino, aut veratri nigri, aut scammonij succi drachma, cum aqua mulsa, punicíque mali acinis. Cedria contrita cum vino efficax est: anserinus sanguis, vt tepebit, potus. Sed cum pisces omnes respuant, aspernéturque, solis fluuiatilibus cancris vesci possint, bibúntque eos admisto vino, adiutíque ab his percoquunt. Cúmque appetere et comesse pisces cœperint, suæ salutis indicium habent.

Πρὶ

Rubeta & paluſtris rana.
Cap. XXXI.

Rubeta, aut rana paluſtris aſſumpta tumores ciet, pallor corpus vehemẽter decolorat, vt planè buxeum ſpectetur: ſpirãdi difficultas torquet, & grauis halitus oris, ſingultúsque & inuita interdum genituræ profuſio cõſequitur. Adiuuantur ſecundum vomitionẽ multo meri potu & arundinis radicis binis drachmis, aut cyperi totidem. Breuiter, cogẽdi ſunt vt vehementi ambulationi & curſu ſe credant, ob torporem quo corripiuntur. Quinetiã quotidie lauãdi ſunt.

Πρὶ Φρύνου.
Κεφ. λά.

ΦΡΥΝΟΣ ἢ βάτραχος ἕλειος προσενεχθεὶς, ἐπιφέρει οἰδήματα σώματος μετὰ ὠχρότητος ἐπιτεταμένης, ὡς δοκεῖν πύξω ἐοικέναι· δυσπνοεῖν τε καὶ δυσωδίᾳ ὀδωδέναι τὸ στόμα, καὶ λυγμὸς αὐτοῖς ἕπεται, ἐνίοτε δὲ καὶ σπέρματος ἀπροαίρετος ἔκκρισις. εὐβοήθητοί τε τυγχάνουσι μετὰ τὸν ἔμετον λαμβάνοντες ἄκρατον πολὺ, καὶ καλάμου ῥίζης < β'. ἢ κυπείρου τὸ αὐτό. δεῖ δὲ αὐτοὺς καὶ ἀναγκάζειν συντόνως περιπατεῖν καὶ τρέχειν διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ναρκῶδες. λούειν τε καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

Hirudo. Cap. XXXII

Deuoratæ cum aqua hirudines, ſi ori ventriculi, adhærent, tractione partium, nonnullam ſuctionis imaginẽ prębent: eo enim argumento hauſta hirudo deprehenditur. Has muria ſorbitione excutit, & cyrenaicus ſuccus, aut laſerpitij folia, aut betæ, cum aceto, aut pota niuis glebula, cum poſca. Nitrum ex aqua gargarizatur, aut atramentum ſutorium aceto dilutum Si faucibus hęreant, iniectæ lupinorũ farina, aqua

Πρὶ Βδέλλας. Κεφ. λβ'.

Βδέλλας τὰς καταπινομένας σὺν τῷ ὕδατι καὶ προσφυομένας ἐν τῇ καταπόσει τῷ στόματι τῆς κοιλίας, ἑλκούσας τὰ μέρη, καὶ φαντασίαν ἐκμυζήσεως παρεχούσας· ὅπερ καὶ σημεῖόν ἐστι τοῦ βδέλλας καταπεπόσθαι. ἀποβάλλει ἅλμη καταῤῥοφουμένη, καὶ ὀπὸς κυρηναϊκὸς ἢ φύλλα σιλφίου, ἢ τεύτλου σὺν ὄξει πινόμενα. ἀναγαργαρίζεσθαί τε νίτρον σὺν ὕδατι, καὶ χάλκανθον σὺν ὄξει ἀνεθέντι. τὰς δὲ ἐν τῷ βρόγχῳ προσφυείσας ἐμβιβάσας εἰς ἔμβασιν θερμὴν, δίδου

δίδου ψυχρὸν ὕδωρ ἐν τῷ στόματι διακρατεῖν καὶ ἐξελεύσονται. προνοητέον δὲ καὶ τῶν ἐπ' ὠφελείᾳ διδομένων, ἐπιφερόντων δὲ πολλάκις κίνδυνον οὐχ ἥττονα τῶν ἄλλων φαρμάκων. ὡς ἐλλεβόρου λευκοῦ, καὶ θαψίας καὶ ἐλατηρίου, καὶ ἀγαρικοῦ τοῦ μέλανος· πνιγμὸν γὰρ ἐπιφέρει ταῦτα ἢ ὑπερκάθαρσιν. θεραπεύομεν δὲ ὡς προείρηται ἐπὶ μυκήτων καὶ τῶν ὁμοίων. τὰς δὲ ὑπερκαθάρσεις τοῖς δυναμένοις ἐπέχειν τὰς ἐκκρίσεις στελοῦμεν. καὶ τῶν μὲν δοκούντων ἐπ' ὀλίγον βλάπτειν, ἐνίοτε δὲ κινδύνοις ἐπιφερόντων, οὐκ ἀμελητέον. ὧν ἐστι τὸ ἄγριον πήγανον καὶ τὸ μελάνθιον καὶ οἱ νεαροὶ παγετοί.

aqua frigida ore contineatur, & ad eã hirudines exiliẽt. Prouidendũ etiam iis, quæ etsi ferẽdi auxilij gratia tradãtur, nõ minora tamẽ cæteris venenis pericula sæpi' adferũt. Qualia sunt albũ veratrũ, tapsia, elateriũ, agaricũ nigrum: si' quidẽ ea strãgulatus concitãt, aut immodicas deiectiones mouẽt. Quib' ea medẽtur, quę in fungorũ mẽtione & similibus retulim'. Nimios autẽ deiectionũ impet' medicamẽtis q̃ excremẽta supprimũt coercebimus. Neq; negligẽda quæ parũ quidẽ nocere vidẽtur: interim verò vitã in discrimina agunt. Quo ĩ numero sunt syluestris ruta, gith, nouæ glacies, pappi recentes.

Πρὶ Ἄξους. Κεφ. λγ'.

Ἄξος, ἄνθος ἐστὶν ἀκάνθης τῆς καλουμένης ἄξου. ἐφ' ὧν ἔμετος μόνος παραληφθεὶς ἀποκαθίστησι τοὺς λαμβάνοντας.

Flos spinæ cactos dictæ.

Cap. XXXIII.

FLORES autem sunt eius spinæ, quæ cactos dicitur. Eos qui sumpserint, sola vomitio recreat.

Πρὶ ὕδατος ψυχροῦ.

Κεφ. λδ'.

Καὶ τὸ ψυχρὸν ὕδωρ ἀθρόον ποθὲν ἢ ἄκρατος πολὸς καὶ γλυκὺς οἶνος ποθεὶς, μάλιστα ἀπὸ βαλανείου ἢ δρόμου καὶ τῶν ἐυτόνων γυμνασίων, πνιγμοὺς καὶ ἀλγήματα ἐπιφέρει. ἐφ' ὧν φλεβοτομία ταχέως παραληφθεῖσα,

Aqua frigida.

Cap. XXXIIII.

Aqua frigida abundè pota, aut meracum vinum liberalius epotum, aut passum, præsertim à balneo, aut cursu, aut vehemẽti exercitatione, stranlatus & dolores infert. In quibus sanguinis missio protinus,

& vacuatio, imminentia soluunt pericula. Sed de notis veneficiorum, ac remediis, & cauendi modo, hactenus dicta sint, Subiungeremus etiam antidota necessaria quæ præclarè auxiliantur, quibus vtimur, quale Mithridatium est prçsertim, & quod sanguine, & quod scinco temperatur. Verùm quoniã aliis in locis diligentissimè scripta sunt, hîc ab eorũ descriptione supersedemus,

καὶ κενώσασα λύει τὴν ἐπικρεμῆ μόνον κίνδυνον. Καὶ περὶ μὲν τῶν σημείων τοῖς λαβοῦσι τὰ θανάσιμα τῶν φαρμάκων, καὶ τῆς ἁρμοζούσης αὐτοῖς θεραπείας, ἔτι δὲ προφυλακτικῶς ἀγωγῆς, ὑπὸ τοσοῦτον ἡμῖν εἰρήσθω. ὑποχάλκομεν δὲ καὶ τοὺς ἀντιδότους ἀναγκαιοτάτους καὶ χρησιμωτάτους βοηθούσας αἷς ἐχρήσαντο, τῇ τε μιθριδατείῳ, καὶ τῇ δι' αἵματος καὶ τῇ διὰ σκίγκων. ὡς διὰ τὸ ἐν ταῖς ἀντιδότοις ἀκριβέστατα ἀναγεγράφθαι, παρητησάμην ἀναχάφειν ἐνταῦθα.

LIBRI SEXTI FINIS.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΚΤΟΥ

PEDA-

ΠΕΔΑ-

ΠΕΔΑ- PEDANII

ΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

DIOSCORIDIS ANAZARBEI, LIBER SEPTIMVS.

Περὶ ἰοβόλων, ἐν ᾧ καὶ περὶ λυσσώντος κυνός. Κεφ. α.

De venenatis, in quo & de cane rabioso. Cap. I.

ΠΕΡΙ μὲν περὶ τῶν ἰοβόλων ζώων καὶ θανασίμων φαρμάκων λόγον προτιθέμεθα διελθεῖν, εἰς συμπλήρωσιν τοῦ περιοδευτικοῦ τόπου· καὶ γὰρ οὐδενὸς τῶν ἄλλων ἧσσον ἀναγκαῖόν ἐστι τοῖς ἰατρεύουσιν, ἐπειδὴ περ, καὶ κινδύνων καὶ περιοδυνῶν, καὶ ἀλγηδόνων, καὶ πλείστων ἄλλων κακῶν ἀπαλλάττειν τοὺς ἀνθρώπους συμβαίνει διὰ τῶν ἐν αὐτῷ παραδιδομένων. κατὰ δὲ τῶν αὐστάτων μερίζεται διχῇ καθάπερ ἐν ἀρχῇ προαναφώνηται. καὶ ὁ μὲν περὶ τῶν ἰοβόλων, θεραπευτικός ἐστι θηριακός· ὁ δὲ περὶ τῶν θανασίμων ἀλεξιφαρμακος· ὃν τάξαντες δὴ προδείξομεν τὰ εἰωθότα παρακολουθεῖν· τά τε δυνάμενα βοηθεῖν πρὸς ἕκαστον αὐτῶν.

DE bestiis quæ virus eiaculantur, & exitialibus venenis, ideò scribere aggredimur, vt tota curationis remediorúmq; ratio ad vmbilicũ perducatur: siquidem pars hæc non minus quàm cæteræ aliæ, necessaria est iis qui artem medicam exercent, vtpote cum adminiculo eorũ quæ inibi tradũtur, doloribus, periculis, & cruciatibus, plurimísque aliis malis homines liberari conueniat. Hæc autem in summa fastidia duo, sicuti ab initio relatum est, distribuitur. Nam qui de feris virus inspuétibus sermo disserit, Theriacus dici solet: qui verò de amoliendis veneficiis, Alexipharmacus: quo prius tradito, simul quæ sequi signa consueuerunt, præmonstrabimus: tum quæ nonnihil auxilij ferũt.

Omnia

Omnia autē in promptu, & ad manū habere artificē oportet, ꝓpter vrgētē ſępenumero neceſſitatē: ſiquidē pauca è venenis & virulentis animantibus, tarda & graſſantia ſenſim pericula cient, ita vt dilationē admittāt: pleraq; verò præſentaneā pernicié afferunt. Hominū autē partim malè aliis cogitātes, ingenita prauitate maleficiū ita temperāt, vt ſpatium curanti liberum nō relinquāt: partim ſceleris admiſsi cōſcientia, aut triſti aliquo euentu oppreſsi, hauſto ſponte veneno, mortē ſibi conſciſcere conātur. Qui poſtea deprehenſi, aut reſipiētes, & vitæ cupidi, præſentaneā opē poſcūt. Non deſunt qui hoſtiles ſagittas illinētes, aut fontes aquáſque puteanas hac labe polluētes, certā & īeuitabilē aduerſariis ꝑniciē molliūtur. In quib⁹ ipſis etſi maleficiū nō ſubitò, ſed aliquāto pòſt graſſari natura ſua cōparatum eſt, tñ niſi primo quoq; tꝑe coërceat̄, & remediis ſubinde excipiat̄, fruſtra tādē ſuccurritur, occupatis iā corporib⁹ exitiali vi veneni. Proīde nō vulgari induſtria diligētiáq; in ea re vtēdū eſt, vt qđ in aliis incōmodis ars cōſueuit, ī his quoq; ſalutē mortalibus prębeat. Quin & apud priſcos gen⁹ hoc vnū exiſtima-

δεῖ δὲ πάντα πρόχειρα τὸν τεχνίτην ἔχειν, διὰ τὸ κατεπείγειν πολλάκις τὴν χρείαν· ὀλίγα μὲν γὰρ καὶ τῶν ἰοβόλων καὶ τῶν θανασίμων σχολαίους καὶ ἐξ ἀναβολῆς φέρει τοὺς κινδύνοις· τὰ πολλὰ δὲ εὐθέως. καὶ οἱ δι' ἔμφυτον πονηρίαν ἐπιβολεύοντες ἑτέροις, ἀνυπέρθετον τὸ κακὸν ἀπεργάζεσθαι βούλονται· καὶ οἱ διὰ μοχθηρὰν συνείδησιν ἢ χαλεπὴν πρίστασιν ἑκουσίως προσενεγκάμενοι θανάσιμα. εἶτα φωραθέντες ἢ μετανοήσαντες ὀξυτάτης δέονται βοηθείας. καὶ πολέμιοι δὲ τόξων χρίοντες βέλη καὶ φρέατα καὶ πηγὰς δηλητηρίοις διαφθείροντες φαρμάκοις, ἀνυπέρθετον μηχανῶνται τοῖς ἐναντίοις τὸν θάνατον. ἐφ' ὧν οὐχ εὐθὺς ἀλλ' ἐσύστερον ἀπαντᾷν τὸ κακὸν πέφυκεν, εἰ μὴ παραχρῆμα παραληφθείη τοῖς βοηθήμασιν, ἀνόνητος ἡ εἰσαῦθις ἐπικουρία, τῆς φθοροποιοῦ δυνάμεως καταδραξαμένης τῶν σωμάτων. διόπερ οὐχ ὅπως ἔτυχε καὶ τὴν ἐν τούτοις ποιητέον ἐντρέχειαν, ἵνα ὅπερ ἐν τοῖς ἄλλοις, τοῦτο καὶ ἐνταῦθα ὅλη ἡ τέχνη παρέχοι τοῖς ἀνθρώποις τὴν σωτηρίαν. παρὰ μὲν οὖν τοῖς ἀρχαίοις τοῦ θεραπευτικοῦ μέρους ὑπελαμβάνετο

βάνετο οὗτος ὁ τρόπος· οἱ δὲ νεώτεροι αὐτὸν ἐχώρισαν, προφυλακὴν καὶ προφυλακτικὸν ὀνομάζοντες, τοῦ δὲ ὑγιεινοῦ καὶ τοῦ θεραπευτικοῦ μέσον τάξαντες, μικρᾷ καὶ παντάπασιν ἐπιπολαίῳ πλανηθέντες πιθανότητι. φασὶ γὰρ γίνεσθαι τρεῖς καταστάσεις τοῖς ἀνθρωπίνοις σώμασι· μίαν μὲν, καθ' ἣν ὑγιαίνουσι· ἑτέραν δὲ καθ' ἣν νοσοῦσι· τρίτην δὲ μέσην ἑκατέρων. καθ' ἣν δοκοῦσι μὲν ὑγιαίνειν, * ἐνεμπτώτως δὲ εἰς τὰ πάθη καὶ τοὺς κινδύνους ἔχουσι, διά τινα φθοροποιὸν ἐγκειμένην τοῖς σώμασι δύναμιν· ὡς ἐπὶ τῶν ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος δεδηγμένων θεωρεῖται καὶ μήπω * πεπτωκότων ὑδροφόβῳ. καὶ τῶν κανθαρίδας εἰληφότων μήπω δὲ περιωδυνωμένων ἢ δυσουρούντων. ἀναλόγως οὖν ταύταις ταῖς τρισὶ καταστάσεσιν, εἰς τρία διηρῆσθαι τὴν τέχνην. εἴς τε τὸ ὑγιεινὸν ὃ δὴ τηρητικόν ἐστι τῆς ὑγείας· καὶ εἰς τὸ προφυλακτικὸν, ὅπερ κωλυτικὸν ἐστὶ τῆς εἰς τὰς νόσους ἐμπτώσεως· καὶ εἰς θεραπευτικὸν, δι' οὗ λύεται τὰ πάθη. ῥητέον δὲ πρὸς αὐτοὺς ὅ τι πρῶτον μὲν κατὰ τὴν ἐπιβουλὴν ταύτην, οὐχὶ τρεῖς καταστάσεις περὶ τὸ σῶμα, ἀλλὰ τέσσαρες εἶναι λέγονται, ὡς γὰρ εἰσί τινες οἱ μήπω μὲν νοσοῦντες,

stimabatur esse ei⁹ partis, q̃ medicamẽtis pugnat: sed recẽtiores id ipsum discreuerũt, nominãtes præcautionẽ, & modũ pręcauẽtẽ, salubris sanantísq; mediũ statuẽtes, parua & leui supra modũ persuasione decepti. Siq̃dẽ treis in humanis corporibus cõstitutiones esse cõtendũt, vnã, qua sani degim⁹: alterã, qua sinistra valetudine corpora laborãt: tertiã, quæ mediũ inter vtrasq; locũ sibi vẽdicat. In qua positi, sanitatẽ specie mẽtiũtur, faciléq; in morbos & pericula cõcidũt, ob vim corruptricẽ quæ corporibus nostris incũbit: quẽadmodũ in iis videre licet, quos excandescẽs rabie canis momorderit, necdum tamẽ aquã horrẽt. In iis quoq; q̃ cãtharidas hauserũt, sed nondũ vrinę tormẽto cruciãtur. Tripartito igitur artẽ digeri, triplicíque corporis cõstitutioni meritò respondere tradunt. Salubrẽ partẽ esse volunt, quæ sanitatẽ tuetur: præcauentẽ, eandẽq; prohibẽtẽ, quæ obstat quomin⁹ in morbos incidãt: & sananté, qua vitia discutiũtur. Quib⁹ ita respõderi potest, q̃ primũ ex ista ratiocinatione nõ treis corporis tantùm, sed quatuor haberi constitutiones fatẽdũ esset: quippe vt aliqui sunt, qui necdum morbo laborant,

rāt, morbo tamē maximè ob impendentē causam sunt obnoxij, ita sunt, qui iā priore morbo defuncti, nondū tamē secūdæ valetudini restitui sunt: id quod in iis qui à morbo proximè sese recolligūt, cernere licet, qui viriū recreationē & robur desiderāt. Sed quēadmodū curādi ratio ad partē medicamentariā pertinet, ita præcautionē eidē subiici par est. Ad arcendas enim valetudines vehemētib⁹ vtimur auxiliis, altiore scarificatu, vstionib⁹, amputatione, derodētibus epithematis, potionib⁹ perniciei occurrētibus, & plerisq; aliis. Verumenimuero sunt usque eò rudes nōnulli vt ne remedia quidē appellēt quæ morbos arceāt. Cui⁹ sentētiæ inire rationē haud prōptū est: etenim cùm verbū ipsū, præcauere, tū agēdi modus, omnino auxiliarē remēdiariāq; vim præ se ferūt. Mirū verò nisi etiā sua illa distributione partiū eos cōplectūtur q̄ in pestilētis cœli statu morbo nōdū correpti sūt: pesti tñ. ꝓpter obuersantis aëris occasionē, opportuni, & in morbū proni reddūtur. Dicere forsitā quis posset, salubris īstitutionis præcepta nō aliud esse, q̄ arcēdorū morborū rationē: quippe cū firma reddere corpora, & minus

τες, ἐπιτηδείως δὲ πρὸς τοῦτο διακείμενοι διὰ τὴν ἐπικειμένην αἰτίαν, οὕτως εἰσί τινες οἱ μηκέτι νοσοῦντες, μήπω δὲ τὴν ὑγείαν εἰληφότες· ὅπερ ἰδεῖν ἐστιν ἐπὶ τῶν ὑπογυίως ἀπηλλαγμένων τῆς νόσου, ἀναλήψεως δὲ καὶ ῥώσεως δεομένων. ἀλλ' ὅν περ τρόπον ἡ ἐπιμέλεια τῶν θεραπευτικοῦ μέρος τῆς τέχνης ἐστὶ, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ προφυλακτικὸν ὑπὸ τούτῳ τετάχθαι προσήκει. βοηθήμασι χρώμεθα καὶ τοῖς σφοδροτάτοις ἐν τῇ προφυλακῇ, καταχάσματι βαθυτέρῳ, καὶ καύσεσι καὶ περικοπῇ καὶ δηκτικοῖς ἐπιθέμασι καὶ προποτισμοῖς, καὶ ἄλλοις πλείοσιν. ἀλλάγε οὕτως εἰσί τινες ἀγνώμονες, ὡς μὴ δὲ βοηθήματα καλεῖν τὰ προφυλακτικά. οὐ ῥάδιον εἰπεῖν καθ' ὅν τινα λόγον· καὶ τὸ ὄνομα μὲν γὰρ προφυλακὴ, καὶ ὁ τῆς ἐνεργείας δὲ τρόπος τοῦτο αὐτὸ πάντως βοήθημα ἀποδείκνυσι, πῶς δὲ οὐκ ὑποτάσσουσι τῇ διαιρέσει καὶ τοὺς ἐν ταῖς λοιμικαῖς περιστάσεσιν, οὔπω μὲν ἑαλωκότας πάθει, διακειμένους δὲ πρὸς τοῦτο ἐπιτηδείως πως διὰ τὴν ἐκ τοῦ περιέχοντος ἀφορμήν. εἴποι δ' ἄν τις, καὶ τὴν τῶν ὑγιεινῶν παραγγελιῶν ἀγωγὴν, οὐδὲν ἕτερον ἢ προφυλακτικὸν ὑπάρχειν· δυσπαθῆ γὰρ τὰ σώματα καὶ

στερεὰ

στερεὰ παρασκευάζειν πειρώμεθα χάριν τοῦ δυσάλωτα γενέσθαι ταῖς νόσοις. τὸ δὲ κυριώτατον ῥητέον ἐστὶ, τὰ μέρη τῆς ἰατρικῆς, οὐχὶ ταῖς καταστάσεσι τοῦ σώματος ἀναλόγως δεῖν εἰρῆσθαι· ἀλλὰ φυσιολογεῖν διὰ τὸ σημειωτικὸν ἰδίᾳ ἕκαστον τῶν ἀλλῶν, ὡς ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις ὑποδείκνυμεν. πρὸς τούτοις μὲν οὖν οὐ * πλείονα ῥητέον. ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον παρασημειωτέον· ὅτι καλεῖται μὲν ἀναιτιολόγητα τὰ ἀπὸ τῶν ἰοβόλων ζώων, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν θανασίμων συμβαίνοντα φαρμάκων, καὶ πρὸς ταῦτα βοηθεῖ· διὰ τοῦτό γε καὶ παρατηρητικῆς τυγχάνει ἀναλογητικῆς τῆς τέχνης προσπεσούσης ἀπόρημα, ἣν δὴ ὁ λόγος πεπίστευται. οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ καθάπαξ τοῦτο ἦν ἀληθές. ἀλλ' ἀεὶ τὸ παρέλκον καὶ μηδεμίαν χρείαν ἐπί τινα τῶν ἔργων παρεχόμενον δυστόχαστον· εἰ καὶ τελέως ἀναιτιολόγητον ὑπάρχει κατὰ τὰς ἰδιότητας, τοῦτο δὲ ἐπὶ τῶν θανασίμων φαρμάκων καὶ τῶν ἰοβόλων ζώων εἰωθὸς ἀποβαίνειν. τὸ μέν τοι * ἄχρηστον εἰς τὰ ἔργα, καὶ τὸ παρέχον τὰς τοῦ θεραπεύειν ἀφορμὰς, οὔτ' ἀκατάληπτόν ἐστιν, οὔτ' ἀναιτιολόγητον· καὶ μᾶλλόν τις ὁρμώμενος ἀπ' αὐτοῦ, πίστιν καὶ παῤῥησίαν ἔχειν διεβεβαιώσατο περὶ τῆς καταλήψεως τῶν

min⁹ vitiis obnoxia nitamur, vt inoffensa valetudine degãt, nec morbis cõflictẽtur. Neq; id silẽtio prætereundũ, quod maximè præcipuũ, & tanq̃ caput rei est, nõ oportere medicinę partiũ distributionẽ, totidẽ corporis cõstitutionib⁹ respõdere: sed naturas singulorũ suis notis seorsum scrutari ac explorare, vt suis locis ostẽdimus. Cum iis igitur nõ pluribus agẽdũ. Illud magis adnotare conuenit, affectus qui à virulẽtis animalibus venenísque cõtrahũtur, vocari cæcos, id est, quorum ratio minimè iniri potest. Quin & ea quæ eisdẽ auxiliãtur, nulli pariter sunt addicta causæ: quapropter quæstionibus obseruatoriæ artis, & ei⁹ quæ ratiõe fulciatur, annumerari solẽt. Neq; prorsus verũ deprehenditur, affect⁹ huiusmodi cæcos esse. Nã quod semper se ꝓtrahit, & nullũ in quibusdã necessariis vsum exhibet, haud facili cõiectura colligi potest: etsi naturę proprietate ꝓrsus cæcos eos affect⁹ cõcedim⁹, qui ab exitialib⁹ venenis, & animãtibus quæ virulẽto morsu sęuiũt cõtrahũtur. Nã qđ ad op⁹ nõnullũ vsũ prębet, dátq; medẽdi occasionẽ, neq; imperceptibile, neq; cęcũ, nullíve causę obnoxiũ reputatur: sed magis ab ipso

ab ipſo quis impulſus, demõſtra tioné ſe habere, & opinioné de abditorũ cognitione cõfirmare poterit. Nã etſi ſępe minora ſũt, q̃ vt ſenſib⁹ percipiãtur, euidéter tamé ex ipſis inter ſe collatis deprehédũtur. Diocles auté in eo cõmétario qué Piſtarcho dicauit, ſatis modos ꝑſtrinxit, ad verbũ ita ſcribés: Noſſe q̃s hoc poteſt cũ in aliis nõ paucis, tũ in viperis, & ſcorpionibus & reliquis id genus, ſecũ animo reputãs, vt q̃uis exiguo ſint corpore, víxq; cõſpectui ſubiiciãtur, magnorũ tamé diſcriminũ ac dolorũ cauſas inferũt: quorum nihil præter quádá corporis exiguitaté, vímq; prę cæteris animãtib⁹ datã illis, facile fuerit ſpectare. Quãta enim ea moles corporis eſt, quę à ſcorpij ictu, & aliorũ id genus venenatorũ quę nos morſu cõficiũt, attingitur? quorum aliqua vehemétes cruciat⁹ excitãt, alia erodũt & putredines cient, nec deſunt q̃ pręſentaneã ꝑniciẽ moliant̃. Aut quãtulũ eſt qđ à phalãgij morſu ingerit̃, & vniuerſum corp⁹ excruciat? neq; enĩ q̃s magnitudiné ipſorũ deꝑhédere poſſet, cũ prorſus exigua mole conſtét. Ergo ꝙ hęc ad affect⁹ referãtur cõſtitit inter oés. Verũ quod exactè deprehéſum ſit, vim quãdã ipſis

τῶν ἀδήλων· διαφέροισι μὲν γὰρ ταῖς αἰσθήσεσιν ἀπὸ τῶν ἰδίων διὰ σμικρότητα καταλήψεως τὰ ἐναργοῦς ἐξ ἀλλήλων τυγχάνοισιν ἱκανῶς δὲ ἐφώδευσε τοὺς τρόποις διοκλῆς ἐν τῷ πρὸς πλείσταρχον ὑπομνήματι, γράφων ταῦτα κατὰ λέξιν· γνοίη δ' ἄν τις τοῦτο καὶ ἐπ' ἄλλων οὐκ ὀλίγων, καὶ ἐπὶ τῶν ἐχιδνῶν ἢ σκορπίων καὶ ἑτέρων τοιούτων ἀτενίσας δὲ ὡς ἄδηλα καὶ μικρὰ τὸ γένος ὄντα, μεγάλων αἴτια κινδύνων καὶ πόνων γίνεται· ὧν οὐδὲ ἰδεῖν ἔνια ῥάδιον παρά τινα σμικρότητα καὶ ἰσχὺν ἀπολειπομένην αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἄλλων θηρίων. ὁπηλίκον γάρ τι νομίζειν τὸ μέγεθος, ὅσον ἀπὸ τῆς πληγῆς, τοῦ σκορπίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τῇ σαρκὶ λυμαινομένων; ὧν τὰ μὲν ἐστι ποιοῦντα πόνον ἰσχυρὸν, τὰ δὲ, σήποντα, τὰ δὲ, κτείνοντα συντόμως. ἢ τὸ διὰ τοῦ φαλαγγίου δήγματος ἐνιέμενον, καὶ ὅλον τὸ σῶμα διαπονούμενον; οὐδὲ γὰρ ἂν* διαγνῶναι τὸ μέγεθος αὐτῶν δύναιτό τις, διὰ τὸ παντάπασιν εἶναι μικρόν. ὅτι μὲν οὖν πρὸς τὰς διαθέσεις ταῦτά ἐστιν, ὡμολόγηται παρὰ πάντων. ὅτι δὲ καὶ ἀκριβῶς κατείληπται τῷ τὴν δύναμιν αὐτῶν γενέσθαί τινα φθοροποιὸν, ἤ τις

ἢ τις καταμιγνυμένη τοῖς σώμασιν αἰτία τῶν συμβαινόντων κακῶν γίνεσθαι συγκεχώρηται, καὶ τοῦτο πεπίστευται. καὶ οὐδεὶς ἂν οὕτως εὑρεθείη φιλόνεικος, ὡς ἄλλοθεν φῆσαι τὰς ὀχλήσεις καὶ οὐχὶ δι' ὕλης φθοροποιοῦ καθαπτομένης τῶν σωμάτων μόνων ἀπὸ μέρους συμπίπτειν. τοῦτο δὲ ἦν τὸ πρὸς τὰ ἔργα τῆς τέχνης χρησιμεύοντα, κατὰ πᾶν ἔργον, τὸ ἔργον τοῦτο ποιούμενον ὑπαγορεύειν ὥς τε ἡμᾶς μηδὲ βλάπτεσθαί τι κατὰ πάντα ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν ἰδιότητα ἀκαταληψίας τῆς κοινῆς αἰτίας· καὶ τό τε ἐνδείκνυσθαι δυναμένης βεβαίως κατειλημμένης. διὸ καὶ ὁ Ερασίστρατος ἐπισκώπτων τὴν ἀνθάδειαν τῶν ἐμπειρικῶν, αἰτίαν τοῖς ἀναιτιολογήτοις ἀνέθηκεν, οὐ συγχωρῶν αὐτοῖς τὴν αἰτίαν τὴν ἐπαναβεβηκυῖαν καὶ καθολικὴν, ἄληπτον ἐπὶ τῇ νόσῳ ὑπάρχειν· τῇ τῆς περὶ αἰτιῶν γραφῇ ταύτην διαλευκαίνων, τῷ τε μὴ λέγειν ἐπὶ τίνων ἀρκούμεθα τῇ τετριμμένῃ θεραπείᾳ οἷον ἐπὶ τῶν θηριοδήκτων καὶ θανασίμων καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, ἀρκεσθησόμεθα τῇ παρατηρήσει τῆς τῶν αἰτιῶν προσλήψεως χωριζόμενοι τελέως. πρῶτον μὲν γὰρ κατὰ γένος οὐ ἀκατάληπτά εἰσιν. ὅτι μὲν γὰρ δύναμις ὑπάρχει φθαρτικὴ, καὶ τῶν

dā ipsis inesse mortiferā, quæ insinuata corporib⁹ molestiarū, quæ exoriūtur nobis causa sit, in cōfesso est, & omniū cōsensu persuasum. Nec quisq̄ inuenietur vsque adeò cōtētionis studio flagrās, qui aliūde exoriri molestias asseueret, q̄ à materia mortifera parte corporis attingēte. Porrò id erat qđ inter vtilia artis opera ī oī opere dicere oportuit, quænā res op⁹ hoc efficiat, vt nihil ꝓrsus nos lædat, īcōprehēsa cōmunis causæ q̄ ꝓpriis inest ratio: qñquidē tū euidenter indicari possit cū deprehēsa est. Ideo Erasistrat⁹ empiricorū ꝑtinaciā graui cauillatione incessens, cæcis affectib⁹ causas assignauit, inficiat⁹ his cōmunē, & supremā morborū causam incōprehēsibilē esse: & hāc in eo quē de causis scripsit commētario aptissimè ꝓdidit: cādido signatā lapillo. Nec ferēdos eos esse cēsuit, qui se dicant in quibusdā, vt in venenis, serpentiū ictibus, & cæteris id genus trita medēdi ratione cōtentos esse. Neq; satisfacturā sibi obseruationē, eā quæ à causarū cōprehensione separata est. Primum enim genere comprehendi facile possunt. Quod autē sit letifira vis,

corpo

corporáq; permutás, ita vt perimat, ex iis quæ per genus, nó per ſpecié vagantur, curationem indicat, qua hæc hebetare, & prorſus expugnare liceat. Cũ verò ſubiungit: Ad aquam dulcé, & potui idoneam venit quis, & ante obſeruationé ad vomitũ, ad vulneris dilatationé, ad demorſæ partis ſuctũ, cucurbitulas adfixit, parté incîdit, vrétia medicaméta, aut ea quę vim eandé adipiſcuntur admouit, poſtremò partem amputauit: ſecũ reputauit medicamina, quæ per ſummá cutim ferre, & applicari ſolita, immiſſæ ad intima perniciei repugnarent. Hæc itaque quæ diſſeruit Eraſiſtratꝰ, veritati cõſentanea ſunt, nec arti refragantur. Sed methodicos demirari licet, qui mortiferá vim corporibus illapſam negotiorũ, quæ ipſa faceſsit, eſſe cauſam diffiteantur, verũ rudiuſculè nomini attendũt. Nã apud ipſos palàm immiſſa vis φθοροποιὸς, id eſt mortifera, nominatur: φθοροποιὸν autẽ nullius officij alius eſſe poteſt, quàm cauſæ. Aiunt hęc nomina, μάρσιππος, & ἀνακαλύπτειν, eſſe reliquis omnibus ſimilia, in quibus partes quædam dictionũ nõ pro virtute, ſed

καὶ τῶν ὑποκειμένων ἀλλοιωτικὴ, ὥς τε ἀναιρεῖν ἐκ τῶν κατὰ γένος οὐμὴν κατ' εἶδος, ὑπογράφει θεραπείαν, διὸ ταῦτα ἀμβλυντέον καὶ κατεργαστέον. ὅτι δὲ φησίν· ἦλθέ τις ἐφ' ὕδωρ γλυκὺ καὶ πότιμον, καὶ πρὸ τῆς παρατηρήσεως ἐπ' ἔμετον* διὰ τάσιν τοῦ πεπληγότος, ἢ δεδειγμένου μέροις ἀποθηλασμὸν, συκύας προσβολὴν, ἐκτομὴν καυτηρίων, φαρμάκων τὸ αὐτὸ δυναμέων ἐπίθεσιν, τὸ τελευταῖον ἀποκοπὴν τῶν μέροις· ἀνελογήσατο τῶν πεφυκότων φαρμάκων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν φέρεσθαί τινα, τῇ ἐνιεμένῃ εἰς τὰ κατὰ βάθος ἐναντιοῦσθαι φθορᾷ. ταῦτα μὲν οὖν δι' ὧν εἴρηκεν. Ερασίστρατος πάντα εἴρηκε καλῶς καὶ τοῖς ἔργοις ἀκολούθως. θαυμάζειν δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν μεθοδικῶν, οἵ τινες οὐ συγχοροῦσιν αἰτίαν εἶναι τὴν φθοροποιὸν ἐνιεμένην δύναμιν ἐκ τῶν ἀπ' αὐτῆς γινομένων ὀχληρῶν, ἀλλὰ τρόπον μὲν ἀνοήτως οὕτω τῷ ὀνόματι προσέχουσι. φθοροποιὸς γὰρ καὶ παρ' αὐτοῖς ἄντικρυς ἡ ἐνιεμένη δύναμις προσαγορεύεται. τὸ δὲ φθοροποιὸν εἶναί τι αἰτίας οὐκ ἀλλοῦ τινὸς ἔργου ἐστί. φασὶ δὲ τὸ μὲν ὄνομα τὸ μάρσιππος καὶ τὸ ἀνακαλύπτειν, τοῖς λοιποῖς πᾶσι παραπλήσιον ὑπάρχειν, ἐφ' ὧν μέρη τινὰ τῶν λέξεων οὐχ ὅτι κατὰ δύναμιν, ἀλλὰ

ἀλλὰ κατὰ ψιλὴν περιείληπται τὴν ἐκφοράν. ἔν τε γὰρ τῷ μάρσιππος καὶ τῷ ἀνακαλύπτειν, ὡς τὰς κυρίας καὶ προηγουμένας οὐκ ἔχει σημασίας· οὕτω καὶ ἐν τῷ φθοροποιεῖν παρελκόντως καὶ οὐ κατὰ δύναμιν ἐντέτακται. μεταβαίνουσι δὲ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὰς τῶν αἰτίων διαφοράς, καὶ λέγουσιν ὅτι τῶν αἰτίων, τινὰ μὲν ἐστι τὰ προκατάρξαντα, ἃ ποιήσαντα πάθος χωρίζεται· οἷον, κόπος καὶ ψύξις, ἔγκαυσις, καὶ τὰ παραπλήσια. τὰ δὲ, συνεκτικὰ διὰ τὸ ποιεῖν τε πάθος καὶ παραμένειν, τουτέστιν ὧν μὲν παρόντων τὰ ἀποτελέσματα πάρεστιν· αὐξανομένων δὲ αὔξεται· καὶ μειουμένων μειοῦται· καὶ παυσαμένων παύεται· καὶ αὐτοτελῆ δύναται εἶναι καθ' ἑαυτὰ παραγινόμενα τῶν ἀποτελεσμάτων. καὶ τοιαῦται μὲν τῶν αἰτίων αἱ δοκιμώταται διαφοραί, τὸ δὲ φθοροποιὸν οὐδεμιᾷ τούτων ὑποτάσσεσθαι πέφυκε. προκαταρκτικὸν μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν, ἐπειδήπερ τὸ πάθος αὐτὸ παραμένει καὶ τοῦ σώματος οὐ χωρίζεται. συνεκτικὸν δ' οὐκ ἂν λέγοιτο, πλεῖστον μὲν γὰρ τοῦτο πάρεστι καὶ καθάπερ ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς δεδηγμένον γίνεται. εἰ δὲ μὴ προκαταρκτικὸν γίνεται μὴ δὲ συνεκτικόν, οὐδὲ αὐτοτελές, οὐδὲ συναίτιον ἂν εἴη. εἰ δὲ ἐν μηδεμιᾷ διαφορᾷ τῶν αἰτίων ἄγειν

ſed nuda enũtiatione cõprehẽdũtur. Enimuero quéadmodũ in his vocib⁹ *μάρσιππος* & *ἀνακαλύπτειν*, partes neq; certos neque principes retinét ſignificatus: ſic in hoc verbo *φθοροποιεῖν* partes ꝑductionis gratia, nó ꝑ virtute coaluerũt. Hinc ad cauſarũ differentias trãſeũt, affirmãtq; cauſarũ aliquas euidétes eſſe quę dũ aduerſã valetudinẽ crearũt, ſeparantur: cuiuſmodi ſunt frigus, labor, ęſtus, & ſimilia. Quaſdã cõtinétes, quæ permanét poſtquã morbũ excitarũt, hoc eſt, quib⁹ præſentibus, & effect⁹ eorũ adſunt: increſcẽtib⁹, effect⁹ augétur, decreſcẽtibus, minuũtur: & cũ deſinunt, iidé finiũtur: q̃b⁹ ſolis ac per ſe manétibus, effectus quoq; ipſi manét. Talia quidé receptiſſima ſunt cauſarũ diſcrima, quorũ nulli phthoropœon ſubiici poteſt. Euidés enim cauſa non eſt, quoniã morb⁹ ipſe permanet, nec ipſa à corpore ſeparat. Nec cõtinés cauſa dici poteſt, cùm magna ex parte hic adſit: quéadmodũ accidit iis, q̃ à rabioſo cane ſũt demorſi. Quòd ſi neq; euidés cauſa neq; cõtinés fuerit, neq; per ſe, neq; alteri⁹ cõſortio cauſa erit. Quòd ſi à nulla cauſarum differentia

V phthoro-

phthoropœó deducere possum⁹ cósequitur, vt neq; causam esse fateamur. ꝙ aút asserút, vocabula quædá in se nó habere parteis rerú significatrices, sed nuda, & simplici ꝓnútiatióe ficta esse fateri necesse est. Verú nó oía, sed ꝑpauca talé nácisci códitioné existimádú est: neq; eni ποιεῖν in hoc noíe φθοροποιὸν perinde atq; assumptitia ꝓfertur, sed longè principé obtinet significationé. Quéadmodú enim φθορᾶς, id est corruptióis, nomé mutationé in pei⁹ significat, sic hoc verbú ποιεῖν, sumi debet, vt nihil ampli⁹ ex eo qđ hác dictioné φθορὰ secú habeat declaret: neq; ꝓrsus id significat, quod oés palá audiút, & huic similiter reddit, παιδὶ ἔχειν δίψος. Si dát corruptione sanis fieri morbú, cócedút vtiq; vim í huiusmodi verbo ποιεῖν subesse, siqdé aliqd est qđ corruptionéefficiat. Oé aút qđ aliqd efficit, ostédit persingulas causas q̃ corporib⁹ subiiciút, idq́; tá in lętalib⁹ venenis, q̃ í iis q̃ corporib⁹ ingerút. Verú nónihil subiacere causarú differétiis ꝓdunt. Quinetiá aberrarút, nó exactá diuisioné assumétes. Qui verò se dogmaticos profitétur, causá esse partim p̃parátē, partim cótinenté

ἄγειν δυνησόμεθα τὸ φθοροποιὸν, συγχωροῦμεν αὐτὸ μὴ δὲ αἴτιον ὑπάρχειν. τοιούτων δὲ λεγομένων καὶ ὄντων, τὸ μὲν τινὰ τῶν ὀνομάτων ἐν αὐτοῖς μὴ ἔχειν μέρη σημαντικὰ τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ κατὰ ψιλὴν τὴν ἐκφορὰν πεποιημένα, συγχωρητέον. ὅτι δὲ μὴ πάντα ὑποληπτέον τοιαῦτα ὑπάρχειν, ἀλλὰ παντελῶς ὀλίγα· οὐδὲ τὸ ποιεῖν ἐν τῷ φθοροποιῷ παραπλησίως τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἐξενήνεγκται, κυριωτάτην δὲ ἔχει τὴν σημείωσιν. ὡς γὰρ τὸ τῆς φθορᾶς ὄνομα τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολῆς σημαντικόν ἐστι, οὕτω καὶ τὸ ποιεῖν παραληπτέον, μηδὲν ἐν τῷ φθορὰν ἔχειν δηλοῦν· τούτου δ' οὗ πρὸς ἐξακούουσι πάντες, τελέως ἄσημον γίνεται τοὔνομα, καὶ παραπλήσιον τῷ παιδὶ ἔχειν δίψος. εἰ διδόασιν ἀπὸ τῆς φθορᾶς ἡγιεῖ γίνεσθαι τὴν νόσον, συγχωροῦσι δηλονότι καὶ ἐπὶ τοῦ ποιεῖν, εἰ μή τι φθορᾶς ἀπεργαστικόν ἐστι. πᾶν δὲ τὸ ποιοῦν, καὶ ἀπεργαζόμενόν τι, καθ' ἕκαστον αἴτιον δείκνυται τῶν ὑποκειμένων ἐν τοῖς σώμασιν, ἐπί τε τῶν ἐνιεμένων καὶ θανασίμων φαρμάκων. ἀλλὰ ὑποπίπτειν τὶ φασὶ τῆς τῶν αἰτίων διαφοραῖς. πεπλάνηται δὲ κἂν ταῦθα διαίρεσιν ἀκριβῆ οὐκ εἰληφότες. λέγεται δὲ καὶ παρὰ τοῖς δογματικοῖς αἴτιον ὑπάρχειν καὶ αὐτὸ, κατὰ μέν τι παρασκευαστικὸν, κατὰ δέ τι συνεκτικόν. ὡς βου-

ὡς βουβώνων ἕλκος καὶ βουβώνων πυρετὸς, καὶ τὸ συνεφιστάμενον τῷ ἀποτελεσματικῷ. χωριζόμενόν τε ὡς πτῶμα κατάγματος. καὶ καθόλου δὲ ὅταν τι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν αἴτιον ὑπάρχῃ μὴ περιέχῃ δὲ ἔν τινι διαιρέσει μοχθηρὸν μὲν οὐχὶ δὲ καὶ αἴτιον τῆς τῶν ὁμογενῶν περιγέγραπται φύσεως. ὅτι δὲ τὸ φθοροποιόν ἐστιν αἴτιον, ἢ ἔγχεται μὲν καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος, δείκνυται δὲ ἐναργέστερον ἐπὶ τῶν συμβαινόντων. τὶ γὰρ αἴτιον ὑπέλαβον εἶναι μετὰ τὴν ἐκ τοῦ δακέτου πληγὴν, ἢ τὴν ἐπιγινομένην ὑπὸ τοῦ ζώου δύναμιν, καὶ τὴν εἰς τὰ σώματα βαλλόμενον ἰόν; μή τε ψύξιν, μή τε ἔγκαυσιν, μή τε ἐκκοπὴν, μή τε ἀπεψίαν, μή τε ἄλλό τι παραπλήσιον ἔχοντες αἰτιᾶσθαι. ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦ διαφοραῖς χαίρουσι τῶν αἰτίων, τὰ μὲν, καλοῦντες συνεκτικὰ, τὰ δὲ, προκαταρκτικὰ, λεκτέον αὐτοῖς ὅτι καθ' ἕτερον δὴ τούτων αἴτιόν ἐστι τὸ προκαταρκτικὸν, ῥηθήσεται δὲ ἀπὸ τοῦ προάγειν τοῦ ἀποτελέσματος καὶ τὸ προϋπόστασιν λαμβάνον τοῦ σώματος. συνεκτικὸν δὲ ἐπειδὴ τῶν παθῶν παρόντων καὶ αὐτὸ πάρεστι, καὶ χωρισθέντος αὐτοῦ, χωρίζεται καὶ τὰ συμβαίνοντα περὶ αὐτό. περὶ τούτων μὲν οὖν οὐ πλείω ῥητέον. θετέον δὲ ἔσωθεν ἐναργεστάτην φθοροποιὸν δύναμιν αἰτίαν εἶναι, καὶ τὴν προηγούμενον σκοπὸν τοῦτον ποιητέον. καὶ πρὸ μὲν τῆς κατασκήψεως τῶν παθῶν,

tinẽtẽ asserũt: vt ĩguinũ vlc⁹, & inguinariã febrim, & q̃ effectui tũ assistat, tũ etiã separetur, vt à fractis præcipitatio. In summa, quoties quidpiã suapte natura causa fuerit, nec vlla diuisione cõprehẽditur, vitiosum est, neque causæ adscribit̃, eorũ quæ idẽ genus sortiuntur. Sed quòd phthoropœon, causa sit, nomẽ ipsum argumento est, & in iis quæ cõtingũt apertius ostẽditur. Quid aliud causæ arbitrantur esse post impressum à serpẽtib⁹ ictũ, q̃ ex animãte vim, & illapsum in corpora virus? Neq; enim frigus, neq; æstum, neq; sectionẽ corporis, neque cruditatẽ, neq; aliud quicq̃ simile causari possũt. Verũ quoniã causarũ differẽtiis gaudẽt, & aliquas cõtinẽtes, alias euidentes appellãt, ipsis dicẽdum, vtroq; istorũ modorũ euidẽtẽ quidẽ causã esse, quod affectũ p̃cedit, & quod corporis substãtiam præoccupat: cõtinentẽ verò, quod morbis præsentib⁹ adest, qua separata recedunt, quæ cũ ipsa euenerant. Sed de iis hacten⁹. Statuẽdũ itaq; mortiferã vim intrinsecus manifestissimã esse causam, ipsamque principẽ facere scopũ oportet. & anteq̃ ad ima decũbãt mor

bi, variis modis eſt certãdum, donec vis tota corporibus excutiatur. Modò enim reuocari decet ea parte, qua peſtis intrauerit: modò alia, præſertim principatũ non obtinẽte, antè coërceatur, q̃ altius irrepẽs viſcera tangat: aut eius pernicies eluatur, retũdaturq́;, cũ iã mẽbratim peruagatura eſt. Itaque venena ſi hauſta ſunt, crebris vomitionib⁹: ſi morſu impreſſa, ſcarificatione, affixis cucurbitulis, exuctu, carnis circũſcriptione, nõnunq̃ amputatione extremę partis, euocantur. Retinẽtur verò infuſione, & impoſitu medicamẽtorũ acrium cohibẽtur. Hæc ſimul vtiq; arcere vir⁹, & eluere poſſunt. Reſtinguũtur, & euincuntur meraciore potu, aut paſſo nulla aqua diluto, vel cõtrariorũ eſu, quę acrimonia ſint prædita. Poſtremo deiectio alui, euocat⁹ ſudor, & alia quędã in cõmune, q́ mẽbratim demõſtrabim⁹, auxiliãt̃. Verũ enimuero nõ leti ferã modo materiã, ſed & magnitudinẽ, & tẽp⁹, ꝓ ſcopo cõſiderare oportet. Etenim ab iis remedia q̃ plurimũ diſcrimen capeſſũt. A magnitudine q̃dẽ, cũ nõnulla ex venenis, et viroſis animalib⁹ pericula minãtur: alia

παθῶν, ποικίλως διαγωνιστέον μέχρι τῶν παντελῶς αὐτὰ ἀποσκευασθῆναι τῶν σωμάτων. τοῦτο μὲν ὑπεξαιρουμένην δι' ὧν εἰσήει μερῶν· τοῦτο δὲ κρατουμένην περὶ ἑνὶ καὶ μάλιστα οὐ κυρίῳ τόπῳ, πρὶν εἰς τὸ βάθος ἀπελθεῖν καὶ σπλάγχων ἅψασθαι· τοῦτο δὲ ἀποπλυνομένην ἢ ἐπικιρνωμένην, ἐπειδὰν φθάσῃ χωρεῖν διὰ τῶν σωμάτων. ὁ τὲ μὲν οὖν ὑπέρζεσις αὐτοῖς κομιδῇ ἐπὶ τῶν θανασίμων φαρμάκων δι' ἐμέτων γίνεται· ἐπὶ δὲ τῶν ἰοβόλων διὰ τῶν καταρχασμοῦ, καὶ σικυῶν προσβολῆς, ἐκμυζήσεως καὶ περισαρκισμοῦ, ὁ τὲ δὲ δι' ἀκρωτηριασμοῦ. ἡ δὲ κατοχὴ καὶ διακράτησις, διὰ κλύσεων καὶ διὰ δριμέων ἐπιθέσεως φαρμάκων. ταῦτα δὴ κρατεῖν ὁμοῦ καὶ ἀποπλύνειν δύνατο τὸν ἰόν. ἡ σβέσις δὲ καὶ ἡ κράτησις δι' ἀκρατοποσίας ἀκράτου τε καὶ γλυκέως, ἢ καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων δριμυφαγίας. ἐπὶ τέλει δὲ συνεργεῖ τούτοις καὶ κάθαρσις κοιλίας, καὶ ἱδρωτοποιΐα, καί τινα ἄλλα κοινῶς, καθὼς καταμέρος ἐπιδείξομεν. δεῖ δὲ οὐ μόνον τὴν φθοροποιὸν ὕλην ποιεῖσθαι σκοπὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέρος αὐτῆς καὶ τὸν χρόνον. καὶ γὰρ παρὰ ταῦτα πλείστην ὅσην διαφορὰν τὰ βοηθήματα λαμβάνει. παρὰ μὲν τὸ μέγεθος, ἐπειδὴ περὶ τῶν δηλητηρίων καὶ τῶν ἰοβόλων, τὰ μὲν, διεγερτικὰ κινδύνων γίνεται. τὰ δὲ,

τὰ δὲ, σηπεδόνων βαθυτέρων ἢ ἐπιπολαιοτέρων· τὰ δὲ, περιωδυνιῶν σφοδροτέρων. ἢ ἀμυδροτέρων· τὰ δὲ ἀλγῶν δυσεργημάτων, ἧσσον ἢ μᾶλλον ὀχλούντων. δεῖ δὲ πρὸς τὰ κίνδυνον ἔχοντα, διὰ τῶν ἀγωνιστικωτέρων ἀγωνίζεσθαι βοηθημάτων· πρὸς δὲ τὰ ἥσσονα χαλεπὰ διὰ τῶν ἐπιεικεστέρων. ἄτοπον γὰρ ἐπὶ μὲν τῶν μειζόνων μακροτέροις ἂν οὕτω τύχῃ χρώμενον τοῖς βοηθήμασι, κινδύνῳ τὴν θεραπευόμενον περιβαλλεῖν· ἐπὶ δὲ τῶν μικροτέρων δι' ἀποτόμου τῆς βοηθείας μάτην αἰκίσασθαι τὸ σῶμα. πρόχειρος δὲ καὶ ὁ ἀπὸ τῶν χρόνων ἐστὶν ὁρισμός· ὁ μὲν γὰρ ὀξέως καὶ παραχρῆμα, καὶ τὰς ὀχλήσεις καὶ τοὺς κινδύνους ἐπιφέρει, ὁ δ' ἐξ ἀναβολῆς καὶ χρόνου πλείονος ἢ ἐλάττονος. προσήκει τοίνυν τοῖς μὲν ὀξέσι, κατεσπευμένως βοηθεῖν καὶ διὰ πολλῶν ὁμοῦ· τοῖς δὲ, σχολαιοτέρως. ταυτὶ μὲν οὖν ὡς ἐν τεχνολογίᾳ μετρίως ὥρισται. προάγωμεν δὲ ἑξῆς ὡς ἐπὶ καταμέρος.

Σημεῖα κυνὸς λυσσῶντος καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδηγμένων. Κεφ. β'.

Τὸν περὶ τῶν λυσσοδήκτων λόγον προετάξαμεν τῶν ἀλγῶν, ἐπεὶ καὶ τὸ ζῶον πολύ τε καὶ σύνηθές ἐστι, καὶ συνεχῶς ἁλίσκεται τῇ λύσσῃ ὁ κύων καὶ ἀπόλλυται, καὶ δυσφύλακτον καθέστηκε· καὶ ὁ ἀπ' αὐτοῦ κίνδυνος ἀπαραίτητός ἐστιν εἰ μὴ πολλοῖς χρήσαιτο τοῖς βοηθήμασι. λυσσᾶ δὲ ὁ κύων ὡς

alia putredines altas aut exteriores excitāt: alia vehemētissimos dolores aut cœcos ciēt: alia vix medicamētis cedunt, & magis minúsve molestias excitāt. Oportet aút ea q̄ pericula ferūt, peruicacioribus auxiliis expugnari: & min⁹ infesta, mitiorib⁹. Quippe absurdū fuerit in grauiorib⁹, segnioribus medicamentis hoīes in discrimen adducere: in minorib⁹ verò, vehemētiū auxiliorū iniuria corpus lacessere. Finitio à tēporib⁹ in próptu est: hoc enim subitò in pericula, & pręsentes molestias adducit, illud verò sensim, & dilatas in diē longā aut breuiorē producit. Itaq; in acutis quidē cōfestim multa simul auxilia repręsentari oportet: reliquis, paulatim. Hęc quadā artis formula breuiter definita sint. Iā mēbratim rē prosequamur.

Signa rabiosi canis, & demorsorū ab eo.

Cap. II.

De rabiosi canis morsu sermonē aliis præposuimus, quod id animal domesticum ac frequēs esse cōsueuit, & in rabiē sæpius agitur, ac perit, ab eóq; caueri difficile: inde periculum ineuitabile hominē manet, nisi multis vtatur auxiliis. Canis ple

rũq; flagrãtiſsimis æſtib⁹ in rabiẽ efferat̃.interdũ quoties frigora inceſſerũt.Rabioſus autẽ potũ,& eſcã auerſat̃:largã ſpumãtemq́; pituitã narib⁹,& ore proiicit: toruè & ſolito triſtius intuetur: in oẽs paſsim ſine latratu irruit,& ęquè feras hominéſque,tã familiares,q̃ ignotos mordet:nec ꝓtin⁹ infeſtũ quicq̃ infligit,niſi,vt vulnus,dolorẽ: exinde morb⁹ ille,qui ab aquę metu hydrophobicus graia eſt voce appellat⁹,cõtrahitur. Euenit aũt cũ diſtẽtione neruorũ, totiúſq; corporis rubore,p̃ſertim faciei,cũ ſudore,& lãguore quodã.Aliq aurę ſplẽdorẽ fugiũt:alij ſine vlla doloris ĩterca pedine vexant̃.Sũt etiã q canũ more latrat⁹ ędãt, & obuiã factos morſu adoriũt̃,ac mordẽdo ſimili vitio labefactãt.Proĩde ex iis q hoc vitiũ ſẽſerĩt neminẽ ſeruatũ vidim⁹,niſi forſitã ex hiſtoria vnũ aut alterũ euaſiſſe audiam⁹:ſiq dẽ Eudem⁹ ſuperaſſe quẽdã affirmat.Themiſonẽ aliq demorſũ ĩ hũc furorẽ ĩcidiſſe,& euaſiſſe fatẽtur. Alij ipſũ cũ amico aquã expaueſcẽti morẽ gereret,& officiũ exhiberet,quadã naturarũ cõcordia ſimilẽ contraxiſſe affectũ:ſed poſt multos tãdẽ crucia

tus ſerua-

κύων ὡς ἐπιτοπολὺ μὲν ἐν τοῖς σφοδροτάτοις καύμασιν. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐφιστάμενοις κρύεσι. λυσσήσας δὲ ἀποτρέπεται καὶ βρῶσιν καὶ πόσιν· καὶ φλέγμα πολὺ ἀφρῶδες ἐκ τοῦ στόματος καὶ τῶν ῥινῶν προβαλλει. καὶ πονηρὸν βλέπει καὶ στυγνότερον τῶν συνήθους· ἐφορμᾷ δὲ χωρὶς ὑλακῆς πᾶσιν ὁμοίως καὶ θηρίοις καὶ ἀνθρώποις πᾶσί τε συνήθεσι καὶ ἀγνώστοις δάκνων· καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ὀχληρὸν ἐπιφέρει, πλὴν ὅσον ὀδύνην τὴν ἐκ τοῦ τραύματος· ὕστερον δὲ ἐμποιεῖ πάθος τὸ καλούμενον ὑδροφοβικόν. συμπίπτει δὲ μετὰ σπασμῶν καὶ ἐρυθημάτων ὅλου τοῦ σώματος, μάλιστα δὲ ὅλου τοῦ προσώπου, καὶ μάλιστα ἀπὸ ἱδρώσεως καὶ ἀπορίας. καὶ τινὲς μὲν φεύγουσι τὴν αὐγήν· τινὲς δὲ τρύχονται συνεχῶς. ἔνιοι δὲ ὑλακτοῦσιν ὥσπερ κύνεις, καὶ δάκνουσιν ἐπίοντες, καὶ δάκνοντες, αἴτιοι τοῦ αὐτῶν πάθους κατέστησαν, εἰ μὴ καθ' ἱστορίαν παρειλήφαμεν περιγενέσθαι ἕνα ἢ δεύτερον· καὶ γὰρ εὔδημος περιγεγενῆσθαι τινὰ φησί. καὶ θεμίσωνα οἱ μὲν, λέγουσι τῷ πάθει δηχθέντα περιπεσεῖν καὶ σωθῆναι. οἱ δὲ, φίλῳ ὑδροφοβιῶντι προσκαρτερήσαντα προθύμως καὶ συμπαθῶς, εἰς τὴν ὁμοίαν ἐμπεσεῖν διάθεσιν. καὶ πολλὰ κακοπαθήσαντα σωθῆναι.

τὸ μὲν

τὸ μὲν οὖν πάθος ἐστὶν ἀργαλέον, περὶ δὲ τῆς πείρας αὐτοῦ, πολλοὺς καὶ αὐτοὶ περιεσώσαμεν. καὶ ὑπὸ ἄλλων ἰατρῶν σωθέντας ἔγνωμεν.

Θεραπεία τοπικὴ τῶν ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς δηγμάτων. Κεφ. γ΄.

Τῆς θεραπείας ἡ μέν ἐστι κοινὴ καὶ χρηστέον αὐτῇ ἐπὶ πάντων τῶν ὑπό τινος ἰοβόλου ζώου δεδηγμένων· ἡ δέ τις ἰδία τῶν λυσσοδήκτων· τοῖς μὲν γὰρ ἄκρως ὠφελεῖν εἰθισμένη· τοῖς δὲ ἀπὸ πολλοῦ δηχθεῖσιν ἀνάρμοστος, καὶ πρῶτόν τε αὐτὴν ἐκθέμενοι, μετὰ τοῦτο καὶ τὴν κοινὴν ἐκτροχάσομεν. δεῖ τοίνυν καρκίνους ποταμίους ἐπὶ κληματίδος λευκῆς ἀμπέλου καῦσαι, καὶ τὴν τέφραν αὐτῶν λεπτοτριβήσαντα ἔχειν ἀποκειμένην· ὁμοίως δὲ καὶ ῥίζαν γεντιανῆς ἀποθέσθαι κεκομμένην καὶ σεσησμένην. ὁπότε δέ τις δηχθείη ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς, εἰς οἴνου ἀκράτου κυάθοις δ΄. ἐμβληθήτω δύο μὲν κοχλιάρια τῆς τῶν καρκίνων τέφρας, ἓν δὲ κοχλιάριον τῆς γεντιανῆς· καὶ ἐγκυκήσαντας ὡς ἐν διφίτῳ δεδευμένῳ, πινέτω ἀπὸ τῆς α. ἡμέρας, μέχρι τεσσάρων ἡμερῶν. ἀπαρχῆς μὲν οὖν διδόμενον τὸ φάρμακον, τοῦτον προσφερέσθω τὸν τρόπον. εἰ δὲ ἡμέραι παρεληλύθασι δύο ἢ τρεῖς ἀπὸ τῆς δήξεως, ἐγχει-

tus seruatū extitisse. Molestissimū itaque genus morbi, à quo multos, anteq̃ ipsã experirent, vindicauimus: & complures ab aliis medicis seruatos nouim⁹.

Remedia demorsorum à cane rabioso. Cap. III.

Ratio medēdi duplex: vna cōmunis, qua vtēdū in oēs morsus, quos virulētę animātes impresserūt: alia peculiaris priuatáq;, eorū dūtaxat quos rabiosi canes momorderint: q̃ nōnullis q̃dē summā opē ferre cōsueuit: aliis verò ĩutilis maximè q̃ ex multo iā tempore ictū acceperūt. Quæ ad hāc pertinēt, primū exponem⁹, deinde cursim pstringem⁹, q̃ ad cōmunē medēdi rationē pertinēt. Cācros itaq; fluuiatiles in sarmētis albę vitis cremare oportet, & cinerē eorū q̃ minutissimè tritū habere recōditū: itidē gētianæ radicē tusã cribratáq; reponere. Quoties autem canis rabiosus morsum intulerit, in quaternos cyathos meraci vini, bina cineris cancrorū cochlearia, vnūq; gētianę cōiiciātur: hęc ĩ polētę dilutioris modū subacta, quatriduo bibātur. Inter principia medicamētū hoc modo detur. Atq; si ab illato morsu bini ter-

níve dies fluxerint, curationé auſpicabimur à triplicato pondere, ſupra id quod ab initio retulimus. Optimũ hoc aduerſus rabioſorũ morſus auxiliũ, quod & pleriſq; vnum ſatisfecit, eóq; cũ fiducia vti licet. Sed vt aliis etiamnum auxiliis contra ineuitabile periculum muniamur, nihil cæteris vti prohibet. Satius autem multò fuerit etiamſi in vanũ recidat, medicamẽtorũ inhumanos tolerare cruciatus, q̃ per inertiã ac deſidiam in diſcrimen adduci. Nec ita in demorſis à rabioſo animali maiora vulnera vereri oportet, vti minora, & vlcuſculis cutis ſimilia: quippe maiori vulnere cõfertim copioſus ſanguis emanãs, poteſt nõnihil viruléti liquoris exhaurire: quod in minoribus non accidit: quin à maioribus abſcedentes carnes hinc auferre, & labia acie ſcalpelli circũſcribere, & præhẽſam hamulo aut vulſella carné amputare oportet. In vtriſq; e circũſtãtia loca altioribus vlſculis ſcarificãda, vt copioſior ſanguinis vacuatio arceat, ne venenũ mẽbratim inſinuetur. Cucurbitulæ cũ multa flamma agglutinatæ id iuuaméti præſtant, vt veneni vis extrahatur.

Contra

ἐγχειρουῦτας τῇ θεραπείᾳ, τριπλάσιον δεῖ διδόναι ὅσον ἐξαρχῆς εἰρήκαμεν. τὸ μὲν ἄριστον ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων βοήθημα, ὃ δὴ καὶ μόνον ἐνίοις ἤρκεσε τοῦτό ἐστι, καὶ χρηστέον αὐτῷ μετὰ πεποιθήσεως. ἕνεκα δὲ τοῦ καὶ δι' ἄλλων ἠσφαλίσθαι πρὸς ἄφυκτον δοκοῦντα κίνδυνον, οὐδὲν τὸ κωλύον ἐστὶ καὶ τοῖς λοιποῖς χρήσασθαι, αἱρετώτερον δὲ διακενῆς ἂν οὕτω τύχῃ, τῶν βοηθημάτων τὸ ἀπάνθρωπον ὑπομεῖναι, ἢ διὰ τὴν ὀλιγωρίαν κινδύνῳ περιπεσεῖν. οὐχ οὕτω δ' εὐλαβητέον τὰ μεγάλα τραύματα ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων, ὡς τὰ μικρὰ καὶ ταῖς ἀμυχαῖς ἐμφερῆ· διὰ γὰρ τῶν μειζόνων ἄθροον καὶ πολὺ αἷμα προχεόμενον, δύναταί τι καὶ τοῦ ἰοῦ συναποκλύζειν· διὰ δὲ τῶν μικροτέρων οὐδαμῶς· καὶ ἐκ μὲν τῶν μειζόνων τὰς ἀφισταμένας σάρκας αὐτόθεν ἀφαιρετέον, καὶ τὰ χείλη περιγλυπτέον διὰ τῆς ἀκμῆς, ἀνατεθείσης δὲ τῆς σαρκὸς ἀγκίστρῳ ἢ μύδρῳ, τὴν ἐκτομὴν ἀποτελεστέον. ἐπὶ ἀμφοτέρων δὲ τὰ ἐν κύκλῳ βαθυτέραις ἀμυχαῖς κατασχαστέον * ὅπως ἡ τοῦ αἵματος παραπλησιωτέρα γενομένη κένωσις, ἐναντιωθήσεται τὰ σώματα τῇ τοῦ ἰοῦ διαδόσει. πολλὴν δὲ καὶ ἡ συκία κολληθεῖσα μετὰ πολλῆς φλογὸς παράσχοι ὠφέλειαν, ὥς τε λύσαι τοῦ ἰοῦ τὴν δύναμιν.

Η δὲ

Ἡ δὲ καῦσις ἀνυσιμώτατον ἐπὶ τῶν ἰοβόλων ἐστὶ βοηθημάτων, τὸ γὰρ πῦρ πάσης δυνάμεως εὐτονώτερον ὑπάρχον, ὁμοῦ μὲν κρατεῖ καὶ κωλύει φέρεσθαι τὸν ἰὸν ἐσωτέρω, ὁμοῦ δὲ τὸ κρατηθὲν αὐτοῦ μέρος τῆς ἐφεξῆς θεραπείας, καταβολὴν οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐργάζεται, παραμενούσης τῆς ἑλκώσεως ἐπιπλέον. τὴν μὲν γὰρ ἔκπτωσιν τῆς ἐσχάρας μάλιστα ἐκ τούτου φροντιστέον, ὅπως μὴ τάχιον τὰ μέρη συγκλεισθείη. ἀλλ' εἰ δυνατόν ἐστι πολὺ τῆς προθεσμίας τὰς ἑλκώσεις τηρητέον. καὶ ἐπὶ φλεγμαινούσας καὶ ἐπὶ ῥυπαινομένας. παρέξει δὲ αὐταῖς τὸ τοιοῦτον τάριχος ἐπιτιθέμενος, καὶ σκόροδον ἄγριον λεοτριβόμενον· κρόμμυά τε ὡσαύτως, ὀπὸς μὲν οὖν μάλιστα ὁ κυρηναϊκὸς ἢ ὁ καλούμενος μηδικὸς ἢ παρθικός. κόκκοι δὲ πυρῶν ἐπιτιθέσθωσαν καὶ μεμασσημένοι καὶ ἀμάσσητοι· διαφυρώμενοι μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἐμβροχῆς ἀνευρύνουσι τὰ τραύματα. τινὲς δὲ οἴονται τοὺς μεμασσημένους ἀντιπαθές τι ἔχειν ἀπό τῆς τῶν μεμασσηκότων νηστείας· οὐ μὴν τοῦτο βέβαιόν ἐστιν. ἀλλὰ εὐκαίρως αὐτοῖς χρηστέον. εἰ δὲ ὃ δὴ γίνεται πολλάκις, καὶ οὐλαὶ συμβχόμεναι φθάνωσι πρὸ τῶν ἡμερῶν, διὰ χειρὸς ἀναξαίνειν προσήκει·

προ-

Contra virulentos ictus, vstio expeditissimũ est auxilium, vt pote cum ignis cætera viribus præstet, simul quod virus domet, & ferri penitius nó patiatur, simul quod pars ignem experta, postea non vulgare fundamétũ curationi futuræ præbeat, manente diutius exulceratione. Animaduertendum ex eo tépore cum crustæ decidét, ne vlceris ore coalescant, & cicatrice induãtur, sed si fieri potest ad multũ, idq; præstitutum tempus, vlcerationes & sordidas adhuc & inflammationem minantes, prorogari conuenit. Quod inditũ iis salsamentum optimè præstabit, & syluestre allium detritũ: item cepæ, succúsque præsertim Cyrenaicus, aut qui Medicus, aut Parthicus appellatur. Tritici grana tam mansa, q̃ non mansa imponantur: si quidé subacta pistáue à perfusione vulnera dilatãt. Sũt qui à mandétium ieiunio, sibi aliquid asciscere arbitrentur, quod suapte natura resistat: verùm id certum nó est. Cæterũ tempestiuus eorũ vsus minimè est contènendus. Si verò quod persæpe accidit, ante dies pręfinitos cicatrices coirét, cómitterentúrq;, manũ postulabunt:

nan q

nanque eas diducere carnémque scalpello circinare, aut iterum inurere, expedit. Vbi verò propositum tépus præteriit, vlcus ad cicatricem ducendũ, & emplastro quod è salibus conficitur locus comprehendendus: nec multò post sinapismo vtendum.

Ratio victus in morsu rabiosi canis. Cap. IIII.

QVÆ ad partem istá pertinent præsidia, ita se habent. Cæterùm victus rationem ex iis quæ veneno aduersantur, coniectura quadam colligere oportet, simul vt veneni vires hebetet, restinguátque, simul vt arceat, quo min⁹ ad intima pernicies illabatur. Etenim assumpta perniciosarum virium penetrationi resistũt. Quorum vtrunque præstare potest vini meracioris, passi, & lactis potus: quippe qui hæc omnia capiunt ad curam, nonnihil veneno obiiciunt, quod omnem eius acrimoniam obtũdat. Simili modo aliorum, porrorũ, cœparúmque cibos: quod ea difficulter cõficiantur, víxque aboleantur. Nam multos dies huius cibi qualitates remanét, quo tempore nec euincũtur, nec permutaní à mortifera vi, sed

περισαρκίζοντας καὶ τέμνοντας, ἢ καὶ ἐπικαίοντας πάλιν ἐὰν οὕτω τύχῃ. παρελθούσης δὲ τῆς προκειμένης προθεσμίας, ἀφετέον μὲν ἀπουλωθῆναι τοῖς ἕλκεσιν, ἐμπλάστρῳ δὲ τῇ διὰ τῶν ἁλῶν ὅλον τὸν τόπον καταληπτέον· μετὰ ὀλίγας δὲ ἡμέρας καὶ σιναπιστέον.

Περὶ Διαίτης τῶν ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος δηχθέντων. Κεφ. δ'.

Η μὲν οὖν τοπικὴ θεραπεία τῶν λυσσοδήκτων, τοιαύτη τίς ἐστι. δεῖ δὲ καὶ τὴν δίαιταν αὐτῶν ἐστοχάσθαι τῆς πρὸς τὸν ἰὸν ἐναντιώσεως, ἵνα ὁμοῦ μὲν ἀμβλύνῃ καὶ σβεννύσῃ τὴν δύναμιν, ὁμοῦ δὲ κωλύῃ τὴν εἰς βάθος φοράν. καταλαμβανόμενα γὰρ ἀντιπίπτει τῇ παρεισδύσει τῆς φθοροποιοῦ δυνάμεως. δύναται δὲ τούτων ἑκάτερον παρέχειν τοῦτο, οἴνου ἀκράτου ζωροτέρου πόσις καὶ γλυκέος καὶ γάλακτος· οἱ γὰρ ταῦτα πάντα λαμβάνοντες πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν, ἐνίστανταί τι ἰῷ, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν δριμύτητα ἐκκαίει. ὡσαύτως δὲ καὶ σκορόδων καὶ πράσων καὶ κρομμύων ἐδωδή· καὶ ταῦτα γὰρ τὸ ὅλον δυσμετάβλητα καὶ δυσεξίτηλα. παραμένουσι γὰρ αὐτοῦ αἱ ποιότητες ἐπὶ πλείους ἡμέρας, ὁπόταν οὐ νικᾶται οὐδὲ τρέπεται ὑπὸ τῆς φθοροποιοῦ δυνάμεως,

ἐκ

ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων κρατεῖν αὐτῆς πέφυκεν. εἰς τοῦτο δὲ καὶ τῶν ἀντιδότων ἐστὶ χρεία, καὶ τῆς θηριακῆς, καὶ τῆς εὐπατορίου λεγομένης. καὶ τῆς μιθριδατείου καὶ πάσης ἄλλης ἥ τις ἐκ πλειόνων ἀρωμάτων εἴληφε τὴν σύστασιν. δυσμετάβλητα γὰρ τῇ συστάσει πάντα τὰ ἀρώματα τῶν δυνάμεσι καὶ ταῖς οὐσίαις· διὸ περικρατεῖται τοῖς σώμασι. τοιοῦτος μὲν οὖν καὶ ὁ τῆς διαίτης τρόπος· δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἡ τοῦ ὑδροφοβικοῦ πάθους ἐγκατάσκηψις, οὐδὲ ὡρισμένην ἔχει προθεσμίαν. ὡς ἐπιτοπλεῖστον γὰρ ἕως τεσσαρακοστῆς ἡμέρας εἰωθὸς, τοῖς ἀμελήθεισι καὶ δι' ἑξαμήνου ἐνίοις ἀπήντησε. καὶ δι' ἐνιαυτοῦ, καὶ ταῦτα ἡμῖν ἑώραται. ἱστοροῦσι δέ τινες μετὰ ἑπταετίαν ἐνίοις ἐνδιδόναι τῷ πάθει. καὶ κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς τῶν λυσσοδήκτων ἡ θεραπεία, τοιαύτη ἐστίν. ἐὰν δὲ ὁπὼς δηποτοῦν ἐν ταῖς πρώταις ἡμέραις μὴ προληφθῇ τὰ προστρημένα βοηθήματα, τὸ μὲν περισαρκίζειν καὶ καίειν, παραλειπτέον. καὶ γὰρ ἱκανῶς εἰς τὸ παρεληλυθὸς μετάγειν δύναται. οὐδὲ μία γὰρ ὄνησις τῆς ἐπιβολῆς, ἀλλὰ διακενῆς τὰ σώματα ταῖς ὀδύναις βλαβηθήσεται, τρόπος δὲ τῆς θεραπείας ἕτερος ἀγέσθω. κάθαρσις ἡ καὶ μέγα ὄφελος

sed contrariis illa vis expugnatur. Cui rei antidotorum vsus accommodatur, & theriaces, Mithridatij, & eius quod eupatorio temperatur. Deniq; omnium quę magnam aromatum partem sibi vendicant: quippe aromata omnia viribus & substantiis ægrè permutātur: quare in corporibus euincunt. Victus ratio hoc modo se habet. Nosse conuenit, pauorē aquæ non stato definitóque tempore exoriri: plurimum tamen ad quadragesimum vsque diē neglectis differri consueuit. Post semestre etiam nōnullos inuadit: quēdam post annum aquā horruisse constat. Quæ nobis visu cōperta fuere. Narrant & aliquos post septennium aqua metu fuisse tentatos. Inter principia demorsorū à cane rabiosa curandi ratio talis est. Verū enimuero si ea quæ retulimus auxilia, primis diebus prætermissa fuerint, nec scalpro carnem circinare, nec vstionē experiri operæpretiū est. Nō enī quod iā pertrāsiit, satis euocare possent. Nulla vtiq; istius rei occasio aut vtilitas, sed incassum corpora dolorib⁹ sternentur. Alter verò curationis modus accedat. Deiectio magnū præbet

præbet iuuamétum, vtpote cũ mouendo, corporis habitum trãſmutet, & quæ colocynthidem recipit hiera. Ité lac ſchiſtum, quod ſimul deiectionem moueat, & venenum domare poſsit. Cibi acres, & meraculi potus, quibus vis veneni vehementer retunditur, quotidie ſumi debent. Cæterùm ſudores ante cibos, & poſt etiã ciendi. Dropaciſmi ſinapiſmiq; alternatim per corpus totum adiiciendi. Sed longè omnium efficaciſsimum auxilium helleboriſmus cognoſcitur, quo cum fiducia nõ ſemel atque iterum, ſed frequentius ante quadrageſimum diem, vel poſt hoc tempus vti licet. Tantam enim vehemétiam hoc auxiliũ habere fertur, vt quidã qui iam aquæ metum ſentirent, ſumpto helleboro, ſimul ac primum morbi impetũ experirétur, fuerint ſeruati. Nam & iam vitio tentatos nemo vnquã ſeruare poteſt. Itaque primũ curã contra rabioſi canis morſus breui ſermone expoſuim⁹: iam ad alia, quæ venenatis morſib⁹ ſæuire conſueuerũt, trãſeundũ. Notas vno cõtextu, deinde cõmuné medendi modũ, qui omnibus cõuenire poſsit, explicabimus. Curſim

ὄφελος ἐμπαρέχειν δυνάμενον, συμμεταποιεῖ γὰρ τὴν ἕξιν κινοῦσα· ἥ τε διὰ τῆς κολοκυνθίδος ἱερὰ δόσις. καὶ δὴ καὶ τὸ γάλα τὸ σχιστὸν, ἅμα κάθαρσιν καὶ ἐπικράσεις παρέχειν δυνάμενον. αἵ τε δριμυφαγίαι καὶ ἡ τοῦ ἀκράτου πόσις, παραλαμβανέσθωσαν καθημέραν, ἀμβλύνειν δυνάμεναι τὸν ἰόν, καὶ πρὸς τούτοις ἱδρωτοποιΐα, καὶ πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τροφήν. δρωπακισμός τε καὶ σιναπισμὸς κατὰ μέρος ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος. πάντων δὲ ἀνυσιμώτατον ἀπὸ τούτων ὁ ἐλλεβορισμὸς ἐγνώσθη, καὶ χρηστέον τεθαῤῥηκότως τῷ βοηθήματι, οὐχ ἅπαξ, οὐδὲ δὶς, ἀλλὰ καὶ πλειστάκις πρὸ τῆς τεσσαρακοστῆς ἢ καὶ μετὰ ταῦτα. τοσαύτην γὰρ τὴν ἰσχὺν προσφέρεται τὸ βοήθημα, ὥς τε τῶν ἤδη συνηθημένων τῷ ὑδροφόβου, διασωθῆναι τινὰς λαβόντας ἐλλέβορον εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ καταπειρασμῷ τοῦ συμπτώματος. τοὺς γὰρ ἤδη κατειλημμένους, οὐδὲ αὐτός τι περιποιῆσαι δύναται. τὴν μὲν οὖν τῶν λυσσοδήκτων ἐπιμέλειαν προτέραν ἐξεθέμεθα, δι' ὃν ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν ἐπιλογισμόν. μεταβαίνοντες δ' ἐπὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἰοβόλων. προτάττοντες τὰς σημειώσεις αὐτῶν, ὑπὸ μίαν ἐκθησόμεθα περίφρασιν. μετὰ δὲ τοῦτο, κοινὴν τὴν θεραπείαν πᾶσιν ἁρμόσαι δυναμένην ὑπο-

ὑποδραμόντες δὲ ἑξῆς ὑποδείξομεν, εἴ τινα κατ' ἰδιότητα ἐνίοις προσωφελεῖν πέφυκεν. ὁμοίως καὶ τὰ τελείως ἀβοήθητα παρασημειωσόμεθα.

Curſim deinceps ſubiungemus ea, quæ ſua ꝓprietate nõnullis auxilium præſtare poſſunt. Poſtremo ſubnectétur etiã venenata, q̃ nullis cedũt remediis.

Περὶ φαλαγγίων. Κεφ. ε.

Τοῖς μὲν ὑπὸ φαλαγγίων δεδηγμένοις, αὐτὸς μὲν ὁ τόπος ἐνερευθὴς ἐστὶ καὶ ὅμοιος κεντήμασιν οὔτε οἰδηματώδης οὔτε περίθερμος, ἀλλὰ μετρίως μὲν ὑπέφυδρος· ἐν δὲ τῇ τῶν ἐναντίων κατεψυγμένος, παρακολουθεῖ δὲ τρόμος δι' ὅλου τοῦ σώματος, καὶ ἐντάσεις περὶ τοὺς βουβῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας προσεοικυῖαι σπασμῷ. περὶ τὴν ὀσφὺν σύλλημμα καὶ συνεχὴς πρὸς οὔρησιν ἐρεθισμός. δυσκολία πολλὴ περὶ τὴν ἔκκρισιν τοῦ περιττώματος· ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ ἱδρὼς ψυχρὸς καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν ἐκκρίνεται· τά τε ὄμματα δακρύει καὶ ποσῶς ἀμαυροῦται.

De phalangiis. Cap. V.

De morſis à phalangiis locus quidem ipſe, quaſi ab impacto aculeo rubet, non intumeſcens, nec per ambitum calidus eſt, ſed mediocriter humeſcit: vbi verò contrariorum occurſu refrixit, conſequitur corpore toto tremor, diſtentiones poplitum & inguinum, conuulſionibus non diſsimiles. In lumbis collectio exoritur, & perpetua vrinæ libido laceſsit, multáque reddẽdis excremẽtis colluctatio. Vniuerſa cute frigidus ſudor emanat: collachrymant oculi, offuſiſq; nebulis caligant.

Περὶ Σκολοπένδρας. Κεφ. ς.

Τοῖς δὲ ὑπὸ τῆς καλουμένης σκολοπένδρας ἢ ὀφιοκτένης δεδηγμένοις, ὁ μὲν ἐν κύκλῳ τόπος τοῦ δήγματος, πελιοῦται, καὶ περισήπεται· καί ποτε τρυγώδης κατὰ τὸ σπάνιον καὶ ἐνερευθὴς φαίνεται. ἑλκοῦται δὲ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ δήγματος λαμβάνων τὴν ἀρχὴν, ἑλκωσίν τινα ἐπίπονον καὶ δυσαλθῆ· πρὸς δὲ τούτοις περὶ ὅλον τὸ σῶμα συναίσθησις γίνεται κνησμώδης.

Περὶ

Scolopendra. Cap. VI.

Si ſcolopendra aut dicta ophioctene morſum intulit, locus per ambitum liuore ſugillatur, & computreſcit: interdúmque, licet raró, fæculentus atq; ruber cernitur. A morſu ipſo exulcerari locus incipit, vlcúsque id negotium exhibet, ferè remediis inuictum: præterea toto corpore prurigo ſentitur.

Scorpio

Scorpio. Cap. VII.

Scorpionis morſu inflammari ſtatim incipit locus, & indureſcit, ac intentus rubet, viciſsímque dolore premitur. Modò ſiquidem exęſtuat, modò frigore occupatur. Labor repentê fatigat, & aliquando meliuſcule habet, aliquando verò recrudeſcit. Conſequitur ſudor, horroris ſenſus, & tremor. Extremæ corporis partes refrigeſcunt, inguina extolluntur, per ſedem flatus exeunt, capilli eriguntur, palor membra decolorat & dolor, tãquam expungente acu, per vniuerſam cutem ſentitur.

Πρὶ Σκορπίου. Κεφ. ζ.

Τοῖς δὲ ὑπὸ σκόρπίου δηχθεῖσιν, ὁ μὲν τόπος εὐθέως ἄρχεται φλεγμαίνειν, σκληρὸς καὶ ἐνερευθὴς καὶ περιπαθὴς, σὺν ὀδύνῃ γινόμενος ἐναλλάξ. ὁ τὲ μὲν γὰρ πύρωσις, αὖθις δὲ ψύξις ἐπιλαμβάνεται. καὶ πόνος ἐξαπίνης, καὶ ποτὲ μὲν ῥαΐζει, ποτὲ δὲ ἐπιτείνεται. παρέπεται δ' αὐτοῖς ἱδρὼς καὶ φρικώδης αἴσθησις, καὶ τρόμος. καὶ περίψυξις ἀκρωτηρίων, καὶ βουβώνων ἔπαρσις, φύματα διὰ τῆς ἕδρας, ὀρθοτριχία τὲ, καὶ δύσχροια, ἐπαλγὴς περὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς αἰδήσεως, καθάπερ ἀπὸ βελόνης κεντημάτων ὀδυνώμενος.

Pastinaca marina.

Cap. VIII.

Si marina paſtinaca percuſſit, protinus accidunt moleſti dolores, aſsiduæ conuulſiones, laſsitudo, & imbecillitas. Mens percuſsis labat, poſtea obmuteſcunt: oculi caligant. Percuſſus autem locus in ambitu cum vicinis partib⁹ denigratur, & ita obſtupeſcit, vt tãgentem non ſentiat. Hunc ſi quis premat, atra ſanies, craſſa & malè olés excernitur.

Πρὶ Τρυγόνος θαλασσίας.

Κεφ. η.

Τοῖς δὲ ὑπὸ τρυγόνος θαλασσίας δηχθεῖσι, παραὐτίκα μὲν περιωδυνίαι συμβαίνουσι δυσκατέργαστοι, σπασμοί τ' συνεχεῖς καὶ πόνος, καὶ ἀτονία, καὶ διανοίας παραφορὰ, μετὰ δὲ τοῦτο ἀφωνία καὶ σκοτασμὸς ὀφθαλμῶν. αὐτὸς δὲ ὁ πληγεὶς τόπος, *μέλας γίνεται κύκλῳ, καὶ τὰ πλησίον αὐτοῦ μέρη, καὶ πρὸς τὴν ἀφὴν ἀναισθητεῖ. ἐπὰν δέ τις αὐτὸ ἀποψήσῃ, ἰχὼρ ἐξ αὐτοῦ μέλας, παχὺς, δυσώδης ἐκκρίνεται.

Mus araneus. Cap. IX.

A mure araneo percuſsis, circa

Πρὶ Μυγαλῆς. Κεφ. θ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ μυγαλῆς δηχθεῖσι, κύκλῳ

κύκλῳ μὲν περὶ τὸν τόπον τοῦ δήγματος γίνεται φλεγμονὴ, φλυκτὶς δὲ ἐπανίσταται μέλαινα, μεστὴ ἰχῶρος ὑδατώδους· καὶ τὰ πλησίον πάντα πελιοῦται. ῥαγείσης τε τῆς φλυκταίνης, νομὴ παραλαμβάνει παραπλησίαν τῇ ἀπὸ τῶν ἑρπυστικῶν. σὺν τούτοις δὲ παρέπεται καὶ στρόφος περὶ τὰ ἔντερα, καὶ δυσουρία, καὶ ψυχρᾶς νοτίδος περίχυσις.

circa morsum in orbem inflammatio exoritur, nigráque pustula, diluta sanie turgens, exurgit: proximæ partes liuét. Rupta pustula, depascés vlcus, nó ei dissimile quod serpit, occupat. Intestinorum quoq; tormina, difficultas vrinæ & frigidæ asperginis offusio consequuntur.

Περὶ Ἐχίδνης. Κεφ. ι.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ἐχίδνης δηχθεῖσιν, οἰδεῖ καὶ ἐφ' ἱκανὸν τὸ σῶμα ξηραίνεται, τὴν χροιὰν δὲ ὑπόλευκον ἔχει. ἰχὼρ δὲ ἀπὸ τοῦ τραύματος προχεῖται, τὸ μὲν πρῶτον ὑπολίπαρος, μετὰ ταῦτα δὲ αἱματώδης· φλυκταινῶν τε ἐπανάστασις, καθάπερ ἐπὶ τῶν πυρικαύτων ἕπεται· καὶ νομὴ προκαταλαμβάνει προχωροῦσα ἐπὶ τὰ παρακείμενα πάντα πλησίον, οὐ μόνον ἐπιπόλαιος. ἀλλὰ καὶ διὰ βάθους· αἱμάσσεται δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ οὖλα· καὶ περὶ τὸ ἧπαρ συνίσταται φλεγμονή· στρόφοι τε καὶ χολώδεις ἐπισυμβαίνουσιν ἔμετοι. προσγίνεται δὲ αὐτοῖς ἔμετος καὶ κάρος, καὶ δυσουρία, καὶ ψυχρὰ περιίδρωσις.

Vipera. Cap. X.

Si vipera momordit, corpus intumet, vehementer arescit, subalbidúmque colorem cócipit. Sanies à vulnere profunditur, primum suppinguis, mox cruenta: pustulæ adustis similes erumpunt: & antea depascens vlcus, quod in proxima repens, non summa modo corporis, sed intima quoque corripit: gingiuæ iis cruore suffunduntur: inflámatio circa iecur erumpit: tormina & biliosi vomitus sequuntur.

Sopor, tremor, & vrinæ difficultas accedit, & frigidus sudor offunditur.

Περὶ Αμφισβαίνης. Κεφ. ιά.

Παραπλήσια δὲ συμβαίνει καὶ τοῖς ὑπὸ τῆς προσαγορευομένης σκυτάλης ἢ ἀμφισβαίνης δηχθεῖσι, βοηθεῖ δὲ σχεδὸν ἤδη τὰ αὐτά· διόπερ ἰδίας ἀναγραφῆς οὔτε

Cæcilia. Cap. XI.

Consimilia eueniút iis qui à cęcilia nomine, aut amphisbęna demorsi sunt, eadémq; ferè auxiliantur: quare hoc venenú priuatá descriptioné sortitum non

nō est, neq; visum est dignum, quod alio genere cōprehēdat.

Dryinos. Cap. XII.

A DRYINO morsis pustulæ molestíque dolores incidunt, præsertim quà dilutæ saniei emissarium subest: quinetiam erosio, tormináque cōsequuntur.

Hemorrhoos. Cap. XIII.

Ab hæmorrhoo ictis vehementes cruciatus accidūt, qui angusta contractáque corpora ex continuo dolore reddunt. Ex plaga copiosus cruor effluit, & quacunq; parte corporis cicatrix vlla fuerit: ea sanguine manat. Excrementa per aluum cruenta eiiciuntur, profluésq; sanguis in globos coiit. A pulmone sanguinē extussiunt, & in vomitiones effusi sine remedio commoriuntur.

Dipsas. Cap. XIIII.

Quos dipsas percussit, solut⁹ ac nō cōstrict⁹ tumor premit, sitisq; vsq; eo ꝑtinax, vt satiari nō possit, ac sine vlla intercapedine excruciet: etsi potū pleno ore affatim trahāt, illico in eandē sitim relabunt: ꝓinde toto habitu similes sunt iis q antea pot⁹ nihil hauserint. Quare ꝓpter cōtinuā sitim, & prester, & causon, aut dipsas appellat.

Natrix

οὔτε τε τύχηκεν, οὔτε ἠξιώθη τὸ εἶδος τοῦτο.

Περὶ Δρυΐνου. Κεφ. ιβ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ δρυΐνου δηχθεῖσιν, ἰσχυραὶ περιωδυνίαι ἐμπίπτουσι, καὶ φλυκταινώδεις ἐν τῷ οἰκείῳ μέρει, ὅπου δὲ καὶ ὑδατώδους ἰχῶρος ἔκχυσις· ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ δηγμὸς καὶ στρόφος.

Περὶ Αἱμόρρου. Κεφ. ιγ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ αἱμόρρου δηχθεῖσιν, ἰσχυραὶ περιωδυνίαι ἐμπίπτουσι, βραχέα δὲ καὶ στενὰ παντελῶς παρέχουσι τὰ σώματα ὑπὸ συντυχίας τῶν ἀλγημάτων. ἐκ δὲ τοῦ δήγματος ἔκκρισις γίνεται πολλή, κἂν οὐλὴ καθ' ἕτερον μέρος τοῦ σώματος ὑπάρχῃ, παρέχει αἱμορροεῖν· τὰ δὲ διαχωρήματα αἱματώδη ἐκκρίνεται, καὶ τὸ ἀπορρεόμενον ἀπ' αὐτοῦ αἷμα τεθρομβωμένον ἐστί. βήσσοντές τε ἀπὸ πνεύμονος, αἷμα ἀνάγουσι, * καὶ ἐξεμοῦσιν ἀβοηθήτως.

Περὶ Διψάδος. Κεφ. ιδ'.

Τοῖς δὲ δηχθεῖσιν ὑπὸ διψάδος, ἄστεγνος ὄγκος ἐφίσταται, καὶ δίψος ἐπιτεταμένον ἰσχυρῶς ὥς τε ἀπλήρωτον καὶ ἀδιάλειπτον εἶναι· καὶ τὸ ποτὸν χανδὸν ἕλκειν, κἂν τῷ αὐτῷ καθίστασθαι. τῷ δὲ μὴ τὴν ἀρχὴν εἰληφότι τὸ ποτὸν, παραπλήσιόν τι ὅλου τοῦ συγκρίματος ἀκολουθεῖ. διὰ τὴν συνεχῆ τοῦ πώματος εἰσφορὰν, ὅθεν πρηστὴρ τε καὶ καῦσος προσαγορεύεται ἡ διψάς.

Περὶ

Περὶ ὕδρου. Κεφ. ιέ.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ὕδρου δηχθεῖσι, τὸ ἕλκος πλατύνεται καὶ μέγα γίνεται πελιούμενον. ἰχώρ τε ἐξ αὐτοῦ μέλας καὶ πολὺς καὶ δυσώδης οἷον ἀπὸ νομῆς ἐκκρίνεται.

Natrix. Cap. XV.

Ab natrice demorsis vlcus dilatatur, & liuidũ ac ingẽs euadit. Sanies ex eo multa, & atra; & malè olens, nõ secus atq; iis quæ serpunt vlcerib⁹, expuitur.

Περὶ Κέγχρου. Κεφ. ιϛ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ κέγχρου δηχθεῖσι, τὸ μὲν δῆγμα ὅμοιον τοῖς ἀπὸ τῆς ἐχίδνης, σηπεδὼν δὲ παρακολουθεῖ. καὶ περιῤῥέουσι σάρκες ἐξοιδήσασαι πρότερον ὡς ἐπὶ ὕδρωπος. ληθαργώδεις τε γίνονται καὶ καταφορᾶς αἴτιοι. Ἐρασίστρατος δέ φησιν αὐτοὺς πεπονθέναι τὸ ἧπαρ καὶ τὴν νῆστιν καὶ τὸ κῶλον. ἀναλωθέντων γὰρ αὐτῶν διεφθαρμένα πως εὑρίσκεται πάντα τὰ μέρη.

De cenchro. Cap. XVI.

Cenchri morsum, qui viperino ictui similis est, putridum vlcus sequitur. Carnes antea, vt in aqua inter cutem, prætumidæ, defluũt. Lethargo corripiũtur, & veterno pressi somnos captãt. Erasistrat⁹ eos iocinere, intestino ieiuno, colóque conflictari autor est. Quippe dissectis ipsis, omnes ferè partes corruptæ reperiuntur.

Περὶ Κεράστου. Κεφ. ιζ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ κεράστου δηχθεῖσιν, ὁ μὲν τόπος ἐπαίρεται μετὰ σκληρίας καὶ φλυκταινώσεως. ῥεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ δήγματος ἰχὼρ ποτὲ μὲν μέλας, ποτὲ δὲ ὕπωχρος· κιῤῥοειδὴς δὲ γίνεται περὶ τὸ σύγκριμα ὅλον· καὶ τὸ μὲν αἰδοῖον τείνεται. ἡ δὲ διάνοια ἐξίσταται, ὀφθαλμῶν τε ἀμαύρωσις ἐπιγίνεται· τέλος δὲ ἀπόλλυται σπώμενος τετάνῳ.

Cerastes. Cap. XVII.

A ceraste percussis locus attollitur, cum duritia pustulosus. E plaga sanies profluit, modo atra, modo pallidior: sed toto concretu varicosus intumescit: genitale intenditur: mens labat, & oculorum caligo exoritur: denique rigore neruorũ distẽti commoriuntur.

Περὶ Ἀσπίδος. Κεφ. ιή.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ἀσπίδος δηχθεῖσι, τὸ μὲν δῆγμα ὅμοιον τοῖς ὑπὸ βελόνης κεντήμασι μικρὸν παντελῶς φαίνεται χωρὶς τῆς ἐπάρσεως· καὶ αἱμάτιον δὲ οὐ πολὺ, ἀλλὰ

Aspis. Cap. XVIII.

Ab aspide ictis, vulnus exiguum prorsus, quasi ab adacta acu citra tumorem conspicitur: sanguis exiguus ille quidẽ,

ſed ater diſtillat: caligo velox oculos obnubit: labor in totum corpus multiplex, omnino leuis & non ſine voluptatē conſequitur. Ideo Nicander perpulchrè cecinit: At vir perit, abſque labore, virens atque diſcolor: mediocris ſtomachi dolor afficit: frons perpetuò reuellitur: genæ contremiſcũt, quaſi ſine ſenſu in ſomno vacillent. Hos mors tollit, ad diei trientem non dilata.

Baſiliſcus. Cap. XIX.

Eraſiſtratus in libro quem de medicaminibus & venenis condidit, de vocato baſiliſco ſcitè ita refert: Cum baſiliſcus momorderit, vuln⁹ ad auri colorem efflaueſcit. Itaque in plurimis quæ virus eiaculantur, comites notæ ita ſe habent. Tranſeuutes vtiq; ad medendi rationem, primum, vt fieri poterit, de cõmunibus diſſerem⁹.

ἀλλὰ βραχὺ καὶ μέλαν ἀποστάζει· ταχεῖα δὲ ἀμαύρωσις ὀμμάτων καταλαμβάνεται· πόνος τε ὅλου τοῦ σώματος πολυειδής. παντάπασιν ἐλαφρὸς καὶ οὐκ ἄτερ ἡδονῆς παρακολουθεῖ. διὸ καλῶς ὁ Νίκανδρος πεφώνηκε· καμάτου δ' ἄτερ ὄλλυται ἀνὴρ, χρόαν ἀτρόπος καὶ χλοανθής· καρδιωγμὸς ὀλίγος. μέτωπον δὲ συνεχῶς ἀνασπᾶται· βλέφαρα κινοῦνται μετ' ἀναισθησίας ὁμοίως ὕπνῳ, κἂν τούτοις θάνατος συναίρει μὴ τὸ τρίτον ἡμέρας διαλιπών.

Περὶ Βασιλίσκου. Κεφ. ιθ.

Ἐρασίστρατος ἐν τῷ καλουμένῳ περὶ δυνάμεων καὶ θανασίμων περὶ τοῦ καλουμένου βασιλίσκου ῥητῶς οὕτω φησίν· ὅταν δὲ ὁ βασιλίσκος δάκῃ, πληγὴ ὑπόχρυσος γίνεται. Τὰ μὲν οὖν ἐν τοῖς πλείστοις τῶν ἰοβόλων παρακολουθοῦντα σημεῖα, τοιαῦτά ἐστι. μεταβαίνοντες δ' ἐπὶ τὸν τῆς θεραπείας, πρῶτον τὰ κοινὰ τῆς θεραπείας ὡς δυνατὸν παραδώσομεν.

LIBRI SEPTIMI FINIS.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ.

PEDA-

ΠΕΔΑ-

ΠΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ἀναζαρβέως περὶ θεραπείας τῶν ὑπὸ ἰοβόλων δεδηγμένων βιβλίον ὄγδοον.

Τίς κοινὴ τῶν ἰοβόλων θεραπεία. Κεφ. α.

ΠΡΟΣ πᾶσαν πληγὴν ἰοβόλου ἁρμόζει ἡ διὰ τοῦ στόματος ἐκμύζησις. δεῖ δὲ μὴ ἄσιτον εἶναι τὸν ἐκμυζῶντα, ἀλλὰ καὶ εἰληφέναι ῥοφὴν, καὶ διακλύζεσθαι οἴνῳ· ἔπειτα δὲ καὶ βραχύ τι ἐν τῷ στόματι ἐλαίου κατέχων, οὕτω τὴν ἐκμύζησιν ἐπιτελείτω. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ τόπος σπόγγῳ πυριάσθω, ἔπειτα δὲ ἐγκαταχαζέσθω· βαθυτέρας δὲ ἐμβάλλειν τὰς ἀμυχὰς προσήκει, ὅπως τὴν ὕλην ἐκ βάθους ἀναλαμβάνῃ. καὶ περισαρκισμὸς δὲ καὶ ἐκτομὴ, πλουσιώτερον καταχασμοῦ βοηθοῦσιν· ἴδια γὰρ ἐπ᾽ αὐτῶν τὰ χρησιμεύοντα γίνεται. ἓν μὲν ὅτι αἴρεται ὁ ἰὸς ἐκ τοῦ τόπου. δεύτερον δὲ ὅτι τῷ αἵματι συνεκκρίνεται πολλῷ καὶ ἀθρόῳ τὸ φθάσαν ἔσω παρελθεῖν. εἰ δὲ ὁ τόπος τὸν περισαρκισμὸν οὐ προσδέχοιτο, σικύας χρὴ προσβάλλειν μετὰ φλογὸς πλείονος. περὶ δὲ καύσεως ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων προειρήκαμεν.

εἰ δ᾽

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbei De curatione ab animalib⁹ venenatis morsorum, LIBER VIII.

Cómunis curatio in omnes ictus virulétos. Cap. I

ADuersus quidem omnem animalis ictũ, quod venenũ vibrat, oris suctio conuenit. Sugentem verò oportet ieiunum non esse, sed & cibum sumpsisse, & vino os abluisse: postea exiguũ olei in ore continens plagam exugat. Locus ipse spongia fouendus, deinde scarificandus: sed vlcuscula alti⁹ imprimere expedit, quo virosa materies profundo euocetur. Circinatio autẽ carnis, & sectio, scarificatione lõgè potentius opitulantur: nãq; ab iis duo peculiaria præsidia fiunt. Vnum, quod virus è loco tollitur. Alterum, ꝙ eius veneni pars q̃ ad interiora grassaẗ, cũ multo copiosoq; sanguine excerniẗ. Quod si locus sectionem non admittat, cucurbitulæ cum largiori flãma adfigẽdę sunt. Sed iã de vstione suprá in rabiosorũ morsu disseruimus.

 Si veró

Si verò icta pars, vtpote extrema, eam sectionem commodè non respuat, præsertim in omnibus serpentiũ ictibus, vt aspidis, ceraſtæ, similiumq́; procul dubio amputanda est. Conuenientiora suprà dictis auxilia sunt, quæ epithemata vocant. Imponatur sermentitius cinis, aut ficulnus, cum lixiuio stillatitio subactus, garo, & acri salsaméto: porri, cepæ, & allia modo minutissimè cõtrita illinũtur, modo cremata vulneribus iniiciuntur. Quinetiam dissecti gallinarum pulli, cum maximè tepent, percusso loco applicẽtur. Nec desunt qui hisce tanquam discordia quadã naturali pugnãtibus vtãtur: verùm huius ratioñe inire facillimũ fuerit. Gallinæ enim calida natura præditæ sunt, argumento, ꝙ deuoratum insigne virus cõficiunt, & aridissima queq; semina consumãt: item nõnunquã arenas lapillosq; ingluuie sua deuoratos dissoluunt. Itaq; animantis admoti calore adiutus spiritus, ab icta parte impetum capessens exiliésq; secum venenum exigit. Nec me fugit quid in Ægypto fieri soleat. Cũ spicas Ægyptij metũt, ollam picis paratã habẽt, & appẽsã fasciã: tunc

εἰ δ' εὐφυῶς ἔχει πρὸς ἀποκοπὴν τὸ μέρος τὸ δεδηγμένον, μάλιστα ἐπὶ πάντων θηρίων ἀνενδοιάστως ὁ ἀκρωτηριασμὸς ποιητέον, ὡς ἀσπίδος, καὶ κεράστου καὶ τῶν ὁμοίων. ὡς ἐπιτηδειότερα διὰ τῶν προειρημένων βοηθημάτων, ἄξια ἐπιθέματά ἐστιν. ἐπιτιθέσθω δὲ τέφρα κληματίνη ἢ συκίνη, μετὰ κονίας στακτῆς πεφυραμένης. γάρου, δριμέος ταρίχου· πράσα τε καὶ κρόμμυα, καὶ σκόροδα ποτὲ μὲν ὡς ἐκλεπτυνθέντα καταπλασσέσθω, ποτὲ δὲ καέντα προσβαλλέσθω τοῖς δήγμασι. καὶ οἱ τῶν ὀρνίθων νεοσσοὶ διαιρεθέντες καὶ θερμότατοι προσπτυσσόμενοι τῷ πεπληγότι τόπῳ. τινὲς μὲν ὡς ἀντιπαθέσιν αὐτοῖς ἐχρήσαντο· πρόχειρον δὲ ἔχει τὸν λόγον. φύσει γὰρ οἱ ὄρνιθες εἰσὶ θερμαὶ, διὸ καὶ ἐπίσημον τὸν ἰὸν καταπιοῦσαι, τεύχουσι, καὶ τὰ ξηρότατα δαπανῶσι τῶν σπερμάτων· ἐνίοτε, καὶ ψάμμοις καὶ λίθοις διαλύουσιν ἐμφαρυγξάμεναι. τοιγαροῦν πρὸς τὴν τοῦ ζώου θερμασίαν, τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ δεδηγμένου μέρους ὁρμὴν λαμβάνον, συνεξάγει τὸν ἰόν. ἔγνωμεν δὲ ἐπὶ τῆς αἰγύπτου τοιοῦτόν τι γινόμενον. ὁπόταν οἱ αἰγύπτιοι θερίσωσι τὸν στάχυν, χύτραν ἔχουσι κατεσκευασμένην πίσσης, καὶ σφήκωμα προσηρτημένον τῇ χύτρᾳ. τό τε

τό τε γὰρ μάλιστα δεδίασι τὰ θηρία, καὶ διὰ τὴν ὥραν, καὶ τῷ λανθάνειν αὐτὰ κείμενα κατὰ τῶν ὀπῶν τῶν ἐν ταῖς ἀρούραις ἐπισκοτούμενα ὁμοῦ καὶ ὑπὸ τῆς δασύτητος τῶν χωρῶν. πολλὰ δὲ κατὰ τὰ πεδία χαλεπώτερα τῶν ἰοβόλων ζώων ἡ αἴγυπτος φέρει. ἐπειδὰν οὖν δηχθῇ τις πόδα ἢ ἄλλό τι μέρος ταχέως οἱ παρατυχόντες τὸ σφήκωμα βάλλουσιν εἰς τὴν χύτραν τῆς πίσσης, καὶ περιελοῦσιν ἅπαξ ἢ δὶς περὶ τὴν πῆχυν ἢ τὴν κνήμην, μικρὸν ἐπάνω τῶν δήγματος, καὶ περισφίγγουσι δύο παρεστῶτες ἰσχυρῶς, καὶ ἐντέμνοντες τὴν τόπον διὰ τῆς περιθέσεως τοῦ βρόχου, ἐπιχέουσι καὶ πίσσαν. ὅταν δὲ αὐτάρκως ἔχειν δοκῇ, τὸν βρόχον ἐφαιροῦσι καὶ καταπλάσσουσι κρομμύοις, καὶ δι' ἄλλων τῶν προειρημένων. καὶ τούτων δὲ χωρὶς ὑγρὰ πίσσα μετὰ ἁλῶν λείων θερμοτέρων καταπλασσομένη, σπουδαίως βοηθεῖ, αὐτὴ καινοποιηθεῖσα συνεχέστερον. ὡσαύτως ἁρμόζει καὶ κέδρος, τά τε σπυρίθια τῶν αἰγῶν ἐν οἴνῳ καθεψόμενα. ἀρήγει δὲ αὐτοῖς καὶ καταύτλησις δι' ὄξους θερμοῦ, καὶ καλαμίνθη ἑψομένη δι' οὔρου καὶ θαλάσσης ἢ ὀξάλμης. εἰσὶ δὲ καὶ ἔμπλαστροι δριμύτατοι δυνάμεναι τὴν ἰὸν ἐπισπᾶσθαι. καὶ διακρατεῖν καὶ διαφορεῖν. ὡς δι' ἁλῶν ἢ νίτρου καὶ σινάπεως καὶ κάγχρυος προσφερόμεναι· ὥσπερ

tunc enim maximè ſerpétium iniurias expaueſcunt, tum propter ſpicilegij tépus, tum quòd opacis ſimul abditæ ſpeluncis & cauernis, denſoq́; aruorum ceſpite deliteſcunt. Moleſtiſsima enim animalia & virus eructantia, Ægyptus in cápis ferre cóſueuit. Vbi ergo aut in pedem, aut parté aliam, morſum intulerunt, qui adſunt, faſciam in ollam picis coniiciút, & ſemel aut iterum brachium aut crus paulum ſupra vulnus obligant, et arctiſsimè duo è pręſentibus diſtringút, locúmque ſecantes qua circũactus eſt laqueus, picem inſtillant. Cúmq; ſatis vulnus excepiſſe videtur, laqueum reſoluút, & cæpis aliisq́; ſuprà memoratis illiniút. Præterea pix liquida cum ſale trito & feruéte illita p̃ſétaneo eſt auxilio, ſi iugiter inouetur. Cóuenit & cedria, & fimũ caprarum ex vino decoctũ. Locum aceto calido, calamintha in lotio, maris aqua, aut acida muria decocta, foueri ſalutare eſt. Quinetiá nó deſunt emplaſtra vehemétiſsima, & calidiſsima, q́ venenũ elicere, expugnare, & diſcutere poſsunt. Cuiuſmodi ſunt q́ ex ſale, aut nitro, ſinapi, & cachrye cóponútur:

de quibus cõsequẽter erit tractandũ. Erasistratus autem nõ iniusta reprehẽsione eos incessit, q incognitas ad hunc vsum facultates cõscripserũt, vt elaphãti fel, crocodilive sanguinẽ ouaq;, testudinis, & consimilia. Nam cũ iuuantia quędã literis tradidisse vidẽtur, planè in hęc sola incidẽtibus imposuerunt. Quare talia deuitanda sunt, cũ difficilè, nisi regia facultate, ꝓuestigari possint: neq;, quò nostra fides iis obstringatur, frequẽti obseruatione, sufficiens experimentũ præstiterint. Quę autẽ ad cõmunẽ omniũ vsum pertinẽt, quæq; facile suppeditari, & omnibus à serpẽte percussis auxiliũ ferre queũt, subiungẽdi vidẽtur. Intubus itaq;, & erica, & astragalus, cũ aceto pota, cõtra omnes serpentium morsus auxiliãtur. Itẽ bitumẽ, & virentes platani pilulę in vino diluto coctæ, & paliuri decoctum: radix aristolochiæ, & eryngij: decoctę etiã lauri baccæ & deuoratæ, piper largius esitatũ, ruta, anethũ, & cyclamin⁹: coma porrorũ priuatim ex pane, aut alliũ, aut cepæ, salsamẽtáq; quamacerrima: origani decoctum cum vino potũ, fœniculi, pulegij, calaminthæ, porrorũq;

ὥσπερ ἑξῆς ῥητέον. οὐκ ἀλόγως δὲ ὁ ἐρασίστρατος ἐπιμέμφεται τοῖς ἀγνώστους δυνάμεις πρὸς τὴν χρείαν ἀναγεγραφόσιν, ὡς χολὴν ἐλέφαντος καὶ αἷμα χελώνης καὶ ᾠὰ καὶ τὰ παραπλήσια. δοκοῦσι μὲν γάρ τινα πεποιῆσθαι παράδοσιν ὠφελούντων ἐξηπατήκασι δὲ αὐτὰ μόνα τοὺς ἐντυγχάνοντας. ὅθεν τὰ μὲν τοιαῦτα παραιτητέον μή τε ῥᾳδίως εὑρεθῆναι δυνάμενα εἰ μὴ ὑπ' ἐξουσίας βασιλικῆς· μή τε διὰ τῆς πλείστης τηρήσεως οἵαν εἰς τὸ πιστευθῆναι τὴν πεῖραν παρεσχημένα. τὰ δὲ κοινωφελῆ, καὶ εὐπόριστα, ὑποδεικτέον, τὰ καὶ εἰς πάντα ἐν πᾶσι τοῖς θηριοδήκτοις δυνάμενα τὴν χρῆσιν παρέχειν. σέρις τοίνυν καὶ ἐρείκη καὶ ἀστράγαλος πινόμενα μετ' ὄξους, πᾶσι τοῖς θηριοδήκτοις βοηθεῖ. ὡσαύτως καὶ ἄσφαλτος καὶ πλατάνου χλωρὰ σφαιρία καθεψηθέντα ἐν κράματι. καὶ παλιούρου ἀφέψημα· καὶ ῥίζα ἀριστολοχίας καὶ ἠρύγκης· καὶ δαφνίδες ἑφθαὶ κατεσθιόμεναι καὶ πέπερι δαψιλέστερον τρωγόμενον καὶ πήγανον καὶ ἄνηθον καὶ κυκλάμινον· πράσων τε ἡ κόμη ἰδία σὺν ἄρτῳ ἢ σκόροδα, ἢ κρόμμυα, καὶ τάριχος δριμύτατος· καὶ ὀριγάνου ἀφέψημα σὺν οἴνῳ πινόμενον. καὶ μαράθρου καὶ γλήχωνος καὶ καλαμίνθης,

καὶ

καὶ πράσων χυλὸς σὺν μέλιτι καταρροφούμενος, ταῦτα μὲν ἐκ τῶν φυομένων. ἀπὸ ζώων δὲ λαμβάνεταί τινα ὠφελίμως, ἐγκέφαλοι μὲν ἀλεκτρυόνων ἐσθιόμενοι, πιτύα δὲ λαγωοῦ σὺν οἴνῳ πινομένη καὶ καστορίου οὐγγίαι β΄. τοῦ αὐτοῦ βάρους· λέγεται δὲ καὶ ὅτι χελώνης θαλασσίας οἱ ὄρχεις λαμβανόμενοι βοηθοῦσιν. ἔστι δὲ καὶ ἡ γαλῆ ἡ σκελετευθεῖσα τῶν βεβοηθημένων, εὑρίσκεται δὲ προτέρα ἡ πάντη χωρισθεῖσα τῶν ἐντὸς ἐκκριθέντων, σκελετεύεται δὲ ξηραινόμενον, καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ δίδραχμον σὺν οἴνῳ πινόμενον. τοσαῦτα δὴ καὶ τὰ ἁπλᾶ τῶν προσφερομένων. ἁρμόζει δὲ τοῖς θηριοδήκτοις καὶ κάθαρσις διὰ κοιλίας, καὶ ἱδρωτοποιΐα, καὶ οὔρων πολλῶν ἔκκρισις. σκευαστὰ δὲ πόματα παραδίδοται καινοτέρως ὑπισχνούμενα βοηθεῖν, ὡς ὀπίου καὶ σμύρνης ἀνὰ ὀβολὸν, καὶ πεπέρεως < β΄. ταῦτα δὲ δεῖ μέλιτι ἀναλαμβάνειν, καὶ διδόναι κυάμου μέγεθος, αἰγυπτίου μετ᾽ οἴνου. ὁμοίως πηγάνου ἀγρίου σπέρματος, μελανθίου, κυμίνου αἰθιοπικοῦ, χαλβάνης, ἀριστολοχίας, ταῦτα πάντα λεανθέντα καὶ φυραθέντα χυλῷ εὐζώμου, ἀναπλάσσονται βωλίσκοι δραχμιαῖοι· διδόναι δὲ ἐξ αὐτῶν μετ᾽ οἴνου ἡμικοτυλιαίου. ταῦτα μὲν περὶ τῶν κοινῶν βοηθούντων. τὰ δὲ ἴδια πρὸς ἕκαστον τῶν ἰοβόλων ἑξῆς εἴπωμεν.

Περὶ

porrorúq; ſuccus cũ melle deſorptus. Hæc quidẽ à plãtis cõquirũtur. Ab animãtibus verò quædã vtiliter peti ſolẽt, gallinaceorũ cerebella in cibo, leporinũ coagulũ cũ vino, itidẽ caſtorij ſextãs: teſtes marinę teſtudinis ſumpti multũ ꝓdeſſe tradũtur: muſtela ſale ĩueterata ĩter auxiliaria medicamẽta eſt. Cõmendat̃ in primis exenterata, q̃ ſale ſiccefcẽs inueteratur, ex qua binas drachmas cũ vino bibiſſe ſatis eſt. Sed de ſimplicibus quæ dari ſolẽt hactenus. Percuſsis à ſerpẽte prodeſt alui deiectio, diffluens ſudor, vrina copioſe reddita. Sũt & cõpoſitæ quædã potiones, q̃ mira remedia polliceri tradũtur, vt & opij & myrrhę ſinguli oboli, piperis ſicilicum: ea melle excipiũtur, & ĩſtar Ægyptiæ fabæ dãtur cũ vino. Itidẽ ſylueſtris rutę ſeminis, gith, cumini Æthiopici, ariſtolochiæ, galbani, ſingulorũ pares portiones tritæ, et cũ erucę ſucco ſubactæ, digerunt̃ in paſtillos, qui drachmæ põd⁹ æquẽt: dant̃ ex iis terni cyathi cũ vino. Hęc habui de cõib⁹ auxiliis q̃ dicerẽ. De peculiarib⁹ remediis contra beſtias quæ venena vibrãt, conſequenter eſt dicendum.

 Cura-

Curatio ab apibus & veſpis morſorum. Cap. II.

INTER ferientium venenatorum notas nihil de veſpis & apibus articulatim digeſsimus, quòd conſpicuæ omnibus forent, & nihil excellens aut notatu dignum in his obſeruaretur: inter remedia tamen, earũ meminiſſe non fuit alienum. Igitur aduerſus vtrarunque ictus prodeſt illita malua, & hordeacea farina cum aceto, ficulneum lac in vulnus inſtillatum, à muria, aut maris aqua fotus.

Curatio à phalangiis morſorum. Cap. III.

Phalangiorum ictibus ficulneum cinerem, adiecto ſale trito & vino, imponere oportet, aut radicem ſylueſtris punicæ quamtenuiſsimè tritam, aut ariſtolochiam cum hordei farina & aceto ſubactam. Vlcera aqua maris proluéda, aut apiaſtri decocto, foliáque eiuſdem illinenda. Lauacris perpetim vtendum, & propinandum abrotoni ſemen, aniſum, ariſtolochiam, cicer ſylueſtre, cuminum Æthiopicum, cedrides tritas, platani corticem, &

Περὶ θεραπείας τῶν ὑπὸ σφηκῶν καὶ μελισσῶν δεδηγμένων. Κεφ. β'.

Ἐν τῇ σημειώσει περὶ σφηκῶν καὶ μελισσῶν οὐδὲν διηπόρησαμεν, εὔδηλα γὰρ πᾶσιν ἦν καὶ παράσημον ἔχει ἐξαίρετον οὐδ' ἐποιοῦμεν φυλακτόμενον· ἐν δὲ τῇ θεραπείᾳ, καὶ τούτων οὐκ ἄτοπον μνημονεῦσαι. πρὸς οὖν τὰς πληγὰς τῶν σφηκῶν καὶ μελισσῶν, ἁρμόζει μαλάχη καταπλασσομένη, καὶ κρίθινον ἄλευρον σὺν ὄξει, καὶ συκῆς ὀπὸς ἐπαλειφόμενος τοῖς δήγμασι, καὶ πυρία δι' ἅλμης ἢ θαλάσσης.

Περὶ τῶν ὑπὸ φαλαγγίων δεδηγμένων. Κεφ. γ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ φαλαγγίων δεδηγμένοις, τοῦτο ἐπιτηδεύειν δεῖ, τέφραν συκίνην σὺν ἁλὶ καὶ λέπεσι μετ' οἴνου πεφυραμένην, ἢ ῥίζαν ἀγρίας ῥόας λειοτριβημένην, ἢ ἀριστολοχίαν σὺν κριθίνῳ ἀλεύρῳ καὶ ὄξει δεδευμένην. καταπλάσσειν δὲ θαλάσσαν τὰ ἕλκη, ἢ μελισσοφύλλῳ ἀφεψήματι, τούτῳ δὲ τὰ φύλλα ἐπιπλάσσειν. λουτρῷ δὲ λίαν συνεχέστερον, καὶ ποτισμοῖς χρηστέον διὰ τούτων τὸ σπέρμα, ἄνισον, ἀριστολοχία. ἐρέβινθος ἄγριος, κύμινον αἰθιοπικὸν, κεδρίδες λεῖαι, πλατάνου φλοιὸς, καὶ

καὶ τὸ σπέρμα τῆς περιφύλλου πόας τέτταρα δὲ ἑκάστου δίδοται καθ' ἰδίαν < β' μετ' οἴνου* κοτύλης ἑ. δίδοται δὲ καὶ μυρίκης ὁ καρπὸς ὡσαύτως καὶ χαμαιπίτυος, καὶ τῶν χλωρῶν τῆς κυπαρίσσου σφαιρίων τὸ ἀφέψημα κεγάμενον μετ' οἴνου. φασὶ δέ τινες καὶ καρκίνου ποτάμιον χυλισθέντα μετὰ γάλακτος, καὶ θερμαλοῦντα συλλαμβάνειν σπέρμα* τῶν ὀχλικῶν ἀπαλλάττειν.

Περὶ τῶν ὑπὸ σκολοπένδρας δεδηγμένων.
Κεφ. δ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ σκολοπένδρας δεδηγμένοις, κατὰ μὲν τὸ πλῆγμα ἐπιθέσθαι δεῖ λειοτριβόμενον μετ' ὄξους ἅλας, ἢ πήγανον* ἄγριον. καταντλεῖν δὲ ἁλμυρὸν τὸν τόπον, πότιμα δὲ θερμὰ διδόναι ἀριστολοχίαν μετ' οἴνου, ἢ ἕρπυλλον ἢ καλαμίνθην, ἢ ἄγριον πήγανον.

Περὶ τῶν ὑπὸ σκορπίου δεδηγμένων.
Κεφ. ε'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ σκορπίου πληγεῖσι παραχρῆμα μὲν ἀκριβῶς βοηθεῖ συκῆς ὀπὸς εἰς τὸ τραῦμα τὸ ἐναχθείς. αὐτός τε ὁ πλήξας σκορπίος λειοτριβηθεὶς καὶ ἐπιτεθεὶς τῷ πληχθέντι τόπῳ, τῆς ἰδίας πληγῆς γίνεται βοηθὸς κατά πως ἀντιπάθειαν ὡς ἔοικε.

& trifoliæ herbæ semen: priuatim autem, singulorum ex iis binas drachmas dare cum vini hemina conuenit. Item myricæ fructus, & chamæpityos, & viridium cupressi pilularum decoctum, admisto vino. Sunt qui fluuiatilis cácri expressi succum, cum lacte, assumpto apij semine, cófestim molestiis liberare prodant.

A scolopendra morsi.
Cap. IIII.

Si schopendra morsum infixit, sal quám leuissimè tritus ex aceto vulneri inspargédus, aut ruta sylueſtris superponenda. Locus acida muria fouendus, & danda in potu aristolochia cum vino, aut serpillum, aut calamintha, aut ruta sylueſtris.

A scorpione percussi.
Cap. V.

Percussis à scorpione, præsenti est auxilio ficulneũ lac in vulnus instillatũ. Scorpius ipse qui ictũ vibrauit, tritus & percusso loco impositus, suæ plagæ remedium est, ob cæcam quandam naturarum (vt constat) discordiã, quæ antipathia appellatur.

appellatur. Præterea tritus & impositus cum sale, lini semine, & althæa, scorpius conuenit. Sulphur ignem non expertũ, resina terebinthina exceptũ, & emplastri modo adiectum auxiliatur. Itidem galbanum ad splenij formam ductum, & calamintha, quæ trita illinatur, & farina hordei in vino parata, in decocto rutæ. Semen trifoliæ herbæ tritum, & vulneri iniectum opitulatur. Hæc ad affectum locum pertinent. Post hæc quàm efficacissimis potionibus vtendum, cuiusmodi sunt aristolochiæ, præsertim corticis binæ drachmæ cum vino, tusa gentiana, & pulegium decoctum, & baccæ lauri pauco numero tritæ, & calamintha cum posca, in qua magnopere discoqui debet: cupressus cum vino & ruta, nec secus ficulneum lac, laserpitium, si adsit: sin desideretur, peucedani succo vtendum. Efficax est potus trifolij, & ocymi semen. Horum autem omnium vicem pensat iugis lauacri vsus, euocatus sudor, & dilutæ vini potiones.

A pasti-

ἔοικε. μετὰ δὲ τοῦτο ἁρμόζει λεῖος ἐπιτιθέμενος ὁ σκορπίος σὺν ἅλατι καὶ λινοσπέρμῳ καὶ τῇ ἀλθαίᾳ βοτάνῃ. βοηθεῖ δὲ καὶ θεῖον ἄπυρον ἀναληφθὲν ῥητίνῃ τερμινθίνῃ καὶ ὡς ἔμπλαστρον ἐπιῤῥιφέν. ὁμοίως δὲ καὶ χαλβάνη πλατυνθεῖσα σπληνίου τύπῳ, καὶ καλαμίνθη λεία κατα πλασσομένη, καὶ ὠμήλυσις ἐν οἴνῳ σκευασθεῖσα, ἐν ἀφεψήματι πηγάνου. βοηθεῖ δὲ τὸ σπέρμα τῆς τριφύλλου πόας λεαινόμενον καὶ ἐπιῤῥιπτούμενον. τοπικὰ μὲν οὖν ταῦτα. μετὰ δὲ τούτων καὶ ποτήμασι χρηστέον ὡς ἀνυσιμωτάτοις, ἔστι δὲ ἀριστολοχίας δίδραχμον μάλιστα τοῦ φλοιοῦ σὺν οἴνῳ, γεντιανὴ κεκομμένη, καὶ γλήχων ἐπικαθημένη, καὶ δαφνίδες ἀριθμῷ βραχεῖ λειοτριβούμεναι, καὶ καλαμίνθη μετὰ ὀξυκράτου· δεῖ δὲ αὐτὴν ἐπιπολὺ ἑψῆσαι ἐν τῷ ὀξυκράτῳ· καὶ κυπάριστος μετ' οἴνου ἢ πηγάνου, ὡσαύτως καὶ συκῆς ὀπὸς, καὶ σίλφιον εἰ παρείη· μὴ παρόντος δὲ, τῷ πευκεδάνου χρηστέον ὀπῷ. ποιεῖ δὲ καὶ ὁ τοῦ τριφύλλου καρπὸς πινόμενος, τὸ καὶ τοῦ ὠκύμου σπέρμα. τούτοις * δὲ πᾶσιν ἀντιπαρατάσσεται λουτροῦ συνεχῶς χρῆσις μετὰ πολλῆς ἱδρώσεως, καὶ οἰνοποσία μετὰ κράματος.

Περὶ τῶν

Περὶ τῶν ὑπὸ τρυγόνος θαλασσίας δεδηγμένων.

Κεφ. ϛ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ τρυγόνος θαλασσίας πληγεῖσιν, ἁρμόζει πάντα τὸν αὐτὸν τρόπον ὅσον μικρὸν ὕστερον ἐπὶ τῶν ἰχιοδήκτων ἐροῦμεν. * ἁρμόζει δὲ πρὸς τὰς πληγὰς αὐτῶν ποτισμὸς ἀψινθίου, ἢ ἐλελισφάκου, ἢ θείου σὺν ὄξει τετριμμένου. καὶ αὐτὴ δὲ ἀναπτυχθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα τοῖς τραύμασι, τῆς ἰδίας ἴαμα πληγῆς.

Περὶ τῶν ὑπὸ μυγαλῆς δεδηγμένων.

Κεφ. ζ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ μυγαλῆς δηχθεῖσι, βοηθεῖ χαλβάνη σπληνίον ἐπιτεθὲν κατὰ τοῦ δήγματος ὡς φάρμακον μετ' ὄξους λειοτετριμμένον, καὶ κρίθινον ἄλευρον μετ' ὀξυμέλιτος ἐπιπλασθὲν. καὶ ἡ αὐτὴ δὲ ἡ δακοῦσα μυγαλὴ, ἀναπτυσσομένη καὶ ἐπιτιθεμένη, τῆς ἰδίας πληγῆς αὐτοφάρμακόν ἐστι· καὶ γλυκείας ῥοᾶς ἑφθὰ καταπλασθέντα κοκκία· καὶ πρᾶσα ἑφθὰ καταπλασθέντα καὶ σκόροδα συντετριμμένα, καὶ ἡ διὰ τῆς θέρμης κατάντλησις· τοπικὰ μὲν ταῦτα. ποτιζόμενον δὲ ἀρήγει ἀβρότονον καθεψηθέν. εἶτα δι' οἴνου προσφερόμενον, ἕρπυλλος δὲ καὶ χαλβάνη καὶ εὔζωμον διεθέντα οἴνῳ, καὶ κυ-

A pastinaca marina morsi.

Cap. VI.

Ei qui marina pastinaca icitur, omnia quæ de viperarum morsu paulò post referem', simili modo conueniunt. Peculiariter aũt ictus à marino scorpione, & dracone inferuntur, qui molestos cruciatus ciẽt: interdum auté, sed rarò, nomas excitant. Quibus absinthij, saluiæ, aut sulfuris ex aceto triti potio subuenit. Pastinaca diuulsa & vulneri imposita, sui ictus medela est.

A mure araneo morsi.

Cap. VII.

Si mus araneus momorderit, auxiliatur ex galbano spleniũ, per se vulneri exterius impositum, vt medicaméti modo aceto tritum, & hordeacea farina cum aceto mulso illita. Quinetiã mus ipse qui morsum intulit, si dissectus apponatur, ictus sui veneficia luit: resistũt quoque acini dulcis punici decocti, & illiti. Item porri, & allia contrita, necnon aquæ calidæ fotus: sed hæc ad locum pertinent. Prodest potum abrotoni decoctum, maximè si in vino detur. Præterea serpillũ, & galbanum, & eruca vino madefacta, recétes

cta recentes cupreſsi pilulę cũ aceto, & cyclaminus ex aceto mulſo, & pyrethrũ cũ vino, & & chamæleonis herbæ radix. Nec deſunt qui literarũ monumentis tradiderunt, tritũ murẽ araneum contra ſuos ictus cõmodè bibi. Quã hiſtoriã apud alios inuẽtam, dignam duntaxat cenſuimus, quæ annotaretur. Alij aſſeuerant demorſum non aliâs exulcerari, niſi prægnans mus araneus fuerit: tum ſanè auxiliari ferunt.

Percuſsi à vipera.
Cap. VIII.

Si vepera morſum impreſſit, ſimum caprinũ cum vino, ſtudioſè impoſitũ opitulatur. Item laurus, & abrotonum, & galbanum ſplenij loco ſuperiectum, & origanũ viride inditũ. Pulli gallinarũ diſcerpti, & confeſtim admoti: erui farina vino ſubacta: radicis cortex vſque eo tuſus, vt in puluerem ſolutus abeat, & ſcilla toſta: detritũ chamæmelũ hordeaceæ farinæ cataplaſma in aceto mulſo præparatum: ſed locus antè eo calido foueatur. Hæc loco imponuntur. Contra viperinos ictus rubus cum vino prodeſt. Aliqui anchuſam tenui folio conſtantem auxiliari produnt.

καὶ κυπαρίσσου τὰ ἁπαλὰ σφαιρία μετ' ὄξους, καὶ κυκλάμινον μετ' ὀξυμέλιτος, καὶ πύρεθρον σὺν οἴνῳ, καὶ χαμαιλέοντος τῆς βοτάνης ἡ ῥίζα. τινὲς δὲ ἀναγράφουσιν ὅτι καὶ αὐτὴ λειοτριβηθεῖσα ἡ μυγαλὴ, πρὸς τὸ ἴδιον πλῆγμα ποτίζεται. τὴν δὲ ἱστορίαν ταύτην ἐν ἄλλοις κειμένην οὐ ῥόντες, παρασημειώσεως μόνον ἠξιώσαμεν. ἔνιοι δέ φασι μὴ ἄλλως ἑλκοῦσθαι τὸν δηχθέντα, εἰ μὴ ἐκτὸς ἡ μυγαλὴ τυγχάνει· τό τε οὖν φασὶ βοηθεῖν.

Περὶ τῶν ὑπὸ ἐχίδνης δεδηγμένων. Κεφ. η'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ἐχίδνης δηχθεῖσι βοηθοῦσι τῶν αἰγῶν αἱ σπύραθοι μετ' οἴνου ἀνατεθεῖσαι σπουδαίως. καὶ δάφνη ὡσαύτως καὶ ἀβρότονον καὶ χαλβάνη ἀντὶ σπληνίου ἐπιῤῥιπτούμενα, καὶ ὀρίγανος χλωρὰ ἀνεθεῖσα. καὶ τῶν ὀρνίθων οἱ νεοσσοὶ ἀναπτυχθέντες καὶ παραχρῆμα προστιθέμενοι· ὀρόβινον τὸ ἄλευρον μετ' οἴνου πεφυραμένον· καὶ ῥαφανὺς φλοιὸς ἰσχυρῶς κοπεὶς, ὥς τε λειότατος γενέσθαι, καὶ σκίλλα ὀπτὴ καὶ χαμαίμηλον λελειωμένα, καὶ ὠμηλύσις δι' ὀξυμέλιτος ἐσκευασμένη· προκατὴν τλημένου θερμοῦ. ταῦτα μὲν τοπικῶς ἐπιτιθέμενα. ὠφελεῖ δὲ τοὺς ἐχιοδήκτους καὶ βάτος μετ' οἴνου. ἔνιοι δὲ ἄγχουσαν τὴν λεπτόφυλλον βοηθεῖν ἀφη-

ἀφηγοῦνται. πίνεται δὲ καὶ λαγωοῦ τῆς πιτύας ὅσον τριώβολον καὶ πρασίου χύλισμα ὅσον κοτύλιον ἀκράτῳ, καὶ μελισσοφύλλου τῶν φύλλων ὁ χυλὸς, καὶ πήγανον ἄγριον. ταῦτα δὲ ἐν οἴνῳ δεῖ ποτίζειν. καὶ αὐτὴ ἡ οἰνοποσία συνεχῶς παραλαμβανομένη, σκόροδά τε ἐσθιόμενα καὶ κρόμμυα, καὶ πράσα ἁπαλὰ καὶ τάριχος δριμύτατος καὶ πολυτελέστατος. καὶ τὰ μὲν ἁπλᾶ ταῦτα. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ φάρμακον εὐδοκιμοῦν ἐπὶ τῶν * ὀφιοδήκτων, ὅπερ ἐστὶ σμύρνης, καστορίου, πεπέρεως, ἀνδράχνης ἄνθους καὶ σπέρματος ὀξυβάφου τὸ ἥμισυ· ταῦτα πάντα λέαινε ἐν γλυκεῖ κρητικῷ, ἢ ἑτέρῳ τινὶ τῶν σπουδαίων. Ἐρασίστρατος δὲ ἐν τῷ περὶ δυνάμεων ἀνεγράψατο καὶ ἄλλα τινὰ πλείονα βοηθεῖν δυνάμενα τοῖς ἐχιοδήκτοις.

Περὶ τῶν ὑπ' ἀμφισβαίνης δεδηγμένων.

Κεφ. θ'.

Περὶ ἀμφισβαίνης τοπικῶς ἐπεμνήσθημεν ὅτι πως ταῖς πρὸς τὰς ἐχίδνας ἀναγεγραμμέναις βοηθείαις, πέφυκε βοηθεῖσθαι ὁ ἐξ αὐτῆς πληγείς.

Περὶ τῶν ὑπὸ δρυΐνου δεδηγμένων.

Κεφ. ι'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ δρυΐνου πληγεῖσιν, ἁρμόζει ἀριστολοχία σὺν οἴνῳ πινομένη,

dunt. Leporini coaguli in vino terni oboli bibuntur, & porracei ſucci hemina in mero, & foliorum apiaſtri ſuccus, & ſylueſtris ruta: hæc in vino potari debent. Vinum frequēter bibendum, alia mandenda, & cepæ, & porri recentes, ſalſamenta acerrima, & opipara. Simplicia hæc ſunt. Percuſsis à vipera pręclarè auxiliatur medicamentum, quod myrrhæ, piperis, caſtorij, floris portulacæ seminiſque, dimidio acetabulo conſtat: hæc omnia in Cretico paſſo teruntur, aut in alio probato. Eraſiſtratus in eo libro qui περὶ δυνάμεων, id eſt de viribus, inſcribitur, pleraque alia tradidit, quæ ictis ab vipera auxilium ferre poſſunt.

Ab amphiſbæna icti.

Cap. IX.

De amphiſbæna mentionem hoc loco fecimus, quoniam ferè remediijs ad viperas ſcriptis, percuſsi ab ea adiuuari ſoleant.

Percuſsi à dryino.

Cap. X.

A dryino ictis conuenit ariſtolochia cum vino pota, trifolium

folium herba, radix hastulæ regiæ similiter assumpta, & fructus ex omni quercus genere, & tusæ ilicis radices, & illitæ parti ictæ auxiliantur.

Ab hæmorrhoo dipsadéque percussi. Cap. XI.

Hæmorrhoi dipsadísq; morsus velut immedicabiles à plerisque maiorum deplorati relinquebátur: quare si peculiaribus contra dipsadem remediis egeamus, communia experiri operæpretium erit. Protinus autem scarificatione vti, vstionem facere, & si locus patiatur, extremorum amputatione opus erit: consequenter quamacerrima cataplasmata admouere, de quibus sæpenumero diximus. Nec me fugit, acres cibos, maximè à salsamentis, vtiles esse. Meracæ potiones & lauacra prosunt, quæ subinde interiecto breui spatio assuméda sunt, priusquá morbi genus emerserit, quo semel erumpente, opem ferre nó potest vlla medici opera. In ictu hæmorrhoi eadé prosunt. Insuper quę in cómune opitulantur, ne scarificationes, vstiones, acres cibi, meraci potus, & quæ

νομένη, καὶ ἡ τρίφυλλος πόα, ῥίζα δὲ ἀσφοδέλου παραπλησίως λαμβανομένη, καὶ δρυὸς πάσης ὁ καρπὸς πινόμενος καὶ τῆς πρίνου αἱ ῥίζαι κοπτόμεναι καὶ καταπλασσόμεναι, τοπικῶς παρηγοροῦσιν.

Περὶ τῶν ὑφ' αἱμόῤῥου καὶ διψάδος δεδηγμένων. Κεφ. ιά.

Αἱμόῤῥου δὲ καὶ διψάδος τοῖς πλείστοις τῶν προγενομένων ἀπηγορεύθησε, ὡς ἀβοήθητοι αἱ δήξεις· διὸ καὶ τῶν κατ' ἰδιότητα πρὸς τὸ θηρίον τὴν διψάδα ὠφελούντων ἀποροῦσι, δεῖ μὲν οὖν ἀποπειρᾶσθαι τῶν κοινῶν βοηθημάτων. παραχρῆμα δὲ τοὺς καταχασμοὺς παραλαμβάνειν, τήν τε καῦσιν ποιεῖν καὶ εἰ ὁ τόπος ἐγχωροίη τὸν ἀκρωτηριασμόν· ἐφεξῆς δὲ τὰς τῶν δριμέων καταπλασμάτων ἐπιθέσεις, ὑπὲρ ὧν εἰρήκαμεν πολλάκις. χρησιμεύειν οἶδα καὶ δριμυφαγίας μάλιστα τὰς ἀπὸ τῶν ταριχηρῶν. ἀκρατοποσία τε καὶ λουτρὸν ὠφελεῖ, ταῦτα συνεχῶς ἐκ μικρῶν διαστημάτων, πλεονάκις καταληπτέον, πρὶν κατασκήψῃ τὸ τῶν νοσημάτων εἶδος, ἐκείνων δὲ ἅπαξ ἐπιφανέντων, οὐδ' ὁτιοῦν παρὰ τῆς τῶν ἰατρῶν ἐπικουρίας ὄφελος γίνεται. ἐπὶ δὲ τοῦ αἱμόῤῥου τὰ αὐτά. καὶ πρὸς τούτοις τὰ ἐν τῷ κοινῷ τῶν βοηθημάτων· οἷον τοὺς κατασκασμοὺς καὶ τὰς καύσεις καὶ δριμυφαγίας καὶ ἀκρατοποσίας.

καὶ ὅσα

καὶ ὅσα ὡρίζαμεν ἐπὶ διψάδος. ἔτι δὲ καὶ ἀμπέλου φύλλα ἑφθὰ σὺν μέλιτι λελειωμένα.

Περὶ τῶν ὑφ' ὕδρου δηχθέντων. Κεφ. ιϛ'.

Τοῖς ὑφ' ὕδρου δηχθεῖσιν ἁρμόζει ὀρίγανος λεία φυραθεῖσα ὕδατι, κονία τὲ ἐνεθεῖσα ἐλαίῳ ἢ ἀριστολοχίας ὁ φλοιὸς, ἢ ῥίζα δρυὸς λειοτριβηθεῖσα καὶ κρίθινον ἀλεύρον σὺν ὕδατι μετὰ μέλιτος συντετηκός. ποτίζεται δὲ καὶ ἀριστολοχίας δίδραχμον ἐν κράματι ὀξυκράτου κυάθων ἕξ. ἢ πρασίου χυλὸς, ἢ ἀφέψημα ὁποτέρου σὺν οἴνῳ. πρόσφατόν τε κηρίον προσφερόμενον μετ' ὄξους.

Περὶ τῶν ὑπὸ κεγχριδίου δηχθέντων. Κεφ. ιγ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ κεγχριδίου δηχθεῖσι, θριδακίνης ὁ καρπὸς μετὰ λινοσπέρμου καταπλασσόμενος βοηθεῖ καὶ θύμβρα, καὶ ἄγριον πήγανον, καὶ ἕρπυλλος σὺν ἀσφοδέλου * < β'. καὶ σὺν οἴνου κυάθοις γ' ἢ ἀριστολοχίας ῥίζα. ὡσαύτως καὶ καρδάμωμον, καὶ γεντιανὴ παραπλησίως.

Περὶ τῶν ὑπὸ κεράστου δηχθέντων. Κεφ. ιδ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ κεράστου δηχθεῖσι καὶ ἀσπίδος, συντόμως ὁ ἀκρωτηριασμὸς ἐπὰ μυίᾳ· διόπερ ἀνυπερθέτως ἀποκόπτειν δεῖ, ὅσον τὸ δηχθὲν

& quæ nunc in dipsade definiuimus. Quinetiam decocta vitis folia, & cum melle trita.

Morsi à natrice. Cap. XII.

Si morsum natrix adegit, prodest origanum tritum & aqua subactum, lixiuia cũ oleo indita, aut aristolochiæ cortex, aut querna radix minutim contrita, & hordei farina cum aqua & melle colliquata. Bibuntur etiã binæ aristolochiæ drachmæ in potione poscæ cyathis duobus, deinceps marrubij succus, vel decoctum alterius cũ vino. Fauus recens datur cum aceto.

A cenchridio percussi. Cap. XIII.

Morsis à cenchridio auxiliatur lactucæ fructus cum lini semine illitus, & satureia trita, & syluestris ruta, & serpillum cum duabus hastulę regiæ drachmis, & tribus vini cyathis aut aristolochiæ radix, Item cardamomum & gentiana.

A ceraste percussi. Cap. XIIII.

Si cerastes percusserit, cita partis amputatio suffragatur: quare sine mora ictã parte amputare, aut scalpro cõfestim circũcidere

cuncidere, & iis ſimilia proſequi oportet. Vrentia inſuper reliquiis admouenda: ſiquidem virus hoc veneno baſiliſci ſimile eſt.

Morſi ab aſpide.
Cap. XV

Iis qui ab aſpide feriuntur, quæ de ceraſte ſcripta ſunt auxilia dari debent. Nam venenum hoc, quemadmodum baſiliſci, aut ſanguinis bubulus, celerrimè in arteriis ſanguinem cogit.

A baſiliſco morſi.
Cap. XVI.

Ad baſiliſci morſum, vt Eraſiſtratus author eſt, auxiliatur caſtorij drachma in vino pota: item papaueris ſuccus. Ictuum remedia ita ſe habent.

LIBRI OCTAVI FINIS.

δηχθὲν μέρος, ἢ περισαρκίζειν τὰ μέρη παραχρῆμα καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. εἶτα δὲ τὰ ὑπολειπόμενα τοῖς καυστηρίοις ἐπακτέον· καὶ γὰρ καὶ τούτοις ὁ ἰὸς οἷος ὁ τοῦ βασιλίσκου.

Περὶ τῶν ὑπ' ἀσπίδος δηχθέντων. Κεφ. ιέ.

Τοῖς δὲ ὑπὸ ἀσπίδος δηχθεῖσιν, ὅσα καὶ τοῖς ὑπὸ κεράστου ὡς προγέγραπται προσενεκτέον βοηθήματα. ὃν τρόπον γὰρ βοὸς αἷμα ὀξύτατα πήγνυσι τὸ ἐν τῇ ἀρτηρίαις αἷμα καὶ πήγνυται πρὸς τούτων ὁ ἰὸς, ὥσπερ καὶ ὁ τοῦ βασιλίσκου.

Περὶ τῶν ὑπὸ βασιλίσκου δηχθέντων. Κεφ. ιϛ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ βασιλίσκου δηχθεῖσιν, ὡς Ερασίστρατος φησὶ βοηθεῖ καστορίου < ά. πινομένη σὺν οἴνῳ· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ τοῦ μήκωνος ὀπός· τοιοῦτος μὲν καὶ ὁ θηριακὸς τρόπος.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΟΓΔΟΟΥ.

INTER DIOSCORIDIS VERBA hæc falſo adſcripta in quibuſdam codicibus erant.

Folio 4.a. Verſu 2. μετὰ τὸ, Ιρις.

οἱ δὲ ἶρις ἰλλυρικὴ, οἱ δὲ θελπίδη, οἱ δὲ οὐρανία, οἱ δὲ καθαίρων, οἱ δὲ θαύμαστος, ῥωμαῖοι ῥάδιξ μάρικα, οἱ δὲ γλαδιόλα, οἱ δὲ ὀπερτρίτος, οἱ δὲ κονσακράτριξ, αἰγύπτιοι ναρ.

poſt verbum, Iris,

ab aliquibus iris Illirica, ab aliis thelpide, ab aliis vrania, à nõnullis cathærõ, aut thaumaſtos, à Romanis marica radix, à quibuſdam gladiola, ab aliis opertritos, ab aliis conſecratrix, ab Ægyptiis nar appellatur.

4.b. 28. Ακορον,

οἱ δὲ χόρος ἀφροδισίας, ῥωμαῖοι βενέρεα, οἱ δὲ ναυτικὰ ῥάδιξ, γάλλοι πεπεράκιουμ.

Acorum.

aliqui chorõ aphrodiſias, Romani venereã, aut radicé nauticã, Galli piperacium vocant.

6.b. 6. καλοῦσι,

ῥωμαῖοι ἰούνκι ῥαδίκουμ, οἱ δὲ ἰούνκουμ.

appellant.

Romani iunci radicem, aut iuncum.

8.a. 11. καλοῦσι,

προφῆται αἷμα ἄρεως, ὀσθάνης θέσαν, αἰγύπτιοι κερέερα, ῥωμαῖοι περιτρεσὰμ, οἱ δὲ βάκχαρ, θοῦσκοι σούκκινουμ, οἱ δὲ, νάρδον ῥούστικουμ, γάλλοι βάκκαρ.

appellant.

Magi ſanguinem Martis, Oſthenes theſan, Ægyptij cerera, Latini perpenſam, alij cacchar, thethruſci ſuccinum, alij nardum ruſticum, Galli baccar.

8.a. 18. ῥίζαι.

ἐοικυῖαι τῇ ὀσμῇ κινναμώμῳ· φιλεῖ τραχέα χωρία καὶ ἄνικμα. ταύτης ἡ ῥίζα, βοηθεῖ ῥήγμασι, σπάσμασι, βηχὲ χρονίῳ, δυσπνοίᾳ, δυσουρίᾳ· ἄγει καὶ ἔμμηνα. καὶ θηριοδήκτοις χρήσιμος σὺν οἴνῳ πινομένη. Τὰ δὲ φύλλα

radices,

quibus odor ineſt cinnamomo proximus: aſperũ ſiccúmque ſolum amat. Eius radix, ruptis, cõuulſis, in tuſsi vetere, & ſpirandi difficutate, & ſi vrina ægrè redditur, opifera eſt: menſes ciet: contra ſerpentiũ ictus, eã in vino bibere ſalutare eſt.

Folia, vt quæ adſtringant, illita capitis doloribus, oculorum inflãmationibus, incipientibus ægylopiis, mammis tumẽtibus à partu, ignibus ſacris auxiliantur. Odor ſomnum gignit. Crateuas herbarius de eo ita ſcriptum reliquit. Aſarum,

Aſpalathus.

Alij ſphagnon, alij phaſganõ, Syri diaxylon,

Crocum,

ab aliquibus caſtor, ab aliis cynomorphos à magis ſanguis Herculis appellatur.

Helenium,

Symphyton aliqui vocant, alij perſicam, alij medicam, alij oreſtiũ, alij nectarion, alij cleoniam, alij Idęá baton, aut phlomum Idæã, Latini terminaliũ, aut enulam campanam, Ægyptij lenen.

minor.

Iuniperum paruam Græci arceuthida, aliqui mneſitheũ, alij acalidem, Aphri zuorinſipet, Ægyptij libium Romani iuniperum, Galli iupicellum vocant.

ſubueniunt.

Folia habẽt vtraq; iuniperus acria, ideóq; illita potaq; & ea, & earum ſuccus cum vino viperarum morſibus ſuccurrũt.

Cor-

φύλλα συπλικὰ ὄντα, καταπλασσόμενα, ὠφελεῖ κεφαλαλγίας, ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, καὶ αἰγίλωπας ἀρχομένοις, καὶ μαστοὺς ἐκτόκων φλεγμαίνοντας, καὶ ἐρισιπέλατα. ἔστι δὲ καὶ ὑπνοποιὸς ἡ κόμη. καὶ Κρατεύας ὁ ῥιζοτομικὸς εἶπε τὸ αὐτό. Ασαρον.

14.b.9. ἀσπάλαθος,

οἱ δὲ σφάγνον, οἱ δὲ φάσγανον, σύριοι δὲ διάξυλον καλοῦσι.

16.a.16. Κρεκός,

οἱ δὲ κάστωρ, οἱ δὲ κυνόμορφος, περσῶν αἷμα Ἡρακλέους,

17.a.17. Ελένιον.

οἱ δὲ σύμφυτον, οἱ δὲ περσικὴν, οἱ δὲ μηδικὴν, οἱ δὲ ὀρέστειον, οἱ δὲ νεκτάριον, οἱ δὲ κλεωνίαν, οἱ δὲ βατὸν ἰδαίαν, οἱ δὲ φλόμον ἰδαῖον καλοῦσι, οἱ δὲ λίβυλα καμπάνα, αἰγύπτιοι λιβύης.

43.a.35. μεγάλη.

ἀρκευθὶς μικρὰ, οἱ δὲ ἀρκευθίδα, οἱ δὲ μνησίθεος, οἱ δὲ ἀκαταλίδα, ἀφρὶ ζουορινσίπετ, αἰγύπτιοι λιβιοῦμ, ῥωμαῖοι ἰουνιπέρουμ, γάλλοι ἰουπικέλλουσον.

43.b.15. ἀμύζει.

φύλλα δὲ ἔχει δριμέα. διὸ καὶ καταπλασσόμενα καὶ πινόμενα καὶ αὐτὰ καὶ ὁ χυλὸς αὐτῶν μετ' οἴνου, ποιεῖ πρὸς ἐχιδήκεις.

ὁ δὲ

ὁ δὲ φλοιὸς καυθεὶς καὶ μετὰ ὕδατος καταχρισθεὶς, λέπρας ἀφίστησι. τὸ δὲ ῥίνημα τοῦ ξύλου καταποθὲν, ἀναιρεῖ.

Περὶ Αρκευθίδος μεγάλης. Κεφ.

ἀρκευθὶς μεγάλη, οἱ δὲ, κυπάρισσος ἀγρία, οἱ δὲ, μνησίθεος, οἱ δὲ ἀκατέρα, ῥωμαῖοι ἰουνίπερουμ., ἔστι καὶ αὕτη γνώριμος τοῖς πλείστοις, ἐμφερὴς κυπαρίσσῳ, γεννωμένη ἐν τραχέσι καὶ παραθαλασσίοις τόποις ὡς ἐπιτοπλεῖστον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ προειρημένῃ.

43.b. 17. βαράθρον.

οἱ δὲ βάρυτον, οἱ δὲ βάρον, ῥωμαῖοι ἕρβα σαβίνα.

48.a. 4. Ράμνος,

οἱ δὲ περσεφόνιον, οἱ δὲ λευκάκανθα, ῥωμαῖοι σπίνα ἄλβα, οἱ δὲ σπίνα κερβάλις, ἀφροὶ ἀταδίν.

48.a. 25. Αλίμος.

οἱ δὲ δαμασσώνιον, οἱ δὲ ἔρυμον, οἱ δὲ βρεττανικὴ, οἱ δὲ ῥαβδίον, οἱ δὲ βασίλειον, προφῆται ἑρμοῦ βάσις, ὁμοίως σαψοῖς, οἱ δὲ ὀσίριδος διάδημα, οἱ δὲ ἠλυστέφανος, οἱ δὲ ἱερὸς καυλὸς, Πυθαγόρας ἀνθήνορος, αἰγύπτιοι ἀσοντιρὶ, οἱ δὲ ἄσφη, οἱ δὲ ἀσεαλουρὶ, οἱ δὲ ἀσαριφὴ, ῥωμαῖοι ἀλβούκιουμ, οἱ δὲ ἀμπελούκιαμ.

51.a.

Cortex præterea crematus, & ex aqua inunctus, lepras pellit. cauenda tamen ligni ramẽta. hausta enim letalia sunt.

Iuniperus magna. Cap.

Iuniperus magna, quam aliqui syluestrem cupressum appellant, alij mnesitheum, alij acateram, Romani iuniperum, vulgò cognita est, cupresso assimilis: asperis maritimísque locis plerunque nascitur, easdem quas supradicta vires habens.

Sabina

aliis baryton, aliis baron, Latinis herba Sabina appellatur.

Rhamnus,

Sunt qui persephonion, qui leucacantham. Latini spinam albam, alij spinam cerualem, Aphri atadim.

Halimus.

alij damasonium vocant, alii erymon, alii britanicam, alii rhabdion, alii basilion, magi Mercurii basin aut osiridis diadema, alii elystephanon, aut sacrum caulem, Pythagoras anthenoros, Ægyptii asontiri, alii asphen, alii asealuri, alii asariphen. Latini albuciũ aut ampeluciam.

Rosa

Latini rosa.

Lygos.

aliqui agynon, alii lygon vocant, alii amictomiænon, alii tridactylon, magi semnon, alii hæmaideos. Ægyptii sum, Romani salicem marinam, alii piper agreste, alii lecristicum.

stomachi.

Eorum venter sale conditus, & in vmbra siccatus, cõtra eximias vacuationes medicamentorũ, trium drachmarũ pódere, præsenti est auxilio: quãdoquidẽ protinus deiectiones cohibet. Teri autem debet in farinam, & aqua subactus dari.

Milium.

Latinis milium.

panicum

Latinis panicum.

Lolium

Latinis lolium.

Fœnigræci

alii carpon, alii buceron, alii ægoceron, alii ceraitidẽ, Latini fœnumgręcum appellant, Ægyptii itasin.

Linum.

Aliqui linocalamum vocant, alii annon, alii linon agrion, Romani linum, Pœni zeraphoes.

Iens

51.a.22. Ῥόδον,

ῥωμαῖοι ῥόσα.

54.a.17. λύγος,

οἱ δὲ ἄγνινον, οἱ δὲ λύγον, οἱ δὲ ἀμικτομίαινον, οἱ δὲ τριδάκτυλον, προφῆται σεμνὸν, οἱ δὲ αἱμαΐδεως. αἰγύπτιοι σούν, ῥωμαῖοι σάλιξ μαρίνα, οἱ δὲ πίπερ ἀγρέστε, οἱ δὲ λεκρίστικουμ.

78.b.17. στομάχοις.

οἱ δὲ κοιλία τούτων ταριχευθεῖσα καὶ ξηρανθεῖσα ἐν σκιᾷ, ἐπὶ ταῖς ὑπὲρ καθάρσεσι ταῖς ἀπὸ φαρμάκων κενωτικῶν, ὅσον γ΄. λαμβανομένη, βοήθημά ἐστιν ἄριστον. ἵστησι γὰρ παραχρῆμα τὴν κένωσιν. δεῖ δὲ τρίμμα ποιεῖν καὶ ἑνοῦν μετὰ ὕδατος καὶ διδόναι.

101.a.7. Κέγχρος,

ῥωμαῖοι μιλίουμ.

101.a.15. ἔλυμος

ῥωμαῖοι πανικούμ.

101.b.4. Αἶρα,

ῥωμαῖοι λόλιουμ.

102.a.21. Τῆλις.

οἱ δὲ τήλεως καρπὸς, οἱ δὲ βούκερως, οἱ δὲ αἰγόκερως, οἱ δὲ κεραΐτις, οἱ δὲ λωτὸν, ῥωμαῖοι φαίνουμ γραίκουμ, αἰγύπτιοι ἴτασιν.

102.b.10. Λίνον.

οἱ δὲ λινοκαλάμης, οἱ δὲ ἄννον, οἱ δὲ λίνον ἄγριον, ῥωμαῖοι λινουμερσούμ, οἱ δὲ λίνουμ ἀγρέστεμ, ἀφροὶ ζεραφοῖς.

104.b.

104.b. 11. φακὸς,
ῥωμαῖοι λέντεμ, οἱ δὲ λεντίκουλαμ.

lens
Latini lentem, aut lenticulā vocant.

105.b. 2. Ὄροβος,
ῥωμαῖοι ὄροβουμ.

Eruum
Latini eruum vocant

106.a. 8. ἥμερος,
ῥωμαῖοι λούπινουμ, αἰγύπτιοι βρεχού.

lupinus,
Romani lupinum, Ægyptii brechon vocant.

106.b. 9. ἄγριος,
ὃν ῥωμαῖοι λούπινουμ ἀγρέστεμ καλοῦσιν,

lupini,
quem Latini lupinum agrestem appellant,

106.b. 13. Γογγύλης.
οἱ δὲ γογγυλίδα, οἱ δὲ γολγόσιον, ῥωμαῖοι ῥάπα.

Rapum
alii gongylida, alii golgosiū. Romani rapum vocant.

107.b. 23. Ραφανὶς,
οἱ δὲ πολύειδος ἠρυγγίου, ῥωμαῖοι ῥάδιξ νοστρὰς, ἀφροὶ θόρπαθ.

Radix,
quidam polyides eryngium, Latini radicem nostratem, Aphri thorpath appellant.

ἐν τῷ ἄλλῳ.
οἱ δὲ ῥάφανον ὀρεινὴν, οἱ δὲ ἄπιον, οἱ δὲ ἰσχάδα, οἱ δὲ χαμαιβάλανον ἀγρίαν, οἱ δὲ λινόζωστιν, ῥωμαῖοι ῥάδιξ σιλυέστρις, ἀφροὶ θορφαθσαδοὶ, κλωνία δύο ἢ τρία σχοινώδη ἔχει, λεπτὰ, ἐρυθρὰ· φύλλα πηγάνῳ ἀγρίῳ ἐοικότα, ἐπιμηκέστερα μὲν τοι καὶ στενώτερα· καρπὸς μικρὸς· ῥίζα σπονδύλῳ παραπλησία, στρογγυλοτέρα, καὶ πρὸς τὸ τοῦ ἀπίου σχῆμα μεστὴ ὀποῦ, φλοιὸν ἔχουσα λευκόν· ταύτης τὸ μὲν ἄνωθεν μέρος τῆς ῥίζης ληφθὲν, δι' ἐμέτων ἄγει χολὴν καὶ φλέγμα· τὰ δὲ πρὸς τῇ ῥίζῃ κάτω

In alio codice.
Quidam raphanon montanam, alii apion, alii ischadem, nonnulli chamæbalanon agrestem, quidam linozostin, Latini radicem syluestrem, Aphri torphathsadi, ramulos tenues, iunceos, duos siue tres spargit, rubentes: foliis rutæ syluestris, oblongioribus, & angustioribus: semine paruo: radice albuci, rotundiore, turbinatiore, pyri figura, candido cortice. Ea lacteo succo madet. Pars radicis superior vomitione bilé pituitámque extrahit, inferior per aluū,

tota ſusq; déque purgationes mouet. Quod ſi tibi in animo eſt ſuccum extrahere, radix tuſa in fictili mergitur, & qui ſupernatat ſuccus prima eximitur. Is ſeſquiobolo potus, vtraque parte purgat.

τω καθαίρει, ὅλη δὲ ληφθεῖσα, ἀμφοτέρας τὰς καθάρσεις κινεῖ· ὀπίσαι δὲ βουληθεὶς, κόψας τὰς ῥίζας καὶ λαβὼν εἰς κρατῆρα ὕδατος, τάρατε, καὶ τὸν ἐφιστάμενον ὀπὸν, πτερῷ ἀνελὼν ξαῖνε. τούτου τρία ἡμιωβόλια ποθέντα ἄνω καὶ κάτω καθαίρει.

rhaphani

quam Latini armoracium vocant.

107.b. 22. ἀγρία,

ἣν ῥωμαῖοι ἁρμοράκιον καλλοῦσι,

Lampſana.

Latini napiũ, Ægyptii euthmæ vocant.

108.b. 18. Λαμψάνη,

ῥωμαῖοι νάπιουμ, αἰγύπτιοι εὔθμοι.

Blitum

Ægyptii echlotoripam appellant, alii riplam, Romani blitum, Daci bles.

108.b. 23. βλῆττον,

αἰγύπτιοι ἐχλωτοριπὰν, οἱ δὲ ῥιπλὰμ, ῥωμαῖοι βλίτουμ, δακοὶ βλής.

MALVA,

hortenſis, Latini maluã hortenſem, Pythagoras anthema vocauit, Zoraſtres diadeſma, Ægyptii chocortẽ, magi lienem capræ, aut muris vrinam.

108.b 27. Μαλάχη,

κηπευτὴ, ῥωμαῖοι μάλβα ὀρτένσις, Πυθαγόρας ἄνθεμα, ζωροάστρης διάδεσμα, αἰγύπτιοι χωκορτὴν, προφῆται αἰγὸς σπλὴν, οἱ δὲ οὖρα μυός.

vocant

Latini atriplicem, Ægyptii ochi vocant.

109.a. 24. νον.

ῥωμαῖοι ἀτρίπλικεν, αἰγύπτιοι ὠχεῖ.

Satiua,

alii cramben cepeam, Latini braſsica.

109.a. 34. ἡμέρος,

οἱ δὲ κράμβη κηπέα, ῥωμαῖοι βράσσικα.

braſsica,

Latini braſsicam ruſticam vocant.

110.a. ἀγρία,

ῥωμαῖοι βράσσικα ῥούστικα.

Beta,

magna, Latini betam ſiluaticam

110.b. 7. Τεῦτλον,

μέγα, ῥωμαῖοι βέτα σιλβατικά.

τικά.

III.a. 23. ἀγρία,
λεγομένη ἀείζωον ἄγριον, οἱ δὲ τηλέφιον, ῥωμαῖοι ἰλλέκεβραμ, οἱ δὲ πορτουλάκαμ, ἀφροὶ μοίμοιμ, δακοὶ λάξ, αἰγύπτιοι μοχμουτίμ.

III.b. 3. καύθα,
οἱ δὲ μύον καλοῦσι.

112.a. 2. Ἀρνόγλωσσον,
οἱ δὲ ἄρνειον, οἱ δὲ προβάτειον, οἱ δὲ κυνόγλωσσον, οἱ δὲ ἑπτάπλευρον, οἱ δὲ πολυνεύρον, προφῆται εὐρεχνεύμονος, αἰγύπτιοι ἀσόνθ, ῥωμαῖοι πλαντάγω μίνωρ, ταρβηλοδάθιον, ἱσπανοὶ θησαρικάμ, ἀφροὶ ἀτιρκόν.

112.b. 35. διαφορεῦσιν.
Οἱ δὲ σύροι τὸν τούτου ζωμὸν καὶ τῆς καλαμίνθης σὺν μέλιτι. φασὶ τοὺς πυρέτοις θεραπεύειν· διδόμενον δευτέρᾳ τετάρτῃ καὶ παρασκευῇ. τοῦτο ὡς μυστήριόν τι δέχου. ἔστι γὰρ ἀληθέστατον καὶ διὰ πείρας.

113.a. 2. ὕδασι.
οἱ δὲ ἀναγαλλὶς ἔνυδρος, οἱ δὲ σχῖνος ἀρωματική, οἱ δὲ δάρεν ἴον, οἱ δὲ λαουβέρδε.

113.a. 18. ἄγριον,
οἱ δὲ ἀφροδίτης στέφανον, ῥωμαῖοι κουστεράλις, οἱ δὲ ἱερὰ βοτάνη.

115.b.

ticam vocant.

fylueftris
quam aliqui aïzoon fylueftre vocant, alij telephium, Latini illecebram, aliqui portulacam, Aphri mœmœm, Daci lax, Ægyptij mochmutim.

ragus,
nonnulli myon vocant.

plantago.
alij arnion vocant, alii probation, alii cynogloffon, alii heptapleuron, alii polyneuron, Magi eurechnemona, Ægyptii afonth, Romani plantaginem Hifpani thefaricam. Pœni atiircon.

vtantur.
Syri ius plantaginis, & calaminthę, cum melle produnt iis mederi, quos vires defecerunt, datum die fecunda, & quarta, & parafceue, id eft, Veneris die. Hoc autem velut arcanum accipito, quod veraci experiẽtia compertum eft.

aquis.
aliqui aquatilem anagallida, alii fchinon aromaticã, alii daren ion, alii lauerde.

fylueftre
alii Veneris coronam, Latini eufteralem aut herbam veneream.

coronocopus

Aliquibus ammonos, aliis aſtrion, pœnis atirſite, Romanis catiatrix, aliis ſtilago, aliis ſanguinaria dicitur.

Sonchus

Sonchon aſperum aliqui cichoriũ vocant. Romani cicerbitam aſperam, Aphri gathuonem. Eius autem

Seris

Alii pierida appellãt, Ægyptii agon, Romani intubũ agreſtẽ.

ſatiuæ

Latini lactucam, Ægyptii embroſi vocant.

Lactuca

Magi ſanguinem Titani, Zoroaſtres pherumbrũ, Romani lactucam ſylueſtrem appellãt.

lepidion

Romani biſacutum, Ægyptii doriſatrum, Syri adorium, Aphri tiricta appellant.

Scandyx,

Romani herbam ſcanariam, aut aculam nominant.

daucum

Alii caucum, Alii myitin, Democritus brion, Romani pedem gallinaceum, aut pedẽ pulli, Ægyptii ſeſelin vocant.

Eruca.

Romani Erucam vocant, Ægyptii ethrericẽ, Pœni aſuric.

Oro-

115. b. 35. κορωνόπους,

οἱ δὲ ἄμμονος, οἱ δὲ ἄστριον, ἀφροὶ ἀτιρσίπθη, ῥωμαῖοι κατιατρικεμ, οἱ δὲ στιλάγω, οἱ δὲ σαγγινάρειαμ.

114. a. 8. Σύγχου.

Τραχὺς, οἱ δὲ κιχώριον, ῥωμαῖοι κουκούρβιτα ἄσπερα, ἀφροὶ γαθουόνημ. τούτου δὲ

114. a. 32. Σέρις.

οἱ δὲ πικρίδα, αἰγύπτιοι ἄγον, ῥωμαῖοι ἴντιβυμ ἀγρέστεμ.

116. a. 5. ἥμερος,

ῥωμαῖοι λακτούκα, αἰγύπτιοι ἐμβροσί.

116. a. 23. θρίδαξ

ἣν προφῆται αἷμα τιτάνε, ζωροάστρης φέρυμβρος, ῥωμαῖοι λακτοῦκα σιλβέστρις καλοῦσιν,

116. b. 14. λεπίδιον

ῥωμαῖοι βισακούτουμ, αἰγύπτιοι δορυσατρού, σῦροι ἀδωρειού, ἀφροὶ τειρικτά.

116. b. 26. Σκάνδυξ.

ῥωμαῖοι ἕρβα σκανάρεια, οἱ δὲ ἀκουκλάμ.

116. b. 32. ἄγριον,

οἱ δὲ καῦκον, οἱ δὲ μυΐτις, δημόκριτος βεῖον, ῥωμαῖοι πέδεμ γαλλινάκεουμ, οἱ δὲ πέδεμ πούλλι, αἰγύπτιοι σέσελις,

117. a. 7. Εὔζωμον,

ῥωμαῖοι δὲ ἐρεῦκαμ, αἰγύπτιοι ἐθρεκικὴν, ἀφροὶ ἀσουρίκ.

117. b.

117.b.16. Ὀροβάκχη.
οἱ δὲ, κυνομόριον, οἱ δὲ λέοντα, κύπριοι δὲ θυρσίνην καλοῦσιν, ὃ κοινῶς λύκος ὀνομάζεται.

Orobanche.
Alij cynomorion appellant, à similitudine canini genitalis, alij leonem, Cyprij thyrsinen, communiter lycon.

118.b.33. κεφαλωτὸν,
ῥωμαῖοι πόῤῥουν.

Porrum,
Latinis porrum.

119.b. 9. Κρόμμυον,
οἱ δὲ πολύειδος, προφῆται καλαβωτὶς, ῥωμαῖοι κέπαμ.

Cepa.
Crómyó aliq; polyidos vocãt, magi calabotim, Romani cepã

121.a.15. Σκόροδον,
οἱ δὲ γήβοσκον, οἱ δὲ ἐλαφόβοσκον, ῥωμαῖοι ἄλλιουν.

Allium.
Alij goboseon, alij elaphosboscon, Latini allium vocant.

120.b.31. νάπυ.
ῥωμαῖοι σινάπε.

Vocant.
Latini sinapi.

121.b.4. Καρδαμον.
οἱ δὲ κυνοκάρδαμον, οἱ δὲ ἴβηρις, οἱ δὲ καρδαμινακὰμ, αἰγύπτιοι σέμθ, ῥωμαῖοι ναστούρκιουμ.

Nasturtium.
Aliis cynocardamó, aliis iberis, aliis cardaminaca, ægyptiis semeth, Romanis nasturtiũ dicit.

121.b.29. Θλάσσι,
οἱ δὲ θλασσίδιον, οἱ δὲ σίνηπι περσικὸν, οἱ δὲ σίνηπι ἄγριον, οἱ δὲ μυΐτην, οἱ δὲ μυόπτερον, οἱ δὲ δασμοφῶν, οἱ δὲ βίβον, αἰγύπτιοι σουϊτέμψον, ῥωμαῖοι σκανδουλάκιουν, οἱ δὲ κάψελλα, οἱ δὲ πέδεμ γαλλινάκεουμ.

Thlaspi,
Aliqui thlaspidion, alij sinapi persicũ, alij myiten, alij syluestre sinapi, alij dasmophon, alij myopterõ, alij bitrõ, Ægyptij suitempsum, Romani scãdulatium, alij capsellam, aut pedem gallinaceum vocant.

122.a.31. ΕΡΥΣΙΜΟΝ,
οἱ δὲ χαμαίπλιον, προφῆται ἡρακλέους ἄλφητα, αἰγύπτιοι ἐρυθμοῦ, ῥωμαῖοι ἐρίονεμ.

Erysimon,
Aliqui chamepliõ, Magi Herculis alphita, Ægyptij erythmon, Latini irionem vocant.

124.b.4. Στρούθιον,
οἱ δὲ κέρδον, οἱ δὲ κάθαρσις, οἱ δὲ στρουθοκάμηλος, οἱ δὲ χαμαίῤῥυτον προφῆται

Struthium,
Ab aliquibus cordó ab aliis catharsis, ab aliis struthocamelus, à quibusdam chamerriton, à magis

à magis callirrhyton, ab Ægyptiis œno, à Pœnis ſyris, à Latinis lanaria herba aut radicula appellatur.

προφῆ) χαλίρυτον, ῥωμαῖοι ῥάδιξ ἀνάρια, οἱ ἢ ἐρβαλάρια, αἰγύπτιοι οἰνώ. ἀφροὶ συεῖς.

Ciclaminus.

124.b.27.κυκλάμινος.

A quibuſdā ciſſanthemō, ab aliis ciſſo phylō, ab aliis chelonion, ab aliis ichthyotherō, ab aliis ſilene, à Zoroaſtre triūphalites, ab Oſthane aſpho, à magis miaſpho, Ægyptiis theſce, à Romanis rapū terræ, aut terræ vmbilicus, ab aliis arcar vocaẗ.

οἱ δὲ κισσάνθεμον, οἱ δὲ κισσόφυλλον, οἱ δὲ χελώνειον, οἱ δὲ ἰχθυόθηρον, οἱ δὲ χυλίνη, οἱ δὲ ζωροάστρις ἢ τριμφαλίτης, ὀσθάνης ἀσφώ, προφῆ) μιασφώ, αἰγύπτιοι θέσκε, ῥωμαῖοι ῥάπουμ τέρραι, οἱ δὲ οὐμβιλίκουμ τέρραι, οἱ δὲ ἀρκάρ.

Purgat.

126.a.5.ποθεῖσα.

Dracunculus.

Περὶ δρακοντίας μεγάλης.

Draguntium magnum aliqui aron, alii iſaron, alii iaron, alii hieracium, alii hiaron, alii armiagrion, alii ciperida vocant: in vmbroſis ſepibus gignitur. Caulem habet rectum, læuem, duûm cubitorum, baculi craſsitudine, verſicoloribus draconum maculis, purpurei tamen euincentibus: folia rumicis, inflexa: fructum ſummo caule facit, racemoſum coloris primum cineracei, mox per maturitatem in crocum, & purpuram vergentis: radicem prægrandem, rotundam, candidam, cortice tenui veſtitam. Colligiturr, & dum matureſcit, ſuccus exprimitur, ſiccatúrque in vmbra. Radix

Δρακοντία μεγάλη, οἱ δὲ ἄρον, οἱ δὲ ἴσαρον, οἱ δὲ ἴαρον, οἱ ἢ ἱεράκιος, οἱ δὲ βίαρον, οἱ δὲ ἀρμιάγριον, οἱ δὲ κύπερις, ῥωμαῖοι λυρυμέμ, οἱ δὲ μαυριαριάμ, οἱ ἢ στιγγιάλιος· φύε) ἐν συσκίοις περιφραγμοῖς. καυλὸν ἢ ἔχει λεῖον, ὀρθὸν ὡς διπηχυαῖον καὶ παχὺ ὡς βακτηρίαν, ποικίλον κτ̄ χρόνον ὡς ἐοικέναι δράκοντι, καὶ πλεονάζει μὲν ἐν τοῖς διαπορφύροις σπίλοις· φύλλα δὲ ὡς λαπάθου, σὺν ἀντεμπλεκόμενα. καρπὸν δὲ ποιεῖ ἐπ' ἄκρου τ̄ καυλοῦ βοτρυοειδῆ, σποδοειδῆ τῷ χρώματι τὸ πρῶτον, ἐν ἢ τῷ πεπανθῆναι κροκίζοντα καὶ φοινικοῦν. ῥίζαν ἐν μεγέθει στρογγύλην, λευκήν, φλοιὸν ἔχουσ̄ λεπτόν. συλλέγε) δὲ καὶ χυλίζε) ὅταν ἀκμάζῃ, καὶ ξηραίνε) ἐν σκιᾷ.

ἡ δὲ

ἡ δὲ ῥίζα ὀρύσσεται πυραμητῷ, καὶ πλυθεῖσα κατατέμνεται, καὶ ἐνείρεται μὲν ἱμάντι, ξηραίνεται δὲ ἐν σκιᾷ. θερμαντικὴ δέ ἐστι μετὰ συγκράματος· ποιεῖ δὲ ὀπτὴ τε καὶ ἑφθὴ μετὰ μέλιτος ἐκλειχομένη, πρὸς ὀρθοπνοϊκούς, ῥήγματα, σπασματα, βῆχας, κατάῤῥουν· ποθεῖσα δὲ μετὰ οἴνου, τὰς ἐπὶ συνουσίαν ὁρμὰς κινεῖ· καθαίρει δὲ σὺν μέλιτι λεανθεῖσα ἢ ἐπιπλασθεῖσα τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν, καὶ φαγεδαινικά· καὶ μετὰ λευκῆς ἀμπέλου μάλιστα· καὶ κολλύρια δὲ ἐξ αὐτῆς σὺν μέλιτι, πρὸς σύριγγας ἀναπλάττεται καὶ ἐμβρύων κομιδήν· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀλγοὺς σὺν μέλιτι καταχρισθεῖσα. πολύποδας δὲ, καὶ καρκινώματα δαπανᾶ. ποιεῖ δὲ ὁ χυλὸς αὐτῆς καὶ εἰς ὀφθαλμικά, πρὸς νεφέλια, λευκώματα, ἀχλύν· ἡ δ' ὀσμὴ τῆς ῥίζης καὶ τῆς πόας τῶν ἄρτι συνειλημμένων, φθόριόν ἐστι. καὶ τοῦ καρποῦ λ'. κόκκοι ποθέντες μετ' ὀξυκράτου. ἔνιοι δὲ τῷ χυλῷ τῷ τούτου, καὶ τοὺς ὠταλγοῦντας ἐνεχυμάτισαν μετὰ ἐλαίου. τὰ φύλλα δ' ὡς στύφοντα τοῖς νεοτρώτοις ὑπέθεσαν· ἑψημένα δὲ ἐν οἴνῳ καὶ τοῖς χίμετλα ἔχουσι. φασὶ δὲ καὶ τοὺς διατρίψαντας αὐτὰ ταῖς χερσὶν ἢ τὴν ῥίζαν ἀναιροῦντας, ὑπὸ ἔχεως μὴ δάκνεσθαι.

Radix quoque meſsibus effoditur, elotáque particulatim conciditur, & funiculo tranſfixa ſiccatur in vmbra. Cum diluta potione, crudam, coctáve, cum melle delingi prodeſt, contra orthopnœas, rupta, conuulſa, tuſsim, & deſtillationes: poto cum vino venerem ſtimulat: vlcera quæ ca coëthe vocantur atque phagedænica, expurgat, præſertim cum vitæ alba: ex ea & melle collyria ad fiſtulas, & partus euocádos componuntur: ad vitiligines cum melle, efficaciter illinitur: polypos & carcinomata abſumit. Succus ad oculorum medicamenta, item contra nubeculas, caliginem, albuginésque effectum præbet: herbæ radicíſque odor, teneros conceptus abortu vitiat: item ſi triginta grana eius in poſca bibantur. Sunt qui eius ſuccum cum oleo aurium doloribus infudere: quinetiam folia, vtpote, quæ adſtringát vulneribus recentibus impoſuere, & cocta in vino pernionibus. Qui folia manibus affricuerit, aut radicem exemerit, poſſe à vipera feriri inficiantur.

Vocitatum

Vocitatum,

Aliqui alimon, alij thymon, alij dracontiam, Cyprij colocasion dicunt.

127.a.3. λύφα,

οἱ μὲν ἄλιμον οἱ δὲ θύμον, οἱ δὲ δρακοντίαν, ὃ οἱ κύπριοι καὶ κολοκάσσιον λέγουσι.

Regia,

Alij narthecion, Romani albucum vocant.

127.a.31. Ασφόδελος,

οἱ δὲ ναρθήκιον, ῥωμαῖοι ἀλβούκιουμ.

Purgant,

Floret messibus albucum. Quare æquinoctio verno, antequã semen adoleuerit, deme tẽdum. Radicem aiunt potam, Veneris cupiditatem inhibere, quod herbarius Crateuas asseuerat: addidítque sanare poda græ dolores, si drachmæ pondere bibatur.

128.a.6. κοιλίαν.

Ανθεῖ δὲ ἐν πυραμητῷ. χρὴ δὲ τὴν λευκὸν ἀσφόδελον τέμνεσθαι κατὰ τὴν ἰσημερίαν ἐν ἔαρι, πρὸ τοῦ τὸν καρπὸν αὐξηθῆναι. τὴν δὲ ῥίζαν πινομένην, ἀνορέκτους φησὶ ποιεῖν πρὸς ἀφροδίσια, καὶ κρατεύας δὲ ὁ ῥιζοτομικὸς τὰ αὐτὰ εἶπε. καὶ ὅτι θεραπεύει ἡ ῥίζα πινομένη μετ' οἴνου δραγμὴ μία ποδάγρας ἀγήματα.

Neruos tentant.

Cocti cũ polenta, & ex suillo adipe impositi, tumores ac tubercula velocissimè ad suppurationẽ perducũt ac rũpũt.

128.b.11. νευρώδος.

ἑφθὸς δὲ σὺν ἀλφίτοις καὶ στέατι χοιρείῳ προστεθεὶς, οἰδήματα καὶ φύματα συντόμως ἐκπυίσκει καὶ διαῤῥύσει.

Capparis,

Aliq; cynosbaton, alij capriã, alij corui malũ, alii ophioscorodon, alii phylostraphylõ, q̃dam thalliam, aut petręam, alij olophytõ, alii ioniten, nõnulli oligochloron, aut aconitõ, aut hippomanes, alii trichomanes, magi potera, alii pẽtheron, aut cor lupi, alii aloschorodũ, alii crinon, alii thlaspin, Romani persicon sinapi, aut inturim, Aphri herbiæathon.

129.b.26. Καππαρις,

Οἱ δὲ κυνόσβατος, οἱ δὲ καπρία, οἱ δὲ κόρακος μῆλον, οἱ δὲ ὀφιόσκορδον, οἱ δὲ φυλοστάφυλον, οἱ δὲ θαλλίαν, οἱ δὲ πετραίαν, οἱ δὲ ὁλόφυτον, οἱ δὲ ἰωνίτην, οἱ δὲ ὀλιγόχλωρον, οἱ δὲ ἀκόνιτον, οἱ δὲ ἱππομανὲς, οἱ δὲ τριχομανὲς, προφῆται ποτέρα, οἱ δὲ πεύτερον, οἱ δὲ καρδία λύκου, οἱ δὲ ἀλοσκόρδον, οἱ δὲ κρίνον, οἱ δὲ θλάσσιν, ῥωμαῖοι σίναπι πέρσικουμ, οἱ δὲ ἰντούρης, ἀφροὶ ἑρβιαιαθούμ.

Anemone.

131.α

131.a.18. Ανεμόνη,

οἱ δὲ ἀγρίαν, οἱ δὲ μέλαιναν καλοῦσι καὶ ἀνεμώνη ἡ φοινικὴ, οἱ δὲ ἠνέμιον, οἱ δὲ μηκώνειον, οἱ δὲ τραγόκερος, οἱ δὲ γῆς παρίνη, οἱ δὲ βαρβύλη. ὀσθάνης βηρύλιος. ὁμοίως ὄρνιος κεράνιος, πυθαγόρας ἀδρακτυλίς, προφῆται κνίκος ἀγρία, ῥωμαῖοι ὄρκι τουνίκαμ, ἀφροὶ χούφφοις.

Anemone.

Alii agriam, aut nigrã vocãt, alii anemonem phœnicã, alii enemion, nõnulli meconion, alii tragoceros, alii terræ parinem aut barbylam, Osthanes berilió, item ornios ceranion, Pythagoras atractilida, magi cnicum agriam, Aphri chuffit, Romani orci tunicam.

132.a.5. Αργεμώνη,

οἱ δὲ οἰνώνη, οἱ δὲ ἀνθεμὶς, οἱ δὲ ὁμόνια, οἱ δὲ ἄνθος πεδινὸν, ῥωμαῖοι λοβορνία, οἱ δὲ κοσκορδιάλις, οἱ δὲ περγαλία. γάλλοι κόρνα.

Argemone.

Aliquib' œnone vocatur, aliis anthemis, aliis homonœa, aliquibus flos cãpestris, Romanis concordialis, aut pergalia, aliis liburnia, Gallis corona.

132.a.15. καταπλασσόμενα.

Κρατεύας ὁ ῥιζοτομικὸς εἰς τὸ αὐτὸ, ἀργεμώνη, αὕτη ἡ βοτάνη κοπεῖσα μετὰ ὀξυγγίου, χοιράδας διαλύει. ποιεῖ καὶ πρὸς ἀλφοὺς, μετὰ νίτρου καὶ θείου ἀπύρου ξηρὰ κοπεῖσα καὶ σεισθεῖσα ἐν βαλανείῳ δὲ τοὺς χρωμένους θεραπεύει προξηροτριβηθέντας. ποιεῖ καὶ πρὸς ψώραν.

compescunt.

Ea, vt herbari' Crateuas author est, contusa cum axungia, strumas discutit, Cribrata eius farina cum nitro, & sulphure igné non experto contra vitiligines efficax est: eaq; sicco linteo anteà cõstrictas, in balneis sanat: facit & ad scabiem.

Περὶ ἑτέρας ἀργεμώνης.

Αργεμώνη ἑτέρα οἱ ἀρτεμώνη, οἱ δὲ, ἀρσελὰν, οἱ δὲ, σαρκοκόλλα, ῥωμαῖοι ἀρτεμόνιαμ, καὶ αὕτη παρέοικε μὲν ἀγρίᾳ μήκωνι τοῖς φύλλοις. Δύναμιν δὲ ἔχει αὕτη χλωρὰ τριβομένη λεῖαν καὶ ἐπιτιθεμένη διακοπὰς θεραπεύειν. καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς παύειν, ἁρμόζει καὶ δυσεντερικοῖς σὺν ὕδατι ποινομένη.

Altera Argemone.

Altera est Argemone, quam artemonen aliqui, alii arselam, aut sarcocollam vocant, Romani Argemoniam. Ea foliis syluestri papaueri similis est. Recens trita intercisiones impositu sanat: oculorum inflãmationes mitigat: pota cum aqua dysentericis auxiliatur: vulnera

vulnera conglutinat: conuulsis, & vellicatib⁹ imposita medetur, inflammationibus vtilis, contra serpétium morsus cum vino bibitur.

Anagallis.

Anagallis purpurea, quibusdam aëritis aut agitis vocatur, aliis sauritis, magis oculi sãguis aut chelidonion, Romanis macia, Heruscis masytipos, Gallis sapana, Dacis cerceraphrõ. Anagallis cõmunis, quibusdam corchoron, aliis halicacabon, aliis zeliaur⁹, magis nycteritis, Ægyptiis mecii, Romanis aneciaton, Aphris asirrisæ.

Hedera.

Aliquib⁹ citharõ, aliis cissarõ, aliis chrysocarpos, aliis poëtica, aliis corymbethra, aliis cyssion, aliis dionysia, aliis ithytheriõ, aliis persis, aliis cemos, aliis asplenos, Romanis sylua mater, aliis hedera; Gallis suibites.

maius.

Nõnulli pæoniam vocãt, alii cratæã, alii aubiũ, alii glauciã, alii pãdios radix, quidã philomedion, alii othonion, Romani fabiũ, Galli thonan, Ægyptii mothoth, Daci crustana.

extrahit.

Quinetiã radicib⁹ eius decoctum, mox cũ melle gargarissatum,

μένη, κολλητικὴ δὲ τραυμάτων καὶ φλεγμονῶν ἐστιν εὔθετος· ὡσαύτως ἐπιτιθεμένη, σπασμάτων καὶ τιλμάτων ἐστὶ θεραπευτικὴ, ἁρμόζει καὶ δηριοδήκτοις σὺν οἴνῳ πινομένη.

132.a. ἀναγαλλίδος.

Ἀνάγαλλις ἡ φοινικὴ, οἱ δὲ ἀερῖτις, οἱ δὲ αἰγῖτις, οἱ δὲ σπυρῖτις, προφῆται αἷμα ὀφθαλμοῦ, οἱ δὲ χελιδώνιον, ῥωμαῖοι μακία, θοῦσκοι μασιτίπως, γάλλοι σαπάνα, δακοὶ κερκεραφρὼν, ἀνακαλλὶς οἰκοινὴ, οἱ δὲ χόρχορον, οἱ δὲ ἁλικάκαβον, οἱ δὲ ζηλίαυρος προφῆται νυκτερίτις, αἰγύπτιοι μικιεὶ, ῥωμαῖοι μεκίατο, ἀφροὶ ἀσίῤῥισοι.

132.b.9. κίσσος,

οἱ δὲ κίθαρον, οἱ δὲ κίσσαρον, οἱ δὲ χρυσόκαρπος, οἱ δὲ ποητικὴ, οἱ δὲ κορυμβήθρα, οἱ δὲ κύσσιον, οἱ δὲ διονύσιον, οἱ δὲ ἰθυθήριον, οἱ τὴν πέρσις, οἱ δὲ κῆμος, οἱ δὲ ἄσπληνος, ῥωμαῖοι σίλβα μάτηρ, οἱ δὲ ἔδερα, γάλλοι σουβίτης.

133.a.31. μέγα.

οἱ δὲ παιονία, οἱ δὲ κραταιὰ, οἱ δὲ ἀούβιος, οἱ δὲ γλαύκιος, οἱ δὲ παίδιος ῥίζα, οἱ δὲ φιλομήδειον, οἱ δὲ ὀθόνιον, ῥωμαῖοι φάβιουμ, γάλλοι θῶνα, αἰγύπτιοι μοθὸθ, δακοὶ κρουσταίνη, κροκοειδεῖς.

134.a.16. κεφαλῆς.

ὁμοίως καὶ τὸ ταύτης ἀφέψημα σὺν μέλιτι ἀναγαργαριζόμενον,

μενον, κεφαλὴν καθαίρει γενναίως καὶ πάντα τὰ ἐκ θώρακος.

134.b.10.στύψεως.

Περὶ Μυὸς ὠτων.

Μυὸς ὦτα, οἱ δὲ μύωτον, οἱ δὲ ἀνθύλλιον, οἱ δὲ ἀλσίνην, οἱ δὲ μυόρτοχον, οἱ δὲ μυρτόσπληνον, ῥωμαῖοι μοῦρις ἀρίκουλα, ἀφροὶ λαβαθολαβάτ. ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τοῦ ἔχειν μυὸς ὠτίοις ὅμοια τὰ φύλλα. ἀλσίνη δὲ διὰ τὸ σκιεροὺς καὶ ἀμμώδεις φιλεῖν τόπους. πόα ὁμοία ἐλξίνῃ, τα πεινοτέρα δὲ καὶ μικροφυλλοτέρα. Δύναμιν δὲ ἔχει ψυτικὴν, ἁρμόζουσαν πρὸς φλεγμονὰς ὀφθαλμῶν, καταπλαττομένη μετὰ ἀλφίτων, καὶ πρὸς ὠτων πόνον ὁ χυλὸς αὐτῆς ἐνσταζόμενος. καὶ καθόλου δύναται τὰ αὐτὰ τῇ ἐλξίνῃ.

134.b.30.ἥμερος.

οἱ δὲ αὔγιον, οἱ δὲ ἔγνη, προφῆται ἀρούσιον, ῥωμαῖοι ῥοῦταμ.

135.a.7.ἀγρία.

οἱ δὲ ἔγνη μικρὰ, ῥωμαῖοι ῥοῦται μινόρεμ, οἱ δὲ ἀγρία ἰσάτης.

135.a.17.καταπλασσομένη.

Επιστατέον τὰ περὶ ἰσάτεων ὅτι αἱ ἐκδόσεις αὗται τὸ ἐσφαλμένον ἔχουσι, τό τε γὰρ μήλινον ἄνθος καὶ τοὺς λεπτοτέρους καὶ πολυσχιδεῖς κλάδους καὶ τὰ ἐξ ἄκρου γλωτροειδῆ θυλάκια, ἐν οἷς τὸ σπέρμα ἡ ἥμερος φέρει, ἐμπριέχεται

rissatum, caput cunctáque pectoris vitia purgat.

mordaci.

Auricula muris.

Myosota alii myoton, alii alsinen, nonnulli myorthochon, alii myrthosplenon, Latini muris auriculam vocant, Aphri labatholabat. nomen ideo accepit, quòd musculorũ aures foliis imitetur. Lucos & fabulosa loca amat, ideo alsine dicta est. Ea Helxinæ similis, sed humilior ac foliis minor. Vim refrigeratoriam habet, oculorũ inflammationibus conuenienter ex polenta illinitur. Succus eius aurium doloribus instillatus: in totum eadem potest quæ exine.

Glastum.

Aliqb⁹ augió, aliis egne, Magis ausió, Romanis glusta aut glastũ dicit.

glastum,

Quibusdam igne parua, Latinis glastum minus, aliis syluestris isatis dicitur.

Auxiliatur.

Sed sciendum est, ne tradita errorem pariant, satiuũ glastum, luteũ florem, tenuiores, multifidosq; ramulos proferre, in cacumine autem folliculos linguæ specié repræsentantes, in quibus

in quibus semen continetur melâthio simile, collémque supra binûm cubitorum altitudinem attolli: syluestre verò nigriora ferre folia, caulem minorem, sed crassiorem: florem purpureum, aut cęruleum, fructum cruciformé, asperum, in quo semé, foliis exilibus quinque partitò diuisum.

ἐμπεριέχεται δὲ τούτοις σπέρμα μέλαν ἐοικὸς μελανθίῳ, καὶ τὸν καυλὸν δὲ ὑπὲρ δίπηχυν, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ πῆχυν μόνον φέρει. ἡ δὲ ἀγρία μελάντερα ταύτης τὰ φύλλα φέρει, καὶ καυλὸν ἐλάττω καὶ παχύτερον· ἄνθος τε ἐμπόρφυρον ἢ κυανοῦν, καὶ καρπὸν σταυροειδῆ, τραχὺν ἐν οἷς τὸ σπέρμα φυλλαρίοις μικροῖς ἀνὰ πέντε ἴσοις οἱονεὶ διειλημμένον.

Telephium,

135.a.18. Τηλέφιον,

Aliqui syluestre semperuiuũ, alii portulacã syluestrẽ appellãt, Romani illecebrã, Ægyptii anoth, Aphri atirtopurin.

οἱ δὲ ἀείζωον ἄγριον, οἱ δὲ καὶ ταύτην ἀνδράχνην ἀγρίαν καλοῦσι, ῥωμαῖοι ἰλλέκεβραν, αἰγύπτιοι ἀνώθ, ἀφροὶ ἀτιρτίπουρειν.

Rha.

136.b.16. Ῥᾶ.

Aliqui rhiam, Latini rha Põticum vocant.

οἱ δὲ ῥίαν ῥωμαῖοι ῥᾶ πόντικουμ.

Gentianæ,

137.a.20. Γεντιανή,

Aliqui centauriã radicẽ, alii aloën Gallicã, alii narcem, alii chironiõ, Dardani aloitin, Romani genus aut cicédiam, alii ciminalem vocant.

οἱ δὲ κενταύρειος ῥίζα, οἱ δὲ ἀλόη γαλλική, οἱ δὲ νάρκη, οἱ δὲ χειρώνειον, δάρδανοι ἀλοῖτις, ῥωμαῖοι γένους, οἱ δὲ κικενδία, οἱ δὲ κιμιναλίς.

Dactylitis,

138.a.12. δακτυλῖτις,

Aliis melocarpos, aliis teuxinõ, Latinè aristolochia herba.

οἱ δὲ μηλόκαρπον, οἱ δὲ τεύξινον, ῥωμαῖοι ἕρβα ἀριστολόχια.

Inferior est.

138.b.23. στρογγυλῶν.

Appellatur à quibusdã ararisa, & melecaprum, ephestios, lestitis, pyxionyx, Dardanion, iontitis, Gallis theximon, Ægyptiis sophoeph, Siculis chamæmelon, Italis malum terræ, Dacis

Καλεῖται δὲ αὕτη καὶ ἀρἀρίζα καὶ μελέκαπρον, καὶ ἐφέσιος, καὶ λεστῖτις καὶ πυξιόνυξ, καὶ δάρδανον, καὶ ἰοντῖτις, γάλλοι δὲ χαυλοῦσιν αὐτὴν θέξιμον, αἰγύπτιοι δὲ σοφοέφ, σικελοὶ δὲ χαμαίμηλον, ἰταλοὶ τέρρα μάλα, δακοὶ

δακοὶ ἀψίνθιον χωειχὸν, γίνεται εἰς τόπους ὀρεινοὺς καὶ θερμοὺς καὶ ὁμαλοὺς ἢ τραχεῖς καὶ πετρώδεις. ποιεῖ δὲ πρὸς πυρετὸν βαρὺν οὕτως ἀριστολοχία ἐπ' ἀνθράκων κάπνισον τὸν πυρέσσοντα, καὶ παυθήσεται ὁ πυρετός· τραύματα ἐπιπλασσομένη ἰᾶται· μετὰ δὲ κυπείρου καὶ δρακοντίου σπέρματος καὶ μέλιτος, τοῖς ἐν ῥινὶ καρκινώμασι βοηθεῖ· μετ' ἐλαίου δὲ ἢ ὑείου στέατος ἑψηθεῖσα, ῥίγη συγχρισμένη θεραπεύει καὶ κρατεύας ὁ ῥιζοτομικὸς καὶ γάλλος τὰ αὐτὰ περὶ αὐτῆς εἰρήκασι καὶ ὅτι τοῖς ποδαγρικοῖς ὠφελεῖ.

138.b.25. Γλυκύρριζα.

οἱ δὲ ποντικὴ, οἱ δὲ γλυκύκερατον, οἱ δὲ σύμφυτον, οἱ δὲ λεοντίκα, οἱ δὲ γλυκύφυτον, οἱ δὲ σκύθιον, οἱ δὲ ἄδιψον, οἱ δὲ σύλιθρα, οἱ δὲ λιβυεστασὼ, οἱ δὲ ὁμοιονόμοιος, οἱ δὲ πενθαόμοιος, ῥωμαῖοι δοῦλκις ῥάδιξ.

139.a.19. γάρκων.

οἱ δὲ λιμνήσιον, οἱ δὲ μαρώνιον, οἱ δὲ πληκτρονίας, οἱ δὲ χειρωνιὰς, οἱ δὲ λίμνησις, προφῆται αἷμα ἡρακλέους, ῥωμαῖοι φιέρει, οἱ δὲ οὐνεφέρα, οἱ δὲ φελτέρραι.

139.b.33. μικρὸν,

οἱ δὲ λιμνήσιον, οἱ δὲ ἑλλεβορίτης, οἱ δὲ ἀμάραντον, προφῆται αἷμα ἡρακλέους, ῥωμαῖοι φεβριφούγιαμ, οἱ δὲ αὐρὰμ μέλτι ῥάδιξ,

δακοὶ

Dacis abſinthium ruſticum: naſcitur in mōtibus, & calidis locis, aut campeſtrib⁹, & petroſis. Ad grauem febrim efficax eſt, ſi nidore ſubditis carbonibus febricitans ſuffiatur, febris leuabitur: vulnera impoſitu ſanat: carcinomatis nariū, cum cypero, & dracunculi ſemine, & melle prodeſt: rigoribus medetur, cocta in oleo aut adipe ſuillo, illitáque. Crateuas herbarius, & Gallus, eadem de hac tradiderūt, & præterea podagricis eam auxiliari.

Radix.

Aliqui ponticam, alii glyceraton, quidam ſymphyton, alij leonticā, alii glycyphytō, aliq ſcythiō, alii adipſō, alii ſylithrā, alii libyeſtaſon, alii homœnomœō, alii peenthaomœon, Latini dulcē radicē appellauere.

Magnum,

Alii limneſeon, alii maronem alii plectroniam, alii chironiā, alii limneſtim, magi Herculis ſanguinem, Romani phieri, & vneferam, & fel terræ.

Centaurium.

Aliqui limneſion, alii helleborité, alii amarátó, magi Herculis ſanguiné, Latini febrifugiam, alii aurá, multiradicem.

Daci tulbelam appellant.

albus,

Quibusdā chrysisceptrō, aliis ixia, Romani card⁹varin⁹, Ægyptiis epher dicit, aliis ephthosechin.

niger,

Pācarpon aliqui, alii vlophonon, alii ixiá, alii cynomazon, alii ocimoides, alii cnidió coccon, alii cynoxylon, Latini carduum nigrū, aut vermilaginē, Ægyptii sobel vocant.

Dipsacum.

Aliqui crocodilion vocāt, alii chamæleonē, alii onacardion, alii Veneris lauachrū. Romani labrum Veneris, alii carduum Veneris, Ægyptii seseneor, alii chir, alii meleta, Daci sciaram.

alba:

Aliq; agriocinnarā, alii donacitin, alii erysisceptrū vocāt, romani spinam albam aut regiā, alii cardum ramptarium.

spinam.

aliquibus acanthis, Latinè spina dicitur.

Carduus,

aliâs ferula, aliâs pyracantha nominatur, Latinis stiobilon, Ægyptii cnus.

Poterion,

Aliqui phryniō, aliqui acidotō.

Acanthus,

Quidam melamphyllon, aliqui

δακοὶ τουλβηλά.

140.b.21. Λευκὸς,

οἱ δὲ χρυσίσκηπτρον, οἱ δ' ἰξίαν, ῥωμαῖοι κάρδου σουαρίνους, αἰγύπτιοι ἐφὴρ, οἱ δὲ ἐφθόσεχιν.

141.a.17. μέλας.

οἱ δὲ πάγκαρπον, οἱ δὲ οὐλόφωνον, οἱ δὲ ἰξίαν, οἱ δὲ κυνόμαζον, οἱ δὲ ὠκιμοειδὲς, οἱ δὲ κνίδιον κόκκον, οἱ δὲ κυνόξυλον, ῥωμαῖοι κάνδοις νίγρα, οἱ δὲ οὐερνιλαγώ, αἰγύπτιοι σοβέλ.

141.b.34. δίψακος,

οἱ δὲ κροκοδείλιον, οἱ δ' χαμαιλέων, οἱ δὲ ὀνοκάρδιον, οἱ δὲ ἀφροδίτης λουτρὸν, ῥωμαῖοι λάβρουμ βένερις, οἱ δ' κάρδουμ βένερις, αἰγύπτιοι σεσενεὸρ, οἱ δ' χεὶρ, οἱ δὲ μελῆτα, δακοὶ σκιαρή.

142.a.31. λευκὴ,

οἱ δὲ ἀγριοκινναρὰμ, οἱ δὲ δονακῖτις, οἱ δὲ ἐρυσίσκηπτρον, ῥωμαῖοι σπίνα ἄλβα, οἱ δὲ ῥήγια, οἱ δὲ καρδοὺς ῥαμπτάρια.

142.b.20. ἀραβικὴ,

οἱ δὲ ἀκανθὶς, ῥωμαῖοι σπίνα.

142.b.27. Σκόλυμος,

οἱ δὲ φέρουσα, οἱ δὲ πυράκανθα, ῥωμαῖοι στούβουλουμ, αἰγύπτιοι χνοῦς.

143.a.6. Ποτήριον,

οἱ δὲ φρυνίον, οἱ δὲ ἀκιδωτόν.

143.b.3. ἑρπάκανθα,

οἱ δὲ μελάμφυλλον, οἱ δ' παιδέρωτα,

ρωτα, οἱ δὲ ἀκανθηστόπια, οἱ δὲ μαμολάρια, οἱ δὲ κραίπουλα.

aliqui topiariam, alii mamolariam, quidã cræpulam vocant.

143.23. ἀκάνθης,

ſylueſtris,

Ακανθα ἀγρία ἣν ῥωμαῖοι σπίνα ἀγρέστις.

Acantha ſylueſtris, quam Latini ſpinam agreſten vocant.

144.a.19. Λευκάκανθα,

Leucacantha,

οἱ δὲ πολυγόνατον, οἱ δὲ φύλλον, οἱ δὲ ἰσχιάδα καλοῦσι, ῥωμαῖοι γνιακάρδους, θοῦσκοι σπίνα ἄλβα.

Quidam polygonaton, alii phyllon, alii iſchiada vocant, Romani chiancarduum, Hethruſci ſpinam albam.

144.b.18. Ερύγγιον.

Eryggion.

οἱ δὲ ἠρύγγην, οἱ δὲ ἐρυνῆρις, οἱ δὲ κάρυον, οἱ δὲ γογίνιον, οἱ δὲ ἕρμιον, οἱ δὲ ὀρίγανον, χλούνιον, οἱ δὲ μυράκανθον, οἱ δὲ μῶλυ, αἰγύπτιοι κρόβυσος, προφῆται σίσερτος, ῥωμαῖοι καπίτουλυμ μάρδοις, οἱ δὲ καρτεραὶ, δακοὶ σικυπνοὲξ, ἱσπανοὶ κιοτουκαπιτὰ, ἀφροὶ χερδὰν, οἱ δὲ ὀρείαν χλόην, οἱ δὲ χιδά.

Aliqui eryngen, alii erynerẽ, alii caryon, alii gorginion, alii hermion, alii origanum, chlounion, alii myracãthon, alii moly, Ægyptii crobyſon, magi ſiſerton, Romani capitulũ Martis, Daci ſicupnoëx, Hiſpani cẽtum capita, Aphri cherdam, alii oriam chloëm, alii chida appellant.

145.a.16. Αλόη,

Aloës,

οἱ δὲ ἀμφίβιον, οἱ δὲ ἠρύγγιον, οἱ δὲ ἕρμινον, οἱ δὲ τραγόκερως, ῥωμαῖοι ἀλόαμ, παρὰ βαρβάροις ἀλοέ.

Aliquibus amphibion, aliis herminion, aliis eryngion, aliis tragoceros, Romanis aloa, Barbaris aloë dicitur.

146.a.16. Αψίνθιον,

Abſinthium,

Αἰγύπτιοι σόμι, ῥωμαῖοι ἀψίνθιυμ ῥύστικυμ.

Ægyptii ſomi, Latini apſinthium ruſticum vocant.

147.a.17. θαλάσσιον,

Marinum,

οἱ δὲ σανδονίκην καλοῦσιν, οἱ δὲ σέριφον, ῥωμαῖοι σανδόνικυμ.

ſunt q ſandonicẽ, ſunt q ſeriphũ, Romani ſãdonicũ vocãt.

147.b.13. Αβρότονον,

Abrotonum.

οἱ δὲ ἀβύτονον, οἱ δὲ ἀψίνθιον, οἱ δὲ ἡράκλειον, οἱ δὲ χολοποιὸν, οἱ δὲ

alii abutonon, alii abſinthiũ, alii heraclion, alii cholopœon,

alij absinthiomenon, alii thelyphthorion, alii procampylon, magi aëura phœnicos, alii cynanchité, Romani absinthium ponticum, nonnulli thelythamnú, alii glycin ancona vocát.

οἱ δὲ θηλυφθόριον, οἱ δὲ ἀψινθιόμενον, οἱ δὲ προκάμπυλον, προφῆτῃ νεῦρα φοίνικος, οἱ δὲ κυναγχίτην, ῥωμαῖοι ἀψίνθιον πόντικον, τινὲς δὲ αὐτὸ θηλύθαμνον, οἱ δὲ γλυκὺν ἀγκῶνα καλοῦσιν.

Hyssopum,

148.a.14. Ὕσσωπος.

Latini hyssopú, alii later, alii cassialam, Ægyptii pesalem.

ῥωμαῖοι ὑσσώπουμ, οἱ δὲ λάτερ, οἱ δὲ κασσίαλα, αἰγύπτιοι πεσαλέμ.

Stachus,

148.b.8. Στιχάς,

Aliqui syncliopa, alii alcibiadem, alii pancration, nonnulli styphoniã, Ægyptii suphlo, Magi pythonis oculum, Romani sciolebinam vocitant.

οἱ δὲ συγκλίοπα, οἱ δὲ ἀλκιβιάδης, οἱ δὲ παγκράτιον, οἱ δὲ στυφωνία, αἰγύπτιοι σουφλὼ, προφῆται ὀφθαλμὸς πύθονος, ῥωμαῖοι σκιολεβίνα.

Pulegium,

149.b.33, Γλήχων.

Alii blechron, alii arsencanthon, Latini pulegium vocant, Galli aluolú, Aphri apoleium, quidam galisopsim.

οἱ δὲ βλῆχρον, οἱ δὲ ἀρσένκανθον, ῥωμαῖοι πολεΐουμ, ἀφροὶ ἀπολεΐουμ, γάλλοι ἄλβολον, οἱ δὲ γαλίσοψις.

pulegium,

150.a.29. ἀγρίαν.

Aliis embactrõ, aliis belouacos, alii artemedeion, aliis cretica, quibusdã ephemerõ, nõnullis eldia, aliquibus belotocos, aut dorcidion, aut helbuniõ, Romanis vstilago rustica.

οἱ δὲ ἔλβαστον, οἱ δὲ βελούακος, οἱ δὲ ἀρτεμεδήιον, οἱ δὲ κρητικὴ, οἱ δὲ ἐφήμερον, οἱ δὲ ἐλδίαν, οἱ δὲ βελοτόκος, οἱ δὲ δορκίδιον, οἱ δὲ ἑλβούνιον, ῥωμαῖοι οὐστιλάγο ῥούστικα.

elisphacon.

151.a.15. σφαγνὸν.

Alii ciosmin, alii phagnon, Ægyptii becion, Romani saluiam vocant.

οἱ δὲ κίοσμιν, οἱ δὲ φάγνον, αἰγύπτιοι βήκιον, ῥωμαῖοι ἀπουσὶ, οἱ δὲ κόσαλον, οἱ δὲ σάλβια.

Mentha.

151.b.2. μίνθην.

Latini mentham vocant, alii nepetam, Ægyptii tis, alii pherthrumerthumonthu, alij perxo,

ῥωμαῖοι μέντα, οἱ δὲ νέπεταμ, αἰγύπτιοι τὶς, οἱ δὲ φερθουμερθρουμονθοὺ, οἱ δὲ περξὼ,

περξὼ, οἱ δὲ μακηθό.

perxo, alij maceto.

151.b.28. ἡδύοσμον,

ὃ ῥωμαῖοι μεντάστρουμ καλοῦσι.

mentha,

quàm Latini mentaſtrum nominãt.

152.b.6. Θυμος,

οἱ δὲ θύμος λευκὸς, οἱ δὲ κεφαλωτὸς, οἱ δὲ ἐπιθυμὶς, οἱ δὲ θυρσιον. ῥωμαῖοι θούμουμ, αἰγύπτιοι στεφάνη, δακοὶ μόζουλα.

Thymum.

quidã thymũ albũ, quidã cephalothõ, alii epithymida, alij thyrſion, Latini thymũ, Ægyptii ſtephanen, Daci moſulã.

153.a.10. Ερπύλλος,

οἱ δὲ ξυγὶς ἀγρία, οἱ δὲ πόλιον, αἰγύπτιοι μερουόπυος, ῥωμαῖοι σερπύλλουμ, οἱ δὲ κερηλατικούμ.

Serpyllum,

aliqui Zygin ſylueſtrem, alii polion vocant, Ægyptii meruopium, Latini ſerpyllum, aut cicer erraticum.

153.b.7. Σαμψύχον,

οἱ δὲ τρίφυλλον, οἱ δὲ ἀμάρακον, οἱ δὲ ἀγαθίδες, οἱ δὲ κνήκιον, οἱ δὲ ἄκαπνον, Πυθαγόρας θραμβὴς, αἰγύπτιοι σοφὸ, ἀρμένιοι μύουρον, προφῆται ὄνος ἴχρεως, οἱ δὲ ἡκίγονος ἴσεως, ῥωμαῖοι μαιζουράνα.

Sampſuchum,

aliqui triphyllũ, aliqui nominant amaracum, alii triphyllõ, alii agathides, alii cnecion, alii acapnõ, Pythagoras thrãbem, Ægiptii ſopho, Armenii myuron, magi ichrei aſinũ, aut heci gonẽ Iſidis, Latini maioranã.

154.a.16. ὑσόβριον,

οἱ δὲ ὀριγανίδα καλοῦσιν.

Marum,

ſunt qui origanida appellãt.

154.b.2. ἄκονος,

οἱ δὲ ἄχριον βασιλικὸν, ῥωμαῖοι ὠκιμάστρουμ.

aconos.

aliis ſylueſtre baſilicum, Latini ocimaſtrum.

155.a.4. ἀρεινον,

οἱ δὲ ῥυτὴν ὀρεινὴν, ῥωμαῖοι ῥοῦτα μοντάνα, πήγανον κηπευτὸν, ῥωμαῖοι ῥοῦτα ὀρτένσις, αἰγύπτιοι ἐπνουβου, σύροι ἁρμαλᾶ, οἱ δὲ βησασὰ, ἀφροὶ χουρμᾶ

montana,

aliqui rhytem montanã, Latini rutam montanam, peganũ cepeutum Latini rutam hortenſem, Ægyptii ephnubum, Syri harmala, alii beſaſa. Aphri churma vocant.

156.a. 6. ἐπιβλαβὴς ἐστι.

abdicatur.

Syluestris ruta.

Rutam syluestrem, aliqui appellant hypericon, alii androsæmon, alii coron, alii chamæpityn, Romani hederalem, aut centonalē, Aphri churma semmaced. odor seminis resinosus est, ideo chamæpitys aliquibus noninatur. Frutex est surculosus, rubescēs, folia rutæ figura: flores lutei qui digitis triti sanguineo succo manāt, vnde andosæmon vocitarūt. Ramuli subhirsuti, siliquæ teretes hordei effigie, in quibus semen nigrum resinam olens: gignitur in cultis & asperis. Vrinam ciet, menses appositu trahit, pota cum vino quartana liberat. Folia cum semine ambustis illitu medentur, & diebus quadraginta epota ischiadicos sanant.

Moly,

aliq; syluestre leucoïon appellant.

Ligusticum,

Alii panaceam, alii panaces vocant.

syluestris,

Aliqui cerascomen vocāt, Latini carotam, alii pastinacam rusticam, Ægyptij babibyru, Aphri sicham.

Massilie-

Περὶ πηγάνου ἀγρίου.

Πήγανον ἄγριον, οἱ δὲ ὑπερικὸν, οἱ δὲ ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ κόρον, οἱ δὲ χαμαιπίτυν, ῥωμαῖοι ἑδὲ ῥάλις, οἱ δὲ σεντουνάλις, ἀφροὶ χούρμα σεμμακὲδ. διὰ δὲ τὸ τῶν περὶ τὸ σπέρμα ὀσμὴν ἐοικέναι πιτυΐνῃ ῥητίνῃ ὠνόμασται χαμαιπίτυς. φύλλα ἔχει πηγάνῳ παραπλήσια. θαμνίον φρυγανοειδὲς ὑπέρυθρον· ἄνθος μήλιον, ὃ διαβιβὲν ἐν τοῖς δακτύλοις, αἷμα τώδη τὸν χυλὸν ἐκκρίνει· ὅθεν καὶ ἀνδρόσαιμον ἐκλήθη, κλωνάρια δὲ ὑποδάσεα, προμήκη ἐν τῷ περιφερεῖ ὅμοιον κριθῇ. ἐν ᾧ σπέρμα μέλαν, ῥητίνης ὄζον· φύεται ἐν ἐργασίμοις καὶ βαχέσι χωρίοις. Δύναμιν δὲ ἔχει διουρητικὴν, καὶ ἐμμήνων ἀγωγὸν, προστιθέμενον τεταρταίου ἀπαλλακτικὴν μετ' οἴνου πινόμενον. τὰ δὲ φύλλα σὺν τῷ σπέρματι καταπλαττόμενα, κατακαύματα ἰῶνται· θεραπεύει δὲ καὶ ἰσχιάδας ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα πινόμενον.

156.b.19. Μῶλυ,

οἱ δὲ Λευκοΐον ἄγριον καλοῦσι.

158.b.2. Λιγυστικὸν,

οἱ δὲ πανάκειαν καλοῦσιν, οἱ δὲ πάνακες.

159.a.10. ἄγριος,

οἱ δὲ κερασκόμην, ῥωμαῖοι καρόταμ, οἱ δὲ παστινάκα ῥούστικα, αἰγύπτιοι βαβιβυρού, ἀφροὶ σιχάμ.

159.b.

159.b.3. μασσαλεωτικὸν,
οἱ δὲ σφάγνον,
159.b.27. σέσελι.
οἱ αἰγύπτιοι κυόνων φρίκην καλοῦσι.
160.a.15. Τορδύλιόν,
οἱ δὲ τόρδυλον,
160.b.5. Ανισον,
οἱ δὲ σῖον, ῥωμαῖοι ἄνισουμ.
161.a.1. Ανήθου,
ἄνηθον τὸ ἐσθιόμενον, οἱ δὲ πόλγιδος, οἱ δὲ ἀνίκητον, προφῆται γόνος κυνοκεφάλου, ὁμοίως τρίχες κυνοκεφάλου, οἱ δὲ γόνος ἑρμοῦ, αἰγύπτιοι ἀραχοῦ, ῥωμαῖοι ἀνήθουμ, ἀφροὶ σικκίρια, δακοὶ πόλτουμ.
161.b.3. ἄγριον,
ῥωμαῖοι κύμινουμ ἀγρέστεμ, οἱ δὲ κύμενουμ σιλβάτικουμ.
162.a.2. Αμμι,
ῥωμαῖοι ἄμμιουμ ἀλεξανδρίνουμ.
162.a.25. κοριάνον,
αἰγύπτιοι ὄχιον, ἀφροὶ γοίδι.
162.b.12. μέγα.
οἱ δὲ σογχήτην, ῥωμαῖοι λαμπουκα, ἀφροὶ σιθιλέας.
162.b.28. μικρὸν,
οἱ δὲ καὶ τοῦτο σογχήτην καλοῦσιν, οἱ δὲ ἔντιμον ἄγριον, ῥωμαῖοι ἴντιβουμ ἀγρέστεμ, ἀφροὶ σιθιλέσαδε.
163.a.23. Ορεοσέλινον,
οἱ δὲ πεδινὸν, οἱ δὲ ὑδροσέλινον ἄγριον, ῥωμαῖοι ἄπιουμ ῥούστικουμ.

Maſsilienſe.
ſunt qui phagnon vocant.
ſeſeli,
Ægyptij cyonũ phricen appellant.
Tordylion.
nonnullis tordylon.
Aniſum,
aliqui ſion, Latini aniſũ dicũt.
Anethum,
Anethum quod eſtur, aliqui polgida vocant, alii anicetum, magi cynocephali genituram, aut capillos, alii Mercurii ſemen, Latini anethum, Aphri ſicciriam, Ægyptii arachu, Daci pulpum.
cuminum,
Latini cuminum ſylueſtre, ſeu cuminũ ſyluaticũ appellãt.
Ammi,
Latini Ammiũ alexãdrinũ.
Corianum,
Ægyptij ochion vocãt, Aphri gœd.
Magnum,
aliis ſonchites, Romanis lãpuca, Pœnis ſithileas.
paruum,
aliq; ſonchitẽ, alii entimon agrion, Romani intybum ſylueſtrem vocãt, pœni ſithilaſdem.
Eleoſelinum,
à quibuſdam pedinon, ab aliis hydroſe linon agrion, Romanis Apiũ ruſticũ appellatur.

163.a.

Oreoselinum.

Aliqui petroselinũ sylueſtre, Latini apiũ, Ægyptii anonim.

163.a.28. Ορεοσέλινον,

οἱ δὲ πετροσέλινον ἄγριον, ῥωμαῖοι ἄπιουμ, αἰγύπτιοι ἀνώνιμ.

dicitur,

Latinis olus atrum.

163.b.26. καλοῦσι.

ῥωμαῖοι δὲ ὅλους ἄτρον.

Elaphoboſco,

aliq; elaphicõ, alii nephriõ, alii ophigeniõ, nõnulli ophioctonõ, aliq; herpyẽ, alii lymen vocãt, romani cerui ocellũ, Ægyptii chemin, Aphri aſcaucau.

164.b.24. Ελαφόβοσκον.

οἱ δὲ ἐλαφικὸν, οἱ δὲ νέφριον, οἱ δὲ ὀφιγένιον, οἱ δὲ ὀφιοκτόνον, οἱ δὲ ἑρπυξὴ, οἱ δὲ λύμη, ῥωμαῖοι κερδιοκέλλουμ, αἰγύπτιοι χημὶς, ἀφροὶ ἀσκαουκαύ.

hippomarathrum.

aliqui marathin, alii marathrũ agriõ, Ægyptii ſampſoth, magi thymarnoliõ, Latini fœniculum erraticũ, aliqui mion, Galli ſiſtrameor.

165.b.3. ὑππομάραθρον.

οἱ δὲ μάραθρον ἄγριον, αἰγύπτιοι σαμψὼς, προφῆται θυμαρνόλιον, ῥωμαῖοι φαινίκουλουμ ἐρράτικουμ, οἱ δὲ φαινίκουλους, οἱ δὲ κυίνους, οἱ δὲ μιούμ, γάλλοι σιστραμεόρ.

Delphinium.

aliis diachyſis, aliis diachytos aliis paralyſis, aliis camarus, aliis hyacinth⁹, aliis delphinias, aliis neriõ, aliis neriadion, aut ſoſandron, aut croniõ, Romanis bucinus minor vocitatur.

166.a.18. Δελφίνιον.

οἱ δὲ διάχυσις, οἱ δὲ διαχυτος, οἱ δὲ παράλεσις, οἱ δὲ κάμαρος, οἱ δὲ ὑάκινθος, οἱ δὲ δελφινίας, οἱ δὲ νήριον, οἱ δὲ νηρειάδειον, οἱ δὲ σώσανδρον, οἱ δὲ κρόνιον, ῥωμαῖοι βούκινος μίνορ.

Pyrethrum,

aliqui doryeniõ, alii pyrinõ, alii pyrotõ, aut pyrothrõ, alii arnonpyriten, magi pyriten, Romani ſaliuarem vocant.

166.b.7.

οἱ δὲ δορύκνιον, οἱ δὲ πύρονον, οἱ δὲ πύρωτον, οἱ δὲ πύρωθρον, οἱ δὲ ἀρνὸς πυρίτης, προφῆται πυρίτης, ῥωμαῖοι σαλίβαρις.

Sphondylius,

aliqui arãgẽ vocant, alii phalangion, alii aſterion, nonnulli neſyrim, aut ſphondylin, quidam chorodanon, aut œnanthen, Romani herbã rutinalẽ, Ægyptii

168.a.2. Σφονδύλιον,

οἱ δὲ ἀράγγιον, οἱ δὲ φαλάγγιον, οἱ δὲ ἀστέριον, οἱ δὲ νίσυρις, οἱ δὲ σφονδυλὴς, οἱ δὲ χορόδανον, οἱ δὲ οἰνάνθη, ῥωμαῖοι ἕρβα ῥουτινάλις, αἰγύπτιοι

αἰγύπτιοι ἀψαφὲς, προφῆται ὄσιρις.

Ægyptii asapher, magi osirin.

168.a.32. Νάρθηξ,

ῥωμαῖοι φέρουλαμ

Ferula

Latini ferula dicitur.

168.b. 14. Πευκέδανος,

οἱ δὲ ἄγριον, οἱ δὲ ἀγριόφυλλον, προφῆται ἀγαθὸς δαίμων, οἱ δὲ πινασγελὲμ, ῥωμαῖοι σατάριον.

Peucedanum,

aliqui agrion vocant, alii agriophylló, magi bonú dæmonem, Romani satariam.

169.b. 6. Μελάνθιον,

οἱ δὲ καὶ τοῦτο μήκωνα ἄγριον καλοῦσι μέλανα, ῥωμαῖοι παπάβερ νίγρουμ.

Gith

alij mecona agrion melana, Romani papauer nigrum appellant.

173.b. 3. Αμμωνιακὸν,

πόα ἐστὶν, ὅθεν τὸ ἀμμωνιακὸν θυμίαμα, οἱ δὲ ἀγάσυλλον, οἱ δὲ κριόθεος, οἱ δὲ ἡλίουστρος, ῥωμαῖοι γούττα.

Ammoniacum.

herba est ex qua ammoniacum fit suffimen, quod thymiama vocant, aliqui agazylon, alij criotheum, alii heliustrum, Romani guttam.

175.b. 2. Αλυσον,

οἱ δὲ ἀσπίδιον, οἱ δὲ ἁπλόφυλλον, οἱ ἀκκύσητον, οἱ δὲ ἀδέσετον,

Alysson,

aliqui aspidion, alii haplophyllon, alii accyseton, alii adyseton nuncupant.

175.b. 17. Ασκληπίας,

οἱ δὲ κισσίον, οἱ δὲ κισσόφυλλον καλοῦσι.

Asclepias

aliqui cission, alii, cissophyllon.

175.b. 13. Ατραχυλὶς,

οἱ δὲ ἄμυρον, οἱ δὲ κνίκος ἀγρία, οἱ δὲ ἀσπίδιον, προφῆται ἄφεδρος. αἰγύπτιοι χηνὼ, ῥωμαῖοι πρεσέπιουμ, οἱ δὲ φουσούγρεστις, οἱ δὲ κλόνουκα ῥούστικα.

Atrachylis,

aliqui amyron vocant, alii cnicon syluestré, alii aspidion, magi aphedron. Ægyptii chenon, Romani præsepium, aliqui fusum agrestem, alii colum rusticam.

176.a. 13. Πολύκνημον,

οἱ δὲ κλινοπήδιον, οἱ δὲ πολυγόνατον, οἱ δὲ διὸς ἠλακάτη, οἱ δὲ ἐχεώ-

Polycnemon,

quidá clinopedion, alii polygonaton, alii iouis colum, alii echeo-

echeonymon vocant.

bibitur.

Edocuit experientia contritos in vino albo ramulos, iis qui affectibus laborant, quæ violentiæ vocātur, magno esse præsidio.

Clinopodium,

aliqui cleonicon, alii acimoides, alii zopyron vocant.

Leontopetalon,

aliquibus leontopodion, aliis leuceoron, aliis leontion, aliis doris, aut doricteris, aliis lychnis agria, aliis pardale, aliis thorybethron, aliis rhapeion, aliis cornutum papauer, aliis anemone, Romanis patabelclum, aut semen leoninum dicitur.

placet,

aliis teucris.

Chamædrys,

Latinis tripsago minor dicit.

coronaria,

aliqui athanaton vocant, alii acylonion, alii ballarion, alii geranopodion, quidā corymbion, aliqui taurion, alii septron, aut maloion, Ægyptii semeon, magi sanguinem apocathemenes, Romani genicularem aut ballariam.

syluestris,

aliâs tragonaton, aliâs atocion,

ἐχεώνυμον, ῥωμαῖοι πυτιαλογονθρία.

176.a. 23. οἴνῳ.

ἐδίδαξεν ἡ πεῖρα, ὡς ἀποτριβουμένων τῶν κλωναρίων αὐτοῦ οἴνῳ λευκῷ τοὺς ἐχομένοις τοῖς λεγομένοις βιασμοῖς μέγα βοήθημα.

176.a. 25. Κλινοπόδιον,

οἱ δὲ κλεώνικον, οἱ δὲ ὠκιμοειδὲς, οἱ δὲ ζώπυρον καλοῦσι.

176.b. 7. Λεοντοπέταλον,

οἱ δὲ λεοντοπόδιον, οἱ δὲ λευκήορον, οἱ δὲ λεόντιον, οἱ δὲ δωρὶς, οἱ δὲ δωρικτερὶς, οἱ δὲ λυχνὶς ἀγρία, οἱ δὲ παρδάλη, οἱ δὲ θορύβηθρον, οἱ δὲ ῥαπήϊον, οἱ δὲ μήκων κερατίτις, οἱ δὲ ἀνεμώνη, ῥωμαῖοι πατάβελκλουμ, οἱ δὲ σέμεν λεόνιουμ.

176.b. 25. χαμαίδρυν,

οἱ δὲ τευκρίδα,

177.a. 4. Χαμαίδρες

ῥωμαῖοι τριψάγο μίνορ.

177.b. 7. στεφανωματικὴ,

οἱ δὲ ἀθάνατος, οἱ δὲ ἀκυλώνιον, οἱ δὲ βαλλάριον, οἱ δὲ γερανοπόδιον, οἱ δὲ κορύμβιον, οἱ δὲ ταύριον, οἱ δὲ σκῆπτρον, οἱ δὲ μαλόϊον, αἰγύπτιοι σεμεὸν, προφῆται αἷμα ἀποκαθημένης, ῥωμαῖοι γενικουλάρις, οἱ δὲ βαλλάρια.

177.b. 14. ἀγρία,

οἱ δὲ τραγόνατον, οἱ δὲ ἀτόκιον,

κιον, οἱ δὲ ἱερακοπόδιον, οἱ δὲ λαμπὰς, αἰγύπτιοι σεμοῦρα, προφῆται ἀποκαθημένης ταῦρος, ῥωμαῖοι ἴντιβουμ ἀγρέστεμ, οἱ δὲ λάπατον, καφαγουίνα, οἱ δὲ στέριδος.

177.b. 24. βασιλικὸν,

οἱ δὲ κρινάνθεμον, οἱ δὲ καλλείριον, προφῆται αἷμα ἄρεως, ὀσθάνης αὖρα κροκοδείλου, αἰγύπτιοι συμφαιφὺ, οἱ δὲ τίδιος, ῥωμαῖοι λίνουμ, οἱ δὲ ῥόσα ἰκώνης, σύροι σασᾶ, ἀφροὶ ἀβίβλαβον.

178. a. 29. πράσιον.

οἱ δὲ νοφθὰν, οἱ δὲ νοτιανοσκέμιν, οἱ δὲ νόσπρασσον, οἱ δὲ νωθερᾶς, οἱ δὲ νοχελὶς, οἱ δὲ νοστελὶς, οἱ δὲ νῶφρις, οἱ δὲ γνώθουρις, οἱ δὲ γνωτέρα, ῥωμαῖοι ἄπνιουμ, οἱ δὲ μέδαταμ, οἱ δὲ οὐλκεράρια, οἱ δὲ μαρούβιουμ, οἱ δὲ κανθουρίνουμ, αἰγύπτιοι ἄσφος, οἱ δὲ ἔσκε, προφῆται αἷμα ἰσίωνος.

178.b. 12. καλοῦσι.

οἱ δὲ μελίτταιον, οἱ δὲ μελίφυλλον, οἱ δὲ ἐρυθρὰ, οἱ δὲ τημελῆ, ῥωμαῖοι ὠτιωστροῦ, οἱ δὲ κιτράγω, γάλλοι μερισιμόριον.

179.a. 2. Πράσιον,

οἱ δὲ εὐπατώριον, οἱ δὲ φυλλόφαρες, οἱ δὲ τριπέδιλον, οἱ δὲ καμηλοπόδιον, οἱ δὲ φιλόφαρες, αἰγύπτιοι ἀστερόπη, προφῆται αἷμα ταύρου, οἱ δὲ ἄφεδρος, γόνος ὥρου, ῥωμαῖοι μαῤῥούβιουμ, οἱ δὲ λαβεώνια

cion, aliâs hieracopodion, aut lampas vocatur, AEgyptiis semura, Magis apocathemenes taurius, Latinis intibum agreste, aliis lapathum, aliis steris.

Lilium,

Crinon basilicon, alii crinãthemon vocant, alij gallirion, Magi Martis sanguinẽ, Osthanes aurem crocodili, Ægyptij symphæphon, quidã tialon, Latini liliũ, aliqui rosam iconis, Syri sasa, Aphri abiblabon.

Vocant.

aliqui nophtan, alii notianoscemin, alii nosprasson, alii nothera, alii nochelim aut nostelin, alii nophryn, alii gnotorim, alii gnotera, Romani apnium, aut medatam, aut vlcerariã, aut marrubiũ nigrum, alii cãthurinũ, Ægyptii asphon, magi Isionis sanguinem.

apiastrum,

alii melitæon, alii meliphyllon, alii erythran, alij temele, Latini apiastrum aut citraginẽ, Galli merisimorion vocant.

Marrubium,

alii eupatorion, alii phyllophares, alii tripedilon, alii camelopodion, Ægyptii asteropen, magi tauri sanguinẽ, aliqui aphedron, alii Horu genituram, Latini marrubiũ, aliqui labeo-

labeoniã, Aphri atierberziam.

Phyllitis,

aliqui phyllin, alii acaulõ, alij ſylueſtre lapathum vocitant.

Aſphaltium,

Latini trifolium, aut trifoliũ acutum odoratum.

Polium.

montanum, aliqui teuthrion, alii pheuxaſpidion, alii achamenin, alii ebenitin, alii meloſmon, nonnulli belion, quidam leonthocharon vocant.

SCORDIVM,

aliqui ſcorbion, alij pluritin, alij dyſoſmon, alii ſylueſtrẽ calaminthẽ, quidã chamędryn, alii mithridanion, magi Podotis ſanguinẽ, Ægyptii apho, Romani triſaginẽ paluſtrẽ appellant.

Tuſsilagini,

Bechion quidã rhichion, alii petrinã vocãt, alii peganon, alii pithion, alii pagonaton, alii chamæleucen, alii procheton, alii arcophyton, chamęgeron, Ægyptii ſaarthan, Latini tuſsilaginem, quidam pharphariã aut puſtulaginem, Beſsi aſa.

Artemiſia

quibuſdam polyclonos aliis monoclonos, aliis toxiteſia, aliis epheſia, aliis anactorios, aliis ſozuſa, aliis leia, aliis licophryx, magis hominis ſanguis, aliis

λαβεώνια, ἀφροὶ ἀπερβέρζια.

179.b. 14. Φυλλίτις,

οἱ δὲ φύλλις, οἱ δὲ ἄκαυλον, οἱ δὲ λάπαθον ἄγριον καλοῦσι.

180.a. 14. κνίκιον,

ῥωμαῖοι τριφόλιουμ, οἱ δὲ τριφόλιουμ ἀκούτουμ ὀδοράτουμ.

180.b 17. Πόλιον,

τὸ ὀρνειὸν, οἱ δὲ τεύθριον, οἱ δὲ φευξασπίδιον, οἱ δὲ ἀχαμενὶς, οἱ δὲ ἐβενίτις, οἱ δὲ μελόσμον, οἱ δὲ βέλιον, οἱ δὲ λεοντόχαρον.

181.a. 2. Σκόρδιον,

οἱ δὲ σκόρβιον, οἱ δὲ πλευρῖτις, οἱ δὲ δύσοσμον, οἱ δὲ καλαμίνθη ἀγρία, οἱ δὲ χαμαίδρυς, οἱ δὲ μιθριδάνιος, προφῆται αἷμα πόδοτος, αἰγύπτιοι ἀφὼ, ῥωμαῖοι φριξάγω παλούστρις.

181.b. 2. Βήχιον

οἱ δὲ ῥίχιον, οἱ δὲ πετρίνη, οἱ δὲ πήγανον, οἱ δὲ πίθιον, οἱ δὲ παγόνατον, οἱ δὲ χαμαιλεύκη, οἱ δὲ πρόχετον, οἱ δὲ ἀρκόφυτον, οἱ δὲ χαμαίγειρον, αἰγύπτιοι σααρθὰ, ῥωμαῖοι τουσιλλάγω, οἱ δὲ φαρφάριαμ, οἱ δὲ πουστουλάγω, βέσσοι ἀσᾶ.

181.b. 23. Αρτεμισία

οἱ δὲ πολύκλωνος, οἱ δὲ μονόκλωνος, οἱ δὲ τοξητησία, οἱ δὲ ἐφεσία, οἱ δὲ ἀνακτόριος, οἱ δὲ σώζουσα, οἱ δὲ λεία, οἱ δὲ λυκόφρυξ, προφῆται αἷμα ἀνθρώπου, οἱ δὲ

οἱ δὲ χρυσάνθεμον, ῥωμαῖοι ὀαλέντια, οἱ δὲ σερπίλλουμ, οἱ δὲ ἕρβα ῥέγια, οἱ δὲ ῥαπίουμ, οἱ δὲ τερτανάγετα, οἱ δὲ ἀρτεμίσιαμ, γάλλοι πονὲμ, δακοὶ ζουόστη.

aliis chrysanthemon, Romanis valentia, aut serpillum, aut herba regia, aut artemisia, aliis rapium, aut tertana, Gallis pona, Dacis zuoste dicitur.

182.b. 3. Αρτεμισία,

ῥωμαῖοι κάπρουμ σιλβάτικουμ, οἱ δὲ ἄπιουμ ῥούστικουμ, αἰγύπτιοι μερσεώ.

Ambrosia,

Latini caprum syluaticum, alii apium rusticum, Ægyptii merseon.

182.b. 29. Γεράνιον

οἱ δὲ πελωνιτὶς, οἱ δὲ τρίκα, οἱ δὲ γερανογέρων, ῥωμαῖοι οὐχινάστρουμ, ἀφροὶ ἰέσκε.

GERANION,

aliqui Pelonitin, alii tricā, alii geranogeronta, Romani vchinastrū, Aphri iescen appellant.

182. β. 35. γεράνιον,

οἱ δὲ μερτρὺξ, οἱ δὲ μυῤῥὶς, οἱ δὲ καρδάμωμον, οἱ δὲ ὀρίγανον, προφῆται ἱεροβρύγκας, ῥωμαῖοι πουλμενία, οἱ δὲ κικοτρία, οἱ δὲ γρουΐνα, ἀφροὶ ἰέσκε.

alterum,

aliqui mertryga, alii myrrhin, alii oxyphyllon, alii cardamomon, alii origanū vocāt, magi hierobryncas, Latini gruinam, aut pulmoniā, aut cicotriam.

183.a. 8. Γναφάλιον,

οἱ δὲ ἱρὲς, οἱ δὲ ἀμπέτοκος, οἱ δὲ ἀνάξητον, οἱ δὲ ἀναφαλὶς, αἰγύπτιοι σεμεὼν, γάλλοι γελασονὲν, ῥωμαῖοι κέντουλουμ, οἱ δὲ τουκούλαρις, οἱ δὲ ἀλβίνους.

GNAPHALII,

alii hires, alii ampetocon, alii anaxiton, alii anaphalim, Ægyptii semeon, Galli gelasonen, Latini centumculum vocant, quidam tucularem, alii albinum.

183. b. λεύκανθον,

οἱ δὲ κερασκόμιον.

OENANTAE,

alii cerascomium vocant.

133.b. ἁρμόζει.

conuenit.

Περὶ κονύζης μεγάλης. Κεφ.

Κόνυζα μεγάλη, οἱ δὲ κυνοζεματῖτις, οἱ δὲ δαναὶς, οἱ δὲ τανάχιον, οἱ δὲ φύκος, οἱ δὲ ἰσχὺς, οἱ δὲ δείνοσμος, προφῆται βρεφοκτόνος, οἱ δὲ ἀνουβίας, οἱ δὲ ἡδεμίας,

conyza magna. Cap.

Conyza magna, aliqb⁹ cynozematitis, aliis danais, aliis tanachiō, aliqbus phycos, aliis ischys, aliis dynosmos, magis brephoctonos, quibusdā anubias, nōnullis hede-

nõnullis hedemias, Ægyptiis ceti. Romanis intybũ, aut militaris, aut deliariũ, aut febrifuga, aliis phragmosa, aliis musteros, aliis pissa nuncupatur.

δεμίας, αἰγύπτιοι κέτι, ῥωμαῖοι ἴντιβουμ, οἱ δὲ μιλιτάρις μίνα, οἱ δὲ δελλιάριον, οἱ δὲ φεβροφύγγα, οἱ δὲ φραγμοσὰ, οἱ δὲ μουστεροὶ, οἱ δὲ πισσάν.

sanat.

aliqui conyzam paruam, alij panion, alii libanotidem, magicronon vocant.

184.a. 12. ἰᾶται.

οἱ δὲ κόνυζα μικρὰ, οἱ δὲ πάνιος, οἱ δὲ λιβανωτὶς, προφῆται κρόνος.

HEMEROCALLIS,

alij hemerocatalacton, alij crinon agrion, alii crinanthemon, alii porphyrãtes, alij bulbum hæmaticon, alii anticantharon, Ægyptii iocri, Romani bulbum, aut lilium syluestre, aut marinũ, Aphri abiblabon vocant.

184.a. 22. Ημεροκάλλὶς,

οἱ δὲ ἡμεροκατάλαχτον, οἱ δὲ κρῖνον ἄγριον, οἱ δὲ κρινάνθεμον, οἱ δὲ πορφυρανθὲς, οἱ δὲ βολβὸς ὁ αἱματικὸς, οἱ δὲ ἀντικάνθαρον, αἰγύπτιοι ἰοκροὶ, ῥωμαῖοι βούλβουμ, οἱ δὲ ἕλιουμ ἀγρέστεμ, οἱ δὲ ἕλιουμ μαρίνουμ, ἀφροὶ ἀβίβλαβον.

Leucoion,

aliqui basilion vocant, Latini violam albam, aliqui augustiam, nonnulli violam matronalem, aut passarinam, aut polyphuram.

184.b. 5. Λευκοΐον,

οἱ δὲ βασίλειον, ῥωμαῖοι ὅπουλα ἄλβα, οἱ δὲ βίολα ἄλβα, οἱ δὲ αὐγουστία, οἱ δὲ βίολα ἀντρονάλεμ, οἱ δὲ πασσαρίνα, οἱ δὲ πολύφουρα,

erythraicon,

alii melion aqueum, alii entaticon, alii priapicon, aut satyriscon, aliqui satyri testiculum appellãt, Latini molorticulum Veneris.

186.a. 20. ἐρυθραϊκὸν

οἱ δὲ μήλιον τὸ ἐν ὕδασιν, οἱ δὲ ἐντατικὸν, οἱ δὲ πριαπικὸν, οἱ δὲ σατυρίσκος, οἱ δὲ ὄρχις σατύρου, ῥωμαῖοι μολορτίκουλουμ βένερις.

HORMINON,

Latinis geminalis, Dacis hormia dicitur.

186.a. 33. ἥμερον,

ῥωμαῖοι γεμινάλις, δακοὶ ὅρμια.

altera.

Nymphæam aliam sunt qui nym-

187.b. 12. ἄλλης.

Νυμφαῖα ἄλλη, οἱ δὲ νυμφῶνα

να καλοῦσι.

187.b.24. Ανδρόσακες,

οἱ δὲ πικράδα, οἱ δὲ λεύκην, οἱ δὲ θαλασσίαν καλοῦσι.

188.a. 4. πτέρυξ,

οἱ δὲ λογχῖτις, οἱ δὲ ἀτούριος, οἱ δὲ φρυγία, οἱ δὲ φρυγῖτις, οἱ δὲ φιλτροδότης, προφῆται αἷμα γάλης.

188.a. 35. Ανθυλλὶς,

οἱ δὲ ἀνθυλλον, οἱ δὲ ἀνθεμίδα, οἱ δὲ ἐράνθεμις, οἱ δὲ λευκάνθεμον, οἱ δὲ σωρανθὶς, οἱ δὲ ἄνθος πεδινὸν, ῥωμαῖοι σωλάστρουμ καλοῦσι.

180.b. 27. καλλίαν,

ῥωμαῖοι μάλιουμ, ἀφροὶ ἀστηρτιφὴ, ἕτεροι δὲ χρυσοκόμην.

189. b. 3. λευκάνθεμον,

οἱ δὲ ἀνθεμὶς, οἱ δὲ χαμαίμηλον, οἱ δὲ χρυσόκαλις, οἱ δὲ μελάβαθρον, οἱ δὲ ἄνθος πεδινὸν, ῥωμαῖοι σώλις σέκουλουμ, οἱ δὲ μιλλεφόλιουμ, θοῦσκοι καυτὰν, ὠφροὶ θαμακθ'.

189.b. κάχλαμ,

οἱ δὲ βαλσαμένη, προφῆται αἵμοῤῥα, οἱ δὲ γόνος ἑρμοῦ, οἱ δὲ γόνος ἄφθιτος, οἱ δὲ μνησίθεος, ῥωμαῖοι καππακορανία, ἀφροὶ ναράτ.

189.b. 35. πεντόβορον,

παιονία ἄῤῥην, οἱ δὲ ὀροβέλιον, οἱ δὲ ὀροβὰξ, οἱ δὲ αἱμαγωγὸν, οἱ δὲ

nymphonem appellant.

ANDROSACES,

ſunt qui picrada appellent, alii leucen, alii thalaſsiam.

Hemionium,

alii lonchitim, alii aturion, alii phrygiam, aut phrygitim, aliqui philtrodoten, magi muſtelæ ſanguinem.

ANTHYLLIS,

quidam anthyllon, alii anthemida vocant, alii eranthemin, alii leucanthemon, alii ſoranthin, alii campeſtrem floré, Romani ſolaſtrum.

Anthemidis,

quam Romani maliũ. Aphri aſtertiphen appellant.

vocant,

alii anthemida, alii leucáthemó, alii chamæmelon, alii chryſocalin, alii melabathron, nónulli campeſtrem florem, Latini ſolis ſeculum, aliqui millefolium, Hetruſci cautan, Aphri thamath.

cachlam,

Alii balſamenam, Magi hæmorrham, alii Mercurii genituram, alii aphthitis ſemen, aut mneſitheum, Romani cappacoraniam, Aphri narat.

dicitur,

aliis orobelion, quibuſdam orobax, aliis hæmagogon, aliis

liis pæsæden, aliis monogenion, aliis meonion, aliis pæonion, aliis panthiceratos.

οἱ δὲ παισαίδην, οἱ δὲ μονογένειον, οἱ δὲ μήνιον, οἱ δὲ παιόνιον, οἱ δὲ πανθικέρατος.

dactylos,

aliis aglaophotis, aliis theodonion, aliis selenion, magis selenogonon, aliis phthisis. Romanis casta.

189.b. 35. δακτύλοις,

οἱ δὲ ἀγλαωφώτιδα, οἱ δὲ θεοδόνιον, οἱ δὲ σελήνιον, προφῆται σεληνόγονον, οἱ δὲ φθίσι, ῥωμαῖοι κάστα.

Lithospermon,

alii leontion, alii leoninum lapidē, alii gorgonion, alii tantalitin, alii diosporon, Romani columbam, Daci gonoletam.

190.b. 7. ἐξώνυχον,

οἱ δὲ λεόντιον, οἱ δὲ λίθος λεοντικὴ, οἱ δὲ γοργώνιον, οἱ δὲ ταντα-λίτις, οἱ δὲ διόσπορον, ῥωμαῖοι κολοῦμβαμ, δακοὶ γονολήτα.

Erythrodanum.

Aliqui euthrion, alii dracanon, alii cinnabarim, Latini rubiam, Hetrusci lappam minorem, AEgyptii sophobi vocant.

191.a. 2. ἐρευθόδανον,

οἱ δὲ ἐρυθρόδανος ῥίζα, οἱ δὲ δράκανος, οἱ δὲ κιννάβαρις, ῥωμαῖοι ῥουβία πασσίβα, θούσκοι λάμπα μίνωρ, αἰγύπτιοι σωφοβί.

Lonchitis,

aliâs cestron aut medusa dicitur, Latinè venerea aut lanceola.

191.b. 2. Λογχῖτις,

οἱ δὲ κέστρον, ἢ μηδοῦσα, ῥωμαῖοι βενέρεα, οἱ δὲ λαγκέολα, πλατηκάρπος.

dicunt,

Latini longinā, aut calabrinā.

191.b. 22. τραχεῖαν,

ῥωμαῖοι λογγινὰ, οἱ δὲ καλαβρίνα.

vocant,

quidam althiocon vocant.

191.b. 30. καλοῦσι,

οἱ δὲ ἀλθίοκον,

satiua,

aliqui cannabion, alii schinostrophon, alii asterion appellarunt.

192.b. 17. Καννάβις,

οἱ δὲ καννάβιον, οἱ δὲ σχινοστρόφον, οἱ δὲ ἀστέριον, ῥωμαῖοι κάνναβιμ.

cannabis,

aliqui hydrastinam, Latini terminalem, alii cannabem vocant.

192.b. 28. ἀγρία,

οἱ δὲ ὑδράστινα, ῥωμαῖοι τερμίναλις, οἱ δὲ κάνναβις.

Ana-

193.a.

193. a. 9. ἄκοπον,
οἱ δὲ ἀγνάκοπον.

Anagyris,
quidam agnacopũ vocant.

193. b. 27. Ονοβρυχὶς,
οἱ δὲ ὀνοβρόχειλος, οἱ δὲ ἐσχασμένη, οἱ δὲ ὑπερικὸν, οἱ δὲ κόριον, οἱ δὲ χαμαιπίτυν, ῥωμαῖοι ὀπάκα, οἱ δὲ βριχιλατὰ, οἱ δὲ λόπτα, οἱ δὲ ἰοκιναλὲν, δακοὶ ἀνιασσεξέ.

Onobrychis,
aliqui onobrochilon, alii eſchaſmenen, alii hypericon, alii corion, alii chamæpytin, Romani opacam, alii brichilatam, alii loptam, alii iocinalem, Daci aniaſſexe appellant.

195. a. 13. Χαμαιπίτυς,
οἱ δὲ πιτυσόρυσιν, οἱ δὲ ὀρείζηλον, οἱ δὲ βριονίαν ἀγρίαν, προφῆται αἷμα ἀθηνᾶς, ῥωμαῖοι κυπριποῦμ, δακοὶ δοχελᾶ.

Aiuga.
aliis pityſoryſis, aliis orizelon, iis qui Pontum incolunt olocyron, aliis bryonia ſylueſtris, magis Mineruæ ſanguis, Latinis aiuga aut cypripum, Dacis dochela appellatur.

197. b. 8. ἄῤῥεν,
οἱ δὲ πολυγόνατον, οἱ δὲ κυνοχάλην, οἱ δὲ ἡράκλειαν, οἱ δὲ ἄσφαλτον, οἱ δὲ χιλιόφυλλον, οἱ δὲ κλῆμα, οἱ δὲ πολύκαρπον, οἱ δὲ καρκίνηθρον, οἱ δὲ πευθαλίδα, οἱ δὲ μυρτοπέταλον, οἱ δὲ κνωπόδιον, οἱ δὲ ζαριθέα, οἱ δὲ πηδάλιον, αἰγύπτιοι θεφὶν, οἱ δὲ στεμφὶν, προφῆται γόνος ἥρωος, οἱ δὲ ὄνυξ μυὸς, ῥωμαῖοι σεμινάλις, οἱ δὲ στοπίνακα, ἀφροὶ χουλοὺν.

mas,
aliqui polygonatum appellant, alii cynochalam, alii heracliã, alii aſphalton, alii chiliophyllon, alii clema, alii polycarpon, alii carcinethron, alii teuthalida, alii myrto petalon, alii cnopodion, alii zaritheam, alii pedalion AEgyptii tephin, alii ſtemphin, Magi genituram herois, alii vnguem muriſo, Latini ſeminalem, alii ſtopinacem vocant, Aphri chulum,

198. a. 3. θῆλυ,
ῥωμαῖοι σεμινάλις,

fœmina,
Latinis ſeminalis dicitur.

198. a. 31. πολυγονοειδὲς,
οἱ δὲ φιλεταίριον,

Clematis,
aliqui philetorium vocant.

198. b. 12.

terrenis.

Clematis altera. Cap.

clematidā alterā, ſunt qui epigetida vocēt, Ægyptii phylacuon, Latini ambuxū. Viticulā ex ſe mittit rubentem, vitiliū modo lētā. Foliū habet quod acer rimū in guſtu ſit & exulceret. Circūuoluit ſe, ſcandetq; arbores, hederæ quā ſmilacē vocāt modo. Tritū ſemē eius in aqua mulſāve aqua potū, per inferna bilem & pituitā trahit. Pellunt lepras folia, emplaſtri modo īpoſita. Ipſa ſale cū lepidio condītur & ſeruatur ad cibos.

pecton,

Latini ſoldaginem.

Stœbe,

quidā tobion, Latini ſtipam appellant.

Clymenum,

Alii calycanthemon, alii periclymenon, alii heliophyes, nonnulli hepatitim, alii milacen, alii anatolicon, alii dyticon, alii merginem, Latini volucrum, aliqui volucrum maius, Ægyptii oxyui, alii clymenon, alii clymenion, quod & agonon nuncupant.

Periclymenon,

Aliqui Æginā, alii clymenon, alii carpathō, alii ſplenion, alii epætitim, alii axinam maiorē, non-

198.b. 12. χέρσοις.

Περὶ κληματίδος ἑτέρας. Κεφ.

Ετέρα κληματὶς, οἱ δὲ ἐπιγῆτις, αἰγύπτιοι φυλάκουον, ῥωμαῖοι ἀμβουξοὺ, κλῆμα ἀνίησιν ὑπόρυθρον, λυγῶδες, φύλλον δριμὺ λίαν γευσαμένῳ καὶ ἑλκωτικὸν, περιελίττεται δὲ τοῖς δένδρεσιν ὡς σμίλαξ, ταύτης ὁ καρπὸς λεῖος μεθ' ὕδατος ἢ ὑδρομέλιτος ποθεὶς, ἄγει κάτω φλέγμα καὶ χολὴν, τὰ δὲ φύλλα καταπλασθέντα λέπρας ἀφίστησι. ταριχεύεται δὲ μετὰ τοῦ λεπιδίου εἰς βρῶσιν.

199.a. 28. πηκτὸν,

ῥωμαῖοι σολδάγινεμ.

199.b. 31. Στοιβὴ,

οἱ δὲ τόβιον, ῥωμαῖοι στίπαμ,

200.a. 4. Κλύμενον,

οἱ δὲ καλυκάνθεμον, οἱ δὲ περικλύμενον, οἱ δὲ ἡλιοφυὲς, οἱ δὲ ἡπατῖτις, οἱ δὲ σμίλαξ, οἱ δὲ ἀνατολικὸν, οἱ δὲ δυτικὸν, οἱ δὲ μεργίνη, ῥωμαῖοι οὐόλουκρουμ, οἱ δὲ οὐόλουκρουμ μαίους, αἰγύπτιοι ὀξιούι, κλύμενον, οἱ δὲ κλυμένιον, ὃ καὶ ἄγονον καλοῦσι.

200.a. 22. Περικλύμενον,

οἱ δὲ αἰγίνη, οἱ δὲ κλύμενον, οἱ δὲ κάρπαθον, οἱ δὲ σπλήνιον, οἱ δὲ ἐπαιτῖτις, οἱ δὲ ἀξίνη μείζων,

οἱ δὲ

οἱ δὲ κληματῖτις, οἱ δὲ μυρσίνη, οἱ δὲ καλυκάνθεμον, προφῆται πόλιον ἀφροδίτης, αἰγύπτιοι τοῦρκον, ῥωμαῖοι οὐόλυκρουμ μαίους, ἀφροὶ λανάθ.

200.b. 14. τρίβολος,

οἱ δὲ βουκέφαλος, οἱ δὲ ταυρόκερως, ῥωμαῖοι τρίβολυμ ἀκρατικουμ.

201.a. 12. ἄρυ.

Περὶ Σαρξιφάγου. Κεφ.

Σαρξίφαγον, οἱ δὲ σαρξίφραγγον, οἱ δὲ ἔμπετρον, ῥωμαῖοι σαρξιφράγγα. θάμνος ἐστὶ φρυγανώδης ἐν πέτραις καὶ τραχέσι τόποις φυόμενος ἐμφερής. Δύναμιν δὲ ἔχει ἑψηθεῖσα ἐν οἴνῳ καὶ πινομένη πυρέσσουσι βοηθεῖν, στραγγουρίᾳ τε καὶ λυγμῷ· λίθους τε τοὺς ἐν κύστει θρύπτειν καὶ οὖρα ἄγειν.

201.a. 14. νευροειδὲς,

οἱ δὲ ποταμογείτων, οἱ δὲ λογχῖτις, οἱ δὲ ῥαπονονίου, μυσοὶ μενδρουτὰ, σύροι μεούδα, οἱ δὲ λυκοσέμφυλλον, οἱ δὲ ἐλλεβοροσήματα, οἱ δὲ σκύλλιον, προφῆται λύκου καρδία, ῥωμαῖοι οὐιάρτουμ νίγρουμ, οἱ δὲ τιντίναβουμ τέῤῥαι, γάλλοι ἰουμβαρούμ, δακοὶ δάκινα.

201.a. 27. Λαγώπους,

οἱ δὲ λαγωοῦ κύμινον καλοῦσι.

201.a. 33. Μήδιον,

οἱ δὲ μηδικὴ, οἱ δὲ τρίφυλλον, οἱ δὲ κλη-

nónulli clematitim, alii myrsiné, alii calycáthemon, magi polion Veneris, Ægyptii turcon, Romani volucrum maius, Aphri lanath appellant.

TRIBVLI,

aliquibus bucephalus, aliis tauroceros, Romani tribulus aquaticus dicitur.

faciunt.

Sarxiphagon. Cap.

Sarxiphagon, aliqui sarxiphrangon, alii empetron, Romani saxifragiam vocát: frutex est surculosus, in petrosis & asperis locis nascens, epithymo similis. Cocta in vino, mox potus, febricitantibus opitulatur, stranguriæ prodest: singultum sedat: calculũ in vesica frangit, & vrinam ciet.

Limonium,

Aliquibus potamogiton appellatur, aliis lonchitis, aliis rapionion, Mysis médruta, Syris meüda, aliis lycosemphyllon, aliis helleborosemata, aliis scyllion, magis lupicor, Romanis viartum nigrũ, quibusdam tintinabulũ terræ, Gallis iumbarum, Dacis dacina.

Lagopus,

aliqui leporis cuminũ vocát.

MEDION,

aliqui medicá appellant, alii

triphyllon, alii clematon, nō-
nulli osmon, quidā trigonon,
alii cybellion, alii polyphyllō,
Romani trifolium odoratum,
Ægyptii epaphon.

Epimedium,

ab aliis erineos, ab aliis thry-
as, à nonnullis pollyrrhizon, à
Romanis vindicta nominatur.

machæronion,

aliqui anactorion, alii phas-
ganon, alii machæronion, alii
arion vocant, Romani gladio-
lam, quidam genitalem.

Sparganion,

aliqui xiphidion, alii bolon
appellant.

XYRIS,

ab aliquib⁹ iris agria, ab aliis
cacos, à Romanis gladiolus, aut
iris agrestis, à Dacis apr⁹ dicit.

onocleia,

aliqui catanchusam vocant,
alij libycam, alii archibellion,
alii alcibiadiō, alii onophyllō,
alii porphyrida, alii myduſam,
alii ſalyca, alii noneam, Aphri
buineſath.

ECHION.

Latinis alcibacum dicitur.

vocant,

ſunt & qui echion appellāt,
alii ſcorpiuron, alii ſparganon,
alii althæam, alii amaranthi-
dem, alii probatæum, alii ela-
phium,

δὲ κνημάπιον, οἱ δὲ ὀσμὸς, οἱ δὲ τρίγωνος, οἱ δὲ κυβέλλιον, οἱ δὲ πολύφυλλον, ῥωμαῖοι τριφόλιουμ ὀδοράτουμ, αἰγύπτιοι ἐπάφου.

201.b. 11. Επιμήδιον,

οἱ δὲ ἐρινεὸς, οἱ δὲ θρυαὶ, οἱ δὲ πολύῤῥιζον, ῥωμαῖοι οὐιν-δίκτα.

201.b. 23. μαχαιρώνιον,

οἱ δὲ ἀναικτόριον, οἱ δὲ ἄρειον, ῥωμαῖοι γλαδίολαμ, οἱ δὲ γβιτάλεμ.

202.a 20. Σπαρ-
γάνιον,

οἱ δὲ ξιφίδιον, οἱ δὲ βῶλον καλοῦσι.

202.a. 27. Συεὶς,

οἱ δὲ ἶριν ἀγρίαν, οἱ δὲ κακὸς, ῥωμαῖοι γλαδίολουμ, οἱ δὲ ἴριμ ἀγρέστεμ, δακοὶ ἄπρις.

202.b. 20. ὀνόκλειαν.

οἱ μὲν κατάγχουσαν, οἱ δὲ λιβυκὴν, οἱ δὲ ἀρχιβέλλιον, οἱ δὲ ἀλκιβιάδιον, οἱ δὲ ὀνόφυλλος, οἱ δὲ πορφυρὶς, οἱ δὲ μύδουσα, οἱ δὲ σάλυξ, οἱ δὲ γωνεὰν, ἀφρὶ βυνεσάθ,

203.b. 19. κίχιάδιον,

ῥωμαῖοι ἀλκιβίαχουμ.

204.a. 5. φιλεταίριον,

Οἱ δὲ καὶ ταύτην ἔχιον καλοῦσιν, οἱ δὲ σκορπίουρον, οἱ δὲ σπάργανον, οἱ δὲ ἀλθαίαν, οἱ δ' ἀμαραντίδα, οἱ δὲ προβαταῖαν, οἱ δὲ ἐλά-

οἱ δὲ ἐλάφιον, οἱ δὲ ἀντίμιμον, οἱ δὲ πορφυρίδα, οἱ δὲ αὐγίον, οἱ δὲ νεμέσιον, οἱ δὲ ὑαινόψολον, οἱ δὲ θυρσίτην, οἱ δὲ θερμοῦτιν, οἱ δὲ μισόπαθος, ῥωμαῖοι ὠκιμάστρουμ.

phium, alii antimimon, alii porphyridem, alii augion, alii nemesion, alii hyænosopsolon, alii thyrsitem, alii thermutim, alii misopathon, Latini ocimastrum.

204.a. 18. Ερινος,

οἱ δὲ ὠκυμοειδὲς, οἱ δὲ ὑδρηρὸν, ῥωμαῖοι ὤκιμουμ.

Erinus,

aliqui ocymoides, alii hydreron, Latini ocimum vocant.

204.a. 32. Αγρωστις,

οἱ δὲ αἰγικὸν, οἱ δὲ ἀμαξίτις, αἰγύπτιοι ἀνουφὶ, ῥωμαῖοι γράμεν, οἱ δὲ ἀσυφύλιουμ, οἱ δὲ σαγγουινάλεμ, οἱ δὲ οὐνίολαμ, ἱσπανοὶ ἀπαρία, δακοὶ κοτίατα, ἀφροὶ ἰεβάλ.

GRAMEN,

aliqui ægicon, alii amaxitin, Ægyptii amphi vocant, Latini gramen, aliqui asuphyllion, alii sanguinalem, alii vniolam, Hispani apariam, Daci cotiatam, Aphri iebal.

205.a. 5. ἡράκλειαν,

προφῆται γόνον, οἱ δὲ αἷμα τιτάνου, οἱ δὲ οὐρὰ σκορπίου, Πυθαγόρας πάρμιρον, ἀνδρέας ξανθοφανέα, ὀσθάνης βούφθαλμον, αἰγύπτιοι σενδιονὼρ, ῥωμαῖοι οὐερτούμνουμ, οἱ δὲ σολεάστρουμ, ἀφροὶ ὀυδήδονιν.

hieracleam,

Magi genituram, aut sanguinem Titani, alii scorpionis vrinam, Pythagoras parmirũ, Andreas xãthophanea, Osthanes boëphthalmon, Ægyptii sendionor, Romani vertemnũ, alii soleastrum, Aphri vdedonin.

205.b. 15. σιδηρῖτιν,

οἱ δὲ μυριόμορφον, οἱ δὲ χιλιόφυλλον, οἱ δὲ στρατιωτικὸν, οἱ δὲ ἡράκλειον, ῥωμαῖοι σουπρκίλιουμ βένερις, οἱ δὲ ἄκρουμ σιλβάτικουμ, οἱ δὲ μιλιτάρεμ, οἱ δὲ μιλλεφόλιουμ, ἀφροὶ ἀστὴρ χιλλός.

sideritis,

Aliqui myriomorphon nominant, alii chiliophyllon, alii stratioticon, alii heracleon, Latini superciliũ Veneris, alii acrõ syluaticon, alii militaré, alii millefolium, Aphri stellam chilli.

205.b. 34. Βάτος,

οἱ δὲ κυνόσβατον, οἱ δὲ σελινορίτιον, οἱ δὲ ἀσυύτροφον, προφῆται αἷμα τιτάνου, οἱ δὲ αἷμα ἴβεως

Rubus,

ab aliis cynosbatos, ab aliis selinorition, ab aliis asyntrophos, à magis Titani sãguis, ab

aliis ibidis ſanguis, à Romanis rubus, ab aliis ſentes, à quibuſdam mora baticana, à Dacis mantia, ægyptiis hæmoos, aliis ametros appellatur.

Helxine,

ſunt qui elitin, qui canocerſęã, qui amelxiné, qui euſinem, qui amorginé, qui ſcuthacon, qui pſychuacon, q̃ melãpelõ, qui cittampelõ, qui ciſſanthemon, qui anatetamenõ, Latini bulutulaparu, q̃ partheniõ, qui ſideritim, qui heracliã, qui agriã, Ægyptii hapap, qui clibodion, qui polyonymon vocét. Naſcitur in ſeptis, parietibus & vinetis. Coliculos habet aliquo rubore coloratos. Folia mercuriali herbæ ſimilia & hirſuta. circa caules veluti exigua ſemina, aſpera, veſtibus hærétia. Habét folia refrigerãdi & adſtringédi vim. Eapropter ſacris ignibus emplaſtri modo impoſita medétur: ambuſtis itidé, condylomatis, incipiétibus furũculis, humoribus, & imflammationibus cũctis. Inunguntur etiam ſucco ei⁹ vtiliter addita ceruſſa ignes, & quę Græcè vlcera herpetas vocát. Idé hircino adipe ſubact⁹ aut liguſtrino vnguéto coacta cera podagris vtilis eſt. Quinetiã cõtra diutinas tuſſes cyathi

ἴβεως, ῥωμαῖοι σέντες, οἱ δὲ ῥούβουμ, οἱ δὲ μόρα βατικάνα, δακοὶ μαντεῖα, αἰγύπτιοι αἵμοος, οἱ δὲ ἄμετρος.

206.b.2. Ελξίνη,

οἱ δὲ ἐλεῖτιν, οἱ δὲ κανοκερσαίαν, οἱ δὲ ἀμελξίνην, οἱ δὲ εὐσίνην, οἱ δὲ ἀμοργίνην, οἱ δὲ σουκόταχος, οἱ δὲ ψυχούακος, οἱ δὲ μελάμπελον, οἱ δὲ κιττάμπελον, οἱ δὲ κισσάμεθον, οἱ δὲ ἀνατεταμένον, ῥωμαῖοι βουλουτουλαπάρου, αἰγύπτιοι ἅπαπ, οἱ δὲ παρθένιον, οἱ δὲ σιδηρῖτιν, οἱ δὲ ἡράκλειαν, οἱ δὲ ἀγρίαν, οἱ δὲ κλιβώδιον, οἱ δὲ πολυώνυμον καλοῦσι. φύεται ἐν φραγμοῖς καὶ τοίχοις καὶ ἀμπελῶσι, καὶ σίτῳ, καυλία δέ ἐστιν ὑπερύθρα. φύλλα ὅμοια λινοζώστει δασέα, περὶ δὲ τοὺς καυλοὺς οἱονεὶ σπερμάτια τραχέα ἀντιλαμβανόμενα τῶν ἱματίων. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα ψυκτικὴν, στυπτικὴν. ὅθεν καταπλασσόμενα ἰᾶται ἐρυσιπέλατα, κατακαύματα, κονδυλώματα, φύγεθλα ἀρχόμενα, καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ οἰδήματα. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς μιγεὶς ψιμμιθίῳ ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας ὠφελεῖ καταχριόμενος, καὶ ποδάγρας σὺν κηρωτῇ κυπρίνῃ ἀναληφθεὶς ἢ τραγείῳ στέατι. ὠφελεῖ καὶ βήσσοντας χρονίως ὁ χυλὸς καταῤῥοφούμενος ὅσον κύα-

θος

θος καὶ παρισθμίοις φλεγμαίνουσιν ἀναγαργάρισμα καὶ διάχρισμα ὠφέλιμόν ἐστι, καὶ ὠταλγίαν σὺν ῥοδίνῳ ἐγχεόμενον ὠφελεῖ.

cyathi pondere vtiliter sorbetur. Contra inflammatas tonsillas etiã gargarissatur, forísq; inungitur: & aurium doloribus cum rosaceo instillatur.

206. b. 22. Εὐπατώριον,

Eupatorium,

οἱ δὲ ἡπατώριον, οἱ δὲ ἡπατῖτις, ῥωμαῖοι οὐόλου κρουμμαίοις.

Alii hepatoriũ, aut hepatitis, Romani volucrum maius.

207. a. 12. Πεντάφυλλον,

Quinquefolium,

οἱ δὲ πενταπετὲς, οἱ δὲ πεντάτομον, οἱ δὲ πενταδάκτυλον, οἱ δὲ ψευδοσέλινον, οἱ δὲ καλλιπέταλον, οἱ δὲ ξυλόλωτον, οἱ δὲ ξυλοπέταλον, οἱ δὲ ἄσφαλτον, οἱ δὲ πεντάκοινον, οἱ δὲ θυμιατῖτις, αἰγύπτιοι ὀρφιτεβεώκη, οἱ δὲ ἔνωτρον, προφῆται ἴβεως ὄνυξ, οἱ δὲ πτερὸν ἴβεως, οἱ δὲ ἑρμοδάκτυλον, ῥωμαῖοι κυνκεφόλιουμ, γάλλοι πεμπέδουλα, δακοὶ προπεδουλά.

aliq; pẽtapetes, alii pẽtatomõ, alii pẽtadactylõ, alii pseudoselinũ, alii callipetalõ, alii xyloloton, nõnulli xylopetalõ, alii asphaltõ, alii pẽtacœnõ, alii thymiatitin, Ægyptii orphitebeocen, alii enotrõ, magi ibidis vnguẽ, alii ibidis pẽnam, alii hermodactylõ, Romani quinquefolium, Galli pempedulã, Daci propedulam appellant.

207. b. 26. ἀγχίνωπα,

Phœnix,

οἱ δὲ φοινικόπτερον, οἱ δὲ ῥοῦν στάχυος, οἱ δὲ ὀσθάλην, ῥωμαῖοι παλολουκουπίνουμ, αἰγύπτιοι ἄθνον.

alii phœnicopterõ, alii rhon stachyos, aliis osthalen, Ægyptii athnon nominant.

208. a. 16. Ροδία,

Rhodia,

οἱ δὲ ῥοδίδα,

alii rhodida nominant.

208. a. 25. Ἱπποῦρις,

Equisetum,

οἱ δὲ τριμάχιον, οἱ δὲ ἀνάβασις, οἱ δὲ χερέδρανον, οἱ δὲ φαίδραν, οἱ δὲ ἰτιάνδενδρον, οἱ δὲ, γὶς, οἱ δὲ σχοινιόστροφον, αἰγύπτιοι φερφρὰ, προφῆται κρόνου τροφὴ, ῥωμαῖοι ἐκυνάλις, οἱ δὲ σάλιξ ἐκυνάλις, οἱ δὲ ἀναβάσιον, οἱ δὲ ἔφυδρον καλοῦσι.

alii trimachion, alii anabasin, alii cheredranon, alii Phædran, alii itiandendron, alii gis, alii schœniostrophon vocant, Ægyptii pherphram, magi Saturni cibum, Romani equinalem, alii equi salicem, aut anabasion, alii ephydron.

208. b. 15.

equiſetum,
aliqui equition, alii chedran, alii gynó, romani ſalicé equinã appellãt.

tragium,
aliqui tragum, aliqui tragoceron, alii ſcorpion, alii garganon, Romani cornulacam, alii bituenſa, Daci ſaliam, Ægyptii ſober, Aphri achœoſim.

Iunci,
aliquibus ſchœnos lęuis, aliis oxypternos, aliis ſolis ſupercilium, Romanis iũcus marinus, aut manualis, Aphris chudua.

Paronychia,
aliquibus adocetus, aliis neuras, aliis phynion, Latinis buinalis dicitur.

Chryſocome,
aliis chryſitis, aliis chryſanthemon, nonnullis amarãton, aliis dioſpogon, Latinis Iouis barba, Aphris dubath, aliis burchumath dicitur.

Chryſocome,
aliqui chryſoſpermon vocãt, alii daſpin, alii origanũ, alii arcophthalmon, Latini arilariã.

buphthalmos,
aliqui chalchin vocant, alii chalcanthon, alii chalcanthemon, Romani acanthã, Hetruſci garuleũ, Aphri churſeten.

Verbenaca,
alii trigonion, alii buniõ, alii hiero-

208.b. 15. ἑτέρα.
οἱ δὲ ἐκύτιον, οἱ δὲ χέδραν, οἱ δὲ γυνόν, ῥωμαῖοι σάλιξ ἐκυνάλις.

209.a. 22. ἀλίου,
οἱ δὲ τράγος, οἱ δὲ τραγόκερως, οἱ δὲ σκορπίον, οἱ δὲ γάργανον, ῥωμαῖοι κορνουλάκα, οἱ δὲ βιτουένσα, δακοὶ σαλία, αἰγύπτιοι σοβέρ, ἀφροὶ ἀχοιοσίμ.

209.b. 4. Σχῖνος,
οἱ δὲ σχίνος λεία, οἱ δὲ ὀξύπτερνος, οἱ δὲ ὀφρῦς ἡλίου, ῥωμαῖοι ἰουύκουμ μαρίνουμ, οἱ δὲ ἰουύκουμ μανουάλεμ, ἀφροὶ χούδουα.

210.a. 13. Παρωνυχία,
οἱ δὲ ἀδόκητος, οἱ δὲ νευρὰς, οἱ δὲ φρύνιον, ῥωμαῖοι βουϊνάλις.

210.a. 20. χρυσοκόμη,
οἱ δὲ χρυσῖτις, οἱ δὲ χρυσάνθεμον, οἱ δὲ ἀμάραντον, οἱ δὲ διὸς πώγων, ῥωμαῖοι ἰόβις βάρβα, ἀφροὶ δουβὰθ, οἱ δὲ βουρχουμάθ.

210.a. 20. Χρυσοκόμη,
οἱ δὲ χρυσόσπερμον, οἱ δὲ δάσπιν, οἱ δὲ ὀρίγανον, οἱ δὲ ἀρκόφθαλμον. ῥωμαῖοι ἀριλάρια.

210.b. 32. βούφθαλμον,
οἱ δὲ χαλκῖτιν, οἱ δὲ χάλκανθον, οἱ δὲ χαλκάνθεμον, ῥωμαῖοι ἄκανθαν, θοῦσκοι γαρούλεουμ, ἀφροὶ χουρζῆτα.

211.a. 25. Περιστερεὼν,
οἱ δὲ τρυγώνιον, οἱ δὲ βούνιον, οἱ δὲ ἱερὰ

ἱερὰ βοτάνη, οἱ δὲ φιλτροδότης, αἰγύπτιοι πεμψεμπτὲ, προφῆτ᾽ ἥρας δάκρυον, οἱ δὲ αἷμα γαλῆς, οἱ δὲ αἷμα ἑρμοῦ, ῥωμαῖοι κρίστα γαλλινάκεα, οἱ δὲ φέρια, οἱ δὲ τριξαλὶς, οἱ δὲ ἐξούπερα, οἱ δὲ ἕρβα σαυγουϊνάλις.

hierobotanē, alii philtrodotē, Ægyptij pēsempte, magi Iunonis lachryma, nōnulli mustelæ sanguinē, alij sanguinē Mercurij, Romani cristā gallinaceā, alij pheriā, alii trixalidem, alii exuperā, aliq; herbā sāguinalē.

211.b.8. ἐκάλεσαν.

Nominatur,

οἱ δὲ ἠριγένιον, οἱ δὲ χαμαίλυκον, οἱ δὲ σιδηρίτιν, οἱ δὲ κυρῖτιν, οἱ δὲ φεροσεφόνιον, οἱ δὲ διὸς ἠλακάτην, οἱ δὲ δίχρωμον, οἱ δὲ κάλλησιν, οἱ δὲ ἱππάρισον, οἱ δὲ δημητριάδα, αἰγύπτιοι πεμφθενφθάμ, Πυθαγόρας ἐρυσίσκηπτον, ῥωμαῖοι κιγκινάλλις.

alii irigenion, alii chamælycon, alij sideritin, quidam curitin, alii persephonion, alii Iouis colum, alii dichromon, alij callesin, alii hipparison, nūnulli demetriada, Ægyptii pēphthenphtham. Pytagoras erysisceptron, Romani cincinnalem vocant.

212,a.2. Ἀστράγαλος,

Astragalus,

οἱ δὲ χαμαισύκη, οἱ δὲ ὄνυξ, οἱ δὲ γατάλης, ῥωμαῖοι πίνουμ τρίβιουμ, ὁμοίως φίκουμ τέρραι, οἱ δὲ γλάνδουλαμ, οἱ δὲ τιοὺμ, οἱ δὲ νωνάριαν.

aliqui chamæsycen, alii gatalen, alii onycha vocant, Romani pinum triuiā, aut ficum terræ, aliqui glādulā, alii tium, alii nonariam.

212.a.21. Ὑάκινθος,

Hyacinthus,

οἱ δὲ ἑλωνιὰς, οἱ δὲ πορφυρανθὲς, ῥωμαῖοι βάκκουμ, οἱ δὲ οὐλκίνουμ.

aliqui heloniam, alii porphyrantes, Romani vaccinium, alii vlcinum vocant.

212.b.3. ῥοιὰς,

erraticum,

οἱ δὲ ὀξύτονον, ῥωμαῖοι παπαβεράλις, αἰγύπτιοι ναντί.

nōnulli oxytonō, Romani papaueralē, Ægyptii nati vocāt.

212.b.27. ἥμερος,

papaueris,

οἱ δὲ χειμαισύκην, οἱ δὲ μήκων ῥοιὰς, οἱ δὲ ὀξύτονον, ῥωμαῖοι παπάβερ, αἰγύπτιοι ναντί.

aliqui chamesycen, alii papauer rhœada, alii oxytonon appellant, Romani papauer, Ægyptij nanti.

214.b. Cornícula-

Corniculatum,
Latini fabulum marinum,
Aphri ſiſimacam vocant.

214.b.14. θαλάσσιον,
ῥωμαῖοι φάβουλουμ μαρίνουμ,
ἀφροὶ σισιμάκα.

cognationé.
Qui hoc papauer hauſerit,
non alia accident, quàm qui
opium ebiberit. Cui eiſdé ſuc-
curritur auxiliis. Semen æſta-
te dum ſiccum eſt, colligi-
tur. Decoctũ radicis bi-
bitur cum vino, ſanát-
que dyſenteriam.

215.a.5. ἐμφέρειαν.
ἐν δὲ τῷ βρωθῆναι ἢ ποθῆναι
τούτην τὴν κεραπῖ τιν μήκωνα, ἐ-
πιφέρονται ὅσα καὶ τῷ ὀπῷ τῆς μή-
κωνος συμπτώματα. καὶ τοῖς αὐ-
τοῖς ὑποπίπτει βοηθήμασι. συν-
άγεται δὲ ὁ καρπὸς ἐν θέρει ξηρός. τὸ
δὲ ἀφέψημα τῆς ῥίζης πίνεται μετὰ
οἴνου, καὶ θεραπεύει δυσεντερίας.

Hyoſcyamus,
quidam dioſcyamon, alii py
thonion, aliqui dioſcyamon
vocant, alii adamanta, alii a-
damenon, alii hypnoticon, alij
emmanes, alii atomon, nõnul-
li dithiambrion, magi, Pytha-
goras, & Oſthanes, xeleo, Zo-
roaſtres tiphonion, magi rha-
ponticá, Romani inananoẽn-
tariam aut apollinarem, Ægy-
ptii ſaphtho, Hetruſci fabulũ,
Galli bilinũciũ, Daci dieliam.

215.a.31. Υοσκύαμος,
οἱ δὲ διοσκύαμος, οἱ δὲ πυθώ-
νιον, οἱ δὲ ἀδάμαντα, οἱ δὲ ἀ-
δάμενον, οἱ δὲ ὑπνωτικὸν, οἱ δὲ
ἐμμανὲς, οἱ δὲ ἄτομον, οἱ δὲ
διθιάμβριον. Πυθαγόρας,
προφῆται, ὀσθάνης ξελέων, ξω-
ροάστρης τηφώνιον, ῥωμαῖοι ἰνα-
ναοεντάρια, οἱ δὲ ἀπολλινάρις,
προφῆται ῥάπον τικὴ, αἰγύπτιοι
σαφθὼ, θοῦσκοι φαβουλώνγαν,
γάλλοι βιλινουμτίαν, δακοὶ διέ-
λειαν.

Pſyllion,
Aliqui cataphryſin, alii cyno-
cephalion, alii chryſtalion, alij
cynomyã, alii pſyllerin, alii ſi-
celioticõ, Siculi comidiin, Ro-
mani herbã puliaré, aut ſilba-
ciũ, Aphri vargugum appellãt.

216.b 2. Ψύλλιον,
οἱ δὲ κατάφυσις, οἱ δὲ κυνοκε-
φάλιον, οἱ δὲ κρυστάλιον. οἱ δὲ κυ-
νόμυια, οἱ δὲ ψύλλερις, οἱ δὲ σικε-
λιωτικὸν, οἱ δὲ σικελοὶ κονιδίϊς,
ῥωμαῖοι σιλβάκιουμ, οἱ δὲ ἕσβα
πουλικάρια. ἀφροὶ οὐαργουγούμ.

Solanum,
Latini ſtrumum vocant, alij
cacubalum, Ægyptii alle-
lo,

216.b.34. κηπαῖος,
οἱ δὲ ἥμερον, ῥωμαῖοι στρούμουμ,
οἱ δὲ κακουβαλοὺμ, αἰγύπτιοι αλλη-
λὼ,

λῶ, γάλλοι σκούϐουλουμ, ἀφροὶ ἀστρισμουνίμ.

217.b.11. ἁλικάκαϐον,

οἱ δὲ δίρκιον, οἱ δὲ στρύχνον μανικὸν, οἱ δὲ δορύκνιον, οἱ δὲ καλλιάδα, ῥωμαῖοι ἀπολλινάρις μίνορ, οἱ δὲ ἕρϐα οὐλτικαρία, οἱ δὲ ὀψάγινεμ, δακοὶ κυκωλίδα, ἀφροὶ κακαϐούμ.

218.a.12. θρύον,

οἱ δὲ ἄνυδρον, οἱ δὲ πεντάδρυον, οἱ δὲ ἔνορον, οἱ δὲ ὀρθόγυιον.

218.b.25. κιρκαίαν.

οἱ δὲ κίρκαιον, οἱ δὲ ξηράνθη, οἱ δὲ ἀντίμνιον, οἱ δὲ ἀντίμιον, οἱ δὲ βομϐόχυλον, οἱ δὲ μῖνον, αἰγύπτιοι ἀπεμούμ, Πυθαγόρας ἀνθρωπόμορφον, οἱ δὲ ἀλοίτην, οἱ δὲ θριδακίαν, οἱ δὲ κάμμαρον, ζωροάστρης διάμονον ἢ ἀρχίνην, προφῆται ἡμιόνους, οἱ δὲ γονογεῶνος, ῥωμαῖοι μάλα καννίνα, οἱ δὲ μάλα τερρέστρια.

220.b.18. λυκοκτόνον,

οἱ δὲ κύαμον λευκὸν, ῥωμαῖοι κολομέστρουμ.

220.b.35. κώνειον,

οἱ δὲ αἴγινος, οἱ δὲ ἤθουσα, οἱ δὲ ἀπολήγουσα, οἱ δὲ δολία, οἱ δὲ ἀμαύρωσις, οἱ δὲ παράλυσις, οἱ δὲ ἄφρων, οἱ δὲ κρηΐδιον, οἱ δὲ κοίτην, οἱ δὲ κατεχομένιον, οἱ δὲ ἀϐίωτον, οἱ δὲ ἀψευδὲς, οἱ δὲ ἀγεόμωρον, οἱ δὲ τιμωρὸν, οἱ δὲ πολυανώδυνος, οἱ δὲ

lo, Galli ſcubulum, Aphri aſtriſmunim.

halícacabon,

aliqui dirció appellát, alii ſtrychnó manicó, alii dorycnion, alii calliada, Romani apollinarem minoré, alii vlticaná herbam, aut opſaginem, Daci cycolidem, Pœni cacabum.

thryon,

alij anydró, alii pétadrió, alij enoró, quidá orthogyió vocát.

Circæam,

alij circæon, alii xeranthes, aliqui antimnió aut antimion, alii bóbochyló, nónulli minó, Ægyptii apemum, Pythagoras anthropomorphó, alii alœten, alii thridaciá, alii cámaron, Zoroaſtres diamonó, aut achiné, magi hemionos, aliqui gonogeonas, Romani caninum mâlum, alii terreſtre mâlum.

Licoctonon,

alij cyamon leucon, Latini colomeſtrum.

Cicula,

Conion, aliquibus æginos, aliis ethuſa, aliis apoleguſa, aliis dolia, aliis amauroſis, aliis paralyſis, nónullis aphró, quibuſdá creidion, aliis cœté, aliis catechomenion, aliis abioton, aliis apſeudes, aliis ageomoró, aliis timoron, aliis polianodynos, aliis

aliis dardanis, aliis catapsyxis, Osthani babathy, ęgyptiis apē phi, Rom. cicuta appellatur.

οἱ δὲ δαρδανὶς, οἱ δὲ καταψύξις, ὀσθάης βαβάθυ, αἰγύπτιοι ἀπεμφὶν, ῥωμαῖοι κικοῦταμ.

cynocrambe,

aliqui cynāchon appellāt, alii pardaliāches, alii cynomoron, alii cynoctonō, alii phaleō, alii cynāchen, alii oligorō, alii hippomanes, alii onistin, alii ophioscorodon, alii cynaricam, alii elaphocorodon, magi paralysin, Romani brassicam rusticā, aut caninam.

221.b.14. κυνοκράμβη,

οἱ δὲ κυνοκτόνον, οἱ δὲ φάλεως, οἱ δὲ κυνάγχη, οἱ δὲ ὀλίγωρος, οἱ δὲ ἱππομανὲς, οἱ δὲ ὄνιστις, οἱ δὲ ὀσφιοσκόροδον, οἱ δὲ κυναρικὴ, οἱ δὲ ἐλαφόσκορδον, προφῆται παράλυσις, ῥωμαῖοι βράσσικα ῥούστικα, οἱ δὲ κανίνα.

rhododendron,

Alii spōgiō, alii hæmostarin, Romani rhododēdrō, Lucani icmanem, Ægyptii schimphē, Pœni rhododaphnen dicunt.

221.b.32. ῥοδόδενδρον,

οἱ δὲ σπόγγος, οἱ δὲ αἱμοστάρις, ῥωμαῖοι ῥοδάνδρουμ, λευκάνοι ἰκμανὴ, αἰγύπτιοι σκινφὴ, ἀφροὶ ῥοδοδάφνη.

bulbum,

Latinis bulbus agrestis.

222.b.12. ἄγριον,

ῥωμαῖοι βούλβους ἀγρέστις.

Helpine,

Aliqui elitim vocāt, alii canocerseā, alii amelxinē, alii eusinē alii amorginē, alii sucotachos, alii psychuacos, alii melāpelō, alii citāpelō, alii cissamethon, alii anatetamenon, Rom. volutum laparon, Ægyptii apap.

223.a.18. πολυώνυμον,

οἱ δὲ ἐλεῖτιν, οἱ δὲ κανοχερσαίαν, οἱ δὲ ἀμελξίνιν, οἱ δὲ σουκόταχος, οἱ δὲ ψυχούακος, οἱ δὲ κυτάμπελον, οἱ δὲ κυσάμεθον, οἱ δὲ ἀνατεταμένη, ῥωμαῖοι βούλουτον λαπάρου, αἰγύπτιοι ἄπαπ.

ota,

alii anthyllion, alii myortochon, alii myortosplenon, Latini muris auriculam, Aphri la botholabat.

223.b.6. ὦτα,

οἱ δὲ ἀνθύλλιον, οἱ δὲ μυόρτοχον, οἱ δὲ μυορτόσπλυνον, ῥωμαῖοι μοῦρις ἀουρίκουλα, ἀφροὶ λαβοθολαβάτ.

palustris,

alii agriāphacō, alii epiptherō, Latini

223.b.22. τελμάτων,

οἱ δὲ φακὸς ἄγριος, οἱ δὲ ἐπίπτερον,

πτερον, ῥωμαῖοι βιπεράλις, οἱ δὲ ἰκοσσμίγδονος.

223.b.33.μέγα,

οἱ δὲ ἀείθαλες, οἱ δὲ ἀμβρόσιον, οἱ δὲ χρυσόσπερμον, οἱ δὲ ζωόφθαλμον, οἱ δὲ βουόφθαλμον, οἱ δὲ στέργηθρον, οἱ δὲ αἰώνιον, οἱ δὲ ἀείχρυσον, οἱ δὲ ὁλόχρυσον, οἱ δὲ χρυσάνθεμον, οἱ δὲ πτερότογονον, οἱ δὲ βόρος, οἱ δὲ νότιος, προφῆται παρωνυχία, οἱ δὲ χρυσῖτις, ῥωμαῖοι κηριακούσπια, οἱ δὲ ἰόβις κάουλις, οἱ δὲ λεαπτὲς, οἱ δὲ σουδεμμοὺρ, αἰγύπτιοι παμφανής.

224.a.32.μικρὸν,

οἱ δὲ πετροφυὲς, οἱ δὲ βρότιον, οἱ δὲ θεοβρότιον, οἱ δὲ κρόβυσσον, οἱ δὲ χειμερινὴν, οἱ δὲ κεραυνία, ῥωμαῖοι βιτάλις, οἱ δὲ ἔρβα σέμπερ βίβα, αἰγύπτιοι ἐπιεικελτά.

224.b.7.προειρημένῳ,

Αείζωον τὸ λεπτόφυλλον, οἱ δὲ ἀείζων τὸ μικρὸν, οἱ δὲ πετροφυὲς, οἱ δὲ ἀείζωον ἄγριον, ῥωμαῖοι σέμπερ βίβουμ.

224.b.22.κυμβάλιον,

οἱ δὲ κῆπος ἀφροδίτης, οἱ δὲ γῆς ὀμφαλὸς, οἱ δὲ στιχὰς, οἱ δὲ στέργηθρον, ῥωμαῖοι οὐμβίλικουμ βένερις.

225.a.6.κηδόνος,

ὃ τινες κυμβάλιον καλοῦσι,

225.a.

Latini viperalem, alii iceofmig donon.

magnum,

aliqui aithales, alii ambroſiō, alii chryſiſpermon, alii zoophthalmon, alii bulophthalmon, alii ſtergethron, alii æonion, alii aichryſon, alii holochryſon, nōnulli chyſanthemon, alii ptogonon, alii boró, alii notiō: magi paronychiam, alii chryſitin, Romani ceriam cuſpiam, aut Iouis caulem nominant, alii leapetes, alii ſedum maius, Ægyptij pamphanes.

Paruum,

Alij petrophyes appellant, alii brotion, alii theobrotion, alii crobyſſon, alii chimerinē, alii ceauniam, Latini vitalem, alii herbam ſemper viuam, Ægyptii etieceltam.

ſunt,

Semperuiuū quod tenui cōſtat folio, aliqui aizoon paruū, alii petrophyes, alii aizoon ſylueſtre, Latini ſemperuiuū appellant.

Veneris,

aliis ortus Veneris, aliis terræ vmbilicus, aliis ſtœchis, aliis ſtergethron, Latinis vmbilicus Veneris dicitur,

eiuſdem,

quod aliqui cymbaliū vocant.

Vrticæ,

Vrticæ,
alij adicé, Latini vrticã, Ægyptii ſelepſion, Daci dyn appellát. Acalyphen etiam alteram, aliqui cniphen, Romani vrticã mollem vocant.

225.a.16. κνίδη,
οἱ δὲ ἀδίκη, ῥωμαῖοι οὐρτίκα, αἰγύπτιοι σελέψιον, δακοὶ, δύν. ἀκαλύφη ἑτέρα, οἱ δὲ κνίδην καλοῦσι, ῥωμαῖοι οὐρτίκα μόλλις.

Galiopſis,
aliis galephos, Ægyptiis ętopi, Latinis vrtica labeo dicitur.

225.b.18. γαλεόβδολον,
οἱ δὲ γάλεφος, αἰγύπτιοι αἴθοπι, ῥωμαῖοι οὐρτίκα λαβωνέμ.

Senecion,
Erigerõ à latinis herbulũ, aut ſenecio vocatur, aliàs erechthites.

226.a.18. Ηριγέρων,
οἱ δὲ ἐρεχθίτης, ῥωμαῖοι ἔρβυλυμ, οἱ δὲ σενέκιυμ.

Muſcus,
aliqui ballarin, alii iranen, Latini gnomeuſilon vocant.

226.b.18. θαλάσσιον,
οἱ δὲ βάλλαρις, οἱ δὲ ἰράνη, ῥωμαῖοι γνωμευσίλυ.

Potamogeton.
aliàs ſtachyites, apud Ægyptios ethéchis, Latinè fatalis dicit.

227.a.8. Ποταμογάτων,
οἱ δὲ σταχυίτην, ῥωμαῖοι φατάλις, αἰγύπτιοι ἐθένχις.

Stratiotes,
Ægyptiis tibus, magis æluri ſanguis.

227.a.18. καλοῦσιν,
αἰγύπτιοι τιβοὺς, προφῆται αἷμα αἰλύρυ.

Verbaſcum,
alii phlonon, Latini verbaſcum, alii pheminalé vocant.

227.b.13. Φλόμος.
οἱ δὲ φλόνον, ῥωμαῖοι βερβάσκλυμ, οἱ δὲ φημιλαλή.

Perſonata,
alii apariné, Latini perſonatam, aut lappam appellant.

228.b.31. προσώπιον,
οἱ δὲ ἀπαρίνην, ῥωμαῖοι προσωνάκεαν, οἱ δὲ λάππαμ.

helleborine,
alii borion vocant.

229.a.19. ἐλεβορίνην,
οἱ δὲ βόριον,

Fumaria,
Capnon, aliqui corydalion, aut corion vocát, alii ſyueſtre corydaliõ, alii capnõ ĩ hordeis, alii capniten, alij marmaritẽ,

229.a.24. καπνὸς,
οἱ δὲ κορυδάλιον ἢ κόριον, οἱ δὲ κορυδάλιον ἄγριον, οἱ δὲ καπνὸς, ὁ ἐν ταῖς κριθαῖς, οἱ δὲ καπνίτης, οἱ δὲ μαρμαρίτης,

alii

οἱ δὲ

οἱ δὲ καπνοράειον, οἱ δὲ χελιδόνιον μικρὸν, οἱ δὲ περιστέριον, οἱ δὲ καθαρὰς, οἱ δὲ καλλοκρὶ, ῥωμαῖοι ἄπιον, οἱ δὲ φυμάρια, αἰγύπτιοι κνῦξ, οἱ δὲ τῶκιν.

229.b.2.τρίφυλλον,

οἱ δὲ τριπόδιον, οἱ δὲ τριφόλιον καλοῦσι. 229.b.9.λίβυον,

οἱ δὲ τρίφυλλον, ῥωμαῖοι τριφόλιον μίνυς.

229.b.25.κύπτισος.

οἱ δὲ τηλίνιον, οἱ δὲ λωτὸν μέγαν, οἱ δὲ τρίφυλλον, ῥωμαῖοι τριφόλιον μαίους.

230.a.24.μυριόφυλλον,

οἱ δὲ μυλλόφυλλον, οἱ δὲ στρατιωτικὸν, οἱ δὲ ἀχίλλειος, ῥωμαῖοι μιλλεφόλιον, οἱ δὲ συνδρόχιον βένερις, γάλλοι βελιοκάνδας.

230.b.2.Μύρεις,

οἱ δὲ κονίλιον,

231.a.5.κίρσιον.

οἱ δὲ βύγλωσσον μέγα καλοῦσι, ῥωμαῖοι σπίνα μόλλις.

231.a.21.ἀτικὸς,

οἱ δὲ ἀστερίσκος, οἱ δὲ ἀστέριον, οἱ δὲ βυβώνιον, οἱ δὲ ὑόφθαλμον, ῥωμαῖοι ἐγγινάλις, δάκοι ῥαδίβιδα.

231.b.3.ὀδοντίτης,

Γίνεται δὲ μέσον πετρῶν καὶ τόπων τραχέων, ταύτης οἱ ἀστέρες ἐν νυκτὶ, λάμπουσιν, οἱ γὰρ μὴ εἰδότες ὅταν ἀυτοὺς ἴδωσι, νομίζουσι φάντασμα εἶναι. οὐείσιες)

alii capnogorgiô, alii chelidonion micron, alii peristerion, alii cãtharida, alii calcocri, Romani apium aut fumariã, Ægyptiis cnyx, alii tucin.

trifolium,

Alii tripodion, alii tribolion.

Lotus,

alii triphyllon, Latini trifolium minus vocant.

Cytissus,

Aliqui telinen, alii lotum magnum, alii triphyllon, Romani trifolium maius appellant.

millefolium,

Alii melophyllô, alii stratioticẽ, alii achillió, Latini millefoliũ vocãt, aliqui superciliũ veneris, Galli beliocandas.

Myrrhis,

alii conilem vocant,

Cirsion,

alii bugloſſum magnũ vocãt, Latini ſpinam mollem.

Atticus,

alii aſteriſcum, alii aſterium, alii bubonium, quidam hyophthalmum, Latini inguinalem, Daci rhatibida vocant.

liberat,

Naſcitur inter petras & locis aſperis, ſtellares huius radii noctu ſplendent, quapropter qui ignari antea nó viderunt, eſſe inane ſimulacrum arbitrãtur.

Mediis

Mediis saxis & asperis exit: inuenitur autem ab opilionibus. Crateuas rhizotomus hæc de ea refert: Si viridis cũ axungia vetere tundatur, contra rabiosorum morsus, turgẽtia guttura, proderit, suffitu quoque serpentes fugat.

Viola,

aliqui dasypodion, alii priapeion, alii ion syluestre, alii cybelion, Romani fetialin, aut murariam, aut violam purpuream vocant.

Bunium,

aliqui aton, alii actinen, alii anemosphorõ vocãt, magi paradacry, Ægyptii erxoën, Romani scopam regiam, Aphri zigar, nonnulli tepso.

Chamæcissos.

alio nomine chamæleuce, alio cissos acarpos, aut terræ corona, aut selinitis, Latinè hedera pluuiatica dicitur.

Buglossum,

magi æluri gonon, Osthanes tzauuchi, Ægyptii autuenrin besor, Romani linguam bubulam, alii libanium, Poeni asanaph vocant. Nascirur sabulosis, & exæqualis in planiniciem locis. Colligitur Iullio mẽse: ferúntq; contra febriũ in accessione cũ tremore algores vtilem:

εὑρίσκεται δὲ παρὰ βόσκοῖς προβάτων. καὶ κρατεύας ὁρίζοτόμος ἱστορεῖ· αὕτη χλωρὰ κοπεῖσα μετὰ ὀξυγγίου παλαιοῦ, ποιεῖ πρὸς λυσσοδήκτους καὶ βροσχοκηλικοὺς, ὑποθυμιωμένη δὲ φυγαδεύει θηρία.

231.b.17. Ἰὸν,

οἱ δὲ δασυπόδιον, οἱ δὲ πριαπήϊον ἄγριον, οἱ δὲ κυβέλιον, ῥωμαῖοι σετιάλις, οἱ δὲ μουραρία, οἱ δὲ βιόλα πουρπούρεα.

232.a.13. Βούνιον,

οἱ δὲ ἄτον, οἱ δὲ ἀκτίνην, οἱ δὲ ἀνεμόσφορον, προφῆται παράδακρυ. αἰγύπτιοι ἐρξώην, ῥωμαῖοι σκόπα ῥέγια, ἀφροὶ ζιγὰρ, οἱ δὲ θεψώ.

232.b.2. χαμαίκισσος,

οἱ δὲ χαμαιλεύκη, εἱ δὲ κισσὸς ἄκαρπος, οἱ δὲ γῆς στέφανος, οἱ δὲ σελινῖτις, ῥωμ αἰοιέδερα πλουβιάτικα.

232.b.23. Βούγλωσσον.

προφῆται γόνος αἰλούρου, ὀσθάνης τζαυουχεὶ, αἰγύπτιοι αὐτουένριν βέσωρ, ῥωμαῖοι λογγαίβουμ, οἱ δὲ λιβάνιν, ἄφροὶ ἀνσανάφ. γεννᾶται εἰς τοπὸς ὁμαλοὺς καὶ ἀτμώδεις. συνάγεται δὲ ἐν ἰουλλίῳ μηνί· φασὶ δὲ πρὸς ῥίγη λυσιτελεῖν·

πρὸς

πρὸς μὲν τριταῖον τοῦ ἔχοντος βουγλώσσου γ'. καυλοὺς ὅλην ἀπο τριτώσας μετὰ τῶν ῥιζῶν, καὶ τοῦ σπέρματος τὴν βοτάνην, δίδου πιεῖν, τοῦ δὲ τέσσαρας ἔχοντος τῷ τεταρταίζοντι. ἡ δὲ ἕψησις τούτων σὺν οἴνῳ καὶ πρὸς ἀποστήματα φασὶν αὐτὸ χρησιμεύειν.

res vtilem: non tamen ſimpliciter, ſed ad tertianas eam quæ tres tantùm caules protulerit, totam cum radicibus ad tertiam decoctam bibendã dant: ad quartanas verò, quæ quatuor quidem etiam decoctum eius contra abſceſſus ferunt in vino vtiliter bibi.

232.b.29. Κυνόγλωσσον,

οἱ δὲ φυτὸν, οἱ δὲ καβαλλάτιον, οἱ δὲ σπληνίον, οἱ δὲ σκόλιμος, ῥωμαῖοι λίγγυα κάνις, οἱ δὲ λίγγουα κανίνα.

Cynogloſſum,

Alii phyton, alij caballatiõ, alii ſplineion, alii ſcolymon, Romani linguam canis, aut caninam appellant.

233.a.12. Λεοντοποδιον,

οἱ δὲ ζωόνυχον, οἱ δὲ ἀετώνυχον, οἱ δὲ κῆμος, οἱ δὲ δαμναμένη, οἱ δὲ ἰδιόφυτον, οἱ δὲ φυτοβασίλα, οἱ δὲ κρόσσιον, οἱ δὲ κροσσόφθοον, προφῆται αἷμα κροκοδείλου, οἱ δὲ κροκομέριον, αἰγύπτιοι δαφνοινὴς, ῥωμαῖοι μινέρκιυμ, οἱ δὲ νεουμάτους, οἱ δὲ παλλάδιουμ, οἱ δὲ φλάμμουλα.

Leontopodion.

Aliqui zoonychon vocant, alii aetonychon, alii cemos, alii damnamenẽ, alii idiophyton, nonnulli phytobaſilam, aliqui croſsion, alii croſſophthoon, magi ſanguinem crocodili, alii crocomerion, Ægyptii daphnœnen, Romani minercium, alii palladiũ, alii neumatum, alii flammulam.

233.a.26. Υππογλοσσον,

οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἀντίῤῥινον, οἱ δὲ ἀνάῤῥινον, οἱ δὲ καὶ ταύτην λυχνίδα ἀγρίαν καλοῦσι.

Hyppogloſſum,

Aliqui & id antirrhinõ, aliis anarrhinon, nonnulli lychnida agriam vocant.

233.b.13. κατανάγκη,

οἱ δὲ δαμναμένη, οἱ δὲ διονυσιὰς, οἱ δὲ θύρσιον, οἱ δὲ δῆμος, οἱ δὲ κῆμος, οἱ δὲ κρότιον, προφῆται ἀρχαρὰς, οἱ δὲ ἀρκόπους,

Catanance.

Catanance aliquibus dãnamete, aliis dionyſias, aliis thyrſiõ, aliis demos, aliis cemos, aliis crotiõ, magis archaras, aliis

arcopus, Romani herba silicula, aliis datisca, Dacis caropitha dicitur,

Tripolion.

Aliqui psiché, alii merida, alii potamogitona, alii stachyiten, Rom. caliummaré nominant.

Polytrichon,

Alii callitrichon, alii trichomanes, alii ebenotrichon, alii argion, alii corion enygron, Ægyptij epier, Romani cincinnalem, alii terræ capillum, alii superciliú terræ, Daci phithophthethela vocant.

adianton,

Aliqui pterion, alii opteron, Romani capillarem, alii pinulam, alii fidiculã, nonnulli & eam adianton appellant.

Vocant,

Latini lapam.

Ægilops,

aliquib⁹ sitospelos, aliis siphó, aliis bromos, Rom. auena dicit

Bromus,

aliqui siphonion, alii acrospelon vocát, Latini auenam.

Aspera,

aliis epapitis, aliis lycathemõ, aliis cynosbaton, aliis anicetõ, aliis heliophyton, aliis anatolicon, aliis dyticon, aliis helide, Ægyptijs lyisthe, Ro. mergina, Hetruscis radia appellatur.

myrtus,

ἀρκόπους, ῥωμαῖοι ἕρια φιλικλᾶ, οἱ δὲ δαπίσκα, οἱ δὲ ἰοδισμαδίους, δακοὶ καρωπίθλα.

233.b.32. Τριπόλιον,

οἱ δὲ ψυχῶ, οἱ δὲ μυελὶς, οἱ δὲ ποταμογείτων, οἱ δὲ σαχϊῖτις, ῥωμαῖοι καλιμάρης.

234.a.13. πολύτριχον,

οἱ δὲ καλλίτριχον, οἱ δὲ πευκομανὲς, οἱ δὲ ἐβενότριχον, οἱ δὲ ἄργιον, οἱ δὲ κόριον ἔνυγρον, αἰγύπτιοι ὀπὲρ, ῥωμαῖοι κυκινάλις, οἱ δὲ τέρρα καπίλλους, οἱ δ᾽ σκεπερκύλιουμ τέρρα, δακοὶ φιθοφθεθελά.

234.b.14. ἄντον,

οἱ δὲ πτέριον, οἱ δὲ ὄπτερον, ῥωμαῖοι καπιλάρεμ, οἱ δὲ πίνελαμ, οἱ δὲ φιλικλάμ.

234.b.27. λαπὰ,

ῥωμαῖοι λάπα.

235.a.16. Αἰγίλωψ,

οἱ δὲ σιτόσπελος, οἱ δὲ σίφαι, οἱ δὲ βρῶμος, ῥωμαῖοι ἀβένα.

235.a.26. Βρῶμος,

οἱ δὲ σιφώνιον, οἱ δὲ ἀκρόσπελος, ῥωμαῖοι ἀβένα μ.

235.b.31. Σμύλαξ.

οἱ δὲ ἐπάπιτις, οἱ δὲ λυκαίνθεμον, οἱ δὲ κυνόσβατον, οἱ δὲ ἀνίκητον, οἱ δὲ ἡλιόφυτον, οἱ δὲ ἀνατολικὸν, οἱ δὲ δυτικὸν, οἱ δὲ ἑλίδη, αἰγύπτιοι λυϊδῆ, ῥωμαῖοι μεργίνα, θοῦσκαι ραδία.

236.a.

236.a.34.ἀγρία,

οἱ δὲ ἱερόμυρτον, οἱ δὲ ὀξυμυρσίνη, οἱ δὲ μυάκανθα, οἱ δὲ ἄγονον, οἱ δὲ σκίγκος, οἱ δὲ μίνθη, οἱ δὲ κατάγγελος, οἱ δὲ ἀνάγγελος, οἱ δὲ ἄκαιρον, οἱ δὲ ὀκνηκρὸν, οἱ δὲ κίνην, οἱ δὲ λειχήνη, οἱ δὲ χαμαιπίτυς, οἱ δὲ χαμαιμύρτη, βοιωτοὶ δὲ γυρηνίας, προφῆται γόνος ἡρακλέους, ῥωμαῖοι ῥούσκουμ.

myrtus.

aliis hieromyrton, aliis myacantha, aliis agonon, aliis scincos, aliis mintha, aliis catangelos, aliis anangelos, aliis acæron, aliis ocneron, aliis cinen, aliis lichene, aliis chamæpitys, aliis chamæmyrte, Bœotis gyrenia, magis Herculis genitura appellatur, Latinis muscũ.

236.b.25.στεφάνη,

οἱ δὲ δάφνος, οἱ δὲ σαμοθρακικὴ, οἱ δὲ μέθριον, οἱ δὲ ὑπογλώσσιον.

Alexandrina.

alii daphnon, alii samothracicé, alii methrion, alii hypoglossion vocant.

237.a.Δαφνοειδὲς,

ὅμοιον ἀλύπῳ ἄνθος ὡς νυμφαίας, καὶ μέσον τούτου κώνῳ ἐμφερὲς ἐν ᾧ τὸ σπέρμα.

Daphnoides,

Daphnoidei alypo simile, flos vt nymphææ, cui⁹ mediũ nuci cypressi nõ dissimile, i quo semẽ.

237.a.26.ἐκάλεσαν,

οἱ δὲ δαφνίτην, οἱ δὲ ὑδραγωγὸν, ῥωμαῖοι λαυρέολα, οἱ δὲ λακτάγω, γάλλοι οὐσουβίμ.

Chamedaphne,

alii daphniten, alii hydragogon, Romani laureolam, alii lactaginem, Galli vsubim.

237.b.6.λευκὸς,

οἱ δὲ ἀσκίδα, οἱ δὲ ἄτομον, οἱ δὲ πιγνατόξαρις, προφῆται γόνος ἡρακλέους, οἱ δὲ πολύειδος, οἱ δὲ ἀνάφυτος, αἰγύπτιοι σομφία, οἱ δὲ οὖν ῥε, ῥωμαῖοι βεράτρουμ ἄλβουμ, γάλλοι λάγινον, οἱ δὲ ἀνεψᾶ.

album.

aliqui ascida vocãt, alii atomon, quidã pignatoxarii, magi Herculis genituram, alii polyidos, alii anaphyston, Ægyptii somphia, alii vnre, Galli laginum, aliqui anepsa.

238.a.35.πολλύῤῥιζον,

οἱ δὲ πρώτιον, οἱ δὲ μελανόῤῥιζον, οἱ δὲ κυϊράνιον, προφῆται ζομαρίτιον, αἰγύπτιοι ἰσαία, οἱ δὲ ἐλαφινὴ, οἱ δὲ κεμελέγ,

nigrum,

aliq melãpodiõ vocãt, alii ecstomon, alii polyrrhizõ, alii ꝓtion, alii melanorrhizõ alii cyiranion, magi zomaritiõ, Ægyptii isęã, alii elaphine, alii cemè leg,

leg, Latini veratrum nigrum, alii saraca, Daci prodiorna.

Magnum,

aliqui sesamiten, alii sesamin, alii lycocytalion, alii hellebo-rum album appellant.

Paruo,

alii coronion, alii sesamon agrium appellant.

sylueſtris,

aliqui elaterion vocant, alii grynon, alii balin, alii syncri-sin, alii bubalion, alii scopion, alii pherombron, alii peuce-danō, alii notion, Romani an-cetum, alii agreſté, Pœni cusi-mezar.

Pedicularis,

alij triphyllon, alij ſteſion, alii aſtaphida, alii phthiroc-tonon, alii phthirion, alii apan-thropon, alii polyides, alii pſeu dopathes, alii arſenoten, Ægy-ptii ibeſacœdem, Romani her-bam p edicularíam vocant.

Thapſia,

aliqui hypopyon vocant, alii pancranon, alii ſcammonion, alii thelyterim, Romani feru-laginem, alij ferulam ſylueſtré, Pœni bœden.

Spartion,

aliqui lygō, alii lobō appellāt,

Narciſsum,

aliqui narciſson anydrō, alii autogenes,

λέγ, ῥωμαῖοι βεράτρεμ νίγρεμ, οἱ δὲ σαρέκα, δακοὶ πρασίορνα.

239.b.3. μέγα,

οἱ δὲ σησαμίτης, οἱ δὲ σησαμὶς, οἱ δὲ λυκοσυτάλιον, οἱ δὲ ἑλλέβο-ρος λευκὸς, οἱ δὲ ἀντικύρικον.

239.b.17. ωχρὸν,

οἱ δὲ κορώνιον, οἱ δὲ σήσα-μον ἄγριον καλοῦσι.

239.b.34. ἄγριος,

οἱ δὲ ἐλατήριον, οἱ δὲ γρῦ-νον, οἱ δὲ βαλὶς, οἱ δὲ σύγκρι-σις, οἱ δὲ βουβάλιον, οἱ δὲ σκό-πιον, οἱ δὲ φέρεμβρον, οἱ δὲ πευ-κεδανὸν, οἱ δὲ νότιον, ῥωμαῖοι ἀγ-τέτυμ, οἱ δὲ ἀγρέστεμ, ἀφροὶ, κυ-σιμεζάρ.

241.b. ἀγρία,

οἱ δὲ τρίφυλλον, οἱ δὲ στή-σιον, οἱ δὲ ἀσταφὶς, οἱ δὲ φθει-ροκτόνον, οἱ δὲ φθείριον, οἱ δὲ ἀπάνθρωπον, οἱ δὲ πολυειδὲς, οἱ δὲ ψευδοπαθὲς, οἱ δὲ ἀρσενο-τὴν, αἰγύπτιοι ἰβησαοισὴν, ῥωμαῖοι ἕρβα πεδικουλάρις.

242.a.13. Θαψία.

οἱ δὲ ὑποπῖον, οἱ δὲ πάγ-κρανον, οἱ δὲ σκαμμωνίον, οἱ δὲ θηλυτερὶς, ῥωμαῖοι φερυλάγο, οἱ δὲ φέρυλα σιλβέστρις, ἄφροὶ βοίδλιν.

243.a.21. Σπαρτίον,

οἱ δὲ λοβὸν, οἱ δὲ λύγον καλοῦσι.

244.a.12. Ναρκισσος,

οἱ δὲ ναρκισσος ἄνυδρος, οἱ δὲ αὐτογενὴς,

αὐτογενὲς, οἱ δὲ βολβὸς ἐμετικὸς, οἱ δὲ λείριον, ῥωμαῖοι βούλβους μορβιτάριους.

autogenes, alii bulbon emeticon, alii lirion, Romani bulbũ morbitarium dicunt.

244.b.7. Ιπποφαὲς.

οἱ δὲ ἱπποφυὲς, οἱ δὲ ἱπποφανὲς, οἱ δὲ ἱππίον, οἱ δὲ ἐχίνιον, οἱ δὲ πελεκῖνος, ῥωμαῖοι λαππάγω, οἱ δὲ λαππολάμερα καλοῦσιν.

Hippophaes,

alii hippophyes, alii hippophanes, alii hippion, alii echinion, alii pelecinon, Romani lappaginem vocant, alii lappolam minorem.

245.a.22. τώνα,

αἰγύπτιοι σύσθαμνα, οἱ δὲ τρίξιν, προφῆται αἷμα πυρετοῦ, ῥωμαῖοι ῥικίνουμ, οἱ δὲ λοῦπα.

croton,

Ægyptii ſyſthána, aliqui trixin, magi ſanguinem febris, Latini ricinum, alii lupam.

247.b.35. ῥίζαν,

ἣν καλοῦσι τοῦρσπετ.

radice,

quam turpet appellant.

249.a.12. συκὴν,

οἱ δὲ μήκιονα ἀφρώδη.

Sycen,

alii mecona aphroden.

249.b.2. Σκαμμωνία,

οἱ δὲ σκαμβωνίας ῥίζα, οἱ δὲ κολοφωνία, οἱ δὲ δακτύλιον, ῥωμαῖοι κολοφώνιουμ, προφῆται ἀποπλεύμονος, αἰγύπτιοι σάνιλουμ.

Scammonia,

aliquibus ſcambonia radix, aliis colophonia, aliis dactylion, Romanis colophonium, magis apopleumonos, Ægyptij ſanilum dicitur.

250.a.35. κνίδειος,

οἱ δὲ χαμελαία μέλαινα, οἱ δὲ ἡράκλειον, οἱ δὲ βδελυρὰ, ῥωμαῖοι κιτοκάκιουμ, οἱ δὲ ἐλεάγω, οἱ δὲ ὀλοαστέλλουμ.

Chamelęa,

alii chamelæa nigra, alii pyros achnen, alii heraclion, alii bdelyram, alii coccon gnidió, Romani citocacium, nonnulli oleaginem, quidam oleaſtellum vocant.

251.a.18. Ακτὴ,

οἱ δὲ δένδρον ἄρκτου, οἱ δὲ ἥμερον, ῥωμαῖοι σαμβούκουμ, γάλλοι σκοβιὴν, δακοὶ σέβα.

Sambuci.

Acten aliqui dendron arctu, alii hemeron, Latini ſambucum, Galli ſcobiem, Daci ſebã vocant.

Vocatur.
aliis heliosacte, aliis agria acte, aliis euboïca, Gallis ducone, Dacis oliua.

251.b 8. καλεῖται.
οἱ δὲ ἑλιοσακτὴ, οἱ δὲ ἀγρία ἀκτῆ, οἱ δὲ εὐβοϊκὴ, ῥωμαῖοι ἔβουλυμ, γάλλοι δουκωνὲ, δακοὶ ὄλμα

Apios,
Latini radicem syluestré, Pœni thorphathsadæ appellant.

252.a.31. ζώστις,
ῥωμαῖοι ῥάδιξ σιλβέστρις, ἀφροὶ θορφαθσαδοί.

Colocynthis,
Zoroastri thrymbra, Ostani autogenes, Romanis cucurbita syluatica, Dacis tutrastra dicitur.

252.b.19. ἀλεξανδρίνη.
Ζωρόαστρης θύμβρη, ὀσθάνης αὐτογενὲς, ῥωμαῖοι κουκούρβιτα σιλβάτικα, δακοὶ τούτραστρα.

Epithymon,
alii cedoes, Romani inuolucrum vocant.

253.a.17. Επίθυμον,
οἱ δὲ κεδοὶς, ῥωμαῖοι ἰμβόλυκρουμ.

Vocant,
alii bucranion, Romani oblameniam, alii batanutam, alii betisalcam, Daci priadelã, alii pegrinam, Aphri lauothem.

255.a.5. πελὸν,
οἱ δὲ βουκράνιον, ῥωμαῖοι ὀβλαμηνία, οἱ δὲ βατανούτα, οἱ δὲ βετισάλκα, δακοὶ πριαδήλα, οἱ δὲ πεγρίνα, ἀφροὶ λαυοθέν.

Filici,
alii pterion, alii pterineon, alii dasyclonõ, alii anasphorõ, alii blechnon, alii polyrrhizon vocant, magi hermubain, Romani filicem, alii laculam, alii filiis fanariam, Ægyptii asini sanguinem.

255.a.29. λύῤῥιζον,
οἱ δὲ πτέριον, οἱ δὲ πτερίνεον, οἱ δὲ δασύκλωνον, οἱ δὲ ἀνάσφορον, προφῆται ἑρμοῦ βάϊν, ῥωμαῖοι φιλισφαναρία· οἱ δὲ λακοῦλλα, οἱ δὲ φιλικὲμ, αἰγύπτιοι αἷμα ὄνου.

Fœmina,
Latini linguam ceruinam vocant.

255.b.21. πτέριν.
ῥωμαῖοι λίγγυα κερβίνα.

Filicula,
aliqui scolopédrion, alii pterin, alii polyrrhizon, Latini filiculam vocant.

256.a.8. Πολυπόδιον.
οἱ δὲ σκολόπενδρον, οἱ δὲ πτερὶς, οἱ δὲ πολύῤῥιζον, ῥωμαῖοι φολίκουλα λίκου τάλις.

Dryopte-

256.a.

256.a.28. Δρυοπτερὶς,
οἱ δὲ πτέριον, οἱ δὲ νυμφαία πτερίς.

Dryopteris,
aliqui pterion, alii nymphęã pterin nominant.

256.b.34. Λινόζωστις.
οἱ δὲ ἄργυρος, οἱ δὲ ἀριτριλλὶς, οἱ δὲ χρυσῖτις, αἰγύπτιοι ἀφλοφὸ, ῥωμαῖοι ἕρβα μερκουριάλις μάσκυλα, οἱ δὲ τεσσεκουλάτα, ἀφροὶ ἀσουμές.

Linozostis,
alij argyron, alii aritrilin, alij chrysitin, Ægyptii aphlopho, Latini mercurialem masculam, alij tesseculatam, Aphri asumes.

257.a.25. ἄῤῥην,
ἀφροὶ ἁρμὰς, οἱ δὲ ἀσουμέσλαβον.

cynocrambe,
Aphris harmas, aliis asumeslabon dicitur.

257.b.3. μέγα.
οἱ δὲ σκορπίουρον, οἱ δὲ ἡλιότροπος, οἱ δὲ διάλιον, οἱ δὲ ἡλιόπουν, οἱ δὲ σκορπιοκτόνον, οἱ δὲ σήσαμον ἄγριον, οἱ δὲ σκορπίου οὐρὰν.

Magno,
aliqui scorpiuron vocant, alii heliotropon, alii dialion, alii heliopon, alii scorpioctonon, alii sesamon agrion, alii scorpij vram.

258.a.3. μικρὸν,
οἱ δὲ σκορπίουρον.

paruum,
alii scorpiuron vocant.

290.a.32. Λάρβασον,
οἱ δὲ γυναικεῖον, οἱ δὲ χαλκηδόνιον.

Platyophthalmon,
alij gynæcion, alij chalcedonium.

352.b.23. τρόπος,
Περὶ ῥάμνου.
Τὴν ῥάμνον ἤν τις ἄρῃ ἐν λεψοσελήνῳ καὶ βαστάζῃ, ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα καὶ πρὸς ἀνθρώποις φαύλοις· ἁρμόζει δὲ φορεῖν αὐτὴν θρέμματα· καὶ πλοίοις περιτίθεσθαι· ὠφελεῖ δὲ καὶ πρὸς πόνον κεφαλῆς καὶ δαίμονας, καὶ ἐπιπομπάς.

se habent.
De rhamno.
Rhamnum si quis eruat silente luna, & secum ferat, cõtra venena & improbos homines proderit: pecoribus iuuandis appenditur: nauigiis circumponi solet: valet cõtra capitis dolores & laruas.

Περὶ ἀρτεμισίας.
Αρτεμισίαν τὴν βοτάνην εἴ τις ἔχει

De artemisia,
Artemisiam herbam si quis teneat,

teneat, dum iter facit, lassitudinem discutiet: & si in pedib⁹ ferat, bestias & lemures abiget: si sanguis circa artus coaluerit, ramulos de rosaceo in olla feruefacito, & locum totum oblinito, cum somno indulgendum est: strangulatui vuluæ mirum in modum auxiliatur: vrinæ stillicidia & opisthotonum leuat.

ἔχει ἐν ὁδῷ, λύει τὸν κάματον· καὶ ἐν τοῖς ποσὶν ὁ φορῶν, θηρία διώκει καὶ δαίμονας· αἷμα δὲ ἐπὰν περὶ τὰ ἄρθρα σκιῤῥωθῇ, κλωνία λαβὼν μείζω μετὰ ῥοδίνου, καὶ ποιήσας ζέσαι εἰς χύτραν, σύγχριε τὸ πονοῦντα ὅλον, ὡς ὑπάγῃ κοιμᾶσθαι· καὶ ὑστερικαῖς γυναιξὶ πάνυ βοηθῇ· στραγγουρίαν παύει, καὶ ὀπισθοτόνου ῥῆγμα.

De Pentadactylo,

Pentadactylum si quis circum corpus portet, nullo dolore afficietur: oculos, strumas, callosos tonsillarum tumores, vuam, articulos sub lingua, neruorum dolores & dentes, psoram perniciali fame contractam iuuat: remoratos à partu menses eiicit: infusa manibus ex aqua tepida cōtra terrores, fascinum, & laraas, mirum in modum commēdatur. Vellito herbam, cum luna crescit, oriente sole-

Περὶ πενταδακτύλου.

Τὴν πενταδάκτυλον εἴ τις φορεῖ περὶ τὸ σῶμα, ἄπονος μένει, καὶ ὀφθαλμοὺς ὠφελεῖ, χοιράδας, ἀντιάδας, σταφυλὴν, καὶ τὰ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν ἄρθρα τὲ καὶ νεύρων ὀδύνας καὶ ὀδόντας, ψώραν ἐκλιμοκτονίας· λοχίων ἔμμηνα κατασπασθέντα· ἐν ὕδατι δὲ χλιαρῷ προσκλυζομένη εἰς τὰς χεῖρας πρὸς φόβους καὶ βασκοσύνας καὶ δαίμονας ἐστὶ πάνυ καλή. διὸ λάμβανε τὴν βοτάνην ὅτε αὔξει ἡ σελήνη, ἡλίου ἀνατέλλοντος.

De verbenaca,

Verbenata recta genitale intendit, sed supina exiccat. Recta appēsa doloribus oculorū auxiliatur: contra hebetudiues eorundē, & capitis dolorē efficax est, trita ex aceto lassitudinem reficit. Strumas, callosos fauciū tumores statim discutit: febrium

Περὶ περιστερεῶνος.

Περιστερεὼν ὁ μὲν ὀρθὸς τείνει τὸ αἰδοῖον, ὁ δὲ ὕπτιος ξηραντικός ἐστιν. ὠφελεῖ δὲ ὁ ὀρθὸς περιαφθεὶς πρὸς πόνους ὀφθαλμῶν. ποιεῖ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ κεφαλῆς πόνον, καὶ κάματον παύει τριφθεῖσα μετὰ ὄξους. χοιράδας, ἀντιάδας παραχρῆμα παύει· ὅτε

ὅτε δέ τις φρικιᾶ, ἀπὸ ταύτης, κλωνία λαβὼν, κατέναντι στήτω τῶ φρικιῶντος μόνον, καὶ εὐθὺς θεραπεύεται.

Περὶ δικτάμνου,

Τὴν δίκταμνον ξηράνας, τρίψον ἐν ταῖς χερσίσου, καὶ ὡς ἄλφιτον, ποιήσας, καὶ βαλὼν σταλεγμὸν οἴνου, θίγε τοῦ σώματος· πρὸς πάντα γὰρ τὰ ἑρπετὰ ἁρμόζει· ἕλκη δὲ καὶ τὰς σαπρὰς νομὰς πληροῖ προκαθαῖρον· κἂν σκολοπισθῆτις προκατάπλασσε, καὶ εὐθέως ὠφελήσεις· πρὸς σπλῆνα δὲ καὶ τὰ ἐν κρυφίοις τόποις πάθη φλεγμαίνοντα, κατάπλασσε, ὡς ἄλφιτον ποιήσας. αἶρε δὲ τὴν βοτάνην ἔαρι καὶ ἐν τοῖς καύμασι καὶ ἐν τῷ φθινοπώρῳ.

Περὶ ἐλελισφάκου.

Ελελίσφακον λύει ψυγμὸν, βῆχα· πρὸς πάντα δὲ τὰ κακὰ ἕλκη σὺν ῥοδίνῳ καὶ κηρῷ ληφθὲν ὠφελεῖ. σπληνὸς πόνον καὶ δυσεντερίαν θεραπεύει πινόμενον μετὰ οἴνου λευκοῦ ἐξίσου· τοὺς αἱμοπτοϊκοὺς προποτιζόμενον θεραπεύει· καὶ πρὸς πάντα ποιεῖ λόχια γυναικός· αἱ κάκισται δὲ γυναῖκες πεσσὸν ἐξ αὐτῆς ποιήσασαι, προστιθέασι καὶ ἐκβαλήουσιν ἔμβρυα.

Περὶ κυπαρίσσου.

Κυπάρισσος βοτάνη ὠφελεῖ πρὸς βράγχους καὶ ὠτία, καὶ ἀντιάδας, καὶ ὕδρωπα καὶ ἰσχιάδας

febrium horrores sanat, si quis solum ex aduerso stans ramulos tenuerit.

De Dictamno.

Dictamnum siccatum manibus terito, & redigés in farinam adiecta vini stilla, corpus tangito: siquidem contra omnes serpentium iniurias auxiliatur: vlcera & putrescentes nomas præpurgãs explet: adactis corpori aculeis oblinitur, vt præsenti sit auxilio: ad lienem & in abditis locis vitia inflammatione turgentia, redactum in farinã illinito. Herbam vere, magnis æstibus, autumnóque eruito.

De Saluia.

Saluia singultũ tussímq; discutit: omnibus malis vlceribus cũ cera & rosaceo sumpta auxiliatur: lienis dolorem dysenteriamq;, pota cũ vino albo pari modo sanat: sanguinẽ excreantib⁹, potu medetur: ad extrahẽda vuluę onera efficax est: pessimæ mulieres pessũ ex ea subiiciunt, vt partus excutiant.

De cupresso.

Cupressus herba contra raucedines auriculásq; prodest: induratos tonsillarum tumores, aquam inter cutem, & coxendicum

dicum cruciatus persanat.

δας θεραπεύει.

De centaurio.

Περὶ κενταυρίου.

Centauriũ contra inflãmata vitia & pulsantes ict⁹ valet: fœminis vuluæ malo laborãtibus auxiliatur: stillicidij vrinæ, calculorumq; torméta leuat. Herbam vere oriente sole legito.

Κενταύριον ὠφελεῖ πρὸς φλεγμαίνοντα πάθη, καὶ κρούσματα πληγῶν· ὑστερικαῖς γυναιξὶ βοηθεῖ, στραγγουριῶν τάς τε παύει καὶ λιθιῶντας. αἶρε δὲ τὴν βοτάνην ἐν ἔαρι ἡλίου ἀνατέλλοντος.

De buphthalmo.

Περὶ βουφθάλμου.

Buphthalmũ crescéte luna legere oportet. Facit autẽ cõtra pauores, laruas, & mala medicamenta, fascinationes, vtpote cum eas auertat. Radicẽ si quis mandat, dentẽ expuet, fluxionemq; confestim sistens, auxiliatur: quin & ventrẽ resoluit.

Τὴν βούφθαλμον σελήνης αὐξανούσης λαμβάνειν δεῖ, ποιεῖ δὲ πρὸς φόβους καὶ δαίμονας καὶ βασκοσύνας, καὶ φάρμακα κατὰ ταῦτα ἀποστρέφουσα. καὶ ὀδόντα εἴ τίς ποτε τὴν ῥίζαν μασσησάμενος ἀποπτύσει, εὐθὺς τὸ ῥεῦμα στέλλουσα ὠφελεῖ· λύει δὲ καὶ γαστέρα.

De pæonia.

Περὶ παιονίας.

Pæonia herba per æstus Caniculæ ante solis ortum vellitur: appensaq́ue contra venena, fascinum, pauores & laruas prodest: item contra febrem cum horrore venientẽ, diutinam nocturnámve, & aduersus tertianam. Proditur lemures à monte, in quo nascebatur, fugasse.

Παιονία βοτάνη αἴρεται ἐν τοῖς κυνοκαύμασι πρὸ τοῦ τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι, καὶ κρεμᾶται· καὶ ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα καὶ βασκοσύνας καὶ φόβους καὶ δαίμονας, καὶ ἐπιπομπάς· καὶ εἰς πυρετὸν ἐκ φρικιάσεως νυκτερινόν τε καὶ ἡμερινὸν, καὶ τεταρταῖον. λέγεται δὲ ὅτι ποτὲ ἐν τῷ ὄρει ἔνθα ἦσαν δαίμονες φυεῖσα, τούτοις ἀπεδίωκεν.

De Moly herba.

Περὶ μώλεως.

Moly herba si secta radice feratur, veneficiorum & fascinationis amuletum est.

Μῶλυ βοτάνη ῥιζοτομηθεῖσα καὶ πρὸς τὸ σῶμα φορουμένη, ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα καὶ βασκανίαν.

De Marina quercu.

Περὶ ἐναλίας δρυός.

Marinã quercum cum rosaceo & oleo misceto, & facié illinito.

Τὴν ἐναλίαν δρῦν ὅταν ἡ σελήνη λήγῃ, μίξον μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου καὶ χρίσον

χρίσον σου τὸ πρόσωπον, ὅταν ἐπὶ πράγματι ἀπέλθῃς, ζωογονεῖ δὲ καὶ παιδία ὑπὸ τὴν κοιλίαν φορουμένη, καὶ πρὸς τοὺς φόβους τοὺς γινομένους ἔχει κατὰ νύκτα. καὶ πρὸς βασκανίαν τε καὶ πάντα τὰ κακὰ ὠφελεῖ· καὶ τὸ σῶμα φυλάσσει· ὅσον γὰρ οἱ βάσκανοι ἀφεστήκασι, μέμυκεν, ἐρχομένων δὲ αὐτῶν ἐγγὺς, ἀνοίγει τὸ κάρφος.

illinito, cum ad negotia te conferes vegetiores reddit pueros, imo ventri appensa & ad arcēdos pauores nocturnos manu teneto. Contra fascinum, & omnia maleficia prodest: corpus tuetur: cum enim fascinantes recedunt, arescentem ramulum occludit, & cū propius accedunt, aperit.

Περὶ χρυσανθέμου.

Τὸ χρυσάνθεμον εἴπερ αἴρεις ἐκ τῆς γῆς πρὸ τοῦ τὸν ἥλιον ἀνατέλλειν καὶ περιάπτεις τῷ σώματι, καὶ ἐκ τοῦ τραχήλου ἀποκρημνᾶς, ὠφελεῖ ἀποστρέφον τὰς φαρμακίδας γυναῖκας, καὶ πάντας τοὺς βασκάνους.

De Chrysanthemo.

Chrysanthemon si terra ante solis ortum eruatur, & collo appendatur, veneficas mulieres, omnesque fascinantes amolitur.

Περὶ ἐρυσίμου.

Ερύσιμον λεῖον μετ' οἴνου πρὸς κοιλίας πόνον πινέσθω· ἐὰν δὲ κόκκους ζ' εἰς οἰκίαν βάλῃς, ἀψιμαχία ἔσται.

De Erysimo.

Erysimon cum vino tritum, aduersus ventris dolorem bibitur: si quis grana septem domum iniecerit, rixæ & iurgia concitabuntur.

Περὶ ἐλλεβορίνης.

Ελλεβορίνη, οἱ δὲ ἐπιπακτὶς, οἱ δὲ βόριον. θαμνίσκος ἐστὶ μικρὸς, ἐλάχιστα φύλλα ἔχων. πίνεται πρὸς πᾶν θανάσιμον, καὶ πρὸς τὰ ἐν ἥπατι πάθη.

De Helleborine.

Helleborine, aliquibus epipactis, aliis boion dicitur. Frutex est exiguus, minimis foliis constans. Bibitur cōtra omne venenum, & iecinoris vitia.

ΤΕΛΟΣ. FINIS.

LECTORI.

CVM multùm diſsidentia inter ſe quibuſdam in locis vetera horum librorum exemplaria inuenerim, nec facile ſtatuere fuerit, quæ potiſsimum lectio vera ſit, ſatius eſſe duxi reſtitutis iam illis locis, quos me tutò emendare poſſe putaui, hoc quoque in quibus maior ſcrupulus ineſt, adnotare. (quanquam in his etiam ſunt varietates quædam, quæ parum ſententiam immutant) vt omni re cognita poſsit vnuſquiſque, quod ipſi melius videbitur, ſumere. Neque verè codicũ tantum in hac diligentia fidem ſpectaui, verumetiam, quam ſcripturam ſequuti ſint, qui olim in Latinum ſermonem hos libros cõuerterũt, animaduerti, Pliniũ, dico, Serapionẽ, Veterẽ interpretẽ, Hermolaum Barbarũ, Marcellum Virgilium, & Ioannem Ruelliũ. Et quoniã medici omnes ambitioſè multa ex hoc auctore ſumpſerunt. legimus etiã eorum commentarios, vt quod exemplar hi ſequuti eſſent videremus. Omnino effecimus, vt multis locis obſcuris lux afferretur, & quæ peruerſè deſcripta eſſent emendarentur. Vale.

Primus numerus folium ſignificat: ſecundus paginã: tertius verſum, in quo eſt aſteriſcus. quo indicamus vel locum corruptum, emendatum eſſe, vel variam huius eſſe ſcripturam.

Fol. 4. pag. 1. verſ. 12. alter codex manu ſcriptus εἴραντα, ſed leue eſt diſcrimen.

4. 1. 20. hæc verba ſic legũtur in duobus exemplaribus manu ſcriptis δευτέρα δὲ ἡ λιβυκὴ, λευκὴ κατὰ χρόαν πικρὰ πρὸς γεῦσιν, παλαιούμεναι, &c. quæ interpretes omnes expreſſerunt.

Fol. & pag. eadẽ, verſ. 28. hic locus ſic legitur in veteribus libris, καθαίρουσι δὲ πάχη καὶ χολὰς ποτιζόμεναι, &c. Quam ſcripturam ſequuti ſunt Hermol. Barbarus, Marcell. Vergilius, & Ruellius. Vetus tamẽ vocẽ πάχη rectè omiſiſſe videtur, quòd vt ego quidem arbitror, ſi ea vox legatur, periſſologia quædã ſit,

ſit, Nam τὸ τῶν ὑγρῶν παχὺ ſatis his verbis, quæ paulò ſuperius ſcripta ſunt, καὶ τὰ δυσανάγωγα ὑγρὰ λεπτοποιοῦσαι exprimitur. Significat enim auctor, vt Paulus Ægineta interpretatur radices Iridis εὐαναγωγὰ ποιεῖν τὰ κατὰ θώρακα.

5.1.9. alter codex ſcriptus manu, καὶ εἰς ἐγκάθισμα ὡς ἶρις πρὸς τὰ γυναικεῖα ἁρμόζει, quā ſcripturā vetus interpres ſequutus eſt.

Fol. eod. pag. 2. verſ. 24. vterque antiq. βοηθεῖ.

6.1.1. alter codex hanc ſcripturam habet ὁ διαμασσηθεὶς κροκώδης εὑρίσκεται, quam ſcripturam Plinius & Hermol. Barbarus retinent.

7.1.19. In vtroq; libro manu ſcripto hoc loco eſt διουδάσκα. ſed opinor legendum in omnibus exemplaribus σαλιύγκα.

8.1.15. alter codex ἐφ' οἷς τὸ σπέρμα ἐοικὸς γιγάρτῳ, ἔχον κάυλια γονιοειδῆ ὑπόβραχέα, ἀραιά, ῥίζαι, &c. quam ſcripturam Hermol. Barbarus, non ſine iudicio ſequutus eſt, quòd omnia hæc in aſaro comperiantur.

Fol. & pag. ead. verſ. 27. In altero veter. exemplar. ſcriptum eſt οὐεστίνοις, id eſt, apud Veſtinos, quam lectionem probamus, propterea ꝙ Dioſcoridis tẽpore ager Iuſtinenſis nondũ erat.

9. 2. 11. veteres libri βλαστὸς μωσυλιτικός, quæ lectio placuit Hermol. Barbar. In plinij exemplaribus ſcriptum eſt Moſsilicus portus, quò cinnamomum conuehitur.

Fol. & pag. ead. verſ. 15. Antiq. δάρκα, quod Hermol. probat.

10.2.10. hic locus ſic legitur in altero codice manu ſcripto ἔχον ῥίζαν, καὶ κασσίζουσαν, πέμπτον τὴν ὀσμὴν, ὑπόκιρρον, καὶ προσεμφερῆ τὸν φλοιὸν κασσίᾳ πυρρᾷ, ſed vulgata ſcriptura verior eſt.

11. 1. 27. veteres codices, ὀριγανίζον, quam ſcripturam vetus interpres & Hermol. expreſſerunt.

Fol. eod. pag. 2. verſ. 28. alter. ἔχοντα τοὺς ἰδίους κλάδους.

13.2.24. In altero veter. codic. hic eſt initium capitis, cuius titulus eſt περὶ ξυλοβαλσάμου.

14.2.20. hic aſteriſcus debuit præponi his verbis καὶ πρὸς τὰς ῥιζάνας, vt ſignificetur ea nõ eſſe in vtroque veteri exemplari, quæ etiã vet. interp. & Hermol. Barb. non agnoſcunt.

15.1.13. vera huius loci ſcriptura eſt in altero veteri codice, in quo

in quo hæc verba legimus καὶ ἀραβίας, ἐοικὸς θυίνῳ ξύλῳ, quæ Hermol. placét. Quid sit autem θυία lege apud Theophrast. Cap.5.lib.5.de histor.plant.

16.1.17. variant hic exéplaria. alia enim ἀνελλιπὴς διὰ τοῦ ι. in tertia syllaba habent. alia verò διὰ τοῦ η. vt sit ἀνελλήπης, id est, situm nó olens, quam posteriorem scripturam veram esse ex Plinio facile intelligi potest.

Fol.eodé, pag.2.vers.9. In altero exéplari hæc verba hic leguntur, θέσσαλος μὲν οὖν φησὶ μόνον ἐνώδη αὐτὸν, οἱ δὲ καὶ θανάσιμον, εἰ πιεῖν τὶς δῷ αὐτοῦ < γ'. μετ' ὕδατος, κατὰ δὲ τὸ ἀληθὲς ἔχει δύναμιν, &c. Quæ verba sic Hermol. cóuertit. Thessalus odoratũ modo croci existimat, sed auctores quoque habentur, qui venenum id faciant, vtique si drachmis tribus ex aqua bibatur, Re vera autem emollit, &c.

17.1.17. In altero hic locus sic scriptus est τοιοῦτο δ' ἔστι ἀπὸ συρίας. Quam lectionem Serapio & Hermolaus agnoscunt.

19.1.17. alter χρῶνται δὲ αὐτῷ αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῷ προσώπῳ ἐπὶ τῷ στιλβότρῳ, quæ lectio placet Hermol.

Fol.eod.pag.2.vers.14. Locus hic ita legitur in veteri ἄγει κατὰ κοιλίαν ὠμὸν χυμὸν καὶ χολῶδες. Plini⁹ legisse tãtũ videt χολῶδες.

21.2.9. alter veter codicum. καὶ βρεχομένου ὕδατι θερμῷ quæ lectio verior est, quam etiam in actuarij lib. περὶ συνθέσεως φαρμάκων inuenies.

22.2.24. vterque vet. ἀρίστη δὲ ἐστὶν ἡ τοιαύτη διάκρισις, quam scripturam Hermol. sequutus est.

Fol.& pag.eadem, vers.29. alter συγγυμνασίας.

23.1.7. In codice quem aldus typis expressit hæc verba huic loco adscripta sunt ἢ κύπρου λίτραν α'. ἐλενίου λίτραν α'. καλάμου λίτραν α'. ἐλαίου ξέστας ς'. ῥόδων ξέστας ας', quæ in neutro codice veteri inueniuntur.

23.2.17. veteres cod. πρὸς τὸ μὴ ὄζειν, quod interpretes recte sequuti sunt. Sal. enim (vt Plinius ait) additur, vt olei natura coërceatur.

24.1.17. verior est scriptura in altero codice, ἢ ψοίαθαν παλαιάν.

Fol.eod.

Fol.eodem,pag.2. verſ. 2. legendum eſt πιτυοκάμπας, vt vetera exemplaria habent.

25.1.3. alter ἐν δακτύλῳ.

26. 1. 23. antiquus alter κόλποις πλῶν, ſed vulgatam ſcripturam ſequendam arbitror, quam Actuarius in lib. περὶ συνθέσεως φαρμάκων conſeruauit.

30.1. 22. In altero codice manu ſcripto hæc verba non leguntur, σχοίνῳ, καλάμῳ, ἠδυναμένων δὲ ἀμαράκῳ, κόστῳ, ἀμόμῳ, νάρδῳ, καρποβαλσάμῳ. ſed Paul. Aëtius, actuarius, & Nicol. Myrepſicus, qui amaricini deſcriptionem ex hoc loco ſumpſerunt, vulgatam ſcripturam antiquam eſſe oſtendunt.

31. 2. alter, hoc loco hæc verba non habet καὶ ῥητίνης, Sed Aëtius & Actuarius ea legiſſe olim videntur, Id tamẽ vini in Aëtio Latino facto, in huius vnguenti deſcriptionem, quòd Zingiber pro Smyrna male ſcriptum ſit. Qui error ex eo natus eſt, quod interpres hanc notã ζζ eſſe ζυγγιβέρεως eſſe putaret, qua tamen medici ſmyrnam ſemper exprimunt.

32.2.12. In altero hic caput eſt περὶ ἰασμίνου.

34.1.14. Scriptus alter ψαφαρὸς, quã Plinius probauit, & ob id retinendam arbitror.

37.1.7. hæc verba ſic leguntur in altero manu ſcripto, ὑποτιθέναι ἅδροις ἑτέροις, πρὸ τοῦ τὸν πρῶτον χόνδρον ἀποσβεσθῆναι παντελῶς, ἕτερον προσεπιτίθει, vt Hermol. legiſſe videtur, & res ipſa poſtulat.

37.2.24. alter παύει.

39.1.2. in altero manu ſcripto hic capitis initium eſt.

Fol.eod.pag.2.verſ. 29. Scriptura ita diſtincta eſt in altero veterum codicum, vt hic capitis initium ſit.

40.1.17. hoc caput cum ſuperiore coniunctum eſt in altero noſtrorum codicum..

Fol.& pag.eadem, verſ.26. Codices manu ſcripti hæc verba τουτέστι ἀπίσσωτον non habent, propterea quòd nihil aliud ſunt, quàm huius vocis ἀκόνιτον declaratio, quę ex margine in contextum traducta eſt.

46. 1. 15. In antiquis codicibus, capita ita diſtincta ſunt vt

caput

caput περὶ αἰγείρου adſcriptum ſit capiti περὶ λεύκης, vt res ipſa poſtulat.

Fol.& pag.ead.verſ.12.alter ὕδατι ψυχρῷ.quam veterē ſcripturam eſſe,facile ex Plinio intelligi poteſt.

46.2.24. alter ὑπόλεπτος καὶ λευκός.

47.1.12. alter δίβραχος.

48.1.6. alter ὀπμήκη.

Fol. & pag.eadem,verſ.8.hæc verba ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα παρ' αὐτὴν λευκοτέρα non inueniuntur in altero.

Fol.& pag.eadem,verſ. 14. vterq; codex ſcriptus σφονδυλίῳ, quæ eſt veri huius loci ſcriptura.

Fol.& pag.ead.verſ. 18. alter ſcriptus ἀποκρίνειν, ſed leue eſt diſcrimen. Nicander idem de hac planta ſcribens ἀλεξιάρην eam vocat,id eſt, incubos nocturnos auertentem, quod intellexit Ouidius in faſtis,cuius hi ſunt verſus,

Hic fauis ſpinam qua triſtes pellere poſſet
A foribus noxas,hæc erat alba, dedit.
Et paulopoſt.
Virgáque Ianalis de ſpina ſumitur alba
Qua lucem thalamis parua feneſtra dabat.

Ianalis autē virga dicitur,quod Ianus eam Cranæ Nymphæ, (qua potitꝰ erat)cōtra ſtriges nocturnas ꝓ amuleto dederit.

49.1.27. in altero hæc verba ſic leguntur γίνεται καὶ μαλακτικὸν νεύρων, ἐν τῷ προσλαμβάνειν πυρωτικὰ μίγματα.

50.1.12. alter ὧν φύλλων.

Fol.& pag.eadem, 26. alter ἄμμου,ſed leue eſt diſcrimen.

51.1.5. in altero hæc ita legūtur αἰδοιικῶς ποιεῖ, vt legit Hermolaus Barbarus.

53.2.15. alter codicum habet hanc ſcripturā καὶ πορφυρωτέρα περίπλεως δὲ ἀκάνθης σκολοποειδοῦς,quam puto eſſe germanam.

60.1. 23. liber alter hanc ſcripturā habet, ῥοδοχροῦν καὶ πορφυροῦν.

64.2.29.Locus hic ſic mihi ex Plinio legēdus videtur,καὶ πρὸς λιθαργικοὺς μετὰ ἀμύλου καὶ ἡδυόσμου, cuius lectionis veſtigia quædam extant in lib.antiq.

65.2.20.

65.2.20.Lib.veteres hoc loco initium capitis habent.
66.1.15. alter cod. ἐξ αὐτοῦ.
69.1. verſ.vlt. hoc caput non eſt in veteribus libris.

EX LIB. II.

72.1.3. quidam codex habet προσκεκολλημένοις ἀγγείοις, ſed nullo ſenſu.

Fol. & pag.eadem.verſ.25.In altero codice ſcriptum inuenimus καταπλασθεῖσα, ſed vulgatam lectionem retinendam cenſemus.

76.2.12.vox hæc καταπνιγόμενοι,in altero codice deeſt;ſed eã Plinius & Hermolaus expreſſerunt.

78.1.25. Scriptura ſic in veterib. diſtincta eſt,vt hic ſit initium capitis, cuius hic titulus eſt ἀλεκτοροειδὲς τὸ κεφαλοειδὲς τὸ ἔντος, ſed hæc parui momenti ſunt.

Fol.eodem,pagi. 2. verſ.26.hoc caput cum ſuperiore coniunctum eſt in vetuſtis libris.

79.1.4.κείμενοι,ſed ſcriptura vulgata verior.

Fol.& pag.eadem,verſ.29.In veteri codice eſt ἀσυμφερόντων, ſed ea ſcriptura deprauata eſt.

81.2.2.hoc caput à ſuperiore diſtinctũ eſt in veteri codice.

82.1.25.codex antiq.τραχὺ,ſed nullo ſenſu,eſt enim lac ouiũ παχὺ,ſi conferatur cum lacte caprarũ,minus tamen craſſum quàm vaccinum.

83.1.18.In antiq.ſcriptum inuenio πόντες,quæ ſcriptura huic loco magis conuenit.

87.2.13. Nulla eſt hic capitum diſtinctio in antiquis libris, ſed tota tractatio στεάτων vno capite comprehenſa eſt.

89.1.10.hæc verba non leguntur in antiquis codicibus,ſed interpretes omnes rectè ea expreſſerunt.

90.1.20.hæc verba ſic leguntur in vtroq; ſcripta. ὡς ἂν τὴν δύναμιν καὶ τὴν ὀσμὴν τῶν σωμάτων ἀναλάβῃ,ſed vulgatam ſcripturam retinendam eſſe ſenſus oſtendit.

91.1.22.alter hoc loco ἐῤῥωμένως eodem ſenſu.

91.1.verſ. vlt. hoc caput coniunctum eſt cum ſuperioribus in antiquis libris.

Fol.eod.pag.2.27.In altero ſcriptum eſt πρὸς ὤτων,ſed vulgata ſcriptura melior eſt.

92.1.18. vetus ſcriptura eſt,& quæ adhuc eſt in antiquis libris ἐξοστέισας.

95.1.22.antiquus codex τοῦ προσώπου quę ſcriptura prior eſt.

Fol.eod.2.1.hic locus ſic deſcriptus eſt in manu ſcripto καὶ χροΐζοντες ἐπ' ὀλίγον ἀγχούσῃ καὶ δι' ἀραιοῦ κοσκίνου εἰς σανίδια ἀπηθοῦσιν quam lectionem Hermol.& Marcell.expreſſerunt.

Fol.& pag.ead.verſ.4.ad finẽ huius capitis hæc in antiquo codice adſcripta ἀνθρώπων δὲ ξηρὰ σὺν μέλιτι φυραθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα τῷ λάρυγγι, ὡς καὶ ἡ τοῦ κυνὸς συναγχυκοῖς βοηθεῖν ἐν ἀῤῥήτοις εὕρομεν, Quæ verba expreſſa ſunt ab Hermol. & ex eo loco ab omnibus ferè medicis deſcripta.

96.2.verſ.vlt. vetus interpres exemplar habuit, in quo hæc verba tantũ erant τὸ δὲ χειμερινὸν παχύτερον ὂν χεῖρον.Hermolaus Barb.legiſſe videtur hæc verba,καὶ ἐριθάκην ὄζον.in veteribus lib.ſcriptura eſt ita deprauata vt non facile ſit eam reſtituere.Ex Plinio tamen intelligi poteſt hanc fuiſſe veterẽ ſcripturam,καὶ εἰρείκην ὄζον.

97.1.2.Tria hæc ſequẽtia capita cũ ſuperiore in veteri coniuncta ſunt.

99.1.12. hæc verba non leguntur in altero codice manu ſcripto.

103.1. verſu vlt.hæc verba non legebantur olim in veterib. codicibus, quemadmodũ intelligi poteſt ex veteri codice,Serapione, interprete antiquo,& Hermolao. quæ autẽ adſcripta ſunt,ſtudioſus quiſpiam ex Galeno in contextum tranſtulit,in quo ſcriptore ita leguntur, κύαμος καθ' ἑκάτερα τῆς μέσης κράσεως ἐστὶν ἐγγυτάτω κατὰ τὸ ξηραίνει, καὶ κατὰ τὸ ψύχειν. ex quibus verbis Dioſcorides facilè emendari poteſt.

106.2.1. alter ἐκλουομένων,ſed minus apté.

107.1.7. alter βολβὸς,ſed vulgata ſcriptura melior eſt.

Fol.& pag.eadem,19.alter ῥαφανός.

108.2.18.

108.2.18. In veteri hic caput est περὶ βουνίου.

111.1.11. antiqui libri ὀδαξουμένης rectius.

115.1.21. In scriptis ξύσμα, sed leue est discrimen.

116.1.23. Totus hic locus sic legitur in veteribus libris πικρὰ δὲ πρὸς τὴν γεῦσιν ὡμοίωται δὲ κατὰ ποσὸν τῇ δυνάμει μήκωνι, ὅθεν καὶ τὸν ὀπὸν αὐτῆς ἔνιοι μίσγουσι τῷ μηκωνίῳ. καθαίρει δὲ μετὰ ὀξυμέλιτος, &c. quã lectionẽ esse verã, nisi quod ὀξυκράτου legendũ esse ex Plinio, veteri interprete & Hermol. intelligi potest.

117.1.25. alter φλεγμοναῖς βοηθεῖ πνεύμονος, quam lectionem expresserunt Hermol. Bar. & Ruell.

120.1.14. Totum hoc caput sic legitur in veteribus libris, σκόροδον τὸ μὲν ἔστιν ἥμερον καὶ κηπευτὸν καὶ τοῦτο ἐν αἰγύπτῳ μονοκέφαλον ἐστίν, ὥσπερ τὸ πράσον γλυκὺ, ἐμπόρφυρον, μικρὸν, τὸ δὲ λοιπὸν, πολύκρατον, λευκόν. καλοῦσι δὲ τὰς ἐν αὐτῷ ῥάγας ἄγλιθας, ἔστι δὲ καὶ ἀγὸ ἄγριον ὀφιόσκορδον καλούμενον, δύναμις δὲ αὐτῶν δριμεῖα θερμαντικὴ, δηκτικὴ, ἐκκριτικὴ, φυσώδης καὶ κοιλίας ταραντικὴ, ξηραντικὴ στομάχου, δίψης ποιητικὴ, ἐμπνευματώσεως ἀγοιωτικὴ, καὶ ἐπιφανείας σωμάτων βιβροσκομένη. τὰ αὐτὰ δὲ ποιεῖ καὶ τὸ ὀφιόσκορδον βιβροσκόμενον ὁ καὶ ἐλαφόσκορδον λέγεται. βιβροσκόμενον ἕλμινθας πλατείας ἐξάγει καὶ οὖρα κατάγει, ἐχιοδήκτοις τε καὶ αἱμοῤῥοῦσιν ἁρμόζει, ὡς οὐδὲν ἕτερον. λαμβανομένου οἴνου συνεχῶς, ἢ σὺν οἴνῳ λεανθὲν καὶ ποθὲν. καταπλάσσεται δὲ πρός τε ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων ὀφεγιμῶς, βιβροσκόμενον δὲ καὶ πρὸς τοὺς ξενισμοὺς, &c. Reliqua consentiunt cum vulgata lectione, Hermolaus Barbarus veterẽ hãc scripturam expressit.

121.2.13. verba hæc vsq; ad finem capitis nõ sunt in Oribasio: interpretes tamen omnes ea reddiderunt, & Dioscoridis esse facile ex Plinio quiuis intelligere potest.

122.1.5. vet. καὶ θριγκοῖς καὶ τάφροις, sed leue discrimen est.

Fol. eodem, pag. 2. vers. 21. in altero λεπτῷ κέγχρῳ quod expresserunt interpretes.

Fol. & pag. ead. vers. 29. Hæc verba vsq; ad hãc orationẽ τὸ δὲ μέλαν, &c. non sunt in Oribasio, sed omnes interpretes ea reddiderunt.

125.1.25. Script. προπίπτουσαν, quæ est vera lectio.

Fol.126.1. Sunt in veteri vestigia diuersæ cuiusdam scripturæ, sed vulgata optimum habet sensum, & quam veram esse existimo.

Folio & pag. eadem, 24. alter scriptus κατὰ τὸν μαρασμὸν, sed hoc leue est.

127. 1. 14. hæc verba non leguntur in manu scripto, sed ea exprimunt interpretes.

127.2.24. ver. ἐκπιλλομένας ῥίζας, quod expressit Barbar.

Fol.& pag.ead.28.κοφώσει.

129. 1. 6. alter τμηθεῖσα διαβληθέντος λιναρίου, sed idem est sensus.

131. 1. 20. alter χλοώδη, quam scripturam Hermolaus sequutus est.

Fol.eod.pag.2.vers.15.alter ἀργεμίδα.

Fol,& pag.eadem, in altero hæc ita leguntur, ὀψιαίτερον δὲ αὐταὶ τῶν ἀνεμόνων, sed idem sensus est.

Fol.& pag.eadem, alter ἀργεμόνης, quod Hermol.expressit.

134.1.18.hæc verba sic leguntur in veteri τῆς κερατίτιδος μήκωνος χυλὸν οἱ δὲ, &c. sed vulgata scriptura melior est.

135.1.19. alter non habet hanc vocem κυανοειδῶν, quam scripturam Plinius expressit.

Fol.& pag.eadem,22. in altero non est μήλινα, sed vulgata scriptura rectior est, spectātur enim lutei flores in telephio.

EX LIB. III.

136.1.15.In veteri exemplari ante hæc verba καὶ ὑστερικαῖς πνιξί, hæc legūtur, καὶ ἰκτεριώδεσι, sed hæc superuacanea sunt quandoquidem paulò superius eadem verba leguntur.

136.2.14. alter ῥᾶ ἢ ῥεῖον.

137.2.9.alter, καὶ στρέμματα, quæ lectio sensum rei conuenientem habet.

139.1.29. hic locus sic legitur, δριμεῖα μετὰ ποσῆς στύψεως καὶ γλυκύτητος ὑπερυθρὸς ὁμοίως, δὲ καὶ ὁ χυλὸς ἐρυθρὸς, quam lectionem Hermol.sequutus est.

Fol.&

Fol. & pagina eadem, verſ. 21. hic locus ita legitur in vtroque veteri, ἐπειδὴ πάντα τὰ φλεγμαίνοντα πάθη παύει πολυφάρμακος, quæ ſcriptura ab Hermolao recepta eſt.

141.1.3. vterque ποθεῖσα ὅσον ὀξυβάφου πλῆθος.

Fol. eodem, pag. 2. verſ. 20. hic locus ſic legitur ἐλαφρὰν, δριμεῖαν, ὑποπλάτυν, &c. quæ lectio probata eſt veteri interpreti, & Hermol. Barbar.

142.1.6. in altero eſt κοῖλα δὲ, &c.

Fol. & pag. eadem, alter ὡς κηρωτῆς πάχος λαβεῖν, ſed idem eſt ſenſus.

142.2.25. vetus codex alter μακρὸν, ſed vulgata ſcriptura bona eſt.

143.1.10. alter λεπτὰ.

Fol. & pag. eadem, 12. alter codex ὅλος δὲ ὁ θάμνος πρίκειται φλοιὸν καὶ πολὺν χνοῦν ἐριώδη, quomodo Hermol. legit.

Fol. & pag. eadem, 13. locus hic omnino ita legendus eſt, vt eſt typis expreſſus ab Aldo καρπὸν δὲ γευομένῳ ἐυώδη καὶ δριμὺν, quam lectionem Plinius probauit.

Fol & pag. eadem, 26. hæc verba ex altero codice huic loco adſcribenda ſunt καθ' ὧν ἀραχνοειδὴς ἐστὶ χνοὺς, quam ſcripturam interpretes expreſſerunt.

Fol. eodem, pag. 2. verſ. 17. altero ἱστῶσι, ſed hoc leue eſt.

Fol. & pag. eadem, 20. hoc caput eſt coniunctum cum ſuperiore in veterib. lib.

144.1.8. in altero addita eſt vox παχείας, ſed interpretes nó agnoſcunt.

Fol. & pagin. eadem, 8. in altero vox θερμαντικὴν deeſt, ſed addenda, vt ex Galeno intelligi poteſt, & res ipſa oſtendit.

Folio & pagina eadem, 13. alter codex habet hæc verba adſcripta, τὸ δὲ ταύτης ἀφέψημα πινόμενον αἱμοῤῥοίδας θεραπεύειν πεπίστευται, quam ſcripturam Hermol. expreſsit, ſed non eſſe Dioſcoridis ex eo coniicere licet, quòd Plinius & vet. interpres eam non agnoſcunt.

Fol. & pag. eadem, 16. veteres codices λευκάνθεμον.

Folio & pagina eadem, verſ. vltimo, hic aſteriſcus debuit

præponi voci πολλὰ verſ.28. vt quo indicatur, in altero codice eſſe φυλλάρια μικρὰ πολλὰ, ſed hoc eſt leue.

Fol. eodem, pagina 2. 19. alter παχέα, ſed interpres & res ipſa oſtendunt vulgatam ſcripturam rectam eſſe.

145. 1.3. Locus hic legitur in codicibus veteribus δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν ἡ ῥίζα ταύτης, ſed Galenus calefaciendi vim toti plantæ tribuit. Interpretes etiam vulgatam ſcripturam probant.

146.1.19. aſteriſcus hoc loco addendus non fuit.

147.1.5. legimus βραχὲν ex veteribus libris.

Fol.& pag.eadem. 27. alter σὺν ῥοφήματι φακῆς.

148.2.16.hic aſteriſcus fruſtra adſcriptus.

151. 2. 23. hoc caput coniunctum eſt cum ſuperiore in vetere.

153.2. 6. in veteribus codicibus Inuenitur hoc loco caput περὶ ἐλαφοσκόρδου his verbis.

154.2. 8.alter βάκχαρις βοτάνη ἐστὶ θαμνώδης, &c.

156.1.6. alter ὄρνιθι.

Fol.& pag. eadem, verſ. 9. alter ἀλιάκμονα, ſed fortaſſe legendum ἀλαλκομενὰς, ex Strabo. γεωγραφουμένων lib.7.

Fol.eodem pag. 2. verſ. 27. vet. ſic legit πάνακες, οἱ δὲ ἡράκλειον, &c.

157.1.7. vet. σμικρότατα.

158.1.6. alter πάνακες ἀσκλήπιον.

159.2.24. vet. μέγας, quod Hermol.expreſsit.

Fol. & pagin. eadem, verſ. vlt. cap. ſequens cum ſuperiore coniunctum eſt in veteribus.

160.1.9. alter ἐνωδέστερος.

Folio & pagina eadem, 14. alter ἀχάνω, ſed vulgata ſcriptura melior.

Fol. & pagina eadem, verſ. 23. In antiquis hæc verba adſcripta ſunt fini huius capitis ἔχει δὲ κλώνια πολλὰ πρασινίζοντα, μηλίζοντα, πορφυρίζοντα, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ὅμοια στρογγυλοειδῆ ἔχοντα ὡς σπερμάτια τὰ ἄνθη, quæ Hermol.expreſsit.

Folio eodem, pagina ſecunda, verſ. 4. alter antiquus non

hab et

habet hæc verba vsque ad hunc locum τὴν μὲν καθόλου, &c. sed interpretes sequuti sunt vulgatam scripturam.

Folio & pagina eadem, vers. 24. In antiquo vtroque hæc verba legũtur, ὁ καὶ καρναβάδιον λέγεται, quæ post tempora Dioscoridis huic loco adscripta sunt. Nam recentiores κάρον καρναβάδιον vocare solent.

161.1.1. asteriscus his malè præpositus est.

Fol. eodem, pag. 2.5. ἀνίησι, sed hoc leue est.

167. 2. 18. hoc loco vetus alter habet, Caput περὶ δελφικίου.

168. 1. 2. alter habet μαράθρῳ, non πλαστάνῳ, sed vulgatam scripturam antiquam esse ex Plinio facilè intelligi potest.

169.2.10. alter habet λεπτὸν pro μικρόν.

170.1.9. vterque hoc loco præter verba vulgata φυσώδης habet, quæ vera est huius loci scriptura, vt quiuis ex Galeno intelligere potest.

171. 2. 5. alter τοῖς περὶ ἀρτηρίαν eodem sensu.

173.1.13. alter διώκει.

176.1.1. vterque κόμην.

179. 1. 9. alter ἐρείπη, sed vulgata scriptura melior. ἔρειπος enim non legitur, sed ἐρείπιον quod significat πεπτωκὸς, καὶ ἐπὶ γῆς κείμενον.

180.1. 23. alter κεραίαν, sed vulgata scriptura probata est ab omnibus interpretibus.

Folio & pagin. eadem, 24. Vterque στερεὰ, quod legisse videtur Hermol.

190.2.3. hæc in antiquo vtroque fini capitis adscripta sunt, φύεται δὲ ἐν ὑψιλοτάτοις ὄρεσι καὶ ἀκροτηρίοις, quam scripturam Hermol. expressit.

195. 1. 8. vetus vterque præter vulgatam scripturam in fine capitis habet ἡ δὲ ῥίζα τούτου σὺν οἴνῳ ἑψηθεῖσα καὶ ποθεῖσα παρετοῖς καλῶς βοηθεῖν πιστεύεται· δεῖ δὲ τὸν πάσχοντα ἐν τῷ πίνειν περισκέπεσθαι, καλῶς ἰδροῖ γὰρ ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τὴν εὐκινησίαν ἐκ τούτου λαμβάνει, quam lectionem Hermolaus

probauit.

195.2.16. alter παχὺ quod Hermolaus probat.

199.1.23.in altero vox ὑποστρογγύλον deest.

Fol.& pag ead,26. in altero μακραί.

Fol.& pag.ead.27.alter ἐν χαράδραις, sed Plinius & alii interpretes vulgatam lectionem probant.

204.1.4. in altero hic est titulus περὶ ἑτέρου ἐχίου ἢ ὠκυμοριδοῦς, quæ scriptura fuit in codice,quem Hermol.sequutus est.

211.2.5.vterque codex hunc titulum περὶ περιστερεῶνος ὑπτίου. habet,vt Hermol.legit.

213.1.5. alter πιχῖτις, sed interpretes vulgatã lectionem approbant.

Fol.eod.pag.2.17.alter δακτυλίῳ.

Fol.214.2.5.vterq; ἐν θυΐᾳ παλαίᾳ, quæ scriptura ab interpretibus recepta est.

216.2.2. καὶ μακρότερον addendum est ex vtroque antiquo, quod approbatum est ab interpretibus.

Fol. & pag. eadem 9. vterque sic legit δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν, στυπτικὴν,sed sequendã vulgatam scripturam arbitror ex Galeno.

Fol.& pag.ead.9.alter σπάσματα.

218.1.21.vterq; ῥάγας,quæ est vera scriptura huius loci.

220. 1. vers. vltim.vterque οἱ δὲ θηροφόνον,quæ syncerior est lectio.

Fol.eod.pag.2.17.legendũ ὀεστίγους,ex altero,vt superius annotauimus.

221.2.10. alter κυνόμορφον,sed vulgata scriptura rectior.

222. 2.15. alter ἐπίκιῤῥον,sed prior lectio melior.

224.1.5. inducendus est asteriscus.

226.2.6. in veteribus hoc loco caput est περὶ τύφης.

228.1.20. Totus hic locus non est in veteri,sed hæc omnia agnoscuntur ab interpretibus.

230. 1. 20. alter ὑπόκοιλος pro ὑπόκιῤῥος, sed scriptura vulgata melior est.

Fol.& pag.ead.24.alter διεῤῥινημένας,id est limatas,rectius.

230.

230.1.14.alter σύαγρος.

Fol.& pag.ead.15.vterq; πλατύτερα, quę ſcriptura vera eſt.

232.1.24.addendum eſt hic ex veterib. καὶ κλώνια, quod interpretes expreſſerunt.

233. 1. 15. alter τετμημένα quam ſcripturam Hermol. ſequutus eſt.

Fol.& pag.ead.19.Totus hic locus ſic legitur in vtroq; φασὶ δὲ καὶ ταύτην εὔχρηστον φίλτρῳ περιαπτομένην καὶ φύματα διαφορεῖν, quæ ſcriptura probata eſt ab interpretibus.

236.1.29.vterque codex vetus hunc locum ſic deſcriptum habet Μυῤῥίνη ἀγρία ἢ ὀξυμυῤῥίνη, ἧς ἀπάραγος νεοθαλὴς ἐσθίεται διουρητικὸς ὤν, καρπὸν ἔχει περιφερῆ ἐρυθρὸν ἐν τῷ πεπαίνεσθαι, τὸ ἐντὸς ἔχοντα ὀστῶδες, κλώνια λυγοειδῆ, & cæter. vt ſunt deſcripta in vulgatis libris, quorum verborum ſenſus eſt. Myrtus agreſtis vel oxymyrrhine, id eſt acuta myrtus, cuius aſparagi teneri comeduntur, propterea quod vrinam ducũt, fructum habet rotundum, rubrum, quum matureſcit, atque intus nucleum oſsis duritię propinquum, &c.

237.2.17.alter ἄθραυστος, ſed vulgatã lectionem meliorẽ eſſe ex Serapione & interpretib⁹ facile quiuis intelligere poteſt.

Fol.& pag.ead.23.alter ἀντικύρινος, id eſt ex anticyra.

Fol.& pag.ead.24.alter σχοινώδης, quam ſcripturam Serapio ſequtuus eſt.

Fo.238.1.16.legendum eſt ex veteribus lib. & interpretibus συὶ πολτῷ ῥοφήματι.

239.2.22.hic aſteriſcus fruſtra adſcriptus eſt.

240.1.26.addendum ex veteribus νήστεσι παρ' ἡμέρας γ'.

241.1.14.alter δόσις.

242.1.14.legendum καυλός.

242.2.10. hic locus ſic legitur in altero φλυκταινοῦται τὲ γυμνὰ μέρη τοῦ γυμνοῦ σώματος, quomodo Hermol.legiſſe videtur.

243.2.11. hic eſt caput περὶ βόλβου in antiq.quod alio in loco in hoc libro inuenies.

244.1.5. hic locus ſic legitur in altero τὸ δὲ ἐξ αὐτῆς ἐκθλιβὲν ἐκπίεσμα, ſed idem ſenſus eſt.

247.2.

247.2.verſ.vlt.locus ita legitur in altero ῥίζαν λευκὴν παχεῖαν ὅσον μασὸν, ἣν καλοῦσι τέρπετ.quam ſcripturam etſi Hermol. agnoſcit, additam tamé ſuſpicor à quodam, qui in libris Arabum verſatus ſit,qui(vt Actuarius ſcribit)πιτυοῦσαν turpetum appellant.

248.2.23.alter κοτύλης,quam ſcripturam Hermol.retinet.

249.2.3.alter ἐμφαίνοντάς τι δασύτητας.

Fol.& pag.ead.8.alter βραχίων,vt legit Hermol.

250.1.10.alter ἁλὸς,ſed vulgata lectio melior.

251.2.3.alter τερεβίνθου,ſed idem eſt ſenſus.

253.1.26.vocem illá reſtituimus ex veteri exemplari, quum prius legeretur πλατίκαρφος.

EX V. LIBRO.

261.1.12.veteres lib. hæc verba habent adſcripta fini huius capitis δυνάμει δὲ στυπτικὸν ἁρμόζον τοῖς βραδέως πέπτουσι λελυμένοις στομάχοις, καὶ ταῖς κυούσαις γυναιξὶ, καὶ εἰλεώδεσι, δοκεῖ δὲ βοηθεῖν καὶ ταῖς λοιμικαῖς καταστάσεσι ῥοφούμενον, quam lectionem Hermol.retinuit.

265.1.17.alter νομίζειν,ſed vulgata lectio verior.

274.2.5.hic locus ita legitur in veterib⁹ codicib.μνᾶν ἀψινθίου εἰς τὸ κεράμιον καθιᾶσι, καὶ τῷ μετρητῇ τοῦ γλεύκους ἐμβρίχουσι, quæ ſcriptura ab Hermol.expreſſa eſt.

276.1.13.alter δικτάμνου < α. εἰς γλεύκους & cæt.cui Hermol. conſentit.

277.1.24.hec ita leguntur in veterib. lib.ἀνίσου < γ,ταῦτα ἐνδήσας,vt Hermol.legit.

278.2.7.alter δεῖ γὰρ ἑκάστου οὐγγίας η.& cæt.quam ſcripturam interpretes ſequuntur.

279.2.20. hunc locum ita repoſuimus ex veteribus libris, & interpretibus.

281.1.15.hæc ἔτι δὲ κουφοτάτη verba nõ ſunt in veteri altero, ſed vulgata lectio rectior.

284.1.7.hæc verba ὅτι δὲ καὶ τῶν σφόδρα ἐχαρόντων huic loco adſcribéda

adſcribenda ſunt, ex veteri libro & interpretibus.

Fol.eod.pag.2.14.hæc verba χρῆσις δὲ πάντων τῶν εἰρημένων πεποίηται, εἰς τὰ ἀντιπόδια, addenda ſunt ex veteribus libris.

286.2.24.alter στέμφυλα πρόσφατα ſine negatione, cum quo facit Hermol.interpretatio.

288.2.26.hunc locũ reſtituimus ex veterib lib.& interpret.

292.2.26.alter καταγγίσας, vt legit Hermol.

293.1.18.alter τοῦ κεραμείου.

Fol.eod.& pag.2.5. hic locus ſic legitur in veteribus τινὲς δὲ κατὰ μέσον τοῦ ἀγγείου κρεμῶσι ξύλον, καὶ ἐπὶ τὸ καλούμενον ῥίζον ἐπιτιθέσειν ὡς μὴ ψαύειν τοῦ ὄξους.

294.2.28.alter ἐκβλάστημα.

295.1.15.verba hæc σὺν κηρωτῇ non ſunt in altero, quæ etiã Hermol.non agnoſcit.

Fol.& pag.ead.19.alter μινίῳ quã ſcripturã Hermol.retinet.

296.1.7.quæ ſequuntur addenda ſunt ex veteribus libris & interpretibus. ῥίνημα δὲ χρυσοῦ πινόμενον ὑδραργύρου θαυμαστὸν βοήθημα.

297.1.4.alter ἀχρούστατον quam ſcripturam Hermol. non ſine iudicio retinuit.

Fol.& pag.ead.10. alter συνεχόμενα quod verbum huic accommodatius eſt.

Fol.& pag.ead.15.alter πυκνόν.

Fol.eod.pag.2.2.alter ῥυπτικὴν, vt Ruellius expreſsit, ſed vulgatam ſcripturam rectam eſſe, ex Galeno intelligitur.

Fol.& pagina ead.5.alter σηπόντων, ſed vulgata ſcriptura bona eſt.

299.2.21. hic locus ſic legitur in veteri τὸ δὲ ἄλλο βαχανοειδὲς καὶ ἀχροειδὲς, καὶ σανδαραχίζον τῇ χρόᾳ, καὶ βωλοειδὲς, vt interpretes expreſſerunt.

Fol.& pag.ead.21.hæc verba ſic leguntur in vtroq; ὄστρακον καινὸν ἀπρεισάμενας, quæ ſcriptura purior eſt.

301.1.25.veteres lib. καὶ σμύρνη, quod Hermol.expreſsit.

303.2.17.alter εὐωδέστερον, vt legit Hermol.

304.1.2.alter λεπτισμὸν, quã ſcripturam Hermol.retinet,

307.1.

307.1.2.locus ita legitur ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν.

313.1.21.alter ὀπτὰ, sed verior lectio est σήπτα.

316.1.26. alter λαβεῖν, sed leue est discrimen.

320.1.10. in altero codice deest καὶ σέσελι, quam scripturam etiam Hermol, non agnoscit.

321.2.vers.vlt. vterque hunc locum sic scriptum habet ἢν ἔνιοι μῆλον καλοῦσι, vt Hermol.legit.

324.1.13.locus hic sic legitur in veterib. χρησόμεθα προποτισμῷ ὀριγάνῳ, ἢ πηγάνῳ, ἢ πρασίῳ μετ' οἴνου ἢ ἀψινθίῳ, ἢ εὐζώμῳ, ἢ ἀβροτόνῳ, ἢ χαμαιλαίᾳ ἢ χαμαιπίτυ, vt Hermol.legit.

Fol.eod. pag.2.11.alter λαλοῦσι, quam scripturam Hermol, retinet.

326.1.12.hæc verba ita leguntur in antiq.lib. διδόντες μεταξὺ διάστημα ἐν οἷς δίδομεν πιεῖν γάλα βόειον, sed idem sensus est.

Fol.eod.pag.2.25. locus hic ita legendus ex veteribus libris & interpretibus εἴδε μὴ αἰγείῳ ἢ βοείῳ.

329.1.6.verba hæc ita restituenda ex antiquis codicibus & interpretib. ἢ πρόσικων τὰ ὀστᾶ σὺν κριθῶν ἑψήματι.

Fol.& pag.ead. 16. in altero addita est hæc vox ληφθέντες, sed hoc leue.

330.2.6. locũ hunc ita ex veteribus codicibus restituimus, cùm multa vulgatæ scripturæ deessent.

Fol.& pag.ead.10.locus hic ita legẽdus est ex vtroque antiquo codice, & interpretibus ὁρμίνου σπέρμα σμύρνης < ή. ἀψίνθιον, ὕσσωπον, σελίνου σπέρμα.

331.1.25.locus hic ita legitur in veteribus libris καὶ πέσσουσι ὠφελούμενοι, τεκμήριον δ' ἐστὶν & cæt.

335.1.24. alter εὔχρηστον, quam scripturam rectè Hermol. & interpretes retinuerunt.

336.2.7.alter διάσπασιν, sed res ipsa ostẽdit legendum esse διάτασιν τοῦ πεπληγότος, vt rectiss.Ruellius legit.

340.2.24. alter παραπλησιωτέρα habet pro πλείων, quæ scriptura multò rectior est.

343.2.24.alter sic hunc locum habet αὐτὸς δὲ ὁ τόπος πέλιος γίνεται, καὶ μέλας τὰ κυκλῷ.

349.2.

349.2.27. sic hunc locum ex antiquis restituimus.

350.1.7. in codicib⁹ antiquis hîc est caput περὶ δράκοντος καὶ σκορπίου τῶν ἐκ θαλάσσης, cuius hoc initium est, γίνονται δὲ ἰώδεις πληγαὶ καὶ ὑπὸ δράκοντος καὶ σκορπίου τῶν ἐκ θαλάσσης, καὶ περιωδυνίας χαλεπὰς φέρουσι, σπανίας δὲ ποτὲ νομὰς, ἁρμόζει δὲ πρὸς τὰς πληγάς. & cæter. quæ verba Hermol. Marcell. & Ruellius expresserunt.

351.1.11. alter ἐχιοδήκτων, quæ scriptura rectior est.

352.1.22. Hermol. Barbar. exemplar sequutus est, in quo hæc scriptura videtur fuisse καὶ ἕρπυλλος σὺν ἀσφοδέλῳ, ποτιζόμεναι δὲ παραχρῆμα κενταυρίου τῆς ῥίζης < β'. σὺν οἴνου κυάθοις γ', ἢ ἀριστολοχίας ῥίζα, ὡσαύτως, & cæt. cuius vestigia adhuc in veteribus libris extant,

CASTIGATIONVM IN DIOSCORIDEM

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

QVÆ SEQVVNTVR, AB IPSO RVELlio ex veteri aliquo codice, quo ille vſus erat, addita fuerunt prioribus codicibus, quæ cùm Græca eis reſpondentia non haberemus, in hunc locum reiecimus.

Fol.32.pag.2.poſt caput malabathrinum, caput hoc inſertum fuit.

Iaſminum.

Apud Perſas fit quod Iaſminum cognominatur, ex albis floribus violæ: quorum ſextãs, in Italicum ſextarium ſeſamini olei demittitur, violis, vt in lilino diximus, viciſsim permutatis, Apud Perſas inter epulandum vſurpatur odoris cauſa. Nam toti corpori conuenit præſertim cùm in balneas deſcẽſum eſt. Sed his opitulatur corporibus, quæ calfactionem, laxationémque deſiderant: grauius enim ſpirat, quàm vt libenter à pleriſque recipiatur.

Folio 43.pag.2. in fine capitis Iuniperi hæc adiecta inueniebantur, folia acrimoniam habent: ideo tam ipſa, quàm eorum ſuccus ex vino, contra viperarum morſus illini aut bibi prodeſt. Corticis cinis cum aqua illitus lepras eximit, Ramenta ligni deuorata interficiunt.

Fol.96.pag.ead. in calce capitis de vrina lyncis, hæc addita legimus. Aſininæ vrinæ potu renum vitia ſanari traduntur.

Fol.220.pag.ead.verſu 18, poſt iſta verba, capite cõſtat, ſubſequebãtur hæc: dulce, in purpureũ vergens, paruum: reliqua verò magna & candida, ex plurib⁹ coagmentantur nucleis.

Fol. & pag.eadem, verſ. 28. poſt illa, aciem oculorum eſu hebetat, hæc inſerta erant. Eoſdem effectus præbet anguinum, quod & elaphoſcorodon dicitur: latas ventris tineas in cibo ſumptum abigit, vrinas detrahit: cõtra viperarum ictus, & priuatim hæmorrhoi, prodeſt, ita vt nõ aliud magis, ſi cum vino iugiter aſſumatur, aut tritum in eodem cibatur: contra rabioſorum morſus & illitu, & cibo valet. Magnæ & allio utilitates

Fol.198.

Fol.198.pag. 2. verſ. 12. & alterum clematitis genus addebatur: verba autem ſunt hæc. Eſt & altera clematis, quæ viticuloſum emittit ramulum, rubeſcentem, lentum: folium guſtu admodum acre, ac exulcerans: repit per arbores, vt ſmilax. Semen tritum, pituitam bilémque detrahit, in aqua aut hydromelite potum. Folia eius illita lepras purgant. Cum lapidio conditur ad cibos.

Fol.232. pag. 2.verſ. 23. poſt capitis verbum primum gloſſum, hæc erât, naſcitur in campeſtribus, & ſabuloſis, Iulio menſe colligitur. Aiunt eam quæ treis thyrſos emittit, cũ ſemine & radice tritam, potámque, contra tertianos horrores prodeſſe: quæ quatuor, ad quartanos: ea in vino decoquitur. herbam abſcefsibus vtilem eſſe volunt

Fol. 311.pag.ead.in fine verſus 22.hæc ſubiiciebantur, inter quæ tale a maximè laudantur. Gallinacea cerebella cum vino pota, ſemen ſatiuæ braſicæ tritũ & acetabuli menſura cum vino potum. Quinetiam bonum eſt digitum in liquidam picem intingere, deinde vinum quo digitus fuerit elutus, bibere. Hæc ſunt quæ contra viperæ ictus auxiliantur.

FINIS.

EXCVDEBAT BENEDICTVS PREVOST IN VICO FREMENTELLO, SVB SIGNO STELLÆ AVREÆ, MENSE AVGVSTO, 1549.

Digitized by Google